

Wakità Zəzagəla Wakità Aṇa Makəs Vok Slawda Mawga (Cameroun)

Matal 1989 Edition

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Mata.....	4
Mark	40
Luka	62
Yuhana	101
Sləray.....	127
Rom	160
1Korintiya.....	178
2Korintiya.....	194
Galatiya	205
Efedəya.....	211
Filipiya	217
Kolosəya.....	221
1Tesaloniki	225
2Tesaloniki	229
1Timotawus	231
2Timotawus	236
Titus	240
Filemon	243
Ibəranəjkowen	244
Yakuba.....	258
1Piyer.....	263
2Piyer.....	268
1Yuhana	271
2Yuhana	275
3Yuhana	276
Yahuda	277
Mafətəla	279

Mata

Slëm anja azlababa madzidziga anja Yesu Kristu (Luka 3.23-38)

1 Aganay slëm anja azlababa madzidziga anja Yesu Kristu, bæzi anja David, bæzi anja Abërahäm.
² Abërahäm ayyà Isak; Isak ayyà Yakuba; Yakuba ayyà Yahuda la azladedä anja; ³ Yahuda ayyà Farës atà la Zara, (Slëm anja iyà anjatà Tamar); Farës ayyà Esërom; Esërom ayyà Aram; ⁴ Aram ayyà Aminadab; Aminadab ayyà Naheson; Naheson ayyà Salmon; ⁵ Salmon ayyà Bowas, (Iyà anja kà Rahab); Bowas ayyà Obed, (Iyà anja kà Rut); Obed ayyà Isay; ⁶ Isay ayyà sufël David.
 David ayyà Salomon, (Iyà anja kà mis anja Uriya); ⁷ Salomon ayyà Rehabeham; Rehabeham ayyà Abiya; Abiya ayyà Asa; ⁸ Asa ayyà Yosafat; Yosafat ayyà Yoram; Yoram ayyà Ozëya; ⁹ Ozëya ayyà Yotam; Yotam ayyà Ahaz; Ahaz ayyà Hesëkiya; ¹⁰ Hesëkiya ayyà Manase; Manase ayyà Amon; Amon ayyà Yosëya; ¹¹ Yosëya ayyà Yekoniya atà la azladedä anja, la mok uwana tahël azlabëza Isërayel à Babila.

¹² Mok uwana tadàla atà bokuba azlamayà à Babila kà, Yekoniya ayyà Salatiyel; Salatiyel ayyà Zorobabel; ¹³ Zorobabel ayyà Abiyud; Abiyud ayyà Eliyakim; Eliyakim ayyà Azor; ¹⁴ Azor ayyà Sadok; Sadok ayyà Akim; Akim ayyà Eliyud; ¹⁵ Eliyud ayyà Eleyazar; Eleyazar ayyà Matan; Matan ayyà Yakuba; ¹⁶ Yakuba ayyà Yusufu, zil anja Mariyama uwana ayyà Yesu, uwana Kristu tagodal.

¹⁷ Kiya uwaga kà dagay Abërahäm tsëräh à David mayyi à tsäh ala kulo gël anja ufað, ngaha kulo gël anja ufað dagay David tsëräh à uwana tadàla atà à Babila, ngaha aya kulo gël anja ufað tsëräh à mayyi Yesu uwana Kristu.

Mayyi Yesu Kristu (Luka 2.1-7)

¹⁸ Kiya uwaga apakà vok anja mayyi Yesu Kristu. Iyà anja, Mariyama agà mawða anja Yusufu, ama dagay uwana tagagamay dadànj aw kà, Mariyama agà la bæzi la huð, uwaga kà Masasëðok Zëzagëla la uwana adàllà à huð. ¹⁹ Ama Yusufu mawða anja kà dza dziriga, asal masëla à uda la dazuwaya la huma à azladza aw, adzùgw masak à mawða anja la sëbàh. ²⁰ Mok uwana

adzùgw uwaga kà masakal kà, malika anja Zëzagëla apëhalla vok la masesinjay agòðal: “Yusufu, mayyi à tsäh ala anja David, guba akës ka kà mazëb Mariyama mawða anjak aw, kà uwana la ndzëða anja Masasëðok Zëzagëla la uwana akùd bæzi uwaga la huð anja.

²¹ Masla adàyyi bæzi zilga, uwana kadàvål slëm Yesu, uwana adàbël tsëhay anja la tsakana anjatà la abà gesina.”

²² Tatak uwaga gesina apakà vok kà magëð à afik bokuba uwana Sufël Zëzagëla apëh à ahäl anja azlamëna mapëh à atà gay à ahäl kà mapäh à azladza:

²³ ‘Dahalay uwana asël zil aw, adàzëb bæzi à huð, adàyyi bæzi zilga, tadàvål slëm Emanuyel.’ (Uwana asal magoðay: Zëzagëla la ahëj la anu) †

²⁴ Mok uwana Yusufu adatsën ala kà, adahàn bokuba uwana malika anja Sufël Zëzagëla apëhal la masesinjay, ngaha azëb Mariyama mawða anja kà mis. ²⁵ Ama Yusufu ahënë à ahëj la masla tsëräh à mayyi kona anja, uwana Yusufu avål slëm Yesu, aw.

Azlamëna masël tatak tasa à afik la mas à afik afats

2 Kiya uwaga tayyà Yesu la gudënj Betelehem, la kutso anja Yahudiya la abà la zamana anja sufël Herod. Uwana tayyay kà, azlamëna masël tatak uwana tanërëzäh azlatsetsilin tasà à afik la mas à afik afats, tasà à Urusalima. ² Tanàv: “Anjala bæzi uwanay tayyà la ahäl à ahäl à uwana adàgay Sufël anja azla Yahudiya la? Mënënjënj tsetsilin anja apëhla vok ala la mas à afik afats, maslà gà la uwaga mësa à afik kà makëðedal à ahëj.”

³ Kay, mok uwana sufël Herod atsën uwaga, guba akës, gël akàðal à vok la azlamëna madz à ahëj la Urusalima gesina. ⁴ Ahamà gay azlamënga anja azlamëna mav tatak à Zëzagëla à vok la azlamëna matapla wakità anja Musa à azladza, anav à atà gay ala naka tayyi Kristu ma à uwala asla tak la? ⁵ Tagodal: “La Betelehem, la kutso Yahudiya la abà.” Kà uwana aganay azlamëna mapëh à atà gay à ahäl tatsëtsër:

⁶ ‘Kak Betelehem la kutso Yahudiya la abà, Katsëh azlagudënj anja Yahudiya à tsäh aw, Kà uwana la kak la abà

La uwana masla humà uwana adàguw tsëhay gulo Isërayel à huma adàs à uda.’ ††

† 1.23 Yesayya 7.14 †† 2.6 Mika 5.2

Zəzagəla agod. ⁷ Kiya uwaga Herod azəl azlaməna masəl tatak uwaga la gəl à gəl, ɲgaha anàvə à atà kaslā mapəhla vok ala aɲa tsetsiliɲ uwatā la gay ala.

⁸ La lig la ahəɲ asləlla atā à Betelehem: “Dàw, kayhaw bəzi uwatā, baɲa kadabəzawwal kà, kadəpəhaw à gi ala babay, kà gi aɲa maday aɲa makədədal à ahəɲ suwaɲ”, agod à atā.

⁹ Mok uwana tatsəb sləm à mapəhay aɲa sufəl uwa-ga kà, tahəd, tanəɲà tsetsiliɲ uwana tanəɲəɲ la mas à afik afats, aga la huma aɲatā, ama mok uwana adabəz à slaka uwana bəzi la ahəɲ kà, tsetsiliɲ atsizl à ahəɲ.

¹⁰ Uwana tanəɲəɲ kiya uwaga kà, tahən ala la marabay mənɲa. ¹¹ Tadā à gày, tanəɲəɲ bəzi vərna la iyà aɲha Mariyama. Takədədàh à ahəɲ, tazləbà bəzi, tapəlla ka-zlaɲa aɲatā ala, ɲgaha tavəhal azlatatak: Luwəluwə, matərsin, ɲgaha la mir. ¹² La lig la ahəɲ Zəzagəla apəh à atā vok à abà la masesiɲay kà atā aɲa maguway la slaka sufəl Herod aya aw. Kiya uwaga tanəfà tetəvi anik kà mawul à gudəɲ aɲatā.

Mahoy à gudəɲ Misəra

¹³ Mok uwana azlaməna masəl tatak tadiy aɲatā, ma-lika aɲa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Yusufu la mase-siɲay, agòdal: “Sà à afik, zəb bəzi la iyà aɲha, ɲgaha hòy à gudəɲ Misəra, kadàdz à ahəɲ la abatā tsərəh à uwana: ‘Wùlla à waɲ’, gədàgod à ka, kà uwana Herod adəyah makəd bəzi.”

¹⁴ Hadzak, Yusufu atsizlla ala, azəb bəzi la iyà aɲha, ɲgaha ahòy la atā la vəd à kutso Misəra. ¹⁵ Adzà à ahəɲ la abatā tsərəh à mamətsay aɲa Herod, uwaga apakà vok kà magəd uwana à afik Sufəl Zəzagəla apəh la paɲaw aɲa azlaməna mapəh à atā gay à ahəl kà mapəh à azladza:

‘Gəzəl à bəzi gulo à uda la kutso Misəra.’ †

Makəd bəza

¹⁶ Mok uwana Herod asəl kà azlaməna masəl tatak tavavàrəɲ kà, apək ləv kaykay, avà tetəvi kà makəd azlabeza zilga la gudəɲ Betelehem gesina dagay la azlavərnaga tsərəh à mavay səla. Dagay la matsən gay mapəhla vok ala aɲa tsetsiliɲ, uwana atsənəɲ la slaka azlaməsəl tatak uwaga. ¹⁷ Kiya uwaga agəd à afik, uwana masla mapəhal gay à ahəl Yeremiya agòd:

¹⁸ ‘Hulolo atsən la Rama, matuway la mawiyay mənɲa.

Uwaga kà Rahilu la uwana atùw azlabəza aɲha, Asal matasla ala gay à ahəɲ aw, kà uwana tamatsay.’

††

Mawul à waɲ la kutso Misəra

¹⁹ Mok uwana Herod adamətsay, malika aɲa Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Yusufu la masesiɲay la Misəra.

²⁰ Agòdal: “Lagwa kà, sà à afik, zəb bəzi la iyà aɲha,

wùlāw à kutso Isərayel, kà uwana azladza uwana tayəh makəd bəzi kà tadamətsay.”

²¹ Kiya uwaga Yusufu atsizlla ala, azəb bəzi la iyà aɲha, ɲgaha tawùl à Isərayel. ²² Ama atsənəɲ kà Arkelawus la uwana, azùw sufəl aɲa baba aɲha la Yahudiya kà, guba akəs kà mawul à kutso uwatā à abà. Ama uwana adatsən Zəzagəla apəhal la masesiɲay la abà aya kà, ahəd, abək vok à makoray aɲa Galili à abà, ²³ ɲgaha aɲəl gày aɲha à bəzi gudəɲ uwana à abà, sləm aɲha Nazaret. Adahəɲ kiya uwanay kà, kà magəd à afik gay uwana azlaməna mapəh à atā gay à ahəl tapəh, tagòd kà:

‘Tadəzalalla zil Nazaret.’

Gay aɲa Yuhana masla madəh batem

(Mark 1.1-8; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

3 La zamana uwatā kà, Yuhana masla madəh batem apəhla vok ala la fəta aɲa Yahudiya la abà, ɲgaha adzəkà mazəh sayda. ² “Pəhəw gay la ləv ala, kà uwana makoray Sufəl Zəzagəla kà nekwa atsa à waɲ”, agòd à atā. ³ Yuhana kà dza uwana masla mapəhal gay à ahəl Yesayya apəh lakəl aɲha agòd:

‘Uwaga kuda aɲa dza la uwana awiyay la fəta la abà:

‘Slədàw tetəvi aɲa Sufəl Zəzagəla,

Tsizlləw azlatetəvi manalabahayga ala gesina”, ‡ agòd. ⁴ Lukut aɲa Yuhana kà madəhəɲga la aɲidz aɲa zlugumi, ɲgaha awəd parapara aɲa zlap à tsəh, tatak may aɲha kà hayyaw, la zuway mazuway la fəta.

⁵ Azlaməna madz à ahəɲ la Urusalima, la azlauwana la kutso Yahudiya ɲgaha la azlauwana la makəla aɲa mukwà Urdun gesina tasà à waɲ à slaka aɲha. ⁶ Tapəh tsakana aɲatā à uda la dazuwaya, ɲgaha adəhà à atā batem la mukwà Urdun la abà.

⁷ Ama mok uwana Yuhana anəɲà azla Farisəya la azla Sadukiya aɲuvaw tatsà à waɲ à slaka aɲha kà madəhatəɲ batem kà, agòd à atā: “Maham à ahəɲ aɲa matsapa: uwa apəh à akul kà kadətəfaw à seriya aɲa Zəzagəla uwana la gay ala, adàsà à waɲ aw uwa? ⁸ Lagwa kapəhawla sləray aɲkul uwana ala, apəhla ala kà kada-sakaw à sləray aɲkul uwana uwarà kadahəhəwəɲ.

⁹ ɲgaha kà kadzugwaw kà mats zlapay la gəl aɲkul: ‘Abəraham kà baba gami madzidziga’, kagodaw aw.

Haday, gəpəh à akul kà, Zəzagəla aslala vok apak azlaakur ala kà mayyi à tsəh ala aɲa Abəraham. ¹⁰ Lagwa kà, gosika kà madəhəɲ à ahəɲ gə nekwa kà mahərats la tsəh à ahəf à afik. Kəla ahəf uwana av mayyay delga aw, agay manats à ahəɲ gə ɲgaha maduw à akəl à tsəh. ¹¹ Gi kà, gədahakulla batem kà la iyaw, kà mapəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala pəra. Ama dza uwana adàs à waɲ la lig gulo la ahəɲ kà adədahakulla batem kà la Masasədok Zəzagəla, ɲgaha la akəl. Masla kà, aduwa gi la maslay ndzer, gi kà, gəsla

† 2.15 Hosəya 11.1 †† 2.18 Yeremiya 31.15

‡ 3.3 Yesayya 40.3; 57.14; 62.10

kà mapaləŋ ala amiyaka bà zuwid kwimik aŋha babay aw. ¹² Kətsaw maduw hi aŋha la ahəl kà maduwla hi kà mavàh hi ala la tafàr. Hi kà atsàk à wəda aŋha à abà, ama tafàr kà aduwal à akəl uwana à tsəh adàmatsila la abà aw."

Madàh batem aŋa Yesu

(Mark 1.9-11; Luka 3.21-22)

¹³ Kiya uwaga Yesu atsizilla ala la gudəŋ Galili asà à Urdun à slaka Yuhana kà madahalla batem. ¹⁴ Ama gəl akàd à Yuhana à vok, agòdal: "Gi la uwana gənuəkuda aŋa batem la slaka aŋak aya kà pəra, katsà à slaka gu-lo kà madàh à ka batem aya ay?" ¹⁵ Ama Yesu awulàlla: "Kəs, apakà vok kiya uwanay dadəŋ, kà uwana kiya uwanay la uwana məhənaŋ uwana ala Zəzagəla apəh à anu ala la uwana anəv anu gesina." ¹⁶ La lig la ahəŋ adəhalla batem. Uwana Yesu adasa à uda la iyaw la abà kà, zagəla apəzilla à ama ala, anəŋə Masasədok aŋa Zəzagəla atsà à ahəŋ, adzà à gəl aŋha bokuba habakoku. ¹⁷ Ngaha kiya uwaga aya, kuda atsən à ahəŋ la zagəla la afik: "Dza uwanay kà bəzi gay ləv gu-lo, gəf marabay gu-lo la madzugway gu-lo kà à masla à afik", agòd. †

Seteni apapat Yesu

(Mark 1.12-13; Luka 4.1-13)

4 Kiya uwaga Masasədok Zəzagəla adàla Yesu à fə-ta à abà kà seteni aŋa mapapatay. ² Mok uwana Yesu adadàh mavakay dzik ufađ, la mahənaŋ dzik ufađ kà, may akəs masla. ³ Kiya uwaga seteni azà vok à slaka aŋha la magòdal: "Baŋa kak Kona aŋa Zəzagəla ndzer kà, 'Pàk kaf!', gòd à akur uwanay." ⁴ Yesu awulàlla à uda: "Uwaga kà matsetserayga:

'Dza adzadzar vok kà la kaf pəra aw, ama la kəla gay gesina uwana atsa à waŋ la paŋaw aŋa Zəzagəla la awtəy.'" ††

⁵ Kiya uwaga seteni adàla masla à Urusalima, à gudəŋ tsidaŋaga à abà, adàla à gəl aŋa məŋ gəy Zəzagəla à afik, ⁶ agòdal: "Baŋa kak Kona aŋa Zəzagəla ndzer kà: Vəl à ahəŋ la abanay, kà uwana uwaga kà matsetserayga:

"Dàw!", Zəzagəla adəgòd à azlamalika aŋha lakəl aŋak kà mazlak ka

Ngaha tadəkəs ka la matsaw ka kà, kà akur aŋa mazləl ka asik aw.'" †

⁷ Yesu awulàlla: "Tatsetsèr à wakità à abà la slaka anik babay kà:

'Kapapata Sufəl Zəzagəla aŋak aw.'" ††

⁸ La lig la ahəŋ seteni adàla à gəl gudəŋ matsəkakadayga à afik aya, apəhalla makoray aŋa gudəŋ à vok gesina la mazləbay aŋha. ⁹ "Gədàvə à ka uwaga

gesina, à baŋa kakədéd à gi à ahəŋ kasləkaw gi", agòdal.

¹⁰ Yesu agòdal: "Zà vok, kak seteni! Haday, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Zlèbà Sufəl Zəzagəla aŋak, ngaha dəhalla sləray kà masla kokuda gəl aŋha pəra.'" ††

¹¹ La abatà seteni asàkal à ahəŋ. Azlamalika tasà à waŋ à slaka Yesu kà mazlakəŋ.

Yesu adzəka sləray aŋha la kutso Galili

(Mark 1.14-15; Luka 4.14-15)

¹² Mok uwana Yesu atsənəŋ tadùw Yuhana à daŋay kà, atsizilla ala, adà aŋha à Galili. ¹³ Asàk à madz à ahəŋ la Nazaret, ahəd kà madz à ahəŋ la Kapernahum, gudəŋ uwana la gay dərəv aŋa Galili, la makoray aŋa Zabulon la Neftali la abà. ¹⁴ Apakà vok kiya uwaga kà, kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yesayya aŋa magəđ à afik:

¹⁵ 'Kutso aŋa Zabulon la aŋa Neftali,

Uwana la gay mukwà, la kutso uwana la dərəv à uda anik aŋa mukwà Urdun,

Ngaha la Galili uwana azladza uwana azla Yahudiya aw, tadz à ahəŋ la abà.

¹⁶ Tsəhay uwana adz à ahəŋ la mələs la abà,

Adənəŋ magol uđaka.

Azlawana tadz à ahəŋ la dzəgay aŋa mamətsay la abà bay,

Uđaka adəpəhatàla vok.' †††

¹⁷ Dagay la kaslà uwatà, Yesu adzəkà mapəh gay Zəzagəla, agòd à atà: "Pəhəw gay la ləv ala kà uwana makoray aŋha kà nekwa."

Yesu azal azlaməna matapla matera la slaka aŋha

(Mark 1.16-20; Luka 5.1-11)

¹⁸ Mok uwana Yesu auguzahay la gay mukwà aŋa Galili kà, anəŋə Səmon uwana tazallala Piyer atà la deda aŋha Andəre, uwana tadàw dzarawa aŋatà à iyaw à abà; kà uwana atà azlaməna makas kilfi. ¹⁹ Yesu agòd à atà: "Nəfəw gi, ngaha gədəpakakulla kà azlaməna makas azladza." ²⁰ Katskats tasàk à dzarawa aŋatà à ahəŋ ngaha tanəfà masla.

²¹ Adà à huma à gay kərkər zwek, tanəŋə Yakuba atà la Yuhana deda aŋha, azlakona aŋa Zebede. Tagə la kəslah iyaw aŋatà la afik la baba aŋatà Zebede, tadəh dzarawa aŋatà, Yesu azəl atà. ²² La katskats tasàk à kəslah iyaw aŋatà à ahəŋ la baba aŋatà gə, tanəfà Yesu.

²³ Yesu auguzəh la kutso Galili gesina, atapəhla azladza la azlagəy madəv kudə la aku, azahà à ata gay marabəŋ lakəl aŋa makoray Zəzagəla, ngaha awarà azladza ala la azlatsəhay dūvats anik anik, la azladeri gesina. ²⁴ Azladza tatsənəŋ tapəhay lakəl aŋha la

† 3.17 2Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1 †† 4.4 5Musa 8.3

‡ 4.6 Mahabay 91.11-12 †† 4.7 5Musa 6.16

‡† 4.10 5Musa 6.13 ††† 4.16 Yesayya 8.23; 9.1-2

makoray anja Səriya gesina, ngaha tasàhla azlaməna dıvats anik anik à waŋ gesina uwana tas ngərpa, la azlamasasədok mawisiga, la azladeri ngaha awarà atà ala. ²⁵ Maham à ahəŋ dza aŋuvaw anəfà masla, tasà à waŋ la kutso Galili, la makoray anja gudəŋ kulo, la Uru-salima, la Yahudiya ngaha la gay makwi anja dərəv à uda anja mukwà Urdun.

Mapəh gay Zəzagəla la gudəŋ la afik

5 Mok uwana Yesu anəŋà maham à ahəŋ dza uwaga, ahàd à gudəŋ à afik adzà madzay la abatà, azlaməna matapla anja tasà à waŋ à slaka anja. ² Ngaha Yesu adzəkà matapatàla la kiya uwanay:

Barka

(Luka 6.20-23)

³ “Marabay agay la azladza uwana tasəla la gəl anjatà kà azlaməna kuɖa, kà uwana makoray Zəzagəla kà anjatà!

⁴ Marabay agay la azlauwana atà la mazaw la gəl la abà, kà uwana Zəzagəla adàtasl à atà gay à ahəŋ! †

⁵ Marabay agay la azlauwana azlatələmma, kà uwana tadàbəz kutso uwana Zəzagəla apəhà ahəŋ! ††

⁶ Marabay agay la azlauwana tawoya madz à ahəŋ bokuba uwana asa à Zəzagəla, kà uwana Zəzagəla adàhatəŋ lela! ‡

⁷ Marabay agay la azlauwana vok aham à atà kà azladza anik, kà uwana vok adàham à Zəzagəla kà atà suwan!

⁸ Marabay agay la azlauwana azlasətaka la ləv anjatà la tsəh, kà uwana tadənəŋ Zəzagəla! ††

⁹ Marabay agay la azlauwana tatsala lapiya à tataka anjatà à abà, kà uwana Zəzagəla adàzal atà ala azlabəza anja!

¹⁰ Marabay agay la azlauwana tatərəb atà, kà uwana tadəhəŋ kà uwana asà à Zəzagəla, makoray Zəzagəla kà adəgay kà anjatà ndzer!

¹¹ Marabay agay la akul, à baŋa azladza tatsək à akul magodəhay à gəl, takal akul gay à vok, tapəh à akul azlamawisiga à vok gesina babay, kà uwana akul azlaməna matapla la slaka gulo.

¹² Vələhəw à zagəla, rəbəw kà uwana masik mənŋga akud akul la zagəla. La kità bay tatərəbàhəŋ azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, uwana tadzà à ahəŋ uwarà.”

Gay lakəl anja slugul la udaka

(Mark 9.50; Luka 14.34-35)

¹³ “Akul la uwana akul azlaslugul anja gudəŋ à vok. Ama baŋa slugul azladay aya aw ma, la mana tazladəŋ

† 5.4 Yesayya 61.2 †† 5.5 Mahabay 37.11 ‡ 5.6 Yesayya 55.1-2 †† 5.8 Mahabay 24.3-4

ala aya ma? Akəsà vok aya aw, say mafətəkw ala pəra, ngaha azladza tamələŋ à tsəh.”

¹⁴ “Akul la uwana akul azladəfaka anja gudəŋ à vok. Huɖ gudəŋ uwana maŋal à gəl gudəŋ à afik gə, kà ahəɖ vok à ahəŋ aw. ¹⁵ Tavəts fənəs anja maf à tsəh tasà aw, ama tafay kà à slaka masərət fənəs à ahəŋ, kà mav udaka à azladza gesina, uwana la kay uwaga. ¹⁶ Kiya uwaga la uwana udaka anjul auday la huma anja azladza gudəŋ à vok kəla suwan, kà azladza gudəŋ à vok anja manəŋ sləray anjul kà delga, ngaha atà tadəzləb Baba anjul uwana la zagəla la afik.”

Mahən mapəhay ala

¹⁷ “Kadzugwaw kà gəsà à waŋ kà masləh mapəhay anja Musa ala, ngaha la mapəhla ala anja azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kagodaw aw, ama gəsà à waŋ kà, kà masəla godega anja à uda pəra ndzer. ¹⁸ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Tsəràh à uwana zagəla la kutso adàdəv à gay, amiyaka bəzi manəhay anja mapəhay uwanay adəkəɖ vok aw, ngaha tsəràh à makəɖ gəl à ahəŋ anja tatak gesina. ¹⁹ Kà uwaga kəla dza uwana apəsew bəzi manəhay anja mapəhay uwaga, ngaha atapla azladza anik kà madehəŋ kiya anja kà, masla kà adəgay bəzi gə la makoray Zəzagəla. Ama dza uwana akəs mapəhay uwaga, ngaha atapla azladza kà madehəŋ kiya anja kà, masla kà adəgay mənŋga la makoray Zəzagəla. ²⁰ Ndzer, gəgod à akul: Baŋa dziriga anjul aduw anja azlaməna mapəhla wakità seriya ala, ngaha la azla Farisəya aw kà, kadaw à makoray Zəzagəla aw.”

Matapla lakəl anja mapak ləv

²¹ “Katsənəw uwana tapəh à azlababa anjul madzidziga: ‘Kakəɖ dza aw, dza uwana akəɖ dza kà tadala à huma seriya.’ ††²² Ama gi gəgod à akul kà: Kəla uwabe-yuwi uwana apək ləv lakəl anja deda anja kà, ad à huma seriya. Dza uwana: ‘Kak bada’, agod à deda anja kà, tadala à huma seriya anja azlamasiga. Dza uwana: ‘Kak kusoŋu’, agod à deda anja kà, azlayla vok ad à akəl à abà. ²³ Lagwa kà, baŋa kadzəka makəɖ tatak à Zəzagəla, ngaha awul à ka à gəl kà gay la ahəŋ la tataka anjul la abà la deda anjak kà, ²⁴ sək à tatak anjak à ahəŋ la abatà, həɖ, katsənà vok gay la deda anjak dadəŋ, ngaha baŋa gay adadəv à gay kà, wul à waŋ, kakəɖ tatak anjak à Zəzagəla adagay zla!”

²⁵ “Baŋa dza apuwà à ka gudzi à gəl, pəra kahaməw à tetəvi à ama kà mad à seriya kà, mərə vok kà akul anja matsən vok gay la mok uwana akul la tetəvi la ama dadəŋ, kà masla anja maf ka à ahəl anja masla seriya aw, ngaha babay kà masla seriya anja maf ka à azlaslodzi à ahəl, ngaha atà anja maduw ka à daŋay aw.

²⁶ La dziriga gəgod à ka, tetuwa kadàsa à uda la abatà

†† 5.21 2Musa 20.13; 5Musa 5.17

aw say baŋa kadàtsetsekwah azlakalamay aŋak à waŋ gesina dadàŋ.”

Matapla lakəl aŋa à gəl gaw

²⁷ “Katsənàwwàŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Kada à gəl gaw aw.’ ^{†28} Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kəla dza uwana anəŋ à mis aŋa dza anik à adi la makədal à adi vok la ləv aŋha la tsəh kà, adadà à gəl gaw. ²⁹ Baŋa kà yewdi ahəl kaf aŋak la uwana katəf à tsakana à abà kà, bəð à adi ala, məl ala kərkər, kà uwana ŋuləm kà manəbay vok aŋak tekula azà ala, kà kak aŋa mad à gày akəl à abà la vok aŋak gesina. ³⁰ Iyay, baŋa ahəl kaf aŋak la uwana apapat ka à tsakana à abà kà, nàts à vok ala, ŋuləm kà aŋak kà manəbay vok aŋak tekula azà ala, à kà vok aŋak gesina aŋa mad à gày akəl à abà.”

Matapla lakəl aŋa makudək mis

(Mark 10.11-12; Luka 16.18)

³¹ “Apəhà vok aya babay kà: ‘Dza uwana akudək mis aŋha kà, say avəl wakità aŋa mavəh vok ala à ahəl dadàŋ.’ ^{†32} Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kəla uwabe-yuwi uwana akudək mis aŋha, uwala abəzal à gəl la mazaḅ zil la tsəh aw kà, masla à zil uwaga kà adada à gəl gaw, à baŋa azəḅ mis anik, ŋgaha dza uwana azəḅ mis makudəkay gə babay kà, adàda à gel gaw, suwaŋ.”

Matapla lakəl aŋa mazuw mawaday

³³ “Bà gotənaŋ katsənàwwàŋ tapəh à azlababa gami madzidziga babay kà: ‘Kazuw mawadəy la fida aw, ama hənà mawadəy aŋak ala kà la Sufəl Zəzagəla la afik pəra.’ ³⁴ Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kazuwaw mawadəy aw! Kazuwaw mawadəy baməraka la zagəla aw, kà uwana uwaga kà kursi aŋa Sufəl Zəzagəla. ³⁵ Baməraka la kutso aw, kà uwana uwaga kà slaka maf asik à ahəŋ aŋha, adagay la Urusalima bay aw, kà uwana uwaga kà məŋ gudəŋ aŋa Sufəl. ³⁶ Kazuw mawadəy la gəl aŋak aw, kà uwana kaslala vok, kà mapak aŋidz gəl aŋak tekula ala kà medəkuga, baŋaw kà marsiga aw. ³⁷ Ama gòdàw pəra kà: ‘Iyay’, baŋaw ‘Awaŋ’, kà uwana kəla tatak uwana dza aziŋ à uwaga à gəl kà, aguwa à uda kà la slaka masla mawisiga.”

Matapla lakəl aŋa mawal ala kà vok mawisiga

(Luka 6.29-30)

³⁸ “Katsənàwwàŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Yewdi mapəlay la yewdi, slid bay mapəlay la slid.’ ^{†39} Ama gi kà, gəgod à akul kà: Kawulawla mawisiga à dza uwana asal madəhakulla mawisiga à vok aw. Baŋa dza abək à ka ahəl à paŋaw ahəl kaf kà, gòlla paŋaw ahəl gudzay

† 5.27 2Musa 20.14; 5Musa 5.18 †† 5.31 5Musa 24.1-4 ‡ 5.35 3Musa 19.2; Mahabay 48.2; Yesayya 61.1 ‡† 5.38 2Musa 21.24; 3Musa 24.20

à awtəy aya. ⁴⁰ Baŋa dza akəl à ka gay à vok, kà mazaḅ tsempe aŋak kà, sàkal azəḅ dawara gə aya babay.

⁴¹ Baŋa dza afa à ka gasa à gəl kà mazaḅbal tatak mahanaŋga, kà mazaḅalaŋ dahoy pəlis tekula kà, dàlla mahoy pəlis səla. ⁴² Və à dza uwana anav à ka tatak; kagola lig à dza uwana à gay asal makəl goder la slaka aŋak aw!”

Mawoy azlaməna məzam

(Luka 6.27-28,32-36)

⁴³ “Katsənàwwàŋ bokuba uwana apəhà vok kà: ‘Wòyà masla magay aŋak ŋgaha pəsəw masla məzam aŋak.’

^{†44} Ama gi kà, gəgod à akul kà: Wòyàwwàŋ azlaməna məzam aŋkul, dəvəw kuda kà aŋa azladza uwana tatəḅ akul. ⁴⁵ Kà akul aŋa magay azlabəza aŋa Baba aŋkul uwana la zagəla la afik. Kà uwana avəd afats à azlaməna tsakana, kiya aŋa azladza dziriga babay. ŋgaha asuw iyaw à azladza dziriga, asuw à azlaməna tsakana babay. ⁴⁶ Iyay, baŋa kawoyawwaŋ kà azlawana tawoyà akul pəra ma, kà mana kakudaw mabəz tatak la slaka Zəzagəla aya ma? Amiyaka azlaməna mazaḅ hadama babay kà, kiya uwaga tadehəŋ aw takay? ⁴⁷ ŋgaha baŋa kadəhawwaŋ ‘Ayyi’ kà azladeda aŋkul pəra ma ‘Delga mədədehəŋ’, kagodaw takay? Bà azladza uwana tasəl Zəzagəla aw babay kà, kiya uwaga la uwana tadehəŋ. ⁴⁸ Kità kà, gəw sətaka, bokuba Baba aŋkul uwana la zagəla la afik sətaka, suwaŋ.” ^{‡‡}

Matapla lakəl aŋa mazlak à azlaməna kuda

6 “Baŋa kadəhaw dziriga kà, kadəhawwaŋ kà huma yewdi aŋa azladza aw. Baŋa kiya uwaga kadəhawwaŋ kà, kadəbəzaw masik la slaka Baba aŋkul uwana la zagəla aw.”

² “Baŋa asa à ka mav sili à masla kuda anik kà, kahama kà dza à ahəŋ dəŋ kà mavəl aw, bokuba uwana azlaməna magolla dza tadehəŋ la azlagəy madəv kuda la aku, ŋgaha la azlamakalapa tetəvi la ama aw. Tadehəŋ kiya uwaga kà, kà azladza aŋa mazləḅ atə. La dziriga gəpəh à akul, atə kà tabəz masik aŋatə tsewwa adagay. ³ Ama kak kà, baŋa kav sili à masla kuda kà, dāhə uwaga la kiya uwanay: Amiyaka bà slawda aŋak nekwa gə babay kà, asəl uwaga aw, ⁴ kà mavəy aŋak aŋa magay masəlay gə aw. Say Baba aŋak, uwana la zagəla la afik, la uwana asəl tatak uwaga pəra, ŋgaha masla adəwulla à ka ala məŋga aya.”

Matapla lakəl aŋa madəv kuda

(Luka 11.2-4)

⁵ “Baŋa kadəvaw kuda kà, kadəhawwaŋ bokuba aŋa azlaməna magolla dza aw: Kà uwana atə kà, asa à atə madəv kuda kà la slaka matsizilla ala la azlagəy madəv kuda la aku, ŋgaha la azlamakalapa tetəvi la ama kà

‡‡ 5.43 3Musa 19.18 ‡†† 5.48 3Musa 19.2; 5Musa 18.13

azladza gesina anja manəŋ atà. La dziriga gəpəh à akul: Atà kà, tabèz masik anjatà, tsewwa adagay. ⁶ Ama kak kà, baŋa asa à ka madəv kuda kà, hàd à gày, tsàk à vok à ama, ŋgaha dèv kuda à Baba anjak, uwana la zagəla la afik, ŋgaha Baba anjak uwana asəl uwana kadəhəŋ la ləv anjak la tsəh, adav à ka masik anjak.”

⁷ “Baŋa kadəvaw kuda kà, katsalahaw azlagay dey-dayga à gay pəra, bokuba anja azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, aw, tadzugw kà la mavats gay wadza wadzaga uwaga kà, ‘Zəzagəla adàtsəb à anu sləm’, tagod. ⁸ Kadəhawwanəŋ kiya uwaga aw, kà uwana Baba anjukl uwana la zagəla la afik asəl tatak uwana kanavaw kuda anja dagay uwarà, à mok uwana kadanavawal dadəŋ aw. ⁹ Aganay tetəvi anja madəv kuda: Baba gami uwana la zagəla la afik.

Dahəŋ kà azladza gesina tazləba sləm anjak tsikasla.

¹⁰ Makoray anjak atsà à wan.

Mawoyəŋ anjak apaka vok la vədah,
Bokuba uwana la zagəla.

¹¹ Və à anu tatak may, uwana asla à anu lakana.

¹² Bəs à anu mawisiga uwana mədehəŋ gesina,
Bokuba uwana məbasanəŋ à azladza uwana tadəhà à anu mawisiga à vok babay suwan.

¹³ Təfà à anu kà seteni anja marapat anu, kà anu anja masak à madiŋal gel à vok aw,

Ama təfà à anu la ahəl anja seteni.” ((Kà uwana makoray, maslay ŋgaha la mazləbay kà la ahəl anjak anja tsərəh à awtəy. Amen!))

¹⁴ “Baŋa kabasawwanəŋ à azladza anik uwana tadəhà-kulla mawisiga à vok, Baba anjukl uwana la zagəla la afik adəbasakulanəŋ suwan. ¹⁵ Ama baŋa kabasawwanəŋ à azladza anik uwana tadəhàkulla mawisiga à vok aw kà, Baba anjukl uwana la zagəla adəbasakulla mawisiga anjukl uwana kadəhawwanəŋ suwan aw.”

Matapla lakəl anja makəs nəlay

¹⁶ “Baŋa kakəsaw nəlay kà, pəhəwla huđ adi anjukl ala, üzlədəw kà kiya anja azlaməna magolla dza uwanay tadəhəŋ aw: Atà kà, tabəđla huđ adi, kà azladza gesina anja masəlay kà atà la nəlay la abà.

¹⁷ Ama kak kà, baŋa kakəs nəlay kà, pəl adi anjak lela, wəz gel anjak à uda, ¹⁸ kà azladza anja masəlay kà kak la nəlay la abà aw. Say pəra kà Baba anjak uwana la slaka mahad vok à ahəŋ gə la zagəla, la uwana asəlay pəra, ŋgaha Baba anjak uwana anəŋa uwana kadəhəŋ adəvə à ka masik anjak.”

Ləmana dziriga la zagəla

(Luka 12.33-34)

¹⁹ “Kahamaw ləmana à gudəŋ uwanay la vok aw, kà uwana mamən akəsay, marzaw akəsay, azlaməna à gəl bay tazləlay, tazəbay. ²⁰ Ama hāmàw ləmana anjukl

kà à zagəla à afik, la abatà mamən la marzaw akəsay aw, azlaməna à gel bay taslala vok anja mazləlay kà mazəbay aw. ²¹ Kà uwana la slaka uwana ləmana anjak la abatà, la abatà ləv anjak la abatà, suwan.”

Uđaka anja vok

(Luka 11.34-36)

²² “Yewdi kà uđaka anja vok: Baŋa yewdi anjak kà wur-wur kà, vok anjak gesina kà uđaka; ²³ ama baŋa yewdi anjak la đuvats kà, vok anjak gesina la mələs la abà. Baŋa uđaka uwana la kak la abà mələs gə, mələs uwaga adəgəy tabadamma kaykay.”

Zəzagəla ŋgaha sili

(Luka 16.13)

²⁴ “Dza aslala kà atsəp à azlaməŋga à huma à gay səla aw: Adəpəseway anik, ŋgaha adakəs gay anja anik, adəh dziriga à anik, ŋgaha adəkweska anik. Kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw.”

Maf madzugway à Zəzagəla à afik

(Luka 12.22-31)

²⁵ “Kà uwaga à uwana gəpəh à akul: Kafəw gəl à ahəŋ kà tatak may la tatak masay uwana kanawkuda anja, kà madzadzara kà vok aw, bamərika lakəl anja lukut uwana asa à akul kà anja matsokw à vok anjukl, sifa kà aduwa tatak may, ŋgaha ma vok babay kà aduwa lukut aw takay? ²⁶ Nərəzəw azladəyanəŋ uwana tahoyay la zagəla tsi: Tasləkay ŋgaha tatsəday tatak babay aw, taham tatak à vəda à abà babay aw, ama Baba anjukl uwana la zagəla la afik adzadzara atà. Iyay zla, akul ma kaduwwanəŋ azladəyanəŋ aw takay? ²⁷ Uwa la tataka anjukl la abà aslala vok anja maziŋ à mavay anja sifa anja à adi amiya ŋuv la aslasl à gəl anja uwa?”

²⁸ “Ŋgaha ma, kà mana kafaw gel à ahəŋ kà lukut zlə ma? Akul nərəzəw madz à ahəŋ anja azlamawuratatay tsi: Tadəh sləray aw, ŋgaha tavavəd lukut babay aw.

²⁹ Tsa bamərika Salomon la mazləbay anja gesina kà, abəzà à lukut delga kiya mawuratatay uwaga aw.

³⁰ Zəzagəla adəw lukut à azlakəsaf uwana à vok la fəta bay lakana, tekeđika lebəŋ kà tadəyakats à akəl à abà:

ŋgaha ma azlayla kà vok aduwa à akul à vok dāduwa anjatà babay aw takay? Akul kà madiŋal gel à vok à tsəh kà akul ala. ³¹ Kiya uwaga kà, kafəwla kà gəl à ahəŋ la magodəy: ‘Mana mədəzuway lebəŋ mi? Mana mədəsəy mi? La mana mədəduw à vok mi?’, kagodəw aw!

³² Uwaga kà, azlauwana tasəl Zəzagəla aw, la uwana tayəh tatak uwaga koksikoksi. Ama Baba anjukl uwana la zagəla kà, asəl tatak uwana kanawkuda anja.

³³ Fəw gəl à ahəŋ dadəŋ teranə kà la makoray Zəzagəla, ŋgaha la madz à ahəŋ la sifa dziriga uwana

la abanay anavay, ngaha Zəzagəla adəkəs akul à ahəl ala gesina uwana kayhaw. ³⁴ Kiya uwaga kà kafəwla kà gəl à ahəŋ kà aŋa lebəŋ aw: Kà uwana lebəŋ uwaga kà, masla la uwana adəf gəl à ahəŋ kà akul, kà uwana ngərpa uwana apəhla vok ala kəla mavakay kà aŋa mavakay uwaga pəra.”

Madəh seriya à azladza anik à gəl aw

(Luka 6.37-38,41-42)

7 “Kadəhaw seriya à azladza anik à gəl aw, ngaha Zəzagəla aŋa madəhakulla seriya à gəl suwaŋ aw. ² Kà uwana Zəzagəla adədahakulla seriya à gəl, kalkal bokuba uwana kadəhawwəŋ à azladza anik, adəzəbay daram uwana kazəbaw kagurawla azladza anik bay! ³ Kà mana kanəzəy kəsaf uwana la yewdi aŋa deda aŋak la awtəy, ama kak kanəŋa magol tsakud tsakud uwana la aŋak la awtəy aw ma? ⁴ Kakay kagodiyə à deda aŋak: Sək à gi, gəzəb à ka kəsaf uwaga la adi ala, tsa kak la magol tsakud tsakud la yewdi ma? ⁵ Kak masla magolla dza, zəb tsakud tsakud uwaga la adi ala dadəŋ, ngaha kadənəŋla lela kà aŋa mazəb aŋa deda aŋak!”

⁶ “Kavəw tatak tsidəŋaga à azlakəda aw, kà aŋa magolla à akul ala afađ à gəl kà makohəh akul ala aw, kafəw slərkodzka aŋkul à azlanamzi aw à huma à gay aŋa mahabəŋ ala aw.”

Nəvəw ngaha tadəv akul

(Luka 11.9-13)

⁷ “Nəvəw ngaha kadəbəzawwal; yəhəw ngaha kadəbəzawwal, zələhəwəŋ ngaha tadəpəzl akul gamagəy. ⁸ Kəla dza uwana anavay abəzal, dza uwana ayahay abəzal, ngaha dza apəzl gamagəy à dza uwana azalahay. ⁹ Dza la ahəŋ la tataka aŋkul av akur à bəzi aŋha à baŋa anaval kà kaf takay? ¹⁰ Awma avəl ma bebi à baŋa anaval kà kilfi ay? ¹¹ Iyay, akul azlamawisiga nəma, ama kasəlaw mavəy tatak delga à azlabəza aŋkul, ngaha ma asa à mərəka Baba aŋkul uwana la zagəla ay? Aduwa à akul la mav tatak delga à azladza uwana tanaval tatak!”

¹² “Uwana asa à akul azladza anik tadəhakulaŋ kà, akul babay kà dəhəwəŋ kiya uwaga à azladza bay suwaŋ, kiya uwaga à uwana mapəhay aŋa Musa apəhay la azlawakitə aŋa azlaməna mapəh à atə gay à ahəl là abə kà mapəhay à azladza.”

Gamagəy slərkuts kutsga

(Luka 13.24)

¹³ “Gəw à gay la gamagəy slərkutskutsga! Kà uwana baŋŋaga uwanay kà, gamagəy butu gə, ama adala dza kà à mazila, azladza aŋuvaw la tetəvi uwatə la tsəh.

¹⁴ Ama slərkutskutsga uwanay kà gamagəy zlazladaga,

ama masla la uwana adala dza à sifa à abə, ama azladza kà dəŋ la tetəvi uwatə la ama aw!”

Məsəl ahəf kà la mayyay aŋha la vok

(Luka 6.43-44)

¹⁵ “Dəhəw haŋkəli kà azlaməna mapəh à atə gay à ahəl fida gə. Kà uwana tatsa à waŋ à slaka aŋkul la mapəhla vok aŋatə ala bokuba azlatuwaŋ, ama la hud gə kà azlakəda fəta. ¹⁶ Kadəsəlaw atə kà la madəhəŋ aŋatə la vok. Tadəzl mayyay matavəruk la atək la vok aw, ngaha babay tadəzl gudəv la mazləb la vok aw. ¹⁷ Ahəf delga avəy mayyay delga, ahəf mawisiga avəy mayyay mawisiga babay. ¹⁸ Ahəf delga aslala vok aŋa mayyi mawisiga aw, ngaha ahəf mawisiga aslala vok aŋa mayyi delga aw. ¹⁹ Kəla ahəf uwana ayyi delga aw kà, tahərats à ahəŋ, taduwal à akəl à tsəh. ²⁰ La kitə babay kà, kadəsəlaw azlaməna mapəh à atə gay à ahəl figa gə la madəhəŋ aŋatə la abə gesina.”

Gəsəl akul bə kà tetuwa aw

(Luka 13.25-27)

²¹ “Azlauwana, ‘Sufəl, Sufəl!’, tagod à gi, la uwana tadəda à makoray aŋa Zəzagəla gesin pəra aw, ama azlauwana tadəhəŋ tatak uwana asa à Baba gulo uwana la zagəla. ²² Mok uwana mavakay aŋa seriya adəzlaŋalay, aŋuvaw tadəgod à gi ‘Sufəl, Sufəl, la sləm aŋak la uwana məzahə gay Zəzagəla à azladza, la sləm aŋak la uwana məkudəkəh azlamasasədok mawisiga, la sləm aŋak la uwana mədəhəhə azlanadzipo aŋuvaw aw uwa?’ ²³ Kiya uwaga gədəgod à atə: Tetuwa gəsəl akul aw, zəw vok la slaka gulo, akul uwana kadəhaw tsakana!” †

Azlagəy səla

(Luka 6.47-49)

²⁴ “Dza uwana atsəna gay uwana gəpəh, ngaha af uwaga à ahəŋ, masla kà kalkal la dza haŋkəli gə, uwana aŋal gəy aŋha à təhus à afik. ²⁵ Iyaw adzəkə masuway, ahənə à mukwə à afik, afađ adəđ la ndzəda, ama gəy akaləh à ahəŋ aw, kà uwana matatukway aŋha kà aga kà la təhus la afik. ²⁶ Ama kəla dza uwana atsəb sləm à gay uwanay gədapəhay la abanay, ngaha atsəna uwaga aw kà, gəgagazləla kà la dza kusoŋu gə, uwana aŋal gəy aŋha kà à wuyyaŋ à afik. ²⁷ Iyaw adzəkə masuway, ahənə à mukwə à afik, afađ adəđ la ndzəda, ngaha gəy atəđ à ahəŋ gərim, matəđ à ahəŋ aŋha kà panəhhə.”

Maslay aŋa Yesu

²⁸ Mok uwana Yesu adəkəđ gəl à matapla gay aŋha à azladza kà, maham à ahəŋ dza gesina kà ləv aval à atə à gay, kà tsəhay matapla aŋha uwana atapətəla. ²⁹ Kà

† 7.23 Mahabay 6.8

uwana masla kà atàpàtala kà bokuba azlaməna mapàhla wakità seriya aṅatà ala aw, ama apəhàtala kà la maslay aṅha.

Yesu awurà masla akàl zagəla ala

(Mark 1.40-45; Luka 5.12-16)

8 Mok uwana Yesu adasa à ahəṅ la gudəṅ la afik, maham à ahəṅ dza aṅuvaw tanəfà masla. ² Kiya uwaga masla akàl zagəla anik, azà vok à slaka aṅha, akədèd à huma aṅha la magodəy: “Məṅga, baṅa asa à ka, kaslala vok mawur gi ala.” ³ Yesu abiyà ahàl ala, adəbani, ṅgaha agòd: “Asa à gi, wùr ala.” Katskats dza uwaga awur ala la akàl zagəla aṅha la abà. ⁴ Kiya uwaga Yesu agòdal: “Tsənəṅ lela, kapəh uwaga à dza anik aw. Ama kəla kà, hād kadəpəhla vok aṅak à masla mav tatak à Zəzagəla, ṅgaha babay kavà tatak uwana Musa apəh kà masəlay aṅa azladza gesina kà kawur ala!”

Yesu awurà magamza aṅa mənḡa aṅa azlaslodzi ala

(Luka 7.1-10)

⁵ Mok uwana Yesu adada à Kapernahum à abà, mənḡa aṅa azlaslodzi dzim aṅa azla Rom la abà, azà vok à slaka aṅha la magodəy: ⁶ “Məṅga, magamza gulo la slaka mahən à ahəṅ la mtəga, masla maməts à afik gə saṅḡà, ṅgaha as ṅgəpə mənḡa mənḡa.” ⁷ Yesu agòdal: “Gəda à awtəy, gədawurəṅ ala.” ⁸ Ama mənḡa aṅa azlaslodzi uwaga awulàlla, agòd: “Məṅga, gəsla kà kak aṅa mad à gəy gulo aw. Ama pəh gay tekula la tsəh ala pəra kà, magamza gulo adəwur ala. ⁹ Gi bay kà, azlaməṅga la ahəṅ lakəl gulo, ṅgaha gi babay, gi lakəl aṅa azlaslodzi anik suwəṅ. Gəslala vok aṅa magodəy à tekula aṅatà: ‘Hād kà’, aday. Gəgod à anik aya: ‘Sà à wəṅ kà’, atsa à wəṅ; ṅgaha gəgod à magamza: ‘Dahà uwanay kà’, adəhəṅ.” ¹⁰ Mok uwana Yesu atsən gay uwaga, akəsəl à gəl kayak, ṅgaha agòd à azlauwana tanəfay la tsəh: “Hadəy la dziriga gəgod à akul kà: Didi gədanəṅ madiṅal gəl à vok uwanay la tataka azla Isərayel la abà aw. ¹¹ Gəpəh à akul la dziriga kà, azladza aṅuvaw tadəsa à wəṅ la mas à afik afats la matəd à ahəṅ afats, ṅgaha tadədzah madzay la tatak may lakəl la azla Abəraham, Isak, Yakuba la makoray Zəzagəla. ¹² Ama azlauwana naka tagay azlaaṅa makoray uwaga kà tadəuts atà à mələs à abà la uda, la abatà kà mapad slid la matuway adəgay la ahəṅ aṅa koksikoksi.” ¹³ Kiya uwaga Yesu agòd à mənḡa aṅa azlaslodzi: “Dà aṅak à mtəga, uwana kanav la madiṅal gəl à vok adəpaka à ka vok!” ṅgaha magamza aṅa mənḡa aṅa azlaslodzi awùr ala la kaslà uwana: ‘Dà aṅak’, Yesu agòdal.

Yesu awar azlaməna dūvats ala aṅuvaw

(Mark 1.29-34; Luka 4.38-41)

¹⁴ La abatà Yesu ahəd à mtəga Səmon Piyer. Abəz à mənḡay aṅa Piyer à gəl, la slaka mahən à ahəṅ, akàl la vok. ¹⁵ Yesu adəbani la ahàl, ṅgaha akàl vok asəl à vok ala; asà à afik, adzəkà mazlak à atà.

¹⁶ Mok uwana mokokhu adasa à wəṅ tasəhla azlaməna zagəla zagəla aṅuvaw à Yesu à wəṅ. La gay aṅha uwana apəh, Yesu akudəkəh azlazagəla zagəla gesina, ṅgaha la mawar azlaməna dūvats anik anik gesina ala. ¹⁷ Adahəṅ kà aṅa magəd gay uwana à afik, masla mapəhal gay à ahàl Yesayya agod:

‘Masla azəb maru vok à ahəṅ gami la dūvats gami gesina à gəl aṅha.’ †

Azlauwana tayəh manəf Yesu

(Luka 9.57-62)

¹⁸ Uwana Yesu anəṅəṅ kà maham à ahəṅ dza adahamal à adi, agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha kà: “Məhəd à gay dərəv à uda anik.” ¹⁹ Masla mapahla mapəhay ala anik, azà vok à slaka aṅha, agòdal: “Məṅga, à kəla slaka uwana kadəday kà, gədənəf ka.”

²⁰ Yesu awulàlla: “Azlamayaka kà, afək aṅatà la ahəṅ, azladiyaṅ babay gəy aṅatà la ahəṅ, ama Kona aṅa dza kà, bə slaka mahən gəl à ahəṅ aṅha la ahəṅ kà maduw ləv aw.” ²¹ Dza anik la tataka azlaməna matapla aṅha la abà, agòdal aya: “Məṅga, və à gi tetəvi kà gi aṅa mal baba gulo dadəṅ.” ²² Ama Yesu agòdal: “Nəfà à gi, ṅgaha sək azlamazimnekid taləh vok aṅatà.”

Yesu atsizl kular à ahəṅ

(Mark 4.35-41; Luka 8.22-25)

²³ Yesu ahəd à kəslah iyaw à afik, azlaməna matapla la slaka aṅha tanəfəh. ²⁴ Katskats, magol kular mənḡa atsizilla ala la gəl dərəv tsərah à uwana magantsay aṅa iyaw azà kəslah ala. Ama Yesu kà, adatəd à madzəhal à abà la godega kəslah iyaw. ²⁵ Azlaməna matapla la slaka aṅha tazà à vok à slaka aṅha, tatsənəṅ ala la magodəy: “Sufəl, təfà anu, maslà la uwaga məməts à gay!” ²⁶ Yesu awulàlla à atà ala: “Kà mana guba azà akul ma? Madiṅal gel à vok aṅkul kà matsihila gə.” ṅgaha atsizilla ala, asləl məl à kular à gəl, ṅgaha tsiriya, iyaw atsà à ahəṅ titi. ²⁷ Ləv avələh atà à gay gesina aṅatà, ṅgaha tagòd: “Tsəhay dza mana à uwanay à amiyaka kular la iyaw lakəl babay kà atsəna gay aṅha la?”

Yesu awara azladza səla uwana ala atà la masasədok mawisiga

(Mark 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Mok uwana Yesu adabəz à gay dərəv à uda anik, la kutso aṅa azla Gadareniya la abà kà, azladza səla tasà

† 8.17 Yesayya 53.4

à waŋ kà magagamay la masla, azladza uwatà kà tasà à lag kà la zəvay la aku, atà la azlamasasədok zagəla zagəla lakəl, azlamaksafər, bà dza bay kà aslala vok aŋa maguw à awtày la tetəvi uwatà aw. ²⁹ Tadzəka mawiyay: “Kona aŋa Zəzagəla, ma kawoyaŋ la slaka gami ma? Kasà à abanay kà mazàh anu ala, tsa kaslà adàslay dadàŋ aw takay?” ³⁰ Maham à ahəŋ namzi la ahəŋ la abatà la gay anik, tayàh huđ aŋatà à gay. ³¹ Azlamasasədok mawisiga tadəv kuđa à Yesu la kiya uwanay, tagòdal: “Baŋa asa à ka makudək anu kà, sləl anu à azlanamzi à awtày à gəl zla!” ³² “Dàw!”, Yesu agòđ à atà. Kiya uwaga tasà à azladza səla uwaga lakəl ala, ŋgaha tahàd à azlanamzi uwatà à gəl. Katskats maham à ahəŋ namzi ahòy à ahəŋ la madəguruh la afik, tatsàh gəl à iyaw à abà, tasùfàh à abà. ³³ Azlaməna manəŋla azlanamzi tahòy aŋatà à huđ gudəŋ à abà, ŋgaha tadzəkà mapàh à azladza à gay aŋa tatak uwaga apakà vok gesina, lakəl aŋa azladza səla uwaga la masasədok mawisiga. ³⁴ Kiya uwaga azlaməna gudəŋ uwatà gesina tasà à uda kà mad à slaka Yesu. Mok uwana tanəŋəŋ kà, tadəval kuđa kà maz à vok la kutso aŋatà la abà.

Yesu awurà dza makalàh à vədah gə ala

(Mark 2.1-12; Luka 5.17-26)

9 La lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik, aguwa à uda la dərəv la abà, ŋgaha ahàd à huđ gudəŋ aŋha à abà. ² La abatà tasàlla à waŋ dza makalàh à vədah gə la kəslah. Mok uwana Yesu anəŋà madinjal gəl à vok aŋatà, agòđ à dza makalàh à vədah gə uwaga: “Wàđ vok à uda bəzi gulo! Tsakana aŋak adamatsila!” ³ Kiya uwana azlaməna mapàhla wakità seriya ala taŋoŋuz la tataka aŋatà la abà, tagòđ: “Dza uwanay kà, apəh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla, ndzer.” ⁴ Yesu asəl madzugway aŋatà, ŋgaha agòđ à atà: “Kà mana akul la madzugway mawisiga kiya uwanay ma? ⁵ Tak ma ŋuləm magođay: Tsakana aŋak adamatsila, awma: Sà à afik, hàd aŋak takay?! ⁶ Ama asa à gi kasəlaw, kà Kona aŋa dza la maslay la gudəŋ uwanay la vok kà mamats tsakana aŋa azladza ala.” Kiya uwaga agòđ à dza makalàh à vədah gə uwaga: “Sà à afik, zəb kəslah aŋak, kadà aŋak à mtəga!” ⁷ Zil uwaga asà à afik ahàd aŋha à mtəga. ⁸ Mok uwana maham à ahəŋ dza adanəŋ uwaga kà, ləv avəl atà à gay kayak, ŋgaha tazləbà Zəzagəla kà ndzəda uwaga avà à azladza.

Yesu azal Mata

(Mark 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹ Yesu atsizilla ala la abatà, mok uwana aday kərəkər kà anəŋà dza anik uwana sləm aŋha Mata la gày mazəb hadama la aku, agòdal: “Nəfà à gi!”. Mata asà à afik anəfà masla.

¹⁰ Mok uwana Yesu adadza à tatak may à adi la mtəga Mata la azlaməna matapla la slaka aŋha kà, azlaməna mazəb hadama, la azladza uwana tetəvi aŋatà delga aw, la azlaməna tsakana tasà à waŋ, tadzàh à tatak may à gəl atà nna. ¹¹ Uwana azla Farisəya tanəŋ uwaga, tagòđ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana məŋga aŋkul azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azladza uwana tetəvi aŋatà kà delga aw ma?” ¹² Uwana Yesu atsənà uwaga kà, agòđ à atà: “Azladza uwana dūvats az atà aw kà, tayàh dokwtar aw, say azlaməna dūvats la uwana taya-hay pəra. ¹³ Dàw, katapawla uwana matsetsəray gə la wakità la abà:

‘Gəwoyaŋ kà dziriga, awkà makad à gi tatak aw’ † kà uwana gəsà à waŋ kà mayahay kà azladza uwana: ‘Anu azladziriga’ tagođ aw, ama azlauwana: ‘Anu azlaməna tsakana’, tagođ.”

Manavay lakəl aŋa makəs nəlay

(Mark 2.18-22; Luka 5.33-39)

¹⁴ Azlaməna matapla la slaka Yuhana masla madàh batem tazà à vok à slaka Yesu, ŋgaha tagòdal: “Kà mana anu la azla Farisəya kà məkàsàh nəlay, tsa azlaməna matapla la slaka aŋak kà takasàh nəlay aw ma?” ¹⁵ Yesu awùlla atà ala: “Kadzugwaw ma azladza uwana tazàla atà à mazəb vok à abà, takəs nəlay, la kaslà uwana masla mazəb mis la tataka aŋatà la abà takay? Awaŋ! Ama kaslà adàsa à waŋ à uwana masla mazəb mis adəgay la tataka aŋatà la abà aya aw kà, la mok uwaga la uwana tadəkəs nəlay suwaŋ.”

¹⁶ “Dza aslala vok aŋa matsap à lukut maviyaga à lukut mawga à vok aw, kà uwana lukut mawga uwaga adəkwoh maviyaga uwaga à tsəh kayak aya. ¹⁷ ŋgaha babay kà, tadaw iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana iyaw matavəruk mawga adàsləh kiwa iyaw maviyaga ala, say tadaw iyaw matavəruk mawga kà à kiwa iyaw mawga à agu suwaŋ, ŋgaha kiwa iyaw aŋa makəs iyaw matavəruk uwaga lela.”

Dugu aŋa Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aŋa Yesu

(Mark 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Mok uwana Yesu apəh à atà gay uwaga, məŋga anik la tataka azla Yahudiya la abà asà à wan, akədéd à Yesu à huma la magođal: “Dugu gulo adamətsay bà lagonay, sà à waŋ, bəkəkal ahəl aŋak à vok, ŋgaha adàdza à ahəŋ la sifa aya!” ¹⁹ Yesu asà à afik tanəfà atà la azlaməna matapla la slaka aŋha.

²⁰ Mis anik la ahəŋ aŋiz akələl à tsəh ala, dagay mavay kulo gel aŋha səla, agobà à awtày la lig aŋa Yesu adəbani gay lukut aŋha. ²¹ Kà uwana agòđ la gəl

† 9.13 Hosəya 6.6

aŋha kà: 'Baŋa gədəbani bà gay lukut aŋha pəra kà, gədəwur ala.' ²² Yesu agolà vok anəŋal à adi, agòdal: "Wàd vok à uda dugu gulo, kà uwana madiŋal gəl à vok aŋak awùr ka ala", bà la kaslā uwatà, mis uwaga awùr ala.

²³ Uwana Yesu abèz à mtəga ana mənŋa uwatà, anəŋà azlaməna mats segəla, la azlaməna mataway gesina ²⁴ ŋgaha agòd à atà: "Dàw à uda, dugu kà adamətsay aw, adzehal pəra." "Uwàà...", takədàslal.

²⁵ Uwana takudəkàh maham à ahəŋ dza à uda kà, Yesu ahəd à gày uwatà à agu, akəs bəzi dugu la ahəl, at-sənəŋ ala ŋgaha asà à afik. ²⁶ Gay uwatà atsàn la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awara azlaguləf səla ala

²⁷ Yesu atsizilla ala la abatà adà aŋha, uwana adà aŋha kà, azlaguləf səla tanəfà la tsəh la mawiyay: "Kona aŋa David, Kona aŋa David, vok ahama ka kà anu!" ²⁸ Mok uwana Yesu adabəz à mtəga kà, azlaguləf səla uwaga tazà à vok à slaka aŋha, ŋgaha agòd à atà: "Kadiŋawwal gəl à vok kà gəslala vok gədàh uwaga ay?" "Iyay, mənŋa gami, mədiŋal gəl à vok kà kak la ndzəda." ²⁹ Kiya uwaga Yesu adəbani yewdi aŋatà la magòd à atà: "Delga, uwaga akəs akul à vok bokuba uwana kadiŋawal gəl à vok." ³⁰ ŋgaha yewdi aŋatà apəzlla à ama ala adagay. Yesu afàhà à atà akur à lig, agòd à atà: "Tsənàwwàŋ lela, kapəhaw uwaga à dza anik aw." ³¹ Ama tahəd, tazàhà tatak uwana Yesu adà-hàtəŋ la kutso uwatà la abà gesina.

Yesu awura bada uwana ala zagəla zagəla lakəl

³² Mok uwana Yesu adatsizilla ala adiy aŋha kà, tasəlla dza anik uwana à waŋ, aslāla vok kà mabadma aw, ŋgaha aya kà, aga la masasədok mawisiga. ³³ Uwana Yesu adakudək masasədok uwaga kà, dza badaga uwaga adzəkà mabadma. Ləv avàlāh à maham à ahəŋ dza à gay gesina, ŋgaha tagòd: "Didi, didi mədanəŋ dzəba gə uwanay la Isərayel aw!" ³⁴ Ama azla Farisəya tagòd kà: "Sufəl aŋa azlamasasədok mawisiga la uwana avəl maslay kà makudəkàh azlamasasədok mawisiga uwaga!"

Vok aham à Yesu kà maham à ahəŋ dza

³⁵ Yesu auguzàhàh la azlahud gudəŋ la abà, la azlabəza gudəŋ gesina, atapàhàtəla la azlagəy madəv kudà aŋatà la aku, azà gay marabəŋ aŋa makoray Zəzagəla, la mawar azlaməna dūvats ala gesina, amiyaka tsəhay gə uwala beyli, ŋgaha la azlaməna takàlāh à vədah gesina. ³⁶ Vok ahamà à Yesu kà maham à ahəŋ dza uwana tayahay, kà uwana azladza uwatà tayàh vok adagay, ŋgaha bokuba azlatuwaŋ uwana masla manəŋla atà la ahəŋ aw. ³⁷ Kiya uwaga agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: "Matsəd tatak

la ahəŋ mənŋa, ama azlaməna sləray kà atà dəŋ aw. ³⁸ Kiya uwaga kà: Dəvəw kudà à dza aŋa tatak, kà masla aŋa masləl azlaməna sləray à waŋ kà matsədəl tatak aŋha!"

Azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla

(Mark 3.13-19; Luka 6.12-16)

10 Yesu azàl azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla uwatà, ŋgaha avà à atà ndzəda à ahəl kà makudəkàh azlamasasədok mawisiga la mawar azlatsəhay dūvats anik anik ala, ŋgaha la azla-uwana takàlāh à vədah gesina. ² Aganay sləm aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà la slaka Yesu. Teraŋa dadəŋ kà Səmon uwana tazəllala Piyer, atà la deda aŋha Andəre; Yakuba bəzi aŋa Zebede atà la deda aŋha Yuhana; ³ Filip atà la Bartelemi; Tomas atà la Mata, masla mazəb hadama; Yakuba, kona aŋa Alfe atà la Tade; ⁴ Səmon uwana tazəlal ala Zəlot atà la Yudas Iskariyot, masla uwana adàta kaf à Yesu à gəl.

Yesu asləl azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwaga

(Mark 6.7-13; Luka 9.1-6)

⁵ Yesu asləl azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwaga la mapəh à atà gay uwanay à vok à abà: "Gudəŋ uwana azla Yahudiya tadza à ahəŋ la abà aw kà, kadaw à abà aw, kadaw à gudəŋ aŋa Samariya à abà babay aw. ⁶ Ama dāw kà à tataka azlatuwaŋ mazehlaga à abà la tsəhay Isərayel pəra. ⁷ La tetəvi aŋkul la ama kà, zàw sayda, gòdāw kà: 'Makoray Zəzagəla kà nekwa atsa à waŋ.' ⁸ Wàràw azlaməna dūvats ala, wàlāwla azlamazimnekid à uda, wàràw azlaməna akəl zagəla ala, kudəkàhàw azlamasasədok mawisiga. Kabəzaw à uwaga kà deyday, vāw à atà deyday suwaŋ. ⁹ Kazəbaw luwəluwə à ahəl baŋaw gursu, baŋaw sili la zliba la aku aw. ¹⁰ Amiyaka kiwa, amiyaka matsəp lukut, amiyaka kwimik, bà amiyaka agəla kà aŋa mau-guzahay aŋkul aw. Kà uwana azlayla kà vok, kà masla sləray kà azlayla vok azuw tatak may!"

¹¹ "Mok uwana kadəbəzaw azlaməŋ gudəŋ à abà baŋaw azlabəza gudəŋ à abà, yàhàw kà dza uwana akəs akul la ahəl səla, ŋgaha dzàw à ahəŋ la mtəga aŋha tsəràh à uwana katsaw à uda la gudəŋ uwatà la abà. ¹² Mok uwana kadaw à gày, gòdāw dadəŋ teraŋa kà: 'Lapiya agay la aku.' ¹³ Baŋa azlaməna huđ gày uwatà takəs akul la ahəl səla kà, 'Ayyi' aŋa lapiya aŋkul uwana kadahàwwàtəŋ kà, adza à ahəŋ lakəl aŋatà, ama baŋa takəs akul aw kà, wəllāw 'Ayyi' aŋa lapiya aŋkul à tsəh la slaka aŋatà. ¹⁴ Baŋa la huđ gày anik baŋaw la gudəŋ anik la abà, takweska akul aŋa makəs akul baŋaw aŋa matsəb akul sləm kà, dāw aŋkul la abatà, dèdāw à atà à adi burburu aŋa kutso aŋa gudəŋ aŋatà uwana agəd à akul à asik. ¹⁵ La dziriga

gəpəh à akul: La vud seriya kà njuləm kà aŋa azlaməna gudəŋ Sodom la Gomor kà azlaməna gudəŋ uwaga.”

Azlamatərabay uwana tadàsa à waŋ la huma à gay
(Mark 13.9-13; Luka 21.12-17)

¹⁶“Lagwa kà, aŋanay gəsləl akul bokuba akul azlatuwaŋ, à tataka azlakəda fəta à abà. Kiya uwaga kà, gəw mahanay gə bokuba azlabebi, gəgod à akul, ŋgaha gəw tələmna bokuba akul azlahabakoku. ¹⁷Dahàw haŋkəli kà uwana azladza tadəfahla akul à huma seriya, ŋgaha tadəzlabəh akul la kurpi la gəy madəw kuda aŋatà la aku. ¹⁸Tadəpahla akul ala la huma aŋa azlaməna makoray ŋgaha la huma aŋa azlasufəl, kà uwana kawoyaw gi, kà akul aŋa maz sayda gulo la huma aŋatà, ŋgaha la huma aŋa azlauwana azla Yahudiya aw. ¹⁹Mok uwana tadədala akul à huma seriya kà, kadəzugwaw lakəl aŋa uwana kadəpəhaw aw, la uwana kadəwulawla à uda, gay uwana kadəwulawla à uda kà, adàda à paŋaw aŋkul à awtəy la kaslā uwatà. ²⁰Gay uwaga kà adəgay kà madzugway aŋkul aw, ama Masasədok aŋa Baba aŋkul Zəzagəla la uwana adəguway la akul la abà la kaslā uwatà.”

²¹“Deda adàvə deda aŋa aslasl gəl aŋha kà makadəy, baba bay adədehəŋ kiya uwaga la bəzi aŋha; azlabəza babay tadəgola afad à azlababa aŋatà à gəl kà makad atà. ²²Azladza gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. Ama dza uwana adəgəd dziriga à afik tsərah à makəd gəl à ahəŋ kà adəbəlay. ²³Baŋa tatəreb akul la gudəŋ anik la abà, hōyàw à hud gudəŋ anik à abà. La dziriga gəpəh à akul: Kadədəvaw mauguzahay à gay la gudəŋ Isərayel gesina dadəŋ kà mas à waŋ aŋa Kona aŋa Zəzagəla aw.”

²⁴“Masla asik aduw məŋga aŋha tetuwa aw, magamza aduw dza uwana adəhalla sləray aw. ²⁵Say aslay kà masla asik apakay bokuba məŋga aŋha la masəlay dən, ŋgaha magamza agay bokuba məŋga aŋha dən. Baŋa tazàla à zil gəy Belzəbul kà, sləm uwana tadəv à azlaməna hud gəy kà adəgay delga aw adəduwa à gay aŋa zil gəy la mawisiga.”

Dza uwana azlayla vok məhoy guba aŋha
(Luka 12.2-7)

²⁶“Guba akəs akul kà azladza asik zlə ma aw. Tatak mahad à ahəŋ gə gesina adəgay mapəhla vok ala gə, ŋgaha tatak nasiri gə gesina adəgay masəlay gə la dazuwaya. ²⁷Kəla tatak uwana gəpəhakulla la mələs la abà, pəhàw uwaga la udaka ala; ŋgaha tatak uwana katsənawwaŋ la à gəl à gəl kà, dəw kà wiyawla la gay zaŋ. ²⁸Guba akəs akul kà azlauwana takəd sləb vok aw, kà uwana taslala vok aŋa makəd dokvadzi aŋa sifa aw, guba akəs akul kà, kà Zəzagəla uwana aslala vok aŋa maduw dokvadzi la sifa la sləb vok gesina à gəy akəl à abà. ²⁹Taslala vok aŋa maduw dəgtsetsek səla ala kà

aŋa sili tekula aw takay? Amiyaka tekula aŋatà azila la masəlay aŋa Baba aw kà aga la ahəŋ aw. ³⁰Amiyaka aŋidz takasagəl aŋkul gesina kà, Zəzagəla asəl la tekula tekula gesina aŋha. ³¹Tsa kità kà, guba akəs akul aw, kà uwana akul kaduwaw azladəgtsetsek uwaga gesina la manəŋ akul à adi.”

Mapəhla Yesu ala
(Luka 12.8-9)

³²“Baŋa dza apəhla gi ala la huma azladza la dazuwaya kà, gi babay gədapəhla masla ala la huma aŋa Baba gulo, uwana la zagəla la afik: Masla kà aŋulo, gədəgodəy. ³³Ama baŋa dza agədəŋ à afik kà asəl gi aw la dazuwaya la huma azladza kà, gi babay gədəgədəŋ à afik la dazuwaya la huma Baba gulo kà: Gəsəl masla aw, gədəgodəy bay, suwaŋ.”

Lapiya aw ama mavəhla
(Luka 12.51-53)

³⁴“Iyay, kadzugwaw kà lapiya la uwana gəsəlla à gudəŋ à vok, kagodaw aw: Gəsəlla lapiya à waŋ aw ama mavəhla. ³⁵Gəsà à waŋ kà masəh gəl à azlabəza zil gə à vok la azlababa aŋatà, azladəgam à vok la azlaiyà aŋatà, ŋgaha azlamis à vok la azladzedzi aŋatà. ³⁶Mazan vok à gəl adəgay la tataka azlaməna hud gəy la abà.”

³⁷“Dza uwana awoya baba aŋha baŋaw iyə aŋha kà gi kaykay kà, akəs gi vok aw, dza uwana awoya bəzi aŋha zilga baŋaw dugu aŋha gə kaykay kà gi kà, akəs gi vok aw. ³⁸Dza uwana akəs maməts à ahəl à adi aŋha, ŋgaha anəf gi aw kà, masla akəs gi vok aw. ³⁹Kəla dza uwana asal matuw sifa aŋha, adəziŋ ala; ama dza uwana atuw sifa aŋha aw kà gi kà, adəbəzal.”

Dza uwana akəs akul kà, akəs gi
(Mark 9.41)

⁴⁰“Dza uwana akəs akul kà, akəs gi babay, ŋgaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana asləl gi à waŋ babay. ⁴¹Dza uwana akəs masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla, à kà uwana masla mapəhal gay à ahəl aŋha kà, adəbəz masik uwana maf à ahəŋ gə kà aŋa azlaməna mapəh à atə gay à ahəl, ŋgaha dza uwana akəs dza dziriga la huma aŋa Zəzagəla, kà uwana masla dziriga la huma aŋha, adəbəz masik uwana maf à ahəŋ gə kà aŋa azladza dziriga. ⁴²Hadəy, gəpəh à akul la dziriga: Kəla dza uwana atəd iyaw mataslay gə à tekula la tataka azlabəza uwanay la abà, à kà uwana masla matapla la slaka gulo kà, adəbəz masik aŋha.”

Manavay aŋa Yuhana masla madəh batem
(Luka 7.18-35)

11 Mok uwana Yesu adədəv mapəhla à tatak azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha

səla uwaga, atsizilla ala la slaka uwatà kà mad matapla tatak à azladza la azlahud gudəŋ la kutso uwatà la abà.

² Mok uwatà kà Yuhana masla madàh batem kà, agà la daŋay. Uwana atsənà gay aŋa sləray aŋa Yesu Kris-tu, aslèl azlaməna matapla azlaanik aŋha à slaka Yesu ³ kà manaval à gay ala: “Kak dza uwana məkuday aw-ma kak dza anik kəla ay?” ⁴ Yesu agòd à atà: “Dàw, kadàpəhaw Yuhana à tatak uwana katsənàwwàŋ la uwana kanəŋàwwàŋ gesina: ⁵ Azlaguləf tanəŋla, azla-deri taday, azlaməna akàl zagəla tawarla, azlamada-gazlam bay tatsən sləm, azlamazimnekid tawal à uda, azlaməna kuda babay tatsən gay marabay. ¹⁶ Marabay agay la azladza uwana tasak à madiŋ gi gəl à vok aw.”

Sayda lakəl aŋa Yuhana masla madàh batem

⁷ Mok uwana azlaməna matapla aŋa Yuhana tadiy aŋatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəŋ dza lakəl aŋa Yuhana la magodəy: “Mana à uwana kadàw kà mayahay la kəsaf la abà ma, mazuwa uwana afad abəlakəŋ ay? Awaŋ, uwaga aw. ⁸ Kətà zla, mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Awma dza uwana atsàkw à lukut mahədayga à abà kəla ay? Ama azlauwana tatsəkwàh à lukut mahədayga à abà kà, atà kà la hud gày sufəl. ⁹ Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma? Masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kəla ay? La kità kà, gəgod à akul kà, Yuhana aduwa masla mapəhal gay à ahəl, ¹⁰ kà uwana tatsətsər lakəl aŋha:

‘Aganay, gəsləl à awtəy masləlay gulo à huma aŋak’ Zəzagəla agòd,

‘Kà madàh tetəvi à ahəŋ.’ ††

¹¹ La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà kà, dza mayyayga la ahəŋ aduw Yuhana masla madàh batem uwanay aw, tekedika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aduwa Yuhana uwaga.

¹² Dagay la mok uwana Yuhana masla madàh batem azà sayda tsəràh à lakana, kà tadàh gasa à makoray Zəzagəla à gəl, ŋgaha azlaməna məzam tayahay kà mazəbay lakana. ¹³ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina la mapəhay aŋa Musa tapàh gay lakəl aŋa makoray Zəzagəla tsəràh à mas à waŋ aŋa Yuhana, masla madàh batem. ¹⁴ Baŋa asa à akul kà madiŋ gi gəl à vok kà, Yuhana kà Eliya uwana wakitə apəhla mas à waŋ aŋha ala dagay uwarà. ¹⁵ Dza uwana sləm lakəl kà, atsəbal sləm lela!”

¹⁶ Yesu agòd aya: “Ma la mana lagwa gəgagazləla azladza aŋa zamana uwanay lakana ma? Gəgagazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik, tazàlèh vok kà atà kà atà, ¹⁷ la magodəy, anu mətəsà à akul talakway, ama akul kahàbàwwal à tsəh aw, məhàb à akul dəs kuda, ama katàwàw la mats hulolo aw. ¹⁸ La kità Yuhana asà à waŋ, azùw aw, asà

† 11.5 Yesayya 35.5-6; 61.1 †† 11.10 Malaki 3.1

aw, ŋgaha azladza tagòd kà: ‘Masla la masasədok mawisiga.’ ¹⁹ Kità aya babay kà, Kona aŋa dza asà à waŋ, azuway, asay, ŋgaha azladza tagòd kà: ‘Nə̀rə̀zàw dza uwanay tsi, masla hud. Afa sləm à kà à mazuway la masay aŋha pəra’, tagòd. ‘Kafaw masla kà à tataka aŋa azlaməna mazəb hadama à abà, la azlaməna tsakana, ŋgaha la azladza uwana madz à ahəŋ aŋatà kà lela aw.’ Ama tekedika matsihila aŋa Zəzagəla apəh-la vok ala la sləray aŋha la abà.”

Gudəŋ uwana akweska makəs Yesu

(Luka 10.13-15)

²⁰ Kiya uwaga Yesu adzəkà maslèh məl à azlagudəŋ uwana à gəl, adahàhà azlanadzipo kaykay gə la abà, kà uwana azlaməna madz à ahəŋ la abà kà tapəh gay la ləv ala aw. ²¹ Agòd: “Ŋgəpə lakəl aŋak à kak Korazən! Ŋgəpə lakəl aŋak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana adahà à ahəŋ la tataka aŋkul la abà, agay kà la gudəŋ Tir la Sədon kà, naka dagay uwarà azlaməna madz à ahəŋ la abà kà, tatsàh kutso akàl à vok ŋgaha la madaw abuh à vok, kà mapəhla ala kà atà tapəh gay la ləv ala. ²² Kà uwaga à uwana gəgod à akul kà: La vud seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəŋ Tir, la azlaməna gudəŋ Sədon kà ŋuləm kà aŋatà à kà aŋa gudəŋ aŋkul. ²³ Ŋgaha kak Kapernahum kadzugw kà: ‘Gədàzigəŋay tsəràh à zagəla,’ kagòd takay? Awaŋ, tadàdukwa ka à vədah à gày akàl à abà, kà uwana azlanadzipo uwana adahàhəŋ la kak la abà, agay la Sodom kà, naka gudəŋ uwatà kà agay la ahəŋ tsəràh à lakana. ²⁴ Kiya uwaga kà, gəpəh à akul kà la vud seriya kà, azlaməna Sodom tadəgay ŋuləm kà kak.”

Sàw à waŋ à slaka gulo, kà akul aŋa mabəz maduw ləv

(Luka 10.21-22)

²⁵ La mok uwatà Yesu agòd: “Iyay Baba, Sufəl ana zagəla ŋgaha aŋa vədah, ‘Kikay’, gəgod à ka, kà uwana kafatəla à azlabezaga la à ama ala tatak nasiri gə uwana kahəd à azlaməna masəl tatak uwana à adi, ‘Mədawur gəl’, tagòd. ²⁶ Iyay, Baba gəzləb ka kà uwa-ga.”

²⁷ “Baba gulo abək à gi tataka gesina. Dza la ahəŋ asəl Kona aw, say Baba pəra asəl gi, dza la ahəŋ asəl Baba aw, say gi Kona aŋha pəra, ŋgaha la azlauwana Kona apəhatàla Baba aŋha pəra.”

Mazalay aŋa Yesu

²⁸ “Sàw à waŋ à slaka gulo akul gesina, akul uwana kayàw vok la mazəb mahanay, gədàv à akul maduw ləv. ²⁹ Zəbàw zeləŋ zukw kuda gulo, ŋgaha kəsàw matapla gulo, kà uwana gi kà gi dzaŋdzaŋ aw, gi tələmma, ŋgaha kadàbəzaw maduw ləv aŋa ləv aŋkul. ††³⁰ Kà

‡ 11.21 Yesayya 23.1-18; Hezəkiyel 26.1-28.26

uwana zukw kuda uwana asa à gi mav à akul kà zla-zlada kà mazəbay aw, mahanay uwana gədəfa à akul à gəl babay kà tsaftsaf."

Gay lakəl aŋa vuđ maduw ləv

(Mark 2.23-28; Luka 6.1-5)

12 Mok uwana uwaga adadà à lig kà, Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tagùw à uda la guf nalkama la abà, (uwana bokuba hi), la vuđ maduw ləv. Azlaməna matapla la slaka aŋha uwaga kà may akəs atà, tadzəka makalay kà mazuway. ² Uwana azla Farisəya tanəŋà uwaga kà, tagòd à Yesu: "Nerəz, azlaməna matapla la slaka aŋak tadàh tatak uwana mapəhay gami avərə gay kà madəhəŋ la vuđ maduw ləv tsi!" ³ Yesu awùlla atà ala: "Kadzəŋàw à tatak uwana David adahəŋ vərđi anik la mok uwana may akəs la azlaməna aŋha aw uwà? ⁴ Ahàd à gày Zəzagəla à agu, kà mazəb tatak may tsikasłaga uwana maf à ahəŋ gə. Tekedika tetəvi la ahəŋ kà mazuway aŋha aw, baməra-ka azlamənalay aŋha babay aw, say à azlaməna mav tatak à Zəzagəla pəra, la uwana tetəvi la ahəŋ. ⁵ Awma kadzəŋàw la mapəhay aŋa Musa la abà kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tadàh sləray la gày Zəzagəla la aku amiyaka la vuđ maduw ləv, ŋgaha tatugw mawisiga lakəl aŋatà aw kà, kasəlaw aw takay? ^{††6} La dziriga gəpəh à akul kà, dza uwana aduwa məŋ gày Zəzagəla uwaga kà aga la abanay. ⁷ Agayŋa kasəlaw, uwana matsetseray uwanay asal magoday kà: 'Vok mahamay la uwana asa à agi, awkà tatak makaday gə aw', ‡ naka kadùkwàw seriya à azladza uwana à gəl, atà kokuda tsakana aw. ⁸ Kà uwana Kona aŋa dza kà masla la uwana məŋga aŋa vuđ maduw ləv."

Dza la ahəl mamətsay gə

(Mark 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹ Yesu atsizilla ala la abatà, azà à vok, ahàd à gày madəv kudà aŋatà à agu. ¹⁰ Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana agà la ahəl mamətsayga. Azladza uwana la gày uwatà la aku tanàv à Yesu: "Mapəhay gami ma avà tetəvi kà mawur dza ala, la vuđ maduw ləv takay?", kà atà aŋa mabəzal à tsəh kà mapuwal gudzi à gəl. ¹¹ Ama Yesu awùlla atà ala: "Baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la tuwaŋ tekula pəra, ŋgaha tuwaŋ uwaga atəđ à suwa à abà la vuđ maduw ləv, ma aday kà mazəb à uda la abà aw takay? ¹² ŋgaha dza ndzer, ma aduwa tuwaŋ aw takay? Kà uwaga à uwana mapəhay gami avà tetəvi à dza kà madàh delga la vuđ maduw ləv." ¹³ Kiya uwaga Yesu agòd à dza uwatà: "Biyà ahəl ala!" Abiyà ahəl ala, ŋgaha ahəl aŋha adawurla bokuba anik uwahà. ¹⁴ Azla Farisəya tadà aŋatà, takəs sawaray kà mabəz tetəvi kà makəđla Yesu.

†† 11.29 Yeremiya 6.16 † 12.4 1 Samuyel 21.7 †† 12.5 4Musa 28.9-10 ‡ 12.7 Hosəya 6.6

Masla sləray uwana Zəzagəla akəsani

¹⁵ Mok uwana Yesu atsənà uwaga kà, asà à uda la slaka uwatà la abà, ŋgaha maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà. Awarà azlaməna duvats ala gesina. ¹⁶ Ama afàh à atà akur à lig la ndzəđà kà atà aŋa mapəh uwana apakà vok aw. ¹⁷ Adahəŋ kiya uwanay kà, kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yesayya aŋa magəđ à afik. ¹⁸ Zəzagəla agòd:

'A aganay masla sləray gulo uwana gəkəsàni, Uwana gəwoyàŋ ŋgaha marabay gulo lakəl aŋha. Gəđəsləl Masasəđok gulo à gəl aŋha, ŋgaha adàz gay seriya gulo à azlatsəhay gudəŋ à vok gesina.

¹⁹ Masla adàgazlay la dza aw, adəwiyyaw aw, ŋgaha dza adətsən mawiyay aŋha la azlatetəvi la ama aw.

²⁰ Adàdavla à gay à mazuwa manəlfahayga à vok aw, ŋgaha akəl fənəs uwana atəm à ahəŋ ŋuliza bay kà, adàdəvla à gay à vok aw.

Masla adàdz à ahəŋ kiya uwanay tsərəh à madàh dziriga à gudəŋ à vok gesina.

²¹ Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadəf manəwəŋ aŋatà à masla à afik', ‡† agòd aya.

Mapəh mawisiga lakəl aŋa Masasəđok tsikasłaga

(Mark 3.22-30; Luka 11.14-23)

²² Kiya uwaga la abatà tasələ dza à Yesu à waŋ, guləf badaga, la masasəđok mawisiga lakəl. Yesu awurà dza uwatà ala tsərəh à uwana dza aslala vok aŋa mabadma, ŋgaha la manəŋla. ²³ Ləv avələh à maham à ahəŋ dza à gay gesina, ŋgaha tagòd: "Masla kà Kona aŋa David təga aw ay?" ²⁴ Ama uwana azla Farisəya tatsənà uwaga kà, tagòd: "Kona uwaga akudəkahay azlamasasəđok mawisiga kà, kà uwana Belzəbul, sufəl aŋa seteni avəl ndzəđà kà makudəkàhla." ²⁵ Ama Yesu asəl madzugway aŋatà ŋgaha agòd à atà: "Baŋa azladza gudəŋ tekula tatsàkla, ŋgaha guvəl la tataka aŋatà la abà, makoray aŋa gudəŋ uwatà kà azila. Hud gudəŋ, baŋaw hud gày, uwana tap guvəl la tataka aŋatà la abà, aslala vok aŋa madz à ahəŋ aw. ²⁶ Baŋa seteni akudək seteni, masla la gəl aŋha adatsakla, ma kakay à makoray aŋha adàdza à ahəŋ ma? ²⁷ Iyay, akul kadzugwaw kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəđà kà makudəkàh azlamasasəđok mawisiga uwaga, kagodaw. Kità ma, uwa adav ndzəđà à azlabəza aŋkul kà makudəkahay uwa? Kà uwaga à uwana tadəgah azlaməna seriya aŋkul. ²⁸ Ama tsa baŋa la Masasəđok Zəzagəla la uwana gəkudəkàh azlamasasəđok mawisiga uwanay kà, tsa kətà kà, gòđaw kà makoray aŋa Zəzagəla kà adabəz akul à vok lakana, gòđaw zla."

†† 12.21 Yesayya 42.1-4

²⁹ “Dza la ahəŋ ad à gày la mtəga aŋa dza ndzəda-ndzədaga kà mad à gəl aw, say atsà à vok à abà, akəs dza uwaga, awadəŋ dən, ŋgaha la lig la ahəŋ aslala vok aŋa mazuw gày aŋha à gay.”

³⁰ “Dza uwana anu səla aw kà, masla məzam gulo. Ŋgaha babay kà dza uwana azlak gi kà maham ala gay à vok aw kà, masla kà masla madədasiŋ ala. ³¹ Kà uwaga gəgod à akul haday kà: Maham à ahəŋ tsakana la azlagay mawisiga aŋa azladza gesina kà agay mama-tsila gə, ama kəla kà, dza uwana apəh mawisiga la matsək magodəhay à Masasədok Zəzagəla à gəl kà, masla kà, abəz mamatsila aŋa tsakana aw. ³² Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa Kona aŋa dza adəma-tsalaŋ ala, ama kəla dza uwana agodəh à Masasədok Zəzagəla kà, masla adəbəzal mamatsila tsakana aŋha la zamana uwanay, ŋgaha la məlo uwana adàsa à waŋ babay aw.”

Ahəf la mayyay aŋha

(Luka 6.43-45)

³³ “Baŋa ahəf delga kà, mayyay aŋha bay kà delga. Ahəf mawisiga bay kà, mayyay aŋha kà mawisiga. Kà uwana tasəl ahəf kà la mayyay aŋha uwana la vok ayyay. ³⁴ Akul azlabəza aŋa matsapa, kakay kapəhaw azlatatak delga, tsa akul azlamawisiga ma? Uwana gay apəhay kà uwana adahən ləv ala. ³⁵ Dza delga atsalla tatak delga à uda la ləmana delga aŋha la abà; dza mawisiga bay atsalla tatak mawisiga à uda la ləmana aŋha mawisiga la abà babay. ³⁶ Iyay, gəgod à akul kà: La vuđ seriya kà, azladza tadəwulla à uda la gəl aŋatà lakəl aŋa azlagay deyday gə uwana tapəh gesina. ³⁷ Kà uwana la afađ gay aŋak la uwana seriya adəpəh à vok, ŋgaha adəpəhla ala kà kak dziriga baŋaw azlayla ka aw.”

Masəlay aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yonas

(Mark 8.11-12; Luka 11.29-32)

³⁸ Kiya uwaga azlaanik la tataka aŋa azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya tagod à Yesu: “Məŋga, asa à anu kà kadehəŋ nadzipo tekula mənəŋəŋ.” ³⁹ Kiya uwaga Yesu awùlla atà ala, agod: “Azladza aŋa zamana uwanay azlamaksafər, tadəh mabila, tanəv nadzipo, ama nadzipo la ahəŋ tanəŋəŋ aw, say aŋa masla mapəhal gay à ahəl Yonas uwatə pəra. ⁴⁰ Bokuba uwana Yonas adəhà mavakay makər la mahənay makər la huđ aŋa kilfi babay kà, kiya uwaga adəpaka vok la Kona aŋa dza uwana adədah mahənay makər la mavakay makər la zəvay la aku babay. ⁴¹ La vuđ seriya kà, azladza aŋa gudəŋ Niniv tadəgola afađ à azladza aŋa zamana uwanay à gəl, ŋgaha tadəpuwa à atə gudzi à gəl, à kà uwana azlaməna madz à ahəŋ la Niniv tapəh gay la ləv ala, à mok uwana tatsən sayda aŋa Yonas. Uwana aduwa Yonas aganay la abanay.

⁴² La vuđ seriya kà, sufəl mis gə uwana la gəl la aku adəgola afađ à azladza aŋa zamana uwanay à gəl, ŋgaha adəpuwa à atə gudzi à gəl, kà uwana asà à afik la tsəh la ahəŋ la makəd gəl à ahəŋ gudəŋ à vok, kà matsəb sləm à haŋkəli aŋa Salomon. Uwana aduwa Salomon kà aganay la abanay.”

Mawul à waŋ aŋa masasədok mawisiga

(Luka 11.24-26)

⁴³ “La mok uwana masasədok mawisiga adasa à uda la dza la abà kà, aday auguzahay la azlaslaka dey-dayga gesina, ayəh slaka maduw ləv. Ama baŋa abəzal aw kà, ⁴⁴ agodəy la gəl aŋha kà: ‘Lagwa kà, gəday, gədəwul à slaka gulo uwana à abà gəsà à uda la abà. Ŋgaha awulay abəzal à gəl kà masladəyga lela, madəhəŋ à ahəŋ gə dzəba aŋha səla aw.’ ⁴⁵ La abatà kà aday, ayahay azlamasasədok mawisiga anik à tsəh mədəf, azlauwana taduwa masla la dzaŋdzaŋ, tatsa à waŋ atə nna, tadza à ahəŋ la abatə. Kiya uwaga kà, madz à ahəŋ aŋa dza uwaga agay mawisiga daduwa uwana uwarə. Kiya uwaga adəgay la azladza mawisiga aŋa zamana uwanay.”

Iyà la azladedə aŋa Yesu

(Mark 3.31-35; Luka 8.19-21)

⁴⁶ La mok uwana iyà la azladedə aŋa Yesu tasà à waŋ kà, Yesu abadmə à maham à ahəŋ dza. Tatsəzl à uda, asà à atə mabadalma. ((⁴⁷ Dza anik agod à Yesu: “Iyà la azladedə aŋak la uda, asà à atə mabadakama!”)) ⁴⁸ Yesu awùlla à dza uwatə: “Uwa à iyà gulo la azladedə gulo uwa?” ⁴⁹ Ŋgaha apəhla azlaməna matapla la slaka aŋha ala la magodəy: “Atə nnay azlaiyà la azladedə gulo. ⁵⁰ Kəla dza uwana adəh uwana asa à Baba gulo uwana la zagəla la afik kà, masla kà deda gulo, baŋaw iyà gulo.”

Gay la gay la abà aŋa masla maslək tatak

(Mark 4.1-9; Luka 8.4-8)

13 La mavakay uwatə Yesu asà à uda la kay, ŋgaha ahəd adzà madzay la gay dərəv kà matapla tatak à azladza. ² Magol maham à ahəŋ dza ahəmal à adi. Masla ahəd à kəslah iyaw à afik, adzà madzay la afik, maham à ahəŋ dza babay tatsəzlla à gay dərəv. ³ Apəhətəla azlatatak aŋuvaw la azlagay la gay la abà, ŋgaha agod à atə:

“Masla maslək tatak asa à uda kà mad à maslək tatak. ⁴ La mok uwana aslək hi la guf aŋha la abà, azlafuolo anik tanis à tetəvi à ama, azladəyan tasa à waŋ tazuw à gay. ⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur afik, boku-ba uwana kutso la pala akur lakəl məŋga aw kà, hi as à uda katskats, kà uwana kutso aga la ahəŋ məŋga aw. ⁶ Ŋgaha uwana afats adədzəka mavəday la ndzəda, agulla fofulo tsatsədəfa ala, kà uwana abək silih kà à

pala akur à afik. ⁷ Bà gotənanj azlafofulo anik tanis à atək à abà, uwana atək azigənanj, akəd mas uda anja fofulo à tsəh. ⁸ Bà gotənanj azlafofulo anik tanis à kutso delga gə à abà, ngaha tavà mayyay lela: Azlaanik tayya à adi zazuj səla, azlaanik aya zunj, ngaha azlaanik huməts.” ⁹ Yesu azàtàlànj à gəl agòd: “Tsəbàwwal sləm lela à banja sləm aga à akul lakəl.”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?

(Mark 4.10-12; Luka 8.9-10)

¹⁰ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka anja tazà vok à slaka anja: “Kà mana kapəhatàla gay la gay la abà ma?”, tagòdal. ¹¹ Yesu agòd à atà: “Akul kà, kabəzaw masəl nasiri anja makoray Zəzagəla, ama atà kà tabəzal aw. ¹² Kà uwana dza uwana la tatak tadàvəlla à gəl aya, ngaha adəsəg gəl ala. Ama kà anja dza uwana la tatak njuv kà, kà tadədəvəlla à ahəl ala. ¹³ Kà uwaga à uwana gəpəhatàla gay la gay la abà, kà uwana tanənanj ama tanəzanj ala aw, ngaha tatsənanj ama bokuba tatsəbal sləm la matsənənj aw, ¹⁴ kà gay anja masla mapəhal gay à ahəl Yesayya anja magəd à afik:

‘Akul la matsəbal sləm, ama katsənawwanj aw;
kanəjanwanj la matsəkəl yewdi à gay, ama
kanəjanwanj aw.

¹⁵ Kà uwana tsəhay uwanay kà adədzadza gəl anja ala,
Danakàh à sləm à ama.
Tatsakàh à yewdi anjatà à ama
Kà yewdi anjatà anja manənj aw
Kà sləm anjatà anja matsənənj aw,
Njgaha kà atà anja masəl tatak la ləv anjatà la tsəh aw,

Kà atà anja mawul à wanj à slaka gulo, kà gi anja mawuratàla aya aw, Zəzagəla agòd.’ †

¹⁶ Ama akul kà, marabay agay la akul, kà uwana yewdi anjukul kà anənjla, ngaha sləm anjukul atsənà tatak. ¹⁷ La dziriga gəpəh à akul: Anjuvaw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəhla à azladza, la azladza dziriga anja Zəzagəla, tayàh kà manənanj uwana kanəjanwanj, ama tanənanj aw, kà matsən uwana katsənəwwənj, ama tatsənənj aw.”

Yesu apəh godega anja gay la gay la abà

anja maslək tatak uwatà à uda

(Mark 4.13-20; Luka 8.11-15)

¹⁸ “Iyay, tsənəwwənj godega anja gay la gay la abà anja masla maslək tatak, uwana asal magoday zla.

¹⁹ Azlauwana tatsəna gay marabənj lakəl anja makoray Zəzagəla ngaha takəsənj aw, atà kà kalkal la gay tetəvi uwana azlafofulo tanis ala à ama: Njgaha mawisiga at-

† 13.15 Yesayya 6.9-10

sa à wanj, atsatsam uwana à uda tasləka à ləv anjatà à tsəh. ²⁰ Azlaanik kalkal la pala akur, uwana azlafofulo tanis à afik, tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats, ²¹ ama tadala slilih la atà la abà aw. Takəs kà anja kaslà njuv pəra. Mok uwana matərabay, la mas njgəpa adətsizilla ala kà gay Zəzagəla kà, katskats tasak madijal gəl à vok anjatà la tsəh ala. ²² Azlaanik kalkal la gəy atək uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəna gay Zəzagəla, ama madzugway la adi anja gudənj à vok uwanay, la matsiday anja, la mapapatay anja lakəl anja ləmana asufa gay uwana ala la ləv anjatà la tsəh, ngaha ahən aw. ²³ Azlaanik kalkal la kutso delga uwana azlafofulo tanis à abà: Tatsəb sləm à gay, ngaha tatsənanj. Njgaha tahən lela, azlaanik tayya à adi zazuj səla, azlaanik zunj, azlaanik aya huməts.”

Gay la gay la abà lakəl anja manjaviya la guf la abà

²⁴ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik, agòd à atà: “Aganay tatak uwana məgagazləla la makoray Zəzagəla. Dza anik asləkə fofulo delga à guf anja à abà.

²⁵ La vəd la abà vərđi anik, à mok uwana azladza gesina la madzəhal la abà, masla məzam anja dza uwatà asà à wanj, akokos manjaviya à guf hi uwatà à abà, ngaha adà anja. ²⁶ Mok uwana hi adazigənanj, adzəkə matsa à gəl ahənay kà, manjaviya apəhla vok ala babay. ²⁷ Azlamagamza anja dza anja guf tasà à wanj tagòdal: ‘Məngga, kasləkə kà fofulo delga à guf anjak à abà mi ya, manjaviya uwanay ma asà à wanj ma lala aya la?’ ²⁸ Agòd à atà: ‘Uwaga kà masla məzam gulo la uwana adahà kiya uwaga’. Kiya uwaga azlamagamza tanəval, tagòdal: ‘Lagwa ma, asa à ka məday mədàtsəd à ahənj ay?’ ²⁹ ‘Awanj’, agòd à atà: ‘Banja la katsədaw manjaviya à ahənj kà, zlahaw kà, kadətsədawla hi gə, ³⁰ səkəwwal, tahən la slaka gə tsəràh à matsəd tatak. La kaslà uwatà kà, gədəgod à azlaməna matsəd tatak: Tsədəw kà manjaviya dadənj, wədəhəwənj təmtətm kà matəl à gay, ngaha la lig la ahənj kà, dəwngəla hi gulo à mtəga, gədəgod à azlaməna matsəd tatak.’”

Gay la gay la abà anja tsəhay hamadz

(Mark 4.30-32; Luka 13.18-19)

³¹ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik aya, agòd à atà: “Makoray Zəzagəla kà, məgagazləla kà la tsəhay hamadz uwana atsa à uda la lig gəy anja dza. ³² Masla la uwana à tsəh azlatsəhay anik anik à tsəh gesina, ama banja adazigənanj kà, masla la uwana aduwa azlaahəf anik, apak magol ahəf tsəràh à uwana azladjiyanj tasaha à wanj kà manjaləh gəy anjatà à afik.”

Gay la gay la abà anja tatak maməsl tatak ala

(Luka 13.20-21)

³³ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik aya, agòd à atà: “La mana gəgagazləla makoray Zəzagəla ma?”

Makoray Zəzagəla kà kalkal la tatak maməsl tatak ala, uwana mis akotsiq à pèhàw dogum zlo à tsəh uwana adàh kilo dzik səla gəl aŋha səla, tsəràh à uwana aməsl magol pèhàw uwaga ala gesina.”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?

(Mark 4.33-34)

³⁴ Yesu apəh uwaga gesina à maham à ahəŋ dza kà la gay la gay la abà. Apəh à atà gay la kokuda la gay la gay la abà aw, ³⁵ kà gay aŋa masla mapəhal gay à ahàl aŋa mapəhla à azladza aŋa magəf à afik:

‘Gədəpaha à atà kà la gay la gay la abà,
Gədəpəhatàla tatak mahəf vok à ahəŋ gə uwana agə dagay madzəka vok aŋa gudəŋ à vok.’ †

Yesu apəhla godega aŋa gay la gay la abà

aŋa maŋaviya uwatà ala

³⁶ La lig la ahəŋ Yesu asək à maham à ahəŋ dza à ahəŋ, awùl à mtəga. Azlaməna matapla la slaka aŋha tazə vok à slaka aŋha kà manaval godega aŋa gay la gay la abà uwatà: “Pəhanula gay la gay la abà aŋa maŋaviya uwana la guf hi la abà!” ³⁷ Yesu awùlla atà ala la kiya uwanay: “Iyay, dza uwana aslək fofulo delga kà, uwaga kà Kona aŋa dza, ³⁸ guf kà, uwaga kà gudəŋ à vok, fofulo delga kà, azladza uwana azlaaŋa makoray Zəzagəla, ŋgaha maŋaviya bay kà, azlaaŋa masla mawisiga. ³⁹ Masla məzam uwana akokos maŋaviya uwaga kà seteni; təla matsəf tatak uwaga, kà madəv à gay gudəŋ à vok, azlaməna matsəf tatak kà azlamalika. ⁴⁰ Bokuba uwana tawədəh maŋaviya à akàl à gay kà, kiya uwaga adəpaka vok la madəv à gay gudəŋ à vok babay. ⁴¹ Kona aŋa dza adəsləl azlamalika aŋha à ahəŋ, ŋgaha tadətsatsam à uda la makoray aŋha la abà azladza uwana tasokw dza à tsakana à abà gesina, la azladza uwana tadəh mawisiga. ⁴² Tadəwuts atà à gudəh akàl uwana à abà, matuway la mapəf slid la tsəh ala terawawa la abà. ⁴³ Ama azlauwana takəs gay aŋa Zəzagəla kà, atà kà tadəuday bokuba afats la makoray aŋa Baba Zəzagəla la abà. Tsəbàwwal sləm lela, à baŋa sləm aga akul lakəl.”

Gay la gay la abà aŋa ləmana mahəfəŋ à ahəŋ gə

⁴⁴ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la ləmana uwana mahəfəŋ à ahəŋ gə la guf la abà. Dza anik abəz à ləmana uwaga, ŋgaha ahəfəŋ à ahəŋ aya. Masla arab, ahad madawla uwana akoray gesina, ŋgaha asukwla guf uwatà.”

† 13.35 Mahabay 78.2

Gay la gay la abà aŋa tatak bədə

⁴⁵ “Makoray Zəzagəla kà, kalkal la masla matsakalay uwana ayəh azlatatak bədə delga delga gə. ⁴⁶ Mok uwana adabəz tatak bədə uwana delga gə, tsakalay aŋha zlazlada kà, aday, adawul tatak uwana akoray gesina, ŋgaha asukw la tatak bədə uwatà.”

Gay la gay la abà aŋa dzarawa

⁴⁷ “Makoray Zəzagəla kà kalkal la dzarawa uwana aduway à iyaw à abà uwana ahəl tsəhay tatak anik anik gesina. ⁴⁸ Mok uwana adahən ala, azlaməna makas kilfi tabiyəŋ à uda, ŋgaha tadzəh madzay kà makəs kilfi delga delga à takosà à abà, ama uwana delga aw kà, tafətukw ala. ⁴⁹ Kiya uwanay à uwana adəpak à vok la makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok: Azlamalika tadəsa à ahəŋ kà mavəh azlamawisiga ala la azladelga, ⁵⁰ ŋgaha tadəfətukw azlamawisiga à gudəh akàl à abà. Tadətaway la mapədəh slid la tsəh ala, la abatà.”

Ləmana mawga la ləmana maviyaga

⁵¹ “Katsenaw uwaga gesina nəma ay?”, Yesu agòd à atà. “Iyay”, tagòdal. ⁵² ŋgaha agòd à atà: “Kiya uwanay zla, kəla masla mapəhla wakitə mapəhay uwana ala apək masla asik aŋa makoray Zəzagəla kà, masla kà bokuba zil gəy uwana ahəl à uda la ləmana aŋha la abà azlatatak mawga la azlamaviyaga.”

Azlaməna gudəŋ Nazaret tadiŋ gəl à Yesu à vok aw

(Mark 6.1-6; Luka 4.16-30)

⁵³ Mok uwana Yesu adadəv azlagay la gay la abà uwaga à gay kà, adə aŋha la abatà. ⁵⁴ ŋgaha awùl à gudəŋ uwana à abà azigəh la abà, adzəkə matapatəla azlatatak la gəy madəv kuda anatə la aku, ŋgaha azladza gesina kà ləv avələh à atà à gay gesina, tagòd: “Haŋkəli uwanay ma abəzal ma lala? Kakay asla kà madəhəŋ azlanadzipo uwanay ma? ⁵⁵ Masla kà bəzi aŋa masla mapəf ahəf təga aw uwə? Mariyama la uwana iyə aŋha aw takay? Yakuba, Yusufu, Səmon, ŋgaha Yahuda la uwana azladedə aŋha təga aw takay? ⁵⁶ Azladedə aŋha dəgam gə bay kà, atà la abanay kəla mavakay aw takay? ŋgaha ma lala abəzal ndzəda uwaga zlam la?” ⁵⁷ Kà uwaga à uwana tadiŋ gəl à masla à vok aw. Ama Yesu agòd à atà: “Masla mapəhal gay à ahàl kà lala beyli kà takəs gay aŋha, ama la gudəŋ aŋha uwana tayyà à abà baŋaw la huđ gəy aŋha kà, takəs gay aŋha aw.” ⁵⁸ La abatà kà Yesu adəhə azlanadzipo ŋuv pəra kà uwana tadiŋ gəl à masla à vok aw.

Madzugway aṅa Herod lakəl aṅa Yesu

(Mark 6.14-29; Luka 9.7-9)

14 La zamana uwatà, Herod sufəl aṅa Galili avərà gay kà mapəhay lakəl aṅa Yesu. ² Agòd à azlaməna magamza aṅa: “Yuhana masla madàh batem kà, adawul à uda la mamətsay, kà uwaga à uwana aga la maslay kà madàh azlanadzipo kiya uwanay.”

Makəf Yuhana masla madàh batem

³ Tekedik kà, Herod la uwana avà tetəvi kà makəs Yuhana, awàdàṅ, ṅgaha adùw à daṅay kà lakəl aṅa mis aṅa deda aṅa Filip, uwana sləm aṅa Herodiya. ⁴ Kà uwana Yuhana agòd à Herod: “Azlayla kà, kà kak aṅa mazəb Herodiya kà aṅa mis aw.” ⁵ Herod asəl makəf Yuhana, ama guba akəs kà azla Yahudiya, kà uwana gesina anatà tanəṅà Yuhana kà bokuba masla mapəhal gay à ahəl aṅa Zəzagəla kà mapəhla azladza.

⁶ Mok uwana mavakay uwana tayyà Herod adadəbà, tahàb madəvaday la mavakay uwatà. Dugu aṅa Herodiya ahàb dəs la huma aṅa azladza uwana tazàläh atà. Dəs uwatà, adà à ləv aṅa Herod à tsəh, aràbàṅ, ⁷ tsərəh à uwana azùw mawadəy kà mav tatak à dugu uwaga kəla tatak uwana anavay gesina. ⁸ La mapəhal aṅa iyà aṅa, agòd à sufəl: “Nàts gi gəl aṅa Yuhana à tasà à abà, kavà à gi.” ⁹ Kay, uwaga azà à sufəl mənṅga, ama kà mazuw mawadəy aṅa, ṅgaha la azladza uwana azàläh atà kà, avà tetəvi kà madàh uwaga. ¹⁰ Aslèl dza kà mad manats gəl aṅa Yuhana masla madàh batem à waṅ la daṅay. ¹¹ Tasəla gəl uwatà à waṅ la tasà la abà, tavà à dahalay, masla bay adàla à iyà aṅa. ¹² La lig la ahəṅ azlaməna matapla la slaka Yuhana masla madàh batem, tasà à waṅ, tazəb vok aṅa kà mad malay. La lig la ahəṅ, tahàd kà mapəh tatak uwana apakà vok à Yesu.

Yesu avà tatak may à zil dəbow zlo

(Mark 6.30-44; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

¹³ Mok uwana Yesu atsənà uwaga, atsizilla ala la abatà la kəslah iyaw, kà mad aṅa à kəsaf à abà kokuda gəl aṅa. Ama uwana maham à ahəṅ dza atsən uwaga kà, tasà à uda la gudəṅ la abà, ṅgaha tanəfà Yesu la maguway la gay gərdza. ¹⁴ Mok uwana Yesu adasa à ahəṅ la kəslah iyaw la afik, anəṅà maham à ahəṅ dza aṅuvaw. Vok ahəmal kaykay kà azladza uwaga, ṅgaha adzəkà mawar atà ala la dūvats aṅatà la abà gesina.

¹⁵ Uwana mokokhu adasa à waṅ kà, azlaməna matapla la slaka aṅa tazà vok à slaka aṅa, tagòdal: “Vəd adagay, ṅgaha slaka uwanay kà fəta aya. Sàk à maham à ahəṅ dza tadà aṅatà à huđ gudəṅ, kà atà aṅa mayàh

huđ aṅatà à gay.” ¹⁶ Yesu awùlla atà ala: “Akəsa vok kà atà aṅa madiy aṅatà aw, akul la gəl aṅkul, vāv à atà tatak may.” ¹⁷ Ama tagòdal: “La abanay kà kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla pəra aga anu la ahəl.” ¹⁸ Yesu agòd à atà: “Sàwgəla à waṅ à abanay dadəṅ.” ¹⁹ Yesu agòd à maham à ahəṅ dza: “Dzàw madzay la kəsaf la afik!” ṅgaha masla ahəl kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla uwatà, anəṅà à zagəla, “Kikay”, agòd à Zəzagəla. Atsəkà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aṅa, ṅgaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəṅ dza uwatà bay. ²⁰ Kiya uwaga kəla uwabeyuwi azùw, kəla aṅa may aṅa. Azlaməna matapla tahamà à gay à matəm à atà à ahəl gə à vok, takosà kulo gəl aṅa səla à uwana atəmal à atà à ahəl la kaf zlo la kilfi səla uwaga la abà. ²¹ Matugway aṅa azlazil uwana tazùw kaf kà, aslay dəbow zlo kokuda matugw azlamis la azlabəza.

Yesu aday la gəl dərəv

(Mark 6.45-52; Yuhana 6.15-21)

²² Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅa kà: “Dàw à kəslah iyaw à afik, katsəvokaw à gay dərəv à uda anik kà gi, gi kà: ‘Mada aṅulo zlà’, gəgòd à maham à ahəṅ dza.” ²³ Uwana tavàh vok ala, ahəd à gudəṅ anik à afik kokuda gəl aṅa kà madəv kuđa. Vəd abəzal à gəl la abatà. ²⁴ Kəslah iyaw babay kà adaday kà kərkər. Afad atərəbà atà, kà uwana tagolà à huma à gay. ²⁵ Zvek la huma la gay la matuway gotsak teraṅa, Yesu adà à awtày à slaka azlaməna matapla aṅa la maday lakəl iyaw. ²⁶ Ama mok uwana tanəṅəṅ aday la gəl iyaw kà, tasəkùläh à tsəh ala kà guba, “Uwaga kà tatak mavavat dza”, tagòd, ṅgaha tadzəkà mawiyay guba. ²⁷ Ama katskats Yesu abadatəmà: “Karuwaw vok à ahəṅ aw, gi ṅuwà, guba akəs akul aw!” agòd à atà. ²⁸ Piyer abadalmà, agòdal: “Sufəl, baṅa kak dziri kà: ‘Sà à waṅ’, gòd à gi, gəda à awtày la gəl iyaw!” ²⁹ “Sà à waṅ”, Yesu agòdal. Piyer asà à ahəṅ la kəslah iyaw la afik, adzəkà maday la gəl iyaw kà mad à slaka Yesu. ³⁰ Ama uwana anəṅəṅ afad adzəkà madəday kà, adzəkà masəkulay la mad à iyaw à abà, adzəkà mawiyay: “Sufəl, bəlla gi!” ³¹ Katskats Yesu abiyà ahəl ala, akəs la ahəl, ṅgaha agòdal: “Kayyà, madiṅal gəl à vok aṅak kà à tsəh ala, kà mana kadzurkway la ləv aṅak la tsəh ma?” ³² Tadà à kəslah iyaw à afik atà səla, ṅgaha afad adəd aya aw, adzà à ahəṅ titi. ³³ Kiya uwaga azlaməna matapla uwana la kəslah iyaw la afik takədèd à ahəṅ la huma aṅa Yesu, tagòdal: “Ndzer, kak Kona aṅa Zəzagəla.”

Yesu awar azlaməna dūvats ala la kutso Genesaret

(Mark 6.53-56)

³⁴ Mok uwana tadà à uda la dərəv la abà kà, tabəz à makoray aṅa Genesaret à abà. ³⁵ Bokuba uwana

azladza la gudəŋ uwatà tasəl Yesu kà, tazàhà gay aŋa mas à waŋ aŋha la huđ gudəŋ gesina, ŋgaha tahamàhla azlaməna đuvats à waŋ gesina. ³⁶ Tadəv kuda à Yesu kà azlaməna đuvats tabəz tetəvi kà madəbani amiyaka gay aŋa lukut aŋha pəra, ŋgaha dza gesina uwana adəbani kà awur ala la đuvats aŋha la abà.

Matapla uwana asa à waŋ la slaka azlababa madzidziga

(Mark 7.1-13)

15 Azla Farisəya la azlaməna matapla mapəhay aŋa Zəzagəla tasà à waŋ la Urusalima, tasà à slaka Yesu la magodal: ² “Kà mana azlaməna matapla la slaka aŋak kà takəs mapəhay aŋa azlababa madzidziga aw ma? Kà mana tapalàh ahəl bokuba uwana matapla gami apəhay kà mazuw tatak may aw ma?” ³ Yesu awùlla atà ala, agod à atà: “Akul ma, kà mana kakəsaw mapəhay aŋa Zəzagəla aw, kanəfaw kà matapla aŋa gəl aŋkul ma? ⁴ Tekedik kà Zəzagəla agod kà: ‘Zlèbà baba aŋak la iyà aŋak’

ŋgaha

‘Dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa baba aŋha baŋaw aŋa iyà aŋha kà azlayla mamətsay.’ †

⁵ Ama kul kà kagodaw kà: ‘Baŋa dza agod à baba aŋha baŋaw à iyà aŋha: Humà tatak gulo, uwana gəđàhla sləray kà, annaka gəslala vok aŋa mav à ka mazlak ka, uwaga kà tatak maf à ahəŋ gə kà aŋa Zəzagəla.’ ⁶ Kiya uwaga kà, dza uwaga anəkuda kà mazlakay baba aŋha baŋaw iyà aŋha aya aw. Kiya uwaga à uwana kakəlaw mapəhay aŋa Zəzagəla ala, kà kul aŋa manəf matapla aŋa gəl aŋkul. ⁷ Kul azlaməna magolla dza, azlawla Yesayya masla mapəhal gay à ahəl apəh lakəl aŋkul, agod:

⁸ ‘Azladza uwanay kà tazləb gi la paŋaw deyday pəra. Ama ləv aŋatà kà kərkər la gi.

⁹ Makədəf à ahəŋ uwana azladza uwanay takədəf à gi à ahəŋ kà deyday,

Kà uwana atà tapàhla ala kà masəlay aŋa gəl aŋatà, uwana mapəhay aŋa dza pəra.” ††

Uwana adàh àlèh à dza à vok

(Mark 7.14-23)

¹⁰ La lig la ahəŋ Yesu azàl à maham à ahəŋ dza agod à atà: “Tsənàwwəŋ, fəwwal sləm lela: ¹¹ Tatak mazuway uwana ada à gay à awtəy, la uwana adàh àlèh à dza aw, ama uwana atsa à waŋ la gay la awtəy, la uwana adàh àlèh à dza.”

¹² Azlaməna matapla aŋa Yesu tazà à vok à slaka aŋha, tagodal: “Kasəl kà gay aŋak uwanay kà azin azla Farisəya à gəl kaykay aw takay?” ¹³ Awùlla à atà la magoday: “Kela fofulo uwana Baba gulo uwana la za-

† 15.4 2Musa 20.12; 21.17 †† 15.9 Yesayya 29.13

gəla la afik asləkà aw kà, adəgay mabəf à ahəŋ gə.

¹⁴ Sàkàw atà, atà azlaməna makas azlaguləf à ahəl.

Ama baŋa akəs guləf anik à ahəl kà, atà səla nna tadà-sokw à afək à abà.” ¹⁵ Piyer atsəval gay aŋha à gay, agodal: “Sànula à uda à gay la gay la abà uwaga!”

¹⁶ Yesu agod à atà: “Akul babay kà kaslaw matsən uwanay aw takay? ¹⁷ Kasəlaw kà kəla tatak uwana ad à huđ aŋa dza kà aguwa à uda la godega aw takay?

¹⁸ ŋgaha babay kəla tatak uwana aguwa la gay aŋa dza kà asà à uda kà la ləv la tsəh, uwaga la uwana adàh àlèh à dza à vok. ¹⁹ Kà uwana la ləv la tsəh la uwana madzugway mawisiga atsà à uda adàla dza à makəd dza à abà, à gəl gaw à abà, à mabila à abà, à limlim à abà, à gəl à abà, à fida à abà, ŋgaha à mapəh mawisiga lakəl aŋa azladza anik à abà babay. ²⁰ Uwaga la uwana adàh àlèh à dza à vok, ama mazuw tatak la kokuda mapal ahəl bokuba uwana manəbay aŋkul agod kà, adàh àlèh à dza à vok aw.”

Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagəla aw

(Mark 7.24-30)

²¹ Yesu atsilala ala la abatà, ahəd à kutso uwana à abà nekwa la gudəŋ Tir la Sədon. ²² Mis Kananiya uwana adzà à ahəŋ la gudəŋ uwatà, asà à waŋ à slaka aŋha, adəval kuda: “Məŋga, Kona aŋa David, vok aham à ka kà gi. Dugu gulo la zagəla zagəla lakəl məŋga, uwana atərəbəŋ kaykay.” ²³ Ama Yesu apakwà gay məslek aw. Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋha tasà à waŋ, tagod à Yesu: “ ‘Dà aŋak’, gòd à mis uwaga, anəf anu la tsəh la gay.” ²⁴ Yesu awùlla à uda: “Gi kà gəga masləl gi à waŋ kà, kà aŋa azlatuwaŋ mazàhla gə Isərayel pəra.” ²⁵ Ama mis asà à waŋ, akədəf à ahəŋ la huma aŋha la magodal: “Məŋga, kamkam zlak à gi.” ²⁶ Yesu awùlla à uda, agodal: “Delga kà mazəb kaf aŋa azlabəza kà maməl à azlakəda à ahəŋ aw.” ²⁷ “Iyay nəma, Məŋga”, mis agodal. “La kità babay kà, azlakəda kà tatsatsəm mapətsəh pətsəhga uwana atəf kà azlaməŋga à vəđah.” ²⁸ Kiya uwaga Yesu awulàlla, agodal: “Hay, mis, madiŋal gəl à vok aŋak kà məŋga, tatak uwana kayahay kadəbəzal.” ŋgaha dugu aŋha awür ala la kaslà uwatà.

Yesu awar azlaməna đuvats ala aŋuvaw

²⁹ Yesu adà aŋha la abatà, ahəd à gay dərəv aŋa Galili, à gudəŋ à afik, adzà madzay la abatà. ³⁰ Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasà à waŋ à slaka aŋha, tasàhla azlaməna đuvats à waŋ: Azladeri, azlaguləf, azlamakaləh gə, azlabada, ŋgaha azlatsəhay anik anik gesina babay. Tahamà atà à huma aŋa Yesu, ŋgaha awarətəla. ³¹ Ləv avəlèh à azladza à gay məŋga, kà uwana tanəŋà kà azlabada tavats gay, azlamakaləh gə tawàrla, azladeri tadəy, ŋgaha azlaguləf bay tanəŋla. Tadzəka mazeləb Zəzagəla aŋa Isərayel.

Yesu avà tatak may à zil dëbow ufað

(Mark 8.1-10)

³² Yesu azàl azlamëna matapla la slaka aŋha ngaha agòð à atà: “Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana mahënay makër atà la slaka gulo, ngaha tatak may adadàv kà atà à gay, asa à gi maduw atà à gël la may gè aw, kà uwana may adàkad atà asik à gël, tadàtəd à ahëj la tetəvi la ama.” ³³ Azlamëna matapla la slaka aŋha tanàval à gay ala: “Lala mēbēz tatak may mēnga kà aŋa azladza kat uwanay la kēsaf uwanay la abà la?” ³⁴ Yesu anàv à atà gay ala, agòð à atà: “Kaf gay bërsew nna aga à akul la ahàl ma?” Tagòðal: “Gay bërsew mēðəf, la azlabəza kilfi ŋuv ŋuv.” ³⁵ “Kiya uwa-ga dzàhàw madzay”, agòð à maham à ahëj dza. Maham à ahëj dza tadzàhà à madzay. ³⁶ La lig la ahëj ahèl kaf mēðəf la azlabəza kilfi uwatà, “Kikay”, agòð à Zəzagəla, akàlàhəŋ ala, ngaha avà à azlamëna matapla la slaka aŋha, kà atà aŋa mavàh à maham à ahëj dza. ³⁷ Kəla uwabeyuwi aŋatà azùw kəla may aŋha. Matam à atà à ahàl gè kà, azlamëna matapla tahà-malla à gay à vok takosà mēðəf aya. ³⁸ Azlamëna mazuw tatak uwaga kà zil dëbow ufað kokuða matugw azlamis la azlabəza. ³⁹ Mok uwana “Dàw wur-wur”, Yesu adagodíya à maham à ahëj dza kà, ahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à kutso aŋa Magadan à abà.

Azla Farisəya la azla Sadukiya tanav nadzipo

(Mark 8.11-13; Luka 12.54-56)

16 Azla Farisəya la azla Sadukiya tazà à vok à slaka Yesu, kà mavavarəŋ, tanàv à Yesu kà mapəhatàla la nadzipo la abà kà ndzəda aŋha kà atsa à ahëj kà la Zəzagəla. ² Ama Yesu awùlla atà ala: “La matəd à ahëj afats kagodaw kà: ‘Baŋa məlo, atəv à tsəh la matəd à ahëj afats kà, lebəŋ kà məl adàhəday’, kagodaw. ³ Ama la gay bebəŋ gè kà kagodaw: ‘Iyaw adəsuyaw lakana, kà uwana zagəla atəv à tsəh’. Akul kà, kasəlaw mavàh məlo aŋa zagəla ala, ama kà mana kasəlaw mavàh masəlay aŋa zamana uwanay ala aw ma? ⁴ Azladza aŋa zamana uwanay kà azlamaksafər, azlamabila la huma Zəzagəla aw, tanavay azlanadzipo, ama nadzipo la ahëj aw, say masəlay aŋa Yonas pəra”. La lig la ahëj asàk atà à ahëj, adà aŋha.

Tatak may avika à azlamëna matapla kà mazəb à ahàl

(Mark 8.14-21)

⁵ Mok uwana azlamëna matapla taguway la gay dərəv à uda kà avikà à atà kà mazəb tatak may à ahàl. ⁶ Kiya uwaga Yesu agòð à atà kà: “Dahàw hanjəli, nəŋəwla gəl aŋkul kà tatak maməsl tatak ala aŋa azla Farisəya la azla Sadukiya.” ⁷ Azlamëna matapla tadzəka magodəy kà atà kà atà: “Iyay, apəh kiya uwanay kà, kà

uwana mēzəb tatak may à ahàl aw”, tagòð. ⁸ Yesu at-sənà madzugway aŋatà, agòð à atà: “Kà mana kavàt-sàw gay la tsəh ala kà akul à akul ma? Kà uwana tatak may aga à akul la ahàl aw takay? Madiŋal gel à vok aŋkul kà à tsəh ala. ⁹ Tsəràh à lakana babay kà, katsə-nawwan aŋ takay? Dzùgwàw lakəl aŋa kaf gay bërsew zlo uwana gətsàkəŋ ala kà aŋa azlazil dëbow zlo tsi. Kasəlaw ma takosà nna atəmal à tsəh ala ma? ¹⁰ Dzùg-wàw lakəl aŋa kaf mēðəf uwana gətsàkəŋ ala kà aŋa azlazil dëbow ufað aya tsi. Ngaha ma takosà nna atə-mal à tsəh ala babay aya ma? ¹¹ Kà mana kat-sənàwwəŋ kà gəpəh à akul kà lakəl aŋa tatak may aw ma? Nəŋəwla gəl aŋkul kà tatak maməsl tatak ala aŋa azla Farisəya la azla Sadukiya.” ¹² Kiya uwaga kà, azlamëna matapla tatsənəŋ kà apəh à atà kà lakəl aŋa manəŋla vok kà tatak maməsl tatak ala aw, ama kà mapəhla ala aŋa azla Farisəya la azla Sadukiya.

Piyer apəhla ala kà: Yesu kà Kristu

(Mark 8.27-30; Luka 9.18-21)

¹³ Yesu ahàd à kutso uwana à abà nekwa la Zəsare aŋa Filip, anàv azlamëna matapla la slaka aŋha la gay ala: “Mana azladza tapəhay lakəl aŋa Kona aŋa dza ma?” ¹⁴ Tawulàlla: “Azladza anik tagod kà: ‘Kak Yuhana masla madəh batem’, azlaanik tagod kà: ‘Kak Eliya’, ngaha azlaanik aya tagod kà: ‘Kak Yereimiya, baŋaw masla mapəhal gay à ahàl anik’”, tagòð. ¹⁵ “Iyay zla, akul ma gi uwa kagodaw tak uwa?”, Yesu agòð à atà. ¹⁶ Səmon Piyer awùlla à uda agòðal: “Kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla uwana la sifa aŋa tsəràh à awtəy.” ¹⁷ Kiya uwaga Yesu agòðal: “Kak la marabay, Səmon kona aŋa Yuhana, kà uwana dza asik à uwana apəhakala dziriga uwaga aw, ama Baba gulo uwana la zagəla la afik la uwana apəhakala uwaga. ¹⁸ Ngaha gi, gəgod à ka: Kak Piyer, uwana asal magodəy kà: Dzəgla, ngaha la dzəgla uwanay la afik la uwana gədəŋal maham à ahëj məna gay Zəzagəla gulo, bə mamətsay bay kà, adàslal à vok aw. ¹⁹ Gədàv à ka tsəkurəm aŋa makoray Zəzagəla à ahàl: Uwana kawadəŋ la vədah adəgay mawadəŋga la zagəla, uwana kapələŋ ala la vədah adəgay mapələŋ ala gè la zagəla la afik babay.” ²⁰ La lig la ahëj Yesu afàh akur à azlamëna matapla à lig la slaka aŋha, kà atà aŋa mapəhay à dza anik kà masla Kristu aw.

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahëj

la mawul à uda aŋha la mamətsay

(Mark 8.31-9.1; Luka 9.22-27)

²¹ Dagay la kaslè uwatà Yesu adzəkà matapla azlamëna matapla à slaka aŋha la dazuwaya la magodəy: “Azlayla kà vok kà, gəda à Urusalima, ngaha kà gi aŋa mas ŋgərpa mēnga la abatà la ahàl aŋa azlamasiga, la

azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ngaha aya la azlaməna mapàhla mapəhay ala. Tadəkəf gi, ngaha la mahənay maməkər gədəwul à uda la mamətsay.²² Kiya uwaga Piyer akəs à fəta à awtəy ngaha adəl à gəl, agòfəl: “Zəzagəla anəjla ka Sufəl, uwaga adəbəz à ka aw!”²³ Ama Yesu agolà vok, agòf à Piyer: “Zà à gi vok kərkər, kak seteni, kak masla matsalla à gi matekwid la tetəvi gulo la ama, kà uwana madzugway anək kà aña azladza wəfah awkà uwana asà à Zəzagəla aw.”²⁴ Ngaha la lig aña uwaga la ahəj Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aña: “Baña dza asal manəf gi kà, asak à maf sləm à gəl aña, ngaha azəb ahəf mamətsay aña, ngaha anəf gi.²⁵ Dza uwana asal matəf gəl aña, adəziŋ ala, ama dza uwana az gəl aña ala kà gi, adəbəl gəl aña.²⁶ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəj à vok gesina, ngaha masla adəz gəl ala la huma la gay bawbaw ma? Tatak la ahəj dza avəy kà masukwla sifa aña takay?²⁷ Kona aña dza adəsa à waŋ la mazləbay aña Baba aña la abà la azlaməlika aña, ngaha adəpəlay à kəla dza la tsəhay madehəj aña uwana adəhəhəj.²⁸ Haɗay, gəpəh à akul la dziriga: Azladza anik la tataka ankul la abà la abanay kà, tadəmətsay dən aw, say baña tanəj Kona aña dza atsa à waŋ la makoray aña.”

Mabəɗla vok aña Yesu la gudəj la afik

(Mark 9.2-13; Luka 9.28-36)

17 Mahənay mukwa la lig aña la ahəj, Yesu azəb Piyer, Yakuba ngaha Yuhana, deda aña Yakuba, ngaha adəla atà à gəl gudəj kərkər gə à afik, kokuda gəl anətə.² Abəɗla vok la huma yewdi anətə, huɗ adi aña anəràzlla atà à adi bokuba afats, ngaha lukut aña aùɗ təlla.³ Ngaha azlaməna matapla makər uwaga tanəjə Musa atà la Eliya, tavəts gay la Yesu.⁴ Kiya uwaga Piyer agòf à Yesu: “Sufəl delga à uwana məga la abanay zla. Baña asa à ka gəts safsaf makər à abanay, tekula anək, tekula aña Musa, tekula aña Eliya.”⁵ La mok uwana Piyer abadmə, habaga akəl atà, mələs magol magodugodu à adi tabadamma, la habaga uwatà la abà kà kuda atsən la magoday: “Uwanay kà bəzi gay ləv gulo, gərabay mənəga, mənəga kà masla. Tsəbàw sləm à masla lela.”¹⁶ Mok uwana azlaməna matapla tatsən kuda uwaga kà, guba akəs atà, takədəf à ahəj la huma aña Yesu.⁷ Yesu azà à vok à slaka anətə, ngaha abək atà à ahəl à gəl: “Tsizləwla guba akəs akul aw”, agòf à atà.⁸ Tawəlla gel à afik, ama tanəjə dza anik aw say Yesu kokuda gel aña pəra.

⁹ Mok uwana tatsəh à ahəj la gudəj la afik, Yesu afahà à atà akur à lig: “Kapəhaw à dza lakəl aña tatak uwana kanəjəwwəj tsəràh à mok uwana Kona aña dza adəwul à uda la mamətsay aw.”

¹⁰ Ngaha kiya uwaga azlaməna matapla tanəv à Yesu: “Kà mana azlaməna mapàhla mapəhay ala tagof kà: ‘Eliya adətsa à vok à waŋ ma?’”¹¹ Awəlla à atà ala: “La dziriga Eliya atsa à waŋ kà madəh tatak à ahəj la tetəvi aña.¹² Ama gəgof à akul kà, Eliya kà adasa à waŋ dagay uwarə, ama azladza tasəl kà masla aw, tadəhələn à vok bokuba uwana asà à atà. Kiya uwaga babay tadədehəj à Kona aña dza la gel aña.”

¹³ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla tatsənəj à uwana apəh à atà gay lakəl aña Yuhana masla madəh batem.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəɗok mawisiga lakəl

(Mark 9.14-29; Luka 9.37-43)

¹⁴ Mok uwana tabəzay à slaka uwana maham à ahəj dza la ahəj, dza anik azà à vok à slaka Yesu akədəfəl à huma,¹⁵ agòfəl: “Mənəga, vok aham à ka, kà bəzi gulo uwana la duvats tatagə akasay, atəgəb à ahəj kaykay, ngaha babay atadəh à akəl à abà, à iyaw à abà aya babay.¹⁶ Gəsəlla à azlaməna matapla la slaka anək à waŋ, ama taslələ vok aña mawurəj ala aw.”¹⁷ Yesu agòf à atà: “Kayyà, akul azladza dzanjəzəjə, ngaha mawisiga, dagay mbə mədədz à ahəj anina mə? Tsəràh mbə, gədəbasahakulanə ma? Lagwa səwgəla bəzi uwatà à abanay!”¹⁸ La abatə Yesu asləh məl à masasəɗok mawisiga à gəl, ngaha masasəɗok mawisiga uwaga asà à uda la bəzi uwaga la abà, awur ala la mok uwatə.

¹⁹ La lig la ahəj, azlaməna matapla la slaka aña tazə à vok à slaka aña, tanəval à gay ala: “Kà mana məsəl-la vok, kà masəlla masasəɗok mawisiga uwaga à uda aw ma?”²⁰ Yesu agòf à atà: “Kà uwana madiŋal gəl à vok ankul asla aw! Haɗay, la dziriga: Agay madiŋal gel à vok ankul à gay la ahəj bə kat tsəhay hamadz kà, naka kaslawwala vok aña magof à dadəgwal uwanay: ‘Zà à vok la abanay!’, ngaha masla aslala vok aña maz à vok. Tatak la ahəj adəf à akul gay à ahəj aw. ((²¹ Ama say la madəv kuɗa la makəs nəlay la uwana, dza aslala vok aña masəla à tsəhay masasəɗok mawisiga uwanay à uda!))”

Yesu apəh gay mamətsay aña la mawul à uda aña kà masəla

(Mark 9.30-32; Luka 9.43-45)

²² Vuɗ tekula, mok uwana azlaməna matapla la slaka aña tagə la kutso Galili, Yesu agòf à atà: “Kona aña dza kà tadəvəy à ahəl aña azladza.²³ Tadəkəɗay, ama la mahənay maməkər adəwul à uda la mamətsay.” Azlaməna matapla tadzə à ahəj la mazaw la gel la abə mənəga, kà gay uwaga.

† 17.5 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

Mapəl hadama aŋa məŋ gày Zəzagəla

²⁴ Mok uwana Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tabəz à Kapernahum, azlaməna mazəb hadama aŋa məŋ gày Zəzagəla tazà à vok à slaka Piyer, kà manaval à gay ala: “Piyer, məŋga aŋkul ma apəl hadama aŋa məŋ gày Zəzagəla aw takay?” ²⁵ “Iyay, apəlay”, Piyer agòdal. Mok uwana Piyer adà à gày la kay, Yesu adzəkà gay teraŋa, agòdal: “Mana kadzugway ma Səmon? Azlauwana tapəlay hadama baŋaw tapəl gəl à azlasufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay uwà? Azlaməna gudəŋ takay awma azlaməlok dza takay?” ²⁶ “Azlaməlok dza”, Piyer agòdal. Yesu agòdal: “Tsa kiya uwaga kà, azlaməna gudəŋ tapəlay aw. ²⁷ Ama kà mazin à atà à gəl aw kà, həd à dərəv à abà, dādūw kodzar aŋak à iyaw à abà, kilfi uwana kadàtsa à vok à makəsay kà, kadàpakw à gay aŋha kadàbəzal gursu la paŋaw aŋha la awtày kà, kadàhəlay, ŋgaha kadàbək à atà kà aŋami anu səla.”

Uwa məŋga gə uwa?

(Mark 9.33-37; Luka 9.46-48)

18 La kaslā uwatà azlaməna matapla tazà à vok à slaka Yesu ŋgaha tanəval: “Uwa, məŋga gə la makoray Zəzagəla uwa?” ² Yesu azàla bəzi ŋuv gə, atsizllatəŋ à humà à gay, ³ agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Baŋa kapakaw bokuba bəzi ŋuv gə uwanay aw kà, kadàdaw à makoray Zəzagəla aw. ⁴ Dza uwana tələmmaga bokuba bəzi uwanay kà, masla la uwana dza məŋga gə la makoray Zəzagəla. ⁵ Ŋgaha: Dza uwana akəs bəzi ŋuv gə uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi babay.”

Madukw mabəziga bəziga à tsakana à abà

(Mark 9.42-48; Luka 17.1-2)

⁶ “Dza uwana adukw mabəziga bəziga uwanay adiŋ gi gəl à vok, à tsakana à abà kà, ŋuləm kà aŋha kà tawadal magol dzəgla à kuda, ŋgaha taduw à dərəv à abà. ⁷ Kayyà ŋgərpa kà aŋa gudəŋ à vok uwanay, kà uwana aga la azlatatak uwana adala dza à tsakana à abà. Dza aslala vok kà madəf gay à uwaga à ahəŋ aw, ama ŋgərpa agay la dza uwana abiy uwaga à waŋ.”

⁸ “Baŋa ahəl aŋak baŋaw asik aŋak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, nàtsàh à tsəh ala, wùtsla kərkər la kak, ŋuləm kahəd à sifa dziriga à abà la ahəl tekula baŋaw la asik tekula, à kà kak aŋa mad à gày akəl uwana à abà amatsila aw la azlaahəl aŋak la azlaasik aŋak gesina aŋa koksikoksi. ⁹ Baŋa kà yewdi aŋak la uwana adala ka à tsakana à abà kà, bəf à adi ala, məl-la kərkər, ŋuləm kahəd à sifa à abà ŋizliŋa ŋizliŋ la yewdi, kà kak aŋa mad à gày akəl uwana à abà amatsila aw aŋa koksikoksi la yewdi səla nna.”

¹⁰ “Dahəw haŋkəli kà mapəseyaw tekula aŋa azlabəza uwanay, kà uwana gəpəh à akul à vok à abà kà, la zagəla kà azlamalika aŋatà tatsizl à ahəŋ koksikoksi la humà aŋa Baba gulo, kà aŋatà.” ((¹¹ Kà uwana Kona aŋa dza asa à waŋ kà mayàh mabəl azlauwana tazahla.))

Gay la gay la abà aŋa tuwaŋ mazila gə ŋgaha la uwana

tabəzal

(Luka 15.3-7)

¹² “Mana kadzugwaw à baŋa dza akor tuwaŋ dzim, ŋgaha tekula aŋatà azilə, asək azladzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay la gudəŋ la afik, kà mad mayàh uwana azalə aw takay? ¹³ Gəgod à akul baŋa adabəzal kà, arabay məŋga kaykay à kà azladzik ladəga gəl aŋha ladəga uwanay tazàh ala aw. ¹⁴ Kiya uwaga babay, Baba aŋkul uwana la zagəla la afik kà, asal amiyaka tekula la tataka azlabəza gə uwaga la abà azila aw.”

Maday la maham gay à vok la abà

¹⁵ “Baŋa deda aŋak adahà à ka tsakana à vok, həd à slaka aŋha, pəh alla mawisiga aŋha, ama gəw kà akul səla səla pəra. Baŋa atsəb à ka sləm kà, kabəz deda aŋak aya. ¹⁶ Ama baŋa akwes kà matsəb à ka sləm kà, zəl à dza tekula à tsəh baŋaw səla, kà mapəhay lakəl aŋa gay uwaga gesina, kà magay la sayda aŋa azladza səla la afik baŋaw aŋa azladza makər bokuba uwana matsetseray apəhay. ¹⁷ Ama baŋa akweska matsəb à atà sləm kà, pəh uwaga à azlaməna madiŋal gəl à vok gesina; ŋgaha baŋa atsəna à atà aw kà, pəkəw dza uwaga ala bokuba dza uwana asəl Zəzagəla aw, baŋaw kiya masla mazəb hadama.”

Makweska baŋaw makəsay

¹⁸ “La dziriga gəpəh à akul uwana kawadawwaŋ la wədah, adəgay mawadəŋga la zagəla, uwana kapəlawwaŋ ala la wədah, adəgay mapələŋ ala gə la zagəla la afik babay.”

Madəv kuda la maham gay à vok la abà

¹⁹ “Iyay, gəpəh à akul babay aya kà, baŋa azladza səla la tataka aŋkul la abà, tatsən vok gay kà manavay amiyaka bə mana beyimi la madəv kuda la abà kà, Baba gulo uwana la zagəla la afik adàvə à atà. ²⁰ Kà uwana la slaka uwana azladza səla baŋaw makər taham gay à vok la sləm gulo kà, gi la tataka aŋatà la abà”, Yesu agòd.

Gay la gay la abà anja

magamza uwana akweska mamatsiṅ à dza anik ala

²¹ Kiya uwaga Piyer azà à vok à slaka Yesu, anàvalla gay ala: “Sufəl, asik nna gədàmatsiṅ à deda gulo ala à baṅa asàkiyà à madəhgəṅ mawisiga à vok aw ma? Tsəràh à asik mədəf ay?” ²² “Awarṅ”, Yesu agòdál: “Asik mədəf gəgòd à ka aw, ama tsəràh à asik dzik mədəf asik mədəf. ²³ Kiya uwaga à uwana məgagazlələ makoray Zəzagəla la Sufəl anik uwana asal masəl madz à ahəṅ anja tatak anja la slaka magamza anja. ²⁴ Mok uwana tadzàh madzay kà matugway kà, tasàlla dza uwana à warṅ anəfay la sili ləfu gə, azlamillion anjувaw la vok. ²⁵ Dza uwatà agà la tatak kà mapəlla sili uwatà aw. Məṅga anja agòd: Məduw masla ala bokuba mayà, ṅgaha maduw mis anja ala la azlabəza anja gesina, ṅgaha kəla tatak uwana akoray gesina, kà mapəlla goder uwana la vok gesina. ²⁶ Magamza uwaga akədéd à ahəṅ la huma anja məṅga anja: ‘Kamkam, bəsəgəṅ, gədəpəla à ka gesina’, agòdál. ²⁷ Kiya uwaga vok aham à məṅga anja: Asàkalla goder anja uwaga la vok gesina, adùwal gəl, adà anja.”

²⁸ “Magamza maduwal gəl gə uwaga, asà à uda anəṅà dza uwana tadəhàhà sləray atà səla, uwana goder anja la vok anja sili akur akurga dzim. Uwana adanəṅəṅ kà, akəs la kuda agòdál: ‘Pəl à gi goder gulo uwana aga à ka la vok.’ ²⁹ ‘Kamkam, kamkam’, manalay anja akədédál à ahəṅ la magòdál: ‘Bəsəgəṅ, gədəpəla à ka goder anjak gesina’, agòdál. ³⁰ Ama akəs aw, adùw à danjay tsəràh à uwana apəl goder anja dən. ³¹ Mok uwana azlamagamza anik tanəṅà uwaga apakà vok, tapəkàh ləv məṅga kà uwaga, ṅgaha tahəd, tapəh uwaga à məṅga anjatà. ³² Kiya uwaga məṅga anjatà azàla magamza uwaga. ‘Kak magamza makəsafər gə, gi gəsək à ka ala goder gulo uwana agà à ka la vok gesina, kà uwana kadəv à gi kuda aw takay?’ ³³ Naka vok aham à ka kà manalay anjak suwarṅ, bokuba uwana vok ahamà à gi kà kak aw takay?’ ³⁴ Məṅga uwaga apək ləv məṅga lakəl anja, adùw magamza uwaga à danjay tsəràh à uwana apəlal goder anja gesina suwarṅ.” ³⁵ Kiya uwaga Yesu azàlən à gəl: “Baba gulo uwana la zagəla la afik adədahakulanṅ kiya uwaga babay, à baṅa tekula anjul amatsənṅ à deda anja ala la ləv anja gesina aw zla!”

Yesu apahla gay lakəl anja makudək mis ala

(Mark 10.1-12)

19 Mok uwana Yesu adakəd gəl à gay uwaga, asà à uda la Galili kà mad à makoray anja Yahudiya uwana à abà la gay dərəv uda anik anja mukwà Urdun. ² Maham à ahəṅ dza anjувaw tanəfà, ṅgaha awarà azlaməna dūvats anjatà ala gesina.

³ Azla Farisəya anik tazà à vok à slaka Yesu kà matap masla, tanəval: “Haday, ma mapəhay gami avà tetəvi à dza kà makudək mis la kəla gay uwala beyli takay?”

⁴ Yesu awùlla à uda, agòd: “Kadzəṅəw uwana matsetseray apəhay aw takay? La madzəka Zəzagəla anəl zil atà la mis. ⁵ Kà uwaga à uwana zil adəsak à baba anja à ahəṅ, ṅgaha à iyà anja à ahəṅ kà madz à ahəṅ atà la mis anja, atà səla nna tadəgay vok tekula pəra. ⁶ Kiya uwaga kà, atà səla aya aw, atà tekula pəra, kità kà, dza avəh tatak uwana ala Zəzagəla adahaməlla à atà ala gay à vok aw.” ⁷ Azla Farisəya tanəv: “Kà mana zlə ma Musa agòd kà, zil av wakitə mavəh vok ala à ahəl anja mis kà atà anja mavəhla, agòd zla ma?” ⁸ Yesu awùlla à uda: “Musa avà à akul tetəvi kà, kà uwana akul azladzandzarṅ. Awkà dagay la madzəka kà, agà kiya uwanay aw. ⁹ Gəpəh à akul la dziriga: Baṅa dza akudək mis anja, tsa la mazab zil la tsəh aw kà, masla kà adàda à gəl gaw, à baṅa azəb mis anik.”

¹⁰ Azlaməna matapla la slaka anja tagòdál: “Iyay, baṅa gay anja zil atà la mis adagay kiya uwanay kà, ṅuləm mazəb mis aw pəra.” ¹¹ Yesu awùlla à atà ala: “Azladza gesina taslala vok anja makəs mapəhay uwanay aw, say azlauwana Zəzagəla avà à atà maslay pəra. ¹² Tatak anik anik la ahəṅ à uwana adəf gay à dza à ahəṅ, kà mazəb mis dagay la mayyay. Azladza anik kà azladza la uwana tadəhatənṅ à vok, tadadəsləh atà, kà anja azladza anik babay kà tapək kiya uwanay kà makoray Zəzagəla. Dza uwana asla kà makəsay matapla uwanay kà, akəs!”

Azladza tasəhla azlabəza à slaka Yesu

(Mark 10.13-16; Luka 18.15-17)

¹³ Azladza tasəhla azlabəza à slaka Yesu kà masla anja mabək à atà ahəl à gəl, ṅgaha kà madəv kuda lakəl anjatà. Ama azlaməna matapla la slaka Yesu tavərə atà gay. ¹⁴ Yesu agòd à atà: “Səkəw azlabəza ṅuv ṅuvga tasa à warṅ à slaka gulo, kavəraw atà gay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà anja azlatsəhay gə uwaga”, agòd à atà. ¹⁵ Masla abək à atà ahəl à gəl ṅgaha adà anja la abatà.

Bəzi kohana galepi gə

(Mark 10.17-31; Luka 18.18-30)

¹⁶ Dza anik azà à vok à slaka Yesu, anəv: “Məṅga, mana à delga gədehəṅ, kà gi anja mabəz sifa adəv à gay aw ma?” ¹⁷ Yesu agòdál: “Kà mana kanəv à gi lakəl anja delga ma? Dza tekula pəra, delga. Baṅa asa à ka, kà mabəz sifa adəv à gay aw kà, say kakəs mapəhay gesina.” ¹⁸ “Tsəhay gə uwala?”, agòd à Yesu. Yesu agòdál: “Kakəd dza aw, kada à gəl gaw aw, kad à gəl aw, kapəh mawisiga lakəl anja dza aw, ¹⁹ sləkəw baba anjak la iyà anjak, wòyà masla magay anjak bokuba uwana kawoya gəl anjak.” ²⁰ Bəzi kohana agòdál:

“Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gəkəs uwaga gesina. Mana gə à uwana gədehəŋ aya ma?” ²¹ Yesu agòdal: “Banja asa à ka aŋa magay sətaka kà, hàd, dàw tatak uwana ala kakoray gesina, ŋgaha vāh sili gə à azlaməna kuda, kiya uwaga kadàbəz ləmana la zagəla, ŋgaha sà à waŋ kanəf gi!” ²² Ama mok uwana bəzi kohana atsənà gay uwaga kà, adà aŋha la mazaw la gəl gə, kà uwana galepi gə kaykay.

²³ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Gəpəh à akul la dziriga, zlazlada kà aŋa galepi kà mad à makoray Zəzagəla. ²⁴ Ŋgaha gəpəh à akul uwanay aya: Nuləm zlugumi aguw à uda la afək lepiri, à kà galepi aŋa mad à makoray Zəzagəla.” ²⁵ Mok uwana azlaməna matapla la slaka aŋha tatsən gay uwaga kà, ləv avàlāh atà à gay kaykay la magoday: “Tsa kiya uwanay zlà ma, uwa aslala vok aŋa mabəlay uwa?” ²⁶ Yesu anəwəz atà la magod à atà: “Zlazlada la slaka azladza, ama zlazlada la slaka Zəzagəla aw.”

Masik aŋa masla asik aŋa Yesu

(Mark 10.28-31; Luka 18.28-30)

²⁷ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Tsənàŋ, anu mēdasak à tatak à uwana ahəŋ məkòr gesina, ŋgaha kà manəf ka. Mana adəpaka vok kà aŋami ma?” ²⁸ Yesu agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga kà: Mok uwana Kona aŋa dza adàdza madzay la kursi aŋa mazləbay aŋha la afik kà, akul kulo gəl aŋha səla uwana kanəfaw gi, akul babay kà, kadàdzaw madzay la kursi la afik, kà madāh seriya à tsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa Isərayel à gəl. ²⁹ Ŋgaha azlauwana gesina tasək azlagəy aŋatà à ahəŋ banjaw azladedə aŋatà à ahəŋ, à azladedə aŋatà dəgam gə à ahəŋ, à azlabəba aŋatà à ahəŋ, à azlaiyà aŋatà à ahəŋ, à azlabəza aŋatà à ahəŋ, à azlaəlāk aŋatà à ahəŋ kà gi, tadàbəzal aŋuwaw asik dzim aya, ŋgaha la huma aya sifa uwana adəv à gay aw. ³⁰ Ama aŋuwaw azlaməna huma lagonay, tadəgay azlaməna lig gə, ŋgaha aŋuwaw azlaməna lig gə lagonay, tadəgay azlaməna huma.”

Azlaməna sləray guf matavəruk

20 “Aganay, gəgagazləla makoray Zəzagəla la dza uwana asà à uda la gay bebəŋ bəŋ, kà mahəl azlaməna sləray à guf aŋha à abà. ² Akəs kà mapəl à atà sili aŋa mavakay: Gursu tekula, ŋgaha asləl atà à guf à abà. ³ Asà à uda la zil gosila aya, anəŋà azladza anik tatsəzl à ahəŋ la vadavaday la afik kokuda sləray. ⁴ Agòd à atà: ‘Akul babay, dàw à guf gulo à abà, gədapəl akul bokuba uwana akəs à vok’. ⁵ Ŋgaha tahəd. Kona uwaga asà à uda la tataka afats, ŋgaha la afats dat magovagova gərewni delga aya, ŋgaha adahəŋ kiya uwana adahəŋ aya. ⁶ Ŋgaha asà à uda afats dābək agər à abà, abəz azladza anik à gəl uwana

tatsəzl à ahəŋ la vadavaday la afik deyday aya. Anəv à atà à gay ala: ‘Kà mana kavakaw à abanay kokuda madāh sləray ma?’ ⁷ ‘Dza la ahəŋ ahəl anu aw’, tagòdal. Agòd à atà: ‘Akul bay, dàw à guf gulo à abà!’ ”

⁸ “Mok uwana mokokhu adasa à waŋ, dza aŋa guf agòd à kohana aŋha: ‘Zəl azlaməna sləray kà, pəl à atà sili aŋatà, dzəkà la azlaməna ligga, tsərah à azlauwana tasà à waŋ gay bebəŋ’. ⁹ Azlauwana tadzəkà sləray la afats dābək agər à abà tasà à waŋ, kəla uwabeyuwi aŋatà tabəz à gursu tekula tekula. ¹⁰ Mok uwana tazəl azlaməna mahəl atà teraŋa, tasà à waŋ, tadzəgw kà tadəbəzal kà aduwaŋ à azladza anik, tagòd. Ama kəla uwabeyuwi aŋatà tabəzə gursu tekula tekula pəra. ¹¹ La mok uwana takasay kà takokòtāhə gəl lakəl aŋa dza aŋa guf. ¹² Ŋgaha tagòd: ‘Azlaməna sləray uwana tadahə sləray kà sa tekula pəra kà, kapəl atà kà kalkal la aŋami uwana məbəs may vok aŋa mavakay lis à marabak ala ma?’ ¹³ Ama dza aŋa guf awùlla à tekula aŋatà: ‘Slawda gulo, gəvavarə ka aw. ‘Aya’, kagòd, kà madāh sləray aŋa mavakay lakəl aŋa gursu tekula aw takay?’ ¹⁴ Kəs sili aŋak ŋgaha kà, dà aŋak. Asa à gi mav à dza uwana gəzəb la lig aŋak la ahəŋ bokuba aŋak suwaŋ. ¹⁵ Kagod ma, gəslala vok aŋa madehəŋ la sili gulo bokuba uwana asa à gi aw takay? A uwana kadāh à adi ma, kà uwana gədahə delga takay?’ ¹⁶ Kiya uwanay azlauwana azlaməna ligga tadəgay azlaməna huma, ŋgaha azlaməna huma tadəgay azlaməna ligga”, Yesu agòd à atà.

Yesu awulla gay aŋa mamətsay aŋha à tsəh

la mawul à uda aŋha kà maməkər

(Mark 10.32-34; Luka 18.31-34)

¹⁷ Yesu adà à Urusalima à afik. Ahəl azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha səla uwaga à fəta à awtəy, ŋgaha apəh à atà gay la asik lakəl: ¹⁸ “Tsənəwwəŋ, mēda à Urusalima lagwa, ŋgaha tadāv Kona aŋa dza à ahəl aŋa azlamadzahaga aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla la ahəl aŋa azlaməna mapāhla mapəhay ala. Tadədukw ala mamətsay à gəl. ¹⁹ Ŋgaha tadāvəy à ahəl aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw, atà tadəkədasl, tadəzlabay la kurpi ŋgaha tadətataslay à ahəf à adi. Ama la mahəŋay makər kà, adəwul à uda la mamətsay.”

Manavay aŋa iyə aŋa Yakuba la Yuhana

(Mark 10.35-45)

²⁰ Kiya uwaga iyə aŋa azlabəza aŋa Zebede azà à vok à slaka Yesu la azlabəza aŋha, akədéd à huma aŋha kà manaval tatak. ²¹ “Mana asa à ka ma?”, Yesu agòdal. Agòd: “Và à gi tetəvi, kà azlabəza gulo səla uwanay kà, tadədzah madzay tekula la ahəl kaf aŋak ŋgaha anik la ahəl gudzay aŋak lakəl la makoray aŋak!” ²² “Kasəlaw

tatak uwana kanavaw aw", Yesu agòd, "Kaslawwalla vok kà mas tatak à uda la kətsaw ngərpa uwana la abà gədàsay ay?" "Məslala vok", tagòdal. ²³ "Ndzer kadàsaw la kətsaw ngərpa gulo", Yesu agòd à atà. "Ama la ahəl gulo kà magòday lakəl aña madz madzay la slaka gulo, anik la ahəl kaf, anik la ahəl gudzay aw. Slaka uwatà kà, kà aña azlauwana Baba gulo adahatàñ à ahəñ pəra."

²⁴ Uwana azlaməna matapla kulo anik uwanay tatsənà uwaga kà, tañoñuz lakəl aña azladedə səla uwanay. ²⁵ Kiya uwaga Yesu azàla atà gesina, agòd: "Kasəlaw kà azlasufəl aña gudəñ à vok tadəh gasa à azladza à gəl, ngaha azlaməngə tapəh la ndzəda aña atà ala. ²⁶ Ama uwaga kà apaka vok kiya uwaga la tataka aña kul la abà aw, baña tekula la tataka aña kul asal magay məngə kà, say agay masla mazəb dagum à azladza anik, ²⁷ ngaha baña tekula la tataka aña kul asal magay masla huma, say agay mayà aña kul. ²⁸ Amiyaka gi Kona aña dza kà, gəsà à wañ kà azladza aña mazlək gi aw, ama gəsà à wañ kà mazlək azladza, la mav sifa gulo bokuba tatak mapəlla gəl à ahəñ aña azladza aña uvaw."

Yesu awar azlaguləf səla ala

(Mark 10.46-52; Luka 18.35-43)

²⁹ Mok uwana tasà à uda la gudəñ Yeriko la abà, maham à ahəñ dza aña uvaw tanəfà Yesu. ³⁰ Azlaguləf səla la ahəñ tadzəh madzay la gay tetəvi tatsənəñ kà Yesu adà à awtəy la abatà, tadzəkà mawiyay: "Məngə, Kona aña David, vok aham à ka kà anu!" ³¹ Maham à ahəñ dza tasləh à atà məl à gəl la magòday: "Dzəw à ahəñ titi!", ama tazà kuda à zagəla la mawiyay aya kaykay: "Məngə, Kona aña David, vok aham à ka kà anu!" ³² Yesu atsizilla à ahəñ, azəl atà, ngaha anəv à atà gay ala: "Mana asa à akul, kà gədahakulañ ma?" ³³ Tagòdal: "Məngə, kà yewdi gami aña manəñla." ³⁴ Vok ahamà à Yesu, adəbanì yewdi aña atà; katskats azladza səla uwaga tanəñ ala, ngaha tanəfà Yesu.

Yesu ada à Urusalima à abà

(Mark 11.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

21 Kiya uwaga mok uwana tazləbəz kà Urusalima la gudəñ Betfaze, la gudəñ kuvu la afik, Yesu asləl azlaməna matapla la slaka aña səla à huma à gay. ² Agòd à atà: "Dəw à gudəñ uwatəy à abà la huma aña kul, kadəbəzaw à ziwəñu à gəl mawadəñ à ahəñ gə la bəzi aña, pələw masla, ngaha səwgəla à wañ à abanay. ³ Baña dza apəh à akul gay 'Kà mana mi kà', gòdəwwal kà, Sufəl awoyəñ, ngaha tadəsak à akul aña masəlla à wañ."

⁴ Uwaga apakà vok kà aña magəd à afik aña gay aña masla mapəhal gay à ahəl aña mapəh à azladza uwana agòd:

⁵ Gòdəw à azlaməna madz à ahəñ la Səyon kà:

Nəñəñ Sufəl aña atsa à wañ à slaka aña kul
La masləkaway məngə la ziwəñu la afik,
Ngaha la bəzi ziwəñu la afik.' †

⁶ Azlaməna matapla tadəhəñ bokuba uwana apəh à atà. ⁷ Tas 1 əlla ziwəñu à wañ la bəzi aña, ngaha tadəwal azladəbdebi aña atà à lig. La lig la ahəñ Yesu adzà à afik. ⁸ Maham à ahəñ dza aña uvaw tadəwal azladəbdebi aña atà à tetəvi à ama, ngaha azlaanik tasləh babasl aña azlaahəf, à tetəvi à ama kà mazləb masla. ⁹ Azladza uwana taguwà à huma aña Yesu tawiyà la marabay: "Mazləbay agay la Kona aña David, ngaha Zəzagəla apis gay à dza uwana à vok, atsa à wañ la sləm aña Sufəl Zəzagəla. Mazləbay agay la Zəzagəla uwana kərkər la zagəla la afik!" ††

¹⁰ Mok uwana adabəz à Urusalima à abà, azladza gudəñ uwaga gesina tavədzəh ala. Tanəv à vok: "Uwa à dza uwaga uwa?" ¹¹ "Masla mapəhal gay à ahəl Yesu, zil Nazaret, uwana la Galili", maham à ahəñ dza agòd.

Yesu la məñ gəy Zəzagəla la aku

(Mark 11.15-19; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹² Uwana tabəz à Urusalima, Yesu ahəd à məñ gəy Zəzagəla à agu, ngaha akudəkəh azlaməna madaw tatak ala la azlaməna masukw tatak à lag la məñ gəy Zəzagəla uwatə la aku. Adakwà table aña azlaməna mabad sili à ahəñ, ngaha la azlakursi aña azlaməna madaw habakoku ala, ¹³ agòd à atà: "Tatsetsər à wak-itə Zəzagəla à abà kà:

'Gəy gulo kà tazəllala kà gəy madəv kuda. Ama akul kà, kadapakawwañ ala kà katsakur aña azlaməna à gəl.'" ‡

¹⁴ Kiya uwaga azlaguləf la azladeri tazà à vok à slaka aña la məñ gəy Zəzagəla la aku, ngaha awarà atà ala. ¹⁵ Azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala kà, gəl akəd atà à vok à mok uwana tanəñ tatak uwana adəhəñ kà, la mawiyay aña azlabəza uwana la məñ gəy Zəzagəla la aku: "Mazləbay agay la Kona aña David", tawiyà. ¹⁶ Kiya uwaga tagòd à Yesu: "Katsəna uwana tapəhay ay?" "Iyay, gətsənañ", Yesu agòd à atà. "Akul kà, kadzəñəw uwana la matsetseray la abà aw ay? A uwana agòd kà: Azlabəza la †† †† azlabəza vərna tazləbay, aw takay?" †††¹⁷ Ngaha asà à uda, asək à atà à ahəñ kà mad à Betaniya kà mahən à abatà.

Yesu atsafla gudəv

(Mark 11.12-14,20-24)

¹⁸ La bəñ, mok uwana awəl à huđ gudəñ à abà, may akəs Yesu. ¹⁹ Anəñə gudəv la gay tetəvi, azà à vok à tsəh aña, ama mayyay la vok aw, say babasl pəra. Masla agòd à gudəv: "Tetuwa kadəyyay aya aw!" La kir-

† 21.5 Zakari 9.9 †† 21.9 Mahabay 118.25-26 ‡ 21.13 Yesayya 56.7 †† 21.16 Zakari 9.9 †† 21.16 Mahabay 118.25-26 ††† 21.16 Yesayya 56.7 ††† 21.16 Mahabay 8.2

im yewdi gudəv uwaga agùl à afik, sarjatta. ²⁰ Azlaməna matapla la slaka aŋha tanəŋəŋ, ŋgaha ləv avàl à atà à gay kaykay, tanàv à Yesu: “Kakay gudəv uwanay adagula sarjatta la kirim yewdi ma?” ²¹ Yesu agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Agay madiŋal gəl à vok aŋkul la ahəŋ, ŋgaha katsaw gay la ləv aŋkul la tsəh aw kà, naka akul kà, kadahawwanə uwanay gədahəŋ à gudəv uwanay pəra aw, naka kaslawal à vok aŋa magodəy à dadəgwal uwanay: “Bèd à vok la abanay, hàd, katsà gəl à dərəv à abà!” Kà uwaga apakà vok, hadəy. ²² Baŋa kadiŋawwal gəl à vok kà tatak uwana kanavaw gesina la madəv kuɖa la abà kà, kadà-bəzawwal.”

Ndzəda aŋa Yesu ma atsa à waŋ ma lala?

(Mark 11.27-33; Luka 20.1-8)

²³ Yesu ahəd à məŋ gày Zəzagəla à agu, ŋgaha adzəkà matapla tatak. Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tazà à vok à slaka aŋha, ŋgaha tagòɖal: “La tetəvi ma uwala kadàh azlatatak uwanay la? Uwa avà à ka ndzəda uwanay uwa?” ²⁴ Yesu agòd à atà: “Gi babay lagwa kà gənav akul manavay tekula, baŋa kawulaw gi ala manavay uwanay kà, gədapəhakulla ndzəda uwana gəɖahləŋ tatak uwanay. ²⁵ Uwa à uwana asləl Yuhana masla madàh batem à waŋ uwa? Zəzagəla awma azladza takay?” Ama tadzəkà mabay vok gay la tataka aŋatà la abà, ŋgaha tagòɖ: “Baŋa məgod kà Zəzagəla la uwana asləl à waŋ, adəgod à anu: ‘Kà mana zlà ma kadiŋaw gəl à masla à vok aw ma?’ ²⁶ Ama baŋa məgod: ‘Azladza la uwana tasləl à waŋ’, bay kà, guba aza à anu kà maham à ahəŋ dza, kà uwana azladza gesina tasəl kà masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla kà mapəhay à azladza.” ²⁷ Kiya uwaga tawùlla à Yesu: “Məsəl aw!”. Ŋgaha agòd à atà: “Tsa kətà kà, gi babay kà, gəpəh à akul la ndzəda uwana gəɖàhla tatak uwanay babay suwaŋ aw!”

Gay la gay la abà aŋa azlabəza səla

²⁸ Yesu adà à huma à gay la mapəhay: “Mana kadzugwaw lakəl aŋa uwanay ma? Dza anik agà la azlabəza səla. Adà à slaka matera, agòɖal: ‘Bəzi gulo, hàd, kadàɖaha sləray la guf la abà lakana.’ ²⁹ ‘Gəday aw’, agòɖal, ama zwek la huma la gay kà, abəɖla madzugway aŋha, ahəd, adahà sləray. ³⁰ Baba ahəd à slaka aŋa anik, apəhal. Masla kà, ‘Ayà, Baba’, agòɖal, ama ahəd aw. ³¹ Uwa lala tataka aŋatà la abà adahà uwana asà à Baba uwa?” “Matera”, tagòɖal. Yesu agòd à atà: “Gəpəh à akul la dziriga: Azlaməna mazəb hadama, la azlaməna mazəb zil tadàtsa à vok à makoray Zəzagəla kà akul, ³² kà uwana Yuhana asà à waŋ à slaka aŋkul la mapəhakulla tetəvi dziriga, ama kadiŋawwal gəl à vok aw, kakwesawka. Ama azlaməna

mazəb hadama la azlaməna mazəb zil kà, takəs, tadiŋal gəl à vok, bə amiyaka tanəŋə uwaga dadəŋ aw. Ama akul kà, kanəŋaw uwaga, ama kabəɖawla vok dagay la huɖ gəl kà madiŋ gəl à masla à vok aw!”

Gay la gay la abà aŋa azlaməna sləray guf makəsafər gə

(Mark 12.1-12; Luka 20.9-19)

³³ “Tsəbàw sləm à gay la gay la abà anik. Zil gày anik la ahəŋ, atsəb guf matavəruk, akəsəl zlagam à adi, ŋgaha alà afək, kà makudits iyaw aŋa mayyay ahəf aŋha à abà, ŋgaha aŋəl gày mad à afik maday, kà aŋa masla manəŋla guf, asàkla guf uwatà à azlaməna sləray la ahəl. Ŋgaha adà aŋha à mauguzahay kərkər. ³⁴ Mok uwana təla mahəŋay tatak adaslay, asləl azlamagamza aŋha à slaka azlaməna sləray guf kà mazəbal humà mahəŋay aŋa tatak aŋha. ³⁵ Ama azlaməna sləray takàs à atà, tazləb anik, takəɖ anik, tatsəh anik la akur. ³⁶ Ama masla guf asləl azlamagamza anik aya, uwana atà dəŋ kà azlauwana uwarà, ama azlaməna sləray guf tadàhà à atà à vok bokuba uwana tadahəŋ azlamatera à vok. ³⁷ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, asləl bəzi aŋa huɖ aŋha, agòd kà: ‘Tadəsəkaw masla’. ³⁸ Ama mok uwana azlaməna sləray guf tanəŋ bəzi aŋha, tagòɖ kà atà kà atà: ‘Yewwa, masla la uwana adəgay dza aŋa tatak bawbaw. Məkəɖ masla, ŋgaha mədàbəɖal à gəl!’ ³⁹ Takəs, tadùw à uda la guf la abà, takəɖ.”

⁴⁰ Yesu anàv: “Iyay zla, baŋa dza aŋa guf adàsa à waŋ, ma mana adədehəŋ la azlaməna sləray uwaga ma?” ⁴¹ Tagòɖal: “Adəkəɖ azlaməna sləray mawisiga uwaga à gay, ŋgaha adàvə guf à ahəl aŋa azlaməna sləray anik, uwana tadàvəhal mahəŋay aŋa tatak aŋha la mok uwana asà.” ⁴² “Iyay”, Yesu agòd à atà: “Kadzəŋəw didi à uwana matsetseray apəhay aw takay?

‘Akur uwana azlaməna maŋal gày taməl ala kà, Masla la uwana adapak akur mawəɖ gày, Kiya uwaga la uwana Sufəl adehəŋ, Ŋgaha uwaga kà akəsə à vok kà aŋami kà manəŋ uwaga!’” ††

⁴³ Kà uwaga Yesu azàləŋ à gəl: “Hadəy, la dziriga, gəpəh à akul, makoray Zəzagəla adəgay mazəbakullanə ala gə, kà mav à tsəhay anik uwana adàvə mayyay à məŋga aŋha. ((⁴⁴ Kəla dza uwana atəɖ à akur uwanay à afik kà, adàkalahla. Ama baŋa akur la uwana atəɖ à dza à gəl kà aslərəɖəŋ ala kədəŋna.))” ‡

⁴⁵ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azla Farisəya tatsənə gay la gay la abà uwaga kà Yesu kà apəhay kà lakəl aŋatà. ⁴⁶ Kiya uwaga tayəh dabaray kà makəsəy, ama guba akəs atà kà maham à

† 21.33 Yesayya 5.1-2 †† 21.42 Mahabay 118.22-24 ‡ 21.44 Mahabay 118.22; Yesayya 28.16

ahəŋ dza, uwana tapakà Yesu ala kà masla mapəhal gay à ahàl kà mapəhla à azladza.

Gay la gay la abà aŋa mən̄ tatak may kà mazəb mis
(Luka 14.15-24)

22 Yesu apəhatàla la gay la gay la abà, agòd à atà: ²“Aganay tatak uwana məgagazlèla la makoray aŋa Zəzagəla: Sufəl anik atà magol tatak may kà mazəb mis aŋa bəzi aŋha. ³Aslèl azlamagamza aŋha kà mazallàh azladza uwana azallàh atà kà aŋa tatak may uwaga, ama asà à atà mas à waŋ aw. ⁴Aslèl azlaanik aya, la mapəhay uwanay la ahàl: ‘Gòdàw à azladza uwana gəzàllàh atà kà: Tatak may gulo kà adahənay adagay, azlakokur gulo, la azlatatak gulo magag seyga gədakaday gesina, adahənay. Sàw à waŋ à tatak may mazəb mis à gəl!’ ⁵Ama azlaməna mazala atà kà, tafəl sləm aw, tadəhən̄ à atà à azlaudəra aŋatà anik anik. Anik ahàd à guf aŋha à abà, anik bay à matsakalay aŋha. ⁶Azlaanik takəs azlamagamza, tatərbàhà atà, ŋgaha takəd azlaanik. ⁷Kiya uwaga Sufəl apək ləv mən̄ga, aslèl azlaslodzi aŋha kà makəd atà la mababəh gudəŋ aŋatà à gay la akàl. ⁸Ŋgaha agòd à azlamagamza aŋha: ‘Tatak may aŋa mazəb mis kà adagay nekwa, ama azlaməna mazala atà gə kà tadəbəzal aw. ⁹Lagwa kà, dāw à azlabəza tetəvi à ama gesina, uguzàhàw, sàwla à waŋ kəla dza uwana kabəzawwal à tatak may à gəl.’ ¹⁰Azlamagamza tahəd à azlabəza tetəvi à ama, ŋgaha tahamà gay azlauwana à vok tabəzal gesina, azlamawisiga, la azladelga ŋgaha kiya uwaga à uwana gày madəvaday ahənà ala la dza.”

¹¹“La lig la ahəŋ Sufəl asà à gày kà manərəz azladza uwana tazàllàh atà, ŋgaha anəŋà dza uwana lukut mazəb mis la vok aw. ¹²Sufəl agòdàl: ‘Slawda gulo, kakay kaslā kà mas à gày uwanay à agu, kokudā lukut mazəb mis la vok ma?’ Ama dza uwaga aslāla vok kà mabadma aya aw. ¹³Ŋgaha Sufəl agòd à azlamagamza aŋha: ‘Tsə̀rəkàw azlaahàl aŋha la azlaasik aŋha ŋgaha dūwàw à mələs à abà la uda, la abatà la uwana mawiyay la mapəd slid la tsəh ala la ahəŋ, ¹⁴kà à uwana azlaməna mazal atà gə aŋuvaw, ama azlaməna matsatsamani atà gə kà dən̄ aw’.”

Mapəl hadama à mən̄ sufəl
(Mark 12.13-17; Luka 20.20-26)

¹⁵Azla Farisəya tahəd, takəs sawaray kà atà aŋa masəlayla: “Kakay à uwana məslala vok aŋa mabəzal à tsəh la manavay mi?”, tagòd. ¹⁶Taslèl azlakohana aŋatà la azlaanik la tataka maham à ahəŋ matsən̄ vok gay aŋa Herod la abà, tahəd kà magòd à Yesu: “Mən̄ga, məsəl kà dziriga la uwana katapla à azladza aŋa madz à ahəŋ uwana asà à Zəzagəla, kurit yewdi agod à ka, kà madəhəŋ aŋa azladza uwana tadzugway aw, kà uwana kadàh tatak la mahoy adi uwana dza adəhəŋ

aw. ¹⁷Lagwa kà: Pəh à anu uwana kadzugw lakəl aŋa uwanay zla: Mapəhay gami ma, avà à anu tetəvi kà mapəl hadama à mən̄ sufəl aŋa azla Rom takay, awma kakay ma?” ¹⁸Ama Yesu asəl madzugway mawisiga aŋatà, agòd à atà: “Azlaməna magolla dza, kà mana asa à akul aŋa mabəz gi à tsəh ma? ¹⁹Pəhàw gi ala sili uwaga kapəlawla hadama tsi!” Tapəhalla akur sili. ²⁰Ŋgaha Yesu anəv à atà: “Gəl la sləm uwanay ma aŋa uwa la sili uwanay la afik uwa?” ²¹“Aŋa mən̄ sufəl”, tagòdàl. Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Kità kà, pèlāw à mən̄ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, ŋgaha pèlāw à Zəzagəla uwana aŋha suwaŋ!”

²²Mok uwana tatsən̄ mawulla à uda aŋa Yesu kiya uwaga, ləv avàlāh à atà à gay kaykay, tasàkal, tadə aŋatà.

Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
(Mark 12.18-27; Luka 20.27-40)

²³La mavakay uwatà, azla Sadukiya, atà uwana mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw tagod, tasà à waŋ à slaka Yesu, kà manaval. ²⁴Tanàval: “Mən̄ga, à aganay uwana Musa apəh: Baŋa dza aməts aŋa mis ala kokudā mabəz bəzi kà, say deda aŋha azəb à uda la gày kudā ŋgaha atsilla tsəhay aŋha ala. ²⁵Azladza la ahəŋ, atà mədəf, la azladedā aŋatà la tataka gami la abà la abanay. Magolga azəb mis, amətsal à kəl ala kokudā mabəzal bəzi, ŋgaha asàkla mis kudā à deda aŋha. ²⁶Apakà vok kalkal la uwaga la deda masəla bay, ŋgaha kiya uwaga la mamakər aya, ŋgaha kà mədəf nna gesina apakà vok kiya uwaga. ²⁷La lig aŋatà la ahəŋ gesina kà, mis aməts. ²⁸La vud uwana azlaməna mazimnekid tadəwul à uda ma, atà mədəf uwaga ma mis adəgay ma aŋa uwa? Kà uwana gesina aŋatà kà, tazəb?” ²⁹Yesu agòd à atà: “Kazawla, haday zla, kà uwana kasəlaw bə amiyaka matsetserayga, bə amiyaka ndzəda aŋa Zəzagəla aw. ³⁰Kà uwana mok uwana azladza tadəwul à uda la mamətsay kà, mazəb vok adəgay la ahəŋ aya aw. Tadədzā à ahəŋ kà bokuba azlamalika uwana la zagəla. ³¹Lakəl aŋa azlamazimnekid uwana tadəwul à uda la mamətsay kà kadzeŋaw à uwana Zəzagəla apəh lakəl aŋha aw ay? Agòd:

³²‘Gi Zəzagəla aŋa Abərahā, gi Zəzagəla aŋa Isak, gi Zəzagəla aŋa Yakubā’ †
Zəzagəla azàlən̄ à gəl Zəzagəla kà aŋa azladza uwana la sifa, kà aŋa azlamazimnekid aw.”

³³Maham à ahəŋ dza uwana tatsənà uwaga kà, ləv avàlāh à atà à gay mən̄ga kà matapla aŋha.

Mapəhay uwana aduwa azlaanik gesina
(Mark 12.28-34; Luka 10.25-28)

³⁴Mok uwana azla Farisəya tatsənən̄ Yesu adaməl gəl à azla Sadukiya à ahəŋ la gay kà, tahamà gay à vok.

† 22.32 2Musa 3.6

³⁵ Ngaha tekula aṅatà uwana atapla mapəhay à azladza asàl kà makəsəl asik la tsəh ala, anàval à gay ala: ³⁶ “Məṅga, mapəhay gami ma uwala à uwana aduwa azlaanik gesina ala?” ³⁷ Yesu agòdàl: “Wòyà Sufəl Zəzagəla aṅak la ləv aṅak gesina, la sifa aṅak gesina, la haṅkəli aṅak gesina, ṅgaha la masasədok aṅak gesina bay. ³⁸ Uwaga la uwana mapəhay uwana aduwa azlaanik. ³⁹ Ngaha aganay masəla aṅha uwana tazlā à gay kalakal: Wòyà masla magay aṅak bokuba gəl aṅak. ⁴⁰ Mapəhay aṅa Musa la azlamatapla aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl gesina tapəh kà lakəl aṅa mapəhay səla uwaga.”

Kristu atà la David

(Mark 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Uwana azla Farisəya tahamà gay à vok kà, Yesu anavà à atà gay uwanay: ⁴² “Mana kadzugwaw lakəl aṅa Kristu ma? Aga ma mayyi à tsəh ala ma aṅa uwa?” “Mayyi à tsəh ala aṅa David!” tagòdàl. ⁴³ Yesu agòd à atà: “Kakay zlà ma, David uwana masasədok Zəzagəla aguwa la masla la abà, aslāla vok azàlal Sufəl ma? Kà uwana David agòd:

⁴⁴ ‘Sufəl Zəzagəla agòd à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl,

Tsəràh à uwana gəbək à ka azlaməna məzam aṅak à tsəh asik.’ †

⁴⁵ Iyay zla, baṅa David azàlal ala Sufəl gulo ma, kakay Kristu apək kona aṅha ma?” ⁴⁶ Dza la ahəṅ aslāla vok kà mawulla gay uwaga à uda amiyaka tekula aw, ṅgaha dagay la mavakay uwatà, dza aslāla vok kà manaval manavay aya aw.

Yesu agòd: “Dahàw haṅkəli kà azla Farisəya la azlaməna mapəhla mapəhay ala”

(Mark 12.38-39; Luka 11.43,46; 20.45-46)

23 La lig la ahəṅ, Yesu agolà à huma à slaka maham à ahəṅ dza la azlaməna matapla la slaka aṅha ² agòd à atà: “Azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya, sləray aṅatà kà mapəhla mapəhay aṅa Musa à azladza. ³ Kiya uwaga kà, kəsàw gay aṅatà, ṅgaha hənàw uwana ala tapəh à akul gesina, ama kadahawwəṅ bokuba madəhəṅ aṅatà aw, kà uwana atà takəs uwana tatapla à azladza anik aw. ⁴ Tawàdàh tatak mahanayga kà mafàh à azladza anik à gəl, ama atà kà takəs aw, amiyaka bə gay gəl ahəl aṅatà babay kà tadəbəlani aw. ⁵ Ama tadàh sləray aṅatà gesina kà la huma yewdi aṅa azladza pəra. Tawàdàhla azlalaya à vok la azlagabaga bəzləh bəzləhga à vok, uwana matsetser à ahəl azlamapəhay anik anik aṅa wakità Zəzagəla à adi, ṅgaha la azlagwazazuv duksuffa la azlalukut aṅatà la gay. ⁶ Asa à atà kà azlaslaka teraṅa la azlagəy madəv kuda la aku, la azlatatak may lakəl kà

manəṅ à atà aṅa azladza. ⁷ Asa à atà bay kà azladza tadahaha à atà ‘Ayyi’ la azlavadavaday la afik, la maza-làhatàla azlaməṅga. ⁸ Ama akul kà, kayahaw mazalaku kulla azlaməṅga aw, kà uwana akul gesina kà akul azladedə, ṅgaha məṅga aṅkul kà tekula ahəl pəra. ⁹ Kazalawla Baba à dza asik babay aw, kà uwana akul kà Baba aṅkul kà tekula à ahəl pəra, masla uwana la zagəla la afik. ¹⁰ Ngaha aya kayahaw mazalakulla sufəl babay aw, kà uwana Sufəl aṅkul kà tekula à ahəl pəra, uwaga kà Kristu. ¹¹ Mazəb gəl gə aṅkul kà, agà kà bokuba masla mazəb à akul dogum. ¹² Dza uwana azigəṅ gəl kà tadəwulla à vədah, ṅgaha dza uwana awulla gəl à vədah kà, tazigəṅəṅ.”

Yesu asləh vok à azlaməna matapla mapəhay la azla Farisəya

(Mark 12.40; Luka 11.39-42,44,52; 20.47)

¹³ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay, la akul azla Farisəya. Akul azlaməna magolla dza. Katsakaw à gamagəy aṅa makoray Zəzagəla à ama kà azladza. Tekedik kà, akul la gəl aṅkul kà asa à akul mad à gəy aw, azlauwana tayàh mad à gəy bay kavàw à atà tetəvi aw.”

((¹⁴ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kazawaw azlamis kuda à uda gesina, ṅgaha aya kavakaw à madəv kuda à abà kà mapəhla gəl aṅkul ala la huma azladza. Kà uwaga à uwana kadəbəzaw seriya uwana aduwa aṅa azladza anik.”))

¹⁵ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna matapla mapəhay la akul azla Farisəya, akul azlaməna magolla dza. Kauguzahaw dawali dawali gesina la gudəṅ la vok, amiyaka la kəslah iyaw babay, kà akul aṅa mabəz masla mapəh gay la ləv ala tekula. Ngaha baṅa kabəzəwwal aya kà, kapakəwwàṅ ala kà bəzi aṅa gəy akəl dāduwa à gay akul asik səla.”

¹⁶ “Ngərpa agay la akul, akul azlaməna maguwàh azlaguləf à huma. Kagodaw kà: ‘Baṅa dza azuw mawadəy la məṅ gəy Zəzagəla kà, uwaga kà deyday’, kagodaw. ‘Ama baṅa azuw mawadəy kà la luwəluwə uwana la gəy Zəzagəla la aku kà, mawadəy adənəfay’, kagodaw. ¹⁷ Akul azlakusəṅu, akul azlaguləf! Uwa la à uwana məṅga gə la? Luwəluwə ay awma məṅ gəy Zəzagəla uwana masla la uwana agəṅ luwəluwə uwaga sətaka takay? ¹⁸ Kagodaw aya kà: ‘Baṅa dza azuw mawadəy la slaka makəd tatak kà, uwaga kà deyday’, kagodaw, ‘Ama dza uwana azuw mawadəy la tatak makədayga uwana la afik kà, mawadəy adənəfay’, kagodaw. ¹⁹ Akul azlaguləf, uwa la à uwana məṅga gə la? Tatak makədayga ay awma slaka makəd tatak uwana agəṅ tatak makədayga sətaka takay? ²⁰ Kà uwaga kà, dza uwana azuw mawadəy la slaka makəd tatak kà azuw mawadəy la tatak makədayga uwana la afik babay. ²¹ Dza uwana azuw mawadəy la məṅ gəy Zəza-

† 22.44 Mahabay 110.1

gəla kà, azuw mawadáy la mənɔ̀ gày Zəzagəla ɲgaha la Zəzagəla uwana adz à ahəŋ la aku babay. ²² Dza uwana azuw mawadáy la zagəla kà, azuw mawadáy la kursi Sufəl aŋa zagəla, ɲgaha la masla uwana adz à ahəŋ la afik babay.”

²³ “Nɔ̀gərpa agay la aku, aku azlaməna matapla mapəhay, ɲgaha la aku azla Farisəya, aku azlaməna magolla dza, kavàw makulo aŋa tatak aŋkul, baməraka la azlatsəhay aləl anik anik gesina, ama kapəsewaw uwana aduwa à vok la mapəhay la abà, bokuba madəhəŋ delga la tələmna, ɲgaha la madɪŋal gəl à vok. Uwaga la uwana akəsà à vok kà makəsay la kokuda mapəsewaw azlaanik uwanay. ²⁴ Aku azlaməna maguwàh azlaguləf à huma, kazabaw slaslam à uda la tataka masay aŋkul la abà, ama zlugumi kà kadàguwa à gay.”

²⁵ “Nɔ̀gərpa agay la aku, aku azlaməna matapla mapəhay, la aku azla Farisəya, aku azlaməna magolla dza, kapalaw lig aŋa kətsaw la azlakəsəf aŋkul, ama la huɔ aŋkul kà kahənawla la makəsəfər dzəbaŋŋa, ɲgaha la gəl la adi gesina. ²⁶ Kak zil Farisəya guləf gə, pəl huɔ kətsaw dadən, ɲgaha lig gə adəgay kuzekaka babay.”

²⁷ “Nɔ̀gərpa agay la aku, aku azlaməna matapla mapəhay, la aku azla Farisəya, aku azlaməna magolla dza. Aku kà bokuba aku azlazəvay uwana tawodəŋla, ahəd la lig gə, ama la huɔ gə kà, mahənlaga la azlata-tatak mazinga varɔvavəŋ. ²⁸ Aku babay kà la lig gə kà, kapəhawla vok ala kà kiya uwaga: ‘Anu azladza delga’, kagodaw, ama la huɔ kà kahənawla la magolla dza ɲgaha la mawisiga”, Yesu agòd à atà.

Seriya uwana lakəl aŋa azlaməna magolla dza

(Luka 11.47-51)

²⁹ Yesu ahəd à huma à gay la magoday: “Nɔ̀gərpa agay la aku, aku azlaməna matapla mapəhay, la aku azla Farisəya, aku azlaməna magolla dza, kanjalàhàw zəvay aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəhla à azladza ala kà lela. Kadahàw azlatatak bə̀dà à azlazəvay aŋa azlauwana à vok tadzà à ahəŋ la dziriga la abà. ³⁰ ‘Aganay məgay la ahəŋ la zamana aŋa azlababa gami madzidziga kà naka mədàh sləray anina kà makəd azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza aw’, kagodaw aya. ³¹ La gəl aŋkul kà, kasəlaw kà aku azlamayyi à tsəh ala aŋa azladza uwana takədàh azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwaga. ³² Kətà zlà kà, dàw à huma à gay kadəvawla sləray uwana à gay azlababa aŋkul tadzəkà madəhəŋ zla! ³³ Aku azlabəza matsapa: ‘Kakay mədətəf seriya aŋa gày akəl la gay ala?’, kagodaw ma!”

Gay makəd gəl à ahəŋ

³⁴ ɲgaha agòd aya: “Kà uwaga katsənàwwəŋ lela, gədəsləl aku à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl à war, la azlaməna hanjəliga, ɲgaha la azlauwana tasəl mapəhay. Kadàkadaw azlaanik, azlaanik aya kà, kadà-tataslaw atà à ahəf à adi, azlaanik kadəzlabahaw atà la kurpi la gày madəv kuda la aku, ɲgaha aya kadə-nəfahaw la gudəŋ la gudəŋ kà makəd atà. ³⁵ Kiya uwaga à uwana aŋiz aŋa azladza dziriga uwana takədàhàh atà dadzəka à vok la Abel, dza dziriga uwana takəd, tsərəh à makəd Zakari, kona aŋa Baraki uwana kakədàw la tataka aŋa azlagày tsidəŋaga à abà la slaka makəd tatak. ³⁶ Haday, gəpəh à aku la dziriga kà, kà uwaga gesina adətəday kà à gəl aŋa azladza aŋa zamana uwanay lakana.”

Yesu atà la Urusalima

(Luka 13.34-35)

³⁷ “Urusalima, Urusalima, kak la uwana kakəd azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana à gay, ɲgaha katsəh azlauwana Zəzagəla aslala kà atà à war la akur. Gəday vok kà mənga, kà maham gay à vok aŋa azladza aŋak la slaka gulo, bokuba gotsak uwana aham gay azlabəza aŋa à vok la tsəh gogozlāh aŋa, ama kakəsaw aw. ³⁸ ɲgaha zla, lagwa kà, gày aŋkul adəgay ɲvabay. ³⁹ La kità gəpəh à aku kà: Dagay lakana kadənəŋaw gi aya tsərəh à uwana: ‘Məpis gay à vok à gay la dza uwana atsa à war la sləm aŋa Sufəl’, † kadəgodaw”, Yesu agòd.

Gay lakəl aŋa madəv à gay gudəŋ à vok

(Mark 13.1-3; Luka 21.5-6)

24 Kiya uwaga Yesu asà à lag la mənɔ̀ gày Zəzagəla la aku. Uwana adiy aŋa kà, azlaməna matapla la slaka aŋa tazà à vok à slaka aŋa kà mapəhalla maŋalay aŋa mənɔ̀ gày Zəzagəla uwatà. ² Kiya uwaga Yesu awùlla à uda, agòd à atà: “Kanəŋaw uwaga gesina takay? Haday gəpəh à aku la dziriga kà, amiya-ka akur tekula babay kà adəgədəl à gay aw, tadəkalah à ahəŋ gesina.”

Azlanɔ̀gərpa uwana tadətəsa à vok à war

kà madəv à gay gudəŋ à vok

(Mark 13.3-13; Luka 21.7-19)

³ Yesu adzà madzay la gudəŋ kuvu la afik, la abatà azlaməna matapla la slaka aŋa tazà à vok à slaka aŋa, tanəval à gay ala: “Pəhanula: Mbà uwaga adəpaka vok ma, masəlay ma uwala adəpəhanula kaslā mas à war aŋak la makəd gəl à ahəŋ gudəŋ à vok la?”

† 23.39 Mahabay 118.26

⁴ Yesu awùlla à atà ala: “Dahàw hanjkèli kà anja mapapatakulla aw. ⁵ Kà uwana azladza anjvaw tadàsa à waŋ la sləm gulo, ŋgaha: ‘Gi Kristu!’, tadàgoday, ŋgaha tadàvavarah azladza anjvaw à bada à abà. ⁶ Kadàtsə-naw azlamawiyay anja guvəl, ŋgaha azlagay lakəl anja guvəl. Guba adəkəs akul aw, uwaga kà, say leri apaka vok, ama uwaga kà makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok dadəŋ aw. ⁷ Azladza tsəhay anik tadəp guvəl la azlat-səhay anik, ŋgaha makoray anik adəp guvəl la makoray anik, azlamay tadəgahay la ahəŋ, ŋgaha azlamabəlakəh vok anja kutso tadəgahay la ahəŋ la azlaslaka anik anik. ⁸ Ama azlatatak uwaga gesina adəpaka vok kà bokuba madzəka mazay anja huđ bəzi.”

⁹ “Azladza tadəvəh akul à ahəl anja azladza anik kà matəbəh akul, ŋgaha tadəkəf akul. Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. ¹⁰ La kaslā uwatà, azladza anjvaw tadəsak à madiŋal gəl à vok la tsəh ala, ŋgaha tadətah à vok kaf à gəl, ŋgaha tadəzin vok à vok ala kà atà à àtə.

¹¹ Azlaməna mapəh à atə gay à ahəl fida gə tadəpahla vok ala la tataka ankul la abà, tadəvavarah azladza anik ankul anjvaw. ¹² Mawisiga la uwana adəsləh gəl à ahəŋ à kà delga, azladza gay məŋga tadəwadəh vok à uda la uwaga la abà à kà delga. ¹³ Ama dza uwana adəbasin tsərah à makəf gəl à ahəŋ la tetəvi anja Zəzagəla à ama kà, adəbəlay. ¹⁴ Gay marabəŋ anja makoray Zəzagəla adəgay mapəhayga la gudəŋ la vok gesina, kà maziŋ gə à azlatsəhay gudəŋ à vok gesina. Baŋa adatsanay kiya uwaga kà, madəv à gay gudəŋ à vok adəzlanjalay.”

Məzam anja dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl

(Mark 13.14-23; Luka 21.20-24)

¹⁵ “Mok uwana kadənəŋaw masla məzam anja Kristu, uwana masla mapəhal gay à ahəl Daniyel apəh, à uwana atsizl à slaka tsikasla gə à abà kà, (kəla dza uwana adzeŋ uwaga kà, adəha hanjkèli lela!) ¹⁶ Kiya uwaga kà azlauwana la kutso Yahudiya kà, tadəhoy à gudəŋ à afik. ¹⁷ Dza uwana la gəl gəy babay, adəsa à ahəŋ kà mad à gəy kà mahəl azlatatak uwana la huđ gəy anja aya aw. ¹⁸ ŋgaha dza uwana la fəta, adəwul à mtəga kà mahəl dəbdəbi anja la mtəga anja aw. ¹⁹ Kay, ŋgərpə məŋga adəgay la azlamis uwana la bəza la huđ, ŋgaha la azlauwana bəza vərna aga la atə la ahəl la mavakay uwatà! ²⁰ Dəvəw kudu à Zəzagəla kà mavakay mawisiga uwaga anja matəf à təla anasl à abà baŋaw à vud maduw ləv à abà aw. ²¹ La kaslā uwatà kà, ŋgərpə məŋga adəgay la ahəŋ uwana adəpakə vok dagay uwana Zəzagəla adəhə gudəŋ à vok tsərah à lakana aw, uwana adəpaka vok bokuba uwaga aya diki diki aw. ²² Agayŋa Zəzagəla atətuwə mavakay uwaga aw kà, naka dza la ahəŋ abəlay aw, ama Zəzagəla atətuwə mavakay uwaga kà, kà azlaanja uwana atsatsəmənì atə.”

²³ “Baŋa ‘Kristu kà à aganay, la abanay, à agatəy la abatəy’, tagof à akul kà, kakəsaw gay anjətə aw. ²⁴ Kà uwana azlakristu fidaga, la azlaməna mapəh à atə gay à ahəl fida gə tadəpahhla vok ala. Tadəfah azlamagol nadzipo kà mavavarla azladza amiyaka bə azlauwana Zəzagəla atsatsəmənì atə. ²⁵ Tsəbəwwal sləm kà uwana gədapəh à akul à vok à abà.”

²⁶ “Kità kà, baŋa: ‘A agatəy la kəsaf la abà, la abatəy’, tagof à akul kà, kadaw aw! Baŋaw dza agof à akul: ‘Aganay adada à gəy à abà la abanay’, tagof à akul kà, kakəsaw gay anja aw. ²⁷ Bokuba habaga uwana awut-səf à uda la ləv zagəla la abà dagay la tsəh la ahəŋ tsərah à gəl à agu kà, kiya uwaga à mas à waŋ anja Kona anja dza babay. ²⁸ La slaka uwana tatak mamət-sayga la ahəŋ la uwana azlakwatsamu tahəm gay à vok la abatə.”

Mas à waŋ anja Kona anja dza

(Mark 13.24-27; Luka 21.25-28)

²⁹ “La katskats la lig mapak vok anja ŋgərpə uwaga la ahəŋ kà, afats adəudəy aya aw, təla bay adəv udaka anja aya aw, azlatsəsilin tadəsokw à ahəŋ la zagəla, ŋgaha ndzəda anja zagəla adəbəlaka vok. ³⁰ ŋgaha masəlay anja Kona anja dza adəpəhla vok ala la zagəla la afik. Kiya uwaga azladza à vədah gesina tadətaway, tadənəŋ Kona anja dza atsa à ahəŋ la habaga la abà la ndzəda mazləbay məŋga la zagəla. ³¹ Magol mapara məŋga adətsənay, ŋgaha tadənəŋ azlamalika la gay tər gudəŋ ufad anja kutso, tadəham gay azlauwana à vok atsatsəmənì atə la azlagay tər gudəŋ à vok uwaga.”

Uwana gudəv apəhla ala

(Mark 13.28-31; Luka 21.29-33)

³² “Tsənəw uwana gudəv apəhakulla: Mok uwana gudəv agagəray babasl anja adəy kà, sələw kà madara kà nekwa. ³³ Kiya uwaga kà, baŋa kadənəŋaw uwaga gesina kà, sələw kà, kaslā mas à ahəŋ anja Sufəl kà adaslay. ³⁴ Hadəy, gəpəh à akul la dziriga kà: Kà azladza anja zamana uwanay tadəməts à gay dadəŋ gesina, kà mas à waŋ anja makoray Zəzagəla aw. ³⁵ Zagəla la kutso kà adədəv à gay, ama gay gulo kà, adədəv à gay aw!”

Zəzagəla kokudə gəl anja la uwana asəl madəv à gay gudəŋ à vok pəra

(Mark 13.32-37; Luka 17.26-27,34-36)

³⁶ “Dza la ahəŋ asəl kaslā la mavakay, baŋaw sa anja mapaka vok anja tatak uwaga aw, amiyaka azlamalika uwana la zagəla, amiyaka Kona anja babay aw, say Baba kokudə gəl anja pəra la uwana asəl. ³⁷ Tatak uwana apakə vok la zamana anja Nuhu kà, adəpaka vok kalkal la uwaga aya à mok uwana Kona anja dza

adàsa à waŋ. ³⁸ La kità, à mok uwana mavakay aŋa iyaw, uwana azà dza ala, alæg à waŋ kà, azladza tazùw, tasàh tatak, tazàb mis, tadàh à zil tsèràh à mavakay uwana Nuhu adà à kèslah iyaw à abà. ³⁹ Tadzùgw tatak diki diki tsèràh à uwana iyaw asà à waŋ, azàtala gesina aw. Kiya uwaga adàpakay la vuđ mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay. ⁴⁰ La kità, azladza sèla tadàgay la fèta, tekula adàgay mazəbay gə, anik adàgay masakal gə. ⁴¹ Azlamis sèla tadàdzam vəl, tekula adàgay mazəbay gə, anik adàgay masakal gə. ⁴² Dzàw à ahəŋ la adi, kà uwana kasəl aw mavakay uwana Kona aŋa dza adàsa à waŋ aw. ⁴³ Tsəbàw sləm à uwanay lela: Aŋa zil gəy asəl kasl à uwana masla à gəl atsa à waŋ kà mazləl gəy aŋha la vəd kà, adzəhal aw, ahən à ahəŋ la adi kà masla gəl aŋa mad à gəy aŋha aw. ⁴⁴ Kà uwaga: 'Dahàw vok à ahəŋ, akul babay, kà uwana Kona aŋa dza adàsa à waŋ kà la kasl à uwana manəwəŋ aŋkul lakəl aw."

Gay la gay la abà lakəl aŋa azlamagamza sèla

(Luka 12.41-48)

⁴⁵ "Uwa à magamza dziriga uwana la haŋkəli gə uwa? Uwaga kà dza uwana mənŋa aŋha afà à gəl aŋa azlaməna sləray anik, kà masla aŋa mavàha à atà tatak may la sa uwana asà à atà. ⁴⁶ Marabay agay la magamza uwana mənŋa aŋha awul à waŋ, abəzal à gəl la sləray aŋha la abà. ⁴⁷ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Zil gəy adàv ləmana à magamza aŋha uwanay à ahəl gesina. ⁴⁸ Ama baŋa magamza uwaga mawisiga kà, agodəy la gəl aŋha kà: Mənŋa gulo kà adəsafay, ⁴⁹ adzəka mazlabəh azlamanalzay aŋa sləray, ŋgaha azuway la azlaməna guzu, ⁵⁰ kiya uwaga zil gəy adàzla-ŋalay la vuđ uwana magamza uwaga la makuday la abà aya amiyaka aŋa sa tekula aw. ⁵¹ Zil gəy adàdahla seriya zlazladaga à gəl, ŋgaha adàvəl masik aŋha kà la tataka aŋa azlaməna magolla dza la abà, la abatà la uwana adātuway, la mapad slid la tsəh ala tərrowawa", Yesu agòđ.

Gay la gay la abà lakəl aŋa azladəgam kulo

25 "Kiya uwaga makoray Zəzagəla kà kalkal la gay aŋa azladəgam kulo uwana tasà à uda, tahəl fənəs aŋatà, tahəd kà magagamay la masla mazəb mis. ² Azladəgam zlo la tataka aŋatà la abà kà, azlakusonŋu gə. Azlazlo anik uwanay kà, azlaməna masəl gəl gə. ³ Azlakusonŋu uwaga tahəl fənəs aŋatà kokuda matədani aməl à koloba à agu kà madla la ahəl. ⁴ Ama azlamasəl gəl gə uwanay kà tatadədani aməl à koloba à agu, tadàla la ahəl gesina la fənəs aŋatà. ⁵ Hay, masla mazəb mis asəf kà mas à waŋ, azladəgam kulo uwaga tadzəhəl."

⁶ "La tataka vəd mawiyay atsən: 'Masla mazəb mis vok adazlanalay, sàw à afik, məgəgəm la masla zla!'

⁷ Kiya uwaga azladəgam kulo uwaga tatsànla, ŋgaha tavàtsàhə fənəs aŋatà. ⁸ Azlakusonŋu uwana tagòđ à azlamasəl gəl gə uwanay: 'Kamkam, dzèslàhàw à anu aməl aŋkul, kà uwana fənəs gami adàmatsahla, səlewkw sesəlewkw tsi!' ⁹ Azlamasəl gəl gə tagòđ à atà: 'Awaŋ, adàsla anu aw, dāw à kanti à agu, kadàsukwaw!' ¹⁰ Kiya uwaga azlakusonŋu uwaga tahəd kà masukw aməl la kanti, ama la sa uwaga masla mazəb mis asà à waŋ, azladəgam zlo masəl gəl gə uwatà tadà à gəy la slaka gə, à gəy mazəb vok à agu, kà uwana tagə nekwa, ŋgaha tatsək à gamagəy à ama la tsəkurəm tərrezl. ¹¹ Zewk, la huma la gay, azladəgam anik uwanay tasà à waŋ, tadzəkà mazalahay: 'Mənŋa, pəzl à anu gam-agəy!' ¹² Ama masla mazəb mis agòđ à atà: 'Haday, gə-gòđ à akul la dziriga: Tetuwa gəsəl akul aw! "

¹³ Yesu azàlàn gə, agòđ à atà: "Dzàw à ahəŋ la adi, kà uwana kasəlaw mavakay, amiyaka sa uwatà aw!"

Gay la gay la abà lakəl azlamagamza makər

(Luka 19.11-27)

¹⁴ "Adagay kalkal la dza uwana ad à mauguzahay. Azàlàn azlamagamza aŋha, abək à atà à gəl aŋa tatak aŋha gesina. ¹⁵ Anik aŋatà avəl gursu dəbow, à anik aya gursu dadərmokw ufađ, à mamakər gə avəl gursu dadərmokw sèla. Avà à atà la kəla ndzəda aŋa dza suwaŋ, ŋgaha la lig la ahəŋ adà aŋha à mauguzahay. ¹⁶ Magamza uwana abəzà gursu dəbow, ahəd, atsà-kàlla, ŋgaha abəzal riba aŋa gursu dəbow anik aya. ¹⁷ Masla aŋa mabəzal gursu dadərmokw ufađ adahəŋ kiya uwaga babay suwaŋ, ŋgaha abəz riba aŋa gursu dadərmokw ufađ anik aya. ¹⁸ Ama dza uwana abəzà gursu dadərmokw sèla, ahəd, alà à afək à uda, ŋgaha ahəd à sili uwatà à agu mənŋa aŋha avəl."

¹⁹ "Uwana adasafay mənŋa kà, mənŋa aŋatà awəl à waŋ la mauguzahay, ŋgaha adzà madzay, kà matugway lakəl aŋa sili aŋha. ²⁰ Magamza uwana abəzà gursu dəbow atsà à vok à waŋ à slaka mənŋa aŋha, apəhal gursu dəbow anik uwana ayyà à tsəh. 'Mənŋa, kavà à gi kà gursu dəbow tekula, təga aw uwà ay? Nəŋəŋ tsi, aganay gursu dəbow uwaga ayyà à tsəh ala gursu dəbow anik aya.' ²¹ Mənŋa aŋha agòđal: 'Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabəza tatak deyday gə la abà, gəđàfa à ka à gəl aŋa azlatatak uwana aga la ndzəda, sà à waŋ à marabay gulo à abà.' ²² Magamza uwana abəzà gursu dadərmokw ufađ, azà à vok à awtəy babay, agòđ: 'Mənŋa, kavà à gi gursu dadərmokw ufađ aw uwà ay? Nəŋəŋ, aganay dadərmokw ufađ anik uwana ayyà à tsəh.' ²³ Mənŋa aŋha agòđal: 'Delga, kak magamza dziriga, kagà dziriga la azlabəza tatak deyday la abà, gəđàfa à ka à gəl aŋa azlatatak mənŋa gə. Sà à waŋ à marabay gulo à abà.' ²⁴ La lig la ahəŋ magamza uwana abəzà à gursu dadərmokw sèla azà à vok à awtəy, agòđ: 'Mənŋa gulo, gəsəl kà kak dza dzaŋdzəŋga. La guf uwana la abà

kaslèkà tatak à abà babay aw kà, katsəday, ngaha la guf uwana la abà kaslèkà aw kà, kalay. ²⁵ Guba akès à gi kà uwaga à uwana, gəhəd, gələ sili anjak uwaga à afək à agu. Nəhən, aganay à tatak anjak! ²⁶ Məngə anja awulàlla: 'Kak magamza mawisiga, ngaha masaga, kasəl kà gətsəday ngaha gəlay la guf uwana la abà gəslèkà aw, kagod, ààà?! ²⁷ Kà mana kafà sili gu-lo à gəy makal goder aw, naka mok uwana gədawul à waŋ kà naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma? ²⁸ Hələwla gursu dadərmokw səla gə uwaga ala, ngaha bəkàw à dza anja gursu dəbow à vok. ²⁹ Kà uwana kəla dza uwana akoray kà, tadàvəlla à vok, ama dza uwana akoray aw kà, bə bəzi gə uwatà agə la ahəl kà, tadàdəval à ahəl ala aya. ³⁰ Ama magamza mawisiga uwaga kà dūwəw à uda à mələs à abà, la abatà matuway la mapad slid adəpaka vok! "

Seriya makəd gəl à ahəŋ

³¹ "Mok uwana Kona anja dza adəsa à ahəŋ mas Sufəl Sufəl, la azlamalika anja gesina kà, adədza à kursi mazləbay anja à afik. ³² Azlatsəhay gudəŋ à vok gesina tadəham gay à vok la huma anja, ngaha adəvəh azladza ala, bokuba uwana masla manəŋla azlatatak avəh azlatuwəŋ ala la azlaawək. ³³ Adəbək azlatuwəŋ à ahəl kaf anja à gəl, ngaha azlaawək à ahəl gudzay anja à gəl. ³⁴ Kiya uwaga Sufəl adəgoday à azlauwana la ahəl kaf anja lakəl: 'Səw à waŋ akul uwana Baba gu-lo adapis akul gay à vok, ngaha bəzəw à makoray uwana aga madəhakullanəŋ à ahəŋ gə dagay madzəka gudəŋ à vok. ³⁵ Kà uwana may azà à gi, kavəw à gi tatak may, nəlay akès à gi, katədəw gi iyaw gəsà, gəgə mələk gə, kakəsəw gi la ahəl səla. ³⁶ Gəgə la godega deyday, kadūwəw à gi lukut à vok, gəgə la dūvats gə, kasəw à waŋ kà manəŋ gi à gəy la à gi sləm, gəgə la daŋay, kasəw waŋ kà manəŋ gi à gəy.' ³⁷ Kiya uwaga azladza uwana azladziriga taulàlla: 'Sufəl, mbà mənəŋə ka la may gə, ngaha məvə à ka tatak may baŋaw la nəlay gə ngaha mətəd à ka iyaw masay ma? ³⁸ Mbà mənəŋə ka kak mələk gə, ngaha məkəs kà la ahəl səla, baŋaw mənəŋə ka la godega deyday ngaha məduwə à ka lukut à vok ma? ³⁹ Mbà mənəŋə ka dūvats azà ka, mbà la daŋay maslə mədà à awtəy kà manəŋə ka à gəy la?' ⁴⁰ Sufəl awulla à atə ala: 'Haday, la dziriga gəpəh à akul: Uwana kadahəhəwəwəŋ à teku-la la tataka azlabəza uwanay la abà gesina kà, uwaga kà, kadahəwəŋ kà gi! "

⁴¹ "Ngaha la lig la ahəŋ Sufəl adəgod à azlauwana la ahəl gudzay anja: 'Zəw gi à vok, akul uwana Zəzagəla adətsafla akul! Dəw à akəl uwana à abà adəməts ala aw uwana madəhəŋ à ahəŋ gə, kà anja seteni la azlamalika anja gesina! ⁴² Kà uwana may azà à gi, kavəw à gi tatak may aw, nəlay akès à gi, katədəw à gi iyaw gəsə aw, ⁴³ gəgə mələk gə, ama kakəsəw gi aw, gəgə

la dūvats ngaha gəgə la daŋay kafəw gi sləm babay aw.' ⁴⁴ Kiya uwaga taulàlla: 'Sufəl, mbà mənəŋə ka la may gə baŋaw la nəlay gə, baŋaw kagə mələk gə, baŋaw la godega deyday, baŋaw la daŋay ngaha maslə mələkə ka aw la?' ⁴⁵ Sufəl awulla à atə ala: 'Haday, gəpəh à akul la dziriga: Kəla tatak uwana kadahəhəwəwəŋ à azlabəzaga uwanay gesina kiya uwaga aw kà, bə kadahəhəwəwəŋ à gi babay aw.' ⁴⁶ Kiya uwaga tadədala atə à seriya uwana à abà adədəv à gay aw. Ama azladza dziriga kà tadəbəz sifa uwana adəv à gay aw", Yesu agəd zlə.

Azlaməŋga takəs sawaray kà makəs Yesu

(Mark 14.1-2; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

26 Haday, mok uwana Yesu adədəvla gay anja à gay kà, agəd à azlaməna matapla la slaka anja: ² "Sələw kà madəvaday uwana sləm anja Paska adəgay la ahəŋ la mahəŋay səla la abà, ngaha tadəv Kona anja dza à ahəl anja azladza kà matatasl à ahəl à adi."

³ Kiya uwana azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga anja azla Yahudiya tahamə gay à vok la mtəga anja Kayyif, məŋ madzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ⁴ Takəs matsən vok gay la gəl la gəl, kà makəs Yesu, ngaha kà makəday. ⁵ Tagod: "Məslala vok kà makəsay la madəvaday la abə aw, kà uwana maham à ahəŋ dza adəvədzahla", tagod.

Mis adzadzəb aməl matərsin à Yesu à gəl

(Mark 14.3-9; Yuhana 12.1-8)

⁶ Mok uwana Yesu la Betaniya, la mtəga anja Səmon masla akəl zagəla uwatə kà, ⁷ mis anik asə à waŋ à slaka anja la dərew aməl la ahəl mahəŋlaga la aməl matərsin zlazladəga. Adzadzəb aməl matərsin uwatə à Yesu à gəl la mok uwana tazūw kaf. ⁸ Uwana azlaməna matapla la slaka anja tanəŋə uwaga kà, gəl akəd à atə à vok, tagod: "Kà mana awis tatak ala kiya uwanay ma? ⁹ Agayŋə avə à anu aməl matərsin uwaga tsakalay anja zlazladə: məduw ala, kà mav sili gə à azlaməna kuđa, kà ŋuləm." ¹⁰ Yesu kà asəl uwana tapəhay, agəd à atə: "Kà mana katərebaw mis uwaga ma? Kà uwana adəhəgəŋ kà dzəba anja səla aw? ¹¹ Kà uwana azlaməna kuđa tadəgay la ahəŋ koksikoksi, ama gi kà mədəgay la ahəŋ anina koksikoksi aw. ¹² Kà uwana aməl uwanay adzadzəb à gi à vok kà, madəh aməl à mazimnekid uwana à vok kà mazəb à uda. ¹³ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Kəla slaka, uwana dza adəpəh gay matsidayga uwanay la gudəŋ la vok gesina kà, tadəpahay lakəl anja uwana mis uwanay adəhəŋ, kà mis uwanay anja mawul à atə à gəl."

Yudas asal mav Yesu à ahàl anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla

(Mark 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ Mok uwana uwaga adada à lig kà, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl anja səla uwaga la abà, uwana sləm anja Yudas Iskariyot, ahàd kà mabəz à azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok, ¹⁵ agòd à atà: “Mana kadàvaw à gi, à banja gəfa à akul Yesu à ahàl ma?” Ngaha tatùgwal gursu dzik makər à ahàl. ¹⁶ Dagay la mok uwatà Yudas ayàh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahàl.

Yesu azuw tatak may anja Paska

la azlaməna matapla anja kulo gəl anja səla

(Mark 14.12-21; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-30)

¹⁷ La mavakay teraŋa anja madəvaday pain uwana kokuda tatak makəslin, azlaməna matapla tasà à waŋ, tanàv à Yesu: “Lala asa à ka məday kà madàh tatak madəvaday Paska à ahəŋ la?” ¹⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dàw à huđ gudəŋ à abà à slaka dza uwahà: Məŋga agòd à ka, ‘Kaslà gulo adaslay kà gi anja mazuw tatak may anja Paska la azlaməna matapla gulo la mtəga anjak’, agòd, gòdàwwal.” ¹⁹ Azlaməna matapla tahàd, tadahà uwana Yesu apəh à atà à ahàl, ngaha tadahà tatak may anja madəvaday Paska à ahəŋ.

²⁰ Mok uwana mokokhu adasa à waŋ kà, Yesu adzà à tatak may à adi la azlaməna matapla la slaka anja kulo gəl anja səla uwatà. ²¹ Mok uwana tazùw tatak may, Yesu agòd à atà: “Haday, gəpəh à akul la dziriga, tekula anjul adàta à gi kaf à gəl.” ²² Uwaga abək mazawla à gəl à azlaməna matapla məŋga, tadzəkà manavahal la tekula, tekula: “Sufəl, gi zlàk uwà, gi zlàk uwà?”, tagòdal. ²³ Yesu awùlla à uda, agòd à atà: “Dza uwana mədəb ahàl à kaf à gəl anu səla la kəsəlad la abà, la uwana adàta à gi kaf à gəl. ²⁴ Haday, Kona anja dza adəmətsay la tsəhay gə uwana matsetseray, apəhay la wakità la abà lakəl anja, ama ngərpə adəgay la dza uwana adàta kaf à Kona anja dza à gəl! Agayŋa tayyay aw kà, naka nùləm kà anja.” ²⁵ Yudas masla matal kaf à gəl, uwaga agòd la manavay: “Məŋga, gi la magay zlàk uwà?” Yesu awulàlla, agòdal: “Kak Yudas, kapəh!”

Tatak may tsikasla gə

(Mark 14.22-26; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²⁶ La mok uwana tazùw tatak may, Yesu azəb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à azlaməna matapla la slaka anja la magòday: “Uwanay kà vok gu-lo, zəbàw, kazùwwàw!” ²⁷ Ngaha azəb kətsaw mahənlà gə la tatak masay gə, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, avà à atà la magòday: “Sàw uwaga gesina anjul, ²⁸ kà uwana uwaga kà anjiz gulo, anjiz makəs vok slawda, uwana

masokw à vədah gə, kà anja azladza anjuvaw, kà mabəz mamatsila tsakana. ²⁹ Gəpəh à akul uwaga la dzahhà: Dagay lakana gədàsay iyaw mayyay ahəf uwanay aw, tsərah à uwana mədəsay anina la makoray anja Baba gulo aya.” ³⁰ La lig anja mahab mahabay mazləbay à gay, tadà anjatà à gudəŋ kuvu à afik.

Yesu atà la Piyer

(Mark 14.27-31; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

³¹ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka anja: “La huđ anja vəd uwanay lakana kà, kadəsakaw gi à ahəŋ gesina anjul, bokuba uwana mədzenjəy la matsetseray la abà:

‘Gədəkəd masla manəŋla azlatuwaŋ, ngaha maham à ahəŋ tuwaŋ gesina adəsləh gəl à ahəŋ.’ †

³² Ama mok uwana gədàwul à uda kà, gədətsəvokay kà akul à Galili.” ³³ Piyer agòdal: “Amiyaka azladza anik gesina tasək à kak à ahəŋ kà, gi kà, gədəsak à ka à ahəŋ tetuwa aw!” ³⁴ Yesu awulàlla: “Haday, gəpəh à ka la dziriga: Bə la vəd uwanay kà, gurayŋa mewgdzagaləŋ awiyay kà, kadəgòday asik makər, kà kasəl gi aw, kà uwaga Piyer.” ³⁵ Piyer agòdal: “Dikidiki: Gəsəl kak aw, gədəgòday aw, amiyaka bə makits aga à gi la kuda bay!” Azlaməna matapla uwana la slaka anja tapəh bokuba anja Piyer uwaga babay.

Yesu adəv kuda la Getseməne

(Mark 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶ Kiya uwaga Yesu abəz à slaka anik à abà uwana sləm anja Getseməne, ngaha agòd à azlaməna matapla anja: “Aga, gəday, gədədəv kuda la abatəy kà, dzàhàw madzay la abanay.” ³⁷ Adàla Piyer, ngaha azlabəza anja Zebede səla la tsəh, adzəkà maskulay la mazaw la gəl. ³⁸ Agòd à atà: “Ləv gulo adahənlà la mazaw la gəl anja mamətsay, dzàw à ahəŋ la abanay, dzàw à ahəŋ la adi kiya gi.” ³⁹ Masla adàni kərkər zewk, atsòŋ gəl à ahəŋ, ngaha adəv kuda la kiya uwanay: “Baba gulo, agayŋa uwanay abəz à vok kà naka, kazəbgəŋ kətsaw ngərpə uwanay ala, amiyaka bə la uwaga babay kadəhaŋ bokuba uwana asa à ka, awkà bokuba uwana asa à gi aw!”

⁴⁰ La lig la ahəŋ awul à waŋ à slaka azlaməna anja makər uwaga, abəz atà à gəl kà tadzehal. Agòd à Piyer: “Kaslawwalla vok kà madz à ahəŋ la adi la gi, amiyaka sa tekula aw uwà?” ⁴¹ Dzàw à ahəŋ la adi, dèvəw kuda kà akul anja matəd à mapapatay à abà aw. Masasədok anja dza asal manəfay nəma, ama vok kà gubgub.”

⁴² Azà à atà vok la vok ala kà masəla, ngaha adəv kuda kiya uwanay: “Baba gulo, banja akəs à vok kà kətsaw uwanay azəb vok à uda kiya uwanay aw, sàk à gi

† 26.31 Zakari 13.7

kà gi aṅa mas à uda la abà, ṅgaha masal aṅak apaka vok zla.”

⁴³ Masla awùl à waṅ aya à slaka azlaməna matapla aṅha uwaga, abèz atà à gəl kà tadzehàl aya, tasàlla vok aṅa madz à ahəṅ la adi aw. ⁴⁴ Yesu azà à atà vok la vok ala aya kà mamakər, adèw kuḍa la kiya uwana uwarà. ⁴⁵ La lig la ahəṅ, awùl à waṅ à slaka aṅatà, agòd à atà: “Kadzewhal gotənaṅ, kaduwaw ləw aṅkul pəra ay? Nèṅàwwàṅ sa kà adaslay adagay, ṅgaha Kona aṅa dza adagay mavàyga à ahəl aṅa azlaməna tsakana. ⁴⁶ Sàw à afik, məhàd! Dza uwana adata à gi kaf à gəl kà aganay la abanay!”

Makəs Yesu

(Mark 14.43-50; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴⁷ ṅgaha bokuba uwana Yesu à lig la mabəḍma la abà, à mok uwana Yudas, tekula la tataka azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla la abà, asà à waṅ la maham à ahəṅ dza aṅuwaw la tsəh, katsakar la azlaazəva agà à atà la ahəl. Azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aṅa azla Yahudiya la uwana tasləl atà à waṅ. ⁴⁸ Yudas, uwana adata kaf à Yesu à gəl apəh à atà uwana à vok à abà, adəfehəṅ kà mapəhatàla Yesu: “Lagwa kà, dza uwana gəḍəkəs vok kà, masla gà la uwaga à uwana kayahaw, kadàvalahawka pəra”, agòd à atà. ⁴⁹ Yudas azà à vok à slaka Yesu la katskats: “Ayyi, məṅga gulo”, agòḍal, la makəs à vok. ⁵⁰ Yesu agòḍal: “Slawda, uwana kasà à waṅ kà madfehəṅ kà, ḍahəṅ katskats!” Kiya uwaga azladza anik tasà à waṅ, tavàlàhàka Yesu, takəs. ⁵¹ Tekula uwana agà la Yesu abəḍ katsakar aṅha à uda, ṅgaha adəḍla magamza aṅa məṅ madzahaga, anətsal sləm lakəl ala. ⁵² Yesu agòḍal: “Kay, wùlla katsakar aṅak à gày aṅha à agu, kà uwana azladza uwana tahəl katsakar kà, tadəkaf atà la katsakar babay. ⁵³ Kasəl kà aṅa asa à gi kà gəzal à Baba gulo kà mazlak gi aw takay, ṅgaha asləl gi azlamalika à ahəṅ maṅəlanəṅ kulo gəl aṅha səla aw takay? ⁵⁴ Ama baṅa kiya uwaga ma kakay à uwana tatsətsər à wakità à abà, agəḍ à afik ma? Kà uwana wakità agod kà: Say uwanay adəpaka vok kiya uwanay, agod.”

⁵⁵ ṅgaha Yesu agòḍ à maham à ahəṅ dza: “Kasàw à waṅ kà makəs gi la azlakatsakar, la azlaazəva la ahəl bokuba gi masla nabəra takay? Kəla mavakay gədzàhà madzay la məṅ gày Zəzagəla la aku kà matapla tatak à azladza, uwala kakəsàw gi aw! ⁵⁶ Ama uwaga gesina apakà vok kà gay aṅa masla mapəhal gay à ahəl uwana la wakità la abà aṅa magəḍ à afik.”

ṅgaha azlaməna matapla tasàkal à ahəṅ, tahòy aṅatà gesina.

Yesu la huma à azlamasiga aṅa gay zil

(Mark 14.53-65; Luka 22.54-55,63-71; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Azladza uwana takəs Yesu, tadàla masla à huma aṅa Kayyif, məṅ madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azlamasiga uwana tahamà gay à vok la abatà. ⁵⁸ Piyer anəfà Yesu la tsəh makəda kəda. Tsəràh à gəl akəl aṅa məṅ madzahaga, adà à gày, adzà madzay la slaka aṅa azlamənəṅla, kà manərez tatak uwana apaka vok la Yesu.

⁵⁹ Azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga aṅa gudəṅ tayəh mapuw gudzi à Yesu à gəl, amiyaka bə la fida uwala beyli, kà mabəzal à tsəh kà makəḍay. ⁶⁰ Ama tabəzal aw, amiyaka bə la uwala beyli, bə la abatà azladza tasəhla azlagay deyday gə à waṅ lakəl aṅha. Bə la kità babay azladza səla tapəhla vok ala. ⁶¹ Tagòḍ: “Dza uwanay agod kà: ‘Gəslala vok, gəkaləh məṅ gày Zəzagəla uwanay à ahəṅ, ṅgaha gəwulla à afik la mahənaṅ makər la abà’, agòḍ.”

⁶² Məṅ madzahaga asà à afik, agòḍ à Yesu: “Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwanay azladza uwanay tapəhay lakəl aṅak tak ma?” ⁶³ Ama Yesu adzà à ahəṅ titi. Məṅ madzahaga uwaga agòḍal aya: “La sləm aṅa Zəzagəla uwana la sifa, kamkam wùlla gay à uda: Ma kak, Kristu Kona aṅa Zəzagəla takay?” ⁶⁴ Yesu awulàlla: “Iyay, bokuba uwana kapəh. ṅgaha aya gəpəh à akul la dziriga: Dagay lakana kadənəṅaw Kona aṅa dza adàdza madzay la ahəl kaf aṅa Zəzagəla lakəl la ndzəḍa, kadənəṅawwaṅ adàsa à ahəṅ la habaga la abà babay.” ⁶⁵ Kiya uwaga məṅ madzahaga akwəhà lukut aṅha à vok agòḍ: “Apəh mawisiga à Zəzagəla à vok, asà à anu azlaməna sayda anik aya aw, katsənəw uwana adapəhay lakəl aṅa Zəzagəla təga aw way? Mana kadzugwaw aya ma?”, agòḍ. ⁶⁶ “Azlayla kà, say makəḍay pəra!”, azlaməna matsəbal sləm tagòḍ.

⁶⁷ ṅgaha tadzəkà matafal sleslib à adi, azláb la mamits à ahəl, azlaanik tazláb à paṅaw à abà, ^{†68} tagòḍal: “Pəhanula dza uwana adəḍ ka, à baṅa kak Kristu zla!”

Gəsəl Yesu aw, Piyer agod

(Mark 14.66-72; Luka 22.56-60; Yuhana 18.15-25,27)

⁶⁹ Piyer adzà madzay la uda la gəl akəl. Magamza misga aṅa məṅ madzahaga azà à vok à slaka aṅha, agòḍal: “Kak babay kà, kadzàw à ahəṅ la Yesu zil Galili uwaga.” ⁷⁰ Ama Piyer adəhà fida la huma aṅa azladza gesina la magodəy: “Gi kà, gəsəl uwana asa à ka mapəhay aw!” ⁷¹ Kiya uwaga asà à afik la abatà, azà à vok à gay gamagày. Magamza misga anik, anəṅəṅ aya, ṅgaha agòḍ à azlaməna madz à ahəṅ la abatà: “Iyay, dza uwanay kà adzà à ahəṅ la Yesu zil Nazaret.”

† 26.67 Yesayya 50.6

⁷² Ama Piyer adahà fida kà masèla la magoday aya: “Zagèla, gèsèl dza uwaga kapèhaw aw!” ⁷³ Mok uwana tasàfàni aya, azladza uwana la abatà la slaka Piyer, tazà à vok à slaka aṅha, tagòdàl: “Ndzer kà, kak tekula aṅatà, mèsèl ka la kuda aṅak la abà, à slaka uwana kasà à waṅ la abà.” ⁷⁴ Kiya uwaga Piyer adzèkà magoday: “Baṅa fida gèpèhay kà, Zèzagèla adahà à gi seriya à gèl. Gèdàzuwa à akul mawaday kà, gèsèl dza uwaga aw, gègòd à akul, aw takay?” Apèh uwatà la gay ala, tsatsokw yokwyokw mewgdzagalaṅ adawiyay. ⁷⁵ Ngaha awùl à Piyer à gèl à gay uwana Yesu apèhal: “Gurayṅa mewgdzagalaṅ adawiyay asik makèr kà, kasèl gi aw, kadàgoday Piyer!”, Piyer asà à uda, atùw la iyaw tugwi.

Tadala Yesu à huma Pilatus

(Mark 15.1; Luka 23.1-2; Yuhana 18.28-32)

27 Mok uwana uwaga adada à lig kà, bəṅ la zay la tsəh, azlamadzahaga, la azlamasiga takəs sawaray la slaka gə kà makəd Yesu. ² Tawadəṅ, tadàla, tavà à Pilatus gumna aṅa azla Rom à ahəl.

Mamətsay aṅa Yudas

(Sləray 1.18-19)

³ Mok uwana Yudas masla mat kaf à Yesu à gèl anəṅəṅ kà, seriya adətəd à Yesu à gèl kà, awùlla sili gursu dzik makèr uwaga à slaka azlamadzahaga, la azlamasiga. ⁴ Agòd à atà: “Gədəhà tsakana, kà uwana gətà kaf à dza uwana à gèl kokuda tsakana”, agòd. Ama tagòdàl: “Anu kà, gay gami la abà aya aw. Uwaga adagay kà abəz ka à kak pəra!” ⁵ Yudas adùw sili uwaga à məṅ gəy Zèzagèla à agu. La lig la ahəṅ, ahəd, akəd vok aṅha la madəb vok aṅha à zagèla.

⁶ Azlamadzahaga tazəb sili uwaga, tagòd: “Makoray gami avà tetəvi kà mazəbay sili uwanay kà maf à sahar aṅa gəy Zèzagèla à agu aw, kà uwana uwanay kà sili aṅa aṅiz.” ⁷ Mok uwana tatsən vok gay la tataka aṅatà la abà lakəl aṅha kà, tasùkw guf aṅa masla maṅaləh tatak la sili uwatà, kà atà aṅa maləh azlaməlok dza à abà la abatà. ⁸ Kà uwaga à uwana tsəràh à lakana kà tazallala: Guf aṅiz, à guf uwatà. ⁹ Kiya uwanay à uwana gay aṅa masla maṅəhal gay à ahəl Yeremiya agòd: “Tahəl gursu dzik makèr uwaga. (Sili uwaga azla Isərayel tatsəna vok gay lakəl aṅha kà masukwla)

¹⁰ Tasukwla guf aṅa masla maṅaləh tatak, bokuba uwana Sufəl Zèzagèla apèh. †

Pilatus anav gay à Yesu la gay ala

(Mark 15.2-5; Luka 23.3-5; Yuhana 18.33-38)

¹¹ Yesu la huma aṅa gumna kà manaval gay la gay ala: “Kak la uwana kak Sufəl aṅa azla Yahudiya ay?” “Iyay, bokuba uwana kapèh”, Yesu agòdàl. ¹² Uwana

azlamadzahaga, la azlamasiga tapùwla gudzi à gèl kà, awùlla gay à uda aw. ¹³ Kiya uwaga Pilatus agòdàl: “Kak katsənà azlagay uwaga gesina tatuṅway lakəl aṅak aw, takay?” ¹⁴ Ama Yesu awulàlla gay amiyaka tekula aw, tsəràh à uwana ləv avəl à gumna à gay.

Seriya mamətsay atəd à Yesu à gèl

(Mark 15.6-15; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

¹⁵ Bə kəla madəvaday Paska kà, gumna adawah gèl à masla daṅay tekula uwana asà à maham à ahəṅ dza kà uwana adagay zagèla aṅha. ¹⁶ La mok uwatà kà, dza anik la ahəṅ la daṅay, masla mawisiga kaykay, sləm aṅha kà Barabas. ¹⁷ Kiya uwaga Pilatus anəv à maham à ahəṅ dza la gay ala: “Uwa à uwana asa à akul gəduw à akul ala à gèl uwa: Barabas ay awma Yesu uwana Kristu ay?”, agòd à atà. ¹⁸ Kà uwana Pilatus asəl ndzer kà tafəl Yesu à ahəl kà, kà maṅor.

¹⁹ Uwana gèl akəd à Pilatus à vok kà gay aṅa seriya, kà mis aṅha asləl dza à slaka aṅha agòdàl: “Katapa à ahəl à dza uwaga à vok tetuwa aw, kà uwana masla kà adahà tsakana aw, gəsəy ngəpə məṅga la masesiṅay la vədà lakəl aṅa gay aṅha.”

²⁰ Məṅ madzahaga la azlamasiga tagòd à azladza kà: Say tanav à masakay kà Barabas, ngaha takəd Yesu.

²¹ Gumna anəv à atà à gay ala aya: “Uwa la tataka aṅa azladza səla uwanay la abà asa à akul kà gəduw à akul la gèl ala?” Tagòdàl: “Dùw à anu gèl à Barabas!” ²² Anəv à atà: “Mana gədəhəṅ la Yesu, uwana Kristu tagòdàl zlà ma?” Gesina aṅatà tagòd: “Zləl à ahəf à adi!” ²³ Pilatus anəv à atà aya: “Sləray mawisiga ma uwala adahəṅ là?” Ama tazà kuda à zagèla la ndzəda, tagòd: “Zləl à ahəf à adi!” ²⁴ Uwana Pilatus anəṅəṅ kà asləla vok adəh tatak anik aw say mawiyay pəra taziṅ à zagèla kà, atədàni iyaw, apəl ahəl aṅha la huma aṅa azladza gesina, agòd: “Tsakana aṅa makəd kona uwanay kà, abəz kà gi aw, uwaga kà say gay lakəl aṅkul pəra.”

²⁵ Azladza gesina tagòd: “Tsakana makəd masla kà awulla à anu à gèl la azlabəza gami!” ²⁶ Ngaha Pilatus adùw gèl à Barabas, aslahə Yesu ala la kurpi, avà à atà à ahəl kà mazləl à ahəf à adi.

Azlaslodzi takədàl à Yesu

(Mark 15.16-20; Yuhana 19.2-3)

²⁷ Azlaslodzi aṅa Pilatus tadàla Yesu à mtəga aṅa gumna, ngaha maham à ahəṅ slodzi gesina ahəmal à adi. ²⁸ Tasəràtalla la ahəl lukut aṅha la vok ala, tadùwal diri mativga à vok. ²⁹ Taslèsàp gabaga aṅa atək, tafəl à gèl, tafəl azəva gulakay à ahəl kaf, ngaha takədèdàl à huma à gay, takədàslal la magoday: “Ayyi, Sufəl aṅa azla Yahudiya!” ³⁰ Tatəfal sleslīb à vok, tazəb azəva uwatà la ahəl aṅha, tazlèbla à gèl. ³¹ Mok uwana takədàslal tsewwa kà, tasəràtəl diri mativga uwatà la

† 27.10 Zakari 11.12-13

vok ala, tadùwal lukut anha à vok, tadàla masla kà mazlèl à ahàf à adi.

Mazlèl Yesu à ahàf à adi

(Mark 15.21-32; Luka 22.26-43; Yuhana 19.17-27)

³² La mok uwana tadùw à uda la gudəŋ à abà kà tagagàm la dza anik sləm anha Səmon, zil Səren. Azlaslodzi tafəl leri à gəl kà mazəb ahàf uwana tadàzlèl Yesu à adi. ³³ Tabèz à slaka anik uwana sləm anha *Golgota*, bokuba magodəy: Slaka hərəŋ gəl. ³⁴ La abatà la uwana tatèd à tatak masay hamhamga à Yesu, atapənŋ njiz yewdi kà, akweska.

³⁵ Tazlèl Yesu à ahàf à adi, ngaha tavàhà lukut anha la tataka anjata la abà la matsal tsatsa lakəl. ³⁶ Ngaha tadzàh madzay la abatà kà manəŋla. ³⁷ Tafà matsetseray à gəl anha à afik à abatà kà mapəhla godega anja makəday anha ala: DZA UWANAY KÀ, YESU SUFƏL ANJA AZLA YAHUDIYA. ³⁸ Tatatəslàh azlaməna nabəra səla à ahàf à adi babay, anik la ahəl kaf, anik la ahəl gudzay.

³⁹ Azladza uwana tauguwàh à awtəy la abatà takokò-tàhà gəl, tatsək atà magodəhay à gəl, ⁴⁰ tagòdɔf: "Kak uwana kayàh makal mənŋ gəy Zəzagəla à ahəŋ, ngaha kà mawulla à afik la mahənay makər kà, bəl gəl anjak à baŋa kak Kona anja Zəzagəla, sà à ahəŋ la ahàf uwaga la adi zla!" ⁴¹ Kiya uwaga babay azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azlamasiga takədàsl à masla, tagòdɔf: ⁴² "Masla kà abàlèhà azladza anik, ama aslala vok anja mabəl gəl anha aw takay? A tsa masla kà Sufəl anja azla Isərayel ay? Lagwa kà, sà à ahəŋ la ahàf la adi zlà pəra, anu bay madiŋ à ka gəl à vok. ⁴³ Masla afà madzugway anha à Zəzagəla à afik, ngaha apəhla lela: 'Gi Kona anja Zəzagəla', agòd! Iyay zla, mənəŋəŋ à baŋa Zəzagəla abələŋ lagonay zla!", tagòdɔf. ⁴⁴ Azlaməna nabəra uwana tazlèl à makəla anha tatsəkəkal magodəhay à gəl kiya uwaga babay.

Mamətsay anja Yesu

(Mark 15.33-41; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

⁴⁵ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsərəh afats dat magovagova gərewni delga. ⁴⁶ La afats dat magovagova gərewni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəda, agòdɔf: "*Eli, Eli lema sabachthani?*" † (Bokuba magodəy: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasək gi ma?) ⁴⁷ Azlaanik uwana tadzà à ahəŋ la abatà tatsənəŋ uwaga, tawiyà: "Azalay kà à Eliya!", tagòdɔf. ⁴⁸ Katskats tekula anjata ahòy, azəb sawsaw, adùw à iyaw hamhamga à abà, afà à gulakay à gay, adziyla à Yesu, kà masla anja makokuzay. ⁴⁹ Ama azlaanik tagòdɔf: "Məkuda, à baŋa Eliya atsa à waŋ kà

mabələŋ kà mənəŋəŋ tak zlà!" ⁵⁰ La lig la ahəŋ Yesu awiyà la ndzəda aya, ngaha aməts.

⁵¹ La sa uwatà bafta uwana tanəlla mənŋ gəy Zəzagəla ala akohàla tsərəd tsərəh à afik tsərəh à vədah. Kutso abəlèkà à vok, ngaha azladzəgla tapəsləkəh ala.

⁵² Azlazəvay tapəzlla à ama ala ngaha anjuvaw azlaməna madiŋal gəl à Zəzagəla à vok tawàlla à uda la mamətsay. ⁵³ Tasàhà à lag la zəvay la aku, ngaha la lig mawul à uda anja Yesu la ahəŋ, tahàd à hud gudəŋ tsi-dəŋaga à abà, azladza anjuvaw tanaŋà atà.

⁵⁴ Azlaslodzi anja azla Rom, la mənŋga anjata tanəŋla Yesu. Uwana tanəŋà mabələk à vok anja kutso la tatak uwana apakà vok gesina kà, guba mənŋga akəs atà, tagòdɔf: "Ndzer masla kà, Kona anja Zəzagəla!" ⁵⁵ Azlamis anjuvaw tagə la abatà, tatsəzl à ahəŋ kəkəkər, tanəzəy atà. Tanəfà Yesu à waŋ dagay la Galili, kà atà anja mazlak masla à sləray à abà. ⁵⁶ Mariyama uwana dəg zla Magdala, Mariyama iyà anja Yakuba atà la Yusufu, la iyà anja azlabəza anja Zebede tagə la tataka azlamis uwaga la abà.

Mazəb Yesu à uda

(Mark 15.42-47; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁵⁷ Uwana mokokhu adasa à waŋ kà, dza galepi anik uwana la Arimate asà à waŋ, sləm anha kà Yusufu, masla bay kà masla asik anja Yesu. ⁵⁸ Ahàd, abèz à Pilatus à vok kà manaval vok anja Yesu. Kiya uwaga Pilatus avà tetəvi à Yusufu kà mazəb vok anja Yesu. ⁵⁹ Yusufu asà à waŋ, azəb vok anja Yesu à ahəŋ, afafədal à bafta mawga à adi. ⁶⁰ Ngaha afà à zəvay anja aslasl gəl anha uwana à agu, alà à təhus à afik, atakòslal magol bəlam à gay, kà matsakal à ama, ngaha adà anha. ⁶¹ Mariyama dəg zla Magdala atà la Mariyama anik uwanay tadzàhà madzay la abatà la magohla à huma à zəvay à adi.

Azlaməna manəŋla zəvay

⁶² La vuɔf maduw ləv anja azla Yahudiya bəŋ azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azla Farisəya tahàd à slaka anja Pilatus, ⁶³ tagòdɔf: "Arveri, awùlla à anu à gəl kà, masla fida uwanay kà, uwana aləg mamətsay kà, agòdɔf kà: La mahənay makər kà, gədawul à uda, agòdɔf. ⁶⁴ Nuləm kà, gòdɔf, kà tanəŋla zəvay anha mahənay makər, kà azlaməna matapla anha anja mas à waŋ kà mazəb à lag la aku aw, ngaha kà atà magodəy à azladza kà adawul à uda la mamətsay aw. Kà uwana fida uwaga adəduw fida anja uwarà." ⁶⁵ Pilatus agòdɔf à atà: "Azlaslodzi kà atà la uwanay, dəw, kanəŋawla zəvay bokuba uwana kaslawwalla vok gesina." ⁶⁶ Tahàd tabək azlaməna manəŋla zəvay à ahəŋ, tafà masəlay à akur uwana à vok tatsakla zəvay à ama, ngaha tabək azlaslodzi à ahəŋ kà manəŋla.

† 27.46 Mahabay 22.1

Mawul à uda aŋa Yesu

(Mark 16.1-10; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

28 La lig aŋa vuɔ maduw ləv aŋa azla Yahudiya la ahəŋ, à vuɔ ladu la bəŋ gə, Mariyama dəg zla Magdala, atà la Mariyama anik uwatà, tahàd kà manəŋ à gəl zəvay. ² La katskats kutso abəlàkà à vok la ndzəda, malika aŋa Sufəl Zəzagəla asà à ahəŋ la zagəla, atakòslla à bəlam uwana ala tatsàkla à zəvay à ama, ŋgaha adz à afik la abatà. ³ Masla awutsəday bokuba mawutsəday habaga, lukut aŋha babay təlla bokuba slewzi. ⁴ Mok uwana azlaməna manəŋla zəvay tanəŋəŋ kà, guba akəs atà kaykay, atà tasəkùläh, tapàkàh iyaw. ⁵ Malika agòd à azlamis uwatà: “Akul kà, guba akəs akul aw, kà uwana gəsəl kà kayhaw kà Yesu uwana tazləl à ahàf à adi. ⁶ Aga la abanay aw, adawulla à uda la maməsay, bokuba uwana apəh à akul uwarə. Sàw à waŋ, kagovàləw slaka uwana tahən à ahəŋ tsi. ⁷ Dàw katskats kadəpəhaw à azlaməna matapla la slaka aŋha kà masla adawulla à uda la maməsay. Lagwa adətsəvokay kà akul à kutso Galili. Kadənəŋawwaŋ kà la abatà, uwaga la uwana gəpəh à akul zla.”

⁸ Katskats azlamis uwaga tatsizlla ala la gəl zəvay la guba la vok, ama la marabay mənŋga babay. Tahàd la mahoyay kà madla gay uwaga à azlaməna matapla aŋa Yesu. ⁹ Katskats Yesu asà à waŋ agagam à atà nna, agòd à atà: “Ayyi, gəgòd à akul”. Azlamis uwaga tazà à vok à slaka aŋha, takàs à asik aŋha à ahàl, takədal à ahəŋ, ŋgaha tasləkàw masla. ¹⁰ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Guba akəs akul aw. Dàw, kadəgòdaw à azladeda gulo kà, tahàd à kutso Galili, la abatà la uwana tadənəŋ gi”, agòd à atà.

Azlaməna manəŋla

¹¹ Mok uwana azlamis uwanay tadə aŋatà kà, azlaanik la tataka aŋa azlaslodzi uwana la abə tanəŋla zəvay uwaga, tahàd à huɔ gudəŋ à abə. Tapəh tatak uwana apakà vok à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak gesina. ¹² Azlamadzahaga takəs sawaray la azlamasiga. Mok uwana tatsən vok gay, tavà sili à azlaslodzi uwatà mənŋga. ¹³ Tagòd à atà: “Kadəgòdaw kà azlaməna matapla la slaka aŋha tasà à waŋ la vəd, tazəb vok aŋa Yesu la gəl à gəl, la mok uwana mədatəd à madzəhal à abə. ¹⁴ Kiya uwaga baŋa atsən à gumna, məsəl dabaray uwana mədàbəzal à tsəh, ŋgaha akul kadəsaw à uda la gay la abə gesina.” ¹⁵ Azlaməna manəŋla tahəl sili, ŋgaha tadahən bokuba uwana tatəp à atà ala kà madehəŋ gesina. Kiya uwaga gay uwaga azahà vok la tataka azla Yahudiya la abə tsəràh à lakana.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha

(Mark 16.14-18; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aŋha teku-la uwaga, tawùl à gudəŋ Galili à dadəgwal uwana à afik, Yesu apəhatàla. ¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ kà, tasləkàw masla, azlaanik la tataka aŋatà la abə tabək gəl à ahəŋ səla. ¹⁸ Yesu azà à vok à slaka aŋatà, agòd à atà: “Lagwa kà ndzəda uwana la zagəla, ŋgaha la uwana la vədah kà agay mav à gi gə. ¹⁹ Dàw à slaka azladza gudəŋ à vok gesina, kapakahawatàla kà azlaməna matapla gulo, kadədahaw à atə batem la sləm aŋa Baba, la sləm ana Kona, ŋgaha la sləm aŋa Masasədok tsikasla. ²⁰ Tapawatàla kà atə aŋa manəf uwana gətəpəkulla gesina. Sələw kà, gədəgay la ahəŋ la akul koksikoksi, tsəràh à makəd gəl à ahəŋ gudəŋ à vok.”

Mark

Mapəhay anja Yuhana masla madàh batem.

(Mata 3.1-12; Luka 3.1-18; Yuhana 1.19-28)

1 Aganay gay delga uwana adzəka à vok lakəl anja Yesu, Kona anja Zəzagəla, uwana mafal dzakwa à gəl gə. ² La wakità uwana la abà Yesayya atsetsèr, Zəzagəla agòd:

“Aganay gəsləl à awtày masləlay gulo, la huma anjak kà madahkanj tetəvi à ahəj.” †

³ Uwaga kà kuda anja dza uwana awiyay la fəta la abà: “Dahàwla azlatetəvi à Sufəl Zəzagəla à ahəj tərta.” ††

⁴ Kiya uwaga Yuhana apəhla vok ala la fəta la abà. Az gay Zəzagəla, anavà azladza uwana tasà à wañ à slaka anja: “Kəsàw batem, uwana apəhla ala kà kadapəhaw gay la ləv ala, ngaha Zəzagəla adàmamatsakula tsakana ala.” ⁵ Azladza la makoray masla Yahudiya, la azladza la Urusalima gesina, tasà à wañ à slaka anja, uwana tasəlla tsakana anjatà à uda. Yuhana adahà à atà batem la mukwà Urdun la abà.

⁶ Yuhana adùw lukut madəhəngə à vok la anjdz anja zlugumi, rəts awadà vok ala la parapara zlap, tatak may anja kà hayyaw la zuway mazuway. ⁷ Apəh à azladza, agòd à atà: “Dza uwana atsa à wañ la lig gulo la ahəj kà, aduwa gi la mənğa, gəsla gay kà makəl gəl à ahəj anja mapəl zuwid kwimik anja ala aw. ⁸ Gi kà, gədahakulla batem kà la iyaw, ama masla kà adaha-kullanj kà la Masasədok Zəzagəla.”

Yuhana adàh batem à Yesu

(Mata 3.13-17; Luka 3.21-22)

⁹ La abatà Yesu asà à wañ la gudəj Nazaret la kutso Galili. Yuhana adahalla batem la mukwà Urdun la abà.

¹⁰ Mok uwana Yesu asà à uda la iyaw la abà, anəjə à zagəla kà, zagəla mapəzl à ama ala gə. Anəjə Masasədok Zəzagəla atsa à ahəj à gəl anja bokuba habakoku. ¹¹ Ngaha tatsənà kuda uwana atsən à ahəj la zagəla: “Kak bəzi gay ləv gulo, gərabay mənğa kà kak.” ‡

Sufəl anja mawisiga apapat Yesu

(Mata 4.1-11; Luka 4.1-13)

¹² La lig la ahəj, katskats Masasədok Zəzagəla adala Yesu à fəta à abà. ¹³ Adzà à ahəj la abatà mavakay dzik

† 1.2 Malaki 3.1 †† 1.3 Yesayya 40.3 ‡ 1.11 1Musa 22.2; Mahabay 2.7; Yesayya 42.1

ufad, ngaha seteni apapət masla. Yesu adzà à ahəj la tataka azlatatak fəta la abà, ngaha azlamalika tazlak masla bay.

Yesu azal azlaməna makas kilfi ufad

(Mata 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Tadùw Yuhana à danjaj, kiya uwaga Yesu ahəd à kutso Galili, kà maz gay matsidayga anja Zəzagəla.

¹⁵ Agòd: “Kaslà adaslay à dagay kà Zəzagəla adzəka makoray anja. Pəhàw gay la ləv ala, dìnəw gəl à gay matsidayga anja Zəzagəla à vok!”

¹⁶ Mok uwana Yesu anəf à gay dərəv anja Galili, anəjə azlaməna makas kilfi səla, Səmon la deda anja Andəre. Tadàw dzarawa à iyaw abà kà makasla kilfi.

¹⁷ Yesu agòd à atà: “Sàw à wañ, nəfàw gi, gədapakakul-la kà azlaməna makas azladza.” ¹⁸ Katskats tasək à dzarawa anjatà, tanəfà masla.

¹⁹ Uwana adada à huma à gay nuv, anəjə azlabəza anja Zebede, Yakuba atà la Yuhana, atà la kəslah iyaw la abà tadàh dzarawa anjatà. ²⁰ Katskats Yesu azàla atà, tasək à baba anjatà à ahəj la azlaməna sləray anja la kəslah iyaw la afik, ngaha tanəfà Yesu.

Dza la masasədok mawisiga

(Luka 4.31-37)

²¹ Yesu la azlaməna matapla la slaka anja tahəd à Kapernahum. La vuđ maduw ləv anja azla Yahudiya, Yesu adà à gəy madəv kuda anjatà à agu kà matapatàla. ²² Azladza uwana tatsənà gay anja kà, ləv avəl atà à gay, kà uwana atapatàla kà bokuba azlaməngə anja azlaməna madzəj wakità Zəzagəla aw, ama bokuba dza uwana akor ndzəda.

²³ Mok uwatà, dza la masasədok mawisiga apəhla vok ala la gəy madəv kuda uwatà la aku, awiyà:

²⁴ “Mana à gay anjak la anu ma? Yesu, kak zil Nazaret! Kasà à wañ kà mazanula ay? Gəsəl kà, kà kak Tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kak à wañ.” ²⁵ Yesu aslèh məlo à masasədok uwatà à gəl: “Dzà à ahəj titi! Sà dza uwaga lakəl ala!” ²⁶ Ngaha masasədok mawisiga abəl-lakà dza uwatà la ndzəda, awiyà la kuda mənğa, ngaha asàlla à kəl ala. ²⁷ Ləv avəl atà à gay gesina. Tanəvəhà à vok: “Mana gay mawga uwanay asal magodəy ma? Mana uwaga ma, akor azlamasədok mawisiga la ndzəda, ngaha azlamasədok mawisiga bay tafa à gəl

à gay anha?"²⁸ Katskats azladza tazàhà gay lakèl anja Yesu la kutso Galili gesina.

Yesu awar azlamèna òuvats ala anjvaw

(Mata 8.14-17; Luka 4.38-41)

²⁹ Uwana tasà à uda la gày madèv kuda la aku kà, katskats Yesu ahàd atà la Yakuba ngaha la Yuhana à mtèga anja Sèmon la Andère. ³⁰ Mənjay anja Sèmon la akàl la vok la slaka mahən à ahəj. Mok uwana Yesu abèz atà à vok kà, tapəhal gay lakèl anja. ³¹ Yesu ahàd à slaka anja, akès la ahàl, atsilàn ala, ngaha akàl vok asàlla vok ala. La lig la ahəj mis uwatà azlàk atà.

³² La mokokhu, mok uwana afats adatəd à ahəj, azladza tasàhla azlamèna òuvats anjvaw à waŋ à slaka Yesu, la azlauwana la masasədok mawisiga.

³³ Azladza gudəj uwatà tahamà gay à vok la gay gamagày anja. ³⁴ Yesu awarəj ala azladza anjvaw uwana tas ngəpa la azladuvats anik anik gesina, la makudəkàh azlamasəsədok mawisiga, afàhà à atà akur à lig kà mapəhlaŋ ala aw, kà uwana atà: "Məsəl Yesu", tagòd.

Yesu auguzahay la kutso Galili

(Luka 4.42-44)

³⁵ Lebəj gə bəj, afats à lig mas à afik, Yesu atsilala ala, ngaha asà à uda la kay, ahàd anja à fəta à abà ngaha adèv kuda la abatà. ³⁶ Sèmon atà la azlamanalay anja tahàd kà mayàh masla. ³⁷ Uwana tabəzal à vok, "Azladza gesina tayàh kà!", tagòdal. ³⁸ Ama Yesu agòd à atà: "Məhàd à azlagudəj anik anik, gədəpəhay gay Zəzagəla la abatà babay, kà uwana gəsà à waŋ kà madàh sləray uwaga." ³⁹ Kiya uwaga auguzàhàh la kutso Galili gesina. Apəh gay matsidəyga la azlagay madèv kuda anjatà la aku, ngaha akudəkàh azlamasəsədok mawisiga à uda.

Yesu awura masla akàl zagəla ala

(Mata 8.1-4; Luka 5.12-16)

⁴⁰ Masla akàl zagəla asà à waŋ à slaka Yesu, akədèdal à huma à gay, anəval: "Kamkam, baŋa asa à ka kà, kaslala vok kà mawur gi ala!" ⁴¹ Vok ahəm à Yesu, abiyà ahàl ala, adəbani, ngaha agòdal: "Asa à gi, wùr ala!" ⁴² Katskats akàl zagəla asàl à vok ala, awùr ala. ⁴³ La lig la ahəj, Yesu awùl à masla la mafahal akur à lig, agòdal: ⁴⁴ "Tsənəj lela, kapəh uwaga à dza anik aw, ama həd kadəpəhla vok à masla mav tatak à Zəzagəla, kà kadawurla, ngaha vè tatak uwana Musa apəh à ahəj kà masəlay kà kawùr ala." ⁴⁵ Ama dza uwatà ahàd, adzəkà mapəhay à azladza gesina lakèl anja mawurla anja. Gay gə la uwaga à uwana Yesu aslala vok kà mad gudəj à abà la dazuwaya aw. Kà uwaga à uwana Yesu adzà à ahəj la uda la fəta la abà, la abatà

† 1.44 3Musa 14.1-32

bay, azladza tadàh à awtày à slaka anja la kəla slaka gesina.

Yesu awur dza makalàh à vədah gə ala

(Mata 9.1-8; Luka 5.17-26)

² La lig mahənay njv Yesu ahàd à Kapernahum aya. Uwana tatsənəj Yesu la kay kà, ² azladza anjvaw tahamà ahəj tsərəh à uwana slaka atəm à ahəj baməraka la gəl akàl aw, apəh à atà gay Zəzagəla. ³ Ngaha azladza anik tasà à waŋ à slaka anja, tasəlla dza makalàh à vədah gə à waŋ, azladza ufad la tsəh tazəbay. ⁴ Ama tabəz à tetəvi kà madla à slaka Yesu aw, kà uwana maham à ahəj dza anjvaw la ahəj, tadala à gəl gày à afik, tapokwə gəl gày uwana Yesu la kay la afik, uwana tapokwəŋ tadzilà dza makalàh à vədah gə uwatà à gày la kəslah gə. ⁵ Uwana Yesu anəjəŋ madiŋal gəl à vok anjatà mənŋga, agòd à dza makalàh à vədah gə uwaga: "Bəzi gulo, tsakana anjak adəmatsila!" ⁶ Ama azladza anik la tataka azlaməna mapəhla wakità seriya la abà la slaka madzàh madzay la abatà, tadzùgw la gəl anjatà: ⁷ "Kà mana dza uwanay apəhay mawisiga lakèl anja Zəzagəla kiya uwaga ma? Dza aslala vok anja mamats tsakana à dza ala aw, say Zəzagəla pəra!" ⁸ Katskats Yesu asəl uwana tadzugway la ləv anjatà la tsəh, agòd à atà: "Kà mana kadzugwaw kiya uwanay la ləv anjul la tsəh ma? ⁹ Butu mala zlazlada magoday: gədəmats à ka tsakana anjak ala takay? Awma: Sà à afik, zəb kəslah anjak, həd anjak takay? ¹⁰ Ama asa à gi kasəlaw, kà gi kona anja dza, ngaha kà gi la masəlay anja mamats tsakana anja azladza gudəj à vok ala: ¹¹ Sà à afik, zəb kəslah anjak, həd mtəga anjak! Gəgod à kak", Yesu agòd à dza makalàh à vədah gə. ¹² Katskat asà à afik, azəb kəslah anja. Uwana azladza gesina tanəjəŋ adiŋ anja, ləv avàl à atà à gay gesina, tazləbà Zəzagəla, tagòd: "Mədanəjəŋ diki diki kiya uwanay aw!"

Yesu azala Levi

(Mata 9.9-13; Luka 5.27-32)

¹³ Yesu awùlla à gay dərəv aya, sləm anja kà dərəv Galili. Azladza anjvaw tahamà à waŋ à slaka anja, ngaha atəpatàla. ¹⁴ Uwana adà à awtày, anəjəŋ Levi, kona anja Alfe, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. Yesu agòdal: "Sà à afik, nəfà à gi!" Levi asà à afik, anəfà.

¹⁵ La lig la ahəj Yesu la azlaməna matapla anja tahàd à mtəga Levi kà mazuw tatak may. Azlaməna mazəb hadama anjvaw la azlaməna tsakana anjvaw, tadzàhà madzay atà nna, kà uwana azladza tsəhay gə uwaga anjvaw tanəfà atà aya. ¹⁶ Azlaanik la tataka azlamadzahaga anja wakità seriya anja Zəzagəla la abà, uwana la tataka anja azla Farisəya la abà, tanəjəŋ kà Yesu azùw tatak may la slaka gə la azlaməna mazəb

hadama la azladza tsakana, tagòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana azuw tatak may la azlaməna mazəb hadama la azlaməna tsakana ma?”¹⁷ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd à atà: “Azladza uwana dūvats aza à ata aw, kà tayàh mad dokwtar aw, say azlaməna dūvats pəra. Gi, gəsà à waŋ kà mazalay azladza uwana tadzugw kà azladziriga aw, ama gəsà à waŋ kà, kà mazal azlaməna tsakana.”

Manavay lakəl aŋa makəs nəlay

(Mata 9.14-17; Luka 5.33-39)

¹⁸ Azlaməna matapla aŋa Yuhana, masla madàh batem la azla Farisəya takasàh nəlay la azlakasla anik anik. Azladza anik tasà à waŋ à slaka Yesu, tanəval: “Kà mana azlaməna matapla aŋa Yuhana, masla madàh batem, la azla Farisəya kà takas nəlay, ama kà mana azlaməna matapla la slaka aŋak kà takas nəlay aw ma?”¹⁹ Yesu agòd à atà: “Baŋa dza azəb mis azàlàh azlaslawda aŋha kà mazuw tatak may, ma tasàk tatak may la mavakay uwatà aŋa makəs nəlay takay? Awaŋ, tasàkal aw, tazuway.²⁰ Ama mok uwana zil mis adàdir aŋha la slaka aŋatà, la uwana tadàkas nəlay adàgay la mok uwatà.”

²¹ Yesu agagàzlla atà ala la matapatla mawga aŋha uwanay: “Dza atsap lukut mawga à maviyaga à vok aw. Baŋa adehəŋ kità kà, lukut mawga akwàh maviyaga à tsəh, ŋgaha makwàhla aŋha azàh à tsəh aya.²² Dza adaw iyaw aŋa mayyay ahàf mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw, kà uwana à baŋa amsəliila kà, akwàh kiwa ala. ŋgaha iyaw aŋa mayyay ahàf la kiwa iyaw tadəuwisila. Ama aduwa à vok kà tadaw iyaw aŋa mayyay ahàf mawga à kiwa mawga à agu, suwaŋ.”

Manavay lakəl aŋa vuđ maduw ləv

(Mata 12.1-8; Luka 6.1-5)

²³ Vərdi anik la vuđ maduw ləv, Yesu aguwà à awtəy la gay guf nalkama. Azlaməna matapla la slaka aŋha tadzəkà mabəradəhay nalkama la tetəvi la ama.^{†24} Azla Farisəya tagòd à Yesu: “Kà mana azlaməna matapla la slaka aŋak tadàh tatak uwana azlayla kà à vok aw ma? Kà uwana wakità seriya gami avəra gay kà tatak uwaga la vuđ maduw ləv.”²⁵ Yesu awùlla à atà ala: “Kadzəŋəw dikiđiki aw uwana David adahəŋ la mok uwana may akəs la azladza uwana la slaka aŋha aw uwà?²⁶ Ahàd à gày Zəzagəla à agu, azəb kaf uwana tafàh à huma aŋa Zəzagəla, azùw. Mok uwatà kà, Abiyatar la uwana məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. Wakità seriya gami kà, avà tetəvi kà azlaməna mav tatak à Zəzagəla kà mazuway pəra. Ama David azəb, azùw, ŋgaha avàh à azlaməna aŋha bay.”^{††27} Yesu agòd à atà aya: “Zəzagəla adàhà vuđ maduw ləv kà, kà madz à ahəŋ delga aŋa dza, awkà Zəzagəla

adàhà dza kà aŋa vuđ maduw ləv aw.²⁸ Gay gə la uwaga gi Kona aŋa dza la uwana Sufəl aŋa vuđ maduw ləv.”

Yesu awur dza uwana ala la ahəl mamətsayga

(Mata 12.9-14; Luka 6.6-11)

3 La vərđi anik, Yesu ahàd à gày madəv kuda à agu aya. La gày uwatà la aku kà, dza la ahəŋ uwana ahəl aŋha mamətsayga.² Azladza la ahəŋ la gày madəv kuda la aku, tanəvəz Yesu à baŋa awur dza ala la vuđ maduw ləv, kà atà mabəzal à tsəh la gay la abà, kà uwana akəs mapəhay lakəl aŋa vuđ maduw ləv aw.³ Yesu agòd à dza uwana ahəl aŋha mamətsayga: “Sà à afik, sà à waŋ à huma azladza gesina!”⁴ ŋgaha anəv azladza uwana tatsəkəl yewdi à gay: “Mana wakità seriya gami apəh à anu ma? Tetəvi la ahəŋ kà madàh delga la vuđ maduw ləv takay? Awma madàh mawisiga takay?” Asà à atà mawulla gay à uda aw. Takwès.⁵ Yesu atsəkà à atà yewdi à gay la mazinal à gəl. Ama apək ləv məŋga kà madzugway mawisiga aŋatà. Kiya uwaga agòd à dza uwatà: “Biyà ahəl ala!” La kirim yewdi awùr ala.⁶ Batsàrà, uwana azla Farisəya tanəŋ uwaga kà, tasà à uda la gày Zəzagəla la aku, tahàd, tahamə gay à vok la azladza maham à ahəŋ gə uwana tatsən vok gay la Herod kà aŋa magəđ uwana à afik azlayla makəđla Yesu.

Maham à ahəŋ dza asa à waŋ à slaka Yesu

⁷ Yesu la azlaməna matapla aŋha tazà vok. Tahàd à gay dərəv aŋa Galili, maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà atà. Azladza tasàhà à waŋ la makoray Galili, la Yahudiya,⁸ la Urusalima dagay la gay dzika makoray aŋa Idumiya tsəràh à gay dzika aŋa dərəv uda aŋa mukwà Urdun, la azladza uwana tadzà à ahəŋ nekwa la gudəŋ Tir la Sədon. Magol maham à ahəŋ dza tasàhà à waŋ à slaka Yesu kà uwana tatsənəŋ lakəl aŋa tatak uwana adàhàhəŋ.⁹ Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Yàhàw à gi bəzi kəslah iyaw, kà maham à ahəŋ dza aŋa mənisl gi aw.”¹⁰ Yesu awurà azladza ala aŋuvaw, gay gə la uwaga azladza uwana tasà ŋgərpa la azladuvats anik anik tavàhà vok kà madəbani masla.¹¹ La mok uwana azladza uwana la azlamənasəđok mawisiga tanəŋə masla, tatəđal à huma la mawiyay, tagòđal: “Kak, Kona aŋa Zəzagəla!”¹² Ama Yesu aslèhà atà məl à gəl la ndzəđa, kà mapəh-la masla ala aw.

Yesu akasani azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla

(Mata 10.1-4; Luka 6.12-16)

¹³ Yesu ahàd à dadəgwal à afik, ŋgaha azàl azladza uwana asàl, kà tatsà à waŋ à slaka aŋha.¹⁴ Yesu akàsàni azladza kulo gəl aŋha səla, ŋgaha azàla atà ala azlaməna matapla la slaka aŋha, agòd à atà: “Gəkàsàni

† 2.23 5Musa 23.25 †† 2.26 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 42.9

akul kà madz à ahəŋ la slaka gulo, ŋgaha gədàslal akul kà mapàh gay Zəzagəla. ¹⁵ Gəvə à akul maslay kà makudəkàh azlamasasədok mawisiga." ¹⁶ Aganay azladza kulo gəl aŋha səla uwana akàsàni atà: Səmon uwana Yesu avəl sləm Piyer; ¹⁷ Yakuba la deda aŋha Yuhana, azlabəza aŋa Zebede. (Yesu avə à atà sləm Bowanergəs, asal magodəy: maslèh məl aŋa habaga, kà uwana tasaf à mapak ləv aw) ¹⁸ La Andəre; Filip; Bartelemi; Mata; Tomas; Yakuba, bəzi aŋa Alfe; Tade; Səmon zil Kananan ¹⁹ ŋgaha Yudas Iskariyot, uwana adàda kà məzam à Yesu à gəl.

Azlaməna huđ gày aŋa Yesu asa à atà aŋa madla Yesu à mtəga

²⁰ Yesu ahəd à mtəga aŋa dza anik. Maham à ahəŋ dza tahamà gay à vok aya, kà uwaga à uwana Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tabəzà tetəvi kà mazuw tatak may aw. ²¹ Mok uwana azlaməna huđ gày aŋha tatsən uwaga, tahəd kà masəla à mtəga, kà uwana azladza tagòd kà: "Gəl adakadal à vok!"

Azladza tatsəd gay à Yesu à tsəh ŋgaha awulla atà ala

(Mata 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)

²² Azlamadzahaga aŋa wakità seriya tasà à ahəŋ la Urusalima tagòd: "Masla la Belzəbul, sufəl aŋa zagəla zagəla!", asal magodəy sufəl aŋa azlamasədok mawisiga. Azlaanik tagòd: "Sufəl aŋa azlamasədok mawisiga avəl maslay kà makudək azlamasədok mawisiga." ²³ Yesu azəl azladza à slaka aŋha, agòd à atà: "Kakay sufəl aŋa masasədok mawisiga aslala vok aŋa makudək seteni à uda aya ma? Akəsà vok aw. ²⁴ Baŋa azladza la makoray tekula tatsak ala kà, makoray sufəl uwatà kà aslala vok madz à ahəŋ aw. ²⁵ Baŋa azladza la huđ gày tatsak ala kà, huđ gày uwatà aslala vok madz à ahəŋ aw. ²⁶ Baŋa seteni ap guvəl à vok aŋha à adi kà, makoray aŋha adavahla, aslala vok aŋa madz à ahəŋ aw, ama makoray uwaga adədəv à gay. ²⁷ Dza aslala vok aŋa mad à gày aŋa masla ndzəda kà mazəb tatak aŋha aw, say atsərkwiŋ dadəŋ, ŋgaha aslala vok kà mahəl tatak aŋha gesina. ²⁸ Gəpəh à akul la dziriga: Tsakana gesina la gay mawisiga gesina uwana azladza tapəhay, Zəzagəla adəmətsatanə ala. ²⁹ Ama dza uwana apəh mawisiga lakəl aŋa Masasədok Zəzagəla kà, tsakana uwaga adəmətsila diki diki aw, ama tsakana uwaga adədza à ahəŋ aŋa koksikoksi." ³⁰ Yesu apəh kiya uwaga kà, kà uwana azlaanik tagòd kà: "Masla la masasədok mawisiga", tagòd.

Iyà la azladedə aŋa Yesu

(Mata 12.46-50; Luka 8.19-21)

³¹ Iyà la azladedə aŋa Yesu tasà à waŋ, tasləl dza kà mazal à atà la uda. ³² Azladza aŋuvaw tadzàhà madzay la makəla aŋa Yesu, tagòdal: "Iyà la azladedə aŋak la

uda, tazala ka!" ³³ Yesu awul à atà ala: "Uwa iyà gulo la azladedə gulo uwa?" ³⁴ ŋgaha Yesu anəz azladza uwana la makəla aŋha lakəl, agòd à atà: "Aganay azlaiyà la azladedə gulo la abanay. ³⁵ Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana adəh mawoyəŋ aŋa Zəzagəla la uwana azladedə gulo la azlaiyà gulo."

Gay la gay la abə aŋa masla maslək hi

(Mata 13.1-9; Luka 8.4-8)

4 Yesu atəpla à maham à ahəŋ dza la gay dərəv aŋa Galili aya. Aŋuvaw tahamà gay à vok la slaka aŋha. Kà maham à ahəŋ dza, Yesu adà à kəslah iyaw à afik, adzà madzay. Ama maham à ahəŋ dza la gay dərəv. ² Yesu apəhatəla azlatatak aŋuvaw la gay la gay la abə, ŋgaha agòd à atà la matapla aŋha la abə: ³ "Tsəbəwwal sləm!", Yesu agòd à atà, "Dza anik asà à uda kà mad maslək hi. ⁴ Mok uwana adadzəka maslək hi à guf aŋha à abə, fofulo anik tanis à gay tetəvi, azla-diyəŋ tasà à waŋ, tazuw à gay. ⁵ Azlaanik aya tanis à pala akur à afik uwana kutso lakəl məŋga aw, katskats asà à uda, kà uwana kutso la pala akur lakəl məŋga aw. ⁶ Mok uwana afats adadzəka mavəday la ndzəda agulə hi ala kà uwana abək sliih kà à pala à akur à afik. ⁷ Gotənaŋ fofulo anik tanis à atək à abə. Uwana atək azigənaŋ akəd à tsəh, atsà à gəl aw. ⁸ Bə gotənaŋ fofulo anik tanis à kutso delga gə à abə. Asà à uda lela azigəŋ lela, ŋgaha atsà gəl lela. Anik abək à adi huməts, anik abək à adi zuŋ, ŋgaha anik aya bay zazun səla." ⁹ Yesu agòd à atà: "Tsəbəwwal sləm lela, wədəw vok à uda kà mafal sləm!"

Kà mana Yesu apəhay la gay la gay la abə ma?

(Mata 13.10-17; Luka 8.9-10)

¹⁰ Mok uwana Yesu kokudə aŋha, azladza uwana tatsəbal sləm, la azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla, tasà à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha tanəv godega aŋa gay la gay la abə uwatə. ¹¹ Yesu agòd à atà: "Akul kà, Zəzagəla avə à akul nasiri aŋa makoray aŋha, ama azladza anik tatsən tatak gesina kà say la gay la gay la abə pəra. ¹² Kà uwaga à uwana: "Tanəzay la yewdi aŋatə babay, ama tanənaŋ la dziriga aw, Tatsəbal sləm la sləm aŋatə babay, ama tatsənaŋ la dziriga aw, Kiya uwaga kà atə aŋa mawul à slaka Zəzagəla aw, ŋgaha Zəzagəla aŋa amatsa à atə tsakana aŋatə ala aw!" †

Yesu apəh godega aŋa gay la gay la abə uwaga à uda

(Mata 13.18-23; Luka 8.11-15)

¹³ ŋgaha Yesu anəv à atə gay ala: "Katsənəw gay la gay la gay la abə uwanay aw takay? Kakay kadatsənaw

† 4.12 Yesayya 6.9-10

gay la gay la abà anik zla ma? ¹⁴ Masla maslækay kà masla mapèh gay Zèzagèla. ¹⁵ Azladza anik kà bokuba gay tetèvi uwana fofulo anis ala ama: Mok uwana tatsènà, katskats seteni asa à waŋ, abàd atà à lèw ala gay uwana taslèkà à lèw à tsèh. ¹⁶ Kiya uwaga bay la azladza anik tadèbani slaka pala akur gà, à uwana gay anis à afik, katskats uwana tatsènà gay kà takès la marabay. ¹⁷ Ama tasàkal adàla slilih la lèw aŋatà la tsèh aw, tafàl slèm la lela aw, takès kà aŋa kaslà ŋuv pèra. La mok uwana ŋgèrpa la matèrèbay adabèz atà kà gay Zèzagèla kà, katskats tasàk madiŋ gèl à vok aŋatà la tsèh ala. ¹⁸ Azladza anik aya kà tadèbani à vok la gày atàk uwana fofulo anis à abà. Tatsèb slèm à gay. ¹⁹ Ama adi aŋa gudèŋ à vok uwanay la matsiday aŋha uwana apapàt azladza, adà à lèw aŋatà à tsèh, akèd gay maslækayga uwaga à tsèh, ŋgaha azladza uwaga tav mayyay aw. ²⁰ Azladza anik aya gotènaŋ kà tadèbani à vok la kutso uwana fofulo anis à abà. Atà tatsèb slèm à gay lela, tafàl slèm lela, tavà mayyay, anik abèk à adi humèts, azlaanik zuŋ, azlaanik aya gotènaŋ zazuŋ sèla."

Gay la gay la abà aŋa fèné à tsèh gogozlàh

(Luka 8.16-18)

²¹ Yesu agòd à atà aya: "Dza af fèné à tsèh tasà takay, awma à tsèh gogozlàh ay? Awaŋ, aduwa vok kà dza af fèné à slaka dzègamma gà. ²² Bokuba magodday, tatak mahadèŋ à ahèŋ gà ada à gay mapèh-la à vok ala gà. Ŋgaha nasiri gesina, azladza tadàsèlay. ²³ Tsèbàwwal slèm lela à baŋa slèm aga akul lakèl." ²⁴ Yesu agòd à atà aya: "Dahàw hanjèli lakèl aŋa tatak uwana katsènaŋwaŋ la uwana kadahawwaŋ. La daram uwana kagoraw la azladza, Zèzagèla adàgor akul la uwaga la mazakullaŋ à gèl suwaŋ. ²⁵ Kà uwana dza uwana af slèm à uwana Zèzagèla avàl, adàbèzal mèŋga aya. Ama dza uwana af slèm à tatak aw, tadà-dèvalla à ahàl ala ŋuv gà uwatà Zèzagèla avàl aya babay."

Gay la gay la abà aŋa fofulo uwana atsa à uda

²⁶ Yesu agòd à atà aya: "Mèslala vok magagazlèla makoray Zèzagèla kà la dza uwana aslèkà fofulo à guf aŋha à abà. ²⁷ La lig la ahèŋ kà say madzèhal aŋha kèla mahènaŋ pèra. La kaslà uwana fofulo adas à uda azigèna la kokuda masèlay aŋha. ²⁸ Kutso azigèna makèl gay aŋa tatak: Teranà kavak gà, ŋgaha masèh gèl à uda, la mabèk bèza adi. ²⁹ Mok uwana tatak adahènaŋ, dza adzèka slèray la mavaw aŋha, kà uwana matsèd tatak adasa à waŋ."

Gay la gay la abà aŋa tsèhay fofulo uwana bèziga gà la tataka azlafofulo anik anik la abà

(Mata 13.31-32,34; Luka 13.18-19)

³⁰ Yesu anàv à azladza la gay la: "La mana makoray Zèzagèla adèbani vok ma? La gay la gay la abà ma uwala mægagazlèla makoray aŋha la? ³¹ Adèbani vok kà la tsèhay uwana bèziga gà la tataka azlatsèhay fofulo anik la abà gesina bokuba tsèhay hamadz. ³² Ama baŋa azigènaŋ kà, aduwa azlababasl anik anik gesina. Azigènaŋ mèŋga, aduwa azlaahàf anik, azlèl ahàl mèŋga, ŋgaha azladiyan tadza à ahèŋ la dzègay aŋha la abà."

³³ Kiya uwaga Yesu apèh à atà gay Zèzagèla la azlagay la gay la abà aŋuvaw bokuba uwanay. Apèh à atà kà bokuba uwana azladza taslèlà vok aŋa matsènèŋ. ³⁴ Apèh à atà kà bà la gay la gay la abà pèra. Ama uwana masla la azlamèna matapla la slaka aŋha kokuda gèl aŋatà kà, apèh à atà ala tatak gesina la paraka.

Yesu atsizilla kular à ahèŋ

(Mata 8.23-27; Luka 8.22-25)

³⁵ La mokokhu vud uwatà, Yesu agòd à azlamèna matapla la slaka aŋha: "Mèhàd à gay dèrèw uda anik." ³⁶ Kiya uwaga tasàk à maham à ahèŋ dza à ahèŋ, azlamèna matapla la slaka aŋha tadà à kèsлах iyaw uwana à afik, Yesu atsa à vok à afik. Azlakèsлах iyaw anik la ahèŋ la abatà bay aw. ³⁷ Magol kular adzèkà madèday. Magaŋtsay aŋa iyaw adàh à kèsлах iyaw à abà, kiya uwaga kà ahènaŋ ala. ³⁸ Yesu agà la godega kèsлах iyaw la madzèhal gà, afà gèl à tatak maf gèl à afik à afik. Azlamèna matapla la slaka aŋha tatsènèŋ ala la magodal: "Mèŋga, mèzlamètsay, kafa à anu gèl aya aw, takay?" ³⁹ Yesu atsènà ala, aslèh mèlo à kular à gèl. Apèh la ndzèda à magaŋtsay aŋa iyaw: "Dzà à ahèŋ titi!" Kular atsizil à ahèŋ, iyaw adzà à ahèŋ titi, magaŋtsay aŋa iyaw la ahèŋ aya aw, tsiriya. ⁴⁰ La lig la ahèŋ agòd à azlamèna matapla la slaka aŋha: "Kà mana guba akès à akul ma? Kadiŋaw gi gèl à vok aw ay?" ⁴¹ Guba akès atà mèŋga tagòd kà atà kà atà: "Uwa à dza uwanay, amiyaka afad la iyaw bay kà takès gay aŋha uwa?"

Yesu akudèk masasèdok mawisiga à dza lakèl ala

(Mata 8.28-34; Luka 8.26-39)

5 La lig la ahèŋ tabèzà à gay dèrèw uda aŋa gay dèrèw aŋa Galili uwana la kutso Gerasèniya la abà. ² Uwana Yesu adasa à ahèŋ la kèsлах iyaw la afik, bat-sàrà dza anik anèŋà Yesu kèrkèr, asà à waŋ kà magagamay sèla. Dza uwaga asà à waŋ kà la gày zèvay la abà, dza uwatà kà zagèla zagèla lakèl. ³ Adzà à ahèŋ kà la mabuwaŋ zèvay la aku. Dza aslèlala vok aŋa

mawadəŋ à ahəŋ ba amiyaka la mazakazak aw. ⁴ Aŋu-vaw tawəđàhalla ahàl à ahəŋ la azlamatatasla ahàl, la sasala asik la azlamazakazak aŋa ada. Ama aslähàhàŋ ala la azlamanal sasala ala. Dza aslàla vok kà makəsìŋ à ahəŋ aw. ⁵ Koksikoksi kəla mahənay la mavakay auguzahahay la azlagəl zəvay la azlamatəkukurùh la afik la mawiyay la masàh vok aŋha la akur.

⁶ Dza uwatà anəŋà Yesu kərkər ŋgaha ahàd la mahoyay à huma aŋha, atəđ à Yesu à huma. ⁷ Awiyà la ndzəđà: “Masak à ama Yesu, Kona aŋa Zəzagəla uwana la afik. Kamkam gəna va à ka, kà la sləm aŋa Zəzagəla: Sàk à gi, bàsak, kavà à gi ŋgərpa aw.” ⁸ Apəh uwaga kà, kà uwana Yesu afàl gay à gəl: “Kak zagəla zagəla: Sà à dza uwaga la kəl ala.” ⁹ La abatà Yesu anà-val: “Uwa sləm aŋak uwa?” Masla zagəla zagəla agòđal: “Sləm gulo kà maham à ahəŋ, kà uwana anu aŋuvaw. ¹⁰ Kamkam mədəv à ka kuđà, kakudək anu la gudəŋ uwanay aw!”

¹¹ Maham à ahəŋ namzi la ahəŋ la abatà uwana tadzadzàr à vok nekwa la matəkukurùh la afik. ¹² Azlamasasədok mawisiga tanəv à Yesu, tagòđal: “Sləl anu à maham à ahəŋ namzi à abà pəra, v à anu tetəvi, məda à atà à gəl.” ¹³ “Aya, dāv!” Yesu agòđ à atà. La kità azlazagəla zagəla tasà à dza uwatà lakəl ala, ŋgaha tahàd à azlanamzi à gəl gesina. Batsàrà, tahòy à ahəŋ, tavàläh à iyaw à abà, ŋgaha tasùfàh à abà. Azlanamzi uwaga gesina kà taslà dəbow səla.

¹⁴ Azlaməna manəŋla azlanamzi tahòy aŋatà, tadàla gay uwaga kà maziŋ azladza bəza gudəŋ la azlahud gudəŋ gesina la makoray uwatà. Azladza tasàhà à uda, tasà à waŋ kà manəŋ tatak uwana adahà vok.

¹⁵ Uwana tabəz à slaka Yesu tanəŋà dza uwana agà la maham à ahəŋ zagəla zagəla lakəl, madza madzayga la lukut la vok, haŋkəli adawulla à gəl. Ləv avàl à azladza à gay. Guba akəs atà. ¹⁶ Azlaməna manəŋ uwana apakà vok gesina kà, tazàhà gay aŋa dza uwana la zagəla zagəla lakəl uwarà la aŋa azlanamzi gesina bay. ¹⁷ La abatà tagòđ à Yesu: “Kamkam, sà à uda la makoray gami.” Yesu asà à afik, ahàd à slaka kəslah iyaw.

¹⁸ Mok uwana adà à kəslah iyaw à afik, dza uwana agà la azlazagəla zagəla lakəl uwarà, agòđ à Yesu: “Kamkam, asa à gi mədaw səla.” ¹⁹ Ama Yesu avàl tetəvi aw: “Wùl à hud gày aŋak, zàhàtəŋ uwana Sufəl Zəzagəla adahàkəŋ gesina lakəl aŋa uwana vok ahəmal kà kak!”, agòđal. ²⁰ Dza uwaga adà aŋha zla, ŋgaha adzəkà mapahay la makoray uwana sləm aŋha gudəŋ kulo, à tatak uwana Yesu adahàləŋ gesina. Azladza gesina uwana tatsəb sləm à gay uwaga, gesina aŋatà, ləv avàl atà gay.

Dugu aŋa Yayrus atà la mis uwana adəbani lukut aŋa

Yesu

(Mata 9.18-26; Luka 8.40-56)

²¹ Yesu awùl à waŋ la gay dərəv uda anik la kəslah iyaw. La mok uwana adatsizl à ahəŋ la gay mukwà, maham à ahəŋ dza aŋuvaw ahamàl à adi. ²² Məŋga aŋa gày Zəzagəla asà à waŋ, sləm aŋha Yayrus. Uwana anəŋəŋ Yesu akədèđ à makəla asik aŋha. ²³ Anàval, agòđal: “Bəzi dugu gulo azləmətsay. Kamkam, sà à waŋ, kabək ahàl à bəzi à vok kà masla mawur ala ŋgaha kà masla abəz sifa aŋha aya.” ²⁴ Yesu asà à afik, tahàd atà səla, maham à ahəŋ dza aŋuvaw taŋisl Yesu.

²⁵ Mis anik la ahəŋ la abatà, aŋiz akəllal à tsəh ala dagay mavakay kulo gəl aŋha səla. ²⁶ Aday vok məŋga la madàh à slaka azlaməna mavàh yohof, az ləmana aŋha ala kà aŋuvaw. Ama aga ŋuləm aw: say mavədze-həŋ ala pəra. ²⁷ Vərdi anik atsənəŋ tapəhay lakəl aŋa Yesu, kiya uwaga afà à vok à maham à ahəŋ dza à abà. ²⁸ Adzùgw la gəl aŋha: “Baŋa gədəbani lukut aŋha pəra kà, gədəwurla”, agòđ. Aguwa la lig aŋa Yesu, adəbani lukut aŋha. ²⁹ Batsàrà makəlay aŋiz aŋha atsizl à ahəŋ, atapà vok aŋha kà adawur ala la đuvats aŋha la abà.

³⁰ La mok uwatà Yesu atapà kà ndzəđà asà à uda la vok aŋha. Agolà vok à maham à ahəŋ dza à abà la magoday: “Uwa à uwana adəbani lukut gulo uwa?”

³¹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòđal: “Nəŋà maham à ahəŋ dza taŋisl ka tsi, pəra kanav madəbiŋ ka aya ay?”

³² Yesu anəŋà à makəla gəl kà masəl dza uwana adahà uwaga. ³³ Anasl adadiya à mis à vok kà uwana asəl uwana adahà vok la masla. Asà à waŋ, atəđ à makəla asik aŋa Yesu, apəhal dziriga aŋha gesina.

³⁴ Yesu agòđal: “Dugu gulo, madiŋal gəl à vok aŋak awurà ka ala. H àd la wurwur, kadawurla la ŋgərpa aŋak la abà!”

³⁵ Mok uwana Yesu apəh gay uwaga kà, azlaməna masləlay tasà à waŋ la mtəga aŋa Yayrus, məŋga aŋa gày madəv kuđà, tagòđal: “Dugu aŋak kà adamətsay, kà mana katəràb Sufəl aya ma?” ³⁶ Ama Yesu afà sləm à gay aŋatà aw, agòđ à Yayrus: “Ləv aval à kak à gay, kasak à madiŋal gəl à vok aw!” ³⁷ Avà tetəvi à dza kà malakəŋ aw, say Piyer, Yakuba la deda aŋha Yuhana pəra. ³⁸ Mok uwana abəz à mtəga aŋa məŋga aŋa gày madəv kuđà, Yesu atsənà hulolo aŋa azladza, la mat-away, la mawiyay məŋga. ³⁹ Yesu adà à gày, agòđ à atà: “Kà mana kadzudəđəkaw la mataway ma? Dugu uwanay kà, adamətsay aw, ama adzəhal pəra!”

⁴⁰ Uwana azladza tatsənà uwaga: “Uwàà...”, tasakwà à ahəŋ, takədàslal. Kà uwaga: “Dàw à uda gesina!”, agòđ à atà. Say Baba la iyà aŋa dugu la azlaməna matapla la slaka aŋha makər uwatà pəra tagəđ à gày. Uwana tahàd la gày uwana la aku tahənà dugu à agu. ⁴¹ Yesu akəs bəzi dugu la ahàl, agòđal: “*Talitha koum*” (Bokuba

magoday: Bəzi dugu sà à afik, gəgod à ka) ⁴² Katskats bəzi dugu asà à afik, adzəkà maday. (Mavay anha kà kulo gəl anha səla) La mok uwana tanəṅà uwaga kà, ləv avàl à atà à gay kəykay. ⁴³ Ama Yesu afàhà à atà akur à lig kà anjvaw, kà atà mapəh à dza anik aw. Nḡaha agòd à atà: “Vàwwal tatak may!”

Azlaməna gudəṅ Nazaret tadinḡ gəl à Yesu à vok aw
(Mata 13.53-58; Luka 4.16-30)

6 Yesu azà vok la slaka uwatà, awùl à gudəṅ anha, uwana azigèn la abà. Azlaməna matapla la slaka anha tanəfà. ² Uwana vuđ maduw ləv adasa à waṅ, adzəkà matapla tatak à azladza la gày madəv kuda la aku. Maham à ahəṅ dza anjvaw la abatà. Uwana tatsəbal sləm gesina kà, ləv avàl à atà à gay, tagòd: “Lala abəzà tsəhay gay uwanay la? Dzəba matsihila mana gə à uwanay abəzal ma? Kakay adefəṅ à tsəhay tatak dzəba anha səla aw gə uwanay ma? ³ Dza uwanay kà masla mapəđ kəslah aw takay? Kona anja Mariyama, nḡaha deda anja Yakuba, la Yosəs, la Yahuda, la azla Səmon aw ay? Azladedda anha degagamga bay atà la uwanay anina la abanay aw takay?” Kà uwaga à uwana tadinḡal gəl à vok aw. ⁴ Yesu agòd à atà: “Tazləb masla mapəhal gay à ahəl anja Zəzagəla baməraka la mali, ama la gudəṅ anha kà tazləb masla aw, la tataka azlayaga anha la abà, azlaməna gày anha kà tazləbay aw!” ⁵ Yesu aslàla vok kà madàh nadzipo la abatà dəṅ aw, say abək ahəl à azlaməna đuvats anik à gəl nḡaha awàr atà ala. ⁶ Ləv avàlal à gay kà uwana madinḡal gəl à vok anjatà la ahəṅ aw.

Yesu asləl azlaməna matapla la slaka anha kulo gəl anha səla,

la səla səla

(Mata 10.5-15; Luka 9.1-6)

La lig la ahəṅ Yesu auguzàh la gudəṅ la abà gesina kà matapla gay Zəzagəla à azladza.

⁷ Yesu azàl azlaməna matapla la slaka anha kulo gəl anha səla, adzəkà masləl atà la səla səla, avà à atà maslay kà makor azlaməsasəđok mawisiga. ⁸ Afàh à atà akur à lig, agòd à atà: “Kazəbaw tatak à ahəl kà anja tetəvi aw, tatak may aw, kiwa aw, sili la zliba la aku aw, say azəva pəra. ⁹ Bəkàw kwimik à asik, ama katsəpaw lukut səla à vok aw!” ¹⁰ Agòd à atà bay: “Baṅa kadaw à gudəṅ à abà kà, dzàw à ahəṅ la mtəga anja dza uwana akəs akul lela tsəràh à uwana kadaw anjul la abatà. ¹¹ Azladza gudəṅ uwana takəs akul aw, nḡaha tatsən akul aw kà, kadaw anjul la abatà, dèdàw burburu la asik ala kà mapəh à atà ala kà tadàh mawisiga.” ¹² Azlaməna matapla la slaka anha tahəd mapəh gay Zəzagəla, kà à azladza anja mapəh gay ləv ala, kà atà tasak à tsakana anjatà. ¹³ Takudəkàh azlama-

sasəđok mawisiga anjvaw, tadàhàṅ aməl à azlaməna đuvats à gəl, anjvaw tawàr ala.

Mamətsay anja Yuhana masla madàh batem

(Mata 14.1-12; Luka 9.7-9)

¹⁴ Sufəl Herod atsənà gay anja Yesu, kà uwana azladza tasəl sləm anha baməraka la mali, tagòd: “Yuhana masla madàh batem adawul à uda, gay gə la uwaga aslàla vok anja madàh nadzipo”, tagòd.

¹⁵ Azlaanik tagòd aya: “Uwaga kà Eliya”, azlaanik bay: “Uwaga masla masləl à waṅ anja Zəzagəla bokuba tekula la tataka anja azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwana la abà uwarà”, tagòd.

¹⁶ Uwana Herod atsənà gay uwaga, agòd: “Uwaga Yuhana masla madàh batem uwana gəsləl dza kà manats gəl anha, masla la uwana adawul à uda la mamətsay.” ¹⁷ Kà uwana Herod la gəl anha apəh gay makəs Yuhana dagay uwarà, kà anja mawođəṅ à gày daṅay à agu. Adàhàṅ kiya uwaga kà gay anja Herodiya, mis anja deda anha Filip, uwana Herod azəb. ¹⁸ Ama Yuhana agòd à Herod: “Uwaga kà delga aw, kà anja mazəb mis deda anjak aw!” ¹⁹ Kà uwaga Herodiya apək ləv lakəl anja Yuhana, ayàh kà makəđ masla. Ama abəzà à tetəvi aw kà Herod. ²⁰ Kà uwana guba azà Herod kà Yuhana, asəl kà masla dza dziriga nḡaha sətaka gə, anəṅla masla lela, asəl matsən gay anja Yuhana, ama uwana adatsen gay anha gesina kà, haṅkəli anha awisa ala.

²¹ Mavakay delga anja Herodiya adasa à waṅ, uwaga mavakay anja mayyi Herod. Masla atà kaf à uda kà anja azlaməna anha, kà azlaməṅga anja azlaslodzi la azlaməṅga anja kutso Galili. ²² Bəzi dugu anja Herodiya adà à gày, ahəb dəs, arabà ləv anja Herod la azladza uwana tadzàh madzay atà nna. Sufəl Herod agòd à dahalay: “Mana asa à ka gəvà à ka ma? Nàv uwana asa à ka gesina, gəvà à ka”, agòdàl. ²³ Azùwal mawaday: “Uwana kanav à gi gesina gəvà à ka, amiyaka tenma anja makoray gulo bay.” ²⁴ Dahalay asà à uda, agòd à iyà anha: “Mana gənavay ma?” Agòdàl: “Nàval gəl anja Yuhana masla madàh batem.” ²⁵ Katskats amərə vok kà mad à slaka sufəl, anəv la magoday: “Asa à gi kanəl gi gəl anja Yuhana masla madàh batem à tasà à abà.” ²⁶ Uwaga kà azà à sufəl la ləv məṅga, ama kà mazuw mawaday anha uwana azùw la huma anja azladza kà, aslàla vok kà makosal aw. ²⁷ Katskats sufəl asləl slodzi kà manəl gəl anja Yuhana, kà anja masəlla à waṅ. Slodzi ahəd à gày daṅay à agu, anəl gəl anja Yuhana. ²⁸ Asəlla gəl anja Yuhana à waṅ la tasà la abà, avà à dahalay. Dahalay bay adàla à iyà anha. ²⁹ Mok uwana azlaməna asik anja Yuhana tatsən uwaga, tasà à waṅ kà mazəb vok anha, kà malay.

Yesu avà tatak may à azladza dëbow zlo

(Mata 14.13-21; Luka 9.10-17; Yuhana 6.1-14)

³⁰ Azlamëna matapla la slaka aŋha tawùl à waŋ à slaka Yesu. Tapèhal uwana tadahàŋ, la uwana tatàpla à azladza. ³¹ Azladza aŋuvaw tasà à waŋ, aŋuvaw tadàŋ atà, kiya uwaga Yesu la azlamëna matapla la slaka aŋha tabèzà à tetëvi kà mazuw tatak may aw. Gay gè la uwaga Yesu agòd à atà: “Mèhàd kokuða gami à fëta a abà, kà anu aŋa maduw lëv ŋuv.” ³² Tahàd la këslah iyaw kokuða gël aŋatà à fëta à abà. ³³ Ama azladza aŋuvaw tanëŋà atà à uwana taday, aŋuvaw tasèl atà. Tasàhà à uda la gudëŋ la abà gesina tamërà vok la asik ŋgaha tatsà vok à huma kà Yesu la azlamëna matapla la slaka aŋha.

³⁴ Uwana Yesu adasa à ahëŋ la këslah iyaw la afik kà, anëŋà azladza aŋuvaw. Vok ahàmàl kà atà, kà uwana anëŋà atà kà bokuba azlatuwaŋ uwana masla manëŋla atà la ahëŋ aw. Adzèkà matapatàla tatak aŋuvaw. ³⁵ Uwana afats adatëd à ahëŋ, azlamëna matapla aŋha tasà à waŋ à slaka aŋha tagòdàl: “Afats adatëd à ahëŋ ŋgaha uwanay bay kà anu la fëta. ³⁶ Wùlla azladza kà taday à bèza gudëŋ à abà la azlahudf gudëŋ kà tasukw tatak may aŋatà.” ³⁷ Yesu awùlla à uda, agòd à atà: “Akul vaw à atà tatak may tazuw!” Tagòdàl: “Lala mabèz tatak may kà madzadzàr la azladza kët uwanay la?” ³⁸ Yesu anàv atà: “Kaf ma katay aga la akul la ahàl ma? Dàw, kanëŋàwwàŋ!”

Uwana tanëŋëŋ uwaga: “Kaf gay bërsew zlo la kilfi sèla.” tagòdàl.

³⁹ Yesu agòd à azlamëna matapla la slaka aŋha, kà azladza tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw la kësaf biyaga la afik. ⁴⁰ Tadzàhà madzay la dzibokw dzibokw, azlaanik dzim, azlaanik bay dzik zlo, dzik zlo. ⁴¹ Yesu ahèl kaf zlo la kilfi sèla uwatà, anëŋà à zagèla, “Kikay”, agòd à Zëzagèla, ŋgaha atsèkà kaf ala, avà à azlamëna matapla la slaka aŋha kà mavàh à azladza. Kiya uwaga ahèlla kilfi sèla uwatà ala bay, tavàh à maham à ahëŋ dza gesina. ⁴² Atà gesina tazùw, asläh atà. ⁴³ La lig la ahëŋ azlamëna matapla la slaka aŋha tahamà gay mapètsèh pètsèh aŋa kaf uwana à vok atëmàl à tsèh ala la kilfi sèla uwatà, kà adahà takosà kulo gël aŋha sèla. ⁴⁴ Matugway aŋa azladza uwana tazùw kaf kà taslà zil dëbow zlo.

Yesu aday lakël dërëv mënŋga

(Mata 14.22-33; Yuhana 6.15-21)

⁴⁵ Yesu afà à gay à azlamëna matapla aŋha à gël kà tadiyà à këslah iyaw à afik kà matsëvokay kà masla à gay dërëv uda anik, nekwa la Betsayda, mok uwana: ‘Dàw aŋkul!’, agodiyà à maham à ahëŋ dza. ⁴⁶ La mok uwana tavàhla atà nna kà, Yesu adà aŋha à gudëŋ à afik kà madëv kuda. ⁴⁷ Uwana vëd adasa à waŋ, mok

uwaga këslah iyaw bay adabëzay à tataka iyaw à abà, ama Yesu alëg la vëdah kokuða gël aŋha. ⁴⁸ Anëŋàŋ azlamëna matapla la slaka aŋha kà atà la ŋgërpa la abà kà madla këslah iyaw, kà uwana afad awùl à atà à adi. Uwana azlagay matuway gotsak, Yesu adà à awtày à slaka aŋatà lakël iyaw. Asal matsëvkay kà atà.

⁴⁹ Uwana tanëŋàŋ aday lakël iyaw kà, atà tadzùgw kà tatak mavavat dza, tadzèkà mawiyay, ⁵⁰ kà uwana atà gesina tanëŋàŋ, ŋgaha guba akès atà. Ama katskats Yesu abadfatàmà, agòd à atà: “Wàdàw vok à uda, uwaga kà gi ŋwà!”

⁵¹ Ahàd à këslah iyaw à afik la slaka aŋatà, afad akësà à asik. Azlamëna matapla la slaka aŋha tahàn ala la madzugway mënŋga, lëv avàl à atà à gay. ⁵² Kà uwana tasèl godega aŋa nadzipo aŋa kaf uwatà aw, kà uwana hanjëli aŋatà aslà kà aŋa matsën godega aŋa tatak uwatà aw.

Yesu awar azlamëna dëvats ala la Genesaret

(Mata 14.34-36)

⁵³ Uwana tadùw à uda à gay dërëv anik kà, tawàdà këslah iyaw aŋatà à gay gërdza, tabèz à kutso aŋa Genesaret à abà. ⁵⁴ Mok uwana tasà à ahëŋ la këslah iyaw la afik kà, katskats azladza tasèl Yesu. ⁵⁵ Tadàh à gudëŋ à abà la mahoyay, tadzèkà masàhla à waŋ azlamëna dëvats la këslah la slaka gesina. ⁵⁶ Bà kèla slaka uwana Yesu adà à abà, bamëraka la azlamëŋ gudëŋ la abà, la azlabèza gudëŋ la abà gesina azladza tasàhla azlamëna dëvats aŋatà à waŋ à vadavaday kasukwa à afik, ŋgaha azlauwana tadèvahal kuda kà madëbani amiya-kay aŋa lukut aŋha, tawàr ala.

Matapla aŋa azlababa madzidzi gà

(Mata 15.1-9)

7 Azla Farisëya la azlaanik la tataka aŋa azlamadza-haga aŋa wakità seriya aŋa Zëzagèla la abà tasà à waŋ à gudëŋ Urusalima, tahamà gay à vok la slaka Yesu. ² Tanëŋàŋ azlaanik la tataka azlamëna matapla aŋa Yesu la abà tazùw tatak may la kokuða matsuf manëfay aŋatà.

³ Kà uwana azà à azla Farisëya la azla Yahudiya gesina takès lakël aŋa matapla aŋa azlababa aŋatà madzidziga, tazùw tatak may kokuða mapal ahàl aw. ⁴ Baŋa tawùl à waŋ la kasukwa tazùw tatak may dàŋ aw, say baŋa tapàl vok lela. Takès gay aŋa azlababa madzidziga kà mënŋga. Uwana azlababa madzidziga tadahàhàŋ delga bokuba mapalal azlakètsaw, la azlamasik, la azlatasà vërzegani ŋgaha la këslah mahën à afik aŋuvaw.

⁵ Azla Farisëya la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zëzagèla tanàv à Yesu: “Kà mana azlamëna matapla la slaka aŋak tatsuf gay aŋa azlababa gami madzidziga aw ma? Tazùw tatak la ahàl àlähga ma?” ⁶ Yesu

awùlla à atà ala: "Hay! Azlayla masla mapəhal gay à ahàl anja Zəzagəla Yesayya asəl madzugway ankul lela. Akul azlaməna magolla dza, bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd:

'Azladza uwanay tazləb gi la gay pəra, ama ləv anjatà kà kərkər la gi!

⁷ Tagòd kà, tawoya gi, ama gay anjatà kà deyday pəra, kà uwana tapəh mapəhay anja azlababa anjatà kà bokuba mapəhay anja Zəzagəla." †

⁸ Yesu agòd à atà: "Kasakaw à mapəhay anja Zəzagəla, ngaha kanəfaw matapla anja azladza!"

⁹ Ngaha Yesu agòd à atà aya: "Hay, kasəlaw makweska gay makoray anja Zəzagəla kà makəs mapəhla ala ankul. ¹⁰ Musa agòd:

'Zlèbà baba anjak la iyà anjak. Dza uwana adaha à atà mawisiga à vok, say makəday.' ††

¹¹ Ama akul kagòdaw kà: Baŋa dza agòd à baba anja baŋaw à iyà anja: 'Tenma anja tatak gulo uwana asa à gi mav à ka kà mazlak kà, kà uwaga kà *Korban*.' (Bokuba magòday, tatak maviyàgà à Zəzagəla) ¹² La lig la ahəŋ kasakaw dza uwana azlak baba baŋaw iyà anja dikidiki aya aw. ¹³ Kiya uwaga kawisèwwàŋ gay Zəzagəla ala la gay matapla ankul. Uwana kazàhàwwàŋ vok gesina, ngaha kapàkàw ankul ala kà gay Zəzagəla."

Azlatatak uwana tadàla àlèh à dza à vok

(Mata 15.10-20)

¹⁴ La abatà Yesu azàla à maham à ahəŋ dza aya, agòd à atà: "Tsəbàw gi sləm gesina ankul, tsənàw gay uwanay", agòd à atà, ¹⁵ "Tatak uwana dza azuway kà adàh àlèh à dza à vok aw, say uwana atsa à uda la ləv anja dza la tsəh la uwana adàh àlèh. ¹⁶ Tsənàwwàŋ lela, baŋa sləm aga à akul lakəl anja matsənəŋ!"

¹⁷ Mok uwana Yesu adasak à maham à ahəŋ, adà à gày, azlaməna matapla la slaka anja tanəval gay lakəl anja gay la gay la abà uwatà. ¹⁸ Ngaha Yesu agòd à atà: "Akul babay, kaslawwal à vok anja matsənəŋ aw ay? Tatak uwana adiya à huɖ anja dza atsa à uda aslala vok madàh àlèh à dza à vok aw, ¹⁹ kà uwana adiya à ləv à tsəh aw, ad à huɖ, atsa à uda!" (La gay uwaga la abà Yesu apəh kà dèwdèw tatak may gesina kà, azuw vok) ²⁰ Ngaha agòd à atà aya: "Uwana atsa à uda la ləv anja dza la tsəh la uwana adàhla àlèh. ²¹ Kà uwana la ləv anja dza la uwana madzugway mawisiga atsa à uda uwana adala dza à mabila à abà, mad gəl, makəd dza, ²² à gəl gaw, adi, maksafər, demdem, maŋor, mapəh mawisiga lakəl anja dza anik, zlapay, masəl gəl aw. ²³ Dèwdèw tatak mawisiga uwanay gesina atsa à uda la ləv anja dza la tsəh, uwaga la uwana adahla tsakana."

Yesu atà la mis uwana asəl Zəzagəla aw

(Mata 15.21-28)

²⁴ Ngaha Yesu atsizilla ala la abatà, ahəd à gay makwi anja gudəŋ Tir. Adà à gày anik à abà, asəl kà azladza tasəl slaka uwana masla la abà aw, ama aslala vok anja mahad vok à ahəŋ aw. ²⁵ Mis anik uwana dugu anja la masasədok mawisiga lakəl atsənà gay lakəl anja Yesu. Katskats asà à waŋ à slaka anja, akədédal à makəla asik anja. ²⁶ Mis uwaga kà məlok gà, tayyà à gudəŋ Fenesəya uwana la kutso Səriya la abà. Adəv kuɖa à Yesu kà makudək masasədok mawisiga à dugu anja lakəl ala. ²⁷ Ama Yesu agòdàl: "Sàk azlabəza tahanla dadəŋ, mazəb tatak may anja azlabəza anja maməl à azlakəda à ahəŋ kà delga aw." ²⁸ Mis awùlla à uda: "Sufəl gulo, azlakəda kà uwana la makəla kəsəlad atəd kà azlabəza à wədah, la uwana tatsatsamay!" ²⁹ Yesu awulàlla: "Kà gay anjak uwanay kà, dà anjak à mtəga, masasədok mawisiga adasiya à dugu anjak lakəl ala!" ³⁰ Awul anja à mtəga, abəz à bəzi anja à gəl mahən à ahəŋ gə la azlav la afik, masasədok mawisiga adasal à kəl ala.

Yesu awura dza bada gə ala, ngaha madagazlam aya

³¹ Ngaha Yesu asà à uda la kutso anja Tir. Aguwà la Sədon, ngaha awul à gay dərəv Galili, aguwà la makoray anja azlagudəŋ kulo la abà. ³² Tasàlla dza madagazlamga uwana à waŋ, aslala vok mabadma aw, tadəval kuɖa kà mabəkal ahəl à gəl kà mawuriŋ ala. ³³ Yesu adàla à uda la tataka maham à ahəŋ dza la abà, atsizlànəŋ à ahəŋ kokuda anja, adùwal gay gəl ahəl à sləm à abà, atəf sleslib à ahəl, adəbanì aləh anja. ³⁴ Anəŋà à zagəla, abàs vok la tsəh ala, agòd à dza: "*Ephphatha!*" (Bokuba magòday: Pəzlla à ama ala!) ³⁵ La kirim yewdi sləm anja aslèh ala. Katskats tatak uwana awàdla aləh à ahəŋ, apəzlla, abadma lela. ³⁶ Yesu afahà à atà akur à lig, kà tapəh à dza aw. Ama bə la mafəh à atà akur à lig, uwaga tapəh gesina. ³⁷ Ləv avəl à azladza à gay məŋga, tagòd: "Adahaŋ kà dzəba anja səla aw, adahaŋ kà azlamadagazlam anja matsən sləm, azlauwana taslala vok anja mabadma aw bay tabadma adagay!"

Yesu avə tatak may à zil dəbow ufad

(Mata 15.32-39)

8 La vuɖ uwatà maham à ahəŋ dza anjuvaw tahamə gay à vok aya la slaka Yesu. Uwana tatak may anjatà la ahəŋ aw, Yesu azàla azlaməna matapla à slaka anja, agòd à atà: ² "Kay, vok aham à gi kà azladza uwanay, kà uwana anina dagay mahəŋay makər lagwa, tatak may anjatà bay adadəv kà atà à gay. ³ Baŋa gəwulla atà à mtəga anatà la may gə kà, tadətad à ahəŋ la tetəvi la ama, kà uwana azlaanik kà tasà à waŋ kà kərkər." ⁴ Azlaməna matapla la slaka anja tagòdàl:

† 7.7 Yesayya 29.13 †† 7.10 2Musa 20.12; 21.17; 5Musa 5.16

“Lala mæbæz tatak may kà aŋa azladza gesina uwanay la kəsaf la abà la?”⁵ Yesu anàv à atà gay ala: “Kaf gay bərsew nna aga à akul la ahàl ma?” “Gay bərsew mædæf”, tagòdal.

⁶ Yesu agòd à azladza: “Dzàhàw madzay!” Ngaha ahèl kaf gay bərsew mædæf uwatà, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha, ngaha azlaməna matapla aŋha tavàhà à atà.⁷ Kilfi bəziga la ahàl aŋatà aya, Yesu ahèl, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, avà à azlaməna matapla la slaka aŋha kà mavàh à azladza.⁸ Gesina aŋatà tazùw, asläh à atà. Azlaməna matapla la slaka aŋha tahàm à gay mapət-sèh pətsèhga à vok takosà mædæf à uwana atàm à atà à ahàl.⁹ Azladza uwana tazùw kaf uwaga taslà dəbow ufað. Ngaha adàgay kà: “Dàw à mtəga aŋkul!”, Yesu agòd à atà.¹⁰ Katskats ahàd à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aŋha, tahàd à kutso Dalmanuta.

Azla Farisəya tanav nadzipo

(Mata 16.5-12)

¹¹ Azla Farisəya anik tadà à awtày, tadzəkà mabay vok gay la Yesu. Asà à atà makəsay, gay gà la uwaga tanàv nadzipo la slaka aŋha, kà mapəhatàla, ngaha atà aŋa masəlay kà ndzəda aŋha asà à waŋ kà la slaka Zəzagəla.¹² Yesu abàs vok la ndzəda, ngaha agòd: “Kà mana azladza aŋa lakana tanav à gi nadzipo ma? Gəpəh à akul la dziriga: Gədəpəhakulla nadzipo diki-diki aw.”¹³ Ngaha asàk atà à ahəŋ, ahàd à kəslah iyaw à afik aya, ahàd à gay məŋ dərəv anik.

Tatak makəsl tatak ala aŋa azla Farisəya la aŋa Herod

(Mata 16.5-12)

¹⁴ Avika azlaməna matapla aŋa Yesu kà mahəl kaf à ahàl. Tatak may la ahəŋ la slaka aŋatà la kəslah iyaw la afik aw, say kaf gay bərsew tekula pəra.¹⁵ Yesu afahà à atà akur à lig, agòd à atà: “Dàw hanjkəli kà tatak makəsl tatak ala aŋa azla Farisəya la aŋa Herod.”

¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aŋha tavàts gay la tsəh ala kà atà kà atà la tataka aŋatà la abà, tagòd: “Apəh uwaga kà, kà uwana kaf aga anu la ahàl aw.”¹⁷ Yesu asəl uwana tadzugway, anàv atà gay ala: “Kà mana kavatsaw gay la tsəh ala ma? Kà uwana kaf aga akul la ahàl aw ay? Kasəlaw tatak uwanay gotənaŋ aw uwà? Katsənaŋw godega aŋha aw, bə gotənaŋ ay? Matsihila aŋkul ma matsak à ama à gay ay?”¹⁸ Yewdi aga à akul la vok, ama kanəŋawla aw ay? Sləm aga à akul lakəl, ama katsənaŋwaw ay? Awul akul à gəl gotənaŋ aw ay?

¹⁹ Kaf gay bərsew zlo uwana gətsəkàŋ ala kà aŋa azladza dəbow zlo, ma takosà nna à mapətsèh pətsèhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?” “Kulo gəl aŋha səla”, tagòdal.²⁰ Ngaha Yesu anàv à atà gay ala aya:

“Kaf gay bərsew mædæf uwana gətsəkàŋ ala kà aŋa azladza dəbow ufað bay, ma takosà nna à mapətsèh pətsèhga à uwana kahamàwla gay à vok ma?” “Mædæf”, tagòdal.²¹ “La kità”, Yesu agòd à atà: “Kakay katsənaŋw godega aŋha aw gotənaŋ zlà ma?”

Yesu awur guləf ala la Betsayda

²² Uwana tabèz à gudəŋ Betsayda, tasàlla guləf à waŋ. Tadəval kuda kà aŋa madəbani guləf, kà masla mawur ala.²³ Yesu akəs guləf à ahàl, adàla à uda la gudəŋ la abà, ngaha adəbal slesliəb à yewdi, abəkəl ahàl à gəl, ngaha anàv à dza uwaga: “Kanəŋa tatak ay?”²⁴ Guləf anəŋ à zagəla, agòdal: “Gənaŋa azladza, ama gənaŋa atà kà bokuba azlaahəf uwana taday.”²⁵ Bə gotənaŋ, Yesu adəbani yewdi aŋa guləf aya. Masla atsək yewdi à uda la ndzəda, anəŋla, anəŋà azlatatak gesina la paraka.²⁶ Ngaha la lig la ahəŋ, Yesu agòdal kà: “Hàd à mtəga aŋak, kada à gudəŋ à abà aw!”

Piyer apəhla kà Yesu ala,

kà dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl

(Mata 16.13-20; Luka 9.18-21)

²⁷ La lig la ahəŋ, Yesu ahàd à azlabəza gudəŋ uwana à abà la kutso Zəsare, uwana la makoray aŋa Filip la azlaməna matapla la slaka aŋha. Yesu anàv à atà gay ala la tetəvi la ama: “Azladza ma uwa tagòd kà gi ma?”

²⁸ Tawùlla à uda: “Azadza anik tagòd, kà kak Yuhana masla madàh batem, azlaanik tagòd, kà kak Eliya, azlaanik aya tagòd, kà kak tekula la tataka azladza uwana la abà, Zəzagəla asləl atà à waŋ uwarà.”²⁹ “Iyay zla! Ama akul ma, gi uwa kagodaw uwi?”, Yesu anàv à atà. Piyer awùl à uda, agòdal: “Kak, dza uwana Zəzagəla afə à ka dzakwa à gəl.”³⁰ Yesu afahà à atà akur à lig la magod à atà: “Kapəhawla gi ala la slaka azladza aw!”

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ la mawul à uda aŋha

(Mata 16.21-28; Luka 9.22-27)

³¹ La lig la ahəŋ, Yesu adzəkà matapla azlaməna matapla la slaka aŋha: “Say Kona aŋa dza as ngərpə məŋga. Azlaməŋga, azlamasiga, la azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakitə seriya aŋa Zəzagəla tadəkweska, ngaha tadəkəda. La lig aŋa mahənaŋ makər adəwul à uda la mamətsay.”³² Apəh à atà gay uwaga la paraka. Piyer akəs Yesu à ahəŋ kokudə aŋha, adzəkà mafahal akur à lig la magodəy: “Kapəh kiya uwaga aw!”³³ Ama Yesu agolà à vok, anəŋà azlaməna matapla anik à adi, ngaha adzəkà masläh məl à Piyer à gəl, agòdal: “Zà à vok la slaka gu-

† 8.18 Yeremiya 5.21; Hezəkiyel 12.2

lo, kak seteni, kà uwana madzugway anjak kà bokuba anja Zəzagəla aw, ama kiya anja azladza.”

³⁴ Ngaha Yesu azàl à maham à ahəŋ dza, la azlaməna matapla la slaka anja, agòd à atà: “Baŋa dza asal manəf gi kà, say asak maf gəl à azlatatak anja à tsəh, azəb ahəf mamətsay anja, ngaha anəf gi, bokuba uwana gədəzəbay suwan. ³⁵ Kà uwana uwabeyuwi, uwana asal mabəl sifa anja la ahəl anja, az gəl anja ala. Ama uwabeyuwi, uwana az sifa anja ala kà gi, ngaha kà gay matsidayga anja Zəzagəla kà, masla adəbəl sifa anja. ³⁶ Mana akəsa vok à dza uwana abəza tatak anja gudəŋ à vok gesina, ama az sifa anja ala ma? ³⁷ Tatak la ahəŋ, dza avəy kà masukwla sifa anja takay? ³⁸ Gay gə la uwaga, baŋa zirui az dza kà gi, ngaha kà gay gulo lakana la tataka azladza uwana takəs gay anja Zəzagəla aw la abà, ngaha tadəhəŋ mawisiga, kiya uwaga kà Kona anja dza zirui adəkəsay kà masla suwan, la mok uwana adəwul à wan la mazləbay anja Baba anja la abà la azlamalika anja.”

9 Yesu agòd à atà aya: “Haday, gəgòd à akul, azladza anik uwana la abanay kà, tadəmətsay diki diki aw, say baŋa tanəŋ makoray Zəzagəla atsa à wan la ndzəda.”

Mabədlə vok à ahəŋ anja Yesu uwana la gəl gudəŋ la afik

(Mata 17.1-13; Luka 9.28-36)

² Uwana mahənay mukwa adada à lig, Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba, Yuhana ngaha tahəd à matsəkəkəday gudəŋ à afik kokuda gəl anjatà. La abatà abədlə vok à ahəŋ la huma yewdi anjatà. ³ Lukut anja apək medekuga mawutsədayga təlla. Dza la ahəŋ la gudəŋ la vok awud lukut ala kiya uwatà aw. ⁴ Ngaha azlaməna matapla la slaka anja makər uwatà tanəŋə Eliya la Musa tabadmə la Yesu. ⁵ Piyer agòd à Yesu: “Sufəl gulo, delga kà anu la abanay. Sək anu mədəh safsaf makər, tekula anjak, tekula anja Musa, tekula anja Eliya.” ⁶ Piyer asəl tatak uwana anakə apəhay aw, kà uwana guba akəs masla la azlaməna matapla anik səla uwanay. ⁷ Habaga asà à wan, akəl atà mələs à adi. La habaga uwatà la abà kà tatsənə dza abadmə la abà: “Uwaga kà bəzi gay ləv gulo uwana gəwoyan, tsəbəwal sləm!” ⁸ Katskats azlaməna matapla makər uwatà tanəŋla, ama tanəŋə dza aw, say Yesu kokuda gəl anja la slaka anjatà pəra.

⁹ Uwana tatsà à ahəŋ la gudəŋ la afik, Yesu afəh à atà akur à lig kà atà anja mapəh tatak uwana tanəŋəŋ à dza aw, say baŋa Kona anja dza adəwul à uda la mamətsay dadəŋ. ¹⁰ Takəs gay uwatà, ama tanəvəhə vok kà atà kà atà: “Mana asal magoday mawul à uda la mamətsay ma?” ¹¹ Gay gə la uwaga tanəv la slaka Yesu: “Kà mana à azlamadzahaga anja wakità seriya Zəzagəla tagòd kà, say Eliya atsa à vok à wan dən ma?”

¹² Agòd à atà: “La dziriga, say Eliya atsa à vok à wan, adəfəh tatak à ahəŋ gesina. Ama kà mana zlə ma tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà bay kà, say Kona anja dza as ngərpə mənəga ma, ngaha azladza tanəvəz kà bokuba dza delga aw ma? ¹³ Ama gəgòd à akul: Eliya asà à wan, ngaha azladza tadəhəlləŋ à vok uwana asà à atà gesina, bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà lakəl anja.”

Yesu awur bəzi uwana ala la masasədok mawisiga

(Mata 17.14-21; Luka 9.37-43)

¹⁴ Mok uwana tabəziyà à azlaməna matapla anik à vok, tanəŋə maham à ahəŋ dza anjувaw uwana takəs atà gay à adi. Azlamadzahaga anja wakità seriya anja Zəzagəla tabəy vok à gay la azlaməna matapla anja. ¹⁵ Uwana azladza tanəŋə Yesu kà, tadzà à ahəŋ titi. Katskats tadà à awtəy à slaka anja la mahoyay kà maskuwir. ¹⁶ Yesu anəv à azlaməna matapla la slaka anja la gay ala: “Kà mana kabayaw vok gay akul nna ma?” ¹⁷ Dza tekula la tataka maham à ahəŋ dza la abà awulalla: “Mənəga, gəsəla bəzi gulo zilga à wan, kà uwana masla la masasədok uwana avəl tetəvi anja mabadmə aw. ¹⁸ Bamərakə la mali beli masasədok akəsəh, amələl gəl à ahəŋ, huzləv asəhal à gay ala la mapad slid la tsəh ala. Vok anja apakahay dzaŋdzəŋ. Gədəv kuda à azlaməna matapla la slaka anjak kà makudək masasədok mawisiga uwaga, ama taslala vok aw.” ¹⁹ Yesu agòd à atà: “Kay, madiŋal gəl à vok anjul la ahəŋ aw takay? Dagay mbə gədadza à ahəŋ la akul ma? Dəgay mbə gədəbasakulanə ma? Səwngəla bəzi à wan!” ²⁰ Tasəlla bəzi à slaka Yesu, mok uwana bəzi adanəŋ Yesu, katskats masasədok abiyə bəzi, atəd à vədəh, abəbal, huzləv asəl à gay ala. ²¹ Yesu anəv à baba anja bəzi: “Dagay mbə tatak uwanay azəŋ ma?” Baba agòd: “Dagay la vərnaga. ²² Anjувaw masasədok mawisiga uwaga amələhal à gəl akəl à abà, à iyaw à abà kà makəday. Ama kamkam, baŋa kaslala vok mazlak anu, kà vok aham à ka, kà anu!” ²³ Yesu agòd: “Kà mana kagod kà: Baŋa kaslala vok ma? Dza uwana adiŋal gəl à vok aslala vok kà madəh tatak gesina.” ²⁴ Katskats baba anja bəzi awiyə: “Gədiŋal gəl à vok, ama zlək à gi, kà uwana madiŋal gəl à vok gulo kà à tsəh ala!”

²⁵ Yesu anəŋə maham à ahəŋ dza tatsà à wan à slaka anjatà, aslèh məl à masasədok uwana à gəl, adəfəy gay à dza à ahəŋ anja mabadmə la matsən sləm: “Kak, masasədok madagazlamga, sə à dza uwanay lakəl ala, gəgòd à ka, kadədal à gəl diki diki aya aw!”

²⁶ Masasədok awiyə, agodzəlla bəzi, asà à uda la masla la abà. Bəzi apək bokuba mamətsayga. Kiya uwaga azladza anjувaw uwana la abatà tagòd kà adamətsay.

²⁷ Ama Yesu akès bëzi la ahàl, atsiZllànġ ala, dzawwa bëzi agèd à zagèla à tsèh.

²⁸ La lig la ahəġ, mok uwana Yesu adawul à gày, azlaməna matapla la slaka aġha tanàvla gəl à gəl: “Kà mana anu kà, məslàla vok aġha makudəkay aw ma?”

²⁹ Yesu agòd à atà: “Makudək tsəhay masasədok uwanay kà, say la madəv kudə. Ndzəda anik la ahəġ aw.”

Yesu apəh à atà gay mamətsay aġha

la mawul à uda aġha kà masəla

(Mata 17.22-23; Luka 9.43-45)

³⁰ Tadà aġatà la abatà, taguwà à uda la kutso Galili la abà. Yesu kà asəl kà dza asəl slaka madz à ahəġ aġha aw, ³¹ kà uwana atapəlà azlaməna matapla la slaka aġha, agòd à atà: “Kona aġha dza tadəviya à ahàl aġha azladza. Atà tadəkəday, ama la lig la ahəġ gədawul à uda la mamətsay la mahənay makər.” ³² Azlaməna matapla la slaka aġha tatsənà godega aġha gay uwatà aw, ŋgaha guba akès atà bay kà manaval.

Məġga la tataka gami la abà, ma zlà uwa?

(Mata 17.22-23; Luka 9.46-48)

³³ Tabèz à gudəġ Kapernahum. Uwana tadà à gày, Yesu anəv à azlaməna matapla la slaka aġha: “Kà mana kabəyàw vok gay la tetəvi la ama ma?” ³⁴ Ama tadzà à ahəġ titi, kà uwana la tetəvi la ama kà, tabayà à vok à gay haday, tagòd: “Uwa məġga la tataka gami la abà uwa?” ³⁵ Yesu adzà madzay, azəl azlaməna matapla la slaka aġha kulo gəl aġha səla, agòd à atà: “Baġa dza asal mapak mazəb gəl gə kà, say apak mabəziga bəziga aġha azladza gesina, apak masla mazəb à atà kiwa.” ³⁶ Yesu azəb bëzi ŋuvga à ahàl, atsiZlla atà à huma à gay. Akès bëzi la ahàl, agòd à azlaməna matapla la slaka aġha: ³⁷ “Uwabeyuwi uwana akəs bëzi ŋuvga uwanay kà sləm gulo kà, akəs gi. Ŋgaha uwabeyuwi uwana akəs gi kà, akəs gi pəra aw, ama akəs masla masləl gi à waġ.”

Dza uwana masla məzam gami aw kà masla slawda gami

(Luka 9.49-50)

³⁸ Yuhana agòd à Yesu: “Sufəl gulo, mənəġà dza anik uwana akudək masasədok mawisiga la sləm aġak, ama mədədəl gay à ahəġ, kà uwana anəfà anu aw.”

³⁹ Ama Yesu agòd à atà: “Kadədawwal gay à ahəġ aw, kà uwana dza la ahəġ adàh nadzipo la sləm gulo pəra, la lig la ahəġ kà, atugw à gi gay à vok aw. ⁴⁰ Kà uwana uwabeyuwi uwana masla məzam gami aw, kà slawda gami. ⁴¹ Səlàw kà, dza uwana adàvə à akul kətsaw iyaw, kà uwana akul aġha dza uwana Zəzagəla afəl dza-kwa à gəl kà, adàbèz à masik aġha.”

Gay lakəl aġha zlazladə aġha tsakana

(Mata 18.6-9; Luka 17.1-2)

⁴² “Dza uwana adukw tekula aġha azlabəza uwanay à ahəġ à tsakana à abà, tadiġ gi gəl à vok kà, masla kà ŋuləm tawadal nəvol akur à kuda, taməla à dərəv à abà. ⁴³ Baġa kà ahàl aġak la uwana katəd à tsakana à abà, nàts à tsəh ala, ŋuləm kà kabəz à sifa la ahàl tekula, kà magay la ahàl səla nna, uwana adàdala kà à gày akəl uwana à abà adəməts ala aw. ((⁴⁴ La abatà maduwari uwana azuw vok amətsay aw, ŋgaha akəl bay aməts ala aw.)) ⁴⁵ Baġa kà asik aġak la uwana katədiya à tsakana à abà kà, nàts à tsəh ala. Ŋuləm kabəz à sifa la asik tekula, kà mad à gudūh akəl à abà la asik səla nna, uwana aməts ala dikidiki aw. ((⁴⁶ La abatà maduwari uwana azuw vok adəmətsay aw, ŋgaha akəl aməts ala aw.)) ⁴⁷ Baġa kà yewdi aġak la uwana adala ka à tsakana à abà, bəđ à waġ, ŋuləm kabəz à sifa la yewdi tekula gə à ka magay la yewdi səla kà madiya à gudūh akəl à abà. ⁴⁸ La abatà maduwari uwana azuw vok adəmətsay aw, ŋgaha akəl la abà kà madzəd atà ala adəməts ala aw. ⁴⁹ Kà uwana dza gesina tadətəka atà slugul à adi la akəl, bokuba uwana tatak slugul à tatak à adi kà matsədəġ.”

⁵⁰ “Kà uwana slugul kà tatak delga, ama baġa slugul azladay aw, ma kakay kazladawwaġ ala ma? Gəw la slugul la ləv aġkul la tsəh, dzəw à ahəġ la wurwur, kadəhawa à magazlay la tataka aġkul la abà aw!”

Yesu apahla gay ala lakəl aġha makudək mis

(Mata 19.1-12; Luka 16.18)

10 Yesu asà à afik la abatà, ahàd à gay makwi aġha kutso Yahudiya la gay dərəv uda anik aġha Urdun. Bə gotənaġ maham à ahəġ dza tahamà gay à vok la slaka aġha aya. Ŋgaha atəpatàla bokuba uwana adəhəhəġ koksikoksi. ² Azla Farisəya anik tasà à waġ à slaka Yesu, asà à atà kà makəsəl maləkaw à ahəġ kà gay aġha: “Wakitə seriya gami ma avà tetəvi à dza kà makudək mis aġha takay?” ³ Yesu awùlla à atà ala la magoday: “Mana Musa agòd à akul ma?” ⁴ Tagòdal: “Musa avà tetəvi à dza kà matsetser wakitə makudək mis, ŋgaha məsakiya à mis uwatà.” ⁵ Ama Yesu agòd à atà: “Musa apəh à akul kiya uwatà kà, kà dzaġdzaġ aġha ləv aġkul. ⁶ Ama dagay madzəka gudəġ à vok, mok uwana Zəzagəla adəhə tatak gesina kà, aġəl zil la mis pəra. ⁷ Gay gə la uwaga zil asàkiyà à baba aġha à ahəġ la iyà aġha, kà madz à ahəġ la mis aġha. ⁸ Atà səla nna tapək vok tekula. Kiya uwaga atà səla aya aw, ama tagay kà vok tekula pəra. ⁹ Dza avahəġ ala uwana Zəzagəla ahamàla gay à vok aw.”

¹⁰ Mok uwana atà la kay, azlaməna matapla la slaka aġha tanàvə Yesu lakəl aġha gay uwatà aya. ¹¹ Masla

† 9.48 Yesayya 66.24 †† 10.4 5Musa 24.1-4 ‡ 10.6 1Musa 1.27; 5.2 †† 10.8 1Musa 2.24

agòd à atà: “Baŋa dza akudək mis aŋha, azəb anik, adàh à gəl gaw la mis teraŋa gà uwatà.”¹² La kità babay kà, baŋa mis akweska zil aŋha teraŋa, ŋgaha adiya à zil anik, adàzab zil.”

Yesu apis gay à azlabəza à vok

(Mata 19.13-15; Luka 18.15-17)

¹³ Azladza tasàhla azlabəza ŋuv ŋguvga à Yesu à waŋ, kà madəbani atà la mapis à atà gay à vok. Azlaməna matapla la slaka aŋha taslāh məl à azladza à gəl.

¹⁴ Uwana Yesu anəŋà uwaga, azinal à gəl, agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Sàkàw azlabəza ŋuv ŋuvga tasa à waŋ à slaka gulo. Kadədaw atà gay à ahəŋ aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà aŋa azladza uwana bokuba atà uwaga.”¹⁵ Hadəy, gəgòd à akul: Uwabeyuwi uwana akəs makoray Zəzagəla bokuba bəzi ŋuvga aw, adàda à abatà dikiđiki aw.”¹⁶ Ŋgaha azəb azlabəza à ahəl, afahà à atà ahəl aŋha à gəl, la tekula tekula aŋatà gesina, apis à atà gay à vok.

Bəzi kohana galepi gà

(Mata 19.16-30; Luka 18.18-30)

¹⁷ Uwana Yesu adatsizlla kà maday aŋha, dza anik asà à waŋ la mahoyay, akədédal à ahəŋ, agòd: “Kak Sufəl, kak delga, mana gədehəŋ kà gi aŋa mabəz sifa adəv à gay aw ma?”¹⁸ Yesu agòd: “Kà mana kagòd, kà gi delga ma? Dza delga la ahəŋ aw, say Zəzagəla pəra.”¹⁹ Kasəl mapəhay aŋa Zəzagəla bay: Kakəd dza aw, kəs gay aŋa azlabəza aŋak la aŋa iyə aŋak.”

²⁰ Masla agòd: “Məŋga, gədakəs mapəhay uwaga dagay la bəzi gà.”²¹ Yesu anəŋəz masla la mawoyəŋ, agòd: “Tatak tekula aləg kà ka: Həd, kadaw azlatatak aŋak ala gesina, vāh sili gà à azlaməna kuda, kadəbəz ləmana la zagəla la afik. Ŋgaha kà, sà à waŋ, kà nəfà à gi!”²² Ama uwana atsənà uwaga, ləv azəŋ kà gay uwatà, ŋgaha adà aŋha la mapak ləv gà, kà uwana tatak aŋha aŋuvaw.

²³ Yesu anəŋà azlaməna matapla la slaka aŋha à adi, agòd à atà: “Zlazlada kà aŋa dza galepi kà mad à makoray Zəzagəla!”²⁴ Ləv avəl à atà à gay kà gay uwaga. Ama Yesu agòd à atà aya: “Azlabəza gulo, madiya à makoray Zəzagəla kà zlazlada!”²⁵ Ŋləm zlugumi agwu à uda la afik lepiri, kà galepi aŋa mad à makoray Zəzagəla.”²⁶ Ləv avəl à azlaməna matapla aŋha à gay kaykay aya kà gay uwaga, tagòd kà atà kà atà: “Tsa baŋa kiya uwaga ma: Uwa aslala vok aŋa mabəlay uwa?”²⁷ Yesu anəŋà à atà à adi, agòd: “Zlazlada la slaka azladza, ama la slaka Zəzagəla kà zlazlada aw, kà uwana masla aslala vok kà madāh tatak gesina.”

²⁸ Piyer agòd: “Nəŋəŋ, mədasak à tatak gesina à ahəŋ, mədanəfa ka.”²⁹ Yesu agòd: “Dziriga, gi bay gəgòd à akul: Uwabeyuwi uwana asakiya gəy aŋha à

† 10.19 2Musa 10.12-16; 5Musa 5.16-20

ahəŋ, baŋaw azladedə aŋha, la azlaiyà aŋha, la azlabəza aŋha, baŋaw azlabəza aŋha à ahəŋ, amiyaka guf aŋha kà gi, ŋgaha kà gay matsidayga kà,³⁰ Zəzagəla adāvəl, adəbəz tatak aŋha asik dzim aya, la mok aŋa madz à ahəŋ la gudəŋ la vok: azlagəy, azladedə, azlaiyà, azlabəza, azlaguf, azlamətəŋəbay bay, kà la huma la gay, adəbəzal sifa adəv à gay aw la zagəla la afik aya.”³¹ Ama aŋuvaw uwana tatsà vok à huma, tadəpakah azlaməna à lig, ŋgaha azlaməna à lig bay tadəpakah azlaməna à huma.”

Yesu awulla gay mamətsay aŋha à tsəh kà maməkər

la mawul à uda aŋha

(Mata 20.17-19; Luka 18.31-34)

³² Uwana atà la tetəvi la ama kà mad à Urusalima, Yesu aguwa à huma, guba akəs azlaməna matapla la slaka aŋha, azladza uwana tanəfà atà guba akəs atà babay. Ŋgaha Yesu ahəl azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà aya, kokuda aŋatà, adzəkà mapəh à atà gay uwana adəbəzal.”³³ Agòd à atà: “Tsənəwwəŋ, məda à Urusalima. La abatà tadəvə Kona aŋa dza à ahəl aŋa azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakitə seriya aŋa Zəzagəla. Tadədukwla seriya mamətsay à gəl, tadəməliya à ahəl aŋa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw.”³⁴ Tadət-səkəla magòdāhay à gəl, tadətəfal slesliβ à vok, tadəzlabay la golba, tadəkəday. Ama la mahəŋay maməkər adəwul à uda la mamətsay.”

Manavay aŋa Yakuba la Yuhana

(Mata 20.20-28)

³⁵ La lig la ahəŋ Yakuba la Yuhana, azlabəza aŋa Zebede, tazə vok à slaka Yesu, tagòd: “Məŋga gami, tatak la ahəŋ à uwana mənava à gay ala.”³⁶ Yesu agòd à atà: “Mana asa à akul gədahakullan ma?”³⁷ Tawuləlla: “Baŋa kadəzda madzay la kursi mazləbay aŋak la afik kà, vā à anu tetəvi kà madza madzay tekula la ahəl kaf aŋak ŋgaha tekula la ahəl gudzay aŋak!”³⁸ Yesu agòd à atà: “Kasəlaw tatak uwana kanavaw aw, kaslawwal à vok kà mas tatak à uda la kətsaw ŋgərpa uwana la abə gədəsay ay? Kadəbəzaw batem aŋa ŋgərpa uwana tadədah gi à ahəŋ ay?”³⁹ Ŋgaha tawuləlla: “Iyay, məslala vok.” Yesu agòd à atà: “Hadəy, kadəsaw tatak à uda la kətsaw ŋgərpa uwana la abə bokuba gi, kadəbəzaw batem uwana tadədahgəŋ bay.”⁴⁰ Ama slaka madza madzay la ahəl kaf gulo ŋgaha la ahəl gudzay gulo kà, gay gulo aw. Slaka uwaga kà, Zəzagəla la uwana adəhanəŋ à ahəŋ kà aŋa azladza uwana atsatsəmāni à atà.”

⁴¹ Uwana azlaməna matapla anik kulo tatsəŋ gay uwaga kà, taŋəŋəz lakəl aŋa Yakuba atà la Yuhana.

⁴² Gay gà la uwaga Yesu azəl à atà gesina à slaka aŋha,

agòd à atà: “Kasəlaw kà azlauwana tanəŋla à atà boku-ba azlasufəl aŋa kutso kà takor azladza, ŋgaha azlaməŋ dza aŋatà, tadaha à atà ndzəda à gəl. ⁴³ Ama uwaga apaka vok la tataka aŋkul la abà aw. Ama baŋa tekula la tataka aŋkul la abà asal mapak məŋga kà, say agay masla mazəb kiwa à azlaanik. ⁴⁴ Dza uwana asal mapak dza teraŋa gə la tataka aŋkul la abà kà, say apak mayà aŋa azlaanik aŋkul gesina. ⁴⁵ Amiyaka Kona aŋa dza kà, asà à waŋ kà mazlakəŋ aŋa azladza aw, ama asà à waŋ kà mazlak azladza, ŋgaha kà mav sifa aŋha bokuba tatak mapəlla gəl à azladza aŋuvaw à ahəŋ.”

Yesu awur Bartime guləf ala

(Mata 20.29-34; Luka 18.35-43)

⁴⁶ Uwana tabəz à gudəŋ Yeriko, Yesu la azlaməna matapla aŋha la maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasà à uda la gudəŋ uwatà la abà. Dza guləfga la slaka madza madzay la gay tetəvi atsətsəh tatak. Sləm aŋha Bartime, kona aŋa Time. ⁴⁷ Uwana atsənəŋ kà Yesu zil Nazaret la uwana adà à awtəy kà, adzəkà mawiyay: “Yesu, Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁸ Azladza aŋuvaw taslāhal məl à gəl kà madz à ahəŋ titi, ama masla awiyà la ndzəda aya: “Kona aŋa David, vok aham à kak kà gi!” ⁴⁹ Yesu atsizilla à ahəŋ, agòd: “Zàlàwwal!” Tazàlalla, tagòdal: “Wàd vok à uda, sà à afik, azàla ka!” ⁵⁰ Ŋgaha guləf awits peteli ala, avàl à afik, asà à waŋ à slaka Yesu. ⁵¹ Yesu anàval la gay ala: “Mana asa à ka gədahakan ma?” Guləf agòdal: “Məŋga, asa à gi gəbəz yewdi gulo.” ⁵² Ŋgaha Yesu agòdal: “Hàd, madiŋal gəl à vok aŋak adawur kak ala!” Katskats abəzà à yewdi aŋha, anəfà Yesu.

Yesu adiya à gudəŋ Urusalima à abà

(Mata 21.1-11; Luka 19.28-40; Yuhana 12.12-19)

11 Mok uwana atà nekwa la Urusalima, bokuba la bəza gudəŋ Betfaze la Betaniya, tabəzà à gudəŋ kuvu à afik. (Uwana tazalalla la gay nasara gudəŋ Oliviye) Yesu asləl azlaməna matapla aŋha səla à huma, agòd à atà: ² “Dàw à gudəŋ uwaga à abà la huma aŋkul. Kadàbəzaw à ziwŋŋu ŋuvga mawadəŋ à ahəŋ gə uwana dza adadza à afik diki diki aw. Pələw, kasawgəla à waŋ! ³ Baŋa dza agòd à akul: ‘Mana kadahawlan mi?’, kagodawwal: ‘Asa à Sufəl gami, adàullalla à waŋ katskats.’”

⁴ Tahàd, tabəzà à ziwŋŋu mawadəŋ à ahəŋ gə à gəl la gay gamagày, la gay tetəvi. Uwana tapəl ziwŋŋu uwatà kà, ⁵ azladza anik uwana la abatà, tanəv à atà gay ala: “Mana kadahawlan ma? Kà aŋa ma kapəlaw bəzi ziwŋŋu uwaga ma?” ⁶ Tawul ala bokuba uwana Yesu apəh à atà, ŋgaha azladza tasək atà. ⁷ Tasəlla bəzi ziwŋŋu uwatà à Yesu à waŋ, tabəkəl lukut aŋatà à lig, ŋgaha Yesu adà à afik. ⁸ Azladza aŋuvaw tadàw lukut

aŋatà à tetəvi à ama, azlaanik tatsəd babasl biyaga uwana la guf la abà, taslāh à tetəvi à ama kà maslək-away. ⁹ Azlauwana la huma aŋa Yesu, la azlauwana tanəfay la tsəh, tawiyà la magoday: “Delga kà azladza tazləb Zəzagəla, mapis gay à vok agay la dza uwana atsà à waŋ la sləm aŋa Sufəl. ¹⁰ Zəzagəla apis gay à makoray aŋa baba gami David à vok, uwana adadzəka vok lagwa. Məzləbà Zəzagəla uwana la zagəla la afik kərkər!”

¹¹ Kiya uwaga Yesu ahəd à gudəŋ Urusalima, kà mad à gəy Zəzagəla à agu, anəŋà azlatatak gesina lela. Uwana gay mokokhu adagay, ahəd à gudəŋ Betaniya la azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha səla uwatà.

Yesu atsafla gudəv

(Mata 21.18-19)

¹² Lebəŋ gə, uwana tasà à uda la gudəŋ Betaniya, may akəs Yesu. ¹³ Anəŋà gudəv la babasl la vok, ŋgaha ahəd kà mayəh mayyay la vok aŋha. Ama uwana adabəziya à tsəh aŋha kà, abəzà mayyay la vok aŋha aw, say babasl pəra, kà uwana kaslā aŋa gudəv dadəŋ aw. ¹⁴ Yesu agòd à gudəv: “Dza adəzuw mayyay la vok aŋak aŋa tetuwa aya aw!”

Azlaməna matapla la slaka aŋha tatsənə gay uwaga.

Yesu akudəkəh azlaməna tsakalay à lag la gəy Zəzagəla la aku

(Mata 21.12-17; Luka 19.45-48; Yuhana 2.13-22)

¹⁵ Uwana tabəz à Urusalima, Yesu ahəd à məŋ gəy Zəzagəla à agu. Adzəkà makuđəkəh azlaməna tsakalay à uda, la azlaməna masukw tatak la gəy Zəzagəla la aku. Adakwà azlatabe aŋa azlaməna mabadla sili à ahəŋ la azlaskala madza madzay aŋa azlaməna madaw habakoku ala. ¹⁶ Asà kà dza baməraka tekula aŋa mad à gəy Zəzagəla à agu la tatak lakəl aw. ¹⁷ Atapla tatak à azladza, agòd: “Aganay uwana tatsətsər à wakità à abà, Zəzagəla agòd:

‘Sləm aŋa gəy gulo kà uwaga gəy madəv kufa aŋa azladza gudəŋ à vok gesina. Ama akul kà, kadapa-kawwan ala kà bokuba tsakur aŋa azlaməna gəl.’” ^{††}

¹⁸ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla tatsənə gay uwatà. Gay gə la uwaga tayəh Yesu kà maziŋ ala. Ama guba akəs atà kà masla, kà uwana ləv avàl à azladza à gay gesina kà gay aŋha.

¹⁹ Uwana mokokhu adasa à waŋ, Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha, tasà à uda la gudəŋ la abà.

Gay lakəl aŋa gudəv uwana agul afik

(Mata 21.20-22)

²⁰ La gay bebəŋ bəŋ uwana tadəw à awtəy la abatà, tanəŋà gudəv uwatà aya, adagul à afik la slilih gə

† 11.9 Mahabay 118.25-26 †† 11.17 Yesayya 56.7; Yeremiya 7.11

gesina. ²¹ Awùl à Piyer à gəl, agòd à Yesu: “Məŋga gu-lo, nəŋà gudəv uwana katsəfla, kà adagul à afik tsi!” ²² Yesu awùlla à atà ala: “Haday, gəgod à akul, baŋa kadiŋaw gəl à Zəzagəla à vok kà, ²³ kaslawwal à vok aŋa magoday à gudəŋ uwanay: Zà vok la abanay, tsə gəl à dərəv à abà. Baŋa kadzurkaw la ləv aŋkul la tsəh aw, kadiŋawwal gəl à vok la ləv aŋkul la tsəh kà, uwaga adəpakakulla vok haday. ²⁴ Gay gə la uwaga gəgod à akul, baŋa kadəvaw kuđa kà manav tatak anik la sləm gulo kà, diŋawwal gəl à vok kà kadabəzawwal, ŋgaha tadəvəkulla. ²⁵ Mok uwana katsizləwla kà madəv kuđa kà, baŋa gay la ahəŋ la ləv aŋkul la tsəh la dza anik kà, matsalaŋ mawisiga aŋha ala ŋgaha Baba aŋkul, uwana la zagəla la afik amatsakulaŋ ala bay. ((²⁶ Ama baŋa kamatsawwaŋ azladza anik ala aw kà, Baba aŋkul uwana la zagəla la afik adəmətsakulaŋ ala bay aw.))”

Uwa avà maslay à Yesu uwà?

(Mata 21.23-27; Luka 20.1-8)

²⁷ Tawùl à Urusalima aya. Mok uwana Yesu auguzahay la gày Zəzagəla la aku kà, azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga tasà à waŋ à slaka Yesu. ²⁸ Tanəv à Yesu la gay ala: “La maslay ma uwala kadàh sləray uwanay la? Uwa avà à ka tetəvi kà madàh sləray uwanay uwa?” ²⁹ Yesu awùlla à atà ala: “Gi bay, gənav à akul manavay tekula. Baŋa kawulawgəla, gi bay gədəpəhakulla maslay uwana gədàhla sləray. ³⁰ Uwa avà tetəvi à Yuhana kà madàh batem uwa? Zəzagəla ay? Awma azladza takay? Wùləwəgəla!” ³¹ Ama takəs sawaray kà atà kà atà, tagòd: “Baŋa məgod kà: Zəzagəla la uwana avàl tetəvi kà, adəgod à anu: Ka mana kadiŋawwal gəl à vok aw zlə ma? ³² Ama baŋa məgod kà, azladza tavàl tetəvi tsa kità aw kà...” (Guba akəs atà kà azladza, kà uwana azladza gesina tanəŋà Yuhana kà masla kà dza uwana Zəzagəla aslèl à waŋ la dziriga) ³³ Kà uwaga tagòd à Yesu: “Məsəl aw.” Yesu agòd à atà: “Ayyà, gi bay, gəpəhakulla dza uwana avà à gi tetəvi aŋa madàh tatak uwanay suwaŋ aw.”

Gay la gay la abà aŋa azlamagamza makəsafər gə

(Mata 21.33-46; Luka 20.9-19)

12 Yesu apəh à atà gay la gay la abà, agòd: “Dza anik atsəb matavəruk à guf aŋha à abà, akəsəl zlagam à adi; adəhà slaka à ahəŋ kà makudits iyaw mayyay matavəruk uwatà à abà, aŋəl gày kà aŋa masla manəŋla guf. Asàkla à azlamagamza aŋha la ahəl, adə aŋha à mauguzahay anik kərkər. ¹² Uwana təla mahənaŋ tatak adasa à waŋ, aslèl kohana aŋha à slaka azlamagamza uwatà kà, mavàl humà tatak aŋa guf aŋha suwaŋ. ³ Ama atà takəs magamza uwatà, ta-

† 12.1 Yesayya 5.1-2

zlab, takudək la ahəl deyday. ⁴ Dza aŋa guf aslèl kohana anik à slaka aŋatà aya. Azlamagamza tatsəh à gəl, ŋgaha tatsəkəl magodahay à gəl. ⁵ Dza aŋa guf aslèl magamza anik aya. Masla kà takəd. Tadəhəhəŋ azlamagamza anik à vok aŋuvaw kalkal kiya uwaga, tazlabəh azlaanik, ŋgaha azlaanik bay takəd atà. ⁶ Atəm kà dza aŋa guf à ahəŋ kà dza tekula pəra, bəzi gay ləv aŋha uwana awoyàŋ məŋga. La madəvla à gay, aslèl à slaka aŋatà, adzùgw kà: ‘Tadəzlabəh kona gulo haday aw ay’, agòd. ⁷ Ama atà tagòd kà atà kà atà: ‘Aŋanay dza uwana adəzuw gày. Səw à waŋ, məkəd ŋgaha guf adəgəd à anu!’ ⁸ Takəs masla, takəd masla, taməl à uda la guf la abà.”

⁹ Yesu agòd: “Iyay zla, mana dza aŋa guf adədehəŋ ma? Adəsa à waŋ, adəkəd azlamagamza makəsafərga uwatà, adəvə guf uwatà à azlaanik. ¹⁰ Haday, kadzəŋəw gay uwanay la wakità Zəzagəla la abà: ‘Akur uwana azlaməna maŋal gày taməlla kà, masla la uwana adapak akur mawəd gày.

¹¹ Aŋanay uwana Sufəl Zəzagəla adəhəŋ uwaga kà nadzipo la huma yewdi gami!” ††

¹² Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tayəh kà makəs Yesu, kà uwana atà tasəl, kà Yesu apəh gay la gay la abà uwaga kà lakəl aŋatà. Ama guba akəs atà, kà maham à ahəŋ dza, kà uwaga à uwana tasəkəl, tadə aŋatà.

Mapəl hadama à mənə sufəl

(Mata 22.15-22; Luka 20.20-26)

¹³ Ama katskats azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga taslèl azla Farisəya anik, la azlaanik la tataka aŋa maham à ahəŋ matsən vok gay la sufəl Herod kà magəd uwana à afik, azlayla kà vok kà makəsəla. ¹⁴ Tasà à waŋ, tagòd à Yesu: “Məŋga, məsəl kà kapəhay kà say dziriga pəra, la madz à ahəŋ bokuba uwana asə à Zəzagəla, pəh à anu wakità seriya gami, ma avà à anu tetəvi aŋa mapəl hadama à mənə sufəl Zəsar takay? Awma məpəlal aw takay?” ¹⁵ Ama Yesu asəl kà madzugway aŋatà kà mawisiga, agòd à atà: “Kà mana kavavaraw gi kiya uwaga ma? Səwgəla sili uwaga à waŋ gənəŋəŋ.” ¹⁶ Tasəlla sili à waŋ. Agòd à atà: “Gəl la sləm uwanay la sili la afik ma aŋa uwa?” Tagòdal: “Aŋa Zəsar.” ¹⁷ Yesu awùlla à atà ala: “Delga, vəw à mənə sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, vəw à Zəzagəla bay tatak uwana aŋa Zəzagəla.” Ləv avàl à atà à gay kà gay aŋha, məslək la ahəŋ aw.

Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay

(Mata 22.23-33; Luka 20.27-40)

¹⁸ Azlaanik la tataka aŋa azla Sadukiya la abà, tasə à waŋ à slaka Yesu. (Atà kà, mawul à uda la mamətsay la

†† 12.11 Mahabay 118.22-23

ahəŋ aw, tagòd) ¹⁹ Tagòd à Yesu: “Məŋga, Musa atset-sèr à anu mapəhay uwanay: ‘Baŋa dza anik amətsay, asàkiyà à mis aŋha à ahəŋ kokudà bəzi, say deda aŋha azəb mis à uda la gay kuɖa la abà. Ngaha abəziya azlabəza la mis uwatà kà à huma aŋa deda aŋha uwana aməts.’ ^{†20} Azladedà zilga mədəf la ahəŋ. Magolga aŋatà azəb mis, ngaha aməts kokudà mayyay bəzi. ²¹ Masəla azəb à uda la gày kuɖa la abà, amət-sàlən ala kokudà mayyi bəzi aya. Kiya uwaga apakà vok la mamakər aŋatà bay. ²² Kiya uwaga atà mədəf nna mis atsetsèr à atà à gay, taməts kokudà mayyi bəzi la masla. La lig la ahəŋ, mis aməts suwaŋ. ²³ Ngaha tak ma, la mok uwana azladza tadəwul à uda la mamətsay ma, mis ma adəgay ma aŋa uwa tak uwa? Kà uwana agà mis aŋatà mədəf nna!” ²⁴ Yesu awùlla à atà ala: “Kazawla haday zla! Kasəlaw wakità Zəzagəla aw, kasəlaw maslay aŋha babay aw. ²⁵ Kà uwana la vud uwana azlamazimnekid tadəwul à uda la mamətsay kà, azlamis la azlazil tadəzab vok aya aw, ama tadəpaka-hay kà bokuba azlamalika, uwana la zagəla la afik pəra. ²⁶ Lakəl aŋa azlamazimnekid, uwana tawul à uda la mamətsay kà, kadzəŋəw dikidiki la wakità la abà aw uwà? Paŋaw ma uwala abadlamà à Musa la aləl aŋa akəl la abà, la gay kuswekuswe la abà ala? Agòdàl: ‘Gi Zəzagəla aŋa Abəraham, gi Zəzagəla aŋa Isak, ngaha gi Zəzagəla aŋa Yakuba bay.’ ^{††27} Uwaga bokuba magodəy kà Masla kà Zəzagəla aŋa azlamazimnekid aw, ama aŋa azlauwana la sifa. Gay gə la uwaga kaza-hawla la dziriga.”

Mapəhay aŋa Zəzagəla uwana aduwa à vok

(Mata 22.34-40; Luka 10.25-28)

²⁸ La kaslā uwatà madzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla la ahəŋ la abatà, atsəbà à atà sləm kà tabəy vok à gay. Atsənəŋ kà Yesu awùlla à azla Sadukiya kà lela. Azà vok à awtəy, anəval à gay ala: “Mapəhay ma uwala à uwana aduwa vok ala?” ²⁹ Yesu awulàlla: “Aganay uwana aduwa azlaanik gesina: ‘Tsənəwwəŋ akul azladza Isərayel! Sufəl Zəzagəla gami kà, masla Sufəl kokudà gəl aŋha. ³⁰ Wòyà Sufəl Zəzagəla aŋak la ləv aŋak gesina, la sifa aŋak gesina, la haŋkəli aŋak gesina, ngaha la ndzəda aŋak gesina.’ ³¹ Aganay mapəhay masəla: ‘Wòyà masla magay aŋak bokuba gəl aŋak!’ Mapəhay uwanay la uwana aduwa azlaanik gesina.” ³² Məŋ dza uwatà agòdàl: “Delga Sufəl, kapəh dziriga, Zəzagəla tekula, anik la ahəŋ aw, say azladza takəs gay aŋha. ³³ Say dza awoy Zəzagəla la ləv aŋha, la haŋkəli aŋha, la ndzəda aŋha gesina, ngaha bay awoy masla magay aŋha babay bokuba gəl aŋha. Manəf mapəhay səla uwaga la uwana aduwa tatak gesina uwana mədawal à akəl à tsəh kà aŋa Zəzagəla, la uwana məvəl gesina.” ^{†34} Yesu anəŋəŋ kà madza-

† 12.19 5Musa 25.5 †† 12.26 2Musa 3.6 † 12.33 3Musa 19.18; 5Musa 4.35; 6.4-5; Hosəya 6.6

haga aŋa wakità seriya uwatà awùlla à uda la haŋkəli, ngaha agòdàl: “Kak kà, kərkər la makoray Zəzagəla aw.”

La lig la ahəŋ guba akəs atà gesina kà manaval gay anik.

Dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl ma Kona ma aŋa uwa?

(Mata 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵ Mok uwana Yesu atəpatàla la gày Zəzagəla la aku, anəvə à atà gay uwanay: “Kakay azlamadzahaga aŋa wakità seriya tagodəy kà: Dza uwana tafəl dzakwa à gəl, kà mayyi à tsəh ala aŋa David ma? ³⁶ Kà uwana Masasədok Zəzagəla la uwana aguwa la David la abà, à uwana apəh la gəl aŋha:

‘Sufəl agòd à Sufəl gulo:

‘Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl, ngaha gədəbək azlaməna məzam aŋak à tsəh asik aŋak.’ ^{††}

³⁷ David la gəl aŋha azəlal Sufəl, ngaha ma kakay Kris-tu kà agay mayyi à tsəh ala aŋa David ma?”

Dahəw haŋkəli kà azlaməna wakità seriya aŋa Zəzagəla

(Mata 23.1-36; Luka 20.45-46)

Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tatsənə gay aŋa Yesu la marabay. ³⁸ Agòd à atà la matapla aŋha la abà: “Dahəw haŋkəli kà azlamadzahaga aŋa wakità seriya! Asa à atà mauguzahay la dawarawa məŋga la vok, asa à atà kà azladza tasokw à atà la slaka maham gay à vok. ³⁹ Tayahay kà slaka madza madzay delga la gày mazuw tatak may la aku. ⁴⁰ Tazəb tatak à azlamis kuɖa ala, ngaha la madəv kuɖa ziŋziŋga kà azladza aŋa magodəy kà atà azladza dziriga. Atà tadəbəzal seriya dzəŋdzəŋga.”

Mav tatak à Zəzagəla aŋa mis kuɖa

(Luka 21.1-4)

⁴¹ Yesu adzà madzay nekwa la sahar sili, la gày Zəzagəla la aku, ngaha anəŋə uwana azladza tabək sili à sahar à agu. Azlagalepi anik aŋuvaw tavəh məŋga.

⁴² Mis kuɖa gə asà à waŋ, awits nini səla à agu. ⁴³ Yesu azəl azlaməna matapla la slaka aŋha, agòd à atà: “Gəgodə à akul: mis kuɖa uwanay kà, avə sili uwana aduwa à azladza anik gesina, ⁴⁴ kà uwana atà kà, tavə sili aŋa ləmana aŋatà məŋga, ama mis kuɖa uwanay avə gesina, anik aŋha la ahəŋ kà mazuway aw.”

Makal gày Zəzagəla à ahəŋ

(Mata 24.1-2; Luka 21.5-6)

13 Uwana Yesu adasa à uda la gày Zəzagəla la aku, tekula la tataka aŋa azlaməna matapla la slaka aŋha agòdàl: “Məŋga gulo, nərəz azlaakur aŋa gày

†† 12.36 Mahabay 110.1

uwanay tsi, atà dzəba aṅha səla aw!"² Yesu awulàlla: "Kanəṅa gày mənḡa uwanay ay? Amiyaka akur tekula kà, adàḡədal à gay aw. Azlaməna məzam tadàbazlah à ahəṅ gesina."

Madzəka vok aṅa ṅəṛpa

(Mata 24.3-14; Luka 21.7-19)

³ Yesu ahəd à gudəṅ à afik, adzà madzay la gudəṅ kuvu la afik, la huma magol gày Zəzagəla. Azla Piyer, Yakuba, Yuhana la Andəre uwana kokudə gəl aṅatà, tanàval: ⁴ "Pəhanula, mbà tatak uwanay adəpaka vok ma? La mana mədānəṅəṅ madəv à gay aṅa tatak uwaga adàsa à waṅ ma?"⁵ La abatà Yesu adzəkà mapəhla ala la magodəy: "Dahàw haṅkəli, dza avavar akul aw!"⁶ Kà uwana azladza aṅuvaw tadàsa à waṅ la sləm gulo, tadəḡodəy: 'Gi la uwana, gi dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl.' Tadəzah azladza ala aṅuvaw.⁷ Baṅa kadətsənaw gay guvəl la slaka nekwa gə, ṅgaha uwana la slaka kərkər gə kà, guba akəs akul aw. Say uwaga adapaka vok leri, ama uwaga kà makəd gəl aṅha dadəṅ aw.⁸ Kà uwana azladza kutso anik tadəp guvəl la azladza kutso anik, makoray aṅa sufəl anik tadəp guvəl la makoray aṅa sufəl anik. Kutso adəbəlaka vok la slaka anik anik, ṅgaha may mənḡa adàsa à waṅ. Uwaga madzəka vok aṅa ṅəṛpa bokuba mazay aṅa huđ bəzi pəra."

⁹ "Ama akul kà, dahàw haṅkəli kà gəl aṅkul, kà uwana tadəkasa akul, ṅgaha tadədəhla akul à huma seriya. Tadəzlabah akul la gày madəv kudə la aku. Tadətsazlah akul à huma azlaməṅga, la azlasufəl kà gay gulo, ṅgaha kadəpahaw gay gulo la huma aṅatà.¹⁰ Say dza gesina la gudəṅ la vok tadətsən gay Zəzagəla dadəṅ.¹¹ Baṅa takas akul, tadala akul à huma seriya, guba adəkasa akul dadəṅ, kà gay uwana kadəpəhaw à atà à adi aw. Ama baṅa kaslā adàsa à waṅ, gay uwana kadəpəhaw kà kadəbəzawwal la ləv aṅkul la tsəh, kà uwana gay uwanay kà, gay aṅa gəl aṅkul aw, ama Masasədok Zəzagəla adəvā à akul!¹² Azladza tadəvah azladedə aṅatà la ahəl aṅatà kà makəd atə. Baba bay adəva bəzi aṅha kà aṅa makədəy, azlabəza bay tadəgohla afad à azlabəba aṅatà à gəl, ṅgaha tadəkad atə.¹³ Azladza gesina tadəpəsewah akul lakəl aṅa gay gulo. Ama dza uwana adəbasin tsəràh à awtəy la tetəvi Zəzagəla la ama kà, masla kà adəbəlay."

Masla məzam aṅa dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl

(Mata 24.15-28; 21.20-24)

¹⁴ Yesu aḡod bay: "Kadənəṅaw dza uwana tazala: Məzam aṅa Zəzagəla adədza madzay la slaka uwana azlayla aw, (Dza uwana adzeṅ uwaga kà atsənəṅ lela!), azlauwana la Yahudiya tadəhoy à gudəṅ à afik.¹⁵ Dza uwana la gəl gày, adàsa à vədah, ama adəda à gày kà

mahəl tatak aṅha aya aw.¹⁶ Dza uwana la guf la abə, adəwul à mtəga kà mahəl lukut aṅha bay aw.¹⁷ ṅḡəṛpa kà aṅa azlamis uwana la bəza la huđ, ṅgaha azlamis uwana bəza vərna aga à atə la ahəl, la mavakay uwatə.¹⁸ Dəvəw kudə à Zəzagəla kà tatak uwaga aṅa mapak vok la təla anasl aw.¹⁹ La kaslā uwatə kà, ṅḡəṛpa mənḡa adəḡay la ahəṅ, uwana adəpak vok dagay uwana Zəzagəla adəhə gudəṅ à vok tsəràh à lakana aw, adəpaka vok bokuba uwaga aya dikiđiki aw.²⁰ Ama Zəzagəla adəḡ azlamavakay uwatə desl kà azladza aṅha uwana adətsatsamani à atə. Baṅa kiya uwaga aw, kà dza adəbəlay dikiđiki aw."

²¹ "Kiya uwaga, baṅa dza anik aḡod à akul: 'Aḡanay dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl la abanay, à aḡatəy, la abatəy', kadinawwal gəl à vok aw!"²² Kà uwana azlaməna mapəh à atə gay à ahəl fidaga tadəsaḡa à waṅ, tadəpahla azlanadzipo anik anik ala, kà maz azladza uwana ala Zəzagəla adətsatsamni atə, à baṅa taslala vok.²³ Akul zlə kà, dahàw haṅkəli! Gədapəh à akul tatak uwaga à vok à abə dagay uwarə."

Mawul à waṅ aṅa Kona aṅa dza

(Mata 24.29-31; Luka 21.25-28)

²⁴ "La mavakay uwatə, la lig aṅa ṅḡəṛpa la ahəṅ, afats adətəf à zagəla, təla adəudəy aya aw.²⁵ Azlatsetsilin tadəsokw à ahəṅ la zagəla, azlamaslay uwana la zagəla la afik tadəbəlaka vok.²⁶ ṅgaha azladza gesina tadənəṅ Kona aṅa dza atsa à ahəṅ la habaga la abə, la ndzəda ṅgaha la mazləbay mənḡa.²⁷ Adəsləl azlamalika aṅha à slaka gesina, kà maham à gay azladza uwana à vok Zəzagəla atsatsəmāni atə, dagay la gay tər gudəṅ à vok ufad."

Uwana gudəv apəhla ala

(Mata 24.32-35; Luka 21.29-33)

²⁸ "Tapawla gay la gay la abə aṅa gudəv: Baṅa azləl ahəl mawga babasl adəy, kasəlaw kà təla madara kà nekwa.²⁹ Kiya uwaga babay, baṅa kanəṅaw tatak uwaga apakə vok gesina, sələw kà, Kona aṅa dza kà nekwa la gay gamagəy kà mas à waṅ.³⁰ Hadəy, aḡod à akul: Azladza aṅa zamana uwanay tadədəv à gay dadəṅ aw, say baṅa tatak uwanay adəpaka vok gesina dadəṅ.³¹ Zagəla la kutso tadədəv à gay, ama gay gulo kà, adədəv à gay dikiđiki aw."

Zəzagəla pəra asəl kaslā madəv à gay

(Mata 24.36-44)

³² "Ama dza asəl mavakay uwatə, baṅaw kaslā uwatə aw, azlamalika uwana la zagəla la afik tasəl aw, Kona aṅa dza bay asəl aw, say Baba kokudə gəl aṅha pəra.³³ Dahàw haṅkəli, kadzewhal aw, kà uwana kasəlaw mok uwana tatak uwaga adəpaka vok aw.³⁴ Adəpakay

† 13.26 Yesayya 13.10; Yoyel 2.10,31; Daniyel 7.13

kà bokuba dza uwana ad à mauguzahay, asàkiyà à gày aṅha à ahəṅ, aviyà à ahàl aṅha azlamagamza aṅha, avàhà à atà sləray ala, ṅgaha agòd à masla manəṅla gamagày: ‘Say kanəṅla lela, kadzəhal aw!’³⁵ Kà uwaga dzàw à ahəṅ la adi, kà uwana kasəlaw mok uwana zil gày adàwul à waṅ aw, bi la mokokhu, bi la tataka vəd, bi la mawiyay gotsak, bi məl palaha.³⁶ Baṅa atsa à waṅ katskats, abəza akul à gəl la madzəhal la abà aw.³⁷ Tatak uwana gəgod à akul, gəgod à azladza gesina babay: Dzàw à ahəṅ la adi!”

Azlaməṅga tadaha dabaray kà makəs Yesu

(Mata 26.1-5; Luka 22.1-2; Yuhana 11.45-53)

14 A lig mavakay səla kà aṅha madzəka madəvaday Paska uwana azladza tazuw Pain kokuda tatak makəsliṅ, azlaməṅga aṅha azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aṅha wakità seriya aṅha Zəzagəla tayàh tetəvi la vuđ uwatà, kà makəs Yesu la demdem, ṅgaha aṅha makəday.² Tagod: “Mədàkəs la vuđ madəvaday aw, kà azladza aṅha madzəka magazlay aw.”

Mis adzadzab aməl matərsin à Yesu à gəl

³ Uwana Yesu la gudəṅ Betaniya, la kay aṅha Səmon, masla akəl zagəla, mok uwana adadza madzay kà mazuw tatak may kà, mis anik asà à waṅ la aməl matərsin la ahàl la koloba gə, sləm aṅha aməl uwatà kà nar. Tsakalay aṅha kà zlazlada. Mis uwatà apəzl koloba, adzadzab matərsin uwatà à Yesu à gəl.⁴ Azladza anik uwana la abatà kà, azij atà à gəl, tagòd: “Kà mana awis aməl matərsin aṅha ala deyday ma?⁵ Agayṅa aduw matərsin gə ala aṅha sili dadərmokw makər, ṅgaha avàh sili gə azlaməna kuda la uwana aduwa à vok.” Kiya uwaga taṅoṅuz à tsəh ala lakəl aṅha.⁶ Ama Yesu agòd à atà: “Sàkəwwal! Kà mana kavərawla gay ma? Adàh à gi sləray delga gə.⁷ Azlaməna kuda kà, atà la slaka aṅkul koksikoksi, kaslawwalla vok aṅha madaha à atà delga koksikoksi bokuba uwana asa à akul. Ama gi gədàdza à ahəṅ la akul koksikoksi aw.⁸ Mis uwanay adaha uwana aslala vok. Masla adàh gi aməl matərsin à vok kà, kà madàh gi à ahəṅ aṅha maf gi à zəvay à agu.⁹ Haday, gəgod à akul: La gudəṅ la vok gesina, uwana tadəpah gay marabəṅ, tadəpəhay bay tatak uwana mis uwanay adahəṅ, ṅgaha mis uwanay adàwul à atà à gəl.”

Yudas asal mat kaf à Yesu à gəl

(Mata 26.11-16; Luka 22.3-6)

¹⁰ La lig la ahəṅ, Yudas Iskariyot, tekula la tataka aṅha azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla la abà, ahàd à slaka azlamadzahaga aṅha azlaməna mav tatak à Zəzagəla kà mat kaf à Yesu à gəl.¹¹ Uwana tatsənà uwaga

kà, tarəb, tagòdal: “Mədàv à ka sili.” Dagay kaslā uwatà, Yudas ayàh tetəvi kà mapəhla Yesu ala.

Yesu azuw tatak may aṅha Paska

la azlaməna matapla la slaka aṅha kulo gəl aṅha səla

(Mata 26.17-25; Luka 22.7-14; Yuhana 13.21-30)

¹² La mavakay teraṅa aṅha madəvaday Pain kokuda tatak makəsliṅ, vuđ makəd magadzaw aṅha Paska, azlaməna matapla aṅha tanəval à gay la: “Lala asa à ka kà məday kà madàh à ka tatak may aṅha madəvaday Paska à ahəṅ la?”¹³ Yesu asləl azladza səla la tataka aṅatà la abà, agòd à atà: “Dàw à gudəṅ à abà, dza la ahəṅ la tuguzl lakəl, la iyaw gə, kadəgagamaw akul nna.¹⁴ Nəfàw à gày uwana à abà adàda à agu, gòdàw à zil gày uwatà kà: Məṅga gami agod à ka: ‘Lala à gày gulo, uwana gədəzuw tatak may aṅha Paska la aku la azlaməna matapla gulo li? agod’, gòdàwwal.¹⁵ Masla adəpəhakulla gày məṅga uwana la afik gə, slaka madehəṅ à ahəṅ gə gesina. La abatà la uwana kadədahaw vok à ahəṅ gesina kà aṅami.”¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aṅha tahàd, tahàd à huđ gudəṅ à abà, tabəzà tatak à gəl bokuba uwana Yesu apəhatàla. Uwana tadəh tatak may Paska à ahəṅ kà, tawul à slaka Yesu.

¹⁷ Uwana mokokhu adasa à waṅ kà, Yesu abəz à abatà la azlaməna matapla aṅha kulo gəl aṅha səla.¹⁸ Mok uwana tadzà madzay, tazuw tatak may, Yesu agòd à atà: “Haday, gəgod à akul, tekula la tataka aṅkul la abà uwana məzuw tatak may səla adàta à gi kaf à gəl.”¹⁹ Azlaməna matapla la slaka aṅha tadzəkà mazawla à gəl, tagòdal la tekula tekula aṅatà: “Gi zlak uwà? Gi zlak uwà?”²⁰ Yesu agòd à atà: “Dza tekula la tataka aṅkul la abà, uwana mədəb aləl à kaf à gəl anu səla, la uwana adàta à gi kaf à gəl.²¹ Ndzer gi, gi Kona aṅha dza gədəmətsay bokuba uwana tatsətsər à wakità à abà lakəl gulo. Ama ṅgəpə adəgay la dza uwana adətəg kaf à gəl aṅha Kona aṅha dza agay, tayyi dza uwaga aw kà ṅuləm kà masla.”

Tatak may tsikaslaga

(Mata 26.26-30; Luka 22.15-20; 1 Korintiya 11.23-25)

²² La mok uwana tazuw tatak may, Yesu azəb kaf, at-sàkəṅ ala, ‘Kikay’ agòd à Zəzagəla, ṅgaha avà à azlaməna matapla la slaka aṅha, agòd à atà: “Zùwàw uwaga kà vok gulo!”²³ ṅgaha azəb kətsaw la iyaw mayyay ahəf gə, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, avà à atà, atà gesina tasà à uda la abà,²⁴ ṅgaha agòd à atà: “Uwaga kà aṅiz gulo, aṅiz makəs vok slawda la Zəzagəla, uwana asokw à vədah kà aṅha azladza aṅuvaw.²⁵ Haday, gəgod à akul, gədàsa iyaw mayyay ahəf

uwanay aya aw, tsəràh à uwana mēdāsay anina aya la makoray Zəzagəla.”²⁶ Tazləbà Zəzagəla la mahabay, ŋgaha tasà à uda, tadà aŋatà à gudəŋ kuvu à afik.

Yesu atà la Piyer

(Mata 26.31-35; Luka 22.31-34; Yuhana 13.36-38)

²⁷ Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Akul gesina kadāsakaw gi à ahəŋ, kadəhoy à waŋ akul, kà uwana uwaga kà matsetserayga la wakità Zəzagəla la abà: ‘Gədəkəf masla manəŋla azlatuwaŋ, azlatuwaŋ tadəvah gəl à ahəŋ.’^{†28} Ama la lig la ahəŋ, gədəwul à uda la mamətsay, gədətsəvokay kà akul kà mad à Galili.”²⁹ Piyer agòdal: “Amiyaka azladza gesina tasak à kak à ahəŋ kà, gi kà, gədāsak à kak à ahəŋ aw.”³⁰ Ŋgaha Yesu awùllal ala: “Haɗay, gəpəh à ka, la vuɗ uwanay lakana, gurayŋa mewgdzagalaŋ awiyay asik səla kà, kà kak Piyer kadəgəɗay kà, kà kasəl gi aw, asik makər.”³¹ Ama Piyer agòd la ndzəda aya: “Gədəpəh tsəhay gay uwaga aw, gəmətsay ndzer la kak!” Atà gesina tagòd kiya uwaga babay.

Yesu adəv kuɗa la Getseməne

(Mata 26.36-46; Luka 22.39-46)

³² Tabəz à slaka anik uwana sləm aŋha Getseməne. Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Dzàw à abanay, gəda à madəv kuɗa!”³³ Yesu ahəl azla Piyer, Yakuba la Yuhana kà maday atà nna. Adzəkà maskulay la mazaw la gəl.³⁴ Agòd à atà: “Mazaw la gəl akəd gi. Ama dzàw la abanay, dzəwhəl aw!”³⁵ Azà à atà vok la vok ala ŋuv, atəd à wəɗah, adəv kuɗa à Zəzagəla: “Baŋa kaslala vok, və à gi tetəvi, kà kaslà aŋa ŋgərpa ada aŋha la slaka gulo.”³⁶ Iyay Baba gulo, kaslala vok kà madəh tatak gesina. Zəbagəŋ kətsaw ŋgərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama bokuba uwana asa à gi aw, say bokuba uwana asa à ka.”

³⁷ Ŋgaha awùl à waŋ, abəzà azlaməna matapla aŋha makər uwatà à gəl, atà la madzəhal gə. Agòd à Piyer: “Səmon, kadzəhal ay? Kaslala vok aŋa madz à ahəŋ la adi sa tekula aw ay?”³⁸ Akul gesina dzàw à ahəŋ la adi, dəvəw kuɗa kà matədiya à mavavaray à abà aw. Haɗay, masasəɗok aŋa dza asal makəs gay, ama vok aŋha la ndzəda aw!”

³⁹ Ŋgaha adà aŋha aya. Adəv kuɗa kalkal uwana uwarə.⁴⁰ Uwana awùl à waŋ, abəzà atà à gəl la madzəhal gə. Taslàlə vok aŋa madz à ahəŋ la adi aw. Tasəl uwana tawùllal ala aw.

⁴¹ Uwana awùl à waŋ à slaka aŋatà aŋa mamakər aŋha, agòd à atà: “Kadzəwhal, kaduwaw ləv ay? Diga adagay, sa kà adaslay. Lagwa azlaməna tsakana takəs Kona aŋa dza.”⁴² Sàw à afik, məhəd adagay, aganay dza uwana atəg à gi kaf à gəl kà adazlaŋay”, Yesu agòd à atà.

Makəs Yesu

(Mata 26.47-56; Luka 22.47-53; Yuhana 18.3-12)

⁴³ Mok uwana Yesu avəts gay dadəŋ, Yudas, tekula la tataka aŋa azlakulo gəl aŋha səla la abà, asà à waŋ. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà à waŋ la katsakar, la zəva. Məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla, la azlamasiga la uwana taslàlla atà.⁴⁴ Yudas uwana atəl kaf à gəl apəhla dabaray à maham à ahəŋ dza kà makəs Yesu. Agòd: “Dza uwana gədəsəkwiŋ maslawda slawda kà, masla la uwana kayahaw, kadà, kəsəw, ɗawùlla nəŋəwla.”⁴⁵ Uwana adabəz à abatà, katskats ahəd à slaka Yesu, agòd: “Məŋga gulo!”, akəsà vok.⁴⁶ Azladza takəs Yesu, tawəsləhəŋ à ahəŋ.⁴⁷ Ama tekula la tataka azlaməna matapla la abà, atsizlla ala, abəd katsakar aŋha à lag, adəd magamza aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, anətsal sləm lakəl ala.⁴⁸ Yesu agòd à maham à ahəŋ dza: “Kà mana kat-sàw à wəŋ la katsakar ŋgaha la zəva la ahəl kà aŋa makəs gi ma? Gi masla nabəra ay?”⁴⁹ Kəla mavakay gədzà à ahəŋ la akul la məŋ gəy Zəzagəla la aku, gətəpakulla tatak, akul bay kakəsəw gi aw. Ama uwaga apaka vok kà madəvəŋ à gay tatak uwana azlaməna məpəh à atà gay à ahəl tapəh dagay uwarə.”⁵⁰ Ŋgaha azlaməna matapla la slaka aŋha gesina tasəkàl à ahəŋ. Tahəy aŋatà.

⁵¹ Kohana anik la ahəŋ, anəfà Yesu la peteli la vok pəra. Tayəh kà makəsay.⁵² Ama asəkətəla peteli à ahəŋ, ahəy aŋha ala diga.

Yesu la huma seriya

(Mata 26.57-68; Luka 22.54-55; Yuhana 18.13-14,19-24)

⁵³ Maham à ahəŋ dza tadəla Yesu à slaka məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamagol dza la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla. Gesina tahamə gay à vok.⁵⁴ Piyer anəfà atà la lig kərkər, adà à kodal aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à abà, adzà madzay la azlaslodzi à wəɗa akəl à vok.

⁵⁵ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak la azlamadzahaga gesina tayəh dabaray aŋa makəsalla fida à gəl aŋa madukwla seriya mamətsay à gəl, ama tabəzà à mawisiga aŋha aw.⁵⁶ Kà uwana uwabeyuwi atəgw gay fida lakəl aŋha, ama fida aŋatà akəsà vok aw.⁵⁷ Azlanik aŋatà tasà à afik ŋgaha tatsəɗal azlafida anik anik à gəl gesina.⁵⁸ “Mətsənəŋ agòd kà: ‘Gədəkəl magol gəy Zəzagəla uwanay à ahəŋ, uwana azladza taŋəl la ahəl la mahənay makər, gədəhəŋəŋ ala kokuɗa maf ahəl à abà aŋa azladza’, agòd.”⁵⁹ Baməraaka la madəh fida uwatà, gay aŋatà akəsà à vok aw.

⁶⁰ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak asà à afik, atsizlla ala la tataka azladza la abà gesina, anavə Yesu la gay

† 14.27 Zakari 13.7

ala: "Kawulla gay à uda aw takay? Mana à uwana tatugw kà gəl tak ma?" ⁶¹ Ama Yesu adzà à ahəŋ titi. Awùlla gay à uda aw. Məŋga aŋa azlaməna mav tatak anavà Yesu aya: "Kak Kristu, Kona aŋa Zəzagəla uwana tazləbay ay?" ⁶² Yesu agòdal: "Bà kiya uwaga, kadənəŋaw Kona aŋa dza madza madzayga la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la maslay, la mazləbay məŋga, ŋgaha atsa à ahəŋ la habaga zagəla la abà." ⁶³ Məŋga aŋa azlaməna mav tatak akwàhà lukut aŋha ala, agòd: "Məwoya sayda anik lakəl aŋha aya aw! ⁶⁴ Katsənàw uwana apèh mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla. Mana kadzəgwaw ma?" Gesina aŋatà tadùkwla seriya mamətsay à gəl.

⁶⁵ Azladza anik la tataka aŋatà la abà tadzəkà mataf sleslib à Yesu à adi. Tatsàkal à yewdi à ama, tazləb la mamits ahəl, ŋgaha tagòdal: "Pèhanula, uwa à uwana adèd à ka uwa?" Azlaslodzi takəs Yesu, ŋgaha tabakàlla ahəl à sləm à abà.

"Gəsəl Yesu aw", Piyer agod

(Mata 26.69-75; Luka 22.56-62; Yuhana 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Piyer la gəl akəl dadən, à uwana dugu madzadaray aŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak asà à waŋ. ⁶⁷ Uwana anəŋà Piyer à vèda akəl à vok kà, anəwəz, agòd: "Kak bay, kadzà à ahəŋ la Yesu, zil Nazaret." ⁶⁸ Ama Piyer adahà fida, agòd: "Gəsəl aw, gətsəna gay uwaga asa à ka magoday aw!" Ŋgaha asà à uda, adà aŋha à dzogdzog à abà. Mok uwatà mewgdzagalan awiyà. ⁶⁹ Dugu madzadaray anəŋà Piyer aya, agòd à azladza uwana la abatà aya: "Dza uwanay kà tekula aŋatà bay!" ⁷⁰ Ama Piyer agòd aya: "Awaŋ, gi tekula aŋatà aw." La lig la ahəŋ ŋuv, azladza uwana la abatà tagòd à Piyer: "Haday, kak bay, kak tekula aŋatà, kà uwana kak zil Galili." ⁷¹ Piyer adzəkà magoday: "Baŋa gədàh fida, say Zəzagəla avà à gi ŋgəpə zagəla. Gəsəl dza uwaga kapəhaw gay aŋha diki diki aw!" ⁷² La mok uwatà mewgdzagalan awiyà kà masəla. Gay uwana Yesu apèh, awùl à Piyer à gəl: 'Mok uwana mewgdzagalan awiyay asik səla dadən aw, kadàgoday asik makər kà, kasəl gi aw.' Piyer adzəkà matuway.

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.1-2; 11-14; Luka 23.1-5; Yuhana 18.28-38)

15 Bəŋ la zay la tsəh, azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak takəs sawaray la azlamadzahaga aŋa wakità seriya aŋa Zəzagəla gesina, tatsurkà Yesu, tadàlla, tavà à Pilatus à ahəl à afik. ² Pilatus anavà Yesu la gay ala: "Kak Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?" Yesu awulàlla: "Iyay, bokuba uwana kagòd." ³ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak, takəl gay à Yesu à vok aŋu-vaw. ⁴ Pilatus anavà Yesu aya: "Kawulla à gay à uda aw uwà? Tsənà makəl à ka gay à vok aŋatà tsi." ⁵ Ama Yesu

† 14.62 Daniyel 7.13

awùlla à gay à uda aw. Ləv avəl à Pilatus à gay kà uwaga.

Seriya mamətsay atəd à Yesu à gəl

(Mata 27.15-26; Luka 23.13-25; Yuhana 18.39-19.16)

⁶ Kəla madəvaday Paska, Pilatus adùwatàla gəl à masla daŋay tekula, uwana maham à ahəŋ awoyəŋ. ⁷ La mok uwatà, dza tekula la ahəŋ la daŋay la aku, sləm aŋha Barabas. Masla tekula aŋa azlaməna mazləl guvəl à gumna à adi, takəd dza la magazlay la abà. ⁸ Maham à ahəŋ dza ahəd à mtəga Pilatus kà aŋa manav uwana Pilatus adahàhàtəŋ viya viya. ⁹ Pilatus anavà atà à gay ala: "Asa à akul kà gəduwakulla gəl Sufəl aŋa azla Yahudiya ay?" ¹⁰ Kà uwana asəl kà azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak tadàla Yesu à slaka aŋha kà maŋor pəra. ¹¹ Ama azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak tavədzàhà à tsəh azladza à afik kà Pilatus aduwatàla gəl kà Barabas. ¹² Pilatus agòd à maham à ahəŋ dza aya: "Mana asa à akul gədehəŋ à dza uwanay à vok kazalawla ala Sufəl aŋa azla Yahudiya ma?" ¹³ Tawulàlla la mawiyay: "Zlèl masla à ahəf à adi!" ¹⁴ Pilatus anavà atà: "Mana mawisiga aŋha uwana adahəŋ ma?" Ama tazàla mawiyay à gəl aya: "Zlèl masla à ahəf à adi!" ¹⁵ Pilatus awoyə marab ləv aŋa azladza. Kà uwaga à uwana aduwà à atà gəl à Barabas. Ŋgaha agòd à azlaslodzi kà tasläh Yesu ala la kurpi, avà à atà masla à ahəl kà mazləliya à ahəf à adi.

Azlaslodzi takədasl à Yesu

(Mata 27.27-31; Yuhana 19.2-3)

¹⁶ Azlaslodzi tadàla Yesu à gəl akəl aŋa Pilatus, tazàlähà azlaslodzi gesina. ¹⁷ Tadùwal dawara mativga à vok, taslèsləp atək, tatsefədàl à gəl magabaga gaba-ga aŋa sufəl kà makədasl. ¹⁸ Ŋgaha tasukwà masla: "Ayyi, Sufəl aŋa azla Yahudiya!" ¹⁹ Tadèd à gəl la kavak, tatəfal sleslib à vok, takədèd à ahəŋ la huma aŋha bokuba sufəl kà madzedzinay. ²⁰ Uwana tadèv makədasl à gay, tasəwətəl dawara mativga uwatà la vok ala, tawùllal lukut aŋha à vok, ŋgaha tadàla à uda kà aŋa mazləl à ahəf à adi.

Tazləl Yesu à ahəf à adi

(Mata 27.32-44; Luka 23.26-43; Yuhana 19.17-27)

²¹ La tetəvi la ama, tagagəm la dza, uwana zil gudəŋ Səren, sləm aŋha Səmon baba aŋa Alekəsander atà la Rufus. Masla atsa à waŋ la guf aŋha la abà. Azlaslodzi tafəl ndzəda à gəl aŋa mazəb ahəf aŋa Yesu. ²² Tadàla Yesu à slaka uwana sləm aŋha *Golgota*. (Bokuba magoday: slaka aslasl takasa à gəl) ²³ La abatà asà à atà aŋa maval iyaw hamhamga uwana tatèdàlla mir à tsəh, kà mataslala maziŋ ala, ama Yesu akweskà kà masay. ²⁴ Ŋgaha tatatəsl Yesu à ahəf à adi. Tavàhà lukut aŋha la tataka aŋatà la abà, tatsəl tsatsa lakəl, kà

uwana asà à atà masəl tatak uwana uwabeyuwi aṅatà abəzal. ^{†25} Mok uwana tatəsl Yesu à ahàf à adi kà zil gosela. ²⁶ Tatsetsèr à gəl aṅha gay seriya tapəhla ala la magoday gay uwana takəđ ala: SUFƏL AṅA AZLA YAHUDIYA. ²⁷ Tatatəsl azlaməna nabəra səla à ahàf à adi la Yesu, tekula la ahəl kaf aṅha, tekula bay la ahəl gudzay aṅha. ((²⁸ Kiya uwaga agay bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

Tatugw masla à tataka aṅa azlaməna haypa à abà.)) ^{††}

²⁹ Azladza uwana taguwàhà à awtày la abatà takəđəslal, takokòtəhà gəl, tagòđal: “Nəṅəṅ zla! Kak uwana kagòđ kà, asa à ka makal magol gày Zəzagəla à ahəṅ, aṅa maṅalay anik la mavakay makər, kagòđ. ^{‡30} Sà à ahəṅ la ahàf la adi, bəlla gəl aṅak tak zla!”

³¹ Kiya uwaga babay azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak takəđəslal la azlamadzahaga aṅa wakità seriya aṅa Zəzagəla la slaka gə, tagòđ kà atà kà atà: “Abəla azladza anik, ama aslala vok aṅa mabəl gəl aṅha aw uwà? ³² Say mənəṅəṅ Mesi, Sufəl aṅa Isərayel atsa à ahəṅ la ahàf la adi dadəṅ, ṅgaha mədiṅal gəl à vok.” Azladza uwana tatatəsl à ahàf à adi tatsəkəkal mago-dahay à gəl babay.

Mamətsay aṅa Yesu

(Mata 27.45-56; Luka 23.44-49; Yuhana 19.28-30)

³³ La tataka afats, mələs apakà vok la kutso la abà gesina, tsərah afats dat mogova gova gərewni delga.

³⁴ La afats dat magova gova gərewni delga uwatà, Yesu awiyà la ndzəda, agòđ: “*Eloyyi, Eloyyi, lema sabachthan?*”. ^{††} (Bokuba magoday: Zəzagəla gulo, Zəzagəla gulo, kà mana kasak gi ma?) ³⁵ Azlaanik uwana tadzà à ahəṅ la abatà tatsənà uwaga, tagòđ kà: “Aganay azalay à dza uwana Zəzagəla apəhal gay à ahəl à uwana sləm aṅha Eliya.” ³⁶ Dza tekula ahòy à awtày la abatà, ahənà sawsaw ala la iyaw hamhamga, afà sawsaw à gay kavak, avəl kà makokuzay, agòđ: “Tsetsi mədzà à ahəṅ titi, mənəṅəz à baṅa Eliya atsa à waṅ kà aṅa mazəb à ahəṅ la ahàf la adi!” ^{‡‡37} Ama Yesu awiyà la ndzəda, ṅgaha aməts.

³⁸ Ama bafta məṅga uwana la gày Zəzagəla la aku, akohàla tsərad, tsərah à afik, tsərah à vədah. ^{‡‡†39} Məṅga aṅa azlaslodzi dzim, uwana atsizl à huma aṅa Yesu, anəṅà mamətsay aṅha, à uwana adawiyay, agòđ: “Haday, dza uwanay kà Kona aṅa Zəzagəla!”

⁴⁰ Azlamis uwana tanəṅà à awtày kərker la ahəṅ, la abatà la tataka aṅatà la abà, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aṅa Yakuba uwana bəziga la Yosəs, la Salome. ⁴¹ Tauguzàhàh la azla Yesu, à mok uwana agà la gudəṅ Galili. La abatà bay azlamis anik aṅuwaw tahəđ la azla Yesu la slaka gə à Urusalima à afik.

† 15.24 Mahabay 22.18 †† 15.28 Yesayya 53.12 ‡ 15.29 Mahabay 22.7 ‡† 15.34 Mahabay 22.1 ‡‡ 15.36 Mahabay 69.2 ‡‡† 15.38 2Musa 26.31-33

Maf Yesu à zəvay à agu

(Mata 27.57-61; Luka 23.50-56; Yuhana 19.38-42)

⁴² Lagwa kà mokokhu adagay, uwaga mavakay madəh vok à ahəṅ bokuba magoday vuđ madəh vok aṅa vuđ maduw ləv. ⁴³ La gay mokokhu, Yusufu zil Arimate asà à waṅ, masla tekula la tataka aṅa azlamasiga la abà. Masla kà akùd makoray Zəzagəla babay. Kurit yewdi agòđal kà madiya à slaka Pilatus aw. Anəv vok aṅa Yesu. ⁴⁴ Ama ləv avəl à Pilatus à gay, kà uwana atsənəṅ kà Yesu adamətsay katskats. Azàla məṅga aṅa azlaslodzi dzim, anəv la slaka aṅha: “Aməts ma uwarə ay?” ⁴⁵ Uwana adatsən dziriga la slaka məṅga aṅa azlaslodzi dzim, avə tetəvi à Yusufu kà mazəb vok aṅa Yesu. ⁴⁶ Yusufu asùkw bafta, azəb vok aṅa Yesu à ahəṅ la ahàf la adi, afafəd à bafta uwatà à abà, afà à zəvay à agu, zəvay kà tàlla kà à tsakur à abà. ṅgaha atakòslal məṅ abəlam à ama. ⁴⁷ Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aṅa Yosəs tanəṅà zəvay uwana tafà Yesu à agu

Mawul à uda la mamətsay aṅa Yesu

(Mata 28.1-8; Luka 24.1-12; Yuhana 20.1-10)

16 Uwana mavakay maduw ləv adada à lig, Mariyama dəg zla Magdala, la Mariyama iyà aṅa Yakuba, la Salome tasùkw aməl matərsin kà aṅa madla aṅa madahiya à Yesu à vok. ² Bəṅ la zay la tsəh, vuđ ladu uwana afats à lig mas à afik, tahəđ à gəl zəvay. ³ Tagòđ kà atà kà atà: “Uwa adətakosl anu à bəlam à zəvay la ama ala uwa?” ⁴ Kà uwana bəlam uwatà kà məṅga. Ama tanəṅà à awtày kà, tanəṅà bəlam matakoslal à ama ala gə tsewwa. ⁵ Tahəđ à zəvay à agu. Tanəṅà bəzi kohana uwana adzà madzay la abatà la ahəl kaf lakəl, la lukut medekuga la vok. Guba akəs atà. ⁶ Agòđ à atà: “Guba akəs akul aw! Kayhaw Yesu zil Nazaret, uwana tatatəsl à ahàf à adi. Aga la abanay aw, awul à uda la mamətsay. Aganay slaka aṅha uwana tahənəṅ à ahəṅ. ⁷ Lagwa kà, dāw, kadəgodaw à azlaməna matapla aṅha, kaykay gə kà à Piyer à gay uwanay: Yesu atsavokkay kà akul kà mad à Galili. La abatà kadənəṅawwaṅ bokuba uwana agòđ à akul.” ⁸ Azlamis tasà à uda la zəvay la aku, tahòy. Ləv avəl atà à gay la guba məṅga. Tabadmə à dza aw kà uwana guba akəs atà.

Yesu apəhla vok à Mariyama dəg zla Magdala

(Mata 28.9-10; Yuhana 20.11-18)

⁹ Uwana Yesu adawul à uda la mamətsay, bəṅ vuđ ladu apəhla vok à Mariyama dəg zla Magdala dadəṅ. (Mis uwana akudəkəkal azlamasəđok mawisiga məđəf lakəl ala) ¹⁰ Mariyama ahəđ kà mapəh uwaga à azladza uwana tadzàhà à ahəṅ la Yesu, tazəwla gəl, ṅgaha tatəw. ¹¹ Ama mok uwana tatsənà uwana apəh à atà

kà, Yesu aga la ahəŋ la sifa kà, ŋgaha kà masla anəŋəŋ kà, atà tadiŋal gəl à vok aw.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha səla

(Luka 24.13-35)

¹² La lig la ahəŋ, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha səla. La mok uwana atà tahàd à mauguzahay à bəzi gudəŋ anik à abà. ¹³ Tawùl à Urusalima à abà, tapəh à azladza anik, ama atà bay kà, tadiŋal gəl à vok aw.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla aŋha kulo gəl aŋha tekula

(Mata 28.16-20; Luka 24.36-49; Yuhana 20.19-23; Sləray 1.6-8)

¹⁴ La lig la ahəŋ, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha tekula, la mok uwana atà la tatak may lakəl. Agòd à atà kà, atà la madiŋal gəl à vok aw, atà la ləv dzaŋdzəŋga. Kà uwana tadiŋ gəl à azladza uwana à vok, tagòd à atà kà tadanəŋ la sifa aw. ¹⁵ Yesu agòd à atà: “Dàw à gudəŋ à vok gesina,

zàwəŋ, pəhàw gay Zəzagəla à azladza gesina! ¹⁶ Dza uwana adiŋal gəl à vok adàhalla batem, adàbəlay. Dza uwana adiŋal gəl à vok aw Zəzagəla adàdàhalla seriya à gəl. ¹⁷ Aganay azlanadzipo la maslay uwana azlaməna madiŋal gəl à vok tadàdàh à ahəŋ la sləm gulo: Tadàslala vok makudəkàh azlamasasədok mawisiga, tadàvatsah azlagay mələk gə, ¹⁸ tadàkas azlabebi la ahəl amiyaka tadàsa magur bay kà, aza à atà aw. Tadàbak ahəl à azlaməna dɔvats à gəl, ŋgaha tadàwur ala.”

Yesu awul à slaka Zəzagəla

(Luka 24.50-53; Sləray 1.9-11)

¹⁹ La mok uwana Sufəl Yesu adadəv gay aŋha à gay, adà aŋha à zagəla, adzà madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. ²⁰ Azlaməna asik aŋha, tahàd à gudəŋ à vok gesina aŋa maz gay matsidayga aŋa Sufəl Zəzagəla. Sufəl Yesu adahà sləray la atà aya gotənaŋ, apəhla dziriga aŋa gay aŋatà ala la madàh nadzipo aŋuvaw.

Luka

1 Deda Tewofil.
Azladza anjvaw tawàd vok à uda, kà matsetser gay uwana apakahà vok la tataka gami la abà. ² Tatsetseràh azlatatak uwana tatsənàñ la slaka azladza uwana tanəñàñ la yewdi anjatà, dagay la madzəka, ngaha tafà à atà kà mapəhay gay uwaga à ahəl. ³ Gi babay gəkəs tetəvi anja manərez tatak uwaga gesina, dagay la madzəka, kà gi anja mapəhla uwaga ala, la tekula tekula à kak mənğa Tewofil. ⁴ Uwana gədahà uwaga kà, kà kak anja matsən dziriga anja matapla uwana kabəzal gesina.

Malika apəhla gay anja mayyi Yuhana masla madàh batem ala

⁵ La mok uwana Herod agà Sufəl anja Yahudiya kà, masla mav tatak à Zəzagəla anik la ahəñ, uwana sləm anja kà Zakari; masla kà tsəhay anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la hud gày anja Abiya. Sləm anja mis anja kà Elisabet, masla kà mayyi à tsəh ala anja Haruna, mən madzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwarà. ⁶ Atà səla nna kà, azladza dziriga la huma anja Zəzagəla, ngaha takəs gay anja Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, tanəfà mapəhay anja la dziriga bay. ⁷ Ama bəzi anjatà la ahəñ aw, Elisabet aslala vok anja mabəz bəzi aw, kà uwana tadapak makoz.

⁸ Vərdi anik, Zakari adàh sləray anja makad tatak à Zəzagəla, kà uwana à ahəl iyaw anja kà madəhəñ. ⁹ Bokuba uwana zagələ anjatà anja mazəbani vok la ahəl iyaw la ahəl iyaw, kà masəl dza uwana adàh sləray la mavakay uwatà la tsəh, ngaha atəd à Zakari à gəl kà mabək kidzidzi la gày Sufəl Zəzagəla la aku. ¹⁰ La mok uwana abək kidzidzi kà, maham à ahəñ dza tadəv kuđa. ¹¹ La abatà malika anja Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Zakari, atsizl à ahəl kaf anja slaka mabək kidzidzi à gəl. ¹² Guba akəs Zakari à mok uwana anəñàñ askulla à tsəh ala kaykay. ¹³ Ama malika agòdàl: “Zakari, guba akəs ka aw, kà uwana Zəzagəla adatsən madəv kuđa anjak. Elisabet mis anjak adəyya à ka bəzi, kadàvəl sləm Yuhana. ¹⁴ Kak kadàhənla la marabay, ngaha azladza anjvaw tadàrabay lakəl anja mayyi masla. ¹⁵ Kà uwana adəgay mən dza la huma yewdi anja Sufəl Zəzagəla. Tetuwa adàsa guzu aw, amiyaka bà mana beymi uwana maməslga bay kà adəsay aw. Adəgay mahənla à la Masasədok Zəzagəla dagay la hud anja iyə anja. ^{†16} Adàwulla azla Isərayel anjvaw à huma Sufəl Zəza-

gəla. ¹⁷ Masla la gəl anja adàtsa vok à awtày à huma Zəzagəla la ndzəda anja Masasədok, ngaha la ndzəda anja masla mapəhal gay à ahəl Eliya uwana uwarà, kà matsən vok gay azlababa la azlabəza anjatà, adàwulla azlaməna makəs gay aw à hanjəli anja azladza dziriga à abà, adàdah tsəhay à ahəñ kà mas à wañ anja Sufəl Zəzagəla.” ^{††18} Ama Zakari agòd à malika: “Kakay gədəsəlay kà uwaga kà dziriga ma? Tsa mədapakah makoz la mis gulo mi”, agòdàl. ¹⁹ Kiya uwaga malika agòdàl: “Gi kà sləm gulo kà Gabəriyel. Gi la uwana Zəzagəla afà à gi à huma anja à gay, kà gi anja mazlakəñ, masla asləl gi à wañ kà mapəh à ka gay uwaga. ²⁰ Ama kadìñ gəl à gay gulo uwana à vok gəpəh à ka, adəpaka vok gəgòd à ka aw kà, kà uwaga kapakay bada, kabadma aya aw, tsəràh à uwana tatak uwana gəpəh à ka adəpaka vok dandan la uwana kadàbadma.”

²¹ La kaslà uwatà, azlaməna madiñal gəl à vok takud Zakari la uda, ngaha ləv avəl atà à gay mənğa, kà uwana asəf mənğa la gày mabək kidzidzi la aku.

²² Ama mok uwana adasa à uda kà, aslala vok anja mabadatàma aya aw, azladza tadzùgw kà: Anəñà nadzipo anik la gày la aku, tagòd. Abadatàmà kà la ahəl pəra, kà uwana aslala vok kà mabadma aya aw.

²³ Mok uwana Zakari adadəv kaslà anja à gay kà mabək kidzidzi la mən gày Zəzagəla la aku kà, awul à mtəga anja. ²⁴ Zweg la huma la gay kà, bəzi adà à Elisabet, mis anja, à hud, ngaha masla Elisabet ahadà bəzi la hud tsəràh à təla zlo. Agòd la gəl anja: ²⁵ “Iyay, aganay tatak uwana Sufəl Zəzagəla adahəñ kà anjulo, Zəzagəla asəl anja mahəlla gi ziruwi lakəl ala la huma azladza gesina.”

Malika apəhla gay mayyi Yesu ala

²⁶ La təla mukwa, Zəzagəla asləl malika Gabəriyel à gudəñ Galili, uwana sləm anja Nazaret, ²⁷ à slaka dahalay anik, uwana mawda anja Yusufu, masla kà la mayyi à tsəh ala anja sufəl David la abà. Sləm anja dahalay uwatà bay kà Mariyama. ²⁸ Malika adəgay à slaka anja agòdàl: “Rəb, kà uwana Zəzagəla adahənkala la vok mahamay anja, Sufəl Zəzagəla la ahəñ la kak.”

²⁹ Mariyama kà gəl akədàl à vok kà gay uwaga. Anavà gəl anja agòd: ‘Mana asal magodəy ayyi marabay gə uwanay ma?’ ³⁰ Kiya uwaga malika agòdàl: “Mariyama,

† 1.15 4Musa 6.3 †† 1.17 Malaki 4.5-6

guba akəs ka aw, kà uwana kadabəz vok mahamay anja Zəzagəla. ³¹ Kadəgay la bəzi la huđ ngaha kadəyyi bəzi zilga, uwana kadəvəl sləm Yesu. ³² Masla adəgay mənə dza, ngaha tadəzallalla Kona anja Zəzagəla, uwana kərkər la afik. Sufəl Zəzagəla adəpakənə ala kà mənə sufəl, bokuba uwana adəhənə à David, baba anja madzidziga. ³³ Ngaha adəkor tsəhay Isərayel anja koksikoksi; makoray anja adəkəđ gəl à ahənə aw." †

³⁴ Mariyama agòđ à malika: "Kakay uwaga adəpaka vok, tsa gi la zil dadənə aw ma?"

³⁵ Malika agòđal: "Masasəđok tsikasla adəsa à ahənə à gəl anjak, ngaha ndzəđa anja Zəzagəla uwana kərkər la afik, adəsa à ka à gəl, bokuba dzəgay, kà uwaga à uwana bəzi uwana kadəyyi kà, tadəzallalla: Tsikasla, Kona anja Zəzagəla uwana la zagəla la afik. ³⁶ Elisabet dəg tsinə anjak babay kà, bəzi la huđ, tekedika adagay makoz babay, azladza kà 'Dəgər', tagòđal, ama lagonay kà bəzi la huđ anja təla mukwa. ³⁷ Kà uwana tatak la ahənə aduw kà Zəzagəla à gəl aw." ††³⁸ Kiya uwaga Mariyama agòđ: "Gi kà, gi mayə anja Sufəl Zəzagəla; apakà à gi vok, bokuba uwana kapəh lagwa zlà." Kiya uwaga malika asəkal à ahənə.

Mariyama aday kà anja manənə à Elisabet à gay

³⁹ La kaslā uwatà, Mariyama atsizilla ala, amərə vok, kà mad à gudənə anik à abà, la gudənə la afik la kutso Yahudiya. ⁴⁰ Ahàđ à gəy anja Zakari, "Ayyi", agòđ à Elisabet. ⁴¹ La mok uwana Elisabet atsənà madəh 'Ayyi' anja Mariyama kà, bəzi abəlakà vok la huđ anja. Elisabet adəhənla la Masasəđok Zəzagəla, ⁴² awiyà la ndzəđa: "Zəzagəla apis à ka gay à vok kaykay la tataka azlamis anik la abà gesina, ngaha mapis gay à vok anja adəđza à ahənə lakəl anja bəzi, uwana kadəbəzal. ⁴³ Gi ma gi uwa, à uwana iyə anja Sufəl gulo atsa à wənə à mtəga gulo uwa? ⁴⁴ Kà uwana mok uwana gətsənə 'Ayyi' anjak kà, bəzi abəlakà vok la huđ gulo la marabay. ⁴⁵ Lapiya agay la kak, kà uwana kadij gəl à tatak uwana à vok, Sufəl Zəzagəla apəh à ka uwaga apaka vok."

Mahabay marabay anja Mariyama ‡

⁴⁶ Kiya uwaga Mariyama agòđ:

"Masasəđok gulo azləb mənəga anja Sufəl Zəzagəla,

⁴⁷ Ləv gulo adəhənla la marabay à kà Zəzagəla masla mabəl gi.

⁴⁸ Kà uwana vok ahaməl kà gi à uwana anənə gi kà kiya gi mayə anja tələmmaga.

Iyay, dəgay lakana azladza tagoday kà, gi kà gi mapis gay à vok gə.

⁴⁹ Kà uwana Zəzagəla, uwana tsikasla, adəhə tatak gesina dzəba anja səla aw kà anjulo.

† 1.33 2 Samuyel 7.12-13,16; Yesayya 9.7 †† 1.37 1Musa 18.14
‡ 1.45 Džən 1 Samuyel 2.1-10 bay

Sləm anja Zəzagəla kà tsikasla.

⁵⁰ Mawoyənə anja adəgay la ahənə

Lakəl anja azladza gesina, uwana tahoy yewdi anja koksikoksi.

⁵¹ Ahənə azlasləray mənəga mənəga ala, la ndzəđa anja ahəl anja.

Awits azlaməna zlapay gə ala.

⁵² Adakwə azlasufəl à ahənə la kursi anjatà la afik, adawalla atà à vədah;

Ama azigənəhə azlaməna tələmmaga. ††

⁵³ Ahanə azlaməna may ala la azlatatak delga, delga gə,

Akuđəkəh azlagorobu la ahəl deyday.

⁵⁴ Asà à wənə, azlək tsəhay anja Isərayel, masla sləray anja

Avikənə kà mapəhla delga anja ala aw,

⁵⁵ La slaka Abərahəam, ngaha la mayyi à tsəh ala anja kà anja koksikoksi,

Bokuba uwana apəh à azlababa gami madzidziga." ††

⁵⁶ Mariyama adzà à ahənə la Elisabet nekwa nekwa təla makər, la lig la ahənə, awul à mtəga anja.

Mayyi Yuhana masla madəh batem

⁵⁷ Kiya uwaga mok uwana kaslā masewk à ahənə anja Elisabet adaslay kà, ayyə bəzi zilga. ⁵⁸ Azlaməna magay anja la azlatsəhay anja tatsənənə kà Sufəl Zəzagəla adəđahalla delga, ngaha atà tarəb la slaka gə. ⁵⁹ Mok uwana bəzi adəđah kasukwa tekula kà, tadala kà makəđəv à uda, atà kà, asà à atà kà mavəl sləm anja baba anja, Zakari. ††⁶⁰ Ama, "Awan", iyə anja agòđ; "Sləm anja kà mavəl kà Yuhana." ⁶¹ "Awan, dza la ahənə la tsəhay anjak la abà, à uwana tavəl tsəhay sləm uwanay", tagòđal. ⁶² Kiya uwaga tanavə baba anja mabada bada, kà masəl sləm uwana asəl mav à bəzi. ⁶³ Zakari anənə tatak kà manəhal à adi, ngaha kiya uwanay à uwana anəh: 'Yuhana, la uwana sləm anja.' Ləv avəl atà à gay gesina anjatà. ⁶⁴ Katskats la abatə Zakari adzəkə mapokw gay kà mabəđma, adzəkə mazləb Zəzagəla la kuda zləkkə. ⁶⁵ Kiya uwaga guba akəs azlaməna magay anja gesina, ngaha azlaməna madz à ahənə la gudənə uwatà la afik gesina tapəh tatak uwana apakà vok. ⁶⁶ Azladza gesina uwana tatsənə uwana tapəhay kà, awul atà à gəl, ngaha tanəvəh à vok: "Tsa bəzi uwanay ma adəgay ma uwa tak uwa? Ndzer, maslay anja Sufəl Zəzagəla la ahənə lakəl anja, haday!"

†† 1.52 Job 5.11; 12.19 †† 1.55 1Musa 17.7 ††† 1.59 3Musa 12.3

Mahabay aŋa Zakari:

masla mapəhal gay à ahàl aŋa mapàh à azladza

⁶⁷ Zakari, baba aŋa bæzi uwaga, agà mahənlaga la Masasədok Zəzagəla, adzəkà maziŋ kiya uwanay:

⁶⁸ “Mazləbay agay kà la Sufəl, uwana Zəzagəla aŋa azla Isərayel

Kà uwana afà sləm à azladza aŋha, abəlla atà.

⁶⁹ Masla apəhanula maslay la mav à anu masla mabələŋ dziriga,

Uwana la mayyi à tsəh ala aŋa Sufəl David la abà, uwana magamza aŋha.

⁷⁰ Uwaga la uwana apəh uwarà la paŋaw aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza:

⁷¹ ‘Gədətəf akul la ahàl aŋa azlaməna məzam aŋkul agòd,

Ngaha la ahàl aŋa azlauwana tapəsew anu gesina.’

⁷² Masla adəpəhla mawoyəŋ aŋha à azlababa gami madzidziga ala,

Ngaha gay makəs vok slawda aŋha tsikaslaga uwatà adəwulal à gəl.

⁷³ Kà uwana Sufəl Zəzagəla azùw mawaday à baba gami madzidziga Abəraham.

⁷⁴ Kà masla aŋa mapəlanula la ahàl aŋa azlaməna məzam gami,

Ngaha kà anu aŋa madəhala sləray la kokudə kurit yewdi.

⁷⁵ Kà anu aŋa magay sətaka, ŋgaha la dziriga la huma aŋha koksikoksi.

⁷⁶ Ngaha kak, bæzi gulo kadəgay masla mapəhal gay à ahàl aŋa dza uwana kərkər la afik aŋa koksikoksi.

Kà uwana kak la uwana kadəguway la huma aŋa Sufəl kà madəhalləŋ tetəvi à ahəŋ. †

⁷⁷ Ngaha kà mapəhla à azladza aŋha ala kà, adəbəl atà la mamats atà tsakana aŋatà ala.

⁷⁸ Hadəy, Sufəl Zəzagəla gami kà, adəhənlə la vok mahamay, ŋgaha la lapiya,

Adasləl à anu udəka à ahəŋ à gəl gami gesina, boku-ba udəka aŋa afats uwana atsa à afik.

⁷⁹ Kà masla aŋa manəŋ azladza uwana ala, atà la mələs la abà, ŋgaha la azladza uwana la dzəgay aŋa mamətsay la abà,

Ngaha masla aŋa manəŋla asik gami la tetəvi aŋa lapiya la tsəh.” ††

⁸⁰ Bəzi azigəh, ŋgaha hanəkəli aŋha bay azàla vok à gəl. Adzà à ahəŋ la fəta la abà, tsəràh à mavakay uwana apəhla vok ala la huma tsəhay Isərayel.

Mayyi Yesu

(Mata 1.18-25)

2 La zamana uwatà Awgustus, məŋ sufəl aŋa azla Rom agòd kà: ‘Say tatugw dza la makoray gulo gesina’, agòd. ² Uwaga kà matugw dza matera, uwana apakà vok la zamana aŋa Kwiriniyus gumna aŋa kutso Səriya. ³ Azladza gesina tadəh kà matsetser atà, kəla uwabeyuwi adà à gudəŋ aŋha.

⁴ Yusufu babay atsizilla ala la Nazaret la kutso Galili, kà maday à kutso Yahudiya, à huđ gudəŋ uwana à abà, Betelehem tagòdal, à slaka uwana tayyà sufəl David à abà. Kà uwana masla kà mayyi à tsəh ala aŋa David. ⁵ Tahəd kà matsetser sləm aŋatà, la mawdā aŋha, Mariyama, uwana akùd kaslā masewk à ahəŋ. ⁶ Kiya uwaga, mok uwana tabəzay, kaslā masewk à ahəŋ aŋha adaslay. ⁷ Ngaha ayyà bæzi zilga, malkwoy aŋha, afafədāl lukut à adi, ŋgaha ahənəŋ à daŋor à abà, kà uwana slaka la ahəŋ kà aŋatà la gəy mələk dza la aku aw.

Malika apəhla vok à azlaməna manəŋla azlatatak

⁸ La gudəŋ uwatà, azlaməna manəŋla azlatatak la ahəŋ uwana tahanay la fəta kà manəŋla azlatatak aŋatà. ⁹ Malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhatàla vok, ŋgaha mazləbay aŋa Sufəl Zəzagəla awùdla slaka aŋatà. Guba akəs atà gesina aŋatà. ¹⁰ Ama malika agòd à atà: “Guba akəs akul aw, kà uwana gəsà à akul à waŋ kà gay matsidayga, uwana adərab azlatsəhay gesina. ¹¹ La huđ aŋa vəd uwanay la abà, la huđ gudəŋ aŋa David la abà kà, tayyà à akul masla mabəl akul: Masla Kristu, Sufəl. ¹² Aganay tatak uwana adəpəhakulla: Kadənəŋaw bæzi vərna mafafədāl lukut à adi gə, mahənəŋ à ahəŋ gə la daŋor la abà.”

¹³ Katskats, maham à ahəŋ malika la zagəla tahamà gay à vok la malika uwatà, tasləkəw Zəzagəla tagòd:

¹⁴ “Mazləbay aga la Zəzagəla uwana la zagəla, Lapiya aga la gudəŋ la vok la slaka azladza uwana Zəzagəla awoya atà, ŋgaha azlauwana tawoya masla babay!”

Azlaməna manəŋla azlatatak tahəd à gudəŋ Betelehem

¹⁵ Mok uwana azlamalika tasək atà à ahəŋ, tawùl aŋatà à zagəla kà, azlaməna manəŋla azlatatak tagòd à vok kà atà à atà: “Məhəd tsəràh à Betelehem zlà, del-ga kà mənəŋ tatak uwana apakà vok, mədənəŋ Sufəl Zəzagəla apəhanula zlà”, tagòd. ¹⁶ Ngaha atà tamərə vok kà maday, tabəz à Mariyama à vok atà la Yusufu, ŋgaha la bæzi vərna, uwana mahənəŋ à ahəŋ gə la daŋor la abà. ¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ, tatùgw gay uwana tanəŋəŋ, la uwana tatsənà la slaka aŋa malika lakəl aŋa bæzi. ¹⁸ Azladza uwana tatsəb sləm à azlamə-

† 1.76 Malaki 3.1 †† 1.79 Yesayya 9.2

na manəŋla azlatatak uwaga kà, ləv avàl atà à gay gesina, kà uwana tatsənà uwaga. ¹⁹ Ama Mariyama kà, abək uwaga gesina à gəl aŋha à afik, adzùgw uwaga la lela. ²⁰ La lig la ahəŋ, azlaməna manəŋla azlatatak takəs tetəvi kà mawul aŋatà la mazləb Zəzagəla. Tazləbà masla kà azlatatak uwana tatsənəŋ, la uwana tanəŋəŋ, kà uwana uwaga gesina kà, apakà vok boku-ba uwana malika apəh à atà.

Mapəhla Yesu ala la mənəŋ gày Zəzagəla la aku

²¹ Mok uwana kasukwa tekula adadà à lig kà, mahə-nay adaslay kà makədəv Yesu à uda, tavàl sləm Yesu, sləm uwana malika apəhla ala à mok uwana iyà aŋha aləg mazəb à huđ dadəŋ. †

²² Ngaha bokuba uwana gay aŋa madəh mavəlah adadəv à gay kà, bokuba uwana mapəhay aŋa Musa agod, tadàla Yesu à Urusalima kà mapəhla masla ala la huma aŋa Sufəl Zəzagəla, ²³ bokuba uwana tatsətsər à mapəhay aŋa Sufəl à abà:

'Kəla malkwoy zilga kà, uwaga tatak matsufay gə aŋa Sufəl Zəzagəla la fəta la awtəy tsikasla.'

²⁴ Takadəh azlatatak uwana kadəw, wakitə mapəhay agod:

'Azlahabakoku fəta səla baŋaw azlazlabara habakoku mtəga səla.' ††

Mahabay aŋa Səmeyyon

²⁵ Dza anik la ahəŋ la Urusalima uwana sləm aŋha Səmeyyon. Zil uwatà kà dza dziriga, akəs gay aŋa Zəzagəla, ngaha akudà dza uwana naka atsa à waŋ, kà mabəl azladza Isərayel. Masla kà agà la Masasədok Zəzagəla. ²⁶ Ngaha Masasədok Zəzagəla apəhla à vok à abà kà, adəmətsay dadəŋ aw, say baŋa adənəŋ huđ adi aŋa Kristu, uwana Sufəl Zəzagəla adəsləl à ahəŋ dadəŋ. ²⁷ Masasədok Zəzagəla adàla masla à mənəŋ gày Zəzagəla à agu, la mok uwana azlababa tasəlla Yesu à waŋ, kà madəhalləŋ bokuba uwana: 'Dahəwwəŋ', wakitə seriya agod. ²⁸ Səmeyyon azəb bəzi à ahəl, ngaha 'Kikay', agod à Zəzagəla la magodəy:

²⁹ "Sufəl, lagonay kà mapəh à ahəŋ aŋak kà adagəd à afik,

Sək à mayà aŋak aməts aŋha la lapiya adagay zlə,

³⁰ Kà uwana lagwa kà, gədanəŋ mabəlay aŋak la yew-di gulo,

³¹ Uwana kadəhəŋ à ahəŋ kà aŋa tsəhay gesina.

³² Uwaga la uwana udəka uwana adapəhla ka ala la huma azladza gudəŋ à vok gesina,

Uwaga la uwana adavà mazləbay à tsəhay aŋak Isərayel." ‡

Mapəh à ahəŋ aŋa Səmeyyon

³³ Baba la iyà aŋha atà səla nna ləv avàl atà à gay kà gay uwana Səmeyyon apəh lakəl aŋha. ³⁴ Səmeyyon apis à atà gay à vok, ngaha agod à Mariyama iyà aŋa Yesu: "Zəzagəla akəsənì bəzi uwanay kà, kà matsalla matekwid, ngaha kà aŋa matsizlla azladza aŋuvaw ala la tataka azla Isərayel la abà. Adagay tatak manəŋal adi aŋa Zəzagəla, uwana azladza tadəkweska. ³⁵ Ngaha adəpəhla madzugway aŋa azladza gesina ala la udəka la abà la dazuwaya, ngaha kak babay kà, katsakar adə-zləl madzugway aŋak ala kà madzugway aŋa tsəh ləv aŋak mas à uda la dazuwaya."

Mahabay aŋa Hana, masla mapəhal gay ahəl misga

³⁶ Agà la ahəŋ babay masla mapəhal gay ahəl misga uwana sləm aŋha kà Hana, dugu aŋa Fanuyel uwana la tsəhay aŋa Asər. Masla adagay makoz, zil dahalay aŋha uwana ahəd kà, tadəhə mavay mədəf atà səla, ³⁷ adzà à ahəŋ bokuba mis kudə tsərah à mavay dzik mtəgis gəl aŋha ufad. Masla azəhə vok la gày Zəzagəla la aku aw, la mavakay la mahanay gesina, azləkəh Zəzagəla, ngaha akəs nəlay la madəv kudə babay.

³⁸ Asà à waŋ la kaslə uwatə, "Kikay", agod à Zəzagəla, ngaha apəh gay aŋa bəzi à azladza gesina uwana atà takudà kà Zəzagəla aŋa mabəl Urusalima.

Mawul à gudəŋ Nazaret

³⁹ Mok uwana azlababa aŋa Yesu tadəva tatak uwana à gay: 'Dahəwwəŋ', wakitə mapəhay aŋa Sufəl Zəzagəla agod kà, tawul aŋatà la masla à Galili à gudəŋ Nazaret. ⁴⁰ Bəzi adà à huma à gay la mazigənay, azəla ndzədə à gəl aya, ahənlə la matsihila. Ngaha vok mahamay aŋa Sufəl Zəzagəla agà lakəl aŋha.

Yesu la mənəŋ gày Zəzagəla la aku

mavay aŋha kulo gəl aŋha səla

⁴¹ Kəla mavay azlababa aŋha tadəhəh à Urusalima kà aŋa madəvadəy Paska. ††⁴² La mok uwana adəhəh mavay kulo gəl aŋha səla kà, tasəl à waŋ la tsəh, kà uwana zagələ aŋatà. ⁴³ Mok uwana madəvadəy adadəv à gay kà, tawul aŋatà, la kokudə masəlay aŋa azlababa, kà Yesu agəd à Urusalima. ⁴⁴ Madzugway aŋatà kà: 'Yesu kà aga la tataka aŋa azlamanalay aŋha la abà', tagod, ngaha la mok uwana lis tavək asik à gəl kà, tadzəkə mayahay la tataka aŋa dugum tsin aŋha la abà, ngaha la azlamanalay aŋha la abà babay. ⁴⁵ Ama tabəzal aw, kà uwaga à uwana azlababa aŋa tawul à Urusalima kà mayahay. ⁴⁶ La mavakay mamakər tabəzal à gəl la mənəŋ gày Zəzagəla la aku. Masla

† 2.21 3Musa 12.3 †† 2.24 2Musa 13.2,12; 3Musa 12.6-8

‡ 2.32 Yesayya 42.6; 49.6; 52.10

†† 2.41 2Musa 12.1-27; 5Musa 16.1-8

adadza madzay la tataka aṅa azlaməna matapla tatak à azladza la abà, atsəb à atà sləm, la manavàh atà tatak. ⁴⁷ Azladza gesina uwana tasəbal sləm, ləv avàl atà à gay kà haṅkəli aṅha, ṅgaha kà azlamawul à uda aṅha aya. ⁴⁸ Mok uwana azlababa aṅha tanəṅ kà, takə̀s gəl la ahàl səla, ṅgaha iyà aṅha agòdàl: “Bəzi gulo, kà mana madàh à anu a ahəṅ kiya uwanay ma? Nəṅṅàṅ tsi, anu la baba aṅak kà, mədayàh ka kà məṅga, la iyaw tugwi la adi.” ⁴⁹ Agòd à atà: “Kà mana kayàhàw gi ma? Kasə̀ləw kà, azlayla gi, aṅa madz à ahəṅ la gày aṅa baba gulo la aku, kà madàh sləray aṅha aw takay?” ⁵⁰ Ama atà kà tatsənà tatak uwana apə̀h à atà aw. ⁵¹ Kiya uwaga Yesu awùl à mtəga atà nna à gudəṅ Nazaret, akəs atà gay la ahàl ala. Ama iyà aṅha kà akəsàṅ lakəl à mad vok aṅa azlatatak gesina uwana apakà vok. ⁵² Yesu azigə̀n, maslay aṅha adà à huma à gay, masla ahə̀d à Zəzagəla à adi, ṅgaha à azladza gesina à adi babay.

Sayda aṅa Yuhana masla madàh batem

(Mata 3.1-12; Mark 1.1-8; Yuhana 1.6-8,19-28)

3 La mavay makulo gəl aṅha zlo aṅa makoray aṅa məṅ sufəl aṅa azla Rom, uwana sləm aṅha Tiber Zəsar, Pontsəyus Pilatus agà gumna aṅa Yahudiya, Herod bay akòr Galili, ṅgaha deda aṅha Filip akòr Ituriya la Tərakoniya, ṅgaha Lisaniyas akòr Abilen. ² La kaslà uwatà kà, Hanas atà la Kayyif atà tagà azlaməṅ madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. La mok uwaga gay aṅa Zəzagəla atsənà à Yuhana, kona aṅa Zakari la kəsaf la abà. ³ Yuhana augùzàh la kutso uwana la abatà la makəla aṅa Urdun gesina. Azatàṅ, agòd: “Pə̀hàw gay la ləv ala, dāhàw batem ṅgaha Zəzagəla adàmatsakulla tsakana aṅkul ala.” ⁴ Uwaga kà bokuba uwana tatsətsèr à wakità aṅa masla mapə̀hal gay à ahàl Yesayya à abà:

‘Uwaga kà kuda aṅa dza uwana awiyay la fəta la abà:

Slàdàw tetəvi à Sufəl à ahəṅ,

Tsàzləw azlatetəvi manalabayga ala gesina!

⁵ Azlazləlok gesina adahàbà,

Azlagudəṅ la azladadəgwal tapakàh vadavaday,

Azlamanalabay aṅa barama tatsazl ala,

azlatetəvi uwana malàh à uda gà, tadahàbà takakarra.

⁶ Kiya uwaga azladza gesina tadə̀nəṅ mabəl anu aṅa Zəzagəla.†

⁷ Maham à ahəṅ dza aṅuvaw asà à waṅ à slaka Yuhana, kà atà aṅa mabəz batem. Masla agòd à atà kà: “Akul azlabəza aṅa matsapa, uwa à uwana agòd à akul kà kadətəfaw à mapak ləv aṅa Zəzagəla la gay la à uwana adàsa à waṅ bawbaw uwa?” ⁸ Lagwa kà, dāhàwwàṅ sləray uwana apə̀hla ala kà kadə̀bədawla kà vok, kà kapə̀haw gay la ləv ala zlà, kadzugwaw la ləv

aṅkul la tsəh kà: ‘Abərahama baba gami madzidziga’, kagodəw aw. Kà uwana haday gəpəh à akul kà, Zəzagəla aslala vok aṅa mapak azlaakur uwanay ala, kà magay azlabəza aṅa Abərahama. ⁹ Lagwa kà goslka kà madəhəṅ à ahəṅ gà, kà mahərats la tsəh à ahəf à afik. Kəla ahəf uwana av mayyay delga aw kà, tanats à ahəṅ, ṅgaha taduwa à akàl à tsəh.”

¹⁰ Kiya uwaga maham à ahəṅ dza anəv: “Mana ma à uwana madəhəṅ zlà ma?” ¹¹ Masla awùlatàla, agòd: “Dza uwana akor lukut səla tavàhàṅ la dza uwana aṅha la ahəṅ aw, ṅgaha dza uwana la tatak may babay tatsàkəṅ la dza uwana aṅha la ahəṅ aw.” ¹² Azlaməna mazəb hadama tasà à waṅ aṅa madahatəṅ batem suwaṅ, ṅgaha tanavà Yuhana: “Məṅga, mana ma à uwana madəhəṅ ma?” ¹³ Kiya uwaga agòd à atà: “Kafàw à azladza à gəl kà mapə̀lay məṅga duwà uwana pə̀ləw, tagòd aw.” ¹⁴ Kiya uwaga azlaslodzi tanəv suwaṅ: “Anu ma, kakay anu babay zlà ma?” Agòd à atà: “Kahalaw sili azladza ala la gasa aw, baṅaw la tetəvi fida gə aw, ama kùdàw kà masik aṅkul uwana kadə̀bəzawwal.”

¹⁵ Ama uwana maham à ahəṅ dza gesina tagà la manəwəṅ la abà lakəl aṅa Yuhana kà, ‘Zlahaw kà, masla la uwana Kristu’ tagòd. ¹⁶ “Gi”, Yuhana agòd à atà gesina kà, “Gə̀dāhakulla batem kà la iyaw. Ama dza anik la ahəṅ atsa à waṅ la lig gulo la ahəṅ kà, bə gi babay kà gəsla mapə̀zl zuwid kwimik aṅha ala babay aw. Masla kà adə̀dahakulla batem kà la Masasə̀dok tsi-kasla, ṅgaha la akàl. ¹⁷ Kətsaw madula hi aṅha la ahàl, kà masəhla hi, kà mavàh à atà ala la tafarga. Hi aṅha kà adə̀tsak à və̀da aṅha à abà, ama tafarga kà, aduwal à akàl uwana à tsəh adə̀mats ala dīkidiki aw!”

¹⁸ La mapə̀h à atà azlagay anik anik aṅuvaw aya, la uwana Yuhana azà gay matsidayga à azlatsəhay uwaga. ¹⁹ Yuhana asləhà vok à Herod à kà uwana azə̀b Herodiya, mis aṅa deda aṅha, ṅgaha kà uwana adahà azlamawisiga anik anik aṅuvaw aya. ²⁰ Kiya uwaga Herod azàla mawisiga aṅha à gəl aya la maduw Yuhana à daṅay.

Madàh batem aṅa Yesu

(Mata 3.13-17; Mark 1.9-11; Yuhana 1.32-34)

²¹ Kiya uwaga Yesu asà à waṅ, à mok uwana azladza gesina tabəz batem, abəzà à batem aṅha suwaṅ. La kaslà uwana adə̀v kuda, zagəla apə̀zl à ama ala, ²² ṅgaha Masasə̀dok Zəzagəla asà à ahəṅ à gəl aṅha bokuba habakoku. ṅgaha bay kuda atsən à ahəṅ la zagəla la magodəy: “Kak bəzi gay ləv gulo; marabay gulo gesina kà la kak la afik.” ††

† 3.6 Yesayya 40.3-5

†† 3.22 Yesayya 42.1; Mahabay 2.7

Azlamadzidziga anja Yesu

(Mata 1.1-17)

²³ La mok uwana Yesu adzəkà sləray anja, kà adadah mavay dzik makər. La madzugway anja azladza kà: 'Kona anja Yusufu' tagòd, à uwana agà kona anja Heli. Aganay madzəka vok mayyi à tsəh ala anja azlababa madzidziga uwana adà à humà à gay.

²⁴ Heli kona anja Matat, kona anja Levi, kona anja Melki, kona anja Yanay, kona anja Yusufu,

²⁵ kona anja Matatiyas, kona anja Amos, kona anja Nahum, kona anja Esəli, kona anja Nagay,

²⁶ kona anja Mat, kona anja Matatiyas, kona anja Səmeyyi, kona anja Yosək, kona anja Yoda,

²⁷ kona anja Yohanan, kona anja Resa, kona anja Zorobabel, kona anja Salatiyel, kona anja Neri,

²⁸ kona anja Melki, kona anja Adi, kona anja Kosam, kona anja Elmadam, kona anja Er,

²⁹ kona anja Yesu, kona anja Eliyezər, kona anja Yorim, kona anja Matat, kona anja Levi,

³⁰ kona anja Səmeyyon, kona anja Yahuda, kona anja Yusufu, kona anja Yonam, kona ana Eliyakim,

³¹ kona ana Meleyya, kona anja Mena, kona anja Mata-ta, kona anja Natan, kona anja David,

³² kona anja Yese, kona anja Yobed, kona anja Boz, kona anja Sala, kona anja Naheson,

³³ kona anja Aminadab, kona anja Adəmin, kona anja Arəni, kona anja Esərom, kona anja Farəs, kona anja Yahuda,

³⁴ kona anja Yakuba, kona anja Isak, kona anja Abəraham, kona anja Tara, kona anja Nakor,

³⁵ kona anja Səruk, kona anja Ragaw, kona anja Falek, kona anja Eber, kona anja Sala,

³⁶ kona anja Kaynam, kona anja Arəfakəsad, kona anja Səm, kona anja Nuhu, kona anja Lamek,

³⁷ kona anja Matusala, kona anja Enok, kona anja Yared, kona anja Maleleyel, kona anja Kaynan,

³⁸ kona anja Enos, kona anja Sət, kona anja Adama, uwana agà la gəl anja kona anja Zəzagəla.

Mapapat Yesu

(Mata 4.1-11; Mark 1.12-13)

4 Yesu ahənla la Masasədok Zəzagəla, awùlla à waŋ la gay mukwà Urdun. Ngaha Masasədok Zəzagəla adàlla à fəta à abà. ² La abatà adahən mavakay dzik ufad, azùw tatak aw, la mok uwaga seteni apapət masla kà, uwana masla la may gà.

³ Kiya uwaga seteni agòdàl: "Baŋa kak bæzi anja Zəzagəla kà, pakà akur uwanay ala kà kaf." ⁴ Yesu awulàlla: "Iyay, uwaga kà matsersetseray gà:

'Ama dza adzadzər vok kà la kaf pəra aw.'" †

⁵ Seteni adàlla à afik kərkər aya, apəhla azlamakoray anja gudəŋ à vok. ⁶ Ngaha agòdàl: "Gədàvə à ka maslay uwana la abà la tatak uwana la gudəŋ uwanay la vok gesina, kà uwana uwaga kà anjulo, ngaha gi babay kà gəslala vok anja mav à dza uwana asa à gi. ⁷ A baŋa kak kasləkaw gi, la makəd à gi à ahəŋ, kà uwaga gesina kà adəgay kà anjak."

⁸ Yesu agòdàl: "Wakitə agod kà:

'Sufəl Zəzagəla anjak la uwana kanəfay pəra, ngaha masla kokudə gəl anja la uwana kazlakəŋ pəra.'" ††

⁹ Kiya uwaga seteni adàlla masla à Urusalima, adàlla masla à gəl mənə gəy Zəzagəla à afik, agòdàl: "Baŋa kak bæzi anja Zəzagəla kà, vəl à ahəŋ la abanay! ¹⁰ Kà uwana uwaga kà matsersetseray gà:

'Dàw, Zəzagəla adəgod à azlamalika anja, kà manəŋla ka!

Ngaha aya kà: ¹¹ 'Atà kà, tadəkəs kà ahəl, kà kak anja mazləl asik à akur la adì aw.'" ‡

¹² Yesu agòdàl: "Wakitə Zəzagəla agod kà: 'Katapa Sufəl Zəzagəla anjak aw.'" ††

¹³ Mok uwana seteni adəv mapapat Yesu à gay la azladabaray anik anik gesina kà, asàkal à ahəŋ, adà anja, say kà afats anik.

Yesu adzəka sləray anja la kutso Galili

(Mata 4.12-17; Mark 1.14-15)

¹⁴ Yesu awùlla à Galili mahənlaga la ndzəda ana Masasədok Zəzagəla. Tadzəkà mavats gay lakəl anja la makoray uwatà la abà gesina. ¹⁵ Atàpla tatak à azladza la azlagəy madəv kudə la aku. Azladza gesina tatsəbal sləm, tazləba masla.

Azlaməna gudəŋ Nazaret takweska Yesu

(Mata 13.53-58; Mark 6.1-6)

¹⁶ Yesu awùlla à gudəŋ Nazaret à slaka uwana à abà azigən. La vuđ maduw ləv anja azla Yahudiya, ahəd à gəy Zəzagəla à agu bokuba uwana adagay zagəla anja. Atsizilla ala kà madzən wakitə. ¹⁷ Tavəl à ahəl wakitə anja Yesayya, masla mapəhal gay à ahəl, à ahəl, apapəs wakitə uwatà à uda ngaha abəz à slaka anik uwana tatsetsər kà:

¹⁸ 'Masasədok ana Sufəl Zəzagəla lakəl gulo, Akəsàni gi, kà gi anja madla gay matsidəyga à azlaməna kudə.

Asləl gi à waŋ kà, kà gi anja mapəh gay mapəlla à azlaməna daŋay,

Kà mavəh yewdi à azlaguləf,

Ngaha kà mataf azlauwana tas ngərpa.

¹⁹ Kà mapəhla ala mavəy uwana vok mahamay anja Sufəl Zəzagəla adəpəhla vok ala.' ††

²⁰ Ngaha kiya uwaga Yesu akəl wakitə à abà, awùlla à ahəŋ, adzà anja madzay. Dəwdəw dza uwana la gəy

† 4.4 5Musa 8.3

†† 4.8 5Musa 6.13 ‡ 4.11 Mahabay 91.11-12 †† 4.12 5Musa 6.16 †† 4.19 Yesayya 61.1-2

uwatà la aku tatsəkàl yewdi à gay gesina. ²¹ La lig la ahəŋ, adzəkà magod à atà: "Lakana kà, matsetseray uwanay kà, adagəd à afik à uwana mēdzəŋ la abanay la sləm aŋkul." ²² Atà gesina takəs gay aŋha, ləv avəl atà à gay, kà gay aŋha dzəba aŋha sēla aw gə uwaga apəh à atà. Tagòd: "Masla kà kona aŋa Yusufu aw takay?" ²³ Yesu agòd à atà: "Dzer, asa à gi kapəhaw gi gay la gay la abà uwanay: 'Dokwtar wurà gəl aŋak ala!' kadàgodaw gi babay: 'Anu mətəsnà uwana kadahəŋ la Kapernahum gesina, dāhəŋ uwaga la hud gudəŋ aŋak babay zlà!' " ²⁴ Ngaha aya agòd à atà: "La dziriga gəpəh à akul, dikiđiki masla mapəhal gay à ahəl la ahəŋ tawoyəŋ, la hud gudəŋ aŋha uwana tayyà abà aw. ²⁵ Iyay la dziriga gəpəh à akul: La zamana aŋa Eliya, azlamis kuda la ahəŋ aŋuvaw la gudəŋ Isərayel, la mok uwana iyaw anəd à ahəŋ la zagəla aw mavay makər la tēla mukwa. Ngaha magol məl may məŋga apakà vok la gudəŋ uwatà gesina. ²⁶ Ama Zəzagəla asləl Eliya à mtəga aŋa tekula aŋa azlamis uwaga aw, say à slaka aŋa mis kuda uwana la Sarepəta, la makoray aŋa Sədon la abà pəra. ²⁷ Agà la ahəŋ babay azlaməna akəl zagəla aŋuvaw la gudəŋ Isərayel la zamana aŋa Elise, masla mapəhal gay à ahəl, amiyaka bə tekula aŋatà kà awūr ala aw, say Naman zil Səriya pəra." ²⁸ Mok uwana tatsənà gay uwaga, azladza gesina la gəy madəv kuda la aku tapakàh à ləv. ²⁹ Tasà à afik, takəs masla, tabəyən à uda la gudəŋ aŋatà la abà, tadəlla à dadəgwal uwana à afik taŋələhal gəy aŋatà à makəla, ngaha kà atà aŋa maməl à ahəŋ la afik la abatà. ³⁰ Ama masla, kussəh, asà à uda la tataka aŋatà la abà, adà aŋha.

Dza uwana atərabay la ahəl aŋa masasədok mawisiga

(Mata 4.13-16; Mark 1.21-28)

³¹ Yesu ahəd à gudəŋ Kapernahum, uwana la kutso Galili la abà. Ngaha adzəkà matapla tatak à azladza la vuđ maduw ləv. ³² Ləv avəl atà à gay məŋga kà mapəh-la ala aŋha, kà uwana atəpatəla kà lela, ngaha la maslay. ³³ La gəy madəv kuda uwatà la aku kà, dza anik la ahəŋ uwana masasədok mawisiga atərabəhəŋ, adzəkà mawiyay la ndzəda. ³⁴ "Kayyà, kak Yesu, zil Nazaret, mana gay aŋak la anu ma? Kasà à waŋ ma, kà mazəh anu ala takay? Gəsəl la dziriga kà, kak tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kà à waŋ!" ³⁵ Yesu asləh məl à masasədok mawisiga uwaga à gəl la ndzəda, agòdal: "Dzà à ahəŋ titi, sà à dza uwaga lakəl ala!", masasədok mawisiga aməl gəl à dza uwaga à ahəŋ la huma aŋa azladza gesina, ngaha asəl à kəl ala, kokuda madəhal amik à vok. ³⁶ Azladza gesina kà, ləv avəl à atà à gay, tavəts gay la tsəh ala kà atà kà atà: "Kakay, à tsəhay gay uwanay ma? Masla akor azlamasasədok mawisiga la ndzəda, ngaha azlamasasədok takəs gay

† 4.25 1 Sufəl 17.1

aŋha, tasəh azladza lakəl ala ma?" ³⁷ Ngaha azladza tadzəkà mapəhay lakəl aŋa Yesu la makoray uwatà la abà gesina.

Yesu awar azlaməna dūvats ala aŋuvaw

(Mata 8.14-17; Mark 1.29-34)

³⁸ Yesu asà à lag la gəy madəv kuda la aku, ngaha ahəd à mtəga aŋa Səmon. Məŋay aŋa Səmon la akəl à vok məŋga, məŋga. La abatà tanavə Yesu kà mawurəŋ ala. ³⁹ Yesu atsəŋ à masla dūvats à gəl, apəh gay la tsəh ala la ndzəda, "Sàkal!", agòd à dūvats. Dūvats asək à mis uwaga, katskats asà à afik kà mazlak atà à sləray à abà.

⁴⁰ La mok uwana afats adatəd à ahəŋ, tasəhla azlaməna dūvats à waŋ, la azladūvats anik anik gesina, kà mabak à atà ahəl à gəl la tekula, tekula aŋatà gesina, awarà atà ala. ⁴¹ Azlagəla zagəla la azlamasasədok mawisiga tasəh à azlaməna dūvats lakəl ala aŋuvaw la mawiyay: "Kak la uwana kak Kona aŋa Zəzagəla!" Ama Yesu apəh à atà gay la ndzəda, ngaha adəd à atà gay à ahəŋ kà mavats gay la ndzəda, kà uwana tasəl kà, masla kà Kristu.

Yesu apəh gay Zəzagəla la kutso Galili

(Mark 1.35-39)

⁴² Mok uwana məl adawulla, Yesu asà à uda la gudəŋ la abà, adà aŋha à fəta à abà kokuda gəl aŋha. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tadzəkà mayəh masla. Mok uwana tabəzal à vok kà, asà à atà asək atà à ahəŋ aya aw.

⁴³ Ama Yesu agòd à atà: "Say gəz gay matsidayga aŋa makoray Zəzagəla à azlagudəŋ anik gesina bay, kà aŋa uwaga à uwana Zəzagəla asləl gi à waŋ." ⁴⁴ Ngaha apəh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kuda la aku la kutso Galili gesina.

Yesu azal azlaməna matapla la slaka aŋha teraŋa

(Mata 4.18-22; Mark 1.16-20)

5 Vərdi anik Yesu atsizilla à gay dərəv aŋa dərəv Genesaret, ngaha magol maham à ahəŋ dza tahamà à slaka aŋha kà matsəb sləm à gay Zəzagəla. ² Yesu anəŋà azlakəslah iyaw sēla la gay gərdza, azlaməna makas kilfi tasà à ahəŋ la afik, tapaləh dzarawa aŋatà. ³ Yesu ahəd à kəslah iyaw à afik, uwana agə aŋa Səmon, agòdal: "Zà à gi à gəl iyaw ŋuv." Ngaha adzà madzay la kəslah iyaw la afik, adzəkà matapla tatak à maham à ahəŋ dza uwaga.

⁴ Mok uwana adadəv matapatəla à gay kà, agòd à Səmon: "Zəw vok à gəl dərəv lela, ngaha kak la azlamanalay aŋak kadawaw dzarawa aŋkul à iyaw à abà, kà makas kilfi." ⁵ Səmon agòdal: "Məŋga, huyip, mədahənal à gəl kà madaw à abà, ama mədakəs tatak aw. Ama bokuba uwana kapəh kà, gəkweska gay aŋak aw, gəduw à abà aya kità."

⁶ Kiya uwaga atà tadùw dzarawa anjata à abà, ahèl kilfi à agu anjovaw tsèràh à uwana dzarawa anjata awòy maslahàhla, kà magay mənɔga anja kilfi uwana la aku. ⁷ La abatà atà tafatakàhà azlamanalay anjata, uwana la kəslah iyaw anik la afik, kà atà anja mas à waŋ anja mazlak atà, tadà à awtày tazlāk atà, tahanà kəslah iyaw ala sèla nna la kilfi tsèràh à uwana azlakəs-lah iyaw uwaga tawòy madàh à huɗ iyaw, kà mahanay anja azlakilfi uwaga. ⁸ Uwana Səmon Piyer anənɔ uwa-ga kà, akədèd à huma anja Yesu la magodàl: “Sufəl, zà à gi vok la vok ala, kà uwana gi kà gi masla tsakana!” ⁹ Guba akəs masla, la azladza uwana atà nna gesina, kà magol kilfi uwana takàs. ¹⁰ Azla Yakuba la Yuhana, azlabəza anja Zebede, uwana sləray anjata tekula la Sə-mon, ləv avàl atà à gay babay. Ama Yesu agòd à Sə-mon: “Guba akəs ka aw, dagay lakana gèdàpaka ka ala kà masla makas azladza.” ¹¹ Mok uwana tadàla azlakəs-lah iyaw anjata à gay gərdza kà, tasàk à tatak gesina à ahəŋ, tanəfà Yesu.

Yesu awura masla akàl zagəla ala

(Mata 8.1-4; Mark 1.40-45)

¹² Yesu agà la gudəŋ anik la abà, à uwana masla akàl zagəla asà à waŋ kà magagamay la masla, uwana adanənɔŋ atəɗ à huma asik anja la magodàl: “Mənɔga, baŋa asa à ka kà, kaslala vok mawur gi ala!” ¹³ Yesu abiyà ahàl ala, adəbani masla la magoday: “Asa à gi, kawur ala!” Akàl zagəla asà à dza uwatà la vok ala katskats. ¹⁴ Aganay mafahal akur à lig, uwana Yesu afàhal à lig: “Kapəh gay uwanay à dza aw. Ama hād, kadəpəhla vok anjak à mənɔga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha kavà tatak uwana Musa apəh la wakità seriya la abà, kà azladza gesina anja masəlay kà kawùrla!” ¹⁵ Amiyaka bà la uwaga gesina kà, gay anja Yesu atsənla la slaka azladza gesina. Maham à ahəŋ dza anjovaw tasàhàw à waŋ à slaka anja kà matsəbal sləm, ŋgaha tawàràh ala la azladuvats anjata la abà gesina. ¹⁶ Ama Yesu asà à uda la tataka anjata la abà, adà anja à fəta à abà kokuda gəl anja, kà madəv kuda.

Yesu awura dza uwana makalàh à vədah gə ala

(Mata 9.1-8; Mark 2.1-12)

¹⁷ Iyay, vərđi anik aya, Yesu adzəkà mapəhla tatak ala. Azla Farisəya la azlaməna mapəhla wakità seriya ala tadzàhà madzay nekwa la slaka anja. Tasà à waŋ la gudəŋ anja Galili, la anja Yahudiya ŋgaha babay la Urusalima. Ndzəda anja Sufəl Zəzagəla agà la Yesu la abà kà mawar azlaməna dūvats ala. ¹⁸ ŋgaha tasəlla masla dūvats à waŋ la kəslah, kà uwana makalàh à vədah gə, tayəh tetəvi kà madalla à gày kà maf à hu-ma anja Yesu. ¹⁹ Ama tasəl slaka uwana tagəla à awtày

la abà aw, kà uwana maham à ahəŋ dza kà anjovaw. Kiya uwaga tagəla la gəl gày, tazləlla gəl gày ala, tawàdàh zuwid à kəslah à gay, tadzilà à gày la abatà la kəslah gə, à tataka maham à ahəŋ dza à abà la huma anja Yesu. ²⁰ Mok uwana Yesu anənɔ madinjal gəl à vok anja azladza uwaga, Yesu agòd à dza makalàh à vədah gə: “Tsakana anjak adamatsila tsewwa.” ²¹ ŋgaha azlaməna mapəhla wakità seriya ala la azla Farisəya tadzəkà madzugway la magoday: “Uwa asla à tsəhay dza uwanay, atugw mawisiga lakəl anja Zəzagəla uwa? Uwa aslala vok anja mamats tsakana à dza ala, tsa baŋa Zəzagəla kokuda gəl anja pəra aw uwa?” ²² Bokuba uwana Yesu asəl madzugway anjata, agòd à atà: “Mana kadzugwaw la mənɔŋuzay la ləv anjul la tsəh ma? ²³ Tak ma, butu ma, la magoday kà: Tsakana anjak adamatsila, awma magoday: Sà à afik, ŋgaha hād anjak, takay? ²⁴ Ama asa à gi kasəlaw kà, kà Kona anja dza la maslay la gudəŋ uwanay la vok kà mamats tsakana anja dza ala.” ŋgaha agòd à dza makalàh à vədah gə uwaga: “Gi uwaga gəgod à ka: Sà à afik, zəb kəslah anjak, ŋgaha dā anjak à mtəga!” ²⁵ Kiya uwaga, hadzak, dza uwaga asà à afik la huma azladza gesina, azəb kəslah anja uwana ahənay la afik, ŋgaha adà anja à mtəga la mazləb Zəzagəla. ²⁶ Ləv avàl atà à gay gesina, ŋgaha tazləbà Zəzagəla, guba akəd atà à gay, ŋgaha tagòd: “Lakana kà, mədanənɔŋ azlatatak dzəba anja sèla aw gə, ndzer.”

Yesu azal Levi

(Mata 9.9-13; Mark 2.13-17)

²⁷ La lig anja uwaga la ahəŋ, Yesu asà à uda, ŋgaha anənɔ masla mazəb hadama, sləm anja Levi, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. ²⁸ Yesu agòdàl: “Nəfà à gi!” Hadzak, Levi asà à afik asàk azlatatak à ahəŋ gesina, anəfà masla.

²⁹ Levi atà magol tatak may la mtəga anja. Azladza anjovaw tahamà gay à vok la masla, azlaməna mazəb hadama, la azladza anik babay. ³⁰ Azla Farisəya la azlaməna mapəhla mapəhay ala, uwana tagə la paŋaw tekula kà, azà à atà lakəl anja uwaga, tagòd à azlaməna matapla la slaka anja: “Kà mana kazuwaw la azlaməna mazəb hadama ma, ŋgaha kasaw la azladza uwana madz à ahəŋ anjata kà delga aw gə, la azlaməna tsakana ma?” ³¹ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd à atà: “Azladza uwana la dūvats aw kà, tanəkuda mad à dokwtar aw, say azlauwana la dūvats pəra!” ³² Ama agòd atà aya: “Gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana azlawurwur aw, ama gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana atà la dūvats pəra, kà atà anja mapəh gay la ləv ala”, agòd.

Gay lakəl aŋa makəs nəlay

(Mata 9.14-17; Mark 2.18-22)

³³ Nŋaha azladza tagòdɔl: “Azlaməna matapla la slaka Yuhana kà takàsàhàh nəlay koksikoksi, nŋaha tadàv kuda, amiyaka aŋa azla Farisəya bay. Ama azlaaŋak kà: tazuway, tasay.” ³⁴ Ama Yesu agòd atà: “Madzugway aŋkul ma maf leri à azlauwana à gəl tazala atà à mazəb vok à abà aŋa makəs nəlay à baŋa masla mazəb mis aləg la tataka aŋatà la abà kagodaw takay? Awaŋ, akəs vok aw. ³⁵ Ama kaslà adàsa à waŋ, à mok uwana masla mazəb mis adàgay la tataka aŋatà la abà aya aw kà, la mok uwatà la uwana tadàkas nəlay suwaŋ.” ³⁶ Yesu apəhatàla gay la gay la abà uwanay: “Dza la ahəŋ, akohəni lukut mawga kà matafay à lukut maviyaga à vok aw, baŋa adehəŋ kiya uwaga kà, awis lukut mawga ala, nŋaha lukut mawga agay kalkal la lukut maviyaga babay aw. ³⁷ Nŋaha aya babay kà, dza la ahəŋ adaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw. Baŋa adehəŋ kiya uwaga kà, mamslila aŋha kà, adàkwah kiwa maviyaga ala, nŋaha iyaw matavəruk asokw à vədah, nŋaha kiwa babay awis ala. ³⁸ Ama kəla kà, say tadaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw mawga à agu suwaŋ. ³⁹ Baŋa dza adasa iyaw matavəruk maviyaga kà, ayàh mas iyaw matavəruk mawga aya aw, kà uwana tagòd kà: ‘Maviyaga la uwana aduwa mawga la matsiday’, tagod.”

Yesu la uwana məŋga aŋa vud maduw ləv

(Mata 12.1-8; Mark 2.23-28)

6 Vərdi anik, la vud maduw ləv Yesu aguwa à uda la guf nalkama la abà. (Uwana bokuba hi) Azlaməna matapla la slaka aŋha tadzəkà manal gəl gə, nŋaha tavərəslàh kà mapaday kà uwana may azà à atà. ¹² Azla Farisəya anik tagòd à atà: “Kà mana kadahaw tatak uwana tetəvi la ahəŋ aŋa madàh uwaga, la vud maduw ləv aw ma?” ³ “Kay”, Yesu agòd à atà: “Akul kà, kadzəŋəw tatak uwana David adahəŋ la mok uwana may akəs la azladza uwana tagà atà nna aw takay? ⁴ Masla, la azlaməna aŋha tahàd à gəy Zəzagəla à agu, tazùw tatak may tsikasla, uwana maf à ahəŋ gə kà aŋa Zəzagəla pəra. Tekedika tetəvi la ahəŋ kà atà aŋa mazuway aw, say azlaməna mav tatak à Zəzagəla la uwana atà la tetəvi aŋa mazuway pəra.” ¹⁵ Yesu agòd à atà aya: “Kona aŋa dza la uwana məŋga aŋa vud maduw ləv uwaga.”

Dza la ahəl mamətsayga

(Mata 12.9-14; Mark 3.1-6)

⁶ La vud maduw ləv anik aya, Yesu ahəd à gəy madəv kuda anik à agu, nŋaha adzəkà matapla azladza la abatà. Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana ahəl kaf aŋha

kà mamətsayga. ⁷ La abatà kà, azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azla Farisəya tatsəb sləm à Yesu la manərəzay, à baŋa awur dza uwaga ala la vud maduw ləv, kà atà aŋa mabəzal à tsəh, kà mapuw ala gudzi à gəl kà uwana apesew vud maduw ləv. ⁸ Ama Yesu asəl madzugway aŋatà, kiya uwaga agòd à dza uwana la ahəl mamətsayga: “Sà à afik, tsizilla à tataka à abà, la abà gə, la huma azladza gesina.” Dza uwaga asà à afik, nŋaha atsizilla à atà à huma à gay la abatà. ⁹ “La kità”, Yesu agòd à atà: “Gi la manavay la slaka aŋkul: Mapəhay gami ma avà à anu tetəvi aŋa madàh delga la vud maduw ləv takay, awma madàh mawisiga ay? Mabəl sifa aŋa dza, awma maz sifa aŋa dza ala, la uwana delga takay?” ¹⁰ Atà gesina tatsəkəl yewdi à gay, kiya uwaga Yesu agòd à dza uwaga: “Biyà ahəl ala!” Abiyà ahəl ala, nŋaha ahəl adawur ala. ¹¹ Ama azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala tahən ala la maŋor, nŋaha la mapakàh ləv, nŋaha tadzəkà mabay vok gay kà atà kà atà lakəl aŋa uwana asà à atà madehəŋ à Yesu à vok.

Yesu akasani azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla

(Mata 10.1-15; Mark 3.13-19)

¹² La kaslà uwatà, Yesu ahəd à dadəgwal à afik kà madəv kuda la abatà, huyip ahən à madəv kuda à gəl, adəv kuda à Zəzagəla. ¹³ Mok uwana məl adawulla, azàla azlaməna asik aŋha, nŋaha atsatsəmàni kulo gəl aŋha səla, uwana apakàtəla kà azlaməna matapla la slaka aŋha. ¹⁴ Səmon (uwana avəl sləm Piye bay) la deda aŋha Andəre, Yakuba, Yuhana, Filip, Bartelemi, ¹⁵ Mata, Tomas, Yakuba kona aŋa Alfe, Səmon uwana tazàlal Zəlot, ¹⁶ Yudas kona aŋa Yakuba, nŋaha Yudas Iskariyot, uwana apaka masla məzam aŋa Sufəl Yesu.

Yesu atapla tatak à maham à ahəŋ dza

nŋaha awara azlaməna duvats ala

(Mata 4.23-25)

¹⁷ Yesu asà à ahəŋ la dadəgwal la afik atà nna, nŋaha asà à vadavaday à afik, kà uwana azlaməna asik aŋha aŋuvaw la abatà. Azlaməna kutso Yahudiya, la azlaməna gudəŋ Urusalima nŋaha azlauwana la makəla aŋa gudəŋ Tir, la Sədon uwana la gay mukwà, atà gesina la abatà. ¹⁸ Tasàhà à waŋ kà matsəbal sləm, nŋaha kà atà aŋa mawarla la azladuvats aŋatà la abà. Azlauwana tasà nŋərpa la ahəl aŋa azlamənasəfok mawisiga babay kà, tawarà ala. ¹⁹ Dəwdəw dza tayàh kà madəbani Yesu, kà uwana ndzəda asahàh à uda la masla la abà, awàràhà atà ala gesina.

Barka la matsafay

(Mata 5.2-12)

²⁰ Yesu anərəz azlaməna matapla la slaka aŋha agòd:

† 6.1 5Musa 23.25 †† 6.4 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 24.9

“Marabay agay la akul uwana azlaməna kuḍa lagwa, kà uwana makoray Zəzagəla kà adàgay kà aṅkul.

²¹ Marabay agay la akul uwana may az akul lagwa, kà uwana kadàbəzawwal tatak may sakay sasakay.

Marabay agay la akul uwana katuwaw lagwa, kà uwana kadàkədaslaw.

²² Marabay agay la akul à baṅa azladza tapəsew akul, takweska akul, tatsək à akul magodəhay à gəl, ṅgaha tatəreb akul la mawisiga, kà Kona aṅa dza. †

²³ Ràbàw la vuḍ uwaga, ṅgaha vələhàw à zagəla kà uwana masik mənḡa akud akul la zagəla, kiya uwaga à uwana azlababa aṅkul madzidziga tatərebàhà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwarà.

²⁴ Ama ṅgərpə agay la akul, akul azlagorobu, kà uwana kadazuwwaw.

²⁵ ṅgərpə agay la akul, akul uwana kakoraw tatak sakay sasakay lakana, kà uwana may la uwana adàkad akul.

ṅgərpə agay la akul uwana kadakədaslaw lakana, kà uwana bawbaw kà, kadàgaw la mazaw la gəl la abà, ṅgaha kadàgəhaw la iyaw tugwi la adi.

²⁶ ṅgərpə agay la akul à baṅa azladza gesina tasləkaw akul, kà uwana kiya uwaga la uwana, azlababa aṅkul madzidziga tadəhàhəṅ la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fidaga.”

Mawoy masla məzam

(Mata 5.38-48; 7.12)

²⁷ “Ama gəpəh à akul, akul uwana katsəbaw gi sləm: Wòyàw azlaməna məzam aṅkul, dahàw delga à azladza uwana tapəsew akul. ²⁸ Pìsàw gay à azlauwana à vok, tatsafla akul, dèvəw kuḍa kà aṅa azlauwana tatəreb akul. ²⁹ Baṅa dza adedka à paṅaw à abà, gòlla anik uwanay à awtəy aya, baṅa dza ahəl dawara aṅak kà, sàkal ahəl bəzi aṅha aya babay. ³⁰ Kəla dza uwana anav à ka tatak kà, vəl, baṅa dza azəb à ka tatak ala la gasa kà, kapùwla gudzi à gəl aw. ³¹ Tatak delga uwana asa à akul azladza tadəhakulaṅ kà, dahàwəṅ à azladza anik bokuba uwaga suwaṅ kəla.”

³² “Baṅa kawoyawwaṅ kà azladza uwana tawoya akul pəra ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Kà uwana bə azlaməna tsakana babay kà, tawoya azlauwana tawoya atà babay suwaṅ pəra. ³³ ṅgaha baṅa kadəhawwaṅ delga kà azlauwana tadəhakulaṅ delga pəra ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Amiyaka azlaməna tsakana kà, kiya uwaga à uwana tadəhəṅ babay. ³⁴ Baṅa kakəllaw goder à dza uwana kasəlaw, kà adəpəlay ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Azlaməna tsakana babay kà, takal vok goder, ṅgaha atà aṅa mavəh vok aṅatə suwaṅ, kitə ma: Uwa adàvə akul masik aya zlà ma uwa? ³⁵ Ama kəla kà: Wòyàw azlaməna məzam aṅkul, ṅgaha kələw

† 6.22 1 Piyer 4.14

atə goder la kokuda madzugway kà mawul akul ala. Kiya uwaga kà, kadàbəzaw à masik mənḡa la slaka Baba uwana kərkər la afik, ṅgaha kadàgaw azlabəza aṅha. Kà uwana masla kà dziriga la huma aṅa azlaməna tsakana la azlaməna makəsafər gesina. ³⁶ Hənəwla, la delga ṅgaha la vok mahamay, bokuba Baba aṅkul uwana adəhənlə la dzəba aṅha səla aw.”

Kadahaw seriya à azladza anik à gəl aw

(Mata 7.1-5)

³⁷ “Kadahaw seriya à azladza anik à gəl aw, ṅgaha Zəzagəla adədahakulla seriya à gəl suwaṅ aw; kadəkaw seriya à azladza à gəl aw, ṅgaha Zəzagəla adədəkəkulla seriya à gəl suwaṅ aw, matsawaṅ azladza anik ala, ṅgaha Zəzagəla adəmətsakullaṅ ala suwaṅ. ³⁸ Vəw à azladza anik, ṅgaha Zəzagəla adəvə à akul: Zəzagəla adətsək akul à zliba aṅkul à agu tsəṅ tsətsəṅ, tadəhatsəkweṅ la madəkweṅ serafaffa. La daram uwana kagurawla à azladza anik kà, uwaga la la uwana tadəgur à akul ala suwaṅ.”

³⁹ Yesu apəh à atə gay la gay la abà anik, agòḍ à atə: “Guləf aslala vok aṅa makəs guləf anik à ahəl takay? Awaṅ, atə səla nna tadəsakway à afək à abà. ⁴⁰ Masla matapla aduw masla matapalla aw, ama baṅa adədəv matapla madzeṅay aṅha à gay kà, aslala vok aṅa magay bokuba masla.”

⁴¹ “Kay, kà mana kanəṅa kəsaf la yewdi aṅa deda aṅak la awtəy, ama aṅak uwana magol tsəkud tsəkud la awtəy kà, kanəṅa aw ma, kà mana ma? ⁴² ṅgaha kagodəy à deda aṅak: ‘Deda, sək à gi, gəzəb à ka kəsaf la adi ala’. Kak, la gəl aṅak kà, kanəṅa magol tsəkud tsəkud uwaga la aṅak la awtəy aw ma? Kak, masla magolla dza, zəb aṅak la adi ala dadəṅ, ṅgaha la lig la ahəṅ kà, kadənəṅla lela kà mazəb kəsaf à deda aṅak la adi ala, la dziriga.”

Masəl ahəf kà la mayyay aṅha la vok

(Mata 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Ahəf delga kà avə mayyay mawisiga aw, ahəf mawisiga babay kà, aslala vok aṅa mav mayyay delga aw. ⁴⁴ Iyay, kəla ahəf kà agay masəlayga la mayyay aṅha la vok. Dza aslala vok aṅa madəzl gudəv la matatək la vok aw, ṅgaha bay, dza adəzl matavəruk la mazləb la vok aw. ⁴⁵ Dza delga kà, adəhəṅ kà delga, kà uwana, uwana la ləv aṅha la tsəh kà delga. Dza mawisiga kà, adəhəṅ kà mawisiga, kà uwana uwana la ləv aṅha la tsəh kà mawisiga. Kà uwana paṅaw aṅa dza kà, apəhay kà uwana la ləv aṅha la tsəh.”

Gay lakəl aṅa azlagəy səla

(Mata 7.21-29)

⁴⁶ “Kà mana kazalaw gi ala: Sufəl, Sufəl, ṅgaha tsa kadəhaw tatak uwana gəpəh à akul aw ma? ⁴⁷ Kəla

uwabeyuwi uwana atsa à waŋ à slaka gulo ŋgaha at-səb sləm à kuda gulo kà, gəpəhakulla dza uwana gəgagazlèla la masla. ⁴⁸ Masla kà kalkal la dza uwana atatukw matatukway aŋa gày aŋha kà à təhus à afik. Mok uwana iyaw adàdzəka mas à afik, akəl la lig gày, afađ adəđ la ndzəda, ama gày kà akalàh à ahəŋ aw, kà uwana tatətükw kà à təhus à afik. ⁴⁹ Ama dza uwana atsəb sləm à gay gulo, ŋgaha akəs uwaga aw kà, masla kà gəgagazlèla kà la dza, uwana aŋal gày à wuyyaŋ à afik. Mok uwana iyaw mukwà adàda à mukwà à afik, azəb gày uwaga gesina, adalla.”

Yesu awur magamza aŋa mənŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom ala
(Mata 8.5-13)

7 Mok uwana Yesu adadəv gay aŋha à gay la huma aŋa maham à ahəŋ dza, atsizilla ala la abatà, ahəd à Kapernahum. ² Mənŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom la ahəŋ la abatà. Magamza aŋha uwana awoyàŋ kaykay, aga la dıvats, agà kà la ləv la ləv. ³ Mok uwana mənŋga aŋa azlaslodzi atsənà gay uwana tapahay lakəl aŋa Yesu kà, masla aslèl azlamasiga anik la tataka azla Yahudiya la abà, kà madəv kufa à Yesu kà mas à waŋ aŋa mawur magamza aŋha ala. ⁴ Kiya uwaga, mok uwana tabèz à slaka Yesu, tadəval kufa la kamkam la iyaw tugwi, ŋgaha la magoday: “Dza uwanay kà, azlay-la kà vok kà kazlakay, ⁵ kà uwana masla kà awoyà tsəhay gami, ŋgaha aya, masla la uwana aŋal anu gày madəv kufa gami aya.” ⁶ Kiya uwaga Yesu anəfà atà, ŋgaha mok uwana tadazlabèz kà mtəga, mənŋga aŋa azlaslodzi uwaga aslèl azlamanalay aŋha kà magoday: “Madzahaga katərəb gəl aŋak aw, kà uwana gəsla kà kak aŋa makəl gəl à ahəŋ kà mas à gày gulo à agu aw. ⁷ Kà uwaga, gi babay la gəl gulo kà, gənərèz kà, gəslà kà mad à awtày à slaka aŋak la gəl gulo aw. Ama pəh gay tekula la tsəh ala pəra kà kona gulo aŋa mawurla. ⁸ Gi babay kà azlamənŋga la ahəŋ lakəl gulo, gi babay, gi lakəl aŋa azlaslodzi anik suwaŋ. ŋgaha gəslala vok magoday à tekula aŋatà: Həd, kà aday. Gəgoday à anik aya: Sà à waŋ kà, atsa à waŋ, ŋgaha bay gəgoday à masla sləray gulo: ‘Dahəŋ uwanay kà, adehəŋ bay.’” ⁹ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga, awoyà masla kaykay, agòla vok, ŋgaha agòđ à maham à ahəŋ dza uwana tanəfà la tsəh: “La dziriga gəpəh à akul: Gədanəŋəŋ didididi à tsəhay madiŋal gəl à vok uwanay, amiyaka bə la Isərayel aw.” ¹⁰ Azlaməna sləray aŋa mənŋga aŋa azlaslodzi tawul à mtəga, ŋgaha tabèz à magamza uwaga à gəl, kà adawur ala.

Yesu awulla kona aŋa mis kufa à uda la mamətsay

¹¹ ŋgaha Yesu ahəd à gudəŋ anik uwana à abà, sləm aŋha Nayyin, la azlaməna matapla la slaka aŋha, ŋgaha maham à ahəŋ dza aŋuwaw tanəfà masla. ¹² Kiya

uwaga mok uwana tazlábèz à gay gamagày aŋha hud gudəŋ, tagagəm la azladza uwana tazəb mazimnekiđ à uda. Uwaga bəzi tekula gə aŋa mis kufa, uwana anik aŋha la ahəŋ aw. Maham à ahəŋ dza aŋa gudəŋ uwaga gesina tagə la slaka mis uwaga. ¹³ Mok uwana Sufəl Yesu anəŋà mis uwaga vok ahamàl: “Katùw aw”, agòđal. ¹⁴ ŋgaha Yesu azà vok à slaka mazimnekiđ, adəbanì azlav aŋha. Azlaməna mazəbay tatsizilla à ahəŋ, Yesu agòđ: “Kohana, sà à afik, gəgoday à ka!” ¹⁵ Kiya uwaga mazimnekiđ atsizilla ala, ŋgaha adzəkà mavats gay. La lig la ahəŋ Yesu awulla à iyə aŋha. ¹⁶ La abatà ləv avəl à azladza à gay gesina, tazləbà Zəzagəla la magoday: “Magol masla mapəhal gay à ahəl aŋa mapəh azladza adapəhla vok ala la tataka gami la abà lakana. Zəzagəla la gəl aŋha adasa à ahəŋ kà mazlak tsəhay aŋha lakana.” ¹⁷ ŋgaha gay aŋa Yesu uwaga atsən la kutso Yahudiya la abà gesina la kutso uwana la makəla aŋha gesina.

Azladza uwana Yuhana masla madəh batem aslèl atà à waŋ
(Mata 11.2-19)

¹⁸ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋa Yuhana tapəh uwaga gesina aŋatà à mənŋga aŋatà. Yuhana azəl azladza səla la tataka aŋatà la abà, ¹⁹ ŋgaha aslèlla atà à slaka Yesu kà manaval à gay ala: “Kak, ma kak dza uwana məkud kà aŋa mas à waŋ takay? Awma məkud dza anik kəla ay?” ²⁰ Mok uwana tabèz à slaka Yesu, tagòđal: “Yuhana, masla madəh batem, aslèl anu à waŋ kà manav à ka: ‘Kak, ma kak dza uwana məkuday kà aŋa mas à waŋ takay, awma məkud dza anik ay?’” ²¹ La kasl à uwatà, Yesu awarə azladza ala aŋuwaw, la azladıvats aŋatà la abà, ŋgaha la azlamazay vok aŋatà la abà, apəlla atà ala la ndzəda aŋa azlamasasəđok mawisiga la abà, ŋgaha avəh yewdi à azlaguləf aŋuwaw. ²² Kiya uwaga awulla gay à azlaməna maslèl atà à waŋ gə aŋa Yuhana: “Dàw, kadəpəhaw à Yuhana uwana kanəŋəwwəŋ la uwana katsənəwwəŋ: ‘Azlaguləf tanəŋla, azladeri taday, azlaməna akəl zagəla tawarla, azlamadagazlam tatsən sləm, azlamazimnekiđ tawul à uda la mamətsay. ŋgaha gay matsiđayga babay adatsən à azlaməna kufa.’” [†]

²³ Marabay agay la dza, uwana asak gi à tsəh ala la madiŋal gel à vok la abà aw!”

²⁴ Mok uwana azlaməna matapla la slaka Yuhana tadiy aŋatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəŋ, dza lakəl aŋha la magoday: “Mana à uwana kadəw kà mayahay la fəta la abà ma? Mazuwa uwana afađ abəlakəŋ ay? Awaŋ, uwaga aw. ²⁵ Kətà zlə ma: Mana à uwana kadəw aŋa manəŋəŋ zlə ma? Dza uwana atsəkəwəh à lukut mahəđayga à abà kəla ay? Azlauwana tatsəkəwəh à lukut mahəđayga à abà kà, atà kà azlasufəl.

† 7.22 Yesayya 35.5-6; 61.1

Ngaha tadzà à ahəŋ la huđ gày sufəl. ²⁶ Kətà zlà ma: Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma, masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla kəla ay? Iyay, gəgod à akul: amiyaka adagay masla mapəhal gay à ahəl babay kà, ²⁷ haday, Yuhana kà masla kà dza uwana matsetseray apəh lakəl aŋha:

“Aganay gəsləl masləlay gulo à awtày à huma aŋak, Zəzagəla agod: ‘Kà masla aŋa mapəslak tetəvi.’” †

²⁸ “La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà, agà la ahəŋ dza uwana agà bokuba Yuhana masla madàh batem uwanay aw; tekedika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aduwa Yuhana uwanay lagwa.”

²⁹ Maham à ahəŋ dza gesina la azlaməna mazəb hadama tatsəb sləm à masla, atà gesina tagədàŋ à afik kà Zəzagəla kà dziriga. Atà tabəzəl batem la slaka Yuhana. ³⁰ Ama azla Farisəya la azlaməna mapəhla mapəhay ala, takweskà tatak uwana asà à Zəzagəla kà madàh à atà à ahəŋ kà aŋatà, kà uwana takweskà batem aŋa Yuhana.

³¹ Yesu agòd aya: “Lagwa ma, la mana gəgazləla azladza aŋa zamana aŋa lakana uwanay ma? La mana atà tadəbani vok lagwa ma? ³² Haday, atà gəgazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik. Tazəlāh vok, kà atà kà atà la magoday: Anu mətsà à akul talakwoy, ama akul kahəbəwal à tsəh aw. Məhəb à akul dəs kuda, ama katəwəw la mats hulolo aw. ³³ Ngaha aya Yuhana masla madàh batem azlaŋal, azùw kaf aw, ngaha asàh iyaw matavəruk aw, ngaha kagòdāw aya kà: ‘Masla la masasədok mawisiga.’ ³⁴ Kità aya, Kona aŋa dza azlaŋəl, azuway, asay, ngaha kagodaw kà: ‘Nəzəzəw dza uwanay tsi: Masla huđ’, kagodaw. ‘Afa sləm kà à mazuway la masay aŋha pəra. Kafəw masla kà à tataka aŋa azlaməna mazəb hadama abà, la azlaməna tsakana, ngaha la azladza uwana madz à ahəŋ aŋatà kà lela aw.’ ³⁵ Ama matsihila aŋa Zəzagəla apəhla masla ala la slaka azladza gesina kà makəs masla.”

Yesu la mtəga aŋa Səmon zil Farisəya

³⁶ Zil Farisəya anik azàla à Yesu kà mazuw tatak may la mtəga aŋha. Yesu ahəd à mtəga aŋa zil uwatà, adzà à tatak may à adi. ³⁷ Mis masla tsakana agà la gudəŋ uwatà la abà. Mok uwana atsənà, kà Yesu la tatak may la adi la mtəga aŋa zil Farisəya uwaga kà, asəlla aməl matərsin à waŋ wuf la dərəw gə. ³⁸ Mis atsizl à makəla asik aŋa Yesu la matuway, aləbà asik aŋa Yesu la iyaw tugwi, ngaha aslaslədàŋ ala la aŋidz gəl aŋha, ngaha ahəl asik aŋa Yesu à təkul à abà kà madzadzabal aməl matərsin à gəl. ³⁹ Mok uwana zil Farisəya uwana azàla Yesu, anəŋə uwaga kà, agòd la gəl aŋha kà: ‘Ndzer kà, agayŋa zil uwanay, agay masla mapəhal gay à ahəl kà

mapəh à azladza kà, naka asəl mis uwanay kà masla tsakana gə.’ ⁴⁰ Yesu agòd à zil Farisəya: “Səmon, gi la gay anik kà mapəh à ka!” Səmon agòdā: “Məŋga, pəh!” ⁴¹ Ngaha Yesu agòd: “Tsənəŋ lela: Dza anik la ahəŋ uwana avà goder sili à azladza səla, anəfà dza anik la gursu dadərmokw zlo, ngaha la slaka dza anik aya, gursu dzik zlo. ⁴² Uwana tabəz à tatak kà mapəlla aya aw, asàk à atà ala goder aŋha la vok. Ngaha ma, dza uwala à uwana awoyàŋ kaykay la?” ⁴³ Səmon agòdā: “Gi kà, gədzugw kà, dza uwana gursu dadərmokw zlo la vok, kà masla la uwana ‘Kikay’, agoday kaykay.” Yesu agòdā: “Iyay, azlayla kà.” ⁴⁴ Yesu agòla à huma à slaka mis la magod à Səmon: “Səmon, kanəŋa mis uwanay ay? Gi la kay aŋak, bə iyaw bay, kà katədəgəŋ kà mapal asik gulo aw, ama masla kà aləb à gi asik gulo la iyaw tugwi aŋha, ngaha aya la aŋidz gəl aŋha la uwana aslaslədàŋ ala. ⁴⁵ Kak, kakəs gi la ahəl səla aw, ama masla kà akəs gi la ahəl səla. Dagay uwana gəsà à gày kà akəsà à asik gulo, kà uwana awoyà gi. ⁴⁶ Kak, kadàh à gi à aməl à gəl aw, ama masla kà adzadzəb à gi matərsin à asik. ⁴⁷ Kà uwaga à uwana gəgod à ka: Kà magol masal məŋga uwaga apəhla ala kà, maham à ahəŋ tsakana aŋha kà adama-tsila, suwaŋ. Ama aŋa dza uwana tamətsəlāŋ ala ŋuv kà, masal aŋha suwaŋ kà ŋuvga babay.” ⁴⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à mis: “Tsakana aŋak adamats ala.” ⁴⁹ Azladza uwana la tatak may la adi atà nna, tadzəkà maŋoŋuzay: “Uwa asla dza uwaga, aslala vok aŋa mamats tsakana à dza ala uwa?” ⁵⁰ Ama Yesu agòd à mis: “Madiŋal gəl à vok aŋak adabəl ka, həd la wurwur!”

Azlamis uwana tanəfəh Yesu

8 La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Yesu adàh à azlagudəŋ à abà la azlahuđ gudəŋ, azahà gay matsidəyga aŋa makoray Zəzagəla. ² Azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla uwatà, la azlamis anik anik, uwana adapaləh atà ala la azlamasasədok mawisiga la abà, ngaha la azladuvats anik anik la abà, atà gesina tanəfà, Mariyama, dəg zla Magdala, uwana akudəkəl azlamasasədok mawisiga mədəf lakəl ala, ³ ngaha Yohana mis aŋa Kuza, vazaray aŋa sufəl Herod, Suzan la azlamis anik aŋuvaw uwana tazlək Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha, la ləmana aŋatà.

Gay la gay la abà aŋa masla maslək hi

(Mata 13.1-9; Mark 4.1-9)

⁴ Azladza gudəŋ anik, anik gesina tasəhà à waŋ, tahamà gay à vok la slaka aŋha, ngaha apəh à atà gay la gay la abà uwanay:

⁵ “Masla maslək tatak asà à uda, kà mad maslək hi. La mok uwana aslək hi uwaga la guf aŋha la abà, azlafuolo anik anis à tetəvi à ama. Tafəhal asik à gəl ngaha azladiyaŋ tasà à waŋ, tazùw à gay. ⁶ Azlaanik aya

† 7.27 Malaki 3.1

anis à pala akur à afik, bokuba uwana kutso la pala akur lakèl mənğa aw, hi asà à uda katskats, ngaha uwaga agùl ala katskats, kà uwana kutso la pala akur lakèl mənğa aw. ⁷ Gotənaŋ fofulo anik anis à atàk à abà, asà à uda, ama bokuba uwana tazigənaŋ la slaka gə, atàk akəđ à tsəh. ⁸ Bə gotənaŋ fofulo anik aya anis à kutso delga à abà, uwaga asà à uda, azigən, atsà gəl lela, ngaha tavà mayyay lela, anik ayyà à adi huməts, anik aya ayyà à adi zun, ngaha anik ayyà à adi zazun səla." Mok uwana Yesu adakəđ gəl à mapəh gay aŋha, agòđ à atà la mazatəlaŋ à gəl: "Tsəbàwwal sləm lela, à baŋa sləm aga à akul lakèl!"

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?

(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

⁹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tanəv godega aŋa gay la gay la abà uwatà. ¹⁰ Yesu agòđ à atà: "Akul kà, kabəzəw nasiri aŋa masəl godega aŋa wakità Zəzagəla. Ama kà aŋa azladza anik kà, apəhatàla kà la gay la gay la abà pəra:

'Kà atà aŋa manəŋəŋ, ama bokuba tanəŋəŋ aw, kà atà aŋa matsənaŋ ama bokuba tatsənaŋ aw.'" †

Yesu apəh godega aŋa gay la gay la abà

aŋa maslək hi uwatà à uda

(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

¹¹ "Aganay godega aŋa gay la gay la abà uwanay: Fofulo kà gay Zəzagəla. ¹² Azladza anik məpakatàla boku-ba tetəvi uwana hi anisal à ama: Atà tatsəb sləm à gay, ama katskats seteni asa à waŋ, abəđ à gay uwaga la ləv aŋatà la tsəh, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok kà mabəlay aw. ¹³ Azlaanik aya kalkal la pala akur uwana fofulo anis à afik. Tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats, ama tasakal adala slilih la atà la abà la lela aw. Tadiŋal gəl à vok kà aŋa kaslè ŋuv pəra, la mok uwana azlaŋgərpa tadzahka vok kà, takweska madiŋal gəl à vok la katskats. ¹⁴ Fofulo uwana anis à atàk à abà aya kà, apəhla azlauwana ala tatsəna gay Zəzagəla, takəs, ama madzugway la adi aŋa gudəŋ à vok uwanay, la matsidəy aŋha, la mapapatay aŋha lakèl aŋa ləmana, asufa gay uwanay ala la ləv aŋatà la tsəh, ngaha ahən aw. ¹⁵ Fofulo uwana anis à kutso delga à abà kà, apəhla azlauwana ala tatsəb sləm à gay, ngaha takəs uwaga la ahəl səla ngaha la ləv tekula, ngaha tatsizlla gay uwaga à afik, kiya uwaga tahən lela."

Gay la gay la abà aŋa fənəs

(Mark 4.21-35)

¹⁶ Yesu agòđ: "Dza avats fənəs kà maf à tsəh tasà takay, awma kà maf à tsəh gogozlèh takay? Awaŋ, tafay kà à slaka dzəgamma gə, kà azladza uwana tada

† 8.10 Yesayya 6.9-10

à gəy aŋa manəŋ udaka aŋha. ¹⁷ Dəwdəw tatak mahəŋ à ahəŋ gə kà, adəpəhla vok ala, ngaha dəwdəw tatak nasiri gə, adəgay masəlay gə, adəpəhla vok ala la dazuwaya la afats kà manəŋəŋ aŋa azladza. ¹⁸ Dahəw haŋkəli la kaykay à uwana katsənaŋwaŋ! Kà uwana tavəy mənğa à dza à uwana la tatak, ama kà tazəbal-laŋ ala à abà bəziga gə à uwana adzugw mabəzal babay."

Iyà la azladedə aŋa Yesu

(Mata 12.46-50; Mark 3.31-35)

¹⁹ Iyà la azladedə aŋa Yesu tahəđ à slaka aŋha, ama tabəzal à vok aw, kà uwana maham à ahəŋ dza aŋu-vaw. ²⁰ Ngaha tapəh à Yesu: "Iyà la azladedə aŋak la uda, tayəh ka, asa à atà manəŋ ka", tagòđal. ²¹ "Iyà la azladedə gulo kà azlauwana tatsəna gay Zəzagəla, ngaha la madəhəŋ, la uwana azladedə gulo la iyə gulo pəra", Yesu agòđ à atà.

Yesu atsizl kular à ahəŋ

(Mata 8.23-27; Mark 4.35-41)

²² Vərdi anik kà, Yesu ahəđ à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aŋha, agòđ à atà: "Məguwə la gay dərəv à uda anik", ngaha tahəđ. ²³ Uwana tagə la kəslah iyaw la afik kà, Yesu adzəhəl. Katskats magol kular adzəkə vok la ndzəda lakèl iyaw, kəslah iyaw ahən ala la magantsay aŋa iyaw uwana adəhə à abà, ngaha atà kà, tagə la zlamtsa la abà. ²⁴ Kiya uwaga azlaməna matapla tazə vok à slaka aŋa Yesu tatsənaŋ ala la magòđal: "Mənğa, mənğa, məzləmamətsay, zlak anu!"

Hadzak, Yesu asà à afik ngaha aslèh məlo à kular à gəl la magantsay ana iyaw, ngaha tadzə à ahəŋ titi. ²⁵ Ngaha Yesu agòđ à azlaməna matapla la slaka aŋha: "Aŋala madiŋal gəl à vok aŋkul la?" Ama guba akəs atà, ləv avəl atà à gay, ngaha tagòđ à vok kà atà kà atà: "Tsəhay dza uwala à uwanay la? Amiyaka kular, la magantsay aŋa iyaw babay kà tasəl masla, ngaha takəsəl gay la ahəl ala!"

Yesu awur dza uwana ala la azlamasasəđok mawisiga

(Mata 8.28-34; Mark 5.1-20)

²⁶ La lig la ahəŋ gesina aŋatà tabəz à gay dərəv à uda aŋa gay dərəv aŋa Galili, uwana la kutso aŋa Gerasəniya la abà. ²⁷ Batsərə uwana Yesu atsà à vədah la kəslah iyaw la afik, dza anik asà à waŋ la huđ gudəŋ la abà kà magagamay la masla. Dza uwatà kà zagəla zagəla lakèl, adasafay kà atsakwah à lukut abə aw, ahanay la gəy la aku babay aw, la azlamabuwaŋ zəvay la aku pəra. ²⁸ Mok uwana anəŋə Yesu, awiyə la ndzəda ngaha atəđ à makəla asik aŋha la magòđay: "Mana kayahay la slaka gulo ma? Yesu Kona aŋa Zəzagəla uwana kərkər la afik. Kamkam gəđəv à ka kuda,

kasa à gi ngərpa aw gəgod à ka!"²⁹ Uwana apəh uwa-ga kà, kà uwana Yesu afà gay à masasədok mawisiga uwaga à gəl, kà masal à kəl ala. Zagəla zagəla uwaga adahal à gəl zwek zwek. Anjovaw tawadehənj à ahənj la azlamazakazak ada, aslähàh ala la manalàh ada ala, kà matəf à fəta.³⁰ Kiya uwaga Yesu anəval gay ala la magodfal: "Uwa à sləm anjak uwa?" Masla awùlla à uda agodf: "Sləm gulo kà: Maham à ahənj." Kà uwana azla-zagəla zagəla kà atà anjovaw tahamàl à gəl.³¹ Azla-zagəla zagəla uwaga tadəv kuda à Yesu kà mawits atà à afək zənjzəngga à abà aw.

³² Manjəlanjəl namzi la ahənj la abatà tapədf awul la madəguruh la afik. Azlazagəla zagəla uwaga tadəv kuda à Yesu, kà masla masləlla atà à azlanamzi uwatà à abà. Yesu avà à atà tetəvi: "Dàw à atà à gəl!", agodf à atà.³³ Kiya uwaga azlazagəla zagəla uwaga, tasà à dza uwaga lakəl ala, tahàd à azlanamzi à gəl. Kiya uwaga manjəlanjəl namzi uwaga tahòy à ahənj la madəguruh la afik, ngaha tatsàh gəl à iyaw à abà, tasufàh à abà.

³⁴ Uwana azlaməna manənjla azlanamzi tanənjà uwa-ga apakà vok, tahòy anatà, tahàd kà mapàh azlagay uwaga à azladza hud gudənj gesina, la azladza uwana la azlabəza gudənj la abà babay.³⁵ Azladza tasà à uda la gudənj la abà gesina kà maday manənj tatak uwana apakà vok, ngaha tasà à wanj à slaka Yesu, tabəzà dza uwaga à gəl azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala. Adadza madzay la makəla anja Yesu, masla adatsokw lukut à vok, hanjəli anja babay kà delga. Azladza uwana tanənjənj gesina kà, ləv avàl atà à gay kà masla.

³⁶ Azladza uwana tanənjənj mawurla anja, tapàh gode-ga anja mawurla anja à azladza uwatà.³⁷ Ngaha maham à ahənj dza gesina, uwana la makoray anja Gerasəniya tadəv kuda à Yesu kà mas à uda la makoray anjatà la abà, kà uwana guba akəs atà à gay kaykay. Kiya uwaga masla ahàd à kəslah iyaw à afik, adà anja la abatà.³⁸ Dza uwana azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala, adəv kuda à Yesu kà madz à ahənj atà səla. Ama "Dà anjak!", Yesu agodfal la magodfay: ³⁹ "Wùl à hud gày anjak, ngaha pəh tatak uwana Zəzagəla adəhənj kà anjak gesina!" Masla atsizilla ala, ahàd, apàh tatak gesina uwana Yesu adəhənj kà anja la makoray uwatà la abà gesina.

Yesu awur mis ala,

ngaha awulla dugu anja Yayrus à uda la mamətsay

(Mata 9.18-26; Mark 5.21-43)

⁴⁰ La mok uwana Yesu adawul à wanj maham à ahənj dza takəs masla la ahəl səla, kà uwana takudà masla.⁴¹ Dza anik uwana sləm anja Yayrus asà à wanj, masla agà mənnga anja gày madəv kuda, atədf à makəla asik anja Yesu, la madəval kuda kà masla anja manəf à mtəga anja.⁴² Dugu anja kà tekula à ahəl gə, la uwatà

mavay anja kulo gəl anja səla. Masla la dūvats, aləg kà la ləv la ləv pəra.

La mok uwana Yesu aday la tetəvi la ama, maham à ahənj dza tanjisl masla la makəla gesina.⁴³ Mis anik la ahənj anj akəllal à tsəh ala dagay mavay kulo gəl anja səla. Ləmana anja gesina kà adadəvənj à dokwtar à tsəh gesina, ama njuləm aw.⁴⁴ Kiya uwaga mis uwaga aguwa la lig anja Yesu, ngaha adəbanì makəlbà anja gay dzika anja lukut anja. Katskats makəlay anja anj anja atsizilla à ahənj.⁴⁵ Dzàw, Yesu atsizilla à ahənj, agòla vok: "Uwa à uwana adəbanì gi uwa?" Kəla uwa-beyuwi agodfal: "Gi kà, gi aw!" Piyer agodfal: "Mənnga, kasəl kà maham à ahənj dza tahamà ka à adi, kakay kagodfay kà: Uwa adəbanì gi uwi ma?"⁴⁶ Yesu agodf: "Dza la ahənj adəbanì gi, kà uwana gətəp à ndzəda asà à uda la vok gulo la abà."⁴⁷ Kiya uwaga mis anənjənj kà, aslàla vok kà mahad vok à ahənj aw, asà à wanj la masukulay kosl kakosl à huma anja Yesu, ngaha atse-hur à makəla asik anja, apəhal godega anja uwana adəbanì gay lukut anja. La huma anja azladza la kirim yewdi awur ala.⁴⁸ Yesu agodfal: "Dugu gulo, madijal gəl à vok anjak awur ka ala, dà anjak la lapiya!"

⁴⁹ La mok uwana Yesu à lig la mabadma la abà dadənj, dza anik asà à wanj la mtəga anja mənnga anja gày madəv kuda à Zəzagəla, la magodfay: "Kà mana katərab mənnga aya ma? Dugu anjak adamətsay, tsewwa."⁵⁰ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga kà, agodf à Yayrus: "Ləv aval à ka à gay aw. Dìjal gəl à vok pəra, ngaha adəbelay!"⁵¹ Mok uwana tabəz à mtəga, Yesu avà tetəvi à dza amiyaka tekula kà mad à gày aw, say Piyer, Yuhana, Yakuba, ngaha baba la iyà anja bəzi pəra.⁵² Tekedika azladza gesina tatuway la matsàh hulolo, kà uwana bəzi adamətsay. Ama Yesu agodf à atà: "Katawaw aw, kà uwana bəzi la adi atədf à madzəhal à abà pəra", agodf à atà.⁵³ "Uwàà...", takədaslal kà uwana tasəl kà bəzi kà adamətsay.⁵⁴ Ama masla à Yesu akəs bəzi la ahəl la mazalal: "Bəzi, sà à afik, tsizilla ala!"⁵⁵ Kiya uwaga bəzi awùlla à ləv, ngaha asà à afik. Yesu agodf à atà: "Vəwwal tatak may, azuw!"⁵⁶ Gəl akədf azla-baba anja à vok, ləv avàlähà atà à gay. Ama Yesu afahà à atà akur à lig la magodf à atà: "Dza apəh tatak uwana apakà vok à azladza anik aw."

Yesu asləl azlaməna matapla à slaka anja kulo gəl anja səla

(Mata 10.5-15; Mark 6.7-13)

9 Yesu ahamà gay azlaməna matapla la slaka anja à vok gesina, avà à atà ndzəda la maslay kà maku-dəkahay azlamasədok mawisiga gesina, ngaha kà mawar azlaməna dūvats ala.² La lig la ahənj, asləl atà kà maz gay anja makoray Zəzagəla, ngaha kà mawar azlaməna dūvats ala,³ agodf à atà: "Zəbàw tatak à ahəl anja maday aw. Adəgay azəva, adəgay kiwa, adəgay kaf, adəgay sili, adəgay lukut bay, katsəpawwanj à vok

aw! ⁴ Këla huđ gày uwana azladza takès akul la kay la ahàl sèla kà, dzàw à ahəŋ la abatà, tsəràh à uwana kadàtsizlawla, kadàdaw aŋkul la abatà. ⁵ Ngaha këla slaka uwana tadàkəs akul la abà aw kà, sàw à uda la huđ gày aŋatà. Baməraka burburu aŋa kutso aŋa gudəŋ aŋatà, uwana agəd akul à asik bay kà, kadədaw à atà à adi, uwaga kà agay bokuba tatak mapəh à atà à vok à abà gà kà aŋatà.” ⁶ Azlaməna matapla tatsizilla ala, tahəd kà maz gay matsidəyga aŋa makoray Zəzagəla la azlahuđ gudəŋ gesina, ngaha tawàràhà azlaməna đuvats ala gesina.

Madzugway aŋa Herod lakəl aŋa Yesu

(Mata 14.1-12; Mark 6.14-29)

⁷ Kiya uwaga à uwana Herod, sufəl aŋa gudəŋ uwatà, atsənà uwana tapəhay kà, gəl akədàl à vok, kà uwana azladza anik tagodəy kà: “Yuhana masla madəh batem adawul à uda la mamətsay.” ⁸ Azlaanik tagodəy kà: “Eliya, la uwana adazlaŋalay.” Ngaha azlaanik tagodəy kà: “Uwaga kà, tekula la tataka azlaməna mapəh à atà gay à ahàl la abà uwarà, adazlaŋalay.” ⁹ Ama Herod agodəy: “Tsa gi la uwana ‘Nàtsàw gəl aŋa Yuhana!’ gəgodəy, ma uwaga zlà ma uwi? Uwa à dza uwaga tapəh azlatatak aŋuwaw lakəl aŋha zlà à ama uwa?” Kà uwaga à uwana ayàh manəŋ Yesu.

Yesu avà tatak may à azladza dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Mark 6.30-44; Yuhana 6.1-14)

¹⁰ Uwana azlaməna matapla tawul à waŋ tapəh à Yesu dèwdèw tatak uwana tadəhəŋ gesina. Uwana adatsən uwaga kà, asəlla atà à uda la abatà, adàla atà à fəta à awtəy kokuda gəl aŋatà la huma aŋa huđ gudəŋ, uwana sləm aŋha Betsayda. ¹¹ Ama uwana maham à ahəŋ dza adatsən uwaga kà, tanəfà masla, Yesu akəs atà la lela, ngaha apəh à atà gay aŋa makoray Zəzagəla, la mawar azlauwana ala, asà à atà mawarla.

¹² Mok uwana vəd adasa à waŋ, azlaməna matapla tahəd à slaka aŋha, tagodəy: “‘Dàw aŋkul,’ gəd à maham à ahəŋ dza, kà atà aŋa mad à azlagudəŋ uwana à abà takəs anu gay à adi, kà atà aŋa mabəz tatak may la azlaslaka mahan à ahəŋ, kà uwana la abatà kà fəta.”

¹³ Ama Yesu agodəy à atà: “Akul, vaw à atà tatak may, tazuw!” Atà tagodəy à Yesu: “Kaf gay bəsew zlo, la bəza kilfi səla pəra, aga anu la ahàl. Asa à ka məday kà masukw tatak may kà aŋa maham à ahəŋ dza uwanay gesina la gəl gami këla ay?” ¹⁴ Kà uwana la abatà kà matugway aŋatà kà aslay dza dəbow zlo. Yesu agodəy à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Dzàhàw atà madzay la dzibokw dzibokw, dzik zlo dzik zlo gesina aŋatà!”

¹⁵ Azlaməna matapla takəs, ngaha tadzàhà atà madzay gesina aŋatà. ¹⁶ Ngaha Yesu ahəl kaf gay bəsew zlo la kilfi səla uwatà, anəŋà à zagəla, “Kikay”, agodəy à Zəzagəla. Atsakà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka

aŋha, ngaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəŋ dza uwatà bay. ¹⁷ Kiya uwaga këla uwabe-yuwi azuw këla aŋa may aŋha. Azlaməna matapla tahamà gay à matam à atà à ahàl gà à vok, takosà kulo gəl aŋha səla à uwana atəm à atà à ahàl la kaf gay bəsew zlo la kilfi səla uwaga la abà.

Piyer apəhla ala kà Yesu kà Kristu

(Mata 16.13-19; Mark 8.27-29)

¹⁸ Vuđ tekula Yesu adəv kuda kokuda gəl aŋha. Azlaməna matapla tasà à waŋ à slaka aŋha. Yesu anəv atà manavay la magodəy à atà: “Uwa azladza tagodəy kà gi uwa?” ¹⁹ Tawulàlla tagodəy: “Azladza anik tagodəy kà: Kak Yuhana, masla madəh batem, azladza anik bay tagodəy: Kak Eliya, azlaanik aya tagodəy: Kak tekula la tataka aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, à uwana tapəhəh gay à azladza uwarà.” ²⁰ Yesu agodəy à atà: “Iyay zlà, akul ma: Gi uwa kagodəy uwa?” Piyer agodəy: “Kak la uwana Kristu aŋa Zəzagəla.”

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ

la mawul à uda aŋha la mamətsay

(Mata 16.20-28; Mark 8.30-9.1)

²¹ Yesu afahà à atà akur à lig kaykay, kà atà aŋa mapəh tatak uwaga à dza aw. ²² Ngaha azàlən à gəl, agodəy aya: “Say Kona aŋa dza as ngərpə məŋga. Azlamasiga, la azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ngaha la azlaməna matapla mapəhay à azladza tadəkweška masla, tadəkəd masla bay, ama la mahənay maməkər adəwul à uda la mamətsay.”

²³ Ngaha agodəy à azladza gesina: “Baŋa dza asal manəf gi kà, asak maf sləm à gəl aŋha, ngaha azəb ahəf mamətsay aŋha koksikoksi, ngaha anəfa gi. ²⁴ Dza uwana asal matəf gəl aŋha, adəziŋ ala, ama dza uwana az gəl aŋha ala kà gi, adəbəl gəl aŋha. ²⁵ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəŋ à vok gesina, ngaha masla adəz gəl aŋha ala la makəd gəl à vok aŋha ma? ²⁶ Baŋa ziruwi az dza kà gi, ngaha kà gay gulo, kità kà, Kona aŋa dza kà, ziruwi adəkəsəy kà masla suwaŋ, la mok uwana adəsa à ahəŋ la mazləbay aŋha, ngaha la mazləbay aŋa Baba Zəzagəla, ngaha la aŋa azlamalika aŋha tsikaslaga la abà. ²⁷ Hadəy, gəpəh à akul la dziriga: Azladza anik la tataka aŋkul la abà la abanay kà, tadəmətsay dən aw, say baŋa tanəŋ makoray aŋa Zəzagəla dən.”

Mabədlə vok aŋa Yesu

(Mata 17.1-8; Mark 9.2-8)

²⁸ La lig mavakay mtəgis la ahəŋ, à uwana apəh gay uwaga, Yesu ahəl Piyer, Yuhana, ngaha Yakuba, à tsəh, adàla atà à gudəŋ à afik, kà madəv kuda la abatà kokuda gel aŋatà. ²⁹ La mok uwana tadəv kuda, huđ

adi anha agòlla vok, lukut anha awutsəday təlla.

³⁰ Katskats aganay azladza səla la slaka anha, tavəts gay, uwatà kà Musa atà la Eliya, ³¹ uwana tapəhla vok ala la mazləbay anja zagəla la abà. Tapəhà gay lakəl anja sləray anha uwana adədehən, la mamətsay à Urusalima anha. ³² Piyer la azlamanalay anha uwaga, tatəd à madzəhal à abà. Ama kà uwana tatsənla, tanənà mazləbay anha, ngaha la azladza səla uwana tatsizlla à ahən la masla. ³³ Mok uwana azladza səla uwaga tadiy anjatà, tasək à Yesu à ahən, Piyer agòdal: "Mənğa, delga zlà bə à uwana anu la abanay zla. Mədàh safsaf makər à abanay, tekula à anjak, tekula anja Musa, ngaha tekula anja Eliya." Kà uwana masla asəl tatak uwana apəhay aw ³⁴ La mok uwana Piyer abadmə, habaga akəl à atà mələs à adi, tabadamma. Ləv avəl à azlaməna matapla uwaga à gay, kà uwana habaga atsakà à atà à ama la makəl à atà mələs à adi. ³⁵ Ngaha kuda atsənà à uda la habaga uwatà la abà: "Masla uwanay, la uwana Kona gulo uwana gi gəkəsàni. Tsəbàwwal sləm." ^{†36} Mok uwana kuda uwaga atsən kà, tanənən kà Yesu kokudà gəl anha pəra. Azlaməna matapla la slaka anha tadzà à ahən titi. Ngaha babay tapəh à dza tatak uwana tanənən la mavakay uwatà aw.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasədok mawisiga

(Mata 17.14-18; Mark 9.14-27)

³⁷ La bebən gə, uwana tatsà à ahən la gudən la afik, maham à ahən dza anjovaw tasà à war kà magagamay la Yesu. ³⁸ La maham à ahən dza uwatà la abà kà, dza anik la ahən awiyà la magoday: "Mənğa, vok ahamà ka, kà bəzi gulo tekula gə uwanay tsi, kà uwana masla la dıvats. ³⁹ Kà uwana masasədok mawisiga akasay, amallal gəl à ahən, agodzal à ahən la ndzəda, huzləv asahal à war la gay la awtəy, atərəb à ahən kà mənğa, mənğa, asək à ahəl kà wiy aw. ⁴⁰ Gədəv kudu à azlaməna matapla la slaka anjak kà makudəkal masasədok mawisiga uwaga lakəl ala, ama taslala vok aw."

⁴¹ Uwana Yesu atsənà gay uwaga, agòd à atà: "Kayyà, akul azladza mawisiga, kokudà madijal gəl à vok, dagay mbà à uwana mədadzà à ahən anina ma? Dagay mbà gədəbasahakulan ma?" Yesu agòdal: "Səgəla kona anjak à war à abanay!" ⁴² Mok uwana bəzi azà vok à slaka anha, masasədok aməllal gəl à ahən, agodzəlla bəzi la ndzəda. Ama Yesu aslèh mələ à masasədok mawisiga uwatà à gəl la ndzəda, ngaha awurà bəzi ala, avà à baba anha. ⁴³ Ngaha gesina anjatà la abatà, ləv avəl atà à gay, kà mənğa anja ndzəda anja Zəzagəla la mazləbay ngaha la maslay anha.

Yesu apəhay gay mamətsay la mawul à uda anha aya

(Mata 17.22-23; Mark 9.30-32)

Ama Yesu atapə azlaməna matapla la slaka anha, agòd à atà kà: ⁴⁴ "Fəw gay uwanay à sləm à abà lela! Kona anja dza kà tadəvəy à ahəl anja azladza." ⁴⁵ Ama tatsənà gay uwatà aw, ahadà godega anja gay uwatà à ahən, kà atà anja masəlay aw. Ngaha atà kà, guba akəs atà kà manav godega anha babay.

Uwa à mənğa gə, uwa?

(Mata 18.1-5; Mark 9.33-37)

⁴⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla tadzəkà mabay vok gay la tetəvi la ama, kà masəl dza uwana mənğa gə la tataka anjatà la abà. ⁴⁷ Yesu asəl madzugway anjatà uwana tadzugway gesina la ləv anjatà la tsəh, masla akəs bəzi nıvuga, atsizlatən à huma à gay, ⁴⁸ agòd à atà: "Dza uwana akəs bəzi nıvuga uwanay kà, kà uwana awoya gi kà, masla babay kà akəs gi, ngaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana aslèl gi à war babay. Dza uwana bəziga la tataka anjul la abà kà, masla la uwana mənğa gə."

Dza uwana masla məzam gami aw kà, masla kà slawda gami

(Mark 9.38-40)

⁴⁹ Yuhana adzəkà mabadma, agòdal: "Mənğa, mənənə dza anik uwana akudəkəh azlamasasədok mawisiga la sləm anjak, ngaha məvərəla gay kà uwana anina aw." ⁵⁰ Yesu agòd à atà: "Awan, kà mana kavərəwla gay ma, kà uwana dza uwana masla məzam anjul aw kà, masla kà slawda anjul!"

Gudən anik la kutso Samariya akweska Yesu

⁵¹ Mok uwana kaslè mad à zagəla anja Yesu adagay nekwa kà, akəs tetəvi kà mad à Urusalima. ⁵² Yesu aslèl azlaməna masləlay la huma dadən, tahəd, tadà à gudən, uwana la Samariya la abà kà madahalla azlatatak à ahən gesina. ⁵³ Ngaha azlaməna madz à ahən la gudən uwatà takəs aw, kà uwana agə la tetəvi la ama, kà mad à Urusalima. ⁵⁴ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla Yuhana atà la Yakuba tatsənən uwaga kà, tagòd: "Sufəl, asa à ka kà mənəv akəl atsa à ahən la zagəla kà mababəh atà à gay ay?" ^{†55} Ama Yesu agòlla vok, anənə atà à adi, ngaha aslèh à atà vok. ⁵⁶ Ngaha atà tahəd à gudən anik à abà.

Azlawana tayəh manəf Yesu Kristu

(Mata 8.19-22)

⁵⁷ Mok uwana tatsizlla ala, dza anik agòd à Yesu: "Yesu, kəla slaka uwana kadəday kà gədənəf ka."

⁵⁸ Ngaha Yesu agòdal: "Azlamayaka kà: afək anjatà la

† 9.35 Yesayya 42.1

†† 9.54 2 Sufəl 1.9-16

ahəŋ, azladiyaŋ kà: gày aŋatà la ahəŋ, ama Kona aŋa dza kà bà, slaka mahən gəl à ahəŋ aŋha la ahəŋ kà maduw ləv aw.”⁵⁹ Kiya uwaga Yesu agòd à anik aya: “Nəfà gi!” Ama masla agòdàl: “Məŋga, v à gi tetəvi, kà gi aŋa mal baba gulo dadàŋ.”⁶⁰ Ama Yesu agòdàl: “Sàk azlamazimnekið talàh vok aŋatà, ama kak kà, hàd, kazà gay aŋa makoray Zəzagəla.”⁶¹ Dza anik agòdàl aya: “Sufəl, gi kà gənəf ka nəma, ama v à gi tetəvi kà maday, ‘Gi kà maday’, gədàgod à huð gày gulo dadàŋ.”^{†62} Yesu agòd à atà: “Kəla dza uwana adafa ahəl aŋha à səduk sla à lig, ŋgaha anəŋ à lig kà, masla kà, akəsa vok aya kà aŋa makoray Zəzagəla aw.”

Sləray aŋa azlaməna asik dzik mədəf gəl aŋha səla

uwana Yesu asləl atà

10 La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Sufəl atsatsàmàni azladza anik dzik mədəf gəl aŋha səla, ŋgaha asləlatalà səla səla la huma aŋha, à azlagudəŋ uwana à abà, à uwana masla la gəl aŋha asəl madàdàh à abà.² Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Sləray matsəd tatak la ahəŋ aŋuwaw, ama azlaməna sləray kà dəŋ aw. Kità kà, dèwàw kuda à dza ana makor tatak, kà masla aŋa masləl azlaməna matsəd tatak à waŋ dəŋ.³ Dàw, aganay gəsələl akul bokuba azlatuwaŋ à tataka azlakəda fəta à abà.⁴ Kazəbaw sili à ahəl, amiyaka kiwa aŋa tatak may, la kwimik babay aw. Katsizllaw à ahəŋ la tetəvi la ama kà madàh ‘Ayyi’ à dza aw.⁵ Kəla gày, uwana kadaw à gày kagodəw dadàŋ teraŋa kà: ‘Lapiya agay la kay uwanay.’⁶ Baŋa masla lapiya la ahəŋ la kay uwatà, ayyi aŋa lapiya ankul adàdza à ahəŋ lakəl aŋha, tsa baŋa kità aw kà, ayyi aŋa lapiya ankul anəfa akul.⁷ Dzàw à ahəŋ la huð gày aŋa lapiya, zùwàw, sàw uwana taf à akul à huma à gay gesina, kà uwana masla sləray kà azlayla masik aŋha. Ama katsetserahaw à gày à gày aw.⁸ Baŋa kadàdaw à huð gudəŋ anik à abà, ŋgaha takəs akul la ahəl səla, zùwàw tatak uwana taf à akul à huma akul à gay.⁹ Wàràw azlaməna ðuvats ala la gudəŋ uwatà la abà, gòdàw à azlaməna madz à ahəŋ la abatà kà: ‘Makoray aŋa Sufəl Zəzagəla kà nekwa la akul.’¹⁰ Ama baŋa kadaw à huð gudəŋ anik à abà, ŋgaha takəs akul la ahəl səla aw kà, sàw à uda à tetəvi à ama, ŋgaha gòdàw à atà: ¹¹ ‘Aganay mədəf à akul burburu aŋa gudəŋ aŋkul à adi, à uwana agàd à anu à asik la gudəŋ aŋkul la abà. Tekedika səlèw la lela kà: Makoray Zəzagəla kà adagay nekwa.’¹² La dziriga gəpəh à akul kà: La vud seriya kà ŋuləm adagay kà aŋa azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ Sodom, kà azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ uwanay la abà.”

Ŋgərpa lakəl aŋa azlagudəŋ uwana takweska Yesu

(Mata 11.20-24)

¹³ “Ŋgərpa lakəl aŋak à kak Korazən! Ŋgərpa lakəl aŋak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana tadahəŋ la tataka aŋkul la abà agay kà la gudəŋ Tir la Sədon kà, nakà, dagay uwarà azlaməna madz à ahəŋ la abà kà tatsàh kutso akəl à vok, ŋgaha la madaw abùh à vok, kà mapəhla ala kà, atà tapəh gay la ləv ala.¹⁴ Kà uwaga à uwana gəgod à akul kà: La vud seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəŋ Tir, la azlaməna gudəŋ Sədon kà, ŋuləm kà aŋatà, à kà aŋa gudəŋ aŋkul.¹⁵ Ŋgaha kak, Kapernahum, kadzugw kà: ‘Gədazigənaŋ tsəràh à zagəla’, kagod takay? Awaŋ, tadàdukw ka à vədah à gày akəl à abà.”¹⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Dza uwana atsəb à akul sləm, atsəb à gi sləm babay, dza uwana akweska akul kà, akweska gi babay, ŋgaha akweska masla masləl gi à waŋ babay aya.”

Mawul à wan aŋa azlaməna asik dzik mədəf gəl aŋha səla

¹⁷ Kiya uwaga azlaməna asik uwaga tawùl à waŋ, la marabay tseksatsek tagòd: “Məŋga gami, amiyaka azlamasasədok mawisiga babay kà takəs anu gay la ahəl ala, à mok uwana mədapəh à atà gay aŋak!”¹⁸ “Haday”, Yesu agòd à atà: “Gənəŋà seteni atəd à ahəŋ la zagəla bokuba mawutsədəy aŋa habaga.¹⁹ Tsənàwwàŋ, aganay gədavà à akul maslay kà akul aŋa mahabàh azlabebi ala, la azlaaliz, ŋgaha babay kà akul aŋa mahabàh ndzəda aŋa masla məzam ala gesina. Ŋgaha tatak mawisiga la ahəŋ adàdəbani à akul aw.^{†20} Ama kəla kà, karabaw kà uwana azlamasasədok mawisiga takəs gay aŋkul aw, ama kà, ràbàw kà, kà uwana sləm aŋkul matsetserayga la wakità aŋa sifa la abà, la zagəla la afik!”

Yesu arab

(Mata 11.25-27; 13.16-17)

²¹ La mok uwatà, Masasədok Zəzagəla ahənà Yesu ala la marabay, agòd: “Iyay, Baba Sufəl aŋa zagəla ŋgaha aŋa vədah, kikay gəgod à ka, kà uwana kafətla à azlabəzaga la ama ala tatak nasiriga uwana kahadəŋ à azlaməna masəl tatak uwana à adi: ‘Mədawur gəl’, tagòd. Iyay Baba gəzləb ka kà uwaga.”

²² “Baba gulo abək à gi tatak gesina. Dza la ahəŋ asəl Kona aw, say Baba pəra asəl gi, dza la ahəŋ asəl Baba aw, say gi Kona aŋha pəra, ŋgaha la azlauwana, Kona apəhatàla masla pəra.”

²³ Ŋgaha Yesu agòla à huma à azlaməna matapla la slaka aŋha à gay, agòd à atà, à atà kokuda gəl aŋatà pəra: “Marabay kà aŋkul, kà uwana yewdi ankul

† 9.61 1 Sufəl 19.20

†† 10.19 Mahabay 91.13

tanəṅà tatak dzəba aṅha səla aw!²⁴ La dziriga gəpəh à akul, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aṅa mapəh à azladza, la azlasufəl tayəh kà manəṅ uwaga kanəṅəwwəṅ lagwa, ama tanəṅəṅ aw. Ngaha kà mat-sənəṅ uwana katsənəwwəṅ lagwa, ama tatsənəṅ aw.”

Gay la gay la abà aṅa zil Samariya

²⁵ Masla mapəhla wakità mapəhay ala, asà à afik. Asəl matap ləv aṅa Yesu, kà mabəzal à tsəh la gay la abà, agòdal: “Məṅga, mana à uwana, gədehəṅ kà gi aṅa mabəz sifa adəv à gay aw ma?”²⁶ Kiya uwaga Yesu agòdal: “Mana tatsətsèr à wakità mapəhay à abà ma, aṅa kadzeṅay ma?”²⁷ Masla awùlla à uda, agòdal: “Wòyà Sufəl Zəzagəla aṅak, la ləv aṅak gesina, la ndzəda aṅak gesina, la hanḱəli aṅak gesina, ngaha la sifa aṅak gesina, ngaha wòyà masla magay aṅak, bokuba gəl aṅak uwana kawoyəṅ.”^{†28} Kiya uwaga Yesu agòdal: “Delga kawùlla à uda, Dəhəṅ kiya uwaga zlà, kadəbəz sifa uwana adəv à gay aw.”^{††}

²⁹ Ama masla asəl mag gəl aṅa dziriga, agòd à Yesu: “Iyay zlà, uwa à masla magay gulo uwa?”³⁰ Yesu agòdal: “Iyay tsənəṅ: Dza anik atsizilla ala la Urusalima kà mad à Yeriko. La tetəvi la ama, azlaməna nabəra tasà à waṅ, tazlawəṅ, tazlāb masla, tazùw, ngaha tasəkàl à ahəṅ la ləv la ləv pəra.³¹ La lig la ahəṅ, tsəhay azlaməna mav tatak à Zəzagəla aguwəṅ la tetəvi uwatà. Mok uwana anəṅà dza uwaga kà, akəllal vavara à adi, aguwa la dərəv à uda anik.³² Ngaha aya, zil Levi, (Uwana azlakaha à azlaməna mav tatak à Zəzagəla à sləray uwana la abà, tadahaṅ la gəy Zəzagəla la aku) anəfà tetəvi uwatà bay. Mok uwana adabəz à slaka uwatà, anəṅà dza uwaga, akəllal vavara à adi aya suwaṅ, aguwa la dərəv à uda anik.³³ Agà la ahəṅ aya babay zil Samariya uwana la mauguzahay la abà, anəfà tetəvi uwatà babay suwaṅ, abəzà à slaka aṅa dza uwatà la ləv la ləv. Mok uwana anəṅəṅ, vok ahaməl kaykay kà masla.³⁴ Ngaha azà vok à slaka aṅha nīb, apələhal azlaamik aṅha, la madəhəhal aməl à gəl, la iyaw matavəruk uwana azay la abà, bokuba mamleləṅ uwana azay la amik la abà, ngaha abəkàl azlaamik uwaga, afà masla à tatak aṅha uwana à afik, masla aday la afik, ngaha adəla masla à gəy məlok dza à agu, la slaka uwana tadənəṅal à adi lela.³⁵ La bebəṅ bəṅ, mok uwana atsizilla ala, kà mad aṅha, ahəl gursu səla à uda, avà à dza aṅa gəy məlok la magòdal: ‘Fəl sləm lela à dza uwanay, la vud uwana gədəwul à waṅ à abanay kà, gi la gəl gulo, gədəpəlla ka tatak uwana kadəziṅ ala kà aṅha gesina.’”³⁶ La lig la ahəṅ Yesu anavà à dza uwaga gà: “Iyay zlà, la tataka aṅa azladza makər uwaga la abà, ma uwala à uwana agà bokuba masla magay aṅa dza uwana azlaməna nabəra tazùw, tazlāb ala?”³⁷ Masla mapəhla mapəhay uwaga ala

agòd: “Gi kà, dza uwana vok ahaməl kà masla, gəgòd.” “Delga”, Yesu agòdal, “Kak babay, həd, kadəhəṅ kiya uwaga babay suwaṅ zlà.”

Yesu la mtəga Marta atà la Mariyama

³⁸ Mok uwana atà la tetəvi la ama la azlaməna mata-pla aṅha, ahəd à gudəṅ anik à abà. Mis anik la ahəṅ la abatà, sləm aṅha Marta, akəs Yesu à mtəga aṅha la ahəl səla.³⁹ Deda aṅa mis uwatà la ahəṅ, sləm aṅha Mariyama, adzà madzay la makəla asik aṅa Sufəl, kà matsəb sləm à uwana masla apəhay.⁴⁰ Bokuba uwana sləray madagəl adakəd gəl à Marta à vok, ngaha agòd à Yesu: “Sufəl, uwaga kà aza ka aw, tak à uwana deda gulo adasakgəla sləray à gəl gesina ay? ‘Zlakà deda aṅak’, gòdal!”⁴¹ Sufəl awuləlla agòdal: “Marta, Marta, katərab gəl aṅak la azlatatak aṅuvaw kiga ma, kà mana ma?”⁴² Ama kəla kà, tatak tekula la uwana akəsə vok! Mariyama kà, akəsəni tatak uwana dzəba aṅha səla aw gə, uwana dza azəballaṅ ala aya aw tetuwa.”

Gay lakəl aṅa madəv kuda

(Mata 6.9-13; 7.7-11)

11 Kiya uwaga vərđi anik, Yesu adəv kuda la slaka anik. Mok uwana adakəd gəl à madəv kuda, tekula la tataka azlaməna matapla la slaka aṅha la abà anəval: “Sufəl, tàpanula madəv kuda, bokuba aṅa Yuhana uwana atəpla azlaməna asik aṅha.”² Yesu agòd à atà: “Baṅa kadəvaw kuda kà, gòdàw kà: Baba,
Sləm aṅak tsikasliga agay masəlay gə, la slaka azladza.
Ngaha makoray aṅak atsa à waṅ.
³ Və à anu tatak may asla à anu kəla mahəṅay.
⁴ Matsan tsakana gami ala,
Ngaha anu bay la gəl gami aṅa mamatsiṅ à azladza uwana ala, tadahà à anu mawisiga à vok.
Ngaha, fà à anu sləm, kà seteni aṅa mapapat anu aw.”

⁵ Ngaha Yesu agòd à atà: “Baṅa tekula aṅkul ada à mtəga slawda aṅha la tataka vəd agòdal: ‘Slawda gulo, kamkam bək à gi kaf gay bərsew makər tsi, ⁶ kà uwana slawda gulo anik agurùh à gi, asà à waṅ la mauguzahay, gəsəl tatak uwana gəvəl aw.’⁷ Tsənəw mabadma à uda la kay aṅa dza anik uwanay tsi: ‘Sək à gi titi, gədatsak gamagəy à ama kà dagay uwarə, ngaha anu babay kà mədahan à ahəṅ la azlabəza gulo, tsewwa. Gəslala vok aṅa mas à afik aṅa mav à ka aya aw.’
⁸ Njoda à gi kà, masla adəsa à afik kà aṅa mavəl kà, kà slawda aw; ama adəsa à afik kà, kà uwana slawda aṅha ad à huma à gay la mazalay, la mapakla.⁹ Ama gi kà gəgòd à akul kà: Nəvəw ngaha kadəbəzawwal, yəhəw ngaha tadəv à akul dədəwwəṅ, ngaha dza uwana ayahay abəzal, ngaha dza apəzł gamagəy à dza

† 10.27 3Musa 19.18; 4Musa 6.5 †† 10.28 3Musa 18.5

anjak gesina kà udaka, ama banja yewdi anjak la ðuvats kà, vok anjak gesina kà la mëlès la abà. ³⁵ Kiya uwaga kà, ðahà hanjëli kà udaka uwana la vok anjak kà, kà anja magay la mëlès la abà aw. ³⁶ Iyay, banja vok anjak gesina audfay, kokuda magay la abà anja bæzi mëlès la slaka anik kà, vok anjak gesina kà adàgay udaka, boku-ba fənəs uwana av udaka la hud gày gesina.”

Yesu adzeka gay

à azla Farisəya à vok la azlaməna mapəhla mapəhay ala

(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)

³⁷ La mok uwana Yesu adadəv mabadma à gay, zil Farisəya anik azàlal kà mazuw tatak may atà səla la mtəga anja. Yesu adà à gày à dza à tatak may à gəl. ³⁸ Kay, zil Farisəya uwaga akəs gəl la ahəl səla, kà uwana Yesu apəl ahəl kà mazuw tatak may aw, azùw pəra. ³⁹ Sufəl agòdal: “Akul, azla Farisəya kà kapalahaw azlatatak masala iyaw, la azlakəslad. Ama la hud anjul kà, kahənàwla la makəsafər dzəbanja, ngaha à gəl la adi gesina. ⁴⁰ Akul azlakusonju. Dza uwana adahən udaga uwaga, ma masla la uwana adahà hudga à awtày takay? ⁴¹ Njuləm kavàw à azlaməna kuda à tatak uwana la kətsaw anjul la abà, la uwana la kəslad anjul la abà, ngaha tatak gesina adàgay dzahhà kà anjul.”

⁴² “Ngərpa la akul, azla Farisəya! Kà uwana kavàw Zəzagəla makulo anja tatak anjul, baməraka la azlat-səhay aləl bəzaga gesina bay, ama kapəsewaw dziriga la masal anja Zəzagəla. Tekedika naka uwatà la uwana madəhən kəla, ngaha mapəsew azlatatak anik anik deydayga uwanay gesina.”

⁴³ “Ngərpa la akul, azla Farisəya! Kà uwana asa à akul azlaslaka materaga la azlagày madəv kuda la aku, ngaha aya asa à akul kà azladza tadəhakulla ‘Ayyi’, la huma maham à ahən dza gesina kà mapəhla gəl anjul ala, kà akul azladza mənğa. ⁴⁴ Ngərpa la akul! Akul uwana kapakàhàw kà bokuba azlazəvay uwana adakal à ahən tabazl à abà tanənja aya aw, kalkal la kutso uwana tau-guzahay la afik.”

⁴⁵ “Iyay”, tekula la tataka azlaməna mapəhla mapəhay ala la abà agòdal: “Mənğa, la mapəhay kiya uwaga kà, anu babay kà kagodaha à anu ma kasəl nəmay?”

⁴⁶ Yesu agòd à atà: “Ngərpa la akul, akul azlaməna mapəhla mapəhay ala! Kà uwana kabədaw dzəgla à azladza à gəl, tsa tekedik akul la gəl anjul kà, amiyaka la gay gəl ahəl babay kà, kadəbawani aw. ⁴⁷ Ngərpa la akul! Akul uwana kanalahaw zəvay anja azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, tekedik azlababa anjul la uwana takədàh atà. ⁴⁸ Kiya uwaga kà, akul azlaməna sayda anjatà lakəl anja sləray anjatà uwana tadəhən. Kà uwana atà la uwana takədàh

azlaməna mapəh à atà gay à ahəl. Ngaha aya, akul kà katərkakaslahaw la mañaləh azlazəvay anjatà aya! ⁴⁹ Kiya uwaga à uwana Zəzagəla agòd la matsihila anja kà:

“Gədàsləl atà à awtày azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la azlaməna matapatàla tatak. Atà tadəkəfəhay azlaanik anjatà, ngaha babay tadətərbəbah azlaanik anjatà aya!”

⁵⁰ Gəpəh à akul la dziriga kà, aniz anja azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, uwana tasòkwəh à wədah dagay madzeka gudən à vok kà, tadənavay kà la ahəl anja azladza anja lakana. ⁵¹ Dagay aniz anja Abel tsəràh à aniz anja Zakari, uwana kakəđàw à tataka azlaslaka makəd tatak à abà la slaka tsikaslaga. Gəpəh à akul la dziriga kà, tadənav aniz anja azladza uwaga kà la ahəl anja azladza anja lakana!”

⁵² “Ngərpa la akul, akul azlaməna mapəhla mapəhay ala! Kà uwana kazəbàw tsəkurum uwana av tetəvi kà masəl tatak, uwala akul la gəl anjul kà, kadaw à gày la abatà aw, ngaha pəra aya kà, kadədaw gay à azladza anik uwana à ahən, asa à atà mad à gày la abatà.”

⁵³ Mok uwana Yesu adasa à uda la abatà azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya tanəfà masla la gay, tanəvəhal azlatatak anjuvaw la gay ala. ⁵⁴ Atà tayəh mabəzal à tsəh la azlagay mawisiga la abà, ngaha kà atà anja mapuwalla gudzi à gəl.

Madəh hanjëli lakəl anja magolla dza

(Mata 10.26-27)

12 La kaslè uwatà kà, azladza dəbow dəbow tahamə gay à vok, tsəràh à uwana azladza tafəh vok asik à gəl kà atà kà atà. Teranə kà, Yesu kà, apəh gay kà à azlaməna matapla la slaka anja dadən, masla agòd à atà: “Nəñàwla gəl anjul, kà tatak makəsliñ anja azla Farisəya, uwaga asal magoday kà: Magolla dza anjatà. ² Tatak mahadəhən à ahən gə gesina, adəgay mapəhla vok ala gə, ngaha tatak nasiri gə gesina adəgay masəlayga la dazuwaya. ³ Kəla tatak uwana kadəhawwanə la mëlès la abà kà, adətsənla la paraka, ngaha tatak uwana kà njonuzawla la gəl la gəl la kay kà, uwaga adəgay bokuba mawiyilaga la gay azən.”

Gay lakəl anja guba

(Mata 10.28-31)

⁴ “Gəgoday kà akul, azlaməna gay ləv gulo, guba akəs akul kà azlauwana takəd sləb vok aw. Kà uwana tatak anik la ahən tadəhən à uwana aduwa uwaga aw! ⁵ Ama aganay gəpəhakulla, dza uwana kahoyaw guba, kà masla: Guba akəs akul kà Zəzagəla, kà uwana mok adakəd akul kà, asla kà maduw vok anjul à akəl uwana à abà, adəmətsila aw kəla, iyay, masla la uwana kahoyaw guba anja pəra.”

⁶“Tak ma taslala vok aña maduw dægtsetsek zlo ala, kà aña sili sèla aw takay? Iyay, tekedika amiyaka tekula aņatà kà azila la huma Zægəla aw. ⁷ Amiyaka aņidz takasagəl aņkul gesina kà, Zægəla asəl, la tekula tekula gesina aņha. Guba akəs akul aw, kà uwana kaduwaw azladægtsetsek gesina la manəŋla akul à adi.”

Maz sayda lakəl aña Yesu la mapuw ala gudzi à gəl

(Mata 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸“Haday, gəgod à akul la dziriga: Baņa dza agoday: ‘Gi aña Yesu la paraka’, ‘Aņulo’, Kona aña dza adəgoday la huma aña azlamalika aña Zægəla lakəl aņha bay. ⁹ Ama baņa dza apəhay mawisiga lakəl kà aña Kona aña dza, Kona aña dza adəpəh mawisiga lakəl aņha suwaņ, la huma aña azlamalika aña Zægəla.”

¹⁰“Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl aña Kona aña dza, adəmatsalaņ ala, ama kəla dza uwana agodəh à Masasədok Zægəla kà, masla adəbəz mamatsila tsakana aņha aw!”

¹¹“Mok uwana tadəbayəh akul à azlagəy madəv kudə à agu, baņaw à huma aña azlasufəl, baņaw à huma aña azlagumna kà aña madəhəh akul seriya à gəl kà, guba akəs akul à kà tatak uwana kadəpəhaw, kà matəf gəl aņkul aw. ¹² Kà uwana la kaslə uwatə kà, uwana kadzugwaw aw kà, Masasədok Zægəla adəpəhakulla adəgay la paņaw aņkul la awtəy.”

Gay la gay la abə aña masla gorobu kusoņu gə

¹³ Kiya uwaga dza anik la ahəņ, la maham à ahəņ dza la abə, agodə à Yesu: “Məņga, gəod à deda gulo kà: ‘Vəhəw ləmana, uwana baba aņkul asək à akul à ahəņ’, gəodəf.” ¹⁴ Yesu awuləlla, agəodəf: “Zil, uwa à uwana afə à gi à ahəņ, kà gi aña magay masla seriya aña mavəhakulla tatak ala la deda aņak uwa?” ¹⁵ Kiya uwaga agodə à atə gesina: “Dəhəw haņkəli la gəl aņkul lakəl aña mawoy ləmana, kà uwana sifa aña dza kà la magay la ahəņ, amiyaka adəgay masla gorobu məņga gə, aw.” ¹⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atə gay la gay la abə uwanay la magodəy:

“Dza anik la ahəņ uwana agə la azlələk delga delga.

¹⁷ Masla adzugw la gəl aņha, ‘Mana gədehəņ mi: Tsa uwala slaka asləkə à gi aña matsakəh tatak may gulo à abə aw mi. ¹⁸ Lagwa kə, gəkaləh bəza vəda uwanay à ahəņ gesina, ŋgaha gəņaləh məņga məņgaga, ŋgaha gədətsakah azlatatak gulo à abə gesina. ¹⁹ ŋgaha gədəgodəy à gəl gulo: Kak la tatak aņuwaw, lagwa adəgay kə aña mavay dəņ; dūw ləv aņak, zūw, ŋgaha sà, rəb aņak, dūw asik à zagəla.’ ²⁰ Ama Sufəl Zægəla agəodəf: ‘Kak zil kusoņuga! Zlahaw la vəd uwanay lakana kà kamətsay ma, ŋgaha ma adəgay ma aña uwa à tatak uwaga kadəhaņ à ahəņ gesina uwa?’ ”

²¹ Kiya uwaga Yesu azələņ à gel, agəodə à atə: “Kiya uwa-

ga à uwana dza uwana ahamə ləmana aña gəl aņha à ahəņ kə, masla kə, galepi la huma yewdi aña Zægəla aw.”

Maf madzugway à Zægəla à afik

(Mata 6.25-34)

²² Kə uwaga à uwana Yesu agəodə à azlaməna matapla la slaka aņha, “Kafawla kə gəl à ahəņ kə tatak may uwana kadzadzawla kə vok aw, bamərika lakəl aña tatak matsokw à abə babay aw. ²³ Sifa ma aduwa tatak may aw takay? Ŋgaha ma vok aduwa tatak matsokw à abə aw takay? ²⁴ Nəřəzəw azlakwakwak tsi: Uwala tasləkay aw, ŋgaha tatsədəy babay aw, vəda aņatə la ahəņ, kə aña lebəņ aw. Ama Zægəla adzadzə atə, akul ma kaduwawwaņ azlakolaņ uwaga aw takay?

²⁵ Uwa la tataka aņkul la abə aslala vok aña maziņ à mavay aña mamətsay aņha à adi amiyaka ŋuv la aslasl gəl aņha uwa? ²⁶ Ŋgaha ma, tsa baņa azlabəza tatak babay kə, kaslawwalla vok aw ma, kə mana kafawla kə gəl à ahəņ lakəl aña azlatatak anik anik deyday ma?

²⁷ Nəřəzəw bokuba uwana azlamawuratatay aña guf tazigənaņ tsi: Tadəh sləray aw, ŋgaha tavavəd slewzi kə aña lukut babay aw. Ama la dziriga gəgodə à akul kə: Amiyaka bə Salomon uwana akəř ləmana aña aņuvaw babay kə, abəzə à lukut bokuba aña azlamawuratatay uwaga tatsokw à abə aw. ²⁸ Iyay zlə, Zægəla adəw lukut à azlakəsaf à vok uwana à vok la fəta bay lakana, tekedika atə kə lakana baņaw lebəņ kə taya-kats à akəl à gay: Ŋgaha ma adəgay anu uwanay babay takay? Kay akul la madiņal gəl à vok matsihilaga hadəy. ²⁹ Kiya uwaga kə, kafawla kə gəl à ahəņ, la uwana kadəzuwwaw, la uwana kadəsaw aw, ŋgaha kəgahaw azlaadi aw. ³⁰ Kə uwana uwaga kə, say azladza uwana tasəl Zægəla aw, la uwana tayəh tatak uwaga koksikoksi. Ndzer Baba aņkul uwana la zagəla la afik kə asəl tatak uwana kanawkudə aña gesina. ³¹ Fəwla kə gəl à ahəņ dadəņ teraņa kə, kə makoray Zægəla, la lig la ahəņ kə masla adəkəs akul à ahəl ala dəwdəw tatak uwana kanavawwal.”

Ləmana la zagəla

(Mata 6.19-21)

³² “Maham à ahəņ bəziga, guba akəs akul aw, kə uwana asa à Baba kə masla aña mav à akul makoray aņha. ³³ Dəwəw azlatatak aņkul ala, vəhəw sili gə à azlaməna kudə à uda. Pəkəw vok ankul ala kə kiwa sili uwana sili adəv à lag la aku aw, ŋgaha ləmana uwaga awisila la zagəla aw aw. Kə uwana la abatə kə, masla à gəl ad à abatə aw, marzaw la fəfay bay awisəņ ala aw. ³⁴ Kə uwana slaka uwana ləmana aņak la abatə kə, la abatə bay kə, ləv aņak adz à ahəņ babay suwaņ!”

Azlamagamza uwana tadz à ahəŋ la adi

³⁵ “Gàw madàh vok à ahəŋ gà, wàdàhàw parapara aŋkul à tsəh lela, ŋgaha bay fənəs aŋkul agàh mavats à ahəŋ gà. ³⁶ Gàw bokuba azlamagamza uwana takud mənŋga aŋatà ala, à baŋa ahàd à mazəb mis, kà atà mapəzlal gamagày la mok uwana mazalahay aŋha adàsa à waŋ. ³⁷ Marabay à gay kà la azlamagamza uwana mənŋga aŋatà atsa à waŋ, abəz atà à gəl la adi. La dziriga gəpəh à akul kà, mənŋga aŋatà adàwad para-para aŋha à tsəh, ŋgaha adàdzàh atà madzay, kà mavàh à atà tatak may la gəl aŋha. ³⁸ Baŋa mənŋga aŋatà asa à waŋ la tataka vəd, adàduw uwaga babay, baŋa abəz atà à gel la adi kà, marabay agay la atà! ³⁹ Tsəbàw sləm à gay uwanay lela: Agayŋa zil gày asəl kaslā uwana masla à gəl atsa à waŋ kà, mazləl gày aŋha la vəd kà, naka masla kà naka adzəhal aw huyip à ahən à ahəŋ la adi, kà mad à gay aŋha, aŋa masla à gəl aw. ⁴⁰ Akul babay kà, gəw nekwa, kà uwana la mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay kà adàgay kà bà kiya uwaga la gurùh!”

Azlamagamza səla

(Mata 24.45-51)

⁴¹ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Sufəl kà aŋami la uwana kapəhay gay la gay la abà uwaga, awma kà aŋa azladza gesina takay?” ⁴² Kiya uwaga Sufəl agòdal: “Kità ma, uwa à masla sləray dziriga, ŋgaha haŋkəliga uwa? Uwaga kà dza uwana mənŋga aŋha afà à gəl aŋa azlamagamza anik, kà masla aŋa mavàh à atà tatak may la kaslā uwana asa à atà. ⁴³ Marabay agay la magamza uwana mənŋga aŋha awul à waŋ, abəzal à gəl la sləray aŋha la abà. ⁴⁴ Haday, gəpəh à akul la dziriga: Ndzer, zil gày adàvə ləmana aŋha à ahəl aŋha gesina. ⁴⁵ Ama baŋa magamza uwaga agodəy la ləv aŋha la tsəh: ‘Mənŋga gulo kà adàsafay’, ŋgaha adzəka makəsəfər la mazlabàh azlamagamza anik anik gesina, ŋgaha aday à mazuway à abà, à masay à abà, apaka masla guzu. ⁴⁶ Kiya uwaga kà, mənŋga aŋha adàsa à waŋ la gurùh, la mavakay uwana adzugw mas à waŋ aŋa mənŋga aŋha aw. Kiya uwaga kà, mənŋga aŋha adàsal ŋgəpə, kà uwana akudəŋ ala aw, masla kà tadəfay kà à tataka aŋa azlaməna tsakana à abà.”

⁴⁷ “Tekedika magamza uwana asəl tatak uwana asa à mənŋga aŋha, akuda mənŋga aŋha ala aw kà, adahəŋ kà bokuba uwana asa à gəl aŋha pəra, mazlabay adàslal mənŋga. ⁴⁸ Ama kà aŋa magamza uwana asəl madàh uwana asa à mənŋga aŋha aw, ŋgaha adàh sləray uwana agay tazlabla kà, tadàzlabay kà ŋuv pəra, kà uwana asəl aw. Dza uwana tavəl tatak mənŋga kà, la slaka aŋha kà, tanaval kà mənŋga suwan; ŋgaha aya dza uwana tafal à ahəl mənŋga tadənaval mənŋga suwan.”

Yesu atsala mavàhla à waŋ

(Mata 10.34-36)

⁴⁹ Yesu agòd: “Gi kà, gəsà à waŋ kà, kà masəlla akəl à waŋ à gudəŋ à vok, ŋgaha asa à gi kà agay mavats vok gà. ⁵⁰ Batem anik la ahəŋ tadədahgəŋ, nəŋàw madz à ahəŋ gulo la mazaw la gəl la uwaga la abà tsi, gətərabay tsərah adəpakà vok. ⁵¹ Akul ma, kagodaw ma, gəsəlla lapiya à kutso uwanay à abà, kagodaw takay? Awaŋ, gəgod à akul, ama mavàhla la uwana gəsəlla à waŋ. ⁵² Dahàw haŋkəli, dagay lakana, hud gày aŋa dza uwana atà zlo la kay, tadətsak kəla azladza makər tadəhamay à azladza səla à gəl, ŋgaha səla adəham à makər à gəl. ⁵³ Baba adəgola afad à bəzi aŋha à gəl, iyà babay adəgola afad à dugu aŋha à gəl, dugu bay adəgola afad à iyà à gəl. Dzedzi misga adəgola afad à kuhuwà aŋha à gəl, ŋgaha kuhuwà aŋha babay adəgola afad à dzedzi aŋha misga à gəl.” †

Matsənəŋ godega aŋa məlo

(Mata 16.2-3)

⁵⁴ Kiya uwaga Yesu agòd à maham à ahəŋ dza aya: “La mok uwana kanəŋaw habaga atsa à afik la matəd à ahəŋ afats, katskats kagodaw kà: ‘Iyaw adəsəway’, uwaga apakàhà vok, haday. ⁵⁵ Baŋa kanəŋaw afad adəday la gəl la aku, ‘Aŋuf adəgay la ahəŋ’, kagodaw, uwaga bay kà apakàhà vok, haday. ⁵⁶ Kay, akul kà akul azlaməna magolla dza, kasəlaw mavàh məlo uwana ala la vədah, ŋgaha la uwana la zagəla, ŋgaha ma kà mana katsənaw godega aŋa məlo uwanay lakana aw zlà ma?”

Matsən vok gay la masla məzam

(Mata 5.25-26)

⁵⁷ “Kà mana akul la gel aŋkul kadahaw vok seriya à vok aŋkul à gəl kà madz à ahəŋ la dziriga la abà aw ma? ⁵⁸ Baŋa dza apuwà à ka gudzi à gəl kà, la mok uwana akul à tetəvi la ama, kadaw à huma seriya akul səla kà, wəd vok à uda kà akul aŋa matsən vok gay səla, ŋgaha kà masla aŋa maf ka à ahəl aŋa masla seriya aw, ŋgaha bay kà masla seriya aŋa maf ka à ahəl aŋa azlaslodzi aw, ŋgaha kà azlaslodzi babay aŋa maduw ka à danay aw. ⁵⁹ La dziriga gəpəh à ka kà, kadàsa à uda la abatà aw, say baŋa katsatsakwàh azlamatəm à ahəŋ sili aŋak à waŋ gesina dadəŋ!”

Mapəh gay la ləv ala baŋaw mamətsay

13 La kaslā uwatà, azladza anik tasà à waŋ kà mapəh à Yesu gay lakəl aŋa azla Galili, uwana Pilatus akəd atà, à mok uwana tahəd kà maf tatak aŋatà à slaka mav tatak à Zəzagəla. ² Yesu agòd à atà: “Haday, ma kadzugwaw ma azla Galili uwaga ma:

† 12.53 Mika 7.6

'Tadahànṅ mawisiga uwana aduwa aṅa azla Galili anik uwanay,' kagodaw takay? ³ Awanṅ, gəgod à akul gesina, baṅa kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadàzahawla bokuba aṅatà babay. ⁴ Iyay zlà, azladza kulo gəl aṅha mtəgis uwana mənṅ gày la gudəṅ Silowe atəd à gəl, adzamàhà atà ala ma, akul ma, la madzugway aṅkul ma, azlaməna tsakana taduwà azlaməna gudəṅ Urusalima anik kagodaw takay? ⁵ Kay! Awanṅ, gəgod à akul, ama baṅa kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadàmatsaw à gay bokuba atà babay."

Gay la gay la abà aṅa gudəv uwana av mayyay aw

⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay la magoday: "Dza anik la ahəṅ, gudəv la guf matavəruk aṅha la abà. Masla atsizilla ala, ahəd kà mayàh mayyay la vok aṅha, ama abəzal aw. ⁷ Masla à dza aṅa guf, agod à masla mapəs guf aṅha: 'Kay, nəṅəṅ tsi, dagay mavay makər gəsàhà waṅ kà mayàh mayyay la vok aṅha, ama gəbəzal aw, adadza à slaka à gəl deyday, kiya kà, gəkəsay aya aw, nàts à ahəṅ.'

⁸ Ama masla mapəs guf agodàl: 'Məṅga gulo, kamkam, sàkal la viya uwana aya, gədàla à tsəh aṅha gədàtəkal vərəw à tsəh dadəṅ. ⁹ Baṅa gədàdehəṅ kiya uwaga kà, zlahaw kà adəyyay, nərəz tsərəh à kà vud anik, baṅa ayya aw kà: Kadànats à ahəṅ!'"

Yesu awur mis makələh à vədah gə ala, la vud maduw ləv

¹⁰ La vud maduw ləv, vərđi anik, Yesu adzəkà matapla tatak à azladza la gày madəv kudà la aku. ¹¹ La abatà aga la ahəṅ mis masla đuvatsga, uwana agà makələh à vədah gə dagay mavay kulo gəl aṅha mtəgis. Masasədok mawisiga adakalahal gay à vok, aslalla à vok aṅa matsizilla ala aw. ¹² Mok uwana Yesu anəṅà mis uwaga azàlal la magodàl: "Lagwa kà, wūr ala la đuvats aṅak la abà!" ¹³ Abəkal ahəl à gəl, ṅgaha la katskats, mis atsizilla ala, ṅgaha adzəkà mazləb Zəzagəla la matsəkay. ¹⁴ Ama məṅga aṅa gày madəv kudà kà, gəl akədàl à vok, ləv avàlal à gay kà mawur dza ala uwana Yesu awurəṅ ala vud maduw ləv. Agod à maham à ahəṅ dza: "Mavakay mukwa la ahəṅ la tsəh aṅa kasukwa, à uwana dza aslala vok aṅa madàh sləray. Sàhəwwəṅ, tawarakulla la azlamavakay uwaga la tsəh, awkà kasawwaṅ kà mawarakulla la mavakay maduw ləv aw!" ¹⁵ "Iyay", Sufəl Yesu agod à atà: "Akul azlaməna magolla dza, kəla uwabeyuwi aṅkul ma apələh sla aṅha ala baṅaw ziwṅṅu aṅha ala la vud maduw ləv kà madla atà à iyaw à abà aw takay? ¹⁶ ṅgaha ma baməraka mis mayyi à tsəh ala aṅa Abəraham, uwana tak seteni adatsiṅ à sasala aṅha à abà mavay kulo gəl aṅha mtəgis, ṅgaha ma azlayla kà vok aṅa mapələṅ ala la sasala aṅha la abà la vud maduw ləv aw takay?"

† 13.14 2Musa 20.9-10; 5Musa 5.13-14

¹⁷ Mawul à uda aṅa Yesu uwaga akəlla ziruwi à azlaməna məzam aṅha à gəl gesina; ama maham à ahəṅ dza tagà la marabay məṅga kà azlasləray nadzipo uwana Yesu adahàhəṅ.

Gay la gay la abà aṅa tsəhay hamadz

(Mata 13.31-32; Mark 4.30-32)

¹⁸ Apəh à atà gay la gay la abà anik, agod à atà: "La mana makoray Zəzagəla adəbani vok ma? La mana à uwana gəgagazləla ma?" ¹⁹ Yesu agod: "Makoray Zəzagəla kà, gəgagazləla la tsəhay hamadz uwana atsà à uda la lig gày aṅa dza: Azigəṅay, apaka magol ahəf, tsərəh à uwana azladiyaṅ tasaha à waṅ kà maṅaləh gày aṅatà à afik."

Gay la gay la abà aṅa tatak maməsl tatak ala

(Mata 13.33)

²⁰ Kiya uwaga Yesu agod à atà aya: "La mana gəgagazləla makoray Zəzagəla ma? ²¹ Makoray Zəzagəla kà kalkal la tatak maməsl tatak ala, uwana mis akotsəṅ à pəhəw dogum zlo à tsəh, uwana adàh kilo dzik səla gəl aṅha səla, tsərəh à uwana aməsl magol pəhəw uwaga ala gesina."

Gamagày slərkutskuts gə

(Mata 7.13-14,21,23)

²² La maday aṅha la abà à Yesu kà, aguwàhà à uda la azlaməṅ gudəṅ la abà, la azlabəza gudəṅ la abà gesina, ṅgaha la matapla tatak à azladza la tetəvi aṅa maday à Urusalima la ama. ²³ Kiya uwaga dza anik anav: "Məṅga, kà mana azladza ṅuv pəra tadəbəlay ma?" Ama Yesu agod à atà: ²⁴ "Wàdàw vok à uda kà mad à gày la gamagày slərkutskutsga uwaga; la para-ka gəpəh à akul kà, azladza aṅuvaw tadəyah aṅa mad à gày la abatà, ama tadəslay aw."

²⁵ Agod à atà: "La mok uwana zil gày adatsizilla ala adatsak à gamagày à ama kà, akul uwana la uda kadàdzawka mazalahay la magoday: 'Sufəl, Sufəl, pəzl anu à ama ala.' Ama masla adətsizilla ala, adəgod à akul: 'Akul gesina uwaga, gəsəl slaka uwana kaguwəṅ la abà aw, gəsəl akul aw.' ²⁶ ṅgaha kadəgodawwal: 'Məzəw tatak məsəh tatak gesina kà la slaka gə anina, ṅgaha aya katəpəhəṅnula tatak la azlagudəṅ gami la abà.'

²⁷ ṅgaha aya adəgod à akul: 'Gəsəl akul aw, gəsəl slaka uwana kaguwəṅ la abà aw, zəw gi vok akul gesina aṅkul, uwana kadàhəw mawisiga.' ^{†28} La abatà la uwana kadətawaw, la mapad slid la tsəh ala tərəwawa, la mok uwana kadənəṅaw Abəraham, Isak, Yakuba, ṅgaha la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, kà mapəh à azladza gesina la makoray Zəzagəla, tekedika akul kà akul mawits akul à uda gə. ²⁹ ṅgaha aya kà, azladza tadəsa à waṅ la tsəh la ahəṅ, la matəd à ahəṅ afats, la

†† 13.27 Mahabay 6.8

mas à afik afats ngaha la gəl la aku bay. Ngaha atà tadàbèzal slaka madza madzay la tatak may lakəl la makoray aṅa Sufəl Zəzagəla. ³⁰ Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna huma la abà, tadàgay azlaməna lig, ngaha azlaanik la tataka azlaməna lig la abà bay kà, tadàgay azlaməna huma.”

Vok ahama Yesu kà Urusalima

(Mata 23.37-39)

³¹ La kaslà uwatà kà, azla Farisəya anik tazà vok à slaka Yesu, ngaha tagòdal: “Dà anjak la abanay. Həd à slaka anik kà uwana Herod asal makəd ka!” ³² Ngaha Yesu agòd à atà: “Dàw, kadàpəhaw à hayyàṅ uwaga kà kiya uwanay: Aganay gəkudəkàh azlamasasədok mawisiga la mawar azladza ala lakana, lebəṅ, ama la mavakay makər aṅha kà gədəkəd gəl à sləray gulo. ³³ Ama kəla kà, say gətsizilla ala lakana, lebəṅ, la vuđ uwahà, kà uwana akəsa vok kà aṅa masla mapəhal gay à ahəl aṅa Zəzagəla aṅa maməts à uda aṅa huđ gudəṅ Urusalima aw, say la huđ gudəṅ Urusalima kəla.”

³⁴ “Urusalima, Urusalima kak la uwana kakàdàh azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aṅa Zəzagəla, uwana aslələh kà atà à waṅ gesina. Asik dəṅ gədayahah maham gay à azladza anjak à vok la slaka gula, bokuba gotsak uwana ayəh maham gay azlabəza aṅha à vok, la tsəh gogozläh aṅha. Ama kakəsaw aw.

³⁵ Haday, lagwa kà, gày aṅkul adəpak ṅvagay. Ama gi kà, gəpəh à akul la dziriga kà, akul kadənəṅaw gi, tsəràh à kaslà uwana kadàgodaw kà: ‘Zəzagəla apis gay à dza uwana à vok, atsa à waṅ la sləm aṅa Sufəl Zəzagəla’, aw.” †

Yesu awur masla đuvats ala

14 Vərdi anik, Yesu ahəd à mtəga aṅa tekula aṅa mənğa aṅa azla Farisəya la vuđ maduw ləv, kà mazuw tatak may. Azladza uwana la abatà, tanəṛəz Yesu lela. ² Dza anik la ahəṅ uwana makəsł vədah gə la abatà la huma aṅha. ³ Yesu apəh gay à azlamənğa aṅa azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya: “Wakità mapəhay gami ma avà tetəvi kà mawur dza ala la vuđ maduw ləv takay?” ⁴ Ama asà à atà mawulla gay à uda aw. Kiya uwaga abək ahəl à masla đuvats à gəl, awurəṅ ala, ngaha asək à dza uwatà, adà aṅha. ⁵ Yesu agòd à atà: “Uwa à uwana bəzi aṅha àṅkaw kokur aṅha atəd à suwa à abà ma la vuđ maduw ləv kà, azəb à uda aw uwi?” ⁶ Dza la ahəṅ aslələ vok kà mawulla gay à uda lakəl aṅa uwaga aw.

Gay lakəl aṅa mayahani slaka ngaha lakəl aṅa mazalahay

⁷ Iyay, la abatà Yesu anəṛəz mayahani slaka aṅa azladza uwana tazələh atà à maham gay à vok à abà.

† 13.35 Mahabay 118.26; Yeremiya 22.5

Tayahay kà azlaslaka delga. Kiya uwaga apəh à atà gay uwaga: ⁸ “Baṅa dza azàla ka à madəvaday mazəb mis à abà kà, kayəh slaka madza madzay delga gə dadəṅ aw. Zlahaw dza anik la ahəṅ, à uwana tazələl à madəvaday uwaga à abà, aduwa ka bay ma? ⁹ Ngaha kà pəra masla mazalləh akul atsa à waṅ, agòd à ka: ‘Kona, sàkla slaka uwaga à dza uwanay.’ La abatà kà, kak kà magol zirui adahama ka à gəl kà matsizilla ala la huma, kà mad à lig. ¹⁰ Ama baṅa tazələl ka kiya uwaga kà: Həd, kadza aṅak à madzay la lig. Kà uwana la mok uwana masla mazalləh akul adàda à awtəy kà, adəgod à ka: ‘Slawda, kak kà, zà vok à huma à gay la abanay’, la abatà kà, kà aṅak kà adəgay dzəba aṅha səla aw la huma azladza uwaga gesina, kà kak aṅa mad à huma à gay. ¹¹ Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana azigəṅ gəl aṅha kà, tadəwulla ala à lig. Ngaha dza uwana awulla gəl à vədah kà, tadədalla à huma.”

¹² Kiya uwaga Yesu agòd à dza uwana, azələh babay: “Iyay zlə, baṅa kavə tatak may, baṅaw kata kaf à uda kà, kazələh azlaslawda aṅak la azladedə aṅak, baṅaw la azlayaga aṅak, la azlaməna magay aṅak, uwana azlagalepiga pəra aw. Way kà atà babay kà tadəzalla ka vərđi anik, kà mazuw tatak, kà uwana baṅa tazələl ka kà bokuba tapəlla ka uwana à abà tazəw la mtəga anak suwaṅ. ¹³ Ama baṅa kat kaf à uda kà, zələh kà azlaməna kuđa, azlamagodu, azladeri ngaha la azlaguləf pəra. ¹⁴ Kità kà, kadəgay la marabay, kà uwana atà kà taslala vok aṅa mapəlla ka à abà aw. Uwaga kà Zəzagəla la uwana adəpəlla ka à abà la mavakay uwana adəwulla azladza dziriga à uda la mamətsay.”

Gay la gay la abà aṅa mən mat kaf à uda

(Mata 22.1-10)

¹⁵ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tekula la tataka aṅa azladza uwana la tatak may la adi, agòd à Yesu: “Tsa kətà kà, marabay agay la dza uwana adəzuw tatak may aṅha la makoray aṅa Zəzagəla!” ¹⁶ Yesu agòd à atà: “Dza anik la ahəṅ, atà magol kaf à uda, ngaha azələh azladza aṅuvaw. ¹⁷ La mok uwana tatak adahəny kà, asləl magamza aṅha kà mazaləh azladza uwana tapəh à atà: ‘Sàw à waṅ, sàw à waṅ adagay, kà uwana tatak may kà adahəny!’ ¹⁸ Ama gesina aṅatà tadzəkà manav kamkam la tekula tekula. Matera agòd à magamza: ‘Gi, gəsəkəw guf kà, asa à gi, gəday kà manəṅəṅ, kamkam bəsgəṅ.’ ¹⁹ Kiya uwaga masəla agòdal aya: ‘Gəsəkəw sla səduk zlo, gəday gədəgurla atà sləray, kamkam bəsgəṅ.’ ²⁰ Ngaha anik agòdal aya suwaṅ: ‘Gi kà, gədəzəb mis kà bə lagwa lagwa, kà uwa-ga à uwana gəslala vok aṅa manəf ka aw pəra.’ ²¹ Kiya uwaga magamza awul à slaka mənğa aṅha, apəhal uwana tapəhal gesina. La abatà kà, zil gày apək ləv, la magoday à magamza aṅha: ‘Həd, katskats à azlavada-

†† 14.10 Haṅkəli 25.6-7

vaday à afik, la azlagay barama à ama la hudf gudəŋ la abà, ŋgaha hàd kasəlla azlaməna kuda à waŋ, la azlamagodu, la azlaguləf ŋgaha la azladeri gesina!²² Zwek la huma, uwana uwaga adadaha vok kà, magamza asà à waŋ agòd à mənŋa aŋha: 'Mənŋa, uwana kapèh kà, adahà vok, ama slaka atamà à ahəŋ bà gotənaŋ aya.'²³ Kiya uwaga mənŋa agòd à magamza aŋha: 'Lagwa kà, dàh à azlabəza mazləramàh tetəvi à ama, la azlalig zlagam, fàh à atà gasa à gəl, kà masəlla atà à waŋ kà aŋa mahənla aŋa gày gulo!²⁴ Ndzer, gəpəh à akul la dziriga kà, azlauwana gəzàlèh atà takwèsàh kà, tetuwa tadàtap tatak may gulo tetuwa aw.' "

Tatak uwana dza apakla masla madiŋal gəl à vok la slaka Yesu
(Mata 10.37-38)

²⁵ Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà Yesu la tsəh. Yesu agòla vok, ŋgaha agòd à atà: ²⁶ "Baŋa dza asal, manəf gi kà, say apəsew baba aŋha, la iyà aŋha, la mis aŋha, la azlabəza aŋha, la azladede aŋha ŋgaha amiyaka gəl aŋha dadəŋ. Tsa baŋa kiya uwaga aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw.²⁷ Kəla dza uwana akəs mamətsay aŋha, ŋgaha anəf gi aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw.²⁸ Baŋa dza asal maŋal magol gày kà, say adza madzay dadəŋ, atugw tatak uwana adàziŋ ala gesina dadəŋ. Baŋa sili aslay kà mahənlaŋ ala, la uwana adzəka sləray.²⁹ Awkà baŋa adzəka maf godega à gày à ahəŋ pəra, uwala à adàhənəŋ ala aw kà, kəla dza uwana adənəŋ gày uwana ahənla aw kà, tadàdzəka makədəslal.³⁰ Tadəgodəy: 'Nəŋàw tsi, kona uwanay tsi: Adzəkà maŋal magol gày, uwala aslala vok aŋa mahənəŋ ala aw tsi!' ³¹ Kiya uwaga babay la sufəl uwana asal map guvəl la sufəl anik kà, say adza madzay dadəŋ, kà manəzəy à baŋa dza dəbow kulo aslala vok aŋa map guvəl la dza dəbow dzik səla.³² Baŋa aslay aw kà, tsa sufəl anik uwanay aləg kərkəŋ dadəŋ kà, say asləl gay kà manav masəl vok atà səla."³³ Yesu agòd kiya uwaga babay zlà: "Baŋa dza apəsew tatak aŋha gesina aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw!"

Slugul uwana azladəy aw
(Mata 5.13; Mark 9.50)

³⁴ "La hadəy gə kà, slugul kà tatak delga. Ama baŋa azladəy aya aw ma, kakay dza azladəŋ ma? ³⁵ Uwaga akəsa vok bamərika aŋa kutso aw, ŋgaha bay apək arəguwa babay aw. Uwaga kà say maftukw ala pəra. Dza uwana sləm lakəl kà atsəbal sləm lela zlà!"

Gay la gay la abà aŋa tuwaŋ mazilaga ŋgaha uwana tabəzal
(Mata 18.12-14)

15 La abatà azlaməna mazəb hadama la azladza anik uwana madz à ahəŋ aŋatà kà lela aw kà, tazà vok à slaka Yesu kà matsəbal sləm. ² Azla Farisəya la azlaməna mapəhla mapəhay ala taŋoŋüz à tsəh ala kà atà kà atà la magoday: "Nəŋàw, konnay akəs azlaməna tsakana kà la ahəl səla tsi, ŋgaha tazùw tatak may la slaka gə la atà nna tsi."³ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay, agòd à atà: ⁴ "Uwa la tataka aŋkul la abà uwana akor tuwaŋ dzim, ŋgaha tekula aŋatà azila à ama, asak à dzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay la fəta, kà masla aŋa mad mayàh tekula gə uwaga tsərah à uwana abəzal aw uwi? ⁵ Mok uwana adabəz tuwaŋ aŋha kà arabay, akəsay, af à kuda. ⁶ Mok uwana adà à mtəga kà, adzəka mazaləh azlaslawda aŋha la azlaməna magay aŋha, la magod à atà: 'Mərab anina, kà uwana gədabəzal tuwaŋ gulo uwana azalà.'⁷ Kiya uwaga babay gəgod à akul kà, marabay mənŋa adəgay la zagəla la afik, kà aŋa masla tsakana tekula uwana apəh gay la ləv ala, aduwa dza dzik ladəga gəl aŋha ladəga gə uwanay, uwana: 'Anu azladziriga', tagod."

Gay aŋa gursu uwana azalà ŋgaha tabəzal

⁸ "Awma mis ma uwala à uwana akor gursu kulo, ŋgaha tekula azilə à ama, kadzugwaw ma, avats fənəs, aslad gày, ŋgaha ayahay la haŋkəli, tsərah à uwana abəzal aw takay? ⁹ Mok uwana adabəzal gursu aŋha kà, azàlləh azlaslawda aŋha la azlamatetegi aŋha gesina, ŋgaha agod à atà: 'Məràb anina, kà uwana gursu gulo uwana azalà kà gədabəzal adagay!' ¹⁰ Kiya uwaga babay, gəgod à akul kà, marabay adagay la zagəla la afik, la slaka azlamalika aŋa Zəzagəla, kà mapəh gay la ləv ala aŋa masla tsakana tekula, uwana atsà à huma aŋa Zəzagəla."

Gay aŋa kona mazilaga la mawul à waŋ aŋha

¹¹ Kiya uwaga Yesu agòd aya: "Dza anik la ahəŋ agə la azlabəza səla. ¹² Kiya uwaga, mabəziga bəziga agòd à baba aŋha: 'Baba v à gi humà ləmana, uwana adəgay aŋulo!' Kiya uwaga baba avahà ləmana à azlabəza aŋha səla ala. ¹³ Mok uwana adahəni à ahəŋ ŋuv, mabəziga bəziga adəw humà makoray aŋha ala, adə aŋha kərkəŋ la sili gə. La abatà azà sili aŋha ala la magogotsay aŋa gudəŋ à vok la abà gesina. ¹⁴ Kiya uwaga, mok uwana adakəd tatak aŋha gesina kà, magol may adzəkà vok la gudəŋ uwatà la abà, ŋgaha adzəkà mawoy tatak, ama tatak la ahəŋ aw. ¹⁵ Masla ahəd à mtəga dza anik aŋa gudəŋ uwatà la abà uwana asləl à guf aŋha à abà kà manəŋla azlanamzi. ¹⁶ Masla

kà ayàh kà bà mahən huđ aŋha ala, la azlamaholahola uwana azlanamzi tapaday, ama dza la ahəŋ avàl aw.
¹⁷ Təh, awùlal à gəl lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋha uwana uwarà, agòd: 'Azlaməna sləray aŋa baba gulo kà tatak may aduwa atà, ama gi kà, masla la uwanay gəmətsay kà may ma, kakay ma?' ¹⁸ Lagwa kà, ŋuləm, gəda à mtəga baba gulo gədàgòdal: Baba, kamkam gədəhà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋgaha à kak à vok bay.
¹⁹ Baba, lagwa kà, azlayla kà vok kà mazal gi ala bəzi aŋak aya aw! Ama lagwa kà, fà à gi à ahəŋ bokuba gi magamza aŋak!' ²⁰ La abatà kà atsizilla ala, kà mad à mtəga baba aŋha."

"Mok uwana aləg kərkər la gày aŋa baba aŋha kà, baba aŋha anəŋəŋ kà, atsa à waŋ. Ŋgaha vok ahamàl kaykay. Hadzak, asà à afik, atsədal à ama, avàl kà, akəsà vok la marabay. ²¹ Bəzi uwaga agòdal: 'Baba, kamkam gədəhà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋgaha à kak à vok. Lagwa kà, azlayla kà vok kà mazalgəla bəzi aŋak aya aw!' ²² Ama baba agòd à azlamagamza aŋha: 'Katskats, sàwla dawara delga à waŋ, kaduwal à vok; fàwwal dzedà à ahàl, bəkàwwal kwimik à asik. ²³ Lagwa kəsàw vəlik magagseyga à waŋ, kakədaw, məpəđ ŋgaha mərəb, ²⁴ kà uwana bəzi gulo uwana agà bokuba mamətsayga kà aganay, adawul à uda la sifa aya, azalà, ama adagay mabəzalga.' Ŋgaha kiya uwaga tadzəkà marabay."

²⁵ "Tekedika magol bəzi aŋha kà, agà la fəta. La mok uwana atsà à waŋ la fəta, uwana adagay nekwa la gày kà, atsənà talakway la azladəs la madəvaday gesina.
²⁶ Magol bəzi uwaga azàla magamza tekula, anàvalla gay ala: 'Mana ma à uwaga adadzəka vok la mtəga gami ma?' ²⁷ Kiya uwaga magamza agòdal: 'Deda aŋak kà adawul à waŋ. Masla gə la uwaga, baba aŋak akəđ vəlik magagseyga uwatà, kà uwana awùlla à waŋ la wurwur.' ²⁸ Nəŋ, adzəkà mapak ləv, ŋgaha akəs mad à gày aya aw. Kiya uwaga baba aŋha asà à uda, adəval kuđa kà mad à gày. ²⁹ Ama masla agòd à baba aŋha: 'Baba, mavay dəŋ à uwana gi la slaka aŋak, didi gədakweska mapəhay aŋak aw. Ama bà məzezak babay kà, kavà à gi aŋa marabla la azlamanalay gulo aw! ³⁰ Ama baŋa kà aŋa bəzi aŋak uwanay adadadas tatak aŋak ala la zlapay la tsəh, ŋgaha adawulla à waŋ kà, kakədal vəlik uwana məgagsəŋ aya ma kà mana ma?' ³¹ Ama baba agòdal: 'Bəzi gulo, iyay, kak la ahəŋ koksikoksi la gi, gəsəl. Kasəl kà, dəwdəw tatak uwana gəkoray kà uwaga kà aŋak aw takay?' ³² Ama lakana kà, akəsà vok kà, məvalàh à zagəla, la mahab madəvaday, kà uwana de-da aŋak uwana agà bokuba mamətsayga kà, aganay adawula à uda la sifa aya, azalà ŋgaha adagay mabəzalga aya kà uwaga à uwana mərəbay!"

Gay la gay la abà aŋa magamza kaskasga

(Mata 25.14-30)

16 Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha aya: "Dza galepi gə la ahəŋ uwana agà la magamza lakəl aŋa ləmana aŋha gesina. Ŋgaha azladza tasàhàla gay uwana à waŋ, magamza aŋha uwaga adahəŋ la tatak aŋha. ² Məŋga aŋha azàlal, agòdal: 'Mana ma à uwana gətsenəŋ lakəl aŋak ma? Iyay, tūgw à gi godega aŋa sləray aŋak lagonay, kà uwana kadəgay magamza gulo aya aw!' ³ Magamza adzugw la gel aŋha, agòd: 'Aga, məŋga gulo azəb gi à tatak aŋha lakəl ala ma, mana ma à uwana gədəhəŋ lagwa zlà ma? Mapəs guf, ndzəda gulo la ahəŋ aw. Matsatsàh tatak babay, ziruwi. ⁴ Iyay, təga, gəsəl uwana gədədehəŋ à mok uwana adəzəb gi à tatak aŋha lakəl ala. Azladza la ahəŋ à uwana tadəfa à gi à ahəŋ à mtəga aŋatà.' ⁵ Kiya uwaga azàlèh azladza uwana goder aŋa məŋga aŋha agàhà à atà la vok tekula, tekula. Agòd à matera: 'Nna à goder aŋa məŋga gulo, uwana agà kà la vok ma?' ⁶ 'Amàl kuvu goŋgoŋ dzim', agòdal. Magamza agòdal: 'Wakitə aŋa goder aŋak kà, aganay, dzà madzay katskats, katsetser goŋgoŋ dzik zlo!' ⁷ Ŋgaha anavà dza anik aya: 'Kak ma, nna aga kà la vok ma?' 'Nalkama nesesa dadərmokw zlo.' Magamza agòdal: 'Kak bay kà, aganay à wakitə aŋa goder aŋak: Tsetsər dadərmokw ufad!' ⁸ Kiya uwaga məŋga aŋha, azləbà magamza kaskasga uwana adəhà uwaga gesina la demdem, kà uwana azladza aŋa gudəŋ à vok lakana taduwa à azladza aŋa udəka la katskats la sləray aŋatà la abà."

⁹ Yesu azàlèŋ à gəl, agòd à atà: "Kəsàw vok slawda la azlaləmana aŋa gudəŋ à vok uwanay, ŋgaha kà vuđ uwana kadəbəzaw à tatak aw kà, tadəkəs akul à slaka madz à ahəŋ, uwana adəv à gay aw. ¹⁰ Kà uwana dza uwana dziriga la azlabəza tatak la abà kà, masla kà dziriga la azlaməŋ tatak la abà babay. Ŋgaha dza uwana kaskas la azlabəza tatak la abà kà, masla kaskas la azlaməŋ tatak la abà bay. ¹¹ Tsa baŋa akul kagaw dziriga la tatak uwana la abà, tafà à akul à ahàl la gudəŋ uwanay la vok aw, ma uwa à uwana adəfa à akul ləmana dziriga à ahàl zlà ma uwa? ¹² Baŋa akul kagaw dziriga la ləmana aŋa azladza anik aw, ma uwa à uwana aslala vok mav à akul ləmana aŋkul uwa?"

¹³ "Kiya uwaga dza la ahəŋ atsəp azlaməŋga səla à huma à gay aw: Apəsew anik, ŋgaha akəs gay aŋa anik; awoy anik, ŋgaha akweska anik. Kiya uwaga babay zlà, kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw."

Azlamapəhay anik anja Yesu

(Mata 11.13; 5.31-32; Mark 10.11-12)

¹⁴ Azla Farisəya tatsənə gay uwaga gesina, takədəsl à Yesu, kà uwana atà kà, azlaməna mawoy sili mənğa.

¹⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Akul kà: 'Anu azladza dziriga', kagodaw la huma anja azladza la madàh gasa. Ama Zəzagəla asəl madzugway ankul. Uwana azladza tanərəz bokuba tatak mənğa gə kà, la huma Zəzagəla, kà uwaga kà bokuba tatak deydayga pəra."

¹⁶ "Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la azlamapəhay anja Musa tapəh gay lakəl anja makoray Zəzagəla tsərəh à kaslā anja Yuhana masla madàh batem. Dagay la mok uwatà kà, kəla uwabeyuwi adàh gasa kà mad à makoray Zəzagəla à abà. ¹⁷ Zagəla la kutso kà adəv à gay la butu, à kà matədfəla anja mapəhay nıvga la wak-itə Zəzagəla la abà."

¹⁸ "Kəla dza uwana akudək mis anja, ngaha azəb anik kà adada à gəl gaw, ngaha dza uwana azəb mis uwana zil anja akudəkay babay kà, adada à gəl gaw suwanj."

Dza galepi atà la Lazar

¹⁹ "Dza galepi anik la ahəj, uwana atsakwəh à diri mativga à abà uwana tsakalay anjatà kà zlazlada. Masla kà adzàhà à ahəj kà say la matsiday la abà pəra. ²⁰ La abatà kà, masla kuđa anik la ahəj uwana sləm anja Lazar. Vok anja gesina kà bə amik amik tsa-tsabasla. Adzàhà à ahəj la slaka mahən à ahəj la gay gamagay anja galepi. ²¹ Asal mahən huđ anja ala la azlatatak may mapətsəh pətsəhga, uwana atəđ à ahəj la table anja galepi uwaga la afik, ama aslā aw. Ngaha aya kà, azlakəda tasàhà à wanj kà mamətəđəh amik anja uwaga la abatà kà, azàhəj kaykay. ²² Masla kuđa uwatà aməts, ngaha azlamalika tasà à wanj, tazəb masla, tadàlla à slaka Abəraham la zagəla. La lig la ahəj kà, galepi uwaga aməts suwanj, talà, tatùw lela. ²³ Galepi uwaga kà asà ngərpa mənğa la mezewi. La matərəbay anja la abà kà, anəjə à zagəla kərker kà, anəjə Abəraham la Lazar la slələf anja lakəl. ²⁴ Ngaha masla adzəkà mazalahal la magođay: 'Baba Abəraham, vok ahamà ka kà gi, sləl Lazar à wanj, atəp gay gəl ahəl anja à iyaw abà, kà matasgəla aləh gulo, kà uwana gəs ngərpa mənğa la gày akəl uwanay la abà.' ²⁵ Ama Abəraham agodal: 'Iyay bəzi gulo, dzùgw tsi, kazùw matsiday la mok uwana kaləg la sifa, ama Lazar kà asà ngərpa mənğa. Lagonay kà, adabəz à matsiday suwanj la abanay, ngaha kà kak, kadabəđ à matərəbay à abà. ²⁶ Ngaha aya kà, la tataka gami la abà la akul kà, magol afək zəjzəjga la ahəj; avahanula. Azladza uwana la slaka gami la abanay taslala vok anja mad à uda à slaka ankul aw, ngaha azlauwana la slaka ankul taslala vok anja mas à gay babay à slaka gami aw.'

²⁷ Galepi agòd: 'Kamkam, baba Abəraham, sləl Lazar à mtəga baba gulo, ²⁸ kà uwana azladeda gulo la ahəj zlo aya, kà masla anja mapəh à atà à vok à abà, kà atà anja mas à wanj à slaka uwanay gi la abà aw.' ²⁹ Ama Abəraham agòdal: 'Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà tapəh à atà. Say takəs gay anjatà pəra!'

³⁰ Galepi agòdal: 'Awanj, baba Abəraham, diga aw. Ama banja dza awul à uda la mamətsay, ahəd, la uwana tadəkəs gay anja, ngaha tadəpəh gay la ləv ala.'

³¹ Kiya uwaga Abəraham agòdal: 'Banja tatsəna gay anja Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl anik aw kà, amiyaka bə dza uwana awùlla à uda la mamətsay, adəday babay kà, tadətsən gay anja aw' ", kiya uwaga Yesu apəh à atà.

Tsakana

(Mata 18.6-7,21-22; Mark 9.42)

17 Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka anja: "Tatak uwana adədahla azladza à tsakana à abà la ahəj koksikoksi. Ama ngərpa adəgay la dza, uwana adəh uwaga. ² Njuləm tawadal dzəgla à kuda, taduw à dərəv à abà, à kà uwana adukw tekula anja azlabəza uwanay à tsakana à abà. ³ 'Dahəw hanjəli lela!'"

"Banja deda anjak adaha tsakana kà, pəhal la tələm-ma; banja atuw lakəl anja tsakana anja kà, matsallanğ ala. ⁴ Banja adahà à ka tsakana à vok asik məđəf la mavakay la tsəh, pəra kəla madəh tsakana kà, atsa à wanj atuway lakəl anja kà, matsallanğ ala gesina."

Madijəl gəl à vok

⁵ Azlaməna matapla tagòd à Sufəl: "Zànula madijəl gəl à vok gami à gəl!" ⁶ Sufəl agòd à atà: "Agaynə la madijəl gəl à vok ankul à gay la ahəj bakət tsəhay hamadz kà, naka: "Bəđə vok ala la abanay, həd kadə-tsəb vok à dərəv à abà!", kagodaw à gudəv kà, naka uwaga kà apakakulla vok, kà uwana akul la madijəl gel à vok."

Sləray anja magamza

⁷ "Uwa la tataka ankul la abà, à uwana magamza anja apəs guf banaw anəjla azlatatak kà, la mok uwana adasa à wanj la fəta kà: 'Sà à wanj katskats, kadza à tatak may à gəl', agodal uwa? ⁸ Awanj, ama agodal kà: "Dəh gi tatak may, bəđəlukut, kà mav à gi tatak may la tatak masay, la lig la ahəj kà pəra, kak kadədzəka mazuw tatak, la masay suwanj." ⁹ Kagodaw ma, 'Kikay', agod à masla sləray uwana adahəlla kiya uwanay kagodaw takay? Awanj, uwaga kà sləray anja. ¹⁰ Akul babay kà kiya uwaga: Mok uwana kadadəhaw uwana tapəh à akul gesina kà, gòđaw kà: 'Anu azlaməna sləray deydayga pəra', gòđaw; 'Məđəhəj kà uwana uwaga kà, agay kà sləray gami pəra'."

Yesu awara azlaməna akəl zagəla ala kulo

¹¹ La mok uwana Yesu adà à Urusalima kà, aguwa la gay makwi aña Samariya atà la Galili. ¹² La kaslà uwana masla azlàdà à huđ gudəŋ anik à abà kà, azlaməna akəl zagəla kulo tagagam la masla. Tatsàzl à fəta à awtày. ¹³ Ngaha tazà kuda à zagəla la mawiyay: “Yesu, mənğa, vok ahama ka kà anu!” ¹⁴ Masla anə̀rə̀z atà, agòđ à atà: “Dàw kadə̀pə̀hawla vok aŋkul à azlaməna mav tatak à Zəzagəla!” La mok uwana atà la asik lakəl kà maday kà, tanə̀rə̀z vok aŋatà kà: Tawàrla. ¹⁵ Kiya uwaga tekula la tataka aŋatà la abà, uwana anə̀ŋə̀ŋ kà adawurla kà, awùl à slaka Yesu la mazləb Zəzagəla la kuda zləkkà. ¹⁶ Atəđ à makəla asik aŋha la magođay: ‘Kikay’. Masla kà tekedika zil Samariya. ¹⁷ Kiya uwaga Yesu agòđ à atà: “Azladza kulo tawàr ala aw takay? Atà la azlaladəga anik uwanay la?” ¹⁸ Dza la ahəŋ adzùgw kà mawul à awtày kà mav kikay aw. Say mələk dza uwanay pəra.” ¹⁹ Ngaha Yesu agòđ à dza uwana awùl à waŋ: “Sà à afik, hād aŋak; madiŋal gəl à vok aŋak adawur ka ala!”

Mas à waŋ aŋa makoray Zəzagəla

(Mata 24.23-28,37-41)

²⁰ Azla Farisəya tanavà Yesu: “Mbà makoray Zəzagəla adàsa à waŋ mi”, tagòđal. Yesu agòđ à atà: “Makoray Zəzagəla kà, atsa à waŋ la kiya uwanay aŋa manəŋəŋ la yewdi aw. ²¹ Ngaha dza aslala vok babay kà magođay kà: ‘Aganay la abanay, baŋaw agatày la abatày’, tagođay babay aw. Sə̀lə̀w kà, aganay la tataka aŋkul la abà à makoray Zəzagəla.”

²² Masla agòđ à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Azlamavakay anik tadàsa à waŋ à uwana kadəyahaw la iyaw tugwi kà manəŋ Kona aŋa dza bə̀ à mavakay tekula, ama kadə̀nə̀ŋawwaŋ aya aw. ²³ Ngaha azladza tadəgođah à akul Kristu kà ‘Aganay la abanay, baŋaw agatày la abatày.’ Kakəsaw gay aŋatà aw, kadaw la abatà aw! ²⁴ Kà uwana bokuba habaga uwana awutsəd à uda la ləv zagəla la abà, dagay la tsəh la ahəŋ tsə̀rə̀h à gəl à agu kà, la kiya uwaga adə̀paka vok la wud mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay. ²⁵ Ama kəla kà say asa ŋgə̀rpa mənğa dadəŋ, ŋgaha kà say azladza aŋa zamanə uwanay takweska masla aya dadəŋ. ²⁶ Bokuba uwana apakə̀hà vok la zamanə aŋa Nuhu kà, kiya uwaga à uwana adə̀paka vok babay la mavakay aŋa Kona aŋa dza. ^{†27} La zamanə uwatà azladza tazàw, tasə̀h, tazə̀b mis, tavə̀h azladəgam aŋatà à zil, tsə̀rə̀h à mavakay uwana Nuhu adà à kəslah iyaw à agu. Ama atà kà, tadzùgw tatak anik dikiđiki tsə̀rə̀h à uwana mazlaha asà à waŋ azə̀hà atà ala aw. ^{‡28} Apakə̀ vok la zamanə aŋa Lot bay kà kità: Tazàw, tasə̀h, tasəkə̀wə̀h,

† 17.14 3Musa 14.1-32 †† 17.26 1Musa 6.5-8 ‡ 17.27 1Musa 7.6-24

tadə̀wə̀h ala, taslə̀kə̀h tatak, ŋgaha tanə̀lə̀h azlagə̀y aŋatà. ²⁹ Ama la mavakay uwana Lot asà à uda la gudəŋ Sodom la abà kà, Zəzagəla aduw akəl à ahəŋ la zagəla uwana la abà, kadə̀h kà kadə̀h. Ngaha azaha azladza ala gesina. ^{†30} Adə̀paka vok kalkal la uwaga la wud mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay.”

³¹ “Kiya uwaga babay la mavakay uwatà kà, dza uwana la gəl gə̀y la afik kà, amiyaka kazlaŋa aŋha la kay kà, adàsa à ahəŋ kà mahə̀lay aw. Ngaha babay kà, dza uwana la guf la abà kà, adə̀wul à mtəga babay aw. ³² Dzùgwə̀w lakəl aŋa mis aŋa Lot tsi. ³³ Dza uwana ayə̀h matəf sifa aŋha kà, adə̀ziŋ ala, ŋgaha dza uwana atùw sifa aŋha aw kà, adətəfəŋ uwaga. ³⁴ La dziriga gə̀pə̀h à akul: La wud uwatà kà, azladza sə̀la la kəslah tekula la afik kà, tekula tadə̀zə̀bay, tekula tadəsakal. ³⁵ Azlamis sə̀la la wəl tekula la afik kà, tekula adə̀zə̀bay, tekula tadəsakal. ((³⁶ Aya kà, azlazil sə̀la la guf tekula la abà, tekula tadə̀zə̀bay, ŋgaha tekula tadəsakal.))” ³⁷ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋha tanə̀v: “Sufəl, uwaga ma adə̀paka vok ma lala?” Masla agòđ à atà: “La slaka uwana tatak mamatsayga la ahəŋ la uwana azlakwatsamu taham gay à vok la abatà.”

Gay la gay la abà aŋa mis kuda atà la masla madə̀h seriya

18 La lig la ahəŋ Yesu aŋə̀h à atà gay la gay la abà kà aŋa mapə̀hatə̀la kà masak à madə̀v kuda la tsəh ala la ahəŋ la maruw vok à ahəŋ aw. ² “Masla seriya la ahəŋ la gudəŋ anik ahoy guba aŋa Zəzagəla aw, ŋgaha akəs gay aŋa dza babay aw. ³ La gudəŋ uwatà la abà babay kà, mis kuda anik la ahəŋ, asə̀h à waŋ à slaka aŋha la magođal: “Də̀h à gi seriya la masla mə̀zam gulo.” ⁴ Asik dəŋ masla seriya akwesə̀hal à gəl, ama la lig la ahəŋ adzùgw la gəl aŋha: ‘La dziriga kà, guba az à gi kà aŋa Zəzagəla aw, gəkəs gay aŋa azladza aw. ⁵ Ama lagwa kà, mis kuda uwanay atə̀rə̀b gi ayigə̀la kà, gə̀də̀hla seriya aŋha ŋgaha masla aŋa masə̀h à waŋ aŋa mawis à gi gəl à vok aya aw.’” ⁶ Kiya uwaga Sufəl Yesu agòđ: “Tsə̀nə̀w uwana masla seriya mawisiga uwanay agòđ tsi. ⁷ Kətà zlə̀ ma, Zəzagəla kà adə̀đah dziriga à azlauwana atsatsə̀mənì atà aw, kagođaw takay? Adə̀đah dziriga à azlauwana tanə̀val tatak mavakay la mahə̀nay gesina. Ngaha vok ahaməl kà atà babay aya. ⁸ Bə̀ la dziri gə̀pə̀h à akul kà, adə̀đah à atà dziriga la katskats. Tekedik ma, baŋa Kona aŋa dza adàsa à waŋ ma, adə̀bə̀z à madiŋal gəl à vok à gəl la wə̀dah takay?”

†† 17.29 1Musa 18.20-19.25

Gay la gay la abà anja

zil Farisəya ngaha la masla mazəb hadama

⁹ Uwana Yesu apəh gay la gay la abà uwanay kà, kà anja azladza anik, uwana tapakà gəl anjatà ala kà: 'Anu azladza dziriga la huma Zəzagəla', tagòd, tapəsəw azladza anik. ¹⁰ "Azladza səla tatsizilla kà mad madəv kuda la məŋ gəy Zəzagəla la aku. Anik zil Farisəya, anik uwanay masla mazəb hadama. ¹¹ Zil Farisəya atsizilla ala, adəv kuda la kiya uwanay: 'Sufəl Zəzagəla, kikay gəgòd à ka, kà uwana gi kà, gi kiya azladza anik aw. Kà uwana atà kà: Azlaməna gəl, azlamawisiga, azlamabilal! Zəzagəla, kikay gəgòd à ka, kà uwana gi kà kiya masla mazəb hadama uwanay aw! ¹² Ngaha aya kà, asik səla gəkəs nəlay la kasukwa la tsəh, kəla tatak gu-lo uwana gəbəzal kà, gəvəhay tekula la gay anja maku-lo gesina.' ¹³ Ama masla mazəb hadama atsizilla à fəta à awtəy, aslā kà madzək yewdi à zagəla aw, ama atətsilla gay ləv: 'Sufel Zəzagəla gu-lo, vok ahama ka kà gi, à gi uwana gi masla tsakana!' ¹⁴ Gəpəh à akul la dziriga kà, masla la uwana adà à mtəga la ləv sətakaga, à kà dza anik uwanay. Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana azigən gəl anja kà tawulla à lig, ngaha kəla dza uwana awulla gəl anja à vədah kà, Zəzagəla adədalla à huma."

Azladza tasəhla azlabəza à slaka Yesu

(Mata 19.13-15; Mark 10.13-16)

¹⁵ Azladza tasəhla azlabəza à Yesu à waŋ, kà masla anja mapis à atà gay à vok, ngaha azlaməna matapla la slaka anja taslāh atà məl à gəl. ¹⁶ Ama Yesu azàla atà la magoday: "Səkəw azlabəza tasa à waŋ à slaka gu-lo, kavəraw atà ay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà anja azlatsəhay azlauwaga! ¹⁷ La dziriga gəpəh à akul: Kəla uwabeyuwi uwana akəs makoray anja Zəzagəla bokuba azlabəza uwanay aw kà, adàda à makoray Zəzagəla dikidiki aw!"

Kohana galepi gə

(Mata 19.16-30; Mark 10.17-31)

¹⁸ Masiga anik anja azla Yahudiya anavà Yesu la magoday: "Məŋga, kak delga, mana à delga gədehəŋ, kà gi anja mabəzal sifa adəv à gay aw ma?" ¹⁹ Yesu agòdal: "Kà mana 'Kak delga', kagòd à gi ma? Dza delga la ahəŋ aw, say Zəzagəla kokuda gəl anja pəra delga. ²⁰ Kasəl mapəhay uwana la wakitə Zəzagəla la abà ay? Kada gəl gaw aw, kakəd dza aw, kada à gəl aw, kadahà fida lakəl anja dza anik aw, ngaha zləkəw baba anjak la iyə anjak!" ²¹ Kohana agòd: "Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gekəs uwaga gesina." ²² Uwana Yesu adatsən uwaga kà, agòdal: "Lagwa kà, tatak teku-

la atəm à ka kà à ahəŋ! Kəla tatak gesina uwana kakoray kà: Dəw ala, vəh à azlaməna kuda à uda gesina, ngaha sà à waŋ, kanəfa à gi, kadəbəz ləmana la zagəla!" ²³ Ama mok uwana kohana atsən uwaga gesina kà, aməts à ahəŋ la adi, kà uwana galepi. ²⁴ Uwana Yesu anəŋəŋ kà, adapak ləv kà, agòd: "Haday gə, kà zlazlada kà dza galepi anja mad à makoray Zəzagəla. ²⁵ Nuləm zlugumi aguwa à uda la afik lepiri, kà dza galepi anja mad à makoray Zəzagəla." ²⁶ Kiya uwaga azlauwana tatsəbal sləm kà, tadzəkà magoday: "Tsa anja kitə ma, uwa à uwana aslala vok anja mabəlay zlə ma uwa?" ²⁷ Yesu agòd: "La slaka azladza kà zlazlada, ama la slaka Zəzagəla kà zlazlada aw." ²⁸ Kiya uwaga Piyer agòdal: "Tsənəŋ anu kà, mədasək tatak uwana à ahəŋ məkor gesina, kà manəf ka." ²⁹ Yesu agòd à atà: "Gəpəh à akul la dziriga kà, baŋa dza asək gəy anja à ahəŋ, à mis anja à ahəŋ, à azladedə anja ahəŋ, à azlabəba anja à ahəŋ, à azlabəza anja à ahəŋ kà makoray Zəzagəla kà, ³⁰ dagay lakana la zamana uwanay adəbəz tatak anjəvaw, ngaha la huma la gay aya kà, adəbəz sifa adəv gay aw aya!"

Yesu awulla gay anja mamətsay anja à tsəh

la mawul à uda anja kà maməkər

(Mata 20.17-19; Mark 10.32-34)

³¹ Yesu ahəl azlaməna matapla kulo gəl anja səla uwatà à tsəh, ngaha agòd à atà: "Tsənəwwəŋ, aganay mədàda à Urusalima, kà uwana la abatà la uwana tatak uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl anja mapəh à azladza tatsetsər adəgəd à afik, lakəl anja Kona anja dza. ³² Tadəkəs masla, tadəvə à ahəl anja azladza uwana azla Yahudiya aw, atə tadəkədaslal, tadətsakal magodayəy à gəl la matalaf sleslib à vok. ³³ Tadəzlabay la kurpi, tadəkəday. Ngaha la mahəŋay maməkər kà, adəwul à uda la mamətsay." ³⁴ Ama azlaməna matapla tatsənə godega anja aw, kà uwana godega anja gay uwatà kà, ahədətəŋ à adi, tasəl uwana Yesu apəh aw.

Yesu awura guləf ala

(Mata 20.29-34; Mark 10.46-52)

³⁵ Uwana Yesu azləbəz gudəŋ Yeriko kà, guləf anik madza madzay gə la gay tetəvi, atsatsəh tatak la abatà. ³⁶ Mok uwana atsənə dərəkəruk anja maham à ahəŋ dza uwana tadà à awtəy kà, katskats masla adzəkà manavay la magoday: "Uwaga ma, mana ma aguwa ma?" ³⁷ Azladza tagòdal: "Yesu, zil Nazaret la uwana ada à awtəy kiya uwaga la maham à ahəŋ dza la tsəh." ³⁸ Kiya uwaga adzəkà mawiyay la magoday: "Yesu, Yesu, Kona anja David, vok ahama ka kà gi." ³⁹ Ama azladza uwana taguwə à huma taslāhal məl à gəl, "Dzà à ahəŋ titi!", tagòdal, ama azà kuda à zagəla

la mawiyay aya: "Kona anja David vok ahama ka kà gi, gəgod à ka!"⁴⁰ Kiya uwaga Yesu atsiZlla à ahəŋ, "Sàwngəla à waŋ!", agòd à atà. Mok uwana tadàlla guləf à slaka anja, anavà guləf la gay ala:⁴¹ "Mana asa à ka, kà gədfahəŋ ma?", Yesu agòd. "Məŋga, asa à gi kà gəŋəŋla la yewdi gulo", guləf awulàlla.⁴² La abatà: "Nəŋ ala, madiŋal gəl à vok anjak adawur ka ala!"⁴³ Kiya uwaga, udak, anəŋla la kirim yewdi, ŋgaha anəfà Yesu la tsəh la mazləb Zəzagəla. Mok uwana maham à ahəŋ dza anəŋà uwaga kà, gesina anjatà tazləbà Zəzagəla.

Yesu atà la Zase

19 Mok uwana Yesu adada à gudəŋ Yeriko kà, aguwa à uda la huđ gudəŋ la abà.² Dza anik la ahəŋ, uwana sləm anja Zase la abatà, masla kà məŋga anja azlaməna mazəb hadama, ŋgaha galepi aya,³ ayəh manəŋ Yesu. "Uwa à Yesu uwatà uwi?", agòd, ama aslè aw, kà uwana maham à ahəŋ dza kà anjuvaw, ŋgaha babay kà azigən aw, agəđ à ahəŋ desl.⁴ Ahəd à huma à gay la mahoyay, ahəd à gudəv à afik, ŋgaha kà masla anja manəŋ Yesu, uwana aguwa à awtəy la tetəvi uwatà.⁵ ŋgaha mok uwana Yesu adabəz à tsəh anja kà, anəŋ à afik, agòd: "Zase, sà à wədah katskats, kà uwana lakana kà, say gəda à mtəga anjak!"⁶ Katskats asà à wədah, akəs Yesu la ahəl səla, kà mad à mtəga anja.⁷ Uwana azladza gesina tanəŋà masla kà, tanəŋəz à tsəh ala, tagòd: "Kakay ada mahən à mtəga masla tsakana ma?"⁸ Zase asà à afik la huma anja Sufəl, agòd: "Sufəl, tenma anja ləmana gulo kà, gəvəh à azlaməna kuđa à uda gesina. ŋgaha aya, baŋa gədfahə mawisiga à dza à vok la mahəl sili anja la kaskas kà, gəvəlla à iyaw à tsəh asik makər, ŋgaha anja magay maufad la iyə anja sili anja!"⁹ Yesu agòd: "Lakana kà mabəlay adasa à huđ gəy uwanay, kà uwana masla babay kà mayyi à tsəh ala anja Abəraham, ndzer.¹⁰ Kà uwana Kona anja dza asà à waŋ kà mayəh mabəl azlauwana tazəhla."

Gay la gay la abà anja gursu anja luwəluwə

(Mata 25.14-30)

¹¹ Yesu ahəd à huma à gay la marəhatəla gay la gay la abà à azladza uwana tatsənə paŋaw anja. Bokuba uwana atə nekwa la Urusalima kà tagòd kà: 'Makoray Zəzagəla kà arəhla vok ala la katskats la dazuwaya', gəl anjatà agòd. Kiya uwaga Yesu apəh à atə gay la gay la abà anik.¹² Aganay à uwana apəh: "Gadamula anik, uwana la huđ gəy məŋga, ahəd à gudəŋ anik kərəkər kà mazuw sufəl la abatà, kà masla mawul à mtəga la lig la ahəŋ.¹³ Uwana adəy kà, azəlləh azlamagamza anja kulo dadəŋ, avəhà à atə gursu anja luwəluwə tekula tekula, agòd à atə: 'Tsakəlləw la sili uwanay, tsərəh à mok uwana gəđawul à waŋ.'¹⁴ Ama azlaməna

gudəŋ anja tapəsəw masla, tasləl gay kà magoday kà: 'Asa à anu dza uwanay anja magay sufəl lakəl gami aw', tagòd.¹⁵ Mok uwana adazuw sufəl kà, awul à waŋ à gudəŋ anja à abà. ŋgaha azəlləh azlamagamza anja uwana avəhà à atə gursu anja luwəluwə kà anja matsakalla, asəl manərəz uwana tabəzalla à adi.¹⁶ Kiya uwaga matera adà à awtəy la magoday: 'Sufəl, sili anjak kà ayyə à tsəh sili kulo.'¹⁷ Sufəl agòd: 'Delga, kak magamza delga, bokuba uwana kagə dziriga la bəzi tatak la abà kà, gəf ka à ahəŋ lawan anja gudəŋ kulo.'¹⁸ Kiya uwaga masəla asà à waŋ: 'Sufəl, sili uwana kavà à gi kà, gəbəzalla à adi zlo aya'.¹⁹ Sufəl agòd à masla babay: 'Kak babay, kak lawan anja gudəŋ zlo.'²⁰ Magamza anik asà à waŋ aya, agòd: 'Sufəl, aganay sili anjak, gəfafəd à makatsekatsa à abà, gəhadəŋ à ahəŋ.²¹ Guba akəs gi kà kak, kà uwana kak dza dzaŋdzaŋga. Kà uwana tatak uwana kak kafà à ahəŋ aw babay kà, kazəbay, ŋgaha bə tatak uwana kak kasləka aw babay kà, katsəday.'²² Sufəl agòd: 'Kak magamza maksafərga. Paŋaw anjak uwana kapəh, la uwana adahə à ka seriya à gəl. Iyay, kasəl kà gi dza dzaŋdzaŋga, ŋgaha gəzəb tatak uwana gəfà à ahəŋ aw, kagòd. Gətsəđ tatak uwana gəsləkə aya bay aw, kagòd.'²³ ŋgaha sufəl agòd: 'Kà mana kafà sili gulo à gəy makal goder, naka mok uwana gəđawul à waŋ kà, naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma?'²⁴ ŋgaha sufəl agòd à azladza uwana la slaka anja: 'Zəbəwwal gursu tekula uwaga la ahəl ala, wəwla à dza uwana à vok akor sili kulo!' ((²⁵ Atə tagòd: 'Sufəl, masla kà sili kà kulo la ahəl ŋuwə!'))²⁶ 'La dziriga', gəpəh à akul: 'Dza uwana akoray kà, tadəvəlla à vok. Ama dza uwana akoray aw kà, bə bəziga uwatə aga la ahəl kà, tadəđəvəlla à ahəl ala aya!²⁷ Ama azlaməna məzam gulo uwana la abanay, asà à atə kà gəkor atə aw kà, sàwla atə à abanay à huma gulo, kəđaw atə la yewdi gulo', sufəl agòd à azlamagamza anja", kiya uwanay Yesu apəh.

Yesu ada à huđ Urusalima à abà

(Mata 21.1-11; Mark 11.1-11; Yuhana 12.12-19)

²⁸ La mok uwana adapəh gay uwaga, Yesu adà à huma anja maham à ahəŋ dza kà mad à Urusalima.²⁹ Mok uwana tazləbəz à Betfaze atə la Betaniya, nekwa la gudəŋ uwana gudəŋ kuvu tagòd kà, asləl azlaməna matapla səla la slaka anja la huma, agòd à atə: ³⁰ "Dəw à gudəŋ uwaga à abà la huma anjul. Baŋa kadəbəzaw kà, kadənəŋaw bəzi ziwəŋu mawadəŋ à ahəŋ gə, uwana dza adadza à afik didi aw. Dapəlləw, kadəsawla à waŋ à abanay.³¹ Baŋa: 'Kà mana kapəllaw mi', dza agòd à akul kà, 'Sufəl gami awoyaŋ', gəđəwwall!"³² Uwana azlaməna masləlay taday kà, tanəŋà tatak gesina apakà vok bokuba uwana Sufəl apəh à atə.³³ Mok uwana tapəl bəzi ziwəŋu uwaga kà: "Kà mana kapəllaw bəzi ziwəŋu uwaga mi?"³⁴ azladza anja tagòd à atə, "Sufəl awoyaŋ", tagòd.³⁵ ŋgaha

tasëlla bëzi ziwëhëu uwaga à slaka Yesu, atà tadàwal azlalukut aṅatà à lig, tadzà Yesu à afik. ³⁶ Mok uwana adadzëka maday, azladza tadàw azlalukut aṅatà à tetëvi à ama. ³⁷ La mok uwana tazlëbëzay à Urusalima, kà mad à ahëj la gudëj kuvu la afik kà, azlamëna matapla tahën ala la marabay gesina aṅatà, ṅgaha tazlëbà Zëzagëla la kuda zlëkkà, kà azlatatak nadzipoga uwana tanaṅàṅ gesina. ³⁸ Azla dza tagòd: "Delga kà Zëzagëla apis gay à Sufël uwana à vok, atsa à waṅ la slëm aṅa Sufël Zëzagëla! Lapiya la zagëla, ṅgaha mazlëbay agay la Zëzagëla uwana la zagëla la afik." ³⁹ Ṅgaha azla Farisëya anik uwana la tataka maham à ahëj dza la abà tagòd à Yesu: "Mëṅga, 'Dzàw à ahëj titi', gòd à azlamëna matapla la slaka aṅak!" ⁴⁰ Ama Yesu agòd à atà: "Baṅa: 'Dzà à ahëj titi', gëgod à atà babay kà, bà azlaakur babay kà tadzëka mawiyay babay!"

Yesu atuw lakël aṅa Urusalima

⁴¹ Mok uwana Yesu azlëbëz à huđ gudëj kà, adzëkà matuway à uwana adanëṅëṅ ⁴² la magòday: "Agayṅa kak la gël aṅak kasël tatak uwana agay lapiya kà aṅak kà, naka kità aw. Ama lagonay kà adadza à ahëj kà bokuba nasiriga la huma yewdi aṅak. ⁴³ Kà uwana azlamavakay anik tadàsa, à waṅ à uwana azlamëna mëzam aṅak tadàkës à ka gay adi la kazlaṅa guvël la ahël, tadàtsak à ka à ama tadàtsah kà makalla gesina. ⁴⁴ Tadàzakala tetuwa kak la azlabëza aṅak, amiyaka bà akur tekula babay kà adàgëd à gël aṅa anik aw, kà uwana awul à ka à gël à mavakay uwana Zëzagëla asa à waṅ aṅa mazlak ka aw."

Yesu la mëṅ gày Zëzagëla la aku

(Mata 21.12-17; Mark 11.15-19; Yuhana 2.13-22)

⁴⁵ Mok uwana Yesu adada à mëṅ gày Zëzagëla à agu kà, adzëkà makudëkàh azlamëna matsakalay à lag la aku. ⁴⁶ Agòd à atà: "Aganay à uwana tatsëtsër à wakitè Zëzagëla à abà:

'Gày gulo kà adagay kà gày madëv kufa, ama akul kà kadapakawwanla kà tsakur aṅa azlamëna gël.'" ^{††}

⁴⁷ Yesu atapàhla tatak à azladza la mëṅ gày Zëzagëla la aku koksikoksi. Azlamadzahaga aṅa azlamëna mav tatak à Zëzagëla, la azlamëna mapàhla mapəhay à azladza, ṅgaha la azladza uwana masël à atà gà, la gudëj uwatà la abà, tayàh makës Yesu, kà makəday.

⁴⁸ Ama taslè kà madàh dabaray uwana asà à atà madëhëṅ aw, kà uwana azladza gesina kà, tafà slëm kà à masla la matsəbal slëm përa.

Ndzëda aṅa Yesu ma aguwa à waṅ ma ala la

(Mata 21.23-27; Mark 11.27-33)

20 La vërdi anik Yesu atàpla tatak à azladza la mëṅ gày Zëzagëla la aku, ṅgaha apəh à atà gay matsidayga. Azlamadzahaga aṅa azlamëna mav tatak à Zëzagëla, la azlamëna mapàhla mapəhay ala, la azlamasiga aṅa azla Yahudiya ² tasà à waṅ à slaka aṅa tagòd: "Pəhanula, la ndzëda ma uwala à uwana kadàhla azlatatak uwanay tak la? Uwa à uwana avà à ka tetëvi aṅa madàh azlatatak uwanay uwa?" ³ Yesu agòd à atà: "Gi babay kà, gënav à akul tatak tekula lagwa, wülləwgëla suwan! ⁴ Uwa à uwana aslèl Yuhana à waṅ kà madàh batem tak uwa? Zëzagëla ay, awma azladza takay?" ⁵ Ama atà tadzëkà mabay vok gay la tataka aṅatà la abà kà atà à atà, ṅgaha tagòd: "Baṅa mëgod Zëzagëla la uwana aslèl à waṅ, 'Kà mana zlà ma kadìṅəwwal gël à vok aw mi', adàgòday. ⁶ Baṅa mëgod: 'Azladza la uwana taslèl à waṅ kà', maham à ahëj dza uwana la abanay gesina tadàtsah anu à gël la akur aya, kà uwana tasël kà Yuhana kà masla mapəhal gay à ahël aṅa Zëzagëla kà mapàh à azladza ndzer." ⁷ Ṅgaha tawulàlla: "Anu kà, mësəl dza uwana aslèl à waṅ aṅa madàh batem aw." ⁸ La abatà Yesu agòd à atà: "Kətà kà, gi babay kà, gəpəhakulla ndzëda uwana gədəhla azlatatak uwanay babay zlà à ama aw."

Gay la gay la abà aṅa azlamagamza maksafër gà

(Mata 21.33-46; Mark 12.1-12)

⁹ Kiya uwaga Yesu adzëkà mapəh gay la gay la abà uwanay à maham à ahëj dza: "Dza anik atsəb gày matavëruk aṅa, asàkla uwaga la azlamagamza aṅa la ahël, ṅgaha adà aṅa kərkər à gudëj anik, asàf la abatà. ¹⁰ Mok uwana adasal kà, aslèl dza aṅa à azlamagamza à tsəh, kà mavəl humà mahənay aṅa tatak guf aṅa. Ama mok uwana azlamagamza tanëṅëṅ kà, tazlëbal, ṅgaha takudëk la ahël deyday. ¹¹ Bà gotənaṅ aslèl dza anik aya. Ama atà tazlëb à gël, ṅgaha tatsəkəl magòdahay à gël, la makudëkay la ahël deyday babay. ¹² Aslèl dza anik kà mamakər aya. Ama tatsəh, tadàhal amik à vok, ṅgaha taməl à tetëvi à tsəh. ¹³ Dza aṅa guf matavëruk agòd: 'Mana à uwana gədəhëṅ lagwa zlà ma?', agòd la gël aṅa, 'Gəsəlla à atà bëzi gay ləv gulo, zlahaw kà, tadàsləkaw masla.' ¹⁴ Ama mok uwana tanëṅə masla, azlamagamza tatsatsəl vok gay kà atà à atà, tagòd: 'Masla la uwana masla mazuw gày, sàw à waṅ katskats, məkəd përa, anu mədəbəd à mazuw gày à gël!' ¹⁵ Tadùw à uda la guf la abà, takəd."

"Ama kakay dza aṅa guf matavëruk adàdhatəṅ à vok ma? ¹⁶ Adàsa à waṅ adàkad azlamagamza maksafërga uwaga gesina, ṅgaha adàvə guf à ahël aṅa azladza anik uwana tadàvəhal mahənay aṅa

† 19.38 Mahabay 118.20 †† 19.46 Yesayya 56.7; Yeremiya 7.11

‡ 20.9 Yesayya 5.1

matavèruk la kaslà uwana asal gesina." Ama mok uwana tatsènà uwaga tagòd: "Kiya uwaga apakà vok aw!"¹⁷ Ama Yesu anèrèz atà la magodáy: "Uwanay tatsèsèr, ma mana asal mapèhla ala tak ma?

'Akur uwana azlamèna mañal gày tapèsèw kà,

Masla la uwana adagay akur mawad gày gesina.'[†]

¹⁸ Kèla dza uwana atəd à akur uwanay à afik kà adàka-lahla. Ama baña akur uwanay la uwana atəd à dza à gəl kà, aslèrədəñ ala kədèna."

¹⁹ Azlamèna mapèhla mapèhay ala la azlamadzahaga aña azlamèna mav tatak à Zəzagəla tayàh kà makəs Yesu la kaslà uwatà. Ama guba akès atà kà maham à ahəñ dza, kà uwana tasəl kà apèh gay la gay la abà uwaga kà lakəl aña.

Mapəl hadama à mənə sufəl aña azla Rom

(Mata 22.15-22; Mark 12.13-17)

²⁰ Kiya uwaga kà mabəz à Yesu à tsəh kà, azlaməngə tasləl azlamèna matsəb sləm, uwana tapakà gəl aña ala kà bokuba azladza dziriga, awkà bokuba azlamèna matsəb sləm pəra aw, kà mabəzal à tsəh la gay mawisiga uwana la abà, atsà à wañ la gay aña la awtəy amiyaka tekula, ngaha kà atà aña mav masla à ahəl aña azlamèna makoray.²¹ Kiya uwaga tanàval à gay ala la magodáy: "Məngə, məsəl kà uwana kapəhay, la uwana katapla à azladza, kà dziriga, ngaha babay kà kakəsani dza makasay aw, ama la dziriga, la tetəvi aña Zəzagəla à uwana katapla à azladza.²² Anu ma tetəvi la ahəñ, kà mapəl hadama gami à mənə sufəl Zəsar ay, awma mapəhay gami avà à anu tetəvi aw kəlay?"

²³ Bokuba uwana Yesu asəl demdəm aña atà kà, agòd à atà: ²⁴ "Pèhəwgəla akur sili uwatà dadəñ tsi", agòd à atà. "Gəl la sləm uwanay ma aña uwa, la sili uwanay la afik uwa?", agòd à atà. Tagòdal: "Aña Zəsar."²⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Kità kà, pèləw à mənə sufəl Zəsar tatak uwana aña, ngaha pèləw à Zəzagəla uwana aña suwañ!"²⁶ Kiya uwaga kà, tabəz à gay à tsəh kà makəsla masla aw, kà uwana gay aña uwana apèh la huma maham à ahəñ dza kà mawisiga la abà aw, ləv avəl atà à gay kà mawulla gay à uda aña, tadzà à ahəñ titi.

Manavay lakəl aña mawul à uda la mamətsay

(Mata 22.23-33; Mark 12.35-37)

²⁷ Kiya uwaga azladza anik la tataka azla Sadukiya la abà, atà uwana: 'Mawul à uda la mamətsay la ahəñ aw', tagòd, tasà à wañ à slaka Yesu kà manaval:

²⁸ "Məngə, aganay uwana Musa apèh: Baña dza aməts à mis ala kokuda mabəz bəzi kà, say deda aña azəb mis aña à uda la gày kuda, ngaha atsizilla ala tsəhay aña ala. †²⁹ Azladza la ahəñ atà mədəf la azladedə aña atà. Magolga gə azəb mis, amətsal akèlla ala

kokuda mabəz bəzi.³⁰ Deda masəla ngaha maməkər tazəb mis uwaga à uda la gày kuda.³¹ Kiya uwaga tazəb tsərəh à mədəf nna gesina. Gesina aña atà tamà-tsələñ ala kokuda mabəz bəzi la mis uwaga.³² Uwana uwaga adada à lig kà, mis aməts bay suwañ.³³ Ngaha ma la wud mawul à uda la mamətsay, ma mis ma adəgəday ma à uwa, tsa atà gesina aña atà kà tazəb uwa?"

³⁴ Ngaha Yesu agòd à atà: "Azladza aña zamana uwanay la uwana tazəb vok.³⁵ Ama azlauwana Zəzagəla adətsatsamani atà kà mabəz à sifa adəv gay aw, tadəwul à uda aña madz à ahəñ la sifa uwana adədəv gay aw kà, atà kà, tadəzab vok aya aw.³⁶ Kà uwana la dziriga gə kà, tadəmətsay aya aw, tadəpakahay kà bokuba azlamalika, ngaha tadəgəhay azlabəza aña Zəzagəla, à kà uwana tawul à uda la mamətsay kà madz à ahəñ la sifa.³⁷ Iyay, lakəl aña mawul à uda la mamətsay kà, Musa apèh lakəl aña la wakitə la abà la paraka:

"Sufəl Zəzagəla gulo, Zəzagəla aña Abəraham, Zəzagəla aña Isak, ngaha Zəzagəla aña Yakuba bay."[‡]

³⁸ Zəzagəla kà Zəzagəla aña azlamazimnekid aw, ama aña azladza uwana la sifa, kà uwana tatak gesina uwana la sifa kà aña."³⁹ La kità kà, uwana tatsèn uwaga kà, azlamèna mapèhla wakitə aña mapəhay ala tagòd: "Məngə, uwaga kà lela kapèh."⁴⁰ Kà uwana taslə manaval gay aya aw.

Kristu atà la David

(Mata 22.41-46; Mark 12.35-37)

⁴¹ Yesu agòd à atà: "Kakay tagodəy kà Kristu kà Kona aña David ma? ⁴² Kà uwana David la gəl aña kà agòd à wakitə aña Mahabay la abà kà:

"Sufəl Zəzagəla agòd à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl

⁴³ tsərəh à uwana gəbək à ka azlamèna məzəma aña kà tsəh asik!"^{††}

⁴⁴ Tsa baña David la gəl aña kà azəlalla Sufəl ma, kakay apək kona aña ma?"

"Dahəw hanjəli kà azla Farisəya la azlamèna mapèhla wakitə

mapəhay ala", Yesu agod

(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)

⁴⁵ Mok uwana maham à ahəñ dza atsəbal sləm kà, Yesu agòd à azlamèna matapla la slaka aña:

⁴⁶ "Dahəw hanjəli kà azlamèna mapèhla wakitə mapəhay ala kà uwana atà kà, asa à atà mauguzahay la azladawara məngə məngə gə la vok, kà mapapatla dza. Ngaha asa à atà kà azladza tasukw atà kà la azlabarama uwana la ama mahaməy dza la abatə, asa à

† 20.17 Mahabay 118.22 †† 20.28 5Musa 25.5

‡ 20.37 2Musa 3.6 †† 20.43 Mahabay 110.1

atà madza madzay kà la slaka teraŋa la gày madəv kuɗa la aku, ŋgaha aya asa à atà madza madzay kà la slaka delga la tatak may lakəl. ⁴⁷ Atà kà, azlaməna mazaw azlamis kuɗa à uda aya, ŋgaha asà à atà mavakàh à madəv kuɗa à abà la slaka madəv kuɗa. Atà kà tadàbəzal seriya kà dzaŋdzaŋga.”

Mav tatak à Zəzagəla aŋa mis kuɗa

(Mark 12.41-44)

21 Yesu anəŋ à slələf à gəl kà, anəŋà azlagalepi uwana tawàts sili à sahar aŋa ofərand à abà la məŋ gày Zəzagəla la aku. ² La abatà bay kà anəŋà mis kuɗa kudaga uwana awìts kalamay səla à abà la abatà la ləv tekula. ³ Yesu agòd: “La dziriga, gəpəh à aku kà, mis kuɗa uwanay kà avà kà aduwa azladza anik uwanay gesina. ⁴ Azladza uwanay tavà kiya uwanay kà, kà uwana adabaday la slaka aŋatà, ama mis kuɗa uwanay kà, azəb à uda kà uwana agà la ahəl aŋa madzadzarla gəl aŋha gesina.”

Yesu apəh gay makal məŋ gày Zəzagəla à ahəŋ

(Mata 24.1-2; Mark 13.1-2)

⁵ Azladza anik tapəh lakəl aŋa məŋ gày Zəzagəla kà ahəf. ‘Madahala vok à uda gà, la azlaakur delga delga gà’, tagòd, ‘Ŋgaha la azlatatak anik anik uwana tavàh à Zəzagəla.’ Yesu agòd à atà: ⁶ “Mavakay adàsa à waŋ, kà azlaakur uwanay adàdza à ahəŋ kiya uwanay aw, amiyaka bə akur tekula adəgədal à gay aw, tadàbazlah à ahəŋ gesina.”

Azlamatərabay uwana adəpahla madəv gay gudəŋ à vok ala

(Mata 24.3-14; Mark 13.3-13)

⁷ Kiya uwaga tanàval à gay la: “Məŋga, mbà à tatak uwaga adəpaka vok ma? Tatak ma uwala à uwana adəpəhanula zlà?”

⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dahàw haŋkəli, dza apapat aku aw, kà uwana azladza aŋuvaw tadàsaha à waŋ la sləm gulo, à uwana ‘Anu azlakristu. Lagwa kà, kaslà aŋha la uwanay adàsa à waŋ lagwa’, tadəgoday. Ama kadənəfaw atà aw. ⁹ Baŋa kadàtsənaw gay lakəl aŋa guvəl, la azlamawiyay aŋha kà, ləv adàval aku à gay aw, kà uwana uwaga kà say leri apaka vok dadəŋ, ama uwaga kà makəf gəl à ahəŋ aŋa gudəŋ à vok dadəŋ aw.” ¹⁰ Kiya uwaga agòd à atà: “Azladza tsəhay anik tadəpa guvəl la azlatsəhay anik, ŋgaha makoray anik adəpa guvəl la makoray anik. ¹¹ Azlamabəlak à vok aŋa kutso adəgahay la ahəŋ aŋuvaw, dūvats la azlamay, la matərabay adagahay la ahəŋ la azlaslaka anik anik. Azlatatak guba, la azlanadzipo məŋga tadàsa à ahəŋ la zagəla.”

¹² “Ama kà uwaga aŋa mapak vok gesina kà tadəkasah aku, tadàtsərkəwah aku tadətərbəh aku la

azlagəy madəv kuɗa la aku, ŋgaha tadəwats aku à daŋay, tadəbayəh aku à huma aŋa azlasufəl, ŋgaha à huma aŋa azlalawan kà gi. ¹³ Uwaga la uwana adàvə à aku tetəvi kà maz sayda gulo. ¹⁴ Lagwa kà, gədəwanə à afik la ləv aŋkul la tsəh kà aku aŋa magogotsay kà aŋa mahəl à ahəŋ aw. ¹⁵ Kà uwana gi la gəl gulo la uwana gədagūway la paŋaw aŋkul la awtəy, kà mav à aku matsihila kà masla məzam aŋkul aŋa maməl aku gəl à ahəŋ aw. ¹⁶ Tekedika kà, bə azlababa aŋkul, la azladedə aŋkul dardarga, ŋgaha la azlaslawda aŋkul la uwana tadàtsərkəwah aku. Ŋgaha tadəzah sifa aŋa azlaanik aŋkul ala aya. ¹⁷ Azladza gudəŋ à vok gesina tadəpəsew aku kà uwana kawoyaw gi. ¹⁸ Ama bə la uwaga kà, amiyaka bə aŋidz takasagəl aŋkul tekula babay kà adàzila aw. ¹⁹ La matsizilla à ahəŋ lela aŋkul la uwana kadàbəzaw à sifa aŋkul.”

Yesu apəh gay makal Urusalima à ahəŋ

(Mata 24.15-21; Mark 13.14-19)

²⁰ “Mok uwana kadənəŋaw azlaməna guvəl tadəkəs gay à Urusalima à adi kà, sələw kà nekwa: ‘Takal à ahəŋ adəgay’, kadəgodaw. ²¹ Kiya uwaga azlauwana atà la Yahudiya kà, tadəhoy à gudəŋ à afik. Ŋgaha azlauwana tadəgay la huɗ aŋa Urusalima kà, tadəza vok, ŋgaha azlauwana la lig gə la uda kà, tadəda à abà aya aw. ²² Ama azlamavakay uwaga kà azlamavakay aŋa seriya la mazay, ama kà magəf uwana à afik tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà. ²³ Ŋgəpa adəgay la azlamis uwana la bəza la huɗ, la azlauwana bəza verna aga à atà la ahəl la mavakay uwaga, kà uwana matərabay la mapak ləv aŋa Zəzagəla adəpəhla vok ala la tataka azlatsəhay uwanay la abà. ²⁴ Tadəkadah atà la katsakar, tadəpakah atà ala kà azlamayə la tataka azlatsəhay gudəŋ à vok la abà. Azladza uwana azla Yahudiya aw, tadəhabah Urusalima à tsəh tsərah à uwana kaslà aŋatà adədəv à gay.”

Mas à ahəŋ aŋa Kona aŋa dza

(Mata 24.29-31; Mark 13.24-27)

²⁵ “Azlamasəlay, la azlanadzipo anik anik la afats la abà, la təla la abà, la azlatsetsiliŋ, ŋgaha la kutso la abà adəgay la ahəŋ. Gudəŋ à vok adəgay la mazaw la gel la abà, gəl adəkaf atà à vok kà mahohumay aŋa maganətsay aŋa azladəv. ²⁶ Azladza tadəməts à gay kà ŋgəpa uwana adəpaka vok la kutso la abà la vədah, kà uwana azlandzəda uwana la zagəla tadəbəlak à vok. ²⁷ Kiya uwaga kadənəŋaw Kona aŋa dza atsa à ahəŋ la habaga zagəla la abà, la mazləbay, ŋgaha la maslay gesina. ²⁸ Mok uwana azlatatak uwaga tadədzəka mapakəh vok kà, dzərdəfəkəw vok ala, tsizləw gəl ala la matsizilla à ahəŋ lela, kà uwana mabəlay aŋkul kà nekwa.”

† 21.22 Hosəya 9.7 †† 21.25 Yesayya 13.10; Yoyel 2.31 ‡ 21.27 Daniyel 7.13

Uwana gudəv apəhla ala

(Mata 24.32-35; Mark 13.28-31)

²⁹ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay: “Nə̀rə̀zàw gudəv la azlaahəf anik anik gesina tsi. ³⁰ Baŋa kadənəŋaw azlababasl anətà tadzəka madəy kà, səlàw kà madara kà nekwa. ³¹ La kità babay, mok uwana kadənəŋaw azlatatak uwaga tadədzəka vok kà, səlàw kà, makoray Zəzagəla kà nekwa atsa à waŋ. ³² La dziriga, gəpəh à akul: Zamana uwanay adədəv à gay dadəŋ kà mapak vok anja azlatatak uwaga aw. ³³ Zagəla la kutso tadədəv à gay, ama gay gulo kà, adədəv à gay aw.”

Nə̀ŋàwla gəl ankul

³⁴ “Nə̀ŋàwla gel ankul! Kà gəl anja makəf akul à vok lakəl anja tatak masay, la tatak may, la azlatatak anja gudəŋ à vok uwanay aw! Tsa baŋa kità aw kà, mavakay anja seriya adàsa à waŋ adəgoruh akul. ³⁵ Kà uwana mavakay uwatà kà, adàsa à waŋ kà bokuba makəs tatak anja kəda kəfu à uwana adàsa azladza à gudəŋ à vok à gəl. ³⁶ Dzàw à ahəŋ la adi, dəvəw kuda la kaslā gesina, kà akul anja mabəz ndzəda kà matəf uwana la gay ala atsa à waŋ gesina, ŋgaha kà akul anja matsizlla à ahəŋ dzawwa la huma anja Kona anja dza.”

³⁷ Tekedika la afats kà, Yesu atəpla tatak à azladza la məŋ gəy Zəzagəla la aku, ama la mokokhu gə kà, ahəd, ahən à gudəŋ uwana afik: ‘Gudəŋ kuvu’, tagòdal. ³⁸ Maham à ahəŋ dza gesina asà à waŋ la bəŋ la zay la tsəh kà matsəbal sləm la məŋ gəy Zəzagəla la aku.

Azlamasiga takəs sawaray kà makəs Yesu

(Mata 26.1-5; Mark 14.1-2; Yuhana 11.45-53)

22 Mok uwana uwaga adada à lig kà, madəvaday anja Pain uwana kokuda tatak maməsləŋ ala, à uwana tazalalla Paska agay nekwa. ¹² Kiya uwaga azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha la azlaməna mapəhla mapəhay ala tayəh dabaray kà makəf Yesu, ama guba akəs atà kà maham à ahəŋ dza.

Yudas adədəh vok à ahəŋ kà mav Yesu à ahəl anja azlamasiga

(Mata 26.14-16; Mark 14.10-11)

³ Kiya uwaga seteni aguwa la Yudas uwana la abà, tazəlalla Iskariyot, tekula anja azlaməna matapla kulo gəl anja səla. ⁴ Ngaha masla ahəd kà matsən vok gay la azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməŋga anja azlaməna manəŋla məŋ gəy Zəzagəla, kà mav à atà Yesu à ahəl. ⁵ Tarəb məŋga, “Mədàv à ka sili!”, tagòdal. ⁶ Yudas akəs la ahəl səla,

ayəh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahəl kokuda matsənəŋ anja maham à ahəŋ dza.

Yesu adəh tatak may anja Paska à ahəŋ

(Mata 26.17-25; Mark 14.12-21; Yuhana 13.21-30)

⁷ Kiya uwaga mavakay anja Pain uwana kokuda tatak maməsləŋ ala, uwana azladza takədəh magadzaw adada à abà. ⁸ La kità, kà Yesu asləl azla Piyer atà la Yuhana la magod à atà: “Dàw, kadədahaw anu tatak anja madəvaday Paska à ahəŋ, kà anu anja mazuway!” ⁹ “Lala asà ka məday anja madəhəŋ à ahəŋ la?” tagòdal. ¹⁰ Ngaha agòd à atà: “Mok uwana kadabəzaw à huđ gudəŋ à abà kà, kadəgagamaw la dza uwana iyaw lakəl la tuguzl gə. Dənəfəw masla à gəy uwana à abà, adàda à abà. ¹¹ Ngaha kadəgodaw à zil gəy: ‘Məŋga anav gəy, uwana adəzuw tatak may anja Paska la aku, la azlaməna matapla la slaka anja la slaka anak.’ ¹² Kiya uwaga adəpəhakulla gəy madəhəŋ à ahəŋ gə uwana lakəl anja gəy anik la afik, ŋgaha kà la abatà la uwana kadədahaw tatak may à ahəŋ.” ¹³ Mok uwana taday kà, tabəz à tatak à gəl gesina bokuba uwana Yesu apəh à atà, ŋgaha tadzəkà madəhəŋ vok à ahəŋ kà anja madəvaday Paska.

Tatak may tsikasliga

(Mata 26.26-30; Mark 14.22-26; 1 Korintiya 11.23-25)

¹⁴ Mok uwana kaslā adaslay kà Yesu la azlaməna matapla la slaka anja tadzəh à tatak may à adi, ¹⁵ Yesu agòd à atà: “Gəwoyən kà bə mawoyay kà mazuw tatak may anja Paska uwanay anina dadəŋ, kà gi anja mas ŋgərpə. ¹⁶ La dziriga gəgod à akul: Tetuw gədəzuway aya aw, tsəràh à uwana adəgay magəd à afik gə la makoray anja Sufəl Zəzagəla dadəŋ.” ¹⁷ Azəb kətsaw à ahəl la tatak masay gə, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, “Kəsəw kətsaw uwanay, kaslawwanəŋ à vok à gay la tata-ka ankul la abà. ¹⁸ Kà uwana la dziriga gəpəh à akul kà, gədəsa iyaw matavəruk uwanay aya aw, say la makoray Zəzagəla.”

¹⁹ Ngaha azəb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à atà la magod à atà: “Uwanay kà vok gulo ((uwana mavəy gə kà ankul. Dəhəw uwanay kà gi anja mawul akul à gəl.” ²⁰ La lig anja mazuw tatak may à gay la ahəŋ kà, avà à atà kətsaw iyaw la tatak masay la abà, agòd à atà: “Kətsaw uwanay kà, kətsaw makəs vok slawda mawga la anj gulo, uwana masokw à vədəh gə kà ankul.))” ††

²¹ “Ama aganay à dza uwana adàta à gi kaf à gəl mədatsəp vok à ahəl à tatak may à abà anu səla. ²² †† Ndzer, Kona anja dza adədiy anja bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, ama ŋgərpə la dza uwana atal kaf à gəl, avà à ahəl anja azladza!” ²³ Ngaha azlaanik uwanay tadzəkà manavəh vok kà atà kà atà:

† 22.1 2Musa 12.1-27

†† 22.20 Yeremiya 31.31-34 † 22.21 Mahabay 41.9

“Uwa à uwana adzugw madàh tsəhay gə uwaga la tataka gami la abà uwa?”, tagòd.

Uwa à mənğa gə uwa?

²⁴ Mabay vok gay atsižlla ala la tataka aŋa azlaməna matapla la abà, kà masəl dza uwana azlayla magay mənğa aŋatà. ²⁵ Yesu agòd à atà: “Azlasufəl aŋa gudəŋ à vok takor azladza aŋatà, azlaməna ndzəda lakəl aŋatà babay asa à atà kà tazala à atà ala azladza delga. ²⁶ Ama akul kà, kiya uwaga aw. Mənğa gə la tataka aŋkul la abà kà apakay kà masla mazəb kiwa. Nğaha masla makor akul aya kà, agay kà bokuba masla mazəb akul dagum. ²⁷ La dziriga, ma dza ma uwala à uwana mənğa tak la? Uwana adza madzay la tatak may lakəl ay, awma uwana atsak tatak may à azladza, adàha à atà ala ay. Nğoda à gi kà, dza uwana la tatak may lakəl, la uwana mənğa gə. Ama gi kà gi la ahəŋ la tataka aŋkul la abà koksikoksi bokuba masla madàhakulla tatak may. ²⁸ Akul kà akul la ahəŋ la gi koksikoksi la nğərpa gulo la abà. ²⁹ Nğaha bokuba gi, uwana Baba afa à gi à makoray aŋha à abà kà, gi babay kà gədàfa à akul à makoray à abà suwaŋ. ³⁰ Kà akul aŋa mazuway la masay tatak la table gulo la afik la makoray gulo, nğaha kadàdzahaw madzay la azlakursi sufəl la afik kà madàh seriya à azlatsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa Isərayel à gəl.”

Yesu apəh gay fida aŋa Piyer à ahəŋ

(Mata 26.31-35; Mark 14.27-31; Yuhana 13.36-38)

³¹ Yesu agòd à Səmon: “Səmon, Səmon, tsənəŋ tsi: Seteni adanav tetəvi kà magodzal ka kà, bokuba uwana tasəh tatak kà mavəh azlatafàr gə ala la fofulo delga gə. ³² Ama gi kà gədəv kuda kà aŋak Piyer, kà madiŋal gəl à vok aŋak aŋa maruw vok à ahəŋ aw, nğaha kà pəra aŋa kadəwul à tetəvi à tsəh kà, dādzərəđàhà azladedà aŋak ala gesina!” ³³ Piyer agòd: “Sufəl, gi kà dāgəd à uwali gəgod aw, amiyaka à daŋay, amiyaka tadəkəd ka, kà gi kà, gi nekwa kà mamətsay la slaka gə à anu səla.” ³⁴ Ama Sufəl Yesu agòd à Piyer: “Tsənəŋ Piyer, lakana kà mewgdzagalaŋ adawiyay dadəŋ aw, kà magoday aŋak kà kasəl gi aw asik makər.”

Sili, kiwa, nğaha katsakar

³⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “La mok uwana gəsləl akul kokuda sili, kokuda kiwa, kokuda kwimik ma, kanəwkuda aŋa tatak takay?” “Awaŋ, mənəkudà aŋa tatak aw”, tagòd. ³⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Lagonay kà, kiya uwatà aya aw, dza uwana sili aŋha la ahəŋ kà, ahəl, dza uwana kiwa aŋha la ahəŋ kà azəb, nğaha dza uwana katsakar aŋha la ahəŋ aw kà, aduw dəbdəbi aŋha ala kà masukw katsakar. ³⁷ Kà uwana la

dziriga kà tatak uwana tatsətsər lakəl gulo kà say agəd à afik,

‘Masla kà, tatugwla la azlaməna tsakana.’ †
La haday kà, uwana tatsətsər lakəl gulo kà adagəd à afik.” ³⁸ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagòd: “Sufəl, katsakar səla la uwanay ma diga aw takay?”
Yesu agòd à atà: “Diga uwà gə.”

Yesu adəv kuda la Getseməne

(Mata 26.36-46; Mark 14.32-42)

³⁹ Bokuba uwana zagələ aŋa Yesu, asà à uda, adà aŋha à gudəŋ kuvu à afik. Azlaməna matapla la slaka aŋha tanəfà la tsəh. ⁴⁰ Mok uwana tabəz à slaka uwatà à abà kà: “Dəvəw kuda kà akul aŋa matəd à mapapatay à abà aw!”, agòd à atà. ⁴¹ Masla azà à atà vok la vok ala, zad daməl akur, akədəd à ahəŋ, adəv kuda. ⁴² “Baba, baŋa asa à ka kà, zà kətsaw nğərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama kadahaŋ kà mawoyəŋ gulo aw, say aŋak!” ((⁴³ Kiya uwaga malika asà à ahəŋ la zagələ adzərəđəŋ ala. ⁴⁴ Adəv kuda la mazaw la gəl mənğa, aməts à madəv kuda à abà tsəràh à uwana aŋuf anədal à adi ala, vikuza bokuba aŋiz.)) ⁴⁵ Mok uwana adadəv madəv kuda à gay kà, asà à waŋ à slaka azlaməna matapla aŋha, abəz atà à gəl, kà atà la madzəhal aŋa mazaw la gəl la abà. ⁴⁶ Agòd à atà: “Kà mana kadzəwhal ma? Səw à afik dəvəw kuda, kà akul aŋa matəd à mapapatay à abà aw.”

Makəs Yesu

(Mata 26.47-56; Mark 14.43-50; Yuhana 18.3-11)

⁴⁷ Uwana Yesu aləg la mabadma la abà kà, maham à ahəŋ dza azlənjal, atà la azla Yudas, tekula aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla, uwana tatəpəhla tatak la slaka aŋha. Tazà vok à awtəy à slaka Yesu. ⁴⁸ Ama Yesu agòd: “Yudas, la makəs gi à vok la uwana kaduw Kona aŋa dza ala takay?” ⁴⁹ Mok uwana azladza uwana la Yesu tanəŋə uwaga adzəkà vok kà, tagòd: “Sufəl, mətsəd à atà kuda à gəl la katsakar ay?” ⁵⁰ Tekula la tataka aŋa azlaməna matapla la abà adəd magamza aŋa madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, anətsal sləm lakəl ala. ⁵¹ Ama Yesu avərà gay: “Sàkəw uwaga, digiya”, agòd à atà. Yesu adəbani sləm aŋa dza uwatà awurəŋ ala.

⁵² Kiya uwaga Yesu agòd à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməŋga aŋa azlaməna manəŋla gəy Zəzagəla, nğaha la azlamasiga: “Kasəwwəŋ kà makəs gi la azlakatsakar la azlaazəva la ahəl, bokuba gi masla nabəra njuwà? ⁵³ Tekədika kəla mavakay kà, məgəh anina la məŋ gəy Zəzagəla la aku, uwala katəpəw gi ahəl à vok aw. Ama uwanay kà adagay kà kaslə aŋkul, la ndzəda aŋa mələs.”

† 22.37 Yesayya 53.12

“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agod

(Mata 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Yuhana 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Takàs Yesu, tadàlla à mtəga aña mənə madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla; Piyer anəfà à atà la tsəh zadamma. ⁵⁵ La mok uwatà kà, anasl la ahəŋ, tavəts akəl à kodal à abà, Piyer adzà madzay la slaka azladza uwana la akəl la adi. ⁵⁶ Masla sləray misga tekula anəŋà Piyer adzà à akəl à adi, atsəkəl yewdi à gay la magodəy: “Zil uwanay babay kà tauguzəh atà səla.” ⁵⁷ Ama Piyer adahà fida: “Gəsəl masla aw, gəgod à ka, mis!” ⁵⁸ Zwek la huma la gay dza anik anəŋəŋ, agòdal: “Kak babay kà, kak tekula aŋatà.” Ama Piyer agòd à dza uwaga: “Awaŋ, gi tekula aŋatà aw.” ⁵⁹ Mok uwana tasəfəni kà, dza anik awasləŋ à afik la magodəy: “Ndzer, dza uwanay kà tauguzəh atà səla, masla babay kà zil Galili.” ⁶⁰ Ama Piyer agòd: “Kona, gəsəl uwana asa à ka mapəhay aw!”, uwana taləg la mavats gay la abà kà, mewgdzagalaŋ awiyà. ⁶¹ Sufəl Yesu agòla vok, anəŋà à Piyer à adi, ŋgaha awùl à Piyer à gəl, à gay aña sufəl uwana apəhal à vok à abà uwarà: ‘Gurayŋa mewgdzagalaŋ adawiyay lakana kà asik makər kà, kadəgodəy kà, kasəl gi aw.’ ⁶² Piyer asà à uda atùw la iyaw tugwi.

Tadala Yesu à huma seriya aña azla Yahudiya

(Mata 26.67-68; Mark 14.65)

⁶³ Azladza uwana tanəŋla Yesu takədàslal, ŋgaha tazláb. ⁶⁴ Tawədal lukut à yewdi à ama, tanəval: “Uwa à uwana adəd kà tak uwa? Səl zlà!” ⁶⁵ ŋgaha tatsəkəl azlamagodəhay anik anik à gəl aya. ⁶⁶ Uwana məl adawula kà, azlamasiga aña azla Yahudiya, la azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, tahamà gay à vok, ŋgaha tadàla Yesu à huma à azlaməna sawaray aŋatà ⁶⁷ la magodəy: “Baŋa kak Kristu kà: Pəh à anu!” Ama Yesu agòd à atà: “Gədapəh à akul bay kà, kafəwwal sləm aw, ⁶⁸ à bə gənava à akul à manavay tekula bay kà, kawullaw gi ala aw. ⁶⁹ Ama dagay lakana Kona aña dza adza madzay la ahəl kaf aña Baba Zəzagəla lakəl, uwana Zəzagəla adahama ala ndzəda gesina.” ⁷⁰ Gesina aŋatà tagòd: “Lagwa zlà ma, kak Kona aña Zəzagəla ay?” Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Iyay, kiya uwana kagodəw kà, gi masla!” ⁷¹ Kiya uwaga tagòd: “Lagwa kà, məyàh azlaməna sayda aya zlà ma aw. Anu la gəl gami kà, mədatsənəŋ paŋaw aŋha adagay.”

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.11-14; Mark 15.1-5; Yuhana 18.28-38)

23 ŋgaha la abatà kà, maham à ahəŋ dza gesina tatsizilla ala, tadàla Yesu à huma Pilatus.

² Tadzəkà makallal gay à vok la magodəy: “Dza uwanay kà, masla mapəs à tsəh à gudəŋ gami à afik, ‘Dza apəl

hadama à Zəsar aw’, agòd, ŋgaha ‘Gi Kristu, gi Sufəl’, agòd aya.” ³ Pilatus anəval à gay ala: “Kak la uwana kak Sufəl aña azla Yahudiya, hadəy ay?” “Iyay, kiya uwana kapəh”, Yesu agòdal. ⁴ Pilatus agòd à azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha à maham à ahəŋ dza: “Dikidiki gəbəz à mawisiga aña dza uwanay aw.” ⁵ Ama tazà kuda à zagəla la ndzəda. “Masla la uwana apəs à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la matapla aŋha. Adzəkà la Galili, la Yahudiya gesina, tsərah à uwana adabəzla à abanay lakana.”

Yesu la huma Herod

⁶ Mok uwana Pilatus atsənà uwaga kà, anəv: “Konway ma, zil Galili takay?” ⁷ Uwana adatsənəŋ kà, asà à waŋ kà la makoray aña Herod la abà kà, asləl masla à slaka Herod, kà uwana la mavakay uwatà kà, Herod kà agà la Urusalima. ⁸ Mok uwana Herod anəŋà Yesu kà, arəb mənəga, kà uwana ayahay aña manəŋəŋ kà dagay uwarà, kà uwana atsənà gay uwana tapəhay lakəl aŋha kà delga. ŋgaha adzəgw kà Yesu, adahalla nadzipo. ⁹ Anəvəhal azlamanavay aŋuvaw, ama Yesu abədalma aw. ¹⁰ Azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna matapla mapəhay à azladza la abatà, tapùwla gudzi à gəl la ndzəda. ¹¹ Herod la azlaslodzi aŋha takədàslal, tatərbəŋ, tadùwal lukut delga gə à vok, ŋgaha tawùlla masla à slaka Pilatus. ¹² La mok uwatà la uwana Herod atà la Pilatus takəs vok slawda, kayka uwarà kà tasà vok iyaw aw.

Seriya mamətsay atəd à Yesu à gəl

(Mata 27.15-26; Mark 15.6-15; Yuhana 18.39-19.16)

¹³ Pilatus ahamà gay azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok, la azlamalahaga aña gudəŋ uwatà. ¹⁴ ŋgaha agòd à atà: “Akul, kasəwgəla dza uwanay à waŋ kà: ‘Apəs à tsəh à gudəŋ à afik’, kagodəw. Iyay, lagonay kà gənəval gay kà la huma aŋkul gesina, ama gəbəz à mawisiga la slaka aŋha kà madukwla seriya à gəl la mapuwla gudzi à gəl uwana kapùwwal à gəl aw. ¹⁵ Amiyaka Herod babay kà, anəŋà mawisiga aŋha aw, kà uwaga à uwana asləl anu à abanay. Kiya uwaga dza uwanay adahà mawisiga takədlə aw!” ¹⁶ Pilatus agòd: “Lagwa kà gəslahəŋla pəra, ŋgaha gəduwal gəl, ada aŋha.” ((¹⁷ Kəla madəvaday Paska kà, gumna adawəh gəl à masla daŋay tekula uwana asa à maham à ahəŋ dza, kà uwana uwaga kà adagay zagəla aŋha kà madaw à atà la gəl kəla madəvaday.)) ¹⁸ Ama gesina aŋatà tawiyà la ndzəda: “Kəd kà kona uwaga, kaduwanula gəl à Barabas!” ¹⁹ (Tadùw Barabas à daŋay tekedika uwana apəs à tsəh à gudəŋ à afik, akəd dza.) ²⁰ Bə gotənaŋ Pilatus anavà atà gay ala aya, kà uwana asəl maduw gəl à Yesu. ²¹ Ama tazà kuda à zagəla la mawiyay: “Zləl masla à

ahàf à adi, zlàl masla à ahàf à adi." ²² Pilatus awùlla à atà la tsəh kà mamakər la magod̄ à atà: "Mawisiga ma uwala à uwana adahàn̄ la? Gəbəzà à mawisiga la slaka an̄ha amiyaka bà tekula uwana takəɖla aw!", Pilatus agòɖ à atà: "Ama gəslahən̄ ala la kurpi, ngaha gəduwalla à gəl." ²³ Ama tasà mawiyay à zagəla kaykay la magod̄ay: "Say mazləl masla à ahàf à adi", ngaha mawiyay an̄atà agèɖ à afik. ²⁴ Ngaha kà bokuba uwana asà à atà la uwana Pilatus agədàn̄ à afik, kà marab ləv an̄atà. ²⁵ Kiya uwaga kà, apəlla à atà masla makad̄ dza uwana ala, tadùw à dan̄ay la mapəs à tsəh à gudən̄ à afik la tsəh, kiya uwana maham à ahən̄ dza uwaga anəv. Ngaha tavà à atà Yesu à ahəl, kà atà an̄a madəhallan̄, bokuba uwana asà à atà.

Matatasl Yesu à ahàf à adi

(Mata 27.32-44; Mark 15.21-32; Yuhana 19.17-27)

²⁶ Mok uwana tadàla Yesu, tagagàm la dza anik uwana sləm an̄ha Səmon, atsà à wən̄ la fəta, masla kà zil gudən̄ Səren. Azlaslodzi takəs, tafəl ahàf à kuda kà manəfla Yesu la tsəh. ²⁷ Maham à ahən̄ dza an̄uvaw, la azlamis, tanəfà la hulolo ngaha la mataway kà masla, tabək ahəl à gəl. ²⁸ Yesu agòt ala à huma à gay, agòɖ à atà: "Azlamis gudən̄ Urusalima katuwaw kà gi aw, ama tūwəw à gəl an̄kul la azlabəza an̄kul, ²⁹ kà uwana mavakay adàsa à wən̄ à uwana tadəgod̄ay kà: 'Marabay kà la azladəgər, la azlauwana azlabəza tasà awə an̄atà aw.' ³⁰ Kiya uwaga azladza tadədzəka magod̄ah azlagudən̄: 'Tadaw anu à gəl, ngaha hədàhəw anu à ahən̄', tadəgod̄ah à azladəgəwal. ³¹ Baŋa dza adəhən̄ kiya uwanay la ahàf biyaga, ma kakay adəpaka vok la magolga ma?"

³² Tadàla azlaməna nakəra anik à awtəy səla, kà makad̄ atà la slaka gə. ³³ Mok uwana tabəz à slaka uwana *Golgota* tagòɖal kà, (Uwana asal magod̄ay: slaka hərən̄ gəl), tatəsləh atà à ahàf à adi tekula la ahəl kaf, tekula la ahəl gudzay an̄ha. ³⁴ Kiya uwaga Yesu agòɖ: "Baba, basà à atà tsakana an̄atà, kà uwana tasəl uwana tadehən̄ aw!" Ngaha tavəhə lukut an̄ha la tataka an̄atà la abà, la matsal tsatsa lakəl. ³⁵ Maham à ahən̄ dza la abatà, azlamasiga an̄a azla Yahudiya uwana la abatà tadzəkà makədəslə Yesu la magod̄al: "Masla uwana abəlèhə azladza anik kà, masla la gəl an̄ha kà, abəla gəl an̄ha suwan̄ zlà, à baŋa masla kà Kristu, uwana Zəzagəla akəsəni tak zlà!" ³⁶ Azlaslodzi babay takədəslal; tatədalla iyaw hamhamga, ³⁷ ngaha tagòɖal: "Baŋa kak la uwana sufəl an̄a azla Yahudiya kà, bəlla gəl an̄ak zlà!" ³⁸ Aganay à uwana tatsətsər à gəl an̄ha à afik: DZA UWANAY KÀ SUFƏL AN̄A AZLA YAHUDIYA.

³⁹ Tekula la tataka an̄a azladza səla uwana la abà tatəsl à atà à ahàf à adi atà nna, akədəslal la magod̄ay:

† 23.30 Hosəya 10.8 †† 23.35 Mahabay 22.7,18 ‡ 23.36 Mahabay 69.21

"Kak kà, kak Kristu aw takay? Bəlla gəl an̄ak, ngaha bəlla anu babay zlà!" ⁴⁰ Ama anik uwanay apisal iyaw à tsəh la kaykay agòɖal: "Kahoy yewdi an̄a Zəzagəla, à kà uwana kagaw la seriya tekula la abà la masla aw takay? ⁴¹ Kà an̄ami kà uwanay takəd̄ anu kà, azlayla atà takəd̄ anu. Kà uwana leri məbəzaw à masik an̄a tatak uwana mədahəwwən̄. Ama masla kà, adahə mawisiga amiyaka bà tekula à ahəl aw." ⁴² Ngaha agòɖal: "Kamkam Yesu, dəfà gi à ahən̄ la sləm, à vud uwana kadəgay la makoray an̄ak la abà." ⁴³ Yesu agòɖal: "Haday, gəpəh à ka la dziriga: Lakana uwanay kà, kadəgay la makoray gulo la abà, anu səla."

Mamətsay an̄a Yesu

(Mata 27.45-56; Mark 15.33-41; Yuhana 19.28-30)

⁴⁴ La tataka afats mələs apakà vok la kutso la abà gesina tsərəh afats dat magova gova gərewni delga. ⁴⁵ Mok uwana afats adakəl mələs kà, bafta uwana la gəy Zəzagəla la aku akwohà la tsərəh à afik tsərəh à vədah, la tataka la abà. ⁴⁶ Kiya uwaga Yesu awiyà la ndzəda agòɖ: "Baba, gəsaka masasədok gulo kà la ahəl an̄ak." Mok uwana adapəh uwaga la gay ala kà, aməts. ⁴⁷ Məngga an̄a azlaslodzi an̄a azla Rom anən̄à tatak uwana apakà vok gesina, adzəkà magod̄ay: "Ndz-er kà, dza uwanay kà, dza dziriga", ngaha adzəkà mazləb Zəzagəla. ⁴⁸ La lig la ahən̄ kà, maham à ahən̄ dza gesina uwana tasà à wən̄ kà manən̄ uwana apakà vok gesina kà, tawùl à mtəga la madad̄ gay ləv. ⁴⁹ Azlaslawda an̄a Yesu la azlamis uwana tanəfà à wən̄ dagay la Galili, tatsəzàl à fəta à awtəy kà manərəz tatak uwana apakà vok gesina.

Mazəb Yesu à uda

(Mata 27.57-61; Mark 15.42-47; Yuhana 19.38-42)

⁵⁰ Dza anik la ahən̄ uwana sləm an̄ha Yusufu, uwana la tataka an̄a azlamasiga la abà, masla babay kà dza dziriga. ⁵¹ Masla kà adzugway kà lakəl an̄a mas à wən̄ makoray Zəzagəla, masla kà atsənə sawaray an̄a azladza anik babay aw, masla kà zil gudən̄ Arimate, la kutso Yahudiya la abà. ⁵² Ahəd, abəz à Pilatus à vok kà manaval mazimnekid an̄a Yesu. ⁵³ Uwana Pilatus adaval tetəvi kà azəb vok an̄a Yesu à ahən̄ la ahàf la adi kà, afafəd̄al lukut à adi. Ngaha adàlla à zəvay mawga uwana à agu talà à təhus à afik, tafà dza à agu didi dadən̄ aw. ⁵⁴ Vud uwatà kà, vud madəh vok à ahən̄ an̄a vud maduw ləv. ⁵⁵ Azlamis uwana tanəfà Yesu à wən̄ la tsəh dagay la Galili, tanəfà Yusufu à wən̄, tanən̄à zəvay, ngaha la tsəhay maf Yesu uwana à ahən̄ tahənən̄ à ahən̄ la zəvay la aku. ⁵⁶ Ngaha tawùl à mtəga an̄atà, ngaha tadəhə vok à ahən̄ la azlaaməl, la azlamatərsin kà madəh à Yesu à vok. Ngaha la vud maduw ləv kà taduw ləv bokuba uwana mapəhay agod̄. ‡

†† 23.46 2Musa 26.31-33; Mahabay 31.5 ‡† 23.56 2Musa 20.10; 5Musa 5.14

Mawul à uda anja Yesu

(Mata 28.1-10; Mark 16.1-8; Yuhana 20.1-10)

24 Bəŋ la zay la tsəh, vud ladu kà, azlamis uwatà tadàla azlaamàl la azlamatərsin uwana tadahàn à ahəŋ kà madla. ² Azlamis tabèz à zəvay à gəl kà matakoslal bəlam la ama ala gə, zad zwek la gay zə-vay. ³ Tadà à agu, ama tanəŋà sləb vok anja Sufəl Yesu aw. ⁴ Gəl akəf à atà à vok. Bokuba uwana atà la madzugway la abà kà, azlamalika səla tatsəkwàh à lukut medekuga təlla gə à abà, tapəhatàla vok. Lukut anjatà anjəràzl atà à adi. ⁵ Ama uwana guba adakəf à atà à gay gesina kà, sasukwà tadzà à ahəŋ, azladza uwatà tagòd à atà: “Kà mana kayahaw dza uwana la sifa la tataka azlamazimnekid la abà ma? ⁶ Aga la abanay aw, adawula à uda la mamətsay. Dzùgwàw lakəl anja uwana apəh à akul la mok uwana à lig la Galili tsi. ⁷ Say Kona anja dza agəy mav à ahəl anja azlaməna tsakanaga, ŋgaha tadətatasl à ahəf à adi, ŋgaha awul à uda la mahənay maməkər.”

⁸ Kiya uwaga awùlla atà à gəl à gay anja Yesu uwana apəh à atà. ⁹ Ŋgaha tatsizlla ala la gəl zəvay, tadàla gay uwaga à slaka azlaməna matapla kulo gəl anja tekula uwanay, ŋgaha à azladza anik gesina bay. ¹⁰ Uwaga kà azla Mariyama dəg zla Magdala, Yohana, ŋgaha Mariyama iyà anja Yakuba, la azlamis anik uwana tahəd atà nna, tapəh gay uwaga à azlaməna matapla anja.

¹¹ Ama azlaməna matapla uwaga tafà sləm à gay uwaga aw, uwaga kà: ‘Gay masesinay’, tagòd. ¹² Ama Piyer atsizlla ala, ahəd à gel zəvay; anəŋà à agu kà, anəŋà kà azlagabaga pəra, ŋgaha awul à mtəga la mavalàh à zagəla kà tatak uwana apakà vok.

La tetəvi maday à Emawus la tsəh

(Mark 16.12-13)

¹³ La mavakay uwaga Piyer awul à lig, aganay azladza səla la tataka azlaməna manəf Yesu la tsəh, tadà à gudəŋ uwana sləm anja Emawus. Tataka anjatà atà la Urusalima kà bokuba magur mahoy pəlis zlo mala məkwa. ¹⁴ Tavàts gay la tetəvi la ama, lakəl anja tatak uwana apakà vok gesina. ¹⁵ Kiya uwaga mok uwana tabəy vok la mavats gay kà, Yesu adasa à waŋ à slaka anjatà, tahəd la tetəvi la ama atà nna. ¹⁶ La abatà tanəŋəŋ masla, ama tatak anik adəf à atà gay à ahəŋ, kà anja masəlay. ¹⁷ La abatà Yesu abadətəmà: “Lakəl ma anja mana ma, kabəyàw vok gay la tetəvi la ama ma?”, agòd à atà. Ŋgaha tatsizlla à ahəŋ la mazaw la gəl. ¹⁸ La kità tekula anjatà, uwana sləm anja Kəle-yopas, agòdal: “Kak ma, kak məlok anja Urusalima ay? Kasəl uwana apakà vok la mahənay uwanay la abà aw takay?” Dza uwaga anavà atà: “Mana apakà vok ma?” ¹⁹ “Aa, à tatak uwana apakà vok la Yesu, zil Nazaret uwana masla mapəhal gay à ahəl anja Zəzagəla anja

mapəh à azladza, masla maslay, la ndzəda la gay la abà la huma Zəzagəla, ŋgaha la slaka azladza ay? ²⁰ Ama azlamasiga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna makoray gami tavà à ahəl anja azladza anja makəfay la matatasl à ahəf à adi. ²¹ Teke-dika anu mənawəŋ kà masla la uwana adəzlak Isərayel, ama lakana mahənay maməkər anja à uwana tatak uwanay apakà vok. ²² Ŋgaha aya kà, azlamis anik la tataka gami la abà, takəf anu gəl à vok. Kà uwana bəŋ la zay la tsəh lakana kà, tahəd à gəl zə-vay. ²³ Ama tabəzà mazimnekid anja Yesu aw, tawul à waŋ anja mapəh à anu, kà azlamalika tapəh à atà vok, ŋgaha tapəh à atà la paraka, kà Yesu la adi. ²⁴ Mok uwana azlamis tapəh uwaga kà, azlaməna gami anik tahəd à gel zəvay, ŋgaha tanəŋəŋ gesina bokuba uwana azlamis tapəh, ama masla kà, tanəŋəŋ aw.”

²⁵ La kaslā uwatà Yesu agòd à atà: “Kayyà, akul azladza matsən sləm aw gə, akul azlanalnal anja makəs mapəhay anja azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl anja mapəh à azladza! ²⁶ Kiya uwaga Kristu asə ŋgərpə dadəŋ la uwana ada à makoray anja à abà?”

²⁷ Kiya uwaga apəh à atà à gay uwana tatsetsər lakəl anja la wakitə Zəzagəla la abà gesina, la wakitə anja Musa la abà, akədal gəl la wakitə anja azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza.

²⁸ Uwana tazlèbèz à gudəŋ uwana à abà asə à atà maday kà, dza uwaga azəb atà asik lakəl ala. ²⁹ Azladza səla uwanay tazəlal à tsəh la magòdal: “Mədzà à ahəŋ anina adagay vəd.” Ŋgaha adagay kà madz à ahəŋ atà nna. ³⁰ Kaslā anja mazuw tatak may adaslay kà, tadzəkà madz à tatak may à adi la slaka gə, uwana tadzəl à adi kiya uwaga kà, azəb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à atà. ³¹ La katskats yewdi anjatà apəzlla à ama ala, tasəl masla, ama azà à atà à adi. ³² “Agà! Mok uwana abadanumà, apəh à anu gay Zəzagəla la tetəvi la ama kà, ləv azlawàh kà anu à ama aw takay?”

³³ La gay uwaga hahadzək tavəlèh à afik, tawul à Urusalima. Tabèz azlaməna matapla kulo gəl anja tekula à gəl la azlaslagama anjatà. ³⁴ Tagòd: “Ndzer, mənŋga gami kà awul à uda la mamətsay, kà uwana Səmon Piyer anəŋəŋ. ³⁵ Kiya uwaga azladza səla uwanay tawul à waŋ à slaka anjatà, tapəh à atà gay uwana apakà vok la tetəvi la ama, la masəl Yesu anjatà la mok uwana atsəkà kaf ala.”

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla anja anik ala aya

³⁶ Mok uwana talèg la mabadma la abà aya, à uwana Yesu atsizlla à tataka anjatà à abà, adahà à atà ‘Ayyi’, agòd à atà: “Lapiya agay la akul!” ³⁷ La abatà anjidz ahamà à atà à gəl mənŋga, kà uwana: ‘Mədanəŋ tatak mavavat dza’, gəl agod, agòd à atà. ³⁸ Kiya uwaga masla agòd à atà: “Kà mana kagudəkàhəwla ala ma? Kà mana katsəw gay la ləv anjku la tsəh ma? ³⁹ Bə, gi

ndzer gəvələw à ahəl gulo la azlaasik gulo tsi, dəbà-wàni gi, kà uwana tatak mavavat dza kà la sləb vok, la aslasl, bokuba dza aw.”⁴⁰ Uwana adapəh à atà gay uwaga, apəhatàla ahəl aḡha, la azlaasik aḡha.⁴¹ Ama taslāla vok aḡha makəsay aw, kà uwana marabay aduwà ndzəda aḡatà; la abatà Yesu anavà atà: “Tatak may aga la akul la ahəl ay?”⁴² Maslā tavəl tenma aḡha kilfi manazayga la pəhàw malpayga, la zuway mazuway.⁴³ Azəb, ḡgaha apəđ la huma aḡatà.⁴⁴ La lig la ahəḡ agòđ à atà: “Mok uwana gi la akul gəgòđ à akul kà: Tatak uwana matsetserayga lakəl gulo la wakitə aḡha Musa la abà la azlauwana la wakitə aḡha azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà kà mapəh à azladza anik, ḡgaha la uwana la mahabay aḡha David la abà gesina kà, azlayla kà vok apakà vok haday.”⁴⁵ La abatà Yesu apakwà haḡkəli aḡatà, kà atà aḡha matsən wakitə Zəzagəla uwaga.⁴⁶ ḡgaha agòđ à atà aya: “Aḡanay, à gay uwana tatsətsèr à abà:

‘Kristu as ḡḡəpə dadəḡ, ḡgaha kà masla aḡha mawul à uda la mamətsay la mahənay mamakər.

⁴⁷ Kiya uwaga azlayla vok, kazàw gay uwanay à azladza gesina la sləm aḡha, kadzaw kà la abanay la Urusalima, tsəràh à makəđ gəl à ahəḡ gudəḡ à vok gesina, zàw à atà gay mapəh gay la ləv ala, la gay mabasa à atà tsakana aḡatà.’⁴⁸ Akul kà, akul azlaməna sayda aḡha uwaga.⁴⁹ Kiya uwaga, gi la gəl gulo gədə-sləlla akul Masasəđok Zəzagəla uwana à ahəḡ, Baba gulo apəh à ahəḡ uwarà, ama say: Dzàw à ahəḡ la gudəḡ uwanay tsəràh à uwana ndzəda aḡha Masasəđok uwaga adàsa à akul à gəl dadəḡ, la uwana kadàdaw.”

Mad à zagəla aḡha Yesu

(Mark 16.19-20; Sləray 1.9-11)

⁵⁰ La lig aḡha uwaga la ahəḡ gesina, Yesu asəlla atà à uda la gudəḡ la abà tsəràh à uwana tazləbèz à gudəḡ Betaniya. Mok uwana tadabəz à abatà kà adziyla ahəl à zagəla, ḡgaha apis à atà gay à vok.⁵¹ La abatà Zəzagəla azəb à slaka aḡha.⁵² Kiya uwaga tazləbà, ḡgaha tawùlla à Urusalima la marabay məḡga.⁵³ Ama tadzàhà à ahəḡ koksikoksi la məḡ gəy Zəzagəla la aku kà mazləb Zəzagəla.

Yuhana

Gay anja ufaka ngaha la sifa

1 Mok uwana Zəzagəla aləg madàh gudəŋ à vok dadəŋ kà, agà la ahəŋ uwana tazàlalla Gay. Gay uwatà adzà à ahəŋ la Zəzagəla. Gay uwaga kà Zəzagəla la gəl anja. ² Gay uwaga agà la Zəzagəla dagay madzəka. ³ Tatak gesina uwana Zəzagəla adahəŋ kà, kà masla; tatak anik la ahəŋ à uwana Zəzagəla adahəŋ kokuda masla aw. ⁴ Sifa kà la masla la abà, sifa uwatà kà avà ufaka à azladza. ⁵ Ufaka uwaga aùd la mələs la abà, mələs aslalà vok à mamatsiŋ ala aw.

⁶ Zəzagəla aslèl dza anik uwana à waŋ, sləm anja Yuhana. ⁷ Asà à waŋ kà, kà maz sayda anja ufaka. Asà à waŋ kà, kà azladza gesina kà madiŋal gəl à vok, kà madegolay uwana apəh. ⁸ Masla à Yuhana agà ufaka la gəl anja aw, ama asà à waŋ kà maz sayda lakəl anja ufaka uwaga. ⁹ Ufaka uwaga kà agà ufaka dziriga, asà à waŋ à gudəŋ à vok, uwaga aùd à azladza gesina.

¹⁰ Gay uwaga agà la gudəŋ la vok. Zəzagəla adahəŋ gudəŋ à vok kà la masla, ama azladza uwana la gudəŋ la vok tasəl aw. ¹¹ Agà la tataka anja azladza anja la abà, ama azladza anja takweska. ¹² Ama azlauwana takəs, la azlauwana tadiŋal gəl à vok, avà à atà maslay kà mapakahay azlabəza anja Zəzagəla. ¹³ Tapək azlabəza anja Zəzagəla la tetəvi anja azladza la mayyay anja vədah, bokuba uwana azladza tatugway aw. Ama Zəzagəla la uwana, avà à atà sifa mawga.

¹⁴ Gay uwaga apək dza la sləb vok, adzà à ahəŋ la tataka gami la abà. Ləv anja kà tekula la slaka azladza, adahənla la dziriga, kà anja kà, apəhanula mazləbay anja, uwana la mazləbay uwana bəzi tekula abəzal la slaka Baba anja. ¹⁵ Yuhana azà sayda lakəl anja, awiyà: “Lakəl anja gəpəh à akul à uwana gəgòd: ‘Masla manəf gi à tsəh à waŋ atsà à waŋ, ama masla la uwana mazləbayga kà gi, masla kà agà la ahəŋ dagay uwana taləg mayyi gi, aduwa gi la maslay’, gəgòd à akul.”

¹⁶ Anu gesina məbəzà à masik la gorobu la abà; məbəzà à mapis gay à vok kaykay lakəl anja mapis gay à vok aya. ¹⁷ Zəzagəla avà à anu mapəhay la ahəl anja Musa, ama vok mahamay la dziriga kà tasà à waŋ kà la ahəl anja Yesu Kristu. ¹⁸ Dza adanəŋ Zəzagəla dikidiki aw, ama Kona anja tekula gə, uwana la makəla anja Baba lakəl, la uwana apəhanula masla.

Sayda anja Yuhana masla madàh batem

(Mata 3.1-12; Mark 1.1-8; Luka 3.1-18)

¹⁹ Aganay uwana Yuhana apəh à mok uwana azla Yahudiya la Urusalima taslèl azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlaməna sləray la məŋ gəy Zəzagəla la aku à slaka anja kà manaval: “Kak ma, kak uwa?” ²⁰ Akweska mawulatàla aw, ama adzadəŋ ala la paraka la huma anjatà gesina: “Gi kà, gi Kristu aw.” ²¹ “Kak uwa zlà ma uwa? Kak Eliya, uwana tapəh uwarə ay?” “Awaŋ, gi masla aw”, Yuhana agòd à atà. “Kak masla mapəhal gay ahəl anja Zəzagəla ay?”, tagòdal. “Awaŋ”, agòd à atà. ^{†22} Kiya uwaga tagòdal: “Kak uwa zlà ma uwa? Say kapəh à anu gay ngaha mədəpəh à azlauwana taslèl anu à waŋ. Kak la gəl anjak ma: ‘Gi uwà’ kagòd lagwa uwa?” ²³ Yuhana agòd à atà: “Gi kà gi

‘Kuda anja dza uwana awiyay la kəsaf la abà: ‘Dahəw tetəvi tərə à ahəŋ kà anja Sufəl!’” ^{††}

(Kiya uwaga à uwana masla mapəhal gay à ahəl Yesayya atsetsèr à wakità Zəzagəla à abà)

²⁴ La tataka azlaməna maslèl atà à waŋ uwatà la abà kà, azla Farisəya la abà. ²⁵ Tanavà Yuhana: “Tsa anja kak Kristu aw, kak Eliya aw, kak masla mapəhal gay à ahəl kà mapəh à azladza aw, ma kà mana kadàh batem zlà ma?” ²⁶ Yuhana agòd à atà: “Gi gədahakullaŋ batem kà la iyaw; dza anik la ahəŋ la tataka anjul la abà, kasəlaw aw, ²⁷ atsa à waŋ la lig gulo la ahəŋ, ama gi bay kà gəsəla kà mapəl zuwid kwimik anja ala babay aw.”

²⁸ Tatak uwaga gesina adahəŋ vok la Betaniya, la gay dərəv uda anik anja mukwà Urdun, la slaka uwana Yuhana adahəŋ batem.

Yesu kà Magadzaw anja Zəzagəla

²⁹ La bebəŋ gə, Yuhana anəŋə Yesu atsà à waŋ à slaka anja, agòd: “Aganay magadzaw anja Zəzagəla uwana azəb tsakana anja gudəŋ à vok gesina. ³⁰ Lakəl anja la uwana gəpəh à akul, gəgòd à akul: ‘Dza la ahəŋ atsa à waŋ la lig gulo. Masla la uwana mazləbayga kà gi, kà uwana masla kà, agà la ahəŋ dagay uwana taləg mayyi gi. ³¹ Gi kà gəsəl masla aw, ama gəsà à waŋ kà madàh batem anja iyaw à azlatsəhay Isərayel, kà atà anja masəl masla.’”

† 1.21 5Musa 18.15,18; Malaki 4.5 †† 1.23 Yesayya 40.3

³² Yuhana agòd aya: “Gənənjə Masasədok tsikasla at-sà à ahəj la zagəla bokuba habakoku, adzà à gəl aŋha. ³³ La mok uwatà gəsəl masla aw, ama Zəzagəla la uwana asləl gi kà gi aŋa madàh batem: ‘Masasədok adàdza madzay lakəl aŋha, masla kà adàdah batem la Masasədok Zəzagəla’, agòd à gi. ³⁴ Gədanəj uwaga, gəgədiŋ à afik, kà masla la uwana Kona aŋa Zəzagəla”, Yuhana agòd.

Azlaməna matapla la slaka Yesu Kristu teraŋa

³⁵ La bebəj gə aya kà, Yuhana adatsizilla à ahəj la abatà la azlaməna matapla la slaka aŋha səla. ³⁶ Uwana anəjə Yesu ada à awtəy agòd: “Aganay Magadzaw aŋa Zəzagəla!” ³⁷ Azlaməna matapla aŋha səla uwaga kà, tatsənà uwana apəh, ŋgaha tanəfà Yesu. ³⁸ Yesu agolà vok, anəjə à lig, anəjəŋ kà tanəfà masla, ŋgaha anavà atà: “Mana kayhaw ma?” Tagòdàl: “Rabbi, kadza à ahəj ma lala?” (Rabbi asal magodəy: Məŋga) ³⁹ Agòd à atà: “Sàw à waŋ, kadənəjəwəwəŋ!” ŋgaha tahàd, tanəjə slaka madz à ahəj aŋha. (Mok uwaga kà sa ufađ aŋa mokokhu) Tadəvə mavakay uwatà à gay atà nna.

⁴⁰ Tekula la tataka aŋa azladza uwana la abà tatsənà sayda aŋa Yuhana, anəfà Yesu, masla la uwana Andəre, deda aŋa Səmon Piyer. ⁴¹ Teraŋa dadəŋ, Andəre agagəm la deda aŋha Səmon, agòdàl: “Kay, mədanəj Kristu, bokuba magodəy: dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl!” ⁴² Adàla Səmon à slaka Yesu. Yesu anəjəz masla, agòdàl: “Kak la uwana, kak Səmon kona aŋa Yuhana, la huma la gay sləm aŋak adəgay Kayfas.” (Uwana asal magodəy kà dzəgla)

Yesu azala Filip atà la Natanayel

⁴³ La bebəj gə, asà à Yesu kà mad à kutso Galili ŋgaha tagagəm la Filip, agòdàl: “Nəfà à gi!” ⁴⁴ Filip kà zil Betsayda, gudəj aŋatə tekula la Andəre la Piyer. ⁴⁵ Filip tatagəm la Natanayel, ŋgaha agòdàl: “Mədanəj dza uwana Musa apəh lakəl aŋha la wakità məpəhay la abà, bamərika azlaməna məpəh à atə gay à ahəl kà məpəh à azladza babay kà, tapəh lakəl aŋha, sləm aŋha kà, Yesu kona aŋa Yusufu uwana la gudəj Nazaret.” ⁴⁶ Natanayel agòdàl: “Dziri kà tatak delga aguwa à waŋ la Nazaret ay?” Filip agòdàl: “Sà à waŋ, kadənəjəŋ!”

⁴⁷ Mok uwana Yesu anəjə Natanayel ada à awtəy à slaka aŋha kà, apəh lakəl aŋha: “Aganay zil Isərayel deŋdeŋga, mawisiga la ahəj la masla la abà aw.” ⁴⁸ Natanayel anavàl: “Kakay kasəl gi ma?” Yesu agòdàl: “Gənənjə ka à mok uwana kak la tsəh gudəv, à mok uwana Filip aləg mazala ka.” ⁴⁹ Kiya uwaga Natanayel agòdàl: “Rabbi, kak la uwana kak Kona aŋa Zəzagəla, kak Sufəl aŋa azla Isərayel!” ⁵⁰ Yesu awulà ala: “Kadiŋal gəl à vok kà, kà uwana gənənjə ka la tsəh gudəv,

gəgòd à ka takay? Kadənəj azlatatak uwana tadəduw uwanay gesina.” ⁵¹ Yesu agòdàl aya: “La dziriga gəpəh à akul, kadənəjəw zagəla məpəzəl à ama ala gə. Tsad tsatsad, azlaməlika aŋa Zəzagəla tadàda à afik, ŋgaha tatsa à ahəj à gəl aŋa Kona aŋa dza.” †

Nadzipo teraŋa uwana Yesu adəhanj la mazəb vok la abà la Kana

2 Uwana mahənanj səla adada à lig kà mamakərga, kà mazəb vok apakà vok la Kana la kutso aŋa Galili. Iyà aŋa Yesu la abatà. ² Yesu atə la azlaməna matapla la slaka aŋha bay kà tazàla atə à mazəb vok uwaga à abà. ³ Mok uwana iyaw matavəruk adadəv à gay. Iyà aŋa Yesu agòdàl: “Tatak masay la ahəj aya aw!” ⁴ Ama Yesu awulà ala: “Mis, kak la uwana kapəh à gi uwana asa à gi mədehəj takay? Kaslā gulo adaslay dadəŋ aw.” ⁵ ŋgaha iyà aŋha agòd à azlaməna sləray: “Dahəw tatak uwana adəpəh à akul gesina!”

⁶ La abatà agə la ahəj yuŋ mukwà, uwana azla Yahudiya tatadani iyaw à abà kà madəhlanj sləray kà mapalahla azlaasik kà uwana uwaga kà bokuba məfəla fəla aŋatə, kà magay tsidaŋa. Kəla yuŋ tekula adəh tuguzl zlo, baŋaw mukwa. ⁷ Yesu agòd à atə: “Hànəw iyaw à azlayuŋ uwanay à abà pawasl papawasl.” Tahənəŋ ala bokuba uwana apəh à atə. ⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atə: “Tadəwni iyaw uwaga ŋuv, kadawla à məŋga aŋa madəvaday.” Tatədənì, tadàlla. ⁹ Məŋga aŋa madəvaday atəpəŋ, kà apək iyaw matavəruk. Masla asəl slaka uwana aguwa à waŋ à abà aw. (Ama azlaməna matat iyaw kà, tasəl slaka uwana aguwa à waŋ la abà) Azàla masla mazəb mis, ¹⁰ ŋgaha agòdàl: “Azladza kà tatsəvkəh mavəhay kà iyaw matavəruk matsidəyga dadəŋ, baŋa azlaməna mazaləh atə gesina tasay kà, la lig la ahəj kà pəra, tavəh uwana atsid aw. Ama kak kà, kabək matsidəyga à ahəj dadəŋ.”

¹¹ Uwaga la uwana nadzipo matera uwana Yesu adəhanj la Kana la kutso Galili, apəhla mazləbay aŋha ala, kà uwana à uwana azlaməna matapla la slaka aŋha tadiŋ gəl à masla à vok.

¹² La lig aŋa uwaga la ahəj, ahəd à gudəj Kapernaum la iyə aŋha, la azladedə aŋha, la azlaməna matapla la slaka aŋha, tadzəni à ahəj la abatà.

Yesu la məŋ gəy Zəzagəla la aku

(Mata 21.12-13; Mark 11.15-17; Luka 19.45-46)

¹³ Uwana madəvaday aŋa Paska aŋa azla Yahudiya nekwa kà, Yesu ahəd à Urusalima. †¹⁴ Abəz azlaməna matsakalay à gəl, la məŋ gəy Zəzagəla la aku. Tadəw sla ala, la azlatuwaŋ, la azlahabakoku, abəz azlaməna mabadla sili à gəl bay, tadzəh madzay la huma aŋa sili aŋatə, tabədla. ¹⁵ Adəhə kurpi aŋa zuwid, akudəkəh atə à lag gesina la məŋ gəy Zəzagəla la aku, la azla-

† 1.51 1Musa 28.12 †† 2.13 2Musa 12.1-27

tuwan, la azlasla anjata, adakwa table anja azlamena mabadla sili a vedah anasa sili anjata ala. ¹⁶ Ngaha agod a azlamena madaw azlahabakoku ala: "Hela atata ala la abanay! Kapakaw gay anja baba gulo ala ka gay matsakalay aw!" ¹⁷ Teh, awul a azlamena matapla la slaka anja gay uwana tatseser a wakita Zezagela a abata a gel:

'Mawoy gay anak gulo ka, bokuba akal uwana ababehgela lev la tseh.' [†]

¹⁸ Ama azlamadzahaga anja azla Yahudiya tanava: "Tsehay nadzipo ma uwala kapahanula ka anu anja maselay ka kak la maslay ka madehen kiya uwanay la?" ¹⁹ Yesu agod a atata: "Kala manen gay Zezagela uwanay a ahen, ngaha gedaula a afik la mahenay makar." ²⁰ Azla Yahudiya tagodal: "Gay uwanay tanen ka tadaha mavay dzik ufad gel anja mukwa, ka pera masla kadawula a afik la mahenay makar kagod, aah..?!" ²¹ Ama manen gay Zezagela uwana Yesu apen, ka lakel anja vok anja. ²² Uwana Yesu adawula a uda la mametsay ka, teh awul a azlamena matapla a gel la slaka anja a gay uwaga, tadin gel uwana a vok matsetserayga, ngaha la gay uwana Yesu apen a atata gesina.

Yesu ka asel tatak uwana la lev anja dza la tseh gesina

²³ Mok uwana Yesu la Urusalima, la kasla anja madavaday anja Paska ka, azladza anjувaw tadin gel a vok, ka azlanadzipo uwana adahatan. ²⁴ Ama Yesu afata a atata gel aw, ka uwana asel madzugway anjata lela. ²⁵ Ka uwana masla ka anakuda dza anja mapahalla madzugway aw, ka uwana masla la gel anja asel uwana la lev anjata la tseh.

Yesu atata la Nikodemus

3 Dza anik la ahen slom anja Nikodemus, aga tekula anja azlamasiga anja azla Yahudiya, masla ka zil Fariseya. ² La ved la abata verdi anik asata a wanen a slaka Yesu la magodal: "Rabbi, mesel ka Zezagela asel ka a wanen ka matapanula, ka uwana dza la ahen adahen tsehay nadzipo uwaga kadahen aw, tsa banja Zezagela la masla aw aw." ³ Yesu agodal: "Haday, gegod a ka la dziriga: Dza aslala vok manen makoray Zezagela aw, say banja adayyi vok mawga dan." ⁴ Nikodemus anava: "Kakay dza adagay magol ga, ka ayyi vok mawga aya ma? Aslala vok anja maul a hud anja iya anja ka mayyay aya ay?" ⁵ Yesu agodal: "La dziriga gepen a ka: Dza aslala vok anja mad a makoray Zezagela aw, say banja adayyi vok, la iyaw ngaha la Masasadok. ⁶ Uwana tayya la slab vok, uwaga slab vok; uwana tayya la Masasadok, uwaga Masasadok. ⁷ Lev avata a ka a gay ka, ka uwaga gepen a ka aw: 'Azlawla ka vok, say akul gesina kayyaw vok mawga.' ⁸ Afad adaday bokuba uwana asal; katsena madaday anja,

[†] 2.17 Mahabay 69.9

ama kasel slaka uwana asata a wanen la abata aw, kasel slaka uwana ada a abata aw. Kiya uwaga a uwana apaka vok la azladza uwana tayya vok la Masasadok." ⁹ Kiya uwaga Nikodemus agodal: "Kakay uwaga apaka vok ma?" ¹⁰ Yesu agodal: "Tsa kak masla matapla a azla Isarayel la abata, ka pera masla kasel uwaga aw uwata?" ¹¹ Gepen a ka la dziriga: Mapahay lakel anja tatak uwana mesel, ngaha lakel anja tatak uwana manenjen. Ama asa a akul makas sayda gami aw. ¹² Tsa kadinaw gel a gay anja azlatatak uwana apaka vok la vedah aw ma, ngaha ma, kakay zla ma kadakesaw kaslawwal a vok anja madin gel a vok a banja gepen a akul gay anja azlatatak la zagela ma?" ¹³ Dza la ahen adada a zagela aw, tsa banja Kona anja dza uwana asata a ahen la afik aw aw."

¹⁴ "Kiya uwana uwarata Musa adzila bebi anja adata a zagela la ahaf la gay la fetata la abata, kiya uwaga tadadzila Kona anja dza a zagela suwan. ^{††} ¹⁵ Ngaha kala uwabe-yuwi uwana adin gel a masla a vok abez sifa adav a gay aw. ¹⁶ Ka uwana Zezagela awoya gudjen a vok ka kaykay, a uwana avata Kona anja tekula ga uwaga, ka dewdew dza uwana tadin gel a vok ka, tazila aw, ama ka, tadabez sifa adav gay aw. ¹⁷ Zezagela asel Kona anja a wanen ka, ka seriya a gudjen a vok a gel aw, ama ka gudjen a vok anja mabez mabelay la masla."

¹⁸ "Dza uwana adin gel a Kona a vok, seriya adakesay aw, ama dza uwana adin gel a vok aw ka, seriya adakesay, ka uwana adin gel a Kona tekula ga anja Zezagela a vok aw. ¹⁹ Aganay slaka uwana seriya aguwaw la abata: Ufaka asata a wanen a gudjen a vok, ama azladza tahaya melas ka ufaka, ka uwana madehen anjata ka delgaw. ²⁰ Azladza gesina tadaha mawisiga ka, tapesew dziriga anja ufaka, ngaha tatsa a wanen a ufaka a abata aw, ka uwana asa a atata ka sleray mawisiga uwaga anja mapahla vok ala, la ufaka la abata aw. ²¹ Ama dza uwana akas dziriga ka, aday ka la ufaka la abata, ka azladza gesina anja manenjen la dzuwaya, ka akas gay anja Zezagela la maslakaway."

Yesu atata la Yuhana masla madah batem

²² La lig anja uwaga la ahen Yesu atsizila ala, ahata a kutso anja Yahudiya a abata la azlamena matapla la slaka anja. Tasafani la abata atata nna, tadahata batem. ²³ La kasla uwata ka Yuhana adahata batem a azladza la Aynon, uwana nekwa la Salim, ka uwana iyaw la ahen la abata menja. Azladza tasaha a wanen a slaka anja, ngaha adahata a atata batem, suwan. ²⁴ (La kasla uwata ka, Yuhana ka taduw a danay dadan aw)

²⁵ Kiya uwaga azlaanik la tataka azlamena matapla anja Yuhana la abata tadzaka mabay vok gay la zil Yahudiya anik, lakel anja tsehay mapal vok anjata anja magay tsidanja. ²⁶ Tahata a slaka Yuhana ngaha tagodal:

^{††} 3.14 4Musa 21.9

“Rabbi, kadzugway lakel anja dza uwana kagaw akul sèla la gay dèrèv uda anja mukwà Urdun, uwana kaz anu sayda lakel anja takay? Lagwa kà, masla bay kà, adàh batem à azladza, azladza takèl à slaka anja gesina!”²⁷ Yuhana agòd à atà: “Dza la ahèj aslala vok abèz tatak aw, say banja Zèzagèla adavàl.²⁸ Akul la gèl anjukul kà, akul azlamèna sayda gulo, gègòd kà: Gi Kristu aw. Ama gi à maslèl gi à warj gè, la huma anja pèra.²⁹ Masla mazèb mis kà masla la uwana zil mis. Ama slègud anja zil misga, adatsizilla à ahèj la makèla anja, atsèbal slèm. Banja adatsèn kuda anja zil mis, arabay. Kiya uwaga à marabay gulo babay suwarj zlà. Lagwa kà, marabay gulo adahènla pawasla.³⁰ Kà anja uwaga kà, say masla agay mazlèbayga, ngaha mazlèbay gulo atatuway.”

Dza uwana asa à ahèj la zagèla

³¹ “Dza uwana asa à ahèj la zagèla, masla lakel anja azlatatak gesina, ama dza uwana la vèdàh masla dza anja vèdàh, apèhay kà gay anja vèdàh bay. Uwana asa à ahèj la zagèla aga lakel anja tatak gesina.³² Uwana anèjènj, uwana atsènènj la uwana apèhay, ama dza akès mapèhay anja aw.³³ Kèla uwabeyuwi uwana akès mapèhay anja, agèdènj à afik kà Zèzagèla kà dziriga.³⁴ Dza uwana Zèzagèla aslèlla à warj apèhay gay anja Zèzagèla, kà uwana ahènènj ala la Masasèdok anja.³⁵ Baba awoya Kona anja, ngaha avàl ndzèda lakel anja tatak gesina.³⁶ Dza uwana adiñ gèl à Kona à vok, abèz sifa adèv à gay aw, ama dza uwana akweska Kona, adàbèz sifa uwaga tetuwa à aw, ama mapak lèv anja Zèzagèla adza à ahèj lakel anja.”

Yesu atà la mis Samariya

4 Azla Farisèya tatsènènj kà Yesu adàh batem, ngaha abèz azlamèna matapla dèduwa à gay anja Yuhana.² (Ama Yesu la gèl anja kà adahè batem à dza amiyaka tekula aw, say azlamèna matapla la slaka anja pèra)³ Mok uwana Yesu atsènè uwaga tapèhay kà, asàk à kutso Yahudiya à ahèj, awùl à Galili.⁴ Kà awùl à Galili kà, say aguwà à uda la kutso Samariya.

⁵ La mas à uda la Samariya abèz à gudènj uwana à abà slèm anja Sèser, uwana nekwa la guf uwana Yakuba avà à kona anja Yusufu.¹⁶ La abatà suwa anja Yakuba la ahèj, Yesu adày vok la mauguzahay anja la abà, adzà madzay la gay suwa. Mok uwaga azlagay tataka afats.⁷ Mis Samariya asà à warj kà matèd iyaw, Yesu agòdàl: “Mis tèd à gi iyaw, gèsay!”⁸ (La kaslà uwatà kà, azlamèna matapla anja tadà à huð gudènj kà mayàh tatak may)⁹ Mis Samariya agòd à Yesu: “Kak, kak zil Yahudiya! Kakay kaslala vok kà manav à gi iyaw masay à gi uwana gi mis Samariya ma?”^{††} (Apèh kiya

uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya tatsènè vok la azla Samariya aw ma)¹⁰ Yesu awulà ala: “Agaynja kasèl tatak uwana Zèzagèla avày kà, ngaha naka kasèl dza uwana anava à ka iyaw masay kà, naka kak la uwana kanaval iyaw sifa, ngaha naka avà kà uwaga.”¹¹ Mis agòdàl: “Mèngga, tsa tatak matèdla iyaw aga la kak là ahàl aw, suwa bay kà kèrkèr ma, kakay kabèz iyaw sifa ma?”¹² Baba gami madzidziga Yakuba avà à anu suwa uwanay; bay kà asàh la azlabèza anja la azlalèmana anja babay. Kadzugw ma, ‘Gèduwa Yakuba’, kagòd, takay?”¹³ Yesu awulà ala: “Kèla uwabeyuwi uwana asà iyaw anja suwa uwanay, nèlay adàkèsay aya,¹⁴ ama dza uwana adàsay iyaw uwana gèdàtèdallènj kà, nèlay adàkèsay aya aw. Kà uwana iyaw uwana gèdàtèdallènj kà, adàpakay la huð anja mukwà anja iyaw, uwana akèlay anja sifa adèv à gay aw.”¹⁵ Mis agòdàl: “Mèngga, tèdègènj iyaw uwaga, kà nèlay anja makès gi aya aw, ngaha kà gi anja manèkuda anja mas à warj anja matèd iyaw la abanay aya aw.”

¹⁶ Yesu agòdàl: “Hàd, kazala zil anjak, kasawwarj à abanay.”¹⁷ Mis agòdàl: “Zil gulo la ahèj aw.” Yesu agòdàl: “Dziriga à uwana kapèh: ‘Zil gulo la ahèj aw’, kagòd.”¹⁸ Haday, kadàh à zil zlo, ama uwana kak la mtèga anja lagwa kà, zil anjak aw. Kapèh dziriga.”¹⁹ Kiya uwaga mis agòdàl: “Mèngga, gèsel kà kak masla mapèhal gay à ahàl anja Zèzagèla.²⁰ Azlababa gami madzidziga tadavàh kuda à Zèzagèla la gudènj uwanay la afik, ama akul azla Yahudiya kà, kagòdaw kà: ‘Slaka uwana dza adèv kuda à Zèzagèla, kà la Urusalima’, kagòdaw.”²¹ Yesu agòdàl: “Mis, dènj à gi gèl à vok, kaslà adàsa à warj à uwana kadàdèvwaw kuda à Baba Zèzagèla la gudènj uwanay la afik aw, amiyaka la Urusalima aw.²² Akul azla Samariya kasèlaw tatak uwana kadèvawwal kuda aw; ama anu, anu azla Yahudiya kà, mèsèl tatak uwana mèdèval kuda, kà uwana mabèlay kà, asa à uda kà la azla Yahudiya la abà.²³ Ama kaslà adàsa à warj, lagwa kà adasa à warj lagwa, uwana azlamèna madèv kuda tadàdèv kuda la Masasèdok ngaha la dziriga, azladza uwana tadèv kuda kiya uwaga à ahèj, à uwana Baba ayahay.²⁴ Zèzagèla kà Masasèdok gè, azlauwla kà vok kà, azlauwana tadèval kuda kà la Masasèdok ngaha la dziriga.”

²⁵ Mis agòdàl: “Mèsèl kà Mesi atsa à warj, uwana asal magòday kà Kristu. A banja adàsa à warj, adàpèhanula tatak gesina.”²⁶ Yesu agòdàl: “Gi gè la uwaga gèbada-kama lagwa.”

²⁷ La kaslà uwatà, azlamèna matapla la slaka anja tawùl à warj, ngaha lèv avàl à atà à gay kà uwana tavàts gay la mis. Ama dza aslèla vok anja manaval aw: “Mana asal mi? Banjaw, kà mana kabàdawma akul sèla mi?”, la ahèj aw.

²⁸ Kiya uwaga mis asàk à tuguzl anja à ahèj, ahàd à huð gudènj à abà, la abatà agòd à azladza:²⁹ “Sàw à warj, kà nènjàwwànj dza uwana adapèh à gi tatak

† 4.5 1Musa 33.19; Josu'e 24.32 †† 4.9 Ezèra 4.1-5; Nehemiya 4.1-2

uwana gədfahàhàn gesina. Zlahaw kà, masla Kristu aw ay?"³⁰ Azladza tasà à uda la gudəŋ la abà, tahàd à slaka Yesu.

³¹ La kaslà uwatà azlaməna matapla tadəv kuda à Yesu kà mazuw tatak may. "Rabbi, kamkam zūw tatak may!", tagòdal. ³² Ama agòd à atà: "Gi la tatak may uwana kasəlaw aw." ³³ La abatà azlaməna matapla tanəv vok kà atà kà atà: "Dza anik adasalla tatak may à waŋ kəlay?"

³⁴ Yesu agòd à atà: "Tatak may gulo kà, makəs gay aŋa dza uwana asləl gi à waŋ, ŋgaha madàh sləray uwana afà à gi à ahəl kà madəhəŋ. ³⁵ Akul kà, kagodaw kà, à lig təla ufaɖ kà matsəd tatak, ama gi kà gəgod à akul kà, nərəzàw guf lela tsi, hi adahənaŋ, nekwa kà matsəday. ³⁶ Masla matsəd tatak abəz masik aŋha, ŋgaha ahama hi à ahəŋ kà aŋa sifa adəv à gay aw, ŋgaha kà masla masləkay atà la masla matsəday tarabay la slaka gə. ³⁷ 'Dza anik asləkay, dza anik at-səday', uwana gay la gay la abà agod kà, bə dziriga. ³⁸ Gəsləl akul kà matsəday la guf uwana la abà kadhaw sləray la abà aw; azladza anik tadəhà sləray gə uwana, ŋgaha kà kabəzaw à gəl kà sləray aŋatà."

³⁹ Azla Samariya aŋuvaw tadinjal gəl à vok la gudəŋ uwatà kà gay uwana mis apəh à atà: "Apəh à gi tatak gesina uwana gədfahàhàn", mis agòd à atà. ⁴⁰ Mok uwana tadasa à waŋ à slaka Yesu, tadəval kuda kà madzin à ahəŋ atà nna; kiya uwaga Yesu adahà mavakay səla atà nna. ⁴¹ Gotənaŋ aŋuvaw tadinjal gəl à Yesu à vok, kà gay aŋha uwana apəh à atà. ⁴² La abatà tagòd à mis: "Lagwa kà, mədinjal gəl à vok kà uwana kapəh à anu pəra aw, ama kà uwana anu la gəl gami mədatsənaŋ uwana apəh, la dziriga, məsəl kà masla la uwana masla məbəl gudəŋ à vok."

Yesu awur bəzi aŋa mənŋa aŋa masla sləray ala

⁴³ Mok uwana Yesu adadza à ahəŋ la abatà mavakay səla, asək atà à ahəŋ, ahàd à kutso Galili. ⁴⁴ Yesu la gəl aŋha agòd: "Masla məpəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla məbəz mazləbay la gudəŋ aŋha la abà aw." ⁴⁵ Ama tekedik mok uwana adabəzay à gudəŋ aŋha, azladza takəs la ahəl səla, kà uwana mok uwana tahàd à madəvaday à Urusalima, tanəŋəŋ, uwana adahəŋ la madəvaday uwatà la abà gesina.

⁴⁶ La kaslà uwatà, masla awul à Kana, la slaka uwana apakà iyaw ala kà iyaw matavəruk. Kana uwaga agə kà la Galili la abà. Masla sləray aŋa gumna la ahəŋ la abatà, bəzi aŋha la dūvats la Kapernahum. ⁴⁷ Mok uwana masla sləray uwaga atsənaŋ kà Yesu adasa à waŋ à Yahudiya la Galili kà, masla atsizilla ala, ahàd à slaka Yesu, adəval kuda kà manəf masla à Kapernahum, kà masla aŋa mawur bəzi aŋha ala. Kà uwana bəzi agə kà la ləv la ləv pəra. ⁴⁸ Yesu agòdal: "Akul gesina, kadinjal gi gəl à vok aw, say baŋa kadənəŋaw

azlanadzipo la uwana kadədinjal gəl à vok."

⁴⁹ Masla sləray agòdal: "Mənŋa, sà à waŋ à mtəga gulo dadəŋ, kà mamətsay aŋa bəzi gulo." ⁵⁰ Yesu agòdal: "Hàd à mtəga aŋak, bəzi aŋak aga la ahəŋ, adza à ahəŋ la sifa, awkà adəmətsay aw." Zil uwaga adinjal gəl à uwaga à vok Yesu apəhal. ⁵¹ Uwana agə la tetəvi la ama, kà mawul à mtəga, tagagəm la azlaməna sləray aŋha, maslə tagòdal: "Bəzi aŋak adabəlay!" ⁵² Masla anəv à atà la məl, ma uwala abəzà à ŋuləm la. Tagòdal: "Lakuhu la sa tekula, à uwana akəl vok asəlla vok ala." ⁵³ Kiya uwaga awul à baba à gəl kà kalkal la kaslà uwana Yesu apəhal: "Bəzi aŋak adabəlay", agòdal. Kà uwaga à uwana masla la azlaməna huɖ gay aŋha gesina tadinjal gəl à Yesu à vok.

⁵⁴ Uwaga kà masəla aŋa nadzipo uwana Yesu adahəŋ dagay la mas à uda aŋha la Yahudiya, la kutso Galili.

Yesu awur dza magul à afik gə ala

5 Uwana uwaga adada à lig, azla Yahudiya tadzəkà mahab madəvaday, Yesu bay ahàd à Urusalima.

² La gudəŋ uwatà la abà nekwa la gamagəy aŋa azlatuwan, agə la ahəŋ iyaw matsakayga uwana sləm aŋha la gay ibəranəŋkowen: *Betsata*. Iyaw uwatà tanuda ala à gay à abà la azlatsatsagla zlo. ³ La tsəh aŋa tsatsagala uwatà, azlaməna dūvats aŋuvaw tahənàhəl à tsəh: azlaguləf, azladeri, azlamagul à afik gə. ((Takudàh məbələk vok aŋa iyaw uwana abələkàhà à vok. ⁴ Kwà à kwà malika aŋa Zəzagəla asəh à ahəŋ aŋa məbələkàh iyaw uwaga. Masla dūvats uwana atsa à vok à iyaw uwaga à abà abələkay, awur ala la dūvats aŋha la abà, baməra ka dūvats tsəhay gə uwala beyli gesina.)) ⁵ Masla dūvats anik la ahəŋ la abatà, adadah mavay dzik makər gəl aŋha mtəgis. ⁶ Uwana Yesu anəŋə dza uwatà la slaka mahən à ahəŋ, asəl kà adasafay la dūvats aŋha uwaga la abà, Yesu agòdal: "Asa à ka mawur ala ay?" ⁷ Masla dūvats awulà ala, anəŋal à adi agòdal: "Mənŋa, dza gulo la ahəŋ aŋa madla gi à abà la kaslà uwana iyaw abələk vok aw. Baŋa gəwad vok à uda, gəda à abà zlə, gədagəday kà dza anik atsà à vok à abà kà gi." ⁸ Yesu agòdal: "Sà à afik, zəb butsi aŋak, ŋgaha dà aŋak!" ⁹ Hadzak, asà à afik awur ala, akəl butsi aŋha à abà, adzəkà maday.

Ama mavakay uwatà kà mavakay maduw ləv tekedik. ¹⁰ Uwana azlamasiga aŋa azla Yahudiya tanəŋəŋ, tagòd à dza uwana awur ala: "Lakana kà vuɖ maduw ləv, wakità məpəhay gami avà tetəvi kà mazəb butsi aŋak aw!" ¹¹ Agòd à atà: "Dza uwana awurà gi ala agòd à gi: 'Kəl butsi aŋak à abà, ŋgaha dà aŋak', agòd à gi." ¹² Tanavəl la gay ala: "Uwa à dza uwana 'Zəb butsi aŋak, dà aŋak', agòd à ka uwa?" ¹³ Ama dza uwana awurà ala kà, asəl dza uwana awurəŋ ala aw. Yesu

† 5.10 Nehemiya 13.19; Yereimiya 17.21

adadiy anha la abatà, kà uwana maham à ahənj dza anjvaw la abatà.

¹⁴ Zweek, la huma la gay, Yesu agagàm à mənə gày Zəzagəla à agu atà səla, ngaha agòdàl: “Tsənənj lagwa kà kawùr ala. Kadàhənj tsakana aya kà tatak mawisiga uwana aduwa uwanay anja mabəza kà aya aw!” ¹⁵ Dza uwaga adà anha, ngaha agòd à azla Yahudiya kà Yesu la uwana awurənjla. ¹⁶ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya tadzəkà matərəb Yesu, à kà uwana awurà dza ala la vuđ maduw ləv. ¹⁷ Ama Yesu agòd à atà: “Baba gulo adàh sləray koksikoksi, gi bay kà gədehənj kiya uwaga suwan.”

¹⁸ Kà gay uwaga à uwana, azla Yahudiya tayàh kaykay kà makəday, kà uwana agòd kà Zəzagəla kà Baba anha, ngaha agagazləla gəl anha la Zəzagəla. Awkà kà, uwana apəsəw mavakay maduw ləv pəra aw.

Maslay anja Kona anja Zəzagəla

¹⁹ Kà uwaga, Yesu agòd à atà: “Gəgod à akul la dziriga, Kona aslala vok madàh tatak la gəl anha aw, say anənjənj kà say uwana Baba adehənj. Uwana Baba adehənj gesina, uwaga la uwana Kona adehənj babay. ²⁰ Kà uwana Baba awoya Kona, apəhalla uwana adehənj gesina. Adəpəhalla à azlatatak uwana aduwa uwanay aya, kà Kona anja madàh uwaga. Ngaha uwaga adaval akul ala ləv à gay. ²¹ Bokuba uwana Baba awùlla azlamazimnekid à uda la mamətsay kà mav à atà sifa kà, kiya uwaga babay Kona av sifa à uwabeyuwi uwana awoyan gesina. ²² Baba kà adàh seriya à dza à gəl aw, ama avà maslay madàh seriya uwaga à ahəl anja Kona anja gesina, ²³ kà azladza gesina anja masləkaway Kona, bokuba uwana tasləkaw Baba. Dza uwana asləkaw Kona aw, masla asləkaw Baba uwana aslèl à wanj babay aw.”

²⁴ “Gəpəh à akul la dziriga, dza uwana atsəb sləm à gay gulo, ngaha adiņ gəl à dza uwana à vok aslèl gi à wanj kà, masla la sifa adəv à gay aw. Seriya adəkəsay aw, aguwa à uda la mamətsay, adəbəz sifa adəv à gay aw. ²⁵ Haday gəgod à akul la dziriga, kaslèl atsa à wanj, ngaha kaslèl uwaga aga la tataka gami la abà lagwa, uwana azlamazimnekid tadətsənənj kuda anja Kona anja Zəzagəla, ngaha kà azlauwana tadəkədeđal à ahənj tadədz à ahənj la sifa. ²⁶ Iyay, bokuba uwana Baba la maslay kà mavəy sifa adəv à gay aw à azladza, kiya uwaga bay avà maslay uwaga à Kona anha à ahəl, kà masla anja mav sifa à azladza. ²⁷ Avà maslay à Kona anha kà madàh seriya, kà uwana masla Kona anja Zəzagəla. ²⁸ Ləv aval à akul à gay kà uwaga aw, kà uwana kaslèl atsa à wanj, à uwana azlamazimnekid uwana la zəvay la aku gesina tadətsən kuda anja, ²⁹ ngaha tadəsa à uda la zəvay anjatà la aku. Azladza uwana tadəhənj delga tadəwula à uda kà mabəzal masik anjatà uwana sifa adəv à gay aw, ama azlauwana

tadəhənj mawisiga tadəwula à uda kà madəhətan seriya à gəl.” †

Azlamasəlay uwana lakəl maslay anja Yesu

³⁰ “Gi la gəl gulo kà gəslala vok kà madàh tatak aw, gədəh seriya kà bokuba uwana “Dahənj”, Baba agòd à gi, seriya gulo kà dziriga, kà uwana gəyàh mawoyənj anja gəl gulo aw. Ama uwana asa à dza uwana aslèl gi à wanj pəra. ³¹ Banja gəz sayda anja gəl gulo kà, sayda gulo kà agay dziriga aw. ³² Ama say dza anik la uwana az sayda lakəl gulo, gəsəl kà sayda uwana aziņ lakəl gulo kà dziriga. ³³ Kasləlaw azlaməna matsəb sləm à slaka Yuhana, sayda anha uwana azan kà dziriga. ³⁴ Ama gi kà gənəkuda anja sayda anja dza aw, gəula akul à gəl kà, kà akul anja mabəz mabəlay pəra. ³⁵ Yuhana kà agà kà bokuba fənəs mavatsiņ à ahənj gə pəra, ngaha karabaw njuv la udəka anha la abà. ³⁶ Ama sayda gulo uwana gəziņ kà, aduwə anja Yuhana uwana azan, azlasləray uwana Baba gulo avà à gi kà mahənənjla kà, taz sayda gulo. Ngaha babay kà apəhla ala kà Baba la uwana aslèl gi à wanj. ³⁷ Baba uwana aslèl gi à wanj apəhay lakəl gulo aya. Akul kà kadətsənaw kuda anha didi aw, ngaha kadənənjaw hud adi anja babay aw. ³⁸ Akul kafaw gay anha à ləv anjul à tsəh aw, kà uwana kadiņawwal gəl à vok à dza uwana aslèl à wanj aw. ³⁹ Kadzeņaw wakitə Zəzagəla la hanjəli, kadzugwaw kà: ‘La abà la uwana mədəbəz sifa adəv à gay aw’, kagodaw. Bə dziri haday gə, la wakitə uwaga la abà la uwana sayda gulo. ⁴⁰ Ama asa à akul anja mas à slaka gulo anja mabəz sifa dziriga aw.”

⁴¹ “Ama gi kà, gəyàh mazləb gi anja azladza aw. ⁴² Ama akul kà, gəsəl kà, kawoyaw Zəzagəla la ləv anjul la tsəh aw. ⁴³ Gəsà à ahənj kà la sləm anja Baba gulo, ama karabaw gi à huma aw. Ama banja dza anik atsa à wanj la maslay anja aslasi gəl anha kà, kakəsaw. ⁴⁴ Akul asa à akul mayəh mazləbay anja azladza anik anik, ngaha kayahaw mazləbay uwana asa à ahənj la slaka Zəzagəla dziriga aw. Ngaha ma kakay kadiņaw gəl à vok ma? ⁴⁵ Ama kadzugwaw kà, gədəta akul kaf à gəl la slaka Baba gulo, kagodaw aw. Ama Musa la uwana adəta à akul kaf à gəl, à masla uwana kafaw manəwənj anjul à masla à afik. ⁴⁶ Agayənj ndzer, kadiņaw gəl à Musa à vok kà, naka kadiņaw gi gəl à vok babay, kà uwana Musa atsetsər kà lakəl gulo. ⁴⁷ Ama tsa kadiņaw gəl à uwana à vok atsetsər aw ma, kakay kadiņaw gəl à gay gulo à vok zlə ma?”

Yesu av tatak may à azlazil dəbow zlo

(Mata 14.13-21; Mark 6.30-44; Luka 9.10-17)

6 La lig anja uwaga la ahənj, Yesu ahəd à gay dərəv à uda anik anja dərəv Galili, uwana tazalalla bay dərəv Tiberiya. ² Maham à ahənj dza anjvaw tanəfà, kà

† 5.29 Daniyel 12.2

uwana tanaṅà azlanadzipo uwana adahàhàṅ la mawar azladza ala. ³ Yesu ahàd à dadəgwal à afik la abatà, tadzà madzay la azlaməna matapla la slaka aṅha.

⁴ Paska, madəvaday aṅa azla Yahudiya, nekwa.

⁵ Uwana Yesu anəṅà maham à ahəṅ dza aṅuvaw tatsà à waṅ à slaka aṅha, Yesu atàp à Filip agòdal: “Lala mədàbəz tatak may kà masukway, kà mav à maham à ahəṅ dza uwanay aṅa mazuway zlà?” ⁶ Apəh uwaga kà, kà matap Filip. Awkà, masla kà asəl tatak uwana naka adəhəṅ. ⁷ Filip agòdal: “Amiyaka məsukw kaf aṅa gursu dadərmokw səla bay kà, aslay kà kəla uwabeyuwi aṅatà aṅa mabəzal ṅuv aw.” ⁸ Tekula la tataka azlaməna matapla aṅha la abà Andəre, deda aṅa Səmon Piyer agòdal: ⁹ “Bəzi kohna anik la ahəṅ la abanay, kaf gay bəsew zlo la kilfi səla la ahəl, ama uwaga ma, mana akəs à vok aṅa maham à ahəṅ dza kiya uwanay ma?”

¹⁰ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Dzàw azladza madzay gesina, slaka uwatà kà delga kà madzàh madzay, kà uwana kəsaf la ahəṅ.” Ṅgaha atà tadzàhà madzay gesina aṅatà taslay zil dəbow zlo. ¹¹ Yesu ahəl kaf uwaga, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakà kaf ala, ṅgaha avàhà à azladza. Ahəl kilfi, adahàṅ kalkal kiya uwaga aya. Tazùw tsərah à uwana asläh à atà. ¹² Mok uwana tahànla gesina, Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Hamàw gay à mapətsəhə pətsəhəga uwaga à vok, atədal ala amiyaka tekula aw.” ¹³ Ṅgaha tahamà gay à mapətsəhə pətsəhəga uwana à vok atəm a atà à ahəl, tahəṅàṅ ala takosà kulo gəl aṅha səla.

¹⁴ Uwana azladza tanəṅàṅ nadzipo uwana Yesu adahàṅ, tagòd: “Kayyà, dza uwanay ndzer kà masla mapəhal gay à ahəl, uwana naka atsa à waṅ à gudəṅ à vok!” ¹⁵ Uwana Yesu asəl kà azladza tatsà à waṅ kà mafiya à sufəl à abà la ndzəda kà, kà uwaga à uwana adà aṅha à gudəṅ à afik kokuda gəl aṅha.

Yesu aday lakəl dərəw

(Mata 14.22-23; Mark 6.45-52)

¹⁶ Mok uwana mokokhu adasa à waṅ kà, azlaməna matapla la slaka Yesu tadà à ahəṅ à gay dərəw, ¹⁷ tahàd à kəslah iyaw à afik, ṅgaha tadzəkà mad à uda la dərəw la abà, kà mabəziya à Kapernahum. La mok uwaga kà, wəd adasa à waṅ, Yesu aləg mabəz atà à tsəh dadàṅ.

¹⁸ Magol kular adzəkà à vok, iyaw dərəw adzəkà magarṅtsay la mavəlay lakəl. ¹⁹ Azlaməna matapla kà, taday azlatalka magur mahoyay pəlis səla la tenma baṅaw makər kà zlazladə aṅa afađ. Uwana tanəṅ Yesu adà à awtày à slaka aṅatà lakəl dərəw la asik kà, guba akəs atà. ²⁰ Ama Yesu agòd à atà: “Guba akəs akul aw, gi ṅwà!” ²¹ Tayàh mazəb à tsəh la kəslah iyaw la afik nəma, la katskats tanəṅà kà kəslah iyaw adàdəbani kutso uwana asà à atà mad à abà.

Maham à ahəṅ dza ayəh Yesu

²² La bebəṅ gà kà, maham à ahəṅ dza uwana tagəđ à gay dərəw à uda anik, awul atà à gəl kà la mokokhu lakuhu kà, agà la ahəṅ pəra kà kəslah iyaw tekula, ṅgaha tasəl bay kà Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aṅha aw. Ama azlaməna matapla aṅha tahàd kokudə gəl aṅatà pəra. ²³ Ama pəra kà, azlakəslah iyaw anik taguwà à waṅ la Tiberiya, tasà à waṅ à slaka uwana Yesu avà kaf, à mok uwana kikay agòd à Zəzagəla kà aṅa uwaga. ²⁴ Uwana maham à ahəṅ dza anəṅàṅ kà Yesu la abatà aw, azlaməna matapla la slaka aṅha bay kà atà la abatà aw, tadàh à azlakəslah iyaw uwaga à afik, tada à Kapernahum kà mayahay.

Yesu kà kaf uwana av sifa

²⁵ La kiya uwaga tabəzà Yesu à vok la gay dərəw à uda anik aṅa dərəw ṅgaha tagòdal: “Rabbi, kasà à abanay mbà?” ²⁶ Yesu awulà à atà ala: “Haday, gəpəh à akul la dziriga, kayhaw gi kà, kà uwana kazùwàw kaf, kahànàwla, aslahà à akul, awkà kà azlanadzipo la azlasləray gulo uwana gədahəṅ aw. ²⁷ Kadahaw sləray kà aṅa tatak may uwana awis ala aw. Ama dāhàwàṅ kà aṅa tatak may uwana adza à ahəṅ, avà sifa adəw à gay aw. Tatak may uwaga kà, Kona aṅa dza la uwana adàvə à akul la maslay, uwana abəzal la slaka Baba Zəzagəla.” ²⁸ Ṅgaha tanavàl: “Mana mədəhəṅ kà madàh sləray uwana asa à Zəzagəla zlà ma?” ²⁹ Yesu awulà à atà ala: “Sləray uwana Zəzagəla akuday la slaka aṅkul kà, say madiṅ gəl à dza uwana à vok, Zəzagəla asləl à waṅ.” ³⁰ Tagòdal: “Nadzipo ma uwala kapəhanula kà anu aṅa madiṅ à ka gəl à vok la? Ṅgaha ma sləray ma uwala kadəhəṅ la? ³¹ Azlababa gami madzidziga tazùw manne à uwana asàhà à ahəṅ la zagəla la fəta la abà, bokuba uwana tatsətsəw à wakità Zəzagəla à abà. Masla avà à atà tatak may uwana asàh à ahəṅ la zagəla.” ³² Yesu awulà à atà ala: “Haday la dziriga, gəpəh à akul, Musa la uwana avà à akul tatak may uwana asà à ahəṅ la zagəla aw. Ama Baba gulo la uwana avà à akul tatak may dziriga, uwana asà à ahəṅ la zagəla. ³³ Kà uwana tatak may uwana Zəzagəla avày kà, anik la ahəṅ aw, say masla uwana asà à ahəṅ la zagəla, (Uwaga kà Yesu) ṅgaha ava sifa à azladza gudəṅ à vok gesina.” ³⁴ Kiya uwaga tagòdal: “Kayyà Sufəl, vā à anu tatak may uwaga koksikoksi kəla zlà!” ³⁵ Yesu asà à atà ala à uda: “Gi la uwana gi tatak may aṅa sifa. Dza uwana atsa à waṅ à slaka gulo, adiy à gi gəl à vok kà, may adəkəs aya aw, nəlay adəkəs bay aw. ³⁶ Ama gəpəh à akul: Kanəṅaw gi, ama bā la uwaga gesina kà, kanəṅaw gi kadiṅaw gi gəl à vok aw. ³⁷ Mana beymi uwana Baba avà à gi, atsa à waṅ à slaka gulo, ṅgaha

† 6.31 2Musa 16.4,15; Mahabay 78.24

gədəkweska dza uwana atsa à slaka gulo aw. ³⁸ Kà uwana gəsà à ahəŋ la zagəla kà, kà madehəŋ ma-woyəŋ aŋa dza uwana asləl gi à waŋ, awkà aŋa gəl gu-lo aw. ³⁹ Aganay uwana asa à dza uwana asləl gi à waŋ: Kà gəziŋ ala tekula aŋa tatak uwana avà à gi à ahəl aw, ama kà gəula atà à uda la mamətsay la sifa la mavakay makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok. ⁴⁰ Aganay uwana asa à Baba gulo: Kà dèwdèw dza, uwana tanəŋà Kona aŋa Zəzagəla, ŋgaha tadinjal gəl à masla à vok kà, tabəzal sifa adəv à gay aw, ŋgaha gədaula atà à uda la mamətsay la madəv à gay gudəŋ à vok.”

⁴¹ Azla Yahudiya tanəŋuz lakəl aŋa Yesu, kà uwana Yesu, ‘Gi tatak may uwana asà à ahəŋ la zagəla’, agòd. ⁴² “Təga kà, Yesu kona aŋa Yusufu aw takay? Məsəl baba aŋha la iyà aŋha, ŋgaha ma kakay: ‘Gəsà à ahəŋ la zagəla’, agòd zlà ma?”, tagòd. ⁴³ Yesu awulà atà ala: “Sàkàw à maŋəŋuz à tsəh ala kà akul à akul. ⁴⁴ Dza aslala vok aŋa mas à waŋ à slaka gulo aw, say Baba uwana asləl gi à waŋ, la uwana abiyəŋ masla à slaka gulo, ŋgaha gi gədaula à uda la mamətsay la vud makəf gəl à ahəŋ. ⁴⁵ Azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, tatsətsər à wakitə à abà:

‘Zəzagəla la gəl aŋha adàtapatala tatak gesina.’ † Kəla dza uwana atsəb sləm à Baba, akəs mapəhay aŋha, masla atsa à waŋ à slaka gulo. ⁴⁶ Asal magoday, kà dza adanəŋ Zəzagəla aw. Dza uwana asà à ahəŋ la slaka Zəzagəla la uwana adanəŋ Baba pəra.”

⁴⁷ “La dziriga gəpəh à akul, dza uwana adinjal gəl à vok kà, adəbəz sifa adəv à gay aw. ⁴⁸ Gi tatak may uwana avà sifa adəv gay aw. ⁴⁹ Azlababa aŋkul madzidziga tazùw manne la fəta la abà. Bə la uwaga bay kà taməts à gay. ⁵⁰ Ama uwabeyuwi uwana azuw tatak may uwana asà à ahəŋ la zagəla kà, adəmətsay aw. ⁵¹ Gi tatak may aŋa sifa, uwana asà à ahəŋ la zagəla. Baŋa dza azuw tatak may uwatà, adədza à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. Tatak may uwana gədàvəl kà vok gulo, gədàvəy, ŋgaha gudəŋ à vok aŋa madz à ahəŋ la sifa.”

⁵² Lakəl aŋa gay uwaga azla Yahudiya tabayà vok gay kà atà kà atà, tagòd: “Kakay dza uwanay avà à anu sləb vok aŋha aŋa mazuway ma?”, tanavà vok. ⁵³ Yesu agòd à atà: “Haday, gəpəh à akul la dziriga: Baŋa kazuwaw sləb vok aŋa Kona aŋa dza aw, ŋgaha baŋa kasaw aniz aŋha aw kà, kadəbəzaw à sifa tetuwa aw. ⁵⁴ Dza uwana azuw sləb vok gulo, ŋgaha as aniz gulo kà, abəz sifa adəv à gay aw, ŋgaha gədaula à uda la mamətsay la vud makəf gəl à ahəŋ gudəŋ à vok. ⁵⁵ Kà uwana sləb vok gulo kà tatak may dziriga, ŋgaha aniz gulo bay kà tatak masay dziriga aya. ⁵⁶ Dza uwana azuw sləb vok gulo, as aniz gulo, adza à ahəŋ la gi la abà, ŋgaha gi babay gədza à ahəŋ la masla la abà. ⁵⁷ Bokuba uwana Baba uwana la sifa asləl gi à waŋ, ŋgaha gi gədza à

ahəŋ la sifa kà masla, kiya uwaga babay dza, uwana azuw gi, adza à ahəŋ la sifa kà gi babay. ⁵⁸ Aganay tatak may uwana asà à ahəŋ la zagəla: Masla kà boku-ba uwana azlababa aŋkul tazawəh, uwana tamətsəh à gay aw. Ama dza uwana azuw tatak may uwanay, adədza à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi.” ⁵⁹ Yesu apəh à atà gay uwaga kà la mok uwana atapla azladza la gəy madəv kuđa la aku la Kapernahum.

Gay lakəl aŋa sifa uwana adəv à gay aw

⁶⁰ Mok uwana tatsən uwana Yesu apəh kà, aŋuvaw la tataka azlaməna asik aŋha la abà tagòd: “Gay uwanay kà zlazlada, uwa aslala vok aŋa makəs uwaga uwa?”, tagòd. ⁶¹ Yesu asəl kà gay uwaga kà adàla maŋəŋuzay à azlaməna asik aŋha à ləv à tsəh, ŋgaha agòd à atà: “Uwaga ma atsəf akul à asik la tsəh ala takay? ⁶² Kakay tak à gay kanəŋaw Kona aŋa dza, uwana ada à afik à slaka aŋha uwana à abà adzà à ahəŋ uwarà ma? ⁶³ Masasəfok Zəzagəla la uwana avà sifa; vok aŋa dza kà asla tatak aw. Azlagay uwaga gəpəh à akul, la uwana Masasəfok ŋgaha sifa. ⁶⁴ Ama azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, tadinjal gəl à vok aw.” (Kà uwana dagay madzəka kà, Yesu kà asəl azladza uwana tadədinjal gəl à vok aw, ŋgaha la dza uwana adətəl kaf à gəl) ⁶⁵ Azaləŋ à gəl la magoday: “Kà uwaga à uwana gəgof à akul, dza aslala vok aŋa mas à waŋ à slaka gulo aw, tsa baŋa Baba abiyəŋ à waŋ, avəl tetəvi.”

⁶⁶ Dagay la mavakay uwatà aŋuvaw la tataka azlaməna manəfay aŋha la abà, tawul à lig. ⁶⁷ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha kulo gəl aŋha səla: “Asa à akul madiŋ akul babay suwaŋ ay?” ⁶⁸ Səmon Piyer agòdal: “Sufəl, məday ma à slaka ma aŋa uwa? Tsa kak la azlagay uwana tav sifa adəv à gay aw uwa? ⁶⁹ Lagonay kà, mədinjal gəl à vok, kak tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl ka à waŋ.” ⁷⁰ Yesu agòd à atà: “Akul kulo gəl aŋha səla gətsatsəmàni akul aw takay? Ama tsa tekula aŋkul kà seteni!” ⁷¹ Apəh uwaga kà lakəl aŋa Yudas Iskariyot, kona aŋa Səmon, uwana agà la tataka azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwaga la abà. Masla la uwana naka ata kaf à Yesu à gəl.

Azladeda aŋa Yesu tadinjal gəl à masla à vok aw

7 Uwana uwaga adada à lig kà, Yesu auguzəh la kutso Galili, asəl kà madz à ahəŋ la kutso Yahudiya aw, kà uwana azla Yahudiya tayəh makəday. ² Mok uwana madəvaday aŋa azla Yahudiya, uwana tazalalla madəvaday tsatsagla adagay nekwa kà, ³ azladeda aŋha tagòdal: “Zà vok la abanay, həd à Yahudiya, kà azlaməna asik aŋak kà manəŋ sləray aŋak uwana kadəhahəŋ. ⁴ Baŋa dza asal azladza tasəl masla kà, apəhla gəl aŋha ala. Tsa kadahəh azlasləray

† 6.45 Yesayya 54.13

anik anik kiya uwanay kà, dahànj la paraka azladza anja manənj ka.”⁵ (Amiyaka azladedda anja tadij gəl à masla à vok bay aw)⁶ Yesu agòd à atà: “Kaslà gulo uwana asa à gi kà, adasa à waŋ aw. Ama kà akul kà, kəla kaslā gesina kà delga.”⁷ Gudənj à vok aslala vok anja mapəsew akul aw, ama gi kà apəsew gi. Kà uwana gəpəh la paraka kà azlasləray anja uwana adehənj kà mawisiga.⁸ Dàw ankul à madəvaday akul zlà. Məday anina aw, kà uwana kaslā uwana asa à gi adasa à waŋ dadənj aw.”⁹ Uwana adapəh à atà gay uwaga kà, adzà à ahənj la Galili.

Yesu la madəvaday tsatsagla

¹⁰ Iyay, la mok uwana azladedda anja tad à madəvaday, masla babay ahəd, ama apəhla vok ala aw, la səbàh pəra.¹¹ La abatà la madəvaday la abà azla Yahudiya tayàh masla la maham à ahənj dza la abà la madəvaday la abà: “Anjala?”, tagòd.¹² Tavàts gay la tsəh ala la gəl à gəl lakəl anja, la tataka maham à ahənj dza la abà. Azlaanik tagòd: “Masla kà, dza delga”, azlaanik tagòd bay: “Awan, dza delga aw!” Tagòd: “Masla mazàh azladza ala.”¹³ Ama dza aslāla vok anja mapəhay gay lakəl anja la dazuwaya aw, kà uwana guba akəs atà kà azla Yahudiya.

¹⁴ Mok uwana madəvaday adada à lig tenma kà, Yesu ahəd à mənənj gəy Zəzagəla à agu, adzəkà matapla tatak à azladza.¹⁵ Ləv avəl à azla Yahudiya à gay la magodəy: “Kakay dza uwanay asəl tatak tsa tapla aw ma?”¹⁶ Yesu awulà à atà ala: “Matapla uwana gəpahla ala kà, asa à waŋ kà la slaka gulo aw, ama asà à ahənj kà la slaka Zəzagəla, uwana asləl gi à waŋ.¹⁷ Barja dza asal madəh masal anja Zəzagəla kà, adəsəl tatak uwana gəpəhakulla kà, asa à waŋ kà la slaka Baba Zəzagəla, awkà uwaga kà gay anja ndzəda anja aslasl gəl gulo aw.¹⁸ Dza uwana apəh gay anja aslasl gəl anja kà, ayàh mazləb gəl anja. Ama dza uwana adàh sləray kà anja dza uwana asləl à waŋ kà, masla kà apəhay kà uwana dziriga, ngaha mawisiga la ahənj la uwana la abà apəhay aw.¹⁹ Musa avà à akul mapəhay aw takay? Ama amiyaka tekula ankul kà, akəs gay anja mapəhay aw. Kà mana kayahaw makəd gi zlà ma?”

²⁰ Maham à ahənj dza awulà: “Kak la masasədok mawisiga, kak masla zagəla zagəla, uwa ayàh makəd kà uwa?”²¹ Yesu agòd à atà: “Gədahənj kà sləray tekula pəra, à uwana ləv avəl akul à gay gesina!”²² Musa avà à akul tetəvi kà makadav azlabəza à uda, (Amiyaka Musa la uwana adzəkà makadav azlabəza à uda babay aw, ama azlababa ankul madzidziga), kà uwaga à uwana kakadavaw azlabəza ankul à uda la vuđ maduw ləv bay.^{†23} Kakadavaw dza à uda la vuđ maduw ləv kà matəm mapəhay anja Musa à ahənj aw, ngaha ma kà mana kapakaw gi ləv à gəl, à kà uwana gəwurà dza ala

sədakaka la vuđ maduw ləv ma?²⁴ Sàkàw à madəh seriya anja tatak uwana kanənjawwan la uda gə. Ngaha dāhàw seriya la tetəvi anja.”

Yesu ma Kristu takay?

²⁵ Azladza anik uwana tadzà à ahənj la Urusalima tagòd: “Dza gə la uwanay à uwana tayahay anja makədəy aw takay?”²⁶ Nənjəwwənj, abadma la dazuwaya la tataka azladza la abà, ama uwala gay la ahənj tapəhal aw. Ngaha azlamənjga gami ma tasəl kà masla la uwana Kristu ndzer zlà ma uwa?²⁷ Ama barja Kristu adàsa à waŋ, dza la ahənj asəl slaka uwana adaguwa à waŋ la abà aw. Ama dza uwanay kà məsəl slaka uwana asà à waŋ la abà.”

²⁸ Yesu ataplà la mənənj gəy Zəzagəla la aku, azà kuda à zagəla agòd à atà: “La dziriga kasəlaw gi, ngaha kasəlaw slaka uwana gəsà à waŋ la abà ay? Gi kà, gəsà à waŋ kà la aslasl gəl gulo aw, ama dza uwana asləl gi à waŋ kà, dza dziriga. Akul kà kasəlaw aw!”²⁹ Ama gi kà, gəsəl masla, kà uwana la slaka anja la uwana gəsà à waŋ, ngaha masla la uwana asləl gi à waŋ bay.”³⁰ Kiya uwaga tayàh makəs masla, ama dza aslā kà matapal ahəl à vok aw, kà uwana kaslā anja adaslay dadənj aw.³¹ Anjuvaw la tataka maham à ahənj dza la abà, tadij gəl à masla à vok, tagòd: “Barja Kristu adàsa à waŋ kà, adədehənj azlanadzipo adəduwan anja kona uwanay ay?”, tagòd.

Tasləl azlaməna manənjla gəy Zəzagəla kà makəs Yesu

³² Azla Farisəya tatsənà uwana maham à ahənj dza apəh la gəl à gəl lakəl anja Yesu, ngaha azlamadzahaga anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azla Farisəya tasləl azlakohana kà makəs masla.³³ Yesu apəh à atà la paraka: “Gi la ahənj la akul anja kaslā juv aya, la lig la ahənj gədəwula à slaka dza, uwana asləl gi à waŋ.

³⁴ Kadəyahaw gi ama kadəbəz gi aw, kà uwana kaslaw mad à slaka uwana gədəday aw.”³⁵ Azla Yahudiya tanəv vok kà atà kà atà: “Lagwa ma masla ma adəday ma uwala à uwana: ‘Kadənənjaw gi aya aw’, agòdla? Adəday ma à slaka azla Yahudiya uwana tasləh gəl à ahənj la tataka azla Gərək la abà, kà matapatàla azlatakat takay?”³⁶ Gay uwaga apəh ma mana asal magodəy ma? ‘Kadəyahaw gi, ama kadəbəza gi aw, kà uwana kaslawwal à vok mad à slaka uwana gədəday aw. La slaka uwana gədəday à ahənj babay aw’, agòd ma?”

Dərev anja iyaw sifa

³⁷ La mavakay uwana takəd gəl à mavədəday, la uwana aga delga, la vuđ uwatə Yesu astizilla ala la hu-ma maham à ahənj dza, azà kuda à zagəla, agòd: “Uwabeyuwi uwana nəlay azənj, asa à waŋ, asa iyaw la slaka gulo.”^{†38} Kəla uwabeyuwi uwana adinj gi gəl à

† 7.22 2Musa 17.10; 3Musa 12.3

vok, dərən anja iyaw sifa adəkəlay la ləv anja la tsəh bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà.”^{†39} Yesu kà apəhay kà lakəl anja Masasədok Zəzagəla, uwana azlauwana tadinjal gəl à vok tadəbəzal, kà uwana tabəz Masasədok dadən aw, kà uwana Yesu adada à afik kà mabəz mazləbay la slaka Baba anja aw.

Maham à ahəj dza atsak ala kà Yesu

⁴⁰ Azladza anik la tataka maham à ahəj dza la abà tatsənənəy gay uwaga tagòd: “Ndzer kà, dza uwanay kà masla mapəhal gay à ahəl anja Zəzagəla kà mapəh à azladza.”⁴¹ Azlaanik tagòd: “Masla kà Kristu!”, azlaanik tagòd: “Awan, masla aw, Kristu kà aguwa à wan la Galili ay?”⁴² Tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà kà: Kristu kà adəguwa à uda kà la mayyi à tsəh ala anja David, ngaha adəguwa à wan la Betelehem, la gudəy uwana David adzà à ahəj la abà.”^{††43} Maham à ahəj dza atsak ala kà Yesu.⁴⁴ Azlaanik la tataka anjatà la abà, asà à atà makəs Yesu, ama dza la ahəj aslèla vok anja matapal ahəl à vok aw.

Azlamadzahaga anja azla Yahudiya takweska Yesu

⁴⁵ Azlakohana tawul à slaka azlaməngə anja azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azla Farisəya, tanəv atà: “Kà mana kasəwla Yesu à wan aw ma?”⁴⁶ Azladza uwana taslèlla atà, tawulà à atà: “Dza la ahəj adapəh gay ku bə anja dza uwanay didi didi aw.”⁴⁷ Azla Farisəya tanəv atà: “Akul babay kà kadənəfaw mapapatay anja uwaga nwa?”⁴⁸ Məngə la ahəj la tataka gami la abà, banjəw la tataka anja azla Farisəya la abà, adadinjal gəl à vok ay?⁴⁹ Ama say azladza deyday gə la uwana tadinjal gəl à vok, kà uwana tasəl mapəhay anja Musa aw, atà azlamatsaflaga!”⁵⁰ Nikodemus agə la tataka anja azla Farisəya la abà. A masla uwana asà à wan la slaka Yesu la wəf wərdi anik, agòd à atà: ⁵¹ “Haday, ma wakità seriya avà tetəvi kà madəh seriya à dza à gəl, la kokuda matsən uwana adəhənəy takay? Awma məsəl uwana adəhənəy aw, takay?”⁵² Tawuləl ala: “Kak zil Galili ay? Dzənə wakità lela, ngaha kadətsənəy kà masla mapəhal gay à ahəl anja Zəzagəla adəguwa à wan la Galili aw!” ((⁵³ La lig la ahəj kəla uwabeyuwi awul à mtəga anja.

Mis uwana azab zil

8 Mok uwana uwaga adadəv à gay kà, Yesu ahəd à gudəy kuvu à afik.² La bebənəy gə la zay la tsəh, awul à mənəy gəy Zəzagəla à agu aya, ngaha maham à ahəj dza anjuvaw tahamà à slaka anja. Adzà madzay, adzəkà matapatàla azlatatak³ Azlaməna mapəhla mapəhay ala, la azla Farisəya tadəlla mis uwana à

awtəy, takəs la mazab zil la tsəh. Atà tatsizllənəy à huma anja maham à ahəj dza gesina,⁴ ngaha tanəv Yesu: “Məngə, mis uwanay kà, takəs kà la mabila la tsəh.”⁵ La wakità Zəzagəla gami la abà Musa agòd à anu kà, azlatsəhay mis uwanay kà, say makađ atà la matsəh atà la akur pəra. Kak ma kakay kagòd ma?”^{†6} Tapəh uwaga kà, kà makəsəl madinjay à ahəj kà anja mapuw-al gudzi à gəl. Ama la abatà Yesu akəsà gəl à ahəj, anəh à kutso à abà la gay gəl ahəl anja.⁷ Uwana bə manaval tanavəl kà, awulà gəl à afik la magòd à atà: “Dza uwana la tataka anjul la abà adadəh tsakana didi aw kà, atsa vok ala akur à mis uwaga zlà!”⁸ Ngaha la lig la ahəj, awulà gəl à wəfəh kà manəhay aya.⁹ Mok uwana tatsənəy gay uwaga kà, tadəhə anjatà la tekula, tekula, azlamagolga dənə, ngaha azlabəza gə. Yesu agəđ à ahəj kokuda anja la mis matsizl à ahəj gə, uwaga la huma anja.¹⁰ Kiya uwaga awulà gəl à afik agòd: “Mis, atà la azlaməna mapuwa à ka gudzi à gəl anjak la? Dza la ahəj adəkəw kà ka seriya à gəl aw uwa?”¹¹ “Dza la ahəj aw, məngə”, mis agòd. Yesu agòd: “Gi babay kà, gədukəw ka seriya à gəl aw, həd, ama kadəfəhə tsakana aya aw!”, Yesu agòd.)

Yesu la uwana udəka anja gudəy à vok

¹² Bə gotənəy Yesu apəh gay à maham à ahəj dza aya: “Gi la uwana gi udəka anja gudəy à vok. Dza uwana anəf gi kà masla adəbəz udəka anja sifa, adəday la mələs la abə aw.”¹³ Azla Farisəya tagòd: “Kak kà kapəhay kà sayda anja gəl anjak, uwana kapəhay kà makəs vok anja la ahəj aw.”¹⁴ Yesu awulà à uda agòd à atà: “Bamərika gədaya sayda anja gəl gulo babay kà, mapəhay gulo kà dziriga, kà uwana gi kà gəsəl slaka uwana gəsà à wan, la slaka uwana gəday babay. Ama kul kà, kasəlaw slaka uwana gəsà à wan la slaka uwana gəday babay aw.¹⁵ Kul kà kadəhaw seriya kà la mahoy yewdi, ama gi kà gəđəh seriya kà kiya uwaga aw.¹⁶ Bə amiyaka gəđəh seriya à dza kà seriya gulo kà dziriga, kà uwana gəđəh seriya kà kokuda gəl gulo aw, ama anu la Baba uwana asləl gi à wan.¹⁷ Uwaga kà matsetserayga la wakità seriya anjul la abə: Sayda anja azladza səla uwana tapəhay kalkal kà dziriga.¹⁸ Gəza sayda anja gəl gulo ngaha Baba uwana asləl gi à wan az sayda anja gəl gulo babay.”¹⁹ Tanəv Yesu: “Uwa à Baba anjak uwa?” Yesu awulà à atà ala: “Akul kasəlaw gi aw, bamərika Baba gulo babay aw, agaynə kasəlaw gi kà, naka kasəlaw Baba gulo babay.”

²⁰ Yesu apəh gay uwaga kà la mok uwana atəpatàla tatak la mənəy gəy Zəzagəla la aku. Apəh uwaga kà la slaka uwana tafəh sahar anja ofərand à ahəj, dza aslèla vok anja makəsəy aw, kà uwana kaslè anja adaslay dadən aw.

†† 7.37 3Musa 23.36 † 7.38 Hezəkiyel 47.1; Zakari 14.8
†† 7.42 2 Samuyel 7.12; Mika 5.2

‡ 8.5 3Musa 20.10; 5Musa 22.22-24

Kaslawwal à vok aŋa mad à slaka uwana gəday aw

²¹ Yesu agòd à atà aya: “Gəda aŋulo, kadàyahaw gi, ama akul kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà. Kaslawwal à vok kà mad à slaka uwana gəday aw.”

²² Azla Yahudiya tagòd vok kà: “Adàkəf vok ay à uwana: ‘Kaslawwalla vok kà mad à slaka uwana gəday aw’, agoday?” ²³ Yesu awulà à atà ala: “Akul kà akul azladza aŋa vədah, ama gi kà gəsà à ahəŋ kà la zagəla. Akul azlaaŋa gudəŋ à vok uwanay, ama gi kà gi aŋa gudəŋ à vok uwanay aw. ²⁴ Kà uwana à uwana gəgod à akul kà kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà, ndzer kà, kadàmatsaw à tsakana aŋkul à abà, à baŋa kadiŋaw gi gəl à vok à gi uwana gi aw.” ²⁵ Tanavàl à gay zlà: “Kak uwa?” Yesu agòd à atà: “Gi uwana gəpəh à akul dagay madzəka. ²⁶ Lakəl aŋkul gi la azlagay məŋga aŋa mapəh à akul, à gay uwana adəhakulla seriya à gəl. Ama dza asləl gi à waŋ kà dziriga, gəpəhay à azladza gudəŋ à vok kà uwana gətapla la slaka Baba pəra.”

²⁷ Tasəl kà Yesu apəhay lakəl aŋa Baba Zəzagəla aw. ²⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Baŋa kadətsizllaw Kona aŋa dza ala kà, kadəsəlaw kà gi uwana gi la ahəŋ. Kadəsəlaw kà gədàh tatak la gəl gulo aw, ama gəpəhay kà lakəl aŋa uwana Baba apəhà à gi ala pəra. ²⁹ Dza uwana asləl gi à waŋ kà, anu səla, awkà asək gi kokudə gəl gulo aw, kà uwana koksikoksi gədehəŋ uwana ahədəl à adi.” ³⁰ Uwana Yesu adapəhay kiya uwaga, azladza aŋuvaw tadīŋal gəl à masla à vok.

Azladza makor gəl gə la azlamayà

³¹ Yesu agòd à azla Yahudiya uwana tadīŋal gəl à vok: “Baŋa kakəsaw matapla à mapəhay gulo kà, kadəgaw azlaməna matapla la slaka gulo ndzer. ³² Kiya uwaga kà, kadəsəlaw dziriga, ŋgaha dziriga adədala akul à makor gəl à abà.” ³³ Tawulà à uda: “Anu kà anu mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham, ŋgaha anu azlamayà aŋa azladza dīkidiki aw, ŋgaha ma kakay kagod à anu kà, mədəgay la makor gəl la abà ma?” ³⁴ Yesu agòd à atà: “Haday, gəpəh à akul la dziriga: Kəla uwabeyuwi uwana adəh tsakana kà, masla kà mayà aŋa tsakana. ³⁵ Mayà kà, aslala vok aŋa magay masla gəy aw. Ama kona kà, agay masla gəy aŋa koksikoksi. ³⁶ Baŋa Kona adəpəlakulla kadəgaw la makor gəl la abà ndzer. ³⁷ Gəsəl kà akul mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham. Ama kayahaw makəf gi aya, kà uwana kakəsaw matapakul-la gulo aw. ³⁸ Gəpəhay lakəl aŋa tatak uwana Baba gu-lo apəh à gi ala, ama akul kà kadəhaw uwana baba aŋkul tapəhəkulla, suwaŋ.”

³⁹ Tawulà à uda: “Baba gami kà Abəraham!” Yesu awulà à atà ala: “Agayŋa kagaw azlabəza aŋa Abəraham kà, naka kadəhaw sləray aŋa Abəraham uwana adəhəhəŋ. ⁴⁰ Gi kà, gəpəh à akul kà dziriga, uwana gət-sənəŋ la slaka Zəzagəla, la uwana gəpəh à akul, ama

bà la uwaga kà, kayahaw makəf gi. Tsəhay gə uwaga kà, Abəraham adəhəŋ didi aw. ⁴¹ Akul kà kadəhawwaŋ kà sləray aŋa baba aŋkul.” Atà tawulà ala: “Anu azlabəza gəl gaw aw, anu Baba gami kà la Zəzagəla, tekula pəra.” ⁴² Yesu agòd à atà: “Agayŋa Zəzagəla agay Baba aŋkul ndzer kà, naka kawoyaw gi, kà uwana gəsà à waŋ la slaka aŋha, à uwana gəsà à slaka aŋkul kà masal aŋha. Gəsà à waŋ kà, la aslasl gəl gulo aw, masla la uwana asləl gi à waŋ. ⁴³ Kà mana katsəbaw sləm à uwana gəpəh à akul aw zlà ma? Kà uwana kaslaw kà aŋa matsən uwana gəpəhay aw. ⁴⁴ Akul kà, baba aŋkul kà la seteni, asa à akul madəh uwana asa à seteni kà uwana masla makəf dza dagay la madzəka vok aŋa tatak. Adapəh dziriga didi aw, kà uwana dziriga la ahəŋ la slaka aŋha aw. Baŋa apəh fida, apəh la fəla aŋha, kà uwana masla fida, ŋgaha masla baba aŋa fida. ⁴⁵ Ama gi kà, gəpəhay kà dziriga, ŋgaha kà uwaga la uwana kadiŋaw gi gəl à vok aw. ⁴⁶ Uwa la tataka aŋkul la abà aslala vok agoday kà, gədədehəŋ tsakana uwa? Kà mana, baŋa gəpəh dziriga kà, kadiŋawwal gəl à vok aw zlà ma? ⁴⁷ Dza aŋa Zəzagəla kà, atsəb sləm à gay Zəzagəla. Ama akul azlaaŋa Zəzagəla aw. Gay gə la uwaga katsəbaw gi sləm aw!”

Yesu atà la Abəraham

⁴⁸ Azla Yahudiya tagòdal: “Azlayla anu à uwana: Kak zil Samariya, məgod à ka, ŋgaha kak la azlamasəsədok mawisiga aw uwà?” ⁴⁹ Yesu agòd à atà: “Gi la masasədok mawisiga aw, ama gi gəsləkaw Baba gulo, ama akul kà kapəsew gi. ⁵⁰ Gi kà gəyàh mazləbay aŋa gəl gulo aw. Dza anik la ahəŋ tekula, uwana ayàh gi mazləbay, masla la uwana masla seriya bay. ⁵¹ La dziriga gəpəh à akul: Dza uwana akəs gay gulo, adəmətsay dīkidiki aw.” ⁵² Azla Yahudiya tagòdal: “Lagonay kà məsəl ndzer kà, kà kak la masasədok mawisiga, Abəraham aməts, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl taməts, ŋgaha kak kagoday kà: ‘Dza uwana akəs mapəhay gu-lo kà, adəmətsay aw’, kagod ma? ⁵³ Baba gami Abəraham aməts: Kadzugw ma: ‘Gəduwa masla’, kagod takay? Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl bay taməts. ŋgaha ma kapakə gəl aŋak ala ma kà kak uwi?” ⁵⁴ Yesu awulà à atà ala, la magoday: “Agayŋa gəzləb gəl gulo kà, naka mazləbay gulo, akəs vok aw. Baba gulo la uwana azləb gi, à masla à uwana: ‘Zəzagəla gami’, kagodaw. ⁵⁵ Ama kasəlaw masla dīkidiki aw. Ama gi kà gəsəl masla. Agayŋa gəgoday kà, gəsəl masla aw kà, naka gəgay masla fida bokuba akul. Ama gəsəl masla, ŋgaha gəkəs gay aŋha. ⁵⁶ Abəraham baba aŋkul kà, arəb lakəl mavakay aŋa mas à waŋ gulo, anəŋəŋ ŋgaha arəb kaykay.” ⁵⁷ Azla Yahudiya tagòdal: “Uwala kaslay mavay dzik zlo, awkà pəra: ‘Gənəŋà Abəraham’, kagod ay?” ⁵⁸ Yesu awulà à uda: “Haday, gəpəh à akul la dziriga: Mok uwana taləg mayyay Abəraham kà, gi

la ahəŋj.”⁵⁹ Ngaha tahəl akur kà matsàhla. Ama kusàh. Yesu ahadà vok à ahəŋj, asà à lag la mənəŋ gày Zəzagəla la aku.

Yesu awur dza uwana ala tayyà à ahəŋj la guləf gə

9 Mok uwana Yesu anəfà tetəvi aŋha, anəŋəŋ dza anik uwana tayyà à ahəŋj guləf gə.² Azlaməna matapla la slaka aŋha tanavà: “Mənəŋa, kà mana dza uwanay kà tayyà à ahəŋj kà guləf gə ma? Kà tsakana aŋa gəl aŋha ay, à uwana kà tsakana aŋa azlababa aŋha ay?”³ Yesu awulà à atà ala: “Kà tsakana aŋha aw, kà tsakana aŋa azlababa aŋha magay aw. Tayyà guləf kà, kà sləray aŋa Zəzagəla aŋa mapəhla vok ala la masla la abà pəra.⁴ La afats kà, say mədàh sləray aŋa dza uwana asləl gi à waŋ. Vəd la uwaga atsa à waŋ, à uwana dza aslala vok aŋa madàh sləray aya aw.⁵ La mok uwana gi la gudəŋ la vok kà, gi udaka aŋa gudəŋ à vok.”⁶ Uwana Yesu adapəh uwaga la gay ala, atəf sleslib à vədah aləpənì kutso, asəfàh à yewdi aŋa guləf uwaga.⁷ Ngaha agòdàl: “Həd, kadàpal yewdi aŋak la mukwà Silowe la abà (Sləm uwaga asal magodəy masləlay) Guləf ahəd, apəl adi. La mok uwana awul à waŋ la tetəvi la ama, aslala vok aŋa manəŋla adagay.”

⁸ Azlaməna magay aŋha la azladza uwana tanəŋ à ahəŋj atsatsàh tatak uwarà, tagòd: “Uwanay kà dza uwana adzàhah madzay kà matsatsàh tatak aw, takay?”⁹ Azladza anik: “Masla”, tagòdàh. Azlaanik babay: “Masla aw”, tagòd, “Ama maftsa à vok aŋha pəra”, tagòd. Zil uwaga agòd à atà: “Kà bà, gi!”

¹⁰ Tagòdàl: “Kakay yewdi aŋak apakwà vok ma?”

¹¹ Agòd à atà: “Dza uwana tazalalla Yesu aləpənì abisl, ŋgaha asəfàh gi à yewdi, ŋgaha agòd à gi: ‘Həd, kadàpal adi aŋak la mukwà Silowe la abà’, agòd à gi. Ngaha gəhəd, mok uwana gədapal à adi, gəslàla vok aŋa manəŋla.”¹² Tanavàl: “Aŋala dza uwatà la?”, tagòdàl, “Gəsəl aw”, agòd à atà.

Azla Farisəya tanav guləf la gay ala

¹³ Kiya uwaga tadàla guləf à slaka azla Farisəya.¹⁴ Kà uwana Yesu aləpənì kutso, asəfàhal à yewdi kà dza uwatà la mavakay maduw ləv à uwana awurəŋ ala.

¹⁵ Kà uwaga à uwana azla Farisəya babay tanəŋ dza uwatà, tagòdàl: “Kakay kanəŋla lagonay adagay ma?” Kona uwaga agòd à atà: “Asəfàh à gi abisl à yewdi, ŋgaha agòd à gi: ‘Həd à mukwà Silowe à abà, kapal adi’, ayà gəgòd, gəhəd, gəpəl adi, ŋgaha lagwa gədanəŋla.”¹⁶ Azlaanik la tataka azla Farisəya la abà tagòd: “Dza uwana adahà tsəhay gə uwanay kà, asà à waŋ kà la slaka Zəzagəla aw, kà uwana afà gəl à vud maduw ləv aw.” Ama azlaanik tagòd: “Kakay dza aslala vok aŋa madàh nadzipo kiya uwanay, tsa baŋa masla tsakana ma?” Ngaha tatsək ala la tataka aŋatà la abà.

¹⁷ Azla Farisəya tanəŋ à guləf uwana awur ala aya gotənaŋ: “Kak ma uwa kagod kà dza uwana awurà kà ala uwa?” Agòd à atà: “Masla mapəhal gay à ahəl aŋa Zəzagəla, kà mapəh à azladza”, agòd à atà.¹⁸ Bà gotənaŋ azla Farisəya tadinəŋ gəl à vok, kà masla tayyà guləf gə aw, ŋgaha awur ala tagòd aw, kà uwaga à uwana tazəl azlababa aŋha à waŋ aya babay,¹⁹ kà tanav atà gay ala, tagòd: “Haday ma, uwanay kà kona aŋkul ay? Ndzer ma, kayyàw ma guləf gə ay? Kà kay à uwana apakà vok à uwana anəŋla lagwa adagay ma?”²⁰ Azlababa aŋha tawulà à uda, tagòd: “Məsəl kà masla kona gami, uwana məyyà guləf gə.²¹ Ama anu kà, məsəl tatak uwana apakà vok kà manəŋla aŋha lagonay aw, ŋgaha məsəl dza uwana apəzllal yewdi babay aw. Nəvəw à masla la gəl aŋha, kà uwana masla asla manaval gay adagay.”²² Uwana tapəh kiya uwanay kà, kà uwana guba akəs à atà kà azla Yahudiya, kà uwana azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà atà aŋa makudək azladza uwana à lag la gày madəv kuda la aku, uwana: ‘Yesu kà Kristu’, tagodəy.²³ Kà uwaga à uwana azlababa aŋha tagòd kà: “Masla kà asla maula gay à uda la gəl aŋha, nəvəw à masla”, tagòd.

²⁴ Bà gotənaŋ azla Farisəya tahəd, tazàla dza uwana awur ala aya kà masəla, ŋgaha tagòdàl: “Pəh la dziriga la huma Zəzagəla, məsəl kà dza uwatà kà masla tsakana.”²⁵ Agòd à atà: “Gəsəl aw, adagay masla tsakana, adagay masla tsakana aw kà, gəsəl aw. Ama tatak tekula uwana gəsəl kà: Gi guləf, ama lagwa kà gənəŋla!”²⁶ Tanavàl aya: “Mana kadahəŋ ma? Kakay apəz à ka yewdi ma?”²⁷ Awulà à atà ala: “Gədapəh à akul təga aw uwa?”, agòd à atà. “Ama kafəw gi sləm aw. Kà mana asa à akul matsənaŋ aya kà masəla ma mi? Awma akul babay ma asa à akul magay azlaməna matapla la slaka aŋha babay kəla ay?”²⁸ Tatsəkəl magodəhay à gəl la magodəy: “Kak masla matapla aŋa zil uwaga, ama anu kà anu, anu azlaməna matapla aŋa Musa.²⁹ Məsəl kà Zəzagəla abadmə la Musa, ama masla kà, bà slaka uwana asà à waŋ la abà kà, məsəl aw!”³⁰ Zil uwaga awulà à atà ala: “Lagwa kà tatak uwanay la uwana aval ləv à dza à gay zlà, kasəlaw slaka uwana asà à waŋ la abà aw, ama masla la uwana apəz gi yewdi gulo!”³¹ Məsəl kà Zəzagəla atsəb sləm à azlaməna tsakana aw, ama atsəb sləm à dza uwana ahoy yewdi aŋha, ŋgaha akəs mapəhay aŋha.³² Didi didi gədatənaŋ tagodəy kà dza adapəz l yewdi à dza, uwana tayyà guləf gə aw.³³ Agayŋa dza uwaga atsà à waŋ la slaka Zəzagəla aw kà, naka tatak la ahəŋ adəhəŋ aw.”³⁴ Tagòd à guləf: “Tayyà ka à tsakana à abà, ŋgaha ma asa à ka, kà matapanula tatak takay?”, takudək à lag la gày madəv kuda la aku.

Magay gulëf la tetëvi aña Zëzagëla la tsëh

³⁵ Mok uwana atsënà à Yesu kà takudëk à lag la gày madëv kuda la aku kà, agagàm atà sëla, agòdàl: “Kadiñ gël à Kona aña dza à vok ay?” ³⁶ “Mëñga, pëhgëla, uwa à masla uwa, kà gi aña madiñ gël à masla à vok uwa?”, agòdàl. ³⁷ “Masla gè la uwaga kanëñaj, à uwana abadakama lagwa”, Yesu agòdàl. ³⁸ “Gëdiñal à ka gël à vok, Sufël gulo”, zil uwaga agòdàl, ñgaha la makëdëd à ahëñ la huma aña.

³⁹ Kiya uwaga Yesu agòdàl: “Gësà à warj à gudëñ uwanay à vok kà seriya aña madàh vok, kà azlagulëf aña manëñja, ñgaha azlamëna yewdi aña mapakàh gulëf.” ⁴⁰ Azlaanik la tataka azla Farisëya la abà, uwana la slaka aña la abatà, tatsënà gay uwaga, ñgaha tanavàl: “Anu ma anu azlagulëf babay suwan ay?” ⁴¹ Yesu agòd à atà: “Agayña kagaw azlagulëf kà, naka kagaw azlamëna tsakana aw, ‘Tsa manëñja’, kagodaw kà, tsakana aña kul alëg.”

Gay la gay la abà aña masla manëñja azlatuwanj

10 “Gëpëh à akul la dziriga, dza uwana aguw la gay gamagày aña gargar aña azlatuwanj aw, ama aguwa à ahëñ kà la gël aña zlagam, bi aguway la slaka anik kà, masla kà masla gël, masla nabëra. ² Ama dza uwana aguwa à gày la gamagày kà, masla manëñja azlatuwanj. ³ Masla manëñja gamagày kà apëzlal gamagày, azlatuwanj bay tatsën kuda aña. Azallàh azlatuwanj aña, slëm la slëm, ñgaha atsala atà à uda. ⁴ Baña adasa à atà à uda gesina kà, masla aguwa atà à huma, azlatuwanj tanëfay, kà uwana tasël kuda aña. ⁵ Ama tanëf mëlok dza aw, tahoyal à ahàl, kà uwana tasël kuda aña aw.”

⁶ Yesu apëh à atà gay la gay la abà uwaga, ama tasël tatak uwana apëh à atà aw.

Yesu masla manëñja azlatatak delga.

⁷ Yesu agòd aya: “Gëpëh à akul la dziriga, gi la uwana gi gamagày aña gargar aña azlatuwanj. ⁸ Azlauwana tatsà à vok à warj kà gi kà, gesina kà, azlamëna gël, azlamëna nabëra. Ama azlatuwanj tatsëb à atà slëm aw. ⁹ Gi la uwana gi gamagày. Dza uwana adàda à gày la slëm gulo adàbelay, aslala vok ada à gày, atsa à uda, abëz tatak may. ¹⁰ Masla gël kà, atsa à warj kà, kà mad à gël përa, makaday, la madàdasàh atà ala. Ama gi kà gësà à warj kà azladza aña mabëzal sifa uwana aduwa vok kaykay.”

¹¹ “Gi masla manëñja azlatuwanj delga. Masla manëñja azlatuwanj delga av sifa aña kà azlatuwanj aña. ¹² Dza uwana adàh slëray kà aña sili përa, uwala azlatuwanj aña aw kà, dza aña azlatuwanj aw. Asakay azlatuwanj à ahëñ, ahoy aña à baña anëña kèda fëta atsa à warj à slaka aña, ñgaha kèda fëta akës atà,

adàdasàh atà gesina. ¹³ Ahoy aña kà uwana adàh slëray kà aña sili, ñgaha af slëm à azlatuwanj aw. ¹⁴⁻¹⁵ Gi masla manëñja azlatuwanj delga. Bokuba uwana Baba asël gi, gi bay gësël masla. Gësël azlatuwanj gulo, atà babay tasël gi. Ñgaha gëv sifa gulo kà aña azlatuwanj gulo. ¹⁶ Azlatuwanj gulo anik la ahëñ à uwana atà la ahëñ la gargar uwanay la abà aw. Say gësëlla atà à warj babay kà atà aña masël kuda gulo lagwa. Kiya uwaga adagay maham à ahëñ tuwanj tekula, la masla manëñja atà tekula à ahàl.”

¹⁷ “Baba awoya gi, kà uwana gëv sifa gulo, kà gi aña maulal à tsëh aya. ¹⁸ Dza la ahëñ azëb sifa la slaka gulo la ndzëda aw, ama gi la uwana gëvày la mawoyëñ gulo. Gi la maslay kà mavày, ñgaha gi la maslay aña maulal à tsëh aya. Kiya uwaga la uwana: ‘Dahàñ’, Baba gulo agòd à gi.”

¹⁹ Kà gay uwaga matsakla ahàd à tataka azla Yahudiya à abà aya. ²⁰ Añuvaw la tataka aña atà la abà tagòd: “Masla la masasëdok mawisiga, bada, kà mana kat-sëbawwal slëm ma?” ²¹ Azlaanik tagòd: “Dza uwana la masasëdok mawisiga aslala vok aña madëhëñ kiya uwanay aw. Kakay masasëdok mawisiga aslala vok mawur gulëf ala ma?”

Azla Yahudiya takweska Yesu

²² Madëvaday matsikasl mëñ gày Zëzagëla ala apakà vok la Urusalima la tëla awkusa. ²³ Yesu auguzàh la mëñ gày Zëzagëla la aku la tsëh tsatsagla aña Salmomon. ²⁴ Kiya uwaga azla Yahudiya takësäl gay à adi, tagòdàl: “Mbà kadàsëlla à anu à uda la madzugway gami la abà ma? Baña kak Kristu kà, pëh à anu la dazuwawa, lakana!” ²⁵ Yesu agòd à atà: “Gëdapëh à akul nëma, asa à akul matsëb gi slëm aw përa. Slëray uwanay gëdëhëñ la ndzëda aña Baba gulo kà sayda gulo.

²⁶ Ama akul kà, kadiñawwal gël à vok aw, kà uwana akul la tataka aña azlatuwanj gulo la abà aw. ²⁷ Azlatuwanj gulo tatsëna kuda gulo, gësël atà, ñgaha tanëfa gi. ²⁸ Gëv à atà sifa adëv à gay aw, tadàmëtsay didi aw, dza aslala vok aña mahël atà la ahàl gulo aw. ²⁹ Tatak uwana Baba gulo abëk gi atà kà, aduwanj azlatatak gesina, dza la ahëñ ahël atà la ahàl aña Baba gulo aw. ³⁰ Anu la Baba kà anu tekula.”

³¹ Azla Yahudiya tahël akur kà matsàhla aya. ³² Ama Yesu agòd à atà: “Gëdàhà azlaslëray dzëba aña sëla aw gè uwanay, la huma aña kul gesina la maslay aña Baba gulo uwana avà à gi, ñgaha ma kà slëray ma uwala asa à akul matsàhgëla akur la?” ³³ Azla Yahudiya tawulà ala: “Asa à anu kà matsàh kà la akur kà slëray uwana kadahàñ aw, ama kà uwana kapëh mawisiga lakël aña Zëzagëla: Tsa kak dza deyday kà përa, kagazlëla gël aña kà la Zëzagëla ma, mëgod.” ³⁴ Yesu awulà à atà ala: “Tatsetsër à wakitë mapëhay akul à

abà kà, Zəzagəla agòd à akul azlazəzagəla, ¹³⁵ məsəl la paraka kà, kà dza aslala vok anja mawisənj ala uwana matsetserayga la wakità mapəhay la abà aw. Zəzagəla azal azlazəzagəla azladza uwana takəs gay anja. ³⁶ Gi kà, Zəzagəla akəsàni, asləl gi à wañ à gudənj uwanay à vok, ngaha ma kakay kagođaw kà, gəpəh mawisiga à Zəzagəla à vok ma? Tsa gəpəhla dziriga kà gi Kona anja anja ma? ³⁷ Tsa baña sləray anja Baba gulo la uwana gədehənj, awkà kadiñaw gi gəl à vok zlà ma aw. ³⁸ Ama baña sləray anja la uwana gədehənj kà, diñaw gi gəl à vok, kadiñaw gi gəl à sləray gə uwana à vok tsi, kà akul anja masəl la paraka aw kà gi la Baba la abà, ngaha Baba babay la gi la abà.”

³⁹ Tatàhkà à makəsay gotənañ, ama atəf kà atà. ⁴⁰ Yesu adà anja à gay dərəv à uda anja mukwà Urdun, la slaka uwana Yuhana adahàhà batem uwarà. Ngaha adzà à ahənj la abatà. ⁴¹ Azladza anjuvaw tasàh à slaka anja. Tagòd: “Dikidiki Yuhana kà, adadah nadzipo aw, ama uwana apəh lakəl anja dza uwanay kà agòd à afik, ndzer.” ⁴² La abatà azladza anjuvaw tadiñ gəl à masla à vok.

Mamətsay anja Lazar

11 Dza anik la ahənj, sləm anja Lazar, agà la đuvats, adzà à ahənj la Betaniya, la gudənj uwana Mariyama atà la deda anja Marta tadzà à ahənj. ² (Mariyama uwaga kà mis uwana adzadzàb aməl matərsin à Sufəl Yesu à asik à gəl, aslasladà, anjalal la anjidz gəl anja) Deda anja Lazar la uwana agà la đuvats. ³ Azladedà dəgamga səla uwaga tasləl gay à Yesu à tsəh, tagòdal: “Sufəl, slawda anjak kà la đuvats.” ⁴ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòd: “Đuvats anja Lazar kà, đuvats mamətsay aw, ama uwaga kà, kà mapəhla maslay anja Zəzagəla ala, uwaga la uwana adəpəhla mazləbay anja Kona anja ala bay.” ⁵ Yesu awoyà Marta atà la Mariyama la Lazar deda anjatà. ⁶ Mok uwana atsənənj kà Lazar la đuvats kà, adzà à ahənj la slaka uwatà mavakay səla aya gotənañ. ⁷ La lig la ahənj, agòd à azlaməna matapla la slaka anja: “Məwul à kutso Yahudiya!” ⁸ Azlaməna matapla la slaka anja tawulà ala: “Məngga adasafay aw, bə nekwa nekwa azladza tayàh matsàh ka à gəl la akur, ngaha asa à ka mawul à abatà aya ay?” ⁹ Yesu agòd à atà: “Sa kulo gəl anja səla la ahənj la mavakay la tsəh aw takay? Kà uwana baña dza aday la afats, matekwid at-salla aw, kà uwana anənja udaka anja gudənj à vok uwanay. ¹⁰ Ama baña dza aday la vəd kà, matekwid at-salla, kà uwana udaka la ahənj la masla la abà aw.” ¹¹ Yesu apəh à atà gay uwaga ngaha azàtələn à gəl: “Slawda gami Lazar kà aga la madzəhal gə, kà uwaga à uwana gəday anja madatsənənj ala.” ¹² Azlaməna matapla tawulà à uda: “Sufəl, baña adzəhal kà, adəwurla,

haday!” ¹³ Ama Yesu kà asəl magođay kà Lazar kà adamətsay, ama azlaməna matapla la slaka anja tadzəgw lakəl anja madzəhal deyday pəra. ¹⁴ Kiya uwaga Yesu agòd à atà la paraka kà: “Lazar adamətsay. ¹⁵ Gi la marabay kà anjul, à kà uwana gi la abatà aw, ngaha kà akul anja madiñ gi gəl à vok. Ama lagwa, məhad à slaka anja.” ¹⁶ Kiya uwaga Tomas uwana tazalalla vəgal, agòd à azlaməna matapla anik: “Anu babay kà, məhad kà mədàmətsay la məngga gami.”

Yesu masla maula azladza à uda la mamətsay

ngaha masla mav sifa.

¹⁷ Mok uwana Yesu adà à awtəy kà, Lazar adadah mahənañ ufad la zəvay la aku. ¹⁸ Betaniya kà nekwa la Urusalima, kərkər anja kà bokuba magur mahoyay pəlis tekula. ¹⁹ Azla Yahudiya anjuvaw tasàh à wañ à mtəga Marta atà la Mariyama kà mamətsay anja deda anjatà Lazar.

²⁰ Uwana Marta atsənənj kà Yesu atsà à wañ, ahəd kà matsədəl à ama. Ama Mariyama adzà à ahənj à mtəga. ²¹ Marta agòd à Yesu: “Sufəl, agayña kagay la abanay kà, naka deda gulo amətsay aw. ²² Ama lagonay babay kà, tatak uwana kadənavay à Zəzagəla gesina kà, adəvə à ka!” ²³ Yesu agòdal: “Deda anjak adəula à uda la sifa.” ²⁴ Marta agòdal: “Gəsəl adəwula à uda la mamətsay, la kaslè uwana azlaməzimnekid tadəula à uda la vuđ makəd gəl à ahənj.”

²⁵ Yesu agòdal: “Gi la uwana gi masla maula azladza à uda la mamətsay, ngaha la sifa, dza uwana adin gi gəl à vok, adədzà à ahənj la sifa, amiyaka kà aməts, ²⁶ ngaha dza uwana la sifa, ngaha adin gi gəl à vok kà, adəmətsay dikidiki aw, kadiñ gəl à uwaga à vok nəmay?” ²⁷ “Iyay Sufəl”, agòdal, “Gədiñal gəl à vok, kà kak Kristu, Kona anja Zəzagəla, uwana naka atsà à wañ à gudənj à vok.”

Yesu atuway

²⁸ Mok uwana Marta adapəh gay uwaga, ahəd, azàla deda anja Mariyama, agòdal la gəl à gəl: “Məngga gami kà, agà la abanay, ayàh ka, kà mad à awtəy.” ²⁹ Mok uwana Mariyama adatsən gay uwaga, asà à afik amərà vok kà mad à slaka Yesu. ³⁰ Mok uwatà kà, Yesu kà, adabəz à huđ gudənj à abà dadənj aw, aləg la slaka uwana tagagəm la Marta. ³¹ Uwana azla Yahudiya, uwana atà la kay la slaka Mariyama kà matabla gay à ahənj, tanənjən asà à uda la mamər vok kà, tanəfà à uda. Tadzəgw kà, adàla kà matuway à gəl zəvay tagòd. ³² Mok uwana Mariyama adabəz à slaka uwana Yesu kà agà la abatà, atəd à makəla asik anja la makədəday, ngaha agòdal: “Sufəl, à magay kagay la abanay kà, naka deda gulo kà amətsay aw.” ³³ Uwana Yesu anənjà, atuway la azla Yahudiya uwana tasà à wañ atà nna bay

tataway, huđ kut, ləv agòdal kà uwaga. ³⁴ Anàv atà: “Kalàw ma uwala?” Tagòdal: “Sufəl, sà à waŋ, kanəŋa slaka uwana tallà à abà.” ³⁵ Yesu atùw. ³⁶ Kiya uwaga azla Yahudiya tagòd: “Nèŋàw mawoy masla aŋha tsi!” ³⁷ Ama azlaanik la tataka aŋatà la abà tagòd: “Masla uwana apokwàhà yewdi à azlaguləf tak ma, kà mana asla kà madəf gay à mamətsay à Lazar la vok ala aw ma?”

Mawul à uda la mamətsay aŋa Lazar

³⁸ Bà gotənaŋ kà, Yesu kà ləv aŋha adatəsl ala aw, ahàd à gəl zəvay. Uwaga kà tsakur, matsakal à ama gə la akur mabəlam bəlamga. ³⁹ “Zəbàwwal abəlam la gay ala!”, Yesu agòd à atà. Marta, deda aŋa mazimnekid agòd: “Sufəl, azinay adagay, kà uwana adafəh mahə-nay ufađ la aku.” ⁴⁰ Yesu agòdal: “Gəpəh à ka aw takay, kà baŋa kadiŋal gəl à vok kà, kadənəŋəŋ mازلəbay Zəzagəla, gəgòd à ka aw ay?” ⁴¹ Tazəbal abəlam la gay ala. Yesu anəŋà à zagəla la magodəy: “Baba, kikay gə-god à ka, kà uwana katsəb gi sləm. ⁴² Gəsəl kà kada-tsəb gi sləm koksikoksi, ama uwana gəpəh uwanay kà, kà maham à ahəŋ dza uwanay tatsəb gi sləm lagwa, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok, kà kak la uwana kasləl gi à waŋ.” ⁴³ Mok uwana adapəh gay uwaga, awiyà la ndzəda: “Lazar, sà à lag la aku!” ⁴⁴ Mazimnekid asà à lag, azlaahàl la azlaasik aŋha matsafəd à ahəŋ à ahəŋ gə la gabaga, huđ adi aŋha mafafadal nalbət à adi gə. Yesu agòd à atà: “Pələwwàŋ ala, ŋgaha sàkàwwal, adà aŋha.”

Tatsatsəl vok gay kà makəs Yesu

⁴⁵ Aŋuvaw la tataka azla Yahudiya uwana la abà tasà à waŋ à slaka Mariyama, tanəŋà tatak uwana Yesu adahəŋ gesina, tadiŋ gəl à masla à vok. ⁴⁶ Ama azlaanik la tataka aŋatà la abà, tahàd à slaka azla Farisəya, tatùgw à atà uwana Yesu adahəŋ gesina. ⁴⁷ Kiya uwaga azla Farisəya la azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlaməna makoray tahamà gay à vok kà matstsəzl vok gay, tagòd: “Mana mədəhəŋ la dza uwanay adəh azlanadzipo aŋuvaw mi?” ⁴⁸ Baŋa məsakal kiya uwanay, azladza gesina tadiŋ gəl à masla à vok, ŋgaha azla Rom bay tadàsa à waŋ, tadàkalah anu məŋ gəy Zəzagəla gami à ahəŋ la tsəhay gami.” ⁴⁹ Tekula la tataka aŋatà, uwana sləm aŋha Kayyif, uwana masla agə məŋ madzahaga la mavay uwatà la tsəh, agòd à atà: “Kasəlaw tatak aw!” ⁵⁰ Kasəlaw kà ŋuləm dza tekula aməts kà gudəŋ gesina aŋa mazila aw takay?” ⁵¹ Apəh gay uwaga kà la masal aŋha aw, ama kà masla la uwana məŋ madzahaga la mavay uwatà la tsəh. Apəh à ahəŋ kà say Yesu amətsay, kà aŋa azla Yahudiya, ⁵² Kà aŋa tsəhay aŋatà pəra aw, ama bay kà maham gay azlabəza aŋa Zəzagəla uwana à vok, taslèh gəl à ahəŋ la uda gesina. ⁵³ Dagay

la vuđ uwatà, azlaməŋga aŋa azla Yahudiya tatsatsəl vok gay, kà makəs Yesu kà makəday. ⁵⁴ Kà uwaga à uwana Yesu auguzàh la dazuwaya, la tataka azla Yahudiya la abà aya aw. Masla ahàd à gudəŋ anik à abà la fəta, uwana sləm aŋha Efərayim, adzà à ahəŋ la abatà la azlaməna matapla la slaka aŋha.

⁵⁵ Madəvaday aŋa Paska aŋa azla Yahudiya nekwa. Azladza gudəŋ anik anik aŋuvaw tadà à afik à Urusailima, kà uwana asà à atà matsikasl gəl ala ŋurayŋa mavakay madəvaday atsà à waŋ. ⁵⁶ Tayàh Yesu à mok, uwana atà la məŋ gəy Zəzagəla la aku. Tanavà vok kà atà kà atà: “Mana kadzugwaw ma, adàsa à waŋ à madəvaday takay? Awma adàsa à waŋ aw ay?” ⁵⁷ Uwana tapəh kiya uwaga kà, kà uwana azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak la azla Farisəya tagòd kà: “Baŋa dza asəl slaka aŋha kà, apəhla ala kà maday makəsay”, tagòd.

Mariyama adzadzəb matərsin à Yesu à asik à gəl

(Mata 26.6-13; Mark 14.3-9)

12 Mahənyay mukwa adà à lig kà, kà mas à waŋ aŋa madəvaday Paska, Yesu ahàd à gudəŋ Betaniya, à slaka uwana Lazar adzà à ahəŋ, à Lazar uwana awulà à uda la mamətsay. ² La abatà tatà tatak may à Yesu. Lazar kà tekula la tataka azladza uwana la abà, tadzàh à tatak may à adi la Yesu. Marta la uwana atsàk à atà tatak may. ³ ŋgaha Mariyama azəb dərew aməl matərsin bəf la dərew gə matsidayga, azlā gay tenma aŋa litre. Tsakalay aŋha kà zlazlada. Adzadzəb à Yesu à asik à gəl, ŋgaha aslaslādəŋ ala la aŋidz gəl aŋha, kà uwana abàdal à asik à gəl. Uwaga kà tadahaŋ kà la ahəf mazinayga. Mazinay aŋha azəb gəy à gəl. ⁴ Tekula la tataka azlaməna matapla aŋha la abà à Yudas Iskariyot, masla uwana ayah mat à kaf à Yesu à gəl agòd: ⁵ “Kà mana taduw matərsin uwanay ala kà aŋa sili gursu dadərmokw makə, kà mavàh sili gə à azlaməna kuđa aw ma?” ⁶ Uwana apəh kiya uwaga kà, kà uwana awoyà azlaməna kuđa magay aw, ama kà uwana masla kà masla gəl: Masla la uwana anəŋla kiwa sili, ŋgaha azabàhàni uwana tafàh à agu. ⁷ Yesu agòdal: “Sàkal, afà matərsin uwaga à ahəŋ kà aŋa vuđ mal gi, ⁸ akul, koksikoksi kadəgaw la azlaməna kuđa, ama gi kà, mədàday anina koksikoksi aw.” †

Matsatsəl vok à gay kà makəd Lazar

⁹ Mok uwana maham à ahəŋ dza asəl kà Yesu kà aga la Betaniya kà, azla Yahudiya tahàd, ama kà gay aŋa Yesu pəra aw, ama bay kà, kà Lazar uwana Yesu awulla à uda la mamətsay bay. ¹⁰ Azlaməŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tatsənà vok gay kà makəd Lazar, ¹¹ kà masla à uwana azla Yahudiya aŋuvaw tasàk

azlaməŋga aŋatà la tsəh ala kà madiŋal gəl à Yesu à vok.

Yesu ahəd à Urusalima à abà

(Mata 21.1-11; Mark 11.1-11; Luka 19.28-40)

¹² La bebəŋ gə, maham à ahəŋ dza, uwana tasà à waŋ à madəvaday Paska tatsənəŋ, kà Yesu atsa à Uru-salima à abà. ¹³ Kiya uwaga tasà à uda, tasläh babasl la azlaslahoy à vədah la tetəvi la ama, kà Yesu aŋa maday maguw à ahəŋ la afik, kà magagamay atà nna la mawiyay: "Mazləbay agay la Zəzagəla, Zəzagəla apisa gay à dza uwana à vok, atsa à waŋ la sləm aŋa Sufəl. Zəzagəla apisa gay à Sufəl aŋa azla Isərayel à vok!"

^{†14} Yesu abəz à ziwŋŋu, adzà à afik la abatà, bokuba uwana wakità Zəzagəla apəh:

¹⁵ 'Akul azladza Siyon, guba akəs akul aw, məŋ Sufəl aŋkul kà masla la uwana atsa à waŋ, adadza madzay la bəzi ziwŋŋu à afik.' ††

¹⁶ Azlaməna matapla la slaka aŋha kà, tatsənà godega aŋa tatak uwaga dadəŋ aw, ama mok uwana Yesu adəbəz à mazləbay kà, awül à atà à gəl uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl aŋha kà uwaga dziriga, ŋgaha atà bay tagəd à uwaga à afik uwana apəh gesina lakəl aŋha la sləray aŋatà gesina.

¹⁷ Maham à ahəŋ dza, uwana atà la abatà, à mok uwana Yesu awülla Lazar à uda la mamətsay kà, tapəh lakəl aŋa uwana tanəŋəŋ gesina bay. ¹⁸ Kà uwaga à uwana, maham à ahəŋ dza asà à waŋ kà magagamay la Yesu, kà uwana tasəl kà masla la uwana adahà nadzipo uwaga. ¹⁹ Kiya uwaga azla Farisəya tagòd kà atà kà atà: "Nəŋəwwàŋ zlà, kaslawwal à vok kà aŋa madəh tatak aya zlà aw, kà uwana azladza gesina kà tanəfay kà masla adagay."

Azla Gərək anik tayəh manəŋ Yesu

²⁰ Azla Gərək anik la tataka aŋa azladza uwana la abà tasà à waŋ à Urusalima kà madəv kuda à Zəzagəla la madəvaday la abà kà, ²¹ tazà vok à slaka Filip, uwana asà à waŋ la Betsayda, uwana la Galili, tagòdal: "Kona, asa à anu manəŋəŋ Yesu." ²² Filip ahəd, apəh à Andəre, ŋgaha tahəd à slaka Yesu, atà səla. ²³ Yesu agòd à atà: "Lagonay kà, kaslā adaslay adagay, à uwana Kona aŋa dza mabəz à mazləbay aŋha. ²⁴ Haday, gəgod à akul la dziriga: Fofulo hi tekula adza à ahəŋ bawtawta, à baŋa atəd à kutso à abà, baŋa akəl gay aw. Ama baŋa adakəl à gay, adàsa à uda kà, av mayyay aŋuvaw.

²⁵ Dza uwana awoya sifa aŋha kà, adəziŋ ala. Ama dza uwana afa sləm à sifa aŋha la gudəŋ uwanay la vok aw kà, adəbəl uwaga kà aŋa sifa adəv à gay aw. ²⁶ Baŋa dza asal mazlak gi kà, say anəf à gi, kiya uwaga bay magamza gulo adəgay la slaka uwana gədəgay

suwaŋ, Baba gulo adəzləb magamza uwana adazlak gi."

Yesu apəh gay mamətsay aŋha à ahəŋ

²⁷ Yesu agòd lagwa kà: "Baŋbabaŋ, ləv agòd à gi, kakay gəgoday lagwa mi? Baba təf gi kà tatak uwana abəz à gi la kaslā uwanay? Ama kà aŋa uwaga la uwana gəsa à waŋ. ²⁸ Baba vā mazləbay à sləm aŋak!" Kuda atsənà à ahəŋ la zagəla la afik agòd: "Gədə-zləbay, ŋgaha gədəzələbay aya gotənaŋ."

²⁹ Maham à ahəŋ dza uwana la abatà tatsənà kuda uwatà: "Uwatà kà masləh məl aŋa habaga", tagòd. Azlaanik tagòd: "Malika abadalma." ³⁰ Ama Yesu apəh à atà la paraka: "Kuda uwaga atsənà à ahəŋ kà, kà aŋulo aw, ama kà aŋkul. ³¹ Lagonay kà, kaslā adaslay à uwana seriya adəh vok à gudəŋ à vok uwanay à gəl, lagonay la uwana takudək sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay adagay kà makələŋ à uda. ³² Gi, baŋa gədàda à afik la vədah kà, gədəbiy azladza gesina à slaka gu-lo." ³³ La gay uwaga asəl mapəhla tsəhay mamətsay aŋha uwana ala adəmətsay. ³⁴ Maham à ahəŋ dza agòdal: "Mədzəŋ la wakità mapəhay gami la abà kà, Kristu adədza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ŋgaha ma, kakay kagoday, kà Kona aŋa dza adəday à zagəla ma? Uwa à Kona aŋa dza uwa?" ³⁵ Yesu agòd à atà: "Udaka kà aga la ahəŋ la tataka aŋkul dadəŋ, aŋa kaslā ŋuv. Nəfəw tetəvi dziriga la mok uwana akul la udaka la abà, kà mələs aŋa matsak à akul à ama aw, kà uwana dza uwana aday la mələs la abà kà, asəl slaka uwana ada à abà aw. ³⁶ Kiya uwaga kà, diŋəwwal gəl à vok à mok uwana akul la udaka la abà, kà akul aŋa magay azladza aŋa udaka."

Azla Yahudiya tadiŋ gəl à Yesu à vok aw

Uwana Yesu adapəh gay uwaga kà, adə aŋha la abatà, ahəd à atà vok à adi. ³⁷ Amiyaka bā la azlanadzipo uwana adahəhəŋ, aŋuvaw la huma aŋatà babay kà, tadiŋal gəl à vok aw, ³⁸ kà magəd uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yesayya uwana agòd: 'Sufəl uwa adin gəl à gay gami à vok uwa? A uwa à uwana Sufəl Zəzagəla apəhla maslay aŋha ala uwa?' ³⁹ Taslāla vok aŋa madiŋal gəl à vok aw kà uwana Yesayya agòd aya:

⁴⁰ 'Zəzagəla aguləfəh atà ala, adatsakah à atà haŋkəli à ama, kà yewdi aŋatà aŋa manəŋla aw, kà haŋkəli aŋatà aŋa masəl tatak aw. ŋgaha kà atà aŋa magola vok à slaka gulo, kà gi aŋa mawur atà ala aya aw.' Zəzagəla agòd. ^{††41} Yesayya apəh uwaga kà, kà uwana anəŋə mazləbay aŋa Yesu, à uwana apəh lakəl aŋha.

⁴² Aŋuvaw la tataka azlaməna gəy zil aŋa azla Yahudiya la abà, tadiŋ gəl à Yesu à vok, ama la dazuwaya

† 12.13 Mahabay 118.25-26 †† 12.15 Zakari 9.9

‡ 12.34 Mahabay 110.4; Yesayya 9.7; Hezəkiyel 37.25 †† 12.40 Yesayya 6.10; 53.1

aw, kà uwana guba akès atà kà azla Farisèya anja makudèkàh atà à lag gày madèv kuda la aku. ⁴³ Kà uwana asà à atà kà azladza tazlèb atà, à kà mazlèb atà anja Zèzagèla.

Gay anja Yesu kà, adàh seriya

⁴⁴ Kiya uwaga Yesu azà kuda à zagèla la magodfay: "Dza uwana adinj gi gèl à vok, adinj gèl kà à gi à vok pèra aw, ama à dza uwana à vok aslèl gi à wañ babay. ⁴⁵ Ngaha dza uwana anèña gi, anèña dza uwana aslèl gi à wañ babay. ⁴⁶ Gi kà, gèsà à wañ à gudèñ à vok kà bokuba gi udaka, kèla dza uwana adinj gi gèl à vok kà, adz à ahèñ la mèlès la abà aw. ⁴⁷ Ama baña dza atsèna gay gulo, ngaha akès aw kà, gi la uwana gèdàdàhla ala seriya à gèl aw, kà uwana gèsà à wañ kà anja mabèl azladza gudèñ à vok, awkà anja madàh seriya à gudèñ à vok à gèl aw. ⁴⁸ Dza uwana akweska gi, ngaha akès gay uwana gèpèh aw kà, seriya la ahèñ lakèl anja, gay uwana gèpèh la uwana adàdàhla ala seriya à gèl, la vud madèv à gay gudèñ à vok. ⁴⁹ Gay uwanay gèpèhay kà la maslay anja aslasl gèl gulo aw, ama Baba uwana aslèl gi à wañ kà, la gèl anja, la uwana avà à gi maslay kà gi anja mapèhay, anja matapla azladza. ⁵⁰ Uwana apèh à gi, la uwana atsakakulla sifa adèv à gay aw à wañ. Uwana gèpèhay kà, gèpèhay kà bokuba uwana Baba avà à gi maslay lakèl anja."

Yesu apalàh asik à azlamèna matapla la slaka anja

13 Uwaga kà vud madàh vok anja madèvaday Pas-ka. Yesu asèl kà kaslè anja adaslay, kà maz vok anja la gudèñ uwanay la vok, ngaha kà madiy anja à slaka Baba anja la zagèla. Koksikoksi awoyàhà azlamèna anja uwana la gudèñ la vok, adàwoya atà tsèràh à makèd gèl à ahèñ.

² Yesu la azlamèna matapla la slaka anja tazùw tatak may anja mokokhu. La mok uwaga kà, seteni adaguway la lèw anja Yudas, kona anja Sèmon Iskariyot la tsèh, kà mat kaf à Yesu à gèl. ³ Yesu asèl kà masla kà asà à wañ kà la slaka Baba, ngaha awulay à abatà aya, kà uwana Zèzagèla Baba avàl maslay à ahàl gesina. ⁴ Kiya uwaga Yesu atsizilla ala la tatak may la adi, asèrèt dawara anja la vok ala, azèb gabaga anja, awàd à tsèh. ⁵ Ngaha avèd iyaw à daraw à abà adzèkà mapalàhla asik à azlamèna matapla la slaka anja, adàhàh à atà iyaw la asik ala la gabaga, uwana awàd à tsèh. ⁶ Mok uwana adabèz à slaka anja Sèmon, Sèmon Piyer agòdàl: "Sufèl, kak la uwana kapal gi asik, kagod takay?" ⁷ Yesu awulà ala la magòdàl: "Sèmon Piyer, tatak uwana gèdèhèñ lagonay kà, kasèl dadàn aw, ama la huma la gay la uwana kadàsèl godega anja." ⁸ Sèmon Piyer agòdàl: "Awanj Sufèl, kapal gi asik aw!" Yesu agòdàl: "Baña gèpala à asik aw, kadàbèz à tatak la ahàl gulo aya aw." ⁹ Sèmon Piyer awulà ala: "Sufèl,

tsa kità kà, kapal gi azlaasik pèra aw, ama pal gi azlaahàl gulo, la gèl gulo gesina!" ¹⁰ Yesu agòdàl: "Dza uwana adapal vok gesina kà, anèkuda mapal vok aya aw, say azlaasik gèl pèra, kà uwana vok anja kà kuze-kaka. Akul azlakuzekaka, ama kul gesina nèma aw." ¹¹ Yesu kà asèl dza uwana adàtal kaf à gèl, kà uwaga à uwana agòd: "Akul azlakuzekaka gesina aw."

¹² La lig anja uwaga la ahèñ, à mok uwana adapalàh à atà asik, Yesu awulà dawara anja à vok aya, ngaha adzà madzay la slaka anja la abà, agòd à atà: "Katsè-naw godega anja uwaga gèdàdàhakullanj takay? ¹³ Akul kazalawgèla mènnga, ngaha Sufèl, azlayla kul nèma, kà uwana gi masla haday. ¹⁴ Tsa baña gi la uwana gi Sufèl, ngaha mènnga kà, kà gèdèpèl à kul asik lagwa, kul babay kà, azlayla kà vok kà kapalahaw vok asik kà kul kà kul suwanj babay zlà. ¹⁵ Lagwa kà gèdèpèhakulla mafètsa à vok anja, à uwana kadàhàwwàn bokuba uwana gèdèhèñ zlà, la slaka anjul. ¹⁶ Haday la dziriga gèpèh à kul: Masla slèray la ahèñ, aduw mènnga anja aw, maslèlay bay, aduw dza uwana aslèl aw! ¹⁷ Lagonay kà, kasèlaw uwaga, kadàgaw la marabay à baña kakèkaw uwaga gesina."

¹⁸ "Gèpèhay kà lakèl anjul gesina aw, gèsèl azla-uwana gètsatsàmànì atà. Ama say gay anja matsetseray uwanay agèd à afik, dza uwanay mèzuw tatak may anu sèla, la uwana adàguwgèla à lig à vok. ¹⁹ Daga- lagonay gèpèh à kul à vok à abà, kokuda mapak vok anja azlatatak uwaga, ngaha kà baña azlatatak uwaga adèpaka vok kà, kul anja masèlay kà gi uwana gi ndzer. ²⁰ Gèpèh à kul la dziriga: Dza uwana akès gi, akès dza uwana aslèl gi à wañ babay."

Yesu apèh gay matal kaf à gèl anja Yudas

(Mata 26.20-25; Mark 14.17-21; Luka 22.21-23)

²¹ La mok uwana Yesu adapèh gay uwaga, abèk mazaw la gèl mènnga agòd: "Gèpèh à kul la dziriga kà: Tekula anjul adàta à gi kaf à gèl!" ²² Azlamèna masla matapla tanènjà à vok à adi kà atà kà atà, tasèl dza uwana apèhay lakèl anja aw. ²³ Tekula anja azlamèna matapla uwana Yesu awoyàn kaykay, agà la makèla anja. ²⁴ Sèmon Piyer anavàl la yewdi, kà masla anja manavay à Yesu kà masèl dza uwana apèhay lakèl anja. ²⁵ Kiya uwaga, masla matapla ahùb à slaka Yesu kà manaval: "Sufèl uwa, uwatà uwa?" ^{††26} Yesu agòdàl: "Aganay gèdèbay alàl à kaf à gèl, dza uwana gèdàvèl kà, masla gèl la uwaga." Kiya uwaga Yesu atsikànì kaf, adèbal à alàl à gèl, ngaha avà à Yudas, kona anja Sèmon Iskariyot. ²⁷ Mok uwana Yudas azèb kaf uwaga kà, seteni adà à lèw anja à tsèh. Yesu agòdàl: "Uwana asa à ka madehèñ kà, dàhàn la katskats!"

²⁸ (Ama bà dza tekula la tataka anja azladza uwana la abà, tadzàh à tatak may à adi kà, dza la ahèñ agòd: 'Kà

† 13.18 Mahabay 41.9 †† 13.25 Mahabay 35.19; 69.4

mana Yesu apèh kiya uwaga mi', la ahəŋ aw. Kà uwana tatsənəŋ aw. ²⁹ Bokuba uwana: Kà uwana Yudas la uwana kiwa sili la ahəl kà, tadzùgw kà Yesu asal masləlay, kà masukw tatak aŋa madəvaday aya, tagòd. Baŋaw: 'Và tatak à azlaməna kuđa', agòđal, tagòd) ³⁰ Yudas akəs kaf uwana atsəkalləŋ à ahəl, asà à uda katskats kà, adagay vəd.

Mapəhay mawga

³¹ Mok uwana Yudas adasa à uda kà, Yesu agòd: "Lagonay kà, mazləbay aŋa kona aŋa dza apəhla vok ala, ŋgaha mazləbay aŋa Zəzagəla adapəhla vok ala la masla la abà. ³² Mazləbay aŋa Zəzagəla apəhla vok ala la kona aŋa dza la abà, Zəzagəla bay adəpəhla mazləbay uwana ala à Kona aŋa dza akor la gəl aŋa, adəh uwaga kà zwek bə lagwa. ³³ Azlabəza gulo gi la ahəŋ la akul aŋa kaslə ŋuv pəra. Kadəyahaw gi, ama gəpəh à akul bokuba uwana gəpəh à azla Yahudiya aya: Kaslawwal à vok aŋa mad à slaka uwana gəday aw. ³⁴ Gədàvə à akul mapəhay mawga: Wòyàw vok kà akul à akul, say kawoyaw vok kà akul à akul bokuba uwana gəwoyà akul. ³⁵ Baŋa kawoyaw vok kà akul à akul kà, azladza gesina tadəsəlay kà, akul azlaməna matapla la slaka gulo, haday!"

Yesu atà la Piyer

(Mata 26.31-35; Mark 14.27-31; Luka 22.31-34)

³⁶ Səmon Piyer anavəl à gay la: "Sufəl kaday ma à uwala?" Yesu awulà ala: "Kaslala vok aŋa manəf gi à slaka uwana gəday lagonay aw. Ama bawbaw kà, kadənəf gi." ³⁷ Piyer agòđal: "Sufəl, kà mana gəslay kà manəf ka lagonay aw ma? Gi, gədàđah vok, kà mav sifa gulo kà aŋak!" ³⁸ Yesu agòđal: "Ndzer, kà kak kadàđah vok aŋa mav sifa aŋak kà aŋulo ay? Gəpəh à ka la dziriga kà, gurayŋa mewgdzagalaŋ awiyay kà asik makər, kadəgoday asik makər, kà kasəl gi aw!"

Yesu kà masla tetəvi uwana adala anu à slaka Zəzagəla

14 "Kazamaw la gəl aw", Yesu agòd à atà, "Dinğaw gəl à Zəzagəla à vok, ŋgaha dinğaw gi gəl à vok bay. ² Slaka madz à ahəŋ aŋuvaw la mtəga Baba gulo, gəday gədàđahakulla slaka à ahəŋ. Agayŋa haday awkà, naka gəpəh à akul aw. ³ ŋgaha baŋa gədaday gədàđahakulla slaka à ahəŋ, kà gədàwula à waŋ, kà gi aŋa mahəl akul à slaka gulo, kà akul aŋa magay la slaka uwana gi la abà. ⁴ Akul kà, kasəlaw tetəvi mad à slaka uwana gəday." ⁵ Tomas agòđal: "Sufəl, məsəl slaka uwana kaday aw. Kakay məslala vok aŋa məsəl tetəvi ma?" ⁶ Yesu awulà ala: "Gi tetəvi, gi dziriga, gi sifa. Dza aslala vok aŋa mad à slaka Baba la tetəvi anik, kokuđa maguway la slaka gulo aw. ⁷ Baŋa kasəlaw gi kà, kasəlaw Baba gulo babay. Dagay lagonay kà, kasəlaw masla, ŋgaha kanəŋawwaŋ babay."

⁸ Filip agòđal: "Sufəl, pəhanula Baba, uwaga kà diga zlà." ⁹ Yesu agòđal: "Mədadza à ahəŋ kà məŋga anina kà, bə pəra kà, kasəl gi aw uwa, Filip? Dza uwana anəŋà gi kà, anəŋà Baba gulo babay, ŋgaha ma kakay kagoday pəhanula Baba ma? ¹⁰ Kadiŋal gəl à vok, kà gi la Baba la abà, Baba la gi la abà aw uwa? Gay uwanay gəpəh à akul gesina kà, atsa à waŋ kà la slaka gulo aw, ama la slaka Baba gulo. Baba uwana adza à ahəŋ la gi la abà la uwana ahən sləray aŋa ala. ¹¹ Dinğaw gi gəl à vok à uwana gəgod: Gi la Baba la abà, Baba bay la gi la abà. Baŋa kadiŋawwal gəl à gay uwaga à vok aw kà, dinğaw gəl à abà à sləray gə uwana à vok tsi! ¹² La dziriga gəpəh à akul: Dza uwana adiŋ gi gəl à vok, adəđah azlasləray uwana gədəđəhəŋ suwaŋ. Adəđah sləray uwana aduwa uwanay, kà uwana gi gədaà à slaka Baba gulo. ¹³ Dəwdəw tatak uwana kadənavaw la sləm gulo kà, gədàvə à akul uwaga gesina, kà Kona aŋa mapəhla mazləbay aŋa Baba aŋa ala. ¹⁴ Baŋa kanavaw tatak la sləm gulo kà, gədàvə à akul uwaga."

Yesu apəh gay aŋa məsləl Masasəđok Zəzagəla à ahəŋ

¹⁵ Yesu agòd: "Aŋa kawoyaw gi kà, naka kakəsaw mapəhay gulo. ¹⁶ Gədàđəv kuđa à Baba, kà masla aŋa məsləl à akul masla mazlak akul anik à waŋ kà, Masasəđok dziriga, kà masla aŋa magay la akul koksikoksi. ¹⁷ Gudəŋ à vok kà aslala vok aŋa məbəzal aw, kà uwana aslala vok aŋa manəŋəŋ la məsəlay aw. Ama akul kà kasəlaw masla, kà uwana adagay la akul ŋgaha adàdza à ahəŋ la akul la abà."

¹⁸ "Gədàsak akul à ahəŋ la matawaŋ la abà aw, gədàwula à waŋ à slaka aŋkul. ¹⁹ La kaslə ŋuv la abà, gudəŋ à vok adənəŋ gi aw, ama akul kà, kadənəŋaw gi, kà uwana gi la sifa, akul babay la sifa. ²⁰ Baŋa mavakay uwatà adàsa à waŋ kà, la mok uwatà la uwana kadəsəlaw kà gi la Baba la abà, ŋgaha kà Baba bay la gi la abà, ŋgaha gi bay la akul la abà."

²¹ "Dza uwana akəs mapəhay gulo, ŋgaha anəŋla uwaga kà, masla mawoya gi zlà. Baba gulo adəwoy dza uwana awoya gi babay, gədàwoy masla, gədəpəhalla vok." ²² Yahuda (awkà Yudas Iskariyot aw), agòđal: "Sufəl, kakay uwaga adəh vok, kà kapəhanula vok kà anu pəra, awkà à gudəŋ à vok aw ma?" ²³ Yesu awulà ala, agòđal: "Dza uwana awoya gi akəs mapəhay gulo kà, Baba gulo adəwoyəŋ, anu la Baba gulo mədàduw à awtəy à slaka aŋa, mədàdza à ahəŋ la mtəga aŋa. ²⁴ Dza uwana awoya gi aw kà, akəs mapəhay gulo aw. Uwana katsənaw gi gəpahay kà, uwaga kà asa à waŋ kà la slaka gulo aw, ama asa à waŋ kà la slaka Baba gulo uwana asləl gi à waŋ."

²⁵ "Gədəpəh à akul uwaga dagay uwarà, à mok uwana məga anina. ²⁶ Masla mazlak akul, à Masasəđok tsikasla uwana Baba adəsəl à akul à waŋ, la sləm gulo kà, masla la uwana adətapahakulla tatak gesina, ŋga-

ha adàwula à akul à gəl uwana gədapàha à akul gesina aya."

²⁷ "Gəsak à akul ala lapiya à ahəj, gəvə à akul lapiya gulo. Gəvə à akul kà bokuba uwana gudəj à vok avà à akul aw. Kazamawla gəl aw, guba akəs akul babay aya aw. ²⁸ Katsənàw uwana gəgòd à akul kà, gədiy aṅulo. Ama gədàwula à waṅ à slaka aṅkul. Agayṅa kawoyaw gi kà, naka karabaw à kà uwana gəda à slaka Baba gulo, gəgòd à akul, kà uwana Baba la uwana mənḡa kà gi. ²⁹ Lagonay kà, gədapəhakulla vok à abà, kokudà mapak vok aṅa azlatatak uwaga, kà mok uwana adà-zlaṅalay kà, kadàdīṅawwal gəl à vok. ³⁰ Gəslala vok aṅa mabadma mənḡa anina aya aw, kà uwana sufəl aṅa gudəj à vok uwanay kà nekwa atsa à waṅ. Maslay aṅha la ahəj bə ḡuv lakəl gulo aw. ³¹ Ama say gudəj à vok asəlay, kà gəwoya Baba kəla, ḡgaha gədzà à ahəj kiya uwana asa à Baba. Sàw à afik mēda aṅami la abanay lagwa!"

Yesu kà matavəruk uwana av mayyay

15 Yesu agòd aya: "Gi la uwana gi matavəruk dziriga, Baba gulo kà dza aṅa guf matavəruk. ² Kəla ahəl matavəruk uwana av mayyay aw kà, asləh gi à vok ala. ḡgaha kəla ahəl uwana av mayyay kà adà-deslay, kà aṅa mav mayyay mənḡa aya. ³ Kà matapla uwanay gədatapaakullla kà, kadàgaw madadeslayga. ⁴ Nəbàw vok la gi, bokuba uwana gi la manəb vok gə la akul. Ahəl matavəruk aslala vok aṅa mav mayyay la aslasl gəl aṅha aw, say agay manəb vok gə, à iyà gə à vok. Kiya uwaga babay kaslawwal à vok aṅa madz à ahəj kokudà gəl aṅkul aw, say baṅa kanəbaw gi vok à vok."

⁵ "Gi la uwana gi matavəruk iyà gə, akul kà akul azlamazləzl vok gə. Dza uwana adza à ahəj la gi la abà, iyaw gulo akəlay la masla la abà, masla adàvə mayyay aṅuvaw, kà uwana kaslawwalla vok aṅa madàh tatak la kokudà gi aw. ⁶ Dza uwana adza à ahəj manəb vok gə la gi aw kà, taduw à uda la guf la abà, bokuba ahəl matavəruk makədfəval à vok ala gə, agula la abatà, tatsatsamay kà mabəkay à akəl à gay, ḡgaha akəl abad à gay ledfà. ⁷ Baṅa kadənəbaw vok la gi, ḡgaha bay gay gulo adənəb vok la akul la abà, nəvəw uwana asa à akul gesina, kadàbəzawwal. ⁸ Baṅa kavəw mayyay aṅuvaw, kadàgaw azlaməna matapla la slaka gulo. La uwaga la uwana mazləbay aṅa Baba gulo adəpəhla vok ala la slaka azladza. ⁹ Gəwoya akul la ləv tekula, bokuba uwana Baba gulo awoya gi. Dzàw à ahəj la masal gulo la abà. ¹⁰ Baṅa kakəsaw mapəhay gulo kà, kadàdzaw à ahəj la masal gulo la abà, kalkal bokuba uwana gəkəsəṅ mapəhay aṅa Baba gulo, ḡgaha gədzà à ahəj la masal aṅha la abà babay."

¹¹ "Gəpəh à akul uwaga kà, kà marabay gulo aṅa magay la akul la abà, ḡgaha marabay aṅkul babay aṅa

magay mahənlaga. ¹² Aganay mapəhay gulo: Wòyàw vok kà akul à akul, bokuba uwana gəwoya akul bay.

¹³ Masal la ahəj aduw aṅa dza, uwana av sifa aṅha kà aṅa azlaslawda aṅha aw. ¹⁴ Akul azlaslawda gulo, à baṅa kadahaw uwana "Dahəwwàṅ", gəgòd à akul gesina. ¹⁵ Dagay lakana kà, gədàzala akul ala azlamagamza aya aw, kà uwana magamza kà asəl tatak uwana mənḡa aṅha adəhəj aw. Ama gədàzalla akul ala azlaslawda, kà uwana tatak uwana gətəpla la slaka Baba kà, gədatap à akul ala babay suwaṅ. ¹⁶ Akul la uwana kakəsəwni gi aw, ama gi la uwana gəkəsəni akul, gəbək akul à ahəj kà kadaw aṅa mav mayyay, ḡgaha mayyay uwaga adasafay aṅa koksikoksi. Kiya uwaga Baba adàvə à akul dèwdèw tatak uwana kadànavaw la sləm gulo. ¹⁷ Gay uwana gəpəh à akul à vok à abà lagwa, say kawoyaw vok kà akul à akul."

Gudəj à vok à azina vok à Yesu ala la azladza aṅha

¹⁸ "Baṅa gudəj à vok azinakulla vok ala kà, sələw kà atsa vok à mazin gi vok ala dadəṅ teraṅa. ¹⁹ Agay kagaw azlaaṅa gudəj à vok kà, naka gudəj à vok awoya akul kà uwana akul azlaaṅha. Ama gətsatsəmàni akul, gəhəl akul à uda la abà, lagonay kà, akul azlaaṅa gudəj à vok aya aw, kà uwaga à uwana gudəj à vok azinakulla vok ala. ²⁰ Awula à akul à gəl, à uwana gəpəh à akul uwarə kà, magamza aduwa mənḡa aṅha aw. Baṅa tatəṛəb gi kà, tadətəṛərbah akul bay, ama baṅa takəs mapəhay gulo kà, tadəkəs mapəhay aṅkul babay. ²¹ Ama tadədfahakulla uwaga à vok gesina kà, kà ahəl gulo, kà uwaga à uwana tasəl dza uwana asləl gi à waṅ aw. ²² Agayṅa gətsà à waṅ kà aṅa mapəh à atà aw, kà naka tsakana aṅatà atəf à atà à gəl aw. Ama lagwa kà haṅay lakəl aṅa tsakana aṅatà la ahəj aya aw. ²³ Dza uwana azin gi vok ala kà, azina vok à Baba gulo ala bay. ²⁴ Agayṅa gədfah azlatatak nadzipo gə uwana dza adəhəj aw aw, kà naka tsakana atəf à atà à gəl aw. Ama tsa gədadəhah azlanadzipo uwaga kà, ḡgaha bə gotənaṅ kà, tazinek vok ala la Baba gulo. ²⁵ Ama uwaga apakà vok kà, kà magəf uwana à afik tatsətsèr à wakità mapəhay à abà: "Tadazingəṅ vok ala kà kiga pəra."

Yesu agòd à atà.

²⁶ Yesu agòd à atà aya: "Baṅa masla mazlak akul adàsa à waṅ, masla la uwana Masasəfok dziriga, uwana adəguwa à waṅ la slaka Baba gulo, gədàsləl à akul à ahəj à baṅa gədada à slaka Baba gulo. Masasəfok uwaga adàza sayda lakəl gulo. ²⁷ ḡgaha akul bay kadàzaw sayda gulo, kà uwana kagaw la gi dagay la madzəka."

16 "Gəpəh à akul uwaga kà, kà akul aṅa masak madiṅal gəl à vok aw. ² Tadəkudəkah akul à lag la gəy madəv kudà aṅa azla Yahudiya la aku. Kaslā adàsa à waṅ à uwana azladza uwana tadəkəfah akul,

tadàgoday kà: 'Sləray uwana mədehəŋ kà, akəs à Zəzagəla à gəl.' ³ Tadàh uwaga kà, kà uwana tasəl Baba aw, ŋgaha tasəl gi babay aw. ⁴ Ama gəpəh à akul uwanay kà, kà akul aŋa madzugway lakəl aŋha, kà baŋa adapa-ka vok kà, kà aŋa mawul à akul à gəl."

Sləray aŋa Masasədok Zəzagəla

"Uwana gəpəh à akul uwaga dagay madzəka aw kà, kà uwana gi la tataka akul la abà. ⁵ Lagonay kà, gəda à slaka dza uwana asləl gi à waŋ, ama dza la ahəŋ 'Kad à uwali', agod à gi la tataka aŋkul la abà, amiyaka tekula aw. ⁶ Ama mazaw la gəl adakəs akul kà uwana gəpəh à akul uwaga. ⁷ Ama gəpəh à akul la dziriga kà, aŋkul kà ŋuləm gəda aŋulo, kà uwana baŋa gəda aŋulo aw kà, masla mazlak akul atsa à ahəŋ à slaka aŋkul aw. Ama baŋa gi gəda aŋulo kà, gədàsləl à akul à ahəŋ. ⁸ Masla kà, baŋa adàsa à ahəŋ kà, adəpəhla à azladza gudəŋ à vok madzugway mawisiga aŋatà, lakəl aŋa tsakana, lakəl aŋa dziriga, ŋgaha lakəl aŋa seriya aŋa Zəzagəla. ⁹ Tadàvavar gəl aŋatà lakəl aŋa tsakana, kà uwana tadinj gi gəl à vok aw, ¹⁰ tavavar gəl aŋatà lakəl aŋa tatak dziriga, kà uwana gəda à slaka Baba gulo, ŋgaha kà, kadənəŋaw gi aya aw. ¹¹ Lakəl aŋa seriya babay kà, kà uwana sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay kà seriya adəkəsay."

¹² "Gi la azlagay aŋuvaw kà mapəh à akul, ama kaslawwalla vok aŋa makəsiŋ dadən aw. ¹³ Mok uwana Masasədok dziriga adəzlaŋalay kà, adədala akul la dziriga la abà gesina, kà uwana adəpəhay kà lakəl aŋa maslay aŋa gəl aŋha aw, ama adəpəhay kà lakəl aŋa uwana atsənəŋ, ŋgaha lakəl aŋa azlatatak uwana atsa à waŋ la huma la gay. ¹⁴ Masla adəpəhla mazləbay gulo ala, kiya uwana atsənəŋ la slaka gulo, la uwana adəzakulaŋ. ¹⁵ Kəla tatak uwana Baba akoray kà uwaga aŋulo, kà uwaga à uwana gəgod à akul kà, Masasədok Zəzagəla adəwula à akul tatak uwana abəzal la slaka gulo."

Mazaw la gəl adəpəka marabay

¹⁶ Yesu agod à atà: "Aŋa kaslà ŋuv kadənəŋaw gi aya aw, ama zwek la huma la gay ŋuv kadənəŋaw gi aya." ¹⁷ Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna matapla la slaka aŋha, tanəvəhà à vok kà atà kà atà: "Uwaga ma, mana asal magodəy ma? Agod à anu kà: 'Aŋa kaslà ŋuv kà mədənəŋəŋ gi aw, ama zwek la huma la gay aya kà mədənəŋəŋ gi aya, ŋgaha babay gəda à slaka Baba', agod aya. ¹⁸ Mana asal magodəy kaslà ŋuv ma? Mətsənà uwana asal mapəhay aw." ¹⁹ Yesu asəl kà asa à atà manaval. Kiya uwaga agod à atà: "Asafay à uwana gəpəh à akul uwaga aw, zwek la huma la gay kadənəŋaw gi aw, la lig la ahəŋ ŋuv kadənəŋaw gi aya. Lakəl ma aŋa uwaga à uwana kanavahaw vok takay? ²⁰ Gəpəh à akul la dziriga: Katawaw, katsahahaw hulo-

lo, ama gudəŋ à vok adərabay, kadəzamawla gəl, ama mazaw la gəl aŋkul kà, adəpəka marabay. ²¹ Baŋa mis azlà asekw à ahəŋ kà, mazaw gəl adal à vok, kà uwana kaslà matərabay aŋha adaslay, ama baŋa adasekw à ahəŋ kà, matərabay avikanj, kà uwana marabay kà uwana adayyi bəzi. ²² Kiya uwaga babay, akul la mazaw la gəl la abà la kaslà uwanay, ama gədənəŋ akul aya, ŋgaha ləv aŋkul adərabay. Dza la ahəŋ aslala vok kà mazəbakulla marabay ala tetuwa aw."

²³ "Baŋa mavakay uwatà adasa à waŋ kà, kadənəvaw gi tatak la sləm gulo aya aw. Gəpəh à akul la dziriga: Kəla tatak uwana kanəvaw la sləm gulo kà, Baba adəvə à akul uwaga gesina. ²⁴ Tsərah à lakana dadən kà, kadanəvaw tatak la sləm gulo aw. Nəvəvə ŋgaha kabəzawwal, ŋgaha kà marabay aŋkul aŋa mahənla."

Yesu kà adəkədəsl à gudəŋ à vok

²⁵ "Gəpəh à akul azlatatak uwaga gesina kà la gay la gay la abà, ama kaslà atsa à waŋ à uwana gədəpəh à akul kà la gay la gay la abà aya aw. Gədəpəh à akul kà la dazuwaya lakəl aŋa Baba gulo. ²⁶ Baŋa mavakay uwaga adaslay kà, gədədəv kudu à Baba kà aŋkul, gəgod magay aw. ²⁷ Kà uwana Baba la gəl aŋha awoya akul. Awoya akul kà, kà uwana kawoyaw gi, kà uwana kadinəwwal gəl à vok, kà gəsà à waŋ la slaka aŋha. ²⁸ Gəsà à waŋ à gudəŋ à vok kà, gəsà à ahəŋ kà la slaka Baba. Lagwa kà, gəda à slaka Baba, gəsak à gudəŋ à vok à ahəŋ."

²⁹ Azlaməna matapla la slaka aŋha tagodəl: "Lagonay kà, kapəhay la dazuwaya, kokudu la gay la gay la abà zlə. ³⁰ Lagwa kà, mədasəlay kà kasəl tatak gesina, ŋgaha kanəkudu kà dza aŋa manav à ka tatak aw. Mədiŋal gəl à vok kà ndzer, kasà à ahəŋ kà la slaka Baba Zəzagəla." ³¹ Yesu agod à atà: "Kadinəwwal gəl à vok adəgay lagwa ay? ³² Kaslà adàsa à waŋ, lagwa kà adasa à waŋ, uwana kadəsləhaw gəl à ahəŋ uwabeyuwi adədiŋ aŋha à mtəga aŋha, kadəsakaw gi à ahəŋ kokudu gulo. Ama la dziri kà, gi kokudu gulo aw, kà uwana anu la Baba gulo. ³³ Uwana gəpəh à akul uwaga gesina kà, kà akul aŋa magay la lapiya la maham gay à vok la abà la gi. Akul kà, kadəsaw ŋgərpə la gudəŋ la vok, ama kurit yewdi, agod à akul aw! Kà uwana gədəkədəsləla gudəŋ à vok."

Yesu adəv kudu kà aŋa azlaməna matapla aŋha

17 Mok uwana Yesu adəpəh gay uwaga à gay gesina kà, anəŋà à zagəla, agod: "Baba, kaslà kà adaslay. Pəhla mazləbay aŋa Kona aŋak ala, ŋgaha Kona aŋak apəhla mazləbay aŋak ala suwaŋ, ² kà uwana kavəl maslay lakəl aŋa azladza gesina la vədah, kà masla aŋa mav sifa adəv à gay aw à azladza uwana kabəkəkal atə gesina. ³ Sifa adəv à gay aw kà, kà aŋa azlauwana tasəl ka pəra, à kak Zəzagəla dziriga gə,

ngaha kà masəlay Yesu Kristu uwana kasləl à ahəj. ⁴Gədapəhla mazləbay aṅak ala la vədah, gədadəvəj à gay sləray uwana kaf à gi à ahəl kà madəhəj. ⁵Lagwa zlà kà, Baba kà, vā à gi mazləbay uwana gəgà la masla la huma aṅak mok uwana gudəj à vok aləg madzəka dāj zlà.”

⁶“Baba, azladza uwana kabək à gi, atà la gudəj uwanay la vok kà, gədapəhatàla kak, kà uwana atà tagay azlaaṅak, ngaha kabək à gi atà, lagwa kà, atà takəs gay aṅak. ⁷Lagwa kà dèwdèw tatak uwana kavà à gi kà, tasəl kà, atsa à ahəj la slaka aṅak. ⁸Kà uwana gəpəh à atà ala gay uwana kapəh à gi à ahəl kà mapəh à atà, takəs, tasəl ndzer kà gəsà à waṅ la slaka aṅak, ngaha kà kak la uwana kasləl gi à waṅ.”

⁹“Baba gədəv à ka kudà kà aṅatà. Awkà gədəv kudà kà gudəj à vok aw, ama kà aṅa azlauwana kabək à gi atà à ahəl, kà uwana azlaaṅak. ¹⁰Dèwdèw tatak uwana aṅak kà aṅulo, dèwdèw tatak uwana aṅulo bay kà, uwaga kà aṅak, kà uwaga à uwana mazləbay gulo apəhla vok ala la azlatatak uwaga la abà gesina. ¹¹Gi kà, gi la gudəj la vok aya aw, ama atà kà, atà la gudəj la vok. Gi kà gəda à slaka aṅak Baba tsikasla, nəṅla atà la ndzəda aṅa sləm aṅak uwana kavà à gi, kà atà aṅa magay tekula, bokuba uwana məgaw tekula anu səla. ¹²Mok uwana gi la slaka aṅatà gəfà à atà sləm la maslay aṅa sləm aṅak, sləm uwana kavà à gi. Gəpəhla atà, amiyaka tekula aṅatà bay kà, azàla aw. Say dza uwana naka azilà, wakità agòd kà magəd uwana à afik, wakità agòd pəra. ¹³Ama lagonay kà, gəda à slaka aṅak, à uwana gəpəh kiya uwanay kà, kà uwana gələg la gudəj la vok dadəj, kà atà aṅa mabəzal marabay gulo la huđ aṅatà, marabay uwana mahənlaga. ¹⁴Gi, gəvā à atà gay aṅak, ngaha gudəj à vok azin atà vok ala, kà uwana azlaaṅa gudəj à vok aw, bokuba gi uwana gi aṅa gudəj à vok bay aw. ¹⁵Gədəv à ka kudà kà mahəl atà à uda la gudəj la vok aw, ama aṅa manəṅla atà kà mawisiga. ¹⁶Atà kà azlaaṅa gudəj à vok aw, bokuba gi, uwana gi aṅa gudəj à vok aw. ¹⁷Pàk atà ala kà azlaaṅak, gay aṅak kà dziriga pəra. ¹⁸Gi gədasləl atà à gudəj à vok, bokuba uwana kasləl gi à ahəj à gudəj à vok. ¹⁹Gəvā à ka sifa gulo gesina kà aṅatà, kà atà babay aṅa magay azlaaṅak la dziriga.”

²⁰“Gədəv kudà kà, kà aṅatà pəra aw, ama kà aṅa azlauwana tadədiṅ gi gəl à vok, à kapəhla ala aṅatà bawbaw bay.” ²¹“Gədəv kudà kà atà gesina aṅa magay tekula. Baba, tagay tekula la anu bokuba kak la gi babay anu tekula pəra, gudəj à vok aṅa masəlay kà kak kasləl gi à waṅ. ²²Baba gəvā à atà mazləbay uwana kavà à gi, kà atà aṅa tagay tekula bokuba anu səla uwana anu tekula. ²³Gəgay la atà la abà, ngaha kak babay məgaw anu səla, kà magay tekula la slaka gà. Ngaha gudəj à vok aṅa masəlay kà kak la uwana

kasləl gi à ahəj haday, ngaha kà kak kawoya atà bokuba uwana kawoya gi.”

²⁴“Baba, kak kavà à gi atà, asa à gi kà atà tagay la slaka uwana gədəgay, ngaha kà atà aṅa manəṅ mazeləbay gulo, uwana kavà à gi, kà uwana kawoya gi dagay uwana kaləg madəh gudəj à vok. ²⁵Baba dziriga, gudəj à vok asəl ka aw, ama gi kà gəsəl ka, ngaha azlauwana babay kà tasəl ka kà kak la uwana kasləl gi à ahəj. ²⁶Lagwa gəpəhatàla kak, ngaha gədapəhatàla kak aya, kà masal aṅak uwana kawoya gi aṅa magay la atà babay, ngaha gi babay aṅa magay la atà.”

Makəs Yesu

(Mata 26.47-56; Mark 14.43-50; Luka 22.47-53)

18 Kiya uwaga mok uwana Yesu adadəv madəv kudà à gay kà, ahəd la azlaməna matapla la slaka aṅha à gay dərəv à uda anik aṅa mukwà Kidəron. La abatà kà, gəy aləl la ahəj adà à abà la azlaməna matapla la slaka aṅha. ²Yudas masla matal kaf à Yesu à gəl babay kà, asəl slaka uwatà, kà uwana Yesu adàha à abatà kwà à kwà la azlaməna matapla la slaka aṅha. ³Yudas zlà, ahəd à gəy aləl à abà la maham à ahəj slodzi, la azlaməna manəṅla gəy Zəzagəla la tsəh. Azladza uwaga kà azlamadzahaga aṅa mav tatak la azla Farisəya la uwana tabəkəl à tsəh, tahəl fənəs la matəvani à akəl à ahəl. ⁴Kiya uwaga Yesu kà asəl tatak uwana adəbəzal gesina, azà à vok à awtəy à slaka aṅatà, agòd à atà: “Uwa, kayahaw uwa?” ⁵Tawulà ala, tagòd: “Yesu, zil Nazaret.” Yesu agòd à atà: “Giga la uwanay, à uwana kayahaw!”

Yudas uwana atəl kaf à gəl, la abatà atà nna. ⁶Mok uwana ‘Gəga la uwanay’, Yesu agòd à atà kà, tawul à lig, tatəd à vədah. ⁷Yesu anəv à atà aya, agòd à atà aya: “Uwa, kayahaw uwa?” Tagòdal: “Yesu, zil Nazaret.” ⁸Yesu agòd à atà: “Gəga la uwanay, gədagod à akul aw takay? Baṅa gi kayahaw kà, sàkəw azlaanik uwaga tada aṅatà!” ⁹Kiya uwaga la uwana gay uwana Yesu apəh uwarà, agəd à afik: “Baba, azladza uwana kabək à gi à ahəl kà, amiyaka tekula aṅatà kà adazila aw.” ¹⁰Katsakar la Səmon Piyer la ahəl, abəd katsakar à lag, adədla mayà aṅa məṅ madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, akədəval sləm ahəl kaf lakəl ala, sləm aṅa mayà uwatà kà Malkus. ¹¹Yesu agòd: “Hay, Piyer, wulà katsakar aṅak à gəy aṅha à agu. Kadzugw kà ‘Gəsa ngəpəra à uda la kətsaw uwana la abà Baba avà à gi aw’, kagod takay?”

Tadala Yesu à huma Hanas

¹²Maham à ahəj slodzi, la azlaməṅga aṅatà, la azlaməna manəṅla gəy Zəzagəla aṅa azla Yahudiya tahamà à Yesu à adi, takəs, tawədəj. ¹³Terəṅa kà, tadàlla à mtəga aṅa Hanas dadəj. Hanas kà tsinay aṅa Kayyif, uwana masla la uwana məṅ madzahaga aṅa

azlamëna mav tatak à Zëzagëla la mavay uwatà la tsëh. ¹⁴ Tekedik kà, Kayyif la uwana avà sawaray à azla Yahudiya: “Nulëm kà dza tekula amëts à kà azladza gesina aña mamëts à gay”, agòd tekedik.

“Gësäl Yesu aw”, Piyer agod

(Mata 26.69-70; Mark 14.66-68; Luka 22.55-57)

¹⁵ Sëmon Piyer atà la masla matapla anik tanëfà Yesu. Masla matapla anik uwatà kà, mënj madzahaga asël, tahàd à gày à kodal à abà la slaka la Yesu, à kodal aña mënj madzahaga uwaga à abà. ¹⁶ Ama Piyer agòd à gay gamagày. Kiya uwaga masla matapla anik uwana mënj madzahaga asël, asà à uda abadma la mis uwana anëjla gamagày kà mav tetëvi à Piyer, kà mad à gày. ¹⁷ Mis uwana anëjla gamagày agòd à Piyer: “Kak babay kà kak masla matapla aña zil uwanay aw takay?” “Awan, awan, gi la abà aw”, Piyer agòd.

¹⁸ Anasl la ahëj, azlamëna slëray, la azlamëna manëjla tavatsà akàl à ahëj, kà madz la ahëj la adi. Piyer babay adzà à akàl à adi la slaka añaatà.

Mënj madzahaga Hanas anava Yesu la gay ala

(Mata 26.59-66; Mark 14.55-64; Luka 22.66-71)

¹⁹ Mënj madzahaga aña azlamëna mav tatak uwana anavà Yesu lakël aña azlamëna matapla la slaka aña, lakël aña matapla aña uwana atàpla à azladza.

²⁰ Yesu agòd: “Gëpëhähäh gay à azladza la dazwaya, gëtàpähàtala azlatatak la azlagày madëv kuða la aku, ngaha la mënj gày Zëzagëla la aku, la slaka uwana azla Yahudiya tahàmähà gay à vok gesina, gëhadà tatak à ahëj aw. ²¹ Kà mana kanav gi tatak aya ma? Nàv à azladza uwana tatsëb gi slëm lakël aña azlagay uwana gëpëh à atà gesina. Atà tasël la lela lakël aña uwana gëpëh à atà.” ²² Uwana Yesu apëh gay uwaga kà, masla manëjla anik uwana la makëla aña, akëdë-val mamits à ahàl la magòd: “Kiya uwaga la uwana kaula à mënj madzahaga aña azlamëna mav tatak à Zëzagëla à adi takay?” ²³ Yesu agòd: “Baña gëpëh mawisiga kà pëhgëla mawisiga uwatà. Ama baña dziriga gëpëh ma, kà mana kadëd à gi kiya uwanay ma?”

²⁴ Hanas aslël masla la mawadënga à slaka Kayyif mënj madzahaga.

Piyer agod aya kà: “Gësäl Yesu aw”

(Mata 26.71-75; Mark 14.69-72; Luka 22.58-62)

²⁵ La mok uwatà Sëmon Piyer la abatà à vud akàl à vok. Tanavàlla gay ala: “Kak babay, kak tekula aña azlamëna matapla aña zil uwanay aw takay?” Ama Piyer awulà à uda, agòd: “Awan, awan, gi la abà aw!”

²⁶ Tekula la tataka aña azlamagamza aña mënj madzahaga aña azlamëna mav tatak à Zëzagëla la abà, uwana yaga aña dza uwana Piyer akëdëval slëm lakël ala, agòd: “Kak à uwana gëneña ka la gày alàl la abà,

akul sëla aw takay?” ²⁷ “Gi aw!”, Piyer agòd aya, katskats mewgdzagalan awiyà la kaslà uwatà.

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.1-2,11-14; Mark 15.1-5; Luka 23.1-5)

²⁸ La gay bebëj bëj, tasëlla Yesu à uda la mtëga Kayyif, tadàlla à mtëga gumna aña azla Rom. Ama azla Yahudiya tadà à gày la mtëga aña gumna aw, kà uwana wakità mapëhay añaatà avà à atà tetëvi aw, kà uwana baña tadà à gày kà, adatàla àläh à vok, taslala vok aña mazuw tatak may aña madëvaday Paska aw. ²⁹ Kà uwaga à uwana gumna Pilatus asà à uda à slaka añaatà, anàv à atà lakël: “Ma aña mana kapuwaw gudzi à dza uwanay à gël ma?” ³⁰ Tagòd: “Agayña agay dza mawsiga aw kà, naka mësllala vok aña mav à ka à ahàl aw.” ³¹ Pilatus agòd à atà: “Dàwla, kadàdahawla seriya à gël ankul bokuba uwana wakità mapëhay ankul apëhay.” Azla Yahudiya tagòd: “Tetëvi la ahëj kà aña-mi aña madäh seriya mamëtsay à dza à gël aw.”

³² Uwaga apakà vok aña magòd gay aña Yesu à afik, apëh lakël aña mamëtsay aña. ³³ Kiya uwaga Pilatus awulà à gày, azàla Yesu, agòd: “Kak, Sufël aña azla Yahudiya ay?” ³⁴ Yesu agòd: “Kapëh uwaga ma la gël anjak ay? Awma azlaanik tapëh à ka magay ay?” ³⁵ Pilatus agòd: “Gi zil Yahudiya suwan ay? Azlayaga anjak dardar gà, la azlamadzahaga aña azlamëna mav tatak à Zëzagëla la uwana tavà à gi kak, mana kadahàn takay ma?” ³⁶ Yesu agòd: “Makoray gulo kà aña gudëj à vok uwanay aw, agayña makoray gulo kà aña gudëj à vok uwanay kà, naka iyay, azlamëna slëray gulo tagòday kà mav à gi à ahàl aña azla Yahudiya aw. Ama kiya uwaga aw, makoray gulo kà aña gudëj à vok uwanay aw.” ³⁷ Pilatus agòd: “Lagwa ma kak Sufël ay?” Yesu agòd: “Bokuba uwana kapëh kà, gi Sufël. Tàyà gi, gësà à ahëj à gudëj à vok kà, kà mapëh dziriga. Uwabeyuwi uwana asal dziriga atsëb slëm à dziriga uwana gëpëhay.” ³⁸ “Mana à dziriga ma?”, Pilatus agòd.

Seriya mamëtsay atëd à Yesu à gël

(Mata 27.15-31; Mark 15.6-20; Luka 23.13-25)

Mok uwana adapëh gay uwaga, Pilatus asà à uda aya, kà mad à slaka azla Yahudiya, adzàdàtàn ala, agòd à atà: “Gëbëz à tatak uwana adukwla zil uwanay à ahëj aw. ³⁹ Ama bokuba uwana zagëla ankul kà, gëdàwa à akul gël à masla danay tekula këla madëvaday Paska ma. Lagwa ma asà à akul gëduwa à akul gël à Sufël aña azla Yahudiya ay?” ⁴⁰ Kiya uwaga tadzëkà mawiyay: “Awan, masla aw! Barabas la uwana asa à anu!” Tekedik Barabas uwatà kà, agà kà masla nabëra.

19 Kiya uwaga Pilatus avà à atà tetëvi kà masläh Yesu ala la kurpi. ² Azlaslodzi taslëslëp gabaga aña atàk kà mawad à Yesu à gël, ngaha tatsàkwà à de-

ri mativga gâ à abà vikuza. ³ Tazà à vok à slaka aŋha, ŋgaha tagòdal: “Ayyi, Sufèl aŋa azla Yahudiya!” Ngaha tazlâb la mamèts à ahâl.

⁴ Kiya uwaga Pilatus asà à uda aya, agòd à maham à ahèŋ dza, agòd à atà: “Gètsakulla à uda à abanay. Kà akul aŋa masèlay kà tatak la ahèŋ à uwana azlayla kà madukwla seriya à gèl aw.” ⁵ Yesu asà à uda la gabaga aŋa atàk lakèl, la deri mativga la vok vikuza. Ngaha Pilatus agòd à atà: “Aganay dza zlà!” ⁶ Ama uwana azlamadhaga aŋa azlamèna mav tatak à Zèzagèla, la azlamèna manèŋla gày Zèzagèla tanèŋàŋ kà, tadzèkà mawiyay: “Zlèl masla à ahàf à adi, zlèl masla à ahàf à adi!” Pilatus agòd à atà: “Zlèlâw masla à ahàf à adi la gèl aŋkul, kà uwana gèbèzà à tatak uwana gèdahalla seriya à gèl aw.” ⁷ Azla Yahudiya tagòdal: “La wakità mapèhay gami la abà kà, mapèhay gami agòd kà: Azlayla à vok amètsay kà uwana: ‘Gi la gèl gulo kà, gi Kona aŋa Zèzagèla’, agòd.”

⁸ Mok uwana Pilatus atsèna gay uwatà, guba akès kaykay aya. ⁹ Awùl à gày, ŋgaha anàv à Yesu: “Kasà à waŋ ma la ala tak la?” Ama Yesu kà awulà gay à uda aw. ¹⁰ Kiya uwaga Pilatus agòdal: “Asà à ka mabadgèma aw ay? Kasèl kà gi la maslay aŋa maduwa ka gèl, ŋgaha bay kà, gi la maslay aŋa mazlèl ka à ahàf à adi aw takay?” ¹¹ Yesu agòdal: “Kak la maslay lakèl gulo aw, say baŋa uwana Zèzagèla avà à ka dagay la afik pèra. Kà uwaga à uwana dza uwana avà à ka gi à ahâl la uwana aduwa ka la tsakana gesina.” ¹² Dagay la mok uwatà Pilatus ayàh tetèvi kà maduw gèl à Yesu. Ama azla Yahudiya tadzèkà mawiyay: “Baŋa kasak à dza uwaga kà, kak slawda aŋa mèŋ sufèl aya aw! Kèla dza uwana ‘Gi sufèl’, agòd kà, masla mèzam aŋa mèŋ sufèl!”

¹³ Mok uwana Pilatus atsèna gay uwaga kà, awùlla Yesu à uda aya, adzà à kursi aŋa seriya à afik, la slaka uwana tazalalla Pave (Uwaga asal magòday: slaka akur madèlay gay gâ, la gay Ibèranèŋkowen *Gabbatha*, tagòdal) ¹⁴ Uwaga kà, agà vud madàh vok aŋa vud madèvaday Paska, la tataka afats. Pilatus agòd à azla Yahudiya: “Masla la uwaga à Sufèl aŋkul!” ¹⁵ Ama tadzèkà mawiyay: “Kèd masla, kèd masla, zlèl à ahàf à adi!” Azlamèŋ madzahaga aŋa azlamèna mav tatak à Zèzagèla tagòd: “Sufèl gami anik la ahèŋ aw, say mèŋ sufèl aŋa azla Rom pèra.” ¹⁶ Kiya uwaga Pilatus avà à atà Yesu à ahâl, kà atà aŋa mazlèl à ahàf à adi. Kiya uwaga tadàla Yesu.

Tazlèl Yesu à ahàf à adi

(Mata 27.32-44; Mark 15.21-32; Luka 23.26-43)

¹⁷ Yesu asà à uda la gudèŋ la abà, ahàf uwana tadè-zlèllal à adi lakèl aŋha, kà mad slaka uwana tazalalla slaka aslasl takas à gèl. (Tazalalla *Golgota* la gay Ibèranèŋkowen) ¹⁸ La abatà la uwana, azlaslodzi tazlèl Yesu à ahàf à adi. La kaslà uwatà la uwana tazlèl azladza

sèla à ahàf à adi atà nna, tekula la ahâl kaf, tekula la ahâl gudzay aŋha. Yesu la tataka la abà.

¹⁹ Pilatus avà à atà tetèvi kà matsetser wakità kà maf à ahàf à adi lakèl aŋha. Aganay matsetseray gâ uwana tatsetsèr: YESU ZIL NAZARET, SUFÈL AŊA AZLA YAHUDIYA. ²⁰ Azla Yahudiya aŋuvaw tadzèŋàh matsetseray uwatà, kà uwana slaka uwana tazlèl Yesu à ahàf à adi, kà nekwa la mad à huđ gudèŋ à abà, matsetseray gâ uwana tatsetsèr kà la gay Ibèranèŋkowen, la gay latin, ŋgaha la gay gèrèk. ²¹ Kiya uwaga azlamadhaga aŋa azlamèna mav tatak à Zèzagèla uwana la tataka azla Yahudiya la abà, tagòd à Pilatus: “Matsetseray uwanay: Gi Sufèl aŋa azla Yahudiya, kagòd kà kità aw, ama tsetsèr kà: Dza uwanay la uwana agòd kà: ‘Gi Sufèl aŋa azla Yahudiya’, agòd, kagòday.” ²² Pilatus agòd: “Uwana gèdatsetseray kà, adza à ahèŋ kiya uwaga pèra.”

²³ Mok uwana azlaslodzi tazlèl Yesu à ahàf à adi kà, tahèl lukut aŋha, tavàhàŋ ala slaslaka ufađ, kèla slodzi abèzal slaka tekula, tekula. Tahèl deri aŋha uwana madzèbayga vok aw, tsèràh à afik, tsèràh à vèdah.

²⁴ Azlaslodzi tagòd à vok kà atà kà atà: “Mèkwaha deri uwanay ala aw, ama mètsà tsatsa lakèl kà anu aŋa masèl dza uwana agèdal.” Uwanay apakà vok kà magèd gay uwana à afik wakità Zèzagèla apèh:

“Tavàhà lukut gulo la tataka aŋatà la abà, tatsà tsatsa la lukut gulo lakèl.” †

Kiya uwanay la uwana azlaslodzi tadahàŋ zlà.

²⁵ Nekwa la ahàf uwana tazlèllal Yesu à adi kà, iyà aŋha atsizl à abatà, atà la deda aŋha duguga, mis aŋa Kèlopas, ŋgaha Mariyama dæg zla Magdala. ²⁶ Yesu anèŋà iyà aŋha, la makèla aŋha masla matapla uwana awoyàŋ kaykay. Yesu agòd à iyà aŋha: “Mis uwanay kà kona aŋak la uwaga.” ²⁷ Ngaha agòd à masla matapla uwaga: “Iyà aŋak la uwaga.” Dagay vud uwatà, masla matapla azèb à mtèga aŋha.

Mamètsay aŋa Yesu

(Mata 27.45-56; Mark 15.33-41; Luka 23.44-49)

²⁸ Uwana uwaga adada à lig gesina, Yesu asèl tatak gesina kà adadèv à gay, apèh uwaga kà mahèŋ gay uwana ala matsetseray agòd: “Nèlay aza à gi.” †²⁹ Iyaw hamhamga la ahèŋ la abatà la daraw gâ dèŋèra. Azlaslodzi tadùw sawsaw à iyaw hamhamga uwaga à abà, tafà à kavak à gay kà madziyla à afik aŋa makokuzay.

³⁰ Mok, uwana adakokuz iyaw uwaga, Yesu agòd: “Lagwa kà adagay diga!” Akèsà gèl à ahèŋ, amèts.

Slodzi azlèla makèla à Yesu ala la atsèkad

³¹ Uwaga kà mavakay madàh vok aŋa maduw lèv, asà à azla Yahudiya kà, azlavok adza à ahèŋ la ahàf à adi tsèràh à mavakay maduw lèv aw, kà uwana mavakay

† 19.24 Mahabay 22.18 †† 19.28 Mahabay 69.21; 22.15

uwatà kà mavakay mapis ala gay à vok gè, tanàv à Pilatus kà, takàlànhà à atà asik ala, kà mahèl vok à ahèj la ahàf la adi. ³² Kiya uwaga azlaslodzi tasà à wañ takàlànhà asik à matera ala, la aña masèla, uwana la makèla aña Yesu lakèl la slaka gè. ³³ Uwana tabèz à Yesu à vok kà, tanèjàn kà adamètsay. Kà uwaga à uwana takàlla ala asik ala aw. ³⁴ Ama tekula aña azlaslodzi azlèl ala makèlla la atsèkad, batsàrà añiz la iyaw asà à uda. ³⁵ Dza uwana azàñ lakèl aña tatak uwaga apakà vok gesina kà, azàñ lakèl aña kà dziriga, masla bay kà asèl kà uwana anèjà, akul babay kà kaslaw aña madiñal gèl à vok. ³⁶ Uwanay apakà vok kà gay aña matsetseray aña magèd à afik ndzer:

'Tadàkèlah aslasl aña ala aw.' †
³⁷ La azlaslaka anik la wakità la abà agòd aya kà:
 'Tadànèj dza uwana tazlèlàn ala la ahàf la adi.' ††

Maf Yesu à zəvay à agu

(Mata 27.57-61; Mark 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ Uwana uwaga adada à lig, Yusufu zil gudèj Ari-mate, anàv tetèvi la slaka Pilatus kà mazèb vok aña Yesu. (Yusufu kà masla matapla la slaka Yesu la gèl à gèl, kà uwana guba azèj kà azla Yahudiya) Pilatus avàl tetèvi. Kiya uwaga Yusufu asà à wañ, azèb vok aña Yesu à ahàf à adi ala. ³⁹ Nikodemus, zil uwana ahàd à slaka Yesu la vèd, asà à wañ à slaka aña bay, matèrsin, la azlaahàf kidzidzi uwana mahamala gay à vok gè la ahàl, mahanay aña kà kilo dzik makèr (Bokuba tasà kulo gèl aña zlo) ⁴⁰ Tazèb vok aña Yesu atà sèla, tafàdal bafta à adi, tadahàhal azlatatak mazinay gèl à vok, uwana zagèla aña azla Yahudiya, kà mazèb dza à uda, à baña adamètsay. ⁴¹ La slaka uwana tazlèl Yesu à ahàf à adi kà, gày alàl la ahèj la abatà. La gày alàl uwatà la abà kà, zəvay mawga la ahèj, taf dza à agu didi aw. ⁴² Bokuba uwana vud madàh vok aña vud maduw ləv aña azla Yahudiya kà, tafà Yesu à agu la abatà, kà uwana zəvay kà nekwa.

Mawul à uda la mamètsay aña Yesu

(Mata 28.1-8; Mark 16.1-8; Luka 24.1-12)

20 Bèj la zay la tsèh vud maduw ləv aña azla Yahudiya, Mariyama dæg zla Magdala, ahàd à gèl zəvay. Masla anèjà kà akur uwana la zəvay la gay kà, matakoslal à ama ala gè. ² Adà aña la mahoyay, abèz à Səmon Piyer à vok, atà la masla matapla anik uwana Yesu awoyàn kaykay, agòd à atà: "Sufèl kà, tazèb à lag la zəvay la aku, mèsèl slaka uwana tadàlla à abà aw." ³ Piyer atà la masla matapla anik uwanay tahàd à gèl zəvay. ⁴ Tahàd la mahoyay, tahòy, ama masla matapla anik uwanay aduwà Piyer la mahoyay, atsà vok à gèl zəvay. ⁵ Atsòñ gèl à agu, anèjà bafta la vèdah la aku, ama adà à agu aw. ⁶ Səmon Piyer, uwana asà à wañ la

† 19.36 2Musa 12.46; 4Musa 9.12; Mahabay 34.20 †† 19.37 Zakari 12.10

lig la ahèj, adà à agu. Masla anèjà bəfta la vèdah, ⁷ la nalbət uwana tafafàd à Yesu à gèl, masla kà, adəbanì vok la bafta aw, mafafad à abà gè la slaka anik kokuda gèl aña. ⁸ La lig la ahèj, masla matapla uwana atsà vok à gèl zəvay, adà à agu suwan. Anèjà, ngaha adiñal gèl à vok. ⁹ (Tekedika la kaslà uwatà kà, azlaməna matapla tatsənà godega aña wakità, uwana Yesu adàwula à uda la mamètsay agòd, dadàn aw) ¹⁰ Ngaha azlaməna matapla sèla uwatà tawul aña.

Yesu apəhla vok à Mariyama uwana dæg zla Magdala

(Mata 28.5-10; Mark 16.9-11)

¹¹ Mariyama atsizilla ahèj la gay zəvay la matuway. Uwana atuway kà, atsòñ gèl à zəvay à agu kà manərəzay, ¹² ngaha anèjà azlamalika sèla la lukut medekuga la vok tèlla, tadzàh madzay la slaka uwana hənà Yesu à ahèj. Tekula adzà madzay lakèl gè, anik adzà madzay la godega gè. ¹³ Azlamalika uwaga tanəvalla gay: "Mis, kà mana katuway ma?" Mis agòd à atà: "Tazèb vok aña Sufèl gulo, gəsèl slaka uwana tadàlla à abà aw." ¹⁴ La mapəh gay uwaga la gay la, agolà vok, ngaha anèjà Yesu. ¹⁵ Yesu anəvalla gay ala: "Mis, kà mana katuway ma? Uwa kayahay uwa?" Mis adzəgw kà masla sləray guf, agòd, à uwana apəhal kiya uwanay: "Baña kak kazèb kà, pəhgəla slaka uwana kafà à abà, kà gəday, gədàzəbay." ¹⁶ Yesu agòdal: "Mariyama!" Fətsal, Mariyama agolà vok à slaka aña, ngaha agòdal la gay Ibəranəjkowen: "*Rabbuni!*" (Uwana asal magòday: Mənga gulo) ¹⁷ Yesu agòdal: "Kakəs gi à ahèj aw, kà uwana gədàda à afik à slaka Baba gulo aw. Ama hād, kadəgòd à azladedə gulo kà gədàda à afik à slaka Baba gulo, uwana Baba añkul babay, à slaka Zəzagəla gulo uwana Zəzagəla añkul babay." ¹⁸ Kiya uwaga Mariyama dæg zla Magdala azà gay uwaga à azlaməna matapla: "Gədanəj Sufèl!" Ngaha atəgw a atà tatak uwana apəhal gesina.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aña

(Mata 28.16-20; Mark 16.14-18; Luka 24.34-49)

¹⁹ La gay mokokhu aña vud maduw ləv aña azla Yahudiya uwatà, azlaməna matapla tahamà gay à vok la gày anik la aku, tatsàkà à gamagay à ama la tsəkurum, kà uwana guba azà à atà kà azla Yahudiya. Yesu asà à wañ, atsizl à tataka aña atà à abà, agòd à atà: "Lapiya aga la aku!" ²⁰ Uwana adapəh à atà uwaga, apəhatàla ahàl aña la makèla aña. Azlaməna matapla tahèn ala la marabay à kà uwana tanèjà Sufèl. ²¹ Yesu agòd à atà aya: "Lapiya aga la aku, bokuba uwana Baba aslèl gi à wañ kà, gi babay kà gəsəlèl aku suwan." ²² La lig aña uwaga la ahèj, afətà à atà afad à gèl, agòd à atà: "Bèzəw Masasədok Zəzagəla! ²³ Uwabeyuwi uwana kamatsawwalla tsakana ala kà, adəbèz

mamatsila. Azlauwana kamatsaw à atà tsakana ala aw kà, tadàbèz mamtsila babay aw."

Yesu atà la Tomas

²⁴ Mok uwana Yesu asà à waŋ kà, Tomas, tekula aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla, (Uwana tazalal vəgal), la uwana agà la tataka aŋatà la abà, à mok uwana Yesu asà à waŋ aw pəra. ²⁵ Azlaməna matapla anik tagòdal: "Mənəŋə Sufəl!" Ama Tomas agòd à atà: "Baŋa gədənəŋəŋ azlamokfak aŋa mamasamasa uwana la ahəl aŋha aw kà, gədiŋal gəl à vok aw, say baŋa gədətəp gay gəl ahəl gulo à amik, aŋa mamasamasa uwatà à abà dadən, ŋgaha gətəp ahəl gulo à amik uwana à abà la makəla aŋha aw kà, gədiŋal gəl à vok aw!"

²⁶ Bə la mad à abà aŋa kasukwa uwatà aya kà, azlaməna matapla tahamə gay à vok la kay aya. Vud uwatà kà, Tomas la tataka aŋatà la abà. Gamagəy matsakahay gə la tsəkurum, ama Yesu asà à waŋ, atsi-zl à tataka aŋatà à abà, la magoɗay: "Lapiya aga la akull!" ²⁷ Ŋgaha agòd à Tomas: "Tomas, təp gay gəl ahəl aŋak à abà la abanay, ŋgaha nərèz makəla gulo, sək à matsigay, diŋal gəl à vok pəra." ²⁸ Tomas agòdal: "Sufəl gulo, Zəzagəla gulo!" ²⁹ Yesu agòdal: "Kà uwana kadanəŋ gi pəra, à uwana kadiŋal gəl à vok ay? Marabay la azlauwana tadiŋal gəl à vok la kokuda manəŋ gi!"

Godega aŋa wakità uwanay

³⁰ Yesu adahà azlanadzipo anik la huma aŋa azlaməna matapla aŋha aŋuvaw, uwana tatsetsèr à wakità uwanay à abà aw. ³¹ Ama uwana agà la abà kà tatsetsèr kà, kà akul aŋa madiŋal gəl à vok kà Yesu kà Kristu, ŋgaha Kona aŋa Zəzagəla. La madiŋal gəl à vok uwaga kà akul kabəzaw sifa adəv à gay aw, la masla la abà.

Yesu apəhla vok à azlaməna matapla mədəf

21 La lig aŋa uwaga la ahəŋ aya, Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha, la gay dərəv Tiberiya, la kuba uwanay uwana apəhatàla vok: ² Səmon Piyer, la Tomas (Uwana tazalalla vəgal), Natayel, uwana la Kana aŋa Galili, azlabəza aŋa Zebede, la azlaməna matapla səla anik aŋa Yesu, tahamə gay à vok. ³ Səmon Piyer agòd à atà: "Gəday, gədəkak kilfi." Atà tagòdal: "Anu babay kà, mənəfa ka", ŋgaha tahəd à kəslah iyaw à afik. Ama la huɗ vəd uwatà kà, takəs tatak aw. ⁴ Mok uwana məl azlè awulà, Yesu apəhatàla vok la gay dərəv, ama azlaməna matapla tasəl kà uwaga kà Yesu aw. ⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Azlakhana, kakəsaw kilfi ay?", agòd à atà. "Awaŋ", tagòdal. ⁶ Masla agòd à atà: "Dùwaw dzarawa aŋkul à makəla à ahəl kaf aŋa kəslah iyaw, ŋgaha kabəzaw à kilfi!" Kiya

uwaga tadùw à abà ŋgaha tabèz kilfi tsəràh à uwana taslèla vok aŋa mabiyəŋ à uda aya aw, kà uwana adahənla la kilfi. ⁷ Masla matapla uwana Yesu awoyən kaykay agòd à Piyer: "Uwaga kà Sufəl gami!"

Kà uwaga, mok uwana Səmon Piyer atsənà uwaga: 'Sufəl' tagòd kà, adùw lukut aŋha à vok, avəl à iyaw à abà. ⁸ Azlaməna matapla anik tasà à waŋ la kəslah iyaw, la mabiy dzarawa uwana kilfi adahən à abà. Kərkər la gay dərəv aw, bokuba zuwid tekula. ⁹ Mok uwana tasà à vədah kà, tanəŋà akəl, kilfi la afik la Pain. ¹⁰ Yesu agòd à atà: "Kilfi uwaga kakəsaw, kasawla azlaanik à waŋ à abanay." ¹¹ Səmon Piyer ahəd à kəslah iyaw à afik, abiyə dzarawa à vədah la kilfi mənəŋa gə dzim bəzi aŋha dzik zlo gəl aŋha makər gesina aŋha. Ama la magol kilfi uwaga babay kà dzarawa akwahala aw. ¹² Yesu agòd à atà: "Saw à waŋ, kazuwaw!" Amiyaka bə tekula la tataka azlaməna matapla aŋha la abà kà, dza aslèla vok aŋa manaval: "Kak uwa" aw, kà uwana tasəl kà masla Sufəl aŋatà. ¹³ Yesu azà vok à slaka Pain, ahəl, ŋgaha avəhà à atà, ŋgaha akəl à atà kilfi babay, bokuba uwana avəhà à atà Pain. ¹⁴ Uwaga kà, kà mamakər à uwana Yesu apəhla vok à azlaməna matapla la slaka aŋha, la lig aŋa mawul à uda aŋha la mamətsay.

Yesu atà la Piyer

¹⁵ Uwana tazùw tatak may à gay kà, Yesu agòd à Səmon Piyer: "Səmon, Kona aŋa Yuhana, kaduwà azlauwanay la mawoy gi takay?" "Iyay, Sufəl, kasəl kà gəwoya ka" Yesu agòdal: "Nəŋla azlabəza tuwaŋ gulo." ¹⁶ Ŋgaha agòdal kà masəla aya: "Səmon, Kona aŋa Yuhana, kawoya gi ay?" "Iyay, Sufəl, kasəl kà gəwoya ka." Yesu agòdal: "Fà sləm à azlabəza tuwaŋ gulo!" ¹⁷ Ŋgaha Yesu agòdal kà mamakər aya: "Səmon, Kona aŋa Yuhana, kawoya gi ay?" Piyer agòdal la mazaw la gəl gə, kà uwana Yesu apəhal kà mamakər: "Kawoya gi ay?" Ŋgaha agòdal: "Sufəl, kasəl tatak gesina, kasəl bay kà, gəwoya ka." Yesu agòdal: "Nəŋla azlatuwaŋ gulo!" ¹⁸ La haday gəgoɗ à ka: La mok uwana kaləg medega, kafəh parapara aŋak à tsəh la gəl aŋak, kadəhah à slaka uwana asà à ka. Ama aŋa kadəgay makoz kà, tadəbay à ahəl aŋak ala, kà dza anik aŋa maf à ka parapara à tsəh, ŋgaha dza anik adədala ka à slaka uwana asà à ka maday aw." ¹⁹ (La gay uwaga kà Yesu asal mapəhla ala tsəhay mamətsayga uwana Piyer adəmətsay kà mavəy mazləbay à Zəzagəla) La lig la ahəŋ Yesu agòdal: "Nəfà gi!"

Yesu la masla matapla uwana awoyən kaykay

²⁰ Piyer anəŋà à lig kà, anəŋà masla matapla uwana Yesu awoyən kaykay, atsà à waŋ la lig aŋatà. Masla uwana ahùb à Yesu à makəla, la mok uwana atà la tatak may lakəl uwarə, à uwana anəv à Yesu: 'Sufəl,

uwa à dza uwana adàta à kaf à gəl uwa? ²¹ Piyer anəḡà, ḡgaha agòd à Yesu: “Dza uwanay, takay Sufəl, masla ma mana à uwana adàbəzal tak ma?” ²² Yesu agòdàl: “Baḡa asa à gi adz à ahəḡ la sifa tsəràh à uwana gədàwula à waḡ ma, mana aḡak la abà ma? Kak kà, nəfà gi pəra.” ²³ Azlaməna maham à ahəḡ gay Zəzagəla tatsənà gay uwaga: ‘Masla matapla uwanay, adàmətsay aw’, tagòd. Ama, ‘Adàmətsay aw’, Yesu agòd à Piyer aw, ama agòd pəra kà: ‘Baḡa asa à gi adza à ahəḡ la sifa tsəràh à kaslà uwana gədàwula à waḡ ma, mana aḡak la abà mi?’, agòdàl pəra.

²⁴ Uwaga masla matapla gə la uwanay à uwana atsetsèr gay uwanay kà, ḡgaha məsəl kà uwana atsetsèr kà dziriga.

Makəd gəl à ahəḡ aḡa wakità uwanay

²⁵ Yesu adàhà azlasləray anik aḡuvaw. Agay tatsetseray la tekula, tekula gesina kà, naka gudəḡ gesina aslala vok aḡa makəsiḡ azlawakitə uwanay tatsetser aw.

Sləray

1 A kak slawda gulo Tewofil. La wakità gulo matera la abà kà, gətsətsər à ka lakəl aŋa Yesu. Gədatsetseray lakəl uwana apàhla ŋgaha la uwana atapàhla à azladza gesina, dagay madzəka vok aŋa sləray aŋha, ² tsəràh à mavakay uwana Zəzagəla azəb à zagəla. Mok uwana aləg la gudəŋ la vok, akàsàni azladza kà magay azlaməna matapla aŋha, atàpàhàtəla uwana naka tadehəŋ, adahà uwaga kà la ndzəda aŋa Masasədok Zəzagəla. ³ La lig la ahəŋ, à mok uwana adamatsay apəhatəla vok asik dəŋ la mahanay dzik ufađ la abà, kà atà aŋa masəlay la dziriga kà masla la sifa. Apəh à atà gay aŋa makoray Zəzagəla. ⁴ Vərđi anik uwana tadahama gay à vok kà mazuw tatak may la slaka gə kà, agòđ à atà: “Baba gulo, apəh à akul à ahəŋ kà mav à akul tatak uwanay, à uwana gəpəh à akul, kadaw à slaka aw, dzàw à ahəŋ la abanay la Urusalima kakudaw. ⁵ Kà uwana Yuhana adahà batem à azladza la iyaw, ama la huma la gay kà, akul kà, tadədahakullaŋ kà la Masasədok Zəzagəla.” ⁶ Azlaməna matapla uwana tahamà gay à vok la Yesu tanàval: “Sufəl gami, la kaslà uwatà la uwana kadàv makor gəl à tsəhay aŋak Isərayel ay?” ⁷ Yesu agòđ à atà: “Uwaga kà gay aŋkul la abà kà masəl kaslà uwatà aw, say Baba gulo la uwana asəl uwaga pəra. ⁸ Ama à akul kà, Zəzagəla adàvə à akul Masasədok aŋha, la ndzəda aŋha ŋgaha kadəgaw azlaməna sayda gulo, la abanay la Urusalima, ŋgaha la kutso Yahudiya, la Samariya ŋgaha tsəràh à makəđ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.”

Mad à zagəla aŋa Yesu

⁹ La mapəh uwaga la gay ala, azəb vok à zagəla, ahəd à slaka Baba, la huma yewđi aŋatà. ŋgaha azà à atà à adi, ŋgaha tanəŋəŋ aya aw. ¹⁰ La mok uwana atà la matsak yewđi à zagəla aya kà, azladza səla tatsizilla atà à vok la lukut medekuga la vok təlla. ¹¹ Tagòđ à atà: “Akul azla Galili, kà mana kadzaw à ahəŋ tsək yewđi à zagəla ma? Yesu uwana ahəd à zagəla asək akul à ahəŋ, adàwul à waŋ bokuba uwana kanəŋəw mad à zagəla aŋha.”

Tayahani dza kà məbədla à slaka aŋa Yudas à abà

¹² La lig aŋa uwaga la ahəŋ, azlaməna matapla tasà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik, tazalalla gudəŋ kuvu, kiya uwaga tasà à ahəŋ la abatà, tahəd à Urusalima

kərkər aŋha kà mahoyay pəlis tekula. ¹³ Mok uwana tabəzà Urusalima kà, tadà à gəy uwana à agu lakəl aŋa gəy anik la afik tadzà à ahəŋ la aku uwarà. Azladza gə uwana kà: Piyer, Yuhana, Yakuba kona aŋa Alfe, Səmon uwana tazala Zəlot ŋgaha Yahuda kona aŋa Yakuba. ¹⁴ Gesina aŋatà tahamàh gay à vok kà madəv kuđa la slaka gə, la azlamis, la Mariyama iyə aŋa Yesu, ŋgaha la azldeda aŋa Yesu.

¹⁵ La vərđi anik aya, azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok: Dza dzim bəzi aŋha dzik səla. Hadzak, Piyer atsizilla ala la tataka aŋatà la abà, agòđ à atà: ¹⁶⁻¹⁷ “Azladeda, Yudas kà agə la tataka gami la abà. Masla kà tavəl sləray bokuba anu bay. Ama la mok uwana azladza tayəh makəđ Yesu kà, aguwa azladza à huma, kà makəs Yesu. Dagay uwarà la matsetseray la abà, David apəh à ahəŋ lakəl aŋa Yudas uwana naka adəhəŋ. Ndzer, say gay uwanay agəđ à afik bokuba uwana apəh à vok.”

¹⁸ Yudas kà adahəŋ kà mawisiga. Sili uwana tapəlal kà maguw azladza à huma aŋa mapəhla Yesu ala kà, asükwla guf, ŋgaha atsà gəl à ahəŋ la guf uwatà la abà, tsəzllòh, hana aŋha gesina asà à vədah gesina, vərđəda. ¹⁹ Azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima tasəl à uwana apakà vok gesina, gay gə la uwaga tazəlalla guf uwatà la gay gudəŋ aŋatà kà: *Hakeldama*, bokuba magođay kà: Guf aŋa aŋiz. ²⁰ Piyer awùlla à gay aŋha à tsəh, agòđ aya: “Gay gə la uwaga David apəh à ahəŋ dagay uwarà lakəl aŋa Yudas la wakità aŋa Mahabay la abà:

‘Gəy aŋha adəpakay ŋvagay tsewwa,

Dza adàdza à ahəŋ la aku aŋa tetuwa.’

Tatsetsər aya kà:

‘Say dza anik abəđ à slaka aŋha à abà aya.’ †

²¹⁻²² “Say dza abəđ à slaka aŋha à abà kà mapak masla sayda aŋa mawul à uda aŋa Sufəl Yesu gami la mamətsay. Dza uwaga agay kəla kà tekula la tataka azlauwana la abà mauguzahəh anina la kəla slaka uwana Sufəl Yesu adahəh à abà dagay zamana uwana Yuhana adahəh batem tsəràh asək anu à ahəŋ à mok uwana Yesu awùl à uda la mamətsay awùl à zagəla.”

²³ Kiya uwaga tatsizilla azladza səla ala: Yusufu uwana tazalalla Barsabas, sləm aŋha anik aya Yustus, atà la Matiyas. ²⁴ ŋgaha tadəv kuđa à Zəzagəla gesina aŋatà, tagòđ: “Sufəl, kak uwana kasəl madzugway aŋa ləv

† 1.20 Mahabay 69.25; 109.8

aŋa dza kà, pèhanula la uwana kakèsàni la tataka aŋatà la abà, ²⁵ kà masla aŋa mabəd à slaka asik aŋa Yudas à abà kà magay masla matapla, kà masla aŋa madàh sləray aŋha à uwana Yudas asàkal, kà masla aŋa mad à slaka uwana à abà agà aŋha.” ²⁶ La lig la ahəŋ tatsà à atà goropu lakəl aŋa mazəbani tekula aŋatà. Kiya uwaga Zəzagəla azəbàni Matiyas, ŋgaha adà à matugway aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula gə uwaga à adi.

Mas à ahəŋ aŋa Masasədok Zəzagəla

2 Mok uwana madəvaday aŋa Pentakosta adasa à waŋ, azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok gesina la slaka tekula la abà. ¹² Katskats tatsənà maslèh məlo bokuba mahohumay aŋa məŋ kular, asa à ahəŋ la zagəla, ŋgaha ahənà gəy uwana ala, atà la aku gesina. ³ La abatà azlatatak anik tapàhla vok ala bokuba azlaalàh akəl; taslèhà gəl à ahəŋ, tadzàh à kəla uwabeyuwi aŋatà à gəl gesina. ⁴ Gesina aŋatà tahən ala la Masasədok Zəzagəla, ŋgaha tadzəkà mabadma la azlagay gudəŋ anik anik, bokuba uwana Masasədok avà à atà kà mapəhay.

⁵ La kaslā uwatà azla Yahudiya uwana tanəfà mapəhay aŋa fəla aŋatà, la ahəŋ la Urusalima, tasà à waŋ la azlakutso anik anik la abà gesina, tasà à waŋ kà madz à ahəŋ la Urusalima. ⁶ Mok uwana tadatsən mahohumay uwaga, tasà à waŋ, tahamà gay à vok. Ləv avàlàh à atà à gay gesina aŋatà, kà uwana kəla uwabeyuwi aŋatà kà atsənəŋ kà tapəh gay kà la gay gudəŋ aŋha. ⁷ Kiya uwaga gesina aŋatà ləv avàlàh à atà à gay, gəl akəd à atà à vok, tagòd: “Azladza uwanay tavats gay kà, kà azla Galili aw takay? ⁸ ŋgaha ma, uwanay ma kakay apaka vok, kà kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay kà la gay gami uwi? ⁹ Tsa tekeđik kà azladza uwanay tasà à waŋ la kutso Partiya, Medi, Elam, Mesopotami, Yahudiya, Kapadotsəya, tsəràh à Asəya. ¹⁰ ŋgaha la Fərizi, Pamfiliya, Misəra, ŋgaha la kutso aŋa Libiya uwana nekwa la Səren, azlaanik la tataka gami la abà, tasà à waŋ la Rom, ¹¹ azlauwana azla Yahudiya slilih gə la azlauwana tapakàh azla Yahudiya mapakay, azlaanik uwana tasà à waŋ la Kəreta ŋgaha azlaanik la Arabiya. Ama ku bà la uwaga bay kà, kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay lakəl aŋa sləray məŋga aŋa Zəzagəla la gay gudəŋ aŋha!” ¹² Ləv avàlàh à atà à gay gesina, tasəl uwana tapəhay aw, tagòd kà atà à atà: “Uwanay ma, mana asal magoday mi?” ¹³ Ama bà la uwaga kà azlaanik takədàsl azlaməna madiŋal gəl à vok la magoday: “Ndzer, azladza uwanay kà guzu adakad atà à gay.”

Mapəhay aŋa Piyer

¹⁴ Hadzak Piyer asà à afik la azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula gə uwanay, azà kuda à zagəla, agòd à maham à ahəŋ dza: “Akul azla Yahudiya, ŋgaha akul uwana kadzaw à ahəŋ la Urusalima la abà gesina, sələw, tsəbàw sləm à gay uwanay gəpəh à akul lagwa.

¹⁵ Kay, azladza uwanay kà, guzu adakad atà bokuba uwana kagodaw aw, kà uwana bà zil gosila bay kà, adaslay dadəŋ aw. ¹⁶ Ama kà magəd uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yoyel apəh: ¹⁷ Zəzagəla agòd:

‘Kiya uwanay à uwana adəpaka vok la madəv à gay mahənay:

Gədàsləl Masasədok gulo à ahəŋ à azladza à gəl gesina;

azlabəza aŋkul, la azlakohana aŋkul, la azlamakozga aŋkul masasiŋay adəsasiŋahla atà, gədàbədahà atà à ama la abà, tapəh paŋaw gulo.

¹⁸ Ndzer, haday gədàsləh Masasədok gulo à gəl aŋa azlamagamza gulo, azlazilga, la azlamisga la mavakay uwatà

ŋgaha tadəpahah à azladza.

¹⁹ Gədàdahah azlanadzipo la zagəla ŋgaha la vədah, aŋiz, akəl ŋgaha habaga la azlakəsək tadəgahay la ahəŋ,

²⁰ Afats adətəfa zagəla,

Təla adəgay mativga vikuza, bokuba aŋiz.

La lig la ahəŋ kà pəra, mavakay aŋa Sufəl uwana mazləbayga, aŋa mas à waŋ.

²¹ Kəla dza uwana atsal sləm aŋa Zəzagəla agay adəbəlay!” ††

²² “Akul azla Isərayel, tsəbàw sləm à uwanay gəpəhay”, Piyer agòd à atà. “Yesu zil Nazaret uwana Zəzagəla asləl à waŋ, apəhla maslay aŋha ala, la madàh azlanadzipo la azlamasəlay anik anik la tataka aŋkul la abà, akul babay kasəlaw. ²³ Zəzagəla avà à ahəl aŋkul bokuba uwana awoyàŋ kà uwana dagay uwarà, asəl uwana kadàdahawwalləŋ à vok. Gay gə la uwaga kavəw masla à ahəl aŋa azlaməna tsakana kà mazləlay à ahəl à adi kà mamətsay. ²⁴ Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, adzà à ahəŋ la sifa aya. Ndzer kà, masla kà agəd à ndzəda aŋa mamətsay à ahəl aw. ²⁵ David apəh lakəl aŋha kà:

‘Koksikoksi gənəŋəŋ Sufəl gulo la yewdi gulo, agə la ahəl kaf gulo, kà gi aŋa magogotsay aw.

²⁶ Gay gə la uwaga, ləv gulo adahən ala la marabay, ŋgaha gay gulo uwana gəpəhay kà matsidayga,

Bamərakə gi la sləb vok pəra, gədəf manəwəŋ gulo à masla à afik.

²⁷ Kadəsak gi la ahəl aŋa mamətsay aw.

† 2.1 3Musa 23.15-21; 5Musa 6.9-11

†† 2.21 Yoyel 2.28-32

Kadəkəsay kà sləb vok aŋa kohana aŋak amazinla aw.

²⁸ Kak, kapəhgəla tetəvi uwana adala gi à sifa à abà,

Gi la marabay kà uwana kak la gi.” †

²⁹ “Azladeda gulo, azlayla gi gəpəh à akul la paraka lakəl aŋa Baba gami madzidziga David; masla kà aməts tallà, zəvay aŋha la ahəŋ la tataka gami la abà tsərəh à lakana. ³⁰ Masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla asəl kà Zəzagəla azùwal mawaday la magodal: ‘Gədəkəsani à uda tekula la mayyi tsəh ala aŋak la abà, gədəfa à sufəl à abà.’ †³¹ David asəl dagay uwarə lakəl aŋa mawul à uda aŋa dza, uwana mafal dzakwa à gəl gə, kà uwaga agòd:

‘Gəsakal la mezewi aw ŋgaha vok aŋha azin ala aw.’ Zəzagəla agòd.”

³² Piyer agòd aya: “Zəzagəla awùlla Yesu uwanay à uda la mamətsay, anu azlaməna sayda aŋa uwaga gesina. ³³ Zəzagəla Baba atsizllàn à ahəl kaf aŋha, ŋgaha avəl Masasədok uwana apəh à ahəŋ, masla aslèh anu à ahəŋ à gəl à uwana kanəŋəwwəŋ la uwana kat-sənəwwəŋ lagwa. ³⁴ David kà, masla kà ahəd à zagəla aw, ama apəh gay lakəl aŋa dza uwana tafal dzakwa à gəl, agòd:

‘Sufəl Zəzagəla gulo agòd à sufəl gulo: ‘Dzà aŋak à abanay la ahəl kaf gulo lakəl.

³⁵ Tsərəh à uwana gədəbək azlaməna məzam aŋak à tsəh à asik aŋak, kà maf asik à afik aŋak.” †

³⁶ “Kità gəgòd à akul à azla Isərayel, ndzer kasəlaw kà, akul kazlèllàw Yesu uwanay à ahəf à adi, masla la uwana Zəzagəla apakəŋ ala kà Sufəl, ŋgaha afəl dzakwa à gəl.”

³⁷ Uwana tatsən gay uwaga kà, ləv avəlèh à atà à gay gesina. Tanavà Piyer la azlaməna matapla anik: “Azladeda, mana à uwana mədəhəŋ ma?” ³⁸ Piyer agòd à atà: “Pəhəw gay la ləv ala, ŋgaha kəla uwabeyuwi aŋkul tadahalla batem la sləm aŋa Yesu Kristu kà tsakana aŋkul aŋa mamatsilla. ŋgaha Zəzagəla adàvə à akul Masasədok aŋha. ³⁹ Kà uwana mapəh à ahəŋ aŋa Zəzagəla kà aŋkul, la mayyi à tsəh ala ŋgaha kà aŋa azlauwana kərkər gə, kà aŋa azlauwana Sufəl Zəzagəla gami adəzala à atà gesina.”

⁴⁰ Kiya uwaga Piyer apəh à atà azlagay anik anik aya, kà mabaz atà à tsəh, ŋgaha kà madzərədəh atà ala la magod à atà: “Sàw à uda la tataka aŋa azladza uwana takəs Yesu aw, yəhəw kà Zəzagəla aŋa mabəl akul pəra.” ⁴¹ Aŋuvaw la tataka aŋatà la abà tadin gəl à gay aŋa Piyer à vok ŋgaha tadahà à atà batem. La mavakay uwatà dza dəbow makər azà à vok à azlaməna matapla à adi. ⁴² Tavə vok aŋatà kà matsəb sləm à uwana à azlaməna matapla tapəhatàla, tadzà à ahəŋ la mazuw tatak may tekula la abà, ŋgaha tazəw tatak

may la slaka tekula babay, ŋgaha la madəv kuda à Zəzagəla la slaka gə.

Madz à ahəŋ aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok

⁴³ Azlanadzipo la azlaməsəlay aŋuvaw tadahàhə vok la ahəl aŋa azlaməna matapla, ŋgaha ləv avəlèh à azladza à gay. ⁴⁴ Azlaməna madiŋal gəl à vok tagə tekula, ŋgaha tahamə gay à tatak aŋatà à vok la slaka gə gesina. ⁴⁵ Tadawəh azlaèlèk aŋatà ala la azlaləmana aŋatà, tavəhəh sili gə la tataka aŋatà la abà uwabeyuwi kəla udəra aŋha. ⁴⁶ Kəla mavakay tahamə gay à vok la məŋ gəy Zəzagəla la aku, tazəwəh tatak may aŋatà la slaka gə la mtəga la ləv tekula la marabay. ⁴⁷ Tazlèbəhəh Zəzagəla, ŋgaha azladza gesina tawoyəhə atà. Kəla mavakay Sufəl Zəzagəla azəhə à atà ala azlauwana à adi asal mabəl atà.

Mawur dza deriga ala

3 Vərdi anik, Piyer atà la Yuhana tahəd à məŋ gəy Zəzagəla à agu kà madəv kuda la gay mokokhu, la kaslə aŋa madəv kuda. ² Deri anik la ahəŋ la gay gamagəy uwana tazalalla gamagəy delga, masla kà deriga dagay mayyay məŋ aŋha. Kəla mavakay azladza tadəhla à gay gamagəy uwaga, kà masla aŋa matsatsəh tatak la slaka azlaməna mad à gəy à agu. ³ Piyer atà la Yuhana tadə à gəy kà, anavə atà à tatak. ⁴ Ama Piyer atà la Yuhana tatsəkəl yewdi à gay, ŋgaha Piyer agòd: “Nərəz anu!” ⁵ Dza uwaga anərəz atà la tsetsi dadəŋ, adzùgw kà abəz tatak la ahəl aŋatà. ⁶ Piyer agòd: “Tetuwa sili aga gi la ahəl aw, ama uwana gəkoray gəvə à ka. La sləm aŋa Yesu Kristu, zil Nazaret, sà à afik, həd, gəgòd à ka!” ⁷ ŋgaha akès la ahəl kaf, atsizllàn ala, katskats asik la azlamatakola takola aŋha tadzərədəhə ala. ⁸ Hadzak, atsizilla ala, dzaradzara, ahəd, tadə à məŋ gəy Zəzagəla à agu la azlaməna matapla la mavaləh à zagəla, ŋgaha la mazləb Zəzagəla. ⁹ Maham à ahəŋ dza anəŋə deri uwaga, aday la mazləb Zəzagəla. ¹⁰ Uwana tasəl kà, uwaga kà deri uwana adzəhə madzay kà matsatsəh tatak la gəy gamagəy aŋa məŋ gay Zəzagəla uwana tazala ala gamagəy delga kà, bədək, ləv avəlèhə à atà à gay kà tatak uwana apakə vok.

Mapəhay aŋa Piyer la məŋ gəy Zəzagəla la aku

¹¹ Piyer atà la Yuhana talèg la golav aŋa məŋ gəy Zəzagəla uwana la abə tazalalla: Golav aŋa Salomon. Dza uwaga asək atà à ahəŋ aw. Kiya uwaga azladza tasəhə à wəŋ à slaka aŋatà la mahoyay, kà uwana ləv avəlèhə à atà à gay kà uwaga. ¹² Mok uwana Piyer adanəŋ uwaga kà apəh gay à maham à ahəŋ dza, agòd à atà: “Akul azla Isərayel, kà mana ləv avəlèhə à akul à gay ma? Kà mana kanərəzaw anu bokuba anu la uwana matsizilla dza uwanay ala la ndzədə aŋa aslasl

† 2.28 Mahabay 16.8-11 †† 2.30 Mahabay 132.11; 2 Samuyel 7.12-13 † 2.35 Mahabay 110.1

gəl gami ma, la manəf fəla gami lela ma? ¹³ Awan, Zəzagəla aña azlababa gami madzidziga, aña Abərahama, aña Isak, ngaha aña Yakuba uwana tadaval kufa, avà mazləbay à Kona aña. Uwana akul la gəl aňkul kavàw à ahàl aña azlaməna makor dza kapùwàwwalla gudzi à gəl la huma Pilatus, à mok uwana masla adzùgw maduwal à gəl. ¹⁴ Kakwèsàw kà dza dziriga, sətakaga, ngaha kanavàw la slaka Pilatus kà maduw à akul gəl à masla makad dza. ¹⁵ Kiya uwaga kakèdàw Madzahaga aña sifa, ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, anu kà anu azlaməna sayda aña uwaga. ¹⁶ Ama kà aña dza uwanay kà, kanəŋawwan; kasəlaw uwaga kà: Ndzəda aña Yesu la uwana avàl ndzəda uwanay, madiŋ gəl à Yesu à vok la uwana awurà dza uwanay ala la huma yewdi aňkul.”

¹⁷ “Azladede, mok uwana azlamasiga aňkul kapùwàw gudzi à Yesu à gəl, la azlamasiga aňkul kà, gəsəl kà la masəl gəl gə, kadàhàw uwaga aw. ¹⁸ Iyay, kiya uwanay à uwana Zəzagəla agədàŋ gay aña uwana à afik, apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aña uwarà, kà uwana apəh à ahəŋ kà Kristu adàs ngərpa, agòd.

¹⁹ La kità kà, pəhàw gay la ləv ala, gòla vok à slaka Zəzagəla, kà masla aña mamatsakulla tsakana aňkul ala. ²⁰ Kiya uwaga Zəzagəla adàsak akul ala zamana lapiya à wan, ngaha adàsləl akul Kristu uwana à wan apəh à ahəŋ uwarà kà aňkul, uwaga kà Yesu. ²¹ Ama kà aña diŋa kà, Yesu adzà à ahəŋ la zagəla tsərəh à uwana Zəzagəla apakàh azlatatak ala kà mawga dadàŋ, bokuba uwana apəh à azlaməna mapəh à atà gay à ahàl dagay uwarà. ²² Təga kà Musa agòd kà:

‘Sufəl Zəzagəla aňkul adàsləl akul masla mapəhal gay à ahàl à wan bokuba gi, uwana adàgay tekula la mayyi à tsəh ala aňkul la abà. Kadàtsəbaw sləm à uwana adàtapakulla gesina.

²³ Ama kəla uwabeyuwi uwana adàtsəb sləm à masla mapəhal gay à ahàl uwatà aw kà, adàdza à ahəŋ la tataka aña azladza aña Zəzagəla la abà aw, tadàkad atà.’ ††

²⁴ Amiyaka azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anik babay kà, tapəh bokuba aña Musa lakəl aña tatak uwana adàpaka vok la zamana gami, dagay Samuyel, ngaha la azlauwana la lig aña la ahəŋ. ²⁵ Azladede, mapəh à ahəŋ uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ la azlaməna mapəh à atà gay ahàl kà, kà aňkul, kiya uwaga babay à uwana Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahama:

‘Gədàpis azlatsəhay gudəŋ à vok gesina la tsəhay aňak,’ agòd, ‘Makəs vok slawda uwaga kà, kà aňkul.’ ‡

²⁶ Kà uwaga à uwana Zəzagəla asləl à akul Kona aña aña wan, à akul tsəhay aña teraŋa. Asləl à akul à wan aña mapəh à akul ala dabaray, kà akul aña mas à uda

la mawisiga aňkul la abà, ngaha kà masla aña mapis à akul gay à vok.”

Piyer atà la Yuhana la huma seriya

4 Mok uwana Piyer atà la Yuhana tapəh gay à maham à ahəŋ dza aya kà, azlaməna mav tatak à Zəzagəla tasà à wan, la məŋga aña azlaməna manəŋla məŋ gəy Zəzagəla, ngaha la azla Sadukiya uwana tagòd kà: Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw.

² Tapakà ləv lakəl aňatà, kà uwana azlaməna matapla tatapla à azladza kà, azladza tadàwul à uda la mamətsay. ³ Kà uwana vəd adasa à wan, takàs atà kà, tawùts atà à daŋay tsərəh à bebəŋ. ⁴ Tekedik aňuvaw uwana tatsəh mapəhay aňatà uwaga kà, tadiŋal gəl à vok, kiya uwaga matugway aña azlaməna madiŋal gəl à vok azigəh tsərəh azladza dəbow zlo.

⁵ La bebəŋ gə, azlaməŋga aña azla Yahudiya, la azlamasiga, la azlaməna mapəhla wakità seriya ala tahamà gay à vok gesina aňatà la Urusalima. ⁶ Hanas, məŋ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəŋ, la Kayyif, la Yuhana, la Alekəsander ngaha la azlauwana la huđ gəy aña məŋ madzahaga gesina.

⁷ Tadàla azla Piyer la Yuhana à huma aňatà, ngaha tanavà atà gay ala: “La ndzəda ma aña uwa, awma la sləm aña uwa kawuràwla masla dıvats ala uwa?”

⁸ Masasədok ahənà Piyer ala, ngaha agòd à atà: “Akul, azlaməŋga aña azla Yahudiya, la azlamasiga,

⁹ kanavàw anu gay ala lakana, kà uwana mədàhà delga la mawur deri ala. ‘Kakay awùr ala mi?’, kagòdàw.

¹⁰ Haday zlà, delga kasəlaw gesina, akul azladza Isərayel, masla uwana kazləlàw à ahəf à adi, à Yesu zil Nazaret, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. ¹¹ Lakəl aña Yesu uwanay, à uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl aña agòd:

‘Akur uwana akul azlaməna maŋal gəy kadùwàwla, masla la uwana adapak akur mawad gəy.’ ††

¹² Kiya uwaga gəgòd à akul: Zəzagəla abəl dza baməra-ka tekula kokuda masla aw. Dza anik la ahəŋ tetuwa à uwana Zəzagəla asləl à wan à gudəŋ à vok kà mabəl azladza aw.”

¹³ Azladza uwaga ləv avàlàhà à atà à gay kà uwana tanəŋà mawad vok à uda aña Piyer atà la Yuhana, ngaha bay kà, tasəl kà tadà à nekol aw, tasəl la gəl aňatà kà atà kà azlaməna matapla la slaka aña Yesu. ¹⁴ Ama uwana tanəŋà dza uwana awurà ala atsizl à ahəŋ la makəla aňatà kà, taslala vok kà mapəh à atà gay aw.

¹⁵ Tavà à atà tetəvi kà mas à uda, kà atà aña makəs sawaray aňatà kà atà kà atà. ¹⁶ Tagòd à vok: “Mana mədəhəŋ à azladza uwanay à vok ma? Kà uwana azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima gesina tasəl la paraka kà nadzipo uwanay apakà vok ndzer, uwala anu babay à wan məslala vok aña magoday aw. ¹⁷ Ama

† 3.13 2Musa 3.15 †† 3.23 5Musa 18.15, 18-19 ‡ 3.25 1Musa 22.18

†† 4.11 Mahabay 118.22

asa à anu gay uwanay atsən ala kà masəlay aña azladza aw, lagwa kà mədəf à atà gay à ahəŋ lakəl aña Yesu." ¹⁸ Ngaha tazàla à atà à gày aya, tavər à atà gay kà matapla sləm aña Yesu à azladza.

¹⁹ Ama Piyer atà la Yuhana tawùlla à atà ala: "Akul la gəl aŋkul à kà nàtsàw gay uwaga ala. Delga la huma Zəzagəla kà makəs gay aŋkul ay, awma aña Zəzagəla takay? ²⁰ Ama anu kà, məslala vok aña masak mapəh uwana mənəŋəŋ la uwana mətsənəŋ aw." ²¹ Uwana azladza uwaga tasläh à atà məl à gəl kà tasək atà. Tabəzà tetəvi kà madukw à atà seriya à gəl aw, kà uwana azladza gesina tazlèbà Zəzagəla lakəl aña tatak uwana apakà vok gesina. ²² Dza uwana awurà ala la nadzipo uwaga kà, mavay aŋha kà aduwa dzik ufađ.

Madəv kuđa aña azlaməna madiŋal gəl à vok

²³ Uwana tadùw à atà gəl kà, Piyer atà la Yuhana tahəd à slaka azlaməna aŋatà, ŋgaha tatùgw atà uwana azlaməŋ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tapəh à atà. ²⁴ Uwana tatsən uwaga kà, tadəv kuđa à Zəzagəla la ləv tekula: "Zəzagəla gami, kak la uwana kadahà zagəla, la kutso, la dərəv ŋgaha la azlatatak uwana la abà gesina. ²⁵ Kak la uwana kapəh à anu la Masasədok aŋak la paŋaw aña baba gami madzidziga David, magamza aŋak uwana agòđ:

'Kà mana azladza gudəŋ à vok tapakàh, azlavalàhà ma?

Kà mana azladza tadzàhkà madàh dabaray deyday gə ma?

²⁶ Azlasufəl aña gudəŋ à vok tadəhà vok à ahəŋ kà aña guvəl,

Ngaha azlaməŋga bay tatsən vok gay

Lakəl aña Sufəl Zəzagəla ŋgaha lakəl aña Kristu aŋha, (Masla mafal dzakwa à gəl gə).^{††}

²⁷ Ndzer, apakà vok la abanay la Urusalima, Herod la Pontsəyus Pilatus, la azladza à uda gə ŋgaha la azlat-səhay İserayel tahamà gay à vok gesina lakəl aña Yesu, magamza tsikasliga aŋha, uwana mafal dzakwa à gəl gə. ²⁸ Tahamà gay à vok kà madàh uwana kadzùgw à ahəŋ gesina dagay uwarà la mawoyəŋ aŋak la abà.

²⁹ Sufəl, lagonay kà, tsən à maslah məlo aŋatà tsi, lagwa kà, və maslay à azlamagamza aŋak kà mapəh gay aŋak la mawad vok à uda gesina zlà. ³⁰ Lagwa kà, və à anu maslay aŋak kà madàh azlanadzipo anik anik la sləm aña Yesu, Kona aŋak zlà." ³¹ Mok uwana tadadəv madəv kuđa à gay kà, slaka uwana atà la abà abəlàkà à vok. Tahən ala gesina aŋatà la Masasədok Zəzagəla, ŋgaha tapəh gay Zəzagəla la mawad vok à uda.

Azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à tatak aŋatà à vok

³² Azlaməna madiŋal gəl à vok tagà la ləv tekula la matsən vok gay lela. Dza la ahəŋ "Ləmana kà, kà aŋulo pəra", agòđ la tataka aŋatà la abà aw. Uwana takòr gesina kà, tadəhà vok huŋwa à vok la tataka aŋatà la abà aw. ³³ Azlaməna matapla tazà sayda lakəl aña Yesu kaykay, tagòđ kà Yesu awùl à uda la mamətsay: "Mənəŋəŋ", tagòđ. Ngaha Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiŋal gəl à vok à vok. ³⁴ Dza la ahəŋ la tataka aŋatà la abà, kuđa akəs aw, kà uwana azlaməna àlək, la azlagəy la ahəŋ, tadawàh ala la tataka aŋatà la abà, ŋgaha tasàhla sili gə à waŋ. ³⁵ Tabàkàh à slaka azlaməna matapla, la lig la ahəŋ tavàhàhà sili uwaga, kəla udəra aña dza.

³⁶ Bokuba Yusufu, zil Levi la kutso Sipəre uwana azlaməna matapla tazàlal Barnabas. (Barnabas asal magođay: Masla mabəllafàh azladza ala) ³⁷ Masla adùw àlək aŋha ala, asəlla sili gə à slaka azlaməna matapla gesina.

Gay lakəl aña Ananiyas atà la mis aŋha Safira

5 Ama dza anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Ananiyas, atà la mis aŋha Safira, tadùw àlək aŋatà ala la matsən vok gay lela. ² Atəmla sili à mtəga, ŋgaha adàla uwanay à huma aña azlaməna matapla la kokuđa masəlay aŋatà, ama mis aŋha kà asəl uwaga. ³ Kiya uwaga Piyer agòđal: "Ananiyas, kà mana kavà tetəvi à seteni, ahəd à ləv aŋak à tsəh kà mavavar Masasədok Zəzagəla la matəmla sili aña àlək aŋak, uwanaw kadù ala à mtəga ma? ⁴ Mok uwana kaləg madula kà bə àlək aŋak. Uwana kaduwla, bay sili gə bay, bə kà kak kakoray. Kà mana kadzugw la ləv aŋak kà madàh tsəhay mawisiga uwanay ma? Fida kà kadəhəŋ kà à dza aw, ama à Zəzagəla." ⁵ Uwana Ananiyas adatsən gay uwaga kà, atəd à vədah, aməts. Azladza uwana tatsənà uwaga gesina kà, guba məŋga akəs à atà. ⁶ Azlakohana tasà à waŋ, tafafəđal lukut à adi, tazəb à uda, tallà.

⁷ Zweek, tatak aña sa makər adada à lig, mis aña Ananiyas adà à gày kokuđa masəl uwana apakà vok. ⁸ Piyer anavəl à gay ala magođal: "Pəh à gi, uwanay sili aña àlək aŋkul uwana kadùwàwla pəra takay?" Mis agòđal: "Iyay, bə masla gə la uwaga." ⁹ Kiya uwaga Piyer agòđal: "Kà mana katsənəw vok gay kà matap Masasədok Sufəl ma? Tsənəŋ, azlauwana tallà zil aŋak kà, atà la uwaga tatsà à gày la gày gamagəy, ŋgaha tadəzəb ka, talla ka!" ¹⁰ La kirim yewdi, atəd à makəla à asik aña masla matapla, ŋgaha aməts. Azlakohana tasà à gay, tabəzal à gəl kà mamətsay gə; tazəb, ŋgaha tadàla, tallà à makəla aña zil aŋha. ¹¹ Guba məŋga

† 4.24 2Musa 20.11; Nehemiya 9.6; Mahabay 146.6 †† 4.26 Mahabay 2.1-2

akəs azlaməna gay Zəzagəla la azladza anik gesina uwana tatsənà gay uwaga.

Azlaməna matapla tadaha azlanadzipo

¹² Azlaməna matapla tadahàhà azlanadzipo la masəlay anik anik la tataka azladza la abà. Azlaməna madiṅal gəl à vok gesina tahàmàhà gay à vok la ləv tekula la golav aṅa Salomon la abà. ¹³ Dza uwana adiṅal gəl à vok aw kà, aslala vok kà maham gay à vok atà nna aw. Kay nəma kà, azladza tawoyà à atà! ¹⁴ Azladza aṅuvaw tasàhà à waṅ, azlazil la azlamis tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok, ¹⁵ kà azlanadzipo uwana azlaməna matapla tadahàhàhə. Azladza tasàhla azlaməna duvats à azlatetəvi à ama à waṅ aṅuvaw. Tahànàhà atà à azlakəslah à afik, la azlabutsi, kà makud mad à awtəy aṅa Piyer, kà maguwa aṅha à kəl ala aṅa dzəgay aṅha. ¹⁶ Azladza aṅuvaw tasàhà à waṅ la azlagudəṅ uwana la abà la makəla aṅa Urusalima. Tasàhla azlaməna duvats à waṅ, la azladza uwana zagəla zagəla agà à atà lakəl, gesina aṅatà tawarà ala.

Matərəb azlaməna matapla

¹⁷ Məṅ madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlauwana tagà la masla, bokuba magodəy azla Sadukiya, tagà la maṅor lakəl aṅa azlaməna matapla, ṅgaha tadzəkà matərəb atà. ¹⁸ Kiya uwaga takəs azlaməna matapla, tawùts atà à daṅay. ¹⁹ Ama la hud aṅa vəd kà, malika aṅa Zəzagəla asà à ahəṅ, apəzl gamagəy aṅa gəy daṅay, asəlla azlaməna matapla à uda, ṅgaha agòd à atà: ²⁰ "Dàw à məṅ gəy Zəzagəla à agu, ṅgaha zàw gay aṅa sifa adəv à gay aw à azladza!" ²¹ Azlaməna matapla takəs. Bəṅ la zay la tsəh, tahàd à məṅ gəy Zəzagəla à agu kà matapla azladza.

La vud uwatà kà, məṅ madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ṅgaha la uwana la abatà gesina tahamà gay à vok la azlamasiga aṅa azla Yahudiya, takəs sawaray ṅgaha tasləl azladza kà madka azlaməna matapla à daṅay. ²² Uwana azlaməna masləlay tabəzà daṅay kà, tabəz atà aw. Tawùl, tapəh à azlaməna sawaray: ²³ "Məhàd à daṅay kà, azlagamagəy kà matsakahayga lela, azlaməna manəṅla gamagəy tagà la slaka aṅatà la abà la gay gamagəy. Ama mapəzl gamagəy kà, dza la aku aw." ²⁴ Uwana məṅga aṅa azlaməna manəṅla məṅ gəy Zəzagəla, la azlaməṅga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tatsən uwaga kà, gəl akəd à atà à vok, tasəl uwana tadzugway aya lakəl aṅa azlaməna matapla aw, ṅgaha tanavàhà vok uwana adapakà vok. ²⁵ Kiya uwaga hazlaṅ, dza anik asà à waṅ, agòd à atà: "Tsənàwwàṅ tsi! Azladza uwana kakàsàw atà, kawàtsàw atà à daṅay kà, atà la məṅ gəy Zəzagəla la aku, tatapla azladza!" ²⁶ La abatà məṅga aṅa azlaməna manəṅla ahàd la azladza, ṅgaha tawùlla azlaməna

matapla à waṅ. Ama la gasa aw kà uwana guba akəs à atà, kà matsàh atà la akur aṅa azladza.

²⁷ Mok uwana tasəlla atà à waṅ à huma aṅa sawaray kà, məṅ madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla anavà atà gay ala. ²⁸ Agòd à atà: "Mədədəd à akul gay à ahəṅ kà matapla la sləm aṅa dza uwaga aw ay? ṅgaha ma, kà mana kadahàwwàṅ lagwa ma? Kaslèhàw matapla aṅkul à Urusalima à abà gesina, ṅgaha ma asa à akul aṅiz aṅha ma aṅa mawul à anu à gəl takay?!" ²⁹ Ama Piyer la azlaməna matapla anik tawùlla à atà ala: "Leri makəs gay aṅa Zəzagəla dāduwa à gay aṅa azladza. ³⁰ Haday, Zəzagəla aṅa azlababa gami madzidziga awùlla à uda la mamətsay, dza uwaga kazlèllàw à ahàf à adi. ³¹ Zəzagəla azəb à ahàl kaf aṅha à gəl, apakəṅ ala kà Sufəl, ṅgaha masla mabələṅ kà mav tetəvi à azla Isərayel kà mapəh gay la ləv ala kà atà aṅa mabəz mamatsila aṅa tsakana aṅatà. ³² Haday, anu la gəl gami kà, anu azlaməna sayda kà aṅa uwaga, anu la Masasədok uwana Zəzagəla avà à azlauwana takəs gay aṅha."

³³ Mok uwana tatsən gay uwaga kà tapakəh ləv, asà à atà makəd azlaməna matapla. ³⁴ La tataka aṅatà zil Farisəya anik, sləm aṅha Gamaliyel la abà, masla mapəhla mapəhay aṅa Musa ala. Azladza gesina tasləkaway. Uwana azladza anik tapakəh ləv, asà à afik la tataka aṅatà la abà, agòd: " 'Dàw à uda', gòdàw à azladza uwanay dadəṅ." ³⁵ Mok uwana tasà à uda, agòd: "Azladeda gulo, azla Isərayel, mədəhà haṅkəli la uwana mədəhəṅ à azladza uwanay à vok. ³⁶ Dzùgwàw lakəl aṅa Tewudas uwana avàlla à waṅ uwarà tsi: 'Gi məṅ dza', agòd, tsəràh à uwana azladza dadərmokw ufađ tanəfà. Ama takəd, ṅgaha azlauwana tanəf à masla gesina taslèhà gəl à ahəṅ, ama tadəv à gay tər-zləm. ³⁷ La lig aṅha la ahəṅ Yudas, zil Galili adzəkà la mok uwana tatùgw dza aya, azàlèh azladza aṅuvaw kà manəf masla, ama takəd masla la azlaməna manəfay aṅha gesina, tər-zləm. ³⁸ Lagonay kà, gəgod à akul kà, məsəlla à ahàl à azladza uwanay la tsəh ala, tada aṅatà. Baṅa sləray aṅatà uwanay tadehəṅ atsà à waṅ kà la slaka azladza asik kà, adàzila bay, ³⁹ ama baṅa asà à waṅ kà la slaka Zəzagəla ndzer kà, məslala à vok kà madədal gay à ahəṅ aw. Mədəhà haṅkəli, məpà guvəl la Zəzagəla aw!" Azlaməna sawaray takəs mapəhay aṅa Gamaliyel. ⁴⁰ Tazàla azlaməna matapla à gəy, tazlèbàh atà, tagòd à atà: "Kapəhaw la sləm aṅa dza uwaga aya aw, ama lagwa kà dāw aṅkul!" ⁴¹ Azlaməna matapla tazà à vok la slaka sawaray la marabay kà uwana azlayla atà la huma Zəzagəla kà mas ṅgərpə kà sləm aṅa Yesu, kà uwana Zəzagəla asəl kà tabasiṅ. ⁴² ṅgaha kəla mahəṅay tadà à huma à gay la matapla gay marabəṅ à azladza lakəl aṅa Yesu, uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, la məṅ gəy Zəzagəla la aku, ṅgaha la gəy anik anik.

Takasani azladza mədfəf kà mazlak azlaməna matapla

6 La kaslā uwana azlaməna matapla tasigla kà azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la azlauwana tapəh gay gudəh aṇatà tagòd: “Azlamis kuḍa gami kà, tafà à atà sləm, à mok uwana tavəh tatak may aw”, tagòd. ² Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aṇha səla uwaga tahamà gay à azlaməna asik à vok gesina, ṅgaha tagòd à atà: “Anu kà, akəs à anu à vok, kà anu aṇa masak à mapəh gay Zəzagəla, kà mad à gay aṇa tatak may à abà aw. ³ Azladedə, tsatsəmawni azladza mədfəf, uwana kasəlaw madz à ahəh aṇatà la tataka aṅkul la abà, mahənlaga la Masasəfok Zəzagəla ṅgaha azlaməna makor haṅkəli gə ləla. ṅgaha mədàbək à atà sləray aṇa tatak may uwaga à ahəl aṇatà. ⁴ ṅgaha anu kà, məslala vok aṇa mav vok gami gesina à madəv kuḍa à abà la maz gay Zəzagəla à azladza.” ⁵ Gay uwaga akəsà vok à azladza uwana tahamà gay à vok gesina. Takàsàni azladza; Etiyen, uwana adahənlə la madiṅal gəl à vok, la Masasəfok Zəzagəla: la Filip; Pərokor; Nikanor; Timon; Parmenas; ṅgaha Nikolas, zil Antiyews uwana abəḍla vok à tsəhay Yahudiya à abà dagay uwarə. ⁶ La lig la ahəh tapəhla atà à azlaməna matapla, kà atà aṇa madəv kuḍa lakəl aṇatà la mabək à atà ahəl à gəl.

⁷ Gay Zəzagəla aslèhà gəl à ahəh kaykay. Matugway aṇa azlaməna madiṅal gəl à vok azigəh, asigla la Urusalima, ṅgaha azlaməna mav tatak à Zəzagəla aṇuvaw takəs madiṅ gəl à Yesu à vok.

Makəs Etiyen

⁸ Etiyen uwana Zəzagəla apis ala gay à vok kaykay, agà la ndzəda məṅga la tetəvi aṇa Zəzagəla la tsəh, adahəhà azlanadzipo anik anik la tataka azladza la abà. ⁹ Azla Yahudiya anik tasəhà à waṅ la Səren la Alekəsəndəra, la azlauwana tadəv kuḍa la gəy uwana la aku, tazalalla gəy aṇa azlamayə mapalla gə, la azla Yahudiya anik, uwana tasəhà à waṅ la kutso Səlisəya ṅgaha la kutso Asəya, gesina aṇatà tabayə vok gay la Etiyen. ¹⁰ Ama taslāla vok kà matsizlāl à huma aw kà uwana Masasəfok la uwana avəl haṅkəli. ¹¹ Kiya uwaga tasùkw azladza kà atà aṇa magodəy kà: “Mətsəhəh aṇəh mawisiga lakəl aṇa Musa ṅgaha lakəl aṇa Zəzagəla.” ¹² La abatà tavədzəhà à tsəh azladza à afik, la azlamasiga ṅgaha la azlaməna mapəhla wakitə mapəhay ala. ṅgaha tahamà Etiyen à gəl, tadàlla à huma aṇa azlamasiga aṇatà. ¹³ Tadàla azlaməna sayda fidaga uwatà à awtəy babay kà mapəh fida lakəl aṇa: “Dza uwanay kà; asak à mapəh mawisiga lakəl aṇa məṅ gəy Zəzagəla gami, ṅgaha lakəl aṇa mapəhay aṇa Musa aw. ¹⁴ Mətsəhəh agòd aya kà: ‘Yesu zil Nazaret uwaga adəkalah məṅ gəy Zəzagəla gami à ahəh, ṅgaha adəbəḍla madz à ahəh uwana Musa avə à anu’,

agòd aya.” ¹⁵ Azladza uwana la gəy sawaray la aku gesina tatsək yewdi à Etiyen à gay, tanəṅəṅ kà huḍ adi aṇha kà kalkal la aṇa malika aṇa Zəzagəla.

Mapəhay aṇa Etiyen

7 “Uwanay tapəh à ka vok ma hadəy ay?”, məṅ madzahaga aṇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla agòd à Etiyen. ² Etiyen awùlla à uda: “Azladedə la azlababa gulo, tsəbàw à gi sləm. Zəzagəla uwana mazləbayga apəhla vok à baba gami madzidziga Abəraham, à mok uwana agà la kutso Mesopotami, à mok uwana aləg maday kà madz à ahəh la Karan. ³ ṅgaha agòdàl:

‘Sà à uda la gudəh aṇak, la huḍ gəy aṇak, həd, kadàdza à ahəh la gudəh uwana gədəpəhakla!’ [†] ⁴ Kiya uwaga Abəraham asà à uda la kutso Kaldiya, ahəd kà madz à ahəh la Karan. La lig aṇa mamətsay aṇa Baba aṇha la ahəh, Zəzagəla adàlla à kutso uwanay à abà, kadzaw à ahəh la abà lakana lagwa. ⁵ La abatà kà, bə slaka madiṅ asik à ahəh bay, kà abəzal aw. Ama Zəzagəla apəh à Abəraham à vok à abà kà mavəl kutso uwaga, agòdàl:

‘Gədəv à ka, ṅgaha mayyi à tsəh ala aṇak la uwana adəkora’ ^{††} agòdàl, tekedika, Abəraham kà bəzi aṇha la ahəh à mok uwatà aw. ⁶ Aganay uwana Zəzagəla apəh:

‘Mayyi à tsəh ala aṇak adàdza à ahəh la gudəh dza la abatà, tadəgay azlamayə, ṅgaha tadətərarəbah atà tsərah à mavay dadərmokw ufad.

⁷ Ama gədəḍah seriya à azladza uwana à gəl tadətərarəb atà. La lig la ahəh tadədiy aṇatà la abatà, tadəkədəf à gi à ahəh la slaka uwanay lagwa, [‡] Zəzagəla agòd. ⁸ Kiya uwaga Zəzagəla akəs vok slawda la Abəraham, agòdàl kà:

‘Makədəv vok à uda la uwana masəlay aṇa makəs vok slawda uwaga.’

Gay gə la uwaga, Abəraham akədəv bəzi aṇha Isak à uda la lig mahəhay mtəgis la ahəh, kiya uwaga babay, Isak akədəv Yakuba à uda uwana akədəv azlabəza aṇha kulo gəl aṇha səla à uda bay. Atà la uwana takəslla azlatsəhay gami ala.”

⁹ “Azlaməna makəsl anu uwaga tadəhəh məṅor à deḍa aṇatà Yusufu à vok, tadūw à azla Misəra ala kà aṇa mayə. Ama Zəzagəla agà la masla. ¹⁰ Zəzagəla anəṅla la ṅgərpə uwaga la abà gesina. Avə haṅkəli à Yusufu kà masla aṇa mabəz mawoyəh, la vok matsidəy la huma aṇa Faruna, sufəl aṇa Misəra. Masla la uwana afà à Yusufu à ahəh kà gumna aṇa makoray Misəra, ṅgaha lakəl aṇa huḍ gəy aṇha gesina. ¹¹ Mok uwatà kà, may məṅga adzəkà à vok la kutso Misəra la Kanana gesina. ṅgərpə agà məṅga, ṅgaha azlababa gami madzidziga tabəzə tatak may kà mazuway aw. ¹² Mok uwana Yaku-

† 7.3 1Musa 12.1 †† 7.5 1Musa 12.7 ‡ 7.7 1Musa 15.13-14

ba atsənəŋ kà tatak may la ahəŋ la makoray Misəra kà, aslèl azlababa gami asik tekula dadəŋ. ¹³ Maday kà masəla uwana tahəd kà, Yusufu apəhla vok à azladedə aŋha, ŋgaha Faruna asəl kà azlauwaga kà huđ gày aŋa Yusufu. ¹⁴ La abatà Yusufu aslèl atà kà mazala baba aŋha Yakuba, la azladza gesina uwana la huđ gày aŋha, gesina aŋatà taslà dza dzik mədəf gəl aŋha zlo. ¹⁵ Kiya uwaga Yakuba ahəd à kutso Misəra à slaka uwana aməts à abatà, la azlababa gami madzidziga bay. ¹⁶ Talàh atà kà à Səsem à zəvay uwana à agu Abərahān asùkw la gursu, la slaka aŋa tsəhay Hemor.”

¹⁷ “Mok uwana kaslā adaslay, kà Zəzagəla aŋa mahən mapəhay aŋha uwana ala, adahəŋ la Abərahān, tsəhay gami ayyà à tsəh aŋuvaw la kutso Misəra.

¹⁸ Ŋgaha sufəl mawga uwana asəl Yusufu aw adzəkà makor gudəŋ uwaga. ¹⁹ Sufəl uwatà avavàràhà tsəhay gami, afàhà à atà leri à gəl kà mamal azlabəza ala, kà azlabəza aŋa mamats à gay. ²⁰ La zamana uwatà la uwana tayyà Musa, uwana bəzi mahədayga. Zəzagəla awoyàŋ. Tanəŋla tsəràh à təla makər la huđ gày aŋa baba aŋha. ²¹ Mok uwana taməl à uda, dugu aŋa Faruna azəb, adzadzàr bokuba mayyay aŋha. ²² Kiya uwaga Musa adzèŋ atsətsehà ala la azlatatak gesina uwana azla Misəra tasəl, ŋgaha agà maslay gə la gay la abà, ŋgaha la sləray aŋha la abà gesina.”

²³ “Mok uwana mavay aŋha adaslay dzik ufađ kà: ‘Gəday, gədənəŋ azlaməna gulo azla Isərayel à gay’, Musa agòđ. ²⁴ Anəŋà zil Misəra atəràb tsəhay aŋha, abəd à huma kà mazlakəŋ dza uwana tatəràbəŋ, apəl goder, akəd zil uwaga. ²⁵ Musa adzùgw kà azladedə aŋha tadəsəlay kà: ‘Zəzagəla akəs mapəl atà ala tadəgoday’, agòđ, la mazlak atà aŋha, ama tatsənà godega aŋha aw. ²⁶ La bəŋ gə Musa abəzà azla Isərayel səla à gəl tazlāb vok, asəl kà masəl à atà à vok. Agòđ à atà: ‘Azladedə, tsa akul la deda ma, kà mana katəràbaw vok kà akul à akul ma?’ ²⁷ Ama dza uwana atəràb anik uwanay, adəkà Musa la vok ala, agòđal: ‘Uwa afà à ka à ahəŋ mənğa banjaw kà masla seriya lakəl gami uwa? ²⁸ Awma asa à ka makəd gi, bokuba uwana kakəd zil Misəra lakuhu kəlay?’ ²⁹ Uwana Musa adatsən gay uwaga kà, ahòy aŋha, ahəd, adzà à ahəŋ la kutso Madiyan. La abatà abəzà azlabəza zilga səla.”

³⁰ “La lig aŋa mavay dzik ufađ la ahəŋ, la mok uwana Musa la fəta aŋa gudəŋ Sənayyi kà, malika aŋa Zəzagəla asà à waŋ, apəhla vok à Musa la aləh aŋa akəl uwana ababəhay la tsewwagay la abà. ³¹ Uwana adanəŋ tatak uwaga kà, ləv avàlal à gay. Ama bokuba uwana azà à vok à awtəy nekwa kà manəzəziŋ ala kà, kuda aŋa Sufəl Zəzagəla atsən la abà, agòđ:

³² ‘Gi Zəzagəla aŋa Abərahān, aŋa Isak ŋgaha aŋa Yakuba, aŋa azlababa aŋak madzidziga uwaga.’ †

Musa adzəkà masukulay dawdadaw kà guba, ŋgaha aslāla vok kà manəzəziŋ ala aya aw. ³³ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòđal:

‘Sərətəh kwimik aŋak la asik ala, kà uwana slaka uwanay kak la abà kà, kutso tsikaslaya, kokuda àlèh.

³⁴ Gədanəŋ ŋgərpa aŋa azlatsəhay gulo la Misəra. Gədatən mabas vok aŋatà ŋgaha gəsà à ahəŋ kà mapəlla atà ala. Lagwa kà, sà à waŋ, gəsləl ka à Misəra.” ††

³⁵ “Sələw azladedə, azla Isərayel takweska Musa la magòđal: ‘Uwa à uwana afà ka à ahəŋ, kà mənğa, ŋgaha kà masla seriya uwa’, tagòđal. Ama bə la uwaga kà, la lig la ahəŋ Zəzagəla aslèl à slaka aŋatà kà magay mənğa aŋatà, ŋgaha kà mapəlla atà ala, la ndzəda aŋa malika uwana apəhalla vok la tsewwagay la abà.

³⁶ Masla la uwana asəlla azladza à uda la Misəra la madahəh azlamasəlay la azlanadzipo anik anik la abatà, ŋgaha la gay dərəv mativga, ŋgaha la fəta la abà, tsəràh à mavay dzik ufađ. ³⁷ Bə Musa uwaga aya gotənəŋ, la uwana agòđ à azla Isərayel: ‘Zəzagəla adəsləl à akul masla mapəhal gay à ahəl anik à waŋ bokuba gi, uwana adàsa à uda la tsəhay aŋkul la abà.’

³⁸ Musa gə la uwaga à uwana adzà à ahəŋ la mahəm à ahəŋ aŋa Isərayel la fəta la abà; agà la azlababa gami madzidziga, ŋgaha la malika uwana abəđalmə la gudəŋ Sənayyi la afik. La abatà la uwana abəzà à azlagay uwana tavə sifa, la slaka Zəzagəla kà mav à anu.”

³⁹ “Ama azlababa gami madzidziga takəs uwaga aw, takweska, tayəh mawul aŋatà à Misəra. ⁴⁰ Tagòđ à Haruna: ‘Dahà à anu azlazəzagəla uwana taguwa à anu à huma, kà uwana məsəl tatak uwana abəzà à Musa, uwana asəlla anu à uda la Misəra aw.’ ⁴¹ La mavakay uwatà tadahə vəlèk luwəluwə, ŋgaha tavəl tatak. Tarəb mənğa lakəl aŋa sləray aŋa ahəl aŋatà. ⁴² Ama la lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla aguwə à atà ala lig à gay, asək à atà kà masləkaw azlatsetsiliŋ uwana la zagəla, bokuba uwana tatsetsər à wakità aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl à abà:

‘Akul, tsəhay Isərayel kà aŋulo, à uwana kakəđaw azlatatak anik anik la mav tatak anik takay? A mavay dzik ufađ uwaga la fəta la abà ay?

⁴³ Awaŋ, kazəbàw gày lukut aŋa Molokw mazlazlay aŋkul, ŋgaha kazəbàw maftsa à vok aŋa tsetsiliŋ kà aŋa Refan, mazlazlay aŋkul. Azlamazlazlay uwana kà kadəhəw atà kà masləkaw atà. Gay gə la uwaga gəđəza akul kərkər la Babila.” †

⁴⁴ Gotənəŋ Etiyen adà à huma à gay, agòđ: “Mok uwana azlababa gami madzidziga tadzà à ahəŋ la fəta la abà, tagə la gày lukut, uwana tadùw à sahar aŋa makəs vok slawda à gəl, kà atà aŋa masəlay kà Zəzagəla agà la tataka aŋatà la abà. Gày uwatà kà tadəhəŋ kà, bokuba uwana Zəzagəla apəhla à Musa, kà madə-

† 7.32 2Musa 3.6

†† 7.34 2Musa 3.1-10 † 7.43 Amos 5.25-27

həŋ kalkal la uwana anəŋəŋ. ⁴⁵ La lig la ahəŋ, azlababa gami tavà gày lukut uwaga à mayyi à tsəh ala aŋatà. Mayyi à tsəh ala uwaga kà Josu'e la uwana aguwà à atà à huma kà, mazab kutso aŋa azlatsəhay anik, uwana Zəzagəla akudək à atà la huma aŋatà. Gay gə la uwaga, gày lukut adzà à ahəŋ la gudəŋ la abà tsərah à zaman aŋa sufəl David. ⁴⁶ David abəzà vok mahamay aŋa Zəzagəla, adəval kuɖa, kà masla aŋa mabəzal tetəvi kà maŋalal məŋ gày Zəzagəla à Zəzagəla aŋa Yakuba. ¹⁴⁷ Ama Salomon la uwana aŋalal uwaga pəra.”

⁴⁸ “Tekedika Zəzagəla uwana la zagəla la afik, adza à ahəŋ la gày uwana la aku azladza taŋalal aw. Bokuba uwana masla mapəhal gay à ahəl apəh. Sufəl Zəzagəla agòɖ kà:

⁴⁹ ‘Zagəla kà kursi gulo, kutso kà slaka maf à asik gulo à ahəŋ. Tsəhay gày ma uwala à uwana kaŋalaw à gi la? Slaka ma uwala asla kà gi aŋa maduw ləv la abà la?

⁵⁰ Gi la uwana gəɖahəŋ azlatatak uwaga gesina aw takay?” ††

⁵¹ “Haɖay, akul azlaməna madzadzəŋəh gəl ala, ləv aŋkul la sləm aŋkul kà, asa à atà matsən gay aŋa Zəzagəla dikiɖiki aw! Kakwesaw kà Masasədok aŋa Zəzagəla koksikoksi, bokuba aŋa azlababa aŋkul.

⁵² Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, azla ma uwala, azlababa aŋkul madzidziga tatərebəh atà aw la? Atà tatakəɖəh azlauwana, tasà à waŋ kà maz mas à waŋ aŋa dza dziriga lagonay bay, kà masla la uwanay katəwwal kaf à gəl, ŋgaha kakəɖəw. ⁵³ Tekedik kà akul kà, Zəzagəla avà à akul mapəhay la ahəl aŋa azlaməlika, ama kakəsəw aw.”

Makəd Etiyen la akur

⁵⁴ Uwana maham à ahəŋ aŋa azlaməna sawaray tatsən gay uwaga kà, tapəɖ slid la tsəh ala, tapakəh ləv məŋga lakəl aŋa Etiyen. ⁵⁵ Ama Etiyen uwana mahənlə ala gə la Masasədok Zəzagəla, adzilə yewdi à zagəla, anəŋə mabləbay aŋa Zəzagəla, la Yesu matsizl à ahəŋ gə la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. ⁵⁶ Etiyen agòɖ: “Tsəbəwwal sləm: Gəŋəŋə zagəla kà zagəla mapəzlla ama ala gə, ŋgaha Kona aŋa dza dzawwa la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl.” ⁵⁷ Tawiyə la ndzəɖa kà makəɖal gəl à ahəŋ la manakəh à sləm à ama. Gesina aŋatə tahaməl à gəl. ⁵⁸ Tabayəŋ à uda la gudəŋ la abà, ŋgaha tadzəkə matsahay la akur kà makəɖay. Azlaməna makəɖay tahamə lukut aŋatə à slaka bəzi kohana, uwana sləm aŋha Sawul. ⁵⁹ Uwana tatsahay la akur kà Etiyen, adəv kuɖa kiya uwanay: “Sufəl Yesu, gəmətsay kà à ahəl aŋak à afik!” ⁶⁰ ŋgaha akəɖəɖ à ahəŋ, azà kuɖa à zagəla awiyə: “Sufəl, katugw uwaga bokuba tsakana lakəl aŋatə aw!”, agòɖ. La mapəh gay uwaga la gay ala, aməts.

8 Makəd Etiyen kà, akəs à Sawul à gəl.

Sawul atəreb azlaməna gay Zəzagəla

La mavakay uwatə, matərebay məŋga adzəkə à vok lakəl aŋa maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la Urusalima. Gesina aŋatə tasləhə gəl à ahəŋ la kutso Yahuɖiya ŋgaha la Samariya. Say azlaməna matapla pəra tatəm à Urusalima. ² Ama azladza dziriga talə Etiyen, ŋgaha tatūw məŋga. ³ Sawul awəɖ vok à uda kà mabəzl gəl à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla à abà; adəhəh gày la gày, kà makas azlaməna madiŋal gəl à vok, azlazil la azlamisga gesina, kà mawats atə à daŋay.

Azlaməna Samariya tatsənaŋ gay marabəŋ

⁴ Azlauwana tasləhə gəl à ahəŋ kà, tauguzəhəh la kutso gesina kà maz gay marabəŋ. ⁵ Filip ahəd à Samariya, ŋgaha azà gay aŋa Kristu à azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ uwatə. ⁶ Maham à ahəŋ dza takəs gay aŋa Filip à mok uwana tatsənaŋ ŋgaha tanəŋəŋ azlanadzipo uwana adəhəhəŋ. ⁷ La kitə azlamasəsədok mawisiga tasəhə à uda la azlaməna dɖuvats la abə aŋuɖaw la mawiyay, ŋgaha azlamagul à afik gə, la azladeri tawarə ala bay. ⁸ Marabay məŋga apakə vok la gudəŋ uwatə.

⁹ Dza anik la ahəŋ, dagay uwarə la gudəŋ uwatə, sləm aŋha Səmon. Masla kà avələh ləv à azladza à gay la Samariya la məzla aŋha. Masla kà: “Gi məŋ dza”, agòɖ. ¹⁰ Gay gə la uwaga azladza la gudəŋ uwatə gesina, azlauwana azlaməŋga tagòɖ à atə, la azlabəzaga gesina, tasləkəw masla, tagòɖ kà: “Masla la uwana ndzəɖa aŋa Zəzagəla uwana tazəlalla ndzəɖa məŋga gə.” ¹¹ Tasləkəwəh masla məŋga kà uwana avələh ləv à azladza à gay la məzla aŋha dagay uwatə. ¹² Ama mok uwana tadiŋ gəl à gay marabəŋ uwana à vok, Filip azəŋ lakəl aŋa makoray Zəzagəla, ŋgaha lakəl aŋa sləm aŋa Yesu Kristu kà, tabəzà batem, azlazil la azlamis. ¹³ Səmon la gəl aŋha bay, adiŋal gəl à vok, abəzà batem, adzà à ahəŋ la slaka Filip, ŋgaha ləv avələhal à gay məŋga la manəŋ azlamasəlay la azlanadzipo uwana Filip adəhəhəŋ.

¹⁴ Azlaməna matapla la Urusalima tatsənaŋ kà azladza la Samariya takəs gay aŋa Zəzagəla kà, tasləl à atə Piyer à awtəy atə la Yuhana. ¹⁵ Mok uwana tabəzà à Samariya kà, tadəv kuɖa kà aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok kà atə aŋa mabəz Masasədok Zəzagəla. ¹⁶ Kà uwana Masasədok Zəzagəla adasa à ahəŋ, bamərika à gəl aŋa tekula aŋatə dadəŋ aw, tabəzà batem la sləm aŋa Sufəl Yesu dadəŋ pəra. ¹⁷ Gay gə la uwaga à uwana, Piyer atə la Yuhana tabək à atə ahəl à gəl, ŋgaha mabəz Masasədok Zəzagəla.

¹⁸ Mok uwana Səmon anəŋə Masasədok asə à gəl aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok, à mok uwana

† 7.46 2 Samuyel 7.1-16 †† 7.50 Yesayya 66.1-2 ‡ 7.51 Yesayya 63.10

azlaməna matapla tabək à atà ahàl à gəl kà, Səmon ayàh mabək sili à azla Piyer atà la Yuhana. ¹⁹ Agòd: "Vàw à gi ndzəda uwaga babay suwan, kà kəla uwabe-yuwi uwana gəðàbəkàl ahàl à gəl aña mabəz Masasədok Zəzagəla." ²⁰ Ama Piyer awulàlla: "Zàlla la sili aňak, kà uwana kadzugw kà: Mavày aña Zəzagəla kà tasukway la sili, kagòd. ²¹ Humà gə aňak la ahəj, la gay uwanay la abà aw. Kak kà, kak la sləray gami la abà aw, kà uwana ləv aňak la dziriga la huma Zəzagəla aw! ²² Pəh gay la ləv ala kà mawisiga aňak uwaga, dèw kuda à Sufəl, zlahaw kà masla amatsakanə ala tsəhay madzugway aňak uwaga tak. ²³ Kà uwana gənəjəñ kà kadahən ala la mawisiga dehakakga, ngaha kak mayà aña tsakana." ²⁴ Kiya uwaga Səmon agòd à Piyer atà la Yuhana: "Kamkam, dèvəw kuda à Sufəl kà gi, kà gay uwana kapəhəw à gi aña mabəz à gi aw!"

²⁵ Piyer atà la Yuhana tapəh sayda aña Sufəl Yesu la maz gay marabəñ la Samariya, ngaha tawulà à Urusalima. La tetəvi aňatà la ama kà, tapəhəh gay marabəñ lakəl aña Yesu la azlabəza gudəñ uwana la kutso Samariya la abà gesina.

Filip atà la slawpara aña mənəñ sufəl misga la Etiyopiya

²⁶ La lig aña uwaga la ahəj, malika aña Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Filip, agòdal: "Filip, sà à afik, wul à gəl à agu, à tetəvi uwana à ama asà à uda la Urusalima ada à Gaza." Tetəvi uwana tetəvi kəsaf. ²⁷ Filip atsi-zilla ala, ahàd. Tagagəm à tetəvi à ama la dza anik. Dza uwatà kà zil Etiyopiya, subaga, slawpara aña Kandantse, mənəñ sufəl misga la Etiyopiya. Asà à Urusalima kà masləkaw Zəzagəla. ²⁸ Agà la tetəvi mawul à mtəga aňha la tsəh, la dərkwə aňha la afik, adzeñay la wakità aña masla mapəhal gay à ahàl Yesayya la abà. ²⁹ Masasədok Zəzagəla agòd à Filip: "Hàd à slaka aňha, zà à vok à slaka aña dərkwə aňha!" ³⁰ Filip azà à vok à slaka aňha la mahoyay, ngaha atsənà zil Etiyopiya uwaga adzeñay la wakità aña masla mapəhal gay à ahàl Yesayya la abà. Anavàl à gay la: "Katsənà uwaga kadzeñay ay?" ³¹ Kona uwaga agòdal: "Kakay gətsenəñ à baña dza adəpatgəla godega aňha aw ma? Sà à wanəñ à slaka gulo à dərkwə la afik", agòd à Filip. ³² Aganay à slaka uwana adzəñ la wakità la abà:

'Agà bokuba tuwanəñ uwana tadàla à makəday, bokuba bəzi tuwanəñ uwana atuway à baña tatsəd aňidz aňha aw.

Kiya uwaga məslək, apokwə gay aňha aw.

³³ Tapəsəw, takəl ala ziruwə à gəl, tadùkw ala seriya à gəl kà deyday pəra.

Uwa à uwana adəslala vok aña matugway lakəl aña tsəhay aňha uwa?

Kà uwana takəd à gəl à sifa aňha la gudəñ la vok. †

³⁴ Slawpara uwaga anavà Filip: "Kamkam, pəhgəla lakəl ma aña uwa masla mapəhal gay à ahàl apəhay uwa? Apəhay ma lakəl aňha, awma lakəl aña dza anik ay?" ³⁵ Filip adzəkà lakəl aña uwana dza uwaga adzeñay la wakità la abà, azàla gay lakəl aña Yesu. ³⁶ Uwana taday, taday kà, tabəzà à iyaw à vok, la abatà slawpara agòd: "Tsa iyaw la uwanay, ma mana à uwana adəd à gi gay à ahəj kà mabəz batem ma?" ((³⁷ Filip agòdal: "Baña kadiñal gəl à vok la ləv aňak gesina kà, kaslala vok kà, mabəz batem." Kona uwaga awulàlla: "Gədiñal gəl à vok, kà Yesu Kristu kà Kona aña Zəzagəla.")) ³⁸ Ngaha la abatà: "Tsižlla dərkwə à ahəj", agòd à magamza aňha. Filip atà la slawpara tasà à ahəj, tahàd à iyaw à abà, ngaha Filip adahàlla batem. ³⁹ La mok uwana tasà à uda la iyaw la abà kà, Masasədok Sufəl Zəzagəla azəbà Filip ala dzəgasl. Slawpara anəñəñ aya aw, ama adà aňha la marabay. ⁴⁰ Batsàrà kà, Filip anəñla kà agà la Azot. Kiya uwaga aguwanəñ la azlagudəñ la abà gesina, kà maz gay matsi-dayga la slaka gesina tsəràh uwana abəzà Zəsare.

Mapəh gay la ləv ala aña Sawul

9 La mok uwatà, Sawul asakà matərabəñ la makəd azlaməna matapla la slaka Sufəl Yesu aw. Ahàd à slaka mənəñ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ² Anavà patanti, kà aña gəy madəv kuda la Damas, kà makas azladza uwana tanəfa Yesu, azlazil la azlamis gesina, kà madla atà à Urusalima.

³ Mok uwana adabəz à patanti uwaga kà, atsižlla ala, kà mad à Damas. La tetəvi la ama, uwana azlabəzay, katskats mənəñ udəka asà à ahəj la zagəla, aùd la slaka aňha. ⁴ Atəd à vədah, ngaha atsənà kuda uwana agòdal: "Sawul, Sawul, kà mana katərab gi ma?" ⁵ Anəv, agòdal: "Kak uwa, Sufəl?" Kuda uwaga agòdal: "Gi Yesu uwana katərabəñ." ⁶ Ama agòdal: "Sà à afik, hād à gudəñ à abà, la abatà la uwana tadəpəh à ka uwana kadədehəñ." ⁷ Azlaməna mauguzahay atà nna tagudəkàhla, taslala vok kà mapokw gay aw, tatsənà mabadma, ama tanəñ dza aw. ⁸ Sawul asà à afik la vədah, apəzl yewdi, ama aslala vok kà manəñ tatak aw. Takəs à ahàl kà madla à Damas. ⁹ Tsəràh mavakay makər, aslala vok kà manəñla aw, azùw ngaha asà tatak babay aw.

¹⁰ Masla asik anik la ahəj la Damas uwana sləm aňha Ananiyas. Sufəl Zəzagəla apəhal la masasiñay, agòdal: "Ananiyas, Ananiyas!" "Awway, gi la uwanay, Sufəl gu-lo", Ananiyas agòdal. ¹¹ Sufəl Zəzagəla agòdal: "Katskats, hād lagonay à bəzi barama tərraga à ama. Lakay aña Yudas, dza uwana sləm aňha Sawul zil Tarsus, adəv kuda lagwa, danəv. ¹² Kiya uwaga la masasiñay kà, Sawul anəñ dza anik, uwana sləm aňha Ananiyas adà à gəy kà mabəkàl ahàl à gəl, kà masla aña manəñla aya." ¹³ Ananiyas agòdal: "Sufəl, azladza aňu-

† 8.33 Yesayya 53.7-8

vaw tapəh à gi lakəl aña dza uwaga, lakəl aña uwana adahànj à azlaməna manəfay aňak à vok la Urusalima. ¹⁴ Ngaha asà à waň à abanay la patanti, uwana la ahəl azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la Urusalima tavəl, kà makas azladza uwana tatsəl sləm aňak à gay.” ¹⁵ Ama Sufəl Zəzagəla agòdal: “Həd, kà uwana gədazəb masla, ngaha gədəpakəň ala, kà masla mapəhla gi ala, la slaka azlatsəhay anik anik, la azlasufəl aňatà, ngaha la tsəhay Isərayel. ¹⁶ Gi la gəl gulo gədəpəh ala ngərpa uwana adəsay kà gi.”

¹⁷ Kiya uwaga Ananiyas ahəd, adà à gày uwatà à agu, abək ahəl à Sawul à gəl, agòdal: “Deda Sawul, Sufəl Yesu uwana apəhakala vok la tetəvi la ama à uwana katsà à waň, masla la uwana asləl gi à waň, kà kak aña manəňla aya, ngaha kà kak aña magay mahənlaga la Masasədok Zəzagəla.” ¹⁸ Katskats tatak anik bokuba mafəfətay aña kilfi anis à Sawul la adi ala, ngaha anəňla aya. Hadzak, asà à afik ngaha tadəhalla batem. ¹⁹ La lig la ahəň azùw tatak may, ngaha abəzà à ndzəda aya.

Sawul apəh gay Zəzagəla la Damas

Sawul asəf la azlaməna madiňal gəl à vok njuv la Damas. ²⁰ Katskats adzəkà mapəhəh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kuda la aku, la mapəhla ala, kà Yesu kà Kona aña Zəzagəla. ²¹ Azladza uwana tatsəbal sləm gesina, ləv avələh à atà à gay, tagòd: “Uwaga kà dza uwana atərbəhàh azladza la ndzəda la Urusalima, azla-uwana takəs gay aña Yesu aw takay? Ngaha asà à waň à abanay kà aña makas atà la madla atà à məň madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla aw takay?”

²² Ama Sawul azəň la ndzəda koksikoksi la mad à huma à gay, azla Yahudiya uwana tadzà à ahəň la Damas, tasəl uwana tawuləlla aya à mok uwana apəhatəla kà Yesu kà Kristu aw.

²³ Uwana adasafni kà, azla Yahudiya takəs sawaray kà makəday. ²⁴ Ama atsənà uwana tatsənəň à vok kà madəhalləň à vok. Kəla mavakay la mahənay tanəňla gay gamagəy aña huđ gudəň kà makəday. ²⁵ Kiya uwaga la vəd vərđi anik, azlaməna asik aňha tazəb, tafà à takosà à abà, tadzilə à ahəň la gəl zlagam, uwana takəslla gay à huđ gudəň à adi.

Sawul la Urusalima

²⁶ Mok uwana Sawul adawul à Urusalima kà, ayəh maham gay à vok la azlaməna matapla; ama guba akəs à atà gesina, kà uwana tadiňal gəl à vok, kà masla ndzer kà adapaka masla manəf Yesu aw. ²⁷ Ama Barnabas akəs à tsəh, adəlla à slaka azlaməna matapla la slaka Yesu, ngaha atùgw à atà godega manəň Sufəl Yesu aña Sawul la tetəvi la ama, ngaha la uwana Sufəl Yesu abadəlmə. Apəh à atà gay lakəl aña mawəđ vok à uda aña Sawul uwana azà gay aña Yesu la Damas aya.

²⁸ Dagay kaslā uwatà kà, Sawul adà à atà à adi, taugu-zəhəh la gudəň Urusalima kà maz gay aña Sufəl Yesu.

²⁹ Ngaha apəhəh à azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la mabay vok gay la atà babay, ama atà kà, tayəh kà makəday. ³⁰ Mok uwana azladedə tatsənə uwaga kà, talakà Sawul à Zəsare, ngaha tasləl à Tarsus.

³¹ Kiya uwaga azlaməna madiňal gəl à vok la kutso Yahudiya, la Galili, la Samariya gesina tadzà à ahəň la lapiya, kokuda matərebay. Tadzərdəh ala, tadzà à ahəň la mahoy à adi aña masləkaw Sufəl Zəzagəla la abà, tasəg ala la mazlakay aña Masasədok Zəzagəla.

Mawurla aña Ene

³² La kaslā uwatà Piyer auguzəhəh la azlagudəň la abà gesina. Vərđi anik, ahəd à slaka azlaməna madiňal gəl à vok uwana tadzà à ahəň la Lidda. ³³ La abatà dza anik uwana sləm aňha Ene la ahəň. Magul à afik gə da-gay mavay mtəgis agə la slaka mahən à ahəň. ³⁴ Piyer agòdal: “Ene, Yesu Kristu awur ka ala! Sà à afik, kakəl slaka mahən à ahəň aňak à abà!” Hadzak Ene asà à afik. ³⁵ La abatà azlaməna madz à ahəň la Lidda ngaha la azlauwana la vaday Saron tanəňəň gesina aňatà tapəh gay la ləv ala la huma aña Sufəl Yesu.

Mawulla Dorkas à uda

³⁶ Mis anik la ahəň la Yope sləm aňha Tabita, (Sləm uwaga la gay Gərək Dorkas, uwana asal magoday Pəkur) Masla kà adəhəhəh azlasləray dzəba aňha səla aw gə la mazlakay kuda. ³⁷ La kaslā uwatə dūvats akəs, ngaha aməts. La mok uwana tapəlal vok kà, tahənəň à gày, uwana à agu lakəl aña gày anik. ³⁸ Uwana azlaməna madiňal gəl à vok la Yope tatsənəň kà Piyer la Lidda, nekwa la gudəň uwaga kà, tasləl azladza səla à tsəh la gay: “Mədəv à ka kuda, sà à waň à mtəga gami la katskats.” ³⁹ Piyer anəfà à atà la katskats. Mok uwana tabəzà awtəy kà, tadəla à gày uwana à afik tahənəň à agu. Azlamis kuda gesina tadə à awtəy à slaka aňha la mataway; tapəhalla azlanenewi, ngaha la azladebdebi uwana Dorkas atsəh à mok uwana aləg la sifa. ⁴⁰ La abatə Piyer akudəkəh azladza à uda, ngaha akədəd à ahəň, adəv kuda, agolə à huma à slaka mazimnekid: “Tabita, sà à afik!”, agòdal. Tabita apəzl yewdi, uwana anəňà à Piyer à adi, asà à afik, adzà madzay. ⁴¹ Piyer akəs à ahəl, ngaha azlakəň kà matsizləň ala. La lig la ahəň Piyer azəla azlamis kuda la azlaməna madiňal gəl à vok, apəhatəla kà agay la sifa. ⁴² Uwaga asəlla à vok la Yope gesina, ngaha azladza aňjuvaw tadiň gəl à Sufəl Yesu à vok. ⁴³ Piyer kà asəf məňga la gudəň Yope la mtəga aña Səmon, masla masəđ zlap.

Piyer la mtəga Korneliyus

10 Dza la ahəŋ la Zəsare, sləm aŋha Korneliyus, masla kà zil Rom, mənŋa aŋa azlaslodzi dzim aŋa maham à ahəŋ slodzi, uwana tazalal ala maham à ahəŋ Italiya. ² Masla awoyà Zəzagəla, asləkàw Zəzagəla la azlaməna huđ gày aŋha gesina. Azlākàh azlaməna kuđa uwana azlatsəhay Yahudiya, ŋgaha adàv kuđa à Zəzagəla koksikoksi. ³ La gay mokokhu vərđi anik la sa makər, masasiŋay asasiŋla, anəŋà malika aŋa Zəzagəla adagay à slaka aŋha ŋgaha agòđal: “Korneliyus!” ⁴ Anərèz malika la masukulay, ŋgaha agòđal: “Kak uwa, Sufəl gulo?” Malika awulàlla: “Zəzagəla adatsən madəv kuđa aŋak la mazlakàh azlaməna kuđa aŋak, ŋgaha lagwa kà kawùllal à gəl. ⁵ Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana ‘Piyer’, tagòđal. ⁶ Ahənay kà la mtəga Səmon masla masad zlap, uwana gày aŋha kà la gay dərəv.” ⁷ Mok uwana malika uwaga abadalmà, adada aŋha kà. Korneliyus azəl azlamagamza aŋha səla, la slodzi tekula uwana anəŋlal, masla bay, awoyà Zəzagəla. ⁸ Atùgw à atà uwana apakà vok gesina, ŋgaha aslèlla atà à gudəŋ Yope.

⁹ Kiya uwaga tatsizlla ala, tahàd à Yope. La bebəŋ gə, mok uwana tazlabəz Yope kà, Piyer bay kà, ahàd à gəl gày à afik kà madəv kuđa la tataka afats. ¹⁰ May akəs Piyer, asəl mazuw tatak may. A mok uwana tadzəkà matal tatak, à uwana masasiŋay asasiŋla. ¹¹ Anəŋà zagəla apəzlla vok, ŋgaha tatak anik asà à ahəŋ: Magol mənŋ tatagə bokuba peteli gay dzika ufađ mawad à ahəŋ ala gə, afà à vok à vədah. ¹² La huđ aŋha kà kəla tsəhay tatak asik ufađ la abà gesina, la azlatatak uwana taday la huđ, ŋgaha la azlatsəhay tatak uwana tahoyay gesina. ¹³ Ama Zəzagəla agòđal: “Sà à afik, kakəđ, ŋgaha pəđ zlà, Piyer!” ¹⁴ Ama Piyer agòđ: “Awaŋ, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, kà uwana dikiđiki gədapad tatak àlähga aw, aslèh!” ¹⁵ Agòđal aya: “Kapakəŋ ala bokuba àlähga à uwana Zəzagəla adapakəŋ ala tsidəŋa aw.” ¹⁶ Uwaga adahà vok asik makər, ŋgaha la lig la ahəŋ la kirim yewdi tatak uwaga awùl à zagəla.

¹⁷ Piyer adzùgw godega aŋa uwana masasiŋay uwaga asəl mapəhalla. Ama la kaslā uwatà kà, azlaməna masləlay aŋa Korneliyus tanavahay la slaka azladza: “Lala à gày aŋa Səmon masla masad zlap la?”, tagoday. Tsa mok uwaga kà, atà la gay gamagày aŋha.

¹⁸ Tazàläh, ŋgaha tanàv: “La abanay à Səmon uwana tazalalla Piyer ahənay ay?” ¹⁹ Piyer aləg la madzugway aŋa masasiŋay uwaga la abà, uwana Masasəđok Zəzagəla agòđal: “Nəŋəŋ, azladza makər la uwaga tayàh ka la gay gamagày la uda. ²⁰ Sà à afik, dà à ahəŋ, kadaw akul nna, kokuđa matsurəkway, kà uwana gi la uwana gəslèlla ka atà à waŋ!” ²¹ Piyer asà à ahəŋ à slaka azladza uwaga, ŋgaha agòđ à atà: “Gəga la uwanay à

uwana kayahaw gi. Mana kasawka à waŋ ma?”

²² Tagòđal: “Məsà à waŋ kà, Korneliyus mənŋa aŋa azlaslodzi dzim, la uwana aslèlla anu à waŋ. Masla kà dza dziriga, uwana azlèb Zəzagəla, uwana azla Yahuđiya gesina kà: ‘Dza’, tagòđal. Malika aŋa Zəzagəla apəhal gay, kà masla aŋa mazala à ka, kà kak aŋa mapəhal uwana asa à ka mapəhal.” ²³ ŋgaha Piyer adàla atà à gày, avà à atà slaka mahən à ahəŋ. La bebəŋ gə, takəs tetəvi, tahàd atà nna. Azladedə anik, la tataka azladza la abà la Yope, talakà à atà. ²⁴ La bebəŋ gə aya tabəzà Zəsare. Korneliyus babay kà adahama gay azladza à vok la azlahuđ gày aŋha gesina kà makud atà. ²⁵ Uwana Piyer adà à gày kà, tagagəm la Korneliyus, atəđ à huma aŋha, akədèđal à ahəŋ. ²⁶ Ama Piyer akəs à afik la magòđal: “Sà à afik, gi kà bə gi dza kiya kak bay.” ²⁷ Kiya uwaga tadà à huma à gay la mabadma la abà la Korneliyus, ŋgaha tsəràh à uwana tahamə gay à vok takuday. ²⁸ Agòđ à atà: “Kasəlaw kà zil Yahudiya aŋa madz à ahəŋ la azlatsəhay anik, kà zlazlada, ama Zəzagəla apəh à gi kà gəpak tsəhay dza anik ala kà àlähga, gəda à gày aŋha aw, gəgoday aw. ²⁹ Gay gə la uwaga mok uwana kazàləw gi kà, gəsa à waŋ kokuđa madzurəkway. Lagwa ma, kà mana kazàləw gi mi?”

³⁰ Korneliyus awulàlla: “Adagay mahənay ufađ lakana, bə la kaslā uwanay gəđəv kuđa la mtəga gulo la sa makər aŋa mokokhu. La kirim yewdi kà, dza anik adatsakwəh la lukut mawutsəday gə la vok la huma gulo. ³¹ ŋgaha agòđ à gi: Korneliyus, Zəzagəla atsənà madəv kuđa aŋak, ŋgaha mazlakay aŋak uwana kazlakàh à azlaməna kuđa adawullal à gəl. ³² Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana tazalalla Piyer. Adza à ahəŋ la mtəga Səmon, masla masad zlap, uwana gày aŋha la gay dərəv. ³³ Katskats gəsləl azladza à awtəy, kà mazal à ka. Kadahəŋ delga la mas à waŋ aŋak. Lagonay kà, anu la uwanay gesina gami la huma aŋa Zəzagəla, kà matsəb sləm à uwana Sufəl apəh à ka, kà mapəh à anu gesina zlà.”

Mapəhay aŋa Piyer la mtəga Korneliyus

³⁴ Piyer adzəkà mabadma, agòđ: “Lagwa kà, gədasəlay kà Zəzagəla kà avàh à dza mavahay aw. ³⁵ Kəla dza tsəhay uwala beyli uwana adiŋal gəl à vok, ŋgaha adəh dziriga kà, ahəđal à adi. ³⁶ Haday, kasəlaw kà Zəzagəla asləl gay aŋha à slaka azla Isərayel, uwaga kà gay matsidayga à uwana məslalə vok aŋa magla lapiya la Zəzagəla, kà madegolay Yesu, uwana asəlla anu vok la Zəzagəla, uwana Sufəl aŋa dza gesina. ³⁷ Gay matsidayga uwanay adzəkà vok la Galili, la lig aŋa batem uwana la ahəŋ Yuhana azəŋ, ŋgaha aslèhà gəl à ahəŋ la kutso Yahudiya. ³⁸ Kasəlaw à uwana Zəzagəla asləl Masasəđok aŋha à ahəŋ, à Yesu zil Nazaret à gəl, ŋgaha kasəlaw babay, à uwana Yesu auguzàhəh la azlagu-

dəŋ la abà gesina la madehəŋ delga la mawar azladza uwana ala, atà la ahəl aŋa seteni. Ndzer kà, Zəzagəla agà la masla. ³⁹ Gesina gami kà, anu azlaməna sayda aŋa tatak uwana adahàhəŋ la Urusalima, la kutso aŋa azla Yahudiya la abà gesina. Takəđ masla la mazləl à ahàf à adi. ⁴⁰ Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay la mahənay makər, ŋgaha avəl ndzəda kà mapəhla vok ala. ⁴¹ Ama azladza gesina tanəŋəŋ aw, anu uwana atsatsàmànì anu la madzəka, kà anu aŋa magay azlaməna sayda pəra, mənəŋəŋ. La lig aŋa uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay kà, məzùw, məsà la slaka gə anina. ⁴² Ŋgaha apəh à anu à vok à abà kà maz gay marabəŋ à azladza, ŋgaha kà mapəhla ala kà Zəzagəla afà Yesu à ahəŋ, kà masla seriya lakəl aŋa azladza uwana la sifa, ŋgaha lakəl aŋa azlauwana tamatsay. ⁴³ Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza gesina tapəh lakəl aŋa: Kəla dza uwana adiŋ gəl à Yesu à vok kà, Zəzagəla adàmatsalla tsakana aŋa ala, kà sləm aŋa Yesu."

Azladza uwana azla Yahudiya aw, tabəzà Masasəđok Zəzagəla

⁴⁴ Mok uwana Piyer aləg la mabadma la abà kà, Masasəđok Zəzagəla asà à gəl aŋa azladza uwana tatsəb sləm à gay aŋa gesina. ⁴⁵ Azla Yahudiya uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok, azlauwana tanəfà Piyer à waŋ kà, ləv avəlàh à atà à gay, kà Masasəđok, uwana Zəzagəla avà à azladza uwana azla Yahudiya aw bay. ⁴⁶ Kà uwana tatsənà atà tazləb maslay aŋa Zəzagəla la azla-gay mələk gə, uwana tatəpla aw. Piyer agòđ: ⁴⁷ "Lagwa ma məslala vok aŋa madəđ gay à azladza uwanay à ahəŋ kà madahatəŋ batem aŋa iyaw, tsa tabəzà Masasəđok Zəzagəla bokuba anu ay?" ⁴⁸ Ŋgaha avà tetəvi kà madàh à atà batem la sləm aŋa Yesu Kristu. Ŋgaha tanavəl à masla aŋa madzin à ahəŋ atà nna.

Piyer apəhla uwana ala apaka vok la mtəga Korneliyus la huma

aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima

11 Azlaməna masləlay la azlaməna madiŋal gəl à vok uwana tadzà à ahəŋ la Yahudiya tatsənəŋ kà azladza uwana azla Yahudiya aw babay takəs gay Zəzagəla. ² Uwana Piyer adawul à Urusalima kà, azla Yahudiya uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok taslähàla vok. ³ Tagòđal: "Kahàd à tataka aŋa azladza uwana à abà, makadav atà à uda gə aw, ŋgaha kazùw aw tatak may akul nna?!" ⁴ Kiya uwaga Piyer adzəkà matugw à atà godega aŋa takwatokw lakəl aŋa uwana apakà vok gesina. Agòđ à atà:

⁵ "Gi, kà gi la Yope, mok uwaga gi la madəv kuda la abà kà, masesiŋay asesiŋla gi. Gənəŋà tatak anik asà à ahəŋ la zagəla, asà à slaka gulo. Tatak uwatà kà boku-

ba magol peteli, mawad à ahəŋ ala gə, kəla gay dzika ufad nna, asà à ahəŋ la zagəla, asà à slaka gulo.

⁶ Gənəŋəz huđ aŋa la haŋkəli kà, gənəŋà azlatatak uwana la asik ufad, azlatatak fəta la azlauwana taday la huđ, ŋgaha la azlauwana tahoyay la zagəla. ⁷ Ŋgaha gətsənà kuda aŋa Zəzagəla agòđ à gi: 'Piyer, sà à afik, kəđ ŋgaha pəđ!' ⁸ Ama gəwulàlla: 'Awaŋ, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, dikidiki tatak àlähga adada à gay gulo à awtəy aw, aslèh!' ⁹ La abatà kuda uwaga atsən à ahəŋ aya: 'Kapakà tatak uwana ala Zəzagəla adapakəŋ ala tsidəŋa kà àlähga aw!' ¹⁰ Adahà vok asik makər, ŋgaha la lig la ahəŋ, tatak uwaga awul à zagəla gesina. ¹¹ La kaslà uwatà azladza makər tasà à waŋ à gəy, uwana à abà gi lakay. Tasləlla atà à waŋ kà dagay la Zəsare kà mayàh gi. ¹² La abatà Masasəđok Zəzagəla agòđ, gənəfà atà, kakwes aw. Kiya uwaga azladedə mukwà talaka gi babay à Zəsare, gesina gami mədà à gəy la mtəga Korneliyus. ¹³ Uwana Korneliyus adanəŋ anu kà, adzəkà matugw anu gay lakəl aŋa malika uwana adà à mtəga aŋa, atsizlla à ahəŋ, agòđal: 'Sləl azladza à Yope, kà mazalay à Səmon uwana tazalalla Piyer.

¹⁴ Adəpəh à ka ala gay uwana kadàbəla la azlaməna huđ gəy aŋak gesina.' ¹⁵ La abatà gədzəkà mapəh à atà. Masasəđok Zəzagəla asà à atà à gəl bokuba uwana asà à anu à gəl babay suwaŋ, dagay uwarà. ¹⁶ La abatà kà, awul à gi à gəl lakəl aŋa uwana Sufəl Zəzagəla apəh:

'Yuhana adahəŋ batem la iyaw, ama akul kadàbəzaw batem kà la Masasəđok Zəzagəla.'

¹⁷ Ndzer, Zəzagəla avà à atà Masasəđok aŋa bokuba uwana avà à anu à mok uwana mədiŋ gəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok. Ŋgaha ma, gi ma gi uwa, kà madəđ gay à Zəzagəla à ahəŋ uwa?" ¹⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tadzà à ahəŋ titi, ŋgaha tazləbà Zəzagəla la magođay: "Haday kà, Zəzagəla adavà tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw babay, kà atà aŋa mapəh gay la ləv ala, kà atà mabəzal sifa adəv gay aw, haday."

Azlaməna madiŋal gəl à vok la Antiyeys

¹⁹ Azlaməna madiŋal gəl à vok taslèhà gəl à ahəŋ kà makəđ Etiyen, uwana takəđ. Azlaanik la tataka aŋatà la abà tadà à Fenesəya, ŋgaha à Sipəre, ŋgaha à Antiyeys. Ama tazà gay Zəzagəla kà à azla Yahudiya pəra.

²⁰ Ama azlaməna madiŋal gəl à vok anik uwana la Sipəre la azlauwana la Səren, tahàd à Antiyeys, ŋgaha tazà gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu à azlauwana azla Yahudiya aw. ²¹ Ndzəda aŋa Sufəl Zəzagəla agə la atà, azladza aŋuvaw tapəh gay ləv ala, tadiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok.

²² Mok uwana gay uwaga adatsən à azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima kà, tasləl à atà Barnabas à awtəy à Antiyeys. ²³ Uwana adada à awtəy kà, arəb məŋga, kà uwana Zəzagəla apisà gay à azlaməna

madiŋal gəl à vok à vok, kiya uwaga Barnabas adzə̀rə̀dàh atà ala, kà atà aŋa mahoy yewdi aŋa Zə̀za-gə̀la la manə̀fay la lə̀v tekula. ²⁴ Barnabas kà dza delga gə̀, mahə̀nlaga la ndzə̀da aŋa Masasə̀dok Zə̀zagə̀la, ŋgaha la madiŋal gəl à vok. Azladza aŋuvaw tanə̀fà Sufəl Zə̀zagə̀la.

²⁵ Barnabas ahə̀d kà mayə̀h Sawul la Tarsus.

²⁶ Uwana adabə̀zal, asə̀lla à Antiyews. Atà sə̀la nna, tadzà à ahə̀ŋ mavay tekula la abatà, kà atà sə̀la aŋa matapla azlamə̀na gay Zə̀zagə̀la la matsetsehə̀h atà ala aŋuvaw la Antiyews. La uwana, azlamə̀na matapla tadzəkà mazalalla la sləm: Azlamə̀na madiŋal gəl à vok.

²⁷ La zamana uwatà azlamə̀na mapə̀h à atà gay à ahəl aŋa Zə̀zagə̀la kà mapə̀h à azladza, tasə̀hà à waŋ la Urusalima, tadàh à Antiyews. ²⁸ Tekula aŋatà uwana sləm aŋha Agabus, atsizilla ala, la ndzə̀da aŋa Masasə̀dok Zə̀zagə̀la agòd: “Magol may atsa à waŋ à gudə̀ŋ à vok gesina.” (Apakà vok la zamana makoray aŋa mə̀ŋ sufəl Kə̀lod) ²⁹ Kiya uwaga azlamə̀na matapla tatsənà vok gay kà kə̀la uwabeyuwi aŋatà avà uwana aslè̀la vok kà maslè̀l à azladedə̀la uwana la may la abà la kutso Yahudiya. ³⁰ Uwana tadə̀h uwaga, taslè̀l Barnabas atà la Sawul kà madla sili uwaga à slaka azlamə̀siga la kutso Yahudiya.

Takəs Yakuba ŋgaha taduw Piyer à daŋay

12 La zamana uwatà Sufəl Herod adzəkà matə̀rə̀b azlamə̀na madiŋal gəl à vok, ² akə̀d Yakuba, de-da aŋa Yuhana la katsakar. ³ Uwana anə̀ŋə̀ŋ kà, akəs à azla Yahudiya à gəl kà, akəs Piyer aya. (Kaslà uwaga agə̀ mavakay aŋa Pain uwana tatak makəsliŋ la tsə̀h aw) ⁴ Bokuba uwana akəs à azla Yahudiya à gəl, à uwana Herod akəs Piyer, aduw à daŋay. “Nə̀ŋə̀wla!”, agòd à azlaslodzi. Atà azlaslodzi tatsək ala madzə̀ga ufađ, kə̀la slaka kà, slodzi ufađ ufađ, kà uwana asəl madalla à huma aŋa azladza à baŋa madə̀vaday Paska adə̀də̀v à gay. ⁵ Azlaslodzi tanə̀ŋla Piyer la daŋay, ama azlamə̀na madiŋal gəl à vok tada à huma à gay la madə̀v kuđa à Zə̀zagə̀la la lə̀v tekula kokuđa masakal.

Piyer asa à uda la daŋay

⁶ La mahə̀nay uwana naka Herod adala Piyer à huma à azladza, Piyer la madzə̀hal gə̀ la tataka azlaslodzi sə̀la la abà, mawodə̀ŋ à ahə̀ŋ gə̀ la mazakazak sə̀la, ŋgaha azlamə̀na manə̀ŋla bay atà la slaka aŋatà la abà la gay gamagə̀y. ⁷ La kirim yewdi, malika aŋa Sufəl Zə̀zagə̀la apə̀hla vok ala, magol uđaka aùđ la gə̀y daŋay la aku. Malika afetekà Piyer, atsənə̀ŋ ala, agòdal: “Sà à afik, katskats!” Azlamazakazak tanə̀səl à ahəl ala. ⁸ ŋgaha malika agòdal: “Wə̀d parapara aŋak à tsə̀h, ŋgaha wə̀dàh kə̀ kwimik aŋak!” Piyer adə̀hə̀ŋ kiya uwaga, ŋgaha malika agòdal: “Dùw də̀bdebi aŋak à

vok, ŋgaha kə̀ nə̀fə̀ gi!” ⁹ Piyer asə̀ à uda la gə̀y daŋay la aku la manə̀f malika. Asəl kə̀ uwaga malika adə̀hə̀ŋ kə̀ dziriga aw. Gəl aŋha agòd kə̀: “Masesiŋay la uwana asesiŋla à gi”, agòd. ¹⁰ Tatsə̀d à azlaslaka azlamə̀na manə̀ŋla teraŋa la vok ala, azlamə̀sə̀la la vok ala, ŋgaha tabə̀zà à gay gamagə̀y aŋa adà à vok, adà à huđ gudə̀ŋ. Gamagə̀y uwaga apə̀zlla vok la ahəl aŋha la huma aŋatà, ŋgaha tasə̀ à uda. Tadà à barama à ama. La abatà malika asək à Piyer à ahə̀ŋ.

¹¹ Uwana Piyer adavə̀h gəl ala lakəl aŋa uwana apakà vok kə̀, agòd: “Ndzer, Zə̀zagə̀la aslè̀l malika aŋha à waŋ kə̀ mapəl gi ala la ahəl aŋa Herod, ŋgaha la mawisiga uwana la abə̀ gesina azla Yahudiya tayə̀hla gi kə̀ madə̀hgə̀ŋ à vok gesina.”

¹² Uwana adavə̀h gəl ala kə̀, ahə̀d à mtə̀ga Mariyama, iyə̀ aŋa Yuhana uwana tazalalla Mark, la slaka uwana azladza aŋuvaw tahamə̀ gay à vok kə̀ madə̀v kuđa.

¹³ Piyer atsizilla à gay gamagə̀y adə̀də̀ŋ, ŋgaha masla slə̀ray misga, uwana sləm aŋha Rode, azà vok à gay gamagə̀y à huđ kə̀ mapə̀zlay. ¹⁴ Katskats asəl kuđa aŋa Piyer, arə̀b mə̀ŋga, ama apə̀zl gamagə̀y aw adùw vok à gə̀y, kə̀ mapə̀h à azladza kə̀ Piyer la uda la gay gamagə̀y. ¹⁵ “Kak kusoŋu!” Ama masla kə̀, agə̀də̀ŋ afik ndzer kə̀, bə̀ masla. ŋgaha tagòdal: “Uwaga malika aŋha!”

¹⁶ Tekedik Piyer asək à madə̀d à gay gamagə̀y aw. Uwana tapə̀zl gamagə̀y tanə̀ŋə̀ŋ kə̀, tsa masla, lə̀v avə̀lə̀h à atà à gay gesina. ¹⁷ Piyer adzilə̀ ahəl à zagə̀la, akokòt à atà à ahəl à adi, kə̀ atà aŋa madz à ahə̀ŋ titi, ŋgaha adzəkà matugw à atà uwana Sufəl Zə̀zagə̀la adə̀hə̀ŋ kə̀ masə̀la à uda la daŋay la abə̀. Agòd à atà aya: “Kadə̀pə̀haw à Yakuba, ŋgaha à azladedə̀la anik aya babay.” La lig la ahə̀ŋ, asə̀ à uda, adə̀ aŋha à slaka anik.

¹⁸ Uwana məl adawulla kə̀, gəl akə̀d à azlaslodzi à vok: “Kakay Piyer adə̀ aŋha ma?”, tagòdàh à vok.

¹⁹ Herod ayə̀h, ama abə̀zal aw. Anavə̀h azlamə̀na manə̀ŋla la gay ala, ŋgaha avə̀ tetə̀vi kə̀ makə̀d atə̀. La lig la ahə̀ŋ masla à Herod ahə̀d, adzà à ahə̀ŋ la Yahudiya ŋgaha la Samariya.

Mamə̀tsay aŋa Herod

²⁰ La mok uwatà kə̀, azlamə̀na gudə̀ŋ Tir la azla Sə̀don tayə̀h matsən vok gay la Herod, kə̀ uwana la abatà la uwana tabə̀z tatak may aŋatə̀. Kə̀ uwana Herod la mapak lə̀v gə̀ lakəl aŋatə̀. Tasə̀ à waŋ, takəs dza anik uwana à ahəl, masla manə̀ŋla huđ gə̀y aŋa Sufəl, uwana sləm aŋha Bə̀lastus. ŋgaha tahə̀d à slaka Herod kə̀ manav mə̀səl vok. ²¹ La abatə̀ Herod akə̀dè̀v à atə̀ kaslè̀ à ahə̀ŋ, kə̀ mapə̀h à atə̀ gay. La mavakay uwatə̀, atsòkw à lukut sufəl aŋha à abə̀, ŋgaha adzə̀ madzay la kursi sufəl aŋha la afik, ŋgaha apə̀h à atə̀ gay la kuđa zlə̀kkə̀. ²² Maham à ahə̀ŋ dza agòd: “Uwaga kə̀ mabađma aŋa dza asik aw”, tagòd, “Ama aŋa

zəzagəla.”²³ Uwana Herod atsənà uwaga kà, adəf à gay ləv. Gay gə la uwaga malika aña Zəzagəla aduwal dıvats à gəl, maduwari azu w à gay, ɲgaha aməts, kà uwana azləbà gəl aña bokuba Zəzagəla.

²⁴ Kiya uwaga gay aña Sufəl Zəzagəla azigən kaykay aya.

²⁵ Mok uwana Barnabas atà la Sawul tadəvla sləray aña atà à gay la gudəɲ Urusalima, tawul à lig ɲgaha tazəb Yuhana uwana à tsəh, tazalalla Mark.

Tahəl azla Barnabas atà la Sawul kà mad madəh sləray

13 La tataka maham à ahəɲ mənə gay Zəzagəla la abà la Antiyews kà, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la ahəɲ kà mapəh à azladza, ɲgaha la azlaməna matapla: Barnabas, Səmeyyon uwana sləm aña marsiga, Lutsəyus zil Səren, la Manayen uwana tazigən la slaka gə la Herod sufəl, ɲgaha Sawul. ² La vərđi anik, uwana tadəv kuda à Zəzagəla la makəs nəlay, Masasədok Zəzagəla agòđ à atà: “Bəkàw gi, azla Barnabas atà la Sawul à fəta à awtəy kà mahənəɲ sləray uwana ala, gəzàlla atà ala.” ³ Uwana takəđ gəl à madəv kuda la makəs nəlay, tabək atà à ahəl à gəl, ɲgaha tasləl atà à sləray à abà.

Barnabas atà la Sawul la gudəɲ Sipərə

⁴ Bokuba uwana Masasədok Zəzagəla asləl azla Barnabas atà la Sawul, tahəd à gudəɲ Səloysəya, la abatà tahəd à kəslah iyaw à afik kà maday à gudəɲ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aña Sipərə. ⁵ Mok uwana tabəzay à Salamin, tadzəkà mapəh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kuda aña azla Yahudiya la aku, Yuhana, uwana tazalalla Mark, azlək atà la sləray.

⁶ Taguwà à uda la gudəɲ uwatà la abà tsərəh à Pafos. La abatà tabəzà məzla anik à gəl uwana sləm aña Bar-Yesu, zil Yahudiya. “Gi masla mapəh à gi gay à ahəl”, agòđ, ama tsa fida. ⁷ Masla kà tasəl vok lela la sufəl aña gudəɲ uwatà. Sləm aña sufəl uwatà kà Ser-giyus Pawlus, masla makor hanjəli. Sufəl uwaga azàla Barnabas atà la Sawul kà matsən gay Zəzagəla la slaka aña atà. ⁸ Ama məzla uwatà (Uwana tazalalla Elimas la gay Gərək) akəs atà aw. Ayəh madəf gay à sufəl à ahəɲ kà matsən gay Zəzagəla, kà masla aña madiɲal gəl à vok aw. ⁹ Kiya uwaga Sawul uwana tazalalla Pol babay, agə mahənlaga la Masasədok Zəzagəla, atsək yewđi à məzla uwaga à gay. ¹⁰ ɲgaha agòđ: “Kak demdem kahənla la makəsafər, kak kona aña seteni. Kak masla məzam aña tatak delga aña Zəzagəla gesina, kadəsakal à tsəh ala, ma mbà à mawis dziriga aña Sufəl Zəzagəla ala ma? ¹¹ Gəgòđ à ka, tsənəɲ lagwa Sufəl Zəzagəla adəf kà: Kapək guləf, kanəɲla aw la tataka mahənay anik la abà aya aw.” Katskats yewđi aña Elimas apək mərəzla kka tabadamma bokuba la vəd, taptap ayəh dza kà makəs à ahəl. ¹² Uwana sufəl

anəɲà uwaga apakà vok kà, adiɲ gəl à Zəzagəla à vok. Gay aña Sufəl Zəzagəla adəl à ləv à tsəh kaykay.

Pol atà la Barnabas la Antiyews la kutso Pisədiya

¹³ La abatà azla Pol tasà à uda la gudəɲ Pafos, tahəd à kəslah iyaw à afik kà mad à Perge la kutso Pamfiliya. La abatà la uwana Yuhana, uwana tazala Mark bay, asək atà à tsəh ala, awul à Urusalima. ¹⁴ Tatsilla ala la asik, dagay la Perge tahəd à Antiyews la kutso Pisədiya. La vud maduw ləv tahəd à gəy madəv kuda à agu, tadzàhà madzay. ¹⁵ Mok uwana tadzəɲay la wak-itə mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà, məɲga aña gəy madəv kuda azəl à atà: “Azladeda, banja akul la gay kà mapəh à maham à ahəɲ dza, kà madzərəđəh atà ala kà kaslawwala vok aña mapəhay lagwa à dagay.” ¹⁶ Pol atsizilla ala, adziyla ahəl à zagəla, agòđ à atà: “Akul azla Isərayel la azlatsəhay dza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla, tsəbàw gi sləm! ¹⁷ Zəzagəla aña tsəhay gami Isərayel uwana atsatsəmàni azlababa gami madzidziga, azigənà tsəhay aña, mok uwana atà la məlok la Misəra, kiya uwaga asəlla atà à uda la Misəra la ndzəda aña məɲga. ¹⁸ Adzadzər atà la kəsaf la abà mavay dzik ufađ. ¹⁹ Azəɲ ala makoray mədəf la kutso Kanana, avə kutso uwatà à tsəhay aña. ²⁰ Uwaga gesina adahəɲ bokuba mavay dadərmokw ufađ bəzi aña dzik zlo.”

“La lig aña uwaga la ahəɲ, Zəzagəla abək azlaməna seriya à azlababa gami madzidziga à ahəɲ, tsərəh à zamana aña masla mapəhal gay à ahəl Samuyel. ²¹ La lig la ahəɲ kà, tanavə maf à atà sufəl à ahəɲ ɲgaha Zəzagəla af à atà Sawlu à ahəɲ, kona aña Kis, uwana asà à uda la tsəhay aña Benyamin la abà, akòr mavay dzik ufađ. ²² La lig la ahəɲ, Zəzagəla akweska Sawlu, afà à atà David à ahəɲ kà sufəl. Apəh gay lakəl aña, agòđ: ‘Gedabəzal David kona Isay, dza uwana asà à ləv gulo, ɲgaha adəđahgəɲ uwana asa à gi gesina.’

²³ Tekula la mayyi à tsəh ala aña David kà Yesu, à uwana Zəzagəla apakəɲ ala kà masla məbəl azlatsəhay aña Isərayel, kiya uwaga à uwana apəh à ahəɲ dagay uwarə. ²⁴ Mok uwana Yesu à lig mas à warə kà, Yuhana agòđ: ‘Azla Isərayel, pəhəw gay la ləv ala, ɲgaha tadəhəkulləɲ batem!’, agòđ à atà. ²⁵ La kaslə uwatà à uwana, Yuhana adabəz makəđ gəl à ahəɲ sifa aña kà, agòđ à atà: ‘Gi uwa, kagodaw uwa? Gi kà, gi dza uwana kakudaw aw. Ama fəw à sləm à abà, kà masla anəfa gi à tsəh à warə ɲgaha baməraka gi kà gəsla kà məpəl suwid kwimik aña uwana ala, la asik aw.’

²⁶ Azladeda, akul mayyi à tsəh ala aña Abəraham la azladza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla. Gay aña məbəlay uwanay asəlla kà à slaka gami. ²⁷ Ama azlaməna madz à ahəɲ la Urusalima, la azlaməɲga aña atà kà, tatsənà godega aña Yesu aw, ɲgaha bay tatsənà mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl

uwana tadzənhà la azlagày madəv kuda la aku kəla vuđ maduw ləv aw. Ama tagəđà gay uwaga à afik la makəđ Yesu.²⁸ Amiyaka tabəzà tetəvi kà madukwlanj à ahənj kà makəđay aw, bay kà tanavà Pilatus kà makəđay.²⁹ Uwana tadəv uwana à gay tadahàllənj à vok wakità Zəzagəla apəh lakəl aŋha gesina kà, tazəb à ahənj la ahəf la adi, tafà à zəvay à agu.³⁰ Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay.³¹ Azlamavakay aŋuvaw apəhla vok à azlauwana tanəfà à wanj la Galili tsərəh à Urusalima. Lagwa kà, atà la uwana azlaməna sayda aŋha la slaka azla Isərayel.³² Anu la gəl gami mədasa à akul ala gay marabənj uwanay. Zəzagəla apəh à azlababa gami madzidziga, azla Yahudiya à ahənj.³³ Adagəđənj à afik lagonay kà, anu azlamayyi à tsəh ala aŋha. La mawulla Yesu à uda la mamətsay, bokuba uwana tatsətsə̀r à wakità aŋa mahabay masəla la abà:

'Kak bəzi gay ləv gulo,

Lakana gədayyi ka.' †

³⁴ Aganay babay uwana Zəzagəla apəh à ahənj lakəl aŋa mawulla à uda aŋha la mamətsay, kà masla aŋa mazinla aw.

'Ndzer, gəđəpisakulla gay à vok la ahəl gulo bokuba Uwana gəpəh à David à ahənj uwarà.'

³⁵ Gay gə la uwaga David agəđə la azlaslaka anik la abà:

'Iyay, kadəsaka dza aŋak la slaka mamətsay aw, kà mazinla aŋa dza aŋak aw.' ††

³⁶ David kà, masla kà adahà uwana asà à Zəzagəla tsərəh à mamətsay aŋha, tallà à makəla aŋa azlababa gami madzidziga ŋgaha azin ala.³⁷ Ama dza uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay kà, azin ala aw.³⁸⁻³⁹ Azladedə, delga kasəlaw, anu məzakullanj kà, kà la Yesu la uwana Zəzagəla aməts tsakana à azladza ala. La masla la uwana Zəzagəla agənj azlauwana tadiŋj gəl à masla à vok sətaka, kà uwana mapəhay aŋa Musa kà aslè aw.⁴⁰ Lagwa kadəhaw haŋkəli lakəl aŋa uwana azlaməna mapəh à atə gay à ahəl tapəh kà aŋa mazəb akul aw:

⁴¹ 'La kaslè aŋkul gəđədehənj sləray anik. Akul uwana kapəsewaw gay aŋa Zəzagəla, nərəzəw zlə, akul azlaməna mapəsew gay Zəzagəla, ləv aval à akul à gay, kamətsaw à gay kà sləray uwana gəđada à ahənj la zamana aŋkul, kà uwana amiyaka tatapəhakulla godega aŋha bay kà naka kakəsaw aw.'"

⁴² Mok uwana Pol atə la Barnabas tasà à lag la gəy madəv kuda la aku kà, tagəđə à atə kà, tadəwul à wanj la vuđ maduw ləv anik aya kà mapəh à anu lakəl aŋa uwaga aya gotənaŋ, tagəđə à atə.⁴³ Mok uwana azladza taslèh ala, aŋuvaw la tataka azla Yahudiya la abà, ŋgaha la azlauwana tabəđla vok à tsəhay Yahudiya à abà, tanəfà Pol atə la Barnabas. Azla Pol

tadzərəđəhàtəla kà matsizl à delga uwana à afik, Zəzagəla asəl madəhatənj.

⁴⁴ La vuđ maduw ləv azladza la gudənj uwatə gesina tahamə gay à vok kà matsən gay Sufəl Zəzagəla.

⁴⁵ Uwana azla Yahudiya tanənjə maham à ahənj dza kiya uwaga kà, atə maŋor akəsà atə, tafà guvəl à uwana à adi Pol apəh, ŋgaha tatsəkəkal magəđahay à Pol à gəl.⁴⁶ Pol atə la Barnabas tagəđə à atə la paraka: "Azlayla kà vok, kà gay Zəzagəla agay mapəh à akul gə dadənj. Ama tsa kakwesawka gay sifa adəv gay aw kà, məđay mədəziŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw zlə.⁴⁷ Aganay mafəh akur à ahənj, uwana Sufəl Zəzagəla afəhà à gi à lig, agəđə:

'Gəfà à ka à ahənj, kà ka aŋa magay udaka aŋa azladza, kà ka aŋa maz gay mabəlay à azladza uwana la makəđ gəl à ahənj gudənj à vok gesina.'" ‡

⁴⁸ Mok uwana azlauwana azla Yahudiya aw tatsən uwaga kà tarəb. Tadzəkə mazləb gay aŋa Sufəl. Azlauwana Zəzagəla atsətsəmàni atə gesina kà, atə aŋa mabəz sifa adəv gay aw kà, tadiŋjal gəl à vok.

⁴⁹ Gay Sufəl Zəzagəla aslèhà gəl à ahənj la kutso uwatə la abà gesina.⁵⁰ Ama azla Yahudiya tavətsəhəh azlamis uwana ala sləm aŋatə la ahənj, azlauwana taslèkəw Zəzagəla, la azlagadamola aŋa gudənj uwatə gesina, ŋgaha tayəh azla Pol la magazlay tsərəh à uwana takudəkəh atə à uda la makoray aŋatə la abà.

⁵¹ Azla Pol atə la Barnabas tagəđə: "Gay gami la abà aw", tagəđə. Tadèđə à atə burburu aŋa gudənj aŋatə à adi, ŋgaha tahəđ aŋatə à Ikoniyum.⁵² Bamərakə takudəkəh azla Pol la Antiyews bay kà, azlaməna matəpla la gudənj uwatə tagə la marabay, ŋgaha tahənà ala la Masasəđok Zəzagəla.

Pol atə la Barnabas la Ikoniyum

14 Uwana Pol atə la Barnabas tabəzà Ikoniyum, tahəđ à gəy madəv kuda à agu, bokuba uwana tadəhənj la Antiyews babay, tsərəh à uwana gay məŋga aŋa azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw tadiŋjal gəl à vok.² Ama azla Yahudiya uwana takweskə madiŋjal gəl à vok, tavədzəhəhə azladza uwana ala, atə azla Yahudiya aw, kà atə aŋa madzugw mawisiga lakəl azladedə uwaga.³ Pol atə la Barnabas tadzà à ahənj məŋga la Ikoniyum, tapəh gay Sufəl Zəzagəla la dazwaya. Tazə gay lakəl aŋa vok mahamay aŋha, ŋgaha Sufəl avə à atə ndzəđə kà madəh azlamasəlay la azlanadzipo, kà mapəhla ala kà gay aŋatə kà dziriga.

⁴ Azladza gudənj uwaga tatsəkə ala. Azlaanik tagə aŋa azla Yahudiya, ŋgaha azlaanik tagə aŋa azlaməna asik.

⁵ Azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw, la azlasufəl aŋatə, tadəhà vok à ahənj kà matərəb azla Pol kà aŋa makəđ atə la matsəh atə la akur.⁶ Uwana azla Pol tadatsən uwaga kà, tahəy aŋatə, tanəfà tetəvi

† 13.33 Mahabay 2.7 †† 13.35 Yesayya 55.3; Mahabay 16.10

‡ 13.47 Yesayya 42.6; 49.6

uwana adà à Lisətəra la Derbe, la makoray aŋa Lika-woniya la abà. ⁷ Tadzəkà maz gay marabəŋ à azladza la abatà.

Pol atà la Barnabas la Lisətəra

⁸ La Lisətəra dza anik la ahəŋ adzà à ahəŋ kà la slaka madza madzay, kà uwana magul à afik gə dagay mayyay, aslala vok adaday la asik aŋha, amiyaka asik tekula aw. ⁹ Vərdi anik kà, atsəb sləm à uwana Pol apəhay. Pol atsəkəkal yewdi à gay ŋgaha anəřz kà masla la madiŋal gəl à vok, aslala vok kà mawurla. ¹⁰ Kiya uwaga agòdal, la kuda zləkkà: “Sà à afik, tsizilla à asik aŋak à gay, dzawwa!” Hadzak, dza uwaga atsizilla à asik aŋha à gay, adzəkà maday. ¹¹ Uwana maham à ahəŋ dza adanəŋ uwaga Pol adahəŋ kà, tadzəkà mawiyay la gay gudəŋ aŋatà, gay Likawoniya: “Azla-zəzagəla kà, tadapakəh azladza gə adagay, ŋgaha tasà à tataka gami à abà la vədah!” ¹² Tazàla à Barnabas Tsoys, sləm aŋa mazlazlay aŋatà, ŋgaha Pol bay kà, Herməs tagòdal, kà uwana masla kà masla mapəh gay. ¹³ Masla mav tatak à Zəzagəla Tsoys, uwana la slaka mazlazlay kà, la gay gamagəy aŋa mad à gəy à hud gudəŋ, asəlla azlakokur à waŋ, tatsafəđàh atà gəl à uda la azlamawuratatay à gay gamagəy aŋa gəy mazlazlay, asàl kà maham à ahəŋ dza takəđ tatak à azla Barnabas atà la Pol. ¹⁴ Mok uwana tatsəh uwaga, takohàhà lukut à vok, tahòy à tataka maham à ahəŋ dza à abà la mawiyay: ¹⁵ “Azlaslawda, kà mana kadahəw uwanay mi, anu bay kà anu azladza asik bokuba akul miya! Məsà à akul ala gay marabəŋ à waŋ kà mawulla akul à gəl kà akul masak azlamazlazlay deydayga uwana kanəfaw lagwa, ŋgaha kà akul magola vok à slaka Zəzagəla, uwana la sifa, masla uwana adahà zagəla la kutso, la azlamukwà ŋgaha la azlatatak uwana la abà gesina! ^{†16} La zamana uwana uwarà kà, asək azlatsəhay gesina kà manəf tetəvi aŋa gəl aŋatà. ¹⁷ Tekedik kà, apəlla vok à azladza la azlasləray aŋha dzəba aŋha səla aw gə uwana adəhəŋ: Asùw akul iyaw, kaləw tatak la kaslā aŋha, avà à akul tatak may ŋgaha ahənà ləv akul ala la marabay.” ¹⁸ Bamərakə la mapəhay kiya uwaga babay kà, la zlazladə tadəđ gay à maham dza à ahəŋ kà makəđ tatak.

¹⁹ La kaslā uwatà, azla Yahudiya anik tasà à waŋ la gudəŋ Antiyews la kutso Pisədiya ŋgaha la Ikoniyum. Tavədzàh à tsəh azlamaham à ahəŋ dza à afik, tatsəh Pol la akur kà makəđay, ŋgaha tasəpəř à uda la gudəŋ la abà kà uwana tadzùgw kà: ‘Adamətsay’, tagòđ.

²⁰ Ama uwana azlaməna madiŋal gəl à vok tahamə gay à vok lakəl aŋha kà, asà à afik, awùl à gudəŋ à abà. La bebəŋ gə kà, tahàd à Derbe atà la Barnabas.

Mawul à waŋ la Səriya kà mad à Antiyews

²¹ Pol atà la Barnabas tazà gay marabəŋ la Derbe la slaka uwana tabəzà azladza aŋuvaw kà aŋa Yesu. Ŋgaha tawùl à Lisətəra, à Ikoniyum, à Antiyews uwana la kutso aŋa Pisədiya la abà. ²² Kəla gudəŋ uwana tadàhà à abà kà, tadzərəđàhà azlaməna madiŋal gəl à vok ala, kà matsizl à madiŋal gəl à vok à afik. “Haday kà, mad à makoray Zəzagəla kà, say maguw à uda kà la azlamagol ŋgərpə la abà dadəŋ.” ²³ La kəla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, tatsatsəmàhəni azladza kà mapak atà ala kà azlamasiga. Ŋgaha takəs nəlay, tadəv kudə kà aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok, ŋgaha tabək à atà à ahəl aŋa Sufəl Zəzagəla, à uwana tadiŋal gəl à vok, tadə aŋatà.

²⁴ Tagùw à uda la kutso Pisədiya la abà ŋgaha tabəzà kutso Pamfiliya. ²⁵ Tazà gay Zəzagəla la Perge, la lig la ahəŋ tahàd à Ataliya. ²⁶ Dagay la abatà tadà à kəslah iyaw à afik, tahàd à Antiyews la gudəŋ uwatà la uwana tabək à atà à ahəl aŋa Zəzagəla, kà masla mav à atà vok mahamay kà aŋa sləray aŋha, sləray uwaga kà tahənəŋ ala lagwa.

²⁷ Mok uwana tabəzay à Antiyews, tahamə gay azlaməna madiŋal gəl à vok à vok gesina, ŋgaha tatùgw à atà uwana apakə vok la atà gesina, uwana Zəzagəla adahəŋ la atà, la mapəzl tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok babay. ²⁸ Tadzà à ahəŋ məŋga la azlaməna madiŋal gəl à vok la abatà.

Maham gay à vok la Urusalima

15 Azladza anik tasà à waŋ la Yahudiya, tahàd à Antiyews, tagòđ à azladedə: “Kasləwwalla vok kà mabəlay aw, say baŋa kakədəvaw vok à uda, bokuba uwana mapəhay aŋa Musa apəh dəŋ.” ^{††2} Pol atà la Barnabas takəs aw, tabayə vok gay lakəl aŋa uwaga. Tasləl Pol atà la Barnabas ŋgaha la azladedə anik la Antiyews, kà madla atà à Urusalima kà mapəhay lakəl aŋa gay uwaga la azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga.

³ Kiya uwaga azlaməna madiŋal gəl à vok tasləl atà. Taguwà à uda la Fenesəya la Samariya la mapəhla ala gay magola vok aŋa azlauwana azla Yahudiya aw à slaka Zəzagəla. Gay mawga uwaga kà, avà marabay à azladza gesina. ⁴ Mok uwana tabəz à Urusalima, azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga, ŋgaha la azlaməna madiŋal gəl à vok takəs atà la ahəl səla, ŋgaha azla Pol tapəh à atà tatak uwana Zəzagəla adahəŋ la atà gesina. ⁵ Ama azlaməna madiŋal gəl à vok anik, uwana taguwà à uda la maham à ahəŋ aŋa azla Farisəya la abà kà, tagòđ kà: “Say makəđav azlaməna madiŋal gəl à vok uwana à uda azla Yahu-

† 14.15 2Musa 20.11; Mahabay 146.6

†† 15.1 3Musa 12.3

diya aw, ɲgaha mətapatàla aya makəs mapəhay aña Musa dadàŋ kəla.”

⁶ La abatà azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga tahamà gay à vok kà manəraz gay uwaga.

⁷ La lig mavats gay mənɲga uwaga la ahəŋ, Piyer asà à afik, agòd: “Azladedà, kasəlaw kà Zəzagəla akəsàni gi la tataka aŋkul la abà dagay uwarà, kà gi aña maz gay marabəŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw. Kà atà aña matsənəŋ, ɲgaha kà atà aña madiŋal gəl à vok bay. ⁸ Zəzagəla uwana masla masəl madzugway aña ləv aña azladza gesina, apəhla ala kà awoyà azladza uwaga babay, avà à atà Masasədok aŋha bokuba uwana avà à anu babay. ⁹ Zəzagəla avàhànula la atà aw: Agà ləv aŋatà sətaka, kà uwana tadiŋal gəl à vok.

¹⁰ ɲgaha ma, kà mana lagonay kà, katàpàw Zəzagəla la maf atà magol mahanay mənɲga à gəl ma? Baməra-ka anu, la azlababa gami madzidziga kà məslàla vok aña mazəbay tekedik aw ma? ¹¹ La madiŋal gəl à Sufəl Yesu à vok kà, vok mahamay aŋha la uwana mədàbəlay, kiya uwaga babay la atà aw takay?”

¹² Kiya uwaga maham à ahəŋ dza adzà à ahəŋ titi, tatsəb sləm à Barnabas atà la Pol uwana tapəh à atà azlanadzipo uwana Zəzagəla adahàhàŋ la ahəl aŋatà la tataka aña azladza uwana la abà, azla Yahudiya aw.

¹³ Mok uwana takəđ gəl à mabadma, Yakuba abəđ à gay à gay agòd: “Azladedà, tsəbàw sləm dən! ¹⁴ Səmon atùgw lakəl aña Zəzagəla bokuba uwana akəs azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mok uwana Zəzagəla akəsàni azladza anik aŋatà, kà atà magay azlaaŋha. ¹⁵ ɲgaha mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl agagəm la uwaga. Kiya uwana matsetseray agòd:

¹⁶ ‘La lig aña uwaga la ahəŋ, Sufəl Zəzagəla agòd: ‘Gədàwul à waŋ,

Gədàŋal ɲvagay aña David uwana akàläh à ahəŋ, Gədətsizl uwaga ala.

¹⁷ ɲgaha kà pəra, azladza gesina kà mayàh gi.’ Sufəl Zəzagəla agòd.

‘Tsəhay gesina uwana gəzàl atà, atà magay azla-gulo.’

¹⁸ Kiya uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòd, à uwana apəhla uwaga ala dagay uwarà la viyaŋu.” †

¹⁹ Gay gə la uwaga Yakuba azàlàn à gəl, agòd: “Gi kà madzugway gulo kà, asa à gi makađ gəl à azlatsəhay anik uwanay à vok tagolà vok à slaka Zəzagəla aw.

²⁰ Ama ɲuləm mətsetser à atà, kà tapad sləb uwana tadàhla matuwlay la mazlazlay aw, kà uwana uwaga kà mawisiga, tadahàh mabila aw, tapad tatak uwana tasufàŋ ala masufay aw, tasa aŋiz aw, kà uwana uwaga kà mawisiga. ††²¹ Kay dagay uwarà kà, azladza tapàh mapəhay aña Musa la kəla gudəŋ aŋha tadzəŋàh la kəla vudf maduw ləv la gəy madəv kuđa la aku!”

† 15.18 Amos 9.11-12 †† 15.20 2Musa 34.15-17; 3Musa 17.10-16; 18.6-23

Wakitə uwana tasləl à azlaməna madiŋal gəl à vok

uwana azla Yahudiya aw

²² Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga, la azlaməna madiŋal gəl à vok takəs matsatsamani azladza anik la tataka aŋatà la abà kà, kà masləl atà la azla Pol la Barnabas à Antiyews. Yahuda uwana tazàlalla Barsabas atà la Silas, atà səla nna azlaməna madiŋal gəl à vok masəl atà gə. ²³ Tasləl atà la wakitə uwaga la ahəl:

“Anu azlaməna matapla la slaka aña Yesu, la azlamasiga la uwana mətsetser à akul. ‘Ayyi’, məgod à akul, akul azlaməna madiŋal gəl à vok, uwana akul azla Yahudiya aw la Antiyews ɲgaha la azlauwana la kutso Səriya la Səlisəya. ²⁴ Mətsənəŋ kà azladza anik tasà à uda la tataka gami la abà la abanay, tadà à awtəy kà makadakulla gəl à vok, ɲgaha la mav à akul madzugway la gay aŋatà. Anu kà, məpəh à atà gay à ahəl lakəl aña uwaga aw. ²⁵ Gay gə la uwaga, gesina gami, məkàsàni azladza kà masləl à akul à awtəy, talakà azladedà gami mawoy atà gə uwaga à awtəy Barnabas atà la Pol, ²⁶ uwana tadùw sifa aŋatà ala kà sləray aña Sufəl Yesu Kristu. ²⁷ Məsləl akul azla Yahuda atà la Silas à awtəy, tadəpəh à akul lakəl aña uwana mədatsetseray la abanay lagwa. ²⁸ Akəs à Masasədok tsikasla la gəl anu gesina gami, məkəs kà manəf akul, akəs à maham à ahəŋ anik à gəl aya aw, say uwanay məpəh la uwana akəsà vok pəra. ²⁹ Kapadaw sləb matulay aw, la aña mazlazlay aw; kasaw aŋiz aw, kapadaw sləb aña tatak uwana tasufàŋ ala masufay aw, kadaw à gəl gaw aw. Baŋa kasakaw uwaga la tsəh ala gesina kà, kà kadahàw delga. Mədzà à ahəŋ wurwur zlà!”

³⁰ Mok uwana tavà à atà wakitə uwaga: “Dàw zlà!”, tagòd à atà. Azlaməna masləlay tahəd, tabəzà à Antiyews. La abatà tahamà gay azlaməna madiŋal gəl à vok à vok gesina, ɲgaha tavà à atà wakitə uwatà. ³¹ Atà tadzəŋ, ɲgaha adzərəđàhàtəla, tarəb kaykay lakəl aŋha! ³² Yahuda atà la Silas tagà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapàh à azladza, la gəl aŋatà tavəts gay mənɲga la azladedà kà madzərəđàh atà ala la mav à atà ndzəda. ³³ Uwana tasafay la abatà, azladedà talakà atà: “Dàw la wurwur zlà!”, tagòd à atà, ɲgaha tawùl à slaka azladza uwana tasləlla atà à waŋ. ((³⁴ Ama Silas kà, kà ayàh madz à ahəŋ la abatà.))

³⁵ Tekedik Pol atà la Barnabas tasəf la Antiyews, La azladza anik aŋuvaw, tapàhàhla azladza la maz gay aña Sufəl Zəzagəla.

Pol atà la Barnabas tavəh vok ala

³⁶ Uwana tadadza à ahəŋ ɲuv, Pol agòd à Barnabas: “Məwùləw, mədànaŋaw azladedà à gay la azlaslaka uwana məzàhàw gay aña Sufəl Zəzagəla, kà anu aña

masəl madz à ahəŋ aŋatà.”³⁷ Barnabas kà, asəl madla Yuhana uwana tazalalla Mark la tsəh.³⁸ Ama Pol akəs kà madalla aw, kà uwana vərđi anik kà, asək atà à ahəŋ la kutso Pamfiliya, awùlla atà à tsəh ala la sləray aŋatà la abà.³⁹ Mapak ləv adà à tataka aŋatà à abà. Tavàhàla tsəràh à uwana Barnabas azəb Mark, tahəd à kəslah iyaw à afik kà maday à Sipəre.⁴⁰ Pol azəb Silas. Ngaha azlaməna madiŋal gəl à vok tadəv kuđa kà atà, kà Zəzagəla aŋa mavàhàh à atà vok mahamay aŋha, ngaha tatzilla ala.⁴¹ Pol ahəd à kutso Səriya la Səlisəya, adzərəđàhà azlaməna madiŋal gəl à vok ala la madiŋal gəl à vok la abà.

Timotawus alak azla Pol atà la Silas

16 Pol abəzà Derbe ngaha à Lisətəra. La abatà masla madiŋal gəl à vok anik la ahəŋ, sləm aŋha Timotawus. Iyà aŋha kà dəg zla Yahudiya, masla madiŋal gəl à vok. Ama baba aŋha kà tsəhay zil Gərək.² Azladeda uwana la Lisətəra ngaha la Ikonyum gesina kà, tafà madzugway aŋatà kà à masla à afik.³ Pol asəl mazəb Timotawus kà magay manalay aŋha. Kà maday atà səla kà, akədəv à uda dadəŋ. Adàhəŋ kiya uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la abatà gesina kà, tasəl kà baba aŋa Timotawus kà zil Yahudiya aw.⁴ Kəla gudəŋ uwana tagùwàh la abà kà, tapàh à azlaməna madiŋal gəl à vok, tatak uwana azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu, la azlamasiga la Urusalima tapəh, ngaha tafàh à atà akur à lig kà makəs mapəhay uwatà lela.⁵ Kiya uwaga məna madiŋal gəl à vok tadzərəđàhà ala la madiŋal gəl à vok la abà, ngaha matugway aŋatà azàhàla vok à gəl kəla mahənyay.

Masesiŋay asesiŋla Pol la Makeduniya

⁶ Ama Masasəđok Zəzagəla adəđ à atà gay à ahəŋ kà maz gay Zəzagəla la kutso Asəya, kà uwaga à uwana taguwà à uda la Fərizi la Galatiya.⁷ Mok uwana tabəzà Misiya kà, asà à atà mad à kutso Bitiniya à abà, ama Masasəđok aŋa Yesu avà à atà tetəvi gotənaŋ aw.⁸ Kà uwaga taguwà la Misiya, ngaha tadà à ahəŋ à gay dərəv la Tərowas.⁹ La huđ aŋa vəd masesiŋay asesiŋla Pol. Anəŋà zil Makeduniya atsizilla à ahəŋ, adəval kuđa: “Guwà à waŋ la Makeduniya kà mazlak anu!”, agòđal.¹⁰ Katskats la lig aŋa masesiŋay uwaga la ahəŋ, məyàh tetəvi kà maday à Makeduniya. Məsəl kà Zəzagəla azàla anu kà maz gay marabəŋ à azladza la kutso uwatà la abà haday.

La Filipiya, Lidiya adiŋ gəl à Zəzagəla à vok

¹¹ Mətsizilla ala la gudəŋ Tərowas la kəslah iyaw, tər-
ra, məhəd à gudəŋ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aŋha Samotəras, la bebəŋ gə məzlanjəl la Neyapoləs.¹² Dagay la abatà la uwana, məhəd à Filipiya

uwana gudəŋ teraŋa la makoray Makeduniya, slaka madz à ahəŋ aŋa azla Rom. Mədzà à anu à ahəŋ la abatà.¹³ La vuđ maduw ləv mədà à uda la gudəŋ la abà kà məyàh slaka madəv kuđa aŋa azla Yahudiya la gay mukwà. Mədzàhà madzay ngaha mətapla azlamis uwana tahamà gay à vok la abatà.¹⁴ Tekula la tataka aŋa azlamis uwatà la abà, sləm aŋha Lidiya, asà à waŋ la gudəŋ Tiyatir, masla matsakal azlasana, uwana iyaw aŋha zlazlada, masla mahoy adi aŋa Zəzagəla babay. Atsəb anu sləm, ngaha Sufəl Zəzagəla azàla haŋkəli kà masla aŋa maf sləm à uwana Pol apəhay.¹⁵ La abatà tadəhalla batem la azlaməna huđ gay aŋha gesina, azàla anu à mtəga aŋha la magođay: “Bokuba uwana tsa kasəlaw kà gəđadiŋal gəl à Zəzagəla à vok la dziri-ga kà, sàw à waŋ, kadzaw à ahəŋ la mtəga gulo”, agòđ à anu. Afà anu leri à gəl.

Tawits azla Pol à daŋay

¹⁶ Vərđi anik la ahəŋ uwana mədà à slaka madəv kuđa kà, məgagəm la dugu məyà gə, uwana la masasəđok mawisiga lakəl. Apàhàh tatak uwana adə-paka vok la huma la gay, la mapàh tatak uwaga kà, adabəz sili kà aŋa məŋga aŋha.¹⁷ Adzəkà manəf anu la tsəh, awiyaa agòđ: “Azladza uwanay kà, azlaməna sləray aŋa Zəzagəla uwana kərkər la afik! Tapəhakulla tetəvi uwana Zəzagəla adəbəla aku!”¹⁸ Apəhàh uwaga mavakay dəŋ. La makəd gəl à ahəŋ, Pol adəy vok, agolà vok à slaka aŋha, agòđ à masasəđok mawisiga: “Kak masasəđok mawisiga, la sləm aŋa Yesu: Sà à uda la masla la abà, gəgòđ à ka!” La kirim yewdi masasəđok asà à uda.¹⁹ Mok uwana azlaməŋga aŋa dugu məyà uwaga tanəŋəŋ kà tabəz sili aya aw kà, takəs azla Pol atà la Silas ngaha tabayà atà à vada-vaday kasukwa à afik tsəràh à huma aŋa azlaməŋga aŋa gudəŋ.²⁰ Tadàla atà à slaka azlagumna aŋa azla Rom ngaha tagòđ: “Azladza uwanay kà, tatsàlla magazlay à gudəŋ gami à abà, atà kà, azla Yahudiya.²¹ Ngaha tapàhla mapəhay uwana ala wakitə seriya gami avəra gay à azladza, anu uwana anu azla Rom, kà manəfay la makəsay.”²² Maham à ahəŋ dza ahamà atà à gəl. Azlagumna tahəl lukut aŋa Pol atà la Silas, ngaha tavà tetəvi kà mazlabàh atà la kurpi.²³ Uwana tazi-làbàh atà la kurpi kà, tawits atà à daŋay, ngaha tafàhà akur à azlaməna manəŋla à atà à lig kà, kà manəŋla atà lela.²⁴ Uwana masla manəŋla atà adatsən gay uwaga kà, awits atà à daŋay huđ gə à agu, ngaha abək atà sasala à asik.

²⁵ La huđ aŋa tataka vəd azla Pol atà la Silas tadəv kuđa, ngaha tahəb kà mazləb Zəzagəla; azlaməna daŋay anik tatsənà atà babay.²⁶ Katskats kutso abələkà vok məŋga məŋga, baməraaka matatukway aŋa gəy kà abələkà vok, katskats azlagamagəy tapàzlla vok, ngaha la kitə bay, azlasasala la azlamazakazak

tapallàhà à vok à azlaməna daŋay la vok ala kokuda gəl aŋatà. ²⁷ Masla manəŋla azlaməna daŋay atsənà ala. Uwana anəŋàŋ kà gamagày aŋa gày daŋay mapazi vok gà, abèd katsakar aŋha kà makəd vok, kà uwana adzùgw kà, azlaməna daŋay tahoyay. ²⁸ Ama Pol awiyà la ndzəda: “Kay, kakəd vok aŋak aw, anu gesina gami la ahəŋ!” ²⁹ Masla manəŋla uwaga anàv akàl, ahàd à gày daŋay à agu la katskats la masəkulay la abà kà guba, atəd à makəla asik aŋa azla Pol atà la Silas. ³⁰ Ngaha asəlla atà à uda, anavà atà: “Azlaməŋga gulo, mana gədehəŋ kà gi aŋa mabəlay ma?” ³¹ Tawulàlla: “Dìŋ gəl à Yesu à vok, ŋgaha kabəlay, kak la huđ gày aŋak gesina!” ³² Ngaha tazàla gay aŋa Sufəl Zəzagəla la azlaməna huđ gày aŋha gesina. ³³ Masla manəŋla gày daŋay uwaga, ahəl atà à uda la vud uwatà, ŋgaha apàläh azlaamik aŋatà. La lig la ahəŋ tadàhalla batem la azlaməna huđ gày aŋha gesina. ³⁴ Adàla azla Pol la Silas à gày aŋha à agu, ŋgaha avà à atà tatak may. Zil uwaga la azlaməna huđ gày aŋha gesina tahən ala la marabay, kà uwana tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok.

³⁵ Mok uwana məl adawula, azlagumna aŋa azla Rom, tasləl dza à slaka masla manəŋla gày daŋay la magodfal: “Sàk azladza uwaga, tahàd aŋatà”, tagòd fal. ³⁶ Masla manəŋla asà à waŋ, apəh à azla Pol, agòd à atà: “Azlagumna tav tetəvi kà mawits akul à gəl. Kaslawwalla vok aŋa mas à uda, kà madiy aŋkul la lapiya.” ³⁷ Ama Pol agòd à azlaməna maslèlla atà à waŋ: “Lakuhi tazlábàh anu la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha kà pəra tawits anu à gəl kokuda madàh seriya gami, tsa anu babay kà, anu azla Rom kà pəra, tawits anu à gəl, la gəl à gəl ma kà mana mi?! Kiya uwaga aw! Say atà la gəl aŋatà tatsa à waŋ kà mapəl anu ala, kəla!” ³⁸ Azlaməna maslèllay tawùlla à gay uwaga à azlagumna Rom. Ama guba akəs atà kaykay kà uwana tatsənàŋ kà Pol la Silas kà azla Rom. ³⁹ Kiya uwaga, atà tasà à waŋ tadəv atà kuda, ŋgaha tasəlla atà à lag la gày daŋay la aku, ŋgaha aya tadəv atà kuda kà mas à uda la kutso aŋatà la abà. ⁴⁰ Uwana Pol atà la Silas tadasa à uda la daŋay, tahàd à mtəga Lidiya dadàŋ. Uwana tanəŋ azladedà la abatà tadzərədàhàtəla, ŋgaha tahàd aŋatà.

Pol atà la Silas la Tesaloniki

17 Tanəfà tetəvi uwana aguwà la Amfipolis la Apoloniya ŋgaha tabəzà Tesaloniki. Gày madəv kuda aŋa azla Yahudiya la ahəŋ la abata. ² Bokuba uwana adagay zagəla aŋa Pol, ahàd à gày madəv kuda à agu. Mavakay maduw ləv makər, Pol atsanà vok gay atà nna lakəl aŋa wakità Zəzagəla. ³ Atàpàhàtəla la madzərədàhàtəla, kà akəsà vok kà Kristu asà ŋgərpa, ŋgaha awùl à uda la mamətsay, Pol agòd à atà: “Yesu uwanay gəpəh à akul kà, Kristu gà la uwaga.” ⁴ Azladza anik la tataka aŋatà la abà takəs uwaga, tanəfà Pol atà

la Silas. Azla Gərək uwana tahòy yewdi aŋa Zəzagəla la azlamis huđ gudəŋ uwana sləm aŋatà la ahəŋ aŋuvaw.

⁵ Ama azla Yahudiya tahən ala la maŋor. Kiya uwaga tahamà gay azlabudəray à vok, tawiyà kà maf à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la magazlay la huđ gudəŋ. Tahàd à mtəga Yason kà mayàh azla Pol atà la Silas, kà madla atà à huma aŋa azlaməna sawaray. ⁶ Uwana tabəz azla Pol la abata aw kà, tabayà Yason la azladedà anik à huma aŋa azlaməŋga aŋa gudəŋ, ŋgaha tadzəkà mawiyay: “Azladza uwana tawis gudəŋ à vok ala kà, atà, la uwanay tabəzà à abanay lakana. ⁷ Yason akəs atà à mtəga aŋha, azladza uwaga gesina tapəsəw mapəhay aŋa sufəl aŋa Rom, kà uwana tapəhay kà məŋ sufəl anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Yesu”, tagòd. ⁸ Gay uwaga avədzàhà à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la azlaməŋga aŋa gudəŋ. ⁹ Kiya uwaga azlaməŋga tafà leri à azla Yason à gəl kà tapəl sili dən kà maduw atà à gəl.

Pol atà la Silas la Bere

¹⁰ Uwana vəd adasa à waŋ, azladedà tagòd à Pol atà la Silas: “Dàw aŋkul à Bere!”, tagòd à atà. Mok uwana tabəzà abata kà, tahàd à gày madəv kuda aŋa azla Yahudiya à agu. ¹¹ Azlauwanay kà madzugway aŋatà kà delga, kà azla Yahudiya aŋa Tesaloniki, takəs gay Zəzagəla la ahəl səla, kəla mavakay tamədzədàh huđ aŋa wakità, kà masəlay à baŋa uwana Pol apəhay kà dziriga. ¹² Ngaha aŋuvaw la tataka aŋatà la abà tadiŋal gəl à vok. Azla Gərək la azlamis uwana sləm aŋatà la ahəŋ, la azlazil tadiŋal gəl à vok. ¹³ Ama uwana azla Yahudiya uwana la Tesaloniki tatsənàŋ kà Pol apəh gay Zəzagəla la Bere kà, tasà à waŋ la maham à gay azladza à vok, kà mavədzàh azladza ala. ¹⁴ Kiya uwaga azladedà tadàla Pol à gay dərəv, ama Silas atà la Timotawus tagòd à Bere. ¹⁵ Azlauwana talakà Pol, tabəzla tsəràh à Atena. La lig la ahəŋ tawùlla aŋatà à Bere la gay uwana la ahəl Pol, apəh à atà kà mapəh à azla Silas atà la Timotawus, kà tabəzalla vok la katskats.

Pol la Atena

¹⁶ Mok uwana Pol akùd azla Silas atà la Timotawus la Atena kà, ləv azəŋ məŋga kà manəŋ gudəŋ uwaga adahənla la azlamazlazlay. ¹⁷ Tabayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kuda la aku, la azlauwana azla Yahudiya aw, ama tahòy yewdi aŋa Zəzagəla, la azlauwana la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha la azlauwana tagagàmàh la masla. ¹⁸ Azlaməna matapla azladza anik azla Epikuriya ŋgaha la azla Sətoyisəya tavəts gay la masla. Azlaanik tagòd: “Mana masla gay zlawzlawga uwanay agòd lagwa zlà ma? Zlahaw kà apəhay kà gay aŋa azlazəzagəla mələk gə.” Tapəh uwaga kà, kà uwana Pol apəhay lakəl aŋa Yesu, ŋgaha lakəl mawul à uda la mamətsay. ¹⁹ Kiya uwaga takəs,

tadàlla à gudəŋ uwana à afik Arewopez la huma aŋa azlaməna sawaray, ŋgaha tagòdal: “Lagwa asa à anu masəlay matapla, ma uwala asa à ka matapanula?

²⁰ Kà uwana asa à ka matapanula azlatatak mələk gə, ŋgaha bay asa à anu masəl godega aŋha zlà.” ²¹ (Azla Atena la azlaməlok dza uwana tadzà à ahəŋ la tataka aŋatà la abà, tadahà tatak aw, say matsən azlagay mawga uwana tavàts pəra)

²² Hadzak, Pol atsizilla ala la tataka aŋa azlaməna sawaray la abà ŋgaha agòd: “Azla Atena, gədzùgw kà akul kanəfaw azlatsəhay zəzagəla anik anik gərgəgər. ²³ Haday, bokuba uwana gədauguzahay la huđ gudəŋ aŋkul la abà kà, gənəŋà azlaskala mazlazlay aŋkul. Ŋgaha gənəŋà anik aya uwana tatsətsəral à vok: ‘Slaka uwana kà aŋa zəzagəla dza asəl sləm aŋha aw.’ Iyay zlà! Kasləkawaw kokuđa masəlay, ama gi kà gəsəl, uwana gəsà à waŋ kà mapəhakulla. ²⁴ Masla la uwana adahəŋ gudəŋ à vok, la azlatatak uwana la huđ aŋha gesina, ama masla kà adza à ahəŋ la azlagəy uwana la aku, ahəl aŋa dza aŋəl aw. ²⁵ Masla kà anəkuda kà dza aŋa madahalla tatak aw, kà uwana masla la uwana av sifa à dza la masafay gesina. ¹²⁶ La dza tekula la abà, la uwana mayyi à tsəh ala apakà vok gesina, ŋgaha abək atà à ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok. Dagay uwana aləg madəh vok, afəh azlakaslà à ahəŋ la azlamakwi aŋa madz à ahəŋ aŋatà babay. ²⁷ Adahà à atà kà atà mayəh masla təzlatəzl, kà atà aŋa mabəzal. Ama la dziriga kà, Zəzagəla kà kərkər la uwabeyuwi gami aw, ²⁸ Kà uwana:

‘La masla anu la sifa masla la vok aŋa masafay anu la ahəŋ.’

Delga à uwana azladza anik aŋkul tahəb, ŋgaha tagòd: ‘Anu babay kà anu azlabəza aŋha.’

²⁹ Tsa anu azlabəza aŋa Zəzagəla kà, məslala vok məgagazləla la madzugway kà, Zəzagəla kà bokuba luwəluluwə, sili, baŋaw akur aw. Kà uwana aŋa azlatatak uwaga kà, dza adahà à atà la haŋkəli aŋha, kà azlamazlazlay aŋha. Azlatatak uwaga kà azlaaŋa Zəzagəla aw.

³⁰ Iyay, kà uwana Zəzagəla atugw tsakana aŋa uwarə aya aw, kà uwana azladza tadza à ahəŋ kà la mawur gəl aw la abà. Ama lagonay kà, adazala azladza baməraka leli gesina, kà mapəh gay la ləv ala. ³¹ La haday gə kà, afəh mavakay tekula à ahəŋ, à uwana adədah seriya à gudəŋ à vok à gəl la dziriga. La ahəl aŋa dza tekula uwana akəsàni, ŋgaha apəhanula masla la mawul à uda la mamətsay.”

³² Uwana tatsənà, kà Pol apəh lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay kà, azladza anik takədəslal, azlaanik tagòd: “Iyay, lagwa kà, asa à anu aŋa mədàtsəbal sləm vərđi anik aya zlà!” ³³ Kiya uwaga à uwana, Pol asà à uda la tataka aŋatà la abà. ³⁴ Azlaanik tadà à atà à adi, tadiŋal gəl à vok. La tataka aŋatà la abà kà Denəs

tekula la tataka maham à ahəŋ sawaray, uwana la abà la gudəŋ la afik, mis anik uwana sləm aŋha Damarəs, ŋgaha la azladza anik aya.

Pol la Korintiya

18 La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Pol atsizilla ala la Atena ŋgaha ahəd à Korintiya. ² Zil Yahudiya anik la ahəŋ la abatà, sləm aŋha Akilas, tagagəm la Pol. Pol ahəd à mtəga aŋha kà manəŋ atà à gay. Masla kà, tayıyà kà à makoray aŋa Pontiya à abà, ama asafay la abatà aw. Asà à waŋ kà la Italiya la ahəl à ahəl atà la mis aŋha Pərəskila, kà uwana sufəl Rom, uwana sləm aŋha Kələd, akudəkəh azla Yahudiya gesina la Rom. ³ Sləray aŋatà kà tekula la Pol, (Mataf gəy lukut) adzà à ahəŋ la mtəga aŋatà, ŋgaha tadahəhà sləray la slaka gə. ⁴ Kəla vuđ maduw ləv, Pol abayəhà vok gay la azla Yahudiya la gəy madəv kudu la aku, kà atà tadiŋal gəl à vok, baməraka azla Gərək bay.

⁵ Ama mok uwana azla Silas atà la Timotawus tasà à waŋ la Makeduniya kà, Pol adahà sləray anik aya aw, say azəŋ kà gay Zəzagəla la mapəhla à azla Yahudiya, kà Yesu kà masla uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl.

⁶ Ama uwana azla Yahudiya tafə gəl à gay aŋha aw, tatsəkəl magodəhay à gəl Pol adəđ à atà burburu aŋa gudəŋ aŋatà à gəl, agòd à atà: “Baŋa kadəzahawla kà, mawisiga kà adagay kà aŋkul, gay gulo la abà aw. Dagay lagonay lagwa gəgola vok gulo à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw adagay.” ⁷ Kiya uwaga adà aŋha la abatà, ahəd à mtəga aŋa dza anik uwana sləm aŋha Titiyus Yustus, uwana ahəy yewđi aŋa Zəzagəla, ŋgaha gəy aŋha kà agə la makəla aŋa gəy madəv kudu. ⁸ Kirəspus, mənğa aŋa gəy madəv kudu, adiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok la huđ gəy aŋha gesina. Azla Korintiya uwana tatsənà gay uwaga, tadiŋal gəl à vok, ŋgaha tadahà à atà batem.

⁹ La vəd la abà vərđi anik masesiŋay asesiŋla Pol, Sufəl Zəzagəla agòdal: “Guba akəs ka aw, dà à huma à gay la mapəh gay gulo, kadza à ahəŋ titi aw! ¹⁰ Kà uwana gi la ahəŋ la kak. Dza la ahəŋ aslala vok kà makəs ka, kà madəha à ka mawisiga à vok aw, kà uwana azlauwana tadagəhay azlaaŋulo kà, atà ŋuv la gudəŋ uwanay la abà aw.” ¹¹ Pol adzà à ahəŋ la Korintiya mavay la tenma, atəpəhla gay Zəzagəla à azladza.

¹² Mok uwana Galiyon apək gumna aŋa kutso Akayya, azla Yahudiya tahamə gay à vok, takəs Pol, tadàlla à huma seriya, ¹³ Tagòd: “Dza uwanay kà apapat azladza kà atà makədəd à Zəzagəla anik à ahəŋ, la azlatətəvi anik anik, uwana adəb vok la mapəhay gami aw.”

¹⁴ Pol asəl mabadma, à mok uwana Galiyon agòd à azla Yahudiya: “Baŋa dza uwanay akəd dza, baŋaw adəh mawisiga anik zlazladaga naka gəbasəŋ, gətsəb akul sləm. ¹⁵ Ama tsa kabayaw vok gay kà lakəl aŋa

† 17.25 1 Sufəl 8.27; Yesayya 42.5

azlagay, lakəl anja azlasləm, ngaha lakəl anja wakità seriya anjukl kà, say akul la gəl anjukl kakədəwaw uwa-ga ala, gi kà, gəđàh seriya anja tsəhay gə uwaga aw.”¹⁶ Ngaha akudəkàh atà la huma seriya.¹⁷ La abatà gesina anjatà takàs Sostenus, mənğa anja gày madəv kuda, tazláb la huma seriya. Ama Galiyon afəl sləm aw.

Pol awul à Antiyews

¹⁸ Uwana Pol adadzin à ahəŋ la Korintiya aya kà, la lig la ahəŋ, asàk azladedà à ahəŋ, ahàd à Kenkeriya atà la Pəreskila la Akilas. La abatà afəts gəl à ahəŋ kà maslaf vok anha uwana asláf la huma Zəzagəla. La lig la ahəŋ ahàd à kəslah iyaw à afik, kà mad à kutso Səriya.

¹⁹ Uwana tabəzà Efesus, Pol asakà Akilas à ahəŋ atà la Pəreskila, ngaha ahàd à gày madəv kuda à agu, kà matsən vok gay la azla Yahudiya.²⁰ Atà tanavàl masafani la abatà, ama akəs aw.²¹ Asàk atà à ahəŋ la magod à atà: “Baŋa asa à Zəzagəla kà, gəđawul à waŋ à slaka anjukl aya”, ngaha adà anha à Efesus la kəslah iyaw.

²² Mok uwana adabəz à Zəsare kà, ahàd à Urusalima kà madàh ayyi à azlaməna gay Zəzagəla la abatà. La lig la ahəŋ, adà à ahəŋ à Antiyews.²³ Uwana adadzən à ahəŋ la abatà kà, awul anha aya, aguwà à uda la makoray anja Galatiya la abà, ngaha la Fərizi la madzərəđàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala.

Apolos azaŋ gay Zəzagəla la Efesus ngaha la Korintiya

²⁴ La zamana uwatà kà, zil Yahudiya anik la ahəŋ, sləm anha Apolos tayyà à Alekəsandəra, abəzà à gudəŋ Efesus. Masla la hanjkəli anja mabadma, asəl wakità Zəzagəla lela.²⁵ Asəl tetəvi anja Sufəl Zəzagəla lela. La mabadma delga apəhla gay anja Yesu à azladza la dziriga. Ama batem tsəhay gə anja Yuhana la uwana asəl pəra.²⁶ Adzəkà mapəh gay la gày madəv kuda la aku la kokuda guba. Mok uwana Pəreskila atà la Akilas tatsən mapəhay anha, tadàla masla à mtəga anjatà, tapəhalla tetəvi anja Zəzagəla la dziriga.²⁷ Kiya uwaga Apolos akəs tetəvi kà mad à kutso Akayya. Azladedà məna madiŋal gəl à vok tadzərəđàŋ ala, tatsetsəral wakità à ahəl, kà mav à azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso uwatà, kà atà makəsay la ahəl səla. Mok uwana adabəz à abatà kà, azlək azlaməna madiŋal gəl à vok la vok mahamay uwana Zəzagəla avəl.²⁸ Apəh à azla Yahudiya la huma azladza gesina, tsərəh à uwana dza apəzl gay maslək aw, apəhatàla la wakità Zəzagəla la abà, kà Yesu la uwana dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, Kristu.

Pol apəh gay Zəzagəla la Efesus

19 Mok uwana Apolos la Korintiya, Pol aguwà la gudəŋ la afik, abəzà à Efesus. La abatà la uwana

† 18.18 4Musa 6.18

abəzà azlaməna madiŋal gəl à vok anik à vok.² Anavà atà: “Kabəzaw Masasədok Zəzagəla, à mok uwana kadiŋəwwal gəl à vok ay?” Tawulàlla, tagòđ: “Tetuwa mədatsənəŋ tapəhay lakəl anja Masasədok Zəzagəla aw.”³ Kiya uwaga Pol anavà atà: “Tsəhay batem ma uwala tadahəkulləŋ la?” Tawulàlla: “Tsəhay gə anja Yuhana”, tagòđal.⁴ Pol agòđ à atà: “Yuhana adahà batem à azlauwana tapəh gay la ləv ala, ngaha agòđàh à azla Isərayel kà, say tadiŋ gəl à dza uwana à vok adənəfal à tsəh à waŋ, uwaga kà Yesu.”⁵ Mok uwana tatsən uwaga tadahətəŋ batem la sləm anja Sufəl Yesu.⁶ Pol abək à atà ahəl à gəl, gesina anjatà tabəzal Masasədok Zəzagəla. Tadzəkà mabadma la azlagay məlok gə, ngaha tazà sayda uwana tabəzal la slaka Zəzagəla.⁷ Gesina anjatà kà taslay kulo gəl anha səla.

⁸ Təla makər Pol adahəŋ kà matapatàla la gày madəv kuda anja azla Yahudiya la aku, apəhla azladza kokuda guba, kà atà tatsənà vok gay, awəđ vok à uda kà mapəhatàla gay anja makoray Zəzagəla.⁹ Ama azlaanik anjatà tadzadzəŋəhà gəl ala, takweska, tapəh mawisiga lakəl anja tetəvi anja Sufəl Zəzagəla la huma maham à ahəŋ dza. Kà uwaga à uwana Pol ahəl azlaməna madiŋal gəl à vok, tahəđ anjatà. Kəla mavakay atəpla azladza la gày nekol anja Tiranus la aku.¹⁰ Anəfà madàh uwaga tsərəh à mavay səla, tsərəh à uwana azladza la kutso Asəya, la azla Yahudiya, ngaha la maham à ahəŋ dza anik gesina tatsənà gay anja Sufəl Zəzagəla.

Gay anja azlakona anja Seva

¹¹ Zəzagəla adahəhà azlanadzipo tsəhay anik anik la ahəl anja Pol.¹² Azlalukut uwana tadabani vok anja Pol la azlanalbət gesina kà tawarəhà azlaməna đuvats ala gesina.¹³ La kaslà uwatà azla Yahudiya anik la ahəŋ uwana tauguzəhəh, tawul à abanay, tawul à abatəy kà makudəkàh azlamasəsədok mawisiga à azlaməna đuvats lakəl ala, tazəb kà sləm anja Sufəl Yesu kà makuđəkàhla azlamasəsədok mawisiga uwaga. Tagòđàh à azlamasəsədok uwaga: “Məgòđ à kul: Sàw à uda la sləm anja Yesu uwana Pol apahay!”¹⁴ Uwaga azlabəza anja mən madzahaga anja mav tatak à Zəzagəla, uwana sləm anha Seva, tadahà uwaga atà məđəf.

¹⁵ Ama masasədok mawisiga agòđ à atà: “Gəsəl Yesu, Pol babay gəsəl, ngaha ma akul ma, akul azla uwa tak uwa?”¹⁶ Masla zagəla zagəla avəl à atà à adi, aduwà à atà gesina. Azlábəh à atà à gay, adahəh à atà amik à vok, tavàləh à uda, tahòy anjatà la godega deyday.

¹⁷ Azla Yahudiya la azlamaham à ahəŋ dza anik anik, uwana tadzà à ahəŋ la Efesus gesina, tatsənà uwaga. Ləv avəl à atà à gay tsərəh à uwana azladza tazəŋ mazləbay sləm anja Sufəl Zəzagəla à gəl kaykay aya.

¹⁸ Anjuvaw la tataka azlaməna madiŋal gəl à vok la abà tasəhà à waŋ, tapəh gay la ləv ala lakəl anja uwana

tadafahanj la huma azladza gesina. ¹⁹ Aņuvaw la tataka aņja azlauwana la abà tadàh mæzla, tasàhla wakità aņjatà à waņ, tadàwal à akàl à tsəh la huma aņja azladza gesina. Tatùgw sili aņja wakità gà, uwana kà adàh gursu dəbow dzik zlo. ²⁰ Kiya uwaga à uwana gay aņja Sufəl Zəzagəla aslèhà gəl à ahəj la ndzəda la mapəhla ndzəda aņha ala.

²¹ Mok uwana uwaga adada à lig gesina, Pol akəs tetəvi uwana aguwà la Makeduniya, la Akayya kà masla aņja mad à Urusalima. "Baņa gədabəzay kà, gədàd à gudəj Rom babay", agòd. ²² Aslèl azlaməna mazlakay aņha səla à Makeduniya, Timotawus atà la Erastus, ama masla kà adzàni à ahəj la Asəya dadəj.

Masàh gəl la Efesus

²³ La kaslà uwatà kà, gay məņga atsizlla ala la Efesus lakəl aņja tetəvi aņja Sufəl Zəzagəla. ²⁴ Dza anik la ahəj la abatà, sləm aņha Demetəriyus, uwana avàtsàh azlamafsa à vok aņja gày uwana azladza taslèkàwəh, uwanay gày aņja mazlazlay Arəteməs misga, akəs atà à vok la azlaməna sləray aņha gesina kà madawla. ²⁵ Azlèh azlaməna sləray aņha, la azladza uwana sləray aņjatà tekula, ŋgaha agòd à atà: "Azlakona, kasəlaw kà, la sləray gami akəs à anu aw takay, ²⁶ kanəjəwəwəj, ŋgaha katsənawwəj uwana Pol uwanay adehəj aw takay? Agòd à azladza kà: Azlamazlazlay uwana mədəhəj la ahəl kà, azlazəzagəla delga aw, agòd. Ŋgaha azladza takəs gay aņha kà la abanay la Efesus pəra aw, ama la makoray aņja Asəya la abà gesina bay. ²⁷ Baņa kiya uwanay kà, azladza tadəpəh mawisiga lakəl aņja sləray gami, ŋgaha tadəpəsew məj gày mazlazlay Arəteməs baməraka Arəteməs bay, kà tadəhoy yewdi aņha aya aw. Tekedik kà, masla la uwana azla Efesus tasləkaway la azladza gudəj à vok gesina!"

²⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tapakà ləw kaykay, tadzəkà mawiyay, tagòd: "Arəteməs aņja azla Efesus kà məņga, Arəteməs aņja Efesus kà məņga!" ²⁹ Gay uwaga aslèhà gəl à gudəj à abà gesina, awisà gəl à azladza à vok, takàs azlaməna manəf Pol səla, Gayyus atà la Arəstarkus uwana tasà à waņ la Makeduniya, tabayà atà, tadàla atà à vadavaday aņja marazlay à afik. ³⁰ Pol bay kà asal aņja mad à abà, ama azlaməna madiņal gəl à vok tadədal gay à ahəj. ³¹ Azlamənga aņja kutso Asəya uwana azlaslagama aņha taslèl gay à slaka aņha, tadəval kuda kà masla aņja mad à vadavaday marazlay à afik aw. ³² La mok uwaga kà, maham à ahəj gesina hohoda gəl à vok, kəla uwabeyuwi awiyay deyday pəra, kà uwana aņuvaw la tataka aņjatà la abà, tasəl gay uwana ahamà atà gay à vok aw. ³³ Zil Yahudiya anik la ahəj la abatà la tataka azladza la abà, sləm aņha Alekəsander, tadàlla à awtəy à huma aņja maham à ahəj dza kà uwana azla Yahudiya tasəl

masla, kà mapəhla godega aņja gay uwaga à azladza. ³⁴ Ama uwana tasəl kà masla babay zil Yahudiya kà, tazà mawiyay à zagəla la kuda tekula, tasəf la mawiyay la abà azlagay sa səla: "Arəteməs aņja azla Efesus kà məņga, Arəteməs aņja azla Efesus kà məņga!"

³⁵ "Dzàw à ahəj titi!", məj səkəreter aņja gudəj uwa-ga agòd à atà kà kuda kuda: "Haday, akul azla Efesus kà uwabeyuwi asəl kà gudəj aņja Efesus kà masla manəjla məj gày aņja Arteməs, ŋgaha la maftsa vok tsikaslagama aņha, uwana asà à ahəj la zagəla, kəla dza uwala beyli asəl uwaga. ³⁶ Dza la ahəj ats gadzewi lakəl aņha aw. Gay gà la uwaga say kadzaw à ahəj titi, ŋgaha kadahaw haņkəli lakəl aņja uwana kadahawwəj bay. ³⁷ Haday, sələw kà, azladza uwana kasəwla atà à abanay kà, tadà à gəl la məj gày mazlazlay gami la aku aw, uwala tapəh mawisiga lakəl aņja mazlazlay gami bay aw. ³⁸ Baņa gay la Demetərius lakəl, la azlaməna sləray aņha, kà mapuw gudzi à dza à gəl kà, kaslà la ahəj à uwana dza ada à seriya la mok uwatà à huma aņja azlaməngə, la abatà la uwana tadəvah atà ala. ³⁹ Baņa akul la azlagay anik aya babay kà, say kadawla à huma à azlaməna sawaray, kà makədəwəj ala la abatà. ⁴⁰ Ama kà aņja uwanay lakana kà, akəs anu vok aw, kà uwana tagod à anu kà, akul la uwana mədatsizli gay ala, tagod à anu, kà uwana akəs anu vok kà maham gay à vok kiya uwanay aw!" ⁴¹ Ŋgaha mok uwana adakəd gəl à gay uwaga kà: "Dàw aņkul!", agòd à atà.

Pol ahəd à Makeduniya ŋgaha à Akayya

20 Mok uwana gay ataslèla kà, Pol ahamà gay à azlaməna madiņal gəl à vok à vok. Adzərdəhàla la azlagay, agòd à atà: "Gi kà, gəda à Makeduniya." ² Aguwà à uda la kutso uwatà la abà la madzərdəh azlaməna madiņal gəl à vok ala, la mazàh à atà gay Zəzagəla, ŋgaha ahəd à Akayya. ³ Adzà à ahəj la abatà təla makər, adahà vok à ahəj kà mad à Səriya la kəs-lah iyaw, ama atsənəj kà azla Yahudiya tatsən vok gay kà makədəy, gay gà la uwaga awul à Makeduniya. ⁴ Sopatər, kona aņja Pirus, zil Bere alakəj, ŋgaha bay Arəstarkus atà la Sekundus, uwana azla Tesaloniki, Gayyus zil Derbe, Tisik atà la Tərofim ŋgaha bay Timotawus, uwana atà azla Asəya, tahəd atà nna gesina. ⁵ Tatsà vok à huma kà anu, tahəd à Tərowas, takudà anu la abatà. ⁶ Anu la gəl gami məgəd à Filipiya, uwana madəvaday aņja pain uwana tatak maməsləla la tsəh aw adada à lig kà, la mahənay zlo kà məbəzà atà à vok la Tərowas la kəs-lah iyaw. Mədəhà kasukwa tekula la abatà.

Pol anəj azlaməna Tərowas à gay

⁷ La mokokhu gə, vud səbdu kà, maham gay à vok kà mazuw tatak may tsikaslagama. La abatà Pol apəh gay à azladza. Apəh gay tsərah à tataka vəd, kà uwana la be-

bəŋ gə kà, asal mad aŋha. ⁸ La gày uwatà la aku lakəl aŋa gày uwatà la afik, məhəm à agu kà, azlafənəs aŋu-vaw dzadzàhà la ahəŋ. ⁹ Bəzi kohana uwana sləm aŋha Antikus adzà madzay la gay fenetər. Pol adà à huma à gay la mapəh gay Zəzagəla tsəràh à uwana Antikus ayi vok, adzehəl. Tsəŋurəsl, atəd à ahəŋ, dagay la kəl gày mamakər la afik, tazəb à afik kà adamətsay. ¹⁰ Ama Pol asà à ahəŋ, ahùbal à gəl, akəs à vok, agòd: "Katawaw aw, mamətsayga aw!" ¹¹ Ngaha Pol awùl à gày uwatà à afik, azəb Pain atsəkàŋ ala, ŋgaha tazùw gesina aŋatà la slaka gə. Apəh à atà gay uwaga tsəràh à gay bebəŋ, la lig la ahəŋ adà aŋha. ¹² Tadàla bəzi kohana uwaga à mtəga la sifa, tarəb məŋga kà uwaga, tadzərədhà ala.

Pol atsizilla ala la gudəŋ Tərowas, ahəd à Milet

¹³ Anu kà, mətsà vok à huma, kà Pol aŋa maday à kəslah iyaw à afik uwana adàla anu à Asos. La abatà la uwana mədzùgw mazəb Pol à tsəh à kəslah iyaw à afik, kà uwana masla kà anəfà tetəvi à asik. ¹⁴ Mok uwana adabəz anu vok la Asos kà, məzəb à tsəh à kəslah iyaw à afik, məhəd à Mitilen. ¹⁵ Mətsizilla ala la abatà aya, məhəd à huma aŋa Tsiyo. La bebəŋ aŋha aya kà, məbəzà à Samos, ŋgaha la bebəŋ aŋha aya kà maufad kà, məbəzà à Milet. ¹⁶ Asà à Pol kà matsəd à Efesus lakəl ala, kà uwana asəl matsizl à ahəŋ kà maz kasl à ala la kutso Asəya aw, kà uwana av vok kà məbəz à Urusalima gurayŋa madəvaday Pentakosta, adàh vok kəla.

Pol apəh gay à azlamasiga la Efesus

¹⁷ Mok uwana Pol adabəz à Milet kà, asləl gay à slaka azlamasiga aŋa maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la Efesus: "Sàw à waŋ à abanay!", agòd à atà. ¹⁸ Mok uwana tadùw à awtày à slaka aŋha kà: "Kasəlaw kakay à madz à ahəŋ gulo uwana gədzà à ahəŋ la makoray aŋa Asəya la abà", agòd à atà. ¹⁹ "Gədhàh sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, ŋgaha la iyaw tugwi la adi, la ŋgərpa, la tataka aŋkul la abà kà matsən vok gay la azla Yahudiya. ²⁰ Sələw babay kà, gəhadəhəkulla tatak uwana à vok akəsà akul à vok aw. Gəpəh à akul uwaga gesina, ŋgaha gətəpakulla la dazuwaya, ŋgaha baməraka la azlahud gày aŋkul. ²¹ Gəzàlla azla Yahudiya ŋgaha la azlauwana azla Yahudiya aw kà mapəh gay la ləv ala, kà atà magola vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha atà aŋa madiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok. ²² Ama lagonay kà, gəday à Urusalima, kà uwana Masasədok Zəzagəla afà à gi leri à gəl kà maday, lagwa kà, gəsəl tatak uwana adabəz à gi la abatà aw. ²³ Kəla kà, kəla hud gudəŋ uwana gəguwà à uda la abà kà, Masasədok Zəzagəla agòd à gi, kà tadàduw gi à daŋay, gədàsa ŋgərpa. ²⁴ Ama kà gi kà gədàmətsay, gədàdza à ahəŋ la sifa kà, bə tatak tekula, baŋa gədəkəd gəl à madahay gulo, la sləray uwana Sufəl Zəzagəla afà à gi à gəl

kà diga, uwaga kà mapəhla ala gay marabəŋ lakəl aŋa vok mahamay aŋa Zəzagəla."

²⁵ "Gəuguzàhàh la tataka aŋkul la abà gesina, gəzà gay aŋa makoray Zəzagəla. Lagwa kà, gəsəl kà kadənəŋaw gi aya aw. ²⁶ Kà uwaga à uwana gəpəh à akul la paraka lakana: Baŋa tekula aŋkul azalla kà: Gay gulo aw. ²⁷ Kà uwana gəzàla masal aŋa Zəzagəla gesina, gəhadəhəkulla tatak à vok aw. ²⁸ Nəŋàwla gəl aŋkul, nəŋàwla maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana Zəzagəla asùkw atà la mamətsay aŋa Kona aŋha. ²⁹ Kà uwana baŋa gədàda aŋulo kà, azladza tadàsahah à waŋ bokuba azlakəda fəta à tataka aŋkul à abà, tadàsaka azlatuwaŋ aw. ³⁰ Baməraka la tataka aŋkul la abà bay kà, tadəpahla vok ala kà madàh fida kà azlaməna madiŋal gəl à vok aŋa manəf atà bay. ³¹ Kiya uwaga kà, nəŋàwla gəl aŋkul, awulla à akul à gəl gədapaha à akul mavay makər, mavakay la mahənanay gesina, la iyaw tugwi la adi."

³² "Lagonay kà, gədàbək akul à ahəl aŋa Zəzagəla, ŋgaha à ahəl aŋa vok mahamay aŋha. Aslala vok kà aŋa maziŋəŋ akul, aslala vok kà aŋa mapis à akul gay à vok la ləmana uwana adəhəkuləŋ gesina. ³³ Gənavà sili la lukut la slaka dza aw. ³⁴ Akul la gəl aŋkul babay kà kasəlaw, kà gədhàhàh sləray la ahəl gulo, kà gi aŋa madəhla tatak uwana gənəkudə aŋha la azladza uwana anina. ³⁵ La azlatatak gesina la abà, gəpəhakul-la kà say kazlakaw azlaməna kuda la tsəhay sləray uwanay gesina. Tawulla anu gəl babay à gay aŋa Sufəl Yesu uwana agòd la gəl aŋha:

'Marabay agay la dza uwana avəy, marabay uwanay aduwa marabay aŋa dza uwana akəsəy pəra', Yesu agòd."

³⁶ Mok uwana Pol adadəv gay aŋha à gay kà, akəd à ahəŋ, adəv kudə atà nna la slaka gə gesina. ³⁷ Gesina aŋatà tatəw, la makas masla à vok ŋgaha: "Həd, zla!", tagòdal la məbak ahəl à kudə. ³⁸ Tapakəh ləv məŋga, kà uwana 'Kadənəŋaw gi aya aw', agòd à atà. Ngaha talakəŋ à kəslah.

Pol aday à Urusalima

21 La abatà 'Maday', məgòd à atà, məhəd la kəslah iyaw à afik, məbəz à Kos. La bebəŋ gə, məbəz à Rodəs. Dagay la abatà məhəd à Patara. ² La abatà la uwana məbəzà à kəslah iyaw, kà mad à Fenesəya. Mədà à afik, məhəd, ³ Katskats mənəŋə gudəŋ Sipərə, uwana la tataka dərəv la abà, məfəl à ahəl gudzay, kà mad à Səriya. Məsà à vədah la Tir kà matsək kazlaŋa aŋa kəslah iyaw à ahəŋ. ⁴ Məbəz azlaməna madiŋal gəl à vok la abatà, ŋgaha mədzà à ahəŋ kasukwa tekula anina. Masasədok Zəzagəla apəhatàla tatak uwana adabəz Pol, kiya uwaga kà: 'Kadà à Urusalima aw', tagòdal. ⁵ Ama uwana kasukwa uwatà adada à lig kà, mətsizilla ala, məhəd la azlamis aŋatà la azlabəza

anətà gesina, talakà anu à uda la huđ gudəŋ la abà. Məkədedàh à ahəŋ la gay dərəv mənğa, madəv kuda. ⁶ Mok uwana: 'Mədzà à ahəŋ wurwur', mədagod à vok kà, məhàd à kəslah iyaw à afik, atà babay tawul à mtəga anətà.

⁷ Kiya uwaga mədəvə mauguzahay gami à gay la iyaw lakəl la mad à Tir, tsərəh à Potolemawus. La abatà babay, azladedà takəs anu, məvakà à abatà à slaka anətà. ⁸ La bebəŋ gə məhəl vok, məhàd à Zəsare. La abatà məhàd à mtəga anə Filip masla mapəh gay Zəzagəla, məhən à mtəga anəha. Masla kà tekula la tataka azladza mədəf uwana la abà, tatsatsəmàni atà la Urusalima. ⁹ Azladəgam anəha la ahəŋ, uwana tadàh à zil dadəŋ aw, tapəhəh gay uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəl kà mapəh à azladza. ¹⁰ Uwana mədahəni à abatà kà, masla mapəhal gay à ahəl anə Zəzagəla kà mapəh à azladza, uwana sləm anəha Agabus, asà à waŋ la Yahudiya. ¹¹ Asà à waŋ à slaka gami, azəb parapara anə Pol, awədlà asik à ahəŋ la azlaahəl anəha, agòd: "Aganay uwana Masasədok Zəzagəla agòd: 'Azla Yahudiya la Urusalima tadəwad dza anə parapara uwanay kiya uwanay, tadəfa masla à ahəl anə azladza uwana azla Yahudiya aw.'" ¹² Mok uwana mədatsən gay uwaga, anu la azladza uwana la Zəsare kà: "Kamkam, kahad à Urusalima aw!", mägòd à Pol. ¹³ Ama awulla à uda: "Kà mana katawaw ma? Asa à akul kà mav à gi guba takay? Ama gi kà, gədàvə vok gulo kà mawad gi la Urusalima pəra aw, ama kà mamətsay kà Sufəl Yesu Kristu bay." ¹⁴ Uwana məslàla vok kà madədal gay à ahəŋ aw kà, mədzà à ahəŋ titi: "Bokuba uwana asa à Zəzagəla pəra zlà", mägòdal.

¹⁵ Uwana mədadza à ahəŋ la abatà kà, mədahà vok kà mad à Urusalima. ¹⁶ Azlaməna madiŋal gəl à vok anik la Zəsare talakà anu. Tadàla anu à mtəga anə Manason, uwana asà à waŋ la Sipəre, masla madiŋal gəl à vok dagay uwarà, kà mahən anu à ahəŋ.

Pol ahad manəŋ Yakuba à gay

¹⁷ Mok uwana mədabəzay à Urusalima kà, azlamadiŋal gəl à vok la abatà, takəs anu la ahəl səla. ¹⁸ La bebəŋ gə, məhàd, la azla Pol, à mtəga anə Yakuba, à slaka uwana azlamasiga anə maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gesina tahaməh gay à vok. ¹⁹ Pol adahà à atà 'Ayyi', ŋgaha apəh à atà sləray, uwana Zəzagəla adahà la ahəl anəha la tataka anə azladza uwana azla Yahudiya aw. ²⁰ Mok uwana tatsən uwaga la slaka anəha kà, tazləbà Zəzagəla, tagòd à Pol: "Deda à kanəŋə uwana apakà vok la abanay la slaka azla Yahudiya tsi. Azla Yahudiya dəbow dəbew tapakà azlamadiŋal gəl à vok. Ama gesina kà tanəfa gay anə wakitə seriya aya. ²¹ Tatsənəŋ kà, katəpla azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la tataka anə azla tsəhay dza anik la abà, kà atà anə magola vok à uda la wakitə seriya anə Musa la abà,

ŋgaha kagòd à atà kà, tasàkal makadav azlabəza anətà à uda, ŋgaha tasàk à madz à ahəŋ anə azla Yahudiya la tsəh ala babay. ²² Mana mədehəŋ ma? Kà uwana ndzer tasəlay kà, kadasa à waŋ. ²³ Lagwa dahà kà uwana mərəhaha à ka: Azladza ufad la ahəŋ la abanay, à uwana asà à atà masəd vok. ²⁴ Nəfà atà, ŋgaha kadəsəfaw vok akul nna, bokuba uwana wakitə seriya apəhay, pəl sili anə mafəts gəl à ahəŋ anətà. Banə kadədah uwaga gesina kà, azladza tadəsəlay kà uwana tapəh à ka à vok, kà fida, ŋgaha atà kà masəlay kà kanəfa mapəhay anə Musa lela! ²⁵ Ama kà anə azla uwana azla Yahudiya aw kà, masla tapakà azlaməna madiŋal gəl à vok kà mətsetsər à atà wakitə kà mapəh à atà uwana məkəs: Təga kà, məgod à atà kaslawwalla vok mapad sləb matulay, sləb mazlazlay, mas aniz la mapad sləb anə tataka masewfla gə, kadahaw mabila aw, uwaga gesina kà delga aw, mətsetsər à atà."

²⁶ Kiya uwaga la bebəŋ gə, Pol ahəd la azladza ufad uwaga, tasəd vok, kà magay sətaka, ŋgaha tahəd à mənə gəy Zəzagəla à agu. La abatà agòd: 'Banə mahənəy mədəf adaslay kà, madəv sləray anə magay sətaka anə kəla uwabeyuwi anətà.' (Bokuba magodəy kà sartə anə makəd tatak kà anətà adaslay)

Takəs Pol la mənə gəy Zəzagəla la aku

²⁷ Mok uwana mavakay mədəf uwaga azladəv à gay kà, azla Yahudiya uwana la makoray Asəya tanəŋə Pol la mənə gəy Zəzagəla la aku kà, ŋgaha tavədzhə maham à ahəŋ dza ala, ŋgaha takəs Pol, ²⁸ la mawiyay: "Azlatsəhay gami Isərayel zləkəw anu! Aganay dza à uwanay auguzəhəhay la slaka gesina, atəgw delga aw à azladza gesina lakəl anə azla Isərayel lakəl anə wakitə seriya anə Musa, ŋgaha lakəl anə mənə gəy Zəzagəla babay! Bə gotənəŋ babay asəlla azlakirdi à gəy Zəzagəla gami à agu, tadəhla àləh à slaka tsidəŋə gami à vok." ²⁹ (Uwana tapəh kiya uwaga kà, kà uwana tanəŋəŋ Tərofim zil Efesus atà la Pol tauguzəh la huđ gudəŋ la abà, tadzəgw kà tahəd à mənə gəy Zəzagəla à agu, gəl agod à atà) ³⁰ Gay uwaga atsən à huđ gudəŋ à abà gesina, azladza gesina tahamə gay à vok. Takəs Pol, tabayəŋ à lag la gəy Zəzagəla la aku, ŋgaha tatsəkəh azlagamagəy à ama gesina. ³¹ Maham à ahəŋ dza asà à atà makəd Pol, ama gay uwaga atsən à mənə anə azlaslodzi anə azla Rom, tagòdal kà azladza Urusalima gesina gəl adawis à atà à vok. ³² Katskats mənə anə azlaslodzi ahəl azlaslodzi la azlaməŋga anətà, tahəd à maham à ahəŋ dza à abà la mahoyay. Uwana azladza tanəŋəŋ azlaslodzi tasà à waŋ kà, tasək à mazləb Pol. ³³ Kiya uwaga mənə anə azlaslodzi azà vok à slaka Pol, akəs: "Wədəwwəŋ kà la mazakazak səla!", agòd. ŋgaha anavə atà: "Uwanay ma, mana adəhəŋ ma?", agòd à atà. ³⁴ Azladza la maham à ahəŋ dza la abà tapəh azlagay anik anik deydayga. Takədlà

gəl à gay uwaga à vok, ngaha asəl uwana adefəhəŋ kà gay uwauwaga uwaga aw, ngaha agòd kà: “Dàwla Pol à mtəga azlaslodzi!”, agòd. ³⁵ Mok uwana tabəzà maslək à ahəl gamagày, azlaslodzi tazəb mazəbay kà mav dzəhla aŋa maham à ahəŋ dza, ³⁶ kà uwana azladza tanəfà la tsəh dukwdadukw la mawiyay: “Məkəð, məkəð, məkəð!”

Pol awulla dziriga aŋha à uda kà mazlayla

³⁷ Mok uwana tazlādàla Pol à gày aŋa azlaslodzi uwatà à agu kà, Pol agòd à mənŋga aŋa slodzi: “Gəbəzal tetəvi kà mabadma ay?” Mənŋga aŋa azlaslodzi agòd: “Tsa kasəl gay Gərək aw nna?” ³⁸ Tsa kak kà zil Misəra, uwana azləl guvəl la azladza la kaslā uwanay adada à lig aw takay, uwana adàla azladza dəbow ufad à kəsaf à abà kà magay azlaməna nabəra aw ay?” ³⁹ Pol agòd: “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus uwana la Səlisəya, gi bəzi huð gudəŋ mənŋga gə. Kamkam, gəgoð à ka, vā à gi tetəvi kà gi aŋa mabadma à maham à ahəŋ dza uwanay!” ⁴⁰ Mənŋga aŋa azlaslodzi avəl tetəvi. Kiya uwaga Pol atsizilla à maslək ahəl gamagày à afik, akokòt à atà ahəl à adi kà madz à ahəŋ titi, uwana tadzà à ahəŋ titi kà, Pol apəh à atà gay, la gay Yahudiya:

22 “Azladedà la azlababa, lagwa kà, tsəbàw sləm à gay mazlayla gi gulo uwana gəpəh à akul lagwal!” ² Mok uwana tatsənəŋ, kà apəh à atà kà la gay aŋatà kà, dziriyà tadzà à ahəŋ titi ngaha Pol agòd à atà:

³ “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus la Səlisəya, ama gəzigəŋ kà la abanay la Urusalima, ngaha bay kà, masla matapgəla tatak kà, Gamaliyel, masla la uwana apəhgəla masəl mapəhay aŋa azlababa gami madziziga. Gəðahà sləray aŋa Zəzagəla kà mənŋga bokuba aŋkul uwanay kadahàwwəŋ lakana. ⁴ Kasəlaw kà gətərbəhà azlaməna madiŋ gəl à Yesu à vok tsərəh à makad atà. Gəkəsàh azlazil la azlamis, gəwəts atà à daŋay. ⁵ Kiya uwaga madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tanərəz kà delga à uwana gədefəhəŋ, tavà à gi wakità kà azladedà gami azla Yahudiya uwana la Damas, gəhàd à abatà kà makas atà, ngaha kà madla atà à Urusalima à huma seriya.”

Pol apəh gay aŋa mapəh gay la ləv ala aŋha

(Sləray 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Mok uwana gi la tetəvi la ama, kà mad à Damas, uwana azlagay tataka afats kà, katskats magol uðaka mənŋga asà à ahəŋ la zagəla, aùd la makəla gulo. ⁷ Gətəð à vədah, ngaha gətsənà mabadma agòd à gi: ‘Sawul, Sawul, kà mana katəreb gi ma?’ ⁸ Gənəv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Agòd à gi: ‘Gi Yesu, zil Nazaret uwana katərebəŋ.’ ⁹ Azladza uwana la slaka gulo tanəŋ à uða-

ka, ama tatsənà kuda uwana abadgəmə aw. ¹⁰ Kiya uwaga gənəv: ‘Sufəl, mana gədefəhəŋ ma?’ La abatà Sufəl Yesu agòd à gi: ‘Sà à afik, hād à gudəŋ Damas à abà, la abatà la uwana tadəpəhakala tatak gesina uwana asà à Sufəl Zəzagəla kadehəŋ.’ ¹¹ Uwana gədapaka guləf kà magol uðaka uwana aŋərəzl gi à adi, azladza uwana məday anina takəs gi à ahəl, ngaha tadàla gi à Damas.”

¹² “Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana sləm aŋha Ananiyas, masla kà asəl Zəzagəla, akəs wakità seriya gami lela, sləm aŋha la ahəŋ la tataka azla Yahudiya aŋa Damas la abà. ¹³ Asà à waŋ à slaka gulo, atsizl gi gəl, agòd à gi: ‘Sawul, deda gulo, nəŋ ala aya à dagay!’ La kaslā uwatà gənəŋ ala, ngaha gənəŋə masla. ¹⁴ Agòd à gi: ‘Zəzagəla aŋa azlababa madziziga akəsàni ka, kà mapəhla mawoyəŋ aŋha ala la kak, kà manəŋ dziriga aŋa Kona aŋha, ngaha kak aŋa matsən gay aŋha la dziriga. ¹⁵ Kà uwana say kagay masla sayda aŋha la huma aŋa azladza gesina lakəl aŋa uwana kanəŋəŋ ngaha katsəŋəŋ. ¹⁶ Lagonay ma, mana kakuday aya ma? Kəs batem!’ agòd à gi, ‘Kà Zəzagəla aŋa mazlak ka, kà aŋa mapal ka la tsakana aŋak la abà gesina, la mazal sləm aŋha!’.”

Sufəl Zəzagəla asləl Pol à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw

¹⁷ “Gəwùl à waŋ à Urusalima. La mok uwana gəðəv kuda la mənŋ gày Zəzagəla la aku kà, masesiŋay ase-siŋla gi. ¹⁸ Gətsənà Sufəl Yesu agòd à gi: ‘Hadzak gòd, sà à uda la gudəŋ uwanay la abà, kà uwana azlaməna gudəŋ uwanay kà tadəkəs gay uwana kadəpəh à atà lakəl gulo aw.’ ¹⁹ Gəwulàlla, gəgòd: ‘Haday, Sufəl, tasəl la paraka kà gəðàh à azlagəy madəv kuda à agu, gəkəsàh atà, gəwətsàh atà à daŋay, ngaha gəzləbàh azlauwana tadiŋ gəl à gay aŋak à vok ndzer. ²⁰ Ngaha aya, mok uwana takəs Etiyen, masla sayda aŋak kà, gi bay kà gi la abatà. Gəkəs makəday, gənəŋla lukut aŋa azlaməna makəday.’ ²¹ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòd à gi: ‘Hād, kà uwana gəsləl ka kərkər à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw!’.”

Pol la huma mənŋga aŋa azlaslodzi

²² Maham à ahəŋ dza atsəb sləm à Pol tsərəh à uwana apəh gay uwaga, ama la lig la ahəŋ kà tadzəkà mawiyay: “Zəwwəŋ ala à dza uwaga, kəðàw, azlayla adza à ahəŋ la sifa aw.” ²³ Tawiyà la makwahàh lukut la vok ala, la matak kutso à zagəla. ²⁴ Kiya uwaga mənŋga aŋa azlaslodzi avə tetəvi kà madla Pol à gày uwatà à agu, kà maslahəŋ ala, ngaha kà masla mapəh dziriga lakəl aŋa mana uwana azla Yahudiya tawiyay mi à mənŋga. ²⁵ Ama mok uwana tawadəŋ kà mazlabay kà, Pol agòd à mənŋga aŋa azlaslodzi uwana la abatà: “Dziri ma, tetəvi la ahəŋ kà mazlab zil Rom kokuða

matsən seriya aṅha takay?" ²⁶ Mok uwana adatsən uwaga kà, ahàd, apèh gay uwaga à mənğa aṅatà suwaṅ: "Kakay kadàgòd aṅak ma? Zil uwanay kà zil Rom." ²⁷ Mənğa aṅa azlaslodzi asà à waṅ à slaka Pol anavàl: "Pèh à gi, kak zil Rom ay?" "Iyay", Pol agòdàl. ²⁸ Kiya uwaga mənğa aṅa azlaslodzi agòdàl: "Gi kà, gəpəl kà magol tebeləm aṅa sili kà gi aṅa mapak zil Rom." Pol awulàlla: "Gi kà dagay mayyi gi." ²⁹ La lig la ahəṅ azlauwana asà à atà mazlabay, kà masla aṅa mapəh dziriga kà, tawùl aṅatà à lig. Baməraka mənğa aṅa azlaslodzi bay kà, guba akəs à uwana adatsenəṅ kà Pol kà zil Rom, à kà uwana awadəṅ la kadərtsi.

Pol la huma aṅa azlamasiga

³⁰ Mənğa aṅa azlaslodzi asàl kà masəlay, kà mana azla Yahudiya tayàh makəd Pol mi. Gay gə la uwaga, la bebəṅ gə kà apəzlla Pol ala la kadərtsi la abà. Agòd kà azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga gesina tahamà gay à vok, agòd. Kiya uwaga asəlla Pol à waṅ, à huma aṅatà gesina.

23 Pol atsək yewdi à azlamasiga à gay agòd: "Azladedà, gənəfà gay aṅa Zəzagəla kà kokuda mawisiga dagay uwarà tsəràh à lakana." ² Məṅ madzahaga uwana sləm aṅha Ananias avà tetəvi à azladza uwana la makəla aṅa Pol lakəl, kà madəd à paṅaw à abà. ³ Kiya uwaga Pol agòdàl: "Ndzer, Zəzagəla adàdəd ka, kak zlagam medekuga. Kagòd kà: 'Gədàh seriya kà la tetəvi aṅa wakità seriya', kagòd, 'Tsa tekedik kanəfà aw'." ⁴ Azlauwana la makəla aṅa Pol lakəl tagòdàl: "Kagòdàh à məṅ madzahaga aṅa Zəzagəla ṅuwà?" ⁵ "Azladedà, gəsəl kà məṅ madzahaga aṅa mav tatak à Zəzagəla à masla aw. Haday kà wakità agòd kà, 'Kapəh mawisiga à mənğa aṅkul à gəl aw', agòd."

⁶ Uwana Pol asəl kà azla Sadukiya uwana: Mawul à uda la mamətsay la ahəṅ aw tagòd, la tataka azla Farisəya la abatà kà, apèh gay à azladza la kuda zləkkà: "Azladedà, gi kà, gi zil Farisəya, kona aṅa zil Farisəya, uwana tasəlla gi à abanay kà, kà uwana: 'Mawul à uda la mamətsay la ahəṅ', gəgòd, à uwana tasəlla gi à huma seriya." ⁷ Uwana adapəh gay uwaga kà, azla Farisəya la azla Sadukiya tadzəkà mabay vok gay la tataka aṅatà, ṅgaha maham à ahəṅ atsək ala. ⁸ (Kà uwana azla Sadukiya tagòd la paraka kà: 'Mawul à uda la mamətsay la ahəṅ aw, malika la ahəṅ aw, masasədok la ahəṅ babay aw', tagòd. Tekedik kà azla Farisəya kà, tadiṅal gəl à uwaga à vok, kà aga la ahəṅ) ⁹ Uwana mawiyay uwaga adazalla vok à gəl kà, azlaanik la tataka azlaməṅga aṅa wakità seriya la abà, uwana la maham à ahəṅ aṅa azla Farisəya la abà tasà à afik, tavədzàhətàla tagòd: "Kiya uwanay kà, məbəza mawisiga amiyaka tekula la slaka zil uwanay aw, zlahaw malika, baṅaw masasədok apəhalla ala uwaga la dziriga à mənğa."

¹⁰ Magazlay atsizlla ala mənğa kaykay tsəràh à uwana guba akəs mənğa aṅa azlaslodzi kà maslāh Pol à ahəl aw. Gay gə la uwaga avà tetəvi à azlaslodzi kà mad à tataka maham à ahəṅ dza à abà, kà atà aṅa madla Pol à mtəga aṅatà à agu. ¹¹ Kiya uwaga la hud aṅa vəd uwatà Zəzagəla agòd à Pol: "Guba akəs ka aw, kaz sayda gulo la Urusalima la abanay, ṅgaha bay kà, kaz sayda gulo la Rom aya babay."

Azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà makəd Pol

¹² La bebəṅ gə, azla Yahudiya anik anik tahamà gay à vok, tagòd kà: "Məzùw tatak may, məs iyaw aw say baṅa mədakəd Pol", tagòd, la mazuw mawaday. ¹³ Azlaməna madàh sawaray uwaga kà, taduwà dza dzik ufađ. ¹⁴ Tahəd à slaka azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga, tagòd à atà: "Anu kà, mədazuw mawaday kà: 'Məzùw tatak aw, say baṅa mədakəd Pol dāṅ', məgòd. ¹⁵ Akul lagwa, kul azlaməṅga, nəvəw à mənğa aṅa azlaslodzi, kà asəkulla Pol à waṅ kà manərez gay aṅha lela, gòdāwwal. ṅgaha mədàdah vok à ahəṅ kà makədāy la tetəvi la ama, à baṅa atsa à waṅ."

¹⁶ Ama bəzi duguma aṅa Pol atsənà uwana tapəh, ahàd à mtəga aṅa azlaslodzi, apèh uwaga à Pol à vok à abà. ¹⁷ La abatà Pol azàla məṅ slodzi tekula, agòdàl: "Lakà kona uwanay à slaka mənğa aṅkul, kà uwana gay lakəl, kà mapəhal." ¹⁸ Slodzi uwaga alakəṅ à slaka mənğa aṅatà, agòdàl: "Masla daṅay Pol azəl gi, agòd à gi kà, gəlakà kona uwanay à slaka aṅak, kà uwana gay lakəl kà mapəh à ka." ¹⁹ Mənğa aṅa azlaslodzi akəs kona uwaga la ahəl, tahəd à fəta à awtəy kokuda gəl aṅatà, kà manaval gay uwaga. "Gay mana asa à ka mapəh à gi ma?" ²⁰ Agòdàl: "Azla Yahudiya tatsən vok gay kà manav à ka Pol kà madalla lebəṅ à huma seriya, kà masəl dziriga aṅha. ²¹ Ama kadàdiṅal gəl à vok aw, kà uwana azladza dzik ufađ anik tadəgoba à fəta à abà kà makəd Pol, kà uwana tazùw mawaday, kà tazuw tatak may aw, tas iyaw aw say baṅa takəd Pol dāṅ, tagòd. Tadàh vok à ahəṅ, takuday kà say gay aṅak pəra adagay." ²² Kiya uwaga mənğa aṅa azlaslodzi afàh akur à kona uwaga à lig, kà masla aṅa mapəhay à dza anik aw, "Dà aṅak!", agòdàl.

Tasləl Pol à gumna Felikəs

²³ La lig la ahəṅ, mənğa aṅa azlaslodzi azəl azlat à səhga aṅha səla, agòd à atà: "Hàməw gay azlaslodzi guvəl à vok dadərmokw səla, mənə pəlis dzik mədəf, dza dadərmokw səla la atsəkəf la ahəl aṅatà. Dahəw vok kà mad à Zəsare la sa ladəga aṅa mokokhu. ²⁴ Dahəw azlapəlis à ahəṅ babay, kà madla Pol la səta-ka à huma gumna Felikəs!" ²⁵ ṅgaha atsetsər à atà wakità à ahəl.

²⁶ “Gi Kəlod Lisəyas, à kak Felikəs, la dzəba aŋha səla aw aŋak, ‘Ayyi’, gəgod à ka! ²⁷ Haday, zil uwanay kà, asə à azla Yahudiya kà makəday, ama uwana gətsənən kà zil Rom kà, gəhəd la azlaslodzi kà matafəŋ, masla gə la uwaga masləl à akul à awtəy. ²⁸ Gəyàh masəl godega aŋa gay uwana tapùwalla gudzi à gəl, gay gə la uwaga gədàlla à slaka azlaməna sawaray aŋatà. ²⁹ Gənəŋəŋ kà, gay la ahəŋ aslə kà maduw à daŋay baŋaw aŋa makəday aw, tapùwal gudzi à gəl kà lakəl aŋa mapəhay aŋatà pəra. ³⁰ Ngaha aya kà, gətsənən kà azla Yahudiya tazùw mawadəy kà makəday, gay gə la uwaga à uwana, gəsləl à slaka aŋak katskats. Gəgòd à azlaməna mapuwal gudzi à gəl kà, say tapuwal gudzi à gəl kà la slaka aŋak pəra.”

³¹ Kiya uwaga azlaslodzi tazəb Pol, tadàlla la vəd uwatà bokuba uwana mənŋga aŋa azlaslodzi apəh, tadàlla à Antipaterəs. ³² La bebəŋ gə, azlaslodzi uwana la asik tawùl à mtəga, ama azlauwana la pəlis kà, tadàlla Pol. ³³ Tadàlla à Zəsare, tavə wakità uwatà à gumna, tasakà Pol la ahəl aŋha. ³⁴ Gumna adzəŋ wakità uwatà, anavə Pol: “Kutso ma uwala kadzà à ahəŋ la abà la?” Uwana adasəlay kà zil Səlisəya kà, ³⁵ agòdàl: “Mədàtsən gay aŋak la vuđ uwana azlaməna mapuw à ka gudzi à gəl tadasa à waŋ.” Ngaha agòd à azlaslodzi kà tanəŋla Pol la gəy uwana la aku, Herod aŋəl kà mahaməh gay à vok la aku.

Azla Yahudiya tapuwa gudzi à Pol à gəl la huma aŋa Felikəs

24 Uwana mahənay zlo adada à lig kà, Ananiyas, madzahaga aŋa azla Yahudiya abəzà Zəsare, la azlamasiga anik anik, ŋgaha la Tertulus uwana asəl manəfay aŋa azla Rom gesina, kà mazlak atà. Mok uwana tabəzà huma gumna Felikəs kà, tapuwə gudzi à Pol à gəl. ² Mok uwana tazəlal kà, Tertulus adzəkə mapuw gudzi kiya uwanay:

“Kumani, kumani, Felikəs mənŋga, kà kak la uwana anu la lapiya la abà, kutso gami dzəba aŋha səla aw kà, kà matsihila aŋak. ³ Uwaga gesina kà, la slaka aŋak la uwana məbəzal, kikay aŋak mənŋga. ⁴ Ama asa à gi gəzaka kaslə ala aw. Gay gə la uwaga, kamkam, tsəb anu sləm à uwana mədàpəhay lagwa. ⁵ Mənəŋəŋ dza uwanay, kà masla matsən sləm aw gə, kà uwana masla la uwana atəz magazlay ala la tataka azla Yahudiya aŋa gudəŋ à vok gesina, ŋgaha kà masla la uwana mənŋga aŋa maham à ahəŋ aŋa azla Nazaret aya. ⁶ Ngaha aya kà, adahà àlèh à mənŋ gəy Zəzagəla gami à vok babay, kà uwaga à uwana məkəs. ((Asə à anu kà madəhalla seriya à gəl ma aŋami aŋa mi. ⁷ Ama Lisəyas, mənŋga aŋa azlaslodzi azəb à uda la tataka gami la abà la ndzəda. ⁸ Gay gə la uwaga Lisəyas avə à anu tetəvi à azlaməna mapuwal gudzi à gəl, kà mas à waŋ à huma aŋak.)) Lagwa kà, baŋa kanaval gay ala

kà, kasəl tatak uwana mapuwalla gudzi à gəl kà dziriga.” ⁹ Azla Yahudiya gesina tagədəŋ à afik kà uwana Tertulus apəh kà ndzer.

Pol awulla dziriga aŋha à uda la huma Felikəs

¹⁰ Kiya uwaga takəm, gumna agòd à Pol kà mabadma, ŋgaha Pol agòd: “Gəsəl kà kak masla seriya aŋa tsəhay uwanay dagay mavay dəŋ. Gay gə la uwaga gəslalə vok aŋa matsizl à huma aŋak kà mapəh uwana azlayla gi. ¹¹ Kà uwana aduw mahənay kulo gəl aŋha səla à mad à Urusalima gulo, kà masləkaway Zəzagəla gulo, aw, bamərika kak la gəl aŋak kaslələ vok aŋa masəl godega aŋa uwaga. ¹² Tetuw tabəz gi gəl məgazlay la dza la mənŋ gəy Zəzagəla la aku, bamərika la uwabeyuwi aw, bamərika la maftsa à gəl à maham à ahəŋ dza à afik la gəy madəv kuđa la aku aw, bamərika la azlaslaka anik anik la huđ gudəŋ la abà bay aw. ¹³ Ngaha dza la ahəŋ la tataka aŋatà la abà, agəd gay mapuw gudzi aŋatà à gəl uwanay à afik aw. ¹⁴ Ama aganay uwana gəsək ala à uda: Gi la ahəŋ la masləkaway Zəzagəla aŋa azlababa gami, la manəf tetəvi mawga ‘Uwana fida’, kagodaw. Ama tekedik gədiŋ gəl à uwana à vok la wakità seriya la abà gesina, la aŋa azlaməna mapəh à atə gay à ahəl kà mapəh à azladza. ¹⁵ Kà uwaga, gi gəgədəŋ à afik kà Zəzagəla adəwulla azladza dziriga à uda ala la azlamawisiga la mamətsay, bokuba uwana tagədà à uwaga à afik. ¹⁶ Gay gə la uwaga gədawad vok à uda kà madz à ahəŋ la ləv tekula la huma Zəzagəla ŋgaha la huma azladza bay.”

¹⁷ “La lig aŋa mauguzahay gulo mavay dəŋ la uda, aŋa mawul à Urusalima kà, gəwùlla sili mazlakay à azlatsəhay gulo à waŋ, ŋgaha kà mav tatak à Zəzagəla bay. ¹⁸ Mok uwana gədədàh uwaga kà, tabəz gi gəl la mənŋ gəy Zəzagəla la aku, tabəz gi vok, kà mok uwana gədədəv masəd vok gulo à uda. Maham à ahəŋ dza la ahəŋ la slaka gulo bamərika magazlay aw. ¹⁹ Ama azla Yahudiya aŋa kutso Asəya pəra la abatà, naka atə la uwana tatsà à waŋ à huma aŋak kà mapuw gi gudzi à gəl, agay tanəŋ mawisiga gulo. ²⁰ Baŋaw akul azladza uwanay bay, pəhəw mawisiga gulo, uwana gədəhəŋ à uwana tadàla gi à huma azlamasiga zlə. ²¹ Gay tekula pəra gəpəh la kuda zləkkà, à mok uwana gi la huma aŋatà. Kà uwana gədiŋal gəl à vok kà mawul à uda la ahəŋ, à uwana gəsà à waŋ à huma aŋak lakana.”

²² Bokuba uwana Felikəs asəl gay lakəl aŋa azlaməna manəf Kristu kà, azà gay uwaga à huma à gay agòd: “Baŋa Lisəyas, mənŋga aŋa azlaslodzi adəsa à waŋ kà, gədəpəh gay aŋak: Dəw aŋkul!”, agòd à atə gesina. ²³ Kiya uwaga: “Nəŋəwla Pol lela!”, agòd à mənŋga aŋa azlaslodzi. “Ama vəwal mas afad, vəw tetəvi à azlaslawda aŋha tanəŋal à gay!”, agòd à atə aya.

Pol la huma Felikəs atà la Dərusəla

²⁴ La lig azlamahanay anik la ahəŋ, Felikəs asà à waŋ la mis aŋha Dərusəla, uwana tsəhay Yahudiya. Azàla Pol kà matsəbal sləm lakəl aŋa madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁵ Uwana Pol adzəkà mapəhay lakəl aŋa madz à ahəŋ dziriga, lakəl aŋa makəl gəl, ŋgaha lakəl aŋa seriya uwana adàsa à waŋ kà, ləv avàl à Felikəs à gay, agòd: “Kayyà, lagwa kà, dà aŋak, vud uwana gədàbəz kaslà kà gədàzalla ka aya!” ²⁶ Adzùgw kà Pol avàl sili. Gay gə la uwaga azàlàhal, kà mabadahma atà səla.

²⁷ La lig mavay səla la ahəŋ, Portsəyus Festus abəd à slaka aŋa Felikəs à abà. Ama Felikəs asàl marab ləv à azla Yahudiya adùw gəl à Pol aw.

Asa à Pol kà gumna Rom la uwana adahàlla seriya

25 Uwana mahəŋay makər adada à lig, Festus abəzà kutso uwatà à abà, atsizlla ala la Zəsare, ahəd à Urusalima. ² La abatà la uwana azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya la azlamasiga anik uwana sləm aŋatà la ahəŋ, tavà mapuw gudzi aŋatà, uwana tapuwà à Pol à gəl à Festus, ³ kà mav à atà tetəvi kà madla Pol à Urusalima, kà uwana la madzugway aŋatà la abà kà, tatsən vok gay lakəl aŋha kà makəd à tetəvi à ama. ⁴ Ama Festus awùlla à atà ala: “Pol kà, aga la daŋay la Zəsare, gi bay kà nekwa gəwul à abatà. ⁵ Tsa kətà kà, azlamadzahaga aŋkul tanəfa gi à abatà kà mapuwalla gudzi à gəl à baŋa adahàkulla mawisiga à vok zlà.”

⁶ Festus adahà mahəŋay mtəgis, bi kulo, la tataka aŋatà la abà pəra, ŋgaha awul à Zəsare. La bebəŋ gə, adà à gay seriya à agu, tadàla Pol à huma aŋha.

⁷ Uwana Pol adadu w à awtəy kà, azla Yahudiya uwana tasà à waŋ la Urusalima takəsəl gay à adi, tapùwalla gudzi zlazladaga à gəl deyday, ama agəd à atà à gay aw, kà uwana fida. ⁸ Ama Pol apəh dziriga aŋha, agòd: “Gədahaŋ mawisiga lakəl aŋa mapəhay aŋa azla Yahudiya aw, baməra kà lakəl aŋa məŋ gəy Zəzagəla babay aw, amiyaka à məŋ sufəl à vok aw.” ⁹ Festus uwana asàl marabəŋ azla Yahudiya agòd à Pol: “Asa à ka nəma aŋa mad à Urusalima, kà madah à ka seriya la huma gulo nəmay?” ¹⁰ Pol agòd: “Gədàtsizlay kà à huma seriya aŋa gumna, say la abanay la uwana seriya gulo adàh vok. Gədahà mawisiga à azla Yahudiya à vok aw, kak babay kà kasəl. ¹¹ Baŋa azlayla gi aw, gədahà mawisiga, uwana azlayla gi mamətsay kà, gəkəs mamətsay. Ama baŋa gay la ahəŋ la mapuw gi gudzi à gəl aŋatà uwanay la abà aw kà, dza aslala vok aŋa mav à atà gi à ahəl aw. Kamkam dàla gi à huma məŋ sufəl la Rom, adàdah seriya.” ¹² Kiya uwaga à uwana, Festus atsən vok gay la azlaməna sawaray aŋha agòd: “Tsa kanəv mad à huma seriya aŋa məŋ sufəl Rom kà, bə kaday zlà.”

Pol la huma Agəripa la Berenəs

¹³ La lig azlamahanay ŋuv, sufəl Agəripa asà à waŋ, atà la Berenəs, à Zəsare kà madàh ‘Ayyi’ à Festus.

¹⁴ Uwana tasəfàni kà, Festus apəh gay aŋa Pol à sufəl uwaga, agòd: “Dza anik la ahəŋ, Felikəs asàkal la daŋay la abanay. ¹⁵ Mok uwana gəhəd à Urusalima kà, azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak, la azlamasiga aŋa azla Yahudiya tapuwal gudzi à gəl, ŋgaha tanavà gi, kà gi aŋa madukwalla seriya à gəl. ¹⁶ Gəwùlla atà ala kà azla Rom kà atà la tetəvi kà madukw seriya à dza à gəl kiya uwanay kokuda seriya la yewdi yewdi la huma aŋa azlaməna mapuw gudzi à dza à gəl aw. ¹⁷ Məsà à abanay anina. Katskats la bebəŋ gə kà, gəhəd à gəy seriya à agu, gəvà tetəvi kà masəlla dza uwaga à waŋ. ¹⁸ Azlaməna məzam aŋha bay atà la abatà, ama tasəla mapuw gudzi à waŋ, kà mawisiga bokuba uwana gədzugw aw. ¹⁹ Say tabayà vok gay kà lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatà, ŋgaha lakəl aŋa dza anik uwana sləm aŋha Yesu, uwana Pol agòd kà aga la ahəŋ la sifa pəra. ²⁰ Kiya uwaga, gi babay kà, uwana gəbəz à mawisiga aŋha aw kà: ‘Kakəsay kà madà Urusalima kà madahla ka seriya la abatà ay?’, gəgòdal. ²¹ Ama Pol adəv gi kuda kà madàhla seriya la Rom, ŋgaha nəŋəwla tsərah à uwana gədàsləlay à slaka məŋ sufəl Rom, gi magòd à atà.” ²² Agəripa agòd à Festus: “Gi babay kà, asa à gi matsən gay aŋa dza uwaga bay.” Festus agòd: “Kadàtsəbal sləm lebəŋ zlà!”

²³ La bebəŋ gə, sufəl Agəripa la Berenəs tasà à waŋ la makoray. Azladza tahəb atà dəs, tahəd à slaka seriya la azlaməŋga aŋa azlaslodzi la azlaməŋga aŋa gudəŋ. “Sàwla Pol à waŋ!” Festus agòd, ŋgaha tadàla Pol à awtəy. ²⁴ Festus agòd: “Kak, sufəl Agəripa, la azladza uwanay azla Yahudiya uwana la abanay la uwana la Urusalima gesina, tapùwla gudzi à gəl la slaka gulo, atà gesina tagòd kà, say maz sifa aŋha ala. ²⁵ Ama gi kà, gəbəzà tatak uwana asla makədla aw. Iyay, ama dza masla la gəl aŋha ayəh, madahalla seriya la huma məŋ sufəl aŋa Rom kà, gəvà tetəvi kà masləl à abatà. ²⁶ Ama gəsəl tatak uwana gətseter à məŋ sufəl lakəl aŋha aw. Gay gə la uwaga gəsəl à waŋ à huma aŋkul, kaykay kà à slaka aŋak à kak sufəl Agəripa, baŋa mədàtsən godega aŋa gay aŋha kà pəra, gədàtseteray lakəl aŋha. ²⁷ Kà uwana asa à gi kà masləl masla daŋay à huma seriya kokuda madzad gay uwana ala lakəl aŋha aw.”

Mawisiga gulo la ahəŋ aw, Pol agòd à Agəripa

26 Kiya uwaga Agəripa agòd à Pol: “Tetəvi la ahəŋ kà mabadma aŋak.” Kiya uwaga Pol abiyà ahəl ala kà mapəh dziriga aŋha uwana azlawla:

² “Haday, sufəl Agəripa, gi la marabay lakana kà, mapəh gay uwana azla Yahudiya tapùw gi ala gudzi à

gəl gesina. ³ Kà uwana kasəl madz à ahəŋ aŋa azla Yahudiya, ŋgaha la azlamənəfay aŋatà gesina. Kamkam, tsəb gi sləm lela.”

⁴ “Azla Yahudiya tasəl madz à ahəŋ gulo dagay uwana gi bəziga. Tasəl babay madz à ahəŋ gulo la tataka azladza gulo la abà, ŋgaha la uwana la Urusalima bay. ⁵ Dagay uwarà gənəfà manəfay aŋa azla Farisəya, tetəvi aŋa manəfay zlazladaga, aŋatà tasəl uwaga dagay uwarà, tazà sayda aŋa uwaga bay à baŋa asa à atà. ⁶ Lagonay kà, gi la huma seriya kà, mapəhay uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la azla-baba gami madzidziga. ⁷ Tsəhay gami kulo gəl aŋha səla tafà gəl à uwana adapaka vok, gay gə la uwaga tasləkəw Zəzagəla vuđ mavakay gesina kà manəwəŋ, uwaga à uwana azla Yahudiya tapùw gi gudzi à gəl! ⁸ Akul, azla Yahudiya, kà mana kagəđawwanə à afik kà Zəzagəla adawulla azlamazimnekid à uda aw ma?”

⁹ “Tekedik kà, gi la gəl gulo kà, gəyàh mawis sləm aŋa Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gəđahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tavà à gi tetəvi kà madaw azladza uwana tanəf tetəvi uwaga à daŋay gesina, azlauwana tadəhàhà atà seriya mamətsay à gəl. Gi bay, gəkəs uwaga bay. ¹¹ La azlagəy madəv kuđa la aku gesina kà, gəđahà à agu kà makas atà la matəreb atà tsərah à uwana tapəsəw sləm aŋa Yesu Kristu. Gəfà à atà guvəl à adi, kà atà aŋa masak à tetəvi aŋa madiŋal gəl à vok aŋatà, gəđah tsərah à azlagudəŋ uwana la uda gə kà matəreb atà la abatà bay.”

Pol apəh gay aŋa mapəh gay la ləv ala aŋha

(Sləray 9.1-19)

¹² “Kiya uwana gəđà à Damas la patanti la ahəl, uwana azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tavà à gi. ¹³ Mok uwana gi la tetəvi la ama, la tataka afats kà, udaka asà à ahəŋ la zagəla aŋərazl gi à adi, anudà gi à abà la azladza uwana anina gesina. ¹⁴ Kuratata məsòkw à vəđah gesina, gətsənà kuda uwana atsən la gay ibəranəŋkowen: ‘Sawul, Sawul, kà mana katəreb gi ma? Uwaga kà azakà à kak ndzer, bokuba kokur uwana akweska mabəlakəŋ aŋa dza aŋha la azəva la gay.’ ¹⁵ Gənàv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Sufəl agòđ à gi: ‘Gi Yesu uwana katərebəŋ. ¹⁶ Ama lagwa kà, sà à afik, tsizlla ala, kà uwana gəkəsàni ka, kà kak aŋa magay kohana gulo, uwana gəpəhakala vok. Kadəgay masla sayda gulo kà uwana kanəŋ gi lakana, ŋgaha kadàza à atà uwana gəđəpəhakala aya. ¹⁷ Gəđətəf ka la ahəl aŋa azla Isərayel ŋgaha la ahəl aŋa azla tsəhay dza anik gesina babay, azlauwana gəđàsləl ka à slaka aŋatà, ¹⁸ kà kak aŋa mapəzlla atà yewdi, kà kak aŋa masəlla atà à uda la mələs la abà, ŋgaha kadala atà à udaka à abà, katəf atà la ndzəda aŋa seteni la abà, kà atà aŋa mad à masal aŋa Zəzagəla à abà, kà atà aŋa mabəz mamatsila tsakana aŋatà. Kà slaka aŋatà aŋa

magay la tataka aŋa azlauwana la abà, tadiŋ gəl à Yesu à vok à uwana Zəzagəla adatsatsamani atà, Yesu agòđ.”

Pol apəhay lakəl aŋa sləray aŋha

¹⁹ “Iyay, sufəl Agəripa, gəkəs kà tatak uwana Zəzagəla afətəgəla à adi ala la zagəla. ²⁰ Terəŋa dadəŋ kà, gəzəŋ kà azlaməna madz à ahəŋ la Damas, ŋgaha la Urusalima, azlauwana la kutso Yahudiya gesina, kà atà mapəh gay la ləv ala, la mabəđla vok à slaka Zəzagəla, ŋgaha kà atà madəh azlasləray delga, la uwaga azladza aŋa masəlay kà tagola ləv aŋatà la dziriga. ²¹ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya takəs gi la məŋ gəy Zəzagəla la aku, tawoyà makəd gi, ²² Ama tsərah à lakana Zəzagəla anəŋla gi, gəđatsizl à ahəŋ aŋa mapəhla ala dziriga la huma azladza gesina, la azlaməŋga la azladza anik gesina. Gəpəh tatak anik aw, say uwana Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh adəpaka vok pəra: ²³ Kristu adəsa ŋgəpəra, adəgay matera aŋa mawul à uda la mamətsay, kà mapəhla udaka aŋa mabəlay azla Yahudiya ala, la azlatsəhay anik anik gesina bay, tagòđ.”

“Diŋal gəl à vok!”, Pol agòđ à Agəripa

²⁴ Bokuba uwana Pol apəh dziriga aŋha kà, Festus agòđal la kuda zləkkà: “Pol, kak utsi, mapatla, madzəŋay aŋak uwaga kà apakàkala kà kusoŋu!” ²⁵ Pol agòđal: “Gi la lig aŋak, gi kusoŋu aw! Uwanay kà gay dziriga, uwana azladza takəsay la uwana gəpəh gesina. ²⁶ Haday sufəl Agəripa, guba akəs gi, kà mapəh à ka aw, kà uwana kasəl gay gulo, tatak la ahəŋ mahađakanə à adi gə la uwanay la abà gesina aw, kà uwana uwanay kà apəhla vok ala kà la dazuwaya. ²⁷ Sufəl Agəripa, kadiŋ gəl à uwana à vok, azlauwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəhà ay? Gəsəl kà kadiŋal gəl à vok!” ²⁸ Agəripa agòđ à Pol: “Tsa baŋa kiya uwaga kà, fà à gi, wəđ vok à uda kà mapak gi ala, kà masla madiŋal gəl à vok zlà!” ²⁹ Pol agòđ: “Adagay lagwa, ku bə la huma la gay, gəđəv kuđa à Zəzagəla, kà kak la azlaməna matsəb gi sləm uwana la abanay gesina, kà kul magay kiya gi, uwana gi masla manəfay, ama la kokudə mazakazak!”

³⁰ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, sufəl, gumna, la Berenəs gesina tasà à afik la azladza uwana la abatà kà uwana kasl à adaslay. ³¹ Uwana tadà à fəta à awtəy, tagòđ kà: “Dza uwanay kà, adahəŋ mawisiga uwana asla makəđla, bamərakə maduw à daŋay aw.” ³² La abatà Agəripa agòđ à Festus: “Naka məsəlla vok aŋa maduw gəl à dza uwanay, agay ayəh madiya seriya à huma aŋa sufəl Rom aw.”

Tasləl Pol à Rom

27 Mok uwana agəd à afik kà maday à Italiya la kəslah iyaw kà, tafà Pol la azlaməna danjəy anik, à ahəl anja mənğa anja azlaslodzi anja sufəl Rom, uwana sləm anja Yuliyus, masla tekula anja azlaməna manənğa mənğə sufəl. ² Məhəd à kəslah iyaw uwana à afik asà à wən la Adəramit kà, uwana atsizlla à ahən la azlabəza gudən uwana la abà la gay dərəw uwana la kutso Asəya la abà. Arəstarkus, zil Makeduniya alakà anu.

³ La bebən gə, məbəz à Sədon. Vok aham à Yuliyus kà Pol, avəl tetəvi kà maday manənğə azlaslawda anja à gay, kà manənğal à adi. ⁴ Dagay la abatà mətəzizlla ala, məguwà la makəla anja gudən Sipəre, uwana la iyaw la abà, la gay uwana afad la ahən aw, kà uwana afad awul anu à adi la azlaslaka anik anik la abà. ⁵ Məguwà à uda la dərəw uwana la abà la makəla anja Səlisəya la Pamfiliya, məbəz à gudən Mira uwana la kutso Lisəya la abà. ⁶ La abatà mənğa anja azlaslodzi abəzà kəslah iyaw anik uwana atsizlla ala la Alekəsandəra, uwana adiyà à Italiya. Abək anu à uwatà à afik.

⁷ Mədà à huma la njuv njuv la azlamahanay anik anik la abà: La kuda kuda məbəzà à Sənid, à kà uwana afad adəd à anu gay à ahən kà maday à huma, məguwà la makəla anja Kəreta, uwana afad la ahən aw, mətəzədà à Salmone lakəl ala. ⁸ Məzləl gərdza la zlazladə, məbəz à slaka uwana tazalalla slaka matsizl à ahən delga, uwana kərkər la kutso Lase aw.

⁹ Mədzà à ahən mənğa la abatà kà uwana maday la kəslah iyaw kà zlazlada, tsərəh à uwana təla awkuza adà à lig. ¹⁰ Gay gə la uwaga Pol apəh à azladza anik à vok à abà la magod à atà: "Mauguzahay gami kà, adagay zlazladə njođegi, kà uwana mənğə kular la ahən, azlatatak uwana la kəslah iyaw la abà, bə la gəl kəslah iyaw gə bay kà, tadəwis ala. Bə uwaga pəra aw, bə sifa gami babay kà, tadətəfay njođegi aw." ¹¹ Ama mənğa anja azlaslodzi akəs gay anja masla mabiy kəslah iyaw la mənğa anja kəslah iyaw, kà gay anja Pol. ¹² Mətəzizlla à ahən la abanay la viya la abà kà delga aw. Gay gə la uwaga, gay mənğa anja azladza tayəh kà maday kà mabəz Fenikəs, la abatà la uwana slaka matsizl à ahən anja azlakəslah iyaw la gay tər gərdza anja Kəreta uwana agola à huma à mas à afik afats, nğaha la matəd à ahən afats à gay, kà uwana slaka uwatà kà adzà à afad à ama.

Kular la dərəw lakəl

¹³ Bokuba uwana bəzi afad adzəkà vok kà madəday fewfafew kà, delga tagod à kà uwarə afad adika atà, nğaha mauguzahay gami kà adagay delga tagod, nğaha tapəlla tatak uwana tawədəh ala à kəslah iyaw à ahən, la maday la manəf gay gərdza anja Kəreta.

¹⁴ Ama asəf aw, katskats magol afad gədgədgə uwana sləm anja maul à ahən anja mas à afik afats, asà à ahən la gudən uwana la afik la tataka iyaw la abà.

¹⁵ Aduwà ndzədə anja kəslah iyaw, dza aslala vok anja madla aw. Məsək afad, adəla anu bokuba uwana asəl.

¹⁶ Məguwà la makəla gudən uwana la iyaw la abà, sləm anja Kawda, uwana adzà à anu à ama njuv. La abatà la kuda kuda məwadə bəzi kəslah iyaw à ahən, kà mazila aw. ¹⁷ Tazəb kəslah iyaw bəziga uwaga, tafà à mənğa à afik. Nğaha tatsefədə mənğa à ahən la azlazuwid, kà uwana guba akəs atà kà mazləl wuyyan, uwana la gay gərdza anja Libiya. Gay gə la uwaga tazəb lukut uwana à ahən adəla kəslah iyaw, taməl à iyaw à abà, tasək à kəslah iyaw afad adəla. ¹⁸ La bebən gə, afad bə madəday adəday, kà tadzəkà matsikla kəzlanə uwana la kəslah iyaw la afik. ¹⁹ La bebən gə aya kà, tawəts ala azlazuwid la azlalukut la azlaahəf uwana tadəla kəslah iyaw la ahəl anətə. ²⁰ Mavakay dən kà mənənğə afats la azlatsetsiliñ aw. Kà uwana afad adəday la ndzədə, tsərəh à uwana məfə madzugway kà mətəfay aya aw.

²¹ Azladza uwana la kəslah iyaw la afik tazuw tatak may dagay uwatə aw, Pol atsizlla ala, agod à atà: "Azladeda, agaynə kakəsəw gay gulo kà à uwana madz à ahən la Kəreta, gəgod kà, naka njuwəm, naka mətəfay la nassara uwanay la abà adazuw anu la mazila uwanay mədazila. ²² Ama lagwa kà, dədəw gay ləw, kà uwana dza la ahən adəzila la tataka gami la abə aw, say kəslah iyaw pəra. ²³ Kà uwana la wədəda kà, Sufəl Zəzagəla gulo uwana gənəfay, asləl malika anja à wən à slaka gulo. ²⁴ Agod à gi: 'Pol, guba akəs ka aw! Ndzer, kadətsilay à huma anja sufəl anja Rom. Aganay, vok adahama à Zəzagəla adəbəl sifa anək la azladza uwana la kəslah iyaw la afik gesina.' ²⁵ Gay gə la uwaga guba akəs akul aw, gəfa madzugway gulo à Zəzagəla à afik, kà adədehən bokuba uwana apəh à gi! ²⁶ Ama afad adədala anu à gudən anik à afik la iyaw la abə."

²⁷ Adədəh mahənay kulo gəl anja ufad à uwana afad adzəkə madla anu à dərəw à abə. La tataka wəd, masla mabəlak kəslah iyaw adzəgw kà: 'Mədəbəz à kutso à abə', gəl agodə. ²⁸ Tazəb zuwid uwana tadəbal adə à agay kà magur zənğən anja dərəw. Zənğən anja kà, kà kulaslay dzik səla. Tadə à huma zwek kà kulaslay kulo. ²⁹ Guba akəs atà kà afad anja madla atə à gudən à afik, gay gə la uwaga tatsək adə ufad à iyaw à abə, la lig kəslah iyaw, nğaha takudə kà afad anja madla aw tsərəh à məl maulla. ³⁰ Azlaməna mabəlak kəslah iyaw kà, asə à atə mas à ahən la kəslah iyaw la afik kà madiñ atə. Tazəb bəzi kəslah iyaw à ahən à iyaw à gəl, nğaha tadzəgw kà mamalay adə, mawad ala kəslah iyaw à vok la huma gə bay. ³¹ Ama Pol agod à azlaslodzi la azlamənğa anətə: "Banə azlaməna mabəlak kəslah iyaw tadza à ahən la kəslah iyaw la afik aw kà, məbəlay aw." ³² La abatà azlaslodzi tanətsəhə zuwid

uwana ala tadabəla kəslah iyaw bəziga gə, tasəkəl, adə aŋha kokudə gəl aŋha.

³³ Mok uwana məl adawula à waŋ dadəŋ aw kà, Pol adəv atə kudə kà mazuw tatak may, agòd à atə: “Da-gay mahənay kulo gəl aŋha ufađ kazuwaw tatak aw, kakùdàw. ³⁴ Delga kazuwaw tatak may ŋuv, à baŋa asa à akul mabəlay. Ama baməraka aŋidz gəl aŋkul azila aw!” ³⁵ Uwana adapəh uwaga, azəb tatak may, atsəkàŋ ala, kikay agòd à Zəzagəla la huma azladza gesina, ŋgaha tadzəkà mazuway. ³⁶ Kiya uwaga haŋkəli aŋatə gesina adza à ahəŋ titi, tazùw. ³⁷ Matugway aŋa azladza uwana la kəslah iyaw la afik kà dadərmokw səla bəzi aŋha dzik mədəf gəl aŋha mukwa. ³⁸ Mok uwana tadahən ala tatsək nalkama à iyaw à abə kà matetuw mahanay aŋa kəslah iyaw.

Kular asləha kəslah iyaw ala

³⁹ Mok uwana məl adawulla kà, azlaməna mabəlak kəslah iyaw tasəl slaka uwana atə la abə aw, ama tawùl à slaka wuyyaŋ gə, kà uwana tanəŋə dzəlun aŋa dərəv. Tayəh madla kəslah iyaw à abatə kà magəđ à abə à baŋa abəzə vok, tagòd. ⁴⁰ Gay gə la uwaga tanətsəhə zuwid adə uwana tawəđəhla à ahəŋ, tasəkəl la iyaw la abə. ŋgaha tatsizlləŋ ala lukut, uwana la huma kəslah iyaw, kà afad aŋa madla à wuyyaŋ uwatə à afik. ⁴¹ Ama kəslah iyaw abəzə slaka uwana iyaw sləmslem gə, atsə gay tər à wuyyaŋ à abə. Tetuwa abəlakə vok aw. ŋgaha godega gə kà magəŋtsay aŋa iyaw akə-ləhəŋ ala gesina.

⁴² Azlaslodzi tawoyə makad azlaməna daŋay, kə teku-la aŋatə aŋa matəfay la magosagosa aw. ⁴³ Ama məŋ-ga aŋa slodzi aŋa Rom uwana asəl matəf Pol, adəđ à atə gay à ahəŋ kà magəđ məpəhay aŋatə à afik. Avə tetəvi à azlauwana tasəl magosagosa kà mavaləh à iyaw à abə kà mats à vok à kutso à abə. ⁴⁴ Azlaanik aŋatə takəs azlaahəf aŋa kəslah iyaw à ahəl kà mas à uda, azlaanik tadəh à uda la makas azlamakalahla aŋa ahəf uwaga, kiya uwaga gesina aŋatə tasə à kutso à abə la wurwur.

Pol la kutso uwana la afik la iyaw la abə uwana sləm aŋha Malta

28 Uwana mədabəz à kutso à abə la wurwur, mətsənəŋ kà sləm aŋa gudəŋ uwatə tazalalla Malta. ² Azladza la abatə takəs anu la ahəl səla. Uwana iyaw adadzəkə masuway, anasl adzəkə vok babay, tavətsəh à anu akəl à ahəŋ. ³ Pol ayəh tsetsema kà mabək à akəl à gay, akəl akudək bebi makəsafər gə à uda la tsetsema uwatə la abə, atsə Pol. ⁴ Mok uwana azladza uwana la abatə tanəŋə bebi adagəđ à Pol à ahəl tadzəbərəra kà, tagòd: “Paraka, zil uwanay kà masla makad dza. Baməraka adatəfay la iyaw uwanay la abə bay kà, mazlazlay gami uwana mənəfay, sləm aŋha

dziriga kà, adəsakal la sifa aw.” ⁵ Ama Pol akotsək bebi à akəl à abə, atsənə mazəŋ aŋha amiyaka ŋuv ŋuv aw.

⁶ Madzugway aŋatə kà ahəl akəsəlal à gəl baŋaw amətsay, tagòd. Ama uwana adasafay, tanəŋə uwana adəhəlla tatak aw, tagòd: “Iyay, masla kà zəzagəla.”

⁷ Guf aŋa Pubəliyus, sufəl aŋa azladza gudəŋ uwatə la ahəŋ nekwa la slaka uwatə. Akəs anu la ahəl səla aŋa diŋa, mədzə à ahəŋ la mtəga aŋha mahənay makər. ⁸ Baba aŋa Pubəliyus la slaka mahən à ahəŋ, akəl la vok atəh hudzay aŋiz. Pol ahəd à slaka aŋha, adəv kudə, abəkəl ahəl à gəl, awurəŋ ala. ⁹ La lig la ahəŋ, azladza uwana la kutso uwatə la abə atə la duvats, tasəhə à waŋ à slaka Pol, awarə atə ala. ¹⁰ Tavəhə à anu azlatatak deyday kà aŋuvaw. La mok uwana məday à kəslah iyaw à afik kà madiy aŋami babay kà, tavəhə à anu azlatatak uwana mənəkudə aŋha la mau-guzahay gami la abə gesina.

Pol atsizlla ala la Malta kà mad à Rom

¹¹ La lig aŋa təla makər la ahəŋ mətsizlla ala, mədə à kəslah iyaw uwana à afik aguwa à waŋ la Alekəsandəra tazəlalla: ‘Fəla vəgal’, uwana adzə à ahəŋ la gudəŋ uwatə la abə la təla zlazladaga. ¹² Məhəl vok la abatə, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Sərakusa, mədəhəŋ mahənay makər la abatə. ¹³ Mətsizlla ala la abatə aya, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Redziyo. La bebəŋ gə, afad aŋa gəl à agu adzəkə vok. La mahə-nay səla la abə à məbəzə à Pusol. ¹⁴ La gudəŋ uwatə la abə kà, məbəzə à deda à vok uwana: “Dahəw à waŋ kasukwa tekula la abanay”, agòd à anu. Mətsilla ala, məhəd la asik. La kiya uwaga à uwana məbəzə à Rom. ¹⁵ Mok uwana azladedə la Rom tatsənə gay lakəl gami, tasə à waŋ à kasukwa aŋa Apiyus à slaka matsekw à ahəŋ, uwana barki makər la abatə bay kà magagamay anina. Uwana Pol adanəŋ atə, ‘Kikay’, agòd à Zəzagəla, adzərədə vok ala, arəb məŋga.

Pol la Rom

¹⁶ Mok uwana mədabəz à Rom kà, tavə tetəvi à Pol kà madz à ahəŋ kokudə gəl aŋha la slodzi tekula uwana anəŋla. ¹⁷ Uwana mahənay makər adada à lig kà, Pol azələh azlaməŋga aŋa azla Yahudiya uwana la Rom. Tahamə gay à vok, agòd à atə: “Haday, azladedə, gəđəhə mawisiga à azladedə gami à vok baməraka lakəl aŋa azlababa gami madzizdiga gami aw, ama takəs gi la Urusalima, tafə gi à azla Rom à ahəl. ¹⁸ Azla Rom tanavə gi tatak uwana gəđəhəŋ. La abatə asə à atə maduw gi gəl kà uwana tanəŋə mawisiga uwana gəđəhəŋ kà makədla gi aw. ¹⁹ Ama uwana azla Yahudiya takəs kà, tadùw gi gəl aw, gay gə la uwaga leri gu-lo, gəgòd kà, say tadəh gi seriya kà la huma aŋa sufəl Rom, awkə gəpuwə gudzi azlatsəhay gulo à gəl magay aw. ²⁰ Gay gə la uwaga gəyəh akul aŋa manəŋ akul la

mapəh à akul gay uwanay babay, tawàdà gi, kà gay aṅa dza uwana azla Isərayel tafà manəwəṅ aṅatà à afik, à uwana tawàdà à gi la mazakazak uwanay zlà.”

²¹ Tagòdal: “Məbəzal wakità tatsetsèr à waṅ la Yahudiya babay aw, dza la ahəṅ asà à waṅ la abatà aṅa mapəh à anu tatak uwana apakà vok babay lakəl aṅak aw. ²² Ama lagwa asà à anu matsən madzugway aṅak lagwa zlà, kà uwana məsəl kà baməraka la mali kà, tapəsəw azladza uwana tanəf uwanay kak la abà lagwa.”

²³ La abatà tafà afats à ahəṅ, kà maham gay à vok aya la azla Pol. Uwana mavakay uwaga adaslay, azla-uwana tahamà gay à vok la slaka Pol aduwà uwana uwarà. Lis, Pol avək à mapəhatàla à gəl matapatàla gay makoray Zəzagəla. Awàd vok à uda kà magəd à atà à gay aṅa Yesu à afik adzàd à atà gay aṅa Yesu ala la wakità aṅa Musa la abà, la uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapàhla à abà. ²⁴ Azlaanik aṅatà takəs uwana Pol apəh, ama azlaanik takəs aw. ²⁵ Uwana tavàh vok ala kokudá matsən vok gay la tataka aṅatà la abà, Pol apəh à atà kà gay tekula pəra: “Tatak uwana Masasədok Zəzagəla apəh à azlababa aṅkul la ahəl aṅa masla mapəhal gay à ahəl Yesayya kà, agəd à afik haday! ²⁶ Zəzagəla agòd:

‘Hàd, gòd à azladza gulo:

Katsənawwanṅ lela, ama bokuba katsənawwanṅ aw. Kanəṅawwanṅ, ma bokuba kanəṅawwanṅ aw.

²⁷ Azladza uwanay tadzadzəṅəh gəl aṅatà ala.

Tanakàh à sləm aṅatà à ama.

Tatsakàh à yewdi aṅatà à ama.

Tsa baṅa kità kà, atà aṅa manəṅla la yewdi, atà aṅa matsən la sləm aw.

Ngaha kà ləv aṅatà aṅa məsəl tatak aw.

Ngaha kà atà aṅa mawul à slaka gulo kà gi gədawur atà ala aya aw.’ †

Zəzagəla agòd.”

²⁸ Pol agòd aya: “Haday, sələw kà Zəzagəla asləl gay aṅha à slaka azlatsəhay anik bay lakana, kà atà aṅa matsənəṅ!” ((²⁹ La lig aṅa uwaga la ahəṅ azla Yahudiya tadà aṅatà la mabay vok gay la tataka aṅatà la abà.))

³⁰ Mavay səla Pol adzà à ahəṅ la gày hayyà la aku. Akàsàh dza uwana tadàh à awtày à slaka aṅha la ahəl səla. ³¹ Azahà gay aṅa Zəzagəla, apəhla gay aṅa Sufəl Yesu Kristu à azladza, apəh la mawad vok à uda, dza la ahəṅ adədal gay à ahəṅ aw.

† 28.27 Yesayya 6.9-10

Rom

Pol adàh ayyi à azlamèna gudèr Rom

1 Gi Pol, la uwana gètsetser wakità uwanay, gi uwana gi mayà anja Yesu Kristu. Zèzagèla akèsànì gi, kà gi anja magay masla matapla anja, kà gi anja maz gay marabèr à azladza. ² Gay marabèr uwanay kà, Zèzagèla apèh à anu à ahèr, kà maslèl à anu à wàr la pañaw anja azlamèna mapèh à atà gay ahèl la awtày dagay uwarà, bokuba uwana matsetserayga la wakità Zèzagèla la abà. ³ Apèhay lakèl anja Kona anja, Sufèl gami Yesu Kristu, la kaslà uwana asà à gudèr à vok, agà mayyi à tsèh ala anja David. ⁴ Ama la kaslà uwana Zèzagèla awùlla à uda la mamètsay agèdàr à afik kà Kona anja, la ndzèda ngaha ahèràr ala la ndzèda anja Masasèdok anja. ⁵ Kà madegolay masla aya à uwana Zèzagèla apakà gi ala kà maslèlay anja, kà gi anja mad maz gay anja à azladza tsèhay gesina, kà atà anja madiñal gèl à vok, ngaha kà atà makès masla gay anja, kà atà anja maslèkaw Yesu Kristu. ⁶ Akul, azla Rom babay akul la abà, à uwana Zèzagèla azalà à akul, kà akul anja magay azlaanja Yesu Kristu. ⁷ Gay gè la uwaga, gètsetser à akul, akul gesina uwana la Rom: “Zèzagèla awoya akul, Zèzagèla azalà à akul, kà akul anja magay azlaanja. Zèzagèla Baba, la Sufèl gami Yesu Kristu, kà vok ahamà atà kà akul, ngaha tavà à akul lapiya.”

Asa à Pol kà anja manèr

azlamèna madiñal gèl à vok à gay la Rom

⁸ A dadàr kà, kikay gègod à Zèzagèla gulo kà anjul gesina, kà uwana azladza la gudèr la vok gesina kà, tapèhay lakèl anja madiñal gèl à Yesu Kristu à vok anjul. Kikay gègod à Zèzagèla kà Yesu Kristu. ⁹ Bamèraka mbaw, uwana gèdèv kùda à Zèzagèla kà, gèdèv kùda kà anjul, gi la madèv kùda la abà. Uwanay gèpèhay kà, Zèzagèla kà asèl kà dziriga, gèdèhèr slèray anja ndzer la lèv tekula, ngaha gèz gay marabèr lakèl anja Kona anja. ¹⁰ Gèdèv kùda koksikoksi kà masla anja mav à gi tetèvi lagonay, à baña asal kà gi anja mad à awtày à slaka anjul. ¹¹ Asa à gi, kà gi anja maduw à awtày à slaka anjul ndzer, kà anu anja makal tatak, uwana Masasèdok Zèzagèla av à gi, ngaha kà madzèrèdàh akul ala aya. ¹² Gèdagòday, gègod kà anu

gesina mèdzèrèdàh vok ala. Kadzèrèdèwagèla kà uwana kadiñaw gèl à Kristu à vok, ngaha gèdzèrèdèhakulla kà uwana gèdiñ à masla à vok babay.

¹³ Azladedà, sèlàw kà, gèdzagèh mad à awtày manèr akul à gay, ama gèbèzà à tetèvi aw. Asà à gi mad à awtày kà madèh slèray la tataka anjul la abà bokuba uwana gèdèhèr la azlatsèhay dza anik la abà babay.

¹⁴ Zèzagèla afà à gi slèray uwanay à gèl. La kità leri gu-lo gèz gay marabèr à azladza uwana tawur gèl, la azladza uwana tasèl tatak aw, gèzèr à azlauwana tadzèrèy la azlauwana tadzèrèy aw gesina. ¹⁵ Gay gè la uwaga, gèyèh tetèvi la iyaw tugwi kà mazakullan gay marabèr à akul azladza la Rom babay.

Ndzèda anja gay marabèr

¹⁶ Ziruwì aza à gi kà maz gay marabèr aw. Gèdèd gay lèv kà mazañ gay marabèr, kà uwana ndzèda anja Zèzagèla la gay uwaga la abà, kà mabèl azlauwana tadiñ gèl à Yesu à vok gesina. Teraña azla Yahudiya dadàr, ngaha azlauwana azla Yahudiya aw. ¹⁷ Gay marabèr uwaga la uwana apèhla ala kà, kakay Zèzagèla apaka kèla azladza ala dziriga la huma anja mi. Tetèvi uwaga adzèka vok kà la madiñal gèl à masla à vok pèra. Bokuba uwana tatsètser à wakità Zèzagèla à abà kà: Dza uwana Zèzagèla apakèr ala dziriga la huma anja, kà uwana adin gèl à Yesu à vok, kà masla la uwana la sifa dziriga.

Azladza gesina azlamèna tsakana

¹⁸ Ndzer, Zèzagèla apèh à anu la paraka kà masla la mapak lèv gè dagay la zagèla kà tsakana gesina uwana azladza tadèhèr, ngaha kà uwana taslèkaway Zèzagèla aw. Adèdèhà à atà seriya à gèl, kà uwana la tatak mawisiga uwaga tadèhèr kà adèdèd gay à azladza à ahèr kà masèl dziriga. ¹⁹ Zèzagèla adèduk w à atà seriya à gèl, kà uwana tetèvi uwana à naka tasèla masla kà dazuwaya, kà uwana Zèzagèla la gèl anja kà, adapèhatàla, ama tanèfà aw. ²⁰ Dza adanèr masla diki-diki aw. Ama la mañal gudèr à vok tsèràh à lakana la uwana, azladza taslala vok anja masèlay lakèl anja tatak uwana adèhèr. Uwaga paraka, masla la ndzèda uwana atetuway diki-diki aw. Ngaha adzèda ala babay, kà masla kokuda gèl anja la uwana Zèzagèla. Kà uwaga à uwana Zèzagèla adèbasatan aw, tetuwa. ²¹ Teke-

dika tasəl, kà Zəzagəla la ahəŋ nəma, ama tasləkaw masla, bokuba uwana azlayla kà vok aw, kikay tagodal aw. Madzugway aŋatà kà deydayga pəra, tasəl uwana tadəhəŋ aw, tadza à ahəŋ kà la mələs la abà.

²² Madzugway aŋatà kà: 'Anu azlamatsihila gə', tagodf, ama tsa tatsaha ala aw, ²³ kà aŋa masləkaw Zəzagəla uwana la mazləbay, ŋgaha uwana amətsay dikiidiki aw. Kà atà kà, tasak à uwaga, tasləkaw kà azlamazlazlay. Tadahaŋ kà azlatatak uwana la maftsa vok aŋa azladza uwana tamatsay, azlaanik bokuba azlatatak uwana taday la huđ la vədah, ŋgaha azlaanik bokuba azlatatak mahoyay la zagəla, kà tasləkaw kà azlauwaga pəra.

²⁴ Kà madehəŋ aŋatà uwaga à uwana Zəzagəla askàtəla à ahəl la tsəh ala, kà atà aŋa madəh azlatatak mawisiga, uwana asa à ləv aŋatà, la kità tadaha azlatatak zirui gə, kà atà à atà. ²⁵ Dziriga aŋa Zəzagəla kà tasəkəla, tanəfa fida. Tasləkaw kà azlatatak uwana Zəzagəla aŋaləh la ahəl aŋha, ama tasləkaw masla uwana aŋəl tatak gesina aw. A naka tasləkaway kà masla aŋa koksikoksi la uwana. Amen.

²⁶ Gay gə la uwaga à uwana, Zəzagəla asakətəla à ahəl la tsəh ala, kà atà aŋa madehəŋ azlatatak uwana asa à ləv aŋatà. Azlamis tasək azlazil, ŋgaha tatsatsələh vok kà atà kà atà mis mis, uwana naka azlayla kà vok aw. ²⁷ Azlazil babay tadahaŋ kalkal la uwaga, tasak azlamis la tsəh ala kà matsatsələh vok kà atà kà atà zil zil. Azlazil tadaha tatak zirui gə kà atà, tabiya seriya à gəl aŋatà, la tsakana aŋatà uwana tadahaŋ.

²⁸ Uwana azladza uwanay takweska masəl Zəzagəla kà, Zəzagəla asakətəla la ahəl la tsəh ala, ŋgaha kà madzugway aŋatà aŋa magay mawisiga kaykay, kà atà madəh azlatatak uwana azlayla kà vok kà madehəŋ aw. ²⁹ Azlatatak mawisiga gesina adahən ləv aŋatà ala, takəđ yewdi à tatak aŋa azladza anik à vok, azlamaksafər, tadəh maŋor, azlaadi, takəđ dza, tabay vok gay, azlademdem bokuba azlahayyaŋ, tadala dza la gay.

³⁰ Takal dza ala, atà azlaməna məzam aŋa Zəzagəla, tatsak magodəhay à azladza anik à gəl, azlazlapay takəslay, bə gotənaŋ tayyi à tsəh azlatsakana anik anik aya, takəs gay aŋa azlababa aŋatà dikiidiki aw. ³¹ Tasəl gəl aya aw, tagədəŋ gay aŋatà à afik aw, tasəl mawoy dza aya aw, vok ahamaà atà kà azladza anik aw. ³² La paraka azladza uwaga tasəl kà mapəhay aŋa Zəzagəla la ahəŋ, ŋgaha kəla dza uwana adəh tsəhay sləray mawisiga uwanay kà, mamətsay atədal à gəl, ŋgaha bə uwaga tada à huma à gay la madəh mawisiga, ŋgaha tazləba azladza uwana tadəh mawisiga uwaga babay.

Seriya aŋa Zəzagəla kà dziriga gə

² Kak uwana 'Gi masla madəh seriya à azladza anik à gəl', kagodf, kasəl la gəl aŋak kà, kadətəfay la huma seriya aŋa Zəzagəla aw, baməraaka kadəgay uwi.

Ndzer, la gay aŋak la uwana kədabiyla vok seriya à gəl. ² Məsəl kà delga à baŋa Zəzagəla adəh seriya à azlaməna madəh mawisiga uwaga à gəl. ³ Kak dza, uwana kadəh seriya à azladza anik uwana à gəl tadəh tsəhay mawisiga uwaga, tsa kak babay kadehəŋ kà kiya aŋatà ma? 'Gədatəfay la huma seriya Zəzagəla', kagodf takay? ⁴ Awma kapəsew Zəzagəla, kà uwana masla kà dza delga, ŋgaha akuday la tsetsi dadəŋ aŋha. Səl kà, baŋa adahaŋ kiya uwanay kà, kà uwana asal kà kapəh gay la ləv ala aw takay? ⁵ Ama kak dzaŋ-dzaŋ, asa à ka mapəh gay la ləv ala aw. Kak la gəl aŋak kasəg vok seriya à gəl. Zəzagəla adəduk wə ka seriya à gəl. La kità kà, seriya aŋha adəkəs ka, la kaslə uwana mapak ləv aŋha adəpəhla vok ala la mavakay uwana adədah seriya dziriga aŋha la huma azladza gesina. ⁶ Adəpəl masik aŋha à uwabeyuwi la kəla sləray aŋha. ⁷ Azladza tawədəh vok à uda, asa à atà kà Zəzagəla adala atà à mazləbay aŋha à abà, ŋgaha Zəzagəla aŋa masəl atà, la masəl atà kà, masla avà à atà sifa adəv à gay aw. Sifa adəv à gay aw uwaga kà, Zəzagəla adəvəy kà à tsəhay atà uwaga. ⁸ Ama azladza anik uwanay tafa asik à Zəzagəla à gəl, takweska dziriga, say mawisiga la uwana tanəfa. Ndzer, kà aŋa azlatsəhay dza uwaga kà Zəzagəla adəpəka à atà ləv à gəl aŋatà, ŋgaha adəduk wə atà seriya à gəl. ⁹ Kà aŋa azladza gesina uwana tadəh mawisiga kà, tadəsa ŋgəpa zlazladaga; teraŋa dadəŋ kà azla Yahudiya, ŋgaha la lig la ahəŋ azlatsəhay anik anik gesina aya. ¹⁰ Ama azlauwana tawədəh vok à uda kà madəh delga kà, masla adəvə à atà mazləbay, Zəzagəla adəsəl atà, adəvə à atà lapiya; teraŋa adəvəy à azla Yahudiya dadəŋ, la lig la ahəŋ à azlatsəhay anik anik gesina babay. ¹¹ Kà uwana Zəzagəla kà avəh dza mavəhay aw.

¹² Azlauwana azla Yahudiya aw kà, atà kà, tasəl mapəhay uwana Zəzagəla apəh à Musa à ahəl aw. Baŋa atà tadaha tsakana kà, tadəzila kiya uwaga, kokudə magur atà la mapəhay uwaga. Ama azla Yahudiya kà tasəl mapəhay aŋa Musa, azlauwana tadaha tsakana la masəl mapəhay uwaga, seriya adəkəs atà, kà la uwaga suwaŋ. ¹³ Kà uwana Zəzagəla adəpəka dza ala dziriga la huma aŋha la masəl mapəhəy pəra aw, say la madəh uwana apəh à abà, kiya uwaga kà agay dziriga la huma Zəzagəla. ¹⁴ Iyay nəma, azlatsəhay anik uwana azla Yahudiya aw kà, tasəl mapəhay aŋa azla Yahudiya aw, ama vərđi anik anik la gəl aŋatà tadəhəŋ azlatatak uwana la tetəvi aŋa mapəhay uwatə la ama. La madehəŋ kiya uwaga, baməraaka tasəl madəh tatak dzəba aŋha səla aw gə. ¹⁵ Uwanay asal magodəy la madz à ahəŋ aŋatà la abà kà, Zəzagəla afə mapəhay uwanay à ləv aŋatà à tsəh, kà atà aŋa masələy uwana naka tadəhəŋ. Kiya uwana ləv aŋatà apəhatəla, kà uwana vərđi anik awul atà à gəl kà tadahaŋ delga, ŋgaha vərđi anik awul atà à gəl kà tadahaŋ mawisiga. ¹⁶ Ama lakəl aŋa azlatatak uwana

gəpəh à akul la abanay kà, adàsa à uda la dazuwaya la mavakay uwana Zəzagəla adàsləl Yesu Kristu à waŋ kà madàh seriya à azladza à gəl. Adàdàh seriya à azla-tatak mahadehəŋga uwana la ləv aŋatà la tsəh. Uwana gəpəh à akul la abanay kà, asa à uda kà la gay marabəŋ uwanay la abà gəzaŋ.

Azla Yahudiya takəs mapəhay aŋa Zəzagəla aw

¹⁷ Akul azla Yahudiya uwana: 'Anu azla Yahudiya', kagodaw, kafaw gəl aŋkul kà à mapəhay uwanay à afik, katsaw zlapay la magoday kà: 'Anu kà, məsəl Zəzagəla', kagodaw. ¹⁸ Ngaha kasəlaw mawoyəŋ aŋa Zəzagəla, ŋgaha la mapəhay uwana atapakulla, kà akul aŋa mayahani uwana delga. ¹⁹ Madzugway aŋkul kà: 'Anu azlaməna makas azlaguləf à ahàl', kagodaw. ²⁰ Ngaha kagodaw aya kà: 'Mapəhay aŋa Zəzagəla, kà aŋa azladza uwana tasəl tatak aw', kagodaw. Kagodaw aya kà: 'Mədàh à azladza uwana à ahəŋ azlagubgub la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh'. Kagodaw aya kà: 'Mapəhay aŋa Zəzagəla atapanula masəlay, la dziriga aŋha gesina', kagodaw. ²¹ Iyay zlà, kà mana kapəhawla tetəvi à azladza anik à ama kà, mana kapəhawla à gəl aŋkul aw zlà ma? Kazaw sayda à azladza kà mad à gəl aw, ama kà mana akul kà kadaw à gəl ma? ²² 'Kadaw à gəl gaw aw', kagodaw à azladza, kà mana akul kà, kadaw à gəl gaw ma? Akul kafahaw akur à ahəŋ kà madàh mazlazlay, ama kà mana akul kahəlaw azla-tatak, uwana la gày mazlazlay la aku ma? ²³ Kayyà, kat-saw zlapay kà kaykay la magoday kà: 'Məsəl mapəhay aŋa Zəzagəla', kagodaw, ama kà kalawla mapəhay aŋha ala, kiya uwaga kà, kawisaw sləm aŋa Zəzagəla ala. ²⁴ Kà uwaga à uwana tatsetsèr à wakità aŋa Zəzagəla à abà, kà azlatsəhay dza anik tawis sləm aŋa Zəzagəla ala kà, kà madəhəŋ aŋkul, akul azla Yahudiya. †

²⁵ Akul azla Yahudiya kà, kadavaw vok à uda, kà mapəhla ala kà akul aŋa Zəzagəla. Ama baŋa kanəfaw mapəhay lela aw kà, makədəv vok à uda aŋkul kà dey-day pəra. ²⁶ Baŋa dza uwana makədəv à uda gə aw, ama anəfa kà mapəhay, masla kà kalkal bokuba makədəv à uda gə. ²⁷ Dza uwana makədəv à uda aw gə, ama anəfa mapəhay, adàkəlla à akul ala ziruwì à gəl, à akul uwana kasəlaw mapəhay la gay aŋa makədəv vok à uda nəma, ama kanəfaw aw. ²⁸ Haday ma, magay zil Yahudiya ma la gay gə pəra takay? Awaŋ, say la makədəv vok à uda, uwana aŋa Zəzagəla, awkà gay makədəvani sləb vok à vədah, uwana azladza tanəŋəŋ la yewdi pəra aw. ²⁹ Ama magay zil Yahudiya kà, aguwa à uda kà la ləv la tsəh, ŋgaha makədəv vok à uda kà agay kà aŋa ləv uwana Masasədok Zəzagəla, apəhla ala awkà la mapəhay

uwana tatsetser aw, uwaga anəkuda mabəzal mazləbay la slaka azladza aw, ama la slaka Zəzagəla.

³ Baŋa kiya uwaga ma, magay zil Yahudiya ma, mana akəs vok ma? Makədəv vok à uda ma, azlak anu takay? ² Haday, aduwa vok gesina, teraŋa dadəŋ kà, Zəzagəla afà gay aŋha kà atà à ahàl. ³ Iyay zlà, kakay mədagoday la lagwa ma? Tsa azlaanik la tataka aŋatà la abà kà, tanəfa gay uwaga aw ma? Kadzugwaw ma Zəzagəla kà adàdah uwana apəh aw takay? ⁴ Awaŋ! Bə amiyaka azladza gesina azlaməna fida babay kà, ndzer Zəzagəla adàdah dziriga aŋha. Bokuba uwana tatsetsèr à wakità aŋa Zəzagəla abà kà:

'Kak Zəzagəla: Baŋa kabadmə à azladza gesina tasəlay kà kapəh dziriga, amiyaka tapuwa à ka gudzi à gəl kà kadəkədəsl atà.' ††

⁵ Lagwa zlahaw azladza anik tagoday kà, 'Mawisiga uwana mədəhəŋ kà, azlaka à azladza' tagoday, 'Kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga aw'. Gay ma uwala à uwana mədəwulla atà ala la? Məgoday kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga la matərabay, mədəgoday ay? Uwanay gəpəh kà bokuba uwana azladza tapəhay.

⁶ Aŋa kiya uwaga ma, Zəzagəla ma dziriga aw zlà ma ay? Awaŋ, kiya uwaga aw. Agayŋa Zəzagəla agay dziriga aw kà, naka aslala vok aŋa madàh seriya à gudəŋ à vok à gəl takay? ⁷ Zlahaw, azladza anik tagoday babay kà: 'Fida uwana mədəhəŋ kà, azlaka kà azladza aŋa masəl dziriga aŋa Zəzagəla, kiya uwaga kà tadəzləb masla kà uwaga. Tsa baŋa kiya uwanay kà, anu azlaməna tsakana ma, la tetəvi uwali zlà ma li?' ⁸ Kiya uwaga azlaanik tagodf: 'Mədàh mawisiga kà masəlay kà Zəzagəla kà masla mawoyəŋ, ma adəhəŋ mi?', tagodf. Azlaanik tatugw à gi mawisiga à vok, tagodf kà: Gi babay kà, gi gədzugway kà kiya uwaga. Zəzagəla adàdah seriya à azladza uwaga à gəl, kà uwana seriya uwaga kà azlayla à atà kà madukwatəŋ à gəl aŋa Zəzagəla.

Dza dziriga la ahəŋ amiyaka tekula aw

⁹ Lagwa ma, anu azla Yahudiya ma mədəwala azladza anik takay? Awaŋ. Tetuwa mədəwala azladza anik aw. Gədapəha à akul, kà azla Yahudiya la azladza anik anik gesina, kà anu la tsəh makoray aŋa tsakana. ¹⁰ Iyay, bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Dza dziriga la ahəŋ la huma Zəzagəla amiyaka tekula aw.

¹¹ Dza la ahəŋ asəl dziriga aw

Dza la ahəŋ amiyaka tekula à uwana ayəh Zəzagəla aw

¹² Azladza gesina tagola à lig à Zəzagəla à gay, tawis ala gesina.

Dza la ahəŋ amiyaka tekula, adəh delga à azladza aw.

† 2.24 Yesayya 52.5

†† 3.4 Mahabay 51.4

¹³ Kay, gay uwana atsa à afik la kuda anjata la ahəŋ kà, mawisiga bokuba mazinay anja zəvay mapəzlla à ama ala gə.

Aləh anjata kà avavar azladza.

Uwana atsa à waŋ la paŋaw anjata la awtəy kà, kalkal la magur anja bebi uwana akəd dza.

¹⁴ Sləray anjata kà say matsafla dza pəra, ŋgaha gay dəhakakga pəra atsa à waŋ la gay anjata la awtəy koksikoksi.

¹⁵ Tavay kà makađ dza.

¹⁶ Kəla slaka uwana taday kà, say gay atsən atə à tsəh ala.

¹⁷ Tasəl madz à ahəŋ la tələmna la abə la azladza aw.

¹⁸ Dikidiki tahoy yewdi anja Zəzagəla aw. †

¹⁹ Tekedika kà mapəhay anja Zəzagəla kà, apəhay kà azladza uwana mapəhay uwaga aga la atə la ahəl, kà maməts gay à gəl anja magay la ahəŋ, ŋgaha kà azladza gesina anja masəlay, kà atə azlaməna tsakana la huma Zəzagəla. ²⁰ Tsa anja kiya uwaga kà, dza la ahəŋ adəgay dziriga la huma Zəzagəla la manəf mapəhay aw, kà uwana mapəhay anja Zəzagəla apəhla ala kà masəl tsakana. ††

Kakay azladza tapaka dziriga la huma anja Zəzagəla ma?

²¹ Ama lagonay kà, tetəvi uwana azladza tadəgəla dziriga la huma Zəzagəla kà, Zəzagəla adapəhla ala: Gay anja mapəhay la abə à tetəvi uwatə aw. Ama la wakitə mapəhay anja Zəzagəla la abə, ŋgaha azladza uwana Zəzagəla apəh à atə gay à ahəl, kà mapəh à azladza, tapəhəh lakəl anja tetəvi uwatə dagay uwarə la magoday kà: Zəzagəla adəpəhla tetəvi anik mawga ala. ²² Tetəvi gə, uwana Zəzagəla apakla azladza dziriga ala la huma anja kà, la madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, Zəzagəla adapəzl tetəvi à azlauwana tadiŋ gəl à Yesu à vok, awkà azla Yahudiya pəra aw. Zəzagəla kà avəh dza aw. ²³ Dza gesina tadahaŋ tsakana, ŋgaha tabəzə mazləbay uwana naka Zəzagəla avə à atə aw. ²⁴ Ama Zəzagəla apis à atə gay à vok kà deyday, apakà atə ala dziriga la huma anja. Adahəŋ uwaga kà la ahəl anja Yesu Kristu, à uwana apəlla atə ala la tsakana la abə. ²⁵ Zəzagəla afə à ahəŋ, kà masla anja mamətsay kà anja azladza, kà aniz anja anja mazəb à atə tsakana lakəl ala. Tetəvi uwaga kà, Zəzagəla apəzl à azladza, uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok. Uwana adahə uwaga kà, kà azladza anja masəlay kà masla kà dziriga. Bokuba magoday kà, tsakana uwana uwarə tadahəhəŋ kà, Zəzagəla afal sləm aya aw. ²⁶ Abasəŋ ndzer, ama lagonay apəhla à azladza, kà masla kà dziriga. Masla asal madəhəŋ kà uwana dziriga, ŋgaha asal aya magəŋ

azladza, uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok dziriga la huma anja bay.

²⁷ Tsa baŋa kiya uwanay kà, tatak la ahəŋ mətsalla zlapay takay? Awaŋ, tatak la ahəŋ aya aw. Zəzagəla adapaka anu ala dziriga kà, kà uwana madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok. Awkà apakà anu ala dziriga kà, kà uwana mənəfa mapəhay aw. Tsa anja kiya uwaga kà, tatak la ahəŋ kà matsalla zlapay gami aya aw. ²⁸ Məsəl kà Zəzagəla apakà azladza ala kà dziriga la huma anja, à baŋa tadiŋ gəl à Yesu à vok, awkà kà uwana tanəfa mapəhay aw. ²⁹ Zəzagəla ma anja azla Yahudiya pəra takay? Awaŋ, anja azla Yahudiya pəra aw, ama Zəzagəla anja dza gesina. ³⁰ Kà uwana Zəzagəla kà tekula pəra. Baŋa azla Yahudiya tadiŋ gəl à Yesu à vok, adəpaka atə ala dziriga la huma anja. Kà anja azladza tsəhay anik, uwana tadiŋ gəl à masla à vok bay kà, bə adəpaka atə ala dziriga la huma anja suwaŋ ³¹ Zəzagəla apaka azladza ala dziriga, kà uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok, uwana məgođ ma? Məpəsew mapəhay takay? Tetuwa kiya uwaga aw! Məgəda mapəhay à afik kà la uwaga.

Kà mana Zəzagəla apakà Abəraham ala kà dziriga ma?

4 Lagwa kà, mədzugw lakəl anja Abəraham baba gami, uwana akəslla anu ala. Mana məpəhay lakəl anja ma? Mana Abəraham abəzəl ma? ² Baŋa Zəzagəla apakəŋ ala dziriga la huma anja kà, kà uwana adahəhəŋ azlatatak dzəba anja səla aw gə, kiya uwaga naka azlayla kà Abəraham atsə zlapay. Ama atsə zlapay la huma Zəzagəla aw. ³ Kiya uwanay à uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abə:

'Kà Abəraham adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, kà uwaga à uwana Zəzagəla azalə ala dza dziriga la huma anja.' ‡

⁴ Sələw kà baŋa dza adəh sləray delga, ŋgaha tavəl tatak kà madəgolay sləray anja, tatak uwaga tapəlal kà masik anja, awkà deyday tavəl aw. ⁵ Baŋa dza adiŋ gəl à Zəzagəla à vok, uwala adzugw magay dziriga la huma Zəzagəla kà, sləray uwana adahəŋ aw, la kitə Zəzagəla adəpakəŋ ala kà dza dziriga kiya uwanay. Zəzagəla kà, la maslay kà mapak masla tsakana ala kà dziriga la huma anja, ŋgaha adəh uwaga kà deyday.

⁶ Kalkal à uwana David apəh babay. Apəh lakəl anja azladza, uwana Zəzagəla apakətəla kà azladza dziriga la huma anja. Sləray anja ahəl anjata à uwana atugw aw. Azladza uwaga kà atə la marabay. ⁷ David agòđ kà:

'Marabay agay la azladza uwana Zəzagəla adəmats atə tsakana anjata ala, marabay agay la azlauwana masla adətsak atə mawisiga anjata ma.

⁸ Marabay agay la dza uwana Sufəl atugw tsakana anja aw. ††

⁹ Məwül à gay anja David à tsəh. Marabay ma, la azladza uwana makadav atə à uda gə pəra takay?

† 3.18 Mahabay 5.10; 10.7; 14.3; 36.2; 140.4; Yesayya 59.7

†† 3.20 Mahabay 143.2

‡ 4.3 1Musa 15.6 †† 4.8 Mahabay 32.1-2

Awan, marabay kà la azlauwana makadav atà à uda gâ aw babay. Mətsənən kà Abərahām agà dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana adiṅ gel à masla à vok. ¹⁰ Mok uwala Abərahām agà dziriga la huma Zəzagəla la? Mok uwatà ma akədəv vok à uda ay? Awma à lig la suda gâ ay? La mok uwatà kà, aləg aṅa makədəv vok à uda dāṅ. ¹¹ Makədəv vok à uda, uwana Abərahām akədəv vok à uda kà, uwaga kà, agà madiya kà mapəhla ala kà, adadiṅ gel à Zəzagəla à vok, ṅgaha Zəzagəla apakà masla ala kà dza dziriga, à mok uwana aləg makədəv vok à uda dadāṅ. Kà uwaga à uwana Abərahām apakà baba aṅa azlauwana kokuda makədəv vok à uda, ama tadiṅ gel à Zəzagəla à vok. Kiya uwaga masla adəpaka atà ala dziriga la huma aṅha, bokuba uwana apakà Abərahām ala babay. ¹² Masla ndzer kà baba aṅa azlaməna makadav vok à uda gâ bay. Ama gesina azlabəza aṅha aw, say azlauwana tanəfa madiṅal gel à vok aṅha, kiya masla uwana adiṅal gel à vok, la mok uwana aləg makədəv vok à uda.

Azladza uwana tadiṅ gel à Yesu à vok, la uwana tabəz tatak

uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ

¹³ Dagay uwana Zəzagəla apəh à Abərahām à ahəṅ la mayyi à tsəh ala aṅha kà, adāvà à atà gudəṅ à vok tadəkora. Uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, kà uwana Abərahām anəfà mapəhay aṅa wakità seriya aw, ama apəhal kiya uwaga kà, kà uwana adiṅ gel à Zəzagəla à vok, ṅgaha apakà dziriga la huma aṅha. ¹⁴ Iyay, agayṅa azlauwana tadiṅ gel à mapəhay aṅa wakità seriya à vok, tabəz tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà, naka azlauwana tadiṅ gel à Zəzagəla à vok tagay deyday, ṅgaha naka tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà mavəy bay, naka agay deyday aya. ¹⁵ Haday, kà uwana mapəhay kà atsala kà mapak ləv aṅa Zəzagəla à waṅ à gel aṅa azladza uwana tanəfa aw, ama la slaka uwana mapəhay la ahəṅ aw kà, mapəsew mapəhay la ahəṅ babay aw.

¹⁶ Gay gâ la uwaga à uwana, Zəzagəla apəh kà, apəh à ahəṅ kà aṅa azlauwana tadiṅ gel à masla à vok. Adahən kiya uwanay, kà masla aṅa mav à atà tatak uwanay deyday. Asal mavəy à mayyi à tsəh ala aṅa Abərahām gesina. Avəy à azlaməna manəfay pəra aw, ama à azlatsəhay anik gesina, uwana tadiṅ gel à Zəzagəla à vok bokuba à Abərahām, kà uwana Abərahām kà baba gami gesina. ¹⁷ Bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd à Abərahām: 'Gəfa ka à ahəṅ kà kagay baba aṅa azlatsəhay aṅu-vaw.'

Abərahām apakà baba gami la huma Zəzagəla, kà uwana adiṅ gel à Zəzagəla à vok. Zəzagəla masla mav sifa à azlamazimnekid, ṅgaha agəṅ la ahəṅ la afaḍ gay aṅha azlatatak uwana amiyaka tagəhəh la ahəṅ aw. ¹⁸ La kità, Abərahām ahəd à huma à gay la madiṅ gel à Zəzagəla à vok. Amiyaka uwana azladza tadzugw à tetəvi uwatà, kà Zəzagəla adəh uwana apəh à ahəṅ aya, aw. Abərahām ahəd à huma à gay la maf manəwəṅ aṅha à Zəzagəla à afik. La lig la ahəṅ Zəzagəla adahəllən uwana apəh à ahəṅ la abatà, apakà baba aṅa azlatsəhay aṅu-vaw, bokuba uwana Zəzagəla apəhal:

'Mayyi à tsəh ala aṅak adagay aṅu-vaw.' †

¹⁹ Mok uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, Abərahām mavay aṅha kà azlatalka dzim. Asəl kà adagay makoz gurdza gurdza, ṅgaha bay mis aṅha Sara bay kà degər aya, ama tayà vok la madiṅal gel à vok la abà aw, kà uwana asəl kà Zəzagəla adadəh, uwana apəh à ahəṅ.

²⁰ Masla babay asəl kà adəbəz tatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəṅ, abək gel à ahəṅ səla aw. Madiṅal gel à vok aṅha adzərəd ala kaykay, asləkəw Zəzagəla.

²¹ Ndzer, asəl la lela kà Zəzagəla la maslay kà madəh uwana apəhal à ahəṅ. ²² Gay gâ la uwaga à uwana Zəzagəla, azalà ala: Dza dziriga la huma aṅha. ²³ Gay uwana Zəzagəla atəgwla Abərahām la dziriga la afik kà tatsətsər kà aṅa Abərahām kokuda aṅha pəra aw.

²⁴ Tatsətsər uwaga kà aṅami babay. Baṅa madiṅ gel à Zəzagəla uwana à vok awulla Sufəl Yesu à uda la mamətsay la abà, masla adəpaka anu ala dziriga la huma aṅha babay! ²⁵ Zəzagəla avə Yesu à ahəl aṅa azladza kà makədəy kà tsakana gami. ṅgaha aya, Zəzagəla awulla à uda la mamətsay, kà anu aṅa magay azladza dziriga la huma Zəzagəla kà masla.

Yesu adasəlla anu vok la Zəzagəla

5 Tsa bə, uwana Zəzagəla adapaka anu ala dziriga la huma aṅha, kà uwana madiṅ gel à masla à vok, lagonay kà, gay la ahəṅ la tataka gami la abà la Zəzagəla aya aw, kà uwana Sufəl Yesu Kristu adasəlla anu vok la mamətsay aṅha. ² Yesu Kristu apəzlla anu tetəvi, kà anu aṅa mabəz mapis gay à vok la slaka Zəzagəla, kà uwana madiṅ gel à masla à vok. Mətsizlla à mapis gay à vok uwaga à afik, ṅgaha mərəb la mavaləh à zagəla, kà uwana mənawəṅ kà mədəbəz humə mazləbay gami la huma Zəzagəla. ³ Mərəbay la mavaləh à zagəla kà aṅa uwaga pəra aw, məvaləh à zagəla babay kà baməraka anu la mas ṅgərpa la abà, kà uwana ndzer məsəl kà ṅgərpa azlaka anu kà aṅa magur mabasiṅ.

⁴ Baṅa məsla mabasiṅ, mədəhəṅay, baṅa mədəhəṅay kà, mədəfa manəwəṅ gami à gay Zəzagəla à afik, adāvà anu bokuba uwana agòd. ⁵ Baṅa mənawəṅ kiya uwanay, mədəməts à vədah deyday aw, kà uwana

† 4.11 1Musa 17.10

†† 4.17 1Musa 17.5 ‡ 4.18 1Musa 15.5

Zəzagəla apəh à anu kà, awoya anu kà kaykay. Masasədok aṅha uwana avà à anu, apəhanula masal aṅha.

⁶ Iyay uwarà kà, ndzəda gami la ahəṅ aw məslàla vok aṅa matəf gəl gami aw. La kaslà uwatà Yesu asà à waṅ, aməts kà aṅa azlaməna tsakana, à kaslà uwana Zəzagəla afà à ahəṅ. ⁷ Ndzer, məsəl kà zlazlada kà dza aṅa mamətsay kà aṅa masla gamaḡay aṅha, bə amiyaka masla anəfa mapəhay bay kà, zlazlada. Bi dza anik kà aslala vok aṅa makəs mamətsay kà madegolay dza uwana asəl dza. ⁸ Ama Zəzagəla apəhanula kaykay à mawoy anu aṅha mi, avà Yesu Kristu, aməts kà aṅami à mok uwana mələg azlaməna tsakana gə dadəṅ. ⁹ Yesu Kristu aməts kà aṅami, Zəzagəla apakà anu ala dziriga la huma aṅha la aṅiz aṅha. Tsa aṅa kiya uwanay, haday ndzer zlà kà, Yesu Kristu adətəf anu la mapak ləv aṅa Zəzagəla la abà. ¹⁰ Dagay uwarà məgə azlaməna məzam aṅa Zəzagəla, masla asəlla anu vok la mamətsay aṅa Kona aṅha. Bə uwana adasəlla anu vok la uwaga kà, məsəl ndzer kà adəbəl anu aṅa koksikoksi kà uwana Yesu avà sifa aṅha. ¹¹ Adadəv à gay kiya uwanay pəra aw. La kaykay kà, mərəbay la mavaləh à zagəla lakəl aṅa uwana Zəzagəla adəhanəṅ. Sufəl gami Yesu Kristu arabà anu ləv la uwana adəla anu à slaka Zəzagəla kà mapak anu ala azlaslawda aṅha.

Adama la Kristu

¹² Aganay godega aṅa gay uwanay: Tsakana asà à gudəṅ à vok kà, kà dza tekula uwana sləm aṅha Adama, ṅgaha la tsakana aṅha uwatà la abà la uwana, mamətsay asləhà à gəl aṅa dza gesina, kà uwana dza gesina tadahà tsakana, kà madegolay tsakana aṅa dza tekula uwaga. ¹³ Amiyaka mok uwana Zəzagəla aləg mav mapəhay aṅha kà, tsakana kà agə la ahəṅ la gudəṅ la vok. Ama Zəzagəla atugw tsakana lakəl aṅatə aw, kà uwana mapəhay aṅa Zəzagəla la ahəṅ dadəṅ aw. ¹⁴ Amiyaka la uwaga bay, dādzəkà vok aṅa Adama, tsərəh à Musa kà, mamətsay akōr lakəl aṅa azladza gesina, amiyaka tsakana aṅatə adəbanì aṅa Adama uwana akweskà mapəhay aṅa Zəzagəla bay aw kà tamətsəh.

Adama kà maftsa vok aṅa dza uwana atsa à waṅ. ¹⁵ Ama mavəy uwana Zəzagəla avà à anu la dza uwanay kà, adəbanì vok la tsakana aṅa Adama dīkidiki aw. Haday, aṅuvaw taməts kà tsakana aṅa dza tekula, ndzer, ama dzəba aṅha səla aw aṅa Zəzagəla aduwa uwaga la məṅga, kiya uwaga babay mavəy deyday uwaga aviyà à azladza aṅuvaw, kà madegolay dza tekula Yesu Kristu. ¹⁶ Ama uwana Zəzagəla avəy bay kà godega aṅha kà gərgər dəṅ awkà kiya tsakana aw. Tsakana uwana dza tekula uwatà adahəṅ kà adukw ala seriya à gəl. Tekedika, baṅa Zəzagəla apis gay à

azladza à vok deyday, amiyaka tadəh tsakana aṅuvaw kà adəpaka atà ala kà azladza dziriga la huma aṅha, ṅgaha kà seriya matəd à atà à gəl aw. ¹⁷ Ndzer kà, dza tekula adahà tsakana, ṅgaha tsakana akəs dza à gay gesina kà madegolay dza tekula uwaga. Ama dza anik, à Yesu Kristu adahəṅ kà sləray anik. Kà madegolay masla, Zəzagəla avà mapis gay à vok la maḡw à vok aṅha. ṅgaha tadəbəz sifa, tadəkoray koksikoksi, kà madegolay Yesu Kristu.

¹⁸ Kà tsakana aṅa dza tekula Adama, à uwana tsakana asà à azladza gesina à gəl, ṅgaha seriya atəd à atà à gəl bay. ṅgaha kà sləray dziriga aṅa dza tekula, Yesu Kristu bay la uwana adapəlla azladza ala la seriya aṅa Zəzagəla la abà, ṅgaha adəv à atà sifa adəv à gay aw. ¹⁹ Kà dza tekula Adama uwana akweskà mapəhay aṅa Zəzagəla, la uwana azladza gesina tapakà azlaməna tsakana, ṅgaha kà dza tekula Yesu Kristu bay, la uwana azladza aṅuvaw tadəpaka dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana masla kà akəs gay aṅa Zəzagəla.

²⁰ Ama baṅa mapəhay adəṅazila kiya uwanay kà, kà tsakana aṅa azladza aṅa maṅazila kaykay. La kitə, baṅa tsakana aṅa azladza adəṅazihla, mapis gay aṅa Zəzagəla aṅazəhla kaykay bay. ²¹ Bokuba uwana tsakana la uwana akoray lakəl aṅa mamətsay kiya uwaga la dziriga, mapis gay à vok aṅa Zəzagəla aga la maslay aṅa mapak dza ala dziriga la huma aṅha kà mapis gay à vok, uwatà kà akoray, kà anu aṅa magay la sifa, uwana adəv à gay aw la ahəl aṅa Sufəl gami Yesu Kristu.

Mamətsay kà ahəl tsakana,

ama madz à ahəṅ la sifa kà ahəl Yesu Kristu

6 Mana mədəgoday lagwa mi? Mədza à ahəṅ la tsakana la abà, ṅgaha mapis gay à vok aṅa Zəzagəla adəṅazila takay? ² Awaṅ, kiya uwaga aw, məməts kà ahəl tsakana, ṅgaha ma kakay məda à huma à gay la tsakana la abà aya zlà ma? ³ Hay! Kasəlaw kà, mok uwana mədahà batem kà, məgə à maham à gay à vok gə la Yesu Kristu la abà, la mok uwaga kà, bokuba magoday kà, məməts la masla babay aw takay? ⁴ La batem kà, məkəs mamətsay la masla, kà mal anu la masla, kà anu aṅa masak à madz à ahəṅ maviyaga, bokuba uwana Zəzagəla awùlla Yesu à uda la ndzəda aṅa mazləbay aṅha.

⁵ Haday, anu azlamamatsay gə bokuba masla. Kiya uwaga mədahama gay à vok la masla, tsa kiya uwanay kà ndzer, mədəwul à uda bokuba uwana masla awùl à uda babay. ⁶ Məsəl kà, la mok uwana Yesu Kristu aməts à ahəf à adi kà, Zəzagəla atatəsl madz à ahəṅ maviyaga gami à adi la abatə bay, kà vok tsakana gə uwanay aṅa mamətsay, kà anu aṅa magay azlamayə aṅa tsakana aya aw, ⁷ kà uwana tsakana aṅa magay la

ndzēda la dza mamətsay gā aya aw. ⁸ Kā uwana mok uwana Kristu aməts kà, məməts la slaka gā la masla, kiya uwaga, məsəl kà anu la masla, mədàdza à ahəŋ la sifa bay la masla. ⁹ Ngaha aya, məsəl babay, kà Yesu Kristu awùl à uda la mamətsay adəmətsay aya aw, kà uwana ndzēda aŋa mamətsay la ahəŋ lakəl aŋha aya aw. ¹⁰ La mamətsay aŋha kà, avàhalla la tsakana aŋa tetuwa. Lagwa aga la ahəŋ la sifa kà aŋa Zəzagəla aŋa koksikoksi. ¹¹ Iyay zlà, akul babay kà, kiya uwaga, sèlāw kà, kamətsàw kà ahəl tsakana. Lagwa akul la ahəŋ la sifa la huma aŋa Zəzagəla, kà uwana kahamàw gay à vok la Yesu Kristu.

¹² Tsa aŋa kiya uwanay lagwa zlà kà, kasakaw à tsakana akor akul aw. Kanəfaw mabila aŋa vok aŋkul, uwana adàzakulla vərđi anik aw. ¹³ Kakəsaw kà tsakana abəza tetəvi à tsəh aŋa madukw akul à ahəŋ, kà mawis akul ala aw. Tsa baŋa kiya uwaga zlà kà, vāw vok aŋkul à Zəzagəla, kà uwana akul azladza uwana kamətsaw, ŋgaha kawullaw à uda, vāw vok aŋkul à masla gesina, sàkàwwal adàhla akul sləray bokuba akul azlakazlaŋa sləray delga gā. ¹⁴ Kiya uwaga kà, tsakana adàdza à akul à gəl aya aw kà uwana akul la tsəh aŋa mapəhay aw, kà magay la dziriga la huma Zəzagəla kà, dzàw à ahəŋ la mapis gay à vok aŋha la abà.

Anu azlamayà aŋa Zəzagəla, awma aŋa tsakana ay?

¹⁵ Uwaga ma, mana asal magođay lagwa mi? Məkor gəl kà madəhəŋ tsakana, kà uwana anu la tsəh aŋa mapəhay aya aw, kà uwana anu la mapis gay à vok aŋa Zəzagəla la abà takay? Tetuwa kiya uwaga aw!

¹⁶ Kasəlaw kà, baŋa kaduwaw vok aŋkul à dza anik ala, ŋgaha kagodaŋwaw kà kakəsaw gay aŋha kà, kapakaw mayà aŋha aw takay? Baŋa tsakana la uwana adza à akul à gəl, ndzer, akul azlamayà aŋa tsakana, ŋgaha kabiyaw mamətsay à gəl. La kità, baŋa kakəsaw kà gay aŋa Zəzagəla, kiya uwaga kagaw azlamayà aŋha, ŋgaha adàpaka akul ala kà azladziriga la huma aŋha.

¹⁷ Haday aw ay, uwarà kagàw mayà aŋa tsakana, ama lagonay kà, kiya uwaga aya aw. Kakəsàw gay uwana atàpakulla, kakəsàw azlatatak uwana atàpakulla la ləv tekula, kikay məgod à Zəzagəla kà uwaga. ¹⁸ Mapəlla, uwana kapəlāwla la tsakana la abà, kà kapàkàwla azlamayà aŋa dziriga adagay, kà akul aŋa madàh dziriga. ¹⁹ Gəpəh à akul la gay zil kiya uwanay kà, kà uwana akul azlagubgub dadəŋ, kà matsən azlatatak uwanay. Dagay uwarà kavàw vok aŋkul gesina à mawisiga, kaŋazàhàw tsakana ala. Kà uwana kadàhàhàw mawisiga. Ama lagonay kà, vāw vok aŋkul à Zəzagəla aŋa dikiđiki. Dahàw dziriga, ŋgaha kà madz à ahəŋ aŋkul aŋa magay sətaka.

²⁰ Dagay uwarà, à mok uwana kaləgàw azlamayà aŋa tsakana, tatak la ahəŋ afà à akul leri à gəl, kà manəf dziriga aŋa Zəzagəla aw. ²¹ Mok uwana kadàhàhàw

azlatatak ziruiw gā uwaga ma mana kabəzàwwal la abà lagwa zlà mi? Lakana kà kakəlāw ziruiw à azlatatak mawisiga uwaga à gəl mədàtsalah à gay, kà uwana madəv à gay aŋa uwaga kà mamətsay. ²² Lagonay kà, kapəlāwla la tsakana la abà, kagaw azlamayà aŋa Zəzagəla. Lagwa tatak delga uwana kabəzàwwal la abà, kà madz à ahəŋ aŋkul adəgay sətaka la huma Zəzagəla, ŋgaha aya, akul kadàbəzawwal sifa adəv à gay aw la makəf gəl à ahəŋ. ²³ Ndzer, masik aŋa tsakana kà uwaga mamətsay, ama mavày deyday aŋa Zəzagəla kà sifa adəv à gay aw, kà uwana mədahama gay à vok la Sufəl gami Yesu Kristu.

Ndzēda aŋa mapəhay la ahəŋ lakəl gami aw

⁷ Azladede gulo, gəpəh à akul kà, kà uwana kasəlaw mapəhay, kasəlaw kà mapəhay kà la ndzēda lakəl aŋa dza, uwana la sifa dadəŋ. ² Bokuba magođay, baŋa mis adada à zil. La mok uwana zil aŋha aləg la sifa kà, tetəvi la ahəŋ kà aŋa mad à zil anik aw, kà uwana mapəhay avà à tetəvi aw. Ama baŋa zil aŋha adamətsay kà, tetəvi la ahəŋ adagay, kà mad à zil anik. ³ Kay, ama baŋa zil aŋha aləg la sifa, nəma pəra ada à zil anik aya, masla azab zil. Ama baŋa zil adamətsal à akəl ala masla la tetəvi, bamərika ada aŋha à zil, agay masla mazab zil aw, kà uwana kà akəlla mapəhay ala aw. ⁴ Kiya uwaga kà, aŋkul babay azladede. Kadzaw à ahəŋ la ahəl aŋa mapəhay kà, bokuba akul azlamamatsay gā, kà uwana kamətsaw la slaka gā la Yesu Kristu. Kità akul azlaaŋha, masla la uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. Kà anu aŋa madàhallaŋ sləray uwana akəsa à vok gesina. ⁵ Mok uwana uwarà kà, mədza à ahəŋ kà bokuba uwana asà à gəl gami, ama mapəhay aŋa Zəzagəla la uwana: Uwanay la uwanay kà tsakana, agodaŋ à anu. Kiya uwaga à uwana apəh à anu ala tsakana, uwana mədahahəŋ tekidik. Azlatatak mawisiga uwaga takor gəl aŋatà la anu la abà, ŋgaha tadək anu à mamətsay à abà. ⁶ Uwarà kà, mapəhay afà à anu à ahəŋ bokuba azladəŋay. Lagonay kà, mədàh sləray aŋa Zəzagəla la madz à ahəŋ mawga la abà, la tetəvi aŋa Masasəđok aŋha la ama, awkà la tetəvi maviyaga, uwana tatsetsər à mapəhay à abà aya aw.

Mapəhay apəhanula tsakana

⁷ Kakay gəgodaŋ mi? Mapəhay aŋa Zəzagəla ma tsakana takay? Awaŋ, tsakana dikiđiki aw. Ama agayŋa mapəhay agay la ahəŋ, awkà naka gəsəl tsakana aw. Agayŋa mapəhay agodaŋ: Kadahaw adi aw, awkà naka gəsəl adi aw. ⁸ Hay, ama la mok uwana gətsənəŋ mapəhay uwaga kà, tsakana abəzà gi à tsəh, ŋgaha gədzəkà madàh adi à azlatatak gesina à tsəh. Mok

uwana mapəhay la ahəŋ aw kà, tsakana kà agà tsaf-tsaf. ⁹ Mok uwana uwarà gəsəl mapəhay à dadàŋ aw kà gəgod kà: 'Gi la sifa.' Ama mok uwana gədatšen mapəhay kà, tsakana aŋzà gay ala. ¹⁰ Ngaha gəsəl kà tsa gi mamətsayga. Zəzagəla avà mapəhay uwaga kà, kà mapəhgəla tetəvi sifa, ama adàla gi kà à mamətsay. ¹¹ Mok uwana gətsənà mapəhay uwaga kà, tsakana abəzà gi à tsəh, apapət gi, kà gi aŋa madàh tsakana, ngaha agəd kà uwana gədhàh tsakana.

¹² Kiya uwaga kà, mapəhay atsa à waŋ kà la ahəl aŋa Zəzagəla, ngaha kəla mapəhay aŋha bay kà tsikasla gesina, dziriga. ¹³ Baŋa kiya uwanay ma, tatak uwana delga la uwana adapaka gi matsapa vok takay? Awaŋ masla aw! Uwaga kà tsakana la uwana apaka matsapa kà makəd gi. Tsakana abəz gi à tsəh kà makəd gi ala, tatak delga uwaga kà masəlay, kà tsakana kà bə tsakana ndzer, ngaha kà uwana mapəhay la ahəŋ, tsakana apəhla tsakana ala kà mawisiga la tetuwa.

Dza kà tsakana adafal à asik à gəl

¹⁴ Məsəl kà mapəhay kà atsa à waŋ kà la slaka Zəzagəla, ama gi kà gi dza deyday gə pəra, gəgə bokuba mayà aŋa tsakana. ¹⁵ Gətsənà uwana gədehəŋ aw, gədehəŋ kà uwana asa à gi aw, hərəzka aŋa uwana asa à gi aw, la uwana gədehəŋ aya. ¹⁶ Baŋa gədehəŋ, kà uwana asa à gi aŋa madəhəŋ aw, uwaga apəhla ala kà mapəhay aŋa Zəzagəla kà delga. ¹⁷ Ama mawisiga uwaga kà gi la uwana gədehəŋ aw. Tsakana uwana la gi la abà la uwana adàh uwaga. ¹⁸ Gəsəl kà delga la ahəŋ la gi la abà aw, à gi dza uwana gi dza asik aw. Kay kà, asa à gi madàh delga nəma, ama gəslala vok aw, kà uwaga. ¹⁹ Tatak delga, uwana asa à gi madəhəŋ kà, gədehəŋ aw, ama tatak mawisiga uwana asa à gi madəhəŋ aw, la uwana gədehəŋ. ²⁰ Baŋa gədehəŋ kà tatak, uwana asa à gi aw kà, uwaga kà gi la uwana gədehəŋ aw, tsakana uwana la gi la abà, la uwana adehəŋ.

²¹ Kiya uwaga à uwana gədehəŋ koksikoksi, baŋa gədhàh delga zlà, gi gəgoday kà, tsakana la uwana atsavok gi à huma. ²² La madzugway gulo la abà kà, mapəhay aŋa Zəzagəla kà akəs à gi gəl ndzer. ²³ Ama la madz à ahəŋ gulo la abà kà, gənəŋəŋ kà tatak anik la ahəŋ à uwana apa guvəl la madzugway delga uwana la gi la abà. Tatak mawisiga uwaga la gi la abà kà, asal mapak gi ala kà mayà aŋha. ²⁴ Yayatsiya, uwa à uwana adəpəl gi ala la madz à ahəŋ mawisiga gulo uwanay la abà, adala gi à mamətsay uwa? ²⁵ Kikay gəgod à Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana masla la uwana adapəl gi ala kà ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu.

Gəgod la madzugway gulo la abà kà, gədehəŋ kà mapəhay aŋa Zəzagəla. Ama dza sləb vok kà, asal kà gənəfay kà tsakana.

Sifa uwana Masasədok Zəzagəla av à azladza

8 Lagwa kà Zəzagəla adədukw seriya à azladza uwana à gel, tahama gay à vok la Yesu Kristu aya aw. ² Kà uwana ndzəda aŋa Masasədok Zəzagəla uwana avà à anu sifa la ahəl aŋa Yesu Kristu, adapəl gi ala la ndzəda aŋa tsakana la abà la mamətsay. ³ Mapəhay aŋa wakità seriya asla mav sifa à azladza aw, kà uwana anu azladza asik məslala vok aŋa madàh uwana asa à mapəhay aw. Ama uwana mapəhay aslala vok aw kà, Zəzagəla kà ahənəŋ ala. Zəzagəla adahəŋ uwaga la masləl Kona aŋha à waŋ à gudəŋ à vok, la sləb vok kiya aŋa aŋami azlaməna tsakana. Masla asa à waŋ aŋa mazəb anu tsakana lakəl ala. Kiya uwaga Zəzagəla adukwà seriya aŋa tsakana aŋa azladza à gəl aŋha. ⁴ Zəzagəla adahə uwaga, kà anu aŋa maslala vok, kà madàh delga uwana mapəhay ayahay kà uwana məkəsa gəl à ahəŋ la tsəh aŋa uwana asa à Masasədok Zəzagəla, awkà uwana asa à sləb vok gami aw. ⁵ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aŋatà kà, tatuway kà à uwaga à tsəh koksikoksi. Ama azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à Masasədok kà, atà bay tatuway kà à uwana à tsəh, asa à Masasədok uwaga bay. ⁶ Baŋa anu mətuw à uwana à tsəh asa à sləb vok gami kà, abiyən mamətsay à gəl, ama baŋa mətuway kà à uwana à tsəh asa à Masasədok kà, mədàbəza sifa la lapiya. ⁷ Azlauwana tatuway kà à uwana à tsəh, asa à vok aŋatà kà azlaməna məzam aŋa Zəzagəla. Atà tanəfa mapəhay aŋa Zəzagəla dikidiki aw. Ndzer kà, taslala vok aŋa makəsay aw. ⁸ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aŋatà kà, taslala vok aŋa mahəd à Zəzagəla à adi aw.

⁹ Ama akul kà kadzadzaraw vok kà la makəs gəl à ahəŋ la tsəh aŋa Masasədok Zəzagəla, kà uwana Masasədok uwaga aga la ahəŋ la ləv aŋkul la tsəh. Dza uwana la Masasədok uwaga aw kà, masla kà dza aŋa Yesu Kristu aw. ¹⁰ Baŋa Yesu Kristu la akul la abà kà, baməraka kamətsaw kà madəgolay tsakana babay kà, bə Masasədok aŋha uwana avà à akul adzadzar akul, kà uwana Zəzagəla adapakakulla dziriga la huma aŋha. ¹¹ Baŋa Masasədok aŋa Zəzagəla uwana awùlla ala Yesu Kristu à uda la mamətsay la akul la abà, la kità bay ndzer kà, Zəzagəla uwaga adəwulla ala akul à uda la mamətsay babay. Adədhə uwaga kà la ndzəda aŋa Masasədok aŋha, uwana la akul la abà.

¹² Azladedə, tsa kiya uwanay kà, goder aga anu lakəl, kà aŋa madzadzar vok, bokuba uwana Masasədok Zəzagəla ayahay, awkà bokuba uwana asa à sləb vok gami aw. ¹³ Baŋa kanəfaw kà tetəvi uwana asa à vok aŋkul kà, kadàmətsaw. Ama baŋa kavəw tetəvi à Masasədok Zəzagəla, kasaw à uda la azlatatak mawisiga uwaga la abà kadahawwaŋ kà, kadàbəzaw sifa.

¹⁴ Azlauwana takəsà gəl à ahəŋ la tsəh aŋa Masasədok Zəzagəla, gesina kà azlabəza aŋa Zəzagəla.

¹⁵ Masasədok uwana Zəzagəla avà à akul kà, apàka-kulla kà azlamayà, ŋgaha avà à akul guba aya aw. Ama apàkakulla kà azlabəza aŋha. Avà à anu gay kà magodəy à Zəzagəla: "Baba, kak tsuŋulo!" ¹⁶ Kiya uwaga Masasədok uwaga abadanumà la ləv la tsəh: Ndzer, anu azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹⁷ Tsa bà uwana anu azlabəza aŋa Zəzagəla adagay kà, mədàbəza azlatatak dzəba aŋha səla aw gə, uwana adafa à anu à ahəŋ. Ama kà Yesu Kristu la uwana mədàbəza azlatatak uwaga, kità mədàbəza mazləbay uwaga, kà uwana məs ŋgərpa anina la slaka gə bay.

Gay lakəl aŋa mazləbay uwana mədàbəzal

¹⁸ Aganay gəgod à akul kà, ŋgərpa uwana məsəy la abanay la vədah la sa uwanay kà, uwaga kà apaka kà bokuba tatak deyday. Tetuwa adətsizilla à mazləbay aŋa Zəzagəla, uwana à huma adavà à anu aw. ¹⁹ Tatak gesina uwana Zəzagəla adahəŋ, takuday la tsetsi dadəŋ à mavakay uwana Zəzagəla adəpəhla à azlabəza aŋha ala la dazuwaya, kà masla aŋa mapəhla mazləbay aŋatà ala. ²⁰ Azlatatak uwana Zəzagəla adahà à atà kà, tagahay kà bokuba azlatatak deyday. Atà la gəl aŋatà kà, tawoyəŋ kiya uwanay aw. Zəzagəla la gəl aŋha la uwana asakətəla à ahəl la tsəh ala, ama atà tafà manəwəŋ aŋatà à azlatatak anik à tsəh gotənaŋ. ²¹ Kà uwana vərđi anik kà, Zəzagəla adətəf azlatatak uwana adahà à atà, ŋgaha tadəgay kiya azlamayà aya aw. Tadəzinla aya aw. Atà babay tadəkor gəl, tadəbəza mazləbay bokuba uwana azlabəza aŋa Zəzagəla tadəbəzal bay suwaŋ. ²² Məsəl kà dagay madzəka tsərah à lakana kà, kəla tatak uwana Zəzagəla adahəŋ kà, tabəs vok bokuba mis uwana huđ bəzi azəŋ ay ŋuwadaw? ²³ Atà kokudə gəl aŋatà pəra tabasay aw, baməraka anu, uwana Zəzagəla avà à anu Masasədok aŋha bokuba tatak matapiŋ aŋa diŋa kà, məbas vok la ləv gami la tsəh bay. Məkuday la iyaw tugwi la adi, kà Zəzagəla aŋa madəpaka anu ala, kà anu azlabəza aŋha, adəsəlla anu à uda la mabas vok gami la abà aŋa tetuwa. ²⁴ Ndzer mədàbəlay lagwa, ama mədənəŋ azlatatak gesina dadəŋ aw, anu la manəwəŋ lakəl aŋha aŋa manəŋəŋ. Ama mok uwana mədənəŋ azlatatak uwaga mənawəŋ la yewdi gami kà, mədənəwəŋ aya aw. Uwa à uwana anaw tatak uwana adanəŋəŋ la yewdi aŋha zlə ma uwa? ²⁵ Hadəy gə, mənaw tatak uwana mədənəŋəŋ dadəŋ aw. Kità məkuday la tsetsi dadəŋ kiya uwanay. ²⁶ Kiya uwaga bay Masasədok Zəzagəla atsà à waŋ kà mazlak anu, anu uwana anu azlagubgub la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, kà uwana məsəl madəv kudə, bokuba uwana naka akəs vok aw. Masasədok la gəl aŋha abəd à huma kà aŋami, adəv kudə à Zəzagəla la makəs aŋuf la adi ala. Daduwa à

gay madəv kudə la gay. ²⁷ La paraka kà, Zəzagəla asəl uwana la tsəh ləv aŋa azladza, ŋgaha babay asəl uwana Masasədok aŋha adzugway, kà uwana Masasədok abəd à huma kà aŋa azladza aŋha, adəv kudə à Zəzagəla bokuba uwana akəsəl à gəl.

²⁸ Azladza uwana tawoya Zəzagəla kà, azlauwana masla azala atà kà atà madəhalla tatak uwana ahədəl à adi, məsəl kà dəwdəw tatak uwana abəza atà, kà Zəzagəla adəh tatak uwaga à ahəŋ, kà makəd gəl à ahəŋ aŋha aŋa magay delga. ²⁹ Azlauwana Zəzagəla adatsatsamani atà dagay uwarə kà, adabək atà, afà atà awtəy kà magay bokuba azlabəza aŋha, kà bəzi gay ləv aŋha aŋa magay malkwoy la tataka aŋa azlabəza dəŋ la abà. ³⁰ Abək atà, afà atà à awtəy pəra aw, azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha. Babay kà, atà aŋa magay azladza aŋha. Azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha, ŋgaha avà à atà mazləbay aya.

Zəzagəla kà, awoya anu

³¹ Tsa aŋa kiya uwanay ma, mana à uwana atəm kà anu à ahəŋ aŋa mapəhay ma? Tsa Zəzagəla kà awùl kà à anu ma, uwa à uwana adəvədzah anu gəl aya uwi? ³² Zəzagəla kà akweslə bəzi aŋha aw, asləl à waŋ kà masla aŋa mamətsay kà, kà aŋami gesina. Tsa Zəzagəla avà à anu Kona aŋha ma, sakoraka azlatatak anik la uwana avà à anu aw takay? ³³ Uwa à uwana aslala vok kà mat kaf à azladza uwana à gəl, Zəzagəla adatsatsamani atà uwa? Kà uwana Zəzagəla adapaka atà ala kà azladza dziriga la huma aŋha. ³⁴ Uwa à uwana aslala vok aŋa madukw à atə seriya à gəl uwa? Yesu Kristu la gəl aŋha aməts kà aŋami, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, adzaŋə madzay la ahəl kaf aŋha lakəl, ŋgaha masla la uwana abədə à humù gami, la huma Zəzagəla. ³⁵ Uwa à uwana adəvah anu ala la Yesu Kristu kà masla aŋa mawoy anu aya aw uwa? Matərabay à uwana adəvah anu ala ay, awma mabas vok ay? Awma azlauwana tasa à anu zladə la uwana adəvah anu ala ay? Awma may la uwana adətugw anu ala ay? Awma kudə ay? Baməraka anu la zlamtsa la abà, amiyaka katsakar, awma mamətsay la uwana adəvahanula la Yesu Kristu ay? Awaŋ, tatak la ahəŋ, à uwana adəd gay à masal aŋha ahəŋ, kà aŋa makweska anu aw. ³⁶ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà kà:

'Kà uwana anu azlaaŋak à kak Zəzagəla, à uwana anu la zlamtsa aŋa mamətsay la abà, kà uwana azladza tayəh makad anu koksikoksi. Anu kà mədagay la yewdi aŋa azladza kà kalkal la azlatuwaŋ, uwana tadala atə makad atə.' †

³⁷ Ama mədaf asik à azlamatərabay uwaga à gəl gesina, mədəduw atà la ndzədə aŋa dza uwana awoya

anu. ³⁸ Ndzer, gəsəl kà tatak la ahəŋ à uwana avàhanu-la la masla, kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Amiyaka baŋa məmətsay, amiyaka anu la adi taslala vok aŋa madəf à anu gay à ahəŋ aw. Azlamalika la azlatatak uwana takor ndzəda la zagəla gesina bay kà, taslala vok, kà madəh tatak kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Azlatatak uwana abəza anu lagonay, la azlatatak uwana adəbəza anu la huma la gay bay kà, taslala vok madəf à anu gay à ahəŋ aw. ³⁹ Azlauwana, la ləv zagəla la abà, ŋgaha azlauwana la tsəh iyaw bay kà, taslala vok aŋa madəh tatak aw. Dəwdəw tatak uwana Zəzagəla adahəŋ taslala vok aŋa mawoy anu aw. Mawoy dza uwaga kà apəhanula kà la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu.

Zəzagəla la azla Yahudiya

9 Uwanay gəpəhay lagwa kà dziriga, kà uwana gi aŋa Kristu, gədàh fida aw. Masasədok tsikasla la madzugway gulo taza sayda aŋa uwaga babay. ² Gi la mazaw la gəl gə kaykay la ləv gulo la tsəh, ŋgaha la mazay məŋga ³ kà tsəhay gulo Isərayel, uwana gəwoy-aŋ. Agayŋa Zəzagəla akəd à atà gi à uda la tataka kà aŋatà ŋuləm, la mavahanula la Kristu, kà uwana azladede gulo. ⁴ Atà mayyi à tsəh ala aŋa Isərayel. Zəzagəla atsatsəmàni atà, kà atà aŋa magay azlabəza aŋha, apəhatàla mazləbay aŋha, ŋgaha akəs vok slawda la atà, avà à atà mapəhay. ŋgaha apəhatàla tetəvi kà masləkawla masla, ŋgaha apəh à atà azlagay, uwana avà à vok aŋatà abà, asal kà madəhəŋ bay. ⁵ Atà mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham la azlabəza aŋha, Isak la Yakuba uwana tadzà à ahəŋ uwarà. Yesu Kristu la sləb vok aŋha la abà kà mayyi à tsəh ala aŋatà bay. Kristu uwanay kà Zəzagəla agəŋ lakəl aŋa tatak gesina məzləba masla koksikoksi. Amen.

⁶ Məzugw kà uwana Zəzagəla apəh à azlatsəhay aŋha à ahəŋ, adahəŋ kiya uwatà məgod aw. Ama kəla kà, azla Isərayel gesina la uwana taga tsəhay aŋha aw, say aŋa gay gə pəra. ⁷ Mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham kà dəŋ, ama atà tagə azlabəza gay ləv aŋha gesina aw. Zəzagəla apəh à Abəraham à vok à abà dagay uwarà: 'Fofulo aŋak dziriga kà, adàsa à uda kà la mayyi à tsəh ala aŋa Isak la abà.' †

⁸ Uwaga asal magoday kà, azlabəza aŋa Abəraham gesina kà, atà tagə azlabəza aŋa Zəzagəla aw. Zəzagəla agòd kà, azlabəza aŋha dziriga kà, say azlauwana pəra tayyà à vok la uwana la afik, apəh à ahəŋ.

⁹ Uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà:

'Baŋa mavakay uwana gəpəh à ahəŋ adəslay kà, gədəwul à awtəy, ŋgaha la mok uwatà la uwana Sara adəyya bəzi zilga', †† agòd.

¹⁰ ŋgaha kà uwaga pəra aw, ama mənəraz lakəl aŋa vəgal, uwana Rebeka ayyà bay. Baba aŋatà kà la baba gami madzidziga Isak. ¹¹ Mok uwana aləg mayyàh atà kà Zəzagəla agòdàl:

'Madəvla à ahəŋ adəduw uwana adatsa vok à ahəŋ.' Mok uwana apəh kiya uwanay kà, tadəh tatak delga bamərika tatak mawisiga dadəŋ aw, Rebeka bay adəyyah atà aw. ¹² Zəzagəla adahəŋ kiya uwanay kà, kà uwana zagəla aŋha kà madəh uwana asal. Akəsàni dza aŋha la tataka azladza anik la abà, kà huma à gay sləray delga aŋha uwana adahəŋ aw. ¹³ Uwaga apakà vok bokuba uwana tatsətsèr à wakità à abà, Zəzagəla agòd:

'Gi Zəzagəla, la uwana gəkəsàni Yakuba, ŋgaha gi la uwana gəkweska Esaw bay.' ††

¹⁴ Baŋa kiya uwanay ma, mana mədəgodəy zlà ma? Kità ma Zəzagəla kà adədehəŋ kà la tetəvi aŋha aw məgod ay? Tetuwa kiya uwaga aw. ¹⁵ Hadəy dagay uwarà agòd à Musa:

'Gədədah delga à dza, uwana asa à gi madəhalla ala delga, vok mahamay adəkəsa à gi kà aŋa dza uwanay vok adəhama gi kà masla.' ††

¹⁶ Kiya uwaga, baŋa Zəzagəla akəsàni dza kà, bə akəsàni pəra, kà uwana asal madəhalla ala delga. Awkà kà, à huma à gay dza la mawad vok à uda aŋha, ŋgaha sləray aŋha pəra aw. ¹⁷ Kità mədzenəy la wakità Zəzagəla la abà babay kà, Zəzagəla agòd à Faruna:

'Gəfà ka à sufəl à abà kà deyday aw, ama kà gi aŋa mapəhla ndzəda gulo ala la kak la abà, ŋgaha kà sləm gulo aŋa matsinla la gudəŋ la vok gesina.' †††

¹⁸ ŋgaha Zəzagəla adəh delga à dza uwana asal, ŋgaha adzadzəŋ gəl ala la dza uwana asal babay.

Mapak ləv la vok mahamay aŋa Zəzagəla

¹⁹ Zlahaw tagod à gi: 'Baŋa Zəzagəla akəsəŋ azladza kiya uwanay ma, kà mana ma masla apakətàla kà azlamawisiga aya mi? Uwa la uwana atsizliya à mawoyəŋ aŋha à huma uwi? Say azladza tadehəŋ kà uwana afà à ahəŋ la gəl aŋha pəra.' ²⁰ Kayyà, zil! 'Gi uwa', kagod, kà mabay vok gay la Zəzagəla uwa? Tak ma abisl maŋalay gə, agod à dza uwana aŋal kà, 'Kà mana kaŋal gi kiya uwanay mi ay?', agoday takay? ²¹ Masla maŋal masik kà, aga la ndzəda lakəl aŋa abisl aŋha aw takay? La abisl tekula aslala vok maŋaləh masik səla, aŋal anik uwana asa à ləv aŋha kaykay, ŋgaha anik bay aŋalay bokuba azlamasik anik anik gesina.

²² Iyay, agayŋa Zəzagəla asal magay bokuba masla maŋal masik uwaga ma abəz kakay? Asal kà azladza tasəlay kà masla la mapak ləv gə lakəl aŋa azlaməna tsakana, ŋgaha masla la maslay. Kità abasətəŋ bamərika tadəhəhla ləv à Zəzagəla à huđ, kay, kà atà

† 9.7 1Musa 21.12 †† 9.9 1Musa 18.10

‡ 9.12 1Musa 25.23 †† 9.13 Malaki 1.2-3 †† 9.15 2Musa 33.19 ††† 9.17 2Musa 9.16

kà azlayla à atà à mamətsay. ²³ Adahənj kiya uwanay kà, kà azladza aŋa masəlay, kà masla la mazləbay mənğa, ŋgaha kà masla aŋa mahəl atà à mazləbay uwaga à abà suwaŋ, atà uwana asal madaha à atà delga. Masla adaha à atà à ahənj dagay uwarà, kà atà aŋa mad à mazləbay aŋha à abà. ²⁴ Gesina gami kà Zəzagəla adazalla anu adagay kà mad à mazləbay aŋha à abà. Akəsàni kà azla Yahudiya à uda pəra aw, ama azalà azlatsəhay gesina. ²⁵ Uwaga bokuba uwana masla agòd la wakità aŋa Hosəya la abà kà:

'Azladza uwaga tagà azladza gulo aw uwarà, lagwa akul azladza gulo gədàgòd à atà. Azlauwanay gəwoyà atà uwarà aw kà, tadəgay azlabəza gay ləv gulo adagay.

²⁶ La slaka uwana la abà: 'Akul, azlatsəhay gulo aw', tagòd à atà kà, zwek la huma la gay tadəzala atà ala 'Azlabəza aŋa Zəzagəla uwana la sifa.' †

²⁷ Yesayya apəh la paraka lakəl aŋa azla Isərayel kà:

'Baməraka tsəhay Isərayel aŋuvaw kiya wuyyaŋ, uwana la mukwà la tsəh kà, sələw kà, azlauwana Zəzagəla adəbəl atà kà, atà dənj aw.

²⁸ Sufəl Zəzagəla kà anəl gəl à ahənj, kà mas à waŋ à gudənj à vok, kà madəh uwana apəh gesina, aw.' ††

²⁹ Kiya uwanay Yesayya uwanay adapəhay uwarà:

'Baŋa Sufəl Zəzagəla uwana akor tatak gesina kà, asakà azlauwana tsəhay gami anik la uda aw kà, mədəməts à gay bokuba azladza la gudənj Sodom la Gomor!' ‡

Yesu kà akur uwana atsala matekwid à azla Isərayel

³⁰ Mana məgoday lagwa ma? Azladza uwana azla Yahudiya aw kà, tayəh tetəvi kà magay dziriga la huma Zəzagəla aw, ama lagonay kà tagahay dziriga la huma aŋha, kà uwana tadiŋ gəl à masla à vok. ³¹ Kà aŋa azla Yahudiya kà tayəh madək vok à mapəhay à afik kà atà magay dziriga la huma aŋha la uwatà, ama taslala vok kà makədal gəl à ahənj aw. ³² Kay, kà mana takədal gəl à ahənj aw ma? Kà uwana tadzugw kà 'Mədəgay dziriga la madəhənj gami', tagòd. Ŋgaha tadiŋ gəl à Zəzagəla à vok aw. Kità kà, akur uwatà atsala atà matekwid.

³³ Bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Nərəzəw, gətsəb akur matsəhla matekwid à azladza à ahənj la Siyon. Dzegla uwaga la uwana adədukw à azladza à ahənj. Ama azladza uwana tadiŋ gəl à dzegla uwaga à vok kà, adəvavar atà aw.' ††

10 Azladedə, asa à gi kà azlatsəhay gulo azla Yahudiya tabəlay gesina, gəsak à madəv kudu à Zəzagəla kà atà aw. ² Kà aŋatà kà gi la uwana gəza sayda lakəl aŋatà. Asa à atà ndzer mav vok aŋatà à Zəzagəla, ama tetəvi uwana tavəlla vok aŋatà kà masla aw. ³ Atà, tatsənà godega aŋa tetəvi uwana Zəzagəla apəkla

azladza dziriga ala la huma aŋha aw, tanəfà kà tetəvi aŋatà anik. Kità kà tavəlla à Zəzagəla à ahənj lakəl à adi, kà uwana takəs tetəvi uwana Zəzagəla asal mapakla azladza ala kà azladza dziriga la huma aŋha aw. ⁴ Uwana gəpəhay kiya uwanay kà, à mok uwana Yesu, uwana mafal dzakwa à gəl gə, asà à waŋ kà, anatsà ndzəda aŋa mapəhay ala. Uwana adahənj kiya uwanay kà, kà azladza uwana tadiŋ gəl à masla à vok kà, kà atà la uwana Zəzagəla apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha.

Zəzagəla abəl azlauwana tadiŋ gəl à Yesu à vok gesina

⁵ Musa atsetsèr lakəl aŋa manəf mapəhay dagay uwarà. Kakay mədəgay dziriga la manəf uwaga mi? Agòd:

'Dza uwana anəfa mapəhay uwaga gesina adəbəz sifa kà uwaga. Kəla kà, say baŋa dza anəfa uwaga la deŋdanj' ††

agòd. ⁶ Ama tetəvi aŋa mapakla dziriga la huma Zəzagəla, la madiŋal gəl à vok kà, gərgər. Tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà lakəl aŋa tetəvi uwaga kà:

'Kadzugw la ləv aŋak la tsəh, 'Uwa à uwana adəda à zagəla à uwi?', kagòd aw.' (Bokuba magoday: Uwa à uwana adəda mazalla Kristu uwana à ahənj, mafal dzakwa à gəl uwi?)

⁷ 'Kadzugw babay la ləv aŋak la tsəh, 'Uwa à uwana adəda à mezewi uwa', (Bokuba magoday: kà mazalla Kristu à uda la tataka azlamazimnekid la abà), kagòd babay aw.

⁸ Mana wakità Zəzagəla agòd ma?

'Nekwa la kak à gay uwaga, la paŋaw aŋak la awtəy, ŋgaha la ləv aŋak la tsəh!' †††

Gay uwaga kà, gay uwana məziŋ à azladza la magoday: "Diŋəw gəl à Zəzagəla à vok", məgòd à atà.

⁹ Baŋa dza apəhay la dazuwaya: "Yesu kà, dza uwana Zəzagəla afal dzakwa à gəl", agoday, ŋgaha adiŋal gəl à vok kà, Zəzagəla awəlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay, Zəzagəla adəbələnj. ¹⁰ Baŋa mədiŋ gəl à Yesu à vok la ləv gami, ŋgaha məziŋ la paŋaw gami kà masla kà Sufəl, Zəzagəla adəpaka anu ala azladza dziriga la huma aŋha, ŋgaha adəbəl anu. ¹¹ Haday, kiya uwaga tatsətsèr à wakità à abà:

'Uwabeyuwi uwana adiŋ gəl à masla à vok kà, adəts gay à ahənj aw.' †††

¹² Adəgay zil Yahudiya adəgay tsəhay anik, Sufəl uwaga kà, masla Sufəl aŋa azladza gesina. Apis gay à azladza uwana à vok, tadəval kudu gesina. ¹³ Uwaga bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwabeyuwi uwana adəv kudu à Sufəl Zəzagəla, adəbəlay.' §

† 9.26 Hosəya 1.10; 2.23 †† 9.28 Yesayya 10.22-23 ‡ 9.29 Yesayya 1.9 †† 9.33 Yesayya 28.16

‡† 10.5 3Musa 18.5 ††† 10.8 5Musa 30.12-14 ††† 10.11 Yesayya 28.16 § 10.13 Yoyel 2.32

¹⁴ Kay, gay kà aganay zlakoda: Kakay mädəval kuda, kokuda madiḡ gəl à masla à vok ma? Ngaha kakay madiḡ gəl à masla à vok, kokuda matsən gay lakəl aḡha ma? Ngaha aya kakay mädətsənəḡ, à baḡa masla mapəh à anu gay uwaga la ahəḡ aw ma? ¹⁵ Ngaha à baḡa azlaməna gay Zəzagəla tasləl à atà azladza aw, la tetəvi ma uwala azladza taday aḡa mapəhatàla gay la? Uwaga kalkal bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Nərəzàw, marabay aḡa azladza uwana tarab lakəl aḡa azladza, uwana tasà à waḡ aḡa maz à atà gay marabəḡ tsi.'

¹⁶ Ama la tataka azlaməna matsəb sləm à gay uwanay kà, dza dəḡ à uwana takəs gay uwaga aw. Masla mapəhal gay ahəl Yesayya agòd kà:

'Sufəl, uwa à uwana adiḡ gəl à mapəhay gami à vok uwa? Dza dəḡ aw!' †

agòd. ¹⁷ Kità, səlāw kà, dza atsən gay marabəḡ dadəḡ la uwana adiḡal gəl à vok. Ama kà dza aḡa matsən gay marabəḡ kà, say dza anik apəhal lakəl aḡa Yesu Kristu dadəḡ. ¹⁸ Aganay manavay gulo: La dziriga kà, azla Yahudiya kà, tatsənà gay uwaga aw takay? Ndzer, tatsənàḡ! La wakità Zəzagəla la abà tatsətsèr, tagòd kà:

'Azladza tadàh kà mapəh gay Zəzagəla la gudəḡ la vok gesina, mapəhay aḡatà atsən ala gesina, tsərəh à makəd gəl à ahəḡ gudəḡ à vok!'

¹⁹ Bə gotənaḡ gənavà akul manavay anik aya: La dziriga ma, azla Yahudiya tatsənà gay uwatà aw takay? Tatsənàḡ, ama asa à atà matsəbal sləm aw pəra. Teraḡa dəḡ Musa apəh à atà:

'Zəzagəla agòd: 'Gədàpaka akul ala kà azlamanḡor lakəl aḡa tsəhay uwana madziyikw atà gə. Gədàpaka akul ala ləv gə lakəl aḡa tsəhay uwana tasəl gəl aw', agòd.' ††

²⁰ Ngaha la lig aḡa uwaga la ahəḡ, guba akəs Yesayya kà mapəhay aw. Kiya uwana mapəhay aḡa Zəzagəla, uwana apəh, Yesayya agòd:

'Aganay azladza uwana tayàh gi aw kà, tanəḡ gi ngaha gədàpəhatàla vok à azladza uwana tadəv gi kuda aw.'

²¹ Ama kà aḡa azla Isərayel kà Zəzagəla apəh la paḡaw aḡa Yesayya kà:

'Lis gəvak à mafatakàh à atà gəl kà mazala atà kà, ama tasa à waḡ aw. Takəs gay gulo aw, takwes gi à gəl.' ‡

Vok mahamay aḡa Zəzagəla lakəl aḡa azla Isərayel

11 Kità kà, gənavə manavay anik aya: Tsa kiya uwanay ma, Zəzagəla aməl azla Isərayel ala ay? Awaḡ, aməl atà ala aw. Gi la aslasl gəl gulo bay kà, gi zil Isərayel. Gəsà à uda la tsəhay aḡa Benyamin uwana

mayyi à tsəh ala aḡa Abəraham. ² Zəzagəla aməl azladza aḡha uwana ala, atsətsəmàni atà dagay madzəka aw. Kasəlaw kà tatsətsèr kiya uwaga à wakità Zəzagəla à abà lakəl aḡa Eliya aw ay? Apuwà gudzi à azla Isərayel à gəl, la huma Zəzagəla agòd:

³ 'Sufəl, azladza uwana takədàh azlaməna mapəh à atà gay ahəl aḡak, tabazllàh azlaslaka makəd tatak à ahəḡ. Say gi kokuda gəl gulo pəra à uwana gətəm à ahəḡ aḡa manəf ka, ngaha asa à atà makəd gi bay.' ††

⁴ Mana Zəzagəla awùlla ala ma? Agòdal:

'Kak kokuda gəl aḡak pəra aw. Gəbək à ahəḡ azladza dəbow mädəf, uwana atà kà takədèd à Bal à ahəḡ aw.' Zəzagəla agòdal. ⁵ Lagwa kà, kasəlaw gay uwanay təga aw ay? Kà aḡami kà kiya uwanay babay zlà, atəm à ahəḡ azladza uwana Zəzagəla atsətsəmàni atà la vok mahamay aḡha. ⁶ Baḡa Zəzagəla atsətsəmàni atà kà, kà sləray aḡatà uwana tadəhəḡ aw. Tsa baḡa kità aw kà, vok mahamay aḡha kà, adagay kà vok mahamay aya aw.

⁷ Uwaga asal magoday kà, azla Isərayel tabəza uwana tayàh aw, say azlauwana Zəzagəla atsətsəmàni atà la uwana tabəzal. Ama azlauwana tatəm à ahəḡ kà tadzadzəḡhàhà gəl aḡatà ala. ⁸ Uwaga kà bokuba uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Zəzagəla apakà atà ala dadəgzləka bokuba azlamadagazlam, atsəkàh à atà à yewdi à ama, anakàh atà à sləm à ama tsərəh à lakana kà: 'Təh sləm', agòd à atà aw.'

⁹ David agòd babay kà:

'Mazuw tatak may aḡatà kà adàpaka atà maləkaw à ahəḡ, adətsahla à atà matekwid, ngaha adədukw atà à ahəḡ. Kità à uwana Zəzagəla adàv à atà ngərpa.

¹⁰ Zəzagəla atsəkàh à atà à yewdi à ama, kà atà aḡa manəḡla ala aya aw, kà atà aḡa madz à ahəḡ la ngərpa la abà koksikoksi, kà makalàh atà à vədah,' †† David agòd.

¹¹ Tsa kiya uwanay kà, gənavə akul manavay anik aya. Mok uwana matekwid atsàla à azla Yahudiya ma, tatəd à ahəḡ aḡa tetuwa takay? Awaḡ, aḡa tetuwa aw. Ama kà uwana matekwid atsàla atà la uwana azlat-səhay anik tabəzà gəl aḡatà, tabəl. Zəzagəla adəhəḡ kiya uwanay kà, kà azla Yahudiya aḡa makəd ala yewdi à tsəh. ¹² Mok uwana matekwid atsàla azla Yahudiya kà, azladza gudəḡ à vok gesina, tabəzà mabəlay kà madəgolay uwaga. Mok uwana azla Yahudiya tatəd à ahəḡ la tetəvi aḡa Zəzagəla la tsəh, Zəzagəla avà mabəlay à azlatsəhay anik. Kay, baḡa Zəzagəla adədah dzəba aḡha səla aw à azladza anik la kaslā uwatà, adədahatanḡ ma dādūwa à gay uwaga aw takay, la mok uwana azla Yahudiya tadəwul à waḡ à tetəvi aḡha à tsəh?

† 10.16 Yesayya 52.7; 53.1 †† 10.19 5Musa 32.21; Mahabay 19.4
‡ 10.21 Yesayya 65.1-2

†† 11.3 1 Sufəl 19.10,14,18 †† 11.10 5Musa 29.4; Mahabay 69.22-23

Kakay Zəzagəla abəl azlatsəhay anik ma?

¹³ Lagonay kà, gəpəhay kà akul, uwana akul azla Yahudiya aw. Gi kà, gi masləlay anja Zəzagəla uwana asləl gi à slaka ankul, uwana akul azla masla Yahudiya aw. Kà uwaga à uwana, gədèd gay ləv kà sləray uwana avà à gi. ¹⁴ Kità, asa à gi kà tsəhay gulo, azla Yahudiya, tanəj gi, kà azlaanik la tataka anjatà anja makəf atà à adi, kà atà anja mas à wanj, kà Zəzagəla mabəl atà la sləray gulo. ¹⁵ Haday, mok uwana Zəzagəla aməl azla Yahudiya ala, asəl vok à azladza gudəj à vok. Ama mok uwana Zəzagəla adəwulla atà à tsəh aya, ma adə-gay ma, kakay ma? Uwaga kà adəgay kà dzəba anja səla aw, adəvə sifa à azladza mamatsay gə.

¹⁶ Mats kaf matera, uwana dza atsəkay à fəta à awtəy tsikasla kà anja Zəzagəla, ngaha kaf gesina kà tsikasla bay. Baŋa godega ahəf anja Zəzagəla azlasləm gə bay kà, azlaanja. ¹⁷ Ahəf delga la abatà takədəval sləm anik la vok ala, ngaha tahəd kà makədəvani tsəhay anja ahəf uwatà la fəta kà mabədlə à slaka uwana à abà, takədəvalla vok ala. Uwaga kà apəhay kà à kak, uwana kak zil Yahudiya aw. Kà uwana tatak delga uwana azla Yahudiya tabəzəl kà, lagonay kà, kak babay kabəzal bokuba azlasləm ahəf uwana tabəzal ndzəda kà madegolay iyə gə. ¹⁸ Kà uwaga zlə kà, kapəsew azlasləm ahəf uwana takadaval à vok ala aw. Kà mana kats zlapay ma? Kak kà, sləm ahəf pəra, ndzəda anja sləm ahəf kà atsa à uda kà la iyə gə la abə pəra, awkə sləm ahəf avə ndzəda à iyə gə aw.

¹⁹ Zlahaw, dza la tataka ankul la abə agod: "Zəzagəla adakadaval azlasləm ahəf anik la vok ala, ngaha kà mabədlə gi à abə la abatà", agoday. ²⁰ Haday, uwaga kà kità, Zəzagəla akədəvalla vok ala, kà uwana tadinj gəl à masla à vok aw. Ama kà anjak kà, avà à ka slaka, kà uwana kadinj gəl à masla à vok, kità kà. Kazigəna gəl aw, hōy yewdi anja Zəzagəla! ²¹ Kà uwana baŋa Zəzagəla asək azlasləm ahəf dziriga gə, uwana asəlla à uda la vok aw, adəsak à kak babay, à kak aw. ²² Kay, fəl sləm lela, Zəzagəla kà delga, ngaha dzaŋdzan babay. Masla kà dzaŋdzan lakəl anja azladza, uwana tatəf à ahəj la tetəvi anja la tsəh, ama kà anjak kà, adahə à ka delga à kak uwana kada à huma à gay la madəh uwana ahədəl à adi, tsa baŋa kità aw, adənats ka à ahəj babay. ²³ Ama azla Yahudiya kà, baŋa tadza à ahəj la dzaŋdzan anjatà la abə aw, Zəzagəla adətsəv atà à gəl mən anjatà à gay, kà uwana masla la maslay kà matsəv atà à gəl mən anjatà à gay aya. ²⁴ Kak uwana kak zil Yahudiya aw kà, kak bokuba kak sləm ahəf fəta manatsin à wanj gə, uwana tatsəv à ahəf delga à gay la mtəga. Baŋa Zəzagəla adəhəj kiya uwaga ma, kadzugw kà zlazlada kà anja anja mawulla azla Yahudiya à gəl mən anjatà, uwana à gay uwarə takay? Atà uwana azlasləm ahəf dziriga gə?

Mawul ləv anja Isərayel

²⁵ Azladedə, asa à gi kà kasəlaw nasiri dziriga uwana Zəzagəla afətəlla à ama ala, kà akul anja magay azla-zlapay aw. Gəgòd kà, azlaanik la tataka azla Isərayel la abə kà, asə à atə madiŋ gəl à Zəzagəla à vok aw bə la dziriga. Say baŋa azlatsəhay dza anik, uwana azla Yahudiya aw, uwana Zəzagəla atsatsəmənì atə, tadinj gəl à Zəzagəla à vok dən, ngaha la lig la ahəj azla Isərayel tadədiŋal gəl à vok. ²⁶ Ngaha Zəzagəla adəbəl Isərayel. Bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abə:

'Masla mabəl azladza kà, adəsa à uda kà la Siyon. Adəzəb tsakana à mayyi à tsəh ala anja Yakuba lakəl ala.

²⁷ Uwanay la uwana makəs vok slawda gulo la atə, à mok uwana gədəzəb atə tsakana lakəl ala,' † Zəzagəla agòd. ²⁸ Kiya uwaga kà, azla Yahudiya, kà takweskə gay marabəj, gay gə la uwaga à uwana, tapakə azlaməna məzam anja Zəzagəla. Uwaga apakə vok kà, kà akul uwana akul azla Yahudiya aw, anja mabəz gəl la abə. Ama kà anjatə babay kà, Zəzagəla atsatsəmənì atə, ngaha awoyà atə, kà uwana apəh à azlababa anjatə madzidziga à vok à abə dagay uwarə. ²⁹ Zəzagəla kà, baŋa adazalla ka kà, bə adazalla ka. Ngaha baŋa adavə à ka kà bə adavə, abədlə vok aw. ³⁰ Akul uwana azla Yahudiya aw kà, kakwesəwkə paŋaw anja Zəzagəla dagay uwarə. Ama lagonay kà azla Yahudiya takweskə Zəzagəla, gay gə la uwaga kabəzəw vok mahamay anja. ³¹ Ama azla Yahudiya kà, kiya uwaga babay, lagonay kà takweskə Zəzagəla, ngaha kabəzəw à gəl la slaka anjatə la abə. Ama uwaga apakə vok kà, kà atə mabəz vok mahamay babay. ³² Zəzagəla asəkla à ahəl à azladza la tsəh ala gesina, kà atə anja makweska masla, adahəj kiya uwaga kà, kà vok anja mahamal kà atə gesina.

Zəzagəla kà mənja, məzləba

³³ Kay ndzer, dzəba anja səla aw anja Zəzagəla kà mənja, matsihila anja kà zəjzəj, aduwa azlatatak gesina, asəl tatak gesina bay. Madzugway anja kà dza abəz kà aw. Zlazlada kà dza matsən madehəj anja.

³⁴ Uwaga bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abə:

'Uwa asəl, uwana Sufəl Zəzagəla adzugway uwi, "Dahə uwanay!", ma uwa à uwana agodal uwi? Dza la ahəj aw.

³⁵ Uwa adəvəl tatak à adi uwi, kà masla anja magay la goder anja la vok uwi? 'Dza la ahəj aw', tagòd.' ††

³⁶ Haday ndzer kà, dza la ahəj aw, kà uwana masla la uwana adahə tatak gesina. Tatak uwaga gesina tadza

† 11.27 Yesayya 59.20; Yeremiya 31.33-34 †† 11.35 Yesayya 40.13; 55.8; Job 41.11

à ahəŋ la sifa kà, kà masla, masla la uwana Sufəl lakəl aŋatà. Məzləbà masla aŋa koksikoksi. Amen!

Maday delga aŋa masla sləray aŋa Zəzagəla

(1 Korintiya 12.1-11; 14.1-25)

12 Azladedə, tsa aŋa kiya uwanay vok adahama à Zəzagəla kà aŋami zlà kà, gədəv à akul kuda: Vəwwal vok aŋkul la deŋdaŋ. Vəw vok aŋkul à masla, bokuba tatak uwana takəd à Zəzagəla la ləv tekula, baməraka akul la sifa babay. Gəw azlaaŋha kà makəsəl à gəl. Uwaga la uwana tetəvi dziriga kà masləkawla Zəzagəla. ² Kanəfaw madz à ahəŋ aŋa azladza gudəŋ à vok aw. Ama la uwaga kà, vəw tetəvi à Zəzagəla, avà à akul azlamadzugway mawga kà masla aŋa mabədlə akul. Kiya uwaga kà, kadəsəlaw tatak uwana asa à Zəzagəla, uwana delga, uwana ahədəl à adi, ŋgaha akəsə à vok la tetəvi aŋha la ama bay. ³ Ndzəda aŋa Zəzagəla, uwana avà à gi kà mapəhakulla kà à aganay; gəgəf à kəla uwabeyuwi aŋkul kà kazigənaŋ gəl aw, ama sələw madz à ahəŋ aŋkul. Nərəzəw kà mavəy uwana Zəzagəla avà à akul aŋa masəl slaka uwana akul la abà. ⁴ Vok aŋa dza kà tekula pəra gesina, ama vok uwaga kà la azlamanabay anik anik, ŋgaha kəla manabay kà la sləray aŋha. ⁵ La anu babay kà kità. Anu dəŋ, ama kiya anu la sləb vok tekula, kà uwana mədahama gay à vok la Kristu. Anu gesina kà mədanab vok à gay bokuba manabay aŋa vok. ⁶ Zəzagəla avàhà à anu mavəy aŋa sləray aŋha kà la aŋha, la aŋha. Kiya uwana asal mav à anu uwabeyuwi adahà sləray la mavəy uwana Zəzagəla avà. Kasəl kà, baŋa Zəzagəla avà à ka mavəy aŋa mapəh gay aŋha kà: Zəŋ, bokuba kasəl, kà uwana Zəzagəla avà à ka maslay. ⁷ Baŋa Zəzagəla avà à ka maslay aŋa madàh sləray à azladza: Zlək à atà. Baŋa Zəzagəla avà à ka mavəy aŋa mataplə à azladza, kiya uwaga tàpatàla, la tetəvi aŋha. ⁸ Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà madzərədəh azladza ala, dzərədəhatàla. Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà mavəh tatak à azladza, vəh la ləv tekula. Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà manəŋla azladza, nəŋla atà la tetəvi aŋha. Baŋa Zəzagəla avà à ka à mavəy kà madàhla delga à azladza, dahà uwaga la marabay.

⁹ Kawoyaw dza la gay gə pəra aw, wəyàw dza la ləv tekula, hòyàw à mawisiga à ahəl. Nəfàw kà uwana delga. ¹⁰ Wəyàw vok akul azlaməna manəfay, kà uwana akul azlaməna huđ gəy tekula, sləkəwəw azladedə aŋkul dađuwa à gay gəl aŋkul. ¹¹ Vəw vok à sləray la ləv aŋkul gesina, kagaw azlaməna mas aw, zləkəw Sufəl Zəzagəla la ləv aŋkul gesina. ¹² Fəw yewdi kà à uwana à gay Zəzagəla aŋəh à akul à ahəŋ. Kità kà, rabəw koksikoksi. Basəw ŋgərpa uwana kasaw. Dəvəw kuda à Zəzagəla kokuda masakal. ¹³ Baŋa azlaməna madiŋal gəl à vok anik la kuda la abà kà, kàləw tatak uwana tanəkuda aŋha. Kəsəw azlaməlok dza uwana tatsa à mtəga aŋkul la ahəl səla.

¹⁴ Dəvəw kuda à Zəzagəla kà azladza uwana tatərab akul, katsafaw la atà aw. ¹⁵ Rabəw la slaka gə la azladza uwana tarabay. Tawəw la slaka gə la azladza uwana tataway babay. ¹⁶ Tsənəw vok gay la azlaməna magay aŋkul, kazigənaŋ gəl aw, baməraka sləray uwali dahəŋ bəziga aŋa sləray la ahəŋ aw. Kadzugwaw aw 'Anu azlaməna matsihilaga', kagəfaw aw.

¹⁷ Baŋa dza adahakulla mawisiga à vok kà, kawu-lawwalla mawisiga à adi aw. Dahəw haŋkəli kà madəhəŋ, kà uwana ahəd la slaka azladza gesina. ¹⁸ Wədəw vok à uda la uwana la abà kaslaw gesina, kà akul aŋa madz à ahəŋ la ləpiya la abà, la kəla uwabeyuwi à baŋa akəsə à vok. ¹⁹ Akul azlaməna gay ləv gulo kawu-lawla mawisiga à azladza à adi aw, ama səkəwla kà la Zəzagəla la ahəl, à mapak ləv uwaga kokuda gəl aŋha pəra. Kà uwana tatsətsə à wakità Zəzagəla à abà:

'Tatak mawisiga uwana azladza tadahakullaŋ à vok kà, gi la uwana gədəpəlla à akul goder aŋha', Sufəl Zəzagəla agəf.' †

²⁰ Wakità Zəzagəla agəf aya kà:

'Baŋa masla məzam aŋak la may gə, vəl tatak may, baŋa la nəlay gə, tədalla iyaw. Baŋa kadahalaŋ kiya uwaga, masal aŋak adədahalla sləray ŋgaha adəpəh gay la ləv ala.' ††

²¹ Kavà tetəvi à mawisiga kà makədəsəl à ka aw, kədəsəl à mawisiga la madàh delga.

Mawulla gəl à vədah la huma aŋa azlaməna makor kutso

13 Kəsəw gay aŋa azlaməna makor kutso, kà uwana azlauwana la ndzəda gesina kà Zəzagəla la uwana avà à atà, ŋgaha masla la uwana abək atà à ahəŋ. ² Kità kà, dza uwana adzadzaŋ gəl ala la huma aŋa azladza, uwaga kà adzadzaŋ gəl ala kà la tatak uwana la afik Zəzagəla afà à ahəŋ, azlauwana tadehəŋ kiya uwanay kà tadəbiy seriya à gəl aŋatà. ³ Ama baŋa azladza, uwana tadəh delga kà, guba aza atà kà azlaməna makor kutso aw, say azlaməna madəh mawisiga la uwana guba az atə pəra. Baŋa asa à akul kà guba aŋa maz akul la huma aŋatà aw kà, dahəw delga, kà akul aŋa mahəd à atà à adi. ⁴ Kà uwana azlauwana takoray kà, tadehəŋ kà sləray uwana Zəzagəla afà à atà à ahəl kà mazlak ka aŋa madəh delga. Baŋa kadədahaw mawisiga kà, guba akəs akul kà atà, kà uwana ndzəda uwana Zəzagəla avà à atà kà, avà à atà kà deyday aw. Atà kà, azlaməna sləray aŋa Zəzagəla, kà mapəhla mapak ləv aŋa Zəzagəla ala lakəl aŋa azlauwana tadəh mawisiga, kà madəh à atə seriya à gəl. ⁵ Tsa baŋa kiya uwanay kà, say məkəsəy gay aŋa azlaməna makor kutso, kà huma yewdi pəra aw, ŋgaha la seriya uwana la abà atəd anu à gəl aw. Ama

† 12.19 5Musa 32.35 †† 12.20 Haŋkəli 25.21-22

kèsàw gay anjàtá, kà uwana kasəlaw la ləv la tsəh kà, tetəvi uwaga kà asa kà à Zəzagəla babay.

⁶ Gay gà la uwaga à uwana, kapəlaw hadama babay. Zəzagəla abək à azlaməna mazəb hadama à ahəj, kà atà anja madàhla sləray uwaga lela. ⁷ Pəlàw à azladza uwaga gesina tatak uwana tanava à akul. Pəlàw hadama à azlaməna mazəb hadama, pəlàw duwan à azlaməna mazəb duwan. Kèsàw gay à azladza uwana la ahəl ala takor kutso lela.

Mawoy vok kà anu kà anu

⁸ Kadzaw à ahəj la goder anja dza la vok aw. Goder ankul kəla kà, say mad à huma à gay la mawoy à azladza anik la abà. Kà uwana dza uwana awoya azlaməna magay anja kà, anəfa mapəhay anja Zəzagəla lela. ⁹ Haday, Zəzagəla agòd à anu:

'Kada à gəl gaw aw, kakəd dza aw, kada gəl aw, kakəda yewdi à azlatatak anja azladza anik à vok aw.' Azlamapəhay uwaga, la azlaanik gesina kà, tahama à abà à uwana agod:

'Wòyàn masla magay anjak, bokuba uwana kawoya gəl anjak bay.' †

¹⁰ Dza uwana awoya masla magay anja kà, adahalanj mawisiga à vok aw. Kità kà banja kawoya azlaməna magay anjak kà, kanəfa mapəhay à uda gesina.

Mawul à wanj anja Kristu kà nekwa

¹¹ Wàdàw vok à uda, tsa kasəlaw mavakay uwaga lagwa kà, tsənàwla adagay kà uwana kaslā uwana Zəzagəla adàbəl anu anja tetuwa kà nekwa. Uwaga kà kərkər bokuba la mavakay uwana mədij gəl à Yesu Kristu à vok dadənj aw. ¹² Vəd la uwaga adà à lig, afats la uwaga atsa à afik. Lagwa kà mənəfa à sləray anja mələs aya aw. Mətsokw azlatatak guvəl uwana à abà, məpala guvəl la afats. ¹³ Məhàd lela, azlauwana taday la udaka la abà. Məgà azlaməna mas guzu aw, mələlim lakəl anja tatak may aw, mədahà mabila baməraka la mana mi aw, mədahà magazlay la azladza aw, ngaha məkadà yewdi à tatak anja azladza anik à vok aw.

¹⁴ Mətsòkw Yesu Kristu à vok bokuba tatak guvəl gami. Kadzugwaw à azlatatak mawisiga, uwana asa à vok ankul kà madəhənj aw.

Azlaməna ndzəda gə la azlaməna maruw vok à ahəj gə

la tetəvi anja Zəzagəla la ama

14 Kèsàw azlauwana taruw vok ahəj la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh la ahəl səla, kadzedzinaw madzugway anjàtá aw. ² Uwaga gəpəh à akul kà, lakəl anja tatak may kaykay. Azladza anik kà, tatak may uwanay kà, asləh kà mazuway tasəl magodəy aw bə

† 13.9 2Musa 20.13-15,17; 3Musa 19.18; 5Musa 5.17-19.21

mazuway pəra, ama dza uwana aləg mahənay la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh kà, apad sləb aw, azuway kà bəsla agər à abà pəra. ³ Ama dza uwana amanay gesina kà, apəsew dza anik uwana apad sləb uwaga aw. Ngaha dza uwana apad sləb aw kà, adziyukw à masla mapad sləb babay aw, kà uwana Zəzagəla kà akəs masla man tatak uwaga gesina. ⁴ Kak ma, kak uwa, kagod kà madziyukw à magamza anja dza anik, uwana adàh sləray mawisiga uwa? Say mənəga anja la uwana apəhaalla, à banja adahanj kà delga aw ma mana anjak la abà ma? Adətəd à ahəj aw kà uwana mənəga anja uwana la afik, adənəjla kà masla anja matəday à tetəvi anja la tsəh ala aw. ⁵ Azladza anik tadzugway kà mavakay anik aduwa azlaanik la huma yewdi anjàtá, ama la yewdi anja azladza anik mavakay gesina kà kalkal. Say dza asəl uwana adzugway la ləv anja la tsəh la paraka. ⁶ Dza uwana adzugway kà, mavakay anik aduwa azlaanik adzugw kiya uwanay kà, asləkawla Sufəl Yesu. Dza uwana apad sləb tasləkaw, kikay agodiya à Zəzagəla lakəl anja uwana azuway. Dza uwana apad sləb bay adahanj kiya uwaga kà masləkaw Sufəl babay, ngaha kikay agod à Zəzagəla lakəl anja uwana azuway babay. ⁷ Kità kà dza la ahəj, adza à ahəj kà aslasl gəl anja aw ngaha dza la ahəj amətsay kà anja aslasl gəl anja babay aw. ⁸ Kà uwana banja anu la sifa kà, anu la sifa kà anja mədàh sləray anja Sufəl, uwana anjal anu, ngaha banja məmətsay kà, məmətsay mamətsay gesina kà, kà anu azlaanja Sufəl Yesu Kristu. ⁹ Kà uwana Sufəl Yesu Kristu aməts, ngaha awul à uda la mamətsay, kà masla anja magay Sufəl anja azlamazimnekid la azladza uwana la sifa bay. ¹⁰ Tsa anja kiya uwanay ma, kak ma kak uwa, à uwana kapəsew deda magay anjak uwa? Ngaha ma kak ma kak uwa? Məsəl gesina gami kà, mədàda à huma seriya anja Zəzagəla. ¹¹ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà. Sufəl Zəzagəla agòd:

'Gəgod la dziriga: Kəla dza adəkədəf à ahəj la huma gulo.

Ngaha kəla uwabeyuwi adəpəhay la paraka kà: Kak Zəzagəla la uwana la maslay gesina,' †† tadəgodəy. ¹² Uwabeyuwi adətugw uwana adahəhənj la huma Zəzagəla, la pañaw anja la paraka.

Mədaha hanjəli kà azladedə gami maruw vok à ahəj gə

¹³ Tsa banja kiya uwanay kà, məsak à madziyukw à vok à dagay. Dahàw hanjəli kà akul anja madàh uwana atsala matekwid à deda ankul, ngaha kà madukw masla à tsakana à abà aw. ¹⁴ Gi dza anja Sufəl Yesu, ndzer kà, tatak gesina kà masləhay gə la ahəj aw, ama banja dza anik adzugway kà, tatak anik masləhay gə la ahəj, kità uwaga kà, afa à gay aw, kà uwana kà anja

†† 14.11 Yesayya 45.23

kà, aslèh haday. ¹⁵ Baŋa katafad lèw à deda aŋak la tatak may, uwana kazuway kà, kiya kawoyan aw. Kà uwana Yesu Kristu kà amèts kà aŋha babay. Sèl kà, uwana kazuway kà, atafadalla lèw la tetèvi aŋa Zèzagèla la tsèh aw. ¹⁶ Ama kà aŋak kà, tatak gesina kà maslèhay gè la ahèŋ la huma aŋak aw, ama baŋa kasèl kà azladza tadàpèh mawisiga lakèl aŋha kà sàkal, ŋgaha kà atà aŋa matugw mawisiga aw. ¹⁷ Makoray Zèzagèla kà gay aŋa mazuway la masay aw. Ama uwaga kà gay aŋa dziriga ŋgaha la marabay, uwana Masasèdok Zèzagèla avày la lapiya, awkà gay aŋa tatak uwaga la abà aw. ¹⁸ Dza uwana adàh slèray aŋa Yesu Kristu kiya uwanay kà, Zèzagèla adàwoyèŋ, ŋgaha azladza tadàslèkaway babay. ¹⁹ Tsa baŋa kiya uwanay kà, mawèd vok à uda kà madàh uwana azlaka à azladza kà madz à ahèŋ la lapiya, la maham à gay à vok gami la abà, ŋgaha uwana adazigèh azladza anik la tetèvi aŋa Zèzagèla la tsèh. ²⁰ Kawisà slèray aŋa Zèzagèla ala la tatak uwana kà manay aw. Kay kà, tatak maslèhay gè la ahèŋ nèma kà, ama baŋa azladede aŋak tadàsokw à tsakana abà kà, uwaga kà delga kà manay aw. ²¹ Ama uwana delga kà, kadaha tatak uwana adàdukw deda aŋak à ahèŋ, adàgay mapad slèb uwaga bamèraka adàgay mas guzu, adàgay bà mana beymi uwana adukw deda aŋak à ahèŋ kà, kafa gay aw. ²² Uwana kasèl lakèl aŋa uwaga kà, fà uwaga à tsèh kuvèl aŋak, uwaga kà la tataka aŋkul la Zèzagèla pèra. Marabay agay la dza uwana adàhan tatak la kokuda mabèk gèl à ahèŋ sèla. ²³ Ama dza, uwana abèk gèl à ahèŋ sèla, lakèl aŋa tatak may, azuway la mabèk gèl à ahèŋ, sèla kà seriya adàkèsay, kà uwana bà la mabèk gèl à ahèŋ sèla aŋha kà, asakal à tsèh ala kà mazuway aw. Kà uwana kèla tatak uwana mèdehèŋ la mabèk gèl à ahèŋ sèla la huma Zèzagèla kà tsakana.

Madàh uwana azlak azlamagabèd gè

15 Anu uwana mèdehèny la tetèvi aŋa Zèzagèla la tsèh kà, mèzlaka azlauwana tahèny dadèŋ aw, mèdehan kà uwana akèsa à anu à gèl pèra aw. ² Say mèdehan kà uwana akèsa vok kà aŋa azladede gami, mèzlak atà kà atà aŋa mazigèny la tetèvi aŋa Zèzagèla la tsèh. ³ Yesu Kristu la gèl aŋha bay kà, ayàh tetèvi kà madàh uwana asà à gèl aŋha aw. Ahèna gay uwana ala, tatsetsèr à wakità Zèzagèla à abà: 'Magodahay aŋa azlamèna matsèk à ka magodahay à gèl kà, awul à gèl gulo,' † agòd. ⁴ Tekedik, kèla tatak uwana tatsetsèr à wakità Zèzagèla à abà kà, tatsetsèr uwaga kà matapanula dziriga, kà anu aŋa makèd yewdi à uwana à abà, Zèzagèla apèh à ahèŋ kà mèdehèŋ kà uwana la wakità Zèzagèla la abà adzèrèdàh anu ala, ŋgaha kà anu aŋa matsizilla à ahèŋ lela. ⁵ Zèzagèla adzèrèdàh anu ala kà

† 15.3 Mahabay 69.9

uwana apakànula kà anu magay mazlamèna mabasiŋ, ŋgaha anu aŋa magay la paŋaw tekula, bokuba uwana Yesu Kristu adàhan bay, ⁶ kà akul gesina aŋa mazlèb Baba aŋa Sufèl gami Yesu Kristu la paŋaw tekula.

Kèsaw vok kà akul à akul

⁷ Kità kà, kèsaw vok kà akul à akul bokuba uwana Yesu Kristu akès akul. Dahàwwàŋ kiya uwaga, kà azladza aŋa mazlèb Zèzagèla. ⁸ Gi, gèpèh à akul la paraka, Yesu Kristu apakà magamza aŋa azla Yahudiya, kà masla aŋa mapèhatàla kà Zèzagèla kà adàh fi-da aw. Asàl mahèn uwana ala Zèzagèla apèh à azlababa aŋatà à ahèŋ. ⁹ Asà à waŋ babay, kà azlauwana azla Yahudiya aw aŋa mazlèbay, kà azlatatak dzèba aŋha sèla aw gè uwana adàhan. Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zèzagèla à abà lakèl aŋha: 'Kà gay uwanay gèdàzlèb kà la tataka azladza la abà, gèdàzlèb kà la azlamahabay.' ††

¹⁰ Gay Zèzagèla agòd aya kà:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, rabàw la slaka gè, la azlatsèhay aŋa Zèzagèla uwana akès atà dagay uwarà.'

¹¹ La slaka anik la abà aya tagòd:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, zlèbàw Sufèl Zèzagèla. Dza atèm à uda aw, zlèbàw masla gesina.' ‡

¹² Yesayya, masla mapèhal gay ahàl aŋa Zèzagèla agòd babay:

'Dza anik adàsa à uda la tsèhay aŋa Yese la abà, adàsa à waŋ kà makor azladza uwana azla Yahudiya aw, tadàfay manèwèŋ aŋatà à masla à afik kà mabèl atà.' ††

¹³ Zèzagèla uwana av manèwèŋ, ahènakulla la marabay, ŋgaha akul aŋa mabèz lapiya la lèw la tsèh, kà uwana kadiŋaw gèl à masla à vok kà, manèwèŋ aŋkul lakèl aŋha adàhèn ala pawasla, la ndzèda aŋa Masasèdok tsikasla.

Pol apèh gay lakèl aŋa slèray aŋha uwana adàhan

¹⁴ Azladede gulo, gi la aslasl gèl gulo kà, gèsèl kà kadàhàwwàŋ kà la tetèvi aŋha, kasèlaw dziriga gesina, ŋgaha kasèlèw tetèvi aŋa mawalla kà vok hanjèli à gèl. ¹⁵ Ama bà la uwaga, la azlaslaka anik la wakità uwanay la abà, gètsetsèr à atà kà, la maz kuda à zagèla lakèl aŋa azlatatak anik anik, kà aŋa mavika akul aw. Gètsetser bokuba uwanay, kà dzèba aŋha sèla aw uwana Zèzagèla adàhagèŋ. ¹⁶ Bokuba magoday kà, afà gi à ahèŋ kà magamza aŋa Yesu Kristu la tataka azladza uwana azla Yahudiya aw. Gèvè vok gulo à Zèzagèla tetuwa, kà maz gay marabèŋ, gay gè à uwana atsà à waŋ la slaka aŋha. Gèziŋ kà à azlauwana azla Yahudiya aw, kà atà aŋa madiŋ gèl à masla à vok,

†† 15.9 2 Samuyel 22.50; Mahabay 18.49 ‡ 15.11 5Musa 32.43; Mahabay 117.1 †† 15.12 Yesayya 11.10

ngaha kà uwana Masasəđok tsikasla afà à fəta à awtày kà aŋha. ¹⁷ Kà sləray aŋa Zəzagəla uwana gədehəŋ kà, gədeđ gay ləv, kà uwana gi la ahəl aŋa Yesu Kristu.

¹⁸ Kà uwana gəpəhay lakəl aŋa tatak anik aw, say uwana Yesu afà à gi à ahəl. Masla avà à gi ndzəda, kà madla azladza uwana azla Yahudiya aw à huma Zəzagəla, kà atà aŋa makəs masla. Adahəŋ kiya uwanay kà, kà azlagay uwana gəpəh, ngaha azlatatak uwana gədahəŋ. ¹⁹ Adahà azlanadzipo tsəhay anik anik la ndzəda aŋa Masasəđok tsikasla babay. Kiya uwaga gəsləhà gay marabəŋ à azladza ala gesina lakəl aŋa Yesu Kristu, adzəkà à vok dagay la Urusalima tsərəh à gudəŋ Iliriya. ²⁰ Ama gi kà gəhika kaykay maz gay marabəŋ kà la slaka uwana azladza tatsən gay lakəl aŋa Yesu Kristu dadəŋ aw, kà uwana asa à gi maziŋ la slaka uwana azladza tatsənəŋ aw kà gi asa à gi mabəđ sləray aŋa dza anik à gay dzəgov aw. ²¹ Gi kà, gədehəŋ bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà:

'Azlauwana tapəh à atà tatak lakəl aŋha aw kà, atà kà tadənəŋəŋ. Azlauwana tatsən tatak lakəl aŋha aw bay tadatsən gay marabəŋ,'
Zəzagəla agəđ.

Pol adzugw mad à Rom

²² Asik dəŋ gəđabərzi ala kà manəŋ akul à gay, ama gəbəzà tetəvi aw. ²³ Mavay dəŋ à uwana gədayah tetəvi la iyaw tugwi kà manəŋ akul à gay, ama sləray akəs à gi à ahəŋ. Lagwa kà, sləray gulo la kutso uwanay la abà kà, adakəđ gəl à ahəŋ. ²⁴ Gədzugw mad à awtày à slaka aŋkul, gəđəda à ahəŋ ŋuv la slaka aŋkul kà manəŋ vok. La lig la ahəŋ kà pəra, gədəda à Espaniya. Asa à gi kà kadəzlakaw gi la mauguzahay gulo uwaga la abà gədədehəŋ. ²⁵ Ama lagonay kà, gəwul à Urusalima dadəŋ, kà madla tatak mazlakay à azladza aŋa Zəzagəla la abatà. ²⁶ Kà uwana azlaməna gay Zəzagəla uwana la abanay la Makeduniya, la azla-uwana la Akayya tarəb kà maham gay à sili à vok kà masləl à azlaməna kuđa la tataka maham à ahəŋ mənəna gay Zəzagəla la Urusalima. ²⁷ Uwaga kà, atà tadzùgw la gəl aŋatà, ama uwaga kà azlayla kà vok aŋa madəhəŋ kiya uwaga. Haday, kà uwana azla Yahudiya tazlak azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aŋa mabəz mapis gay à vok aŋa Zəzagəla mənəga. Kità kà delga, kà azladza uwana azla Yahudiya aw, tazlaka atà la azlatatak uwana tabəzəl la gudəŋ la vok babay suwaŋ. ²⁸ Baŋa gədədəv uwaga à gay, gədədək atà tatak uwana tabək gi à ahəl gesina, gədəwul à lig, kà mad à Espaniya, ama gədəguway kà la gudəŋ aŋkul, la Rom dadəŋ. ²⁹ Gəsəl kà aŋa gədəzlanjal à slaka aŋkul kà, Yesu Kristu adəpis anu gay à vok mənəga, la maham gay à vok gami la abà.

³⁰ Azladedə, kamkam, gəgəđ à akul la sləm aŋa Yesu Kristu, kà uwana Masasəđok tsikasla apakà anu ala kà

mənəna mawoy vok kà anu à anu. Kamkam zlakəw gi la madəv kuđa à Zəzagəla, dəvəwwal kuđa kà aŋulo la ləv tekula, ³¹ kà azlaməna kutso Yahudiya uwana tasəl Yesu Kristu aw, kà gi aŋa mad à ahəl aŋatà aw. Dəvəw kuđa à Zəzagəla babay, kà tatak uwana la ahəl gulo aŋa makəs à vok à azladza la abatà la Urusalima.

³² Kità kà, baŋa asa à Zəzagəla kà, gədəsa à waŋ à slaka aŋkul kà la hazlakhazlak. Ngaha mədəhama gay à vok la marabay mənəga la abà. ³³ Zəzagəla masla aŋa mavəh lapiya afa à akul sləm. Amen!

'Ayyi' aŋa Pol uwana adahəŋ à azladza anik

16 Iyay, gəpəh à akul lakəl aŋa deda gami misga, Febe, uwana adahà sləray la tataka maham à ahəŋ mənəna gay Zəzagəla la abà la Kenkeriya.

² Kamkam, mok uwana adəbəza à slaka aŋkul kà, đakəsəw masla la ahəl səla la sləm Sufəl gami Yesu, bokuba uwana azlayla azlaməna gay Zəzagəla tadəhəhəŋ. Zlakəw masla la azlatatak uwana anəkuda aŋa gesina, kà uwana masla kà, azlakà à azladza aŋuwaw baməraka gi babay.

³ 'Ayyi' gəgəđ à Pərəskila atà la zil aŋha Akilas. Atà uwana mədahà sləray aŋa Sufəl gami Yesu Kristu la slaka gə. ⁴ Mok uwana uwarə azladza tatəərbə gi kà, tasà à waŋ kà aŋa matəf gi, tafà à gəl aŋatà aw, 'Kikay' gəgəđ à atà mənəga, gi pəra à uwana 'Kikay' gəgəđ à atà aw, azlaməna madiŋal gəl à vok, uwana azla Yahudiya aw gesina babay kà: 'Kikay', tagəđ à atà. ⁵ 'Ayyi' gəgəđ à azlaməna gay Zəzagəla uwana tahaməh gay à vok kà madəv kuđa la mtəga aŋatà aya. 'Ayyi' gəgəđ à slawda gulo Epaynet, uwana atsəv vok à madiŋal gəl à Yesu à vok à abà la kutso Asəya. ⁶ 'Ayyi' gəgəđ à Mariyama, uwana adahà sləray mənəga kà aŋkul. ⁷ 'Ayyi' gəgəđ babay à Andəronikus atà la Yuniyas uwana la tsəhay gulo. Mədzà à ahəŋ la daŋay anina. Atà uwana azlazəbzəb gə la tataka aŋa azlaməna matapla la abà. Atà la uwana tatsəv vok à madiŋ gəl à Yesu à vok kà gi.

⁸ 'Ayyi' gəgəđ à slawda gulo Ampəliyatus uwana anu tekula la ahəl aŋa Sufəl. ⁹ 'Ayyi' gəgəđ à Urban, slagama gami la sləray aŋa Yesu Kristu la abà atà la Sətakəs slawda gulo. ¹⁰ 'Ayyi' gəgəđ à Apel, uwana asə ŋgərpa kà sləm aŋa Yesu Kristu, ngaha agəđ à afik ndzer, ŋgaha 'Ayyi' gəgəđ à huđ gəy aŋa Arisətobul. ¹¹ 'Ayyi' gəgəđ à tsəhay gulo Herodiyon, 'Ayyi' gəgəđ à azlaməna gay Zəzagəla la huđ gəy aŋa Nartsəs. ¹² 'Ayyi' gəgəđ à Tərifən atà la Tərifos, azladedə gami misga uwana tadəh sləray aŋa Sufəl Yesu. 'Ayyi' gəgəđ aya babay à Pərsəda, deda gami misga uwana adəh sləray la ndzəda kà aŋa Sufəl. ¹³ 'Ayyi' gəgəđ à Rufus, dza dziri-ga gə, uwana la tetəvi aŋa Sufəl la tsəh. 'Ayyi' gəgəđ à iyə aŋha uwana afà à gi sləm bokuba gi bəzi manədal aŋiz à gəl aŋha bay. ¹⁴ 'Ayyi' gəgəđ à Asənkərit, à Felegon, à Herməs, à Patərobas, à Hermas, la azlaməna

madiŋal gəl à vok anik gesina, uwana atà nna la abà gà. ¹⁵ 'Ayyi' gəgod babay à Filolog atà la Yuliya, Nere misga atà la deda aŋha duguga. 'Ayyi' gəgod à Olimpas la azlaməna gay Zəzagəla anik gesina uwana atà nna la abà gà bay.

¹⁶ 'Dahàhàw vok 'Ayyi' kà akul à akul. Maham à ahəŋ dza gesina uwana tadiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, 'Ayyi', tagod à akul.

Hèlèw à ahəŋ kà azlaməna gay Zəzagəla fida gə

¹⁷ Azladedə, 'Kamkam' gəgod à akul, dāhàw haŋkəli kà azladza uwana tatsəđ gay à gay uwana à tsəh tatəpakulla. Kà atà tatsàlla kà mavàhla à waŋ, ŋgaha tanis akul à ahəŋ la tetəvi la tsəh, atà kà kagagamawla vok ahəl akul nna aw. ¹⁸ Kà uwana tsəhay dza uwaga kà, tadàh sləray aŋa Sufəl gami Yesu Kristu aw, tatuway kà vok aŋatà pəra. Tapapat azladza la azlagay namnamga, uwana atsa à waŋ la paŋaw aŋatà la awtəy. Kità à uwana tavavar azladza uwana kokudə masəl godega aŋa gay uwaga. ¹⁹ Kà aŋkul kà, dza gesina tasəlay kà, kakəsàw gay aŋa Sufəl gami. Gi la marabay məŋga kà akul, ŋgaha asa à gi babay kà kagaw azlamahanay gə, kà madàh uwana delga kà akul aŋa mahoy à mawisiga à ahəl. ²⁰ Zəzagəla masla mavàh lapiya à azladza, adədzam gəl à seteni ala la tsəh à asik aŋkul la huma la gay.

Sufəl gami Yesu Kristu apis akul à gay à vok.

²¹ Bə gotənaŋ kà 'Ayyi' Timotawus, uwana madàh sləray anu səla, agod à akul. Azlatsəhay gulo Lutsəyus la Yason la Sosəpatər kà 'Ayyi', tagod à akul babay.

²² 'Ayyi' gəgod à akul, à gi Tertsəyus uwana gətsetser gay aŋa Pol uwanay à wakità uwanay à abà, 'Ayyi' gəgod à akul babay, la sləm aŋa Sufəl gami.

²³ 'Ayyi' Gayyus agod à akul babay. Gi la azlaməna gay Zəzagəla gesina madz à ahəŋ kà la mtəga aŋha la abanay. Erastus, masla makəs sahar aŋa hud gudəŋ uwanay, atà la deda gami Kwartus tadaha à akul 'Ayyi'.

((²⁴ Sufəl gami Yesu Kristu apis à akul gay à vok lela! Amen.))

Pol azləb Zəzagəla

²⁵ Məzləbà Zəzagəla uwana avà à akul ndzəđə kà madz à ahəŋ lela la tetəvi aŋha la tsəh. Bokuba uwana apəh à azladza la mok uwana gəzà à atà gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu. Gay mahad vok à ahəŋ gə aŋa Zəzagəla bay kà, apəhay à anu kà kalkal la uwaga. Kà uwana tatak uwaga kà, Zəzagəla afətəla à azladza la adi ala dagay uwarə aw. ²⁶ Ama lagonay kà, Zəzagəla adafətəla à azladza la adi ala la dazuwaya. Apəhatəla kà la maz à atà uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tatsətsər lakəl aŋa Yesu Kristu. Zəzagəla uwana adəv à gay aw kà, asal kà azladza tsəhay gesina tadiŋal gəl à masla à vok, takəs gay aŋha.

²⁷ Məzləbà Zəzagəla aŋa tsərah à awtəy. Masla kokudə gəl aŋha la uwana akor matsihila dziriga, məzləbà masla la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. Amen!

1 Korintiya

Ayyi

1 Gi Pol uwana Zəzagəla akəsənì gi, la mawoyəñ aña, kà gi aña magay masləlay aña Yesu Kristu, gətsetser wakità uwanay la ahəl gulo la slaka gə, anu la Sostenus, deda gami.

² Mətsetseray kà akul azlaməna masla gay Zəzagəla, uwana la Korintiya, azlauwana matsatsamani atə gə, kà atə aña madz à ahəñ kà ahəl aña Zəzagəla Baba, ngaha uwana azlaaņa la Yesu Kristu la abə, ngaha azlauwana tatsəl sləm aña Sufəl gami Yesu Kristu à gay gesina, uwana Sufəl gami babay suwañ. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl Yesu Kristu tapis à akul à gay à vok la mav à akul lapiya.

Tatak dzəba aña səla aw gə, uwana tabəzal la Korintiya

⁴ Kikay gəgod à Zəzagəla gulo koksikoksi lakəl aña, kà vok mahamay uwana avə à akul la Yesu Kristu la abə. ⁵ Ama la maham gay à vok aña, kà akul la abə la Yesu Kristu, kabəzəw à gəl la azlatatak delga delga gə uwana la abə, tavə à akul gesina, haday, la azlamavəy aña tatak, aña gay aña, ngaha la masəlay aña gesina. ⁶ Ndzer, gay lakəl aña Kristu uwana tazəñ kə, adəla slilih la akul la abə. ⁷ Kə uwaga mavəy aña Zəzagəla gesina kabəzəwwal, akul uwana kakudaw kaslə mas à wañ aña Sufəl gami Yesu Kristu. ⁸ Masla kə aga la ahəñ azlaka akul, kə akul magay matsizl à ahəñ gə tsərəh à mavakay uwatə, kə dza aña mabəz tetəvi aña masləh akul à vok, la vud seriya aña aw. ⁹ Zəzagəla la gəl aña, la uwana azalə akul, kə akul magay tekula la Kona aña la abə, Yesu Kristu, Sufəl gami. Zəzagəla la uwana dziriga.

Mavəhla la tataka azlaməna madiñal gəl à vok

¹⁰ Azladedə gulo, gədəv à akul kuda la sləm aña Sufəl gami Yesu Kristu: Dzəw à ahəñ la matsən vok gay la abə, mavəhla apaka vok la tataka aña, kə akul la abə aw, gəw la maham gay à vok la abə, la madzugway tekula la abə ngaha la pañaw tekula. ¹¹ Azladedə gulo, gəpəh à akul kiya uwanay kə, kə uwana azlaməna hud gəy aña Kəlowe, misga, tasə à wañ kə mapəh à gi kə magazlay la ahəñ la tataka aña, kə akul la abə, tagod à gi. ¹² Uwana gəpəh à akul uwanay kə, kə uwana kəla uwabeyuwi

aña, kə akul kə, apəhay kə pañaw gəgər. Anik agod: 'Gi aña Pol', anik: 'Gi aña Apolos', anik aya: 'Gi aña Piyer', ngaha anik aya: 'Gi aña Kristu'. ¹³ Ngaha ma, kadzugwaw ma, vok aña Kristu ma aslaha vok ala gəgər dəñ, kəgodaw takay? Awma Pol la uwana aməts à ahəf à adi kə aña takay? Awma tadəhəkulla batem la sləm aña Pol kəla ay? ¹⁴ Kay, kikay gəgoday à Zəzagəla, kə uwana gədəhə batem à dza aw, say Kirəspus atə la Gayyus pəra. ¹⁵ Ngaha à dza agədiñ à afik kə adəhə batem la sləm gulo aw. ¹⁶ Iyay, haday təga, avikə gi, gədəhə batem à hud gəy aña Estefanas təga, ama gədəhəñ à dza anik aya, gəl agod à gi aw. ¹⁷ Ama gi kə, Zəzagəla asləl gi à wañ kə madəhə batem aw, asləl gi à wañ kə maz gay marabəñ, ngaha gəzəñ kə la kokuđa hañkəli aña sləb vok, ngaha gi aña mapəsew mamətsay aña Kristu la ahəf à adi aw.

Ndzədə aña Zəzagəla la matsihila aña

¹⁸ Gay lakəl aña maməts à ahəf à adi aña Kristu apakə bokuba tatak deyday la huma yewdi aña azladza, uwana takəs tetəvi aña gəy akəl. Ama kə aña-mi uwana Zəzagəla abəl anu kə, məsəl kə gay uwaga kə la ndzədə aña Zəzagəla. ¹⁹ Bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abə, agod kə: "Gədakaləh hañkəli aña azlaməna məsəl tatak à ahəñ, gədawits masəlay aña azlaməna matsihila ala." ^{†20} Tsa kiya uwaga ma, mana azlaməna hañkəli tapəhay aya zlə ma? Bañaw azladza mawur gəl gə, la azlaməna mats gay la gudəñ uwanay la vok ma? Zəzagəla apəhla ala kə, masəlay aña gudəñ à vok uwanay kə magay kusoñu. ^{††21} Azladza gudəñ à vok la hañkəli, tanəña tatak uwana Zəzagəla adəhəñ la matsihila aña, ama tasəl masla aw. Gay gə la uwaga à uwana, Zəzagəla adəhla sləray la azlagay uwana məpəhay, kə uwana atə tagod kə: "Uwanay kə azlatatak kusoñu gə pəra." Zəzagəla akəs kə uwaga kə, mabəl azlauwana tadiñ gəl à masla à vok. ²² Azla Yahudiya kə, asa à atə manəñ azlanadzipo, ngaha kə atə aña masəlay kə sayda gami kə dziriga. Azla Gərək kə, tayəh kə atə məsəl Zəzagəla la aslasi gəl aña. ²³ Kə aña kə, məziñ kə lakəl aña Yesu Kristu uwana tazləl à ahəf à adi. Baña azla Yahudiya tatsən uwaga kə, azin à atə à gəl, ngaha azladza anik kə tagod: "Kə gay kusoñu!" ²⁴ Ama azladza uwana

† 1.19 Yesayya 29.14 †† 1.20 Job 12.17; Yesayya 19.12; 33.18; 44.25

Zəzagəla atsatsəmàni atà, kà atà anja magay azlaanja kà, amiyaka tadagay azla Yahudiya, amiyaka tadagay azlatsəhay azla Yahudiya aw bay, kà anjatà kà, gay uwanay kà gay deyday aw, kà uwana tasəl kà Yesu Kristu kà apəhla ndzəda anja Zəzagəla la matsihila anja ala babay. ²⁵ Azlaanik tagod kà, uwana Zəzagəla adahən kà kusoŋu, ama tasəl kà kusoŋu uwaga aduwa hanjkəli anja dza la kaykay aw. Tadzugw kà guḡguḡ uwaga aduwa ndzəda anjatà la kaykay gesina aw.

²⁶ Azladedə, nərəzàw gəl anjul, akul uwana Zəzagəla azalà akul tsi. La yewdi anja azladza kà akul mənə makor hanjkəli, la maslay, la masləkaway la ahən mənəga aw. ²⁷ Ama Zəzagəla atsatsəmàni azlauwana azladza tazalà à atà ala azlakusoŋu, kà atà anja makəl zirui à azlamatsihila gə à gəl. Atsatsəmàni azlaguḡguḡga, kà makəl zirui à azlandzəda-ndzədəga anja gudən à vok uwanay à gəl. ²⁸ Atsatsəmàni aya azlauwana, azladza gudən à vok tanənə atà bokuba azlatacak mapəsew atà gə, kà atà makəl zirui à azlamənəga à gəl. ²⁹ Kiya uwaga kà dza la ahən: 'Gi', agoday la huma Zəzagəla kà mats zlapay aw. ³⁰ Ama akul kà, Zəzagəla azalà akul, kà maham gay à vok la Yesu Kristu la abà. Kà uwana Kristu la uwana aga matsihila gami, uwana asà à ahən la zagəla la afik, mədapaka azladza anja Zəzagəla, sà sətaka adagay, mədapəlla la ndzəda anja mamətsay la abà babay. ³¹ Asa à Zəzagəla kà uwaga apakà vok bokuba uwana tatsətsər à wakità anja à abà:

'Baŋa dza asal mats zlapay kà, atsa zlapay kà, kà azlatacak uwana Zəzagəla adahən.' †

Gay uwana Pol azən la Korintiya

2 Azladedə gulo, uwarə uwana gədà à awtəy kà maz à akul ala gay mahədən à ahən gə, uwana Sufəl Zəzagəla afətə à anu à ama ala, gəpəh uwaga la azlagay namnamga aw, ŋgaha babay gəpəh la hanjkəli anja dza aw. ² La kaslā uwana gədà à mtəga anjul kà, gəgədən à afik kà gi anja mapəhay kà lakəl anja Yesu Kristu pəra, gədapəhay lakəl anja azlatatak anik aw, ama gəpəh kà lakəl anja mamətsay, uwana aməts à ahən à adi pəra. ³ Mok uwana gəgə la Korintiya, gəgə guḡguḡ, guba akəs gi, gəsukùläh. ⁴ Mapəh gay Zəzagəla gulo la sayda gulo uwana gəzən kà, agə kà la maslay anja azladza anja gudən à vok aw. Ama la mapəhla ala anja Masasədok Zəzagəla, ŋgaha la maslay anja, ⁵ kà madiŋal gəl à vok anjul anja matsizl à masəlay anja azladza à afik aw, say à maslay anja Zəzagəla à afik pəra.

Matsihila anja Zəzagəla

⁶ Anja azladza uwana tasafay la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh, gətəpakulla matsihila dziriga à uwana hanjkəli

† 1.31 Yeremiya 9.24

anja gudən à vok uwanay aw, ŋgaha hanjkəli anja azlaməna makoray la gudən à vok uwanay, uwana tadəmats à gay aw. ⁷ Matsihila uwana gəpəhay kà, matsihila anja Zəzagəla. Uwaga kà tatak mahad vok à ahən gə, uwana Zəzagəla atsatsəmàni dagay uwarə, à mok uwana gudən à vok uwaga la ahən dən aw, kà anu anja mad à slaka mazləbay anja à abà. ⁸ Aga la ahən, amiyaka tekula, la tataka anja azlaməna makor gudən à vok uwanay la abà, asəl uwaga tetuwa aw. Agay tasəlay kà, anaka tazləl Sufəl gami, uwana la mazləbay, à ahən à adi kà makədəy aw. ⁹ Ama bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà, la uwana adahən:

'Uwana dza adanənənə adatsənənə didi aw, tatak uwana adada à aresl anja dza à abà dadən aw, la uwana Zəzagəla adahən à ahən, kà anja azlauwana tawoya masla.'

¹⁰ Hadəy, anu la uwana Zəzagəla apəhanula nasiri uwaga la Masasədok tsikasla anja. Ndzer Masasədok aslala vok anja masəl madzugway anja Zəzagəla uwana la gəl anja la afik. ¹¹ Ama dza asəl uwana dza anik adzugway aw, say masasədok anja dza uwatə pəra asəl. Kiya uwaga babay, dza la ahən asəl madzugway anja Zəzagəla aw, say Masasədok Zəzagəla kokuḡa gəl anja pəra asəl. ¹² Anu la Masasədok, uwana gudən à vok avə à anu aw, asà à ahən kà la slaka Zəzagəla. Zəzagəla la uwana asləl à anu uwaga à ahən la gəl anja, kà anu anja masəl dəwdəw tatak uwana avə à anu gesina. ¹³ Gi kà, gəpəh gay uwana azladza tapəhgəla aw. Ama gəpəh à akul, kà uwana Masasədok Zəzagəla apəh à gi. ŋgaha gətəpla à azlauwana tatsəb sləm à Masasədok uwaga.

¹⁴ Dza uwana la Masasədok Zəzagəla aw kà, aslala vok anja məbəz dziriga anja Masasədok uwaga aw. Kà anja kà, uwaga apakà kà bokuba azlatatak kusoŋu gə, masla aslala vok anja matsən godega anjatə aw, say la mazlakay anja Masasədok la uwana atsenənə. ¹⁵ Dza uwana la Masasədok Zəzagəla, aslala vok anja mavəh tatak gesina ala, ama dza aslala vok anja madəhalla seriya à gəl aw. ¹⁶ Bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwa à uwana asəl madzugway anja Sufəl Zəzagəla uwa? Uwa à uwana aslala vok anja mawulla ala matsihila uwa? Ama anu, anu la madzugway anja Kristu.' ††

Mavəhla kà delga aw

3 la dziriga azladedə gulo, mok uwana gi la Korintiya, gəsləla vok anja mapəh à akul bokuba uwana gəpəhay à azladza, uwana la Masasədok Zəzagəla aw. Gəpəh à akul kà bokuba uwana gəpəh à azladza gudən à vok, bokuba azləbəza uwana la madiŋal gəl à vok la abà. ² Kà uwaga à uwana, gəvəhà à akul kà awə,

†† 2.16 Yesayya 40.13

awka tatak may dzanđzanğa aw, kà uwana la mok uwaga kà kaslâw dadân aw. Bâ lagonay babay kà, kaslaw aw. ³ Kà uwana tsərâh à lakana kà, kanəfaw kà madəhəŋ aŋa gudəŋ à vok. Kadahaw vok maŋor à vok, kagazlahaw, tsa baŋa kiya uwaga ma, kanəfaw kà madəhəŋ aŋa gudəŋ à vok kiya aŋa azladza anik aw takay? ⁴ Baŋa dza agod: 'Gi aŋa Pol', dza anik aya: 'Gi aŋa Apolos', uwaga kà manəf madəhəŋ aŋa azladza aw takay?

⁵ Uwa Apolos uwa? Ngaha ma, gi Pol ma gi uwa? Anu səla nna, kà anu azlaməna sləray aŋa Zəzagəla pəra, uwana Zəzagəla asləl à akul atà à waŋ, kà akul aŋa madiŋ gəl à Kristu à vok. Anu kà mədàh sləray uwana: 'Dahàwwaŋ', Zəzagəla agòd à anu. ⁶ Gi gəsləkà, Apolos atàdal iyaw, ama Zəzagəla la uwana azigən uwaga. ⁷ Haday, dza uwana asləkay, la dza uwana atadal iyaw kà, atà tasla tatak aw, Zəzagəla la uwana asla tatak, kà uwana masla la uwana azigən uwaga. ⁸ Dza uwana asləkà, la dza uwana atadal iyaw kà, atà kà kalkal. Zəzagəla adavà à kəla uwabeyuwi aŋatà masik aŋa sləray, la madəhəŋ aŋha uwana adahàn, ⁹ anu kà anu tekula la sləray aŋa Zəzagəla la abà, ama akul kà, akul kà bokuba guf uwana Zəzagəla apəsay.

Ngaha aya kà, akul bokuba gày, uwana Zəzagəla aŋalay. ¹⁰ La maslay uwana Zəzagəla avà à gi, gədzəkà la sləray la slaka aŋkul. Gəgà bokuba dza uwana aŋal gày, uwana asəl maf matatukway à ahəŋ lela. Gətətək-wàŋ lela, lagonay azladza anik taŋal gày uwaga. Delga kà azlauwana taŋalay, tadàh haŋkəli kà atà aŋa maŋal gày lela. ¹¹ Zəzagəla afà Kristu à ahəŋ kà bokuba masla la uwana matatukway. Dza aslala vok aŋa madàh matatəkw gày anik aya aw. ¹² La matatukway uwatà la gay, azladza tadzəkà maŋalahal à gày, azladza anik la luwàluwà, azlaanik la gursu, azlaanik la azlaakur uwana sləm aŋatà la ahəŋ kà maŋaləhla à matatukway uwaga à gay. Azlaanik tadəhəŋ la azlaahàf, azlaanik la kəsaf, ngaha azlaanik la veviz. ¹³ Ama kəla sləray aŋa uwabeyuwi adəpəhla vok ala la huma seriya, kà uwana la mavakay uwatà la uwana, Zəzagəla adəgur sləray aŋa uwabeyuwi la akəl, ngaha anu la gəl gami mədànəŋ sləray gami à baŋa delga. ¹⁴ Baŋa dza aŋal à matatukway uwana à gay, ngaha atəf akəl la gay ala kà, dza uwatà adəbəza masik aŋha. ¹⁵ Ama baŋa dza uwana akəl apəd sləray aŋha à gay kà, dza uwatà kà, adəbəza masik aŋha aw, ama masla la gəl aŋha kà adəbəlay, ama bokuba dza uwana atəfa à akəl la gay ala la zlahha à masla.

Məŋ gày aŋa Zəzagəla

¹⁶ Kasəlaw kà akul kà kagaw bokuba məŋ gày Zəzagəla, à uwana Masasədok Zəzagəla adzà à ahəŋ la aku aw takay? ¹⁷ Iyay zlà, baŋa dza akal məŋ gày Zəzagəla à ahəŋ kà, Zəzagəla adəkalah dza uwaga à ahəŋ

suwaŋ. Kà uwana məŋ gày Zəzagəla kà tsidaŋa, ngaha məŋ gày Zəzagəla kà akul.

¹⁸ Tsa kità zlà kà, dza avavara gəl aŋha zlà ma aw! Baŋa dza la tataka aŋkul la abà, asal aŋa magay masla haŋkəli aŋa gudəŋ à vok uwanay kà, say agay bokuba dza masəl tatak aw gə dadàn, la uwana agay masla haŋkəli la tetəvi dziriga la ama. ¹⁹ Uwana gəpəh kiya uwanay kà, azlatatak uwana azladza gudəŋ à vok uwanay asa à atà magay la haŋkəli, uwaga kà, azlatatak deyday la yewdi aŋa Zəzagəla pəra. Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, tagòd kà:

'Zəzagəla adəbəza azlamatsihilaga uwaga à tsəh la demdem aŋatà la abà.' †

²⁰ La slaka anik babay aya kà, tatsetsèr kà:

'Zəzagəla asəl madzugway aŋa azladza, asəl kà deyday.' ††

²¹ Kà uwaga à uwana gəgod à akul kà: Dza atsa zlapay la dza anik la afik aw, kà uwana azlatatak gesina kà, akul kakoraw. ²² Gi Pol, Apolos, Piyer, anu gesina gami kà, anu azlaaŋkul. Amiyaka azlatatak lakana, la azla-uwana taləg aw à waŋ la huma la gay gesina kà, azlaaŋkul. ²³ Akul kà, akul azlaaŋa Kristu, ngaha Kristu babay kà aŋa Zəzagəla.

Azlaməna masləlay aŋa Kristu

4 Asa à gi kà azladza tasəlay kà anu azlaməna sayda aŋa Yesu Kristu, kà anu azlaməna sləray aŋha. Zəzagəla afà à anu nasiri dziriga aŋha uwana à ahəl uwarà, kà anu aŋa masəlla à udaka ala. ² Akul kà, sələw uwaga adagay, dza, uwana məŋ dza afal tatak à ahəl kà, masla kà say dza dziriga pəra. ³ Kà aŋulo kà, baməraka kakəlaw gi gay à vok, bay kà dagədawali gəgoday aw, amiyaka bə azladza takəl gi gay à vok lakəl aŋa azlatatak anik anik babay kà dagədawali, gəgoday aw. Bə gi babay kà, gədàh seriya aŋa gəl gulo aw. ⁴ Gəsəl tatak mawisiga gulo dadàn aw. Ama uwaga asal magoday kà, gi sətaka dadàn magay aw. Sufəl Zəzagəla la uwana masla madàh à gi seriya à gəl pəra. ⁵ Kà uwaga kà, kadahaw seriya à azladza à gəl dadàn aw, say kakudaw mavakay uwana Zəzagəla akədəv à ahəŋ dadàn. La vuđ uwana Sufəl Kristu adəzlaŋalay, adəsəlla à uda à udaka ala azlatatak uwana la mələs la abà lakana. Uwana azladza tadzugway la ləv aŋatà la tsəh kà, adəsəlla à uda babay. Kiya uwaga kà, Zəzagəla adəzləb kəla uwabeyuwi lakəl aŋa sləray aŋha uwana adəhàn. Baŋa dza adəhàn məŋga, azləb masla məŋga suwaŋ, ama baŋa dza adəhàn kay aw, mazləbay at-səhal suwaŋ.

⁶ Azladedə gulo kà, akul la uwana gəpəh uwaga gesina, lakəl gulo, ngaha lakəl aŋa Apolos. Asa à gi kà kasəlaw la slaka gami uwana gay uwanay asal

† 3.19 Job 5.13 †† 3.20 Mahabay 94.11

magoday. Dza atsəd à makwi uwana lakəl ala tatsetsər aw: Dza anik anjul akədəf à dza anik à ahəŋ, ŋgaha kà mapəseway dza anik. ⁷ Kak uwana: 'Gəduwa azladza anik', kagod, kak uwa? Awma Zəzagəla la uwana avà à ka azlatatak uwaga gesina aw takay? Baŋa Zəzagəla la uwana avà à ka uwaga, ma kà mana katsala zlapay zlà ma? Kà mana kagod kà: Gəbəzà uwaga kà la aslasl gəl gulo zlà ma?

⁸ Kayyà, kadabəzaw tatak gesina. Akul azlagorobu adagay la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, kazàwàw sufəl, bə amiyaka anu kà mədàzuw sufəl dadəŋ aw. Naka agay delga à baŋa akul azlasufəl ndzer, la yewdi aŋa Zəzagəla, ŋgaha anu azlaməna maz gay aŋha məpakàh azlasufəl babay suwaŋ. ⁹ Ama anu azlaməna masəlay kà, gədzugw kà Zəzagəla kà adagolla anu la lig. Anu kà mədagay kà bokuba azladza uwana seriya mamətsay adatəd à atà à gəl, la yewdi aŋa azladza la vadavaday la afik. Bokuba marəzlay uwana azladza gesina tanəŋaŋ gesina la gudəŋ uwanay la vok, la slaka azladza, ŋgaha la slaka azlamalika babay. ¹⁰ Azladza tadzugw kà anu azlakusəŋu, tagod, kà uwana məz gay lakəl aŋa Yesu Kristu. Ama kà akul kà, azlamatsihilaga, kà uwana kahamàw gay à vok la Kristu. Anu kà, azladza tadzugw kà anu azlagubgub, ama akul kà, akul azlandzəda ndzəda. Anu kà azladza tapəsew anu, ama akul kà, azladza tasləkaw akul. ¹¹ Tsəràh à lakana may la nəlay aza anu babay, lukut aga anu la vok babay aw, ŋgaha tazlabàh anu aya, ŋgaha gəy gami la ahəŋ aw. ¹² Mədàh sləray kà aŋuf dā à uda la goday, kà mazlakla gəl gami, la mok uwana azladza tadzək à anu magodahay à gəl kà, mədəv kuđa à Zəzagəla kà mapis atà à gay à vok. La mok uwana azladza tatərab anu babay kà, məbasin. ¹³ La mok uwana tatugw à anu gay mawisiga à vok kà, məwulatàla kà la ləv tələmma. Tapakànula lagonay kà bokuba anu azlaàlāh aŋa gudəŋ à vok, bə tsəràh à lakana babay kà bokuba anu azlahuyiv aŋa gudəŋ à vok uwanay.

¹⁴ Uwana gətsetser kiya uwanay kà, kà aŋa makəlakulla ziruwi à gəl lakəl aŋa uwana kada-hàwwàŋ, gəgod magay aw. Uwana gətsetser à akul uwanay kà, kà gi aŋa masləhakulla vok pəra, akul azlabəza gay ləv gulo. ¹⁵ Amiyaka baŋa kabəzaw azlaməna matapakulla dəbow kulo, azlauwana tadala akul la tetəvi aŋa Kristu la ama, baba anjul kà bə teku-la pəra. La mok uwana gəsa à akul ala sifa uwana kahamaw à gay à vok la Yesu Kristu la abà. ¹⁶ Kà uwaga à uwana gədəv à akul kuđa: Kamkam pakàw bokuba gi. ¹⁷ Kà uwaga à uwana gəsləl Timotawus à slaka anjul babay. Masla kà bəzi gay ləv gulo, uwana ahoy yewdi aŋa Sufəl Zəzagəla. Masla adàwulakulla azlatatak uwana à gəl, gəpəhakulla la tetəvi aŋa azlaməna manəf Yesu la tsəh, la tataka azlaməna madiŋal gəl à vok la abà gesina.

¹⁸ Azladza anik anik la tataka azladza anjul la abà tats zlapay, tadzugw kà, gəda à awtəy aya aw, gəl agod à atà. ¹⁹ Ama baŋa asa à Sufəl Zəzagəla kà, gəda à awtəy kà nekwa. Baŋa gədàda à awtəy, asa à gi aŋa masəl azlaməna zlapay uwaga, ama gay aŋatà pəra aw, ama maslay aŋa ndzəda aŋatà babay. ²⁰ Kà uwana makoray aŋa Zəzagəla kà aŋa gay pəra aw, ama la ndzəda aŋa Zəzagəla. ²¹ Mana à uwana asa à akul lagwa ma? Gəda à awtəy ma la azəva la ahəl ay, awma la masal ŋgaha la ləv tələmma ay?

Makudək masla mabila gə à uda la maham gay à vok

la azlaməna gay Zəzagəla

5 Kəla slaka gesina gətsəŋ tapəhay gay lakəl aŋa mabila uwana la tataka anjul la abà, mabila uwana amiyaka azlauwana tasəl Zəzagəla aw bay kà, tadehəŋ aw. Gətsəŋəŋ azladza tapəhay kà dza anik la tataka anjul la abà kà, adabəd mis aŋa baba aŋha à gəl. ¹² ŋgaha aya kà, akul azlazlapay aya! Kayyà, ŋuləm naka kagaw la mazaw la gəl la abà, ŋgaha zil uwana adàh tsəhay gə uwaga la tataka anjul la abà kà, kəsàw à uda la tataka anjul la abà. ³ Gi kà kərkər la akul la sləb vok la abà, ama la masasədok la abà kà, gi nekwa la akul, ŋgaha gədadàh seriya à dza, uwana adàh tsəhay sləray mawisiga uwaga la tataka anjul la abà à gəl bokuba gi nekwa la akul. ⁴ Gədadəv seriya uwaga à gay, la sləm aŋa Sufəl gami Yesu. Gəgod à akul kà, la mok uwana kadàhamaw gay à vok kà, madzugway gu-lo adəgay la tataka anjul la abà, ŋgaha ndzəda aŋa Sufəl gami Yesu adəgay la tataka anjul la abà babay. ⁵ La mok uwana kahamaw gay à vok kà, vāw dza uwaga à ahəl aŋa seteni, kà seteni aŋa mawisəŋ ala. Kà uwana seteni kà, aga la ndzəda kà lakəl aŋa sləb vok pəra. ŋgaha Zəzagəla adàbəl masasədok aŋha, la makəd gəl à ahəŋ, aŋa mavakay uwana Sufəl adàwul à waŋ.

⁶ Tatak la ahəŋ, à uwana katsawla zlapay aw. Kasəlaw kà tatak makəsl tatak ŋuv, akəsl magol pəhàw à gay aw uwà? ⁷ Zəbàw tatak makəsl tatak maviyaga à uda la tataka anjul la abà, uwaga kà tsakana, kà akul aŋa magay sətaka kokuđa tsakana. Gəw kalkal bokuba pəhaw mawga uwana tatak makəslin la tsəh aw, kiya uwaga à uwana kagaw, kà uwana Kristu magadzaw aŋa madəvaday Paska aga makədayga kà aŋami. ^{††8} Kità kà, məhab madəvaday Paska. Ama mətà Pain la tatak makəslin aw, məgà kuzakaka, mənəfà tetəvi aŋa Zəzagəla la ləv tekula. Məsək azlatatak mawisiga, uwana taga bokuba azlatatak makəslin, uwaga kà tsakana, ŋgaha kà mabila. Ama mətà Pain la tatak makəslin aw, uwaga Pain aŋa sətaka, ŋgaha aŋa dziriga. ‡

† 5.1 5Musa 22.30 †† 5.7 2Musa 12.5

⁹ La teraṅa aṅa wakità gulo, uwana la abà gətsetsèr à akul kà, gəgòd à akul kà: 'Kahamaw gay à vok aw la azladza uwana tadza à ahəṅ la mabila la abà aw', gəgòd à akul. ¹⁰ Baṅa gəpəh kiya uwanay kà, gəpəhay kà azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, kagoḏaw aw. Awaṅ, ama gəpəhay kà akul uwana kasəlaw. Azladza uwana tadàh mabila, la azlaməna mawoy tatak aṅa azladza anik, la azlaməna maḏàh gəl, la azlaməna manəf mazlazlay, uwana à ahəṅ la gudəṅ la vok, məhəlla à ahəṅ kà azlatatak uwaga gesina, ṅuləm mas à uda la gudəṅ à vok uwanay la abà. ¹¹ Asa à gi kà magoḏ à akul kà: 'Kahamaw gay à vok la azlatsəhay dza uwaga aw'. Baṅa dza agoḏ kà: 'Gi masla maḏiṅal gəl à vok', ama adàh mabila, baṅaw masla agay masla mawoy tatak aṅa azladza anik, baṅaw masla manəf mazlazlay, baṅaw masla agay masla matsak magoḏahay à azladza anik à gəl, baṅaw agay masla guzu, ṅgaha agay masla gəl, kadzaw à ahəṅ la slaka gə la masla aw, amiyaka tatak may bay kà, kazuwaw la slaka gə aw.

¹² Gi kà gəslala vok aṅa maḏàh seriya à azlaməna à uda à gəl aw, akul kadahaw seriya kà azlaməna huḏ gəy à gəl. ¹³ Kà uwana azlaməna à uda kà, Zəzagəla la uwana adàḏaha à atà seriya à gəl. Kudəkàw à uda dza uwana adàh mawisiga la tataka aṅkul la abà, bokuba uwana wakità Zəzagəla apəhay. †

Kapaw gudzi à masla maḏiṅal gəl à vok à gəl la huma azladza à uda aw

6 Baṅa dza la tataka aṅkul la abà tabay vok gay la dza anik, ma delga à baṅa apuwla gudzi à gəl kà la huma azladza uwana tasəl Zəzagəla aw takay? Akəsa à vok kà apuwla gudzi à gəl kà la huma aṅa azlaməna maḏiṅal gəl à vok. ² Kasəlaw kà, azladza aṅa Zəzagəla la uwana tadàḏah seriya à azladza gudəṅ à vok uwanay à gəl aw takay? Iyay, haḏay zlà, baṅa ndzer kadàḏahaw seriya à gudəṅ à vok uwanay à gəl ma, kakay, kaslawwalla vok aṅa matàh azlabəza gay uwana ala la tataka aṅkul la abà aw zlà ma? ³ Kasəlaw babay kà məḏàḏah seriya à azlaməlika à gəl aw takay? Tsa kiya uwaga, ma bamərika azlatatak bəzaga aṅa gudəṅ à vok uwanay zla ama uwà? ⁴ Ama akul, baṅa akul la magazlay lakəl aṅa tatak anik la tataka aṅkul la abà ma, kakay kaslawwalla vok aṅa mapəh tatak uwaga à azlaməna à uda, uwana atà la matsən vok à gay anina aw ma, kà atà aṅa maḏàh seriya aṅa tatak uwaga ma? ⁵ Ziruwi aza à akul aw takay? Aga la ahəṅ la tataka aṅkul la abà à bə dza haṅkəli gə, bə tekula aṅa matahàh azlabəza gay uwana alaa la tataka aṅkul la abà, akul azlaməna maḏiṅal gəl à vok aw takay? ⁶ Iyay zlà, uwaga ma, akəsa vok ndzer kà mapuw gudzi à de-

da aṅkul anik à gəl, la huma aṅa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw takay?

⁷ Baṅa tatak mapuwla vok gudzi à gəl la ahəṅ, la tataka aṅkul la abà, uwaga la uwana adukwakulla tsakana à gəl, uwana kadahaw à waṅ. Kà mana kaba-saw vok tsakana aw ma? Kà mana kasakawwal ada à akul à gəl à tsəh pəra aw ma? ṅuləm mabasiṅ. ⁸ La dziriga kà, akul la uwana kanəfaw mawisiga la maḏ à gəl, ṅgaha kadahaw uwaga kà la slaka azladeda aṅkul məna maḏiṅal gəl à vok aya bay. ⁹ Səlàw la dziriga kà, azlaməna makəsəfər tadàda à makoray Zəzagəla aw. Akul, kavavaraw gəl aṅkul aw. Azlaməna mabila, azlaməna manəf mazlazlay la azlaməna gəl gaw, ṅgaha la azlaməna matsatsəl vok kà atà kà atà zil zil kà, tadàda à makoray Zəzagəla tetuwa aw. ¹⁰ ṅgaha la azlaməna gəl aṅa tatak aṅa azladza anik, la azlaməna makaḏ yewdi à azlatatak aṅa azladza anik à tsəh, la azlaməna guzu, la azlaməna matsak magoḏahay à azladza anik à gəl, ṅgaha la azlaməna mazab tatak aṅa azladza anik la ndzəḏa, azlatsəhay dza uwaga gesina kà, tadàbək asik à abatà babay aw. ¹¹ Kiya uwaga à madz à ahəṅ aṅa azladza anik aṅkul uwarə. Ama lago-nay kà, Masasəḏok Zəzagəla uwana mənəfay kà adapal akul la tsakana gami la abà gesina sətaka adagay, akul mabək akul à fəta à awtəy gə, kà ana Zəzagəla, kagaw dziriga la huma Zəzagəla kà sləm aṅa Sufəl Yesu Kristu uwana kasəlaw, ṅgaha kà Masasəḏok aṅa Zəzagəla gami.

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

¹² Iyay, azladza aṅuwaw la tataka aṅkul la abà tagoḏ kà: 'Tatak gesina kà, tetəvi la ahəṅ kà aṅami', tagoḏ. Iyay dziriga nəma, ama tatak gesina kà, akəsa à akul vok aw. Ama gi kà, asa à gi kà tatak anik afà à gi asik à gəl, kà gi aṅa magay mayə aṅha aw. ¹³ Madzugway aṅatà bay kà: 'Zəzagəla adaha tatak may kà aṅa huḏ', tagoḏ. 'ṅgaha huḏ babay kà aṅa maf tatak may à abà', tagoḏ aya. Iyay nəma. Ama Zəzagəla adəkalah à ahəṅ vərđi anik səla nna. Ama kà aṅa mabila kà, Zəzagəla adàhà vok gami kà aṅa uwaga aw, ama Zəzagəla adàhà kà anu aṅa maḏàhla sləray, uwana asa à Sufəl Yesu, kà uwana masla la uwana akor vok gami. ¹⁴ Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay, ṅgaha masla adàwulla anu à uda la mamətsay la ndzəḏa aṅha aya babay.

¹⁵ Kasəlaw kà vok aṅkul kà manəbay aṅa vok aṅa Yesu Kristu aw takay? Gəsləhàni manəbay aṅa vok aṅa Yesu, ṅgaha gi aṅa madla à slaka aṅa masla mazab zil takay? Awaṅ! Akəs vok aw! ¹⁶ Kasəlaw kà baṅa dza agagamlà à vok maləv la masla mazab zil kà, tagay sləb vok tekula aw takay? Haḏay, tatsətsèr à wakità à abà kà:

'Atà səla nna, tagay sləb vok tekula.' ††

† 5.8 2Musa 13.7; 5Musa 16.3 † 5.13 5Musa 13.5; 17.7

¹⁷ Ama dza uwana avà vok aŋha à Sufəl Yesu kà, masla la Yesu kà, atà tekula suwaŋ.

¹⁸ Tsa kità zlà kà, kahoyaw à mabila à ahà! Azlatsa-kana anik anik uwana azladza tafa à ahəŋ gesina kà, abəz à huđ gə aw. Ama dza uwana adàh mabila kà, awis vok aŋha ala la gəl aŋha. ¹⁹ Kasəlaw kà, vok aŋkul kà huđ gəy aŋha Masasədok Zəzagəla aw takay? Zəzagəla la uwana avà à akul Masasədok uwanay à uwana la ləv aŋkul la tsəh, kà uwana vok aŋkul kakoraw aw, Zəzagəla akoray. ²⁰ Zəzagəla apəl tatak kà məŋga aŋha mavavarla akul. Kiya uwaga dəhàw sləray la vok aŋkul kà mazləbla Zəzagəla pəra.

Gay lakəl aŋha mazəb vok

7 Lagwa kà, gəwula à gay aŋha manavay aŋkul uwana à tsəh, kanàvəw à gi, la wakitə aŋkul la abà zlà. Gədzugw kà delga nəma, kà dza aŋha mazəb mis aw. ² Ama la madzugway gulo la abà aya kà, ŋuləm mazəb mis, gəl agod à gi, kà dza aŋha matəd à mabila à abà. Delga kà uwabeyuwi aŋha magay la mis, ŋgaha kà azlamis bay tagay kità. ³ Kiya uwaga kà, zil avà à mis aŋha à tatak uwana mis aŋha ayahay, ŋgaha bay, mis avà à zil aŋha à tatak uwana zil aŋha ayahay. ⁴ Mis aslala vok aŋha mahən, uwana ala asa à vok aŋha aw: Say zil aŋha. Zil babay aslala vok aŋha mahən, uwana ala asa à vok aŋha bay aw, say mis aŋha la uwana ahə-nallaŋ ala. ⁵ Kiya uwaga zlà kà, kakwesawla kà vok mahən à ahəŋ kà akul à akul aw, say akul katsənaw vok à gay kà aŋha kaslā ŋuv lakəl aŋha, kà akul aŋha mazəb kaslā aŋha madəv kuda à Zəzagəla. Ama la lig la ahəŋ haməw gay à vok aya. Tsa baŋa kità aw kà, kadə-slawwalla vok aŋha masləh vok à vok aŋkul aya aw, kà akul aŋha mav tetəvi à seteni kiga aw.

⁶ Ama: "Dahəwwəŋ uwanay", gəgod à akul, la magay zlà ma, aw. Ama agayŋa kadahawwaŋ kiya uwanay kà naka delga, gəgod pəra. ⁷ Kəla kà, agay la madzugway gulo kà, naka delga azladza tadza à ahəŋ kokuda mis bokuba gi, gəgod. Ama kəla uwabeyuwi kà, abəzà mavəy gərgər la slaka Zəzagəla. A azladza anik kà, avà à atà maslay aŋha madz à ahəŋ kiya uwanay kokuda mis, à dza anik avà maslay aŋha madz à ahəŋ la mis.

⁸ Lagonay kà, gədàgola à huma kà à slaka azlamagamza la azlamis kuda kà mapəh à atà gay. Gəgod à atà, kà delga, kà atà tadza à ahəŋ bokuba gi. ⁹ Ama baŋa kaslaw aw, kazəbaw mis. Ŋuləm kà mis, kà akul aŋha mahəl gəl à ahəŋ la madzugway aŋkul la abà.

¹⁰ Lagwa kà, gəpəhay kà azlauwana la azlamis adagay zlà, la tataka aŋha azlaməna madiŋal gəl à vok la abà. Mapəhay uwanay kà gi gəpəh aw, ama Sufəl Zəzagəla la uwana apəh. Mis uwana adada à zil, aslala vok aŋha mavəh vok ala la zil aŋha aya aw, ama baŋa avəh vok ala kà, ada à zil anik aya aw, tsa baŋa kətə aw

kà, tawul à vok à tsəh la zil aŋha. ¹¹ Ŋgaha bay zil aslala vok aŋha makudək mis aŋha aw.

¹² Lagonay kà, gəpəhay kà à azlaməna à uda adagay zlà, uwanay kà gay gulo, awkà gay aŋha Sufəl Yesu aw. Baŋa masla madiŋal gəl à vok la mis, uwana adiŋal gəl à vok aw, ama asal madz à ahəŋ la zil aŋha, uwaga kà akudək aw. ¹³ Kà aŋha mis uwana masla madiŋal gəl à vok babay kà, kiya uwanay bay. Baŋa zil aŋha adiŋal gəl à vok aw, ama asal madz à ahəŋ atà səla kà, ada aŋha aw. ¹⁴ Uwana gəpəh uwanay kà, kà uwana zil masla madiŋal gəl à vok aw gə uwanay kà, Zəzagəla akəs kà, kà mis aŋha, uwana masla madiŋal gəl à vok. Ŋgaha mis masla madiŋal gəl à vok gə aw gə, uwanay aya kà Zəzagəla akəs kà, kà zil aŋha uwana adiŋal gəl à vok aya suwaŋ. Tsa aŋha kità aw kà, naka azlabəza aŋatà kà, naka tagay kà bokuba azlabəza aŋha azladza uwana tasəl Zəzagəla aw gə zla, ama lagwa kà Zəzagəla adakəs atà. ¹⁵ Ama dza uwana adiŋal gəl à vok aw, asal mavəhla la masla madiŋal gəl à vok kà, vəwwal tetəvi. Ŋgaha kà masla madiŋal gəl à vok uwaga, adagay zilga, adagay misga kà, aga la mapəlla la abà adagay zlà. Zəzagəla azalà akul kà, kà madz à ahəŋ la lapiya, la tələmna la abà. ¹⁶ Kak mis, kasəl ma kadətəf zil aŋak ay? Ŋgaha kak zil babay ma kadətəf mis aŋak tak ay? Kasəlaw aw!

Dzəw à ahəŋ bokuba uwana la abà Zəzagəla azalà akul

¹⁷ Uwaga kà kəsəw, say kəla uwabeyuwi anəf madz à ahəŋ aŋha uwana Zəzagəla avàl lela, ŋgaha manəf madz à ahəŋ aŋha uwana uwarə Zəzagəla azalàl la abà lela. Uwaga la uwana gəpəhay à azlamaham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gesina. ¹⁸ Baŋa dza makədəv à uda gə, la mok uwana Zəzagəla azalàl kà: Kà mana mi, agod aw. Baŋa dza kokuda makədəv à uda gə, à mok uwana Zəzagəla azalal kà, ayəh makədəv à uda aya aw. ¹⁹ Magay makədəv à uda baŋaw magay kokuda makədəv à uda kà tatak tekula, makəs vok aŋatà la ahəŋ aw. Tatak uwana akəs vok kà, say makəs mapəhay aŋha Zəzagəla pəra. ²⁰ Akəsə vok, kà kəla uwabeyuwi adza à ahəŋ la uwana la abà uwarə, la slaka uwana la abà Zəzagəla azalàl à mok uwana atsənə mazalal aŋha Zəzagəla. ²¹ Iyay, mayà uwana Zəzagəla azalàl kà, adzugw gəl aya aw, ama baŋa mas à afik la ahàl apəhla vok ala, kà aŋak aŋha magay la makor gəl la abà babay kà bə delga, ²² mayà uwana Zəzagəla azalal adəgay à makor gəl la abà, kà uwana adagay tekula la Sufəl gami Yesu Kristu. Kiya uwaga babay, dza makor gəl gə, uwana Zəzagəla azalal, adəgay mayà aŋha Zəzagəla, kà uwana adagay aŋha aya. ²³ Zəzagəla avavarə akul la tatak məŋga, kità kà, kagaw azlamayə aŋha azladza aya aw. ²⁴ Azladedə gulo, kamkam, kəla uwabeyuwi adza à ahəŋ la slaka Zəzagəla bokuba uwana adzà à ahəŋ à mok uwana Zəzagəla azalàl.

Gay lakəl aṇa azlamagamza, la azlamis kuda

²⁵ Lakəl aṇa azlamagamza kà, gi la gay aṇa Sufəl kà mapəh à atà aw. Ama madzugway gulo la uwana gəpəh à akul, delga katsəbaw sləm à gay gulo, kà uwana gi kà, gi masla mabədfəla gay aw, kikay kà maslay aṇa Sufəl Yesu Kristu. ²⁶ Madzugway gulo təbà: Baṇa dza adazəb mis didi aw kà, ṇuləm kà masla adza à ahəṇj à kà matərebay aṇa lakana uwanay. ²⁷ Baṇa kak la mis bay kà, kakudək aw. Baṇa kak magamza gə babay kà, dzà à ahəṇj kiya uwaga, kayàh mis aw. ²⁸ Iyay zlà, amiyaka gəpəh kiya uwanay babay kà, baṇa kazəb mis kà tsakana, gəgod magay aw. Ngaha baṇa dugu ada à zil babay kà, tsakana, gəgod aw. Ama səlāw kà, azlauwana la azlamis la uwana tas ṇgərpa mənṅa la gudəṇj uwanay la vok lakana, ṇgaha kà asa à gi kà akul aṇa mad à mas ṇgərpa uwaga à abà aw.

²⁹ Aganay uwana asa à gi mapəhay zlà, azladeda: Kaslā kà desl adagay. Dagay lakana kà, azladza uwana la azlamis kà, taga kà bokuba atà la azlamis aw kəla. ³⁰ Azlauwana tataway kà, taga bokuba atà la iyaw tugwi la adi aw, azlauwana la makədaslay la gay kà, tanərez kà bokuba atà la makədaslay la gay aw, azlaməna masukw tatak babay kà, tanərez kà bokuba takor tatak uwana tasukw aw. ³¹ Azladza uwana takəs vok la azlatatak aṇa gudəṇj à vok uwanay kà, tanərez kà bokuba takəs vok la uwaga aya aw, kà uwana gudəṇj à vok uwana kanəṇawwəṇj lagonay kà, adàzila, tuwiz.

³² Lagwa kà, asa à gi kà kahəlaw gəl à ahəṇj kà madzugw gəl. Dza uwana azəb mis aw kà, afa gəl kà à sləray aṇa Sufəl Zəzagəla pəra, ayàh mahəday kà Sufəl à adi pəra. ³³ Ama dza uwana adazəb mis kà, afa gəl kà azlatatak aṇa gudəṇj à vok uwanay, asal mahəday kà à mis aṇha à adi suwəṇj. ³⁴ Kiya uwaga ləv aṇha adavahla səla, kiya uwaga la mis babay. Mis uwana zil aṇha la ahəṇj aw baṇaw dahalay uwana la zil aw kà, tafa gəl kà à sləray aṇa Sufəl Zəzagəla. Tavà vok aṇatà la ləv aṇatà gesina à Zəzagəla, ama mis uwana la zil kà, adzugway kà lakəl aṇa azlatatak aṇa gudəṇj à vok uwanay, kà uwana asal mad à ahəṇj kà uwana akəs à zil aṇha à gəl.

³⁵ Uwana gəpəh uwanay kà, kà uwana asa à gi mazlak akul. Gəyàh madəf akul gay à ahəṇj aw, asa à gi kadahawwəṇj kà uwana delga, dəhàw sləray aṇa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula.

³⁶ Lagwa, gədzugw lakəl aṇa azlamawudə uwana asa à atà mazəb vok aya aw. Baṇa dahalay atà la mawudə aṇha, tadzugw kà atà aṇa mazəb vok aya aw, la lig la ahəṇj kohana adzugway aya kà à mawudə aṇha, ṇgaha kà madzugway aṇha gesina kà la masla la tsəh kà, akəsa vok kà mazəbay kà, tazəb vok bokuba uwana asa à atà, uwaga kà tsakana aw. ³⁷ Ama baṇa agədanj à

afik kà, uwala tatak la ahəṇj atərebəṇj aw, ṇgaha mabi-la azəṇj aw kà, kità kà, agəf à madzugway aṇha à afik, azəb mawudə aṇha uwaga aw. ³⁸ Dza uwana azəb mawudə aṇha kà, adaha delga, ama dza uwana azəb aw adaha sləray kà dzəba aṇha səla aw, aduwa vok kaykay aya.

³⁹ Mis uwana la zil, masla aga la sasala la abà, kà uwana zil aṇha la ahəṇj la sifa. Ama baṇa zil adamət-say, mis adapəlla. Baṇa asal, ada à zil anik, ama say aday kà à mtəga masla madiṇal gəl à vok. ⁴⁰ Ama baṇa adza à ahəṇj kokudə aṇa mad zil kà, marabay aṇha kà ada à zagəla. Kəla kà, uwaga kà madzugway gulo zlà. Ama gi babay kà, gi la Masasədok aṇa Zəzagəla à uwana apəhgəla.

Sləb uwana takəf à azlamazlazlay à ahəṇj

8 Lagwa mənərez gay lakəl aṇa azlasləb uwana takəf à azlamazlazlay à ahəṇj zlà:

Akul kà kagodaw kà: 'Anu gesina la haṇkəli', kagodaw. La dziriga kà, haṇkəli tsəhay gə uwaga kà adala dza kà à zlapay à abà pəra. Masal la uwana adzəredəh azlaməna madiṇal gəl à vok ala. ² Dza uwana: 'Gəsəl tatak', agod kà, asəl tatak bokuba uwana anaka, asəl dadəṇj aw. ³ Ama dza uwana awoya Zəzagəla kà, Zəzagəla asəl masla.

⁴ Aganay gay gə uwana: Dza aslala vok aṇa mapad sləb, uwana takəf à azlamazlazlay takay? Məsəl kà, mazlazlay kà tatak deyday la gudəṇj uwanay la vok. Məsəl kà say Zəzagəla kokudə gəl aṇha tekula pəra. ⁵ Haday gə, azlatatak la ahəṇj la zagəla ṇgaha la wədah à uwana azladza tasləkaw tatak uwatà bokuba zəzagəla. Azlatatədiya la ahəṇj, kiya uwaga à uwana azladza tasləkaway, tapakahatàla kà azlaməṇṅa aṇatà bokuba zəzagəla. ⁶ Ama kà aṇami kà, Zəzagəla kà tekula ahəl pəra. Masla la uwana Baba gami. Tatak uwana la gudəṇj la vok gesina kà, aguwà à uda kà la ahəl aṇha. Adahà anu babay, kà anu aṇa magay azlaaṇha. Sufəl gami babay kà tekula pəra, uwaga kà Yesu Kristu. Tatak gesina atsà à uda la ahəl aṇha, məbəzə sifa babay kà la ahəl aṇha.

⁷ Ama azladza gesina tasəl dziriga uwaga aw. Kà uwana azladza aṇuvaw tadəhla slilih kà la manəf azlamazlazlay, ṇgaha lakana aya baṇa tapad azlasləb uwana takəf à mazlazlay à aya kà, ndzer tanərez bokuba sləb aṇa mazlazlay la dziriga, kà uwana tabəz ndzəda la tetəvi aṇa Zəzagəla la tsəh dadəṇj aw, guba aza à atà, kà madah àlāh à vok aṇatà à vok la mapad sləb uwaga. ⁸ Ama la dziriga kà, tatak may adaha à anu àlāh la slaka Zəzagəla aw. Baṇa məzuw azlatatak anik aw babay kà məgogolay aw, baṇa məzuw babay kà, agagis anu aw.

⁹ Ama kamkam dəhàw haṇkəli, kà uwana akul la makor gəl la abà, kà mazuw tatak gesina. Ama zlahaw

kà, uwaga adala dza, uwana azlagubgub la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh, à tsakana à abà, kà delga aw.

¹⁰ Haday kà, banja dza anik gubgubga anəña ka, à kak uwana kasəl tatak, kadadza madzay la gày mazlazlay la aku kà mazuw tatak kà, masla bay kà, adàzuway suwan, kà uwana kadàkadalla gəl à vok. ¹¹ Ngaha deda aňak maruw vok à ahəň gə, uwana Kristu aməts kà aňha kà, masla azila la tsəh aña masəl tatak aňak uwana kadahəň. ¹² Madəh tsakana tsəhay uwaga kà, delga aw. Katsalla matekwid à deda aňak, azəň la madzugway aňha la abà, ngaha bay kà, kadəh tsakana kà à Kristu à vok la gəl aňha babay. ¹³ Tsa banja tatak may la uwana atsala matekwid à deda gulo kà, kà mad à tsakana à abà kà, ñuləm gəpad azlasəb uwana takəd à azlamazlazlay à ahəň dikidiki aw, ngaha kà, gi aña matsala matekwid à deda gulo aw.

Gay lakəl aña azlaməna masləlay

9 Gi kà, gi la makor gəl la abà aw takay? Gi masləlay aw ay? Ngaha gənəña Yesu Kristu la yewdi gulo. Akul uwanay kà akul mayyi à tsəh aña sləray gulo uwana gədhəň aw takay? ² Iyay, amiyaka azladza anik takəs gi bokuba gi masləlay aw kà, akul kà, kasəlaw gi, kà gi masla masləl gi gə, kà maham gay à vok aňkul, uwana la Yesu la abà, apəhla kà, gi masləlay ndzer, kà uwana gi la gəl gulo la uwana gəpəh à akul gay marabəň.

³ Aganay tatak uwana gəpəh à azladza uwana tasla-ha gi məl à gəl. ⁴ Azlayla gi kà gəbəzal tatak may la tatak masay kà aña sləray gulo aw takay? ⁵ Azlayla gi kà, gi aña mazəb mis masla madiňal gəl à vok gə, kà mauguzahay anu səla, bokuba uwana azlaməna masləlay anik, la azladedə aña Sufəl gami, la Piyer aw takay? ⁶ Awma anu la Barnabas la uwana mədəh sləray kà anu aña madzadzar gəl gami pəra takay? ⁷ Slodzi uwana la guvəl la gay, ma masla adzadzar gəl aňha takay? Awma dza ma uwala à uwana azuw mayyay tatak aña guf aňha, uwana asləka aw la? Masla manəňla azlaləmana, ma asa awə aňatə aw takay?

⁸ Ama kadzugwaw kà mapəhay gulo kà, apəhay aña azladza pəra, kagodaw aw, awaň, wakitə seriya aña Zəzagəla babay kà apəh kiya uwaga. ⁹ Aganay uwana tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà:

'Kawadaw gay à kokur uwana à ahəň, azləb hi aw.' † Zəzagəla ma adzugw ma lakəl aña kokur, kagodaw takay? ¹⁰ Kasəlaw kà, la dziriga kà, apəh kà anu aw takay? La dziriga kà, gay uwatə kà tatsetsər kà aňami, akəsà vok kà masla mapəs guf, la masla mazləb tatak kà, say tadəv sləray aňatə à gay lela kəla, la maf madzugway aňatə à ahəň kà humə gə aňatə la tatak uwaga la abà suwan. ¹¹ Anu mətsəd makəs vok aña tatak gudəň à vok la slaka aňkul, ma uwaga ma tatak

delga aw takay? ¹² Banja azlawla azlaanik kà mabəz tatak la ahəl aňkul ma, anu la uwana azlawla anu kaykay aw takay?

Adagay kiya uwaga babay kà anu, kà mədəhəň kiya uwaga aw, bə kəla ngərpa uwana abəz anu kà, anu kà məbasin kà anu aña madəh tatak uwana adəd gay à azladza anik à ahəň aña matsən gay marabəň lakəl aña Yesu Kristu aw. ¹³ Sələw la dziriga kà, azlauwana tadəh sləray la məň gəy Zəzagəla la aku kà, tabəz tatak may aňatə la aku la abatə. Ngaha azlaməna makəd tatak la aku la abatə, tabəz humə gə aňatə la azlatatak uwatə la abà takaday. †¹⁴ Kiya uwaga babay, Sufəl Yesu apəh kà azlauwana taz gay marabəň kà, tadzadzar vok la uwatə suwan, agod.

¹⁵ Amiyaka adagay kiya uwanay babay kà, gəda à ahəň kiya uwaga aw. Gətsetser kà masləl gi tatak à awaň, gəgod à akul, aw. Kà uwana ñuləm gəməts kà manav tatak à kà dza aña makəl gi marabay gulo ala aw. ¹⁶ Gi, gəts zlapay kà maz gay marabəň aw, kà uwana kà leri gə kà aňulo kà mədəhəň. Banja gi gəz gay marabəň uwaga aw kà, matərabay agay la gi. ¹⁷ Agayña gi la uwana gəkəsəni sləray uwaga la ahəl gulo kà mədəhəň kà, naka gəkud mabəz masik. Iyay, tsa uwaga kà, sləray gulo kà mədəhəň kà, say gəduw yewdi kà à abà sləray, uwana Zəzagəla afə à gi à ahəl la gəl aňha. ¹⁸ Gi ma mana à masik gulo zlə ma? Aganay masik gulo: Gəz gay marabəň kà deyday, kà uwana gənava aňuf aña sləray sayda uwana gədehəň aw, ama naka azlayla gi nəma.

Asa à gi masəlla azladza à slaka Zəzagəla pəra

¹⁹ Gi la makor gəl la abà, gi mayə aña dza aw. Ama gi la gəl gulo la uwana gəpakə gəl gulo ala kà mayə, ngaha gi aña masəlla azladza à slaka Kristu. ²⁰ Mok uwana gədhə sləray la tataka azla Yahudiya la abà kà, gədzə à ahəň bokuba gi zil Yahudiya, kà gi aña mabəz atə, ama gi la gəl gulo kà, gi la tsəh aña mapəhay aña Musa aw. Gədzə à ahəň la tataka azlauwana tanəfa mapəhay, gədzə à ahəň bokuba aňatə, kà gi aña mabəz atə.

²¹ Kiya uwaga, mok uwana gədzə à ahəň la tataka azla-uwana la abà tasəl mapəhay aña Musa aw, gədzə à ahəň bokuba aňatə, la kokudə maf gəl à mapəhay uwaga, kà gi aña mabəz atə la kokudə maf gəl à mapəhay uwaga, kà gi aña mabəz atə suwan. Ama uwaga kà, asal magoday kà, gəkəs mapəhay aw, magay aw, awaň, gənəfa mapəhay aña Yesu Kristu. ²² La huma aña azlauwana atə maruw vok à ahəň gə kà, gi babay gəga aña mabəz atə. Uwaga gədehəň gesina kà, kà gi aña mabəz atə, ngaha atə aña mabəlay, amiyaka tekula aňatə aña mazilaw. ²³ Uwana gədhə uwaga gesina kà, kà gay marabəň aña mad à huma à gay lela, kà gi aña mabəz masik la azladza anik bay.

† 9.9 5Musa 25.4

†† 9.13 5Musa 18.1

²⁴ Kasəlaw la dziriga kà, azladza uwana tagor mahoyay, gesina aṅatà tahoyay, ama dza tekula la uwana adàbèza masik uwana tapəh pəra. Kità kà, gòrəw mahoyay, kà akul aṅa mabəz masik. ²⁵ Dza uwana asal magor mahoyay kà, say atsətsəh vok ala dagay uwarà dadàṅ, kà masla aṅa mabəz masik. Ama masik uwatà adàbèzal la gudəṅ uwanay la vok, kà adàwisla. Kəla kà, kà aṅami kà, mətsətsəh vok ala kà, kà anu aṅa mabəz masik uwana adəv à gay aw, akàl adàsàl à adi ala aw. ²⁶ Kà uwaga à uwana gədàgay la matsək yewdi, kà say à huma à gay kabaw. Kà uwaga à uwana gədàgay kà bokuba masla madəf kotəpa uwana azlaḅ afaḅ dey-day aw. ²⁷ Gəsal vok gulo lela, kà gi aṅa makor vok gulo, kà la marabəṅ makəf gəl à ahəṅ, kà Zəzagəla aṅa magolla gi la lig à gi uwana gəzà gay marabəṅ aṅha à azladza anik aw.

Kahamaw gay à vok la azlamazlazlay aw

10 Azladedà, delga awul à akul à gəl, lakəl aṅa azlababa gami madzidziga uwana tauguzàh la Musa. Zəzagəla adək à atà magudu gudu à gəl gesina, atsakà atà à ama, ṅgaha gesina aṅatà taguwà à uda la mukwà mativga la abà aya. ¹² Atà gesina aṅatà kà tabəzà batem la magudu gudu, ṅgaha la mukwà mativga la abà. Atà gesina aṅa tahamà gay à vok la Musa. ³ Atà gesina aṅatà tazùw tatak may uwana asà à ahəṅ la slaka Zəzagəla babay. ⁴ Tasàh iyaw uwana akalàh à uda la dzəgla la abà, uwana Zəzagəla avàh à atà dzəgla, uwana Zəzagəla avà à atà kà, kà Yesu Kristu uwana aguwa à huma. ¹⁵ Bà la uwaga gesina kà, Zəzagəla akweska madəhəṅ aṅatà, kà uwaga à uwana gesina aṅatà tamàts à kəsaf à abà.

⁶ Azlatatak uwaga kà tazlaka anu lakana, kà anu aṅa madàh à adi la mabila mawisiga uwana atà tadahàhàṅ aw. ⁷ Kasləkawaw azlamazlazlay bokuba uwana azlaanik aṅatà tadahàhàṅ aw. Wakità agod lakəl kà: 'Azladza tazà madzay, tazùw tatak, tasàhàh tatak, ṅgaha tasà à afik kà mahab dəs azlamazlazlay. † Kamkam, kà aṅkul kà kasləkawaw azlamazlazlay aw. ⁸ Kadahaw mabila bokuba azlaanik aṅatà, uwana dza dəbow dzik səla gəl aṅha makər tamatsà à gay la mavakay tekula la tsəh aw. ⁹ Digiya katapaw Sufəl Zəzagəla, bokuba azladza anik aṅatà aw. Atà tamatsàh à matsàh atà aṅa bebi à abà. ¹⁰ Kaṅoṅuzaw lakəl aṅa Zəzagəla bokuba azlaanik aṅatà uwana tadahàhàṅ aw. Malika aṅa mamətsay azahà atà ala. Akul kà kadahawwəṅ kiya aṅatà aw.

¹¹ Uwana Zəzagəla adahàhà azlatatak uwaga gesina kà, kà azladza aṅa masəl azlatatak la uwaga la abà, ṅgaha kà atà aṅa madàh hanjkəli. Tatsetsər uwaga à wakità à abà, kà atà aṅa matapanula azlatatak à anu

azladza aṅa zamana uwanay azladəv à gay. ¹² Kà uwaga, dzàw à ahəṅ dzawwa. Dza uwana adatsizilla à ahəṅ kà, say adaha hanjkəli kà masla aṅa matəd à ahəṅ aw. ¹³ Azlamatərabay uwana tabəza akul kà, tabəza azladza gesina babay. Ama Zəzagəla, uwana agədiṅ dziriga aṅha à afik kà, asak à matərabay kà matərab akul la azlatatak uwana la abà, aduwa ndzəda aṅkul aw. Masla adàvə à akul ndzəda kà mabasiṅ, ṅgaha kà mas à uda la abà aya babay.

¹⁴ Kà uwaga azladedà gay ləv gulo, hòyàw à azlamazlazlay à ahàl. ¹⁵ Gəpəhay kà akul azladza matsən sləm gə, nərèzàw lakəl aṅkul à uwana gəpəhay tsi, kà uwana dziri à uwana gəpəhay. ¹⁶ Akul dzùgwàw lakəl aṅa tatak may aṅa Sufəl uwana məzuwahay tsi. La mok uwana məzuway la slaka gə, à tatak may aṅa Sufəl, kasəlaw kà anu la Kristu mədahama gay à vok la aṅiz tekula la abà aw takay? Mok uwana mətsək kaf ala kà mazuway kà, kasəlaw kà mədaham gay à vok la sləb vok aṅa Yesu Kristu la abà tekula aw takay? ¹⁷ Kaf kà tekula pəra à uwana anu gesina məzuway, kaf tekula gə uwaga kà apəhla ala kà mədagay tekula, kà uwana məzùw kà kaf tekula uwatà.

¹⁸ Dzùgwàw lakəl aṅa tsəhay Isərayel dadəṅ tsi. Takàdàh azlatatak à Zəzagəla kà, azlauwana tapədfàh sləb uwaga kà, atà tekula la Zəzagəla. †¹⁹ Mana à uwana mafafafə бага la gay uwaga la abà ma? Sləb uwana dza akəd à azlamazlazlay la azlamazlazlay ma, tatak dziriga takay? Awan! ²⁰ Ama uwana azlaməna makəf tatak uwana tasəl Zəzagəla aw kà, takadəy kà à azlamazlazlay, awkà à Zəzagəla aw ama à seteni. ṅgaha asa à gi kà kahamaw gay à vok la azlamasasədok mawisiga aw. ²¹ Kà uwana kaslawwalla vok aṅa matsəp gay à masakwa aṅa Sufəl la abà la aṅa azlamasasədok mawisiga la abà aw. ṅgaha babay kaslawwalla vok aṅa madz madzay la tatak may aṅa Sufəl Yesu la adi, ṅgaha kadzaw madzay la aṅa masasədok mawisiga la adi aya babay aw. ²² Awma asa à anu madla ləv à Sufəl Zəzagəla à huḍ takay? ṅgaha ma məduwa masla la ndzəda takay?

Madz à ahəṅ kà matsala matekwid à azladza anik aw

²³ Haday, azladza anik la tataka aṅkul la abà tagod kà: 'Anu la makor gəl la abà kà tatak gesina'. Iyay nəma, ama tatak gesina kà azlaka anu aw pəra. Tagod aya kà: 'Anu la tetəvi kà madàh tatak gesina', ama la azlatatak anik kà, mədàzigəṅla magay la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh aw. ²⁴ Kayahaw kà azlatatak uwana akəsa akul à vok pəra aw, ama yàhàw kà uwana akəsa vok à azladza anik babay suwan.

²⁵ Kəla tatak uwana tadàw ala la kasukwa, bokuba azlasləb kapadaw, kokuda mabək gel à ahəṅ səla la ləv

† 10.1 2Musa 13.21-22 †† 10.4 2Musa 16.35; 17.6 † 10.7 2Musa 32.6

†† 10.18 3Musa 7.6

anĵkul la tsəh. ²⁶ Haday, bokuba uwana tatsetsèr à wak-ità Zəzagəla à abà kà, agòd kà:

'Sufəl Zəzagəla la uwana akor gudəŋ à vok gesina, la azlatatak uwana la abà gesina.' †

²⁷ Baŋa masla madiŋal gəl à vok aw anik, azala akul kà mazuw tatak may la mtəga anĵha kà, zùwàw kəla tatak gesina uwana adəfa à akul à huma à gay, la kokuda manaval lakəl anĵha mabək gəl à ahəŋ səla anĵkul. ²⁸ Ama kəla kà, baŋa dza agod à akul kà, sləb uwanay kà sləb mazlazlay kà, uwaga kà kazuwaw zlà ma aw, kà uwana adapəhakulla, ŋgaha kà kak anĵha makadla gəl à vok, la ləv anĵha la tsəh aw. ²⁹ Madzugway anĵha ləv anĵkul gəgod aw, ama anĵha ləv anĵha. La dziri madzugway anĵha ləv anĵha dza aslala vok anĵha madəh seriya à madzugway anĵha makor gəl anĵha ləv gu-lo à gəl aw. ³⁰ Baŋa kikay gədagod à Zəzagəla kà tatak may gu-lo aya ma, kakay dza apəsew gi lakəl anĵha tatak may uwana kikay gəgod à Zəzagəla gu-lo aya ma?

³¹ Uwana gəpəh kà kiya uwanay, kadəzuw mana babey mi, kadəsa mana babey mi, kadədah mana babey mi, dahəŋ kà la tetəvi uwana sləm anĵha Sufəl Zəzagəla anĵha maday à huma à gay la mazigəŋay pəra. ³² Kadəhawwanĵ kà la makad gəl à azladza à vok aw: Adagay zil Yahudiya, adagay zil Yahudiya aw, adagay azlaməna madiŋal gəl à Zəzagəla à vok. ³³ Dahəwwəŋ bokuba uwana gi gədahəŋ. Gi gədawad vok à uda, kà gi anĵha mawoy uwabeyuwi gesina, gəyàh uwana akəs gi vok aw, say uwana akəs vok à azladza, kà atà anĵha mabəlay.

11 Dzàw à ahəŋ bokuba uwana gədza à ahəŋ, nəfàw gi, bokuba uwana gənəfa Kristu.

Azlezil la azlamis la huma anĵha Zəzagəla

² Azladedə gəzləb akul, kà uwana kadzugwaw lakəl gu-lo koksikoksi, ŋgaha kà uwana kanəfaw azlatatak uwana gətəpakulla gesina aya. ³ Ama bə la kità kà, asa à gi kà kasəlaw uwanay: Səlàw kà Kristu kà Sufəl gə anĵha azladza gesina. Zil kà mənĵa anĵha mis, ŋgaha Zəzagəla kà masla kà mənĵa anĵha Kristu. ⁴ Kà uwaga baŋa zil adəv kuɖa, baŋaw apəha gay Zəzagəla la gəy la aku la maf tatak à gəl gə kà, kiya uwaga kà masla apəsew mənĵa anĵha. ⁵ Kiya uwaga babay baŋa mis adəv kuɖa baŋaw apəh gay Zəzagəla la gəy la aku la gəl deyday gə kà, apəsew zil anĵha. Apakay kà bokuba masla mafəts gəl à ahəŋ gə. ⁶ Tsa baŋa mis awad nalbət à gəl aw, ma kà mana afəts gəl à ahəŋ pəra aw zlà ma? Ama mas anĵidz anĵha mis la mafəts gəl à ahəŋ kà uwaga kà ziruwi, say awadəh nalbət à gəl. ⁷ Ama zil kà afa tatak à gəl aw, kà uwana masla maftsa vok anĵha Zəzagəla. Masla apəhla mazləbay anĵha Zəzagəla ala, ama mis kà apəhla kà mazləbay anĵha zil anĵha ala suwanĵ. ⁸ Haday kà, zil kà asà à uda kà la mis la abà aw, ama mis la

uwana, asà à uda la zil la abà. ⁹ Zəzagəla anĵal zil kà anĵha mis aw, ama anĵal mis kà anĵha zil. ††¹⁰ Kà uwaga à uwana mis ahad gəl à ahəŋ la nalbət, kà masləkaway zil anĵha, ŋgaha kà azlamalika babay. ¹¹ Amiyaka adagay kiya uwanay kà, kà anĵami uwana mədagay tekula la Sufəl Yesu Kristu kà, məsəl kà mis aslala vok anĵha madz à ahəŋ la aslasl gəl anĵha aw, ŋgaha zil babay aslala vok anĵha madz à ahəŋ la aslasl gəl anĵha babay aw. Say atà səla nna. ¹² Iyay, bokuba uwana mis kà asa à uda kà la zil la abà kà, kiya uwaga kà, lakana mis la uwana ayyi zil lagwa, ama atà səla nna kà tasà à wanĵ la slaka Zəzagəla, masla maŋal tatak gesina.

¹³ Nərəzàw la gəl anĵkul dadəŋ: Baŋa mis adəv kuɖa à Zəzagəla la gəy madəv kuɖa la aku la gəl deyday, ma akəsa vok takay? Wùllàw à gi ala tsi! ¹⁴ Bə la madz à ahəŋ la abà kà, ziruwi kà anĵha zil kà masak anĵidz zinjiz-ŋa lakəl. ¹⁵ Ama baŋa mis azigəŋəŋ anĵidz anĵha à gəl kà, uwaga kà tatak dzəba anĵha səla aw gə. Abəz anĵidz anĵha zinjiz-ŋa bokuba tatak mahadla gəl à ahəŋ. ¹⁶ Ama baŋa dza asal mats gay lakəl anĵha uwaga kà, səlàw kà, anu kà məsəl madz à ahəŋ anik aw, amiyaka azlaməna gay Zəzagəla babay kà tasəl tetəvi anik babay aw.

Mazuw tatak may anĵha Sufəl Yesu Kristu

(Mata 26.26-29; Mark 14.22-25; Luka 22.15-20)

¹⁷ Tatak uwana asa à gi anĵha mapəh à akul kà mazləb anu kagodaw aw. Kà uwana mok uwana kahamaw gay à vok kà anĵha masləkaw Zəzagəla kà, tatak delga kadəhawwanĵ aw, ama kadəhawwanĵ kà mawisiga, delga aw, gəgod à akul. ¹⁸ Terəŋa kà, mok uwana kaha-mahaw gay à vok, kà anĵha masləkaw Zəzagəla kà, katsakahawla gərgəŋ, tagod à gi, uwaga ma dziri ay? Wùllàw à gi ala tsi! ¹⁹ (Duli matsakla agay la tataka anĵkul la abà, ŋgaha kà masəlla ala azlauwana azlaanĵha Sufəl Yesu dziriga) ²⁰ Uwana kamahaw gay à vok kà kazawaw tatak may anĵha Sufəl aw. ²¹ Kà uwana kəla uwabeyuwi anĵkul kà av vok anĵha mazuw anĵha, ŋgaha azlaanik tagod à ahəŋ la may gə, ŋgaha azlaanik aya kà guzu adakad atà zlà, gəgod. ²² Tsa baŋa kiya uwaga kadəhawwanĵ, ma kà mana kazawaw tatak may la mtəga anĵkul aw ma? Asa à akul anĵha mapəsew maham à ahəŋ mənə madiŋal gəl à vok kəla ay? Awma kà, makəl ziruwi à azlauwana à gəl tatak may anĵatà la ahəŋ aw, kagodaw kəla ay? Mana gəpəh à akul lagwa zlà ma kagodaw ma? Gəzləb akul, kagodaw ay? Awanĵ, gəzləb akul aw!

²³ Aganay matapla uwana Sufəl Yesu atəpgəla, à uwana gətəpakulla: Sufəl Yesu la wəd uwana tatəl kaf à gəl kà mavəy à ahəl anĵha azladza kà, azəb kaf à ahəl, ²⁴ kikay agòd à Zəzagəla kà kaf, atsəkà kaf uwaga ala, agòd:

† 10.26 Mahabay 24.1

†† 11.9 1Musa 2.18-23

'Uwanay kà vok gulo uwana aga matsəkəŋ ala gə kà aŋkul, zùwàw uwaga kà gi aŋa mawul à akul à gəl.'

²⁵ La lig aŋa mazuw tatak may aŋatà la ahəŋ, azəb kət-saw à ahəl, agòd:

'Tatak masay uwana la kətsaw uwanay la abà kà, makəs vok slawda mawga la aŋiz gulo, uwana adà-sokw à wəfah. Kəla kaslā uwana kadāsahaw uwanay kà, kà gi aŋa mawul à akul à gəl.' †

²⁶ Mapəhay aŋa Sufəl Yesu uwanay apəhla ala kà, la kəla kaslā uwana kazuwaw kaf uwanay, la mas tatak masal à gəl uwanay kà, kapəhaw kà gay mamətsay aŋha à azladza, tsəràh à kaslā uwana Sufəl adàwul à waŋ.

²⁷ Kà uwaga kà baŋa dza azuw kaf, ŋgaha as tatak masay à uda la kətsaw aŋa Sufəl Yesu la abà la kokuda, mavàh gəl aŋha ala kà, adàh tsakana à vok aŋa Sufəl Yesu à gəl, ŋgaha à aŋiz aŋha à gəl aya.

²⁸ Kità kà, kəla uwabeyuwi agur gəl aŋha dadəŋ, ŋgaha masla aŋa mazuw kaf, la mas tatak à uda la kətsaw uwaga la abà. ²⁹ Kà uwana baŋa avaha uwaga ala la tatak may deyday gə aw kà, abiy seriya à gəl aŋha la mazuway aŋha la masay aŋha. ³⁰ Kà uwaga à uwana aŋuwaw la tataka aŋkul la abà takàlāh à wəfah, tapakàh magudu, tapakàh azlaməna dūvats ŋgaha aŋuwaw tamàts à gay aya bay. ³¹ Baŋa anu məgur gəl gami dadəŋ kà, Zəzagəla adàfaha à anu seriya à gəl aw. ³² Baŋa Sufəl Yesu asləha à anu à vok kà, kà matsa-tsəh anu ala la tatak uwana la abà kà, seriya aŋa madəkəs anu kiya aŋa azladza anik aw.

³³ Kà uwaga azladedə gulo, baŋa kadəhamaw gay à vok, kà mazuw tatak may aŋa Sufəl kà, kudəhàw vok kà akul aŋa magay la ahəŋ gesina. ³⁴ Baŋa dza la may gə kà, say azuw kaf à huđ la mtəga aŋha, kà maham gay à vok aŋkul aŋa mabiyakulla seriya aŋa Zəzagəla à gəl aw.

Kà aŋa azlagay anik, say baŋa gədàda à awtəy la uwana, gədədəvəŋ à gay zlà.

Mavəy uwana Masasədok Zəzagəla avəy kà madəhla sləray

(Rom 12.1-11; 1 Korintiya 14.1-25)

12 Lagwa adagay kà məpəh gay aŋa mavəy aŋa Masasədok Zəzagəla. Azladedə gulo, asa à gi kà kasəlaw uwaga lela. ² Azladedə, mok uwana kaləgaw aŋa madiŋ gəl à Yesu à vok kà, kanəfəhàw azlamazlazlay badaga uwana takòràh akul. ³ Kà uwaga à uwana, asa à gi kà kasəlaw uwaga: Baŋa Masasədok Zəzagəla adakəs dza kà, dza uwatà kà aslala vok aŋa magoday kà: 'Yesu kà matsafla gəl!', agoday aw. Kiya uwaga babay: 'Yesu kà Sufəl Zəzagəla', dza agoday aw, say baŋa Masasədok Zəzagəla la masla la abà.

⁴ Aga la ahəŋ azlamavəy anik anik gərgagər aŋuwaw, ama Masasədok tekula la uwana avà à atà tetəvi gesina aŋatà. ⁵ Aga la ahəŋ azlatatak anik anik aŋuwaw, ama Sufəl Yesu tekula, la uwana avà à atà tetəvi aŋa mavəy uwaga gesina. ⁶ Aga la ahəŋ azlamaslay aŋa madəh sləray anik anik gərgagər aŋuwaw, ama Zəzagəla kokuda gəl aŋha la uwana avəy à kəla uwabeyuwi maslay aŋa sləray uwaga. ⁷ Masasədok apəhla ala kà, aga la kəla uwabeyuwi aŋkul la abà, kà akul aŋa mazlakla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la mavəy uwaga. ⁸ Masasədok avəy à dza matsihila, ŋgaha bə la Masasədok uwaga avà à dza anik aya maslay aŋa mapəhla madzugway aŋa Zəzagəla ala. ⁹ Kà aŋa dza anik aya kà, Masasədok avəl ndzəda kà madiŋ gəl à Yesu à vok la dziriga. ŋgaha avà à dza anik maslay kà mawar azlaməna dūvats ala. ¹⁰ Uwaga avà à azladza anik maslay kà madəh azlanadzipo, à azladza anik aya avà à atà maslay kà mapəh paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana apəh à atà, à azladza anik aya avà à atà maslay kà mabadma la azlagay anik anik, à azladza anik aya avà à atà maslay kà mapalla godega aŋa azlagay uwaga ala. ¹¹ Uwaga kà bə Masasədok tekula gə, gə la uwaga à uwana adəh uwaga gesina, masla avà maslay à dza gərgagər bokuba uwana asal.

Maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok kà,

aga kà bokuba vok aŋa dza

¹² Məsəl kà vok aŋa dza kà tekula, ama azlamanabay la ahəŋ gərgagər. Amiyaka azlamanabay la vok aŋa dza kà gərgagər ama vok kà tekula pəra. La Kristu bay kà kità. ¹³ ŋgaha anu azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw, azlamayə baŋaw azladza uwana takor gəl, tadəhà anu batem kà, kà anu aŋa magay vok tekula la Masasədok tsikaslaga uwaga la abà, ŋgaha Zəzagəla avà à anu maslay la Masasədok tekula uwaga la abà.

¹⁴ Vok kà, aga la manabay tekula pəra aw, ama manabay dəŋ. ¹⁵ Iyay zlahaw kà, asik agoday kà: 'Gi manabay aŋa vok à gi aw, kà uwana gi ahəl aw', agoday, 'Kità kà, gi aŋa vok aw', bə la uwaga gesina kà masla manabay aŋa vok, ndzer. ¹⁶ Zlahaw sləm agoday kà: 'Gi kà gi yewdi aw, gay gə la uwaga gəga manabay aŋa vok aw', agoday, bə la dziriga uwaga adəf gay à sləm à ahəŋ aŋa magay manabay aŋa vok aw. ¹⁷ Agayŋa vok gesina kà naka agay kà yewdi pəra, ma naka kakay atsən sləm ma? ŋgaha agay, agay kà sləm, pəra ma naka kakay azin tatak ma? ¹⁸ Ndzer, Zəzagəla abək azlamanabay à vok à vok bokuba uwana asal. ¹⁹ Agayŋa vok gesina agay kà manabay tekula pəra kà, uwaga kà naka agay vok aw. ²⁰ Ama lagwa kà, azlamanabay aŋuwaw la vok tekula la vok.

† 11.25 2Musa 24.6-8; Yeremiya 31.31-34

²¹ Kiya uwaga kà, yewdi aslala vok aña magod à ahàl kà: 'Gəyah ka aw!', agodal aw. Ngaha takasagəl babay aslala vok aña mapəhay uwaga à asik babay aw.

²² Tetuwa kiya uwaga aw! Azlamanabay aña vok, uwana kanəñ atà, bokuba takəsa kà vok aw, kà atà la uwana takəsa kà vok ndzer. ²³ Azlamanabay uwana takəsa à anu vok aw, məgod kà, atà la uwana məfa à atà sləm kaykay, manabay zirui gə uwana məhad atà à ahəñ la huma yewdi aña azladza kà, məkəs atà kà la ahàl səla. ²⁴ Azlamanabay uwana takəs anu à gəl kaykay, atà kà mənəkuda aña mahad atà à ahəñ aw. Zəzagəla ahamà gay à vok à vok gesina, avàh à azlamanabay bəzaga masləkaway gesina. ²⁵ Kà uwana asal kà mañonuzay aña magay la ahəñ la vok aw. Ama kà matsən vok gay aña magay la ahəñ la tataka azlamanabay aña vok la abà gesina añaatà. ²⁶ Baña manabay tekula azay kà, azlamanabay gesina tazay la slaka gə. Baña tekula añaatà la marabay la abà, gesina añaatà tarabay la slaka gə suwañ, bay.

²⁷ Akul gesina kà, akul vok aña Kristu, ngaha kəla uwabeyuwi aña kul kà manabay aña vok uwaga. ²⁸ Kiya uwaga à uwana, Zəzagəla avàh sləray à azladza la maham à ahəñ məna gay Zəzagəla. Teranja: azlaməna masləlay, masəla: azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aña Zəzagəla, kà mapəh à azladza, ngaha mamakər aña: azlaməna matapla tatak à azladza anik, la lig la ahəñ: azlaməna madàh azlanadzipo, ngaha: azlaluwana la maslay kà mawar azlaməna dıvats ala, ngaha: azlaməna mazlak à azladza anik anik, ngaha: azlaluwana tadala azladza anik anik la tetəvi delga la ama, ngaha: azlaluwana la maslay kà mapəh azlagay məlok gə, uwana azladza anik tasəl aw. ²⁹ Gesina añaatà kà azlaməna masləl atà, bañaw azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aw, bañaw azlaməna matapla à azladza aw. Gesina añaatà kà atà la maslay kà atà aña madàhàh azlanadzipo aw, ³⁰ bañaw kà mawar azlaməna dıvats ala, ngaha la mapəh azlagay məlok gə aw, bañaw la masàh ala godega aña azlagay uwaga à uda aw. ³¹ Kiya uwaga kà yàhàwàni mavà y uwana aduwa vok zlà.

Ama lagonay kà, gəpəhakulla tetəvi uwana aduwa vok gesina.

Tatak uwana aduwa vok gesina kà: Masal

13 Iyay, agayña gəsəl azlagay gudəñ aña azladza gesina, amiyaka bə aña azlamalika, ngaha mawoy dza gulo la ahəñ aw kà, kiya uwaga kà gəpaka kà kalkal la mahohumay aña dewdew uwana azay la sləm la abà pəra. ² Amiyaka gədəgay la maslay kà maz pañaw aña Zəzagəla à azladza, amiyaka bə gədəsəlay tatak gesina, gədəsəlay godega aña nasiri aña Zəzagəla, gədədiñ gəl à Zəzagəla à vok la tsəhay gə, uwana gəslala vok aña magoday à gudəñ: Bəda vok ala la abanay, ama baña gəwoyañ azladza anik aw kà, gədə-

paka tatak deyday pəra. ³ Gədàvəh azlatatak gulo à uda gesina babay, amiyaka bə gəl gulo bay kà mabək à gay la akəl, ama baña gəwoyañ azladza anik aw kà, makəs vok gulo la ahəñ aw, gədəpaka tatak deyday.

⁴ Dza uwana la masal, masla abasiñ azladza anik, masla adah delga, adah adi aw, ats zlapay aw, azigəñ gəl aw. ⁵ Masla masal kà, adah sləray zirui gə aw, masla afa à gəl kà vok aña pəra aw, masla ləv aw, apəh gay lakəl aña mawisiga aña dza aw, la maf dza à ləv aw. ⁶ Masla arabay kà sləray mawisiga aw, ama arabay kà, kà sləray delga. ⁷ Masla uwana la masal kà, abas tatak gesina, madiñal gəl à vok aña, la manewəñ aña, la mabasiñ aña atetuway dikidiki aw.

⁸ Masal kà adəv à gay aw, mapəhay aña Zəzagəla uwana apəh à azladza à ahàl kà mapəh à atà kà, adədəv à gay à baña məlo aña adəsəlay. Azlagay gudəñ aña azladza gesina, uwana məpəhay kà, adədəv à gay babay, bə masəl tatak gami uwana məsəl tatak babay kà adəzahla. ⁹ Kà uwana masəlay gami, la mapəhay gami kà uwana məz pañaw aña Zəzagəla uwana apəh à anu à ahàl kà ahən ala babay aw. ¹⁰ Ama mok uwana tatak ahən ala gə adəsa à wañ kà, tatak uwana ahən ala aw kà, adəziyla gesina.

¹¹ Mok uwana gi bəziga kà, gəpəhəh gay bəzi, gədəzəgəhəh ngaha gənawəhəh məbəzi bəzi, ama mok uwana gədəgay magolga, gəsək à tatak azlabəza la tsəh ala gesina. ¹² Lagonay kà, mənəñəñ kà bokuba fatew uwana la kutərum la abà, mənəñəñ la dziriga aw. Ama kaslə adəsəlay à uwana mədàhəñ Zəzagəla yewdi la yewdi. Lagonay kà, gəsəl kà gəl gə gəl gə pəra, ama la kaslə uwatà kà, gədəsəlay la lela bokuba uwana masla uwana asəl gi babay.

¹³ Lagonay kà, tatak makər uwaga la uwana tagədəñ à afik: Madiñal gəl à vok, manewəñ, ngaha masal. Ama masal la uwana aduwa azlatatak anik anik gesina la kaykay.

Gay anik lakəl aña mavà y aña Masasədok Zəzagəla (Rom 12.1-13; 1 Korintiya 12.1-11)

14 Wədəw vok à uda kà akul aña magay la masal, wəyàwwàñ la ləv tekula! Mavà y uwana Masasədok Zəzagəla avàhà à azladza, kà akul aña mabəzal suwañ. Uwana wəyàwwàñ, gəgod à akul, kaykay kà, maslay aña mapəhəh gay Zəzagəla à azladza uwana Zəzagəla apakullañ. ² Masla mapəh gay məlok gə, uwana azladza anik tasəl aw kà, say apəhay kà à Zəzagəla pəra, kà uwana dza asəl gay uwaga aw. La ndzəda aña Masasədok Zəzagəla dza apəh nasiri. ³ Ama dza uwana az pañaw aña Zəzagəla, uwana apəhal kà, azigəñəñ kà azladza la madiñal gəl à vok la abà, kà madzəradəh atà à uda, ngaha kà matasləh atà à gay à ahəñ. ⁴ Dza uwana abadma la azlagay məlok gə, uwana azladza anik tasəl aw, adzəradəñ kà madiñal gəl à vok aña à uda pəra. Ama dza uwana az pañaw

aŋa Zəzagəla, uwana apəhal kà mapəh à azladza kà, avà ndzəda à mənə madiŋal gəl à vok la maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gesina.

⁵ Asa à gi, kà akul gesina kà kavatsaw gay la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw. Ama uwana gəyahay kaykay aya kà, akul aŋa mabəz maslay aŋa maz paŋaw aŋa Zəzagəla uwana apəh à azladza à ahəl. Haday kà, dza uwana av sayda uwaga kà, uwaga la uwana akəsa vok à dza, uwana asəl azlagay mələk gə, ŋuləm kà say masla mawulla à uda aga la ahəŋ, kà madzərəd azlaməna madiŋal gəl à vok ala. ⁶ Azladedə, gənava akul: La mok uwana gədàda à awtày à slaka aŋkul, la mana gədəkəs à akul à vok, à baŋa gədəvats gay kà la azlagay mələk gə uwana azladza tasəlaw ma? Gədəkəs akul à vok aw, say baŋa gədəsa akul à uda dziriga aŋa Zəzagəla, baŋaw gəpəhakulla tatak anik anik, baŋaw masəlay anik anik, baŋaw sayda uwana mabəzal gə la slaka Zəzagəla, baŋaw matapla anik anik.

⁷ Dzüğwəw lakəl aŋa azlatatak matsay kà aŋa marəzlay tsi, bokuba talakway baŋaw ŋiziŋ, baŋa masla matsay la masla madəday tava kuda aŋha aw ma kakay dza asəl mahabal à tsəh lela ma? ⁸ Baŋaw, baŋa masla mats mazlazliŋ aŋa guvəl atsay lela aw ma, uwa ada à guvəl uwa? ⁹ Kiya uwaga la slaka aŋkul babay, baŋa kapəhaw gay mələk gə, uwana dza asəl aw, kakay dza atsən uwana kapəhaw ma? Aŋa kiya uwaga, kà gay aŋkul uwana kapəhaw kà, adagay gay deyday bokuba madəday aŋa afaɸ. ¹⁰ Aga la ahəŋ azlagay gərgagər la gudəŋ la vok, kəla tsəhay uwala beyli kà la gay aŋha. ¹¹ Ama baŋa gətsəna gay uwana dza apəh à gi aw kà, dza uwana apəh à gi gay uwaga kà gədəpakin ala kà, kà dza mələk gə la slaka gulo, ŋgaha gi babay gədəgay mələk gə la huma aŋha suwaŋ. ¹² Tsa akul kà, kavəw ndzəda à azlamavəy uwaga zlə kà, yəhəw aŋa magay gorobu kà aŋa azlauwana tadala maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla à huma à gay la madiŋal gəl à vok la abə zlə.

¹³ Kà uwaga baŋa dza la maslay kà mavats gay la azlagay mələk gə, uwana azladza anik tasəl aw kà, say dza uwaga anav maslay la slaka Zəzagəla, kà mav maslay kà masəlla godega aŋa azlagay uwaga à uda kəla babay suwaŋ. ¹⁴ Baŋa gədəv kuda la gay mələk gə uwaga kà, ləv gulo adəv kuda ndzer, ama haŋkəli gulo adəv kuda aw. ¹⁵ Tsa baŋa kiya uwaga ma, mana gəɸəhəŋ zlə ma? Gədəv kuda la masasədok gulo, gəhab uwaga kà la haŋkəli gulo babay aya. ¹⁶ La kità, baŋa kadəv kuda à Zəzagəla la masasədok ma, kakay dza masla matsəbal sləm uwana la maham gay vok aŋkul la abə, adəslala vok à magoday: 'Amen!' à madəv kuda aŋak ma? Kà uwana asəl à uwana kapəhay tetuwa aw. ¹⁷ Amiyaka madəv kuda aŋak adagay dzəba aŋha səla aw babay kà, akəsa la vok aw.

¹⁸ Kikay gəgod à Zəzagəla kà uwana gəduwa akul gesina la masəl gay mələk gə, uwana azladza anik tatsənaŋ aw. ¹⁹ Ama la huma maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla kà, asa à gi mapəh gay zlo uwana tatsəna, kà gi aŋa madzadzaŋ azladza anik ala, à kà mapəh gay dəbow dəbow, uwana azladza anik tasəl aw.

²⁰ Azladedə, kadzugwaw bokuba akul azlabəza aw, à uwana dzüğwəw bokuba akul azlamagol dza. Kà madəh mawisiga kà, gəw bokuba azlabəza uwana tasəl madəh mawisiga aw. ²¹ Agay uwana tatsətsər à wakitə Zəzagəla à abə:

'La azlagay mələk gə uwaga à uwana gədəsahla à tsəhay gulo à uda. Ama bə la uwaga kà, tatsinŋəŋ la ahəl aw', †

Sufəl Zəzagəla agòɸ. ²² Kà uwana mabadma la azlagay mələk gə kà, adəpakay kà bokuba nadzipo la slaka azladza uwana tadiŋal gəl à vok aw, kà atə aŋa masəlay kà, atə la maham gay à vok la abə, la azlaməna madiŋal gəl à vok aw. Ama maz gay Zəzagəla, kà mapəhla paŋae aŋa Zəzagəla ala la slaka aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok, ama kà aŋa azladza gesina suwaŋ babay aw.

²³ Bokuba magoday kà, maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gesina adahama gay à vok, ŋgaha gesina aŋatə tadzəka mavats gay kà la azlagay mələk gə pəra: Baŋa azladza deydayga, uwana tadiŋal gəl à vok aw, tada à awtày à maham gay à vok aŋkul à abə, ŋgaha tatsən uwaga kà, tanərez akul kà bokuba akul azlaku-soŋu aw, takay? ²⁴ Ama baŋa kəla uwabeyuwi az sayda aŋa Zəzagəla, ŋgaha dza deydayga, uwana masla madiŋal gəl à vok aw, ada à awtày babay kà, kiya uwaga kà, kəla gay uwana adətsənəŋ kà, adəpəhla tsakana aŋha. Gay uwaga gesina kà, adəkəsəy lakəl. ²⁵ ŋgaha madzugway uwana la tsəh ləv aŋha gesina, adəsa à uda à udaka ala, ŋgaha adəwulla à gəl à vədah kà masləkaw Zəzagəla la magoday kà: 'Ndzer, Zəzagəla la ahəŋ la tataka aŋkul la abə!', agoday.

Uwana akəsa vok la maham gay à vok la abə.

²⁶ Azladedə, mana à uwana gəpəh à akul lagwa ma? Mok uwana kahamaw gay à vok la slaka gə, dza anik azəb mahabay, ahab. Dza anik atapla gay Zəzagəla à azladza anik. Dza anik atsala à atə tatak uwana à uda, Zəzagəla apəhla. Dza anik aya à masla mabadma la azlagay mələk gə, ŋgaha dza anik atsala godega aŋa gay uwaga à uda apəhay. Kəla tatak uwana kada-hawwaŋ kà, say agay delga, azlaməna gay Zəzagəla tazigənaŋ la masla kəla. ²⁷ Kà aŋa azlagay mələk gə kà, səkəw kà azladza səla pəra tapəh, ama dza awulla à uda uwana tapəhay, ŋgaha la manəf vok lela, aduwa dza makər aŋa mapəhay aw. ²⁸ Ama baŋa masla mawulla gay uwaga à uda la ahəŋ aw kà, masla

† 14.21 Yesayya 28.11-12

mabadma uwaga adza à ahəŋ titi, apəh uwaga kà la ləv aŋha la tsəh, atà la Zəzagəla aŋha pəra. ²⁹ Ama kà aŋa azlaməna maz paŋaw aŋa Zəzagəla, uwana apəh à atà kà, azladza səla baŋaw makər tapəh gay uwaga, ama say azladza tamədzədəŋ ala uwana tapəhay. ³⁰ Zlahaw kà, la kaslā uwana dza abadma la uwana, dza anik uwanay abəza gay la slaka Zəzagəla kà, ŋuləm matera adza à ahəŋ dadəŋ. ³¹ Akul gesina kaslawwalla vok aŋa maz gay aŋa paŋaw aŋa Zəzagəla la manəf vok la tekula tekula, ŋgaha azlaməna madiŋal gəl à vok gesina aŋa masəlay, ŋgaha madiŋal gəl à vok aŋa uwabeyuwi aŋa maziŋəy. ³² Azlaməna mazəh paŋaw aŋa Zəzagəla tanəŋla gəl aŋatà la huma aŋa Masasədok, uwana Zəzagəla avà à atà. ³³ Zəzagəla kà asal anu mədza à ahəŋ la sehseh la abà aw, ama mədza à ahəŋ la lapiya la abà.

Bokuba uwana adapaka zagəla à azlaməna madiŋal gəl à Zəzagəla à vok gesina, ³⁴ kiya uwaga la maham gay à vok aŋkul la abà babay. Say azlamis tadza à ahəŋ titi, atà la tetəvi kà mavats gay aw, bokuba uwana tatsətsər à wakità məpəhay aŋa Zəzagəla à abà: Say tasləkaway pəra. ³⁵ Baŋa asa à atà matsən tatak anik kà, say tanəvəh à zil aŋatà la mtəga, kà uwana uwaga kà, ziruwu kà aŋa mis aŋa mavats gay la huma maham à ahəŋ mənə madiŋ gəl à Zəzagəla à vok.

³⁶ Iyay, awma la slaka aŋkul la uwana gay Zəzagəla asa à uda kagodaw takay? Awma kà aŋkul pəra à gay uwanay kagodaw ay? ³⁷ Baŋa dza adzugw kà masla aŋa magay masla maz sayda aŋa Zəzagəla, baŋaw adzugw kà, kà adabəza ndzəda aŋa Masasədok Zəzagəla, delga, masla asəlay kà uwanay gətsetser à akul, kà məpəhay aŋa Sufəl Zəzagəla. ³⁸ Ama baŋa asəl aw kà, kafaw sləm à masla aya aw.

³⁹ Kiya uwaga azladedə gulo, mawoyəŋ aŋkul kà aga kà aŋa maz sayda aŋa Zəzagəla. Ama kasakawwalla tsəh ala aŋa məpəh azlagay məlok gə aw. ⁴⁰ Say tatak gesina ada à vok la tetəvi aŋha, bokuba uwana akəsa vok lela.

Mawul à uda aŋa Kristu

15 Azladedə gulo, vəw gi tetəvi kà gi aŋa mawulla à akul ala gay marabəŋ uwana à gəl gəzakullaŋ, kakəsaw uwaga, madiŋal gəl à vok aŋkul atsizl kà à uwaga à afik. ² La uwaga la uwana kabələw, baŋa kakəsawwaŋ bokuba uwana gəzakullaŋ aw kà, madiŋal gəl à vok aŋkul apakay kà tatak deyday pəra.

³ Gay uwana aga la gi lakəl kà, gədapəha à akul à vok à abà suwaŋ. Aganay gay uwana gəpəh à akul dadəŋ: Kristu kà aməts kà, kà à ahəl tsakana gami bokuba uwana tatsətsər à wakità à abà. ¹⁴ Tallà masla, ŋgaha awul à uda la mamətsay la mahənyay maməkər, bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà aya.

† 15.3 Yesayya 53.5-12

^{††5} Masla apəhla vok à Piyer, ŋgaha à azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla uwatà bay. ⁶ La lig la ahəŋ apəhla vok à azlaməna asik, uwana aduwa dadərmokw zlo. Azlaanik aŋatà kà atà la ahəŋ tsəràh à lakana, ama azlaanik aŋatà kà tamatsay. ⁷ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, apəhla vok à Yakuba, ŋgaha à azlaməna matapla gesina.

⁸ ŋgaha la lig aŋatà la ahəŋ gesina, apəhgəla vok bay, à gi uwana gəga bokuba bəzi mahənyay aw gə. ⁹ Aya gəga matsihila gə aŋa azlaməna matapla anik uwanay gesina. La dziriga kà, gəsla aŋa magay masla matapla aŋha aw, kà uwana gi la uwana gətərbəhà azlaməna matsalah sləm aŋa Sufəl Zəzagəla à gay gesina. ¹⁰ Ama la vok mahamay aŋa Zəzagəla adapakagəla, à dza uwana kanəŋəwwəŋ lagwa, la vok mahamay aŋha lakəl gulo kà apakà deyday aw. Gədahə sləray aŋuwaw dađuwa à gay aŋa azlaməna matapla anik gesina, uwaga kà gi gədahəŋ aw, ama vok mahamay aŋa Zəzagəla uwana la gi la abà. ¹¹ Adagay gi, adagay atà, anu azlaməna matapla gesina, anu məzə gay marabəŋ bokuba uwana gəpəh à akul, kiya uwana kadiŋəwwalla gəl à vok babay.

Mawul à uda gami la mamətsay

¹² Aganay maz sayda gami uwana məpəhay. Zəzagəla awulla Yesu à uda la mamətsay. ŋgaha ma kakay azlaanik aŋkul tagodəy kà: Azlamazimnekid tadəwul à uda aw, tagodə mā? ¹³ Baŋa mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw kà, kità kà Yesu Kristu babay kà awul à uda zlə ma aw. ¹⁴ Baŋa Kristu awul à uda aw kà, məpəhay gami babay kà apakà tatak deyday, ŋgaha madiŋal gəl à vok aŋkul babay kà deyday suwaŋ. ¹⁵ Uwana azay aduwa uwaga kà, madəh fida gami à Zəzagəla à vok, à uwana məgodə kà, awulla Kristu à uda la mamətsay. Hadəy, baŋa azlamazimnekid tawul à uda aw kà, kità kà awulà à uda suwaŋ zlə ma aw. ¹⁶ Kà uwana baŋa azlamamatsay tawul à uda aw kà, kità kà Kristu kà awulà à uda babay aw. ¹⁷ Kà uwana baŋa Kristu awulla à uda aw kà, madiŋal gəl à vok aŋkul akəs sləray aw, akul azlamazəhla gə la tsakana aŋkul la abà, tsəràh à lakana. ¹⁸ Tsa kità kà, azlauwana taməts à madiŋal gəl à vok à abà babay kà, tazəhla. ¹⁹ Baŋa manewəŋ gami kà lakəl aŋa Yesu, kà aŋa sifa uwanay anu la abà lakana kà, kità kà, anu la uwana vok ahama azladza anik uwanay gesina, kà anu.

²⁰ La dziriga kà, Kristu awulà à uda la mamətsay, kà uwaga à uwana azladza gesina tadəwul à uda. ²¹ Kiya uwaga à uwana mamətsay asà à waŋ à gudəŋ à vok kà dza tekula, kiya uwaga babay mawul à uda la ahəŋ kà dza tekula aya suwaŋ. ²² Azladza gesina tamatsay, kà uwana anu tekula la Adama. Gesina aŋatà tadəwul à uda kà maham gay à vok aŋatà la Yesu suwaŋ. ²³ Ama

†† 15.4 Mahabay 16.8-10

kəla mana beymi la tetəvi aŋha: Kristu la uwana aga matera aŋa mawul à uda. La mok uwana adàsa à waŋ, azlaməna madiŋal gəl à vok gesina tadàwul à uda.

²⁴ Kiya uwaga kà, makəf gəl à ahəŋ adàsa à waŋ: Kristu adàkalah azlandzəda ala la maslay gesina, ŋgaha la azlamaslay aŋa azlaməna məzam aŋa Zəzagəla gesina bay. Ŋgaha adàvə makoray à ahəl aŋa Zəzagəla Baba, ²⁵ kà uwana leri Kristu adàkoray kà say baŋa Zəzagəla adàbək azlaməna məzam à tsəh aŋha dən. ²⁶ Masla məzam makəf gel à ahəŋ, kà uwana Zəzagəla adàkalah à ahəŋ, kà uwaga kà mamətsay. ²⁷ Kà uwana tatsəser à wakità Zəzagəla à abà, tagòd kà:

'Zəzagəla abək tatak gesina à tsəh asik, kà maf asik à afik aŋha.' ††

Baŋa tagòd kiya uwanay kà, ndzer kà, Zəzagəla kà aga la tsəh aŋa Kona aŋha aw, kà uwana masla la uwana abək azladza à tsəh asik aŋa Kristu. ²⁸ Baŋa Kona aŋa Zəzagəla adagay masla makoray à azlatatak gesina kà, masla aga la tsəh aŋa Baba aŋha, uwana afəl tatak gesina à ahəl, kiya uwaga kà Zəzagəla Baba adàkoray tatak gesina

²⁹ Dzùgwàw lakəl aŋa azlagay anik tsi. Azladza anik la ahəŋ la maham à ahəŋ aŋkul la abà, uwana tadəhà à atà batem kà aŋa azlamazimnekid uwana tamatsay tsi. La dziriga, baŋa azlamazimnekid tadàwul à uda aw, ma mana madəh batem uwaga akəs vok ma? ³⁰ Anu ma, kà mana məda à huma à gay koksikoksi la ahəl aŋa mamətsay zlà ma? ³¹ Azladedə gulo, gəzləb akul kà, kà uwana akul la ahəl aŋa Sufəl gami Yesu Kristu, ama gi kà, kəla mavakay gesina kà, gi la kuda mamətsay. ³² La gudəŋ Efesus kà, gəpə slagəla mənŋga bokuba map slagəla la azlatatak fəta makəsafərga. Agayŋa gəgay la manewəŋ aŋa mawul à uda aw kà, naka uwaga akəs gi vok aw, haday! Baŋa azlamazimnekid tadàwul à uda aw kà, ŋuləm mənəfa tetəvi uwanay: 'Məzùw, məsà kà uwana lebəŋ kà mamətsay atsa à waŋ.' ‡

Gay la gay la abà agod.

³³ Kapapataw gəl aŋkul aw, mədza à ahəŋ la dza mawisiga awis madz à ahəŋ delga aŋkul ala. ³⁴ Wùlāw à waŋ à dziriga à abà bokuba uwana Zəzagəla ayahay, ŋgaha sàkəw à madəh tsakana, gəpəh uwaga kà ziruwi aŋa makəs akul, uwana gəpəh uwanay kà, azladza anik la ahəŋ la tataka aŋkul la abà tasəl Zəzagəla aw.

Vok aŋa azlauwana tawul à uda la mamətsay

³⁵ Zlahaw dza anavay: 'Kakay azlamamatsay tadàwul à uda ma? Vok ma uwala tadàkoray la?' ³⁶ Kayyà, kak la haŋkəli aw! Baŋa kaslək fofulo, ŋgaha fofulo uwatà amətsay dadən, la uwana à uwana atsa à uda. ³⁷ Fofulo

† 15.25 Mahabay 110.1 †† 15.27 Mahabay 8.6 ‡ 15.32 Yesayya 22.13

uwana kasləkay adagay hi, adagay uwala beyli, kasləka kà fofulo gə pəra, awkà kasləka kà mas à uda gə aw. ³⁸ Ŋgaha Zəzagəla atsalla à uda, av tsəhay à fofulo gesina tsəhay bokuba uwana asal. Kəla fofulo gesina abəza tsəhay vok aŋha.

³⁹ Sləb vok aŋa azlatatak uwana la sifa kà gərgəgər. Vok aŋa azladza kà gərgər la vok aŋa azlatatak fəta, ŋgaha babay vok aŋa azlatatak mahoyay kà gərgər la vok aŋa azlatatak fəta, ŋgaha babay vok aŋa azlatatak mahoyay kà gərgər la aŋa azlakilfi.

⁴⁰ Azlatatak uwana la zagəla la afik la azlauwana la vədəh babay la ahəŋ. Mazləbay aŋa azlatatak uwana la zagəla kà gərgər la aŋa azlatatak uwana la vədəh babay. ⁴¹ Afats kà la mahəday aŋha kokuda gəl aŋha, təla babay la aŋha, ŋgaha azlatsetsiliŋ babay la aŋatà, ama azlamahəday aŋatà kà gərgəgər.

⁴² Kiya uwaga la uwana adapaka vok la azlaməna mawul à uda la mamətsay. Uwana tala kà azinla, ama uwana awul à uda kà azinla aya aw. ⁴³ Uwana talà kà maŋəratata gə ŋgaha mawisiga. La mok uwana adawul à uda kà la ndzəda ŋgaha la mahəday kaykay.

⁴⁴ Uwana talà kà vok uwana la sləb vok, ama uwana awul à uda, kà vok aŋa Masasədok. Baŋa sləb vok aŋa vok la ahəŋ, vok aŋa Masasədok la ahəŋ babay. ⁴⁵ Kà uwana wakità Zəzagəla agòd kà:

'Adama teraŋa, aga la sifa', ††
ama Adama masəla, uwaga kà Kristu, aga Masasədok uwana avə sifa. ⁴⁶ Uwana aŋa Masasədok la uwana atsa vok à waŋ aw, ama aŋa vok. La lig la ahəŋ aŋa Masasədok asa à waŋ. ⁴⁷ Adama matera kà, agə maŋalay gə kà la kiriniŋ aŋa kutso, ama Adama masəla kà, asà à ahəŋ kà la zagəla. ⁴⁸ Azladza aŋa vədəh kà kalkal bokuba Adama, uwana asa à uda la kiriniŋ aŋa kutso la abà. Azladza aŋa zagəla kà, atà kalkal la dza uwana asà à ahəŋ la afik babay suwaŋ. ⁴⁹ Lagwa kà mədəbani à vok la dza uwana taŋəl la kutso, kiya uwaga bay mədədebani à vok la dza uwana asà à ahəŋ la zagəla la afik.

⁵⁰ Aganay uwana asa à gi mapəhay azladedə: Tatak uwana tadəhəŋ la sləb vok, ŋgaha la aŋiz taslala vok aŋa mad à makoray aŋa Zəzagəla aw, ŋgaha vok uwana amətsay babay, aslala vok aŋa madz à ahəŋ la sifa aw.

⁵¹ Gəpəh à akul nasiri anik: Gesina gami mədəməts à gay aw, ama mədəgohla vok pəra. ⁵² La katskats, la kirim yewdi, à mok uwana mazlazliŋ adətsənaŋ, haday, la mok uwana adətsənaŋ, azlamazimnekid tadəwal à uda kà aŋa sifa la vok, uwana amətsay aya aw. Ŋgaha anu uwana la sifa bay mədəbədla vok. ⁵³ Bokuba magodəy kà, vok gami mamətsay gə uwanay, kà adətsokw vok, uwana à abà amətsay aya aw. ⁵⁴ Baŋa uwaga adəpaka

†† 15.45 2Musa 2.7

vok kiya uwanay kà, gay aña masla mapəhal gay ahəl adagəđ à afik:

'Mamətsay la ahəñ aya aw, takəđasl à mamətsay adagay, tsewwa.

⁵⁵ Kak mamətsay aňala ndzəđa aña uwana la?

Kak mamətsay aňala ndzəđa aña matsəh gi aňak uwana ala?' †

⁵⁶ Ndzəđa aña mamətsay kà la tsakana la abà, ñgaha ndzəđa aña tsakana kà asa à uda, kà la mapəhay la abà. ⁵⁷ Ama mazləbay aga la Zəzagəla uwana avà à anu mađuwij la Sufəl gami Yesu Kristu.

⁵⁸ Kiya uwaga zlà, azladede gay ləv gulo, tsizlləw à ahəñ lela lela, rəđ kagođaw aw, fəw gəl à sləray aña Sufəl Zəzagəla koksikoksi, kà uwana kasəlaw kà, mabasiñ aňkul uwana la Sufəl Zəzagəla la abà kà, adətəđ à vəđah deyday aw.

Matsatsəh sili

kà mazlakla azlaməna madiñal gəl à vok la Urusalima

16 Lagwa kà, gəzalan à gəl gay ñuv, lakəl aña sili uwana mətsatsəh kà aña azladede gami la Urusalima: Bokuba uwana gəpəh à azlaməna manəfay la kutso Galatiya bay. ² Kəla ladu gesina, delga, kà kəla uwabeyuwi aňkul afa sili à fəta à awtəy bokuba uwana asla. Đahəwwa aña ahəñ lela tsərah à uwana gəđà à awtəy. Kiya uwaga kà, mədənəkuda aña mahamala gay à vok la kaslā uwatə aya aw. ³ Baña gəđàda à awtəy gəđəsləl azladza aňkul uwana katsatsamawani atà à Urusalima la wakitə la ahəl, kà madla sili uwana kazlakawla atà. ⁴ Baña mazlakay aňkul kà asla kà gi aña maday la gəl gulo kà, mədəday anina pəra zlà.

Manewəñ aña Pol

⁵ Kà mabəz à slaka aňkul kà, gədzugw maguway la Makeduniya dadəñ, kà manəñ azladede anik à gay la abatə. ⁶ Zlahaw gəđədzan à ahəñ la slaka aňkul ñodegi la təla awkusa gesina, kiya uwaga kà, kadəzlakaw gi la tatak uwana gənəkuda aña gesina, asa à gi maday. ⁷ Gi kà, asa à gi aña madz à ahəñ la slaka aňkul, awkà asa à gi aña manəñ akul la tetəvi la ama pəra aw. Gədzugw madz à ahəñ la tataka aňkul la abà, à baña asa à Zəzagəla.

⁸ Kəla kà, asa à gi madz à ahəñ la abanay la Efesus tsərah à mavakay aña Pentakosta, ^{†9} kà uwana la abanay kà, gəbəzà maslay kà madəh sləray uwana

† 15.55 Hosəya 13.14 †† 16.8 3Musa 23.15-21; 5Musa 16.9-11

akəs vok. Bə amiyaka azlaməna məzam la ahəñ aña-vaw babay.

¹⁰ Baña Timotawus adəda à awtəy kà, kəsəw masla la ahəl səla, kà masla aña madz à ahəñ la tataka aňkul la abà kokuda guba. Kà uwana masla babay masla sləray aña Sufəl Zəzagəla bokuba gi. ¹¹ Kamkam, dza apəsew aw, zləkəw tsərah à uwana adəv mauguzahay aña à gay gesina, ñgaha kà masla aña mawul à wañ à slaka gulo la marabay. Gi, la azladede la abanay kà, məkud mas à wañ aña.

¹² Ama kà aña deda gami Apolos kà, gəđədzəredəñla kaykay, kà masla la azladede anik aña mad à awtəy à slaka aňkul, ama asəl mad à awtəy lagonay aw, say la huma à gay ñuv, à baña adəbəza kaslā.

Ayyi aña makəd gəl à gay

¹³ Kadzewhal aw, dzəw à ahəñ la adi lela la madiñal gəl à vok la abà. Gəw mabərafa la ndzəđa. ¹⁴ Uwana kadəhawwañ gesina kadəhawwañ kà la masal.

¹⁵ Azladede kasəlaw Estefanas la huđ gəy aña. Atà kà azlaməna madiñal gəl à vok teraña la kutso Akayya. Ñgaha atə tadəh sləray aña Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, kà mazlak azlaməna madiñal gəl à vok. ¹⁶ Kamkam azladede, gəđəv akul kuda, kà akul aña makəs azlaməna sləray uwaga la ahəl səla. Atə la azladza uwana tadəh sləray atə nna kasləkawaw atə.

¹⁷ Gi la marabay məñga kà mas à wañ aña Estefanas la Fortunatus, ñgaha Akayyikus à slaka gulo. Baña gədanəñ atə, kà bokuba akul gesina aňkul la slaka gulo.

¹⁸ Atə tadukwəñ ləv à ahəñ, bokuba uwana tadukwakullanəñ à ahəñ babay. Kəsəw tsəhay dza uwaga la ahəl səla.

¹⁹ Azlaməna madiñal gəl à vok la makoray aña Asəya gesina 'Ayyi', tagođ à akul. Akilas la Pərəskila, la maham à ahəñ məna gay Zəzagəla, uwana tahaməh gay à vok atə nna tadəhakulla 'Ayyi', la sləm aña Sufəl gami Yesu. ²⁰ Azladede uwana la abanay gesina tadəhakulla 'Ayyi'.

Đahəhəw vok 'Ayyi', kà akul à akul gesina la məñga məñga, ñgaha la ahəl səla.

²¹ Aganay uwana gətsetseray la ahəl gulo à gi Pol, 'Ayyi', gəgođ à akul.

²² Baña dza awoya Sufəl Yesu aw kà, matsafla gəl *Marana tha*, (Asal magođay: Sufəl gami: Sà à wañ!)

²³ Sufəl Yesu Kristu avà à akul vok mahamay aña.

²⁴ Mawoy akul gulo gesina ađay koksikoksi la akul, akul uwana la Yesu Kristu la abà.

2Korintiya

Ayyi

1 Gi Pol uwana Zəzagəla akəsənì gi, kà gi aña mag-
seter wakità uwanay la ahəl gulo, anu la deda gami
Timotawus, à akul məna gay Zəzagəla uwana la Korin-
tiya, ngaha à azlaməna masla madiŋal gəl à vok anik
anik gesina, uwana la kutso Akayya la abà. ² Zəzagəla
Baba gami, atà la Sufəl gami Yesu Kristu tapis akul gay
à vok la mav à akul lapiya.

Zəzagəla adzərəđd anu ala

³ Kikay à Zəzagəla Baba, la Yesu Kristu, Sufəl gami.
Masla Baba aña vok mahamay, masla madzərəđdàh
azladza ala koksikoksi la mataslaha atà ləv ala.
⁴ Amiyaka mədàgay la ngərpa məngə la abà kà, masla
kà adzərəđdàhanula koksikoksi. Kà uwaga à uwana
məslala vok aña madzərəđdàh azladza anik uwana ala,
atà la azlanğərpa anik anik la abà suwar, mətəslatàla
bokuba uwana anu məbəzəl la slaka Zəzagəla.
⁵ Aganay uwana gəpəh à akul: Kristu kà asà ngərpa kà
məngə, kiya uwaga anu babay kà, məsə ngərpa mən-
ga. La kità kà, Zəzagəla adzərəđdàhanula kaykay, kà
uwana anu la maham gay à vok la Kristu la abà. ⁶ Baŋa
məsa ngərpa kà, kà akul aña madzərəđdàh ala, ngaha
Zəzagəla aña mabəl akul. Baŋa Zəzagəla adavà à anu
mawad vok à uda kà, kà akul aña madzərəđdàh vok ala,
kà akul aña mabas tsəhay ngərpa uwanay məsay.
⁷ Məsəl ndzer kà, akul la maday kokudə maruw vok à
ahəŋ la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh, ngaha mədahama
à ngərpa à abà anina la slaka tekula, ama bə la uwaga
bay kà, Zəzagəla adzərəđdàh akul ala bokuba anu
suwar.
⁸ Azladedə, la kità bay kà, asa à anu kasəlaw lakəl
aña tsəhay ngərpa, uwana məsə la kutso Asəya la abà.
Ngərpa uwatà kà, azà à anu haday, kà uwaga aga kà
bokuba mən dzəgla la kuda gami, ndzer, uwatà kà
mədzugw kà mətəfay la abà aw. ⁹ La abatà mədzugw
la ləv gami la tsəh kà mavakay gami adadəv à gay la
abanay lakana, məgòđ. Ama uwaga atəp à anu kà, kà
anu aña maf madzugway gami à gəl gami à afik aw,
ama kà anu aña maf madzugway gami kà à Zəzagəla
uwana à afik, masla mawulla azladza à uda la mamət-
say. ¹⁰ Kà uwana masla la uwana apəlla à anu ala la
zlamtsa aña mamətsay zlazladəga la abà, ngaha bay

kà, masla la uwana adəpəlla anu ala aya gotənaŋ. Nd-
er, à masla la uwana adəpəlla anu ala. ¹¹ Akul kà, kadà-
złakaw anu kiya uwaga, kà azladza aŋuwaw tadəv kudə
kà anu, kiya uwaga kà, la mok uwana Zəzagəla adat-
sən madəv kudə uwaga kà: 'Kikay', azladza aŋuwaw,
tadəgòđal, kà vok mahamay aŋha uwana avà à
azladza aŋuwaw.

Pol abəđla madzugway aŋha

¹² Madzugway aŋa ləv gami az sayda lakəl aŋa madz
à ahəŋ gami la gudəŋ uwanay la vok, agay la ləv tekula
la maduwal Yesu, ngaha ma baməraka la tataka aŋkul
la abà zlə ma ay? La dziriga, uwana akəs Zəzagəla à
gəl kà, mənəfa masəlay aña dza aw, say vok mahamay
aŋa Zəzagəla uwana azlaka anu. ¹³⁻¹⁴ La haday gə, kà
tatak mahadəŋ à ahəŋ gə la ahəŋ la matsetseray gami
la abà aw, uwaga bokuba uwana kadzeŋaw pəra,
amiyaka katsənawwan babay aw kà. Mədzugw kà, la
huma la gay kà, kadətsənawwan lela gesina, bə uwana
katsənawwan gəl gə gəl gə lagonay babay kà. Ama
mok uwana Sufəl gami Yesu Kristu adəsa à wan kà,
akul kadəsəlaw tatak gesina, ngaha kadərabaw kà
anu, bokuba anu uwana mədərabay kà akul.

¹⁵⁻¹⁶ Haday la teraŋa kà, gəyàh mad à awtəy à slaka
aŋkul dadəŋ, ngaha kà gi aña mad à Makeduniya. Mok
uwana gədətsizilla ala la Makeduniya, naka gəwul à
slaka aŋkul, kà aŋkul aña mazlak gi la mauguzahay gu-
lo la abà, baməraka la mana beymi gesina, kà maday à
kutso Yahudiya. Kiya uwaga kà, naka asik səla gəpis à
slaka aŋkul, la abatà kà naka gəzlaka akul kà masəla.
Ama gəbəzə à awtəy aw. ¹⁷ Mok uwana gədzugw uwa-
ga, ma gədzugw ma la haŋkəli gulo aw takay? Awma
la paŋaw deyday, bokuba aña azladza gudəŋ à vok
pəra takay? Awma 'Iyay', gəgòđ tsa 'Awan', tatak?
¹⁸ Ndzer kà, Zəzagəla kà, masla masəlay, masla dziriga.
Uwana gəpəh à akul kà, 'Iyay' la baŋaw la 'Awan',
gəpəh tatak la paŋaw səla kəla ay. ¹⁹ Yesu Kristu Kona
aŋa Zəzagəla uwana məpəhakulla, Silas, Timotawus
ngaha gi babay kà, 'Iyay', məgòđ, baŋaw 'Awan', aw,
məgòđ aw, say 'Iyay' pəra. ²⁰ Haday gə kà, masla aga
'Iyay', à Yesu uwana agəđ à map à ahəŋ aña Zəzagəla
à afik gesina. Tsa kità kà, la Yesu Kristu la uwana,
'Amen' məgòđay, kà anu aña mazləb Zəzagəla. ²¹ Zəza-
gəla la gəl aŋha la uwana adzərəđdàhanula la tetəvi aña
Yesu Kristu la tsəh, ngaha adzərəđdàhakulla babay,

masla la gəl aŋha la uwana atsatsàmàni anu, abèk anu à fəta à awtày, ²² kà anu magay azlaaŋha. Dadàŋ kà, avà à anu Masasədok aŋha kà anu masəlay kà masla adàvə à anu azlatatak anik anik gesina à uwana afà à ahəŋ, kà masla aŋa mav à anu.

²³ Baŋa fida la uwana gədehəŋ kà, Zəzagəla la uwana masla masəlay, adaha à gi seriya à gəl, à baŋa fida gəpəhay. Kà mana à uwana gədada à awtày à Korintiya aw mi, kagodaw takay? Kà uwana agayŋa gədada à awtày kà, naka gəbasakullaŋ aw. ²⁴ Kà uwana asa à anu aŋa maf leri à madiŋal gəl à vok aŋkul à gəl aw, ndzer katsizlaw kà à madiŋal gəl à vok à afik hađay. Ama asa à anu mədàh sləray anina kà akul aŋa mabəz namnam la ləv aŋkul la tsəh.

2 Kà uwaga à uwana gəyàh kà mad à awtày à slaka aŋkul, kà matazakulla iyaw tugwi à adi aya aw. ² Baŋa gədatazakulla iyaw tugwi à adi kà, gi babay kà iyaw tugwi adataz à gi à adi suwaŋ, kiya uwaga kà, dza la ahəŋ adadzərdgəla aya aw, kà uwana akul gesina akul la iyaw tugwi la adi. ³ Kà uwaga à uwana gətsetser à akul bokuba uwana gədahəŋ. Uwana asa à gi mad à awtày à slaka aŋkul la kaslè uwatà, awkà naka iyaw tugwi ataz à gi à adi kà akul. Tsa naka akul la uwana karabaw gi, la dziriga, uwana gəfà madzugway gulo à afik gesina, kà uwana gəsəl kà baŋa gi la marabay la abà kà, akul gesina babay kà akul la marabay la abà. ⁴ Iyay, wakità gulo uwatà kà, gətsetser kà la iyaw tugwi la adi məŋga, la matərbəy məŋga, ləv aza à gi kaykay. Ama gətsetser kà, kà matazakulla iyaw tugwi à adi aw. Kəla kà, kà akul aŋa masəlay kà gəwoya akul kaykay.

Mamatsiŋ à masla madàh mawisiga ala

⁵ Baŋa dza abèk mazaw la gəl à azladza kà, abèk mazaw la gəl kà à gi aw, ama à akul gesina, awma az à azladza anik anik la tataka aŋkul la abà. Ama asa à gi aŋa mapəh uwaga məŋga aw. ⁶ Gay məŋga aŋkul, tadəhalla seriya à gəl kiya uwaga kà diga adagay. ⁷ Lagonay kà, say kamatsawwalla kà taslawla gay à ahəŋ kà ləv aŋa mavalal à gay aw, kà masak tetəvi la tsəh aw. ⁸ Kà uwaga à uwana, kamkam gəgod à akul kà: Pəhəwwalla mawoy vok aŋkul! ⁹ Uwana gətsetser à akul kà, kà akul aŋa masəl dziriga aŋha, kà gi aŋa masəlay à baŋa kakəsaw gay gulo aŋa tetuwa. ¹⁰ Baŋa akul kadamatsawwaŋ à zil uwaga ala kà, gi babay gədàmatsalaŋ ala suwaŋ, -à baŋa gi la gay aŋa mamatsiŋ ala- la dziriga, gəmətsallaŋ ala la dziriga, kà madegolay akul, uwana la huma aŋa Sufəl Yesu Kristu. ¹¹ Kà seteni aŋa makədasl anu aw, kà uwana məsəl kà, la azladabaray anik anik gesina.

Pol apəh gay lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋha la Tərowas

¹² Gətsizlla ala la abatà kà mad à Tərowas, kà maz gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu. Mok uwana

gəbəzà à abatà kà, gənəŋəŋ kà Sufəl Yesu adadahgəŋ tetəvi à ahəŋ, kà maz gay marabəŋ. ¹³ Ama la abatà kà, gədzà à ahəŋ la titi aw, kà uwana gəbəzà Titus la abatà aw. Kà uwaga à uwana: 'Mad aŋulo', gəgəf à azlaməna madiŋal gəl à vok la abatà, ŋgaha gəhəd à kutso Makeduniya.

Maduwiŋ la Yesu Kristu

¹⁴ Kiya uwaga mazləbay agay la Sufəl Zəzagəla, kà uwana masla adàla anu à maday aŋa maduwiŋ aŋha à abà, ŋgaha kikay kà maham gay à vok gami la Kristu la abà, kà uwaga abèk anu à sləray aŋha à abà, kà anu aŋa mapəhla gay lakəl aŋa Kristu ala, la azlaslaka gesina. Masəlay aŋha adahən gudəŋ à vok ala bokuba tatak uwana slaslərra azinay. ¹⁵ Mədagay bokuba tatak mazinay gə uwana slaslərra, Kristu adakəf à Zəzagəla. Slaslərra aday à slaka azladza la tetəvi aŋa mabəlay la tsəh, azladza uwana atà la tetəvi aŋa mazila la tsəh gesina. ¹⁶ Kà aŋa azladza uwana Zəzagəla adabəl atà kà, slaslərra uwaga kà delga, tabəzà sifa uwana adəv à gay aw la abà. Ama kà aŋa azladza uwana tazəhla kà, slaslərra uwaga kà delga aw, atsa à atà ala kà mamət-say à waŋ. Lagwa ma uwa à uwana asla kà aŋa sləray uwaga uwa? ¹⁷ Azladza aŋuwaw tanəraz gay Zəzagəla kà bokuba tatak matsakalay, uwana tabəza riba la abà, ama anu kà kiya uwaga aw. Kà uwana Zəzagəla la uwana asləl anu aŋa mapəhay kà la ləv tekula la huma aŋha, kà uwana anu mədahama gay à vok la Kristu la abà.

Makəs vok slawda mawga

3 Lagwa ma mədzəka mazləb gəl gami takay? Awma mənəkudə bokuba azladza anik uwana tapəhakulla wakità aŋa sayda, uwana apəhla dza ala ay, awma məbəz tsəhay gə uwaga la slaka aŋkul dadəŋ takay? ² Akul la gəl aŋkul la uwana kadapakaw azlawakitə sayda gami, uwana matsetseray gə la ləv gami la tsəh, ŋgaha kà azladza gesina aŋa masəl madz à ahəŋ gami gesina la Sufəl la abà. ³ Iyay, uwaga kà adzəf ala kà, akul la uwana akul azlawakitə gami, uwana Kristu atsetsər à ləv gami à tsəh, ŋgaha asləlla anu. Atsetsər uwaga la tatak matsetseray aw, ama la Masasədok aŋa Zəzagəla uwana la sifa. Atsetsər uwaga à akur kəslatsats gə à adi aw, ama à ləv aŋa azladza à tsəh. †

⁴ Məpəh uwaga kà, kà uwana məgədaŋ à afik la huma Zəzagəla kà madegolay Yesu Kristu. ⁵ Hađay, kà anu la gəl gami kà, məsla kà madəh sləray uwanay aw, kà uwana maslay gami gesina kà, atsa à waŋ kà la slaka Zəzagəla. ⁶ Kà uwana masla la uwana avà à anu maslay kà mapəhla ala makəs vok slawda mawga aŋha ala la slaka gesina. Uwaga agəf kà à mapəhay

† 3.3 2Musa 24.12

uwana à afik tatsetsèr aw, ama à Masasədok aŋha à afik, kà uwana mapəhay uwana tatsetsèr kà adàla dza kà à mamətsay, ama Masasədok kà adala dza à sifa à abà.

⁷ Uwarà kà, tatsetsèrəh mapəhay kà à akur kəsla-tsats gə à adi, la mok uwana adahàhəŋ uwaga kà, azladza tanaŋə mazləbay aŋha kà, udaka aŋha à uwana audà huđ adi aŋa Musa ala, kà udaka uwatà kà, azla Isərayel taslala vok aŋa manərez huđ adi aŋha aw, kà uwana aŋəràzl atà à adi. Tekedika kà, udaka uwatà asəf aw. Mapəhay kà adàla azladza kà à mamətsay à abà. Baŋa mapəhay uwaga adàla azladza à mamətsay à abà, apəhla à mazləbay məŋga aŋa Zəzagəla kà à azladza ala, à mok uwana adapəhla vok ala. ¹⁸ Adamərika sləray aŋa Masasədok, uwana adala dza à sifa à abà takay, masla adapəlla mazləbay uwana ala aduwa uwanay gesina. ⁹ Mapəhay kà, asal kà Zəzagəla akəs azladza la seriya. Tsa baŋa tatak uwaga adàla anu à seriya, la uwana apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla, ma adamərika makəs vok slawda mawga, uwana agəŋ anu dziriga la huma aŋa Zəzagəla ay, apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla, uwana aduwa uwana gesina aw takay? ¹⁰ Mazləbay aŋa mapəhay maviya gə kà ndzəda aŋha la ahəŋ aya aw, kà uwana mazləbay aŋa mapəhay mawga adapəhla vok ala, uwana aduwa aŋa maviyaga. ¹¹ La dziriga kà, makəs vok slawda maviyaga kà, Zəzagəla avà kà aŋa kaslā ŋuv pəra, à uwana apəhla mazləbay aŋha ala. Tsa baŋa kiya uwaga zlā ma, makəs vok slawda mawga, uwana adza à ahəŋ aŋa koksikoksi ma aduwaŋ ay?

¹² Məpəhay la dazuwaya la huma azladza gesina, kà uwana məfa manewəŋ gami à azlatatak uwanay à afik kà, uwaga kà dziriga. ¹³ Anu kà mədəhəŋ bokuba aŋa Musa, uwana ahadà huđ adi aŋha à ahəŋ la gabaga, kà azla Isərayel aŋa manəŋ madəv à gay aŋa mawut-səday la huđ adi aŋha aw. ¹⁴ Bə haŋkəli aŋatà kà aslala vok kà matsənəŋ aw. Baŋa tadzəŋ gay aŋa makəs vok slawda maviyaga kà, gabaga uwatà atsək atà à ama tsəràh à lakana. Uwaga kà, adəv à gay aw, say baŋa tagola vok à slaka Kristu. ¹⁵ Bə tsəràh à lakana babay, bamərika mbaw, uwana tadzəŋ mapəhay aŋa Musa kà, tatsənəŋ aw, kiya gabaga uwatà adzakàhà atà à haŋkəli aŋatà à ama. ¹⁶ Ama bamərika mbaw, baŋa dza apəh gay la ləv ala, atsə à waŋ à slaka Sufəl kà, gabaga uwaga adəv à gay la adi aŋha. ¹⁷ Kà uwana kà Sufəl Kristu, kà atà tekula la slaka gə, la kətsaw tekula la abà, la Masasədok Zəzagəla. La slaka uwana Masasədok aŋa Sufəl la ahəŋ kà, azladza uwana la abatà kà, atà la makor gəl la abà, awkà azlamayà aya aw. ¹⁸ Haday, anu gesina uwana mədiŋ gəl à masla à vok kà, məwad gabaga uwaga à adi aw. Mənəŋ mazləbay aŋa Sufəl Yesu, ŋgaha mazləbay uwaga abədla

anu koksikoksi tsəràh à uwana məgay bokuba masla. Sufəl la uwana adàh sləray uwanay la Masasədok aŋha tsikaslaga.

Anu kà anu azlagubgub, ama Zəzagəla kà, masla ndzəda

4 Kà uwaga kà məy vok aw, kà uwana la dziriga aŋa vok mahamay aŋha, la uwana avà anu sləray uwanay. ² Mədəkweska sləray à gəl la zirui gə gesina; mədəh sləray la demdem, məgola gay Zəzagəla babay aw. Ama məpəhla godega aŋa dziriga aŋha ala, kà kəla uwabeyuwi uwana av ləv aŋha à Zəzagəla kà, adəgəf anu à afik. ³ Azladza anik kà, tatsənə gay marabəŋ uwanay məzàtəŋ aw. Kiya gabaga atsək atà à yewdi à ama. Səlāw kà, uwaga kà, kà aŋa azlauwana la tetəvi aŋa mazila la tsəh. ⁴ Atà kà, seteni sufəl aŋa gudəŋ à vok uwanay, adaguləfəh atà ala la madzugway aŋatà la abà, ŋgaha kà atà aŋa makəs udaka uwana auday lakəl aŋatà aw. Udaka uwaga kà, apəhla kà mazləbay aŋa Kristu ala. La Kristu la abà kà, Zəzagəla apəhla vok ala. ⁵ Məpəhay kà gay aŋa aslasl gəl gami aw, say gay aŋa Yesu Kristu. Masla la uwana Sufəl, anu kà, anu kà azlaməna madahal à akul sləray, kà madegolay Yesu Kristu. ⁶ Mok uwana Zəzagəla adahə gudəŋ à vok kà, agəf kà: "Udaka apaka vok, aza mələs ala." Bə Zəzagəla gə la uwaga, asək udaka aŋha aŋa mauday la ləv gami la tsəh bay. Udaka uwaga apəhanula mazləbay aŋa Zəzagəla la huđ adi aŋa Yesu Kristu.

⁷ Anu kà bokuba anu azlamasik abisl deydayga pəra, ama tatak dzəba aŋha səla aw gə uwaga kà, aga la anu la abà. Uwaga apəhla ala kà maslay məŋga, uwaga atsə à waŋ kà la slaka aŋha, awkà la slaka gami aw. ⁸ Məs ŋgərpə anik anik, ama taduw anu aw, gəl akəf anu à vok, ama məbas ləv. ⁹ Azladza tatəřəb anu, ama Zəzagəla asakənula à ahəl la tsəh ala aw, tasəpəřəh anu la vədah, ama takədanula aw. ¹⁰ Koksikoksi kà mokfak aŋa mamətsay aŋa Yesu uwana aməts kà, aga la anu la vok, ŋgaha sifa aŋha aŋa mapəhla vok ala la anu la abà la dziriga. ¹¹ La madz à ahəŋ gami la abà gesina kà, anu la zlamtsa aŋa mamətsay aga anu la vok, kà uwana mənəfa Yesu. Vok gami kà gubgub, ama məmətsay dadəŋ aw, ŋgaha uwaga la uwana apəhla à azladza ala kà, Yesu la ahəŋ la sifa. ¹² Uwaga asal magoday kà mamətsay aŋa Yesu adahə sləray la anu la abà, ama sifa aŋha adàh sləray la akul la abà.

¹³ Tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà, agəf kà: 'Gədiŋ gəl à Sufəl Zəzagəla à vok, kà uwaga à uwana gəpəh gay marabəŋ!' † Mədiŋ gəl à Zəzagəla à vok babay kà, kitə anu babay kà maz gay marabəŋ. ¹⁴ Məsəl kà Zəzagəla awulla Sufəl Yesu Kristu à uda la mamətsay, adəwulla anu à uda babay, kà uwana mədagay tekula la Yesu. Masla la

† 3.7 2Musa 34.29 †† 3.16 2Musa 34.34

‡ 4.13 Mahabay 116.10

uwana adàpəhla anu ala la huma aŋa Zəzagəla la gəl aŋha. ¹⁵ Uwaga gesina kà adapaka vok kà aŋkul, ŋgaha vok mahamay aŋa Zəzagəla aŋa mabəz à slaka azladza gesina, ŋgaha kà matugway aŋa azladza aŋa mazala vok à gəl kaykay. Kiya uwaga à uwana, azlauwana 'Kikay', tagoday à Zəzagəla, tasləkaw masla aŋa mazigənay.

Madza à ahəŋ la madiŋal gəl à vok la abà

¹⁶ Kà uwaga à uwana madzugway gami aruw vok à ahəŋ aw. Məsəl kà vok gami kà agogolay la ŋuv ŋuv, ama sifa uwana Zəzagəla avà à anu kà, aday kəla mavakay la anu la abà. ¹⁷ La dziriga kà, ŋgərpa uwana lagonay kà, adàdəv à gay vərđi anik, uwanay kà aŋa disa pəra. La lig aŋa azlaŋgərpa uwaga la ahəŋ kà, adàdah anu à mazləbay məŋga uwana à ahəŋ, uwana adàdəv à gay aw kà madegolay azlaŋgərpa uwanay. Mazləbay uwaga kà, aduwa tatak gesina. Baŋa mədzugway lakəl aŋa mazləbay uwatà kà, ŋgərpa kà bokuba tatak deyday la gay yewdi gami. ¹⁸ Məfa madzugway gami à azlatatak aŋa vədah uwanay à gəl aw, azlatatak uwana mənəŋà atà la vədah kà, tadàdza à ahəŋ aw, ama azlauwana mənəŋa atà aw kà, atà la uwana tadàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi.

5 Məsəl kà, baŋa gày gami aŋa lakana, uwana vok kutso adàkal à ahəŋ kà, gày gami anik la ahəŋ la zagəla uwana Zəzagəla la gəl aŋha la uwana aŋəl. Gày uwatà kà adàdza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ² Mok uwana la gudəŋ uwanay la vok kà, məbas vok la madzugway la abà, mətuw à gày gami uwatà à tsəh kà mad à agu la zagəla. ³ Baŋa mədàbəza vok mawga kà, ŋgaha masasədok gami auguzahay kokuda sləb vok aw. ⁴ Mok uwana mədza à ahəŋ la vok kutso aləg anu la vok kà mətərəbay, məbas vok, kà huma à gay asà à anu vok uwanay aw, ama asà à anu, kà avà à anu vok mawga, ŋgaha kà vok mawga uwaga adugw vok maviyaga à gay. ⁵ Zəzagəla la uwana adàh sləray la anu la abà la gəl aŋha kà uwaga aŋa mapak vok kiya uwanay, avà à anu Masasədok tsikasłaga aŋha kà mapəh à anu à vok à abà kà, adàdah dzəba aŋha səla aw aŋha uwana apəh à ahəŋ.

⁶ Kà uwaga à uwana, anu mərūw vok à ahəŋ aw. Məsəl kà mok uwana anu la sləb vok uwanay la abà dadəŋ kà, anu kərkər la Sufəl Zəzagəla. ⁷ Məslala vok aŋa manəŋ masla dadəŋ aw, ama məda à huma à gay kà la madiŋal gəl à vok. ⁸ Ama mədahənla la mabəlafə, ŋgaha asa à anu masak sləb vok uwanay à ahəŋ, kà mad à madz à ahəŋ nekwa la Zəzagəla. ⁹ Ama teraŋa dadəŋ kà, asà à anu kà məkəsəl à gəl, amiyaka mədàgay la abanay amiyaka mədàgay la slaka aŋha. ¹⁰ Kà uwana uwaga kà leri gami, kà anu aŋa magay la huma aŋa Kristu, kà madàhla à anu seriya à gəl, kà kəla uwa-beyuwi aŋa mabəz humà masik aŋha, lakəl aŋa uwana

adàhəŋ gesina, adagay mawisiga, adagay delga, à mok uwana agà la vok uwanay la abà.

Kristu la uwana asəlla anu vok la Zəzagəla

¹¹ Kà uwaga kà, məhoy guba aŋa Sufəl Zəzagəla, ŋgaha məyah mabəz azladza à tsəh, la gay dziriga uwanay məzàtəŋ babay. La paraka kà, Zəzagəla asəl anu, ŋgaha gədzugw kà, bə akul la madzugway aŋkul kà, kasəlaw anu babay. ¹² Asà à anu məzləb gəl gami la huma aŋkul aw. Asa à anu kà katsənaŋ godega aŋa tatak uwana asa à akul masləkawla anu, ŋgaha kà akul aŋa mawulla à azlauwana tadzidziŋ akul, la tatak uwana la vok tanəŋəŋ la uda gə, awkà uwana la ləv la tsəh aw. ¹³ Uwana anu azlakusoŋu, kagodaw kà, kà uwana mədavə vok gami à Zəzagəla. Ama anu azlaku-soŋu aw, kà uwana asà à anu mazlak akul pəra. ¹⁴ Kristu apəhanula masal aŋha, masal uwaga kà lakəl aŋa sləray gami gesina. La dziriga kà, baŋa dza aməts kà ahəl aŋa azladza gesina kà, ¹⁵ gesina aŋatà kà tagahay kà bokuba azlamamatsay gə. Aməts kà, kà aŋatà, kiya uwaga atà takor sifa la gəl aŋatà aya aw. Ama tadza à ahəŋ la sifa kà, kà ahəl aŋha, aməts babay kà aŋatà, awul à uda la mamətsay bay kà aŋatà.

¹⁶ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məkəsənì dza makasay la manərazay huđ adi aya zlə ma aw. Uwarə kà, məpakà Kristu ala kà kiya uwaga, ama lagonay kà, mədahəŋ kiya uwatà aya aw. ¹⁷ Baŋa dza la Kristu la abà kà, adapakay maŋalay mawga, madəhəŋ maviyaga adada à lig, dèwdèw tatak adapaka mawga. ¹⁸ Tatak uwaga gesina kà, atsà à waŋ kà la slaka Zəzagəla, uwana asəlla anu vok la Kristu la abà la masla. Avà à anu sləray à ahəl, kà anu aŋa madla à azladza anik à masəlla atà vok à abà la masla. ¹⁹ Bokuba magoday kà: Zəzagəla asləl Kristu à waŋ, kà masəlla anu à vok, anu azladza gesina, la masla. Atugw tsakana aŋatà aya aw. Afà anu sləray matsidayga uwanay à ahəl kà maziŋ à azladza.

²⁰ Kà uwaga à uwana mədapakah azlaməna masləlay aŋa Kristu. Zəzagəla azəl azladza la magoy la paŋaw gami la awtəy. Kamkam, mədəv akul kuđa, la sləm aŋa Yesu Kristu: 'Kəsàw makəs vok slawda, uwana Zəzagəla adəhəŋ la akul!' ²¹ Kristu kà adàhəŋ tsakana tetuwa aw. Ama Zəzagəla adükwla tsakana gami à gəl gesina, kà anu aŋa mabəz vok mahamay la maham gay à vok la Kristu, la uwana Zəzagəla agəŋ anu azladziriga.

Sləray aŋa Pol

6 Iyay, anu kà anu azlaməna madàh sləray la Zəzagəla, lagwa kà məgod à akul kà: 'Kabəzəw vok mahamay aŋa Zəzagəla, ama dāhəw haŋkəli kà uwaga aŋa matəfa kà akul aw.' ² Tatsetsər à wakitə Zəzagəla à abà, agòd à tsəhay aŋha kà:

'Mok uwana kaslà adaslay kà, gi aña madàh delga à azladza kà, gətsəb à ka sləm, ñgaha la mok uwana kaslà asla kà, məbəl azladza kà gəzlak à ka.' †

Azladeda, lagonay la uwana kaslà uwana asà à Zəzagəla kà madàha à anu delga, lagonay la uwana asal məbəl azladza.

³ Asa à anu kà dza atsəd gay à sləray gami à tsəh aw, kà uwaga à uwana mədàh hañkəli, kà anu aña madəf gay à madiñal gəl à vok aña dza à ahəñ aw. ⁴ Ama la tatak la abà gesina kà, məpəhla ala, kà anu azlaməna sləray aña Zəzagəla. Mədàgay la matərabay la abà, mədàgay la mazaw la gəl la abà amiyaka azlañgərpa taduw à anu bay kà, məbasiñ kiya uwaga pəra.

⁵ Azladza taslahahanula, tawats anu à dañay, tama-ham à anu azladza à gəl. Sləray babay kà aduwa anu, vərđi anik babay kà mədzehahal aw, məbaza tetəvi kà mazuw tatak may babay aw. ⁶ Məpəhla uwaga ala, kà anu azlaməna madàh sləray aña Zəzagəla la ləv tekula, məsəl dziriga, anu azlaməna mabasiñ, anu azlahayhay. La mazlakay aña Masasədok tsikaslağa kà, məwəy azladza anik la ləv tekula. ⁷ La maz sayda dziriga, Zəzagəla avà à anu ndzəda aña. Maday lela gami kà bokuba kazlaña guvəl, uwana məpalla guvəl la huma azlaməna məzam gami, kà mahəlla à ahəñ.

⁸ Azladza anik tasləkaw anu, ñgaha azlaanik tapəsew anu babay. Tapəh gay delga lakəl gami, ñgaha tapəh mawisiga babay aya. Azladza anik tanəraz anu bokuba anu azlaməna fida, bamərika dziriga məpəhay.

⁹ Tanəraz anu kà bokuba tasəl anu aw, ama la dziriga kà, tasəl anu. Tanəraz anu bokuba anu azlamazim-nekid, ama anu la sifa. Taslahañhanula, ama taslala vok aña makadānula aw. ¹⁰ Amiyaka mədagay la mazaw la gəl la abà məñga kà, məda à huma à gay la marabay. Məkor tatak məñga la gudəñ uwanay la vok aw, ama aña uwanay məpak azladza ala kà azlagorobu la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh. Haday kà, bokuba məkor tatak aw, ama tatak gesina kà, anu məkoray la huma aña Zəzagəla.

¹¹ Akul azla Korintiya, məpəh à akul uwanay, kà bə la paraka, tatak la ahəñ məhadəñ à ahəñ la tsəh ləv gami aw. ¹² Anu kà məwəy akul la ləv tekula, ama akul la uwana kawəyaw anu aw. ¹³ Gəpəh à akul gay bokuba akul azlabəza gulo: 'Dahəwnəñ bokuba uwana mədāhakullan suwañ, pəkəwəw ləv aña kul la paraka.

Məham gay à vok la azladza à uda aw

¹⁴ Azladza, uwana tasəl Zəzagəla aw kà, kahamaw à sləray à abà akul nna aw, məham gay à vok uwaga kà akəsa vok aw. Kakay dziriga aham gay à vok la mawisiga ma? Kakay udaka aham gay à vok la mələs ma?

¹⁵ Kakay azla Kristu la seteni taslala vok aña matsən

vok gay la slaka gə ma? Tsa baña kità ma, kakay masla madiñal gəl à vok, atsən vok gay la dza uwana adiñal gəl à vok aw ma? ¹⁶ Mana ma à uwana aham gay à məñ gəy Zəzagəla, uwana la sifa à vok, la gəy mazlazlay ma? La dziriga kà, anu kà, anu azlaməñ gəy aña Zəzagəla. Kà uwana Zəzagəla agòd:

'Gədàdza à ahəñ la tataka aña ta la abà, gədàgay la atà, gədàgay Zəzagəla aña ta, tadàgay azladza gulo.' ††

¹⁷ Kà uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòd à azladza aña:

'Səw à uda la tataka aña ta la abà, kədzaw à ahəñ akul la atà nna aw. Katapaw ahəl à tatak àlaha aña ta, uwana à vok tadəhəñ aw, kiya uwaga kà, gədəkəs akul.

¹⁸ Gədəpaka Baba aña kul, akul babay kadəpakaw azlakohana gulo la azladəgam gulo.' ‡

Kiya uwaga à uwana Zəzagəla uwana asla à tatak gesina à vok, agòd à atà.

7 Azlamanalay gulo, Zəzagəla aña ta à anu tatak uwanay à ahəñ gesina, kà uwaga kà, məgə gəl gami sətaka, məbəd tatak uwana à uda, adahəñula àlaha à vok. Madzugway gami la abà kà say məgay kà azlasətaka aña ndzer, kà uwana məsləkaw Zəzagəla.

Marabay la mazaw la gəl aña Pol

² Wəyàw anu la ləv tekula. Kà uwana mədadàh à mawisiga à dza anik aña kul à vok aw, mədàtsla matekwid à dza anik aña kul aw, ñgaha kà mədapapat tekula aña kul à bada à abà babay aw. ³ Uwana gəpəh kiya uwaga kà, kà mapuwakulla gudzi à gəl kà makəlakulla zirui à gəl, kəgodaw aw. Awañ, bokuba uwana gəgòd à akul kà, məwəy akul kà aña uwanaw. Tatak la ahəñ avahanula anina aw. Mədəmətsay, mədàgay la sifa kà anu la slaka gə. ⁴ Gəñawə akul manaway aw, gi la marabay məñga kà akul. Gədasa ñgəpə məñga, ama ləv adaval gi à gay aw, bə la uwaga bay kà, gi la marabay məñga.

⁵ Uwana asa à gi məpəhay kà, amiyaka mok uwana mədabəza à Makeduniya kà, məbəza kaslà kà anu aña maduw ləv aw. Məgagaməh la azlañgərpa anik anik uwana tabəzà anu la azlaslaka gesina. Azladza tadzàh kà magazlay, ñgaha vok gami bay kà adzà à ahəñ la huyuk huyuk, guba akəs anu. ⁶ Ama Zəzagəla uwana ataslahañ gay à azladza uwana à ahəñ, gəl adəkad atà à vok kà atəsl anu ləv à ahəñ la mas à wañ aña Titus. ⁷ Mas à wañ aña pəra atəsl anu gay à ahəñ aw, ama masla la uwana aña ta à anu gay madzəradəhla aña kul. Masla la uwana aña ta à gi kà katəwəw gi à tsəh kà manəñəñ gi babay, ñgaha bay kà kadzikwəw madəhəñ aña kul uwana uwarə, kawədāw vok à uda, kà mazlak gi babay, uwaga la uwana arəb gi kaykay.

⁸ Gəsəl kà, wakitə gulo uwana gətsetsər à akul kà, abək à akul mazaw la gəl la dziriga, naka gədzugway

† 6.2 Yesayya 49.8

†† 6.16 3Musa 26.12 ‡ 6.18 2 Samuyel 7.14; Yesayya 43.6; 52.11

nəma. Ama, dagəf à uwali gəgod aw, kà uwana gəsəl kà gəbək à akul mazaw la gəl la wakità uwatà, kà aña kaslà ñuv. ⁹ Ama lagonay kà, gi la marabay la abà, kà uwana gətsetsèr à akul wakità uwaga, gərabay kà, kà uwana gəbək à akul mazaw à gəl aw, gərabay kà, kà uwana katùwàw lakəl aña madehəñ mawisiga aŋkul, ñgaha kà kadapəhaw gay la ləv ala. Mazawla gəl aŋkul kà, apakà kà mawoyəñ aña Zəzagəla, kà akul aña mapəh gay la ləv ala, kiya uwaga kà wakità gami adahakulla mawisiga à vok aw. ¹⁰ Kà uwana baña anu la mazaw la gəl uwana la abà, asà à Zəzagəla kà, mazaw la gəl uwaga kà adàla anu à mapəh gay la ləv ala à abà, kiya uwaga kà Zəzagəla atəfà dza la tsakana uwana la abà adahəñ. Tsəhay mazaw la gəl uwaga kà, aza anu aw, ama tsəhay mazaw la gəl aña azladza gudəñ à vok uwanay kà adala dza à mamətsay la huma yewdi aña Zəzagəla. ¹¹ Nəñàw uwana Zəzagəla adahəñ la mazaw la gəl aŋkul tsi. Nəñàw mabəfəla vok aŋkul tsi, nəñàw maval vok aŋkul la madzugway aŋkul tsi. Lagonay kà, asa à akul mapəhla ala kà kakwesaw kà mawisiga aŋkul kà, kapakəhaw vok ləv à gəl kà akul à akul. Guba adakəs akul kà azlatatak uwana adapaka vok lakəl aña uwana naka abəzà akul. Asa à akul manəñəñ gi la iyaw tugwi aya, kavàw vok aŋkul kà madehəñ uwana asa à Zəzagəla, ñgaha kadahəw seriya à mawisiga à gəl, ñgaha kapəhawla ala kà kadapallaw ahəl aŋkul la mawisiga la abà.

¹² Gətsetser wakità uwanay kà, kà dza uwana adahə tsakana, bañaw kà aña masla madəh tsakana magay aw. Ama gətsetser uwanay kà, kà masləhakulla sləm ala, kà mapəhla masəlay aŋkul ala kà kawadaw vok à uda la huma Zəzagəla kà aŋami. ¹³ Kà uwaga à uwana madehəñ akul adzərədànula.

Iyay, uwana adzərədànula kaykay kà uwaga pəra aw. Mərəb kaykay kà la manəñ Titus, uwana agà la marabay, kà uwana akul gesina kà kadzərədàwla ləv ala. ¹⁴ Gətsà zlapay lakəl aŋkul la huma aña, akul babay kà kakələw à gi ziruwì à gəl aw. Uwana məpəh à akul gesina kà dziriga. Kiya uwaga tatak uwana gətsəl-la zlapay la huma aña Titus kà, agà dziriga, apakà vok kiya uwaga. ¹⁵ Mok uwana adà à awtəy à slaka aŋkul kà, kakəsàw masla la ahəl səla, kasləkəwàw gesina aŋkul, kakəsàw gay aña. Baña adzugway lakəl aña uwaga kà, mawoy akul aña kà azalà vok à gəl. ¹⁶ Gi la marabay kà akul kà, kà uwana gəhawà akul manaway aw.

Mav sili aña azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima

8 Azladedə, asa à anu mapəhakulla vok mahamay aña Zəzagəla uwana apakà vok la slaka azladza la kutso Makeduniya. ² Madiŋal gəl à vok aŋatà kà adzəkà vok kà la matap atà aña azlanğərpa la afik mənğa, ama bə la uwaga bay kà, tagə la marabay

mənğa mənğa, baməraka takor tatak aw babay kà tahamə gay à tatak à vok mənğa. ³ La dziriga kà, tavà bokuba uwana taslala vok. Uwana tavà kà, aduwà à vok; kà uwana tavà kà, kà la mawoyəñ aŋatà. ⁴ Kamkam tagòf à anu, tadəv à anu kufa kà atà aña mabəz tetəvi aña mad maham gay à vok aña mazlakay à abà babay kà aña azlaməna madiŋ gəl à Zəzagəla à vok, la kutso Yahudiya. ⁵ Tatak uwana tahəmli gay à vok kà, aduwà madzugway gami uwana mədzüğw. Teraña dadəñ kà tavà vok aŋatà à Sufəl Yesu, ñgaha takəs kà anu aña maham gay à vok babay, uwana Zəzagəla ayəh babay. ⁶ Kà uwaga à uwana mədzərədà Titus ala kà maf sləm à sləray uwaga, adzəkà la tataka aŋkul la abà, lagwa masla adadəv sləray uwaga à gay la tataka aŋkul à sləray dzəba aña səla aw uwaga. ⁷ Akul kà kagaw azlagorobu la azlatatak gesina la abà, akul la madiŋal gəl à vok, la maslay aña azlagay anik anik, la maslay la mawad vok à uda, ñgaha la mawoy anu aŋkul. Asa à anu kà, kà kagaw azlagorobu la sləray uwanay la abà babay.

⁸ Gəpəh à akul uwanay kà, bokuba la leri aw, ama la gay mawad vok à uda aña azladza anik, la uwana asa à gi: Magur sətaka aña masal aŋkul. ⁹ Kasəlaw vok mahamay aña Sufəl gami Yesu Kristu. Masla kà gorobu, ama akəs magay kufa kà akul. Uwana adahə, uwaga apakà gəl aña ala, kà masla kufa kà, kà akul aña magay azlagorobu la madiŋal gəl à vok la abà gesina.

¹⁰ Iyay, uwanay gəpəh à akul kà madzugway aña gəl gulo, koxi kà kagaw azlateraña la sləray aña sili uwaga la abà, lagonay kà. hənəw sləray gə uwana ala.

¹¹ Dahəwəñ la marabay uwana kadzaw kəla, bokuba uwana kawadaw vok à uda la madzəka, kiya uwaga babay kà wədàw vok à uda kà madəvla à gay, vəw bokuba uwana ndzəfə aŋkul aslay. ¹² Baña kawadaw vok ala kà aña mav tatak à Zəzagəla la marabay kà, Zəzagəla akəs mavəy aŋkul la ahəl səla, bokuba uwana kakoraw kà mavəy. Ama baña tatak la ahəñ aw kà, Zəzagəla kà asəl.

¹³ Ama asa à gi aña magəfay kà, kapakahaw azlaməna kufa magay aw, ñgaha azladza aña mabəz gəl gəgod aw. Ama asa à gi kà kagaw kalkal gesina. ¹⁴ La kaslə uwanay kà, azlayla vok kazlakaw atà la kufa aŋatà la abà. La huma la gay kà, baña kadənwakufa suwanə kà, tadəzlak akul. Kiya uwaga la uwana kadəgaw tekula la slaka gə. ¹⁵ Uwaga kà kalkal la uwana tətsetsèr à wakità à abà:

'Dza uwana ahəmli gay à vok mənğa kà, aduwà vok aw, ñgaha dza uwana ahəmli gay à vok ñuv babay kà aslal.' †
tətsetsèr.

† 8.15 2Musa 16.18

Titus la azlaslagama aŋha

¹⁶ Kikay, mægod à Zəzagəla uwana avà mabəlafə à Titus kà mazlak akul, bokuba uwana məyàh bay. ¹⁷ Titus akès manavay gami kà mawulay à slaka aŋkul. Ama kà uwaga pəra aw, kà mawad vok à uda aŋha à uwana akès mawulay à slaka aŋkul la gəl aŋha. ¹⁸ Məsləl à awtày, atà la deda anik à uwana azlaməna madiŋal gəl à vok tasəl gesina, kà uwana az gay marabəŋ la tetəvi aŋha, ¹⁹ kà uwaga pəra uwana məsləl à awtày aw, ama maham à ahəŋ məna madiŋal gəl à vok la uwana akèsàni masla, kà masla aŋha mauguzahay anina, la kaslā uwana mədala sili uwanay à Yahudiya. Sləray delga uwaga adəpəhla mazləbay aŋha Sufəl Zəzagəla ala, ŋgaha adəpəhla ala kà məwoya azladza haday.

²⁰ Haday kà, sili uwana tavà à anu à ahəl kà məŋga, say məfal sləm kà azladza aŋha matsəd anu gay à tsəh lakəl aŋha, la madz à ahəŋ gami la abà babay aw.

²¹ Asa à anu madəhəŋ kà uwana delga la huma aŋha Sufəl Zəzagəla, ŋgaha la huma aŋha azladza gesina babay.

²² Məsləl atà deda anik à tsəh aya. Masla kà mədagur mawad vok à uda aŋha asik dəŋ, ŋgaha mənəŋəŋ kà masla kà azlaka dza. Lagonay kà, asal mazlak akul aya babay, kà uwana afla kà gəl à ahəŋ la akul. ²³ Titus kà, masla kà manalay gulo la sləray la abà, kà masla aŋha mazlak akul. Ama azladza anik səla uwanay tanəfa Titus à awtày kà, maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la uwana tasləl atà à awtày, kà uwana baŋa azladza tanəŋəz sləray aŋkul kà, tazləb Zəzagəla la Yesu Kristu. ²⁴ Pəhàw atà ala mawoy atà aŋkul la ləv tekula, ŋgaha maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla tasləl atà à awtày aŋha magədəŋ à afik ndzer, ŋgaha kà atà aŋha masəlay kà azlayla anu mats zlapay la akul la afik, kà uwana məpəh dziriga.

Zəzagəla awoya dza uwana avəy la ləv tekula.

9 La madzugway gulo la bə kà, gay la ahəŋ aŋha matsetser akul lakəl aŋha mazlakay, uwana tazlakla azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Yahudiya aya aw, kà uwana kasəlaw uwaga gesina. ² Gəsəl kà, akul la gəl aŋkul babay kà, asà à akul mazlak atà. Lakəl aŋkul la uwana gəts zlapay la huma azlaməna Makeduniya, la magod à atà: Azladedə la gudəŋ uwana la kutso Akayya kà, tadəh vok à ahəŋ kà dagay koxi, kà mazlak azlaməna madiŋal gəl à vok la Yahudiya. Mawad vok à uda aŋkul uwaga, kà atsənà azladza ala kaykay la tataka aŋatà la abà aya. ³ Lagonay bay kà, gəsləl azladedə makər uwaga à awtày, kà maham gay à tatak à vok, bokuba uwana: "Dahəwwəŋ", gəgod à azladza anik, kà atà aŋha mədəbəza à awtày kà, kà tatak uwana gətsə zlapay lakəl aŋha kà adəpəka vok. ⁴ Agayŋa azlaməna Makeduniya tanəfa gi à awtày, ŋgaha məbəza akul à

vok kà kadədahaw vok à ahəŋ aw kà naka aŋidz ahama anu à gəl la huma aŋatà, kà uwana mægod kà mənawa akul manaway aw, tadəh vok à ahəŋ, mægod kaykayga, ma kakay adəpəka vok la akul ma? Akul babay kà aŋidz adəhama à akul à gəl. ⁵ Gədzəgw dziriga kà, azladedə uwaga tatsa vok à awtày à slaka aŋkul, kà tatak gesina uwana à ahəŋ tavà la ləv tekula. ŋgaha kà, la mok uwana mədàda à awtày tatak uwaga adədah vok à ahəŋ lela, kà bə la dziri kà mavəy la ləv tekula aŋha dza, awkà la leri aw.

⁶ Gəpəhakulla la gay la gay la abà uwanay: Dza uwana asləkay ŋuv yewdi kà, adətsədəy babay kà ŋuv yewdi, ama dza uwana asləkay məŋga kà, adətsədəy məŋga babay. ⁷ Tsa baŋa kiya uwaga kà, dza avà bokuba uwana ləv aŋha arab kà mavəy. Vəw la ləv tekula awkà la leri aw, kà uwana Zəzagəla arabay lakəl aŋha dza, uwana avəy la marabay, ŋgaha la ləv tekula.

⁸ Zəzagəla la maslay kà mav à akul tatak gesina, kà akul aŋha mabəz kəla tatak, uwana kanawkuđa aŋha gesina, ŋgaha atəm akul à ahəl aya aŋha madəhla sləray dzəba aŋha səla aw gə kiya uwanay. ⁹ Uwaga kà bokuba uwana tatsətsər à wakitə Zəzagəla à abà:

'Dza delga av tatak à azlaməna kuđa la ləv tekula. Mawoy dza aŋha kà, aga la ahəŋ koxsikoxi.' †

¹⁰ Zəzagəla la uwana masla mav fofulo à masla masləkay, ŋgaha la tatak may aŋha madzadzarla akul. Adavə à akul fofulo gesina uwana kanəwkuđa aŋha, ahənəŋ kà fofulo masigla, ŋgaha masəl dza aŋkul aŋha magay məŋga. ¹¹ Adəpis akul gay à vok la tatak gesina la abà kà masəl dza aŋkul, ŋgaha azladza aŋuvaw aŋha 'Kikay', kà magod à Zəzagəla, kà sili uwanay kafəw anu à ahəl, mədala. ¹² Ndzer, mavəy aŋkul uwanay kà, adəzlaka azladza aŋuvaw la sləray aŋha Zəzagəla la abà. Ama uwana aduwa uwaga kà, 'Kikay', azladza aŋuvaw tadəgod à Zəzagəla. ¹³ Kà uwana mavəy uwanay kà, adəpəhla madz à ahəŋ dziriga aŋkul ala, kiya uwaga kà, azladza tadəsləkaw Sufəl Zəzagəla, kà uwana kakəsaw məpəhay aŋha gay marabəŋ aŋha Yesu Kristu, ŋgaha tadəsləkaway aya kà masəl dza aŋkul, uwana kəsakaw tatak la slaka gə la azladza gesina. ¹⁴ La mok uwana tadənəŋ vok mahamay aŋha Zəzagəla adəgay məŋga lakəl aŋkul kà, tadədəv kuđa kà aŋkul, ŋgaha tadəwoy akul məŋga. ¹⁵ Lakəl aŋha uwanay gesina kà, 'Kikay', mægod à Zəzagəla kà mavəy aŋha, uwana aduwa vok gesina.

Gay uwana Pol awulla

à azlaməna matsəd gay à məpəhay aŋha à tsəh

10 Gi Pol la uwana asa à gi məpəh à akul gay aŋha aslasl gəl gulo lagwa, azladza anik kà: 'Gi tələmma à baŋa gi la tataka aŋatà la abà', tagod, ama: 'Gi

† 9.9 Mahabay 112.9

dzaŋdzaŋ', tagod, 'A baŋa gi kærkær la atà.' Kamkam gədäv à akul kuda la slëm aŋa Yesu Kristu à masla uwana tëlëmna, ŋgaha dziriga. ² Kamkam bèdàwla madzugway aŋkul kadàfaw gi leri à gəl, kà gi aŋa madàpəhla à akul ala ndzəda gulo à baŋa gədàda à awtày à slaka aŋkul aw. Kà uwana aŋuvaw azladza la slaka aŋkul tagod kà, gədàh sləray kà bokuba aŋa dza uwana asəl Zəzagəla aw, tasəl kà, gəsla kà mapəhatàla ndzəda gulo nəma. ³ La dziri kà, anu kà anu azladza asik nəma pəra, ama məpay kiya aŋa azladza asik aw, say la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. ⁴ Kà uwana kazlaŋa guvəl uwana məpala guvəl kà aŋa sləb vok aw. Ama kazlaŋa guvəl aŋa Zəzagəla, uwana la ndzəda. La masla la uwana məbazlähla azlazlagam uwana à ahəŋ, azlaməna mazam aŋa Zəzagəla tahədaŋ vok à abà, ŋgaha la azlamadzugway fidaga aŋa azladza gesina. ⁵ Uwana dza atsalla zlapay lakəl aŋa matsihila aŋa Zəzagəla kà, mədàkwəŋ à ahəŋ gesina, mədàtsərkwah azlamadzugway mawisiga aŋa azladza gesina aŋa makəs gay aŋa Kristu. ⁶ Anu kà mədàdàh vok à ahəŋ kà matsərkəwəh azlauwana takəs gay aw, à baŋa akul kà akul azlaməna makəs dziriga aŋa Zəzagəla.

⁷ Nərèzàw dadəŋ tsi. Baŋa dza afa gəl aŋha à azladza aŋa Kristu à adi kà, say adzugway lela kəla zlà, kà uwana anu babay kà, anu azladza aŋa Kristu. ⁸ Ndzer, kà uwana ziruwi akəs gi aw, gədats zlapay la Sufəl Yesu Kristu kà, kà uwana masla la uwana avà à gi ndzəda, kà madla akul à huma à gay la madiŋal gəl à vok la abà, awkà kà mazəhakulla aw. ⁹ Ama asa à gi kà kadzugwaw kà gətəw akul la wakità gulo aw, ¹⁰ kà uwana azladza aŋuvaw tagod kà, wakità aŋa Pol kà zlazladà ŋgaha dzaŋdzaŋ. Ama baŋa gəl masla la tataka gami la abà kà, arùw vok à ahəŋ, asəl mapəh gay aw. ¹¹ Dza uwana adzugw kiya uwaga kà, aganay à uwana gəpəhal: Tatak gesina uwana gətsetsèr à akul kà, gədàpəh à akul aya, à mok uwana gədàgay la tataka aŋkul la abà.

¹² La dziriga kà, məslala vok aŋa magazlèla gəl gami la azlaməna maziŋən gəl aŋatà, uwana tagur gəl aŋatà kà la aslasl gəl aŋatà aw, uwana tagur gəl aŋatà kà la aslasl gəl aŋatà kà azlakusonju. ¹³ Ama anu kà, mətš zlapay kiya uwaga aw, anu kà məduw makwi uwana Zəzagəla akədèw à anu à ahəŋ aw. Abəzla anu à slaka aŋkul la gay marabəŋ aŋa Yesu Kristu, uwaga la uwana makwi aŋa sləray gami. ¹⁴ Baŋa kità kà, məduwla makwi aw, kà uwana la dziriga məbèzàwəŋ kà la tetəvi aŋa gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu. ¹⁵ Ama anu kà, mətš zlapay lakəl aŋa azladza anik uwana tadzəkà aw, kà uwana uwaga kà gay gami aw. Ama kəla kà, madzugway gami kà, kadàw à huma à gay la madiŋal gəl à Yesu à vok la abà, ŋgaha kà sləray gami, uwana la tataka aŋkul la abà aŋa mad à huma à gay, la makwi gami uwana la abà Zəzagəla akədèw à anu à ahəŋ babay. ¹⁶ Zlahaw la huma la gay kà,

mədàbəza tetəvi kà maz gay marabəŋ à kutso anik, uwana la abà kærkær la akul. Uwaga kà məslala vok aŋa mats zlapay la slaka uwatà aw, kà uwana slaka uwatà adagay guf aŋa dza anik.

¹⁷ Ama bokuba uwanay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Baŋa dza asal mats zlapay kà, atsa zlapay kà la azlata-tatak uwana Sufəl adahəŋ kəla.' †

¹⁸ Iyay ndzer kà, dza agay masəlay gə la huma aŋa Sufəl kà, kà uwana Zəzagəla awoyà masla, awkà la mazləb gəl aŋha la gəl aŋha aw.

Pol la azlaməna matapla fida gə

11 Lagwa kà, asa à gi kà basəwŋəŋ, kavàw à gi tetəvi gəbadma ŋuv makusonju kusonju gulo uwatà. La kità kà, kamkam basəwŋəŋ. ² Maŋor aza à gi lakəl aŋa akul, azlauwana tavavàr akul bokuba uwana azà à Zəzagəla, kà uwana gədəda akul mawda à ahəŋ la Kristu, ŋgaha asa à gi kà kadzaw à ahəŋ la sətaka, kà gi aŋa mapəhla akul ala, kiya dahalay uwana tavà à zil sətaka. ³ Gi la guba vok la abà, kà uwana gədzugway lakəl aŋkul, kà dza aŋa marəhla akul à uda, kà masak à Yesu Kristu la tsəh ala aw. Dzùgwəw lakəl aŋa uwana bebi asà à waŋ arəhèla Hawwa à uda la demdem aŋha tsi. ⁴ Baŋa masla matapla fidaga anik asà à waŋ à slaka aŋkul, kà mapəhakulla Yesu anik, gərgər la uwana məzəkuləŋ, ayyà kagođaw. Ama masasədok uwana apəhay kà uwaga kà, masasədok Zəzagəla uwana kabəzəwwal uwarà aw, ŋgaha babay kà, azəŋ kà gay marabəŋ uwana kadiŋəwwal gəl à vok aw. Ama bə la uwaga kà katsəbəwwal sləm!

⁵ La madzugway aŋkul la abà kà, dza uwanay kà: 'Məŋ dza' kagòdàw, ndzer. Ama la dziriga kà, aduwa gi aw. ⁶ Iyay, zlahaw kà gəsəl mabadma kiya aŋha aw. Ama kà aŋa dza haŋkəliga kà, gi la haŋkəli, kà uwana asik dəŋ dəŋ, gədapəh à akul uwaga la dazuwaya.

⁷ Dagay uwarà, mok uwana gəzəkulla gay marabəŋ aŋa Zəzagəla kà, gənəv akul tatak bə ŋuv babay aw. Gəziŋənə gəl aw, kà uwana asa à gi kà akul kazizəŋəw, gəgod. Ŋgaha ma uwaga ma, gədahəŋ ma mawisiga takay? ⁸ Mok uwana gədàh sləray la tataka aŋkul la abà kà, gəbazà à tatak uwana gənukuda aŋha la slaka aŋa azladza gudəŋ anik ndzer, gədàla atà à kuda à abà kà akul. ⁹ Mok uwana gi anina la abà gə kà, gəfà mahanay à dza anik aŋkul à gəl aw, kà uwana azladedə mənə madiŋal gəl à vok dagay la Makeduniya tanaŋəh à gi à adi la kuda gulo la abà, kà uwana asà à gi maf à akul mahanay à gəl aw, bə tsərəh à huma à gay babay kà, asà à gi tetuwa aw. ¹⁰ La dziriga kà, gəgod à akul kà, gi la madəđ gay ləv, kà uwana gəfà tatak aŋkul à gay, aŋkul uwana la kutso Akayya tetuwa aw. La dziriga kà, fida gəpəh aw, kà uwana Kristu la gi la abà ŋga-

† 10.17 Yeremiya 9.24

ha masla kà fida aw. ¹¹ Kà mana à uwana apəh uwaga mi kagodaw takay? Kà uwana gəwoya akul aw, kagodaw ay? Awan! Zəzagəla kà asəl kà, gəwoya akul la ləv tekula.

¹² Lagonay kà, gəda à huma à gay la madehəŋ kiya uwaga, kà maham anjiz à azlaməna matapla fida gə uwaga à gəl, uwana asa à atà mazəb à anu humà ala, la mazləb gəl anjatà, ŋgaha kà atà anja masəlay kà sləray gami kà gərgər la anjatà. ¹³ Kà uwana atà kà, azlaməna masləlay dziriga aw, azlaməna fida, ŋgaha azlademdem uwana tapəkəh gəl anjatà ala bokuba azlaməna masləlay dziriga anja Kristu. ¹⁴ Uwaga kà nadzipo aw, kà uwana seteni babay kà, apaka gəl anja ala kà malika anja udaka. ¹⁵ Uwaga kà, apaka tatak maval anu ləv à gay aw, à baŋa azlaməna sləray anja tagodəy kà: 'Anu azlaməna masləlay dziriga'. Ama la vuđ makəd gəl à ahəŋ kà, tadəbəza seriya kəla anja sləray anjatà uwana tadahəŋ.

Pol adəd gay ləv kà ŋgərpa anja

¹⁶ Bə gotənaŋ gəpəhay aya, asa à gi kà dza anja manərez gi bokuba gi kusoŋu aw. Ama baŋa asa à akul kà anja mapəgəla kiya kusoŋu, kità zlə kà, fəw à gi à ahəŋ bokuba gi kusoŋu, kà gi anja mats zlapay makusoŋu kusoŋu suwaŋ zlə. ¹⁷ La dziriga kà, uwana gəpəh la abanay kà, mapəhay anja Sufəl aw. Baŋa gədəkəs mats zlapay, gəbadma makusoŋu kusoŋu zlə. ¹⁸ Tsa azladza anjuvaw tats zlapay kà azlatatak uwana la gudəŋ uwanay la vok kà, tsa kətə gi babay kà, gəts zlapay suwaŋ kiya anjatà. ¹⁹ 'Anu kà anu azlaməna haŋkəli', kagodaw, kà uwaga à uwana kabasawwaŋ azlakusoŋu aw ay! ²⁰ Iyay, akul kà kakəsaw kà azladza tafa à akul asik à gəl, bokuba akul azlamayə, tazaw akul à gay tsərəh à aslasl adi, takad à akul demdem à gəl, tapəsew akul ŋgaha tadəfa à akul ahəl à gəl, tatəreb akul. ²¹ Haday, la dziriga kà, anjiz ahama gi à gəl kà mapəhay kiya uwaga, ndzer kà, gi gubgub.

Ama lagonay kà, tsa anjiz aham azladza à gəl anja mapəhay makusoŋu kusoŋu aw, kà gi babay kà, kità gədəpəhay suwaŋ. ²² Tadagay azla Ibəranəŋkowen, gi babay kà bə gi atà, tadagay azla Isərayel, gi babay bə gi atà aya, tadagay mayyi à tsəh ala anja Abəraham, gi babay kà bə gi mayyi à tsəh ala anja suwaŋ, ŋgaha ma tadəwa gi ma la mana zlə ma? ²³ 'Anu azlaməna sləray anja Yesu Kristu', tagod. Gi babay kà, gədəh sləray anja bay, gədəh sləray uwaga la maduw atà aya. Iyay, uwaga gəpəhay kà, kamkam bokuba gəl à gi la vok aya aw. Ama ndzer kà, gədəh sləray dadəwa à atà zewk à zewk, tadəw gi à daŋay dadəwa à atà. Tazləbəh gi dadəwa à atà, mamətsay kà gi gəuzuzəhla kà la gay gəl ahəl. ²⁴ Asik zlo azlamasiga anja azla Yahu-diya tasləhgəla la kurpi, kəla maslahgəla kà, tapəs gi la kurpi dzik makər gəl anja ladəga, ladəga. ²⁵ Asik

makər azla Rom tazləb gi la azəva. Tatsəh gi la akur kà makəd gi asik tekula. Asik makər kəsəh iyaw aguwaŋhgəla à gəl à abə aya. Asik tekula gəvək à iyaw à abə gəhən à abə. ²⁶ La mauguzahay gulo uwana la abə, anjuvaw kà gəsəh ŋgərpa la azlamukwə la abə, la ahəl anja azlaməna gəna, la ahəl anja azlatsəhay anik anik, amiyaka bə la ahəl anja tsəhay gulo babay. Gəsəh ŋgərpa la azlaslaka gesina, la azlahud gudəŋ gesina la abə, ŋgaha la ahəl anja azlauwana: 'Anu azladeda anjak', tagod à gi, ama kà anja gay gə. ²⁷ Gədəhəh sləray dəgdəgga tsərəh à uwana naka gəməts à abə, bə madzəhal babay kà, gədzəhəhəl aw. Gəbəz tatak may la tatak masay aw, zwek à zwek gəkəs nəlay, anasl akədəh gi, kà uwana gəgəh la vok deyday. ²⁸ Nodəgi kà, azlatatak anik anik la ahəŋ babay kà, gəslala vok anja matugw uwaga à uda aya aw. Ama tatak tekula la ahəŋ atəreb gi kəla mavakay: Gi la madzugway la abə kà lakəl anja azlaməna madəŋal gəl à vok la kəla maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, kà masla gə. ²⁹ Magay gubgub anja dza kà, apəgəla kà gubgub suwaŋ. Baŋa dza atəd à tsakana à abə kà, ləv aza à gi mənəga.

³⁰ Azlayla vok kà gəts zlapay, ama kəla kà, gəts zlapay kà lakəl anja tatak uwana apəhla gubgub gulo ala. ³¹ La haday kà, Zəzagəla Baba anja Sufəl gami Yesu Kristu asəl kà gədəh fida aw, mazləbay agay kà la masla koksikoksi. ³² Mok uwana gi la Damas kà, lawan anja mənə sufəl Aretas, abək azladza à gay gamagəy anja hud gudəŋ gesina, kà atà anja makəs gi. ³³ Ama la abatə kà, azladeda anik tafə gi à takosə à abə, tadzilə gi à ahəŋ la gəl zlagam uwana takəsəla gay à hud gudəŋ à adi. Kiya uwaga la uwana gətəf la ahəl anjatə.

Uwana Sufəl Zəzagəla apəhla à Pol la masesiŋay

12 Amiyaka bə akəsə vok la slaka azladza aw, babay kà say gəts zlapay kà mapəhay lakəl anja tatak uwana Sufəl apəhgəla ŋgaha la azlauwana masesiŋay apəh à gi gesina. ² Gəsəl masla madəŋal gəl à vok anik uwana la Kristu la abə, dagay uwatə kà adadəh mavay kulo gəl anja ufađ, masla kà ahəd à zagəla məkər matsekakadəy gə uwatə à afik. (Adə à afik ma la sləb vok kà, à bi masesiŋay pəra asasiŋla à mənəga kà, gəsəl aw, say Zəzagəla kokudə gəl anja pəra asəl) ³ La dziriga kà, dza uwatə kà ahəd kà à slaka mazləbay uwana à abə la slaka Zəzagəla. (Bi la sləb vok à uwana Sufəl adala masla à abə kà, gəsəl aw, masla masəl uwaga kà say Zəzagəla pəra) ⁴ La abatə la uwana atsanə azlagay nasiriga, uwana azladza taslala vok anja mabədəl à tsəh aw, uwaga kà tetəvi la ahəŋ kà anja dza la sləb vok anja mapəhay babay aw. ⁵ Lakəl anja dza uwatə la uwana gəts zlapay, awkə la ndzəda anja gəl gulo aw. Kiya uwaga la uwana kà, gəpəhla gubgub gulo ala. ⁶ Baŋa asa à gi mats zlapay aw, gəhəl à ahəŋ kà

uwaga, kà uwana asa à gi kà, dza aslækaw gi lakèl aña tatak uwana anə̀nə̀n la uwana atsənə̀n la slaka gulo aw.

⁷ Naka azlayla gi gə̀tsa zlapay, kà uwana Zəzagəla apə̀h à gi azlatatak dzəba aña səla aw gə̀ anuvaw. Kiya uwaga babay kà avà à gi tatak anik aya, uwana azà à gi, kà gi aña magay zlapay aw. Tatak uwaga kà Zəzagəla agòlla la ahàl aña seteni kà matsàhla gi yəs kà gi aña magay zlapay aw. ⁸ Asik makər gədə̀v kufda à Sufəl Zəzagəla lakèl aña dıvats uwaga, kà masla aña mapəlgəla la uwaga la abà. ⁹ Ama masla awùlgəla agòd: 'Vok mahamay gulo kà diga kà anjak gesina. Mok uwana kak gubgub kà, ndzəda gulo adahà sləray la kak la abà.' Lagonay kà, gi la marabay kà mabas gubgub gulo kà uwana ndzəda aña Kristu la gi la abà. ¹⁰ Kà uwaga à uwana, gəvalàh à zagəla lakèl aña gubgub gulo, amiyaka azladza tatsək à gi magodahay à gəl, tatə̀rə̀b gi babay kà, gəbasin kà Kristu. Baña azlamatə̀rə̀bay anik la mazaw la gəl tawə̀dàh gi à ahə̀n kà, la mok uwatà la uwana gə̀bəza ndzəda.

Madzugway aña Pol lakèl aña azla Korintiya

¹¹ La dziriga kà, gə̀pə̀h kà gay makusonju kusonju, ama akul la uwana kafaw gi gasa à gəl aña mapəhay kiya uwaga. Kà uwana naka akul la uwana katsə̀w zlə̀bàw gi, amiyaka bə̀ gə̀dagay tatak aw, babay kà azlaməna masləlay mawga uwaga kà tadıw gi la magay nəma aw. ¹² Sləray uwana apə̀hla ala kà gi masləlay kà, adahàhà vok la tataka ankul la abà, gə̀pə̀hakulla la mabasin uwana akə̀d gəl à ahə̀n aw, gə̀dahàhà azlanadzipo la azlatsəhay tatak anik anik, uwana la ndzəda gesina la huma ankul. ¹³ Awma tatak anik la ahə̀n gə̀dahə̀n à azlaməna masla gay Zəzagəla anik, masla gə̀dahəkullə̀n aw takay? 'Və̀w gi tatak', gə̀god à akul magay aw: 'Basə̀wgə̀n kamkam!'

¹⁴ Lagwa kà, gə̀zlàdà à awtə̀y à slaka ankul ka makər adagay. Baña gə̀dàda à awtə̀y kà, gə̀dàfa à akul mahanay à gəl aw. Akul la uwana gə̀yàh akul awkà sili ankul aw. La haday gə̀ kà, azlabəza la uwana tadzadzar baba aw, ama baba la uwana adzadzar azlabəza. ¹⁵ Gi kà la marabay, gə̀və̀ à tatak uwana gə̀koray gesina, adagay aslasl gəl gulo babay, kà gi aña mazlak akul. Lagwa ma katetuwaw mawoy gi, à kà uwana gə̀woya akul kaykay takay?

¹⁶ Gə̀fa à akul mahanay à gəl aw gadzewi la abà aw. Zlahaw kà, dza gə̀ agod à akul kà, gə̀dahəkulla dēmdḕm à vok, la mabəz akul à tsə̀h, la dabaray agoday kà, haday zlə̀ ma aw. ¹⁷ Azladza gulo uwana gə̀sləlah atà à awtə̀y ma, tazawə̀h akul à uda kəla ay?

¹⁸ Gə̀sləl Titus la azladedə anik à slaka ankul. Lagwa ma, Titus la uwana azıw akul à uda zlə̀ ma ay? Tsa, gə̀god kà, anu səla kà mə̀dàh sləray kà tekula, madzug-

way la manə̀fay gami kà tsa tekula ma, kakay zlə̀ ma aw gə̀ ma?

¹⁹ Zlahaw dagay uwarà kà akul la madzugway uwaga, 'Asa à anu matsə̀d gəl gami ala la huma ankul', kagodaw. Awan! Kiya uwaga aw. Mə̀pə̀h uwaga kà la dziriga aña Zəzagəla, kà uwana anu azlaəna Kristu. Azladedə gami, uwana mə̀woya akul uwaga gesina kà, kà uwana asa à anu kazigənwaw la madijal gəl à vok la abà. ²⁰ Guba aza à gi kà, kà mok uwana gə̀dàda à awtə̀y à slaka akul babay, kadə̀nə̀naw gi bokuba uwana kayhaw babay kəla. Guba aza à gi, kà mabəz akul à gəl la magazlay, la mañor, la mapak ləv, la matsən vok a gay aw, la azlagay wadzaw wadzawga, la azlakaskas, la azlazlapay ngaha la azlamasəh gəl anik anik la abà gesina, à uwana asa à gi aw. ²¹ Baña gə̀dàda à awtə̀y kà, asa à gi kà Zəzagəla gulo awulgəla gəl à wə̀dah, kà gi aña matuway lakèl aña azlaməna madz à ahə̀n la tsakana la abà, kà uwana, la haday gə̀ kà, tapə̀h gay la ləv ala aw. Tasak tatak mawisiga la tsə̀h ala aw, tadə̀h mabila la dēwdḕw tatak mawisiga.

Gay makə̀d gəl à ahə̀n, la Ayyi

13 Mamakər aña la uwaga gə̀da à awtə̀y à slaka ankul. Iyay, bokuba uwana tatsetsər à wakitə̀ Zəzagəla à abà kà:

'Kəla dza uwana apuw gudzi kà, say agay la azlaməna sayda səla banaw makər.' †

² Gay aña mapə̀h à azladza uwana à vok à abà tadahə̀n tsakana la tataka ankul la abà, ngaha azlamatəm à ahə̀n gə̀ gesina kà, gə̀pə̀h à akul bokuba uwana gə̀pə̀h à akul dagay la madzəka à mok, uwana gə̀gə̀ la slaka akul kà masəla. Baña gə̀dàda à awtə̀y kà, gə̀dàdaha à atə̀ seriya à gəl la paraka. ³ Kiya uwaga kadə̀bəzaw sayda uwana kayhaw. Kasəlaw kà Kristu apə̀h gay la gi la abà təga aw uwa. Ngaha sələw kà, Kristu uwana adəh sləray la tataka ankul la abà kà, gubgub aw, ama apə̀hla maslay aña ala la akul la abà. ⁴ La mok uwana tatatə̀sl à ahə̀f à adi kà, la mok uwatə̀ kà, agə̀ gubgub. Ama lagwa kà, aga la ahə̀n la sifa kà ndzəda aña Zəzagəla. Kà maham gay à vok gami la Kristu, anu bay kà anu azlagubgub, ama kà maslay aña kà anu la sifa bay, ngaha la mok uwana mə̀dàda à awtə̀y la slaka ankul kà, mə̀dàdàh sləray la maslay aña Zəzagəla.

⁵ Lagonay kà gı̀rə̀w gəl ankul də̀n zlə̀. Akul la madijal gəl à vok la abà nəma ay? Say kasəlaw uwaga la aslasl gəl ankul: Kasəlaw ma, Yesu Kristu ma aga la akul la abà nəma ay? Tsa baña kitə̀ aw kà, kazawla.

⁶ Ama la haday kà, baña akul kagə̀dawwanə̀n afik kà kadijaw gəl à Yesu à vok kà, gə̀səl la dziriga kà, kadəsəlaw kà anu azlaməna masləlay aña Kristu haday. ⁷ Mə̀də̀v kufda à Zəzagəla kà akul aña madə̀h mawisiga aw. 'Ama mə̀yah magə̀d dziriga gami à afik

† 13.1 5Musa 17.6; 19.15

pəra', kagodaw aw. Awan, ama kəla kà, asa à anu kadahawwan kà say uwana akəs à vok pəra, amiyaka məsla kà madàh delga babay aw. ⁸ Anu kà məslala vok anja matsak dziriga anja Zəzagəla à ama aw, say mədza à ahəŋ kà, kà ahàl anja pəra. ⁹ Anu kà, anu la marabay à baŋa anu azlagubgub, ŋgaha akul la ndzəda. Kà uwaga à uwana mədəv kuda à Zəzagəla, kà masla anja mapakakulla kà azlazil. ¹⁰ Wakità uwanay gətsetser kà, la mok uwana gələg mabəz à slaka anjul dadən. Kà uwana baŋa gədàda à awtày kà, asa à gi anja matsət-səhakulla la gay dzaŋdzaŋga aw. Kà uwana Sufəl Zəzagəla avà à gi ndzəda anja kà makaləhla akul à vədah aw, ama say kà matsizilla akul ala pəra.

Ayyi

¹¹ Iyay zlà azladedə, lagonay kà: 'Dzàw à ahəŋ wur-wur zlà', gəgod à akul. 'Gàw azlamahanay gə la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh, kəsàw gay gulo uwana gəpəh à akul, tsənàw vok gay, dzàw à ahəŋ la lapiya la abà, kà Zəzagəla uwana awoya dza, ŋgaha avəh lapiya, adza à ahəŋ la akul la abà anja tsərəh à awtày!'

¹² Dahàw vok 'Ayyi', kà akul à akul, la ləv tekula! 'Ayyi!' azlaməna madiŋal gəl à vok la abanay gesina tagod à akul.

¹³ Vok mahamay anja Sufəl gami Yesu Kristu, la masal anja Zəzagəla, ŋgaha la maham gay à vok anja Masasədok Zəzagəla agay la akul gesina.

Galatiya

1 Wakità uwanay asa à uda kà la ahàl gulo à gi Pol, maslèlay anja Yesu Kristu. Dza asik taslèl gi aw. Zəzagəla Baba, uwana awùlla Yesu Kristu à uda la mamətsay, la Yesu Kristu la gəl anja, la uwana taslèl gi. ² Gi la azladedə uwana la abanay gesina, 'Ayyi', məgod à akul, akul azlaməna masla madiŋal gəl à vok la kutso Galatiya gesina. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl Yesu Kristu tavà à akul vok mahamay, la lapiya. ⁴ Yesu Kristu avà sifa anja kà tsakana gami, ŋgaha kà Zəzagəla anja mamətsinəŋla. Kà tatak mawisiga anja gudəŋ à vok uwanay anja magay la ndzəda lakəl gami aw. Adahənŋ kiya uwana asa à Baba Zəzagəla kà madəhəŋ. ⁵ Mazləbay agay la Zəzagəla anja koksikoksi. Amen.

Gay marabəŋ anik la ahəŋ aw

⁶ Kà kadaw gi gəl à vok. Zəzagəla azalà akul la vok mahamay, kà akul anja magay azlaanja. Ama katskats kasàkəw uwaga la tsəh ala, kanəfaw tetəvi anik uwana: 'Delga kà la uwatà', kagodaw. ⁷ La dziriga kà, tetəvi delga anik la ahəŋ aw. Ama azladza anik la ahəŋ, à uwana takəd akul ala gəl vok. Tayəh mabəɖla gay marabəŋ anja Kristu kiga. ⁸ Baŋa dza anik azakulla gay marabəŋ gərgər, la uwana məzəkulləŋ kà, masla kà matsaflaga la slaka Zəzagəla. Adagay anu, adagay malika anik uwana asa à ahəŋ la zagəla bay. ⁹ Mədapəh à akul təga aw kà, lagonay gəwulla akul ala à tsəh aya: Baŋa dza azakulla gay marabəŋ gərgər la uwanay məpəhakulla ala kà, Zəzagəla asafla ala seriya à gəl. ¹⁰ Haday, la matsetser gay uwanay kà, asa à gi kà, azladza tazləb gi aw. Asa à gi, kà Zəzagəla pəra azləb gi. Awma kadzugwaw ma, kà gi anja mahəd azladza à adi takay? Awan, agay asa à gi kà azladza anja mazləb gi kà, naka gəgay masla sləray anja Kristu aw.

Pol abəz tetəvi kà magay maslèlay anja Kristu

¹¹ Azladedə gulo, asa à gi məpəhakulla ala la paraka kà, gay marabəŋ uwana gəzəkulləŋ kà, aguwà à wəŋ la slaka dza asik aw. ¹² Gəbəza uwaga la slaka dza aw, dza atəpgəla uwaga babay aw. Ama Yesu Kristu la uwana apəhgəla, ŋgaha afətəgəla uwaga à ama ala.

¹³ Kasəlaw madz à ahəŋ anja uwarà gulo, à mok uwana gənəfa tsəhay manəfay anja azla masla Yahudiya. La kaslā uwatà la uwana, gətərebəhà azlaməna gay Zəzagəla kaykay. Gəyàh mazəh atà ala gesina.

¹⁴ Gənəfà məpəhay anja makoray, ŋgaha la məpəhay

anja azlababa gami madzidziga la ləv tekula, dāduwa à gay azlamanalay gulo gesina.

¹⁵ Ama vok ahamà à Zəzagəla, akəsà gi dagay uwana taləg mayyi gi. Azala gi, kà gi anja madəhla sləray, bokuba uwana akəsəl à gəl. ¹⁶ Kiya uwaga apəhgəla Kona anja, kà gi anja maz gay anja la tataka azladza uwana azla Yahudiya aw. La kaslā uwatà kà, gəhəd à slaka dza kà manav matsihila la slaka anja aw. ¹⁷ La kità, gəhəd à Urusalima babay, kà madz à ahəŋ la azlaməna maslèlay terəŋa à gi aw, ama gəvə vok kà məpiyay kà à kutso Arabiya, dagay la abatà la uwana gəwùl à Damas. ¹⁸ Uwana mavay makər adada à lig kà, gəwùl à Urusalima kà gi anja manəŋ à Piyer à gay. Kasukwa səla mədzà à ahəŋ anu səla pəra. ¹⁹ La abatà kà, gənəŋà azlaməna maslèlay anik aw, say Yakuba à de-da anja Sufəl Yesu pəra.

²⁰ Uwanay gətsetser akul kà fida la abà aw, Zəzagəla asəl kà gəɖəh uwaga aw.

²¹ La lig anja uwaga la ahəŋ, gəhəd, gəuguzəh la kutso anja Səriya, ŋgaha la Səlisəya. ²² La mok uwaga, azlaməna madiŋ gəl à Kristu à vok la makoray anja Yahudiya, tasəl huɖ adi gulo dadəŋ aw. ²³ Tatsənəŋ kà uwana azladza tapəhay pəra: 'Kay, masla matərebəh anu uwana uwarà, lagwa kà, masla az madiŋal gəl à vok, uwana lakəl anja Yesu à azladza adagay, kay kà, ayəh məbəzləŋ à abà uwarà.' ²⁴ Kà uwaga kà, tazləbà Zəzagəla kà azlatatak uwana gəɖəhəŋ.

Pol la mənəŋ maham gay à vok la abà la Urusalima

2 Kiya uwaga à uwana, mavay kulo gəl anja ufad adada à lig, gəwùl à Urusalima aya, Barnabas anəfà gi, ŋgaha gəkəs Titus à tsəh aya babay. ² Gəwùl à abatà kà, kà uwana Zəzagəla agəɖ à gi: 'Həd à abatà.' Məhamà gay à vok kokuda gəl gami la azlaməndzahaga anja azlaməna manəfay, gəpəh à atà gay marabəŋ uwana gəzəh à azladza, uwana azla Yahudiya aw, kà uwana asa à gi kà sləray gulo anja mawis à vədah aw. ³ Masla mazlak gi, Titus, masla kà zil Gərək, ama tafəl ndzəda à gəl, kà makədəv à uda aw. ⁴ Ama azlaməna magolla dza la ahəŋ tasà à tataka gami à abà la dabaray la magəɖay: 'Masla maməkədəv à uda gə takay?' Asà à atà masəl madz à ahəŋ gami, uwana anu la makor gəl la abà, kà uwana mədagay tekula la Kristu. Asà à atà anja mawulla anu à mayà anja məpəhay anjatà à abà. ⁵ Ama məkəs atà gəl à ahəŋ,

amiyaka njuv aw, kà uwana asa anu kà gay marabəŋ dziriga, adza à ahəŋ kiya uwanay kà akul aŋa masəlay.

¹⁶ Iyay, azlauwana tazala atà ala azlaməŋga uwarà ndzer, -gay gulo la abà aw, kà uwana Zəzagəla avàh azladza ala aw-, uwana tazala atà ala azlaməŋga, uwa-ga abədlà madiŋal gəl à vok gulo aw, ŋgaha matapla gulo kà uwala delga aw, tagòd aw. ¹⁷ Tasəl pəra kà, kà Zəzagəla afà à gi à gay marabəŋ à ahəl kà maziŋ azladza uwana makadəv atà à uda gə aw, bokuba uwana Zəzagəla afa à gay marabəŋ à Piyer à ahəl kà maziŋ à azla Yahudiya babay. ⁸ Zəzagəla agədà Piyer à afik, kà masla aŋa magay masləlay à tataka azla masla Yahudiya à abà, bokuba uwana agədà à gi afik kà gi aŋa magay masləl gi à tataka azlatsəhay anik à abà suwaŋ. ⁹ Haday, Yakuba, Piyer ŋgaha Yuhana, -tanərez atà kà bokuba azlaməŋoləv gə la tataka azlamaham à ahəŋ la abà-, atà tasəl kà Zəzagəla la uwana avà à anu sləray uwanay. Gay gə la uwaga tavà à anu matsən vok gay la Barnabas, kà anu aŋa madàh sləray la tataka azlatsəhay anik la abà, ŋgaha atà aŋa madàh sləray la tataka azla Yahudiya la abà. ¹⁰ Ama tadəv à anu kuđa kà madehəŋ kà tatak tekula pəra: Maf sləm à azlaməna kuđa, uwana la maham à ahəŋ dza la abà la Urusalima. Uwaga la uwana məwəđ vok à uda kà madehəŋ.

Pol aslèh vok à Piyer la Antiyews

¹¹ Mok uwana Piyer adasa à waŋ à Antiyews, gəsləhal mələ à gəl la huma aŋa azladza, kà uwana adahə sləray la tetəvi aŋha aw. ¹² Teraŋa dadəŋ, tazùw tatak may la slaka gə, la azladza uwana kokuđa makadav atà à uda gə. La lig la ahəŋ, mok uwana azladza aŋa Yakuba tasà à waŋ, atà uwana tadàla slilih la makədəv vok à uda la abà, guba akəs Piyer, avahà ala la azladeda uwatà, asàk à mazuw tatak may atà nna. ¹³ La abatà azla Yahudiya anik tabàk gəl à ahəŋ səla səla, bokuba aŋa Piyer babay. Baməraaka Barnabas bay kà, anəfà madehəŋ aŋatà. ¹⁴ Mok uwana gəŋəŋəŋ, kà tawis tetəvi aŋa gay marabəŋ ala kà, gəgòd à Piyer la huma aŋa azladza uwatà gesina: 'Kak, uwana kak zil Yahudiya, kadzà à ahəŋ la abanay kà bokuba kak zil Yahudiya aw, kadzà à ahəŋ kiya kak zil Yahudiya aw, kayyà, kà mana kagòđ à azladza uwana azla Yahudiya aw kà tadza à ahəŋ bokuba azla Yahudiya zla ma?'

Mabəlay kà say la madiŋal gəl à vok pəra

¹⁵ Ndzer, anu kà, anu azla Yahudiya dziriga, kà uwana azlababa gami kà azla Yahudiya dagay la slilih, anu azlatsəhay dza à uda aw, anu azlaməna masəl tetəvi aŋa Zəzagəla aw aw. ¹⁶ Amiyaka adagay bokuba uwaga, məsəl kà, dza uwana dziriga la huma Zəzagəla kà, say dza uwana adiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, awkà dza uwana anəfa mapəhay aŋa azla Yahudiya aw. Mədiŋ

gəl à Yesu Kristu à vok bay kà, kà Zəzagəla aŋa mav à anu tetəvi kà anu magay sətaka la huma aŋha kà, kà uwana mədiŋ gəl à masla à vok, awkà, kà uwana mənəfa mapəhay aŋa azla Yahudiya aw. Dza aslala vok aŋa magay sətaka la huma Zəzagəla la manəf tetəvi aŋa mapəhay aw. ¹⁷ Kiya uwaga babay anu azla Yahudiya, məhoy guba aŋa Kristu bay, anu məbəz dziriga la huma Zəzagəla kà uwana anu la maham gay a vok la Kristu la abà, ama anu azlaməna tsakana kalkal la aŋa azlatsəhay anik gesina. Baŋa kiya uwaga ma, Kristu adzəradà tsakana ala takay? Awaŋ, tetuwa kiya uwaga aw! ¹⁸ Naka agay kiya uwaga nəma, ama mapəhay aslala vok kà mag gi sətaka aw, ŋgaha gəgola aya, gənəf mapəhay bokuba tatak uwana akəsə vok aya, aŋa kità kà, gədàdah mawisiga la huma aŋa Zəzagəla. ¹⁹ Ama kà aŋulo kà, lakəl aŋa mapəhay kà, gi mamətsay gə. Mapəhay kà, kà aŋulo kà, adapaka tatak deyday, uwaga gesina kà adada à lig, kà gi aŋa magay la sifa la huma aŋa Zəzagəla. Dagay uwana tatatəsl Kristu à ahəf à adi, gəga tekula la masla, məməts à slaka gə à abà anu səla. ²⁰ Gi kà, sifa uwanay gədza la ahəŋ kà, la gəl gulo aw, Kristu la uwana adza à ahəŋ la gi la abà. Sifa uwana gədza la ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok kà, gədalla kà la madiŋ gəl à Kristu à vok, à masla uwana Kona aŋa Zəzagəla, uwana awoya gi, ŋgaha uwana avà vok aŋha kà aŋulo. ²¹ Tetuwa, gədəpəsew delga aŋa Zəzagəla dikidiki la mawulay à mapəhay à abà aw. Baŋa dza adagay dziriga la huma aŋa Zəzagəla kà, kà uwana adəh tatak uwana mapəhay apəhay la manəf mapəhay kà, baŋa kiya uwaga kà, Kristu kà aməts kà deyday pəra zlà.

Mapəhay baŋaw madiŋal gəl à vok

3 Azla Galatiya, kusoŋu aŋkul uwanay haday! Uwa adasləb akul aresl lakəl ala uwa? Tsa gəpəhakulla Yesu Kristu, uwana aməts à ahəf à adi uwi? ² Wùlāw gi ala gay tekula pəra: Zəzagəla avà à akul Masasəđok aŋha ma kà uwana kanəfāw mapəhay ay, awma kà uwana katsənāw gay marabəŋ, ŋgaha la madiŋ gəl à Kristu à vok takay? ³ Kà mana katsənāw sləm aw ma? Uwana Masasəđok adzəkà la vok aŋkul ma, asa akul madəv uwaga à gay la ndzəda aŋa vok aŋkul takay? ⁴ Uwana apəkakulla vok gesina ma, uwaga ma deyday takay? Tetuwa tatak məŋga bokuba uwanay apakay deyday aw! ⁵ Zəzagəla avà à akul Masasəđok aŋha, ŋgaha adəh azlanadzipo la tataka aŋkul la abà babay. Adəh uwaga ma, kà uwana kakəsāw gay aŋa mapəhay ay? Awma kà uwana katsənāw gay marabəŋ ŋgaha kadiŋāw gəl à Kristu à vok ay?

⁶ Iyay, dzùgwāw lakəl aŋa Abəraham bokuba uwana wakità apəhay, agòđ:

† 2.5 Mahabay 143.2 †† 2.6 5Musa 10.17

‡ 2.16 Mahabay 143.2

'Abərahām afà madzugway aṅha à Zəzagəla à afik, kà uwaga à uwana agà dziriga la huma aṅha.' †

⁷ Tsa baṅa kiya uwanay kasəlaw kà, say azladza uwana tadinḡ gəl à Zəzagəla à vok la dziriga, la uwana tadəgəy mayyi à tsəh ala aṅha Abərahām. ⁸ Dagay uwarà tatset-sèr à wakitə Zəzagəla à abà kà, azlauwana azla Yahudiya aw, tadəpaka dziriga la huma aṅha, kà la madiṅal gəl à vok aṅatə. Gay gə la uwaga mapəhiya à Abərahām à vok à abà dagay uwarà à gay marabəṅ:

'Zəzagəla adəpis gay à azladza gudəṅ à vok gesina kà, kà kak à kak Abərahām.' ††

⁹ Abərahām adinḡ gəl à Zəzagəla à vok. Azlaməna madiṅ gəl à Zəzagəla à vok bokuba aṅha Abərahām tadəbəza mapis gay à vok bokuba aṅha uwana abəzəl babay.

¹⁰ Ama kà aṅha azlauwana tadzugway kà tadagay dziriga la huma Zəzagəla kà, kà uwana tadəh uwana mapəhay apəhay kà, Zəzagəla adəkəs atə la seriya. Kiya uwaga tatset-sèr à wakitə Zəzagəla à abà kà:

'Kəla dza, uwana anəfa azlamapəhay gesina uwana tatset-sèr à wakitə Zəzagəla à abà aw kà, seriya aṅha Zəzagəla adətəf à atə à gəl.' ‡

¹¹ Ama bə la uwaga gesina kà, dza la ahəṅ dziriga la huma Zəzagəla la manəf mapəhay aw, kà uwana wakitə agod babay:

'Masla madiṅ gəl à Zəzagəla à vok abəza dziriga, adza à ahəṅ la sifa.' ††

¹² Ama mapəhay kà, abəza kà madiṅal gəl à vok aw, bokuba uwana matsetserayga:

'Dza uwana akəs mapəhay lela kà, adədzə à ahəṅ kà la masla.' ††

¹³ Kiya uwaga kà, Zəzagəla adukwanḡ seriya à gəl, kà uwana məkəs gay aṅha mapəhay tetuwa aw. Ama Kristu asà à ahəṅ, abəd à slaka gami à abà, kà Zəzagəla aṅha madukw ala seriya à gəl. La madəhəṅ kiya uwanay, avavərə anu la seriya uwaga la abà. Uwaga bokuba uwana tatset-sèr à wakitə Zəzagəla à abà:

'Dza uwana tatatəsl à ahəf à adi kà, matsafla gə.' †††

¹⁴ Kristu adəhəṅ kiya uwanay kà, kà azlatatak delga uwana Zəzagəla apəh à Abərahām à ahəṅ, kà azladza uwana azla Yahudiya aw aṅha mabəzal la ahəl aṅha suwanḡ. Ngaha kà anu aṅha mabəzal Masasədok, uwana Zəzagəla apəhəhə à ahəṅ aṅha mav à anu, kà uwana mədavəl ləv gami.

Mapəhay awis tatak uwana ala Zəzagəla apəh à ahəṅ aw

¹⁵ Azladedə, say gəpəh à akul la gay la gay la abà, bokuba uwana zagələ aṅha azladza. Baṅa azladza səla tahamə gay à vok ngaha tatsən vok gay, ngaha tafə à ahəl à afik, kiya uwaga kà, dza aslala vok aṅha mazalanḡ

à gəl babay aw. ¹⁶ Haday, Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahām kà aṅha, ngaha la mayyi à tsəh ala aṅha. Ama wakitə Zəzagəla agod: Azladza dəṅ, agod aw, ama à mayyi à tsəh ala aṅha, dza tekula pəra: Kristu. ¹⁷ Tatak uwana asa à gi aṅha mapəhay kà, bokuba uwana Zəzagəla akəs vok slawda la Abərahām, agədəṅ à afik. Mavay dadərmokw ufad bəzi aṅha dzik makər la lig aṅha la ahəṅ, la uwana mapəhay azlanḡal. Uwaga aslala vok aṅha mapəl makəs vok slawda uwaga ala, ngaha la tatak uwana Zəzagəla apəh à Abərahām à ahəṅ aw. †††¹⁸ Agayṅa Zəzagəla avə tatak à azladza, kà uwana tanəfə mapəhay kà, uwaga asal magodəy kà: Avə kà, kà uwana apəh à ahəṅ aw, tsa tekedik kà, Zəzagəla apisə gay à Abərahām à vok, kà uwana apəhal à ahəṅ kiya uwaga pəra.

Godega aṅha mapəhay

¹⁹ Tsa baṅa kiya uwanay ma, kà mana Zəzagəla avə mapəhay à azla Yahudiya ma? Zəzagəla avə à anu, kà anu aṅha masəlay azlatatak ma, uwala mawisiga la huma Zəzagəla la? Avə kà aṅha dəṅṅa pəra, tsərəh à uwana mayyi à tsəh ala aṅha Abərahām tatsəw à wanḡ à masla à uwana Zəzagəla apəhal azlatatak uwaga à ahəṅ. Zəzagəla apəh uwaga à azlamalika, tazəṅ à azladza, masla masəlla anu vok la ahəṅ la tataka gami la abà la Zəzagəla. ²⁰ Masla masəlla vok à azladza kà, adza à ahəṅ kà, la tataka aṅha azladza səla la abà. Ama la mok uwana Zəzagəla apəh à azlatatak uwaga à Abərahām, masla la gəl aṅha adəhəṅ bokuba masla masəl vok à azladza.

Kà mana mapəhay asà à wanḡ ma?

²¹ Iyay, uwaga ma asal magodəy, kà mapəhay kà awoya tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ aw, takay? Tetuwa kiya uwaga aw! Agayṅa mapəhay tekula uwana naka aslala vok, avə sifa à azladza kà, naka agəṅ dziriga la huma Zəzagəla babay. Ama mapəhay la ahəṅ kiya uwaga aw. ²² Tekedika wakitə Zəzagəla agod kà: Azladza gudəṅ à vok gesina kà, atə la tsəh aṅha tsakana, uwaga bokuba makəd gəl à ahəṅ aṅha, à uwana Zəzagəla apəh à azlauwana à ahəṅ, tadinḡ gəl à Yesu Kristu à vok. Avə à atə kà, kà uwana tadinḡ gəl à masla à vok.

²³ Dagay uwarə, mok uwana tetəvi la ahəṅ dadəṅ kà azladza aṅha madiṅ gəl à Kristu à vok dadəṅ aw kà, mapəhay aga bokuba masla manəṅla, uwana anəṅla anu la danḡay aṅha la abà. Mənəfə masla tsərəh à uwana Zəzagəla apəhanula tetəvi kà anu aṅha madiṅ gəl à Yesu à vok. ²⁴ Kiya uwaga mapəhay aga masla manəṅla anu, tsərəh à uwana Kristu asà à wanḡ. Zəzagəla agəhə anu azladziriga la huma aṅha, kà uwana madiṅ gəl à masla à vok. ²⁵ Lagonay kà, tetəvi la ahəṅ,

† 3.6 1Musa 15.6 †† 3.8 1Musa 12.3 ‡ 3.10 5Musa 27.26

†† 3.11 Habakuk 2.4 ††† 3.12 3Musa 18.5 †††† 3.13 5Musa 21.23

††† 3.17 1Musa 12.7; 2Musa 12.40

kà anu aña madiŋ gəl à Kristu à vok, anu la tsəh aña mapəhay aya aw.

²⁶ Akul gesina kà, akul azlabəza aña Zəzagəla, kà uwana kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok, bokuba magodəy kà, akul la ahəl aña Yesu Kristu adagay. ²⁷ Tadahàkulla batem, kà akul aña maham gay à vok la Kristu. Lagonay kà, kazəbàw madz à ahəŋ aña Kristu babay. ²⁸ Kadàgay zil Yahudiya, kadàgay zil Yahudiya aw, kadàgay mayà, kadàgay mayà aw, kadàgay zilga, kadàgay misga, -gay la ahəŋ aw-, akul kalkal gesina. Akul gesina kà, kahamàw à Yesu à abà, kapakàw teku-la. ²⁹ Baŋa akul azlaaŋa Kristu, akul azlamayyi à tsəh ala aña Abəraham. Kità kà, kadàbəzaw azlatatak uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ gesina, uwana: 'Gədàv à Abəraham la mayyi à tsəh ala aña', agòd.

4 Uwana asa à gi aña mapəhay kà kiya uwanay: Bəzi uwana adəzuw gəy baba aña, mok uwana aləg bəzi dadəŋ, kà bokuba mayà, baməra kà masla adəzuw gəy. ² Mok uwana aləg bəzi dadəŋ kà, atsəb sləm à gay aña azlaməna mafal sləm uwana tanəŋla azlatatak tsəràh à kaslā, uwana baba aña akədəval à ahəŋ. ³ Kà aŋami babay kà, apakà vok kiya uwaga, mok uwana məgà bokuba azlabəza dadəŋ, mədzà à ahəŋ la ahəl aña azlamasəədok mawisiga, uwana takor gudəŋ à vok uwanay. ⁴ Kaslā uwana Zəzagəla anəts à ahəŋ adaslay, Zəzagəla asləl Bəzi aña à ahəŋ à gudəŋ à vok, agòlla la huđ aña mis, kà masla aña makəs mapəhay aña azla Yahudiya. ⁵ Ngaha kà masla aña mapəlla azlauwana ala, atà la tsəh aña mapəhay uwaga, kà Zəzagəla aña mapakanula kà azlabəza aña.

⁶ Iyay, tatak uwaga apəhanula, kà akul azlabəza aña. Zəzagəla asləl Masasədok aña Kona aña à ləv gami à tsəh, awiya: 'Abba, Baba gulo!' ⁷ Uwaga kà asal magodəy kà: Akul azlamayà aya aw, akul kagaw azlabəza aña Baba. Tsa kagaw azlabəza aña kà, adàv à akul tatak gesina, uwana afà à ahəŋ kà aña azlabəza aña.

Pol adzugw à azlaməna gay Zəzagəla la kutso Galatiya

⁸ Uwarà, à mok uwana kasəlàw Zəzagəla dadəŋ aw kà, kagahàw mayà aña azlamazlazlay. ⁹ Ama lagonay uwana kadasəlaw Zəzagəla, bokuba uwana Zəzagəla asəl akul, kayyà, kà mana kawulàw à azlatatak dey-dayga aŋkul uwana à abà, kadahàwwàŋ aya ma? Kà mana asa à akul magay azlamayà aña atà aya, tsa ndzəda aña atà la ahən aw ma? ¹⁰ Kafàw madzugway aŋkul kà azlamavakay anik à afik, la azlatəla, ngaha azlamavay anik à afik babay. ¹¹ Kay, guba akəs gi kà akul, kà sləray gulo aña mapakay deyday la tataka aŋkul la abà.

¹² Azladedə, gədəv akul kudə kamkam, pàkàw bokuba gi, gi babay gəpakay bokuba akul. Tetuwa kadahàw

à gi mawisiga à vok aw. ¹³ Kasəlaw, à mok uwana gədzà à ahəŋ la tataka aŋkul la abà kà, duvats akəd gi. Bə la kità bay kà, gəzàkulla gay marabəŋ. ¹⁴ Iyay kay kà, kasàw gi la madəkgəla vok ala aw. Ama kakəsàw gi kà la ahəl səla, bokuba uwana kakəsàw malika aña Zəzagəla, ngaha kakəsàw gi bay bokuba uwana kakəsàw Yesu Kristu. ¹⁵ La kaslā uwatà kà, kahənàwla la marabay. Lagwa ma aŋala zlà à ama la? Gəsəl la dziriga kà agay, kabəzàw tetəvi kà, naka bə yewdi aŋkul babay kà naka kabadàw à gi. ¹⁶ Ngaha ma lagwa ma kapakàwgəla ma, bokuba gi masla məzam aŋkul, kà uwana gəpəh à akul dziriga takay?

¹⁷ Azladza uwaga kà, asa à atà kà akul aña manəf madehəŋ aña atà. Ama madzugway aña atà kà delga aw. Asa à atà kà mavəhanula anina, kà akul aña makəs gay aña atà. ¹⁸ Delga kà, azladza takəs vok gay la azladza anik, à baŋa madzugway aña atà kà delga. Gədəy la akul, baməra kà gədəy la akul aw, kà uwana gəpəhay la uwana dziriga pəra. ¹⁹ Azlabəza gay ləv gu-lo, gəs ngərpə bokuba mis uwana huđ bəzi adakəsəy, say gəsa ngərpə kiya uwanay tsəràh à uwana asa à gi kà kagaw azlaməna masləlay aña Kristu. ²⁰ Lagonay asa à gi madz à ahəŋ la slaka aŋkul, kà ma uwala kà vok gay à gəl. Gəl adakəd gi à vok, gəsəl uwana gəda-hakullaŋ aya aw.

Gay lakəl aña Agar atà la Sara

²¹ Iyay, akul kà, asa à akul aña madz à ahəŋ la tsəh aña mapəhay, gənava akul: Katsənàw uwana mapəhay aña Musa apəhay aw takay? ²² Tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Abəraham kà, azlabəza aña kà atà səla. Bəzi tekula kà aña dugu mayà, anik uwanay kà aña mis makor gəl gə.

²³ Bəzi aña dugu mayà kà, ayyà kà bokuba uwana tayyàh azlabəza anik, ama mis makor gəl gə uwanay kà, ayyà kà kiya uwaga aw. Zəzagəla apəhal gay mayyi bəzi aña à ahəŋ dagay uwarà.†

²⁴ La gay uwaga la abà, Zəzagəla asal mapəhanula gay anik bokuba uwanay, azlamis səla uwaga, Agar atà la Sara, apəhanula gay makəs vok slawda gərgər səla uwana Zəzagəla adəhəŋ. Agar dugu mayàga, apəhla ala kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adəhəŋ la Musa la gudəŋ Sənyayi la afik, bəzi aña kà ayyà kà à mayà à abà. ²⁵ Baŋa tapəhay lakəl aña Agar kà, tapəhay kà lakəl aña gudəŋ Sənyayi la kutso aña Arabiya la abà, masla babay kà, bokuba Urusalima aña lakana. Kà uwana azladza uwana tadza à ahəŋ la abà gesina kà, azlamayà aña mapəhay. ²⁶ Ama Urusalima dziriga aña Zəzagəla, uwana la zagəla la afik kà, masla la makor gəl la abà, masla la uwana bokuba iyə gami.

²⁷ Bokuba uwana wakità Zəzagəla agod:

† 4.23 1Musa 16.15; 21.2

'Ràb, à kak dægër, uwana kadaslah godega ala aw, wiyà la marabay à kak, uwana katsën mazay aña hud bəzi à adi aw, kà uwana mis makudəkay gà, adàgay la azlabəza aņuvaw dādūwa à gay aña mis uwana la zil la tsəh.' †

²⁸ Azladedə, akul kà, akul azlabəza uwana tayàhà atà à tsəh aña makəs vok slawda aña Zəzagəla, akul gesina bokuba Isak. ²⁹ Dagay uwarà, bəzi uwana Agar ayyà bokuba azlabəza anik kà, atərəb bəzi uwana Sara ayyà, la ndzəda aña Masasədok. Lakana babay kà bə kiya uwaga aya gotənaņ. ³⁰ Ama mana wakità agod ma?

'Kudək dugu mayàga la bəzi aña gesina, kà uwana bəzi aña dugu mayàga kà, azuw gày aw, say bəzi aña mis makor gəl gə pəra.' ††

³¹ Azladedə gulo, anu, anu azlabəza aña dugu mayàga aw, ama kà anu azlabəza aña mis makor gəl gə.

Makor gəl aña masla madiņal gəl à vok

5 Kristu apəlla anu ala la tsəh aña mapəhay aña azla Yahudiya, kà anu aña madz à ahəņ la makor gəl la abà aña tetuwa. Kità kà, wədàw vok à uda, kavàw tetəvi à dza awulla akul à mayà à abà aya aw.

² Lagwa, gi Pol gəpəh à akul la paraka, kà baņa dza asal makədəv vok à uda kà, kà uwana Kristu adahəņ kà aņkul kà, adàpakay kà deyday zlà! ³ Gəpəh à akul aya kà, kəla dza uwana asal makədəv vok à uda kà, akəsa vok kà manəf mapəhay la tetəvi aña gesina.

⁴ Iyay, akul azladza, uwana kadzugwaw kà Zəzagəla adaga akul dziriga la huma aña, à kà uwana kanəfaw mapəhay aña azla Yahudiya kà, akul la Kristu kà kavàhàw ala, kaslawalla vok aña mabəz tatak delga aña Zəzagəla aya aw. ⁵ Ama anu kà, məfa manəwəņ gami kà à Zəzagəla uwana à afik adàga anu dziriga la huma aña, la ndzəda aña Masasədok tsikasłaga, uwana adàh sləray kà madiņal gəl à vok gami. ⁶ Tatak uwana agəd à anu ŋuləm kà, say madiņ gəl à masla, madiņ gəl à vok uwaga la uwana, avà à anu ndzəda kà mawoy azladza anik babay.

⁷ Haday, kadzàw kà tetəvi aņkul delga. Uwa adəd à akul gay à ahəņ aña manəf dziriga uwa? ⁸ Uwana tapəh à akul kà mabəz akul à tsəh uwaga kà, aguwà à waņ kà la slaka Zəzagəla, uwana azalà akul, aw. ⁹ Tatak makəsliņ ŋuv akəsł pəhàw, bokuba uwana azladza tapahay. ¹⁰ Kà uwana anu gesina kà, anu la Sufəl Yesu Kristu la abà. Ndzer, ŋodegi kà, kadədzugwaw bokuba aņulo, ŋgaha gəsəl babay kà, dza uwana akədakulla gəl à vok, adàgay uwi kà, Zəzagəla adədukw ala seriya à gəl.

¹¹ Azladedə, kà aņulo kà, gəda à huma à gay kà maziņ gay makədəv à uda ŋgaha kà Zəzagəla aña makəs anu aw. Agayña gəziņ kà kiya uwaga kà naka azladza tatərəb gi aw, ŋgaha naka takweska mamətsay aña

Kristu la ahəf la adi aw. ¹² Azladza uwaga takəd à akul ala gəl à vok la makədəv vok à uda kà, tadədəslah vok aņatà, vàhàwla akul nna tetuwa.

¹³ Azladedə, akul kà, tazalà akul, kà akul aña madz à ahəņ la makor gəl la abà. Baņa akul la makor gəl la abà, kiya uwanay kà, kadzugwaw kà madàh tatak uwana asa à vok aņkul pəra aw, ama wòyàw vok kà akul à akul, ŋgaha zlàkàw vok kà akul à akul.

¹⁴ Mapəhay gesina ahamà mafàh akur ahəņ tekula à afik:

'Wòyà masla magay aņak, bokuba gəl aņak.' ‡

¹⁵ Ama baņa katsahaw vok, kapadəhaw vok à gay bokuba akul azlatatak fəta kà, dahàw haņkəli kà akul aña mawas vok ala kà akul à akul aw.

Vàw tetəvi à Masasədok Zəzagəla adala akul

¹⁶ Aganay à gay uwana asa à gi mapəh à akul: Sàkàw à Masasədok Zəzagəla akor akul, kanəfaw mabila aña vok aņkul aw. ¹⁷ Tatak uwana asa à sləb vok aña dza adəhəņ kà, asa à Masasədok Zəzagəla aw, ŋgaha tatak uwana Masasədok adəhəņ bay kà, asa sləb vok aña dza aw. Guvəl la ahəņ la tataka aņatà la abà, kiya uwa-ga kà, məslala vok mədàh, uwana asa gəl gami aw.

¹⁸ Ama baņa Masasədok Zəzagəla adala akul kà, mapəhay aga la ndzəda lakəl aņkul aya aw.

¹⁹ Azlatatak uwana asa à sləb vok aña dza kà madəhəņ kà, adzəd ala: Mabila, sləray àläh gə, kəla sləray mawisiga, ²⁰ tasłəkaw azlamazłazłay, tasàh nalkokodzi, fàh vok guvəl à adi, tagazłay, azlamaņor, azlaməna ləv, tadzugw kà à gəl aņatà pəra, tatsakla, tatsəna vok à gay aw. ²¹ ŋgaha azlaməna à adi, azlaməna guzu, azlaməna marazłay mawisiga la azlasłəray anik tsəhay gə uwaga. Gəpəh à akul à vok à abà bokuba uwana gədəpəh à akul dagay uwarà kà: Azlaməna madàh tsəhay gə uwaga kà, tadəbəza slaka la makoray aña Zəzagəla aw.

²² Ama mayyay aña Masasədok tsikasł kà: Masal, marabay, lapiya, mabasiņ delga, dzəba aña səla aw, madàh delga à dza anik, azladza dziriga, ²³ ləv tələm-ma, makəs ləv. Mapəhay adəd gay à uwaga à ahəņ aw.

²⁴ Azladza uwana azlaaņa Kristu kà, azlatatak mawisiga gesina uwana tatuwal à tsəh, uwaga bokuba tatatasł à ahəf aña Kristu à adi. ²⁵ Masasədok Zəzagəla avà à anu sifa, say makəs gay aña Masasədok uwaga, la sifa gami babay gesina. ²⁶ Mədàhà złapay aw, mətəfədàhà ləv à azladza anik aw, məfà maņor à azladza anik à adi aw.

Mazab vok mahanay

6 Azladedə gulo, baņa kanəņaw dza anik uwana adada madàh mawisiga à abà kà, akul uwana akul la Masasədok Zəzagəla kà zlakàwwàņ, kà masla aña mawulay à tetəvi à tsəh ala, ama dahàwwàņ kà la ləv

† 4.27 Yesayya 54.1 †† 4.30 1Musa 21.9-10; 3Musa 19.18

‡ 5.14 3Musa 19.18

tələmmaga. Gəgod ə kəla uwabeyuwi aŋkul, dəhəw haŋkəli kə akul la gəl aŋkul aŋa matədal ə tsəh bay suwaŋ aw. ² Zəbəw vok mahanay kə akul ə akul, kiya uwanay la uwana kə, kakəsay mapəhay aŋa Kristu. ³ Baŋa dza anəraz gəl aŋha 'Gi mənğa', agodəy, ama dza mənğa aw, kiya uwaga kə adəz gəl aŋha ala. ⁴ Say kəla uwabeyuwi anəraz sləray aŋha. Baŋa ada ə vok kə, aslala vok azləb uwana adahəŋ la gəl aŋha. Manəkuda magagazləla la ahəŋ la sləray aŋa dza anik aw, ⁵ kə uwana leri, kəla uwabeyuwi azəb mahanay aŋha.

⁶ Dza uwana atapla gay Zəzagəla, aslala vok mav ə ahəŋ dèwdèw tatak delga la masla matapla.

⁷ Kapapataw gəl aŋkul aw! Zəzagəla kə, asaka dza uwana adəhla marazlay aw. Kəla tatak uwana dza asləka, la uwana atsəday suwaŋ. ⁸ Baŋa dza asləka mawoyəŋ aŋa vok aŋha kə, mawoyəŋ aŋa vok aŋha uwaga la uwana adətsəday, uwaga mamətsay. Ama baŋa asləkay kə uwana asa ə Masasədok kə, adətsəday kə sifa adəv ə gay aw, Masasədok avə uwana. ⁹ Tetuwa məsak ə madəh delga la tsəh ala aw, kə uwana baŋa məwad vok ə uda kə, mədətsəday la vud uwana kaslə adəslay. ¹⁰ Lagonay kə, mədəhə delga ə azladza gesina, ama kaykay kə, ə azlauwana azlaaŋa Yesu Kristu.

Makəd gəl ə gay aŋa Pol

¹¹ Nərazəw uwana gətsetsər akul lagonay, gətsetseray kə mənğa mənğa la ahəl gulo dziri. ¹² Azladza uwana asa ə atə mahəday ə azladza ə adi la sləray aŋa vok deyday, la uwana tatəreb akul la gay aŋa makadav vok ə uda, ama tadəh uwaga gesina kə, kə azla Yahu-diya aŋa matəreb atə, ə baŋa taza Kristu uwana la ahəf la adi aw. ¹³ Baməraka tadagay azlamakadav ə uda gə bay kə tadiŋal gəl ə mapəhay ə vok aw. Asa ə atə kakadav vok ə uda kə, kə atə aŋa mamats ala zlapay la akul pəra. ¹⁴ Gi kə, gəts zlapay, kə la ahəf aŋa Sufəl Yesu, uwana amətsal ə adi. Gəts zlapay la tatak anik aw. Kə mamətsay aŋha uwana aməts ə ahəf ə adi kə, tatak aŋa gudəŋ ə vok gesina kə, adapakay kə mamətsay gə la slaka gulo, gi bay kə, gədapakay kə bokuba mamətsay gə la huma tatak aŋa gudəŋ ə vok. ¹⁵ Baŋa dza makadəv ə uda gə, adagay makadəv ə uda gə aw kə, gərgər la ahəŋ aw. Tatak mənğa kə, magay dza mawga, uwaga la uwana aduwa ə vok. ¹⁶ Dèwdèw dza, uwana tanəf maw tetəvi uwaga, ŋgaha azladza uwana tsəhay aŋa Zəzagəla la dziriga babay kə, Zəzagəla avə ə atə lapiya, ŋgaha adəha ə atə delga.

¹⁷ La huma la gay kə, dza adəpapata gi aw. Gi kə gi mayə aŋa Yesu, azlamokfak, uwana la vok gulo kə, tapəhla uwaga ala.

¹⁸ Azladedə gulo, vok mahamay aŋa Sufəl gami Yesu Kristu, agay la akul gesina. Haday gə! Amen.

Efedəya

Ayyi

1 Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, à gi uwana Zəzagəla akèsàni gi, kà gi ana magay masləlay aña Yesu Kristu. Gəsləl à akul à awtày, akul azlaməna masla gay Zəzagəla la Efesus, akul uwana kadiñaw gəl à Yesu Kristu à vok, ñgaha akul uwana kagaw tekula la masla la abà. ² Zəzagəla Baba gami, la Sufəl gami Yesu Kristu tapisakulla gay à vok ñgaha la mav à akul lapiya.

Tatak delga uwana Zəzagəla avà à tsəhay aña.

³ Məzləbà Zəzagəla Baba aña Yesu Kristu gami! Uwana apis à anu gay à vok la mav à anu tatak gesina, uwana la zagəla, la makoray aña la abà, avà à anu uwana kà, kà uwaga mədahama gay à vok la Yesu Kristu. ⁴ Zəzagəla atsatsàmàni anu la Yesu Kristu dagay uwarà, à mok uwana aləg madàh gudəñ à vok kà, kà anu aña magay azlaañha, kokuda mawisiga la huma aña bay. ⁵ Kà uwana awoya anu, akès kà mapakanula kà azlabəza aña kà sləray uwana Yesu Kristu adahàn. Akèsal à gəl, à uwana adahàn kiya uwaga. ⁶ Adahàn kiya uwanay kà, kà anu aña mazləbay kà vok mahamay aña, kà uwaga dzəba aña səla aw. Avà à anu kà deyday pəra, kiya uwaga kà, uwana mədagay tekula la bəzi gay ləv aña ndzer.

⁷ Kà uwana adapalla anu la aña aña Kona aña uwaga, adamatsan tsakana gami ala, ñgaha apəhanula mənə vok mahamay aña. ⁸ Avà à anu vok mahamay la mahənla la pawasla, bokuba magođay kà, apakànula kà azlaməna matsihila gə, adahàn kiya uwaga kà, kà anu aña masəlay hanəkəli aña à tsəh. ⁹ Apəhanula tatak mahad vok à ahəñ gə, uwana uwarà asəl madehəñ, tatak uwana adzùgw madehəñ la Yesu Kristu. ¹⁰ Madzugway aña kà, mok uwana kasl à adəslay kà, adahama gay azlatatak uwana à vok la zagəla la uwana la vədah, kà Yesu Kristu aña magay Sufəl lakəl aña.

¹¹ Zəzagəla adahàn azlatatak gesina bokuba uwana asal madehəñ, kiya uwaga atsatsàmàni anu dagay uwarà, bokuba uwana asa à gəl aña, kà anu aña magay azlaañha. Kiya uwanay mədahama gay à vok la Kristu, mədabəza humà mazuw gəy gami, ¹² kà azladza aña mazləb mənəga aña. Anu, anu azladza matera uwana məvə ləv gami à Yesu Kristu, ¹³ kà aña kà, kiya

uwaga babay. Katsənàw gay dziriga, uwana gay marabəñ, la uwana Zəzagəla abəlla akul, kavàw ləv aña kà Yesu Kristu, kadahàwwəñ kiya uwaga kà, kà uwana kahamàw gay à vok la masla. Zəzagəla adanah à akul masəlay aña à vok, masəlay uwaga kà, kà Masasəđok tsikasla uwana apəh à ahəñ uwarà. ¹⁴ Avà à anu Masasəđok dagay uwarà, ñgaha apəlla ala kà mədàbəz dèwdèw tatak, uwana apəh à azlatsəhay aña à ahəñ. Mədàbəzal la vud uwana Zəzagəla adəbəl anu aña tetuwa. Məzləbà Zəzagəla uwana mənəga!

Madəv kuđa aña Pol

¹⁵ Kà uwaga à uwana, kikay gəgođay à Zəzagəla kà aña kà. Gətsənà mad à huma à gay aña kà la madiñ gəl à Sufəl Yesu Kristu à vok à abà, gətsənà mawoy azlaməna madiñ gəl à Zəzagəla à vok aña kà bay. ¹⁶ 'Kikay', gəgođ à Zəzagəla koksikoksi kà aña kà, à baña gəđəval kuđa. ¹⁷ Gəđəv kuđa à Zəzagəla Baba mənəga, Zəzagəla gə, la uwaga à uwana Sufəl Yesu Kristu adəhla sləray aña, gəđəval kuđa, kà masla aña matapakakulla matsihila aña, ñgaha masla aña mav à akul maslay la ñuləm aña masəl masla. ¹⁸ Gəđəv kuđa à Zəzagəla kà masla mapəzl akul hanəkəli aña kà la udaka aña, kà akul aña manəñ makəđ gəl à ahəñ aña tetəvi, uwana akul kadəbəzəw à abatà, katsənəw magay mənəga aña makoray aña, la azlanadzipo uwana adahàn à ahəñ, kà aña azladza aña gesina. ¹⁹ Asa à gi babay kà, kasəlaw mənəga aña ndzəda aña, kà aduwa tatak gesina, bokuba uwana ndzəda aña adəh sləray la anu la abà, anu uwana madiñ gəl à masla à vok. Ndzəda kà bə uwatə. ²⁰ A uwana adəh sləray la Yesu la abà, awùlla à uda la mamətsay. Mok uwana adawùlla à uda la mamətsay kà: "Adzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl", Zəzagəla agəđal "la zagəla. ^{†21} Kagay Sufəl lakəl aña azlatatak gesina, lakəl aña azlaməlika la azlasufəl aña kà, ñgaha lakəl aña azlatatak gesina, uwana atə la ndzəda la zagəla bay." Masla la uwana aduwa atə. Aga Sufəl lakəl aña azladza gesina, bamərika tadagay azlauwi, aga lakəl aña azlauwana la gudəñ uwanay la vok babay, ñgaha lakəl aña gudəñ à vok, uwana adəsa à wəñ la huma aya bawbaw. ²² Zəzagəla abək tatak gesina à tsəh asik aña, apakəñ ala kà Sufəl lakəl aña tatak gesina, ñgaha agəñ madzahaga aña azlaməna

† 1.20 Mahabay 110.1

gay Zəzagəla. †²³ Maham à ahəj mənə gay Zəzagəla kà, vok anja Kristu, la uwaga la abà la uwana, masla apəhla vok ala la paraka, ngaha azlatatak delga gə gesina kà, aga kà la masla la abà.

Dagay mamətsay tsərəh à sifa

2 Mok uwana uwarà kà, akul kà bokuba akul azla-mamatsayga la sifa anjul la abà, kà uwana kada-hàhəwwənj kà tsakana. ² Kanəfəw madəhəj anja azladza gudəj à vok uwanay, kanəfəw sufəl anja azla-masasədok mawisiga uwana seteni, aga la ndzəda la tataka anja zagəla la abà la kutso. Masla la uwana adəh sləray la azladza uwana la abà takweska Zəzagəla.

³ Anu gesina kà, məgà bokuba atà babay à uwarà, mədahənj kà dəwdəw tatak mawisiga, uwana asà à ləv gami koksikoksi. Məzləbəh kà gəl gami pəra. Kà uwana məgà kiya uwaga kà, anaka seriya anja Zəzagəla atəd à anu à gəl bokuba à azladza anik babay.

⁴ Ama lagwa kà, kiya uwaga aya aw. Hərəz kà, vok ahamà Zəzagəla mənğa kà, anu kà mapəlla vok mahamay anja ala. ⁵ Baməraka mədagay bokuba azlamatsayga la tsakana gami la abà, masla kà avà à anu sifa adəv à gay aw, uwana la Yesu Kristu la abà. Abəl akul kà deyday pəra. ⁶ Kà uwana mədagay tekula la Yesu Kristu, awùlla anu à uda la mamətsay, abək anu à zagəla, kà anu anja makoray la slaka gə la Kristu.

⁷ Adahənj dzəba anja səla aw, kiya uwanay kà, kà ahəl anja Yesu Kristu, kà mapəlla ala la azlakaslà uwana la abà, adəsa à wəj la huma la gay, kà vok mahamay anja kà mənğa. Aduwa tatak gesina. ⁸ Zəzagəla abəl akul, kà uwana kadijəw gəl à masla à vok. La madəhəj kiya uwaga, abəl anu deyday, awkà kà madəhəj anjul aw. Avà à akul mapis gay à vok anja deyday aya. ⁹ Zlahaw kagodəw kà, kà uwana mədahənj sləray delga, kagodəw zlə kà. Avà kà deyday, dza atsa zlapay aw. ¹⁰ Aga kiya uwanay, kà uwana masla la uwana adəhà à anu. Avà à anu sifa mawga la Yesu Kristu, kà azlatatak delga la sifa gami la abà, delga uwana adahənj à ahəj kà dagay uwarà kà anu anja madəhəj.

Mədahama gay à vok la Yesu la abà

¹¹ Kà uwaga kà, gəwulla à akul à gəl, akul azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mayyi akul, à akul, azladza uwana makadav atà à uda gə kà, tazala à akul ala kà: Akul azlamakadav à uda gə aw. Ama tapəhay kà lakəl anja tatak uwana la uda gə pəra, à uwana azladza tadəhəj à vok anjatà à vok pəra. ¹² Awul akul à gəl kà, la kaslā uwatà, kagəw kərkər la Kristu, uwana mafal dzakwa à gəl gə, kagəw azla Isərayel aw. Zəzagəla akəs vok slawda la tsəhay anja, la uwana la abà apəh à atà à ahəj kà anja madədehəj, ama akul kà, tatəgw la akul aw, kà uwana akul azladza à uda, tatak la ahəj,

† 1.22 Mahabay 8.6

à uwana kafawal yewdi à tsəh la uwaga la abà aw. Kagəw la gudəj la vok, ama kasələw Zəzagəla aw.

¹³ Uwarà kà, kagəw kərkər la Zəzagəla. Ama lagonay kà, kahamaw gay à vok la Kristu. A masla uwana asəkw aniz anja à wədah kà akul, kità kà, akul kərkər la masla aya aw. ¹⁴ Kikay kà masla à uwana masəl vok la ahəj la tataka gami la abà. Dagay uwarà azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw tavəhàla. Ama masla la uwana apakənula tsəhay tekula, madəguva la ahəj uwarà la tataka gami la abà, bokuba zlagam. Masla akaləh à ahəj, la mamətsay anja. ¹⁵ Mapəhay anja azla Yahudiya agod: 'Dahənj uwanay, uwanay', ama masla azənj ala. Adahənj kiya uwaga kà, kà masla anja maham gay azla Yahudiya à vok la azladza uwana azla Yahudiya aw. Tagay tekula la masla la abà tadasəl vok, ¹⁶ kà uwana aməts à ahəf à adi, madəguva la ahəj la tataka anjatà la abà aya aw, adazəb à uda. Kikay kà masla adapakatəla kà tsəhay anja, ngaha adasəl atà vok. ¹⁷ Asà à wəj à gudəj à vok, kà mazakulla gay marabənj, akul uwana akul azla Yahudiya aw kagəw kərkər la Zəzagəla uwarà, lagonay kà kabəzəwwal lapiya. Ngaha à anu azla Yahudiya, uwana məgà nekwa la slaka Zəzagəla mədabəz lapiya babay. ††¹⁸ Gəgod kà anu azla Yahudiya, la akul uwana azla Yahudiya aw, kà anu ngaha akul bay, mədabəz tetəvi la Kristu la abà kà anu anja maz vok à slaka Zəzagəla. Masasədok tsikasla azlak à akul, bə Masasədok gə la uwaga azlak à anu babay.

¹⁹ Kità kà, akul azlaməlok aya zlə ma aw. Akul azlaməna mas à wəj la uda aya aw. Akul azladza gudəj adagay, bokuba azladza anik, uwana azla anja Zəzagəla, akul la huđ gəy anja adagay. ²⁰ Akul kà bokuba akul azla akur uwana tahazlla gəy, matatukw gəy kà azlaməna asik, la azlaməna mapəh à atə gay ahəl kà mapahəh à azladza, ngaha Yesu Kristu la gəl anja kà, akur mawad gəy, akəs azla anik. ²¹ Kà masla la uwana, gəy adza à ahəj la afik, ngaha azala vok à gəl akul la azladza anik babay kà, kagaw kà bokuba gəy uwanay Sufəl Zəzagəla adza à ahəj la aku. ²² Kà uwana kahamaw gay à vok la Yesu Kristu, akul babay la azladza anik kà, bokuba gəy uwanay la uwana la aku Masasədok Zəzagəla adza à ahəj la aku.

Zəzagəla ayəh kà Pol az gay marabənj à azladza uwana azla Yahudiya aw

3 Kà uwaga à uwana gəpəh à akul kà, gi Pol gədav kuda à Zəzagəla kà anjul. Gi la dañay kà Yesu Kristu, tawəda gi kà akul, uwana azla Yahudiya aw. ² Təga kà, katsənəwwənj kà Zəzagəla afə gi à ahəj, kà gi anja madəh sləray kà anjul. Kà vok mahamay anja à uwana gədehəj kiya uwanay. ³ Zəzagəla apəhgəla tatak mahadəj à ahəj gə, nasiri uwana uwarà, kà gi

†† 2.17 Yesayya 57.19

anə masəlay. Gədatsetser à akul lakəl anə nasiri uwa-
ga nıv. ⁴ Anə, kadzeñaw uwaga kà, kadatsenaw
nasiri uwana gəsəl lakəl anə Yesu Kristu. ⁵ La məl
uwana la abà, adada à lig kà, Zəzagəla apəhla tatak
uwaga à azladza aw. Ama lagonay kà, adasləl
Masasədok anəha à wañ kà mapəhla à azlaməna maz
gay anəha, la à azlaməna mapəh à ata gay ahəl kà
mapəh à azladza uwana abək atà à fəta à awtəy kà
azlaanəha. ⁶ Aganay tatak uwana mapəhla ala gə:
Uwana Zəzagəla avà à azla Yahudiya bokuba ləmana
kà, akul uwana akul azla Yahudiya aw kà, kadə-
bəzawwal babay suwañ: Akul la azla Yahudiya kà, ka-
gaw tekula. Tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəñ, kà
mav à azladza, uwana azlaanə Yesu Kristu kà, adavà à
akul babay. Azlatatak uwaga kà, tasà à uda kà la gay
marabəñ la abà.

⁷ Vok ahamə Zəzagəla, azəb gi à sləray anəha à abà,
kà gi anə maz gay marabəñ uwanay à azladza. Adahà
uwaga kà la maslay anəha. ⁸ Gi masla mazəb dagum
anə azlaməna madiñal gəl à vok anik gesina, bə la
uwaga bay kà, Zəzagəla akəs à gi, kà gi anə maz gay
marabəñ, uwana asà à uda la ahəl anə Yesu Kristu, à
azladza uwana azla Yahudiya aw. Ləmana uwaga kà,
məngə zəñzəñ, kà matsənəñ à uda anə azladza.

⁹ Masla la uwana avà à gi tetəvi kà mapəhla à azladza
gesina lakəl anə tatak mahadəñ à ahəñ gə, uwana
uwarə Zəzagəla apəh, adapaka vok. Zəzagəla la uwana
anəlah azlatatak gesina, adahà tatak uwaga à ahəñ la
yewdi anə azladza, tsərəh à lakana. ¹⁰ Lagonay kà,
Zəzagəla adapəhla ala la tataka azlaməna madiñal gəl
à vok la abà, kà azlaməlika la azlasufəl anətə tadənəñ
azlaməna madiñal gəl à vok, ngaha atə anə masəl
matsihila anə Zəzagəla. Kà uwana matsihila anəha kà
gərgər la azlatetəvi anik anik. ¹¹ Kiya uwaga adahəñ
bokuba uwana ayəh madəhəñ, à mok uwana gudəñ à
vok aləg madzəka à vok dadəñ. Apəhla uwaga ala la
magola la ahəl anə Sufəl gami Yesu Kristu. ¹² Kà uwana
anu azlaanə Yesu Kristu, ngaha mədiñ gəl à masla à
vok kà, mədàza vok à slaka Zəzagəla la kokudə kurit
yewdi. ¹³ Tsa Zəzagəla adadehəñ kiya uwanay kà,
gədəv à akul kudə, kà ləv anə mavalay akul à gay, kà
uwana gəs ngərpa kà akul, aw. Azlauwala kà à vok, kà
akul karabaw kà dza uwana as ngərpa kà akul, haday.

Masal anə Yesu

¹⁴ Kà anə azlatatak uwanay gədapəh à akul kà, gədəv
kudə à Zəzagəla la makədəf à ahəñ, ngaha la iyaw
tugwi kà anəkul. ¹⁵ Ndzer, Baba uwanay kà, Baba anə
azladza gesina uwana la zagəla, ngaha la azlauwana la
vədah. ¹⁶ Ndzer kà, masla kà la mazləbay, akoray
gesina. Kitə kà, gədəval kudə kà, kà Masasədok anəha
anə mav à akul ndzəda, kà akul anə magay la ndzəda
la ləv anəkul la tsəh. ¹⁷ Gədəval kudə babay, kà Yesu

Kristu anə madz à ahəñ la ləv anəkul la tsəh, kà uwana
kadiñaw gəl à masla à vok. Gədəval kudə babay, kà
akul anə mawoy vok akul à akul. Bañə kawoyaw vok kà
akul à akul, mawoy vok anəkul adəgay la ndzəda, boku-
ba ahəf uwana adəhəla sililih anəha à tsəh iyaw, ngaha
bokuba gəy uwana atsizl à matatukway à afik lela.

¹⁸ Kiya uwaga akul, la azlaməna gay Zəzagəla anik
gesina kà, sələw kà Yesu Kristu awoya anu kaykay.
Baməraka kadədaw à uwali, kadədaw à zagəla, kadə-
daw à afik à agu kà, mawoy akul anəha kà, bə aga la
ahəñ la abatə. ¹⁹ Gədəv kudə à Zəzagəla kà, kà akul
anə masəl mawoyəñ anəha, uwana məslala vok anə
matsənəñ la paraka dadəñ aw. Kà azlatatak uwana
tahəñ Zəzagəla ala, anə mahəñ ləv gami ala suwañ.

²⁰ Zəzagəla kà, aslala vok anə madəh tatak gesina.
Aduwa gesina, uwana mənəval kà madəhəñ, aduwa
madzugway gami gesina, adəhəñ kà la maslay anəha,
uwana adəh sləray la anu la abà. ²¹ Məzləbə masla,
anu azlaməna maham à ahəñ mənə gay Zəzagəla
gesina, ngaha Yesu Kristu bay. Məzləbə masla koxi-
koxi anə tsərəh à awtəy! Amen.

Vok anə Yesu Kristu kà tekula

4 Tsa kiya uwanay kà, gədəv à akul kudə, kà uwana
tadūw gi à dañay kà sləray anə Sufəl Yesu Kristu,
uwana gədəhəñ. Kamkam gətuwa à akul à vok kà
matuway kà, nəfəw maday delga à uwana Zəzagəla
azaləkulla. ² Gəw tələmma lela, gəw azladza delga,
gəw azlaməna mabasiñ, wəyəw vok akul à akul, ngaha
basəwwəñ vok kà akul à akul babay. ³ Wədəw vok à
uda kà madz à ahəñ la tekula la abà, bokuba uwana
Masasədok apakənula tekula, ngaha dzəw à ahəñ la
lapiya la abà la tataka anəkul la abà, kà akul anə magay
tekula. ⁴ Maham à ahəñ mənə madiñal gəl à vok boku-
ba vok anə Kristu, vok tekula pəra. Ngaha Masasədok
bay, kà tekula pəra. Tatak uwana Zəzagəla azalənula
kà, anu anə maduwal à adi kà tekula pəra babay aya.
⁵ Sufəl gami Yesu kà tekula, madiñal gəl à vok gami kà
tekula, ngaha tetəvi anə batem bay kà tekula. ⁶ Zəza-
gəla kà tekula pəra, uwana masla Baba anə azladza
gesina. Akoray lakəl anə tatak gesina, aga la slaka
gesina, aga la azlatatak gesina la abà babay.

⁷ Kəla uwabeyuwi gami gesina abəzal mavəy la anəha
la anəha, bokuba uwana asa à Yesu Kristu, avà à anu.

⁸ Uwaga bokuba uwana tatsətsəv à wakitə Zəzagəla à
abà, tatsətsəv lakəl anə Kristu kà:

'Mok uwana adada à afik à zagəla kà, akədəsl azlamə-
na məzam anəha, ahahay atə à tsəh, adəla atə à afik
bay. La lig la ahəñ avəh azlaməvəy à azladza la gudəñ
la vok.' †

⁹ Haday, la magodəy: Maday à zagəla, mana asal
magodəy ma? Uwaga asal magodəy kà, asà à vədah

† 4.8 Mahabay 68.18

tsəràh à kutso à abà dadànj. ¹⁰ Dza uwana asà à abanay à vədah kà, bà dza gə la uwana ahàd à zagəla. Amatsikakaday aña zagəla à afik, kà masla aña makoray lakəl aña azlatatak gesina. ¹¹ Masla la uwana avàh azlamaslay à azladza. A azlaməna masləlay anik avà à atà maslay, kà mad maz gay aña. A azlaanik mapəh à atà gay ahəl aña Zəzagəla, kà mapəh à azladza, à azladza anik bay, avà à atà maslay kà maz gay aña à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw. A azladza anik bay, avà à atà maslay kà manəŋla azlamaham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, ŋgaha azlaanik babay kà, avà à atà maslay kà matapla azladza anik. ¹² Avàh sləray uwaga kiya uwaga, kà masla aña madàh azlaməna gay Zəzagəla à ahəŋ, kà madàh sləray aña, kà maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla uwatà à vok aña Kristu aña mad à huma à gay. ¹³ Ada à huma à gay la mawad vok à uda kà, tsəràh à uwana anu mədàgay tekula, kà uwana mədav ləv gami à Yesu gesina, ŋgaha gesina gami məsəl masla. Kiya uwaga mədàgay azlazil, mədàgay sətaka bokuba Kristu bay. ¹⁴ Kità kà, la kaslà uwaga mədàgay azlabəza aya aw. Azlaməna mapapatàh dza uwana tapapatàh à azladza la demdem aña kà, la azlagay aña kà uwana tapapatanula, tadàza anu à tetəvi à tsəh la matapanula aña kà, bokuba uwana afad abəlak kəslah iyaw, wùlà à abanay, wùlà à abanay lakəl iyaw aw. ¹⁵ Məga kiya uwaga aw, məwoya vok kà anu à anu, ŋgaha məpəh vok dziriga la tataka gami la abà, kà anu aña magay bokuba Yesu ndzer, à masla uwana lakəl gami la afik gesina. ¹⁶ Masla la uwana abək azladza à ahəŋ gesina, kà atà aña magay tekula bokuba vok aña dza uwana atsà vok la azlaamil. La vok aña dza kà kiya uwaga babay. Baña azlaməna aña aña vok tadàh sləray aña kà, vok gesina azigəna ləla. Kiya uwaga babay la maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, baña azladza tawoya vok kà atà kà atà kà, maham à ahəŋ uwana vok aña Kristu kà, agay la ndzəda kaykay.

Sifa mawga la Kristu la abà

¹⁷ Tatak uwana asa à gi mapəhay kà gəpəhay la sləm aña Sufəl, gi gədaŋ à afik la magoday kà, kanəfaw tetəvi uwana azlauwana tasəl Zəzagəla aw tanəfay aw, kà uwana atà kà tadzugway kà azlatatak deydayga pəra. ¹⁸ Madzugway aña kà mələs gə. La huma aña sifa mawga, uwana Zəzagəla avəy kà, atà kà bokuba azlaməlokga, kà uwana atà la gəl dzanjdzaŋga hawhaw, ŋgaha kiya uwaga kà tasəl tetəvi aña Zəzagəla aw. ¹⁹ Zirui aña kà la ahəŋ aw, tavà vok aña kà azlatatak mawisiga pəra, ŋgaha tatsizl à ahəŋ aw.

²⁰ Kà aña kà, Kristu atəpakulla kiya uwanay aw. ²¹ Masla la uwana kakəsəwwalla gay la ahəl ala aw takay? Akul uwana kahaməw gay à vok la Kristu kà, tatəpakulla azlatatak delga, uwana apəhəna uwaga

aw takay? ²² Tsa baña kiya uwanay kà, kanəfaw tetəvi, uwana kanəfəhəw uwarə aya aw. Tsòkw vok ala, kiya matsokw makatsekatsa la vok ala, kà uwana tetəvi uwaga kà awis akul ala, kà uwana kawòyàhəw azlatatak mawisiga la mapapat gəl aña kà. ²³ Vəw tetəvi à Zəzagəla, kà mazəb madzugway aña kà, ŋgaha la ləv aña kà magay mawga. ²⁴ Nəfəw tetəvi mawga uwana Zəzagəla adəhəŋ à ahəŋ kà aña magay kiya masla. Kiya matsokw lukut mawga à vok, kà uwana tetəvi uwatà kà dziriga, akəs à Zəzagəla à gəl. †

²⁵ Kiya uwaga kà, kadəhaw fida aya aw, pəhəw kà dziriga la azladza anik pəra, kà uwana anu gesina mədəgay tekula. ^{†26} Baña kapəkəw ləv kà, dəhəw hənəkəli kà mapak ləv adala akul à madəhəŋ mawisiga à abà aw. Baña kadəpakəw ləv, kadzaw à ahəŋ tsəràh à matəd à ahəŋ afats aw. ^{‡27} Kavəw tetəvi à seteni aw. ²⁸ Azlaməna gəl tasaka à gəl, tadəha sləray la ahəl aña kà, kà atà aña mazlak azlauwana tanəkudə tatak babay. ²⁹ Pəhəw kà azlagay uwana tazigəna azladza anik, awkə kapəhaw azlagay deydayga aw; la tetəvi aña Zəzagəla la ama kà, pəhəw kà azlagay uwana azladza taslay kà aña matsəbal sləm ləla. ³⁰ Kavəw ŋgəpəra à Masəsədok Zəzagəla, uwana la ləv aña kà la tsəh aw. Masəsədok uwaga kà, masəlay uwana Zəzagəla afə à akul à vok, kà masla mapəhəla ala kà akul azlaanəha. Apəhəla ala babay kà bawbaw, kà adəbəl anu aña tetuwa. ³¹ Səwla azlatatak dehakakga à uda la ləv aña kà la tsəh gesina la maf dza à ləv à abà la mapak ləv. Kabayaw vok gay aw, katsakaw vok magodəhay à gəl aw, ŋgaha bay, kagaw azlaməna makəsəfər aw. ³² Gəw tələmna la slaka azladza anik, dəhəw delga à azladza anik babay aya, matsəhawəŋ à vok ala, kà à akul à akul, kà tatak uwana Kristu adəhəŋ kà aña kà.

Maday la udəka la abà

5 Lagonay, kagaw azlabəza aña Zəzagəla, uwana awoya akul. Tsa kiya uwanay kà, gəw bokuba masla. ² La azlatatak gesina uwana la abà kadəhaw à wəŋ kà, wòyàw azlaməna magay aña kà bokuba uwana Kristu awoya anu. Mamətsay uwana akəs kà, kà masla mapakay bokuba tatak matuwulla à anu à gəl, uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ††

³ Lagwa kà, kagaw azladza aña Zəzagəla. Kadəhaw mabila la azlatatak mawisiga anik anik babay aya aw. Kafaw yewdi à tatak aña azladza à tsəh aw. Bamərakə bə mapəh gay lakəl aña kà, kapəhaw aw, zirui. ⁴ Delga kà aña mapəh azlagay zirui aw, kusoŋu, ŋgaha la azlamatsakəl à gay deydayga kà delga aw. 'Kikay', gòdəw kà à Zəzagəla pəra kà tatak uwana adəhəŋ. ⁵ Sələw kà, azlaməna mabila, ŋgaha la azlaməna madəhəŋ tsəhay tatak mawisiga uwaga, azla-

† 4.24 1Musa 1.26 †† 4.25 Zakari 8.16 ‡ 4.26 Mahabay 4.4 †† 5.2 2Musa 29.18; Mahabay 40.6

uwana tafa yewdi à tatak aña azladza à vok, la azlaməna masləkaw mazlazlay, la azlaməna huŋwa kà atà babay, tadàbəza makoray aña Zəzagəla la aña Kristu tetuwa aw, kà uwana azlatatak uwaga tahəđ à atà à adi dāduwa gay Zəzagəla.

⁶ Azladza tavavara akul la azlagay deydayga aw, kà azlatatak mawisiga uwaga la uwana Zəzagəla apakà ləv, ŋgaha apaka ləv gesina lakəl aña azlauwana takweska gay aña. ⁷ Kità kà, katapaw ahəl à kəsład à abà akul nna aw. ⁸ Uwarà kà akul la mələs la abà. Ama lagonay kà, akul la udaka la abà, kà uwana akul azlaaŋa Sufəl Yesu. Kiya uwaga kà, nəfəw maday aña azlauwana atà la udaka la abà. ⁹ Uwana gəgođ uwaga kà, kà uwana udaka kà avà azlatatak delga gesina, azlatatak dziriga, ŋgaha azlatatak dzəba aña səla aw gə. ¹⁰ Wəđəw vok à uda, kà akul aña masəl azlatatak uwana akəs à Sufəl Zəzagəla à gəl. ¹¹ Kafaw ahəl aŋkul à sləray aña azladza uwana à abà, tadəh sləray mələs aw. Ama pəhəwatəla sləray mawisiga aña, uwana tadəhəŋ la dazuwaya. ¹² Azlatatak uwana tadəhəŋ la gəl la gəl kà kiya katsal à gay aw, zirui. ¹³ Baña tapəh-la azlatatak uwaga ala gesina la paraka kà, kanəŋaw madz à ahəŋ aña. ¹⁴ Kà uwana dèwdèw tatak uwana adapəhla vok ala, kà udaka. Gay gə la uwaga à uwana tagòđ:

'Tsən ala à kak uwana kadzehəl,

Sà à afik la mamətsay la abà,

Kà Kristu aña mav à ka udaka!'

¹⁵ Kiya uwaga kà, akul kà dāhəwəŋ kà delga pəra, kəla kaslə gesina, dāhəw hənəkəli la maday aŋkul, kadaw bokuba maday aña azladza uwana tasəl tatak aw aw, ama dāw kà bokuba azladza matsihilaga. ¹⁶ La mələ uwanay azladza tadəh azlatatak mawisiga aŋvaw kà, akul kà, dāhəwəŋ kà delga pəra kəla kaslə gesina. ¹⁷ Kagaw azlakusorŋu aw, ama fəw sləm à ahəŋ kà matsən tatak uwana asa à Sufəl gami kà madəhəŋ.

¹⁸ Guzu akad à akul aw, kawisaw vok aŋkul ala aw. Gəw kà say mahənlaga la Masasəđok Zəzagəla pəra.

¹⁹ Həbəw azlamahabay aña Zəzagəla, ŋgaha azlamahabay anik, uwana Masasəđok avà à akul. Həbəw uwaga à Sufəl gami, zləbəw masla la ləv aŋkul gesina.

²⁰ Kikay, gòđəw à Zəzagəla Baba, kà azlatatak gesina la sləm aña Sufəl gami Yesu Kristu. Kikay, gòđəwwal la kaslə gesina.

Azlamis la azlazil

²¹ Akul uwana kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok, kəsəw vok gay la ahəl ala kà akul à akul, bokuba uwana kadəhəwəŋ à Kristu.

²² Akul azlamis, kəsəw gəl à ahəŋ la huma aña azlazil aŋkul, kiya uwana kakəsaw gay aña Sufəl Yesu. ²³ Kà uwana zil kà sufəl aña mis aña, bokuba Kristu uwana Sufəl aña maham à ahəŋ mənə madiŋal gəl à vok.

Kristu la uwana gəl gə, maham à ahəŋ mənə madiŋal gəl à vok kà, kà vok aña, ŋgaha masla la uwana masla abəl atə. ²⁴ Tsa baña kiya uwanay kà, azlamis takəsə gəl à azlazil aña atə à ahəŋ lela bokuba maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana akəs à gəl à Yesu Kristu à ahəŋ.

²⁵ Akul azlazil, wəyəw azlamis aŋkul babay, bokuba Yesu Kristu uwana awoya azladza aña, ŋgaha aməts kà aña. ²⁶ Aməts, kà maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla aña magay aña Zəzagəla aña tetuwa. Apalləŋ ala la iyaw ŋgaha la gay aña. Kiya uwaga taga tsikaslaya kà Zəzagəla. ²⁷ Kà uwana asal kà atsa à wəŋ à huma aña, la mazləbay kokuda aləh, tsidaŋa lela, kokuda mawisiga, sərdəka kokuda madəbani à tatak anik.

²⁸ Azlazil à bay kà kiya uwaga. Akul azlazil, wəyəw aŋkul bokuba uwana kawoyaw gəl aŋkul, dza uwana awoya mis aña kà, awoya gəl aña babay. ²⁹ Dza la ahəŋ, aslala vok apəsew vok aña aw, say avəl tatak may, afal sləm lela bokuba uwana Kristu afa sləm à azlaməna maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla. ³⁰ Kà uwana anu gesina, mədagay bokuba vok aña, bokuba uwana tatsətsəŋ à wakitə Zəzagəla à abà: ³¹ 'Kà uwaga zil asak baba aña la iyə aña, kà atə aña maham gay à vok la mis aña, atə səla aya aw, tapakə vok tekula.' ³² Gay uwanay kà atəpənula tatak dzəba aña səla aw gə. Apəhay kà lakəl aña Kristu la maham à ahəŋ mənə madiŋal gəl à vok aña. ³³ Kiya uwaga kà, aŋkul babay. Kəla uwabeyuwi aŋkul awoya mis aña, bokuba uwana awoya gəl aña. Azlamis kəsəw gay aña azlazil aŋkul.

Azlabəza la azlababa aña

6 Azlabəza, kəsəw gay aña azlababa aŋkul la azlaiyə aŋkul. Delga kà azlauwana tahamə gay à vok la Sufəl Yesu tadəhəŋ kiya uwanay. ² Tekula aña azlamapəhay agòđ:

'Kəs gay aña baba la iyə aŋak!'

Mapəhay uwaga kà mapəhay matera, uwana Zəzagəla azəŋ à uwana à adi, apəh à ahəŋ. ³ Uwaga agòđ kà:

'Baña kasləkaw atə kà, adagay delga kà aŋak, kadəsafay məŋga la gudəŋ uwanay la vok.' ††

⁴ Akul azlababa aña azlabəza, kadəhawla ləv à azlabəza aŋkul à huđ aw, dzadzəraw atə lela. Tapawatəla azlatatak, tsetsehawatəla, bokuba uwana Sufəl Yesu apəh à akul ala tetəvi.

Azlamayə la azlaməŋga aña

⁵ Azlamayə kəsəw gay aña azlaməŋga aŋkul la gudəŋ uwanay la vok. Tsənəw atə. ŋgaha həyəw yewdi aña atə, səkləw la huma aña, dāhəw sləray la ləv tekula. Aŋŋə kiya uwaga kà, kakəsaw Kristu. ⁶ Kadəhaw sləray kà huma yewdi aña pəra bokuba aña azlauwana asa

† 5.31 1Musa 2.24 †† 6.3 2Musa 20.12; 5Musa 5.16

atà kà azladza aṅa mazləb atà aw. Sə̀l̀aw kà, akul azlaməna sləray aṅa Kristu, ṅgaha dāhàw azlatatak uwana asa à Zəzagəla gesina la ləv tekula. ⁷ Dāhàw sləray la ləv tekula bokuba uwana naka kađahaw sləray aṅa Kristu, awkà bokuba uwana kađahaw sləray aṅa azladza aw. ⁸ Sə̀l̀aw kà, kəla azlatatak delga, uwana dza adehəṅ kà, Sufəl Yesu Kristu adəpəlal. Adəgay mayà, adəgay masla makor gəl. ⁹ Akul azlaməṅga aṅa azlamayà, dāhàw delga à azlamayà aṅkul babay, kafaw atà gasa à gəl aw, kà uwana kasəlaw kà, gesina aṅkul kà, akul aṅa madzahaga tekula uwana la zagəla la afik. Masla kà avah dza mavəhay aw. †

Kazlaṅa aṅa guvəl

¹⁰ Gay gulo uwana asa à gi makəfalla gəl kà, gəw la ndzəda la ahəl aṅa Sufəl gami, la ndzəda məṅga aṅha la abà. ¹¹ Həl̀aw kazlaṅa aṅa guvəl uwana Zəzagəla abək à akul gesina, kəsəwwəṅ la ahəl, kà akul aṅa mapalla guvəl la seteni, kà aṅa seteni apapat akul, kà akul aṅa mahəl la ahəṅ la masla. ¹² Guvəl uwana məpay kà, məpay kà la azladza aw, məpay kà la azlamasəsədok mawisiga, ṅgaha la azlasufəl aṅatà, uwana takor gudəṅ à vok mawisiga uwanay, məpa guvəl la azlatatak mawisiga gesina, uwana atà la ndzəda la afad la abà la zagəla. ¹³ Həl̀aw kazlaṅa aṅa guvəl, uwana Zəzagəla abək à akul gesina, baṅa guvəl uwana akəl akəl gə, kà akul aṅa mahəl la ahəṅ. Atà aṅa magəd ndzəda à afik, ṅgaha kà aṅkul aṅa masakala slaka aw. ¹⁴ Kità kà, dāhàw vok à ahəṅ, gəw azladza dziriga, azlatatak dziriga kà kalkal la parapara, uwana kawadla vok ala ṅəts, kà akul aṅa madəh vok à ahəṅ lela. Dəw la tetəvi dziriga aṅa Zəzagəla la ama, kà uwana baṅa kađahawwaṅ kiya uwaga kà, adapakay kà bokuba slarapay makəla, uwana kawadāhawla vok ala, kà madz akul à ama. ¹⁵ Zəw gay marabəṅ, uwana av lapiya à azladza kokuda may vok, uwaga kà kalkal bokuba uwana

† 6.9 5Musa 10.17

kaḃəkaw kwimik à asik kà maday la lela la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh. ¹⁶ Vəw ləv aṅkul à Sufəl Yesu la kaslə gesina, bokuba uwana guloku aga akul la ahəl, kà godam uwana seteni amal à waṅ, aṅa mabəz akul aw. Bamərika magur adagay la godam uwaga lakəl bay, kà guloku adzalla à ama. ¹⁷ Tatak uwana Zəzagəla atəfla à akul kà kalkal huməz gəl aṅa guvəl, uwana tafa à gəl kà madz à gəl à ama, ṅgaha zəbəw katsakar aṅa Masasədok, uwana Zəzagəla avà à akul babay, uwaga kà gay Zəzagəla. ††¹⁸ Dəvəw kuda à Zəzagəla la ləv tekula la kaslə gesina, kəl̀aw gay la ndzəda aṅa Masasədok. Dzəw à ahəṅ la adi, karuwaw vok ahəṅ aw, dəvəw kuda koksikoksi, kà azladza aṅa Zəzagəla gesina. ¹⁹ Dəvəw kuda à Zəzagəla kà aṅulo babay, kà Zəzagəla aṅa mav à gi gay dziriga uwana gədəpəhay, ṅgaha kà gi aṅa maz gay marabəṅ kokuda guba, kà gi aṅa mafətal à adi ala la paraka. ²⁰ Kà gay marabəṅ uwaga Yesu Kristu afə gi à ahəṅ, kà masla masləl gi aṅha, kà gi aṅa mad maziṅ à azladza anik, bamərika gədagay la daṅay bay kà, kà guba aṅa makəs gi aw, kà gi aṅa mapəhay la dazuwaya, bokuba uwana asa à Zəzagəla gəpəhay.

Ayyi makəd gəl à ahəṅ

²¹ Tisik, deda gami uwana məwoyaṅ, adəh sləray aṅa Sufəl gami la ahəl səla, adəpəh à akul madz à ahəṅ gu-lo, kà akul aṅa masəl uwana gədeheṅ gesina. ²² Uwana gəsləl masla à slaka aṅkul kà, kà akul aṅa masəl madz à ahəṅ gami, ṅgaha kà masla aṅa madzəredəh akul à uda babay.

²³ Zəzagəla Baba, la Sufəl gami Yesu Kristu tavà à akul lapiya, à akul azladedə gesina kà, kasəlaw mawoy vok kà akul à akul, ṅgaha kadiṅaw gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁴ Vok mahamay aṅa Zəzagəla agay la azladza uwana tawoya Sufəl gami Yesu Kristu, la masal uwana adəv à gay aw.

†† 6.17 Yesayya 11.5; 52.7; 59.17

Filipiya

Ayyi

1 Gi Pol anu la Timotawus uwana anu azlaməna sləray aŋa Yesu Kristu, à uwana mətsetser à akul wakità uwanay.

Mətsetseray kà akul azlaməna madiŋal gəl à Zəzagəla à vok la Filipiya, akul gesina uwana akul la ahəl aŋa Yesu Kristu. Mətsetser babay à azlamasiga, ŋgaha à azlauwana tadàh sləray la tataka aŋkul la abà, à akul məna madiŋal gəl à vok babay. ² Zəzagəla Baba la Sufəl gami Yesu Kristu tapisakulla gay à vok la mav à akul lapiya.

'Kikay', Pol agod à Zəzagəla kà aŋatà

³ Kəla uwana gədzugw à akul, 'Kikay', gəgodàh à Zəzagəla kà akul. ⁴ Kəla uwana gədəv kuda à Zəzagəla kà aŋkul kà, gəvalàh à zagəla. ⁵ 'Kikay', gəgod à Zəzagəla, kà uwana mədaham gay à vok anina dagay la madzəka à mok uwana kapakàw azlaməna manəfay tsəràh à lakana. ⁶ Ndzer, gəsəl kà Zəzagəla, uwana adzəkà madàh sləray delga la ləv aŋkul la tsəh, adakedal gəl à ahəŋ, adahənəŋ ala la mavakay, uwana Yesu Kristu adəwul à waŋ. ⁷ Delga à uwana gədzugway kiya uwanay lakəl aŋkul, kà uwana gəwoya akul la ləv tekula, kà uwana anina kà, Zəzagəla adahəŋ delga kà akul aŋa mazlak gi la kaslā uwana gəga la daŋay, à mok uwana gəpəh gay marabəŋ la huma aŋa masla seriya, gəgəd à dziriga à afik. ⁸ Zəzagəla asəl kà gəpəh fida aw, gəwoya akul kaykay, Yesu Kristu la gəl aŋha, uwana la gi la abà, la uwana awoya akul.

⁹ Gədəv kuda à Zəzagəla kà akul aŋa mawoy vok kà akul à akul kaykay, ŋgaha kà kadəsəlaw dziriga, kà akul aŋa masəl azlatatak delga gə la azlatatak mawisiga. ¹⁰ Kasàwàni azlatatak delga gə kiya uwaga, ŋgaha kadəgaw sətaka, ŋgaha dza aŋa masləh à akul ala vok la mavakay uwana Kristu adəwul à waŋ aw. ¹¹ Kadàdahaw azlatatak delga gə la ndzəda aŋa Yesu Kristu pəra. Azladza uwana tadənəŋ uwaga kà, tadəzləb Zəzagəla tadəsləkaway babay.

Tatak uwana aduwanj gesina kà: Say Yesu Kristu

¹² Azladedə gulo, asa à gi kà kasəlaw, kà azlatatak uwana tabəz à gi, adala gay marabəŋ à huma à gay haday, uwaga kà akəsəŋ à ahəŋ aw. ¹³ Kà uwaga à

uwana azlaslodzi uwana tanaŋla gəy aŋa sufəl aŋa azla Rom, la azladza anik gesina tasəl kà: Gi la daŋay kà Yesu Kristu. ¹⁴ ŋgaha aya adzərədàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala aŋuwaw la tetəvi aŋa Sufəl gami Yesu la tsəh, kurit yewdi agod à atà aw, taslala vok aŋa mapəh gay Zəzagəla la dazuwaya.

¹⁵ Azladza anik aŋatà tapəhay lakəl aŋa Yesu Kristu kà, kà uwana maŋor aza à atà kà gi, asa à atà mas à gi ŋgərpa. Ama kà aŋa azladza anik kà, taza gay Zəzagəla la ləv tekula. ¹⁶ Tadehəŋ kiya uwanay kà, kà uwana tawoya gi, kà uwana tasəl kà Zəzagəla la uwana asləl gi à waŋ à abanay, kà maz gay marabəŋ à azladza la dziriga. ¹⁷ Ama azladza anik uwaga kà, tapəh gay aŋa Yesu Kristu kà, kà uwana asa à atà magay məŋga kà gi, tapəhay kà la matsəp gay à gay, tayàh maz à gi à ŋgərpa à abà la daŋay.

¹⁸ Kà madəhəŋ kiya uwanay kà, aza à gi aw. Amiyaka tadəpəhay la ləv delga, baməraka la ləv mawisiga, taz-iŋ kà gay aŋa Yesu Kristu: ŋgaha gərabay kà uwaga. Bə la dziri gəda à huma à gay la marabay kà uwaga.

¹⁹ Kà uwana gəsəl kà azlatatak uwaga gesina adəpaka à vok, Zəzagəla adətəf gi la uwaga, kà uwana kadəvaw kuda kà gi, ŋgaha aya Masasədok aŋa Yesu azlak gi babay. ²⁰ Tatak uwana gəfa madzugway gulo à afik, à gəkuday kà, kà makəlla gi ziruwi à gəl tetuwa aw, ama kà gi aŋa madzərəd ala la abà, ŋgaha asa à gi kà lagonay, baŋaw la kaslā gesina, baŋa gi la sifa, baməraka gədamətsay, azladza aŋa masləkaw Yesu Kristu kà gi.

²¹ Kà aŋulo kà, baməraka gədəgay la sifa, Yesu Kristu aduwanj, ŋgaha mamətsay kà masik gulo. ²² Baŋa gədza à ahəŋ la sifa kà, gədədah sləray uwana adəzla-ka azladza. Lagwa kà, gəsəl tetəvi uwana gəkəsani aw.

²³ Azlatatak səla uwaga tagazlla gi à gəl. Gi kà, gəwoy-aŋ kaykay kà say mamətsay, kà gi aŋa mad manəŋ Yesu Kristu uwaga la uwana aduwa vok kà madz à ahəŋ la sifa. ²⁴ Ama baŋa gədza à ahəŋ la sifa, uwaga akəsə vok kà akul. ²⁵ Gəgədaŋ à afik kà kiya uwanay gəgod à gi, gəsəl babay kà gədəda à ahəŋ la sifa, ŋgaha mədədə à ahəŋ anina. ŋgaha madz à ahəŋ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh aŋa mad à huma à gay, ŋgaha kà akul aŋa marabay. ²⁶ Kità kà, baŋa gədəsa à uda la daŋay, la mok uwana mədəgay anina aya kà, kadəzləbaw Yesu Kristu məŋga kà gi.

²⁷ Aganay à tatak uwana akəsə à vok, nəfaw tetəvi bokuba uwana gay marabəŋ aŋa Kristu apəh. Baməra-

ka gədàda à awtày à slaka ankul, baməraka gədàda à awtày aw, gətsenəŋ kà kadzaw à ahəŋ la paŋaw tekula, ŋgaha kà kadahaw sləray la ləv tekula, kà gay marabəŋ aŋa mad à huma à gay. ²⁸ Guba akəs akul kà azlaməna məzam ankul aw. Baŋa guba aza à akul aya aw kà, atà tadəsəlay kà tadàzila, ama akul kà, Zəzagəla adabəl akul, masla la uwana adapəhatàla uwaga. ²⁹ Zəzagəla avà à akul tetəvi kà madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok, ŋgaha kà mas ŋgərpa kà Yesu. ³⁰ Kanəŋaw guvəl uwana gəpəh. Lagonay aya katsənawwan kà gəpay aya, ŋgaha akul babay kadadaw à abà aŋa mapay.

Nəfàw madz à ahəŋ aŋa Yesu

2 Tsa khamaw gay à vok la Yesu, kà akul la ndzəda, tsa awoya akul kà, akul la ndzəda. Tsa khamaw gay à vok la Masasədok Zəzagəla la abà kà, wòyàw vok kà akul à akul, ŋgaha vok ahamà akul kà akul à akul babay. ² Tsa baŋa kiya uwanay kà, wòyàw vok kà akul à akul, gəw la madzugway tekula, haməw gay à vok, ŋgaha gəw la paŋaw tekula, baŋa kadahawwan kiya uwaga, gədàdedə gay ləv. ³ Kadzugwaw kà à gəl ankul pəra aw, kadahaw zlapay aw, wùləwla gəl à vədah, nəŋəwwəŋ azladza anik kà bokuba taduwa akul. ⁴ Kəla uwabeyuwi adaha delga à azladza anik, awkà kanərezaw gəl ankul pəra aw. ⁵ Dzàw à ahəŋ bokuba uwana Yesu Kristu adzà à ahəŋ.

⁶ Haday kà, masla kà tekula la Zəzagəla, ama maŋor akəs, kà masla aŋa magagazləla gəl aŋha la Zəzagəla aw.

⁷ Asàk à uwaga gesina, apakà mayà la tatak gesina la abà, apakà dza. Uwana adapaka dza kà,

⁸ awùlla gəl à vədah, akəs mapəhay aŋa Zəzagəla, akəs mamətsay zlazladaga, amətsay à ahəf à adi.

⁹ Gay gə la uwaga, Zəzagəla afà à slaka mazləbay gə à abà, avəl sləm uwana aduwa azlasləm anik gesina.

¹⁰ Kà azlatatak uwana la zagəla, la azlauwana la vədah, la azlauwana la tsəh iyaw gesina, la mok uwana tadətsən sləm aŋa Yesu, gesina aŋatà tadàsa à waŋ, tadəkədədal à ahəŋ.

¹¹ ŋgaha gesina aŋatà tadəpəhay la dazuwaya, kà Yesu Kristu kà Sufəl lakəl aŋa tatak gesina. Kiya uwaga tadəzləb Zəzagəla Baba. †

Udàw bokuba azlatsetsiliŋ la gudəŋ la vok

¹² Azlaməna gay ləv gulo, kəsəw gay Zəzagəla. Uwarà, mok uwana məgà la slaka gə, kakəsaw gay aŋha. Lagwa kəsəw gay aŋha dađuwa à gay, uwana gi la slaka ankul. Uwaga asal magoday, kà Zəzagəla adahəl akul, dəhəw sləray la masəkulay, la dziriga.

¹³ Kà uwana Zəzagəla adadzəka madəh sləray la akul la abà, kà akul aŋa mawoy azlatatak uwana akəs à masla à gəl, ŋgaha kà akul aŋa madəh atà.

¹⁴ Kəla sləray gesina uwana kadahawwan kà, kaŋo-ŋuzaw, kagazlaw aw. ¹⁵ Kà akul aŋa magay sətaka, lela, ŋgaha akul aŋa magay azlabəza aŋa Zəzagəla kokuda tatak mawisiga la akul la abà. Akul la tataka aŋa azlaməna fida la abà, la azlamawisiga, gəw la tataka aŋatà bokuba azlaudaka uwana tauday. ¹⁶ Baŋa kadahawwan kiya uwaga kà, akul kapəhaw atà gay uwana av sifa. ŋgaha la mavakay uwana Yesu Kristu adàsa à ahəŋ kà, gədàdedə gay ləv la huma aŋha kà akul, kà uwana apəhla sləray dzaŋdzəŋga uwana ala, gədhəŋ kà apaka deyday aw.

¹⁷ Ləv uwana kavəw à Yesu, kà kalkal bokuba makəd tatak uwana kakədaw à Zəzagəla: Zlahaw tadəkəd gi, ŋgaha aŋiz gulo adəhama à makəd tatak delga ankul uwaga à abà. Baŋa apaka kiya uwaga kà, gədəgay la marabay, mədàdedə gay ləv la slaka gə. ¹⁸ Gəw la marabay ŋgaha mərəb anina babay.

Timotawus atà la Epafərodit

¹⁹ Baŋa 'Ayyà', Sufəl Yesu agod kà, gədəsləl Timotawus à awtày à slaka ankul, ŋgaha masla adədzərdgəla bokuba uwana adzərdakulla bay. ²⁰ Dza la ahəŋ la slaka gulo, uwana adzugway bokuba aŋulo aw, say masla pəra. Masla kà, adzugway kà akul pəra.

²¹ Azladza anik kà, tadzugway kà à gəl aŋatà pəra, awkà tadzugw lakəl aŋa azlatatak aŋa Yesu Kristu aw.

²² Timotawus kà masla kà, kasəlaw maday aŋha kà delga. Anu, anu səla kà mədah sləray la slaka gə kà aŋa gay marabəŋ, masla azlaka gi à azlasləray à abà, bokuba uwana bəzi azlaka Baba aŋha à sləray à abà. ²³ Gəfa kəla gəl à ahəŋ, kà seriya gulo adədəv à gay, kà gədəsləlla à awtày à slaka ankul katskats. ²⁴ Gi babay kà, baŋa asa à Zəzagəla kà, gədàda à awtày à slaka ankul zewk.

²⁵ Deda gulo Epafərodit, masləlay ankul, uwana kaslələw à gi à waŋ, kà mazlak gi la azlatatak uwana gənəkudə aŋha, mədəh sləray la slaka gə, məpa guvəl la tsəh ala, gədzugw lagonay kà delga, kà gi aŋa mawul à akul à awtày aya. ²⁶ Kà uwana atùw akul à tsəh kà manəŋ akul. Gəl adakadal à vok, kà uwana asəl kà, katsənəwwəŋ kà agə la dūvats. ²⁷ Haday kà, dūvats akəd kuda kuda, awkà naka amətsay. Vok ahamà à Zəzagəla kà aŋha, ama kà masla pəra aw, ama kà gi babay, à uwana awurəŋ ala kà gi aŋa mazaw la gəl aw.

²⁸ Kà uwaga à uwana asa à gi kaykay kà gəwulla à slaka ankul, kà akul aŋa manəŋ masla la marabay, ŋgaha ləv gulo aŋa mataslla. ²⁹ Baŋa adàda à awtày kà, kəsəw masla la ahəl səla, kà uwana masla kà, deda ankul la tetəvi aŋa Sufəl gami la tsəh. Sləkəwəw tsəhay dza uwaga. ³⁰ Kà uwana aləg kà ŋuv ŋuv, awkà naka amətsay à sləray aŋa Kristu à abà. Atùw sifa aŋha aw kà, kà

† 2.11 Yesayya 45.23

†† 2.15 5Musa 32.5

masla aŋa mahən uwana ala atəm à ahəŋ la slaka aŋkul la abà kà aŋulo.

Tetəvi uwana adala dza à dziriga aŋa Zəzagəla à abà

3 Azladedə gulo, aganay tatak uwana gəkədlə gəl à gay gulo, vələhəw à zagəla, kà uwana akul azlaaŋa Sufəl Yesu. Gəy vok aw, gay uwana gəpəh à akul uwarə gəwùllal à tsəh aya, ŋgaha uwaga adəzlaka à akul kà tatak madahakullaŋ mawisiga à vok aw.

² Dəhəw haŋkəli la azlakəda, kà uwana azladza uwaga tadəhəŋ kà sləray mawisiga, takad gəl à azladza à vok. Tadzugway kà lakəl aŋa makadav azladza à uda pəra.

³ Anu la uwana, anu azlaməna makadav vok à uda dziriga, awkà atə aw. Kitə kà, anu la uwana anu tsəhay aŋa Zəzagəla. Anu la uwana mədəv kuɖa à Zəzagəla la ndzəda aŋa Masasədok tsikasla, ŋgaha məzləb Yesu Kristu, məfə madzugway gami à madz à ahəŋ aŋa azladza à abà aw. ⁴ Agayŋa azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay akəs vok kà, naka gəslala vok aŋa maf madzugway gulo à uwaga à afik bay. Baŋa dza aslala vok aŋa madəh, uwana azladza gudəŋ à vok tadəhəŋ, gi kà, gəsəl kà, dziriga gulo aduwaŋ aŋha. ⁵ Gi kà, kà uwana gəgədəŋ à afik kà, gi zil Ibəranəŋkowen sli-lihga, uwana azla Ibəranəŋkowen tayyà gi. ŋgaha aya kà, gi zil Isərayel, gəsà à uda la tsəhay aŋa Benyamin. Mok uwana tayyi gi, la lig mahənay mtəgis, takədəv gi à uda, mayahudiya à Yahudiya. Gi tekula aŋa azla Farisəya. ⁶ Gənəfə mapəhay gami lela, tsərəh à uwana gətərəbàhə azlaməna madiŋal gəl à Yesu à vok, ama mapəhay aŋa azla Yahudiya kà, gəpəsəw amiyaka tekula aw, ndzer, gəgə matsizilla à ahəŋ gə la uwaga la abà la lela. ⁷ Gənəzəz kà azlatatak uwaga kà apakà kà bokuba mazəb sili təla gulo, ama lagonay kà, kà Yesu Kristu gədasəlay kà, uwaga apakay bokuba azlatatak deyday. ⁸ Ndzer gəpakà azlatatak uwaga ala gesina kà deyday, kà uwana gədasəl Sufəl gulo Yesu Kristu uwana aduwaŋ azlatatak anik gesina. Kà masla la uwana gədəkweska uwaga gesina. Gədəpaka azlatatak uwaga ala, bokuba azlaələh, kà gi aŋa mabəz Yesu Kristu, ⁹ ŋgaha kà gi aŋa magay aŋha aŋa tetuwa. Gi dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana 'Gəkəs mapəhay aŋa azla Yahudiya', gəgod aya aw. Tatak uwana agə à gi dziriga la huma aŋha kà, kà uwana gədiŋ gəl à Yesu Kristu à vok. Zəzagəla la uwana apakagəla dziriga, kà uwana gədiŋ gəl à masla à vok.

¹⁰ Uwaga asa à gi kà tatak tekula pəra, uwaga kà masəl Kristu, ŋgaha ndzəda aŋha uwana awùlla à uda la mamətsay, kà asa à gi babay kà, gəsə ŋgərpa bokuba uwana asəh, ŋgaha gəkəs gəl à ahəŋ bokuba aŋha uwana akəsə gəl à ahəŋ, akəsə mamətsay. ¹¹ Baŋa asa à Zəzagəla kà, awulla gi à uda la mamətsay bokuba aŋha bay.

Mahoyay à gay kabaw

¹² Gəgod magay kà: 'Gədəbəza azlatatak uwana gəkuday', gəgod aw ŋgaha: 'Gi masla tsakana aya aw', gəgod aw, ama kà aŋa uwaga kà: 'Gəda à huma à gay kà azlatatak uwaga aŋa magay azlaaŋulo. Kà uwana Yesu Kristu adazəba gi à ahəl aŋha.' ¹³ Azladedə, gəgod kà: 'Azlagulo gədəbəzal adagay', gəgod aw. Tatak tekula uwana gədəhəŋ kà, tatak uwana la ləv gulo gesina avika gi, gəwad vok à uda, kà mabəz tatak uwana akud gi la huma. ¹⁴ Gəda à huma, kà mabəz à gay kabaw, kà gi aŋa mabəz masik, uwana Zəzagəla azalla anu aŋa mabəzal. Masik uwaga madz à ahəŋ la zagəla la masla, kà Yesu Kristu. ¹⁵ Anu uwana mədəpakəh makoz la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh kà, delga mədzugway kiya uwanay. Baŋa mədzugway anik la ləv aŋkul la tsəh, kà Zəzagəla adəpəhakulla la dazuwaya. ¹⁶ Tatak məŋga kà, məda à huma à gay la tetəvi uwana la tsəh anu la ama, tsərəh à lakana.

¹⁷ Azladedə gulo, nərəzəw maday gulo, nərəzəw kà azladza uwana taday lela, bokuba uwana kanəjaw maday gami. ¹⁸ Azladza aŋuvaw la ahəŋ, à uwana maday aŋatə apəhla ala kà, kà atə azlaməna məzam aŋa Kristu, uwana aməts à ahəf à adi. Gədəpəh à akul uwanay kà asik dəŋ, lagwa kà gəpəh à akul aya, gəpəh à akul kà la iyaw tugwi la adi. ¹⁹ Baŋa kaslə aŋatə adədəv à gay kà, tadəda à akəl à abà, kà uwana tanəfə tatak ziruwı gə, ama tarabay lakəl aŋa uwaga, tadzugway kà azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay pəra. ²⁰ Ama anu kà, anu azlaməna gay aŋa Zəzagəla, məkud Sufəl gami Yesu Kristu, masla mabəl anu, uwana atsa à ahəŋ la zagəla. ²¹ Baŋa adəsa à ahəŋ kà, adəbədla vok gami gubgubga uwanay, kà vok gami aŋa mabəz ndzəda bokuba aŋha. Adədəh uwanay kà la ndzəda aŋa masəlay, uwana abək tatak gesina à tsəh à asik aŋha.

Sawaray makəd gəl à ahəŋ

4 Azladedə gay ləv gulo, baŋa kiya uwanay kà, dzəw à ahəŋ la titi la abà, tsa akul azlaaŋa Sufəl. Azladedə gəwoya akul kà kayakay, asa à gi mədənəŋəŋ akul aya. Gədəfə gay ləv kà akul, akul la uwana kapəhawla kà sləray gulo ala kà delga, à uwana gəts zlapay.

² Evodiya atə la Səntis, kamkam gəgod à akul tsa akul azlaaŋa Sufəl Yesu kà, tsənəw vok gay lela. ³ Kak deda gulo uwana mədəhəw sləray la slaka gə, kamkam, zlakə azlamis uwana anina, kà mədəh sləray məŋga la məs ŋgərpa kà gay marabəŋ aŋa mad à huma à gay. Anina la azla Kələment ŋgaha la azlaməna sləray anik, mədəh sləray la slaka gə. Zəzagəla atse-tserəh sləm aŋatə à wakitə aŋa sifa adəv à gay aw à

abà. ⁴ Tsa akul azlaaŋa Sufəl Yesu kà: Vəlàhàw à zagəla la kaslā gesina! Gəgod à akul aya: Vəlàhàw à zagəla!

⁵ Pəhàwla dzəba aŋha səla aw aŋkul ala la huma, kà azladza aŋa masəlay kà Sufəl kà nekwa atsa à ahəŋ!

⁶ Kadzugwaw à azlatatak deyday aw, ama lakəl aŋa tatak uwana aga la ahəŋ aw kà, pəhàwla à Zəzagəla à uwana asa à akul la madəv kuda kà mazlak akul, 'Kikay', gòdàwwal bay. ⁷ Baŋa kadahawwanŋ kiya uwa-ga, Zəzagəla adàvə à akul lapiya. Lapiya uwaga kà, aduwa azlatatak uwana azladza tatsənà. Adənəŋla ləv aŋkul la madzugway aŋkul, ŋgaha kà tatak aŋa mabəz akul aw, kà uwana akul azlaaŋa Yesu Kristu.

⁸ Azladedə, tatak uwana gəkədlə à gəl kà aganay: Dzùgwàw kà lakəl aŋa azlatatak uwana delga kà azladza masləkaway. Uwaga kà azlatatak dziriga à uwana məkas atà, azlatatak uwana dziriga la tetəvi aŋha, sətaka, la azlatatak uwana akəs à azladza à gəl məsləkaw kà atə pəra. ⁹ Azlatatak uwana gətəpakulla, ŋgaha kakəsàw atə, uwana katsənàwwəŋ la paŋaw gu-lo, ŋgaha uwana kanəŋàwwəŋ kà gədehəŋ, dahàwwəŋ kiya uwaga! Ŋgaha Zəzagəla uwana avəh à anu lapiya adàdza à ahəŋ la akul.

'Kikay', Pol agod à azla Filipiya kà tatak uwana tazlakə

¹⁰ 'Kikay', gəgod à Sufəl Yesu la marabay mənŋga, kà uwana kadzùgwàw à gi gotənaŋ. Ndzer dagay uwarə kà, kadzùgwàw à gi, ama kabəzàw à tetəvi kà mazlak gi aw, la kaslā uwana ada à lig. ¹¹ Uwana gəpəh uwaga kà, kà uwana azlatatak anik taləg kà gi à waŋ aw, ama kà uwana gədatapla madz à ahəŋ la marabay la abà, baməraka adagay bə la kaslā uwala beyli. ¹² Gəsəl uwana gədza à ahəŋ, à baŋa tatak adadəv à gay, gəsəl madz à ahəŋ babay, à baŋa tatak gulo la ahəŋ. Gədatapla madz à ahəŋ la kuda la abà, gədàgay la tatak may, amiyaka gədàgay la may aw, baməraka tasləka gi aw, amiyaka adəsləka gi. ¹³ Gəslala vok aŋa madehəŋ à

azlatatak uwanay gesina, la ndzədə aŋa Yesu Kristu, uwana adzərədçgəla. ¹⁴ Ama kadahàwwəŋ kà delga, kà uwana kazlakəw gi, la matərabay gulo la abà.

¹⁵ Akul azla Filipiya, kasəlaw la kaslā uwana gədzəkə mazakulla gay marabəŋ la kutso aŋkul la abà, la Make-duniya, ŋgaha gəwül aŋulo la slaka aŋkul, kà akul la uwana kazlakəw gi pəra. Akul mahəm à ahəŋ mənə madiŋal gəl à vok, à uwana məbàdlə kà vok tatak uwana mənəhkuda aŋha pəra. ¹⁶ Mok uwana gi la Tesaloniki kà, kaslələw gi azlatatak uwana à waŋ gənəhkudə aŋha kà asik dəŋ. ¹⁷ Uwaga asal magodəy kà, asa à gi mabəz tatak aŋkul pəra aw. Gi la marabay kaykay kà, kà uwana gəsəl kà Zəzagəla adapisakulla gay à vok kà azlatatak uwana kavəhəw. ¹⁸ Gəbəzə tatak gesina uwana kaslələw gi à waŋ dāduwa à gay uwana gənəkudə aŋha. Mok uwana gədabəzal tatak uwaga Epafərodit asegəla à waŋ kà, tatak gesina uwana gənəkudə la ahəŋ. Ŋgaha bay kà, azlatatak aŋkul kà bokuba tatak uwana takəd à Zəzagəla slaslərra, azinal lela, akəsəl à gəl. ¹⁹ Zəzagəla uwana gəsləkaway kà, akor ləmana aŋuvaw. Adàvə à akul kəla tatak uwana kanəwkudə aŋha, adàvə à akul la magola la ahəl aŋa Yesu Kristu. ²⁰ Mazləbay agay la Zəzagəla Baba gami, tsərəh à awtəy! Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²¹ 'Ayyi', gòdàw à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana azlaaŋa Yesu Kristu. Azladza uwana la abanay anina tadahakulla 'Ayyi' babay. ²² Azlaməna madiŋal gəl à vok gesina 'Ayyi', tagod à akul, azlauwana tadahakullaŋ 'Ayyi' kaykay kà, azlaməna hud gəy mənə sufəl aŋa azla Rom.

²³ Sufəl gami Yesu Kristu apisakulla gay à vok.

† 4.18 2Musa 29.18

Kolosəya

Ayyi

1 Gi Pol uwana Zəzagəla akəsənì gi, kà gi aña magay masləlay aña Yesu Kristu, gətsetser à akul wak-ità uwanay, wakità aguwa à uda la ahàl aña Timotawus, uwana masla bay kà deda gami la madiñal gəl à vok la abà. ² 'Ayyi', məgod à akul, akul tsəhay aña Zəzagəla, uwana akul la ahàl aña Yesu Kristu, uwana kanəfaw la ləv tekula. Zəzagəla Baba gami apis à akul gay à vok, ngaha avà à akul lapiya.

Pol adəv kuda à Zəzagəla kà aña azla Kolosəya

³ 'Kikay', məgod, à Zəzagəla, Baba aña Sufəl gami Yesu Kristu, kəla kaslà gesina uwana mədəv kuda kà akul. ⁴ Kikay məgod, kà uwana mətsənəñ kà kavəv ləv aņkul à Yesu Kristu, ngaha kawoyaw azlatsəhay aña gesina babay. ⁵ Kadahawwan kiya uwanay kà, kà uwana kafəw yewdi à tatak delga uwana à gay, Zəzagəla adadəhəñ à ahəñ kà aņkul la zagəla, uwana katsənəwwəñ ngaha adabəzawwan tsərəh à slaka aņkul. ⁶ Gay marabəñ uwaga aslèh gəl à ahəñ gesina la gudəñ la vok, apakay bokuba məñ ahəf uwana av mayyay, ngaha aņzilə kaykay. Kiya uwaga à gay marabəñ uwaga, ada à huma à gay la tataka aņkul la abà, dagay la mavakay teraņa uwana katsənəw tapèh lakəl aña gay aña vok mahamay aña Zəzagəla dadəñ la dziriga, tsərəh à lakana. ⁷ Katapawla tatak uwaga kà la slaka aña Epafəras, uwana məwoyan. Anina kà, anu azlaməna madəh sləray aña Yesu Kristu. Adəh sləray la ləv tekula, adəh sləray la slaka aņkul kà madəgolay anu. ⁸ Masla la uwana apəh à anu gay aņkul, bokuba uwana Masasədok Zəzagəla avà à akul ndzəda kà mawoy azlaməna magay aņkul.

⁹ Kà uwaga, dagay mavakay uwana mətsənə uwaga, mədavəh kuda à Zəzagəla kà aņkul la kaslà gesina. Mədəv kuda à Zəzagəla kà akul aña masəlay la paraka, uwana akəsəl à gəl, ngaha kabəzaw matsihila uwana Masasədok aña avəy, ngaha akul aña matsən azlatatak la tetəvi aña la tsəh. ¹⁰ Kà uwaga kadəbəzaw maday delga, uwana akəsə à vok kà aña Sufəl Yesu Kristu, ngaha kadəfahawla uwana akəsəl à gəl gesina, maday aņkul adəda à huma à gay la madəh delga, ngaha kadəsəlaw Zəzagəla kaykay. ¹¹ Mədəv kuda babay kà masla adzərədəhakulla aña deyday, ngaha akul aña madz à ahəñ la mabasiñ la abà la ləv tələm-

ma. ¹² 'Kikay', gòdəw à Zəzagəla Baba, uwana apəzl à akul tetəvi, kà akul aña mabəz tatak uwana adəhəñ à ahəñ, kà aña tsəhay aña la zagəla la afik babay, la slaka uwana udəka aña la ahəñ. ¹³ Zəzagəla Baba atəfanula à makoray aña mələs la abà, masla la uwana abək anu à makoray aña Kona aña uwana à abà, awoyan. ¹⁴ Masla la uwana apəlla anu ala, ngaha amat-sən tsakana gami ala.

Yesu kà Sufəl lakəl aña tatak gesina

¹⁵ Dza adanəñ Zəzagəla la yewdi aw, ama Yesu Kristu uwana azladza tanəñəñ kà, masla la uwana maftsa vok aña Zəzagəla, à masla uwana malkwoy aña, uwana aduwa azlatatak gesina, uwana Zəzagəla adəhəñ.

¹⁶ Zəzagəla adəhə tatak gesina kà la ahàl aña, azlatatak uwana la zagəla la afik, la azlatatak uwana la kutso la abà la vədəh, la azlatatak uwana yewdi anəñəñ, la azlauwana yewdi anəñəñ aw babay. La ahàl aña Yesu adəhə uwaga, kəla azlatatak gesina, uwana atə la ndzəda la zagəla, bamərika sufəl aña azlamalika bay. Kəla azlatatak gesina uwana tasafay, la azlauwana tasafay aw. Zəzagəla adəhə atə la magolla à uda la ahàl aña Kona aña, ngaha abək atə à ahàl aña.

¹⁷ Masla kà, aga la ahəñ dagay uwarə, à mok uwana gudəñ à vok adzəka à vok dadəñ aw, tatak dèwdèw kà la ahàl aña, masla la uwana akəs atə la slaka aņatə la abà. ¹⁸ Masla la uwana madzahaga aña maham à ahəñ mənə gay Zəzagəla gesina. Maham à ahəñ mənə gay Zəzagəla kà, apakə kà bokuba vok aña. Masla la uwana adzəkə sifa mawga. Babay kà, masla la uwana matera aña mawul à uda la mamətsay, kà masla aña maduwanə azladza gesina, la azlatatak gesina. ¹⁹ Akəs à Zəzagəla à gəl kà madz à ahəñ aña kà, agay kà madz à ahəñ aña Kona aña. ²⁰ Zəzagəla akəs kà, masləl Kona aña à ahəñ, kà masla aña masəl vok, à masla la azlatatak gesina, azlatatak uwana la vədəh la azlatatak uwana la zagəla la afik, ngaha afə masəl vok à tataka aña à abà la azladza, adəhə uwaga kà la aņiz aña Kona aña uwana akəlla à ahəñ la ahəf la adi.

²¹ Uwarə kà, akul kərkər la Zəzagəla, kagəw azlaməna məzam aña, kà uwana kadzugwaw kà azlatatak mawisiga, kadəhəwwəñ kà azlatatak mawisiga babay aya. ²² Ama lagonay kà, Zəzagəla adəsəl vok la anu la mamətsay aña Kona aña, uwana apakə dza sləb vok aña, uwana akəs mas ngərpə, kà akul aña magay

azladziriga. Ngaha kà masla mapəhla à akul ala la huma aña Zəzagəla, kokudə mawisiga, sətaka, kà dza aña madukw à akul ala seriya à gəl aw. ²³ Iyay, dāw à huma à gay la mav ləv aŋkul à Yesu, dzāw à ahəŋ titi kà fafālāw aw. Fāw sləm kà azlagay uwana à afik kat-sənāwwāŋ la gay marabəŋ la abà. Gay marabəŋ uwaga kà, tazāŋ à kəla dza la gudəŋ la vok gesina. Gi Pol babay, sləray gulo kà maz gay marabəŋ uwaga babay.

Pol azlak azlaməna madiŋal gəl à vok

²⁴ Lagonay, gi la marabay la ləv gulo la tsəh, kà ngərpa uwana gəsay kà aŋkul, bokuba uwana uwarə Yesu Kristu asà. Gəsa ngərpa la vok gulo babay kà maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana vok aŋha. Gəs ngərpa kiya uwanay kà, kà sləray aŋha aña mahənla.

²⁵ Zəzagəla afà gi à ahəŋ, kà masla sləray aña azlaməna aŋha, kà gi aña mazlak akul. 'Zà gay uwanay à azladza gudəŋ à vok gesina!', agòd à gi. ²⁶ La məl uwarə kà, ahadà gay uwaga à ahəŋ dadəŋ, azladza tasəl aw. Ama lagonay kà, adasəlla à azladza uda la dazuwaya. ²⁷ Asà à Zəzagəla mapəhla à azladza kà uwana asal madəhəŋ, kà aduwa azlatatak gesina. Gay mahad à ahəŋ gə uwaga, adasa à uda la dazuwaya, kà uwana Yesu Kristu la ləv aŋkul la tsəh. Kà uwana kasəlaw kà, Zəzagəla adədala akul à mazləbay aŋha à abà. ²⁸ Uwaga ka Yesu Kristu uwana məpəhla à azladza, məpəh à azladza à vok à abà gesina. Mətəpatəla tatak la matsihila uwana Zəzagəla avà à anu. Asa à anu kà azladza gesina uwana la tetəvi aña Yesu Kristu la tsəh kà, tadəgay azlazilga. ²⁹ Kiya uwaga gədəgədəŋ à afik kà, gəwad vok à uda la ndzəda uwana Yesu Kristu avà à gi, kà gi aña madəvla sləray uwanay à gay.

2 Asa à gi, kà kasəlaw kà, gədadah sləray mənŋa kà aŋkul azla Koloseya, ngaha kà aña azla Lawodikiya babay, ngaha kà aña azladza anik gesina, uwana tanəŋ gi la yewdi aw bay. ² Gədehəŋ kiya uwanay, kà ləv aŋkul aña magay la ndzəda, ngaha kà akul aña mawoy vok akul à akul, la ləv tekula. Asa à gi babay kà, kasəlaw dziriga uwana Zəzagəla afətəl à ama ala, lakəl aña Kristu, kà akul aña madz à ahəŋ la abà lela, ngaha Zəzagəla aña mapisakulla gay à vok kà aña uwaga. Tatak uwana Zəzagəla afətanula à ama ala kà, kà Yesu Kristu. ³ Yesu Kristu uwaga kà apəzl à anu tetəvi, kà anu aña magay anu azlamatsihilaga, ngaha kà anu aña matsən tatak uwaga. Matsihila uwaga kà bokuba ləmana.

⁴ Gəpəh à akul kiya uwanay kà, kà dza aña mavavar akul la azlagay namnamga aw. ⁵ Baməraka gədəgay kərkər la akul, koksikoksi gədəzugway kà akul. Gi la marabay kà uwana à uwana kadahāwwāŋ gesina kà la tetəvi aŋha, ngaha la uwana kavāw ləv aŋkul à Kristu, kadzāw à ahəŋ lela.

Sifa aña azlauwana tahamə gay à vok la Yesu Kristu

⁶ Lagonay kà, kakəsāw kà Yesu Kristu kà Sufəl aŋkul. Kiya uwaga kà, dāw la maham gay à vok la abà la masla. ⁷ Dzāw à ahəŋ la ahəl aŋha bokuba ahəf uwana adəla slilih à kutso à agu kərkər. Dāw kà à huma à gay. Gədāwāŋ à afik à maval ləv aŋkul bokuba uwana tatəpakulla. Kikay gòdāw à Zəzagəla koksikoksi babay.

⁸ Dahāw haŋkəli kà dza aña mavavar akul la matsihila deydayga aw. Matsihila uwaga kà, asa à uda kà la madzugway aña dza la abà, ngaha la azlamasədədok mawisiga, uwana atə la vədah la gudəŋ uwanay à vok. Asa à waŋ kà la slaka Kristu aw. ⁹ Katsəbaw à atə sləm aw, kà uwana madz à ahəŋ aña Zəzagəla kà, aga la Yesu Kristu la abà gesina. Ndzer madz à ahəŋ aña Zəzagəla gesina, Yesu Kristu adzà à ahəŋ kiya uwaga babay haday. ¹⁰ Tsa akul kahamāw gay à vok la masla kà, akul kabəzaw sifa aŋha la dziriga babay. Masla kà, aga lakəl aña tatak gesina, la azlamasədədok uwana atə la maslay bay.

¹¹ La maham gay à vok la masla la abà kà, Zəzagəla adafa à akul masəlay aŋha à vok, uwana apəhla à azladza kà akul azlaaŋha. La zamana uwarə kà, agòd à azla Yahudiya kà takadav vok à uda, kà masəlay kà azlaaŋa Zəzagəla. Ama kà aŋkul kà, masəlay uwana afà à akul à vok kà, asa à uda kà la ahəl aña dza aw, asa à uda kà la ahəl aña Yesu Kristu, səlāw kà, masla la uwana azəb à akul à vok ala madz à ahəŋ aña uwarə. ¹² Mok uwana tadəhəkulla batem, uwaga apəhla ala kà talə akul, akul la Kristu la slaka gə. Mok uwana kasāw à uda la iyaw la abà, uwaga apəhla ala, kà akul la Kristu, akul kawūllaw à uda la slaka gə la masla aya, kà uwana kadīŋāwwal gəl à vok, kà Zəzagəla à uwana awūlla Yesu à uda la mamətsay, kà masla la maslay kà mawulla akul à uda babay. ¹³ Dagay uwarə kà, kagāw bokuba azlamazimnekiđ kà uwana kadahāhāw tsakana, kà uwana kagāw azladza aña Zəzagəla aw. Lagonay kà, Zəzagəla adavə à akul sifa mawga la Yesu Kristu, ngaha adamatsan tsakana ala, adamatsakullaŋ ala, ngaha adamatsanurŋ ala suwaŋ. ¹⁴ Uwarə kà, seriya akəs anu, kà uwana mədahə uwana 'Dahāwwāŋ', Zəzagəla agòd aw, la lig la ahəŋ Zəzagəla azəb anu tsakana lakəl ala. Apəl guma, uwana agə la anu lakəl, afà uwaga à gəl aña Yesu Kristu, à mok uwana aməts à ahəf à adi. ¹⁵ Mok uwana Yesu Kristu aməts à ahəf à adi kà, azəbà maslay aña azlamasədədok mawisiga ala, ngaha la azlasufəl aŋatə gesina babay, akədəsl atə, ahahay atə à tsəh, apəhla atə ala la slaka azladza, la paraka kà, aduwa atə gesina.

¹⁶ Tsa baŋa kiya uwaga kà, dza asləha à akul à vok lakəl aña azlatatak uwana kazuwaw la uwana kasaw aw, dza aslaha à akul à vok aya bay la magodəy: 'Sləkāwāw madəvaday la azlamavakay anik anik, ngə-

ha la azlamanəŋla təla la azlavud maduw ləv aw.¹⁷ Azlatatak uwaga kà maftsa à vok aŋa uwana apahàh à azladza tatak uwana adàpaka vok. Ama dziriga aŋa tatak uwaga kà Yesu Kristu la gəl aŋha. ¹⁸ Kavàw tetəvi à azladza kà madukw akul à uda la masik aŋkul la abà aw. Azladza uwaga tagòd kà, say mawoy mas ŋgərpa, ŋgaha la masləkaw azlamalika. Atà tapəhay kà azlatatak uwana tanəŋəŋ la masasiŋay la abà. Azlatsəhay dza uwaga kà azlazlapay deyday, tadzugw lakəl aŋa azlatatak aŋa gudəŋ à vok uwanay pəra. ¹⁹ Atà la maham à gay à vok la abà la Sufəl Kristu aw. Kà uwana masla kà gəl gə, ŋgaha maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la uwana vok aŋha. Azlauwana tahamà gay à vok la masla, avà à atà azlatatak uwana tanəkuda aŋha, kà masla la uwana tahamà gay à vok tekula, kiya uwaga tazigəŋay la tetəvi aŋha la tsəh, bokuba uwana asa à Zəzagəla. Masla ahamà gay azladza uwaga à vok la slaka gə, kà masla la atà aŋa magay tekula, bokuba vok aŋa dza, uwana tadza à ahəŋ la slaka gə la azlaamil ŋgaha la sləb vok.

Mamətsay la Kristu

²⁰ Kasəlaw kà, akul gesina kamatsàw la Kristu. Kiya uwaga kà akul la tsəh aŋa azlamasəsədok uwana la gudəŋ la vok aw. Kayyà, tsa baŋa kiya uwanay kà, kakay à maday aŋkul ma? Kiya aŋa azladza uwana tasəl Yesu Kristu dadəŋ aw takay? Kay, kà mana kanəfaw mapəhay aŋatà uwana apəhay: ²¹ 'Katap ahəl à azlatsəhay tatak uwaga à abà aw, katap tatak uwaga aw, kadəbani tatak uwaga aw', ma? ²² Tsəhay mapəhay uwaga kà matapla deyday aŋa azladza, azlatatak uwaga gesina azladza tadəhla sləray kà tadəzahla. ²³ La madzəka, say madəv kuda à Zəzagəla, la manəf masləhay aŋha, ŋgaha la mawoy sləb vok aw, ŋgaha la mas ŋgərpa à vok. Ama bə la uwaga manəfay aŋa mapəhay uwatà, azlaka dza tetuwa aw, kà dza aŋa magay la maslay lakəl aŋa azlatatak mawisiga uwana abiy dza aw.

Mawul à uda la Kristu

3 Kasəlaw kà, akul gesina kawùllaw à uda la mamətsay la Kristu. Tsa kiya uwanay kà, fəw yewdi aŋkul kà à azlatatak uwana agay la zagəla la slaka uwana Yesu Kristu adza à ahəŋ, adadza madzay la ahəl kaf aŋa Zəzagəla. ¹² Koksikoksi dzùgwàw kà à azlatatak uwana la zagəla la afik, awkà azlatatak uwana la gudəŋ la vok aw. ³ Kasəlaw kà akul kamətsàw. Zəzagəla awùlla akul à uda, avà à akul sifa mawga, uwaga à ahəl aŋa Yesu Kristu, uwaga kà Zəzagəla anəŋla la slaka aŋha. ⁴ Kristu la uwana sifa, ŋgaha masla dziriga aŋkul. Mok uwana adəwul à waŋ aya kà, akul bay,

kadəpəhawla vok ala la masla, kəla uwabeyuwi adəŋəŋ mazləbay uwana avà à akul.

Madz à ahəŋ mavivaga la mawga

⁵ Kiya uwaga kà, kanəfaw tsəhay maday mawisiga aŋkul, uwana la gudəŋ la vok aw, azlatatak uwaga kà tapakəh kà bokuba azlatatak deyday la yewdi aŋkul. Sàkàw à mabila, kagaw la maday mawisiga aya aw, azlatatak mawisiga uwana takəd à akul ala à yewdi, atà tadza à ahəŋ la akul la abà aya aw, kayahaw azlatatak mawisiga aw, kakədaw yewdi à azlatatak à abà aw, kà uwana baŋa kakədaw yewdi à abà kawoyaw, atà dādūwa Zəzagəla. ⁶ Kà azlatatak mawisiga uwaga à uwana Zəzagəla apakə ləv lakəl aŋa azladza uwana takəs gay aŋha aw. ⁷ Uwarə, à mok uwana kadzàw à ahəŋ la azlatatak uwaga la abà, maday aŋkul kà agəh kà kiya uwaga babay.

⁸ Lagonay kà, sàkàw azlatatak uwaga gesina. Kapakaw ləv aw, kaslahaw məl la tsəh ala aw, kadahaw mawisiga à azladza anik à vok aw, kadawla sləm aŋa azladza la gay aw. Azlagay mawisiga tasa à waŋ la gay aŋkul aya aw. ⁹ Kavavarahaw vok kà akul à akul aw, kà uwana kasakaw maday mawisiga aŋkul uwana uwarə, ŋgaha la azlatatak uwana kadahàhəwwəŋ uwarə.

¹⁰ Nəfəw madz à ahəŋ mawga. Zəzagəla la uwana avà à akul maday mawga, adəhla sləray koksikoksi, kà masla aŋa mapakəŋ ala kiya aŋha, kà akul aŋa masəl masla la dziriga. ¹¹ Kiya uwaga kà, tatak la ahəŋ avəh azla Yahudiya ala la azlatsəhay anik aw, ŋgaha tatak la ahəŋ avəh azlauwana takadav atà à uda ala la azlauwana kokuda makadav atà à uda gə, ŋgaha azladza uwana la kəsaf la abà, ŋgaha azladza uwana tasəl tatak aw, ŋgaha azlamayà la azlauwana takor gəl aŋatà, gesina aŋatà kà kalkal, gərgər la ahəŋ la huma Zəzagəla aw, kà uwana məŋga aŋatà kà say Yesu Kristu tekula pəra, ŋgaha aga la ləv aŋa azlauwana la tsəh azlaaŋha gesina.

¹² Awul akul à gəl kà, Zəzagəla atsatsəmàni akul, kà akul aŋa magay azlaaŋha, awoya akul. Tsa kiya uwanay kà, dāhəw azlatatak uwanay: Vok ahamà akul kà azladza anik, gəw la ləv delga, gəw tələmma, la mabasiŋ gesina babay. ¹³ Tsənəw vok gay kà akul à akul. Baŋa dza adəhəkuləŋ mawisiga à vok matsawalləŋ ala. Matsahawwaŋ à vok ala kà akul à akul, bokuba uwana Sufəl gami amətsəkulləŋ ala. ¹⁴ Tatak uwana adūwa azlaanik gesina kà, wəyàw vok kà akul à akul, kà uwana mawoy vok akəs azlatatak delga gesina. ¹⁵ Vəw tetəvi kà à lapiya uwana Kristu afà à akul à ləv à tsəh, akòr ləv aŋkul. Awul akul à gəl kà Zəzagəla azalà akul, kà akul aŋa magay tekula, ŋgaha akul aŋa magay la lapiya. 'Kikay', gòdəwwal koksikoksi babay. ¹⁶ Fəw gay aŋa Kristu à ləv à tsəh lela, dzùgwàw kà à gay aŋa Kristu. Tapawla kà vok akul à akul,

† 3.1 Mahabay 110.1

wulàwla kà vok matsihila kà akul à akul. Zlèbàw Zəzagəla la ləv aŋkul gesina la azlamahabay anik anik.

¹⁷ Uwana kadahawwanj la uwana kapəhaw bay, dəhàw uwaga la sləm aŋa Sufəl Yesu. 'Kikay', gòdàw à Zəzagəla Baba kà Yesu babay.

Maday aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok la huma azladza anik

¹⁸ Gəpəhay kà akul azlamis, gəgod à akul kà: 'Kèsàw gay aŋa azlazil aŋkul, bokuba azlauwana tanəf Sufəl gami tadehəŋ.'

¹⁹ Akul azlazil bay kà: 'Wòyàw azlamis aŋkul, kagaw dzaŋdzəŋ la atà aw.'

²⁰ Akul azlabəza uwana gəpəh à akul kà à aganay: 'Tsèbàw sləm à paŋaw aŋa azlababa aŋkul la tatak gesina la abà, kà uwana akəs à Sufəl à gəl, kà kadahawwanj kiya uwanay.'

²¹ Kà aŋkul azlababa kà: 'Kadawla ləv à azlabəza à huđ, kà atà aŋa mapak ləv aw.'

²² Akul azlamayà: 'Kèsàw gay aŋa azlaməŋga aŋkul la ahəl ala la gudəŋ uwanay la vok la azlatatak gesina la abà, kakəsaw atà gay la ahəl ala la huma yewdi aŋatà pəra, kà atà aŋa masləkaw akul aw. Ama dəhàw sləray la ləv tekula, kà uwana kasləkawaw kà Sufəl Yesu.

²³ Kəla sləray gesina uwana tavà à akul, dəhàw uwaga la ləv tekula, kà uwana sləray aŋa Sufəl la uwana kadahawwanj, awkà aŋa dza asik aw. ²⁴ Səlàw kà Sufəl la uwana adanəŋ akul à adi, adàvə à akul tatak uwana adadehəŋ à ahəŋ la zagəla kà aŋa azladza aŋha. Madzahaga aŋkul uwana kadahawla sləray, uwaga kà Yesu Kristu.'

²⁵ Ama azladza uwana tadehəŋ mawisiga, Zəzagəla adàwulla à atà ala mawisiga uwana tadahəŋ. Adəh tatak à azladza gesina la ləv tekula.

4 Gəpəhay kà à azlaməŋga babay, gəgod à akul kà: 'Gàw dziriga la huma aŋa azlamayà aŋkul, dzàw à ahəŋ la atà, bokuba uwana akəsà à vok, səlàw kà, akul azlaməŋga la azlamayà gesina kà: Madzahaga aŋkul aga la zagəla la afik, aduwa akul gesina.'

Azlaməpəhay anik

² Dènvàw kuđa à Zəzagəla koksikoksi, kadəvaw kuđa la guđguđ aw. 'Kikay', gòdàw à Zəzagəla babay.

³ Dènvàw kuđa kà aŋami babay, kà Zəzagəla aŋa mapəzi anu tetəvi delga, kà maz gay aŋha à azladza, ŋgaha məpəhatàla godega aŋa gay aŋa Kristu la makor gəl la abà, kà gay marabəŋ uwaga à uwana gi la daŋay.

⁴ Dènvàw kuđa à Zəzagəla kà gi aŋa mapəhla ala la paraka bokuba uwana akəsà à vok lela.

⁵ Dəhàw haŋkəli la madz à ahəŋ aŋkul la tataka azladza uwana la abà, tasəl Zəzagəla aw, dzùgwàw la kaslə gesina kà mazlak atà. ⁶ Səlàw kà say kagaw la gay namnamga, uwana akəs à vok. Ŋgaha səlàw babay gay uwana kadàwulawla à azladza, uwana tana-va akul manavay gesina.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

⁷ Tisik, deda gay ləv gami uwana la tetəvi aŋa Sufəl la tsəh, masla adəh sləray aŋha la ləv tekula. Anu səla, anu azlaməna masləlay aŋa aŋha. Masla adəpəh à akul gesina lakəl gulo. ⁸ Kà uwaga à uwana gəsəl à akul à awtəy kà masla məpəh à akul gay gami, ŋgaha kà masla madzəradəhakulla babay. ⁹ Onesəm, deda gay ləv gami ada à awtəy atà səla. Masla babay anəfa Yesu Kristu la ləv tekula, masla, tsəhay aŋkul. Atà səla nna tadəpəh à akul azlatatak uwana ada à vok la abanay.

¹⁰ Arəstarkus, uwana anu la daŋay anu səla, adaha à akul ala: 'Ayyi'. Mark duguməŋ aŋa Barnabas adaha à akul ala 'Ayyi', babay. Baŋa tabəz à awtəy à slaka aŋkul kà, kèsàw atà la ahəl səla. Dagay uwarə gədapəh à akul uwaga. ¹¹ Yesu uwana tazaləl ala Yustus adahakulla 'Ayyi' bay, azla Yahudiya makər uwaga pəra, à uwana mədəh sləray anina la abanay kà aŋa makoray Zəzagəla. Atà la uwana tadzəradəhəgəla kaykay.

¹² Epafəras, uwana tsəhay aŋkul adahakulla 'Ayyi' babay, masla kà, masla sləray aŋa Yesu Kristu. Koksikoksi adav kuđa à Zəzagəla kà aŋkul, kà akul aŋa madz à ahəŋ lela, kà akul aŋa magay azlazil la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, ŋgaha kà akul aŋa masəl uwana akəs à Zəzagəla à gəl ndzer. ¹³ Haday, gəsəl kà, masla as ŋgərpə la sləray la abà kà akul, ŋgaha kà azla Lawodikiya, ŋgaha kà azla Hiyerapoləs bay. ¹⁴ Luka, dokwtar uwana məwoya, atà la Demas tadahakulla: 'Ayyi'.

¹⁵ 'Ayyi', gòdàw à azladza la Lawodikiya. 'Ayyi', gòdàw à Nimfa, ŋgaha la azlaməna madiŋal gəl à vok uwana tahaməhəh gay à vok la mtəga aŋha, kà ahəl gulo.

¹⁶ Baŋa kadadzeŋaw wakità uwanay kà, sləlàw à azlaməna madiŋal gəl à vok la Lawodikiya, kà atà aŋa madzeŋay babay. Ŋgaha atà azla Lawodikiya bay tasəl à akul à waŋ wakità uwana gətsetser à atà kà, akul aŋa madzeŋay suwanj. ¹⁷ Gòdàw à Arsip kà: 'Wàđ vok à uda kà madəv sləray uwana à gay Sufəl Yesu Kristu afal à ahəl.'

¹⁸ Gi Pol, la ahəl gulo la uwana gətsetseray kà madəhakulla 'Ayyi' la abanay. Avika akul aw kà gi la daŋay.

Zəzagəla apis à akul gay à vok.

1Tesaloniki

1 Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, anu la Silas ngaha la Timotawus bay. Mətsetser à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la Tesaloniki, uwana azlaaŋə Zəzagəla Baba, ngaha aŋə Sufəl Yesu Kristu. Zəzagəla apis à akul gay à vok la lapiya aŋə.

Madiŋal gəl à vok aŋə azla Tesaloniki

² Koksikoksi, 'Kikay', məgod à Zəzagəla la matsal akul à gay la madəv kuḁa gami la abà babay. ³ Baŋə mədəv kuḁa à Zəzagəla Baba gami, mədzugw à madàh sləray aŋkul, uwana kadəhàwwàŋ, kà uwana kadiŋaw gəl à Yesu Kristu à vok la sləray dzaŋdzaŋga, kà uwana kawoyaw masla la mawad vok à uda aŋkul la abà lela la Sufəl Yesu Kristu. ⁴ Kiya uwaga akul azladedə, məsəl kà, Zəzagəla awoya akul, ngaha atsatsàmàni akul, kà akul aŋə magay azladza aŋə. ⁵ Haḁay, mok uwana məzəkulla gay marabəŋ, uwaga apakà gay deyday pəra aw. Ama Zəzagəla apəhla ndzəḁa aŋə ala la gay uwaga, la mazlak anu aŋə Masasədok tsikasla, ngaha la uwana məsəl kà gay gami kà ndzer. Kasəlaw madz à ahəŋ gami, à mok uwana mədzà à ahəŋ la tataka aŋkul la abà. Mədəhà uwaga kà, kà mazlak akul. ⁶ Akul, kanəfaw madz à ahəŋ gami, ngaha la aŋə Sufəl Yesu babay, kasàw ngərpə məŋga kà gay uwaga, ama kakəsàw gay aŋə Zəzagəla la ləv aŋkul la tsəh la marabay uwana Masasədok tsikasla avà à akul. ⁷ La kità kà, akul kapakàw maftsa vok aŋə azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Makeduniya, la kutso Akayya gesina. ⁸ Kà akul la uwana, gay aŋə Zəzagəla atsəh ala la slaka gesina, la Makeduniya ngaha la Akayya pəra aw. Azladza gesina tasəl gay madiŋ gəl à Zəzagəla à vok aŋkul. Kiya uwaga kà, mənəkudə à mapəh gay uwanay aya aw. ⁹ Atà tapəh à anu gay manəŋla anu aŋkul, la uwana kakwesàwkà azlamazlazlay, kà akul aŋə manəf Zəzagəla uwana la sifa ngaha dziriga, ¹⁰ la makud mas à ahəŋ aŋə Kona aŋə la zagəla. Yesu uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, masla adətəf anu la mapak ləv aŋə Zəzagəla la vuḁ seriya, uwana adàsa à waŋ.

Sləray uwana Pol adahəŋ la Tesaloniki

2 Azladedə, sələw kà madz à ahəŋ gami la slaka aŋkul kà deyday aw, kà uwana kakəsàw gay marabəŋ. ² Mok uwana mələg məbəz mtəga aŋkul kà, azlaməna məzam gami tatəḁəb anu məŋga la matsək

anu magodəhay à gəl la Filipiya. Akul kà, kasəlaw uwaga babay. Mok uwana mədabəz à slaka aŋkul la Tesaloniki kà, azlaməna məzam gami la ahəŋ babay. Ama Zəzagəla adzəḁəḁa anu à uda, kà anu aŋə mapəh à akul gay marabəŋ aŋə. ³ Məpəhla à azladza kà tetəvi delga kà manəfay, məpəh fida aw ngaha məpəh mawisiga aw. Məpapatà azladza babay aw. ⁴ Ama məpəh kà gay uwana Zəzagəla apəh à anu à ahəl, kà aŋə mapəhay à azladza pəra. Kà uwana mok uwana Zəzagəla agür anu, akəs anu ndzer, ngaha avà à anu maz gay marabəŋ. Məyah kà anu aŋə mahəḁay à azladza à adi aw, ama à Zəzagəla à adi, masla uwana asəl madzugway aŋə ləv gami. ⁵ La lela kasəlaw kà, məpəh gay aŋə mavavar akul, ngaha gay aŋə mayəh tatak la slaka aŋkul aw, Zəzagəla à masla masəlay. ⁶ Məyah masləkaw anu aŋə azladza aw, məyah masləkaw anu aŋkul aw, amiyaka aŋə azladza anik aw. ⁷ Məslàla vok aŋə mapəhla gəl gami ala kà anu azlamagolga, kà uwana anu azlaməna masləlay aŋə Yesu Kristu nəma, ama mədzugw kiya uwaga aw. Məfà à akul sləm bokuba iyà, uwana af sləm à azlabəza aŋə. ⁸ Kiya uwaga la mawoy akul gami kà, məgà nekwa aŋə mazakulla, kà gay marabəŋ aŋə Zəzagəla pəra aw, ama sifa gami babay kà məvə à akul, kà uwana kagaw azlabəza gay ləv gami. ⁹ Haḁay azladedə, kasəlaw la mok uwana məzəkulla gay marabəŋ kà, məyahə vok la sləray zlazladaga uwana la abà mədəhəhəŋ mahəŋay la mavakay kà, kà anu aŋə maf mahanay à azlaməna gay Zəzagəla à gəl aw.

¹⁰ Iyay zlə, akul azlaməna madiŋal gəl à vok kasəlaw, ngaha Zəzagəla asəl uwaga babay: Maday gami la tataka aŋkul la abà kà delga, tərəra, ngaha sətaka. Dza la ahəŋ asləha à anu à vok lakəl aŋə aw. ¹¹ Kasəlaw kà mədəhəkulləŋ bokuba uwana baba adəhəŋ à azlabəza aŋə. ¹² Ama mədəv akul kuḁa koksikoksi, kà akul aŋə maday bokuba uwana akəs à Zəzagəla à gəl. Zəzagəla uwana azalà akul, kà akul aŋə mad à makoray aŋə à abà, ngaha à mazləbay aŋə à abà.

¹³ Kikay, məgod à Zəzagəla koksikoksi babay, kà uwana mok uwana katsəhəw gay Zəzagəla, uwana məzəkulləŋ, kakəsàw uwaga bokuba gay aŋə azladza aw, ama bokuba gay Zəzagəla. Uwaga ndzer, gay Zəzagəla, uwana adahə sləray la tataka aŋkul la abà, akul azlaməna madiŋal gəl à vok. ¹⁴ Uwana apakà vok la maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la kutso Yahu-

diya, uwaga apakà vok la akul bay, akul azladede kabàsaw matèrəbay bokuba uwana tasà la ahàl aña tsəhay aňatà, azla Yahudiya bay. ¹⁵ Kiya uwaga azladza uwaga takəđ Sufəl Yesu, ɲgaha la azladza uwana tapàh gay Zəzagəla à azladza uwarà, atà bay tatəřəbà anu, kiya uwaga tahəđ à Zəzagəla à adi aw, atà kà azlaməna məzam aña azladza gesina. ¹⁶ Gay gà la uwaga tayàh madəđ anu gay à ahəŋ, kà anu aña maz gay mabəlay à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, gay gà la uwaga tsakana aňatà adahən ala, seriya aña Zəzagəla abəz atà.

Pol ayah manəŋ azla Tesaloniki aya

¹⁷ Azladede, mok uwana məvahà vok ala anina kà, gəl gami adà akul à tsəh, kà manəŋ aňkul. Mədə aña-mi pəra, ama gəl gami agəđ à akul à tsəh. ¹⁸ Məyàh mawul à slaka aňkul aya. Gi Pol la gəl gulo gəyàh tetəvi aňuvaw kà mad à awtày, ama seteni adəđ gi gay à ahəŋ. ¹⁹ Mədzugway kà lakəl aňkul, akul azlaməna madiŋ gəl à Zəzagəla uwana à vok kadzəřəđàhəwanu-la, ɲgaha apəhanula kà gay marabəŋ kà la ndzəda. Akul bay kà, akul la tataka aña azladza uwaga la abà. Akul la uwana karəbàw ləv gami babay. Akul la uwana kapəhàwla ala, kà sləray gami kà delga à uwana mədzà à ahəŋ hahalakanna, kà masla la huma aña Sufəl gami Yesu, la kaslà uwana adàsa à ahəŋ. ²⁰ La haday gà kà akul la uwana kavàw anu madz à ahəŋ la hahalakanna ɲgaha la marabay.

Mawoyəŋ asal magoday: Mas ɲgərpa kà aña azladede

3 La kiya uwaga kà, gəl akəđ anu à vok, kà uwana məbəzà à wakitə aňkul aw. Gay gà la uwaga, məslàlə vok aña mabasiŋ aw, maslè mədzùgw aña masləl akul Timotawus à awtày à slaka aňkul, ɲgaha anu aña madz à ahəŋ la Atena disa. ² Kiya uwaga məsləl akul deda gami Timotawus à awtày, uwana məđàh sləray aña Zəzagəla la slaka gə anina, kà uwana anu məziŋ gay marabəŋ lakəl aña Yesu Kristu la slaka gə. Kiya uwaga məsləlla akul à awtày kà masla aña madzəřəđàh akul à uda la madiŋal gəl à vok la abà. ³ ɲgaha kà dza aňkul aña mawul à lig, kà ɲgərpa aw. Kà uwana uwaga kà, agay tatak gami, anu azlaməna manəfay bay. ⁴ Ndzer, mok uwana mələg la tataka aňkul la abà kà, məpəh à akul gay aña ɲgərpa uwaga à vok à abà dagay uwarà, lagwa kà masla gə la uwaga adabəza akul. Səlàw la lela! ⁵ Gay gà la uwaga à uwana, məslala vok aña mabasiŋ aya aw, à uwana məsləl Timotawus à awtày kà masəlay lakəl aña madiŋal gəl à vok aňkul, ɲgaha kà gi aña masəlay babay. Guba azà à gi kà seteni aña madukw akul à ahəŋ, ɲgaha sləray gami aña mapakay deyday.

Ləv gami adatas ala, kà uwana akul la tetəvi delga la ama

⁶ Kay, ama lagonay kà Timotawus adawul à waŋ, adaraba à anu ləv, la gay madiŋal gəl à vok aňkul, la masal aňkul uwana kapəhàwla ala. Agòđ à anu kà, kadzugwaw kà lakəl gami koksikoksi, asa à akul manəŋ anu bokuba uwana asa à anu manəŋ akul. ⁷ Haday azladede, mədzà à ahəŋ la iyaw tugwi la adi məŋga, ama à mok uwana mədatsən gay aňkul kà, kadiŋaw gəl à Yesu à vok kà adzəřəđàh anu à uda. ⁸ Lagonay kà, bə uwana akul la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh kà, ləv gami adatasl ala adagay. ⁹ Iyay zlà, madəv kuđa gesina la kikay uwana məgođ à Zəzagəla kà aňkul ma asla takay? Mədəval kuđa kà marabay məŋga uwana karəbàw anu la huma aña. ¹⁰ La mok uwana mədəv kuđa mahənay la mavakay kà, kà masla aña mav à anu tetəvi aña mad manəŋ akul à gay. Asa à anu kà anu mətapakulla gay uwana aləg à akul, à gay aña matapla la madiŋal gəl à vok la abà. ¹¹ Gay gà la uwaga mədəv, kuđa à Zəzagəla Baba gami la Sufəl gami Yesu, kà atà aña mapəzl anu tetəvi aña mad à awtày kà manəŋ akul à gay. ¹² Delga kà Sufəl azigən mawoy vok aňkul, ɲgaha kawoyaw azladza gesina kalkal bokuba uwana məwoya akul. ¹³ Kiya uwaga masla adàvə à akul ndzəda à ləv aňkul à tsəh, kà akul kadəgaw sətaka la huma Zəzagəla Baba, la mok uwana Sufəl Yesu adàwul à waŋ à gudəŋ à vok la azlaaŋha.

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

4 ɲgaha zlà, azladede, aganay gay uwana atəm kà anu à ahəŋ aya aña mapəhakulla. Mok uwana anu la slaka aňkul kà, katapawla gay maday dziriga uwana akəs à Zəzagəla à gəl la slaka gami, kà kiya uwaga la uwana kadahàwwàŋ. Lagonay kà, gədəv akul kuđa: 'Kamkam', gəgođ à akul la sləm aña Sufəl gami Yesu, kà akul aña mad à huma à gay koksikoksi la manəfay la abà aya. ² Mədatapakulla tatak uwana mətəpla la slaka Sufəl Yesu lagwa zlà, ɲgaha babay kà kadasəlaw adagay ³ Uwana asa à Zəzagəla kà, delga kà akul aña magay sətaka, ɲgaha akul aña makəs gəl aňkul kà mabila. ⁴ Gay gà la uwaga gəgođ à akul gesina: 'Tsənàw vok à gay la azlamis aňkul. Baŋa katsənaw vok à gay kà, kagaw sətaka la tetəvi aña Zəzagəla la ama, ɲgaha azladza tatsəđ akul gay à tsəh aw. ⁵ Kà uwana baŋa kadzaw à ahəŋ la mabila la abà kà, kapakaw bokuba azladza uwana tasəl Zəzagəla aw.' ⁶ Tsa bə kiya uwaga kà, dza adaha tsakana à masla magay aña à vok lakəl aña azlamis aw, kà uwana ndzer, kasəlaw kà, Zəzagəla adəh seriya à tsəhay dza uwaga à gəl, kà uwana mədapəh à akul à vok à abà lakəl aña uwaga. ⁷ Zəzagəla azalà anu à mabila à abà aw, ama aña madz à ahəŋ la

sətaka la abà. ⁸ Gay gə la uwaga, azladza uwana takweska la mapəsew gay uwanay kà, takweska kà dza aw, ama takweska kà Zəzagəla, uwana avà à akul Masasədok tsikaslaga aŋha.

⁹ Azladedə, baŋa lakəl aŋa mawoy vok kà, anu la gay aŋa matsetser à akul, akul azlaməna madiŋal gəl à vok, aw, kà uwana Zəzagəla adapəhakulla tsəhay tetəvi uwaga adagay. ¹⁰ Iyay ndzer, kiya uwaga la uwana kadahəwwàŋ à azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Makeduniya gesina. Ama akul kà, ‘Duwəwla uwanay aya’, məgod à akul azladedə. ¹¹ La kità kà akul kà, yàhəw madz à ahəŋ la lapiya la abà, fəw gəl à uwana kanawkuđa aŋha, kà akul aŋa madzadzər gəl aŋkul, bokuba uwana məpəh à akul à vok à abà uwarə. ¹² Ngaha baŋa akul azlaməna gay Zəzagəla kà, đahəwwàŋ kiya uwanay, kà azladza uwana la uda tasəl Zəzagəla aw, tadəkəs gay aŋkul, ngaha kà akul aŋa mahan dza anik aw.

Kaslà mawul à waŋ aŋa Sufəl Yesu

¹³ Azladedə, asa à anu kà kasəlaw azlatatak lakəl aŋa azlauwana tamatsay, kà akul kagaw la mazaw la gəl la abà aw, bokuba azladza anik uwana tasəl gay lakəl aŋa mawul à uda aŋa Yesu aw. ¹⁴ Ama anu kà məsəl kà Yesu aməts, ngaha Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, kiya uwaga babay məsəl kà azlauwana taməts à tetəvi aŋha à tsəh kà, Zəzagəla adəwulla atà à uda la mamətsay babay, ngaha adəhama atà gay à vok la Yesu. ¹⁵ Anu uwana mələg la sifa dadəŋ, à mok uwana Sufəl Yesu adəwul à waŋ kà, azladza uwana taməts à madiŋal gəl à vok à abà kà, tadətsəvka magagamay la Yesu kà anu. Haday, gay uwaga gəpəh à akul lagonay kà, gay uwana asà à waŋ la slaka Sufəl.

¹⁶ Kiya uwaga la mavakay uwatə, mədətsən masləh məl aŋa dza uwana akoray, kuda aŋa sufəl aŋa azlamalika, la mahohumay aŋa mazlazliŋ aŋa Zəzagəla, ngaha Sufəl gami Yesu Kristu la gəl aŋha adəsa à ahəŋ la zagəla. Ngaha teraŋa azlauwana taməts à madiŋal gəl à vok à abà tadətsəv vok à uda la mamətsay. ¹⁷ Ngaha la lig la ahəŋ, anu uwana mələg la sifa aya la mok uwaga, Zəzagəla adəhəl anu à habaga à abà, kà anu aŋa magagamay la Sufəl Yesu à tataka zagəla à abà. Ngaha mədədzə à ahəŋ koksikoksi la masla. ¹⁸ La gay uwanay kà, taslahaw vok gay à ahəŋ kà akul à akul.

Madz à ahəŋ la adi

⁵ Azladedə, lakəl aŋa mavakay baŋaw la kaslè aŋa azlatatak uwanay adəpaka vok kà, mənəkudə aŋha aŋa matsetser à akul aw. ² Mavakay uwatə kà, akul la gəl aŋkul bay kà kasəlaw lela, kà uwana Sufəl adəsa à ahəŋ la magorəh azladza, bokuba masla gəl, uwana atsa à waŋ la vəd. ³ Mok uwana azladza tadə-

goday: ‘Gudəŋ à vok la lapiya, magogutsay la ahəŋ aw’, tadəgoday. Katskats la mok uwaga la uwana matərebay məŋga adədzəka à vok, bokuba mis uwana huđ bəzi agur à ahəŋ. Ngaha azladza tadətəfay la uwaga la abà dikidiki aw.

⁴ Azladedə, kà aŋkul kà, akul azlaməlok aŋa gay uwanay aw. La kità kà, mavakay uwatə adəgorəh akul bokuba masla à gəl uwana agorəh azladza aw.

⁵ Gesina aŋkul, akul azlaməna maday la udaka aŋa mavakay la abà, awkà anu azlaməna maday la mələs aŋa vəd la abà aw.

⁶ Tsa baŋa kiya uwanay kà, mədzehal bokuba aŋa azladza anik uwana tasəl gay uwanay aw aw, ama say mədza à ahəŋ la adi la manəŋla gəl gami. ⁷ Iyay zlə, la vud la uwana azladza tadzehal aw takay? Ngaha aya kà, guzu akəd atə la vəd bay. ⁸ Ama anu kà, anu azladza aŋa vəd aw, anu azlaməna aŋa mavakay, kà uwaga say mənəŋla vok gami, məduw madiŋal gəl à vok la mawoyəŋ bokuba slarapay. Məf manewəŋ aŋa mabəlay gami à gəl, bokuba huməz gəl. ¹⁹ Mədzugw lela, Zəzagəla afə à anu à ahəŋ, kà anu aŋa matap ngəpə aŋa mapak ləv aŋha aw. Ama kà anu aŋa mabəlay, kà à ahəl aŋa Sufəl Yesu uwana mafal dzakwa à gəl gə. ¹⁰ Masla aməts kà anu. La mok uwana adəwul à waŋ baŋa anu la sifa, amiyaka baŋa mədətamatsay kà anu aŋa madz à ahəŋ la sifa la masla. ¹¹ Kà uwaga ndzəradəhəw vok ala, taslahaw vok gay à ahəŋ bokuba uwana kadahəwwàŋ.

Gay makəd gəl à ahəŋ

¹² Azladedə azlauwana Sufəl Zəzagəla apakatəla kà azlaməŋga lakəl aŋkul kà aŋa matapakulla sləray kà, sləkəwəw atə, la makəs atə gay la ahəl ala. ¹³ Sləkəwəw atə, ngaha pəhəwatəla mawoy atə aŋkul, kà sləray məŋga uwana tadehəŋ, tsənəw vok gay kà akul à akul.

¹⁴ Azladedə, kamkam, sləhəw məl à azlaməna mas à gəl, kà atə aŋa madəh sləray, ndzəradəhəw azlaməna guba gə ala, ngaha zləkəw azlaməna kokudə ndzədə, basəwwəŋ azladza gesina. ¹⁵ Dahəw haŋkəli kà akul aŋa mawulla matsak vok mawisiga à adi koksikoksi aw, yəhəw madz à ahəŋ la delga la abà kà akul à akul, ngaha la azladza à uda babay.

¹⁶ ‘Rəbəw koksikoksi!’ ¹⁷ Dəvəw kuđa à Zəzagəla kokudə masakal.’ ¹⁸ ‘Kikay’, məgod à Zəzagəla kà kəla tatak uwana avə à anu gesina. Aganay tatak uwana sifa gami la abà, anu azladza aŋa Yesu Kristu.

¹⁹ ‘Kadədaw gay à Masasədok Zəzagəla à ahəŋ aŋa madəh sləray aw. ²⁰ Kapəsewaw gay aŋa azladza, uwana Zəzagəla apəh à atə à ahəl aŋa mapəh à azladza aw. ²¹ Ama mədzəđəw nərəzəw lela, kəsəw kà uwana la tetəvi aŋa Zəzagəla la ama.’ ²² Ngaha nəŋəwla gəl aŋkul lakəl aŋa tatak mawisiga gesina.

²³ Zəzagəla uwana avà à anu lapiya agəḡ akul sətaka. Ngaha kà Zəzagəla aḡəḡla vok aḡkul gesina, masasədok aḡkul, sifa aḡkul la sləb vok aḡkul gesina kà aḡa kaslà uwana Sufəl Yesu Kristu adəwul à waḡ kà kadəḡaw kokuda tsakana. ²⁴ Zəzagəla uwana azalà akul kà akul aḡa magay azlaaḡha, adaha uwaga kà aḡa magəd gay aḡha à afik.

Ayyi makəd gəl à ahəḡ

²⁵ 'Dəvəw kuda kà aḡami, azladedə.' ²⁶ 'Ayyi', gəḡod à azladedə gesina. ²⁷ 'Kamkam', gəḡod à akul la sləm aḡa Sufəl kà. 'Dzəḡəw wakità uwanay la huma aḡa azlaməna madiḡal gəl à vok gesina.'

²⁸ Vok mahamay aḡa Sufəl gami Yesu Kristu agay la akul.

2Tesaloniki

Ayyi

1 Gi Pol la uwana gətsetser wakità uwanay, anu la Silas ngaha la Timotawus bay. Mətsetser à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la gudəŋ Tesaloniki, uwana azlaanə Zəzagəla Baba, ngaha anə Sufəl Yesu Kristu. ² Zəzagəla Baba la Sufəl Yesu Kristu tapis à akul gay à vok, la lapiya.

Aganay seriya uwana adàpaka vok

la kaslà uwana Yesu adàsa à waŋ

³ Azladedə, 'Kikay', məgod à Zəzagəla kà akul koksikoksi, mədah uwaga ndzer, kà uwana madiŋal gəl à vok ankul, uwana kadiŋawwal gəl à vok, adàla silih mənəga, ngaha mawoy vok ankul uwana kawoyaw vok ada à huma à gay. ⁴ Gay gə la uwaga, baŋa anu la huma à azlaməna gay Zəzagəla anik kà, hahalakanna à gəy ləv gami, kà uwana amiyaka azladza tasa à akul ngərpa, tapəsew akul kà, kabasawwaŋ, katsizllaw à delga à afik, ngaha kadiŋawwal gəl à vok, amiyaka la matərəbay uwaga la abà gesina.

⁵ Azlatatak uwanay gesina apəhanula, kà Zəzagəla adədəh seriya la dziriga. Kasaw ngərpa kà makoray Zəzagəla, la uwaga la uwana adəzlayla akul anə mad à slaka makor gəl à abà. ⁶ Ndzer, Zəzagəla adəgəf dziriga à afik. Bokuba magoday, adətərəb azladza uwana tatərəb akul suwaŋ. ⁷ Lagonay kà kasaw ngərpa, ama Zəzagəla adəzəb akul ngərpa lakəl ala, amiyaka anu babay. Adədəh uwaga la wud uwana Sufəl Yesu adàsa à ahəŋ la zagəla, la azlamalika anəha, uwana tazləb masla. ⁸ Kiya uwaga Sufəl gami Yesu adàsa à ahəŋ la magol akəl la abà, kà madədəhla seriya à azladza uwana à gəl tapəsew Zəzagəla, ngaha azlauwana à gəl takweska gay marabəŋ lakəl anəha. ⁹ La abatà la uwana tadədəh à atə seriya dzaŋdzanəga à gəl, tuwiz tadənəŋ huđ adi anə Zəzagəla tetuwa, amiyaka mazləbay, ngaha la ndzədə anəha aw. ¹⁰ Uwaga adəpaka vok la mavakay uwatà, adàsa à waŋ kà, kà masləkaway anə azladza anəha, azlaməna madiŋal gəl à vok tadawoy masla. Akul bay kadəgaw la atə, kà uwana kadiŋawwal gəl à gay gami uwana à vok, məpəh à akul.

† 1.9 Yesayya 2.10

¹¹ Gay gə la uwaga mədəv kuda koksikoksi kà ankul. 'Kamkam', məgod à Zəzagəla gami, kà mapakakulla sətaka, kà akul anə madz à ahəŋ la sifa uwana azalə akul, ngaha ahən sləray anə madiŋal gəl à vok ankul ala, mənəval kà masla anə mazlak à akul la maslay anəha. ¹² La kiya uwaga kà, sləm anə Sufəl gami Yesu adəgay masləkaway gə la slaka ankul, ngaha akul kadəgaw masləkaway gə kà masla. Uwaga gesina adəpaka vok kà vok mahamay anə Zəzagəla, ngaha la Sufəl gami Yesu.

Gay lakəl anə masla məzam anə Zəzagəla

2 Azladedə, gəpəh à akul lakəl anə mavakay anə mas à waŋ anə Sufəl gami Yesu, ngaha la maham gay à vok gami la slaka anəha. 'Kamkam', məgod à akul azladedə, ² kiya uwaga kà baŋa dza adəgod à akul kà, afats mas à waŋ anə Sufəl kà adəslay kà, gəl adəkaf akul à vok katskats aw, guba adəkəs akul babay aw. Zlahaw, dza adəpəhla uwaga ala bokuba gay anə azladza uwana Zəzagəla apəh à atə gay à ahəl anə mapəh à azladza anik, baŋaw aza akul gay Zəzagəla, baŋaw agod à akul kà anu la uwana mətsetsər uwaga. ³ Amiyaka la kakay maŋ kà, kasakaw dza apapatakula gay aw. Kà uwana mavakay uwaga adàsa à waŋ kiya uwaga pəra aw. Say azladza tadəzigən gəl anətà lakəl anə Zəzagəla dadəŋ, ngaha masla məzam uwana masla kà anə mazila tetuwa, adəpəhla vok ala. ⁴ Masla kà kəla tatak uwana azladza tanəfay la masləkaway kà, adədəfədal gay à ahəŋ amiyaka à Zəzagəla, la tatak uwana tasləkaway gesina kà adədəfədal gay à ahəŋ. Adəzigən gəl anəha lakəl anə tatak gesina, adədəy kà madz à ahəŋ la mənə gəy Zəzagəla la aku. La abatà kà: 'Gi la uwana gi Zəzagəla', adəgoday. ††

⁵ Awul akul à gəl à uwana gəpəh à akul uwaga gesina, à mok uwana gələg la tataka ankul la abà aw ay? ⁶ Kà uwana lagonay kà, tatak anik la ahəŋ adədəfədal gay à ahəŋ kà mas à waŋ. Kasəlaw uwana adədəfədal gay à ahəŋ: Kà uwana baŋa kaslə anəha adəslay kà, masla məzam uwaga adəpəhla gəl anəha ala. ⁷ Iyay, lagonay ndzədə anə maziŋəŋ gəl uwaga adəh sləray la slaka azladza, mətəsən tatak uwaga kà la mapəhanula anə Zəzagəla. Ama tatak uwaga kà apaka vok la dzuwaya aw, say baŋa dza uwana adzala à ama, az vok anəha la uwana adəbəza tetəvi. ⁸ La lig anə uwaga la ahəŋ kà,

†† 2.4 Daniyel 11.36; Hezəkiyel 28.2

masla məzam uwaga adəpəhla vok ala. La vud uwana Sufəl Yesu adəsa à ahəŋ la mazləbay aŋha, adəkəday la afađ gay aŋha, adəziŋ ala la mapəhla vok aŋha ala la abà. ¹⁹ Masla məzam uwaga adəsa à waŋ la ndzəda aŋa seteni, adədahəh azlatsəhay sləray mavaləh ləv à azladza à gay anik anik, ŋgaha la azlanadzipo fida gə. ¹⁰ Adəpapatah azlamazehlaga gesina, la azlagay la azlasləray mawisiga aŋha anik anik gesina. Tadəzehla, kà uwana takweska gay marabəŋ, uwana naka abəl atə, la uwaga takweska dziriga. ¹¹ Gay gə la uwaga, Zəzagəla la gəl aŋha adəvə à atə ndzəda, kà atə aŋa madiŋal gəl à fida uwaga à vok. ¹² Kiya uwaga kəla dza uwana adiŋ gəl à dziriga à vok aw, ama arab la mawisiga la abà, Zəzagəla adədahalla seriya à gəl.

Zəzagəla atsatsəmàni akul kà magay azlaaŋha

¹³ Say 'Kikay', məgod à Zəzagəla koksikoksi lakəl aŋkul azladedə. Zəzagəla awoya akul, atsatsəmàni akul kà dagay madzəka gudəŋ à vok kà aŋa mabəl akul. Kabələw kà la Masasədok aŋha, uwana apəka-kulla kà azladza aŋha, ŋgaha kabələw kà, kà uwana kakəsəw dziriga babay. ¹⁴ Zəzagəla azalə akul à uwaga à abà la gay marabəŋ uwana məzakulaŋ. Azalə akul kà akul aŋa magay la mazləbay, uwana Sufəl gami Yesu Kristu agə la abà la gəl aŋha. ¹⁵ Tsa baŋa kiya uwaga kà, azladedə, wədəw vok à uda la gay Zəzagəla la abà. Kiya uwaga kəsəwwəŋ la ləv azlatatak uwana mətəpə-kulla amiyaka uwana mətəpakulla la gay amiyaka uwana mətsetser à akul matsetseray.

¹⁶ Sufəl gami Yesu Kristu la gəl aŋha, ŋgaha Zəzagəla Baba uwana tawoya anu, tapis à anu gay à vok, ŋgaha tavə à anu ndzəda, kà anu aŋa manəfay kà uwana delga pəra, la mapəhay kà uwana dziriga pəra. ¹⁷ La vok mahamay aŋha, adzərədəkulla koksikoksi, ŋgaha masla azlaka akul aŋa maf manewəŋ à tatak uwana à afik adəsa à ahəŋ.

Dəvəw kuđa à Zəzagəla kà aŋami

3 ŋgaha zla, azladedə, aganay à uwana atəm, kà anu à ahəŋ aya aŋa mapəh à akul: 'Dəvəw kuđa à Zəzagəla kà gay aŋha aŋa mad à huma à gay katskats, ŋgaha azladza aŋa masləkaway bokuba uwana apakə vok la tataka aŋkul la abà babay. ² ŋgaha aya, dəvəw kuđa à Zəzagəla kà masla aŋa manəŋla anu, kà azlaməna madəh mawisiga la azlaməna makəsəfər, kà uwana azladza gesina takəs dziriga aw!'

³ Ama Sufəl gami kà, masla kà dziriga, adədzərədəh akul à uda ŋgaha adənəŋla akul la azlamawisiga la

† 2.8 Yesayya 11.4

abà. ⁴ Gay gə la uwaga kà, Sufəl gami avə à anu manewəŋ lakəl aŋkul babay, kà uwana məsəl kà, kadə-hawwaŋ uwana məpəh à akul, bə la huma la gay bay kà, kadədahaw uwaga.

⁵ Awoyaŋ kà Sufəl Zəzagəla, azlaka akul, kà akul aŋa mawoyəŋ kaykay, kà akul aŋa mabas matərabay bokuba uwana Yesu Kristu abasəŋ.

Makəs vok aŋa sləray

⁶ Azladedə, 'Kamkam', məgod à akul la sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu, kədzaw à ahəŋ la azlaməna masa la slaka gə aw, kà uwana takəs matapatla gami uwana məzətəŋ aw. ⁷ Haday, akul la gəl aŋkul kasəlaw madz à ahəŋ gami, uwana mədzə à ahəŋ la tataka aŋkul la abə lela, nəfəw slaka asik gami, kà uwana anu azlaməna masa aw. ⁸ Kiya uwaga məzəw tatak may aŋa azladza deyday aw. Məyə vok məkəs aŋuf la adi ala mədəhəhə sləray mahənaŋ la mavakay, kà anu aŋa madzadzər gəl gami, ŋgaha kà anu maf mahənaŋ à azlaməna gay Zəzagəla à gəl aw. ⁹ Ndzer, məslə mazlak anu aŋkul nəma. Ama mədəhəhə kiya uwanay kà, kà akul aŋa manəfay madz à ahəŋ gami. ¹⁰ La dziriga kà, mok uwana mələg la tataka aŋkul la abə kà, məpəh à akul la dazuwaya kà, dza uwana asal sləray aw kà, azuw tatak may suwaŋ aw.

¹¹ Uwana məpəh à akul kiya uwanay kà, kà uwana mətsənəŋ kà aŋuwaw la tataka aŋkul la abə kà azlaməna masa, tadəh sləray aŋatə aw, say mavaləh à gəy aŋa azladza anik à abə pəra. ¹² Tsəhay dza uwaga kà, gənav à akul, ŋgaha gəfaha à akul akur à lig la sləm aŋa Sufəl Yesu Kristu: 'Kà atə tadəhə sləray aŋatə la tetəvi aŋha, kà atə aŋa madzadzər gəl aŋatə!'

¹³ Azladedə, akul kà kayəw vok aŋa madəh delga diki-diki aw. ¹⁴ Kiya uwaga baŋa dza akəs matapla gami, uwana mətsetsər à akul à wakitə uwanay à abə aw kà, dūwəwwalla à adi, kafawwal sləm aw, kà ziruwı aŋa makəsay. ¹⁵ Ama kanərəzaw masla bokuba masla məzam aw, say kawullawla matsihila bokuba deda aŋkul.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹⁶ Sufəl, masla aŋa makor lapıya, avə à akul lapıya la kaslə gesina. A bə la mana beymi bay. Awoyaŋ kà Sufəl adza à ahəŋ la akul gesina.

¹⁷ Gi Pol, la uwana gətsetsər wakitə uwanay la ahəl gulo: 'Ayyi'. Nəŋəwwəŋ bokuba uwana gəfə ahəl à wakitə gulo uwana à afik gesina.

¹⁸ Mapis gay à vok aŋa Sufəl Yesu Kristu agay la akul gesina.

1Timotawus

Ayyi

1 Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi masləlay anja Yesu Kristu, bokuba uwana asa à Zəzagəla Baba. Masla mabəl anu, ngaha la Yesu Kristu uwana məfa madzugway gami à masla à afik.

² A kak Timotawus, kak kona gulo dziriga, uwana la madiŋal gəl à vok la abà. Zəzagəla Baba gami, atà la Yesu Kristu Sufəl gami, tapis à ka gay à vok la maba-sakan, ngaha la mav à ka lapiya.

Mahəl à ahəŋ kà azlamatapla uwana akəs vok aw

³ Uwana gənavà ka, à mok uwana gədà à kutso Makeduniya, 'Dzà à ahəŋ la Efesus', gəgòd à ka, kà uwana azladza tapəhla azlamatapla mawisiga ala la ahəŋ la abatà, ngaha kà asà à gi kà: 'Dzàw à ahəŋ', kagòd à atà. ⁴ Gòd à atà kà: 'Sàkàw mapəh azlagay anja azlababa ankul maviyaga, ngaha la azlawakità anja azlaslēm anjatà deydayga. Kà uwana azlagay uwaga kà, tatsalla magazlay à waŋ deyday pəra, uwaga kà adàh sləray à Zəzagəla la uwana la abà, məsəl la madiŋal gəl à vok la abà aw. ⁵ Uwana akəs vok!' Kapəh à atà, kà tawoy azladza anik, ngaha la masal uwana asa à uda la ləv sətaka la tsəh, la madzugway delga, ngaha la madiŋal gəl à vok, uwana kaskas la tsəh aw. ⁶ Azladza anik tasək à tetəvi dziriga la tsəh ala, ngaha tanəfa à azlatatak deydayga, kusoŋuga. ⁷ Tanərez gəl anjatà kà kiya atà, kà azlaməna matapla azladza anik lakəl anja Zəzagəla. Ama tasəl uwana tapəhay aw, tasəl tatak uwana tawada gəl à afik aw.

⁸ Anu kà, məsəl kà mapəhay anja Zəzagəla kà delga, à baŋa dza adəhla sləray bokuba uwana akəs vok.

⁹ Baŋa uwaga avika ka aw: Mapəhay kà tadəhən kà anja azladza dziriga aw, ama kà anja azlaməna tsakana, la azlauwana tapəsew Zəzagəla, la azlauwana takəs gay Zəzagəla aw, la azlauwana takweska Zəzagəla, la azlauwana tadəh mawisiga, la azlauwana tavəl à Zəzagəla à ahəŋ lakəl à adi, la azlauwana takad azlababa anjatà la azlaiyà anjatà, ngaha la azlaməna makad dza gesina. ¹⁰ Ngaha aya kà anja azlaməna à gəl gaw, la azlaməna matsatsəl vok kà atà kà atà zil zil, la azlaməna madaw dza ala, la azlaməna fida, la azlaməna mazaw mawadəy fida gə, ngaha la azlaməna madəh tatak gesina uwana la tetəvi anja aw. ¹¹ Matapla uwanay kà, asà à uda kà la gay marabəŋ uwana la abà

kafà à gi à ahəl, ngaha uwana lakəl anja Zəzagəla, uwana mazləbay gə, uwana barka gesina atsa à uda la masla la abà koksikoksi.

Kikay kà vok mahamay anja Zəzagəla

¹² 'Kikay', gəgòd à Sufəl gulo Yesu Kristu uwana ahə-nagəla la ndzəda gesina kà anja sləray anja. 'Kikay', gəgòdal kà uwana anəŋ gi à adi, ngaha afà à gi à sləray anja à abà. ¹³ Kay, nəma kà, gəpəh mawisiga lakəl anja, dagay uwarə gədatərebəŋ la matsəkal magodəhay à gəl babay. Ama kà, vok ahamà à Zəzagəla kà gi, kà uwana mok uwatà kà, gi la madiŋal gəl à vok aw, ngaha bay kà, gəsəl uwana gədahən aw aya.

¹⁴ Sufəl gulo adapis à gi gay à vok mənğa mənğa, ayyà agòd à gi, kà mav à gi madiŋal gəl à vok, ngaha la masal uwana ahamà à anu gay à vok la masla.

¹⁵ Aganay à gay uwana akəs vok kà azladza gesina takəsay: Yesu Kristu kà asà à waŋ à gudəŋ à vok kà mabəl azladza gesina uwana azlaməna tsakana. Gi la uwana gəduw à atà gesina la tsakana la tataka anjatà la abà. ¹⁶ Uwaga à uwana, vok ahamà à Zəzagəla kà gi: Asal kà Yesu Kristu apəhla ala la gi la abà, kà gi la uwana gi masla tsakana kaykay. Mabasiŋ anja gesina uwana adəhəŋ lakana kà, kà anja à huma à gay gesina babay, azlauwana tadiŋ gəl à masla à vok, tadəbəza sifa adəv à gay aw. ¹⁷ Zəzagəla la uwana Sufəl uwana amətsay aw, dza anəŋəŋ aw, masla kokuda gəl anja, la uwana maslay la masləkaway la mazləbay agay la masla anja koksikoksi. Amen.

¹⁸ Timotawus, kona gulo, gəpəh à ka gay uwanay à ahəl: Awul à ka à gəl à gay uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh lakəl anja uwarə. Gay anjatà kà apakà ka tatak mapalla guvəl delga. ¹⁹ Kəsà madiŋal gəl à vok la madzugway delga. Ama azladza anik kà takweska manəf madzugway delga anjatà, ngaha kà uwaga à uwana tadiŋ gəl à azlatatak dziriga à vok aya aw. ²⁰ La tataka anjatà la abà Himene atà la Aleksander la ahəŋ, uwana gəbək atà à seteni à ahəl kà atà anja maguray, ngaha kà atà anja mabəz tetəvi anja mawisiga lakəl anja Zəzagəla aya aw.

Matapla lakəl anja madəv kuda

2 Teranə dadəŋ, gəfaha à akul akur à lig, kà akul anja manavay la slaka Zəzagəla la madəv kuda, la 'Kamkam', ngaha la 'Kikay' kà anja azladza gesina. ² Say

madəv kuda kà aŋa azlaməŋ sufəl, ŋgaha kà aŋa azlaməna makoray gesina, kà anu aŋa madz à ahəŋ la titi la abà la lapiya, la manəb vok gami la Zəzagəla, la maday delga ŋgaha mawoyəŋ gə, kà la muwulla gəl à vədah la huma Zəzagəla, ³ aganay tatak uwana ahəd, ŋgaha akəs à Zəzagəla gami masla mabəl anu à gəl.

⁴ Asal kà azladza gesina tabəlay, tatsa à waŋ kà masəl gay dziriga aŋha, ⁵ uwana apəh à azladza kà, kà Zəzagəla kà tekula pəra, ŋgaha masla masəl anu vok la Zəzagəla kà tekula pəra, uwaga kà Yesu Kristu, uwana apakà dza la sləb vok. ⁶ Uwana asà à waŋ, avà gəl aŋha, kà anu gesina aŋa magay azlaaŋha la makoray gəl la abà. Kiya uwaga agədà madzugway aŋa Zəzagəla à afik la kaslà uwana Zəzagəla akədəv à ahəŋ, asal mabəl azladza gesina. ⁷ Kà uwaga à uwana Zəzagəla apakəgəla kà masləlay aŋha. Gi masla matapla à maham à ahəŋ dza, kà gi aŋa mazəh gay matsidayga à azlauwana azla Yahudiya aw, kà atà tadinjal gəl à vok. Gəpəhay kà dziriga, gədàh fida aw.

⁸ Asa à gi kà, kəla slaka gesina azladza tadəv kuda, tadziyla ahəl aŋatà à slaka Zəzagəla kà madəv kuda la ləv tekula, la kokuda mapak ləv ŋgaha la kokuda magazlay.

Azlamis la maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la abà

⁹ Asa à gi babay kà azlamis taduw lukut uwana à vok akəsə à vok, la mazlayla kà vok, ŋgaha la mawulla gəl à vədah, awkà tadaha vok la zlazladə, la azlamatsaha à gəl dzadzakwaga aw, baŋaw la kəsaf sləm luwəluwə gə, baŋaw la azlatatak bədà anik anik, baŋaw la lukut uwana tsakalay aŋha məŋga aw. ¹⁰ Ama tatak uwana ahəd à atà kà, tadahla sləray dzəba aŋha səla aw gə. Azlamis uwana: 'Məkəs Zəzagəla' tagod kà, say tadehəŋ kiya uwaga. ¹¹ Say azlamis takəs matapla la titi ŋgaha la mawulla gəl à vədah. ¹² Gəvə tetəvi à mis kà matapla baŋaw aŋa makoray lakəl aŋa azlazil aw, say tadza à ahəŋ titi. ¹³ Kà uwana teraŋa kà taŋəl kà Adama dadəŋ, ŋgaha la lig la ahəŋ Hawwa. ¹⁴ ŋgaha aya kà, seteni apapət kà Adama aw, ama apapət kà mis. Kiya uwaga à uwana mis akweska mapəhay aŋa Zəzagəla. ¹⁵ Ama mis adəbəlay kà la mayyi bəzi, à baŋa awəd vok à uda la madiŋal gəl à vok la abà, la masal, la tsikasla ŋgaha la mawulla gəl à vədah.

Azlamasiga aŋa maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla

3 Aganay à gay uwana akəs vok: Baŋa dza ayəh kà masla aŋa magay masla manəŋla azlaməna manəfay anik kà, ayahani kà sləray delga gə. ² Masiga aŋa azlaanik kà, say agay kà dza uwana dza aslala vok aŋa matsədəl gay à tsəh aw kəla. Agay zil aŋa mis tekula, agay dza tələmmaga, agay masla makəs gəl aŋha, agay dza uwana sləm aŋha la ahəŋ, agay masla

makəs azlaməlok dza la ahəl səla, agay masla masəl matapla à azlaanik babay. ³ Aga masla guzu aw, masla magazlay aw, ama aga kà masla mabasiŋ, agay masla gay baŋaw masla mawoy sili aw. ⁴ Kəla kà, agay la maslay kà manəŋla huđ gəy aŋha lela, agay masla mawulla haŋkəli à azlabəza aŋha, kà atà aŋa matsən gay aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mazləb masla. ⁵ Uwana gəpəh kiya uwanay kà: Kà uwana baŋa dza aslala vok aŋa makoray huđ gəy aŋha aw, ma kakay aslala vok aŋa manəŋla maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla ma? ⁶ Dza mawga la madiŋal gəl à vok la abà kà, kapa-kawwanə ala kà masiga la katskats aw, kà uwana baŋa mawga kà, zlahaw zlapay adal à gay, ŋgaha seriya atədəl à gəl bokuba aŋa seteni uwana aga. ⁷ Say agay mawoyəŋ gə la huma à azladza, uwana tasəl Zəzagəla aw babay, kà masla aŋa magay mapəseway gə aw, ŋgaha masla aŋa matəd à melkaw aŋa seteni à abà aw.

Azlaməna mazlakay la maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla la abà

⁸ Azlaməna mazlak maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla kà, say tagay mawoy atə gə, tagay azlaməna magolla dza la mas guzu aw, baŋaw azlaməna mawoy sili la tetəvi mawisiga aw. ⁹ Say tatsizllay kà à dziriga aŋa madiŋal gəl à vok uwana à afik, Zəzagəla apəhatəla, takəsay uwaga la madzugway dziriga la ləv tekula. ¹⁰ Kəla kà, say maham à ahəŋ anəraz atə dadəŋ suwanə, à baŋa gay aga à atə la vok aw kəla, ŋgaha tada à sləray à abà. ¹¹ Azlamis aŋatə babay kà taga azlamis delga, taga azlaməna masəh gəl aw, taga azla-tələmmaga, taga azladziriga la azlatatak gesina la abà. ¹² Say azlaməna mazlak à maham ahəŋ mənə gay Zəzagəla, tagay la mis tekula tekula, tagay azlaməna manəŋla azlabəza aŋatə lela, la huđ gəy aŋatə gesina. ¹³ Kà uwana baŋa tadəh sləray aŋatə kà tabəza gəl aŋatə la madz à ahəŋ lela la abà, ŋgaha tadəpəhay la magədəŋ à afik aŋa madiŋal gəl à vok, uwana anu la abà la maham gay à vok la Yesu Kristu.

Godega aŋa madiŋal gəl à vok

¹⁴ Amiyaka gi la manewəŋ la abà kà mad à awtəy, kà manəŋ ka nekwa kà, gətsetser à ka wakitə uwanay aya. ¹⁵ Kà uwana amiyaka gəda à awtəy katskats aw babay kà, wakitə uwanay adətapakalla madz à ahəŋ delga, lakəl aŋa huđ gəy aŋa Zəzagəla, uwana maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla, uwana azlaaŋa Zəzagəla uwana la sifa. Maham à ahəŋ uwaga kà maŋuləv aŋa matapla dziriga. ¹⁶ La tetəvi aŋa matapla uwaga, Zəzagəla apəhlaŋ ala, ŋgaha apəhanula maday gami la tetəvi aŋha la tsəh.

Gay uwaga kà aduwa tatak gesina ndzer, uwaga lakəl aŋa dza, uwana apəhla vok ala, bokuba dza la sləb vok.

Masasədok tsikasla apəhla masla ala, kà dza dziriga, ŋgaha azlamalika tanəŋəŋ.

Azladza tatsənəŋ mapəhay aŋha, tazàhà gay aŋha à azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, ŋgaha azladza gudəŋ à vok tadiŋ gəl à masla à vok.

La lig aŋa uwaga la ahəŋ kà, Zəzagəla azəb à zagəla à slaka mazləbay gə à abà.

Azlaməna matapla fida

4 Masasədok Zəzagəla apəhay la paraka kà, la makəf gəl à ahəŋ kà, azladza anik tadəsaka madiŋal gəl à vok la tsəh ala. Tadəsakay kà gay aŋa azlamasəsədok mavavar dza, la azlatatak uwana azlamasəsədok mawisiga, tapəhla ala. ² Azlaməna matapla uwaga kà, azlaməna magolla dza, à uwana tadəzah dza ala. Madzugway aŋatà kà mamatsay. ³ Azladza uwaga kà tadəvarah gay kà mazəb mis la mazuw azlatatak anik anik. Tekedika Zəzagəla adahàhà azlatatak uwaga kà, kà azlaməna madiŋal gəl à vok, uwana tasəl dziriga aŋa mazuway. A baŋa: 'Kikay', tagodəl kà uwaga gesina kà, mawisiga aya aw. ⁴ Kà uwana dèwdèw tatak uwana Zəzagəla adahəŋ kà delga. Tatak məzla gə la abà amiyaka tekula aw, ama say məbəza uwaga kà la 'Kikay', la magod à Zəzagəla. ⁵ Kà uwana gay Zəzagəla la madəv kuda gami la uwana taguwaga tsi- kasla.

Masla sləray dziriga aŋa Yesu Kristu

⁶ Baŋa katapla azlatatak uwanay à azladede gami anik kà, kadəgay masla sləray dziriga aŋa Yesu Kristu, la uwaga kadəpəhla vok ala, kà kadzadzar vok la masasədok dziriga aŋa madiŋal gəl à vok, ŋgaha la matapla dziriga uwana kanəfa gesina. ⁷ Ama matugway aŋa azladza deydayga, uwana akəs à Zəzagəla à gəl aw kà, wùts ala. Nəŋla gəl aŋak la guba aŋa Zəzagəla la abà, la mawad vok à uda. ⁸ Makəs uwana asa à vok, kà la azlaslaka anik kà, akəs vok ŋuv ŋuv, ama mahoy guba aŋa Zəzagəla akəs vok kaykay, kà uwana uwaga kà adala anu à sifa à abà lagonay, ŋgaha bawbaw la huma la gay bay aya. ⁹ Uwaga la uwana gay makəs vok gə, à uwana naka kəla uwabeyuwi akəsay la ləv tekula. ¹⁰ Kà uwaga à uwana mədah sləray la mawadəh vok à uda, kà uwana məfa manewəŋ gami kà à Zəzagəla uwana à afik la sifa, kà masla məbəl kà kaykay, kà azladza uwana tadiŋ gəl à masla à vok gesina.

¹¹ Sləhalla vok à azlaməna madiŋal gəl à vok tatak uwanay kà, tàpatàla uwaga lela. ¹² Kak bəzi dənə nəma, ama kasak à dza apəsew ka aw. Gə la huma aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok gesina la gay aŋak uwana

la abà kapəhay, kà bokuba kak tetəvi aŋatà la maday aŋak la abà, la madz à ahəŋ aŋak la abà, la masal aŋak la abà, ŋgaha la madiŋal gəl à vok aŋak la abà gesina.

¹³ Wad vok à uda kà matapatàla kà uwana la wakità Zəzagəla la abà la mapəh à atà gay matsidəyga, tsərəh à mok uwana gədàda à awtəy. ¹⁴ Kapəsew mavəy aŋa Zəzagəla, uwana avà à ka la məbəkla ahəl à gəl aŋa azlamasiga, uwana tapəh à atà gay ahəl lakəl aŋa mavəy, uwana kabəzal kà aŋa sləray, aw. ¹⁵ Fə sləm à sləray uwaga la tetəvi aŋha, kà uwabeyuwi aŋa manəŋ kà, kà kaday kà à huma à gay pəra. ¹⁶ Kəsà gəl aŋak, dāhà haŋkəli la matapla aŋak babay. Baŋa kanəfa madehəŋ delga kà, kadəbəlay, ŋgaha la azladza uwana tatsəb à ka sləm.

Maday aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok

5 Iyay zlə, gəgod à ka aya kà, kaslah məl à makoz zil à gəl la ndzəda aw, ama kapəhal gay, kà bokuba uwana kapəh à baba aŋak. ŋgaha aya kasləha vok à azlamedəga babay kà bokuba uwana kadehəŋ à azladede aŋa gəl aŋak. ² Kəs azlagəl mis babay, kà bokuba azlaiyà aŋak, ŋgaha azlaiyaw mis babay, kà bokuba azladede aŋak dəgam gə la ləv sətaka.

³ Fə sləm à azlamis kuda deŋdaŋga, sləkəw atà! ⁴ Ama kəla kà, baŋa mis kuda anik la bəzi amiyaka la bəzi aŋa bəzi aŋha bay kà, say asəl madəh sləray, manəfay aŋha la huma azlaməna huđ gəy aŋha, akəs iyə aŋha la ahəl səla, baŋaw iyə madzidziga aŋha, kiya uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ⁵ Mis kuda deŋdaŋga ndzer, uwana masla mafal sləm la ahəŋ aw, afə madzugway aŋha kà à Zəzagəla à afik pəra, asak à madəv kuda à Zəzagəla mavakay la mahanay aw, kà masla aŋa mazlakay. ⁶ Ama mis kuda, uwana adza à ahəŋ la matsidəy la abà kà, masla kà bokuba mamətsay gə, amiyaka adagay la sifa aŋa lakana. ⁷ Maslə gə la uwaga à uwana kapəh à atà, kà dza aŋa məbəz atà à tsəh la gay anik anik la abà aw, kà masləh à atà ala vok. ⁸ Baŋa dza afa à sləm à mayyi à tsəh ala aŋa baba aŋha aw, ŋgaha kaykay gə à mənə huđ gəy aŋha aw kà, masla kà akweska madiŋal gəl à vok, masla kà ŋuləm dza uwana aləg madiŋal gəl à vok.

⁹ Lagwa kà, katsetser sləm aŋa mis kuda à sləm aŋa azlamis kuda anik à adi la wakità la abà, kà say à baŋa adagay la mavay dzik mukwa dadəŋ. ŋgaha bay kà, say baŋa adà à zil kà asik tekula à ahəl pəra. ¹⁰ ŋgaha babay kà, say agay masəlay gə la azlasləray delga uwana la abà, adahəŋ, azigəhà azlabəza aŋha la tetəvi delga la tsəh, ŋgaha akəs azlamələk dza uwana tasəh à mtəga aŋha la ahəl səla, ŋgaha apaləh asik à azlaməna madiŋal gəl à vok, ŋgaha à baŋa azlakəhà à azlauwana la matərabəy la abà, ŋgaha la madz à ahəŋ aŋha la abà kà, adahəhà kà say sləray delga pəra, kà tsetsər sləm aŋha.

¹¹ Ama kweskà matsetser slēm aṅa azlamis kuḁa medeḡa à wakità aṅa slēm à afik, kà uwana la kaslā uwana madzugway aṅatà adàda à zil à tsəh kà, tadàgola vok à tetəvi aṅa Kristu la tsəh ala kà mad à zil. ¹² Kiya uwaga kà, tadàḡay azlamawisiga, kà mapəzli makəs vok aṅatà uwana ala la madiṅal ḡəl à vok la abà. ¹³ Ngaha aya kà, tadàzah kaslā aṅatà ala, kà madahay ḡày la ḡày. Ama uwana zlazladà kà: Tagay azlaməna gay zlawzlaw, ngaha la mavalàh à gay uwana à abà, abəza kà atà aw aya, bokuba azlamavdzagogur, ngaha la azlagay uwana azlayla atà aṅa mapəhay aw, bay kà tapahay. ¹⁴ Kà uwaga à uwana ḡəḡod à ka: Asa à gi kà azlamis kuḁa medeḡa kà tadah à zil, tayyàh bəza, ngaha taf slēm à huḁ ḡày aṅatà suwaṅ. Ngaha kà anu aṅa mav tetəvi à masla məzəm gami, kà masla aṅa mapəh mawisiga lakəl gami aw. ¹⁵ ḡəpəh kiya uwanay kà, kà uwana azlamis kuḁa medeḡa la ahəṅ, tawulla à tetəvi dziriga la tsəh ala kà manəf seteni. ¹⁶ Baṅa azlamis kuḁa la ahəṅ la tsəhay aṅa mis madiṅal ḡəl à vok ḡà kà, say masla la uwana azlaka à atà. Awkà ayahla mazlakay aṅa maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla aw, kà uwana uwaga kà mahanaṅ mənḡa. Say maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla kà azlakay kà uwana dza aṅha la ahəṅ aw.

¹⁷ Azlamasiga uwana tanəṅla maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla lela kà, azlayla à atà aṅa mabəz mazləbay huḁ səla, zləbàw azlauwana taziṅ gay Zəzagəla kaykay, la azlauwana tatapla tatak à azladza anik, ¹⁸ kà uwana wakità Zəzagəla ḡod kà: Kafa zagoma à kokur uwana à gay à baṅa azlāb hi aw. Kà uwana masla sləray kà azlayla kà vok, abəza masik aṅha. ¹⁹ Baṅa tapuwa gudzi à masiga à ḡəl kà, kakəs la katskats aw, say baṅa azladza səla tapəh baṅaw məna sayda makəḁ dāṅ kəla. ²⁰ Sləh à atà à vok la dazuwaya à azladza uwana tadàh mawisiga, kà guba akəs azlaanik kà madàh mawisiga uwaga.

²¹ 'Kamkam', ḡəḡod à ka la huma aṅa Zəzagəla, ngaha la huma aṅa Yesu Kristu, ngaha la huma aṅa azlamalika uwana matsatsamanatà ḡà, kəs mapəhay uwanay, kà kasani azladza makasay, la sləray aṅak uwana la abà kadəhəṅ gesina aw. ²² 'Kamkam', kavà vok aṅa mabək ahəl aṅak à dza à ḡəl, kà masla aṅa madàh sləray aṅa masla mazlakay aw. Kada à tsakana aṅa azladza anik à abà aw, nəṅla ḡəl aṅak la sətaka la abà.

²³ Kasah bā iyaw pəra aw, ama ṅuləm kasah iyaw matavəruk ṅuv ṅuv babay kà, kà huḁ aṅak uwana akad ka.

²⁴ Tsakana aṅa azladza anik kà, adəpəhla vok ala batsewya kokuḁa mabəz madàh seriya. Ama aṅa azladza anik kà adəpəhla vok ala kà bawbaw la huma la gay vuḁ seriya. ²⁵ Kiya uwaga babay à uwana, sləray dziriga

† 5.18 5Musa 25.4 †† 5.19 5Musa 17.6; 19.15

adəpəhla vok ala. Amiyaka uwana dza anəṅaṅ lakana babay aw kà, ndzer adəpəhla vok ala.

⁶ Azlamayà gesina kà, takəs gay aṅa azlaməṅḡa aṅatà la masləkaw atà lela, kà dza aṅa mapəh mawisiga lakəl aṅa Zəzagəla, ngaha lakəl aṅa matapla gami babay aw. ² Kəla mayà uwana mənḡa aṅha kà masla madiṅal ḡəl à vok kà, apəsew masla kà uwaga aw, la magoday kà: Anu səla kà tekula, kà uwana anu la deda. Ama bā la uwaga kà, adəhla sləray uwana dāḁuwa à gay uwana uwarà, kà uwana adəhla sləray kà aṅa dza uwana adav ləv aṅha à Kristu, ngaha awoya masla.

Matapla fidaga

Aganay tatak uwana katapla à azladza anik. Dzəḁdàhàtəla kà madəhəṅ. ³ Baṅa dza asəla matapla anik à waṅ, à baṅa anəfa kà azlagay dziriga aṅa Sufəl gami Yesu Kristu aw, ngaha akəs matapla gami lakəl aṅa madz à ahəṅ delga la huma aṅa Zəzagəla aw, ⁴ masla kà adazigəṅ ḡəl aṅha, asəl tatak aw, masla kà, asəl kà matsigay, ayah kà magazlay lakəl aṅa azlagay. Aganay tatak uwana atsa à uda la uwaga la abà: Maṅor, magazlay, la azlagay matafad ləv, la madzugway mawisiga lakəl aṅa azlaməna magay. ⁵ Masla kà agazlahay pəra, kà uwana madzugway aṅha kà mawisiga, asəl dziriga aya aw. Adzugw kà baṅa anəfa tetəvi aṅa Zəzagəla kà: 'ḡədàḡay gorobu', ḡod.

⁶ Ndzer kà, manəf tetəvi aṅa Zəzagəla kà uwaga riba mənḡa à baṅa dza akəs madz à ahəṅ aṅha. ⁷ La dziriga kà, tatak la ahəṅ məsəlla à waṅ la ahəl à gudəṅ uwanay à vok aw, ngaha tatak la ahəṅ mədàdala la ahəl aya babay aw. ⁸ Baṅa anu la tatak may, ngaha la lukut kà, uwaga kà dəṅ aṅami. ⁹ Ama kà aṅa azlauwana tayah magay gorobu kà, azlamavavaray tavavar atà, tasokw à madiṅay aṅa mavavaray à abà. Tawoya azlatatak kusoṅuga uwana tadala azladza à mazila ngaha à akəl à abà. ¹⁰ Kà uwana adi aṅa sili kà slilih aṅa tsakana gesina. Azladza tafa yewdi à uwaga à gay, kà uwaga à uwana tazahla la tetəvi aṅa madiṅal ḡəl à vok la tsəh, tabiya matəḁbay à ḡəl aṅatà kaykay.

Sawaray makəḁ ḡəl à ahəṅ

¹¹ Ama kak, à kak dza aṅa Zəzagəla, həl à ahəṅ la azlatatak uwaga la abà gesina. Yàh kà dziriga, la masləkaw Zəzagəla, la madiṅal ḡəl à vok, la masal, la mabasiṅ, ngaha la tələmma aṅa ləv. ¹² Pà slagəla dziriga aṅa madiṅal ḡəl à vok, kà kak aṅa mabəz sifa adəv à gay aw. Zəzagəla la uwana azalà à ka à sifa uwaga à abà, la mok uwana kazà gay sayda aṅa madiṅal ḡəl à vok aṅak, dzəba aṅha səla aw, la huma aṅa azladza aṅuvaw. ¹³ La huma Zəzagəla uwana av sifa à azlatatak gesina, ngaha la huma aṅa Yesu Kristu uwana azà sayda dziriga la huma aṅa PontsəyusPilatus, à uwana, ḡə-

fahakala akur à lig: ¹⁴ Kès mapəhay, ɲgaha gàn sətaka la kokudɔ ɲazla aɲa àlèh tsəràh à mavakay uwana Sufəl gami Yesu Kristu adàzlanjalay, hazlan. ¹⁵ Adàwul à wan, la kaslà uwana Zəzagəla akədəv à ahəɲ. Masla Zəzagəla kà, aga la maslay gesina, masla kokudɔ gəl aɲha la uwana Zəzagəla. Adza à ahəɲ la marabay la abà. Masla la uwana Sufəl aɲa azlasufəl, ɲgaha Məɲga aɲa azlaməɲga. ¹⁶ Masla kokudɔ gəl aɲha la uwana amətsay dikidiki aw. Masla adza à ahəɲ la uɔfaka uwana la abà, dza aslala vok aɲa mad à awtəy aw. Dza la ahəɲ adanəɲ huɔf adi aɲha tetuwa aw. Mazləbay la maslay, uwana adəv à gay aw, aga la masla aɲa koksikoksi. Amen.

¹⁷ Fàhà à akur à azlaməna gorobu aɲa gudəɲ à vok uwanay à lig, kà atà aɲa magay azlazlapay aw, slèh à atà à vok la magod à atà kà, tafa madzugway aɲatà à ləmana uwana à afik, adàdəv à gay pəra aw, ama kikay

tagod à Zəzagəla, uwana avà à anu tatak uwaga gesina la maduw vok, ɲgaha kà anu aɲa magay la marabay. ¹⁸ Fahà à atà à akur à lig, kà atà aɲa madàh delga la ləmana aɲatà, kà atà aɲa magay azlagorobu la sləray delga aɲatà uwana la abà tadehəɲ. Say tavàh tatak aɲatà la azladza anik, taga azlahuɲwa aw. ¹⁹ Kiya uwaga kà, tadàhad ləmana aɲatà à ahəɲ la slaka delga, kà atà aɲa mabəz sifa dziriga. Uwaga kà bokuba dza uwana atadukw gəy aɲha à ahəɲ.

²⁰ Kak, Timotawus, nəɲla tatak uwana tafà à ka à ahəl lela. Həl à ahəɲ kà azlagay deydayga, ɲgaha à uwana la tetəvi aɲa madiɲal gəl à vok aw, la azlamatsigay badaga, la azlauwana azladza tazalalla masəlay zəɲzəɲga, ama tsa uwaga kà, masəlay dziriga aw.

²¹ Azlaanik tasləkaw uwaga la huma azladza, ama tasak à tetəvi aɲa madiɲal gəl à vok la tsəh ala.

Vok mahamay aɲa Zəzagəla aga la akul.

2Timotawus

Ayyi

1 Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi la uwana masləlay aña Yesu Kristu bokuba uwana asa à Zəzagəla Baba. Masla asləl gi à waŋ, kà gi aña mapàh à azladza, lakəl aña sifa uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ, kà aña azlauwana azlaaŋha, la Yesu Kristu la abà.

² A kak Timotawus, uwana kak bæzi gay ləv gulo. Zəzagəla Baba la Sufəl gami Yesu Kristu tapis à ka gay à vok la mamatsakan ala, la mav à ka lapiya aya.

Pol adzərəd Timotawus ala

³ 'Kikay', gəgod à Zəzagəla gulo kà kak. Gəsləkaw masla bokuba uwana azlababa gulo madzidziga tasləkàwàh. Gədəv kuda mavakay la mahəna gesina. La madəv kuda gulo la abà gesina kà gədzugway kà à kak pəra. ⁴ Awula gi à gəl à iyaw tugwi aŋak, ŋgaha gədàya aña kà gəl à tsəh kà kaykay kà aña manəŋ, kà gi aña magay la marabay. ⁵ Gədzugway lakəl aña madiŋal gəl à vok aŋak, uwana kaskas la tsəh aw la Yesu Kristu la abà. Teraña kà, iyà aŋak madzidziga Loyəs, la uwana adiŋal gəl à vok dadən, la lig la ahəŋ iyà aŋak Yuniya adiŋal gəl à vok aya babay. Ŋgaha gəsəl ndzer kà, kak la madiŋal gəl à vok uwaga la abà suwaŋ. ⁶ Kà uwaga à uwana, gəgod à ka kà, kəsàŋ lela, kasakal à tsəh ala à mavày uwana Zəzagəla avà à ka ndzəda kà madehəŋ aw. Zəzagəla avà à ka uwaga la mok uwana gəbək à ka ahəl à gəl. Dahà uwaga la ləv tekula. ⁷ Kà uwana Masasədok, uwana Zəzagəla avà à anu kà, agubgubanula aw, ama Masasədok aŋha la uwana ahənəŋnula la ndzəda, la masal ŋgaha asləhà anu vok babay.

⁸ Kiya uwaga zlà kà, guba akəs ka kà maz sayda lakəl aña Sufəl gami aw, ziruwi akəs ka kà gi, uwana la daŋay bay aw, gi la daŋay kà Yesu. Ama kəs mas ŋgərpa kà gay marabəŋ bokuba aŋulo babay, dahəŋ kiya uwaga la ndzəda uwana Zəzagəla avà à ka. ⁹ Masla la uwana abəl anu, ŋgaha azalà anu, kà anu aña magay tsəhay aŋha, awkà la sləray uwana mədahəŋ aw, ama la dabaray aña gəl aŋha, la vok mahamay aŋha bay. 'Ayyà', agod à anu, kà vok mahamay aña Yesu Kristu, la mok uwana gudəŋ à vok aləg madzəka vok dadən. ¹⁰ Lagonay kà, vok mahamay uwaga kà, adasa à uda la paraka, kà uwana masla mabəl anu, Sufəl gami Yesu

Kristu, adasa à waŋ. Azəb anu ndzəda aña mamətsay la kəl ala. La maz gay marabəŋ uwana apəhla ala kà sifa uwana adəv à gay aw.

¹¹ Zəzagəla afà à gi à gəl kà maz gay marabəŋ uwanay, à gi uwana gi masləlay aŋha, ŋgaha gi masla matapla à azladza uwana la uda. ¹² Kà uwaga à uwana gəs ŋgərpa mənŋga la daŋay uwanay la abà. Ama bà la uwaga kà, ləv aval à gi à gay aw, kà uwana gəsəl ndzer kà, masla la ndzəda kà manəŋla gay marabəŋ uwana afà à gi à ahəl, tsəràh à makəd gəl à ahəŋ. ¹³ Kəsà gay uwaga katsənəŋ la slaka gulo, nəfà uwaga, bokuba maftsa à vok kà mapahla ala kiya uwaga, dzà à ahəŋ la madiŋal gəl à vok la abà, ŋgaha la masal la abà, kadəhəŋ kiya uwaga, kà uwana kahamà gay à vok la Yesu Kristu la abà. ¹⁴ Kəsà azlatatak delga uwana tafà à ka à ahəl, la mazlak aña Masasədok Zəzagəla, uwana adza à ahəŋ la anu la abà.

¹⁵ Bokuba uwana kasəl kà, azlaməna gay Zəzagəla la kutso Asəya takweska gi gesina, Fizel la Hermozen la tataka aŋatà babay. ¹⁶ Ama Onisəfor kà, koksikoksi adzərədàhà gi à uda, ziruwi akəs la huma azladza kà uwana gi la daŋay aw. Gədəv kuda à Sufəl Zəzagəla kà madàh delga à huđ gəy aŋha. ¹⁷ Ama bà la uwaga kà, mok uwana adabəza à Rom kà, adzəkà mayàh gi la abatà la ləv tekula, tsəràh à uwana abəzà gi. ¹⁸ Sufəl Zəzagəla azlakəŋ la mavəl vok mahamay aŋha la vud seriya. Mok uwana gi la gudəŋ Efesus kà, azlakà gi mənŋga, kak bay kà, kasəl uwaga lela.

Mafay madzugway à Yesu Kristu à afik, kà magay slodzi aŋha

2 Iyay, kà kak bæzi gulo kà, wəd vok à uda kà Yesu Kristu aña mav à ka ndzəda, la vok mahamay aŋha, la maham gay à vok la masla la abà. ² Uwana katsənəŋ kà gay Zəzagəla, uwana gəzəŋ la paŋaw gu-lo, gay uwaga gəzəŋ la huma aña azladza aŋuvaw kà, həl, dala à azladza dziriga anik, uwana atà la maslay kà matapla à azladza anik babay suwaŋ.

³ Kùdà masik aŋak la ŋgərpa la abà, bokuba slodzi dziriga aña Yesu Kristu, uwana abas ŋgərpa. ⁴ Baŋa dza ada à guvəl, à baŋa asal kà makəs à mənŋga aŋha à gəl, kà ada à gay aña azladza à uda à abà aw, bà kà kiya uwaga kà kak babay. ⁵ Dzùgw babay à baŋa dza agur mahoyay, kà à baŋa ahoy la tetəvi la tsəh aw, masla adàbəz masik aw. ⁶ Masla mapəs guf babay kà

as ngërpa mənğa. Kiya uwaga kà akəs vok, kà masla atsa à vok à mazuw mayyay anja guf anja kəla.

⁷ Dzùgw lakəl anja uwana gəpəh à ka la abanay, kà uwana Sufəl Zəzagəla adavà à ka maslay kà matsən uwaga gesina.

⁸ Awul à ka à gəl lakəl anja Yesu Kristu, mayyi à tsəh ala anja sufəl David. Masla aməts, ngaha awul à uda la mamətsay. Bokuba uwana gay marabən uwana gəzən agod. ⁹ Kà gay marabən uwanay gəzən, la uwana tatsərkwà gi, à gəsa ngërpa bokuba masla madàh mawisiga. Ama gay Zəzagəla kà matsərkwəngə aw. ¹⁰ Kà uwaga à uwana gəkəs mabasiŋ gesina. Gəbasiŋ kà, kà azladza uwana Zəzagəla atsatsəmàni atà, kà atà babay anja mabəz tetəvi uwana Zəzagəla adàbela à atà, ngaha kà atà mad à abà anja madz à ahən la slaka mahləbay anja uwaga à abà anja koksikoksi. ¹¹ Ndzer, gay uwana gəpəhay kà dziriga:

Səl kà, baŋa məməts la masla kà, mədàdza à ahən la sifa la masla aya.

¹² Baŋa anu məbasiŋ la magədən à afik kà, mədàkoray la slaka gə la masla.

Baŋa anu məkweska masla kà, masla babay kà, adàkweska anu.

¹³ Ama baŋa anu azladza dziriga la huma anja aw, tsa masla kà adza à ahən kà la dziriga la abà.

Kà uwana masla aslala vok anja mawis gəl anja ala aw, masla kà agəd uwana à afik apəh.

Mədah sləray kà anu anja makəs à Zəzagəla à gəl

¹⁴ Wulà uwana gəpəh à ka à azlaməna madiŋal gəl à vok, kà atà anja madzugway, pəh à atà à vok à abà la huma Zəzagəla, kà atà anja magazlahay lakəl anja azlagay deydayga aw, kà uwana azlamagazlay uwaga kà, azlaka anu aw, ama awis ləv anja azlauwana ala tatsəbal sləm. ¹⁵ Ama kak kà, wədf vok à uda, kapəhla vok ala la huma Zəzagəla, kiya uwana akəs à Zəzagəla à gəl, bokuba masla sləray uwana zirui azən kà sləray anja aw. Təpla gay dziriga à azladza anik bokuba uwana akəsə vok. ¹⁶ Ama kà azlagay deydayga uwana akəs à Zəzagəla à gəl aw, kada à abà aw, kà uwana azladza uwana tapəhay kiya uwaga kà tawis vok ala la tetəvi anja la tsəh kaykay. ¹⁷ Matapla anjatà kà, adagay kà bokuba gorodzu uwana akufla aya aw, ahadz sləb vok. La tataka azladza uwaga la abà kà, Himene atà la Filet la abà, ¹⁸ tasək à tetəvi dziriga la tsəh ala, ngaha tawəs madiŋal gəl à vok anja azladza anik ala, la magodday kà: Mawul à uda la mamətsay kà tsewwa adagay. ¹⁹ Tekedika matatukway uwana Zəzagəla atatukw kà, aga la ahən la ndzəda lela. Aganay uwana matsetseray gə lakəl anja: Sufəl Zəzagəla asəl azladza anja. Ngaha bay kà: Kəla uwabeyuwi uwana agoday kà: 'Gi anja Zəzagəla, asakà à madàh mawisiga.' †

† 2.19 4Musa 16.5

²⁰ La mən gəy la aku kà, azlatasə luwəluwə la azlaanə gursu pəra la aku aw, uwana tapəd mapəday la ahəf la ahən, ngaha la uwana tanjələh mənəlay la abisl. Mat-era kà anja madəvaday pəra, ama azlaanik kà anja kəla mavakay. ²¹ Baŋa dza ag gəl anja tsidənə la azlatatak mawisiga uwanay la abà, gəpəh kà, masla kà tadàdahlə sləray kà anja ləvamay. Kiya uwaga adəgay anja mənğa anja anja tetuwa, masla kà akəsə vok, masla aga nekwa anja madəhla sləray delga gesina. ²² Høy à azlamadzugway bəzi anək à ahəl, yəh magay tərə, madiŋal gəl à vok, masal ngaha lapiya, la azlauwana la ləv tekula tazalà à Sufəl Zəzagəla. ²³ Ama kweskà azlagay deydayga la azlagay kusonjuga, kà uwana uwaga kà atsala magazlay à wən. ²⁴ Haday, masla sləray anja Sufəl Zəzagəla kà aga masla magazlay aw. Masla aga mawoyən gə la slaka azladza gesina, aslala à vok kà matapla azladza, ngaha aga masla mabasiŋ bay. ²⁵ Matapla à azlaməna matsəd gay la ləv tələmmaga, ngaha zlahaw kà, Zəzagəla adavà à atà ndzəda kà anja mabədla vok la madz à ahən anjatà la abà, ngaha kà atà anja masəl dziriga. ²⁶ Kiya uwaga kà, tadəbəz hanjəli anjatà, ngaha tadətəf à malkaw anja seteni uwanay la gay ala, adəkəs atà à gay, adəpakatəla kà azlaməna manəf masla.

Makəd gəl à ahən gudən à vok

3 Səl azlagay uwanay gəpəhkala lela: La makəd gəl à ahən gudən à vok kà, azlakaslə zlazladaga adəgahay la ahən. ² La haday gə kà, azladza tadəgahay azlaməna mawoy gəl anjatà pəra, azlaməna mawoy sili, azlaməna mazigən gəl, azlaməna zlapay. Tadəvatsah gay à Zəzagəla à vok, ngaha tadəkəkah gay anja azlababa anjatà aw. 'Kikay', tadəgod à azladza uwana tazlak atà aw, atà tadəsləkaw azlatatak dziriga anja Zəzagəla aw. ³ Tadəgahay dzanjən, vok mahamay anjatà adəgay la ahən aw, tadəgahay azlaməna masəh gəl, zirui anjatà adəgahay la ahən aw, tsetsi dadən anjatà la ahən aw, tadəgay azlaməna məzam anja dziriga. ⁴ Tadətəh kaf à azladza anik à gəl, tadədahah azlatatak kusonjuga, tadəgahay azlaməna zlapay, tawoya à ahən kà uwana asa à vok anjatà pəra kà Zəzagəla. ⁵ La huma yewdi anja azladza kà: 'Anu azlaməna manəf Zəzagəla', tagod. Ama tsa tadəpəsew ndzəda anja. Høy à azlatəhəy dza uwaga à ahəl. ⁶ Azladza anik anjatà tadəha à huđ gəy anja azladza, ngaha tatapahlə azlamis gubgubga anjatà, kà manəf atà. Azlamis uwaga tadəha tsakana mənğa, tanəfa à azlatatak mawisiga gesina uwana tatawwal à tsəh. ⁷ Azlamis uwaga, asa à atà matapla azlatatak, ama tasla anja masəl tatak dziriga tetuw aw. ⁸ Kà uwana azladza mawisiga uwaga kà, tatsəd gay à dziriga à tsəh, kiya uwana uwarə Yanes atà la Yambərəs tadəhən à Musa à vok. Madzugway anjatà kà mawisiga, tavə ləv anjatà à Zəzagəla la dziriga aw.

¹⁹ Ama tadada à huma kerkər aw, kà uwana azladza gesina tadàsəl atà azlakusonju. Kiya uwana apakà vok kà la Yanes atà la Yambərəs uwaga.

Sawaray makəd gəl à ahəŋ

¹⁰ Ama kak kà, kanəfa gi la matapla gulo la abà, la maday, la madz à ahəŋ, la madiŋal gəl à vok, la mabasiŋ, la masal ŋgaha la matsizilla à ahəŋ gulo la abà gesina, ¹¹ la matərəbay ŋgaha la mas ŋgərpa gulo la abà babay. Kak, kasəl gesina tatak uwana abəzà à gi, mok uwana gi la Antiyews, la Ikoniyum, la Lisətəra, à ŋgərpa uwana gəsàh. Ama Sufəl Zəzagəla apəlla gi ala la uwaga la abà gesina. ¹² Haday gə, kəla uwabe-yuwi uwana asal madz à ahəŋ la dziriga, la maham gay à vok la Yesu Kristu la abà kà, agay la ahəl aŋa azladza kà matərəbəŋ. ¹³ Ama azlaməna magolla dza tadàda à huma à gay kà kaykay, kà mavavarəh azladza anik à bada à abà, atà la aslasl gəl aŋatà, kà tadəvavarəh gəl aŋatà. ¹⁴ Ama kak kà, dzà à ahəŋ la uwana la abà kata-pla, la uwana kabəzal la ləv tekula. Nəfà azlatatak uwaga, kà uwana kasəl dza uwana atapəkala kà masla atapəkala ala lela. ¹⁵ Dagay la bəzi gə, kasəl wakitə Zəzagəla lela, masla la uwana avà à ka haŋkəli uwana adala ka à mabəlay à abà la madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok. ¹⁶ Dəwdəw uwana tatsətsər à wakitə Zəzagəla à abà kà, uwaga kà afad gay aŋa Zəzagəla, kà mapəhla dziriga ala, kà madukwla mawsiga la vok ala kà matsizilla anu ala, ŋgaha kà mapəhanula maday dziriga uwana akəs à Zəzagəla à gəl. ¹⁷ Uwana Masasədok Zəzagəla adahəŋ kiya uwanay kà: Kà kəla dza uwana anəfa Zəzagəla aŋa magay madəh vok à ahəŋ gə, ŋgaha mahənla gə, kà aŋa sləray delga gesina.

4 Gənavə ka la huma aŋa Zəzagəla, ŋgaha la huma aŋa Yesu Kristu uwana adədah seriya à azladza uwana à gəl taləg la sifa la azlauwana tadamatsay, gənavə ka la sləm aŋa Sufəl Yesu uwana adəwul à waŋ kà makoray la dziriga. ² Kà uwaga pəh gay Zəzagəla à azladza la magədaŋ à afik, amiyaka adəgay la kaslā matsidayga, amiyaka la matərəbay la abà kà. Pəhla mawisiga aŋatà à azladza, dzərədəhatàla, kà madəh delga koksikoksi ŋgaha təpatàla la mabasiŋ dziriga. ³ Kà uwana kaslā adəsa à waŋ à uwana azladza tadədiŋ gəl à dziriga uwana à vok, uwana tatəpatàla aw, kà tadəwoyəŋ kà madəh mawisiga, kiya uwaga kà, tadəkəsə azlaməna matapla fida aŋuwaw, tadətsən uwana asal ləv aŋatà. ⁴ Tadətsəb sləm à dziriga aya aw, tadəgola vok kà aŋa maf sləm à mapəhay aŋa azladza fida gə à abà. ⁵ Ama kak kà, dā à huma à gay la masləh vok à vok aŋak koksikoksi, basà azlaŋgərpa, zəŋ gay marabəŋ à azladza, hənà sləray aŋak ala la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh.

† 3.8 2Musa 7.11

⁶ Kà aŋulo kà, kaslā adaslay kà aŋa mamətsay, adaslay kà makəd gi, bokuba tatak uwana takəd à Zəzagəla. ⁷ Gədahə sləray aŋa Yesu Kristu kà la ləv tekula, bokuba dza uwana ap slagəla lela. Gədəvla uwana: ‘Dahəŋ’, Zəzagəla agəd à gi, bokuba dza uwana adəv magur mahoyay à gay. Ama kà aŋa azla-tatak uwana madiŋal gəl à vok kà, gənəfà la dziriga. ⁸ Lagonay kà, gəsəl kà, Zəzagəla adadaha à gi tatak aŋa masik gulo à ahəŋ la zagəla, kà uwana gədahəŋ kà uwana dziriga. Sufəl uwana adəh seriya à azladza la tetəvi aŋa, la uwana adəvə à gi masik uwatə, la vud seriya. Adəvay kà à gi pəra aw, ama adəvə à azla-uwana asa à atà makuday gesina babay.

Madz à ahəŋ aŋa Pol

⁹ Wəd vok à uda kà kak aŋa mabəz à gi à vok katskats. ¹⁰ Kà uwana Demas kà aməlgəla, kà uwana masla kà asəl matsiday aŋa lakana uwanay, adiy aŋa à Tesaloniki. Kərəsan, masla kà ahəd à Galatiya, Titus ahəd à Dalmatiya bay. ¹¹ Luka pəra la abanay. Mok uwana kadəsa à waŋ kà, kadəsəlla Mark à waŋ la tsəh, kà uwana masla kà adəkəs gi vok la sləray aŋa Sufəl Zəzagəla la abà. ¹² Tisik kà gədasləl à Efesus. ¹³ Mok uwana kadəsa à waŋ kà, dəguwə la Tərowas, la mtəga aŋa Karpus, kadəhəl gi lukut anasl gulo, uwana gəsəkəl à ahəŋ la abatə, la azlawakitə gulo babay, kaykay gə, kà azlawakitə zlap uwana matsetseray la vok.

¹⁴ Alekəsander, masla gəzla adəh à gi mawisiga à vok kà məŋga. Sufəl Zəzagəla adədahalla seriya à gəl kəla aŋa mawisiga aŋa, uwana adahəgəŋ à vok suwaŋ. ¹⁵ Həyal à ahəl à kak, kà uwana awoyà gay gami aw kà aŋa tetuwa.

¹⁶ Teraŋa uwana gəpəh gay gulo la huma seriya kà, dza la ahəŋ kà mazlak gi aw, azladza gesina, takweskà gi. Delga kà Zəzagəla aməts à ata tsakana aŋatà ala.

¹⁷ Ama Sufəl Zəzagəla adzà à ahəŋ la gi, avà à gi ndzəda, kà gi aŋa madəv sləray gulo uwana maz gay marabəŋ à gay, kà azladza gudəŋ à vok gesina tatsənəŋ. Zəzagəla la uwana gətəf à sikalaveri la gay ala.

¹⁸ Gəsəl kà, Sufəl Zəzagəla adəpəlgəla, la azlatatak mawisiga la abà gesina, ŋgaha adənəŋla gi, kà gi aŋa mad à makoray aŋa à abà la zagəla babay. Məzləbà masla koksikoksi! Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

¹⁹ Dəh gi ‘Ayyi’ gulo à Pərəskila atà la Akilas. ‘Ayyi’, gəgod babay à huđ gay Onisəfor. ²⁰ Erasətus kà, agəd à Korintiya, ŋgaha gəsək Tərofim à ahəŋ la Milet, kà uwana dūvats azən. ²¹ Mərə vok kà mas à waŋ à abanay à mok uwana təla awkusa aləg madzəka à vok dadəŋ.

Ebulus, Pudín, Linus ḡgaha Kəlodiya uwana misga la azladza uwana la abanay gesina, đadáhà à ka: 'Ayyi'.

²² Sufəl Zəzagəla anəḡla ka!
Mapis gay à vok agay la akul gesina!

Titus

Ayyi

1 Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi mayà aña Zəzagəla, ngaha gi masla matapla la slaka Yesu Kristu. Zəzagəla asləl gi, kà gi aña mazəñ azladza, uwana Zəzagəla adatsatsamani atà, kà atà aña madiñ gəl à masla à vok, ngaha tatapla dziriga kà mapəhanula maday, uwana akəs à Zəzagəla à gəl.

² Gədəhəñ kiya uwanay kà, kà azladza aña masəlay kà atà la sifa adəv à gay aw la Zəzagəla, uwana adəh fida aw. Amiyaka gudəñ à vok kà adadzəka vok dadəñ, à uwana Zəzagəla apəh gay aña sifa uwaga à azladza à ahəñ aw. ³ La kaslā uwana anəts à ahəñ, apəhanula sifa uwaga, uwana la gay aña la abà. Zəzagəla uwana masla mabəl anu, afà à gi gay uwaga à ahəl, afà à gi à gəl, kà gi aña matapla à azladza.

⁴ Gətsetseray kà à kak Titus, kà uwana kagay kà bokuba kak bəzi huđ gulo, kà uwana anu səla nna mədiñaw gəl à Yesu Kristu à vok. Zəzagəla Baba, la Yesu Kristu, uwana abəl anu, tapis à ka gay à vok la mav à ka lapiya.

Sləray uwana Titus adəhəñ la Kəreta

⁵ Gəsakà ka la Kəreta la gudəñ uwana la tataka iyaw la abà, kà kak aña madəhəh azlatatak uwana taləğ madəhəh vok à ahəñ la tetəvi aña. Ngaha kà kak aña matsatsamani azlamasiga, kà atà aña magay mənə manəñla mənə gay Zəzagəla, la kəla huđ gudəñ gesina, bokuba, uwana gətəpkala.

Uwa à uwana azlayla kà magay masiga uwa?

⁶ Dza uwana kakəsani kà magay masiga kà, say agay zil gəy, uwana tasləhəla vok aw, agay zil aña mis tekula, azlabəza aña tagay azlaməna madiñ gəl à Yesu Kristu à vok, maday aña tagay delga kà azladza aña manərez atà, tadəh mawisiga aw, ngaha tagay azlaməna makəs gay aña azlabəba aña tagay koksikoksi. ⁷ Masiga aña azlaməna gay Zəzagəla kà mayà aña Zəzagəla. Kiya uwaga kà, say agay kokuđa mawisiga tetuwa. Agay zlapay aw, agay masla ləv aw, agay masla guzu aw, agay masla mayəh gay aw, ngaha bay, agay masla mawoy sili aw. ⁸ Ama agay kà masla makəs azlaməlok dza la ahəl səla, awoyañ kà madəh azlatatak delga pəra, aga masla masləh vok à vok aña agay dzi-

rirga, aga dza aña Zəzagəla lela, aga masla mabasir. ⁹ Say adəh hanəkəli la gay marabəñ, uwana mətapla à azladza. Baña adəhəñ kiya uwanay kà, adəbəz tetəvi kà matapla gay uwaga à azladza anik, ngaha adədzərədah atà à uda la gay uwaga babay. Ngaha adəpahla ala la paraka, kà azlaməna maf gasa à gay marabəñ à gəl kà, azlayla atà aw.

¹⁰ Bək azlamasiga à ahəñ kiya uwaga, kà uwana azladza aña uwanay tadədzadzəñah gəl ala, koksikoksi tapəhay kà azlatatak uwana takəs vok aw, tavavar azladza babay. Azlauwana tadəhəñ kiya uwaga kà kaykay gə, kà tsəhay Yahudiya, uwana kadavəw vok à uda tagođ. ¹¹ Delga kà, azlamasiga aña azlaməna gay Zəzagəla tadəđ atà à gay à ahəñ, kà aña matapla azlatatak uwaga à azladza aw, kà uwaga la uwana tawis huđ gəy aña azladza anik ala, la tatak uwana tatapla à azladza, tasla nəma aw, ama asa à atà mabəz sili la tsəhay matapla zirui gə uwaga. ¹² Dza anik la ahəñ, uwana zil gudəñ Kəreta bokuba atà, apəh à ahəñ uwarə, uwana adəpaka vok, apəh la pañaw aña: ‘Koksikoksi azlaməna gudəñ Kəreta tapəhay kà fida, tasəl gəl aw, bokuba azlatatak fəta, azlaməna masa, tadzugw kà à huđ aña tagatə pəra.’ ¹³ Ndzer kà, gay uwanay kà dziriga, kiya uwaga kà, sləh à atà à vok la mapəh à atà à vok à abà lela, kà atà aña manəf tetəvi aña Zəzagəla lela. ¹⁴ Pəh à atà à vok à abà lela kà atà aña manəf azlagay deydayga aña azla Yahudiya, uwana tapəhəy aw, ngaha tanəfa gay aña azladza uwana takweska dziriga aw. ¹⁵ Baña la ləv tsədaña la huma Zəzagəla, dəwdəw adagay sətaka kà aña. Ama kà aña azladza uwana la ləv səla, ngaha tadiñ gəl à Zəzagəla à vok aw kà, tatak la ahəñ sətaka kà aña tagatə aw. Kà uwana atà kà tadzugway kà azlatatak mawisiga aña madəhəñ pəra, zirui aza à atà aw. ¹⁶ Tagođ la paraka kà: ‘Məsəl Zəzagəla’, ama tatak mawisiga uwana tadəhəñ apəhla ala, kà tasəl masla aw. Tadadzəñah gəl aña tagatə ala kaykay la azlamawisiga, taslala vok kà madəhəñ tatak delga aya aw.

Kakay à sləray aña masla mapəh gay Zəzagəla ma?

2 Ama kà aña kà, kapəl à azladza kà tatak uwana akəs vok kà aña tetəvi aña Zəzagəla. ² ‘Guzu akad akul aw’, gòđ à azlamakoz zilga. ‘Dahəw tatak gesina kà la tetəvi aña, sləhəw vok à vok aña kul, diñaw gəl à Zəzagəla à vok lela, wəyəw azladza anik la ləv tekula,

basàwwàṅ azlanḡarpa koksikoksi!³ Pèh à azlamakoz mis bokuba uwanay babay: “Dahàwwàṅ kà uwana la tetèvi aṅa Zəzagəla la tsəh lela. Kakalàhàw sləm aṅa azladza anik ala aw, kagaw azlamayà aṅa guzu aw, ṅgaha tapawla azladza anik, uwana akəs vok lela!”⁴ Baṅa tadehəṅ kiya uwanay kà, tadàtapla azlaiyaw mis babay, kà mawoyəṅ azlazil aṅatà, la azlabəza aṅatà.⁵ ṅgaha tatapla azlaiyaw mis uwaga, kà maslèh vok à vok aṅatà, ṅgaha kà atà aṅa mazaḃ zil aw, ṅgaha tadàh sləray lela la huḃ gày aṅatà la maḃahàh azlatatak delga, ṅgaha la makəs gay aṅa azlazil aṅatà. Baṅa tadahəṅ kiya uwaga, azladza tadàtugw mawisiga lakəl aṅa gay Zəzagəla aw.

⁶ Pèh à azlabəza kohana kiya uwaga babay. Gòḃ à atà kà: ‘Slèhàw vok à vok aṅkul lela!’⁷ Gəpəh à ka babay kà kadàh tatak delga pəra, kà azlabəza kohana anik aṅa matapla tatak la uwaga la abà. Baṅa katapatàla tatak, tàpatàla la ləv tekula, kapah azlatatak deydayga aw.⁸ Tàpatàla kà azlagay uwana tagəḃ à afik, dza aslala vok aṅa matsəḃal gay à tsəh aw, ṅgaha kà azladza uwana asa à atà matugw à ka mawisiga à vok kà, atà aṅa mabəz mawisiga la abà aw, ṅgaha zirui makəs atà.

⁹ Kà aṅa azlamayà kà, gòḃ à atà kà: ‘Kəsàw gay aṅa azlaməṅga aṅkul koksikoksi, ḃahàwwàṅ kà uwana akəs azlaməṅga aṅkul à gəl, kabayaw vok gay akul nna aw.¹⁰ ṅgaha babay kà, katsatsakw ahəl la azlatatak aṅkul la vok aw, ḃahàwwàṅ kà azlatatak delga pəra, kà azlaməṅga aṅkul aṅa masəlay kà akul azladza dziriga haḃay’, pèh à atà. Baṅa azlamayà tadehəṅ kiya uwaga kà, azladza tadàsləkaw azlatatak uwana mətapla à azladza lakəl aṅa Zəzagəla, masla mabəl anu.

¹¹ Delga kà azlaməna gay Zəzagəla tadàh uwanay gəpəh lagwa, kà uwana Zəzagəla adapəhla ala la paraka, kà vok mahamay aṅha à azladza gesina, kà masla aṅa mabəl atà.¹² Bà uwana Zəzagəla adadehəṅ kiya uwanay kà, məsəl kà, mənəfa tetèvi mawisiga aya aw, mənəfa azlatatak aṅa gudəṅ à vok, uwana takəḃ à anu à adi aya aw. Uwaga kà mok uwana anu la gudəṅ la vok la uwana, məslala vok kà maslèh vok à vok gami. Məḃaha uwana akəs vok, ṅgaha mənəfa tetèvi uwana akəs Zəzagəla à gəl.¹³ Məḃahəṅ kiya uwanay, kà maf gəl gami à mavakay uwana à afik, Yesu Kristu Sufəl gami adàzlanjalay la mazləbay aṅha, uwana adàpəhanula Yesu masla Sufəl Zəzagəla gami məṅga.¹⁴ Avà gəl aṅha, amèts à slaka gami à abà, kà masla aṅa mapəlanula la tsakana la abà, ṅgaha kà masla aṅa magəṅ anu sətaka la huma aṅha, kiya uwaga kà anu aṅa magay azladza aṅha, kà anu aṅa maḃah azlatatak uwana delga koksikoksi. †

¹⁵ Tàpla à azladza azlatatak uwanay tadzərəḃahatàla, pèh à atà à vok à abà, kà uwana asa à atà matsənəṅ

aw, pèh à atà la maslay uwana Zəzagəla avà à ka. Ayà kagòḃ à azladza kà mapəsew ka aw.

Maday delga aṅa masla maḃah gəl à vok

3 Wulà à azlaməna gay Zəzagəla à gəl kà, takəs gay à azlasufəl la ahəl ala, la azlagumna aṅatà la maḃah uwana tapəhatàla. Tawoya maḃah azlatatak delga.² Gòḃ à atà babay kà tatsəḃ gay mawisiga à azladza à tsəh aw, tagazlla aw, taga tələmma, takəs gay à azladza anik la ahəl ala babay.³ Pèh à atà kiya uwaga, kà uwana anu babay uwarà məga azlakusonḡu babay, mədzadzàṅhà gəl gami ala. Tetèvi dziriga aṅa Zəzagəla azà anu à adi, kà uwana mətawàh kà maḃah azlatatak mawisiga à tsəh pəra, məgà kà azlamawisiga, tetuw tetuw məfàhà à adi à tatak aṅa azladza anik à tsəh. Azladza tapəsəwàh anu, ṅgaha anu babay məpəsəwàh atà suwaṅ.⁴ Bamərakə məḃah kiya uwanay kà, kaslā anik, Zəzagəla uwana abəl anu, apəhla ala kà adàh delga à azladza, ṅgaha awoya anu kaykay.⁵ Abəl anu kà deyday, awkà abəl anu kà kà sləray delga gami uwana məḃahəṅ aw, ama abəl anu kà, kà vok mahamay uwana akəs kà anu. Azəḃ anu tsakana gami lakəl ala, adahà uwaga kà la ndzəḃa aṅa Masasəḃok tsikasla, kiya uwaga məgà mayyi vok mawga la mabəz sifa mawga.⁶ Zəzagəla ahənanula pawaslwasi la Masasəḃok tsikasla, la ahəl aṅa Yesu Kristu uwana mabəl anu.⁷ Adahəṅ kiya uwaga kà, kà anu aṅa mabəz sifa, ṅgaha məsəl kà masla adàvə à anu sifa uwana adəv à gay aw, uwana apakà vok kiya uwanay kà, Zəzagəla adahà delga, ṅgaha apakənanula tsidaṅa la huma aṅha.⁸ Gay uwanay gəpəh à ka, kà dziriga.

ṅgaha asa à gi kà katapla à azladza uwaga koksikoksi, kà azlauwana tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok makəs azlatatak delga uwanay. Gay uwana məpəhla ala kà dzəḃa aṅha səla aw, azlaka azladza babay.⁹ Baṅa azladza tabay vok gay deydayga kà, kada à abà aw. Baṅa tapəhay lakəl aṅa azlababa madzidziga aṅa uwarà, kada à abà aw, kabay vok gay lakəl aṅa mapəhay aṅa Musa bay aw, kagazllaw akul nna aw, uwaga kà tatak kusonḡuga deyday gə pəra.¹⁰ Baṅa dza atsalla mavəhla à tataka azlaməna gay Zəzagəla à abà kà, sləhal ala vok asik tekula, baṅa atsənà aw kà, kafal sləm aya aw, gòlla à lig à gay.¹¹ Kasəl kà azladza uwana tavəh azlaməna gay Zəzagəla ala kiya uwaga kà, atà kà, tasakà tetèvi mawisiga, tsakana aṅatà adàpəhla vok ala la paraka.

Ayyi makəḃ gəl à ahəṅ

¹² Gəḃàsləl dza anik à slaka aṅkul, zlahaw Arətemas, baṅaw Tisik, à uwana gəḃàsləl à awtəy. Baṅa adàbəzà à awtəy kà, wəḃ vok à uda la katskats kà mad à mabəz gi vok la Nikopoləs. Gədzugw kà, la təla awkusa kà, gəḃàday kà madz à ahəṅ la abatà.¹³ Zlakə Senas

† 2.14 2Musa 19.5; 5Musa 4.20; 7.6; 14.2; Mahabay 130.8

masla masəl mapəhay, ɲgaha zlakà Apolos babay, v à atà tatak uwana akəs vok kà aɲa mauguzahay aɲatà uwana tadàday lagwa, kà atà aɲa manəkudà aɲa tatak aw. ¹⁴ Azlauwana tadiɲ gəl à Yesu à vok bokuba anu tasəlay babay, kà atà aɲa maɖadàh azlatatak dzəba aɲha səla aw gə uwaga kà, atà mazlakàh azlauwana la

kudà la abà. Baɲa tadehəɲ kiya uwaga kà, madz à ahəɲ aɲatà adàgay deyday aw.

¹⁵ Azladza uwana anina la abanay, tafaha à ka: 'Ayyi' gesina. 'Ayyi', məgod à azladedà uwana tawoya anu la madiɲal gəl à vok la abà, ɲgaha vok mahamay aɲa Zəzagəla apis à akul à gay à vok gesina.

Filemon

Ayyi

1 Gi Pol, la uwana gətsetser à ka wakità uwanay, gi la dañay kà Yesu Kristu. Gi Pol, anu la deda gami Timotawus, la uwana mətsetser à ka wakità uwanay, à kak slawda gami Filemon, uwana mədàh sləray gami anina. ² Mətsetser à maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, uwana tasaha à waŋ à mtəga aŋak kà madəv kuda à Zəzagəla, ŋgaha à deda gami duguga Appia la Arsip, uwana məpay anina kà aŋa Sufəl gami Yesu. ³ Zəzagəla Baba gami, la Sufəl gami Yesu Kristu tapis à akul gay à vok, ŋgaha tavà à akul lapiya aya.

Masal la madiŋal gəl à vok aŋa Filemon

⁴ Baŋa gədəv kuda à Zəzagəla kà aŋak, 'Kikay' gəgo-đahàh à Zəzagəla koksikoksi, ⁵ kà uwana gətsənaŋ kà kawoyàh azlaməna gay Zəzagəla ndzer, ŋgaha bay kà, kadiŋ gəl à Sufəl Yesu Kristu à vok. ⁶ Gədəv kuda à Zəzagəla babay kà, kà maham gay à vok aŋak la azladza anik uwana tadiŋ gəl à Yesu Kristu à vok mad à huma à gay, ŋgaha kà kak aŋa masəl azlatatak delga gesina, uwana məbəzal kà masləkawla Kristu. ⁷ Deda gulo, tsəhay mawoyəŋ uwana kawoya azlaməna gay Zəzagəla anik arabà gi, ŋgaha adzərədgəla bay, kà uwana kà kak à uwana ləv aŋa azlaməna gay Zəzagəla anik atəsləla ala.

Pol awula Onesəm à slaka Filemon

⁸ Bokuba uwana kawoya azlaməna madiŋal gəl à vok anik kà, 'Kamkam', gədəv à ka kuda kà madəh uwana gəpəh à kà. Tsa gi masla matapla la slaka Kristu kà, gi la maslay kà mapəh à ka, "Dahəŋ kà azlatatak delga!" ⁹ Ama gəpəhay bokuba uwanay aw! 'Kamkam', gənavà ka, kà madəhəŋ uwanay, kà uwana kawoya azlaməna gay Zəzagəla. Gi Pol, uwana gi makoz zil, la uwana gəpəh uwaga, ŋgaha lagwa bay kà, gi la dañay kà Yesu Kristu. ¹⁰ 'Kamkam', gəgod à ka lakəl aŋa Onesəm. Agay masla madiŋal gəl à Yesu Kristu à vok, masla kà adagay bokuba bəzi huđ gulo. Gi, gədagay baba aŋha la dañay. ¹¹ Uwarà kà, akəs ka vok aw, ama lagonay kà, akəs gi vok, ŋgaha akəs ka vok bay

¹² Gəwulakala à awtəy, ama madzugway gulo kà lakəl aŋha. ¹³ La kaslà uwana gi la dañay kà gay marabəŋ kà, asa à gi kà madz à ahəŋ anu səla la abanay, kà masla mabəđ à slaka aŋak à abà, kà mazlak gi. ¹⁴ Ama asa à gi madəhəŋ kiya uwanay aw. Asa à gi, kà uwana asa à ka dadəŋ suwaŋ, ŋgaha la lig la ahəŋ asa à gi. Asa à gi maf à ka gasa à gəl, kà madəhgəŋ delga aw. Uwana gəwoya kaykay kà, kazlaka gi la ləv tekula.

¹⁵ Zlahaw kà, Zəzagəla avà tetəvi kà Onesəm mad madz à ahəŋ la slaka gə kà aŋa kaslà ŋuv, ŋgaha kà masla aŋa mawul à slaka aŋak, ŋgaha kà akul aŋa madz à ahəŋ la slaka gə, akul səla aŋa koksikoksi. ¹⁶ Lagonay masla kà mayà pəra aya aw, dadūwà à gay mayà, kà uwana masla kà bəzi gay ləv gami. Gi kà, gəwoya Onesəm kaykay, ŋgaha ŋođegi kà mawoyəŋ aŋak kà aduwa aŋulo, kà uwana mayà aŋak, ŋgaha aya kà, kà uwana deda aŋak la Kristu la abà.

¹⁷ Baŋa kanəraz gi bokuba manalay aŋa madiŋal gəl à vok aŋak kà, kəs à mtəga aŋak, bokuba uwana naka kakəs gi suwaŋ. ¹⁸ Baŋa awis à ka tatak ala, baŋa kanəfay la goder, pəh à gi, kà gi aŋa mapəlla à ka. ¹⁹ Gi Pol, la uwana gətsetser uwanay la ahəl gulo, kà gədəpəl à ka. Ama naka kaslala vok kà manav gi aŋa mapəl à ka nəma aw, kà uwana kikay kà mapəh à ka sayda gulo à uwana kabəzà sifa adəv à gay aw, uwaga kakoray lagwa. ²⁰ Kità kà, deda kà, gədəv à ka kuda la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla: "Dahəgəŋ tatak dzəba aŋha səla aw gə, uwana atasl à gi ləv ala, kà uwana anu səla nna mədəhamaw gay à vok la Yesu Kristu la abà."

²¹ La mətsetser wakità uwanay, gəsəl la dziriga kà, kadəđah uwana gənavà ka madəhəŋ. ²² Baŋa kadəkəs Onesəm à mtəga aŋak đahəgəŋ slaka à ahəŋ babay, kà uwana gəsəl kà Zəzagəla adətsən tatak uwana kanavawwal, ŋgaha adàvə à gi tetəvi kà mad à awtəy à mtəga aŋak.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²³ Epafəras uwana aga la dañay anu səla kà Yesu Kristu kà: 'Ayyi', agod à kak. ²⁴ Mark, Arəstarkus, Demas, Luka ŋgaha gi uwana mədàh sləray aŋa Zəzagəla la slaka gə, mədaha à ka: 'Ayyi'.

²⁵ Vok mahamay aŋa Sufəl Yesu Kristu agay la kak.

Ibəranəŋkowen

Yesu la uwana aduwa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl

uwana uwarà gesina

1 Dagay uwarà, aŋuvaw Zəzagəla apəhàhàh à azla-baba gami madzidziga, aslālāh à atà azlaməna mapəh à atà gay à ahàl à waŋ, apəh à atà gay la azla-tetəvi anik anik gesina. ² Zəzagəla apəhay tsərəh à lakana uwana makəf gəl à ahəŋ aŋa mas à waŋ aŋa Yesu. Ama lakana avà à anu Kona aŋha. Aguwà à uda kà la ahàl aŋa Kona aŋha, à uwana Zəzagəla apəh à anu, adahàŋ gudəŋ à vok. Zəzagəla afà à ahəŋ agədaŋ à afik kà masla aŋa makoray lakəl aŋa tatak gesina, ³ kà masla la uwana mənəŋa mazləbay aŋa ndzəda aŋa Zəzagəla. Masla kà kalkal la Baba aŋha Zəzagəla. La gay aŋha tsikaslaŋa akəs dēwdēw tatak uwana la gudəŋ la vok. Adahà tetəvi anik à ahəŋ la uwatà la uwana Zəzagəla azəb tsakana à azladza lakəl ala gesina, kà atà aŋa magay sətaka. La lig aŋa uwaga la ahəŋ, ahàd, adzà madzay la ahàl kaf aŋa Zəzagəla lakəl, kà makoray la masla.

Yesu kà aduwa azlamalika gesina

⁴ Gay gə la uwaga, Zəzagəla adahàŋ Kona aŋha, aduwa azlamalika gesina, kà uwana sləm uwana avà à Kona aŋha kà, aduwa aŋa azlamalika uwanay gesina. ⁵ Tetuw tetuw Zəzagəla apəh à azlamalika kiya uwanay aw:

"Kak Kona gulo, dagay lakana azladza tadəsəlay la paraka." †

Malika la ahəŋ tetuwa à uwana:

"Gədàgay Baba aŋak, ŋgaha kadàgay Kona gulo", agòdal aw. ⁶ Ama la kaslā uwana Zəzagəla asal masləl Kona aŋha à waŋ, uwana lakəl aŋa tatak gesina la gudəŋ la vok agòd:

"Akul azlamalika gulo gesina sləkàwàw masla!"

⁷ Lakəl aŋa azlamalika kà, Zəzagəla agòd:

"Adahà atà kà afad gə, ŋgaha azlamayà aŋha, azlaalāh akəl aya babay."

⁸ Ama lakəl aŋa Kona aŋa Zəzagəla kà, tatsetsèr à wak-ità Zəzagəla à abà lakəl aŋha kà:

"Kak la uwana Zəzagəla, kadàkoray aŋa koksikoksi, kadàkor tsəhay aŋak lela.

⁹ Azlatatak dziriga gə uwana awoyaŋ, ama azlamawisiga kà, asa à ka atà aw, kapəsew atà aŋa tetuwa. Gay gə la uwaga, Baba aŋak Zəzagəla azalà ka, ŋgaha apakàkala mənŋa gə la mav à ka maslay mənŋa daduwa à gay aŋa azladeda aŋak." ††

¹⁰ Zəzagəla agòd aya lakəl aŋa Kona aŋha:

"Kak Sufəl dagay la madzəka, kak la uwana kadahà gudəŋ à vok la ahàl aŋak, la uwana kadahàŋ zagəla babay.

¹¹ Dēwdēw tatak uwana kadahàŋ kà, adədəv à gay, ama kà aŋak kà, kadàdza à ahəŋ bokuba uwana kak la ahəŋ la uwaga kiya uwaga uwanay aŋa koksikoksi. Azlatatak uwaga gesina tadəpakahay makoz bokuba azlalukut uwana atsəkway.

¹² Bokuba uwana kakəl lukut à abà, kiya uwaga la uwana kadəkəl à abà aŋa mafay aslələf à gəl. Ama kak kà, kak la ahəŋ bawtawta madz à ahəŋ aŋak adəkəf gəl à ahəŋ aw." ‡

¹³ Aga la ahəŋ amiyaka tekula aŋa azlamalika à uwana Zəzagəla apəhal gay kiya uwanay aw:

"Dzà madzay la ahàl kaf gulo lakəl, tsərəh à uwana gəduw azlaməna məzam aŋak! Gəpaka azlaməna məzam aŋak bokuba azlatatak maf asik à afik aŋak." ††

¹⁴ Azlauwa azlauwana tapakà azlamalika uwa? Atà kà azlaməna sləray aŋa Zəzagəla. Zəzagəla asləl atà kà mad mazlak azladza uwana adəbəl atà.

Məpəsew tatak uwana Zəzagəla apəh à anu aw

2 Tsa Zəzagəla abadanumà la Kona aŋha kà, məpəzl sləm gami à gay uwana apəh à anu à ahəŋ, kà anu aŋa maz à tetəvi delga la tsəh ala dogdogog aw.

² Məsəl kà gay uwana azlamalika tasəlla à waŋ kà, agəd à afik. Azlauwana tafəl sləm aw, ŋgaha la azlauwana takəs aw kà, seriya uwana Zəzagəla adükwatàn à gəl, kà azlawla atà ndzer. ³ Kakay mətəfay à baŋa mapak gay aŋa mabəlay ala kà gay deyday ma? Gay aŋa mabəlay uwana Sufəl Yesu azàŋ kà, azlaməna mazəŋ la uwana tagədaŋ à afik: 'Fida la abà aw', Zəzagəla agòd. ⁴ Zəzagəla la gəl aŋha babay apəhla ala kà gay uwaga kà ndzer, la madəhəŋ azlamasəlay anik anik, ŋgaha la azlatatak nadzipo gə, avà maslay kà à

† 1.5 2 Samuyel 7.14; Mahabay 2.7

†† 1.9 5Musa 32.43; Mahabay 45.6-7; 104.4 ‡ 1.12 Mahabay 102.25-27 †† 1.13 Mahabay 110.1

Masasëdok tsidaŋa, kà atà aŋa madàh azlatatak boku-ba uwana asal.

Yesu apèhanula tetëvi uwana anaka mæbël ala

⁵ Uwaga kà azlamalika à uwana Zëzagëla abëk atà à ahëŋ, kà aŋa makor gudëŋ uwana adàsa à waŋ aw, ŋgaha à uwana mæpèhay babay la abanay aw. ⁶ Teke-dika la wakità Zëzagëla la abà kà tatsetsër kà:

'Mana à dza asik kà mafal slëm la mazlakëŋ ma.

⁷ Kazàŋ à vëdah la tsëh aŋa azlamalika, kà aŋa kaslà ŋuv la lig la ahëŋ kà, kavàl maslëkaway bokuba uwana taslëkawla mæŋ sufël.

⁸ Kà madegolay uwaga à uwana, tafà tatak gesina à tsëh asik aŋha.' †

Uwaga kà apèhay kà lakël aŋa Yesu uwana Kona aŋa dza. Kà uwana tapèh kà kiya uwanay, Zëzagëla afà tatak gesina à tsëh aŋha. Uwaga asal magoday kà, tatak gesina kà la tsëh aŋha përa. Ama aŋa lagonay kà, mënana akor azlatatak uwaga la dazuwaya dadàŋ aw. ⁹ Ama mësël kà Yesu akor azlatatak gesina uwarà. Kà aŋa kaslà ŋuv, Zëzagëla afà à tsëh aŋa azlamalika kà, la vok mahamay aŋa Zëzagëla amëts kà aŋa azladza gesina, kà mas ŋgërpa. La mamëtsay aŋa Yesu la uwana, Zëzagëla avàl mæŋga, kiya maslëkaw sufël.

¹⁰ Tatak gesina kà aguwà à waŋ kà la slaka Zëzagëla, adahà à atà kà kà aŋha. Kiya uwaga asal kà mapakYesu ala sëtaka la ŋgërpa uwana asà, ŋgaha azladza aŋu-vaw aŋa magay azlabëza aŋha, ŋgaha kà atà aŋa mad à slaka mazlëbay aŋha à abà. Uwaga kà Yesu la uwana aga atà la huma kà mæbël atà.

¹¹ Yesu la gël aŋha apaka azladza ala sëtaka, atà la Baba tekula, Zëzagëla la uwana Baba aŋatà. Gay gà la uwaga Yesu azala atà ala: Azladede. Ziruwi azëŋ kà aŋa uwaga aw. ¹² Gay gà la uwaga agòd:

"Gëdàpëhla slëm aŋak ala la slaka azladede gulo, ŋgaha la huma maham à ahëŋ aŋa tsëhay aŋak kà mazlëb ka."

¹³ Ŋgaha kà:

"Gëdàfa vok gulo à kak Zëzagëla à afik."

Ŋgaha aya kà:

"Gi la uwanay la azladza uwana asakà, kà gëbël atà."

††

¹⁴ Azladza uwana apèhay la abanay kà, uwaga kà anu uwana la slëb vok. Kà uwaga Yesu la gël aŋha adapakay babay bokuba dza la slëb vok, ŋgaha kà la mamëtsay aŋha kà aslälà vok aŋa makalàh ndzëda aŋa seteni à ahëŋ, uwana aga la maslay kà makad azladza. ¹⁵ Yesu adahàŋ kiya uwanay, kà guba makës azladza kà mamëtsay aya aw. Dagay uwarà tadzadzà-ràhà vok la guba aŋa mamëtsay la abà, la abà gà kà, masla azëb guba uwaga ala. ¹⁶ Ndzer, wakità Zëzagëla apèh kà azlamalika la uwana tasà à waŋ kà aŋa

mapèhay aw, ama asà à waŋ aŋa mazlak mayyi à tsëh ala aŋa Abëraham. ¹⁷ Bamëraka akës vok kà apakay kiya azladede aŋha gesina, kà magay mæŋ madzahaga uwana adàh slëray kà aŋa Zëzagëla, kà masla aŋa mazëb tsakana à azladza lakël ala, ŋgaha asëlla atà vok la masla. Uwaga mæŋ madzahaga delga gà ŋgaha masla vok mahamay gà. ¹⁸ Lagwa aslala vok azlak azla-uwana mapapatay apapat atà, kà uwana asà ŋgërpa, ŋgaha agà mapapatayga.

Yesu kà aduwa Musa

3 Azladede, la kità Zëzagëla babay atsatsàmànì akul kà akul aŋa magay tsëhay aŋha. Bamëraka la uwaga kà, fàw vok aŋkul à Yesu à afik, masla la uwana Zëzagëla aslël à waŋ kà masla aŋa magay mæŋ madzahaga aŋa madiŋal gël à vok gami, uwaga masla la uwana, masla masëlla anu vok la Zëzagëla, uwanay la uwana mæziŋ la dazuwaya. ² Yesu kà dza delga la slaka Zëzagëla, uwana akësànì kà madehëŋ slëray uwanay, bokuba Musa uwana agà delga la slëray aŋha la abà uwana adahàŋ, kà aŋa azladza huđ gày aŋa Zëzagëla babay. ³ Tazlëb dza uwana aŋal gày dafuwa à gay gày la gël aŋha. Lakël aŋa Yesu la Musa babay kà kiya uwanay. Maslëkaway uwana mëslekaw Yesu kà, aduwa aŋa Musa. ⁴ Ndzer, azlagày gesina kà, dza la uwana aŋalàh atà, ama dza uwana adahà tatak gesina kà Zëzagëla. ⁵ Haday, Musa kà aŋa masla slëray aŋa Zëzagëla uwana adahàhàŋ lela la huđ gày aŋha gesina kà, slëray aŋha kà apahla à azladza azlatatak uwana Zëzagëla adàpèhay la huma la gay. ⁶ Ama aŋa Kristu kà, ndzer masla Kona aŋha, uwana anëŋla huđ gày aŋa Baba, bokuba magoday, masla kà lela la tsëhay slëray aŋatà uwana la abà, adëhëŋ babay. Anu tsëhay aŋha, anu babay kà anu azlamëna huđ gày aŋha, à baŋa mæda à huma à gay la mawad vok à uda, mæfa madzugway gami à azlatatak uwaga à afik la marabay, tsëràh à makad gël à ahëŋ

Zëzagëla adav maduw lëv à tsëhay aŋha

⁷ Gay gà la uwaga Masasëdok Zëzagëla agòd:

"Lakana baŋa katsënaw kuda aŋa Zëzagëla kà,

⁸ Tsëbàwwal slëm. Kadzadzàŋaw gël ala, bokuba

uwana uwarà azlababa aŋkul madzidziga tadahàhàŋ aw, la kaslà uwatà, atà la fëta la abà, tadzà à ahëŋ la abà mavay dzik ufađ. Atà kà, tapësëw Zëzagëla, ŋgaha tagùr masla.

⁹ Tanëŋà azlatatak dzëba aŋha sëla aw gà uwana adahàhàŋ, dagay mavay dzik ufađ bay, tagùrla.

¹⁰ Gay gà la uwaga, lëv azàŋ à gi lakël aŋa azladza uwaga. Gël adakad à atà à vok, tatsën tetëvi gulo dadàŋ.

† 2.8 Mahabay 8.4-6 †† 2.13 Mahabay 22.22; Yesayya 8.17-18

¹¹ Kà uwaga à uwana gëfàh akur à ahëj, la magod à azladza uwaga kà: Tetuw kadàdiya à slaka maduw lëv gulo à abà aw!"[†]
 Zëzagëla agòd.¹² Azladedà gulo, ðahàw hanjëli kà dza la tataka anjku kà anja magay la lëv mawisiga, ngaha kokuda madijal gël à Zëzagëla à vok aya, kà masla anja masakiya à masla uwana la tsëh ala la sifa aw.
¹³ Ama tsatsëhàhàw vok ala kà akul à akul koksikoksi, kà seteni anja mavavar akul à mawisiga à abà aw, ngaha kà akul anja magay azlamëna mapëseway babay aya aw. Dàw à huma à gay la madëhëj kiya uwanay koksikoksi, kà uwana lakana kà, Zëzagëla asal mabadma à anu à ama aya.¹⁴ Banja anu mëda à huma à gay la makës azlatatak uwana mëdijal gël à vok, dagay la madzëka tsëràh à makëd gël à ahëj kà, kiya uwaga haday, mëdagay azladza anja Kristu.

¹⁵ Aganay à uwana tatsësër à wakità Zëzagëla à abà: 'Banja katsënaw kuda anja Zëzagëla lakana kà, kadzadzanjaw gël ala, bokuba uwana kadadzadzanjawanja uwarà.'^{††}

¹⁶ Azlauwa azladza uwana tatsënà kuda anja, ngaha tapësëw uwa? Ndzer, azladza gesina uwana dagay uwarà Musa aguwà à atà à huma kà masëlla atà à uda la gudëj Misëra.¹⁷ Kà madegolay ma, uwa à uwana Zëzagëla agà magurayga mavay dzik ufad uwa? Ndzer kà, atà azladza uwana tadahà tsakana. Kà uwaga à uwana tamàts à fëta à abà.¹⁸ Kà azlauwa? Kà azladza uwaga à uwana: 'Gëfàha akur à ahëj kà la tetuwa tadàbëk asik à slaka gulo uwana à abà gëdàduw lëv aw', agòd. Ndzer uwaga kà, kà azlauwana takweskà gay anja.¹⁹ La kiya uwanay kà, azladedà gulo, mënënjaj kà tabëk asik à slaka maduw lëv à abà aw kà, kà uwana tadij gël à Zëzagëla à vok aw.

4 Dagay uwarà, Zëzagëla apëh à azladza kà adàv tetëvi à azladza kà madla atà à slaka maduw lëv anja uwana apëh à ahëj kà agèd à afik, kiya uwatà kà uwaga kà, mëdàh hanjëli kà tekula la tataka anjami anja magëd à lig, ngaha kà masla anja mad à abà aw aw.² Tapëh à anu gay matsidayga, bokuba uwana uwarà à azlababa madzidziga tatsënànj babay. Ama gay matsidayga, uwaga azlakà atà aw, tadà à slaka maduw lëv uwatà à abà aw, kà uwana takës gay uwatà aw.³ Uwaga kà anu la uwana mëdàda à slaka maduw lëv uwatà à abà, anu uwana mëkës gay uwaga. Agòd lakël anja azlauwana takës gay uwaga aw kà:

"Gëpàk lëv lakël anjatà, gëfàha akur à ahëj kà tetuwa tadàdiya à slaka maduw lëv uwatà à abà aw!"[‡]
 Zëzagëla adëv slëray anja à gay dagay uwarà, à mok uwana adahà gudëj à vok. Kiya uwaga kà, maduw lëv kà aga la ahëj ndzer.⁴ La azlaslaka anik, la wakità Zëzagëla la abà, tapëh lakël anja mahënay mëdëf:

'Zëzagëla adëv slëray anja à gay la mavakay mukwa. La mamëdëf gà kà, adùw lëv.'^{‡‡}

⁵ La azlaslaka anik Zëzagëla agòd aya babay:

"Tetuwa tadàdiya à slaka maduw lëv gulo à abà aw."

⁶ Azladza uwana tatsënà gay matsidayga teranja bay, tadà à abà aw, kà uwana takës gay uwaga aw. Uwaga kà adzàdla: Slaka maduw lëv kà aga la ahëj, ngaha azladza anik tadàda à abà.⁷ Gay gà la uwaga, Zëzagëla adahà zamana anik uwana anu la abà lakana. Uwaga adahà mavay dëj la lig la ahëj, mok uwana apëh azlagay uwanay à David à ahàl kà, azlagay uwana mëdatsetseray adagay kà:

"Lakana banja kadatsënawwanj kuda anja kà, fàwwal slëm, kadzadzanjaw gël anjku ala aw."^{‡‡}

⁸ Agaynja Josu'e abëzla azlababa gami à slaka maduw lëv uwaga à abà, ndzer kà, naka Zëzagëla apëhay lakël anja zamana maduw lëv anik aya aw.⁹ Uwanay asal magodday kà, azladza anja Zëzagëla kà, atà la tetëvi la ama anja madiya à slaka maduw lëv anja Zëzagëla à abà, bokuba uwana aduw lëv mahënay mamëdëf.

¹⁰ Dza uwana adiyà à slaka maduw lëv anja Zëzagëla à abà kà, masla kà adah slëray aya aw, masla kà slëray anja adadëv à gay, aduw lëv suwanj, bokuba uwana Zëzagëla aduw lëv la slëray anja la abà bay.¹¹ Tsa banja kiya uwanay kà, mëwad vok à uda, kà anu anja madiya à slaka maduw lëv uwatà à abà. Mëdaha hanjëli kà anu anja magëd à lig bokuba azlababa madzidziga uwana takweskà Zëzagëla aw.

¹² Kà uwana Zëzagëla avà sifa dziriga gà à azladza, adah slëray la ndzëda. Gay uwana atsà à wanj la panjaw anja la awtày kà la ndzëda, ngaha kiya katsakar uwana azuway gay sëla nna. uwana aday tsëràh à aslasl à adi. Masla kà bokuba katsakar uwana anats aslasl ala tsëràh à tsëh zëmaw, uwana asa à dza kà madëhëj.¹³ Tatak la ahëj ahàd vok à Zëzagëla à adi aw. Tatak gesina uwana adahàn kàdazlazla lela la huma anja. La huma anja la uwana mëdàsëlla à uda tatak uwana mëdahànàn gesina.

Yesu mëj Madzahaga gami

¹⁴ Anu la mëj Madzahaga, uwaga kà Yesu, Kona anja Zëzagëla, uwana adà à zagëla à afik. Kà uwaga kà, mëwad vok à uda lakël anja azlatatak uwana mëdijal gël à vok ngaha mëzahaj uwaga la dazuwaya.¹⁵ Mëj Madzahaga gami kà, vok ahàmàl kà maruw vok à ahëj gami. Asà ngërpa tsëhay anik anik gesina bokuba anjami, tapapàt masla, ama atëd à tsakana à abà aw.¹⁶ Kà uwaga kà: Sàw à wanj à slaka Zëzagëla uwana avàhàn vok mahamay anja à azladza. Mëzà vok à slaka anja la lëv tekula, kà anu anja mabëzal vok mahamay, ngaha kà masla mav à anu dziriga anja uwana adàzlaka anu la mok anja ngërpa!

[†] 3.11 Mahabay 95.7-11 ^{††} 3.15 Mahabay 95.7-8 [‡] 4.3 Mahabay 95.11

^{‡‡} 4.4 1Musa 2.2 ^{‡‡} 4.7 Mahabay 95.7-11

5 Këla mënj madzahaga gesina kà, Zëzagëla atsa-tsamahani la tataka azladza la abà. Masla afà à ahëj kà masla anja madàh slëray anja Zëzagëla kà anja gël anha, ngaha kà masla anja mavàl tatak kà anja mazëbatàla tsakana lakël ala. ² Azladza uwana tasël tetëvi delga aw, ngaha la azlauwana tawul tetëvi la tsëh ala kà, mënj madzahaga kà asël kakay à madàh delga la atà mi, kà uwana masla babay kà guëguë, bokuba atà. ³ Kà madegolay uwaga kà, say atsa anjiz à vëdah kà anja tsakana anja azladza anik përa aw, ama kà anja gël anha babay. ⁴ Dza azëb vok la gël anha kà magay mënj madzahaga aw, say Zëzagëla la uwana azàlalla bokuba uwana uwarà azalà Haruna.

⁵ Kiya uwanay la Kristu babay. Masla azëb gël anha la gël anha kà magay mënj madzahaga aw. Zëzagëla la uwana azalàl, agòdal:

"Kak bëzi gulo, dagay lakana azladza tadasël kà ndzer." †

⁶ La azlaslaka anik anik aya, la wakità Zëzagëla la abà tagòd kà:

'Kak kadàgay Mënj Madzahaga anja tetuwa bokuba anja Melkisadaka.' ††

⁷ Mok uwana Yesu alëg la gudëj la vok kà, masla kà asël, kà Zëzagëla la maslay kà mawulla à uda la mamëtsay, adëval kufà la iyaw tugwi, ngaha azà kuda à zagëla. Zëzagëla atsënëj, ngaha awùlla à uda la mamëtsay kà akës gay anha. ⁸ Ama ku bà masla bëzi anja Zëzagëla kà, atàpla kà makës gay à Zëzagëla ala la ahàl, la mas ngërpa. ⁹ Mok uwana adadah slëray anha kà, apakà masla mabël azladza, uwana takës gay anha, ngaha abël atà kà anja tetuwa. ¹⁰ Zëzagëla afà masla à ahëj Mënj Madzahaga bokuba Melkisadaka.

Dahàw hanjëli

kà akul anja masak tetëvi anja Zëzagëla la tsëh ala aw

¹¹ Anu la gay lakël anjувaw, kà mapëh à akul lakël Melkisadaka. Ama zlazlafa kà mapëh à akul, kà uwana slëm aga la akul lakël aw. ¹² Akul lagwa kà, kaslàwwalla vok anja magay azlamëna matapla azladza anik, kà uwana kadatapawla azlatatak dagay uwarà, ama kay kà, kasëlaw azlatatak uwaga lela dadàj aw kà, akës vok kà azladza anik tatsawaj anja matapakulla aya azlatatak uwana katàpàwla dagay la madzëka lakël anja gay Zëzagëla. Kasëlaw mazuw tatak may dzanjdzannga dadàj aw, akul kalkal la azlabëza vërna uwana tasa awà dadàj. ¹³ Ama këla kà, dza uwana asa awà kà, masla kà bà bëzi vërna, asël mavàh delga ala la mawisiga dadàj aw. ¹⁴ Tatak may dzanjdzannga kà anja azlamagol dza tasël madzugway adagay, atà kà tatapla mavàh tatak delga ala la mawisiga.

6 Tsa kiya uwanay zlà kà, mëhad à huma à gay, mëtapla tatak uwana anja azlamagol dza, mëduwa tatak teranaga, uwana mëtapla lakël anja Kristu, mëdà à huma à gay la tatak mëngga, bokuba dza uwana adadzëka matatukw gày, mëtatukw aya aw, ama mënjal à zagëla la madla à huma à gay. Mapëh gay la lëv ala, madàh azlatatak mawisiga uwana adala dza à mamëtsay à abà aya, la madij gël à Zëzagëla à vok aya, mëdàpa à akul aya aw. ² Mëslala vok matapakulla matapla akul teranaga aya aw. Uwaga la uwana batem dziriga, kakay à mapës gay à dza à vok la mabëk atà à ahàl à gël la slëm anja Zëzagëla mi? Ngaha Zëzagëla adawulla azladza à uda la mamëtsay mi, ngaha kakay adàdaha atà seriya à gël, la kaslà makëd gël à ahëj mi? ³ Mësak azlatatak uwaga gesina, mëhad à huma à gay la mazlak anu anja Zëzagëla ngaha mëdàdëhëj kiya uwanay.

⁴ La dziriga ma, kakay akës vok à azladza uwana tasòkw à tetëvi mawisiga à ama mi? Kay kà, tadzà à ahëj la udaka anja Zëzagëla la abà. Tatàp mavàj anja Zëzagëla, ngaha tabëzal Masasëdok Zëzagëla tekedik.

⁵ Atà tatapënj kà gay Zëzagëla kà delga, tatàp maslay anja uwana adàgay la zamana uwana la abà adàsa à wanj. ⁶ Ngaha tawùl à lig, tetëvi la ahëj kà mawulla atà à wanj anja mapëh gay la lëv ala aw, kà uwana azladza uwanay tatatàsl Kona anja Zëzagëla, à ahàf à adi kà masëla tatsëkal magodahay à gël la dazuwaya.

⁷ Dzùgwàw lakël anja kutso, banja iyaw asuw à guf à abà kà, tatak may atsa à uda, ngaha azlaka azlamëna mapësay, uwaga asal magodaj kà Zëzagëla apis gay à guf uwatà à vok. ⁸ Tekedik la guf la abà kà, atàk la kësaf mawisiga atsa à uda la abà, kutso kà tatak deyday. Zweg la huma la gay kà Zëzagëla adàtsafla adàgay mababëh gay gà anja tetuwa.

⁹ Akul, uwana akul azlamëna gay lëv gulo kà, amiya-kà mëpëh kiya uwanay kà, mësël akul, mësël kà kanëfaw tetëvi delga gà, ngaha kà Zëzagëla adabël akul. ¹⁰ Masla kà dziriga, hadaj gà, kà slëray anjku uwana kadahawwanj kà avikanj aw, bokuba magodaj, uwana kazlakahaw azladede anjku mëna gay Zëzagëla, ngaha zlàkàw atà kiya uwaga aya, ngaha uwaga apëhla ala kà: Kawoyaw Zëzagëla. ¹¹ Uwana mëtuwal à tsëh kaykay kà, kawadaw vok à uda, kà kadaw à huma à gay kà akul anja mabëzal tatak uwana kaduwawwal yewdi. ¹² Asa à anu kà kagaw azlamëna may vok aw, kiya uwaga kà: Gàw kà bokuba azlauwana tadij gël à Zëzagëla à vok, tafa manewënj anjatà kà à Zëzagëla à afik. Atà la uwana tadàbëzal tatak uwana Zëzagëla apëh à ahëj.

Uwana Zëzagëla apëh à ahëj kà, agëdij à afik

¹³ Kasëlaw kà, dagay uwarà kà Zëzagëla apëh à Abëraham à ahëj. Mok uwana apëh uwaga kà, afahà

† 5.5 Mahabay 2.7†† 5.6 Mahabay 110.4

akur à ahəṅ la dziriga. Dza la ahəṅ aduwaṅ Zəzagəla aw. Kà Zəzagəla aṅa mazuwal mawadāy aw, kiya uwa-ga afahà akur à ahəṅ kà la gəl aṅha. ¹⁴ Agòd:

“Ndzer, gəpīs à ka gay à vok, gədàvā à ka mayyi à tsəh ala uwana dza atugway aw.” †

¹⁵ Abəraham awadà ləv ala la tsetsi dadəṅ aṅa Zəzagəla, ṅgaha la mabasiṅ. Kiya uwaga akudà azlatatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəṅ. ¹⁶ Baṅa azladza tazūw mawadāy kà la sləm aṅa dza məṅga uwana aduwa atà. Mawadāy kà uwana adəv à gay la tataka azladza la abà. ¹⁷ Gay gā la uwaga à uwana, Zəzagəla azūwal mawadāy. Asàl kà azladza uwana apəh à atà gay à ahəṅ kà, tatsən tatak uwana apəh à ahəṅ kà madagədiṅ à afik. Gay gā la uwaga apəhal à ahəṅ dadəṅ à tatak uwana adavàl, la lig la ahəṅ azūwal mawadāy.

¹⁸ Kiya uwaga azlatatak səla la ahəṅ uwana dza aslāla vok mabədlā aw, uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ, ṅgaha la uwana afəhəh akur à ahəṅ lakəl aṅha kà, adəh fida aw, uwana məyahay la slaka Zəzagəla, kà anu aṅa mabəzal slaka, kà anu aṅa mahad vok à ahəṅ, uwaga adzəṛəḏ anu à uda kaykay, kà anu aṅa maf manewəṅ gami kà à tatak uwana à tsəh Zəzagəla afà à anu à huma à gay. ¹⁹ Tatak uwana məfa manewəṅ gami à afik kà, Zəzagəla akəs anu dzəkka, kà anu aṅa madz à ahəṅ titi la huma Zəzagəla, bokuba kəslah iyaw uwana tawadəṅ à ahəṅ lela la iyaw la abà la gay dəṛəv. Gay gā la uwaga à uwana, bafta uwana atsək à slaka tsika-slaga, ama afətamalla ala la huma gami, kà anu aṅa mad à gày à huḏ gā, à slaka uwana Zəzagəla la ahəṅ. ²⁰ Yesu kà adagay la abatà la huma gami, masla la uwana abəḏ à huma kà anu, kà uwana masla apək Məṅ Madzahaga məṅga gā, bokuba Melkisadaka adagay məṅ madzahaga aṅa koksikoksi.

Melkisadaka madzahaga aṅa Zəzagəla

7 Melkisadaka uwaga uwarà kà agà sufəl aṅa gudəṅ Salem, agà babay madzahaga la huma Zəzagəla uwana kərkər la afik. La zamana anik Abəraham ahàd à guvəl, akəd azlasufəl anik anik à gay. Mok uwana adawul à waṅ la guvəl kà, Melkisadaka ahàd kà magagamay la masla, apīsalla gay à vok. ² Abəraham avà à Melkisadaka makulo aṅa kəla tatak uwana azūw la guvəl la abà. Melkisadaka uwaga kà, sləm aṅha asal magoday kà, teraṅa kà: Sufəl uwana dziriga. ṅgaha babay agà sufəl aṅa lapiya kà uwana agà sufəl aṅa Salem, ṅgaha Salem asal magoday kà: Lapiya. ³ Dza la ahəṅ asəl baba aṅha la iyà aṅha bay aw, baməraka azlababa aṅha madzidziga bay aw. Məsəl mok mayyay aṅha bay aw, amiyaka bā mamətsay aṅha babay. Masla agà magagazləlaga la Yesu, Kona aṅa Zəzagəla,

kà uwana sləray aṅa mav tatak aṅha akəd gəl à ahəṅ aw.

⁴ Dzūgwàw lakəl aṅa məṅga aṅha tsi. Abəraham baba gami madzidziga kà, ahəl tatak uwana azūw la guvəl la abà gesina, avəhəṅ ala madziga kulo kulo, avəhal tekula tekula la gay aṅa kulo kulo gesina.

⁵ Azlaanik la mayyi à tsəh ala Levi kà, məna makad tatak à Zəzagəla la tataka aṅatà la abà, atà kà azlamadzahaga aṅa wakitə seriya aṅa Musa. Tagòḏ à atà: ‘Dàw à slaka azladza, kà tavəhà à akul tekula la gay aṅa kəla tatak kulo, kà akul aṅa madzadzarlaka vok.’

Haday, məsəl kà tabəzəhal tatak uwaga la ahəl aṅa azladedə aṅatà, bā atà dagay mayyi à tsəh ala aṅa Abəraham bay. ⁶ Ama Melkisadaka kà agà mayyi à tsəh ala aṅa azlaməna mavəh tatak à Zəzagəla uwaga aw, baməraka la kità bay kà, abəzal tatak la ahəl aṅa Abəraham. Abəraham kà masla kà Zəzagəla apəhal azlatatak uwaga à ahəl. Melkisadaka uwaga la uwana apis gay à Abəraham à vok. ⁷ Haday, məsəl kà baṅa dza apis gay à dza anik à vok, kà masla la uwana məṅga. Kità kà, Melkisadaka la uwana aduwə Abəraham.

⁸ Azlamadzahaga uwana la huḏ gày aṅa azlaməna makad tatak à Zəzagəla, uwana tabəzəh à makulo aṅa tatak la ahəl aṅa azladedə aṅatà tamətsəhəh. Ama Melkisadaka kà aməts aw, agà la ahəṅ aṅa koksikoksi, bokuba uwana wakitə Zəzagəla agod à anu. ⁹ Lagwa məslala vok aṅa magoday kà, Levi uwana abəzəhà tatak la slaka azladza anik kà, atà babay kà tavə maku-lo aṅa tatak à Melkisadaka suwaṅ, kà uwana baba aṅha Abəraham avà tatak à Melkisadaka la gəl aṅha.

¹⁰ Bokuba magoday kà, mok uwana Abəraham avà tatak à Melkisadaka, kà Levi kà tayyay dadəṅ aw, la lig la ahəṅ mayyi à tsəh ala aṅha avəhal babay. Uwaga adzadənəṅ ala kà Melkisadaka aduwəṅ huḏ gày aṅa Levi gesina la kaykay.

Yesu kà aduwa Melkisadaka

¹¹ Sləray aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la huḏ gày aṅa Levi kà, taslala vok kà mahənəṅ ala uwana asa à Zəzagəla aw. Agayṅa taslala vok kà mahənəṅ ala kà, naka delga kà aṅa mas à waṅ aṅa Məṅ Madzahaga anik uwana aduwaṅ Melkisadaka aya aw, naka azlaməṅ madzahaga tagay kà mayyi à tsəh ala aṅa Levi pəra bokuba Haruna. Uwaga kà aga kà la ahəl aṅa madzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana tagà la huḏ gày aṅa Levi à uwana Zəzagəla avà mapəhay aṅha à azlaməna gudəṅ Isərayel à ahəl.

¹² Baṅa Zəzagəla abədlā azlamadzahaga kà, məsəlay bay kà mafəh akur à ahəṅ aṅha abədlā vok babay.

¹³ Lagonay kà, məsəl kà tsəhay madzahaga abədlā vok. Masla à Sufəl gami Yesu, uwana məpəhay la abanay kà, asà à uda kà la tsəhay anik. Masla kà tsəhay aṅa Levi aw. Dza la ahəṅ la tsəhay aṅha la abà madzahaga,

† 6.14 1Musa 22.16-17

uwana masla makad tatak aw, ŋgaha à uwana tetuwa adakəd tatak à Zəzagəla, kà tsakana aŋa azladza aw. ¹⁴ Haday, masla à Yesu kà, asà à uda la tsəhay aŋa Yahuda la abà. Mok uwana Musa apəhəh lakəl aŋa azlaməna makad tatak à Zəzagəla kà, apəh kà lakəl aŋa tsəhay uwaga aw.

¹⁵ Azlaməna makad tatak la huđ gày aŋa Levi kà, taslala vok kà madla azladza à slaka Zəzagəla aw. Aganay à tatak uwana adzəd gay uwaga ala: Madzahaga anik aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, uwana bokuba Melkisadaka kà adazlanjalay. ¹⁶ Dza uwatà kà məŋ madzahaga aŋa makad tatak à Zəzagəla la mapəhay aŋa azladza aw. Ama masla kà Məŋ Madzahaga, kà uwana aga la maslay kà madz à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. ¹⁷ Lakəl aŋa dza uwaga tatsətsər à wakitə Zəzagəla à abà kà:

“Kak kà, kadəgay Məŋ Madzahaga aŋa koksikoksi bokuba Melkisadaka.” †

¹⁸ Zəzagəla abəđla azlamapəhay aŋa uwarà, kà uwaga tagà la ndzəda aw, tazlakəh azladza babay aw.

¹⁹ Mapəhay aŋa Musa kà aslala vok magəŋ azladza sətaka la huma Zəzagəla aw. Lagonay kà tatak anik la ahəŋ, à uwana aduwa mapəhay aŋa dza uwaga. Məfa manewəŋ à uwana à afik, avà masəlay kà maz vok à slaka Zəzagəla.

²⁰ Ŋgaha aya kà: Mok uwana Zəzagəla asal maf Yesu à ahəŋ kà Məŋ Madzahaga kà, afəhà akur à ahəŋ dadəŋ, à mok uwana tsəhay Levi apakə məŋ madzahaga kà Zəzagəla, afəhà akur à ahəŋ kiya uwanay aw.

²¹ Ama Zəzagəla azuw mawadəy à Yesu la magodəy kà: “Gi, gi Sufəl Zəzagəla gədəbəđla tatak uwanay aw: Gədəzuw à ka mawadəy, kà kadəgay Məŋ Madzahaga aŋa koksikoksi.” ††

²² Uwanay kà asal magodəy, kà makəs vok slawda uwana Zəzagəla adahəŋ la anu kà, uwaga dāduwa à gay makəs vok slawda maviyaga uwatà uwarà. Yesu la uwana adzadà tatak uwaga ala.

²³ A babay kà tatak anik la ahəŋ aya, kà azlamadzahaga aŋa makad tatak la huđ gày aŋa azla Levi kà tagəh dəŋ, kà uwana tamətsəh, baŋa anik adamətsay kà, anik abəđ à slaka aŋa à abà. ²⁴ Ama Yesu kà kiya uwaga aw, masla kà amətsay aw aŋa koksikoksi, sləray aŋa magay madzahaga aŋa kà adəkəd gəl à ahəŋ aŋa tetuwa aw. ²⁵ Kà uwaga à uwana aga la maslay lakəl aŋa tatak gesina kà mabəl azladza uwana tatsa à wəŋ à slaka Zəzagəla, kà madegolay masla uwana aga la ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi. Abəđəh à huma kà madəv kudə à Zəzagəla kà anu.

²⁶ Masla kà Məŋ Madzahaga uwana məwoyay. Masla kà tsikaslaga, mawisiga aŋa la ahəŋ à masla aw, adəh tsakana aw. Masla kà kiya azlaməna tsakana aw, Zəzagəla afà à fəta à awtəy tsikasla. Afà aslələf aŋa à gəl

la zagəla la afik, ²⁷ kà aŋa azlamadzahaga anik, uwana kà say takadəy tatak à Zəzagəla kəla mahənay. Baŋa tadəy kà makad tatak kà, say takadəy kà aŋa gəl aŋatə dadəŋ, ŋgaha atə aŋa makadəy kà aŋa tsakana aŋa azladza anik. Ama kà aŋa Yesu kà, adahəŋ kiya uwaga aw. Masla kà, avà kà asik tekula pəra, ŋgaha asla kiya uwaga. Mavəy uwaga kà vok aŋa uwana avà. ²⁸ Azlamadzahaga uwana mapəhay aŋa Musa abək atə à ahəŋ kà, tagə kà azladza deydayga. Tadahəhə tsakana. Ama mok uwana Zəzagəla afəhə akur à ahəŋ kà, abəđla Kona aŋa à abà kiya Məŋ Madzahaga, uwana akəd gəl aŋa bokuba uwana asal. Adadza à ahəŋ kiya uwanay aŋa koksikoksi.

Yesu kà Məŋ Madzahaga gami

8 Gay uwana aduwa à vok kà aganay: Mədadzəka mapəhay: Məŋ Madzahaga gami uwana adadza madzay la kəslah asik la afik la ahəl kaf aŋa Zəzagəla lakəl la zagəla, uwana akor tatak gesina, ² masla kà Məŋ Madzahaga la slaka tsikaslaga, uwana la Zəzagəla la abà. Azlamadzahaga tadəhəhə sləray aŋatə la gày lukut uwana la aku, ahəl aŋa azladza adahəŋ. Ama slaka uwana Yesu adəh sləray aŋa kà la zagəla, slaka dziriga uwana Zəzagəla adahəŋ.

³ Azlaməŋ madzahaga gesina kà tabək atə à ahəŋ, kà atə aŋa mavəh tatak à Zəzagəla, ŋgaha bay kà atə makadəl tatak. Gay gə la uwaga, Məŋ Madzahaga gami akor tatak kà mavəy suwəŋ. ⁴ Mədzugw, mok uwana agə la ahəŋ la gudəŋ la vok kà, apakə Məŋ Madzahaga aw. Kà uwana azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəŋ, uwana takədəl tatak bokuba uwana mapəhay aŋa Zəzagəla agəd à azla Yahudiya. ⁵ Azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwaga kà tadəhəhə sləray aŋatə kà la məŋ gày madəv kudə à Zəzagəla la aku. Ama gày uwaga kà maftsa vok aŋa gəy dziriga uwana la zagəla la afik. Mok uwana Musa ahəd kà madəh gəy lukut uwatə kà Zəzagəla agədəl:

“Nərəz lela, ŋgaha həd, kadanjal bokuba uwana gəpəhkala la gudəŋ uwanay la afik.” †

⁶ Kətə hadəy, mənəŋəŋ kà sləray aŋa Yesu Kristu aduwaŋ sləray aŋa azlamadzahaga anik gesina la kaykay, makəs vok slawda uwana akəs anu vok slawda la Zəzagəla, ŋgaha la azladza kà, aduwaŋ makəs vok slawda aŋa uwarə, uwatə bay, kà uwana tatak uwana Zəzagəla apəhəŋ la makəs vok slawda uwanay la abà kà, aduwaŋ azlatatak uwana məbəzal uwarə.

⁷ Agayəŋa makəs vok slawda terəŋaga agay delga kà, naka Zəzagəla adəh makəs vok slawda anik aya aw.

⁸ Ama mənəŋəŋ kà aslə aw, kà uwaga Zəzagəla apəhla tsakana aŋatə à azladza, ŋgaha agəd à atə:

† 7.17 Mahabay 110.4 †† 7.21 Mahabay 110.4

‡ 8.5 2Musa 25.40

"Fàw slëm à abà. Zamana anik adàsa à waŋ à uwana gëdàh makës vok slawda mawga la Isërayel, ñgaha à azladza tsëhay Yahuda.

⁹ Dagay mok uwana gëkës ahàl aŋa azlababa aŋatà madzidziga kà masëlla atà à uda la gudëŋ Misëra la abà kà, gëkës vok slawda la atà.

Ama makës vok slawda mawga uwana gëdàdehëŋ lagwa, adàgay kà bokuba makës vok slawda uwatà aya aw.

Tawisà makës vok slawda maviyaga ala, à uwana gëdàhëŋ.

Gay gà la uwaga à uwana, gëguwatàla à lig à gay. Gi Sufël Zëzagëla aŋkul la uwana gëpëhay kiya uwanay.

¹⁰ Makës vok slawda uwana gëdàdehëŋ la azladza Isërayel la zamana uwatà kà aganay:

Gëdàfa à atà mapëhay gulo à ahàl,

Gëdàtsetserah mapëhay gulo à lëv aŋatà à tsëh babay.

Gëdàgay Zëzagëla aŋatà,

Ñgaha tadàgay azladza gulo suwaŋ.

¹¹ Dza la ahëŋ adàda à slaka azladedà aŋha kà matapatàla gay gulo matapay aya aw, Kà magođ à atà kà:

Sëlàw Sufël Zëzagëla aya aw,

Kà uwana dza gesina tadàsël gi azlabëziga bamëraka azlamagolga bay.

¹² Vok adàhama à gi kà tsakana aŋatà, gëdàmatsatàŋ ala adàgay.

Gëdàfa à atà à lëv à abà aya aw." †

Kiya uwaga Sufël Zëzagëla agođ.

¹³ Uwana Zëzagëla apëh kiya uwanay kà lakël aŋa makës vok slawda mawga, uwaga asal magođay kà, uwana adàhëŋ teraŋa kà, apakà maviya tatak. Mësël haday kà, tatak uwana adapaka maviya tatak kà, uwaga kà azlaka dza aya aw, iyaw aŋha adadëv à gay adagay.

Tetëvi delga kà maslëkaw Zëzagëla

9 La makës vok slawda teraŋa la abà kà, mafàh akur à ahëŋ aŋa Zëzagëla la ahëŋ à uwana naka azladza taslëkaw masla. Agà la ahëŋ babay slaka uwana azladza tanàl, kà maslëkaway la aku. ² Azladza tadàhà gày lukut huđ sëla, mad à gày teraŋa slaka tsikaslaga, la gày uwatà la aku kà fënës la aku, table la aku, uwana tabëk kaf aŋa Zëzagëla à afik. ³ La gay gamagày aŋa gày uwatà tanëlaŋ ala la bafta kà huđ gày uwatà kà, slaka tsikaslaga kaykay. ⁴ Tabëk tatak mafëk ahàf matërsin luwàluwàga à agu. Tafà sahar aŋa makës vok slawda à agu la abatà. La sahar uwatà la abà, tatak may uwana Zëzagëla aslalah à ahëŋ la zagëla kà agàh la abà la abatà, slëm aŋha Manu. Azëva aŋa Haruna uwana awuratët bay kà, agà la sahar uwatà la abà, ñgaha azlaakur sëla uwana Zëzagëla

atsetsëral mapëhay kulo aŋha à adi babay kà agà la abà la abatà. ††⁵ La sahar uwatà la afik kà, maftsa à vok aŋa azlamalika sëla la ahëŋ, uwana asa à atà kà mapëhla à azladza, kà Zëzagëla la ahëŋ la abatà, tabatàhà gogozläh à sahar uwatà à gël, kà matsak à slaka uwana à ama takàđ tatak à Zëzagëla kà aŋa mamats tsakana ala. Ama asa à gi kà mapëh gay uwaga à uda lagonay la dazuwaya aw.

⁶ Mok uwana slëray adadàh vok à ahëŋ gesina kà, azlamëna makàđ tatak tadàhàhà slëray aŋatà la gày teraŋaga la aku koksikoksi. ⁷ Huđ gày masëla kà, say mëŋ madzahaga aŋa azlamëna makàđ tatak à Zëzagëla, la uwana adàh à agu përa, këla mavay kà asik tekula përa adàha à agu, say la aŋiz la ahàl kà mav à Zëzagëla, kà aŋa gël aŋha, ñgaha kà, kà aŋa azladza babay kà mamats tsakana aŋa azladza, uwana ala tadàhëŋ gesina kà, kà uwana atà azladza asik përa.

⁸ Masasëdok Zëzagëla apëhanula, kà tetëvi uwana adala dza à slaka tsikaslaga kaykay kà adapëzl vok dadàŋ aw, uwana huđ gày matera à lig dadàŋ. ⁹ Uwaga kà maftsa à vok, uwana apëhanula uwaga kà, asal magođay kà azlatatak uwana adapaka vok, la uwaga la mas à waŋ aŋa Yesu uwana tavàh, ñgaha la uwana takàđ à Zëzagëla kà aslala vok aŋa mag lëv aŋa azladza uwana tanëfa tetëvi uwaga sëtaka aw. ¹⁰ Atapatàla kà lakël aŋa tatak may, ñgaha lakël aŋa azlatatak masay, ñgaha lakël aŋa mapaläh tatak may, ñgaha lakël aŋa azlatatak masay, ñgaha lakël aŋa mapaläh tatak përa. Uwaga kà azlatatak aŋa gudëŋ à vok, uwana tadza à ahëŋ kà aŋa dëŋŋa përa, tsëräh à uwana Zëzagëla adàbëdla azlatatak gesina à ahëŋ.

¹¹ Lagonay kà, ndzer Kristu kà adasa à waŋ. Masla kà Mëŋ Madzahaga uwana asëlla azlamapis gay à vok à waŋ, la azlatatak delga uwana mädabëzal la ahàl aŋha. Adàh slëray aŋha la gày anik la kay, uwana dädüwa à gay azlagày lukut, uwana tadàhàhëŋ uwarà, ñgaha dzëba aŋha sëla aw. Uwaga maŋalayga la ahàl aŋa azladza aw, Zëzagëla la uwana aŋal la gël aŋha, gày uwaga kà la gudëŋ uwanay la vok babay aw. ¹² Ama adàla kà aŋiz aŋa gël aŋha à gày la ahàl, ñgaha avà kà asik tekula përa, la uwaga la uwana abëlla anu à uda la tsakana gami la abà aŋa tetuwa. ¹³ Dagay uwarà kà, takàdal azlabahu ñgaha la azlakokur, takotsekwhàh aŋiz à azladza, uwana azlasëtaka la huma aŋa Zëzagëla aw. Takàsàh vëlik tatàläh à gay, ñgaha masëka akàl akàlga kà tatsàh à azladza aya babay. Kiya uwaga azladza uwana tawisà mapëhay aŋa Zëzagëla ala kà, tapakàh sëtaka la huma aŋa mapëhay aŋa Zëzagëla. ¹⁴ Kayyà, baŋa kiya uwanay kà, aŋiz aŋa Kristu aduwaŋ gesina, kà uwana aŋiz aŋa Kristu kà dädüwa à gay aŋa azlatatak asik, kà uwana masla adàhà tsakana aw. Masla kà avà gël aŋha à Zëzagëla la

† 8.12 Yeremiya 31.31-34

†† 9.4 2Musa 30.1-6; 3Musa 17.8-10; 5Musa 10.3-5

ndzëda aña Masasëdok tsidaña, kà anu aña madàh azlatatak mawisiga uwana adala anu à mamëtsay à abà aw, ama mädah slëray aña Zëzagëla uwana avà à anu sifa adëv à gay aw.

¹⁵ Kà uwaga à uwana apakà masla makësa anu vok slawda la Zëzagëla. Ngaha kà azladza uwana Zëzagëla azalà atà kà, tadàbëza tatak delga uwana Zëzagëla apëh à atà à ahëj, kà atà tadàkoray aña koksikoksi. Uwaga adahàhà vok kiya uwaga kà, kà uwana Kristu amëts, la mamëtsay aña asùkw azladza à uda la tatak mawisiga aña atà uwana la abà tadahàhà la mok uwana atà la tsëh aña makës vok slawda maviyaga.

¹⁶ Mësäl kà dza azuw gày, kà say dza amëtsay dadànj, la uwana dza azuw gày aña. ¹⁷ Banja dza la sifa kà, mapëhay uwana apëh kà, mavàh tatak kà godega aña la ahëj dadànj aw, say banja adamëtsay la uwana përa. ¹⁸ Kità bay, uwana Zëzagëla adahà makës vok slawda maviyaga bamëraka la mawga kà, say la mats anjiz à vëdah. ¹⁹ Dagay uwarà Musa apëh mapëhay aña Zëzagëla à azladza gesina dadànj. La lig la ahëj atsàh anjiz aña azlavëlik, la azlabahu ngaha ahohodla la iyaw uwana tatajàh. Aslàhànì babasl à ahàl dats babay, ngaha la slewzi aña padà tuwanj mativga kize akotsekwàh à wakità aña Zëzagëla, ngaha à azladza gesina babay. ²⁰ Ngaha agòd: 'Uwanay kà anjiz uwana Zëzagëla akësla vok slawda la akul. Tsizllàw à makës vok slawda uwanay à afik', agòd à akul. ²¹ Musa akotsekwàh anjiz à gày lukut babay, ngaha à azlatatak gesina uwana adàhla slëray à Zëzagëla. ²² La mapëhay aña Zëzagëla la abà kà, gay mënnga aña azlatatak kà, tagahànj sëtaka kà la anjiz, kokuda anjiz kà, Zëzagëla amëts tsakana à azladza ala aw, say banja anjiz adanëd à vëdah.

Anjiz aña Yesu amëts tsakana aña azladza ala

²³ Tetëvi uwana Musa atàpla à azladza dagay uwarà kà, agà kà bokuba maftsa vok aña azlatatak dziriga la zagëla përa. Naka magëhënj azlatatak uwaga gesina tsidaña, kiya uwaga à uwana mapëhay aña Musa apëh. Ama banja kà aña manëfay dziriga kà, asal makëdal tatak uwana aduw anjiz aña azlatatak, uwaga kà mavày uwana Yesu Kristu akëd, avà gël aña.

²⁴ Mësäl kà masla kà ahàd à huđ gày tsikaslaga uwana à agu, azladza tanjàl la ahàl aw. Uwaga kà maftsa vok aña slaka uwana Zëzagëla la abà përa. Ama ahàd kà à zagëla, à slaka uwana Zëzagëla la ahëj, kà masla mawulla anu à tsëh la slaka Zëzagëla. ²⁵ Azlamënj madzahaga aña azla Yahudiya tadahàhà à agu à slaka tsikaslaga kaykay gà à agu, kà asik tekula këla mavay, tadahàhà à gày la anjiz la ahàl, anjiz aña gël aña atà aw. Ama Kristu kà avà kà anjiz aña gël aña, masla kà avà gël aña kà asik tekula, awkà asik dënj aw. ²⁶ Agaynja agay kiya uwanay, awkà naka asa ngërpa mënnga da-

gay uwana gudënj à lig madzëka vok. Ama asà ngërpa kà asik dënj aw. Asà à wanj kà asik tekula, nekwa la mok makëd gël à ahëj përa. Avà vok aña à Zëzagëla kà mazëb tsakana à azladza lakël ala aña koksikoksi.

²⁷ Azladza gesina tamëtsay kà asik tekula përa. La lig la ahëj kà, këla uwabeyuwi tada à huma Zëzagëla kà masla madàh à atà seriya à gël. ²⁸ Kristu kà agà kiya uwaga babay, asik tekula përa, asòkw anjiz aña à vëdah kà masla aña mazëb tsakana aña azladza anjiz vaw. Adàwula à wanj kà masëla aya. Ama la kaslà uwatà kà, adàsa à wanj kà, kà mazëb tsakana aña azladza aya aw, ama kà mabël azladza uwana takud masla.

10 Azlamapëhay aña Musa kà, tagà kà maftsa vok aña azlatatak delga uwana tadàsa à wanj la huma la gay përa. Atà kà azlatatak makëd gël à ahëj aw. Azlamadzahaga aña azlamëna mav tatak takàdàh tatak à Zëzagëla kà këla mavay. Azladza uwaga asà à atà maz vok à slaka Zëzagëla la tetëvi uwaga, ngaha ma la tetëvi ma uwala makëd tatak uwaga apakatàla sëtaka la? ² Agaynja tapakà sëtaka kà uwana takàd tatak asik tekula kà, anaka tsakana aña atà kà avikanj, naka takëdal tatak aya aw. ³ Ama kiya uwaga aw. Bamëraka la makëd tatak uwaga bay kà, tapëhatàla tsakana aña atà këla mavay. ⁴ Kà uwana anjiz aña azlabahu la azlavëlik la azlakokur aslàla vok kà mazëb atà tsakana aña atà lakël ala aw.

⁵ Kà uwana mok uwana Kristu asal mas à wanj à gudënj à vok kà, agòd à Zëzagëla kà:

'Asa à ka məkad à ka azlatatak aw, bamëraka mav à ka azlatatak aw. Ama kadahà à gi, kà gi aña mawulka-la.

⁶ Azlatatak uwana takaday aña mabakay la uwana akës à ka gël aw, mats anjiz à vëdah kà aña tsakana kà, akës à ka gël babay aw. Kawoyanj kà: Makës gay anjak përa.

⁷ Haday gëgod à ka: Iyay, gi la uwanay Zëzagëla, gëda à awtày à gudënj à vok, kà gi madàh uwana asa à ka, gëdàdëhënj bokuba uwana tatsëtsër lakël gulo la wakità mapëhay la abà", †

agòdal. ⁸ Gay teranjaga uwana Kristu apëh kà aganay: "Haday, Zëzagëla gulo, asa à ka kà takad à ka tatak kà mav à ka aw, bamëraka mav à ka azlatatak anik bay aw. Asa à ka babay aña mabak à ka azlatatak aw, ngaha asa à ka tatsàhà à ka anjiz kà mamats tsakana ala babay aya aw."

Apëh uwanay kiya uwaga kà, kà uwana azlatatak uwaga tanëfa slaka asik aña mapëhay. ⁹ Agòd: 'Gi la uwanay, gëda à awtày à gudënj à vok, kà gi aña madàh uwana akës à kak à gël.' Uwaga apëhla ala, kà Zëzagëla akweska madz à ahëj maviyaga la matsàh anjiz à vëdah, ngaha abädla à abà la mamëtsay aña Yesu Kris-

† 10.7 Mahabay 40.6-8

tu. ¹⁰ Kà uwana Yesu Kristu kà, adàhà uwana akès à Zəzagəla à gəl, avà vok aŋha deyday, mədəgay tsikasla la huma Zəzagəla. La azlamanəfay anik anik kà, akəs vok aya tetuwa aw.

¹¹ Azlamadzahaga aŋa azla Yahudiya tadahàhà sləray aŋatà kəla mahənay la slaka matsizilla koksikoksi, takà-dàhàhal tatak, ama azlatatak uwaga kà aslala vok aŋa mazəb tsakana aŋa azladza aw. ¹² Ama Yesu Kristu kà, kà akəd gəl aŋha, uwana agà la maslay kà mazəbla tsakana aŋa azladza gesina aŋa tetuwa. Ngaha adzà madzay la ahàl kaf aŋa Zəzagəla lakəl. ¹³ Lagwa kà akuday kà kaslā uwana Zəzagəla adəbək azlaməna məzam aŋha à tsəh asik aŋha. ¹⁴ La mav gəl aŋha asik tekula apakà azladza aŋha ala dzaŋdzəŋga la huma Zəzagəla, abək atà à slələf à gəl, apàkatàla sətaka aŋa koksikoksi.

¹⁵ Masasədok tsikasla babay kà, apəhanula azlatatak uwaga la dazuwaya, uwaga kà dziriga, agòd kà:

¹⁶ "Sufəl Zəzagəla gami agòd kà: Makəs vok slawda, uwana mədadehəŋ anina kà, la mok uwatà kà gədəfa mapəhay gulo à ləv aŋatà à tsəh. Gədətsetser à ləv aŋatà à tsəh aya babay." ††

¹⁷ Ngaha agòd aya: 'Gədədzugway lakəl aŋa tsakana aŋatà à tsəh aya aw, baməraka lakəl aŋa azlatatak mawisiga uwana tadehəŋ gesina.' ¹⁸ Tsa baŋa Zəzagəla adamats tsakana aŋa azladza ala kà, azladza tanəkuda aŋa makəd tatak anik anik aya kà mazəbay mawisiga aŋa azladza aw.

Makəs gay Zəzagəla lela

¹⁹ Azladedə gulo, tsa baŋa kiya uwanay kà, kà mamətsay aŋa Yesu la makəlay aŋa aŋiz aŋha kà anu mənəfa tetəvi delga aŋa mad à slaka tsikasla, uwana Zəzagəla la abà. ²⁰ Yesu akwohà bafta uwatà ala, à uwana mərəh gay aŋha uwarà, apəzlla anu tetəvi la uwatà, kà mad à huɗ gə gə. Uwaga kà tetəvi mawga uwana məbəz sifa la ama. Bafta uwana akwohəŋ ala kà, asal magoday kà vok aŋha, uwana tata-tàsl à ahàf à adi. ²¹ Anu la Məŋ Madzahaga uwana af sləm à azlaməna gay Zəzagəla. ²² Kà uwaga à uwana, məf madzugway gami à Yesu à afik aŋa deŋdeŋ, məzà vok à slaka Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana aŋiz aŋa Yesu Kristu adag ləv gami sətaka, ŋgaha adapal anu la iyaw tsidaŋaga. ²³ Zəzagəla apəh à anu, kà mav à anu tatak anik uwana apəh à ahəŋ. Məhad à huma à gay la mapəhay la dazuwaya, kà anu aŋa madiŋ gəl à uwana à vok, Zəzagəla agod: Mədzərùkwàw! ²⁴ Məfà vok sləm, kà anu aŋa madàh delga koksikoksi. ²⁵ Məkwekà maham gay à vok la slaka gə bokuba aŋa azladza anik, uwana takwesahay aw. Mədzədàhàhà vok ala kà anu, anu dāduwa à gay uwaga aya, kà uwana kasəlaw, kà

kaslā uwana Yesu Kristu adàsa à waŋ kà nekwa à dagay.

²⁶ Baŋa məsəl dziriga aŋa Zəzagəla nəma, masla məda à huma à gay la madàh tsakana kà, məsəl kà, dziriga, makəd tatak anik adəgay la ahəŋ aya à uwana adəg anu sətaka la huma aŋa Zəzagəla aw. ²⁷ Dza uwana adəhəŋ kiya uwaga kà guba akəs, kà uwana Zəzagəla adədukwla seriya à gəl, seriya uwaga kà adəgay kà bokuba akəl ŋədəh ŋədəhga, uwana adəbabəh azlaməna məzam aŋa Zəzagəla à gay. ²⁸ Kasəlaw kà, baŋa dza uwana awis mapəhay aŋa Musa ala kà, baŋa azladza səla, baŋa aw makər tatsəl yewdi à vok kà, baməraka takəd babay kà vok, ahamà à azladza kà masla aw. ²⁹ Tsa kiya uwanay la mapəhay aŋa Musa la abà ma, aməraka dza uwana akweska Kona aŋa Zəzagəla la uwana as ŋgərpa aw ay? Baŋa adakweska kà Baba, akweska aŋiz aŋa Zəzagəla uwana akəsətàla vok slawda la mapəkəŋla tsidaŋa babay, uwaga kà adagodah à Masasədok Zəzagəla uwana av mapəs gay à dza à vok, dzəba dza uwaga kà, adàsa ŋgərpa kaykay. ³⁰ Zəzagəla la gəl aŋha agòd: 'Gədəpəlay lakəl aŋa azladza uwana takweska gi, gədəwulla à atà ala azlatatak mawisiga aŋatà uwana tadahəŋəŋ à vok.' Ndzer, məsəl kà adəfah uwana apəh. Agòd aya kà: 'Gi Sufəl Zəzagəla, gədəfah seriya à azladza gulo à gəl.' Apəh uwaga kà la gəl aŋha. ³¹ Zəzagəla uwana aga la ahəŋ aŋa koksikoksi, baŋa adəh seriya à dza à gəl, ŋgaha anəŋəŋ kà, azlawla aw kà, zlazlada kà aŋa dza uwaga.

³² Awul akul à gəl, bokuba uwana agà la akul dagay uwarà, kanəŋəwəŋ teraŋa uɗaka aŋa Zəzagəla. Kasəw ŋgərpa məŋga la mok uwatà la huma aŋa azladza, ama kabəsəwəŋ. ³³ La azlakaslà anik tatsək akul magodəhay à gəl, la huma azladza aŋuwaw. La azlakaslà anik kazlāw à ŋgərpa à abà la azladza anik kiya uwanay. ³⁴ Kagəw la slaka gə la azladza uwana tagə la daŋay kà Yesu. Mok uwana azladza takəsàh tatak aŋkul, bə la uwaga kà karəbəw, kà uwana kasəlāw kà kadəkəraw tatak anik uwana delga aduwa tatak gesina, ŋgaha uwana adədzà à ahəŋ aŋa koksikoksi. ³⁵ Kà uwaga: Dəw à huma à gay, la maf madiŋal gəl à vok aŋkul à Zəzagəla à afik, baŋa kadaw à huma à gay la madəhəŋ kiya uwanay koksikoksi kà, kadəbəzaw masik aŋkul məŋga gə. ³⁶ Delga kà mabasiŋ aŋkul agay la ahəŋ, kà akul aŋa madàh uwana akəs à Zəzagəla à gəl, kiya uwaga la uwana kà, kadəbəzaw tatak uwana apəh à akul à ahəŋ. ³⁷ Gay gə la uwaga Zəzagəla agòd:

"Kaslā ŋuv kà, dza uwana adàsa à waŋ kà adəsafay aya aw.

³⁸ Dza uwana adəh dziriga la huma gulo kà, adədzà à ahəŋ la sifa aŋa koksikoksi à baŋa adiŋ gi gəl à vok aŋa tsərəh à awtəy. Ama baŋa dza awula à lig, masla kà akəs gi à gəl aw." ‡

† 10.13 2Musa 29.38; Mahabay 110.1 †† 10.16 Yeremiya 31.33

³⁹ Ama anu kà, anu azlamëna mawul à lig kà mazila aw, mëga kà anu azladza uwana tadiñ gël à Zëzagëla à vok përa. Kiya uwaga kà mädäbëza sifa adëv à gay aw.

Mëfa madiñal gël à vok gami à Zëzagëla à afik

11 Maf gël à afik, asal magodday kà: magëdëñ à afik à tatak uwana takuday adäpaka à vok tanëñëñ la yewdi aw, tadiñal gël à vok kà aga la ahëñ ndzer.

² Azladza uwana uwarà tadiñ gël à Zëzagëla à vok, kà kiya uwanay à uwana takësal à gël.

³ La madiñ gël à Zëzagëla à vok la uwana mësëlay kà Zëzagëla adahà gudëñ à vok la afad gay anha. Uwaga asal magodday kà, këla tatak gesina uwana kanëñawwan la gudëñ la vok kà, Zëzagëla adahàn uwaga la gay anha, uwana mënëñan aw.

⁴ Kà uwana Abel afä madiñ gël à Zëzagëla à vok, aväl tatak delga gä, dädüwa à gay anja Kaynu, kà uwana adin gël à Zëzagëla à vok. Zëzagëla anëñà masla kà bokuba dza dziriga la huma anha. Abel asël uwaga kà Zëzagëla akës tatak uwana akëdal. Lagwa kà, Abel adamëtsay à uwana Zëzagëla apëh à anu gay lakël anha, kà uwana adin gël à Zëzagëla à vok à uwana apëh à anu gay lakël anha gotënan.

⁵ Kà uwana Henok afä madiñ gël à Zëzagëla à vok à uwana amëts aw, Zëzagëla azëb à zagëla la adi. Dza la ahëñ anëñan aw, Zëzagëla azëb. La wakitë Zëzagëla la abà tatsetsër kà: Mok uwana Zëzagëla alëg mazëb à zagëla kà, masla kà, akës à Zëzagëla à gël. ⁶ Dza la ahëñ akës à Zëzagëla à gël bokuba madiñal gël à vok aw, say mëkës masla dadän, kà uwana banja asa à anu maz vok à slaka Zëzagëla kà, say mëfa gël à masla à afik kà aga la ahëñ. Delga kà dza aväl madzugway anha babay, av masik à azladza uwana tayäh masla.

⁷ Kà uwana Nuhu afä madiñ gël anha à Zëzagëla à vok kà, atsëb slëm à gay anha, apëhal lakël anja azlatatak uwana adapaka vok. Azlatatak uwaga kà adanëñ atà la yewdi anha dadän aw, ama akës gay anha. Adahà magol këslah iyaw, bokuba uwana agòdal: 'Häd à këslah iyaw à agu la azlahud gày anak.' La kità, Zëzagëla atëfà atà. Apëhla ala kà madz à ahëñ anja azladza anik kà agà mawisiga, kà uwana atà kà tadiñ gël à masla à vok aw. Masla la gël anha kà, Zëzagëla apakà masla ala bokuba dza dziriga kà uwana afä gël à masla à afik.

⁸ Kà uwana Abëraham adin gël à Zëzagëla à vok, akës gay anha à mok uwana: 'Häd à gudëñ anik à abä', Zëzagëla agòdal, à uwana asäl maväl. Ahäd à abata bamëraka asël slaka uwatà babay aw. ⁹ Kà uwana adin gël à Zëzagëla à vok lakël anja tatak uwana Zëzagëla apëhal à ahëñ kà anja maväl, bamëraka adagay mëlok-ga bay, amiyaka adzà à ahëñ la gày uwana la aku tadahàn la lukut bay. Isak, Yakuba mayyi à tsëh ala

anha, uwana Zëzagëla avà à atà gudëñ uwatà babay kà, tadzà à ahëñ la gày lukut la aku, bokuba masla babay. ¹⁰ Abëraham adahàn kiya uwanay kà, kà uwana akuda, gudëñ, uwana Zëzagëla adahàn, uwana mata-tukway gä lela. Masla la gël anha la uwana anëh, ngaha anjäläh.

¹¹ Kà madiñal gël à vok anja Abëraham à uwana, agà baba anja azlabëza gurdza gurdza. Ama mis anha Sara ayyäl bëzi zilga, amiyaka masla dëgërga, manatslaga bay. Uwaga apakà vok kà, kà uwana Abëraham asël kà Zëzagëla adaha fida aw. Adaha tatak uwana apëh à ahëñ uwarà. ¹² Kà uwana masla kokuda anha kà, apakà makoz gurdza gurdza, kaslä anja mayyi bëzi adëkän à lig, ama ayyä bëzi tekula, uwana ayyä à tsëh anjuvaw bokuba azlatsetsiliñ uwana la zagëla, ngaha bokuba wuyyan uwana la mukwä la tsëh, uwana dza aslala vok anja matugway aw.

¹³ Azladza uwaga gesina tadiñ gël à Zëzagëla à vok, tsëräh à mamëtsay anjatà. Atà kà tabëzà tatak uwana Zëzagëla apëh à ahëñ aw, ama tasël kà tatak uwaga adäpaka vok, ngaha tarëb kà uwaga. Tapëh la dazwaya, kà tagä azlamëlokga, slaka madz à ahëñ anjatà la ahëñ la gudëñ uwanay la vok aw. ¹⁴ Azladza uwana tapëh kiya uwanay kà, tapëhla ala la dazwaya, kà tayäh slaka kà anjatà. ¹⁵ Tadzügw lakël anja slaka uwana tasa à uda la abà aya aw. Agaynja tayäh slaka uwana tasa à uda la abà kà, naka tabëzà tetëvi mawul à abatà. ¹⁶ Ama aga kiya uwaga aw. Atà tawoyä mayäh slaka uwana aduwan uwana tasakal à ahëñ la lig, bokuba magodday kà zagëla, kà uwaga à uwana akës à Zëzagëla à gël kayak. Gay gä la uwaga à uwana Zëzagëla azalätälä azlamëna anha la dazwaya. Nëñawwän bokuba uwana adahà à atà slaka à ahëñ babay tsi.

¹⁷ Zëzagëla apëh gay à Abëraham à ahëñ, agòdal kà: 'Mayyi à tsëh ala anjak adäguwa à uda la Isak la abä.' Lagonay kà asäl magur Abëraham. ¹⁸ 'Këd à gi Isak', agòdal, 'Bëzi anjak tekula gä uwaga', agòdal. Kà uwana masla adin gël à Zëzagëla à vok, azëb bëzi uwatà, adälä à makëdal. ¹⁹ Asël kà Zëzagëla la maslay kà mawulla Isak à lëv. Haday, apakà vok kiya uwanay, Isak kà, agà bokuba mamëtsay gä, ngaha awulä à uda la mamëtsay.

²⁰ Kà uwana adin gël à Zëzagëla à vok, à uwana Isak apis gay à azlabëza anha sëla à vok, Esaw atà la Yakuba. Apëhatälä gay uwana adäbëza à atà la huma la gay.

²¹ Kà anja Yakuba kà, aga kiya uwanay babay, kà uwana masla adin gël à Zëzagëla à vok, la kaslä uwana azlamëtsay kà, apis gay à azlabëza anja Yusufu à vok sëla nna, asä à afik, atsizilla à agëla anha à gay dza-wwa, azlëbà Zëzagëla.

²² Kà uwana Yusufu babay kà adin gël à Zëzagëla à vok, mok uwana azlamëtsay kà, apëh gay à azla Isërayel, agòd à atà la huma la gay, kà tadäsa à uda la

gudënj Misëra la abà. Tatak uwana anaka tadehënj la azlaaslasl anja, à mok uwana adamëtsay kà apëh à atà gay anja.

²³ Kà uwana azlababa anja Musa tadij gël à Zëzagëla à vok, mok uwana tayyi Musa kà, tahàdänj à ahënj tëla makër. Tanënjänj bay kà bëzi kà ahëd, guba akës atà aw, tafà gël à mapëhay anja sufël mëngga anja azla Misëra uwana: 'Gëkaday', tagòd, aw. ²⁴ Mok uwana Musa adazigënay, asàl kà tazalàlla kona anja dugu anja sufël mëngga anja azla Misëra aw, kà uwana masla kà adinj gël à Zëzagëla à vok. ²⁵ Akës kà mas ngërpa la azlamëna gay Zëzagëla, awkà asàl marabay la azlamëna madàh mawisiga aw, kà uwana tsëhay marabay uwaga kà asafay aw. ²⁶ Ahikà mapëseway anja azladza la manëf Kristu uwana Zëzagëla adàfal dzakwa à gël, kà aduwà lëmana uwana la gudënj Misëra gesina. Kiya uwaga à uwana adinj gël à Zëzagëla à vok, la masik uwana naka masla aval.

²⁷ Kà uwana Musa afà madzugway anja à Zëzagëla à afik, à uwana asà à uda la gudënj Misëra. Sufël anja Misëra apakà lëv, ama guba akës aw. ²⁸ Kà uwana afà madzugway anja à Zëzagëla à afik, apëhalla ala madëvaday uwana tazalalla Paska. Agòd à azla Isërayel kà tasëfàhàh aniz anja azlatatak à gamagày anjatà, kà malika anja Zëzagëla uwana atsàlla mamëtsay à wan anja makad azlamalkwoy anjatà aw. Kà uwana mamëtsay uwaga la ahàl kà anja makadla azlamalkwoy à gay.

²⁹ Kà uwana azla Isërayel tafà madzugway anjatà à Zëzagëla à afik, à uwana dërëv uwana tazalalla dërëv mativga, adëzlla ala la huma anjatà, bërta, ama azla Misëra kà, mok uwana: 'Mëduw à uda suwanj kà', iyaw akës atà gël à abà, tuwiz.

³⁰ Kà uwana azla Isërayel tafà madzugway anjatà à Zëzagëla à afik à uwana tanudàhà gudënj Yeriko à abà, bokuba uwana Zëzagëla apëh à atà. Mok uwana tanuwid Yeriko à abà, mavakay mëdëf, zlamgam anja gudënj abàzl à ahënj gesina. ³¹ Kà uwana Rahab, mis masla mazab zil gä, afà madzugway anja à Zëzagëla à afik, ngaha akës azlamëna matsëb slëm à mtëga anja, ahàd à atà à ahënj, kà uwana mok uwana azlamëna gudënj Isërayel takad azladza uwana takweska gay Zëzagëla kà, tasakà masla kà makëday.

³² Mana gëslala vok anja mapëhay lakël anja azladza anik ma? Dabaray la ahënj aw, kaslà la ahënj kà mapëh à akul lakël anja Gideyyon, Barak, Samson, Yafet, David, Samuyel bokuba anja azlamëna mapëh à atà gay à ahàl anik anik anja Zëzagëla aw. ³³ Kà uwana tadij gël à Zëzagëla à vok, à uwana tapàh guvël la azladza gudënj anik, ngaha tadawà atà, takòr azladza la tetëvi anja, tabëzà tatak uwana Zëzagëla apëh à atà à ahënj, takàs, ngaha tatsàkàh à gay anja azlasikalaveri à ama, kà madàh à atà amik à vok aw. ³⁴ Tamàtsàhà akàl uwana ala ababëhà gëmgagëm. Mok uwana asà à

azladza kà makad atà la katsakar bay kà tatàf. Tagà la ndzëda anja gël anjatà aw, ama Zëzagëla avà à atà maslay. Tapakàh azlamëna guvël mëngga, tadawà azlamëna guvël mëlokga, azlamëna guvël uwatà tahòyàh atà à ahàl. ³⁵ Kà uwana azlamis tadij gël à Zëzagëla à vok babay, à uwana tanënj azladza anjatà mamëtsay gä, uwana tawul à uda.

Azladza anik tasàhàh ngërpa anjuvaw. Agaynja tadij asik à gay anja Zëzagëla à gël kà naka tasakà atà, ama takës tetëvi anja matëfay aw. Takës mamëtsay à ngërpa à abà përa, kà Zëzagëla anja mawulla atà à uda la mamëtsay, ngaha kà atà anja mabëz sifa daduwa à gay uwanay. ³⁶ Azladza anik kà, tatsak atà magodahay à gël, ngaha taslàhàhà atà ala. Tawàdàhà atà la maza-kazak, tadawàh atà à danj, tabasàhànj kiya uwaga. ³⁷ Azladza anik takad atà la akur, azladza anik tana-tsàhà atà ala denela denela, azladza anik takad atà la katsakar. Azladza anik aya gày anjatà agàh la ahënj aw, tauguzàhàh këla slaka gesina, tagàh azlamëna kuda tadawàh kà zlap à vok. Azladza tatërëbàhà atà, ngaha tadaha à atà mawisiga à vok. ³⁸ Tadzàh à ahënj la kësaf la abà, ngaha la gudënj la afik, tahanàh à tsakur à agu la azlaafëk uwana talàh. Azladza uwaga kà, azladza delga. Akës vok kà atà anja madz à ahënj la mawisiga la abà aw.

³⁹ Azladza uwaga gesina kà, takësà Zëzagëla à gël, kà uwana tadij gël à masla à afik. Ama atà kà tabëzà tatak dzëba anja sëla aw gä, uwana Zëzagëla apëh à azladza anja à ahënj, uwaga kà Yesu. ⁴⁰ Kà uwana Zëzagëla agòd à anu gesina kà, naka avà à anu tatak uwana aduwa uwanay. Masla kà asàl mahën atà ala, uwatà kokuda anjatà përa aw, say anu gesina gami la slaka gä.

Zëzagëla Baba gami

12 Kà anjami kà, azladza uwaga gesina tahamà anu à adi, tapëhanula madij gël à Zëzagëla à vok babay, kà uwaga delga kà mëkës kà tetuwa azlatatak uwana adala à anu à gay à ahënj kà mad à huma à gay la azlatatak mawisiga, uwana akës anu à ahënj, mëhoy bokuba uwana Zëzagëla agòd à anu, kà mahoyay, mëya vok aw. ² Mënënj à huma à slaka Yesu, kà uwana masla adahënj kà anu anja maf madzugway gami à masla à afik, masla la uwana adàla anu tsëràh à makad gël à ahënj. Masla akës kà makad à ahàf à adi, zirui akës kà mamëtsay à ahàf à adi aw, kà uwana adzùgw lakël anja marabay uwana Zëzagëla adàvål. Lagonay kà adadza madzay la ahàl kaf anja Zëzagëla, akoray lakël anja tatak gesina.

³ Mëdzugw lakël anja Yesu uwaga, kakay azladza mawisiga tapësëw tak ma? Bokuba uwana abasà magol ngërpa uwana tadahàllàn à vok kà, mëdzugw lakël anja kà anu anja maruw vok à ahënj aw, ngaha kà

akul aŋa may vok aw. ⁴ Haday, akul kà, pàw slagëla la tsakana, ama dza la ahëŋ la tataka aŋkul adamëtsay dadàŋ kà uwaga aw. Kità ma, kà mana karùwàw vok à ahëŋ ma? ⁵ Avika akul azlagay uwana Zëzagëla adzërëdàhla akul ala ay? Azalàakulla azlabëza aŋha.

'Bëzi gulo, baŋa Sufël Zëzagëla atapakla à azlaŋgërpa kà, kazëb uwaga bokuba tatak deyday aw. Baŋa agur kà, kà kararabla aw.

⁶ Zëzagëla awula matsihila kà à dza uwana awoyaŋ. Dza uwana adapaka bëzi aŋha la uwana atsetsihëŋla.' [†] ⁷ Kità kà, say kaslawwal vok mas ŋgërpa kà akul aŋa matapla tatak ala uwaga la abà. Ŋgërpa uwaga apëhla ala, kà Zëzagëla adakës akul bokuba azlabëza aŋha. Bëzi la ahëŋ baba aŋha awulalla matsihila aw tatakay? Awaŋ, aga la ahëŋ aw. ⁸ Zëzagëla adehëŋ kiya uwaga gesina la azlabëza aŋha. Kiya uwaga baŋa atàpakulla à ŋgërpa aw, kà kasëlaw kà akul azlabëza aŋha aw, akul azlabëza gël gaw. ⁹ Tatak anik la ahëŋ aya, azlababa gami la gudëŋ la vok tatàpanula matsihila, məkës gay aŋatà, ŋgaha ma sakoraka Baba gami uwana la zagëla la afik ay? Baŋa mësləkaw gay aŋha, adàvà à anu sifa adëv à gay aw. ¹⁰ Azlababa gami la gudëŋ la vok kà tatàpanula kà aŋa kaslà ŋuv, bokuba uwana akës à atà à gël. Ama Baba gami uwana la zagëla kà atàpanula, kà anu maham gay à vok la tsikasla aŋha la abà aŋa koksikoksi. ¹¹ La kaslà uwana tatàpanula uwaga kà aza à anu, uwaga kà akës anu à gël bokuba dal tatak aw. Ama baŋa ŋgërpa adada à lig, azlauwana tatapla tatak la abà la abatà kà, madz à ahëŋ aŋatà kà adahëday la lëv tëlëmmaga.

Məkweska vok mahamay uwana Zëzagëla atapanula aw

¹² Tsa baŋa kità kà, biyàw ahël aŋkul ala, ŋgaha bàyàw azlaasik gubgubga ala babay aya. ^{††13} Azladza anik la ahëŋ la tataka aŋkul la abà kà, azlagubgubga, kiya uwaga kà nëfàw tetëvi tërraga, kà asik aŋkul aŋa mapiyay à tetëvi la tsëh ala aw, kà aŋa uwaga kanëfaw Zëzagëla lela, kà azlauwana azladeri aŋa mawur ala këla.

¹⁴ Wàdàw vok à uda ŋgaha kà lapiya aŋa madz à ahëŋ la akul la abà la azladza gesina. Wàdàw vok à uda, akul babay, kà akul aŋa magay sëtaka la huma Zëzagëla, kà uwana baŋa dza aga tsidaŋa, awkà, adànëŋ Zëzagëla aw. ¹⁵ Dahàw haŋkëli kà dza aŋa makweska mapis gay à vok aŋa Zëzagëla aw! Dahàw haŋkëli babay kà dza la tataka aŋkul la abà aŋa magay dëhakak aw, aŋa kità aw kà, adala dëhakak à azladza anik à vok babay. ¹⁶ Dahàw haŋkëli kà dza aŋa magay mabila gà aw, kà masla aŋa makweska azlatatak delga aŋa Zëzagëla bokuba Esaw, uwana akweska magay malkwoy aŋha gesina, kà mabëdla tatak may à gay

aŋa mavakay tekula. ¹⁷ Kasëlaw kà la lig aŋa uwaga la ahëŋ kà, asal kà baba aŋha akës aw. Atuw babay, ama dabaray la ahëŋ kà mabëdla tatak uwana adahàlàn à ahëŋ aya aw.

¹⁸ Sëlàw, kà slaka uwana akul katsizllaw à abà la huma Zëzagëla kà, uwaga kà bokuba gudëŋ Sënyayi, kiya aŋa azla Isërayel uwana tatsàzllàh à abà uwarà. Taslala vok aŋa madëbani gudëŋ uwatà la ahël aw. Tanaŋàhà akàl uwana ababëhàh la afik ŋadzaŋa ŋadza mëlës agàh tabadamma, tanaŋàhà kular. ¹⁹ Tatsënà matsënyay aŋa mazlazliŋ ŋgaha tatsënà kuda aŋa Zëzagëla kà Zëzagëla aŋa mabadatàma aya aw. ^{‡20} Kà uwana tatak uwana apëh à atà kà aduwa ndzëda aŋatà. Agòd à atà kà: 'Baŋa dza adëbani gudëŋ uwanay amiyaka bà tatak fëta adëbani kà, kèdàw la matsahay la akur!' ²¹ Azlatatak uwana tanaŋàŋ la abatà ararabàh atà la kaykay. Musa la gël aŋha agòd: 'Guba aza à gi, gësukulay.'

²² Ama kà aŋkul kà kiya uwanay aw, akul kà kazàw vok à slaka gudëŋ uwaga à uwana slëm aŋha Siyon, la abatà gudëŋ aŋa Zëzagëla uwana la sifa. Tazalalla Uru-salima: Gudëŋ la zagëla la afik. Azlamalika aŋuvaw tahamà gay à vok la abatà, dza aslala vok aŋa matugway aw, dëmdadëm. ²³ Akul la maham gay à vok aŋa azlabëza aŋa Zëzagëla la abà, uwana tahàb madëvaday, Zëzagëla adatsetser slëm aŋatà à wakità aŋa sifa aŋa azladza à abà. Kabëzàw à huma aŋatà uwana atà dziriga la huma Zëzagëla, ŋgaha Zëzagëla masla la uwana masla seriya aŋa azladza gesina. Ŋgaha apakàtala sëtaka. ²⁴ Kasàwwàŋ à slaka Yesu, kà masla la uwana Zëzagëla adahàŋ makës vok slawda mawga la azladza aya, Akul kazàw vok à waŋ kà makotsekw akul aŋiz aŋa Yesu, uwana apakàkulla sëtaka. Aŋiz uwaga apëh à anu lakël aŋa tatak uwana aduwaŋ gesina, aŋiz aŋa uwana Abel apëh à anu.

²⁵ Tsa baŋa kiya uwanay kà: Dahàw haŋkëli, kakwesàwkà paŋaw aŋa Yesu aw. Zamana uwarà kà azladza takweska kà matsëb slëm à dza uwana apëhatàla mapëhay aŋa Zëzagëla la wëdàh. Kiya uwaga tabëzà dabaray kà matëfay la ŋgërpa la abà aw. Anu uwana mëtsëb slëm à kuda aŋa Yesu, uwana asà à ahëŋ la zagëla aw, baŋa məkweska kà, mëdàslala vok aŋa matëfay la abà aw. ²⁶ Zamana uwarà kà, mabadma aŋa Zëzagëla abëlàkàhà kutso, ama lagonay kà apëh à ahëŋ kà: 'Asik tekula aya gëdàbëdla gudëŋ à vok la zagëla babay.' ²⁷ Gay uwaga: Asik tekula aya, apëhanula kà dëwdëw tatak uwana adahàŋ adàbëlaka vok, ŋgaha adàzahla, kà azlatatak uwana abëlaka vok aw aŋa madz à ahëŋ tsëràh à awtày.

²⁸ Kiya kà, kikay mëgođ à Zëzagëla kà uwana avà à anu makoray uwana abëlaka vok aw. Mëzlebà Zëzagëla bokuba uwana akësàl à gël, mësləkaw, ŋgaha

† 12.6 Job 5.17; Haŋkëli 3.11-12 †† 12.12 Yesayya 35.3

‡ 12.19 2Musa 19.16-22; 5Musa 5.22-27

məhoy yewdi aŋha, ŋgaha mədaha sləray aŋha boku-ba uwana ahədal à adi. ²⁹ Haday gə kà, Zəzagəla uwana mədəval kuɖa kà masla kà bokuba akəl, uwana ababəh tatak uwana à gay, akəsà gəl aŋha aw.

Maday uwana akəs à Zəzagəla à gəl

13 Akul uwana kul azladedə la Kristu la abà, dāv à huma à gay la mawoy vok kà kul à kul. ² Avika kul aŋa makəs azladza anik aw, azladza anik tadəhəŋ kiya uwaga, takəs azlaməlok dza, ŋgaha azlaməlok dza uwaga kà azlamalika. Uwala tasəl atə aw. ³ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana la daŋay, gəw kà bokuba kul nna, la uwana kadzàw à ahəŋ gesina la slaka gə. Dzùgwàw babay lakəl aŋa azladza uwana tasə atə ŋgərpa, bokuba uwana kasàw ŋgərpa la slaka gə kul nna.

⁴ Kasaw gay lakəl aŋa mis la zil aŋha. Kak mis kazab zil aw. Kak zil kadaha à gəl gaw babay aw. Səlàw kà Zəzagəla adədah seriya à azladza uwana à gəl, tadehəŋ kiya uwaga, ŋgaha adədah seriya à azladza mabilaga à gəl gesina.

⁵ Kawoyaw sili pəra aw. Delga kà tatak uwana kakoray asla kul, karabawwal la kəl, kà uwana Zəzagəla: 'Kadāvika gi aw, gədəməlkala dikidiki aw.' ⁶ Gay gə la uwaga, kəla uwabeyuwi awad vok à uda, kà kəla dza anik gami aŋa magoday kà:

"Sufəl masla kà uwana azlaka gi,
Guba akəs gi, kà tatak anik aya aw.
Ma dza asik adahgəŋ aya ma?" †

⁷ Dzùgwàw lakəl aŋa azladza uwana tadəla kul la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. Teraŋa uwana tazəkulla gay Zəzagəla. Dzùgwàw lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋatə la mamətsay aŋatə uwana taməts. Dìŋàw gəl à Zəzagəla à vok bokuba aŋatə uwana tadìŋal gəl à vok.

⁸ Bokuba Yesu uwana dagay uwarə, lakana bay bə masla, masla aya adəbədla vok aw, adədza à ahəŋ uwaga aŋa tsəràh à awtəy. ⁹ Dahàw haŋkəli kà uwana azlatsəhay dza anik tapahla azlatatak anik ala gərgər. Zlahaw tadəzakulla tetəvi à adi. Tadəgoday: 'Nəfàw azlatatak anik la azlaməpəhay anik lakəl aŋa mazuw tatak may, kà ləv aŋkul aŋa magay ndzəda ndzəda.' Kadətsəbaw sləm à uwana tadəpəhay aw, kà uwana uwaga kà mapəs gay vok aŋa Zəzagəla, uwana adzadzəŋ ləv aŋa azladza ala kà uwaga kà la tatak may aw. Akəs vok, kà apaka vok kiya uwanay: Azladza uwana tanəfa mapəhay kà madegolay tatak may kà, tadəbəza tatak delga gə aŋa mapəhay uwaga tetuwa aw.

¹⁰ Yesu Kristu avə vok aŋha deyday, tekedika azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya, uwana takədàhəh tatak la gəy lukut la aku kà, mav vok aŋa Yesu uwana avə vok aŋha kà, akəs à atə vok aw.

¹¹ Kasəlaw ndzer kà, baŋa məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aŋa azla Yahudiya ats aŋiz kà aŋa mav à Zəzagəla kà, adə à gəy, kà la aŋiz la ahəl pəra, à slaka tsikasla kaykay gə, ŋgaha gəl sləb gə uwana kà tazəb à uda la huɖ gudəŋ kà madla matəl gay. ¹² Yesu kà kiya uwaga babay à uwana takəd à lig gudəŋ Uru-salima à uda. Kiya uwaga asə ŋgərpa bay la ahəf la adi kà masla aŋa mazəb tsakana à azladza lakəl ala la aŋiz aŋha. ¹³ Tsa baŋa kiya uwanay zlə kà, mədzà à ahəŋ bokuba aŋa Yesu uwana adzà à ahəŋ zlə, məhəd à uda à slaka aŋha. ŋgaha tapəsew anu la slaka gə la masla. ¹⁴ Kà uwana anu la gudəŋ uwana adədza à ahəŋ aŋa koksikoksi aw. Məfà madzugway gami à gudəŋ aŋa Zəzagəla uwana à afik adədza à ahəŋ aŋa koksikoksi. ¹⁵ Kitə kà, məzləba Zəzagəla aŋa koksikoksi, kà uwana Yesu adəhəŋ kiya uwanay kà, mahabay uwana məzləbla kà apaka bokuba tatak uwana məkədəl. La dzəba gə uwanay, gay gami adəzləb sləm aŋha koksikoksi la huma azladza. ¹⁶ Dahàw delga à azladza anik, vəhəw uwana kakoraw la azladza anik. Gay uwaga kà avika kul aw, kà uwana tsəhay mavəy uwaga la uwana akəs à Zəzagəla à gəl.

¹⁷ Hòyàw yewdi aŋa azlaməŋga aŋkul, kəsàw gəl à wədah la huma aŋatə, kà uwana tafə kul sləm, kà uwana tadəpəhay lakəl aŋkul la huma Zəzagəla lakəl aŋa tatak uwana tanəfla kul. Baŋa kà, kəsàw gay aŋatə, tadədah sləray aŋatə la marabay. Tsa baŋa kitə aw kà, tadəgay la mapak ləv gə. Baŋa atə la mapak ləv gə kà, adəkəs kul vok tetuwa aw.

¹⁸ Dāv à huma à gay la madəv kuɖa à Zəzagəla kà masla aŋa mazlak anu. Məsəl kà seriya akəs anu deyday aw, məwoya madəhəŋ kà uwana delga koksikoksi pəra. ¹⁹ Uwana gənavə kul kaykay kà, dəvəw kuɖa à Zəzagəla, kà la masla aŋa mav à gi tetəvi kà mawul à slaka aŋkul katskats.

Gay makəd gəl gəl à ahəŋ

²⁰ Zəzagəla uwana av lapiya à azladza à ləv aŋatə à tsəh, awùlla Yesu à uda la mamətsay, adəhəŋ bokuba məŋga aŋa masla manəŋla azlatuwaŋ, uwana afə anu sləm. Kà uwana aməts kà aŋami, anu azlatuwaŋ aŋha. Zəzagəla azəb aŋiz aŋha, akəsà anu la vok slawda mawga, uwana adəv à gay aw. ²¹ Tsa baŋa kitə kà, Zəzagəla avə à kul ndzəda, kà kul aŋa madəhəw uwana akəsəl à gəl, kà masla aŋa madəhəw sləray aŋha la anu la abə la ndzəda aŋa Yesu Kristu, kà anu aŋa mapakay bokuba uwana asal. Mazləbay aga la Yesu Kristu aŋa koksikoksi. Amen.

Ayyi makəd gəl à ahəŋ

²² Azladedə gulo, gətsetser kul wakitə uwanay, kà madzəradəhəkulla, ŋgaha bay, gətsetser kul kà ŋuv

† 13.6 Mahabay 118.6

pəra. Haɗay, gəgod à akul, kà akul aŋa makəs azlagay uwanay à gəl aŋkul.

²³ Sèlàw kà, deda aŋkul Timotawus kà, aga la daŋay aya aw, tadùwal gəl adagay. Baŋa abəz gi à vok katskats kà, gədàdalla à awtày la tsəh, à mok uwana gədàda à awtày à slaka aŋkul.

²⁴ Dahàw 'Ayyi' gulo, à azlaməna manəŋla akul. Nga-ha la azladza anik aŋkul babay. Azlaməna madiŋal gəl à Yesu à vok la gudəŋ Italiya tadahakulla: 'Ayyi' babay.

²⁵ Vok mahamay aŋa Zəzagəla aga la akul gesina. Amen.

Yakuba

Ayyi

1 Gi Yakuba, uwana gi mayà anja Zəzagəla, la Sufəl Yesu Kristu, la uwana gətsetser wakitə uwanay la ahəl gulo: “Ayyi”, gəgodf à akul, akul azladza tsəhay anja Zəzagəla uwana kasləhaw gəl à ahənj gesina.

Zəzagəla atapla matsihila anja à azladza

uwana tafa gəl à masla à afik

² Azlabəza gay ləv gulo, banja azlamaguray anik anik tabəza à akul kà, rabəw kaykay. ³ Kà uwana kasələw lela, kà banja tagur madiŋal gəl à vok anjul, ŋgaha at-sizlla à afik lela kà, madiŋal gəl à vok anjul adàvə mabasiŋ. ⁴ Tsizlləw à ahənj lela kà mabasiŋ anjul anja mapəhla vok ala tsərəh à makədf gəl à ahənj, kà akul anja mapak sətaka anja tetuwa, ŋgaha ləv anjul anja magay kokudə mawisiga. ⁵ Banja dza uwana matsihila anja la ahənj aw kà, anava à Zəzagəla uwana avə-hahay la ləv tekula, uwala akwesla à dza aw. Ndzer kà, av matsihila à dza, uwana anaval kokudə masləhal à vok. ⁶ Ama banja dza anava tatak anik la slaka Zəzagəla kà adiŋal gəl à vok ndzer, kà Zəzagəla avəl, kokudə mabək gəl à ahənj səla. Kà uwana dza uwana abək gəl à ahənj səla kà, bokuba maganŋsay anja iyaw, uwana afad abəlakənj la dərəv la afik. ⁷ Kà anja tsəhay dza uwaga adzugw kà: “Gedəbeza tatak la slaka Zəzagəla”, agodf aw. ⁸ Kà à uwana abək gəl à ahənj səla, anəfa tetəvi anja.

Gay lakəl anja ləmana la kudə

⁹ Dza kudə gə uwana anəfa Yesu Kristu, uwana tafa à matugway à abə aw kà arab, kà uwana Zəzagəla atugw à makoray anja à abə. ¹⁰ Ama dza uwana galepi gə, aga la matugway uwana la abə, masla bay kà arab kà uwana. Zəzagəla apəhla ala kà ləmana anja kà uwana asafay aw. ŋgaha amətsay la vərđi anik, bokuba azlamawuratatay uwana tanisay. ¹¹ Afats avəđay la ndzəda, ŋgaha agul azlakəsaf ala. Azlamawuratatay tanisla, mahəđay anjatə adəv à gay. Dza galepi gə adəmətsay bokuba azladza anik gesina la sləray anja la abə bay suwanj. †

Gay lakəl anja azlamatərəbay

¹² Marabay agay la dza uwana abasa azlamaguray uwaga lela gesina, adəbəza sifa adəv à gay aw, uwana Zəzagəla apəh à ahənj kà anja azlauwana tawoya masla. ¹³ Dza atədf à mapapatay à abə kà, adzug kà: “Zəzagəla la uwana apapat gi”, agodf aw, kà uwana dza aslala vok mavavar Zəzagəla kà madəh mawisiga aw, ŋgaha bay Zəzagəla apapat dza bay aya aw.

¹⁴ Madzugway mawisiga uwana la ləv anja dza la tsəh, la uwana adək dza à madəh mawisiga à abə. ¹⁵ Azlatatak mawisiga uwana adzugway la ləv anja la tsəh kà, la huma la gay ŋuv kà, adəhənj la dazuwaya. Mok uwana tsakana uwaga adanazila kà ayyi mamətsay.

¹⁶ Azlabəza gay ləv gulo, dza avavar akul aw. ¹⁷ Azlatatak dziriga gə kà, tatsa à ahənj la slaka Zəzagəla Baba gami, uwana adəhə uwaga gesina la zagəla la afik. Azlatatak dzəba anja səla aw gə kà, uwaga tatsa à ahənj la slaka Zəzagəla Baba, uwana adəhə afats, təla la azlatsetsiliŋ. Mabəđla vok la ahənj aw. Aday bokuba afats uwana aday kà mabəđla vəd à wanj la afats aw. ¹⁸ Avə anu sifa kà la gay anja dziriga gə. Gesina adaha uwaga la mawoyənj anja, kà anu anja magay azlate-ranja la azlatatak uwana la abə adəhəhənj.

Məkəs gay anja Zəzagəla lela

¹⁹ Azlabəza gay ləv gulo, dzùgwəw à uwanay. Kəla kà, kəla uwabeyuwi anjul afa sləm à gay anja azladza anik, uwana tapəhay kà, tapəh katskats la zlawzlaw aw, tagəh azlaməna mapak ləv katskats babay aw. ²⁰ Kà uwana dza masla ləv gə kà, aslala vok anja madəh tatak uwana akəs à Zəzagəla à gəl aw. ²¹ Tsəhay gə uwaga kà, səw à uda la abə, kadəhaw tsakana aya aw, məsələkaw Zəzagəla ŋgaha məfa sləm à gay uwana afa à ləv gami à tsəh. Gay uwaga kà la ndzəda, kà mabiŋ akul à tsakana anjul la gay ala. ²² Say kadəhaw tatak uwana wakitə Zəzagəla apəhakulla, awkə katsəbawwal sləm pəra aw, kà uwana banja katsəbawwal sləm pəra la kokudə madəhənj kà, kavavaraw gəl anjul. ²³ Banja dza atsəb sləm à gay uwaga pəra, ŋgaha masla adəha uwaga aw, kà masla kà adəpakay kalkal la dza uwana anənjə huđ à adi anja la kutərum la abə, ŋgaha anərez vok anja. ²⁴ La lig manərez huđ à adi anja la ahənj, adiy anja, ŋgaha katskats madz à ahənj anja huđ à adi anja avikanj. ²⁵ Ama kà anja dza uwana anərez azla-

† 1.11 Yesayya 40.6-7

mapəhay anja Zəzagəla, uwana tavà à anu makor gəl kà, ngaha anəfa tetəvi anja mapəhay uwaga lela, Zəzagəla adəpislə gay à vok kà sləray uwaga. Dza uwana atsəb sləm à azlamapəhay uwaga ngaha avikanj aw kà, akəs gay anja lela. Kità kà, Zəzagəla apislə gay à vok la sləray uwana la abà, adehənj gesina.

²⁶ Baŋa dza adzugw kà masla kà masla manəf Zəzagəla, ama baŋa asləh vok aləh anja aw, ngaha baŋa azlagay mawisiga pəra, tatsa à waŋ la paŋaw anja la awtəy, kiya uwaga kà, avavar gəl anja, manəf Zəzagəla anja kà deyday pəra, gay anja kà kalkal la madəday afad. ²⁷ Manəfay delga uwana akəs à Zəzagəla Baba gami à gəl kà, maf sləm à azlabəza matawaŋ, ngaha la azlamis kuɗa, uwana tasa ngərpa. Ngaha dza la gəl anja asləh vok à vok anja babay, kà tatak mawisiga anja gudənj à vok uwanay anja mava-varay, ngaha madahalla mawisiga à vok aw.

Azladza gesina kà kalkal la huma Zəzagəla

2 Azladedə gulo tsa kadiŋawwal gəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok, kà uwana masla kà mənja, aduwa azlatatak gesina la mazləbay kà. Kità kà akul kà, kayahawani dza mayahay aw! ² Zlahaw azladza səla tatsawaŋ à maham à gay à vok anjku à abà. Tekula anjatà atsokw à lukut delga gə à abà, la azladzedə anja luwəluluwə la ahəl aya. Dza anik uwanay kà kuɗa gə, azlamakatsekətse pəra adadaw à vok. ³ La abatà: 'Ayyi', kagodaw kà à masla madaw à lukut delga gə à vok, kagodawwal: "Sà anjak à abanay, dzà anjak à madzay la kursi la afik!" Ama masla kuɗa kà: "Tsiɗlla à abà gə", baŋaw kagodawwal, "Tsehūr à makəla asik gami la abanay." ⁴ Baŋa kadahawwaŋ kiya uwanay kà, kayəhəwàni dza mayahay aw takay? Kay kazinàw vok à dza anik uwanay ala, azlatatak uwana kadzugwaw kà mawisiga. ⁵ Azlaməna gay ləv gulo, fəwal sləm lela, kasəlaw kà Zəzagəla atsatsəmàni azlaməna kuɗa anja gudənj à vok uwanay, kà atà anja madiŋ gəl à Yesu à vok aw, takay? Ngaha kà atà anja mabəzal ləmana dziriga gə. Atsatsəmàni atà, kà atà anja mabəzal makoray, uwana apəh à ahənj kà mavəy azlauwana tawoya masla. ⁶ Ama akul ma, kà mana à uwana kazinàw vok à azlaməna kuɗa ala ma? Azlagorobu la uwana tasəhəh tatərbəh akul aw takay? Ngaha atà la uwana tabayəh akul à huma seriya aw, uwə? ⁷ Atà la uwana tatsəf gay à sləm anja Yesu Kristu uwana à tsəh, Zəzagəla avà à akul aw takay?

⁸ Makəs mapəhay anja makoray uwana aduwa azlaanik dèwdèw, uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà kà, kà delga. Mapəhay uwanay agod:

'Wòyà masla magay anjak kalkal bokuba uwana kawoya gəl anjak.' †

Anja kiya uwaga kà, delga kadahawwaŋ. ⁹ Ama baŋa kayəhəwàni dza kà mayahay kà, kadahəwwənj kà mawisiga, mapəhay adəslinid akul, kà uwana kapəsewaw masla. ¹⁰ Amiyaka baŋa dza akəs mapəhay anja Zəzagəla gesina, ama apəsew kà tekula anjatà pəra, dza uwaga kà adəpəseway kà gesina anja la huma anja Zəzagəla. ¹¹ Kà uwana masla uwana agod: "Kada à gəl gaw aw", agod aya babay: "Kakəd dza aw." Baməraka kada à gəl gaw aw, kakəd dza, kà bə kakweska mapəhay anja Zəzagəla. ¹¹¹² Kà uwaga gəgod à akul, la azlatatak uwana la abà kapəhaw gesina, ngaha la azlatatak uwana la abà kadahawwaŋ gesina bay: Sələw kà: Zəzagəla adəhakullaŋ seriya à gəl. Adəguray à baŋa kakəsaw mapəhay uwana avà à anu makor gəl. ¹³ Baŋa dza la vok mahamay kà azladza anik aw, la mok seriya kà, vok adəhama à Zəzagəla kà masla babay suwaŋ aw. Ama baŋa vok ahama à ka, kà azladza anik, Zəzagəla adədukw à ka seriya à gəl suwaŋ aw.

Dza uwana avà ləv anja à Yesu kà, adəhaha sləray babay

¹⁴ Azladedə, baŋa dza apəhay la gay kà: "Gədiŋ gəl à Zəzagəla à vok", agodəy, uwala adəh uwana: "Dahəwwənj", Zəzagəla agod aw kà, gay anja kà akəs vok aw. Madiŋal gəl à vok tsəhay gə uwaga kà abələnj aw, dabaray la ahənj aw. ¹⁵ Zlahaw masla gay Zəzagəla la ahənj, uwana anəkudə anja lukut ngaha anəkudə anja tatak may babay. ¹⁶ Baŋa dza la ahənj la tataka anjku la abà agod atà: "Zəzagəla apis à akul gay à vok. Anasl akəd akul aw, may azakul aw", uwala avà à atà tatak, uwana tanəkudə anjatà aw, gay anja ma akəs à atà vok takay? Awaŋ. ¹⁷ Madiŋ gəl à Zəzagəla à vok kà kalkal la uwaga babay suwaŋ. Baŋa dza agod kà: Gədiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ama uwala adəhəh uwana Zəzagəla anavay aw, kiya uwaga kà, madiŋal gəl à vok anja kà mamətsay gə. ¹⁸ Zlahaw baŋa dza agodəy kà: Gədiŋ gəl à Zəzagəla à vok, dza anik agodəy aya kà: Gədhəh sləray delga delga gə. Tatak uwana gədhəpəh à ka kà kiya uwanay: "Pəhgəla tsəhay mav ləv anjak à Zəzagəla, ngaha sləray delga gə anjak uwana kadəhəhəh tsi!" Ngaha gədhəpəhkala azladal sləray gulo, kà kak anja manənjənj kà, gəvə ləv gulo à Zəzagəla kà, uwana sləray uwaga apəhla ala kà, gəvə ləv gulo à Zəzagəla. ¹⁹ Kasəl kà Zəzagəla kà tekula pəra. Delga. Amiyaka azlamazlazlay babay kà tasəl masla babay, ngaha guba akəs atà kà uwaga. ²⁰ Gəl anjak kà dzaŋdzaŋ, tsəb gi sləm: Gəpəh à ka, baŋa kadiŋ gəl à Zəzagəla à vok, ngaha kadəhəh sləray delga gə aw kà, uwaga kà tatak uwana akəs vok aw, deyday pəra. ²¹ Baba gami madzidziga Abəraham agə dziriga la huma Zəzagəla. Agə dziriga kà la azlatatak uwana adəhəh, uwana

† 2.8 3Musa 19.18

†† 2.11 2Musa 20.13-14; 5Musa 5.17-18

akès bëzi aṅha Isak kà makəday à Zəzagəla aw uwà? †²² Lagonay kasəl kà Abərahām adīṅ gəl à Zəzagəla à vok, ṅgaha adahà azlasləray delga gə babay. La madəhəṅ kiya uwanay avà ləv aṅha à Zəzagəla aṅa tetuwa. ²³ Tatak uwaga kà adàbəza à wəṅ bokuba uwana tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà:

'Abərahām afa madzugway aṅha à Zəzagəla à afik, kà uwaga à uwana Zəzagəla apakàṅ ala dziriga la huma aṅha.' ††

Abərahām apakà slawda aṅha. ²⁴ Iyay zlà, kanəṅṅ aṅ aw ay? Dza aga la dziriga la huma Zəzagəla kà madegolay sləray aṅha uwana adahəṅ babay, awkà la madiṅal gəl à vok pəra babay aw.

²⁵ Dzùgwàw lakəl aṅa Rahab, masla mazaḅ zil gə babay tsi, agə kiya uwaga babay. Mok uwana azlaməna matsəḅ sləm aṅa azla Isərayel tahàd à slaka aṅha kà, azlakà à atà, apəhatàla tetəvi anik kà atà manəfay. Kà uwana adahəṅ kiya uwanay la uwana, Zəzagəla agəṅ dziriga la huma aṅha. ²⁶ Baṅa sifa la dza la vok aya aw kà, dza uwaga kà adəmətsay. Madiṅ gəl à Zəzagəla à vok babay kà kiya uwaga. Baṅa sləray delga la tsəh aw, kà uwaga kà tatak uwana akəs vok aw, deyday pəra.

Nəṅàwla aləh aṅkul lela!

3 Azladedə gulo. Məsəl kà azlauwana tatapla azladedə anik tadàbəza seriya dāduwa aṅa azladza anik. Gay gə la uwaga kà, kawoyaw mapakahay azlaməna matapla azladza məṅga aw. ² Anu mədahəṅ mawisiga aṅuvaw. Baṅa dza adəh mawisiga la mabadma la abà aw kà, masla kà dza dziriga, masla kà asləha vok à vok aṅha lela. ³ Dzùgwàw lakəl aṅa pəlis tsi, uwana məfəhəṅ zagoma à pəlis à gay kà, kà masla aṅa makəs gay gami, ṅgaha kà manəf tetəvi uwana asa à anu. ⁴ Dzùgwàw babay lakəl aṅa məṅ kəslah iyaw. Kəslah iyaw uwaga kà məṅga gə, ama bëzi tatak ṅuvga la ahəṅ à uwana adala, amiyaka bə afad awul atà à adi babay, kəslah iyaw kà aday à slaka uwana asa à masla madalla. ⁵ Aləh aṅa azladza bay kà kiya uwaga. Adagay bəziga babay kà, atsa zlapay hazlak hazlak. Kasəlaw kà, kà bëzi akəl kà, ababəh mələm məṅga à gay gesina, bəhbabəh. ⁶ La aləh aṅa dza babay kà kiya akəl. Mawisiga aṅa gudəṅ à vok uwanay kà, aga la abà, la vok gami la abà. Awis dza ala gesina, masla la uwana tatak maz sifa aṅa dza ala. Akəl uwaga la gəl aṅha, mavats vok gə la gudəṅ akəl la abà, uwana azəh dza ala tetuw tetuw. ⁷ Azladza takor azlatatak gesina, takor azlatatak asik, la azlatatak mahoyay la zagəla, la azlatatak maday la huḍ, la azlatatak uwana la iyaw la abà. ⁸ Ama azladza taslala vok aṅa makor aləh aṅatà aw, uwaga kà bëzi tatak mawisiga, uwana dza aslala

vok aṅa madəḍəl gay à ahəṅ aw. Ahən ala la magur uwana akəd dza. ⁹ Məsləkaw Sufəl Zəzagəla Baba gami la aləh uwanay, ṅgaha mətsafəla azladza bə la aləh uwaga aya gotənaṅ. ¹⁰ Gay mazləḅbay la gay matsafay tatsa à wəṅ bə la gay uwaga la awtəy. Azladedə azlawla kà vok kà madəhəṅ kiya uwanay aw. ¹¹ Iyaw matsidayga, la iyaw zazəmzəmga atsa à uda la suwa tekula la abà aw. ¹² Azladedə, gudəv ayyi kuvu aw, matavəruk ayyi gudəv babay aw. Bay aya kà, iyaw matsidayga atsa à uda la iyaw zazəmzəmga la abà aw.

Matsihila uwana atsà à ahəṅ la slaka Zəzagəla

¹³ Aga la ahəṅ dza matsihila gə la tataka aṅkul la abà ay? A uwana atsənà azlatatak ay? Adahə azlatatak delga, ṅgaha azà gəl à vədah babay aya, uwaga apəhla ala kà, aga la matsihila. ¹⁴ Ama baṅa kadahaw məṅor à azladza anik à vok, ṅgaha akul la ləv səla, ṅgaha kadzugwaw kà lakəl aṅkul pəra, kiya uwaga kà, katsaw zlapay deyday aw, ṅgaha kapəhaw mawisiga à dziriga à gəl bay aw. ¹⁵ Tsəhay haṅkəli uwaga kà, atsà à ahəṅ kà la slaka Zəzagəla aw, atsà à uda kà la gudəṅ à vok uwanay la abà. Matsihila aṅa Zəzagəla aga la abà aw, uwaga asa à uda kà la ahəl aṅa seteni. ¹⁶ La slaka uwana azladza məṅor gə la ahəṅ kà, tadzugway kà à gəl aṅatà pəra, azlatatak tada à vok la tetəvi aya aw, ṅgaha azlatatak mawisiga gesina tadəyyi à tsəh lakəl aṅa uwaga. ¹⁷ Ama matsihila uwana atsà à ahəṅ la afik kà gərgər. Dza tsəhay matsihila uwaga kà sətaka, masla kà tələmma, adzadzəṅa gəl ala aw, masla vok mahamay, koksikoksi masla kà adəhəṅ kà azlatatak delga gə pəra. ¹⁸ Azladza uwana atà la ləv tekula, la uwana tavə lapiya à azladza anik, sləray uwana tadəhən kà, adàvə mayyay delga gə, adəkəsa vok. Uwaga kà bokuba uwana taslək tatak à guf à abà ṅgaha tatsəd uwana tasləka. Atà kà, azladziriga la yewdi aṅa Zəzagəla.

Azlaməna mawoy tatak aṅa gudəṅ à vok

4 Kà mana kapahaw gay la magazlay koksikoksi ma? Haday aw ay? Kagazlahaw kà, kà uwana madzugway mawisiga aṅkul apa slagəla la ləv aṅkul la tsəh. ² Kakədaw yewdi à azlatatak à abà, ama kabəzawwal aw, gay gə la uwaga à uwana akul kakədaw dza. Kakədaw yewdi à azlatatak à abà, ama kaslawwalla vok mabəzal aw. Gay gə la uwaga à uwana, kagazlahaw la map slagəla. Kabəzawwal tatak uwana asa à akul bay aw kà, kà uwana kanavaw kà à Zəzagəla kà masla aṅa mav à akul aw. ³ Amiyaka baṅa kadəvaw kuḍa à Zəzagəla kà, masla mav akul kà kabəzawwal aw, kà uwana kadəvaw kuḍa la tetəvi aṅha aw. Kanavaw kà azlatatak uwana akəd akul à adi pəra.

⁴ Ndzer, akul kagagahaw bokuba azlamis mənə mazaḅ

† 2.21 1Musa 22.1-14 †† 2.23 1Musa 15.6; Yesayya 41.8 ‡ 2.25 Josu'e 2.1-21

‡† 3.9 1Musa 1.26

zil gâ, uwana tadza à ahêj la slaka la abà titi aw. Bà la haday kâ, kasêlaw kâ, banja dza awoya tatak anja gudêj à vok kâ, masla kâ masla mæzam anja Zæzagêla. Dza uwana akæs, anêfa azlatatak anja gudêj à vok kâ, apaka masla mæzam anja Zæzagêla. ⁵ Kadzugwaw kâ gay uwana tatsetsèr à wakità Zæzagêla à abà kâ akæs vok aw, kagodaw aw. Tagòd:

'Kâ Zæzagêla kâ mañor anja Masasêdok, uwana avà à anu.'

⁶ Daduwa à gay uwaga aya kâ apis anu gay à vok, tatsetsèr à wakità Zæzagêla abà:

'Zæzagêla akweska azlamêna zlapay, ama apis gay à azlauwana à vok atà tælemma.' †

⁷ Gay gâ la uwaga hòyàw yewdi anja Zæzagêla koksikoksi. Kwesàwkâ seteni, ngaha adàhoy akul à ahâl.

⁸ Sàw à warj, zàw vok à slaka Zæzagêla, ngaha masla adàza vok à slaka ankul babay. Akul, uwana akul azlamêna tsakana, sàwla ahâl ankul à uda la tsakana la abà. Akul azladza uwana la lèw sèla, dèdèw mawisiga ankul la lèw ala tetuwa. ⁹ Zàwàwla gèl kâ tsakana ankul, bèkàw ahâl à kuða, ngaha tsàhàw hulolo. Kakèdaslaw aw, ama tawaw. Karabaw aya aw, ama zàwawla gèl. ¹⁰ Wulàwla gèl à wèdah la huma Zæzagêla, kâ masla anja makæs akul à afik.

Katsêdaw vok gay à tsèh kâ akul à akul aw

¹¹ Azladede, kapèhaw mawisiga à azladza anik à vok aw, dza uwana apèh mawisiga lakèl anja masla magay anja, ngaha atsèdal gay à tsèh, kiya uwaga kâ, apèh mawisiga lakèl anja mapèhay anja Zæzagêla. Masla kâ, atsèd gay à mapèhay à tsèh babay. Kayyà, banja katsèd gay à mapèhay à tsèh, kak kanêfa masla aw, katsèdal gay à tsèh pèra. ¹² Dza tekula la uwana avà mapèhay à azladza, uwaga kâ Zæzagêla, masla kâ masla seriya. Masla kokuða gèl anja la uwana aslala vok kâ mabèl azladza, ngaha masla kokuða gèl anja la uwana akèday aya. Kâ anjak ma: "Gi uwa?", kagod, à uwana katsèd gay à masla magay anjak à tsèh uwa?

Kagaw azlamêna zlapay aw

¹³ Tsèbàw gi slèm, akul azladza uwana kagodaw: Lakana banjaw lebèj, mèdàda à gudêj anik mèdàdza à ahêj la abatà mavay tekula, kâ mèdàbèza sili. ¹⁴ Akul azladza uwana kapèhaw kiya uwaga kâ, kasêlaw uwana adàpaka vok lebèj aw. Sifa ankul kâ kalkal la kèsèk uwana akèsalla, apèhla vok ala, ngaha la lig la ahêj kâ, adàsahla aya. †¹⁵ Uwana naka kapèhaw kâ: Banja asa à Zæzagêla madàdza à ahêj la sifa, mèdàdèhêj tatak uwanay banjaw tatak uwahà. ¹⁶ Ama banja kiya uwaga aw kâ, akul azlazlapay, gay uwana kapèhaw kâ, say gay zlapay. Madèhêj kiya uwaga kâ delga aw, mawisiga. ¹⁷ Kità kâ, awul akul à gèl, banja

dza asèl madàh delga, ngaha adàhanj aw, kiya uwaga kâ masla adadàh tsakana.

Akul azlamêna gorobu dèhàw hanjèli

5 Akul azlamêna gorobu tsèbàw gi slèm, kâ uwana naka akul katawaw la matsàh hulolo, kâ azlanj-gèrpa uwana kadàsahaw. ² Kâ uwana lèmana ankul adàzinla, ngaha mamèj adàzaw lukut ankul à gay. ³ Luwàluwà ankul la gursu ankul kâ, marzaw adàkasay, ngaha marzaw adàgay bokuba sayda lakèl ankul, ngaha adàpaday vok ankul à gay, bokuba akâl. Kahamaw lèmana à ahêj kâ la makèd gèl à ahêj gudêj à vok. ⁴ Uwanay la uwana masik anja azlamêna slèray, uwana tapès guf ankul, ngaha mapuw gudzi anja dziriga anja azlamêna slèray adaday à huma Zæzagêla uwana la zagèla la afik, ngaha masla uwana akoray lakèl anja tatak gesina adatsèn atà. ⁵ Kadzàw à ahêj la matsiday la abà la gudêj à vok, kadahaw tatak uwana asà à akul. Kazùwàw lela, kagagèsèhàw dadaftakorra bokuba azlasla uwana tagagèsèh atà anja makaday. ⁶ Kaka-dàvaw seriya à azladza uwana à gèl tadahànj mawisiga aw, kakadèw atà babay, atà kâ takweska akul aw.

Basàwwàn ngaha dèvàn kuða

⁷ Azladede, kâ uwaga gègod à akul, basàwwàn tsèràh à kaslè uwana Sufèl gami awul à ahêj. Dzùgwàw lakèl anja masla mapès guf, akud matsèd tatak anja la mabasiñ. Akud iyaw madzèba iyaw tsèràh à madiy anja anja iyaw. ⁸ Akul babay basàwwàn kiya uwaga, wàdàw lèw ala, kâ uwana mavakay uwana Sufèl gami adàwula à warj kâ nekwa. ⁹ Azladede gulo katseteslaw vok gay à vok kâ akul à akul aw, ngaha kâ Zæzagêla anja makæs akul la seriya aw. Tsèbàwwal slèm, masla seriya kâ atsa à warj, aga la gay gamagay. ¹⁰ Azladede gulo, dzùgwàw à azlamêna mapèh à atà gay à ahâl uwana uwarà, tapàhàh slèm anja Zæzagêla. Tapàwla azlatatak la atà la afik, bokuba uwana tasàh ngèrpa, ngaha tadzà à ahêj la mabasiñ la abà. ¹¹ Mègod kâ, azladza uwaga tasà à afik la ahâl, kâ uwana tabasàn. Katsènwàn lakèl anja Job. Kakay abasàn azlatatak uwaga la mok uwana asà ngèrpa ma? Akul kasèlaw babay kâ Zæzagêla adahàlla delga la lig anja mas ngèrpa anja la ahêj. Haday, vok ahamà à Zæzagêla kâ azladza uwatà, adahà à atà delga. ††

¹² Azladede gulo, gay kaykayga kâ aganay: Banja kapèhaw gay anik kâ, kazuwaw mawaday aw, kazuwaw mawaday la zagèla aw, kazuwaw mawaday la gudêj à vok aw kazuwaw mawaday la tatak anik aw. Banja kagèdawwanj à afik gòdàw: "Iyay", pèra. Banja kagèdawwanj à afik aw: "Awanj", gòdàw pèra. Pèhàw kâ kiya uwanay pèra, kâ seriya anja Zæzagêla anja matèd à akul à gèl aw.

† 4.6 Hanjèli 3.34 †† 4.14 Hanjèli 27.1

‡ 5.4 5Musa 24.14-15 †† 5.11 Job 1.21-22; 2.10; Mahabay 103.8

¹³ Dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà as ŋgərpa ay? Adəv kuɗa à Zəzagəla. Dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la marabay ay? Masla azləba Zəzagəla la mahabay.

¹⁴ Dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà la dʉvats ay? Masla azala azlamasiga aŋa gay Zəzagəla, kà atà aŋa madəhalla amàl à gəl, la sləm aŋa Sufəl gami Yesu. Ŋgaha tadəv kuɗa à Zəzagəla kà masla. ¹⁵ Baŋa tadinjal gəl à vok kà, madəv kuɗa aŋatà uwana tatsizilla à afik kà, adàbəl masla dʉvats, ŋgaha Zəzagəla adàtsizlləŋ ala aya. Baŋa adadàh tsakana kà, Zəzagəla adàmatsalaŋ ala babay. ¹⁶ Kà madegolay uwaga gəgoɗ à akul: Pəhàw gay ləv ala kà akul à akul, ŋgaha kadəvaw kuɗa à Zəzagəla kà mawurla. Madəv kuɗa aŋa dza dziriga la huma Zəzagəla aga la ndzəda lakəl aŋa azlatatak gesina. ¹⁷ Dzùgwàw à Eliya uwana uwarà tsi. Eliya kà

dza bokuba anu babay, kiya uwaga dagay kaslà uwatà adəv kuɗa à Zəzagəla tsərəh mavay makər la tenma, iyaw asùw à makoray uwatà à abà aw. ¹⁸ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, adzəkà madəv kuɗa aya, kà iyaw aŋa masuway aya, kiya uwaga Zəzagəla avà iyaw aya, ŋgaha azlatatak tadzəkà mas à uda aya. †

¹⁹ Azladedə, baŋa dza la ahəŋ la tataka aŋkul la abà az à tetəvi dziriga aŋa Zəzagəla la tsəh ala dogdogga, ŋgaha dza anik awùlla à tetəvi à tsəh, ²⁰ səlàw kà, dza uwana awùlla masla tsakana à tetəvi à tsəh kà, masla aŋa mas à uda la tsakana la abà kà adàbiyəŋ à mamətsay la gay ala. Baməraka tsakana aŋha mənŋa, kà Zəzagəla adàmatsalaŋ ala, haday. ††

† 5.18 1 Sufəl 18.42-45 †† 5.20 Haŋkəli 10.12

1 Piyer

Ayyi

1 Gi Piyer, uwana gi masla matapla la slaka Yesu Kristu, gi gətsetser à akul wakità uwanay, akul uwana Zəzagəla atsatsàmàni akul, kà aña magay azlat-səhay aña. Gətsetser à akul, akul uwana kaslèhàw gəl à aheñ, la azlakutso uwana la abà sləm aña: Pontiya, Galatiya, Kapadotsəya, Asəya ngaha Bitiniya. Kadzaw à aheñ la abatà bokuba akul azlaməlok gə. ² Iyay, dagay uwana Zəzagəla, Baba gami, apèh à ahəñ kà kadəgaw tsəhay aña la Masasədok aña, apakakulla kà azlat-sehay aña, kà akul aña matsəb sləm à Yesu Kristu, ngaha kà makotsekwàh akul aña aña, kà akul mapak sətaka la huma Zəzagəla, kà Zəzagəla aña mapisakulla gay à vok, la vok mahamay aña, la lapiya aña, la madz à ahəñ la wurwur kaykay.

Məzləba Zəzagəla uwana abəl anu

³ Məzləba Zəzagəla Baba aña Yesu Kristu gami, kà uwana vok ahamà à Yesu kà anu. 'Ayyà', agòd à anu, kà mav à anu sifa mawga la ahəl aña Yesu Kristu. Kà uwana Zəzagəla awùlla Yesu à uda la mamətsay. Kà mawul à uda uwaga, məfa manewəñ gami à ahəñ, lakəl aña, mədàwulla à uda la sifa aya. ⁴ Ndzer, məsəl babay kà, kadàkoraw tatak delga, uwana Zəzagəla adədehəñ à ahəñ kà aña kul la zagəla, akul tsəhay aña, uwana abədlə vok aw, awis ala aw, atatuway aw. ⁵ Akul uwana kadiñawwal gəl à vok kà akul la maslay aña ndzəda aña, kà azladza gesina aña masəlay kà adabəl akul la paraka, la kaslè uwana gudəñ à vok adədəv à gay.

⁶ Iyay zlà, kà azlatatak uwana Zəzagəla adəhəñ kà akul katsekaw, baməraka lagonay kasaw azlanğərpa anik anik kà aña kaslè ñuv pəra. ⁷ Kasəlaw kà azlamaguray, la azlanğərpa uwana kasaw, kà akul aña masəlay kà ləv uwana kavàw à Zəzagəla kà akəs vok ndzer. Azladza taguray madzərəday aña luwəlùwà la akəl la abà, tekedika madzərəday aña adəv à gay. Kiya uwanay la madiñal gəl à vok gami babay zlà, uwana aduwa luwəlùwà la kaykay. Tsəhay madiñal gəl à vok magurayga uwanay, adəv à akul mazləbay, la masik, la masləkaway la vud uwana Yesu adəsa à ahəñ. ⁸ Baməraka kanəñaw masla dadəñ aw kà kawoyawwan. Kadiñaw gəl à masla à vok kà uwaga à uwana katsekaw kaykay, matsəkay uwana aduwan uwana

tapəhay la pañaw. ⁹ Kà uwana kà, gədawwan à afik ndzer kà, kadabəlaw.

¹⁰ Azladza uwana uwarà, Zəzagəla apəh à atə gay ahəl kà mapəh à azladza, tayəhəh la manərezay lela kà matsəñəñ godega aña, uwana anaka Zəzagəla abəla à azladza. Tapəh à azladza à vok à abə dagay uwarà, lakəl aña tatak matsidayga, uwana Zəzagəla adəhəñ à ahəñ kà aña kul. ¹¹ Bokuba uwana Masasədok Kristu agə la atə la abə, apəh à atə à vok à abə kà, Kristu adəsa ngərpə, la uwana masla aña mabəzal mazləbay. Azlaməna mapəh à atə gay ahəl uwaga tayəhə masəlay la məlo, ma uwala à uwana naka azlatatak uwanay tapaka vok, ngaha la magay la ahəñ aña zlà. ¹² Zəzagəla apəhatəla azlatatak uwana naka tapaka à vok la məlo aña aw, ama uwaga kà aña kul. Lagonay, azlawana tazəñ gay matsidayga tapəh à akul azlatatak uwaga. Uwaga kà Masasədok uwana Zəzagəla asləl à wan, la uwana atsà à wan la gay aña. Amiyaka azlamalika tayəhəh kà masəlay godega aña azlatatak uwaga babay.

Madz à ahəñ sətaka uwana ahəd à Zəzagəla à adi

¹³ Kà uwaga wədəw madzugway aña kul ala, kà akul aña manəf masla la dziriga, fəhəw akur à vok aña kul à lig, fəw manewəñ aña kul kà à mabasiñ à afik, uwana adəvə akul la kaslè uwana Yesu Kristu adəwula à wan. ¹⁴ Kəsəw koksikoksi gay aña Baba aña kul uwana la zagəla la afik. Uwarà, mok uwana kasələw gay matsidayga aw, kanəfaw mabila aña vok aña kul gesina, ama lagonay kà, kanəfaw aya aw. ¹⁵ Kiya uwaga: Dzəw à ahəñ la sətaka la abə, kà uwana Zəzagəla azalə akul, kà akul aña magay azlatsəhay aña, kà uwana masla kà tsikasla la tatak gesina la abə. ¹⁶ Dagay uwarà tatsətsə à wakità Zəzagəla à abə kà:

'Gəw sətaka, kà uwana gi babay kà, gi kiya uwaga.' †

¹⁷ Baña kadəvaw kuda à Zəzagəla kà kagodəhawwal: "Baba, Baba". Tsa baña kiya uwaga kà, say kahoyaw zirui aña, la mahəñay, uwana akul la gudəñ la vok aña dəñə. Nəñəwla vok lela, kà uwana masla adəhə seriya à dza kokuda mahoy à adi, say la kəla sləray aña, uwana tadəhəhəñ pəra. ¹⁸ Sələw kà Yesu Kristu apəlanula gəl à ahəñ la tsakalay məñga aw takay! Kà akul aña masak manəfay aña azlababa aña kul deydayga, uwana tatəpakulla. Kà magur la azlanğərpa

† 1.16 3Musa 11.44-45; 19.2

uwana kasaw kà, kà akul aña masəlay kà ləv uwana kavàw à Zəzagəla kà, akəsà vok ndzer, baməraka azladza tagur luwàluwà uwana adàdəv à gay vərđi anik, kà maguray à baña delga. Kiya uwanay la madiŋal gəl à vok aŋkul babay zlà, uwana aduwa luwàluwà la ndzəda, la uwana apəlanula gəl à ahəŋ. ¹⁹ Ama tsa tekedika, apəlla akul gəl à ahəŋ la aŋiz gəl aŋha, uwana la ndzəda məŋga məŋga. Masla Kristu apakà bokuba magadzaw uwana kokudə mawisiga, sətaka. ²⁰ La kaslà uwana aləg madàh gudəŋ à vok, Zəzagəla akəsàni masla, ŋgaha lagonay la kaslà uwana gudəŋ à vok adəv à gay, Zəzagəla adəfətalla à ama ala, la dazuwaya, kà masla aña mabəl akul. ²¹ Kà madegolay Yesu la uwana kafawla kà gəl à ahəŋ la Zəzagəla la ləv aŋkul. Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, ŋgaha avəl mazləbay. La kità kà, gəđəw madiŋal gəl à vok aŋkul à Zəzagəla à afik, ŋgaha fəw manewəŋ kà à masla à afik.

²² Kiya uwaga, akul kagaw sətaka, kà uwana kakəsəw gay Zəzagəla, ŋgaha wəyàw azladedə aŋkul məna manəfay. Kiya uwaga gəgəđ à akul: “Wəyàhəw vok kà akul à akul la ləv tekula.” ²³ Akul kasəlaw kà kadayyaw vok mawga, la gay Zəzagəla uwana avə sifa, uwana asafay, akəđ gəl à ahəŋ aw. La abatà kà, kapakàw azlabəza aña dza, uwana amətsay tetuwa aw, kà uwana sifa uwaga kabəzəwwal kà, la slaka dza uwana amətsay aw. ²⁴ Tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà: ‘Azladza gesina kà atà bokuba azlakəsaf, marabay aŋatà gesina kà bokuba azlamawuratatay aña kəsaf; kəsaf agulla ala, mawuratetay aña asakway.

²⁵ Ama gay aña Sufəl Zəzagəla masla adəv à gay aw.’ † Gay uwanay kà, gay marabəŋ gə uwana katsənawwan.

Zəzagəla atsatsəmàni akul, kà akul aña magay azlaaŋha

2 Tsa ndzer Zəzagəla adavà à akul sifa mawga uwanay kà, wùtsəw mawisiga ala gesina, kat-sədaw gay aya aw, kagaw azlaməna magolla dza aya aw, kadahaw à adi aya aw, kazuwaw vok aña dza aya aw. ² Pakàw bokuba azlabəza vərna, uwana tawoya awà koksikoksi la slaka azlaiyà aŋatà, uwaga akul babay, kà akul aña maziŋəy. Kawoyaw gay Zəzagəla koksikoksi tsəràh à kaslà uwana Zəzagəla adəfətala à ama ala, kà masla adəbəl akul ndzer. ³ Akul say kayahaw mad à huma à gay la mawoyəŋ, kà uwana kasəlaw kà Zəzagəla kà atsif. ††

⁴ Zàw vok à slaka Sufəl Yesu Kristu, kà uwana av sifa à azladza, masla kà akur uwana azladza tapəsəw, tekeđika masla la uwana Zəzagəla adəfal à ahəl, kà masla la uwana akur mawad gəy gesina. ⁵ Akul babay, akul la sifa, gəw bokuba akur uwanay, kà Zəzagəla aña makəs akul kà aña maŋalla akul gəy, kà Masasədok aña aña madz à ahəŋ la aku. La gəy uwatà la aku, kadəgaw

azlaməna mav tatak à Zəzagəla, kà akul aña madəhalla sləray la ləv tekula, à uwana ahədəl à adi, kà madegolay Yesu Kristu. ⁶ Kiya uwanay tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà:

‘Nəŋəwwəŋ, gəfa akur tekula à gudəŋ uwana sləm aŋha Siyon, kà aña maŋal gəy gulo, azlaakur anik tadədal à gəl. Gəyàhəni kà uwana dzəba aña səla aw, kəla dza uwana adiŋ gəl à masla à vok ziruwı, adəkəsay tetuwa aw.’

⁷ Kà akul uwana kadiŋaw gəl à masla à vok kà, masla dzəba aña səla aw, ama kà aña azladza uwana tadiŋal gəl à vok aw kà, kiya uwanay tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agəđ:

‘Akur uwana azlaməna maŋal gəy tapəsəw kà, adapakay akur mawad gəy gesina.’

⁸ ŋgaha agəđ aya:

‘Akur uwanay la uwana atsahla matekwid à azladza, à uwana tatəđ à ahəŋ.’ ‡

Matekwid atsəhla atà kà la masla, kà uwana tadiŋ gəl à gay Zəzagəla à vok aw, uwana dagay uwarə Zəzagəla apəhəh kà, say apakà vok kiya uwanay. ⁹ Tekedika, kà aŋkul azlatsəhay uwana Zəzagəla akəsàni akul, akul maham à ahəŋ məna mav tatak à Zəzagəla, akul tsəhay tsikasłaga aña. Masla atsatsəmàni à akul, kà akul aña mazin à azladza aña azlatatak məŋga, uwana la abà adahəhəŋ. Masla la uwana ahəl akul à uda la mələs la abà, ŋgaha abək akul à udaka aña à abà, uwana apəhla à akul ala, kà akul dzəba aña səla aw gə. ¹⁰ Dagay uwarə kà, akul tsəhay aña Zəzagəla aw, ama lagonay kà kadapakaw azlaaŋha, dagay uwarə kasəlaw vok mahamay aña Zəzagəla aw, ama lagonay kà, adagay mav à akul gə. ††

Madz à ahəŋ bokuba azlaməna sləray aña Zəzagəla

¹¹ Azlamanalay, sələw kà akul azlaməlok la gudəŋ la vok, kà uwaga gəđəv à akul kudə: Kamkam katapaw ahəl à azlatatak mawisiga à vok, ŋgaha kà adiya aña makəs akul aw, kà uwana azlatatak uwaga adəđəđ à akul gay à ahəŋ aña madəhəŋ uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ¹² Lagonay, akul la tataka azladza uwana la abà tasəl Zəzagəla aw, tsizləw à ahəŋ lela la maday aŋkul la abà, amiyaka tatsəđ akul gay à tsəh, baña tanəŋa madəhəŋ aŋkul lela, tadəzləb Zəzagəla la kaslà uwana adəwula à waŋ.

¹³ Kiya uwaga kanəfaw Sufəl gami Yesu Kristu, tsəbàw sləm à paŋaw aña azladza, uwana tanəŋla akul la gudəŋ la vok, uwana atà la ndzəda. Həyàw yewdi aña azlaməŋ sufəl uwana takoray lakəl aña tatak gesina. ¹⁴ Həyàw yewdi aña azlaməna manəŋla akul, uwana məŋ sufəl abək atà à ahəŋ kà madəhəŋ seriya à azlaməna madəhəŋ mawisiga, ŋgaha aña mazləb

† 2.8 Mahabay 118.22; Yesayya 8.14-15; 28.16 †† 2.9 2Musa 19.5-6; Yesayya 43.20-21 †† 2.10 Hosəya 2.23

† 1.25 Yesayya 40.6-8 †† 2.3 Mahabay 34.8

azlaməna madəh delga. ¹⁵ Asa à Zəzagəla kà kadaw lela, kà azladza kà masəl akul, ngaha tadza à ahəŋ titi kà matsəf à akul gay à tsəh. ¹⁶ Gəw bokuba azladza makor gəl gə, ama kagodaw kà akul la makor gəl la abà, kà kadahawwan mawisiga la masal ankul aw. La kità, gəw azlamagamza anja Zəzagəla. ¹⁷ Kəsəw azladza gesina, wòyàw azladedə ankul mənə manəf gay Zəzagəla, guba akəs akul kà Zəzagəla, kəsəw gay anja mənə sufəl babay. Nəfəw slaka asik anja Yesu uwana anəfà.

Kristu apəlla à anu ala, kà anu mas ngərpa

¹⁸ Gəpəhay kà akul azlamagamza, uwana kadahaw azlasəray, kəsəw gəl à ahəŋ la huma azlaməŋga ankul, hòyàw guba kà anjatà. Kasləkawaw azlauwana tasəl akul pəra aw, ama sləkàwəw azlauwana tadahakulla mawisiga à vok bay. ¹⁹ Baŋa dza anik abas ngərpa kà madegolay Zəzagəla, amiyaka ngərpa uwatà kà lakəl anja deyday kà, uwaga la uwana tatak uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ²⁰ Iyay, baŋa kadahaw mawisiga, ngaha tazlabəh akul, ngaha kabasawwan ma, uwa adəzləb akul uwa? Ama baŋa kadahaw delga, ngaha tasa à akul ngərpa, lakəl anja uwaga kabasawwan kà, uwaga tatak uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ²¹ Kà anja kiya uwaga à uwana Zəzagəla azəlla akul. Yesu uwana mafal dzakwa à gəl gə, kà masla la gəl anja, kà adahəŋ kiya uwanay kà mabəl akul. Apəhəkulla tetəvi, kà akul anja manəf slaka asik anja. ²² Masla adahəhə mawisiga tetuwa aw, avavərə dza diki diki aw. ²³ Iyay, amiyaka tatsəkəl magodəhay à gəl babay kà, masla awulatəla azlamagodəhay aw. Amiyaka tasəl ngərpa, masla adzəgw madəh mawisiga à azladza uwatà à vok aw. Ama masla kà avə vok anja kà à Zəzagəla uwana à afik, adəh seriya la mahoy adi aw. ²⁴ Yesu Kristu la gəl anja, masla azəb tsakana gami à gəl anja, à mok uwana tatatəsl à ahəf à adi, kà anu anja magay bokuba azladza uwana taməts kà ahəl tsakana, ama kà anu anja madz à ahəŋ la sifa, kà madegolay dziriga. Kawürəw ala, kà uwana tasləhəŋla. ²⁵ Dəgay uwarə kagəw bokuba azlatuwan uwana tetəvi adazah atə à adi, ama lagonay kà, kadabəzaw vok aya, nəfəw masla manəŋla akul, uwana afa à akul sləm, masla asal kà mawisiga adəbani akul babay aw. †

Madz à ahəŋ anja azlazil la azlamis

3 Akul azlamis, hòyàw yewdi anja azlazil ankul. Baŋa kadahəwwəŋ kiya uwanay, azlazil ankul uwana tasəl gay Zəzagəla aw, tadəbədla madz à ahəŋ, tadədiŋ gəl à Zəzagəla à vok kà madz à ahəŋ delga anja azlamis anjatà. ² Tadənəŋəŋ maday ankul sətaka, ngaha bay, la mawoy atə ankul. ³ Kayahaw bədə anja vok ankul aw, bokuba magodəy mats gəl anik anik, kà mapəhla vok ala, ngaha bay, kakay mabək tatak bədə

† 2.25 Yesayya 53.5-9

luwəluwəga à vok mi, ngaha aya kakay à maduw dzer-say à vok mi. ⁴ Ama delga kà, uwaga aguwə à uda kà la ləv ankul la tsəh, delga kà ləv ankul agay mabasəŋ gə, ngaha tələmmaga, kà uwana tsəhay bədə uwana aguwa à uda la ləv, awis ala diki diki aw, uwaga la uwana tatak uwana ahəd à Zəzagəla à adi, aduwa azlaanik gesina. ⁵ Azlamis uwana uwarə tanəfəh Zəzagəla tagəh kiya uwanay, tahòyàh yewdi anja azlazil anjatà ⁶ Kiya uwaga nərəzəw Sara, akəs gay anja zil anja Abəraham, azaləlla kà Baba, baŋa zirui akəs akul aw kadahaw uwana delga gə, akul babay kapakaw bokuba masla suwan. ^{††7} Akul azlazil bay, say kadzaw à ahəŋ la matsən vok gay la abə la azlamis ankul. Atə kiya akul aw, kà uwana atə kà azlagubgub. Nəŋəw atə à adi bokuba uwana kanəŋaw à vok ankul à adi, sifa uwaga Zəzagəla avə à akul kà deyday, ngaha avə à akul, ngaha avə atə babay la slaka gə. Baŋa kadahawwan kiya uwanay, Zəzagəla adətsəb sləm à madəv kuda ankul, tatak la ahəŋ adədedal gay à ahəŋ aw.

Amiyaka kadahawwan delga kà à azlaməna madiŋal gəl à vok

tadasa ngərpa.

⁸ Iyay zlə, aganay gay madəvla à gay: Akul gesina dzəw à ahəŋ la ləv tekula. Vok mahamay agay la akul gesina. Wòyàw vok kà akul à akul la tetəvi anja Zəzagəla la ama, gəw tələmma, wòyàw vok. ⁹ Baŋa dza adəhakulla mawisiga à vok kà kawulawla aw. Baŋa dza agodəh à akul, kagodəhawwal aw. La abatə kà: Pisəwla gay à vok, kà uwana la kaslə uwana Zəzagəla azalə akul kà magay tsəhay anja kà, apəh à akul à ahəŋ kà adapisakulla gay à vok. ¹⁰ La wakitə anja Zəzagəla la abə tatsetsər kà:

'Dza uwana asal kà anja madz à ahəŋ la matsiday la abə kà, say asakiya mawisiga la fida, uwana atsa à uda la ləv anja.

¹¹ Delga kà, azəb ahəl anja à uda la mawisiga la abə, ngaha adəh delga la mayəh tetəvi matsən vok gay la Zəzagəla, ngaha la azladza anik pəra.

¹² Sufəl anəŋla azlauwana tadəh delga, afa à atə sləm la matsən madəv kuda anjatə. Ama kà anja azlauwana tadəh mawisiga kà, atsəb à atə sləm tetuwa aw, † Zəzagəla agodə. ¹³ Baŋa kayahaw madəh delga la ləv ankul la tsəh gesina, uwa à dza uwana adəhakulla mawisiga uwa? ¹⁴ Amiyaka kasaw ngərpa lakəl anja azlatatak delga uwana kadahawwan lakəl anja uwaga kà Zəzagəla adapisakulla gay à vok, kiya uwaga ləv aval akul à gay, kà azladza uwana tadəhakulla mawisiga à vok aw. ¹⁵ La kitə kà sləkəwəw Kristu la ləv tekula, masla apakə madzahaga ankul. Gəw nekwa koks-

†† 3.6 1Musa 18.2 ‡ 3.12 Mahabay 34.12-16

koksi kà akul aṅa mawulla ala lakəl aṅa à uwana anava akul gesina lakəl aṅa uwana kafàw manewəṅ aṅkul kà à masla à afik. ¹⁶ Baṅa kawulawatàla, dàhàwwàṅ kà la ləv tələmmaga, sləkàwàw atà babay, kadahaw mawisiga dīkidiki aw kà uwana baṅa azladza tatugw mawisiga lakəl aṅkul kà ziruwī, kà uwana tatsək magodahay à delga aṅkul uwana à gəl la tetəvi aṅa Kristu la tsəh. ¹⁷ Nuləm kasaw ṅgərpa kà madàh delga, kiya uwaga la uwana Zəzagəla awoyaṅ; uwaga la uwana aduwa à vok, kà akul kasaw ṅgərpa, à kà madàh mawisiga. ¹⁸ Yesu Kristu la gəl aṅha aməts asik tekula kà madegolay tsakana aṅkul, adəvə sləray aṅha à gay la mamətsay aṅha. Masla, uwana dza dziriga, aməts kà aṅa azladza uwana azladziriga aw, kà masla aṅa madla anu à slaka Zəzagəla. Atà takəd masla, ama Zəzagəla awulla à uda la sifa la Masasədok aṅha. ¹⁹ Mok uwana Zəzagəla adahəṅ, uwanay ahəd, azàṅ à azladza uwana atà la daṅay mamətsay la abà, la mezewi. ²⁰ Uwaga kà azladza uwana uwarə takweska mapəhay aṅa sufəl Zəzagəla, Zəzagəla akudà atà la mabasiṅ mok uwana Nuhu adahà kəslah iyaw, ama takweska. Azladza uwana tahəd à kəslah iyaw à abà kà atà dəṅ aw, atà mtəgis pəra à uwana Zəzagəla atəfà atà kà iyaw. ^{†1} Iyaw uwatà apakà magagazləla la batem uwana abəl akul la tsakana aṅkul la abà. Batem uwaga kà mapal vok pəra aw. Ama uwana adala anu à maham gay à vok à abà la Zəzagəla la ləv tekula, kà uwaga à uwana Sufəl Yesu Kristu awulà à uda la mamətsay. ²² Ngaha awulà à zagəla, adadza madzay la ahəl kaf aṅa Zəzagəla. Masla akoray lakəl aṅa azlamalika, ṅgaha la azlatatak anik gesina uwana atà la ndzəda la abatà.

Zəzagəla akoray lakəl aṅkul

4 Nəṅàwwàṅ kà Yesu Kristu asa ṅgərpa la vok aṅha, kà uwaga à akul babay: Gəw nekwa aṅa masay ṅgərpa bokuba aṅha bay, kà uwana dza uwana as ṅgərpa la vok aṅha, adah tsakana aya aw. ² Lagonay mədzəka la madla à huma à gay la kəla kaslā uwana kadzaw à ahəṅ la gudəṅ uwanay la vok kaslawwalla vok aṅa madàh uwana ahəd à Zəzagəla à adi, awkà azlatatak mawisiga uwana asa à ləv aṅkul aw. ³ Kaslā uwana kadazawwanja adagay diga. Azlatatak uwana kadahàwwàṅ kà, aganay azlatatak uwana kadahàhàwwàṅ uwarə, kadahàhàwwàṅ kà uwana asa à vok aṅkul pəra: Kagàhàw azlaməna guzu, kahabàhàw azlamədəvaday kəla mavakay, kahamàhàw gay à vok kà mas guzu, kasləkàwàhàw azlamazlazlay atà uwana tawis mapəhay aṅa Zəzagəla ala ndzer. ⁴ Ama lagonay kà, kagagàmàwla vok à ahəl la azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, aw. Kà uwaga ləv adaval atà à gay, ṅgaha tatsəka à akul magodahay à gəl. ⁵ Ama vud tekula

tadətsizlla à huma aṅa Zəzagəla kà aṅa seriya. A masla kà nekwa aṅa madàh seriya à azladza uwana à gəl atà la sifa, ṅgaha azlauwana à gəl tamatsay babay.

⁶ Makəs vok aṅa uwana Kristu azàṅ gay marabəṅ kà, azlauwana la mezewi bay kà atà aṅa madz à ahəṅ la sifa bokuba Zəzagəla uwana la sifa. Kay kà, Zəzagəla adahà à atà seriya à gəl bokuba uwana adəhəṅ à azladza la gudəṅ la vok gesina nəma.

Maday aṅa azlaməna madiṅal gəl à vok

⁷ Gudəṅ à vok kà nekwa adəv à gay. Gay gə la uwaga kəsəw gəl aṅkul, ṅgaha gəw nekwa kà akul aṅa madəv kudà à Zəzagəla. ⁸ Iyay, tatak məṅga gə kà, say kawoyaw vok kà akul à akul la ləv aṅkul gesina, kà masal kà, aslaslad maham à ahəṅ tsakana ala. ^{††9} Kiya uwaga kəsəw azladza la ahəl səla kokuda maṅoṅuzay. ¹⁰ Zəzagəla adədahakulla delga la azladabaray anik anik. Avà maslay à kəla uwabeyuwi aṅkul, kà madàh azlatatak anik anik, say kəla uwabeyuwi adàh dziriga, masla azəb maslay aṅa Zəzagəla uwana avəl kà masla mazlakla azladza anik. ¹¹ Dza uwana la maslay kà mapəh gay anik apah azlagay uwaga à uwana asà à waṅ la slaka Zəzagəla, dza uwana la maslay kà mazlak azladza anik, azlaka atà la ndzəda uwana Zəzagəla avəl. Dahàwwàṅ kiya uwanay kà azladza aṅa mazləbay Zəzagəla la tatak gesina la abà, kà madegolay Yesu Kristu, masla uwana la maslay la mazləbay aṅa koksi-koksi! Amen.

Marabay la masla madiṅal gəl à vok uwana as ṅgərpa

¹² Azladedə gulo, ləv avalla akul à gay, kà manəṅ azlamətəṅəbay anik anik aw. Azlatatak uwaga abəzà à akul kà aṅa maguray madiṅal gəl à vok aṅkul, kadzugwaw kà azlatatak uwaga kà azlatatak mavalakulla à ləv à gay aw. ¹³ Kahamaw à ṅgərpa uwana à abà Kristu asà, kà uwaga kà, vələhàw à zagəla la kaslā uwana azladza tadənəṅəṅ kà masla məṅga la yewdi anatà, akul kadàvalahaw à zagəla la ləv aṅkul gesina. ¹⁴ Baṅa azladza tatsəka akul magodahay à gəl kà, kà uwana akul azlaaṅa Kristu, Zəzagəla adapisakulla gay à vok kà uwaga, kà uwana Masasədok aṅa Zəzagəla uwana ndzəda, ṅgaha aduwaṅ gesina adza à ahəṅ la akul. ¹⁵ Baṅa dza la ahəṅ la tataka aṅkul la abà asa ṅgərpa, kà uwana adahà mawisiga baṅaw akəd dza, baṅaw adà à gəl aṅa azlatatak anik, baṅaw kamavələh à gay aṅa azladza anik à abà bokuba mavdzagogor kà, dza azləbà kà uwaga aw, apakà vok kiya uwaga la akul aw. ¹⁶ Ama baṅa dza asa ṅgərpa, kà uwana masla aṅa Kristu, ziruwī akəs kà uwaga aw. Kiya uwaga kà, 'Kikay', agod à Zəzagəla, kà uwana azladza tazalla ala kà masla dza aṅa Kristu.

† 3.20 1Musa 6.1-7.24

†† 4.8 Haṅkəli 10.12

¹⁷ Kaslà kà adaslay à uwana Zəzagəla adah seriya à azladza à gəl. Adədəh seriya kà azlaaṅha à gəl dadəṅ. Kayyà, baṅa adədəheṅ kà azladza aṅha à gəl dadəṅ, ma kakay adəpaka vok la azladza uwana tatsəb sləm à gay marabəṅ aw ma? ¹⁸ Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Baṅa Zəzagəla adakəsay azlaaṅha la seriya, atà uwana azladziriga, mana adəpaka vok la azladza mawisiga uwana tasəl Zəzagəla aw ma?' †

¹⁹ Kà humà à gay uwaga, azlauwana tasa ṅgərpa kà uwana Zəzagəla awoyəṅ, kiya uwaga kà tada à huma à gay la madəh delga, ṅgaha tavà vok aṅatà gesina à Zəzagəla à ahəl, masla uwana adəhà à atà, ṅgaha masla uwana dziriga.

Azlamasiga aṅa azlatuwaṅ aṅa Zəzagəla

5 Lagonay gəpəhay kà à akul azlamasiga uwana la tataka aṅkul la abà. Gi babay kà, gi masiga bokuba akul: Mok uwana tasà ṅgərpa à Kristu kà, gənəṅəṅ, gətəp gay gəl à ahəl à abà, məkaləṅ mazləbay aṅa Kristu uwana Zəzagəla apəhanula, kà uwaga à uwana 'Kamkam', gəgod akul: ² Fəw sləm à azladza aṅa Zəzagəla, uwana abək à akul atà à ahəl: 'Dahəwwəṅ kiya uwana masla manəṅla azlatuwaṅ af sləm à azlatuwaṅ aṅha; fəw à atà sləm la ləv tekula, bokuba uwana asa à Zəzagəla. Kadəhəwwəṅ la ləv səla aw, kadəhaw sləray kà mabəzal sili pəra aw. 'Dahəw sləray uwaga la ləv aṅkul gesina. ³ Kakoraw la ndzəda lakəl aṅa azladza uwana Zəzagəla abək à akul atà à ahəl aṅkul aw, fəw à atà sləm. Ama kà nəfəw maday delga kà mapəhatəla maday delga. ⁴ Baṅa kadəhawwaṅ kiya uwanay kà, la kaslà uwana məṅ Sufəl aṅa azlaməna manəṅla azlatuwaṅ adəsa à waṅ, akul, azladza uwana kadəuwaw atà kadəbəzawwal la ahəl aṅha masik məṅga gə, uwana adəwa azlatatak anik gesina, uwana akəl atsal à adi ala aw, adədzə à ahəṅ aṅa koksikoksi. ⁵ Gəgod à akul azladza medega: Həyàw yewdi aṅa azlamasiga aṅkul, kapakaw azlaməna zlapay aw, dəhəw vok sləray kà

akul à akul, uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Zəzagəla kà apəsew azlaməna zlapay, ama adəh delga à azladza tələmmaga.' ††

⁶ Kà uwaga à uwana gəgod à akul: Wuləwla gəl à wədəh la huma aṅa Zəzagəla, uwana akoray lakəl aṅa tatak gesina, baṅa kadəhawwaṅ kiya uwaga kà, la mok uwana kaslà adəsa à waṅ, masla adəzīgən akul. ⁷ Azlatatak gesina uwana azlazlazladfa kà aṅkul kà, bəkəw atà à ahəl aṅa Zəzagəla, kà uwana masla afa à akul sləm. ⁸ Dzəw à ahəṅ mazil à zil, kadzewhal aw. Masla məzam aṅkul, seteni kà, masla la uwaga auguzahay, ayəh dza kà makəsay bokuba sikalaveri uwana awiyay, ayəh tatak may. ⁹ Kiya uwaga kavəwwal tetəvi aw, dəw à huma à gay la mav ləv aṅkul à Zəzagəla. Sələw, kà azladedə aṅkul uwana la tetəvi aṅa Zəzagəla la tsəh la gudəṅ la vok gesina tasa ṅgərpa babay bokuba aṅkul.

¹⁰ Baṅa kasaw ṅgərpa kà aṅa kaslà ṅuv kiya uwaga, Zəzagəla uwana adəhaha delga koksikoksi, masla, la gəl aṅha adədahaha akul à ahəṅ, adəvə à akul ndzəda kà akul aṅa masakiya à tetəvi la tsəh ala aw. Azalə akul, aṅa maday à mazləbay aṅha à abà, uwana adəv à gay aw, la ahəl aṅa Kristu. ¹¹ Masla la uwana la maslay aṅa tsərəh à awtəy. Amen.

Gay makəd gəl à ahəṅ

¹² Silas azlakə gi matsetser bəzi wakità uwanay. Gəsəl kà masla dza dziriga la tetəvi aṅa Zəzagəla la ama. Gətsetsèr à akul kà gədzərədəh akul à uda, ṅgaha bay aya, gəgod à akul la paraka ndzer, mazləbay aṅa Zəzagəla kà bokuba uwana gəpəh à akul. Wədəw ləv ala la azlatatak uwaga la abà gesina. ¹³ Maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla la abanay la Babila, uwana Zəzagəla atsatsəmənə atà, bokuba uwana atsatsəmənə akul babay, 'Ayyi', tagod à akul. Mark uwana Kona gulo, avə à akul 'Ayyi' aṅha babay suwaṅ. ¹⁴ 'Dahəw vok 'Ayyi', kà akul à akul, la mawoy vok la abà.

Zəzagəla avə à akul lapiya, à akul gesina, uwana akul la ahəl aṅa Kristu.

† 4.18 Haṅkəli 11.31

†† 5.5 Haṅkəli 3.34

2Piyer

Ayyi

1 Gi Səmon Piyer, gi uwana gi mayà aña Yesu Kristu, gi masla matapla la slaka aña bay, à uwana gətsetser à akul wakità uwanay, akul uwana kadiñaw gəl à Yesu à vok kalkal bokuba uwana mədiñal gəl à vok babay, anu gesina məbəzà à tatak uwaga la slaka gə. Yesu Kristu adahà uwaga kà aňami gesina, kà uwana masla kà dziriga. Masla kà Zəzagəla la gəl aña, ngaha masla məbəl anu babay. ² Awoyəñ kà mapis gay à vok aña Zəzagəla agay la akul kaykay, la lapiya, kà akul aña masəlay kaykay Zəzagəla la Yesu, Sufəl gami.

Maday aña azlaməna mədiñal gəl à vok

³ Yesu Kristu apəhanula Zəzagəla uwana azàlla anu, kà anu aña maham à mazləbay aña à abà, ngaha kà anu aña manəf maday aña, uwana aduwa gesina, kiya uwaga masla avà à anu ndzəda aña maslay aña, azlatatak gesina uwana anu mənəkuda aña, kà anu aña məbəzal sifa mawga, ngaha kà anu aña manəf maday uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ⁴ La azlatsəhay tetəvi uwanay à uwana avà à anu azlatatak uwanay, uwana apəh à ahəñ uwarà kà aña mav à anu azlatatak uwana dzəba aña səla aw kà aňami. Adahəñ kiya uwanay kà, kà madegolay azlatatak uwanay, kà azlatatak mawisiga aña gudəñ à vok uwana akəd à adi aña mabiy akul aw, kà akul aña maf gəl à azlamadzugway aña Zəzagəla. ⁵ Lakəl aña azlatatak uwanay, gəgod akul kà: Wədəw vok à uda! Diñaw gəl à Yesu Kristu à vok lagonay, kanəfaw maday delga! Dəw à huma la maday delga! Yəhəw kà masəl azlatatak babay! ⁶ Kà uwana kasəlaw azlatatak uwanay, dzəw à ahəñ titi babay, kà uwana kadafahaw akur à vok aňkul à lig, tsizlèw à ahəñ la ndzəda la azlamatərebay la abà la mawadəh vok à uda. Nəfəw bokuba uwana ahəd à Zəzagəla à adi. ⁷ Kà madla vok kà akul à akul bokuba uwana ahəd à Zəzagəla à adi. La madz à ahəñ uwana bokuba akul la azladedə, wəyàw azladza gesina babay. ⁸ Baña kadahaw azlatatak uwanay koksikoksi kà, masəl Yesu Kristu aňkul adakəsakulla vok, ngaha maday aňkul adavə mayyay lela. ⁹ Ama kà aña azladza uwana tadəh uwaga aw kà, tapakahay bokuba azlaguləf. Adavika atà à tsakana uwana tadəhəhəñ uwarə, Zəzagəla amətsatəñ ala. ¹⁰ Azladedə, tsa baña kiya uwanay

kà, wədəhəw vok à uda, kà uwana Zəzagəla azalə akul, ngaha atsatsəmənì akul kà madəhəñ kiya uwanay. Baña kadahawwanə kiya uwanay, tetuwa tetəvi aña Zəzagəla adəvika akul aw. ¹¹ Kiya uwanay la kokudə matsigay, Zəzagəla adəpəzlla akul gamagəy, kà akul aña mad à makoray aña Sufəl gami Yesu Kristu à abà, uwana abəl anu. Makoray uwatə adədzehəñ aña koksikoksi. ¹² Kà uwaga kà, gədəwulakulla à gəl koksikoksi, tekedika kà, sələw nəma kà akul aña matsizl à ahəñ la ndzəda la azlagay dziriga uwanay la abà, katapawla. ¹³ La mok uwana gi la ahəñ la sifa dadəñ la gudəñ la vok, gəsəl kà dzəba aña səla aw kà gi aña mawulakulla tatak uwanay à gəl, kà akul aña madz à ahəñ la adi. ¹⁴ Gəzləmətsay à dagay, bokuba uwana Sufəl Yesu Kristu apəh à gi à vok à abà. ¹⁵ Uwana gəwad vok à uda lagwa, kà baña gədamətsay kà, kadəbəzaw à tetəvi aña mawul akul à gəl aña azlagay uwanay.

Azlawana tanəñà mazləbay aña Kristu

¹⁶ Dagay uwarə məpəh à akul mas à wanə aña Yesu Kristu la maslay aña à gudəñ à vok. La məpəh à akul kiya uwanay, məpəh à akul azlagay maviyaga, uwana asəhəh à uda la madzugway aña azladza la abà aw. Ama mənəñəñ ndzəda aña mazləbay aña, la yewdi gami. ¹⁷ La kaslə uwana abəzà à masləkaway ngaha la mazləbay la ahəl aña Zəzagəla, məgə la abatə, mətsənəñ kà Zəzagəla uwana aduwanə gesina la mazləbay, apəh gay uwanay:

'Uwaga kà bəzi gay ləv gulo, uwana gəwoyanə kaykay', Zəzagəla agəod. ¹⁸ La mok uwana məgə la gudəñ tsikasla la afik, la Sufəl gami Yesu Kristu, à uwana mətsənəñ azlagay uwanay, atsən à ahəñ la zagəla

¹⁹ Uwana azlaməna məpəh à atə gay à ahəl aña Zəzagəla tapəh kà, apakə vok la huma yewdi gami babay, kà uwaga mədiñ gəl à məpəhay aňatə à vok. Delga kà kadahaw hañkəli la məpəhay aňatə, kà uwana sayda aňatə kà, aga bokuba fənəs, uwana auday la mələs la abà. Dəw à huma à gay la matsəbal sləm, tsərəh à kaslə mavakay uwana adəpəhla vok ala la paraka. La mavakay uwatə kà, nuzla bebəñ, uwana Kristu, adəpəhla vok ala, ngaha kadəñəñaw azlatatak gesina la paraka. ²⁰ Azlatatak uwana aduwa vok gesina, à uwana gəpəh à akul, kà gay aña azlaməna məpəh à atə gay à ahəl uwarə tapəh, ngaha tatsətsər à wakità Zəzagəla à abà babay, gay uwaga kà matsihila aña

azladza aw. ²¹ Gay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl uwaga kà matsihila aña azladza aw, Masasədok tsikaslaga la uwana avà à atà maslay, kà atà aña mapəh pañaw aña Zəzagəla, uwana apəh à atà.

Gay lakəl aña azlaməna matapla fida à azladza

(Yahuda 4-13)

2 Kiya uwaga à uwana azlaməna mapəh à atà gay ahəl fida gə tasa à uda la tataka aña azla Isərayel la abà. Kiya uwaga babay, azlamatapla fida gə tadəsah à uda la tataka aņkul la abà bay. Tadətapla à azladza gay mazəhatəla, tadədzedzin Sufəl masla mabəl atà tetuwa. La madehəņ kiya uwanay kà, magol seriya adətəd à atà à gəl katskats. ² Azladza aņuvaw tadənəf madəh mawisiga aņatà. Kà uwaga à uwana azladza tadəpah mawisiga lakəl aña dziriga aña Zəzagəla. ³ Azlaməna matapla fida à azladza uwaga, tadəkad yewdi à tatak aña azladza anik à abà, tadəpah fida kà mavavarla akul, kà aña mabəz tatak. Dagay uwarə Zəzagəla apəh à ahəņ kà madaha à atà seriya à gəl. Masla seriya adəzahatəla gesina, adzəhal aw! ⁴ Amiyaka azlamalika uwana tadəhə tsakana uwarə. Tsakana aņatà avikə Zəzagəla aw. Adawadah atà à mələs à abà la mazakazak, kà madawits atà à akəl à abà la vud seriya. Tadədzə à ahəņ la mələs tabadammaga la abà tsərah à vud uwana Zəzagəla adədah seriya à azladza gesina à gəl. ⁵ La kitə la azladza aña uwarə babay. Zəzagəla asək atà kiya uwanay aw, adahə à atà seriya à gəl la iyaw. Iyaw ahəl azladza à gay, la gudəņ la vok gesina. Abələņ kà Nuhu, uwana apəh dziriga aña Zəzagəla à azladza, ŋgaha la azladza mədəf uwana la hud gəy aña pəra. ¹⁶ Gudəņ, uwana tazalalla Sodom la Gomor kà, Zəzagəla akəs azladza uwana tadzə à ahəņ la hud aña la seriya, ababəh atà à gay la akəl, agəd à ahəņ kà say masək à akəl akəl pəra. Kiya uwaga apəh-la ala kà azladza uwana takəs gay aña aw kà, adəduk w atà seriya à gəl kiya uwaga babay suwaņ. ⁷ Lot kà, agə dza delga, ŋgaha Zəzagəla asəlla à uda la gudəņ Sodom la abà. Ləv azəņ kà tatak aña azladza uwaga tadahəhəņ. ¹¹⁸ Dza delga uwatə adzə à ahəņ la tataka aña azladza mawisiga uwaga la abà, kəla mahənay anəhəhə azlatatak mawisiga uwana tadahəhəņ, atsənəhə gay mawisiga uwana tapəh, ŋgaha azəhəņ la ləv la tsəh məņga, kà uwana masla kà, agə dza dziriga. ⁹ Iyay la dziriga, Sufəl Zəzagəla asəl tetəvi uwana abəl-la azladza uwana tanəfə masla, la magoray uwana la abà atəṛəb atà, ŋgaha asəl tetəvi aña manəņla azladza mawisiga uwana adədaha à atà seriya à gəl la vud makəd gəl à ahəņ. ¹⁰ Haday, gəpəh à akul kà, ŋgərpə uwaga kà, Zəzagəla adəvə à azladza uwana tadəhəhə mawisiga à vok aņatə, ŋgaha kà uwana takəs mapəhay aña Zəzagəla aw.

Azlaməna matapla fida à azladza uwaga kà, gəpəh à akul, kà kurit yewdi agod à atà aw, ŋgaha tafa à gəl azladza babay aw, tahoy yewdi aña azlamalika uwana atà la mazləbay aw, kiya uwaga takədəsl à atà.

¹¹ Bamərika azlamalika uwana tadəwa azlaməna matapla fida à azladza la tetuwa bay kà, tapəh à atà gay à vok la huma aña Zəzagəla aw. ¹² Azladza uwaga tadəh tatak deydayga, kà madz à ahəņ aņatə kà bokuba azlatatak fəta, uwana takəs atà kà makəd atə. Atə tapəh gay à azlatatak deydayga uwana à vok tatsənə sləm aw. Ndzer, Zəzagəla adəzahatəla bokuba azlatatak fəta. ¹³ Zəzagəla adəvə à atà matəṛəbay, bokuba uwana tatəṛəba azladza anik suwaņ. Asa à atà kà aña mazuw gudəņ pəra, tadəh uwaga gesina la dazuwaya, amiyaka la afats. Baña tadzə à ahəņ la akul, ŋgaha kazuwaw kà, zirui kà aņkul, ŋgaha tarabay à baña tavavara akul. ¹⁴ Madzugway aņatə kà say lakəl aña azlaməna madaw gaw ala pəra, tayi vok kà madəh tsakana diki-diki aw. Baña tanəņ azladza uwana azlagubgubga la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh kà, tavavar atə, ŋgaha tadukw atə à tsakana à abà. Koksikoksi takəd yewdi à tatak aña azladza à vok. Zəzagəla adətsafəla atə, la makəs atə la seriya. ¹⁵ Tasakiya à tetəvi aña Zəzagəla la tsəh ala, tanəfay kà aña gəl aņatə, tadeheņ kà uwana Balam kona aña Bosor adəhəņ, uwana awoyə madəh mawisiga, kà azladza aña mavəl sili. ¹⁶ Haday, vərđi anik Zəzagəla abəzal à tsəh la tsakana aña la abà. La kaslə uwatə ziwəņju uwana adabədma à dza didi aw, abədmə bokuba dza. A masla mapəhal gay ahəl aña Zəzagəla uwatə, kà masla aña manəf azlatatak deydayga uwaga aw. ¹⁷ Lakəl aña azlaməna matapla fida uwaga à azladza kà, atə kà tagay bokuba azlamukwə uwana takəkəzəhay aya aw, tagahay bokuba azlahabaga uwana afad adadasiņla. Zəzagəla adədah slaka à ahəņ kà aņatə la mələs tabadammaga la abà. ¹⁸ Tats zlapay la ndzəda la azlagay deydayga. La kitə babay, tabəza azladza uwana à tsəh la uwana la abà, tasəl tetəvi aña Zəzagəla dadəņ aw, azlaməna matapla fida uwaga à azladza, asa à atə kà azladza tadiya à madəh mawisiga à abà, bokuba uwana atə tadeheņ suwaņ. ¹⁹ Tapah à azladza à vok à abà, kà atə tadəbəz makor gəl, tekedika atə la gəl aņatə kà azlamayə aña tsakana, kà uwana kəla tatak uwana akor dza, uwaga kà mayə aña tatak uwana akoray. ²⁰ Baña dza asəl kà Sufəl Yesu Kristu kà masla mabəl anu, ŋgahaa asək à azlatatak mawisiga aña gudəņ à vok uwanay à tsəh ala awis dza ala, ŋgaha takor masla ayə. Haday, kà aņatə kà, kaslə uwaga adəgay zlalzadə kà aņatə, dəduwa à gay uwana uwarə. ²¹ Baña kiya uwaga kà, agayə tadzə à ahəņ aña masəl tetəvi delga kà ŋuləm, à kà uwana tasəl tetəvi lela ŋgaha tawullal à tsəh ala ayə, takəs mapəhay aña Zəzagəla ayə aw. ²² Tatak uwana adəbəz

† 2.5 1Musa 6.1-7.24; 19.24 †† 2.7 1Musa 19.1-16

‡ 2.16 4Musa 22.4-35

à azladza uwaga kà, apəhànula kà gay la gay la abà uwana tagodf kà:

'Kəda avəlah tatak may uwana à uda, azuw, ngaha awullal à tsəh à mavəlahay aṅha aya.'

Tagodf aya kà:

'Tapal namzi kà masla magay kuzekaka, ama awulla à dzabay à abà.' †

Yesu Kristu adawul à waṅ

3 Azlaməna gay ləv gulo, aganay wakità masəla uwana gətsetser à akul. La wakità səla uwaga la abà, gətsetsər à akul kà, gəwulla à akul à tsəh kà azlatatak uwana kasəlaw adagay kà aṅa mawulla à akul à gəl aṅa azlatatak uwaga la dziriga. ² Iyay, asa à gi kà gay uwana azlaməna mapəhəh azlagay uwana Zəzagəla apəhatàla mapəh à akul kà avika akul aw, ngaha bay, la mapəhay uwana Sufəl Yesu Kristu uwana abəl anu, apəh à azlaməna matapla la slaka aṅha à ahəl, aṅa azlaməna matapla uwana asləl atà à waṅ. ³ Tatak uwana asa à gi aṅa mapəh à akul kaykay kà: La kaslā uwana gudəṅ à vok adədəv à gay kà, azladza tadəpəhahla vok ala uwana tadədah dəwdəw mawisiga, uwana asa à atà gesina. Azladza uwaga tadəkədaslah akul. ⁴ Hahayyà kà, kà mana Yesu Kristu kà atsa à waṅ, bokuba uwana tapəh aw mi, tadəgoday? Azlababa gami madzidziga taməts à gay, azlatatak uwana la gudəṅ la vok kà bawtawta bokuba uwana Zəzagəla aṅəl pəra. ⁵ Azladza tadəpəhay kiya uwanay, asa à atà kà matsənəṅ kà dagay uwarə Zəzagəla apəh à ahəṅ, ngaha kiya uwana aṅəl zagəla ngaha kutso. Kutso aguwə à uda kà la iyaw la abà, ngaha avaha à atà ala. Zəzagəla adahə uwaga gesina la afad gay aṅha. ††⁶ Ama vərđi anik, la tsəhay afad gay aṅa Zəzagəla uwaga, madz à ahəṅ aṅa uwarə kà akalah à ahəṅ, iyaw azà gudəṅ à vok ala gesina. ⁷ Zəzagəla agodf aya babay kà, zagəla la kutso uwana mənəṅ atà lakana kà, tadza à ahəṅ tsərah à mavakay uwana akəl adəpadah à gay, la mavakay aṅa seriya uwatà aya kà, adəkad azladza uwana takəs gay aṅha aw bay.

⁸ Azlaməna gay ləv gulo, tatak uwanay gəpəh à akul kà avika akul aw! Kà uwana la huma Zəzagəla kà mavay dəbow kà kalkal la mavakay tekula la yewdi aṅha. ††⁹ Azladza aṅuvaw uwana tagoday kà: "Zəzagəla kà aduw à tsəh kà kaykay, kà mas à waṅ aṅa madəh tatak uwana apəh à ahəṅ!", tagodf. Ama kiya uwaga aw. Kà uwana masla kà abasakullanj la makud à akul la abà pəra. Asa à Zəzagəla kà kabəzaw tetəvi kà akul aṅa mapəh gay la ləv ala, kà uwana asal kà, dza azila bə tekula aw. Hərez kà aṅa asal, kà azladza gesina tabədla vok.

† 2.22 Həṅkəli 26.11 †† 3.5 1Musa 1.6-9 ‡ 3.6 1Musa 7.11

†† 3.8 Mahabay 90.4

¹⁰ Tekedik baṅa kaslā adəslay kà, Sufəl gami Yesu Kristu adəsa à waṅ, ndzer, ama dza la ahəṅ asəl mavakay uwana adəsa à waṅ aw. Adəsa à waṅ kà bokuba masla à gəl uwana agurūh dza gurūh. La mavakay uwatà, azladza tadətsən magol kuda mənṅa bəram, ngaha zagəla adəzila tuwiz. Akəl adəbabəh tatak uwana à gay, la zagəla la afik gesina. Adəpaka masək à akəl akəl, kutso la tatak uwana la huđ aṅha gesina adədəv à gay. ¹¹ Tsa baṅa azlatatak uwanay gesina adədəv à gay gesina la kiya uwanay zlə kà, akul kà, dəw à huma à gay la maday delga la abà, dəw bokuba uwana akəs à Zəzagəla à gəl la azlatatak gesina la abà. ¹² Fəw madzugway aṅkul kà à mavakay uwana à afik. Zəzagəla adəwulla à waṅ, ngaha dāhəw uwana kaslawwalla vok babay, kà mas à waṅ aṅa mavakay uwaga la katskats. La mavakay uwatà, akəl adəbabəh zagəla à gay, la azlatatak uwana la afik gesina. ¹³ Ama Zəzagəla apəh à anu à ahəṅ kà adəṅal zagəla mawga, ngaha la kutso mawga aya. La abatà kà, azlatatak dziriga la uwana tadədza à ahəṅ la abà. Uwaga kà tatak uwana məkuday lagwa pəra. ††

¹⁴ Azlaməna gay ləv gulo, kà uwaga à uwana gəgodf à akul bokuba uwana kakudaw mas à waṅ aṅa Sufəl kà, wəđəw vok à uda kà akul aṅa maday la lela la abà, kà uwana baṅa adəsa à waṅ kà, kadəgaw la tataka la abà kokudā mawisiga, ngaha ləv aṅa madz à ahəṅ la titi la abà la huma Zəzagəla. ¹⁵ Awulla à akul à gəl kà mana mi kagodaw ay? Uwana Sufəl Yesu Kristu atsa à waṅ katskats aw kà! Kà uwana asal kà akul kabəzaw tetəvi kà aṅa mabəlay dadəṅ. Tatak uwana Pol, uwana akəs ləv gami, atsetsər à akul, atəpəkulla kiya uwanay babay. Atsetsər kà la matsihila, uwana Zəzagəla avəl, ¹⁶ la azlawakitə aṅha la abà gesina, baṅa atsetsər kà lakəl aṅa azlatatak uwanay, kiya uwanay à uwana apəh. Azlatatak anik la ahəṅ la wakità uwanay la abà, uwana zlazladā kà matsənəṅ. Azladza uwana la matsihila aw, azlauwana tawəđ ləv ala aw, uwana gay uwanay asal mapəhay kà tagola à tetəvi anik à tsəh, bokuba tabədla azlagay anik anik la wakità Zəzagəla la abà babay. La madəhəṅ kiya uwaga kà, tabiy seriya aṅa Zəzagəla à gəl aṅatà.

¹⁷ Azlaməna gay ləv gulo, tatak uwanay kà kasəlaw adagay. Kà uwaga à uwana gəgodf à akul kà: 'Dahəw hənəkəli, kà azladza uwaga takəs gay aṅa Zəzagəla aw, aṅa madukw akul, ngaha aṅa mazəbakulla la slaka uwana katsizlāw à afik aw. ¹⁸ Kà aṅa uwaga kà: Dəw à huma la manəf Sufəl gami Yesu Kristu, masla mabəl anu, ngaha masla aṅa mapisakulla gay à vok kaykay, ngaha aya, kà akul aṅa masəl masla kaykay aya suwaṅ. Delga kà, azladza tazləb masla lagonay, ngaha aṅa tsərah à awtəy. Amen.

†† 3.13 Yesayya 65.17; 66.22

1Yuhana

Gay aṅa sifa

1 Mətsətsər à akul lakəl aṅa gay aṅa sifa, uwana agà la ahəṅ dagay la madzəka gudəṅ à vok. Mətsənəṅ, mənəṅəṅ la yewdi gami, ṅgaha mətsəkəkal yewdi à gay, ṅgaha bay mədəbəni la ahəl gami aya. ² La mok uwana sifa uwaga adasa à waṅ à gudəṅ à vok, mənəṅəṅ, gay gə la uwaga məpəh à akul lakəl aṅa, ṅgaha məzəkulla sifa uwana adəv à gay aw, nekwa la slaka Zəzagəla, Baba gami, sifa uwatà apəhanula vok la paraka. ³ Tatak uwana mənəṅəṅ, ṅgaha la uwana mətsənəṅ, mətapakulla, kà akul aṅa magay tekula la maham gay à vok la abà, la Baba, ṅgaha la Kona aṅa Yesu Kristu. ⁴ Mətsətsər à akul tatak uwanay kà anu aṅa mavaləh à zagəla la marabay.

Zəzagəla kà masla udaka

⁵ Aganay uwana Yesu atəpanula, ṅgaha uwaga la uwana mətapakulla babay, Zəzagəla kà udaka, tetuwa mələs la ahəṅ la masla la abà aw. ⁶ Baṅa məgoday kà mədahama gay à vok la masla, ama məda à huma à gay la madz à ahəṅ la mələs la abà kà, mədadah fida la gay la abà, ṅgaha la sləray la abà. ⁷ Ama baṅa mədza à ahəṅ la udaka la abà, bokuba uwana Sufəl gami adza à ahəṅ la udaka la abà, anu la maham gay à vok la azladza anik, kiya uwaga kà, aṅiz aṅa Yesu, Kona aṅa, apalla tsakana gami gesina.

⁸ Baṅa: 'Anu azlaməna tsakana aw', məgod kà, mədəvavar gəl gami, ṅgaha kà dziriga la ahəṅ la anu la abà aya aw. ⁹ Ama baṅa məpəhla tsakana gami à Zəzagəla, məslala vok, məfa gəl à masla à afik. Kà uwana adəhə sləray kà la tetəvi aṅa. Dziriga, adəməts tsakana gami ala, ṅgaha adəpalanula mawisiga gami ala gesina. ¹⁰ Baṅa: 'Anu azlaməna tsakana aw', mədapaka Zəzagəla ala bokuba masla fida, gay aṅa azlak anu aya aw.

Kristu kà masla mazlak anu

2 Azlabəza gay ləv gulo, gətsətsər à akul uwanay, kà akul aṅa madəh tsakana aya aw. Baṅa dza anik adəh tsakana, anu la masla mazlak anu anik, uwana nekwa la slaka Baba, Yesu Kristu, masla uwana dziriga, ² azlaka anu. Takəd masla kà madəgolay tsakana gami.

Adəhə uwaga kà aṅami pəra aw, kà aṅa azladza gudəṅ à vok gesina, kà tsakana aṅatà aṅa mamats ala.

³ Kiya uwaga, baṅa məkəs məpəhay aṅa, kiya uwaga məsəl masla la dziriga. ⁴ Dza uwana: 'Gəsəl Zəzagəla', agod, ṅgaha akəs məpəhay aṅa aw, dza uwaga kà, masla fida, dziriga la ahəṅ la masla la abà aw. ⁵ Ama dza uwana afa məpəhay aṅa à ahəṅ la ləv, masla kà dza uwana la masal dziriga. Aganay məsəlay uwana apəhanula maham gay à vok gami la Zəzagəla. ⁶ Dza uwana agoday la dzuwaya: 'Gi la maham gay à vok la Zəzagəla la abà', say adza à ahəṅ bokuba madz à ahəṅ aṅa Yesu.

Mapəhay mawga

⁷ Azlaməna gay ləv gulo, gətsətsər à akul məpəhay mawga aw, kà uwana uwanay gətsətsər à akul kà məpəhay maviyaga, kabəzəwwal uwaga dagay la madzəka. Məpəhay maviyaga uwaga kà gay Zəzagəla uwana katsanəwwəṅ. ⁸ La azlaslaka anik gətsətsər à akul, bokuba azlaməpəhay mawga dziriga aṅa. Apəhla ala la Kristu la abà, ṅgaha apəhla vok ala la akul la abà babay. La haday, mələs aṅa madiy aṅa, ṅgaha udaka dziriga aṅa mauday adagay.

⁹ Dza uwana: 'Gi la udaka la abà' agod, ama adzedzin deda aṅa bə gotənaṅ kà, dza uwaga kà aga la mələs la abà aya. ¹⁰ Dza uwana awoya deda aṅa, adza à ahəṅ la udaka la abà, masla aga la zlamtsa kà madukw dza anik à tsakana à abà aw. ¹¹ Ama dza uwana apəsew deda aṅa, adza à ahəṅ la mələs tabadəmagə la abà, ṅgaha asəl slaka uwana aday aw, adapəka guləf.

¹² Azlabəza, gətsətsər à akul uwanay kà, kà uwana tsakana aṅkul adəmətsila. Zəzagəla adəmətsakullaṅ ala kà uwana Yesu avə gəl aṅa kà aṅkul. ¹³ Azlabəza gətsətsər à akul, kà uwana kasəlaw masla agà la ahəṅ dagay madzəka. Azlabəza kohana, gətsətsər à akul kà uwana kadūwəw seteni.

¹⁴ Azlabəza gətsətsər à akul kà uwana kasəlaw Baba. Azlabəza, gətsətsər à akul kà uwana kasəlaw masla agà dagay la madzəka. Azlabəza kohana, gətsətsər à akul kà uwana akul azlandzəda ndzəda, ṅgaha gay Zəzagəla aga la akul la ahəl, ṅgaha babay kà uwana kadūwəw seteni.

¹⁵ Kawoyaw gudəṅ à vok aw, kawoyaw azlatatak uwana la gudəṅ à vok la abà babay aw. Masal aṅa Ba-

ba Zəzagəla aga la ləv aṅa dza uwana la tsəh, awoya gudəṅ à vok aw. ¹⁶ Kəla tatak uwana aṅa gudəṅ à vok, kà madzugway mawisiga aṅa sləb vok, makəd yewdi à uwana à vok mənəṅaṅ kà mabəzal, magay zlapay lakəl aṅa uwana məkoray, azlatatak uwaga gesina kà, tatsa à waṅ kà la slaka Baba Zəzagəla aw, ama tatsa à waṅ kà la gudəṅ la vok pəra. ¹⁷ Gudəṅ à vok uwanay kà, masla la uwaga adəv à gay. Ngaha kəla tatak uwana dza adzugway la gudəṅ la vok, adədəv à gay babay suwaṅ. Ama dza uwana adəh uwana akəs à Zəzagəla à gəl kà, adədzà à ahəṅ aṅa koksikoksi.

Masla məzam aṅa Kristu

¹⁸ Azlaməna gay ləv gulo, makəd gəl à ahəṅ kà adə-gay nekwa nekwa. Katsənəw uwana tapəh kà: Leri masla məzam aṅa Kristu atsa à waṅ. Ama lagonay, aṅuvaw azlaməna məzam aṅa Kristu tasəhəh à waṅ, haday. Uwana apəhanula kà, makəd gəl à ahəṅ kà nekwa nekwa. ¹⁹ Tetuw tetuw, azladza uwaga taga la akul la dziriga aw. Kà uwaga à uwana, tasak anu vok ala. Haday ndzer, agayṅa tagay la anu kà, naka tadza à ahəṅ la anu. Ama taga azlaaṅami kà aṅa gay gə pəra, gay gə la uwaga tasaka anu à ahəṅ kà uwaga aṅa madzədlà kà baməraka tekula aṅatà kà, adəb à anu à vok aw.

²⁰ Kà aṅkul kà, kabəzəw Masasədok Zəzagəla. Kristu adzadzəb akul à gəl, kà uwaga à uwana kasəlaw dziriga gesina. ²¹ Baṅa gətsetser à akul kà, kà uwana kasəlaw dziriga, awkà kà uwana kasəlaw dziriga aw aw, ama gətsetser à akul kità kà, kà uwana kasəlaw babay, fida atsa à waṅ la dziriga la abà, tetuwa aw.

²² Uwa à masla fida uwa? Dza uwana agoday la paraka kà: Yesu kà Kristu aw. Dza uwaga la uwana, masla məzam aṅa Kristu, masla akweska atə səla nna, Baba Zəzagəla atə la Kona aṅha. ²³ Haday, kà dza uwana akweska Kona, kà akweska Baba babay aya. Kà aṅa dza uwana asəl Kona kà, aga la Baba babay suwaṅ.

²⁴ Ama akul katsənaw uwaga dagay madzəka, tatak uwanay kasəkəwwal adza à ahəṅ la akul la abà. Baṅa tatak uwana katsənəwwəṅ dagay madzəka adza à ahəṅ la akul la abà, kà akul babay kadzaw à ahəṅ la Kona la abà, ngaha la Baba la abà babay suwaṅ. ²⁵ Aganay tatak uwana Kristu apəh à anu à ahəṅ, kà mav à anu sifa uwana adəv à gay aw.

²⁶ Gətsetser à akul tatak uwanay, kà lakəl aṅa azladza uwana tayəh mavavar akul. ²⁷ Baṅa kà aṅkul kà, Kristu adadzəb à akul Masasədok tsikasliga aṅha à gəl, kà Masasədok uwaga aṅa madz à ahəṅ la akul la abà, akul kà manəkuda aṅa matapakulla tatak aṅa dza aw. Haday ndzer, Masasədok Zəzagəla atapakulla azlatatak gesina. Uwana Masasədok apahla ala kà dziriga, awkà fida aw. Gay gə la uwaga, məkəs uwana

Masasədok atapanula, uwaga asal magoday: Dzəw à ahəṅ tekula la Kristu.

²⁸ Iyay, azlabəza gay ləv gulo, dzəw à ahəṅ la Kristu la abà, kà aṅami kà məgədaṅ à afik, ndzer baṅa adəwul à waṅ, kà ləv gami aṅa mahənla la ziruwil, la huma aṅha, la mavakay uwana adəwul à waṅ aw. ²⁹ Kasəlaw kà Kristu kà dziriga, kità babay kà, kəla dza uwana akəs, uwana akəs dziriga kà, masla kà dziriga babay suwaṅ, dza uwaga kà, masla dza aṅa Zəzagəla.

Azlabəza aṅa Zəzagəla

3 Nəṅəw mawoy anu aṅa Baba tsi, mawoyəṅ aṅha aga la ahəṅ kaykay, azaləkulla azlabəza aṅha, ngaha uwaga kà dziriga, anu azlabəza aṅa Zəzagəla. Baṅa gudəṅ à vok awoya akul aw kà, kà uwana asəl Zəzagəla babay aw. ² Azlaməna gay ləv gulo, lagonay kà, anu azlabəza aṅa Zəzagəla adagay. Ama Zəzagəla adapəhla ala la dazuwəya dadəṅ à uwana mədəbəzal vərđi anik, aw. Ama mədəbəza uwaga la kaslā uwana Kristu adəpəhla gəl aṅha ala la paraka, mədəgay kiya masla, kà uwana anu mədənəṅəṅ huđ adi aṅha la yewdi gami. ³ Kəla dza uwana asal manəṅ Kristu, say adəhəṅ haṅkəli, kà masla aṅa madəbani tsakana aw, kiya uwaga kagaw sətaka, bokuba Kristu uwana sətaka babay.

⁴ Kəla dza uwana adəhəṅ kà tatak mawisiga pəra, uwala adəh mapəhay aṅa Zəzagəla aw, akweska mapəhay aṅa Zəzagəla, kà masla aṅa madəh tsakana. ⁵ Ama kasəlaw kà, Yesu, Sufəl gami asə à waṅ à gudəṅ à vok, kà mazəb tsakana à azladza la kəl ala. La masla la abà kà, tsakana la ahəṅ aw. ⁶ Kəla dza uwana adza à ahəṅ kà la masla la abà kà, adəh azlatatak mawisiga aya aw, ngaha dza uwana ada à huma à gay la madəh azlatatak mawisiga kà, adanəṅ Kristu la tetuw tetuw aw. Asəl masla dikiđiki aw.

⁷ Azlabəza gulo kavəw vok aṅkul à azladza tapapat akul aw! Dza uwana adəh dziriga, masla kà dziriga babay suwaṅ, bokuba Kristu uwana dziriga. ⁸ Dza uwana ada à huma à gay la madəh azlatatak mawisiga, masla kà aga la ahəl aṅa seteni; seteni kà akweska Zəzagəla dagay madzəka, Kona aṅa Zəzagəla asə à waṅ, kà masla makaləh tatak uwana à ahəṅ, seteni adahəṅ.

⁹ Dza agay bəzi aṅa Zəzagəla la mayyi vok mawga, dza uwaga aslala vok aṅa madəh azlatatak mawisiga aya aw, kà uwana ndzəda aṅa Zəzagəla, uwana ayyà vok mawga, adza à ahəṅ la masla la abà, aslala vok kà madəhəh azlatatak mawisiga aya aw, kà uwana adapaka kona aṅa Zəzagəla. ¹⁰ Dza uwana adəh tatak uwana dziriga aw, ngaha awoya deda aṅha aw, dza uwaga kà kona aṅa Zəzagəla aw, aṅa seteni. Azlasləray aṅatə tapəhanula la paraka, kà uwana tavəhla la Kona aṅa Zəzagəla, kà atə azlaaṅa seteni.

Wòyàw vok kà akul à akul

¹¹ Haday dziriga, uwana katàpawla teraṅa kà: Wòyàw vok kà akul à akul, tatak uwaga kà kadatapawla dagay madzeka. ¹² Kità kà, dza anəfa tsəhay gə aṅa Kaynu aw, kà uwana masla kà agà kona aṅa seteni, akəd de-da aṅha. Kà mana akəd deda aṅha ma? Kà uwana Kaynu adahàhà azlatatak mawisiga. Ama tatak uwana deda aṅha adahàhàṅ agàhàṅ dziriga. †

¹³ Azladede, ləv aval akul à gay à baṅa azlaməna gudəṅ à vok uwanay tapəsew akul aw. ¹⁴ Ama məsəl kà mədasa à uda la mamətsay la abà, ṅgaha mədada à sifa à abà. Gay gə la uwaga à uwana məslala vok kà mawoy azladede gami. Dza uwana awoya deda aṅha aw kà, aga la ahəl aṅa seteni. ¹⁵ Kà aṅa dza uwana awoya deda aṅha aw kà, masla makəd dza haday, adàbəza sifa adəv à gay aw, tetuw tetuw aw. ¹⁶ Yesu Kristu kà, avà sifa aṅha kà aṅami, uwana adahàṅ kà, masla mapəhanula mawoyəṅ dziriga. Kità kà, anu babay məvə sifa gami kà aṅa azladede gami suwəṅ zlà. ¹⁷ Baṅa dza gorobu anəṅa deda aṅha la kuda la abà, ama asal mazlakay aw, kakay dza uwaga agoday kà: ‘Gəwoya Zəzagəla la ləv gulo’, agoday ma?

¹⁸ Azlabəza gulo, asla kà magoday ‘Gəwoyaṅ’, pəra aw, kapahaw azlagay namnamga pəra aw, masal dziriga kà apəhla vok ala kà la uwana la abà mədəhəṅ.

Guba akəs anu aw

¹⁹ Aganay à tatak uwana apəhanula kà manəf tetəvi aṅa dziriga. ṅgaha aganay tatak uwana apəhanula kà guba aṅa makəs anu, kà mad à huma Zəzagəla aw.

²⁰ Haday, baṅa ləv gami apuwa à anu gudzi à gəl, məsəl kà Zəzagəla gami kà aduwà ləv gami, ṅgaha məsəl babay kà, masla gami asəl tatak gesina. ²¹ Kità kà, azlaməna gay ləv gulo, baṅa ləv gami apuw à anu gudzi à gəl aw, guba akəs anu kà mad à huma Zəzagəla aw. ²² Zəzagəla kà adavà à anu tatak uwana mənavay gesina, kà uwana mədàh tatak uwana: ‘Dahàwwàṅ’, masla agòd, la uwana akəsəl à gəl. ²³ Aganay tatak uwana: ‘Dahàwwàṅ’, agòd: Fəw madzugway aṅkul à Kona aṅha Yesu Kristu à afik, ṅgaha wòyàw vok akul à akul, bokuba uwana Kristu apəh à anu.

²⁴ Dza uwana akəs mapəhay aṅa Zəzagəla, ṅgaha adàdàh slaka madz à ahəṅ aṅha à ahəṅ la ləv aṅha la tsəh, masla adàdza à ahəṅ la masla la abà. Uwaga kà Masasədok uwana Zəzagəla avà à anu à uwana apəh à anu, Masasədok uwaga aga la ləv gami la tsəh.

Azlaməna matapla mawisiga à azladza

4 Azlaməna gay ləv gulo, kafaw madzugway aṅkul à azladza uwana à afik gesina: ‘Anu la Masasədok uwana atsà à waṅ la slaka Zəzagəla’, tagod aw. Ama

† 3.12 1Musa 4.8

nəzəzàw atà dadàṅ, kà akul aṅa masəl: atà la Masasədok aṅa Zəzagəla ndzer. Haday ndzer, azlaməna mapəh à atà gay ahəl fidaga la ahəṅ, uwana tadàsa à waṅ à gudəṅ à vok, tasləh gəl à ahəṅ gesina.

² Aganay tetəvi uwana kasəlawla à baṅa dza uwaga la Masasədok aṅa Zəzagəla ndzer. Kəla dza uwana agoday kà: ‘Yesu kà Kona aṅa Zəzagəla, asà à gudəṅ à vok, apakà dza bokuba anu’, dza uwaga kà, akor kà Masasədok, uwana atsà à ahəṅ la slaka Zəzagəla.

³ Ama kəla dza uwana agoday kà: ‘Yesu kà Kona aṅa Zəzagəla aw, ṅgaha ndzer apakà dza bokuba anu aw’, dza uwaga aga la Masasədok uwana asà à ahəṅ la slaka Zəzagəla aw. Ama dza uwatà kà la masasədok aṅa masla məzam aṅa Kristu. Haday, katsənàwwàṅ kà masla adàsa à waṅ. Lagonay kà, mədanəṅəṅ la gudəṅ la vok adagay zlà.

⁴ Ama kà aṅkul azlabəza gay ləv gulo, akul azlaaṅa Zəzagəla, ṅgaha kadùwàw azlaməna mapəh à atà gay à ahəl fidaga uwaga. Masasədok Zəzagəla uwana aga la akul la abà aduwa masasədok aṅa azladza uwaga tetuw tetuw, kà uwana aṅatà kà aṅa gudəṅ à vok uwanay. ⁵ Azladza uwaga tapəhay kalkal la gudəṅ à vok uwanay, kà uwaga tapəhay lakəl aṅa gudəṅ à vok uwanay, ṅgaha gudəṅ à vok akəs gay aṅatà. ⁶ Ama anu, anu azlaaṅa Zəzagəla, kəla dza uwana asəl Zəzagəla, atsəb à anu sləm, ama kà aṅa azlauwana azlaaṅa aṅha aw, tatsəb à anu sləm aw. Kiya uwaga à tetəvi kà masəlay Masasədok dziriga aṅa Zəzagəla, ṅgaha masasədok mazila, kà kità ndzer.

Zəzagəla masla mawoyəṅ

⁷ Azlaməna gay ləv gulo, məwoya vok kà anu à anu. Kà uwana masal kà atsà à ahəṅ kà la slaka Zəzagəla, ṅgaha kəla dza uwana awoyaṅ deda aṅha kà, masla kona aṅa Zəzagəla, ṅgaha asəl Zəzagəla. ⁸ Dza uwana awoyaṅ Zəzagəla aw, masla asəl Zəzagəla aw, tekedika Zəzagəla masla mawoyəṅ. ⁹ Kiya uwaga à uwana, Zəzagəla apəhanula masal aṅha: Asləl Kona aṅha tekula gə uwatà à waṅ à gudəṅ à vok, kà masla aṅa mav à anu sifa adəv à gay aw. ¹⁰ Godega aṅa mawoyəṅ uwanay kà, Zəzagəla awoya anu, asləl à anu Kona aṅha à waṅ, kà aṅa mapis à anu gay à vok, ṅgaha amatsən tsakana gami ala. Anu la uwana məwoyaṅ Zəzagəla teraṅa aw, ama masla la uwana atsà à vok à mawoy anu dadàṅ.

¹¹ Azlaməna gay ləv gulo, bokuba uwana Zəzagəla awoya anu kaykay kà, say məwoya vok kà anu à anu babay suwəṅ. ¹² Dza la ahəṅ adanəṅ Zəzagəla didi aw, ama baṅa məwoy vok kà anu à anu, Zəzagəla adza à ahəṅ la anu, ṅgaha azladza tanəṅəṅ la paraka masal aṅa Zəzagəla, uwana la anu la abà.

¹³ Kiya uwanay la uwana, anu la maham gay à vok la Zəzagəla, masla adza à ahəṅ la anu la abà, masla avà à

anu Masasədok anha. ¹⁴ Mənəñəñ, ngaha mərəh uwa-ga la kuda zləkkà: Baba aslèl Kona anha à wañ à gudəñ à vok, kà masla anja mabəl anu. ¹⁵ Kəla dza uwana apəhay la paraka kà Yesu kà: Kona anja Zəzagəla kà, masla adza à ahəñ la Zəzagəla la abà. ¹⁶ Anu məsəl masal uwana Zəzagəla awoya anu, ngaha mədakəs masal uwaga.

Zəzagəla masla masal. Dza uwana aga la masal uwa-ga la abà, masla la maham gay à vok gə la Zəzagəla, ngaha Zəzagəla la masla la abà bay. ¹⁷ Aganay tatak uwana apəhanula kà masal anja Zəzagəla mahənlaga la anu la abà, guba akəs anu, kà kaslè anja seriya aw, kà uwana sifa gami adagay magagazləlaga la anja Yesu Kristu. ¹⁸ Dza uwana adakəs masal ndzer, dza uwaga, guba azəñ dīkidiki aw, masal dziriga ahəlal guba la vok ala. Ama dza uwana guba azəñ kà mahənlaga la masal aw, kà uwana guba kà tatak tekula la seriya. ¹⁹ Ama anu kà, məwoya Zəzagəla, kà uwana Zəzagəla atsà à vok à mawoy anu teraşa. ²⁰ Dza uwana agoday: 'Gəwoya Zəzagəla', awoya deda anja aw, dza uwaga kà: Masla fida. Kayyà, kakay awoya Zəzagəla à masla uwana anəñan aw ma, ngaha kà awoya deda anja uwana anəñan la yewdi aw ma? ²¹ Uwanay kà məpəhay uwana Yesu apəh à akul: Dza uwana awoya Zəzagəla, say awoya deda anja babay suwan.

Madinəl gəl à vok gami aduwa gudəñ à vok

5 Kəla dza uwana adinəl gəl à vok, kà Yesu kà dza, uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, agoday kà, masla kà mayyay anja Zəzagəla. Ngaha kəla dza uwana awoya Baba, awoya mayyay anja babay suwan. ² Kakay məsəlay kà masal gami la ahəñ, anu azlabəza anja Zəzagəla la dziriga ma? Banja məwoya Zəzagəla la gəl anja, ngaha à banja mədəh uwana masla apəhanula. ³ Ndzer, dza uwana awoya Zəzagəla, masla kà adah tatak uwana masla apəhla ala babay. Uwana Zəzagəla apəh à akul kà, zlazlada aw. ⁴ Haday, kà uwana dza uwana mayyay anja Zəzagəla aslala vok kà maduw gudəñ à vok. Tetəvi uwana aduwla gudəñ à vok kà, uwaga kà madinəl gəl à Yesu Kristu gami à vok. ⁵ Uwa aslala vok anja maduw gudəñ à vok uwa? Say dza uwana akəs Yesu Kona anja Zəzagəla.

Sayda lakəl anja Yesu Kristu

⁶ Yesu Kristu kà masla uwana asà à wañ. Asà à wañ la iyaw anja batem anja, ngaha la aniz anja mamətsay anja bay. Agà madahalla batem gə la iyaw pəra aw, ama la aniz anja mamətsay anja bay. Masasədok tsikasla aza sayda lakəl anja kà uwaga dziriga, kà uwana Masasədok anja Zəzagəla kà masla fida aw. ⁷ Kità kà, tatak makər la ahəñ à uwana taza sayda anja.

⁸ Masasədok tsikasla, la iyaw ngaha aniz aya. Azlatatak makər uwaga kà tapəhanula lakəl anja tatak dziriga tekula: Yesu kà, masla Kristu, Kona anja Zəzagəla.

Masla uwana apakà dza. ⁹ Məkəs uwana azladza taziñ, ama uwana Zəzagəla apəh kà, aduwa gay anja azladza uwana tapəh. Aganay uwana Zəzagəla apəh lakəl anja Kona anja Yesu: ¹⁰ 'Dza uwana adinəl gəl à Kona anja Zəzagəla à vok, abəza sayda uwaga la ləv anja la tsəh. Ama dza uwana adinəl gəl à Zəzagəla à vok aw, apaka Zəzagəla ala kà masla fida. Kà uwana akəs sayda anja Zəzagəla uwana masla afà à gəl anja Kona anja aw.'

¹¹ Mana gay uwaga agod à anu ma? Zəzagəla avà à anu sifa adəv à gay aw, sifa uwaga kà avà à anu, kà la Kona anja la abà. ¹² Dza uwana la Kona, masla la sifa uwaga, ama dza uwana la Kona anja Zəzagəla aw kà, masla la sifa mawga aw.

Sifa uwana adəv à gay aw

¹³ Gətsetser à akul, kà akul anja məsəlay kà, akul kà, akul la sifa uwana adəv à gay aw, ndzer, kà uwana kadinəw gəl à sləm anja Kona anja Zəzagəla à vok.

¹⁴ Aganay makəs vok anja uwana məslala vok anja maz à vok à slaka Zəzagəla. Guba akəs anu aw, kà uwana məsəl kà, banja mənava tatak à masla la tetəvi anja, kà masla: 'Ayyà', agod à anu. ¹⁵ Kà uwana məsəl kà atsəb sləm à banja mənava tatak la matsizl à afik ndzer, uwana mənava kà, adàv à anu, ndzer.

¹⁶ Banja dza anəña deda anja anik adəh tsakana, uwaga adala à mamətsay aw, dza uwaga adəv kəda kà anja deda anja uwaga, ngaha Zəzagəla adəbasallañ la maval sifa. Tatak uwaga kà ndzer, kà anja tsakana uwana adala dza à mamətsay aw pəra. Tsakana uwana adala dza à mamətsay la ahəñ. Gənava akul, kà akul anja madəv kəda lakəl anja tsəhay tsakana uwaga aw. ¹⁷ Dəwdəw tatak uwana kadahawwan la tetəvi uwana Zəzagəla apəh aw, uwaga gesina kà tsakana. Ama azlatsakana la ahəñ, uwana tadala dza à mamətsay aw.

¹⁸ Məsəl kà mayyay anja Zəzagəla kà, adah tsakana aya aw, kà uwana Kona anja Zəzagəla anəñla, ngaha ndzəda anja seteni la ahəñ lakəl anja aya aw.

¹⁹ Amiyaka gudəñ à vok gesina la ahəl anja seteni kà, ama anu kà, anu azlaməna huđ gəy anja Zəzagəla.

²⁰ Məsəl babay kà Kona anja Zəzagəla asà à wañ à gudəñ à vok. Masla avà à anu matsihila, kà anu anja məsəl Zəzagəla la dziriga. Anu mədahama gay à vok la Zəzagəla la abà la dziriga, kà madegolay Kona anja Yesu Kristu. Yesu Kristu kà masla Zəzagəla la gəl anja, masla bay sifa, uwana adəv à gay aw.

²¹ Azlabəza gay ləv gulo, dahəw hanjəli kà azlama-zlazlay fidaga.

2Yuhana

Ayyi

¹ Gi masiga, gətsetser à kak iyà aña azlabəza, uwana Zəzagəla akèsàni, ngaha à azlabəza aña, uwana gəwoya atà kaykay. Gi kokuḍa gəl gulo pəra à uwana gəwoya akul aw, ama la azlauwana tasəl dziriga gesina babay. ² Məwoya akul kà, kà uwana dziriga la ahəj la anu la abà, ngaha adagay la anu la tsəràh à awtày.

³ Zəzagəla Baba la Yesu Kristu, Kona aña, uwana mədahama gay à vok la dziriga, ngaha la masal, tavà à anu vok mahamay la dzəba aña səla aw, uwana amatsànunja tsakana, ngaha la mav à anu lapiya la ləv la tsəh. Kà akul aña məbəzal tatak makər uwaga la dziriga la abà, ngaha la masal aña la abà bay.

Dziriga ngaha masal

⁴ Gərab mənğa, kà magagamay la azlabəza anək anik, ngaha la manəj atà uwana tadza à ahəj la dziriga la abà, ndzer, atà tadza à ahəj bokuba uwana: 'Dzàw à ahəj', Zəzagəla Baba gami agòḍ. ⁵ Lagonay kà: Gənav à ka, kak iyà aña azlabəza uwana Sufəl akèsàni kà, məwoya à vok kà anu à anu, mapəhay uwana gətsetser à kak kà mapəhay mawga aw, ama mapəhay aña Zəzagəla, uwana məkəs dagay la madzəka. ⁶ Madàh uwana Zəzagəla apəh kà uwaga masal. Aganay uwana: 'Dahàwwànj', Zəzagəla agòḍ dagay madzəka, kà akul aña manəf tetəvi aña, ngaha kà kadzaw à ahəj la masal la abà.

⁷ Añuvaw azlaməna fida tasà à wañ à gudəj à vok, taslèh gəl à gudəj à abà gesina. Takès kà Yesu Kristu masla adapaka dza ndzer aw. Dza uwana apəhay kiya uwanay kà: masla fida, masla kà, masla məzam aña Kristu. ⁸ Dahàw hanəkəli, tsizllàw à ahəj lela kà gəl ankul, kà akul aña maz masik ankul ala aw, uwaga kà mayyay aña sləray ankul uwana kadahàwwànj, kà akul aña məbəz masik ankul mahənlaga, pawasla.

⁹ Kəla dza uwana adah uwana Kristu apəhakulla aw, ama azalà azlatatak anik anik à gəl aya, dza uwaga kà, maham gay à vok gə la Zəzagəla aw. Ama dza uwana anəfa tatak uwana Kristu apəhla, masla la maham gay à vok la Baba, ngaha la Kona babay. ¹⁰ Kəla dza uwana atsà à wañ à slaka ankul, ama atapakulla kiya uwanay aw, 'Ayyi', kagodawwal kà madz à ahəj aw. Təfà, kagodawwal kà mapisla gay à vok la mapis gay à vok aña Zəzagəla aw. Baməraka 'Ayyi' bay kà, kagodawwal, la 'Ayyi' aña maham gay à vok la azladedə aw, ¹¹ kà uwana dza uwana 'Ayyi', agoday à tsəhay dza uwaga, apisla gay à vok kà, tahamə gay à vok la slaka gə la sləray mawisiga uwaga la abà, uwana dza uwanay adahənj.

Ayyi makəd gəl à ahəj

¹² Gay aga la gi lakəl anuvaw, nəma kà mapəh à akul. Ama asa à gi gətsetser à akul matsetseray aya aw, gədàda à awtày à slaka ankul la gəl gulo, ngaha gədəpəh à akul kà ləv gami aña mahənlə la marabay.

¹³ Azlabəza aña deda anək misga tadaha ka: 'Ayyi', atà uwana Zəzagəla atsatsəmàni atà babay.

3Yuhana

Ayyi

1 Gi masiga, gætsetser à kak Gayyus. Kak slawda gulo, uwana gəwoya kak kaykay.

² Slawda gay ləv gulo, asa à gi kà dèwdèw tatak ada à vok lela la slaka aṅak. Ngaha kà kak aṅa magay wurwur, ngaha madiṅal gəl à vok aṅak maṅazila koksi-koksi. ³ Mok uwana azladede tasà à waṅ à slaka gulo kà, tapèh à gi dziriga aṅak gesina, bokuba magodəy, kà kanəfəh dziriga la lela kà madegolay uwaga à uwana, ləv gulo arəb kaykay. ⁴ Mok uwana gətsənəṅ kà azlabəza gulo kà taday la dziriga la abà kà, ləv gulo arəb. Tatak anik la ahəṅ azigəṅ marabay gulo kiya uwaga aw.

Gayyus kà dziriga

⁵ Slawda gulo, gəwoya ka kà kaykay, kadəh sləray lela gesina kà aṅa azladede gami, amiyaka kà aṅa azlaməlok gə bay. ⁶ La dazuwaya, azladza uwaga tapèh la huma à azlaməna madiṅal gəl à vok à mawoy atə aṅak. Lagonay: Kamkam zlakà atə kà mad à huma à gay, kà tsəhay mauguzahay aṅatə, uwaga aṅa magay makəs vok gə à Zəzagəla. ⁷ Azladza uwaga taday zlà, asa à atə mapəhla Sufəl Yesu Kristu ala. Ama asà à atə mazlak atə aṅa azladza uwana tasəl Zəzagəla aw aw. ⁸ Uwaga kà sləray gami, anu azlaməna gay Zəzagəla, say məkəs mazlak à tsəhay azladza uwaga gesina, kà madəh sləray la slaka gə, kà maz gay dziriga la slaka gə.

Diyotəref atə la Demetəriyus

⁹ Gætsetser bəzi wakità à azlaməna madiṅal gəl à vok, ama Diyotəref atsəb sləm à mapəhay gulo aw,

asal magay sufəl lakəl aṅa azlaməna madiṅal gəl à vok uwaga. ¹⁰ Gay gə la uwaga, gədəpəhay la paraka azlatatak mawisiga gesina uwana adahəṅ à azladede gami à vok, à mok uwana gədəgay la tataka aṅkul la abà. Masla apəh à anu azlagay maksafər à vok, azlafida gesina uwana apəhay lakəl gami. Ama bə uwaga pəra aw. Kaykay aya kà, akəs azladede gami uwana tadə à awtəy aw, ngaha adəd gay à azladza à ahəṅ, kà makas atə aya, la tataka azlaməna gay Zəzagəla la abà, ngaha akəs atə à uda la gəy Zəzagəla la abà.

¹¹ Slawda gulo, gəwoya ka kaykay, kamkam, kanəfa tetəvi uwaga aw, ama dəhəṅ kà uwana delga, akəsə vok pəra. Dza uwana adəh uwana delga kà, masla kà dza aṅa Zəzagəla. Ama dza uwana adəh azlatatak mawisiga kà, adanəṅ Zəzagəla dikiḍiki aw.

¹² Azladede gesina tapəhay lakəl aṅa sləray delga aṅa Demetəriyus, ngaha uwana tapəhay kà dziriga. Anu babay kà, məpəhay kà lakəl aṅa azlatatak delga babay. Kak, Gayyus, kasəl uwana məpəhay kà uwaga dziriga gesina pəra.

Ayyi makəd gəl à ahəṅ

¹³ Gay aga la gi lakəl aṅuwaw, kà aṅa mapəh à ka, ama asa à gi aṅa matsetser à ka matsetseray aw.

¹⁴ Nekwa gədà à awtəy kà mabadma la slaka gə lakəl aṅha, kà anu aṅa mapəh vok à adi la yewdi la yewdi.

¹⁵ Zəzagəla avə à ka lapiya. Azlaslawda aṅak uwana la abanay kà: 'Ayyi', tagod à ka babay. 'Ayyi', gòd à azlaslawda la tekula tekula gesina.

Yahuda

Ayyi

1 Gi, Yahuda la uwana gətsetser wakità uwanay, gi mayà aṅa Yesu Kristu, gi mabəziga bəzi gə aṅa Yakuba uwana Baba gami tekula la iyà tekula.

'Ayyi', gəgəf à akul, akul azlaaṅa Zəzagəla Baba, uwana awoya akul la ləv tekula. Atsatsàmànì akul kà magay azladza aṅha, anəṅla akul la Yesu Kristu.

² Zəzagəla avà à akul mamatsila, lapiya la masal aṅha kaykay.

Seriya aṅa azlaməna matapla fida

(2 Piyer 2.1-17)

³ Azlaməna gay ləv gulo, gədawaf vok à uda kà matsetser akul gay aṅa mabəlay uwanay, mədahamay à masla à abà. Lagwa kà, gətsetser à akul kà madzərədəh akul à uda, kà akul aṅa mapay la madiṅal gəl à vok, kà azlatatak uwana kadiṅawwal gəl à vok uwana la abà, Zəzagəla avà à azladza aṅha aṅa koksikoksi. ⁴ Gəpəh uwanay kà, kà uwana azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, tagub akul à tsəh la maham gay à vok aṅkul la abà. Atà tagor mawis gay ala lakəl aṅa tatak uwana Zəzagəla avà deyday, la magoday kà Zəzagəla avà à tetəvi kà madəh mawisiga uwana asà à anu gesina, tagod. La madəhəṅ kiya uwaga kà, takweska Yesu, uwana madzahaga, ṅgaha Sufəl gami. Dagay uwarà la wakità Zəzagəla la abà tatsətsər kà: Zəzagəla adədukw seriya à azlatsəhay dza uwaga à gəl.

⁵ Iyay, amiyaka kadasəlaw tatak uwana gəpəh à akul kà, ama bə gotənaṅ kà, gəpəh à akul aya. Kiya uwaga, la zamana uwarà Sufəl abəlla azlatsəhay aṅha, asəlla atà à uda la gudəṅ Misəra. ṅgaha akəf azladza uwana à gay la tataka aṅatà, uwana tadiṅal gəl à vok aw.

⁶ Azlamalika babay, uwana tazigənà gəl la kokuda mav à atà aṅa Zəzagəla, atà tazà vok la slaka uwana Zəzagəla abək atà à abà, kà Zəzagəla ahəl atà, awadàh atà, ṅgaha abək atà à mələs tabadammaga à abà aṅa koksikoksi, tsərəh à kaslā uwana Kristu adəsa à waṅ kà madəh seriya à azladza gesina à gəl. ⁷ ṅgaha aya kà, dzūgwəw lakəl aṅa gudəṅ Sodom atà la Gomor babay, ṅgaha la azlagudəṅ anik la azlakutso uwatà la abà. Azladza aṅa azlagudəṅ uwatà tadahàhà azlamabila babay, tadahàhà azlatsəhay tatak anik mawisiga, uwana naka dza la sləb vok adəhəṅ aw. Zəzagəla afà à

† 1.5 2Musa 12.51; 4Musa 14.29-30

atà à gəl kà akəl uwana adəmatsala didi aw. Uwanay apəhanula, kà kiya uwanay la uwana Zəzagəla adədehəṅ à azlatsəhay dza uwaga à gəl. ††

⁸ Azladza uwana tasà à waṅ à tataka aṅkul à abà, tadəhəṅ kiya uwanay babay. Baməraaka masesiṅay uwana asesinṅla atà kà, tadəh mabila, asa à atà kà Zəzagəla akor atà aw, ṅgaha tatsəd gay mawisiga à azlamalika uwana à tsəh, atà la mazləbay. ⁹ Amiyaka Misel, uwana məṅga aṅa malika anik gesina kà, agòdàh à seteni aw, mok uwana tabayà vok gay la seteni lakəl aṅa Musa kà, adəhà zlapay lakəl aṅa sləb vok aṅha aw, ama afà kà à ahəl aṅa Zəzagəla pəra. Agòdal pəra kà: 'Say Zəzagəla la uwana adəhà à ka seriya à gəl!', agòdal. ¹⁰ Ama kà aṅa azladza uwana tatsək magodəhay à azlatatak uwaga à gəl kà, tasəl godega aṅha aw. Tadəhəṅ kà say tatak uwana asa aresl aṅatà pəra, bokuba azlatatak fəta, azlatatak uwaga la uwana awisatəla. ¹¹ Uwaga kà ṅgərpə uwana anəfa tetəvi aṅa Kaynu, ṅgaha babay tadəh mawisiga kà mabəz sili bokuba aṅa Balam uwana adəhəṅ uwarà. Taməts à gay kà uwana tadzadzəṅə gəl aṅatà ala lakəl aṅa Zəzagəla, bokuba uwana Kora adəhəṅ. ¹² Digiya baṅa kədzaw madzay kà mazuw tatak may akul nna kà, zirui kà aṅkul, tahabəh madəvaday, tafa à gəl kà à vok aṅatà pəra, zirui bay aza à atà, tapakahay kà bokuba habaga uwana asal masa à afik, ama afaf adadasiṅla, tapakahay kà bokuba azlaahəf uwana amiyaka kaslā mayyay aṅatà babay kà tayyay aw, tagahay kà bokuba azlaiyaw uwana tagaṅtsay la dərəv la afik, atà la titi aw. Falfafal, tagoday bokuba iyaw uwana la dərəv la afik, tsakana aṅatà kà apəhla à vok ala, la udaka la abà, bokuba mahərapapay aṅa iyaw, uwana amətsal à tsəh ala. Tagahay bokuba azlatsetsiliṅ uwana tabaf vok. Zəzagəla adadəhatəṅ slaka mələs gə à ahəṅ tabadamma. La abatà la uwana tadədz à ahəṅ aṅa tsərəh à awtəy. ††

¹⁴ ṅgaha aga la ahəṅ dagay uwarà Enok, uwana mayyi à tsəh ala mamukwa la lig aṅa Adama la ahəṅ, apəh à ahəṅ uwarà lakəl aṅa azladza uwanay: 'Tsəbəwwal sləm', agòd, 'Sufəl atsa à waṅ, la azlamalika aṅha aṅuwaw, ¹⁵ ama azlatsə à waṅ kà madəh

†† 1.7 1Musa 19.1-24; 1.9 5Musa 34.6; Daniyel 10.13,21; 12.1; Zakari 3.2 †† 1.11 1Musa 4.3-8; 4Musa 22.1-35 †† 1.13 1Musa 5.18,21-24

seriya à azladza gudəŋ à vok à gəl, adàdukw seriya à azladza uwana à gəl, takəs gay aŋha aw gesina, kà tatak mawisiga uwana tadahàhàŋ à vok gesina, ŋgaha la azlagay mawisiga uwana tatagòl à vok', Enok agòd.
¹⁶ Azladza uwanay taŋoŋuzay à tsəh ala kiya uwanay koksikoksi. Tarabay didi aw, tadehəŋ kà say tatak uwana asa à ləv aŋatà, tapəhay kà bəlaslaslaga, ŋgaha tapapàt azladza, tavavàràh azladza, kà azladza aŋa makəs gay aŋatà.

Yahuda adzərədəh azlaməna madiŋal gəl à vok ala

¹⁷ Akul, azlaməna gay ləv gulo, avika kul gay uwana azlaməna matapla aŋa Sufəl gami Yesu Kristu tapəh à kul à vok à abà dagay uwarà aw. ¹⁸ Tagòdàhà à kul kà la madəv à gay gudəŋ à vok kà, adàgahay la ahəŋ azladza uwana tadəkədaslah azladza uwana tanəfa Zəzagəla. Atà kà, tasəl masla aw, tadehəŋ kà azlatatak mawisiga uwana asa à ləv aŋatà pəra. ¹⁹ Ŋgaha aya kà atà la uwana tatsala mavàhla à waŋ. Atà kà azladza uwana takor gəl aŋatà, atà la Masasədok Zəzagəla aw.
²⁰ Ama kul kà, kul azlaməna gay ləv gulo kà, wàdàw vok à uda la ndzəda, zlàkàw vok kà kul à kul, kul gesina vaw ləv aŋkul kaykay à gay marabəŋ uwana katsənàwwàŋ. Zəzagəla la gəl aŋha apəhakulla, dāvàhàw kuda à ndzəda aŋa Masasədok Zəzagəla.

²¹ Dzàw à ahəŋ la dziriga la abà, ŋgaha səlàw kà Zəzagəla awoya kul, fàw madzugway aŋkul kà à kaslè uwana afik, Sufəl Yesu adàpəhla ala, vok ahamàl aŋha uwana ala kà anu, ŋgaha avà à anu sifa uwana adəv à gay aw.

²² Gàw la vok mahamay kà azladza uwana ləv aŋatà matasləla gə aw. ²³ Bàyàw azladza anik à akàl la gay ala. Kà aŋa azladza anik aya kà, gəw la vok mahamay. Hòyàw atà à ahàl kà tsakana aŋatà, amiyaka bə lukut aŋatà uwana tadaw à vok kà madàhla tsakana la vok kà, kadəbawni aw.

Məzləba Zəzagəla

²⁴ Məzləba Zəzagəla, uwana masla la maslay kà manəŋla kul kà tetəvi aŋa maz à kul à adi aw. Adazəb kul à kəl ala tsakana, uwana kadahàwwàŋ gesina, ŋgaha adàtsizl kul à huma aŋha, kadənəŋaw mazləbay aŋha, kadàhənawla la marabay. ²⁵ Məzləbà Zəzagəla la gəl aŋha, asləl à waŋ Sufəl gami Yesu Kristu kà masla aŋa mabəl anu. Mazləbay agay la masla, azladza gesina tatataslla ahàl. Masla la uwana məŋ Sufəl gami, maslay aŋha adza à ahəŋ aŋa tsərəh à awtəy. Kiya uwaga dagay madzəka ŋgaha tsərəh à lakana, ŋgaha aŋa tsərəh à awtəy bay. Amen.

Mafətàla

Azlatatak uwana Yesu afətala à Yuhana à ama ala

1 Aganay uwana Yesu Kristu afətala à azlamayà anja Zəzagəla la kəl ala. “Iyay, fətàlla ama ala Zəzagəla”, agòdal, kà atà anja masəlay uwana adàpaka vok la huma la gay. Kà uwaga Yesu Kristu aslèl à waŋ mali-ka anja à slaka mayà anja Yuhana, kà mapəhalla azlatatak uwaga. ² Kiya uwaga Yuhana azàŋ la huma azladza gesina uwana anəŋàŋ, agòd la magədən à afik, ndzer uwaga kà gay anja Zəzagəla, ŋgaha babay kà baməraka Yesu kà agədən à afik, kà uwaga kà dziriga. ³ Mapis gay à vok agay la azladza, uwana tadzeŋ wakità uwanay la huma azladza la kuda zləkkà, azlagay uwanay kà atsà à waŋ kà la paŋaw anja Zəzagəla la awtày, kà anja azladza uwana tatsəb sləm à azlagay uwanay, ŋgaha takəs kà, Zəzagəla adàpis à atà gay à vok. Haday kà, kaslà uwana azlatatak uwanay adàpaka vok kà, adàgay nekwa nekwa.

Madàh ‘Ayyi’ anja Yuhana,

uwana adahàn à azlaməna gay Zəzagəla slaslaka mədəf

⁴ Gi Yuhana, la uwana gətsetser à akul wakità, ‘Ayyi’ gəgòd à akul, akul maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla slaslaka mədəf, uwaga la kutso anja Asəya la abà.

Zəzagəla apisakulla gay à vok, ŋgaha adzala akul à ahəŋ la lapiya la abà. Masla uwana agà la sifa dagay uwarà, mok uwana gudəŋ à vok gesina la ahəŋ dadəŋ aw, ŋgaha lakana aga la ahəŋ la sifa aya, ŋgaha adàsa à waŋ à gudəŋ à vok. Azlamasəsədok mədəf tapis à akul gay à vok, ŋgaha tadzala akul à ahəŋ la lapiya la abà. Azlamasəsədok mədəf uwaga tadza à ahəŋ la huma kursi anja Zəzagəla, tapis à akul gay à vok. ⁵ Yesu Kristu masla sayda dziriga, apis à akul gay à vok la mav à akul lapiya. Masla la uwana terəŋa anja mawul à uda la tataka azlamazimnekid la abà, ŋgaha masla Sufəl anja azlasufəl anja gudəŋ à vok gesina.

Yesu uwaga awoya anu, aməts kà anjami, kikay kà anjiz anja, ndzəda anja tsakana lakəl gami aya aw, atəfà anu. ⁶ Masla mapakanula kà tsəhay anja, kà uwana masla Sufəl gə gə. Masla adahàn kiya uwanay, kà anu anja magay azlaməna makəd tatak babay, kà

mazlak Zəzagəla Baba anja, dza atəm à ahəŋ anja mazləbay aw, zləbàw masla gesina. Maslay atsa à waŋ kà la slaka anja koksikoksi. Amen. ^{††}

⁷ Nəŋəwwàŋ aganay atsa à ahəŋ la habaga la abà. Yewdi anja azladza gesina adənəŋəŋ baməraka azlawana tatsəh la atsəkəf babay. Azladza gesina tadət-sah hulolo, kà uwana guba adàza atà, kà uwana taweskà masla. Ndzer. Amen. [‡]

⁸ Sufəl Zəzagəla agòd:

‘Gi la uwana Alfa, ŋgaha gi la uwana Omega.’ ^{††}
(Uwana asal magoday kà: Gi la uwana gi matera anja tatak gesina, ŋgaha gi la uwana makəd gəl à ahəŋ anja tatak gesina aya)

Masla la maslay gesina la ahəl. Aga la sifa dagay uwarà, mok uwana gudəŋ à vok la ahəŋ dadəŋ aw, lakana aga la ahəŋ la sifa, ŋgaha adàsa à waŋ à gudəŋ à vok haday.

Kristu apəhla vok à Yuhana

⁹ Gi Yuhana, deda anjul la uwana gətsetser wakità uwanay. Anina gesina gami mədahama gay à vok la Yesu la abà. Kiya uwaga məhama à ŋgərpa uwaga à abà, ŋgaha à makoray anja, uwana à abà məbasəŋ gami. Kà anja gulo tekedika taduw à matəkukuruh uwana à afik, la tataka dərəv la abà, uwana sləm anja Patmos, kà uwana gəpəh gay Zəzagəla la magədən à afik kà Yesu la uwana dziriga, gəgòd. ¹⁰ La wud ladu anik Masasədok Zəzagəla akəs gi, ŋgaha gətsənəŋ kunda la lig gulo la ndzəda, bokuba matsəŋay anja mazlazliŋ. ¹¹ Uwana agòd: “Uwana kanəŋəŋ la uwana katsetser à wakità à abà, sləl à slaka maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla slaslaka mədəf uwana la Efesus, la Səmirna, la Pergam, la Tiyatir, la Sardəs, la Filadelfiya, ŋgaha la Lawodikiya”, agòd à gi. ¹² Mok uwana gətsənəŋ, kiya uwaga gəgolà vok kà manəŋəŋ dza uwana avàts à gi gay uwaga, ŋgaha gənəŋəŋ fənəs slaslaka mədəf uwana madəhəhəŋga la luwəluwə. ¹³ La tataka anjatà la abà gənəŋəŋ maftsa à vok anja dza babay. Masla la lukut ziŋziŋga la vok, tsərəh à dagadaga, mawəd vok ala gə la gay ləv la gabaga luwəluwə. ¹⁴ Anjiz anja kà, medəkuga sayya, bokuba slewzi. Yewdi anja awutsədəy bokuba aləh akəl. ¹⁵ Asik anja wutswawuts bokuba ada vərzeganiga, uwana taf akəl

† 1.5 Mahabay 89.27; Yesayya 55.4

†† 1.6 2Musa 19.6 ‡ 1.7 Daniyel 7.13; Mata 24.30 †† 1.8 2Musa 3.14

à abà, kuda aṅha kalkal la mahohumay aṅa iyaw uwana la mukwà la afik. ¹⁶ Tsetsiliṅ mæðef la ahàl kaf aṅha, katsakar mazuwayga gay sèla nna, asà à waṅ la gay aṅha la awtày. Huð adi aṅha njerazi à adi bokuba afats aṅa tataka afats. ¹⁷ Kay, mok uwana gənəṅàṅ, gətəðf à makèla asik aṅha bokuba gi mamətsay gà. Ama la lig la ahəṅ abək gi ahàl kaf aṅha à gəl, agòðf à gi: “Guba akəs ka aw. Gi uwana gəga la ahəṅ dagay uwarà, ṅgaha gi uwana gədàgay la ahəṅ aya. ¹⁸ Gi, gi uwana la sifa. Gəməts ama gədza à ahəṅ la sifa aṅa tsərəh à awtày. Gi la ndzəda lakəl aṅa mamətsay, ṅgaha gi la tsəkurəm aṅa slaka uwana azlamazimnekid tadza à ahəṅ aya. ¹⁹ Kiya uwaga kà uwana kanəṅàṅ lagonay la uwana adàpaka vok bawbaw gesina kà: Tsetsèr! ²⁰ ṅgaha lakəl aṅa azlatsetsiliṅ mæðef uwana kanəṅàṅ la ahàl kaf gulo, ṅgaha la azlafənəs mæðef uwana madəhəṅ gə la luwàluwà kà, gəpəhakalla godega aṅa azlatatak uwaga. Godega aṅa azlatsetsiliṅ mæðef kà apəhla ala azlamalika mæðef uwana Zəzagəla abək atà à azlaslaka mæðef aṅa maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla. Azlafənəs mæðef uwanay apəhla ala azlamaham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla uwatà aya pəra”, masla agòðf.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Efesus

2 Yesu agòðf: “Tsetsèr gay uwanay à malika, uwana anəṅla mənə madiṅal gəl à vok la Efesus. Aganay gay aṅa dza uwana la tsetsiliṅ mæðef la ahàl kaf aṅha, akəsiṅ, ṅgaha uwana auguzahay la tataka aṅa azlafənəs mæðef uwaga la abà. ² Gəsəl sləray aṅak uwana kadahəṅ gesina, kabasəṅ ṅgərpa uwaga. Kavà tetəvi à azlaməna makəsafər aṅa matapakala azlatatak aw. Azladza uwana tagòðay: ‘Anu azlaməna masləl anu à waṅ gə aṅa Yesu’, tagòðf, tekeðika azlaaṅulo aw, gür atà, kabəza atà à tsəh kà azlaməna fida. ³ Kà gi à uwana kabasəṅ ṅgərpa, ṅgaha kasakawal à tsəh ala aw. ⁴ Ama gi la gay lakəl aṅak, kà uwana kawoya gi bokuba uwana uwarà aya aw. ⁵ Dzùgw slaka uwana katəðf à ahəṅ, pəh gay la ləv ala, dzà à ahəṅ aya bokuba madz à ahəṅ aṅak uwana uwarà, tsa baṅa kiya uwaga aw, kà gədàda à awtày, ṅgaha gədàwula fənəs aṅak à tsəh. ⁶ Ama la ahàl anik kadahà delga, kà uwana kakweskà uwana azla Nikolayya tadehəṅ bokuba uwana gəkweskà suwaṅ. ⁷ Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəðok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla. Azlauwana taguwà à uda la abà la makəðaslay kiya uwanay, gədàvə à atà tetəvi kà mazuw mayyay aṅa ahəf uwana la gəy aləl aṅa Zəzagəla la abà uwana avà sifa à azladza”, Yesu agòðf. †

† 2.7 1Musa 19.1-24

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Səmirna

⁸ Yesu agòðf aya: “Bà gotənaṅ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəṅla azlaməna madiṅal gəl à vok la Səmirna. Aganay gay aṅa dza uwana agà la ahəṅ dagay uwarà, ṅgaha masla adàgay la ahəṅ aya. Aməts, ṅgaha awulà à uda la mamətsay. ^{††9} Gəsəl matərabay uwana katərabay, gəsəl kà kak masla kuda aṅa gudəṅ à vok. Ama la slaka gulo kà kak gorobu. Gəsəl mawisiga uwana azladza tapəh à kak à vok babay. Mənə mapəh à ka uwaga à vok kà: ‘Anu azla Yahudiya’, tagòðf. Ama tsa, azla Yahudiya kà aṅa gay gə pəra, maham à ahəṅ aṅatà kà aṅa seteni. ¹⁰ Guba akəs ka, kà ṅgərpa uwana kadəsay la huma aw. Səl kà, seteni adàdaw azlaanik aṅkul à daṅay la tataka aṅkul la abà kà magur akul, ṅgərpa uwaga kà kadəsaw aṅa mahəṅay kulo. Baməraka tafa akul makits à kuda babay, kabasawwaṅ pəra. Kiya uwaga gədàvə à akul sifa adəv à gay aw, bokuba masik aṅkul. ¹¹ Kəla dza uwana la sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəðok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla, azlauwana taguwà à uda la abà, la makəðaslay, kiya uwanay mamətsay masəla adətəðf atà à gəl aya aw”, Kristu agòðf.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Pergam

¹² Yesu agòðf aya: “Bà gotənaṅ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəṅla azlaməna madiṅal gəl à vok la Pergam. Aganay gay aṅa dza uwana akor katsakar mazuwayga, gay sèla nna. ¹³ Gəsəl gudəṅ uwana kadza à ahəṅ la abà, uwaga makoray aṅa seteni. Ama la kaslè uwana azladza takəðf magamza gulo dziriga gə Antipas kà, kabəðla gay aw, kawaslàhà gi à ahəṅ la madiṅal gəl à vok la abà, takəðf masla à gudəṅ aṅkul à abà, kay kà, kak kadàh sayda gulo la dazuwaya, kà gi Sufəl aṅak. ¹⁴ Gəfahà à ka akur à lig babay. Ama azlatatak anik la ahəṅ la tataka aṅak la abà uwana asà à atà manəf matapla aṅa Balam, uwana atapla à Balak uwana aparətlə azla Isərayel, kà mapəðf azlasləb matulay, ṅgaha kà atà aṅa madàh mabila aya babay. ¹⁵ Kiya uwaga babay azlaanik la tataka aṅak la abà, tadehəhəṅ bokuba azlauwana tanəfa matapla aṅa azla Nikolayya. ¹⁶ Tsa baṅa kità kà, pəh gay la ləv ala. Awkà, gədà à awtày à slaka aṅak, gəp guvəl la azladza uwaga la katsakar uwana atsa à waṅ la gay gulo la awtày. ¹⁷ Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasəðok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla. La azlauwana taguwà à uda la abà la makəðaslay, kiya uwaga gədàtsəkla kaf, uwana asà à ahəṅ la zagəla uwana azladza tasəl aw. Gədàvəhà à atà babay akur medekuga uwana matsetsəral sləm

†† 2.8 Yesayya 44.6

mawga à vok gà. Dza la ahəŋ asəl sləm uwatà aw, say dza uwana abəzal uwaga pəra”, Yesu agòd. †

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Tiyatir

¹⁸ Yesu agòd aya: “Bà gotənaŋ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəŋla azlaməna madiŋal gəl à vok la Tiyatir. Aganay gay aŋa Kona aŋa Zəzagəla. Yewdi aŋha kà awutsəday bokuba aləh akəl, azlaasik aŋha tawutsəday wutswawuts bokuba ada vərzeganiga. ¹⁹ Gəsəl uwana kadehəŋ. Gəsəl kà kawoya azladedə aŋak, ŋgaha la mad à huma à gay, uwana kadiŋ gi gəl à vok, ŋgaha la mabasiŋ aŋak la sləray la abà, ŋgaha la masal aŋak aya. Gəsəl kà uwana kadehəŋ la uwaga kà, dafuwa la uwana kadahəŋ uwarà. ²⁰ Ama gi la gay lakəl aŋak: Mis uwaga la tataka aŋkul, sləm aŋha Yezabel kà, avavara ka aw. Masla agodah kà: ‘Gi masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla’, agod, ŋgaha kavəl tetəvi kà madz à ahəŋ la slaka aŋak aw. Masla la uwaga atapla fida à azlamayə gulo, kà atà aŋa masokw à mabila à abà, la mapadàh sləb matulay. ²¹ Gədəkəcfəval kaslā à ahəŋ, kà masla aŋa mapəh gay la ləv ala; ama adà à huma à gay kà la madàh mabila aŋha pəra. ²² Kiya uwaga kà, gədəməlal gəl à kəslah à afik la duvats, adàsa ŋgərpa. Azlaməna matsatsəlāh vok atà nna tadàsa ŋgərpa babay, say baŋa atà tapəh gay la ləv ala, ŋgaha la masakal à tsəh ala sləray aŋa mis uwaga gesina bay aya. ²³ ŋgaha aya bay kà, kəla dza uwana abəzal masik aŋa sləray aŋha, uwana adahəŋ. Gədəkad azlabəza aŋha, kà maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla aŋa masəlay, kà gi la uwana gənəraz madzugway aresl aŋa azladza, ŋgaha la uwana tatuwal à tsəh gesina. ²⁴ Lakəl aŋa azlauwana la gudəŋ Tiyatir uwana tanəfà matapla aŋa mis uwanay aw, tasəl uwana azladza tazalalla godega nasiri aŋa seteni aw. Gay la ahəŋ lakəl aŋatà aw. ²⁵ Ama gədwənaŋ à afik kà, say uwana gətəpakulla pəra, tsərah à kaslā uwana gədəwul à waŋ. ²⁶ Azlauwana taguwà à uda la abà la makədaslay, ŋgaha uwana takəs gay gulo tsərah à makəd gəl à ahəŋ, kiya uwaga gədəpakatàla kà azlasufəl lakəl aŋa azlatsəhay gesina uwana tasəl gi aw. ²⁷ Maslay uwana gədəvā à atà kà, uwana Baba gulo avā à gi babay. Tadəgahay azlasufəl dzaŋdzəŋga, azlaməna madàh mawisiga kà tadədzamahatàla bokuba dza uwana adəd masik à gəl dohdoh. ††²⁸ A azladza uwaga gədəvā à atà aya ŋuzla bebəŋ. ²⁹ Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasədok Zəzagəla apəhay à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla”, Sufəl gami agòd.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Sardəs

3 Yesu agòd aya: “Aya gotənaŋ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəŋla mənə madiŋal gəl à vok la

† 2.17 2Musa 16.14-15 †† 2.27 Mahabay 2.8-9

Sardəs. Aganay gay aŋa dza uwana la Masasədok Zəzagəla mədəf, ŋgaha la tsetsiliŋ mədəf la ahəl bay. Gəsəl madehəŋ aŋak, ŋgaha azladza tadzugway kà: ‘Kak la sifa’, tagod, tsa kak mamətsayga. ² Tsənāla, wəd vok à uda, tsa baŋa kiya uwaga aw, kadəmətsay tsokwfasl, kà uwana gənəŋəŋ sləray aŋak kà adəhenla la yewdi aŋa Zəzagəla dadəŋ aw. ³ Iyay awula à kak à gəl, uwana katəpla uwarà, la uwana kadà à abà, kapəh gay la ləv ala, ŋgaha kakəs gay gulo. Baŋa katsənlə aw kà, gədəda à awtəy la gurūh, la kokuđa masəlay aŋak bokuba masla à gəl. ⁴ Ama tekedika azlaanik la ahəŋ la slaka aŋkul la Sardəs, uwana tadəh àlāh à lukut aŋatà à vok aw, bokuba magodəy azlasətaka la ləv aŋatà la tsəh. Atà azladza uwaga kà, tadəduw à vok lukut medekuga, anina mədəday la slaka gə, kà uwana azlayla atə. ⁵ Azlauwana taguwà à uda la abà la makədaslay kiya uwanay, gədətsokwah atə à lukut medekuga à abà, gədəwis sləm aŋatà ala la wakitə aŋa sifa la abà tetuw aw, la mok uwana gədəgay la huma aŋa Baba gulo la azlamalika aŋha. La dazuwaya gədəpəhay kà, azladza uwanay kà gədəgodəy ndzer kà: Azlaaŋulo. ^{†6} Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasədok Zəzagəla apəhay à maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla”, Yesu agòd.

Wakità uwana Yesu atsetsèr à azla Filadelfiya

⁷ Yesu agòd aya: “Aya bà gotənaŋ tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəŋla mənə madiŋal gəl à vok la Filadelfiya. Aganay gay aŋa dza uwana asa à waŋ la slaka Zəzagəla, ŋgaha masla dziriga. Tsəkurəm aŋa madla à makoray aŋa sufəl David la ahəl aŋha. Baŋa gi gədəpəzl gamagəy, dza aslala vok aŋa matsakalla à ama aya aw, ŋgaha aya, baŋa gi gədətsak à gamagəy à ama dza aslala vok aŋa mapəzllay aya aw. ††⁸ Gəsəl madehəŋ aŋak. Gəsəl kà kak la ahəŋ la ndzəda aw. Tekedika kakəs gi gay la ahəl ala la dazuwaya, kà kak aŋulo. Nəŋəŋ gədəpəzl gamagəy kà kak, dza la ahəŋ aslala vok kà matsakal à ama aw. ⁹ Tsəbal sləm aganay uwana gədədehəŋ la maham à ahəŋ dza aŋa seteni: ‘Anu azla Yahudiya’, tagod, tsa azla Yahudiya kà aŋa gay gə pəra. Gədəbay atə à waŋ, kà atə makədəf à ka à ahəŋ. Kiya uwaga tadəsəlay kà gəwoya ka. ††¹⁰ Kak kafə sləm à gay gulo! Kabasaŋ, kà uwaga gi babay gədəfa à ka sləm, kà kak aŋa madədiya à matəbəbay uwana à abà, adəsiya azladza gudəŋ à vok à gəl gesina aw. ¹¹ La katskats gədəwula à waŋ. Tsizlləw à afik la makəsəŋ uwana kabəzal, kà dza aŋa mazəb masik aŋa maduwiŋ aŋak aw. ¹² Azlauwana taguwà à uda la abà la makədaslay kiya uwanay kà, gədəbək atə à ahəŋ, bokuba azlamaŋuləv la gəy aŋa Zəzagəla gulo la aku. Tatak la ahəŋ adəkudək atə la uda aya aw. Gi, gədə-

† 3.5 2Musa 32.32-35; Mahabay 69.28 †† 3.7 Yesayya 22.22

†† 3.9 Yesayya 49.23; 60.14

tsetser à atà sləm aṅa Zəzagəla gulo à vok, la sləm aṅa gudəṅ aṅa Zəzagəla gulo, gudəṅ uwaga kà Urusalima mawga, uwana Zəzagəla adàsəl à ahəṅ la zagəla. Gi la gəl gulo gədətsetser sləm gulo mawga à azladza uwaga à vok babay. ¹³ Kəla dza uwana sləm la kəl, atsəb sləm à uwana Masasədok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla”, agòd.

Wakitə uwana Yesu atsetsèr à azla Lawodikiya

¹⁴ Yesu agòd aya: “Bà gotənaṅ aya, tsetsèr gay uwanay à malika uwana anəṅla mənə madiṅal gəl à vok la Lawodikiya. Aganay gay aṅa dza uwana sləm aṅha: Amen. Masla sayda dziriga, fida atsa à waṅ la gay aṅha aw. La ahəl aṅha la uwana Zəzagəla adahà tatak gesina. ¹⁵ Gəsəl sləray aṅak: Uwala kak iyaw akəl akəl magay aw, uwala kak iyaw matesl gə aw. Nuləm kaga tekula aṅatà. ¹⁶ Ama bokuba uwana kak la tataka gə la abà kiya uwanay kà, gi gədəkəsl ka à vədah, puway. ¹⁷ ‘Gi gorobu, gəkor tatak, gədahama gay à gorobu gulo à vok, gənəkudə aṅa tatak aya aw!’, kagòd. Tsa tekedika, kak masla kuda uwana vok ahamay, kak la diga, kokuda lukut, kak guləf bay. ¹⁸ Dəv gi kuda, kà gi aṅa matab à ka gay à ahəṅ, sùkw luwəlùwə mawutsədəyga la slaka gulo, kà kak aṅa magay gorobu. Sùkw babay lukut medekuga, kà kak aṅa matsokw à abà, ṅgaha kà kak aṅa mahadla ziruwu aṅak à ahəṅ. Bà gotənaṅ sùkw aya yohof yewdi la slaka gulo, kadəb à adi, kà kak aṅa manəṅla lela. ¹⁹ Haday ndzer kà, baṅa gəwoya dza kà, bà masla la uwana gəslahala vok, ṅgaha gətsətsehəṅla. Tsa baṅa kiya uwanay kà, pəh gay la ləv ala, kapaka bokuba iyaw matesl gə aw. ²⁰ Tsəbal sləm, gi la uwaga gədatsizl à gay gamagəy gəzalahay. Dza uwana atsəna mazalahay gulo, apəzl gi gamagəy, gədàda à gəy à slaka aṅha, ṅgaha mədəzuw tatak may anu səla. ²¹ Azlauwana tadəguwa à uda la abà la makədəslay, kiya uwanay gədàvə à atà tetəvi kà mas à waṅ aṅa madədzah madzay la kursi gulo la afik, bokuba uwana gəguwa à uda la abà la makədəslay, ṅgaha gədəmadzay la Baba gulo la kursi aṅha la afik. ²² Kəla dza uwana sləm lakəl, atsəb sləm à uwana Masasədok Zəzagəla apəhay à maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla”, Sufəl Yesu agòd.

Kursi aṅa Sufəl Zəzagəla

4 Mok uwana gay uwanay akədəf gəl à ahəṅ, la lig la ahəṅ, gənəṅəṅ aya gamagəy mapəzl vok gə la zagəla. Gətsənə kuda aṅa dza uwana avəts à gi gay uwarə aya, kuda uwaga la uwana atsən bokuba matsənaṅ aṅa mazlazliṅ. Dza uwatà agòd à gi: “Sà à afik à abanay, kà gi aṅa mapəhakala uwana adàsa à waṅ la huma la gay.” ² Katskats Masasədok Zəzagəla akəs gi, ṅgaha gənəṅəṅ kursi Sufəl la zagəla la afik, dza

† 3.14 Haṅkəli 8.22 †† 3.19 Haṅkəli 3.12

ndzədaffa la afik. ³ Mahədəy aya aṅa dza uwatà la afik aw. Hud adi aṅha kà awutsədəy, bokuba akur kuyah kuyahga, uwana tazalalla yaspe atà la saruwan, kursi uwatà makəsəl gay à adi gə la agəla makozakoz dikəts, azlaagəla makozakoz uwatà tawutsədəy bokuba azlaakur uwaga babay. ⁴ Kursi anik dzik səla gəl aṅha ufađ uwatà la afik azlamadzahaga tadzəh madzay la afik dikəts tatsòkwəh kà azlalukut medekuga à abà, garamusa aga atà lakəl, azlagaramusa uwatà kà madehəṅ ga la luwəlùwə. ⁵ La kursi sufəl uwatà la afik la tataka la abà kà, mawutsədəy la masləh məlo aṅa habaga asà à uda la abà aya. Aga la ahəṅ la abatà babay azlaakəl mavats à ahəṅ gə mədəf taudəy la huma kursi. Azlaakəl mavats à ahəṅ gə mədəf uwaga kà, apəhla ala kà azla Masasədok mədəf uwana tadza à ahəṅ la huma Zəzagəla. ⁶ Tatak anik la ahəṅ la huma kursi aya, masla aga bokuba takenedeka uwana dzəraṅ dzadzəraṅ.

Aga la ahəṅ azlatatak ufađ uwana taduw kursi à tataka à abà. Atà la sifa, huma la lig aṅatà kà bà yewdi, yewdi gesina. ⁷ Maftsa vok aṅa matera kà bokuba sika-laveri, masəla kà bokuba kokur kaslaga, mamakər kà, hud adi aṅha kà bokuba dza, ṅgaha maufađ, kà zulo uwana ahoyay kagoday. ⁸ Atà ufađ nna kà, atà la gogozləh mukwa mukwa. Vok gesina kà, bà yewdi, yewdi tsatsabasla hudga la uda gə, takəs gay kà mahabay aw. Vəd la afats bà mahamay tahabay. Tagòd:

‘Kak Sufəl Zəzagəla, kak la maslay gesina tsikasla, kak tekula.

Kak la ahəṅ la sifa à mok uwana gudəṅ à vok la ahəṅ dadəṅ aw. Lakana kak la ahəṅ la sifa aya, ṅgaha kadàsa à waṅ à gudəṅ à vok.’

⁹ Kiya uwaga azlatatak ufađ uwaga la sifa tahaba à dza madza madzayga uwaga la kursi Sufəl la afik, masla uwana adzà à ahəṅ aṅa tsəràh à awtəy, mazləbəy, la maslay, la kikay agay la masla. ¹⁰ Bà kəla uwana tadəhəṅ kiya uwaga kà, azlamadzahaga dzik səla gəl aṅha ufađ uwaga kà, takədəd à ahəṅ la huma Zəzagəla, uwana madza madzayga la kursi Sufəl la afik, ṅgaha masla uwana la sifa aṅa koksikoksi, atà tazləba masla, tahaləh garamusa lakəl ala, tabakəh à vədah la huma aṅha. ¹¹ Tagòd: ‘Haday, kak Sufəl Zəzagəla gami. Kak uwana kadahà tatak gesina, kà uwana asà à ka, à uwana kadahà à atà, ṅgaha atà la ahəṅ lagwa. Ka uwaga à uwana, kaslè kà, kəla uwabeyuwi aṅa mazləb ka, la masləkaw ka, ṅgaha la makəs mapəhay aṅak babay.’

Gay aṅa wakitə la magadzaw

5 ṅgaha gənəṅəṅ wakitə makəlbaga la ahəl aṅa dza uwatà la kursi Sufəl la afik. Masla adakəsəy la ahəl kaf. Wakitə uwatà matsetseray gə gay səla nna. Mada-

‡ 4.3 Hezəkiyel 1.26-28; 10.1

halla masəlay à vok gə slaslaka mədəf, kà dza aña mapəzlay aw. ² La lig la ahəñ gənəñà məñ malika uwana anavà la kuda zləkkà: “Uwa à uwana azlayla kà mafətala masəlay uwanay la vok ala uwa? Ngaha mapəzlay wakità uwanay uwa?”, agòd. ³ Dza la ahəñ azlayla aw, adàgay dza uwana la vədah adàgay la zagəla, adàgay la tsəh iyaw, adàguwanə mali bay kà, taslala vok aña mapəzl wakità uwanay, ngaha aña manərəz huđ aña aw. ⁴ Kà uwana dza la ahəñ azlayla aña mapəzlay, à kà manərəz huđ gə gə aw, gətùw məngga, kà uwatà. ⁵ Kiya uwaga tekula la tataka azlamadzahaga uwaga la abà agòd à gi: “Katuw aw, aganay dza uwana bokuba sikalaveri, uwana asa à uda la tsəhay aña Yahuda la abà, masla mayyi à tsəh ala aña sufəl David, masla akədàsilla tatak gesina la maduwanə. Masla adàfətalla vok ala masəlay uwaga, ngaha adàpəlz wakità uwaga”, agòd à gi.

⁶ La mapəh uwaga la gay ala kà, gənəñà dza la slaka matsizilla ala dzawwa la tataka azlakursi la abà. Azlamadzahaga la azlatatak ufad uwaga la sifa, takəsalla gay à adi. Maftsa à vok aña kà bokuba magadzaw, la yewdi gulo kà bokuba takəday uwarà. Dzadzukwa dərəw mədəf lakəl, ngaha yewdi mədəf la vok babay. Azlayewdi uwaga kà azla Masasədok mədəf uwana tadza à ahəñ la huma Zəzagəla, uwana Zəzagəla aslala atà gesina à gudəñ à vok. ⁷ Kiya uwaga magadzaw uwaga azà à vok à awtày, azəb wakità la ahəl kaf aña masla madza madzayga uwaga, la kursi Sufəl la afik. ⁸ Mok uwana adazəbay kà, azlatatak ufad uwaga la sifa, ngaha la azlamadzahaga dzik səla gəl aña ufad uwaga takədèd à ahəñ gesina aña, njizij agà atà la ahəl gesina, kəla uwabeyuwi aña azlatasə dewni la ahəl aña, mahənlaga la kidzidzi. Uwaga apəhla ala kà madəv kuda aña azlaməna gay Zəzagəla. ¹⁹ Atà tahəb mahabay mawga. Tagòd:

‘Kak azlayla kà aña mazəb wakità uwanay aña mapəzlay,

kà uwana takəd ka, ngaha kapəzl gəl à azladza à ahəñ.

La aña gəl aña kà awùlla atà à slaka Zəzagəla.

Azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay la azlagay anik anik gesina.

Ngaha tasà à wañ la makəd gəl à ahəñ gudəñ à vok gesina.

¹⁰ Kak kapəkətala, kà azlatsəhay aña, kà uwana kak, Sufəl gə gə.

Kadəhəñ kiya uwanay, kà mapəkətala kà azlaməna makəd tatak à Zəzagəla gami.

Atà tadəgay azlasufəl, lakəl aña azladza gudəñ à vok.’ ††

¹¹ La lig la ahəñ gənəñà azlamalika aña uwanay, uwana dza aslala vok aña matugway aw. Tanudà kursi à abà la

† 5.8 Mahabay 141.2 †† 5.10 2Musa 19.6; Mahabay 33.3; 98.1; Yesayya 42.10

azlatatak ufad uwaga, ngaha la azlamadzahaga uwaga gesina dikəts. Kiya uwaga gətsənà mahabay aña. ¹² Tahəb la kuda zləkkà à magadzaw uwana takəd kà aña matulay:

‘Ndzər, masla azlayla kà mazəbay la slaka azladza maslay,

La gorobu, la matsihila, la ndzəda,

La mazləbay, la masləkəway, ngaha la kikay gesina la ahəl aña.

Kay nəñawwəñ məngga aña tsi!’

tagòd. ¹³ La lig la ahəñ aya gotənanə dèwdèw tatak uwana Zəzagəla adəhəñ kà, tahəb mahabay azla-uwana la zagəla, azlauwana la gudəñ la vok, azla-uwana la tsəh iyaw, ngaha la azlauwana la iyaw la abà, gesina aña tahəb mahabay tekula:

‘Məzləba dza uwana la kursi la afik, ngaha la uwana maftsa à vok aña magadzaw uwana tadəhla matulay məsləkaw atà.

Masley gesina atsa à wañ kà la atà la ahəl. Mətatasi atà à ahəl aña koksikoksi.’

¹⁴ Mok uwana tahabay kiya uwanay azlatatak ufad uwaga tagòd: “Amen”, ngaha azlamadzahaga uwaga takədèd à azlauwana à ahəñ la kursi la afik, ngaha tasləkəw atà aya.

Magadzaw ahəl wakità aña mapəzlay

6 Mok uwana magadzaw azəb wakità masəlay mədəf uwaga à ahəl, kiya uwaga gənəñà adzəkà mapəzl masəlay matera. Mok uwana adafətalla à ama ala, matera aña azlatatak ufad uwaga la sifa agòd: “Sà à wañ”, matsənanə aña kuda aña bokuba habaga.

² Kiya uwaga gənəñà pəlis medekuga asà à uda. La pəlis uwatà la afik kà, dza la afik alək la ahəl, tavəl garamusa. Ahəd la makədəslay kà mats à atà à ahəñ. ‡

³ Magadzaw afətà à masəlay masəla la ama ala. Gətsənà masəla aña azlatatak ufad uwaga la sifa agòd aya: “Sà à wañ.” ⁴ Ngaha pəlis anik asà à uda aya mativga vikuza. Dza uwana la afik aya kà, masla masəla guvəl à gudəñ à vok, kà azladza aña makəd vok kà à atà kà atà. Tavəl magol katsakar à ahəl.

⁵ Ngaha aya magadzaw afətà masəlay maməkər la ama ala, ngaha gətsənà maməkər aña azlatatak ufad uwaga la sifa agòd: “Sà à wañ.” Gənərəz, ngaha gənəñà pəlis marsiga, dza uwana la afik kà daram la ahəl. ⁶ Gətsənəñ tatak anik atsən la tataka azlatatak ufad uwaga la abà la sifa, bokuba kuda aña dza. Masla agòd: “Sili aña sləray mavakay tekula aña dza kà asukway pəra kà hi tsergi nagoda tekula pəra, ama mərəkala kà, nagoda makər.” Agòd à dza aña pəlis aya: “Kà aña aməl la iyaw aña matavəruk maməsliga kà, tadza à ahəñ kiya uwanay”, agòdal.

‡ 6.2 Zakari 1.8; 6.3,6

⁷ Ngaha magadzaw afətà masəlay maufad la ama ala, ngaha gətsənənj maufad anja azlatatak uwaga la abà la sifa, agòd: “Sà à wañ.” ⁸ Gənə̀rə̀z à awtày, ngaha gənə̀njə̀nə̀ pə̀lis uwana kuforuh ruhga. Dza uwana la afik kà, sləm anja kà: Mamə̀tsay, ngaha mezewi anə̀fay la tsə̀h. Tavà à atà ndzə̀da kà anja makađ à gay tekula anja maufad, anja gudə̀nj à vok à gay. Tadəkadah atà la katsakar, la may, azladza anik tadə̀matsah à duvats à abà ngaha azlatatak fə̀ta tadəkadah azladza anik aya.

⁹ Kiya uwaga magadzaw afətà à masəlay mazlo la ama ala. Ngaha gənə̀njə̀nə̀ azlamasəsədok anja azlamatsay la slaka uwana takadah tatak à Zəzagə̀la. Takə̀d azladza uwaga, kà uwana tazə̀ gay Zəzagə̀la, ngaha kà uwana tagə̀d à gay anja Yesu à afik. ¹⁰ Mok uwana gənə̀njə̀nə̀ atà tawiyà la kuda zlə̀kkà, tagòd: “Sufəl, kak tsikasla, kak dziriga. Azladza uwaga la wə̀dah, la gudə̀nj la vok takə̀d anu, ma mana kadə̀hə̀nj anja madə̀h à atə̀ seriya à gəl ma, ngaha kà seriya anja matə̀d atə̀ à gel suwañ ma?” ¹¹ Ngaha tatsòkwə̀h atə̀ à lukut medekuga à abà, tagòd à atə̀: “Basə̀wwə̀nj njuv aya, say takə̀d azladeda anjul, uwana tanə̀fa Zəzagə̀la, bokuba uwana takə̀d akul dadə̀nj. Bañ takə̀d atə̀ bokuba uwana Zəzagə̀la agòd kà pə̀ra, seriya adə̀gay la ahə̀nj.”

¹² Ngaha aya magadzaw afətà masəlay maməkwa uwatə̀ la ama ala. Gənə̀njə̀nə̀ kutso abə̀lakə̀ à vok, afats apakə̀ marsiga. Ama tə̀la kà apakə̀ mativga vikuza bokuba anjiz. ¹³ Azlatsetsiliñ tasòkw à ahə̀nj la zagə̀la bokuba mayyay ahə̀nj njuwazlaga, uwana magol kular asakwə̀nj à ahə̀nj. ¹⁴ Zagə̀la azalə̀ tuwiz, bokuba uwana takə̀l tatak à abà. Azlagudə̀nj uwana iyaw akəs atə̀ à gay à adi tazə̀hla. Azlagudə̀nj gesina tabə̀də̀hə̀ vok la slaka anjatə̀ la abà. ¹⁵ Kiya uwaga azladza gudə̀nj à vok gesina tahə̀də̀hə̀ vok à gudə̀nj à afik, ngaha tahə̀də̀hə̀ vok à azlatsakur uwana à agu la tataka azladzə̀gə̀la la abà. Azlamayə̀ la azlauwana azlamayə̀ aw gesina tahə̀y kà mahə̀də̀hə̀ vok à ahə̀nj. Amiyaka azlasufəl, la azlamadzahaga, la azlamə̀njga anja azlaslodzi, la azlagorobu, la azlauwana sləm anjatə̀ atsən ala, gesina anjatə̀ tahə̀d kà mahə̀d vok à ahə̀nj. ¹⁶ Atə̀ tadə̀və̀ kudu à azlagudə̀nj la azladzə̀gə̀la: “Fətəkə̀w anu à gəl, kamkam, tsakə̀w anu à ama, kà dza uwana la kursi la afik anja manə̀nj anu aw, ngaha kà magadzaw anja madukw à anu seriya à gəl aw!” ¹⁷ Iyay, mavakay anja mənə̀j mapak lə̀v anja kà adaslay. Uwa à uwana aslay anja matə̀fal à gay ala uwa? Dza la ahə̀nj aslay aw”, tagòd.

Malika adə̀h masəlay à azladza anja Zəzagə̀la à vok

7 Kiya uwaga la lig anja uwaga la ahə̀nj aya, gənə̀njə̀nə̀ azlamalika ufad tatsizilla ala la gay tər gudə̀nj ufad kà makəs azlakular ufad anjatə̀ à ahə̀nj, uwana tadə̀day, kà atə̀ anja madə̀day à gudə̀nj à abà aw kà mawis kutso

amiyaka iyaw ngaha la azlaahə̀f ala aw. ² Gənə̀njə̀nə̀ malika anik uwana asə̀ à wañ la mas à afik afats, tatak madə̀h masəlay à azladza à madə̀gay anja Zəzagə̀la, uwana la sifa, la ahəl. Azalə̀ azlamalika ufad uwaga à tsə̀h azlauwana Zəzagə̀la, avə̀ à atə̀ ndzə̀da kà mawis gudə̀nj à vok ala, ngaha la iyaw ala. ³ Agòd à atə̀: “Kawisaw kutso, iyaw, ngaha la azlaahə̀f ala dadə̀nj aw. Kùdə̀w tsə̀rə̀h à uwana anu mənə̀h masəlay anja Zəzagə̀la à madə̀gay anja azladza anja dadə̀nj.” ⁴ Kiya uwaga la lig la ahə̀nj atə̀ tapə̀h à gi matugway anja azladza uwana tanahə̀ à atə̀ masəlay uwaga à madə̀gay. Tagə̀ də̀bow dzim bə̀zi anja dzik ufad, gəl anja ufad. Azladza uwanay kà mayyi à tsə̀h ala anja azlatsə̀hay Isə̀rayel gesina. ⁵ Aga la ahə̀nj də̀bow kulo gəl anja sə̀la mayyi à tsə̀h ala anja Yahuda, də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Ruben, də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Gad. ⁶ Də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Asə̀r, də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Neftali, də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Manase. ⁷ Də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Sə̀meyyon, də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Levi, də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Isakar. ⁸ Də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Zabulon, də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Yusufu, ngaha də̀bow kulo gəl anja sə̀la la mayyi à tsə̀h ala anja Benyamin bay. Azladza uwaga gesina taga la masəlay anja Zəzagə̀la la vok anjatə̀.

Maham à ahə̀nj dza dagay gudə̀nj à vok gesina

⁹ La lig anja uwaga la ahə̀nj, gənə̀njə̀nə̀ maham à ahə̀nj dza anjuvaw, dza aslala vok anja matugway aw. Azladza uwaga tasə̀ à uda la azlatsə̀hay, la azlagay, ngaha tasə̀ à wañ la makađ gəl à ahə̀nj gudə̀nj à vok gesina. Tatsizilla à ahə̀nj la huma kursi, ngaha la huma anja magadzaw, tatsòkwə̀h lukut medekuga à abà, ngaha la azlabasla la ahəl anjatə̀ kà mazlə̀bla. ¹⁰ Tawiyə̀ la kuda zlə̀kkà: “Zəzagə̀la uwanay la kursi la afik atə̀ la magadzaw la uwana tatə̀fa anu”, tagòd. ¹¹ Azlamalika gesina tatsə̀z à makə̀la kursi, ngaha à makə̀la anja azlamadzahaga, ngaha à azlatatak ufad uwatə̀ la sifa. Atə̀ takə̀dèdə̀h à huma kursi, la makas gəl à wə̀dah, ngaha taslə̀kə̀w Zəzagə̀la, ¹² la magòday: “Haday gə̀, mazlə̀bay, la matsihila, la kikay gami, la maslə̀kaway, la ndzə̀da, la makoray gesina taga la ahəl anja. Azlauwaga kà Zəzagə̀la gami akoray anja tsə̀rə̀h à awtə̀y. Amen!” ¹³ Tekula anja azlamadzahaga dzik sə̀la gəl anja ufad uwaga agòd à gi: “Kasəl azladza uwaga tatsòkwə̀h lukut medekuga à abà ay? Tasə̀ à wañ à ama la?” ¹⁴ Gə̀gòdɔ̀l: “Kak, la uwana kasəl mənə̀jga, gi kà, gəsəl aw.” Agòd à gi: “Azlauwanay kà, azlauwana tasə̀

ngərpa mənğa, uwana aduwa ndzəda anjatà la makad gəl à ahəŋ. Tadzà à ahəŋ la dziriga la abà. Atà tapalàh lukut anjatà kuzekaka la anjiz anja magadzaw la abà.

¹⁵ Kà uwaga à uwana tatsizlla à huma kursi anja Zəzagəla, tazləb masla la mənğay anja la aku, mavakay la mahənay, dza uwaga la kursi la afik adəhub atà à gəl.

¹⁶ Kà may anja maz atà à aya aw, nəlay anja makəs à atà babay aya aw. Marabak anja maslərnəhatàla aya aw, tatak anik la ahəŋ adəvəd à atà la maz à atà aya aw. Kà mana ma? ¹⁷ Kà uwana magadzaw, uwana la tataka anjatà la kursi la afik adəgay masla manəŋla atà. Adədahla atà à gay anja iyaw anja sifa uwana akəlay. La kità aya, Zəzagəla adəslasladəh atà iyaw tugwi la adi ala.” †

Magadzaw afəta masəlay mamədəf à wakità la vok ala

8 Bə gotənaŋ magadzaw afətà masəlay mamədəf la ama ala, uwana agə makəd gəl à ahəŋ. Mok uwana adafətəla la ama ala, tatak gesina la zagəla ‘Məs-lək’, tagod aw, tadzà à ahəŋ titi tsərəh à tenma anja sa. ² Ngaha la lig anja madz à ahəŋ titi la ahəŋ, gənəŋə azlamalika mədəf uwana tatsəzl à ahəŋ la huma Zəzagəla, tabəzəl mazlazliŋ mədəf la slaka anja.

³ La abatà aya, malika anik asà à waŋ la slaka makad tatak la abà, la ahəl anja daram madəhəŋ gə la luwəluwə, tavəl kidzidzi anjuvaw, kà masla anja mabəkay, la slaka makad tatak luwəluwə gə uwatà la afik, la huma Zəzagəla, ngaha la mavəy la slaka gə azlamadəv kuđa anja mənə madinjal gəl à vok. ⁴ Kəsək anja kidzidzi uwana aduwal à akəl à tsəh, asà à malika uwatà la ahəl ala dzedzika la huma Zəzagəla, ngaha la madəv kuđa anja azladza anja, uwaga adəl à sləm à agu aya. ⁵ Mok uwana malika adadəhəŋ kiya uwanay, azəb daram uwaga ahənəŋ ala la slaslay akəl la slaka makad tatak la abà, ngaha aduwwə à vədəh. Uwaga masləh məlo anja habaga atsən azlamawutsədəy tawutsədəh, ngaha kiya uwaga kutso abəlakə vok.

Azlamazlazliŋ mədəf ††

⁶ La lig la ahəŋ, azlamalika mədəf uwana mazlazliŋ agəhə à atà la ahəl tadəhə vok à ahəŋ kà anja matsay.

⁷ Malika matera atsə mazlazliŋ anja, matsatsay iyaw, la akəl mahohodelaga la anjiz asuwwə à vədəh. Kiya uwaga tekula anja mamakər anja gudəŋ à vok ababəh à gay, la azlaahəf la azlakəsaf anja gesina, dənna.

⁸ Malika masəla atsa mazlazliŋ anja aya. Azəb mənğay tatak anik, bokuba mənğay gudəŋ dzəgərha, akəl ababəhay la afik. Atsəl gəl à magol dərəv à abà, ngaha tekula anja mamakər anja iyaw apakə anjiz. ⁹ Azlatatak uwana la iyaw uwaga la abə gesina, taməts à gay hənats; azlakəsah iyaw tawis ala gesina babay.

¹⁰ Kiya uwaga aya, malika mamakər atsə mazlazliŋ anja. Magol tsetsiliŋ mənğa abəd ə vok la zagəla, uwana ababəhay bokuba akəl atəd ə azlamukwə à tsəh la azlazləlok. ¹¹ Tsetsiliŋ uwatà kà sləm anja kə vəzlmadiya. Tekula anja mamakər anja iyaw uwatà, apakə dehakak, mok uwana azladza tas iyaw uwatà, anjuvaw la tataka anjatà la abə taməts, kə iyaw uwatà.

¹² Bə gotənaŋ aya, malika maufəd atsə mazlazliŋ anja. Mok uwana adatsay, tekula anja mamakər anja afats, ngaha la təla apakə marsiga tsiktsetsik. Ngaha tekula anja mamakər anja azlatsetsiliŋ apakə marsiga babay. Kiya uwaga taud aya aw. Tekula anja mamakər anja mavakay anja afats atəd ə zagəla, ngaha tekula anja mamakər mahənay vəd anja təla atəd ə zagəla bay.

¹³ La kità aya, gənəŋə zulo uwana ahoyay la ləv zagəla la abà la magodəy: “Kayyà, kayyà, ngərpa adəgay la azladza uwana la vədəh. A baŋa mazlazliŋ anja azlamalika makər uwanay adətsənay, ndzer”, agod.

9 Kiya uwaga aya gotənaŋ malika mazlo atsə mazlazliŋ anja aya, gənəŋə tsetsiliŋ uwana atəd ə ahəŋ la zagəla. Tavəl tsəkurəm kə mapəzlla afək zəŋzəŋga kə mələs tuwisl la abà. ² Mok uwana tsetsiliŋ uwaga apəzl afək uwaga, dəhut, kəsək asà à uda la abə bokuba kəsək anja matəl tatak. Kəsək uwatà atsək afats à ama tabadamma akəl mələs. ³ Dəmdadəm dawanagay asà à uda la kəsək uwaga la abə, tasləhə gəl à gudəŋ à vok. Tavə à atə ndzəda kalkal la anja aliz. ⁴ Ngaha tagod ə atə kə: “Pəđəw azlakəsaf, la azlaahəf uwana atsə à uda la kutso la abə aw, ama dəw kə mawisəŋla kə azladza gudəŋ à vok ala pəra, azlauwana kokuda masəlay anja Zəzagəla la madəgay anjatə”, tagod ə atə. ⁵ Tavə à atə tetəvi kə anja makad azladza aw, ama pəra kə: “Katərebaw atə”, tagod atə, tatəreb atə kə anja təla zlo, azlamazay uwaga kalkal la mazay anja aliz. ⁶ La təla zlo uwatà, azladza tayəh mamətsay ama tabəzəl aw. “Sà à waŋ, sà à waŋ”, tagod ə mamətsay, ama mamətsay ahoy atə à ahəl.

⁷ Nəŋəw azladawnagay gə uwana tadəbənə à vok la azlapəlis anja guvəl, tapakə tatagə à gəl, bokuba garamusa anja luwəluwə. Hud adi anjatə kə kalkal la hud adi anja azladza. ⁸ Ngaha anjiz anjatə kə bokuba anjiz anja azlamis, slid anjatə kə kiya anja sikalaveri. ⁹ Tawədəh slarapay anja ada à makəla anjatə, ngaha mahohumay anja azlagogozləh anjatə kə, kalkal la mahohumay anja azladərkwa uwana azlapəlis tabiyəŋ, kə mad ə guvəl aya. ¹⁰ Gudaz anjatə godam la gay, bokuba anja azlaaliz, gudaz anjatə uwaga la uwana avə à atə ndzəda kə mamalla azladza tsərəh à təla zlo. ¹¹ Mənğa anjatə kə masla la uwana akoray lakəl anja afək zəŋzəŋga uwaga, sləm anja la gay ibəranəŋkowen kə *Abaddon*, ngaha la gay gərək kə *Apollyon* (Uwana asal magodəy: masla makaləh tatak ə ahəŋ)

¹² Kiya uwanay à uwana, ngərpa matera adə à lig. Aganay azlanğərpa səla tazlanjalay aya zlə.

† 7.17 *Mahabay 23.1; Yesayya 49.10; Hezəkiyel 34.23; Daniyel 12.1* †† 8.5 *2Musa 7.14-12.51*

¹³ Kiya uwaga malika maməkwa atsà mazlazliḡ aḡha, gətsənəḡ kuda, atsən la gay ndzika ufaḡ aḡa slaka makad tatak, uwana maḡeḡəḡ gà la luwàluwà la huma Zəzagəla. ¹⁴ Kuda uwaga agòḡ à masla mats mazlazliḡ uwaga la ahàl à ahàl: “Pàlla azlamalika ufaḡ uwaga ala, uwana tawàḡḡàh atà à ahəḡ la gay məḡ mukwà uwana tazalalla Efərat.” ¹⁵ La abatà kà, tapəlla atà ala. Zəzagəla adahà atà à ahəḡ la mavay uwanay la abà, la təla uwanay la tsəh, la mavakay uwanay, ḡgaha la sa uwanay, kà takad tekula aḡa maməkəḡ aḡa azladza gesina. Kà aḡa uwaga à uwana: “Pàlla atà ala”, kuda agòḡ à malika uwaga. ¹⁶ La abatà aya tapəḡḡəla maham à ahəḡ aḡa azladza uwana tahàḡ à pəlis guvəl à afik, “Million dadərmokw səla”, tagòḡ à gi. ¹⁷ Kiya uwaga à uwana gənəḡà la mafətal la ama ala uwaga la abà. Gənəḡà azlapəlis uwaga, ḡgaha azlaməna madàh à afik. Tawàḡḡàh vok ala la azlaslarapay aḡa guvəl mativga bokuba akàl, azlaanik makur zagəla kurzagəla, azlaanik mazaybəzi zaybəzi. Akàl kəsək ḡgaha huleli tasà à afik la maḡula aḡatà dzedzika. Gəl aḡa azlapəlis aḡatà kà, bokuba gəl aḡa azlasikalaveri. ¹⁸ Akàl, kəsək ḡgaha huleli la uwana tagà azlanḡəḡpa makəḡ uwana tasà à uda la maḡula aḡa azlatatak mapəlis pəlis gə uwaga, takad tekula aḡa maməkəḡ aḡa azladza à gay. ¹⁹ Kiya uwaga la maḡula kuda aḡatà la ahəḡ, la uwana ndzəda atsà à afik, ḡgaha aya gudaz aḡatà kà bokuba gəl bebi, kà matsəhla azladza.

²⁰ Ama kà matəm à ahəḡ aḡa azladza uwana tamatsəh à ḡḡəḡpa uwaga ahàl aw, tasakà à maḡeḡəḡ aḡatà la tsəh ala aw, tadà à huma à gay la makəḡeḡəḡahay à azlamasasəḡok à ahəḡ, ḡgaha la masləkawàh à azlafəla, uwana tadahàḡəḡ la luwàluwà, la gursu, la ada vərzeganiga, la azlaakur, ḡgaha la azlaahəf. Tekeḡika azlafəla uwaga kà, tatak la ahəḡ tadeḡəḡ aw, taslala vok kà aḡa manəḡla aw, tatsən sləm aw, ḡgaha taday bay aw. ²¹ Azladza uwaga tadà à huma à gay la makad dza babay, tasakàl à tsəh ala aw. Tayəhàh azlaahəf anik anik, ḡgaha tadahàḡəḡ mabila la mad à gəl gesina. Tetuw, tetuw ləv avàl à atà à gay kà mawul à lig aw.

Malika uwana la bəzi wakità la ahàl

10 Kiya uwaga la lig la ahəḡ, gənəḡəḡəḡ magol malika anik, atsà à ahəḡ la zagəla, lukut aḡha uwana la vok kà habaga, mafafad gəl à uda gə la gəla makoz akoz, huḡ adi aḡha kà awutsəḡəḡay bokuba afats. Asik aḡha kà bokuba aləh aḡa akàl. ² La ahàl aḡa malika uwaga, bəzi wakità mapəzlay gə la ahàl. Adùw asik ahàl kaf aḡha à dərəv à gəl, asik ahàl gudzay kà afa à kutso à abà. ³ Abadmə la kuda zləkkà, bokuba mawiyay aḡa sikalaveri uwana atawahay. Mok uwana abadmə, gətsənà masləh məlo məḡəḡ aḡa habaga awulàlla. ⁴ Ama mok uwana habaga aslèh məlo məḡəḡ,

gəwoyà matsetser uwana tapəḡ, ama gətsənà kuda anik asà à ahəḡ la zagəla agòḡ à gi: “Kəsəḡ kà aḡak pəra, à uwana habaga apəḡ, awkà katsetser aw”, agòḡ à gi.

⁵ Kiya uwaga malika uwana afà asik anik à dərəv à gəl, ḡgaha anik à kutso à abà, adzilə ahàl kaf aḡha à zagəla. ⁶ Masla azùw mawəḡay la sləm aḡa Zəzagəla uwana adəv à gay aw, à masla uwana adahà zagəla, ḡgaha la azlatatak uwana la afik gesina, adahà kutso la azlatatak uwana la abà gesina, ḡgaha adahà iyaw aya la azlatatak uwana la iyaw la abà gesina aya gotənaḡ. ⁷ Agòḡ aya: “Baḡa mazlazliḡ aḡa malika maməḡəḡ adətsənay, Zəzagəla adəḡəḡəḡ ala madzugway aḡa nasiri aḡha, say tatak uwaga gesina kà apakà vok la katskats, bokuba uwaga Zəzagəla apəḡ à azlaməna mapəḡ à atà gay à ahàl kà mapəḡ à azladza.”

⁸ ḡgaha kuda uwana gətsənəḡ dagay la zagəla, agòḡ à gi aya: “Hàḡ, zəb wakità mapəzlay gə uwaga la ahàl aḡa malika, uwaga asik tekula la dərəv lakəl, ḡgaha asik anik la kutso la abà”, agòḡ à gi. ⁹ Kiya uwaga, gəhàḡ à slaka malika, gəḡòḡal: “Và à gi bəzi wakità uwanay.” Masla agòḡ à gi: “Pəḡ, adəḡay namnam la gay aḡak, bokuba zuway mazuway, ama baḡa kadəḡḡəḡ à gay ala kà, adəḡay ḡəhakak la huḡ aḡak”, agòḡ à gi. ¹⁰ ḡgaha gəzəb wakità uwaga la ahàl aḡha, gəpəḡ. Ndzer, agə namnam la gay gulo bokuba zuway mazuway haday. Ama mok uwana gəḡəḡəḡəḡəḡ à gay ala kà, ḡəhakak, haday.

¹¹ Tagòḡ à gi aya kà: “Say kaz paḡaw aḡa Zəzagəla uwana apəḡ lakəl aḡa azladza uwana tasà à uda la azlatsəḡay la azlagay anik anik gesina, uwana tasà à waḡ la makad gəl à ahəḡ gudəḡ à vok gesina, ḡgaha la azlasufəl aḡatà”, tagòḡ à gi.

Azlaməna sayda səla

11 Kiya uwaga aya, tavà à gi golakay, bokuba azəva magurla tatak, tagòḡ à gi: “Hàḡ, ḡur gəy Zəzagəla, ḡgaha slaka makad tatak aya. Tùḡw azladza uwana tadəv kuda à Zəzagəla la aku babay aya”, agòḡ à gi. ¹² “Ama kagur lig gə aw, sàkal kità”, agòḡ à gi. “Kà uwana masla kà gəvə à azladza uwana azla Yahudiya aw. Atà tadəḡəḡəḡəḡ à ahəḡ ala gudəḡ aḡa Zəzagəla tsikaslaga, tsəḡəḡ à təla dzik ufaḡ gəl aḡha səla. ³ La lig la ahəḡ gəḡəḡəḡəḡəḡ azlaməna sayda gulo səla à awtəy”, agòḡ. “Uwana tadətsokwah à lukut kuda à abà, ḡgaha atà tadəza gay gulo à azladza la kaslə uwatə tsəḡəḡ à mavakay dəbow la dadərmokw səla bəzi aḡha dzik mukwà”, kiya uwaga agòḡ à gi.

⁴ Azlaməna sayda səla uwaga kà atà səla nna, tatsizlila à ahəḡ la huma Sufəl Zəzagəla uwana akor gudəḡ à vok. Atà azlaahəf səla uwana tazala atà ala kuvu. Gotənaḡ azlafəḡəs səla aya babay. ⁵ Baḡa dza asal madəḡ à

† 11.1 Hezəkiyel 40.3; Zakari 2.1-2

atà mawisiga à vok kà, akàl atsa à warj la gay aṅatà la awtày, ṅgaha ababəh atà à gay. Kiya uwaga tadàkad atà azlauwana tayàh madàh à atà mawisiga à vok. ⁶ La kità, la mok uwana tadàzah sayda kà, atà la maslay kà matsakay à zagəla à ama, kà iyaw aṅa manəf à ahəj aw. Gotənaṅ, atà la maslay aṅa mapak iyaw ala kà aṅjiz, ṅgaha atà la maslay kà aṅa mav azlaṅgərpa anik anik à azladza gudəj à vok, bokuba uwana asa atà bay.

⁷ ṅgaha mok uwana tadədəv maz gay aṅatà à gay, tatak fəta asa à uda la afək zəjzəjga la abà, akəs atà la guvəl, aduwa atà, ṅgaha akad atà. ⁸ Kiya uwaga azlavok aṅatà kà, tadàdza à ahəj la tetəvi aṅa məj huđ gudəj la slaka uwana tatəsl Sufəl aṅatà à ahəf à adi uwarà. Gudəj uwatà tazalalla la gay zil kà Sodom baṅaw Misəra, kà uwana azlagudəj uwaga tadahàhà mabila, takəs gay aṅa Zəzagəla aw. ⁹ Haday, azladza uwaga tasà à uda la azlatsəhay aṅa azlagay, ṅgaha tasà à warj la makad gəl à ahəj gudəj à vok gesina. Atà tadənərez mazimnekid, mavakay makər la tenma, tadàvə tetəvi kà mal atà aw. Kà uwana tagòd kà: “Atà səla nna, tawisà gudəj à vok ala”, tagòd. ¹⁰ Kiya uwaga azladza gudəj à vok tadəbak agər à abà, kà uwana takəd azladza səla uwaga. Atà tadəhabahah azlamadevaday la mavəhay azlatatak deyday babay. Kà uwana azladza səla uwaga tasəh zlada à azladza gudəj. (La maz gay Zəzagəla uwana tazəhəj) ¹¹ Iyay, mok uwana mavakay makər uwaga la tenma adada à lig, Zəzagəla afəta atà afad à gəl kà mawulla atà ala sifa, ṅgaha hadzək, tatsazilla ala. Azladza uwaga la abatà gesina guba akəs à atà. ¹² Mok uwana tatsizlla, tatsəna kuda atsəna à ahəj la zagəla, agod à atà: “Sàw à afik à abanay!” Kiya uwaga tada à afik la habaga la abà, la yewdi aṅa azlaməna məzam aṅatà. ¹³ La mok uwatà kutso abəlaka vok məjga, tsəràh à uwana tenma aṅa makulo aṅa gudəj uwatà azala tetuwa. Mabəlaka vok aṅa kutso uwaga kà, azarj ala dza dəbow mədəf, matəm à ahəj aṅa azladza uwaga kà, guba akəs atà məjga. La vud uwaga tanəjga məjga aṅa Zəzagəla, tasləkaw.

¹⁴ Kiya uwanay à uwana ṅgərpa masəla uwanay ada à lig. Ama haṅkəli, aganay mamakər uwana azlaṅalay aya gotənaṅ zlà.

Mazlazliṅ makədal gəl aṅa malika

¹⁵ Kiya uwaga malika mamədəf atsà mazlazliṅ, azla-kuda tatsənà à ahəj la zagəla, ṅgaha tagòd: “Sufəl Zəzagəla gami la masla uwana mafal dzakwa à gəl gə kà: Gudəj à vok adagay la ahəl aṅatà kà makoray. Makoray aṅatà adənats à gay ala aw.” ¹⁶ Mok uwana takəd gəl à uwaga, azlamadzahaga dzik səla gəl aṅha ufad uwana tadzàhà madzay la kursi la afik, la huma

Zəzagəla takəsà gəl à ahəj la huma aṅha, tazləbà, ¹⁷ tagòd:

“Haday, Sufəl, kak uwana kaga la ahəj la sifa dagay uwarà. ṅgaha kak la ahəj la sifa lakana aya. Kikay məgod à ka, kà uwana tatak gesina adada à ka à ahəl, kagay la kəl gə gesina.

¹⁸ Kiya uwaga azladza uwana tasəl kak aw, atà tapakà ləv lakəl aṅak. Ama la uwaga kà, sà aṅak adaslay kà kak aṅa mapak ləv lakəl aṅatà suwarj. Kaslā adaslay à uwana kadàh seriya à azlamamatsay à gəl. ṅgaha aya kaslā adaslay à uwana kavà masik à azlamayə aṅak, uwana kapəh à atà gay à ahəl aṅa mapəh à azladza. Kak kadàvə masik à azlatsəhay aṅak gesina, azlaməjga, bə amiyaka bə la azlabəza gə bay. Azlauwana takəs gay aṅak gesina, kadavə à atà masik. Ama kà aṅa azlauwana tawis gudəj ala kà, kaslā adaslay à uwana kak aṅa madəzahatàla suwarj!”, † tagòd.

¹⁹ Mok uwana tadəv uwaga à gay gesina, gəy aṅa Zəzagəla apəzlla vok la zagəla, tsəràh à uwana azladza tanəjə sahar makəs vok slawda apokwə vok la paraka. Azlamawutsəday tawutsədhə bəzlabəzəl, habaga aslèh məlo, kutso abəlakà vok, ṅgaha matsatsay iyaw anis à ahəj aṅuvaw.

Slagəla la zagəla

12 Kiya uwaga məj nadzipo apəhla vok ala la zagəla. Aganay nadzipo uwaga: Mis tekula uwana adatsokw afats à abà bokuba lukut, abək asik aṅha kà à təla à afik, nalbət aṅha babay kà, taga kà azlatsetsiliṅ kulo gəl aṅha səla, bokuba garamusa aṅa sufəl. ² Mis uwaga aga la bəzi la huđ, azlāsokw à ahəj, ṅgaha aga la mabas vok la abà, awiyay kà mazəj aṅha.

³ Ama nadzipo anik apəhla vok ala la zagəla aya. Tatagə məjga gə bokuba kudu, ṅgaha mativga, uwana akor gəl mədəf, ṅgaha dərew kulo kulo la kəla gəl gesina la garamusa. ⁴ Tatagə uwaga kà la gudaz. Gudaz aṅha kà abəd tsetsiliṅ tenma aṅa mamakər aṅa zagəla à ahəj, ṅgaha awits atà à vədah. Tatagə uwatà atsizlla à ahəj la huma aṅa mis uwaga, asəl masokw à ahəj, kà masla aṅa mapila à gay, à baṅa adasokw à ahəj. ⁵ Mis ayyà bəzi zilga, uwana adənəjla tsəhay gesina la agəla ada. Mok uwana adayyay, tazəb bəzi uwaga katskats, tadàlla à slaka Zəzagəla uwana la kursi la afik. ⁶ Ama mis kà ahòy à kəsaf à abà, la slaka uwana Zəzagəla adəhəlləj à ahəj. Masla adzadzaray la abatà tsəràh à mavakay dəbow la dadərmokw səla bəzi aṅha dzik mukwa.

⁷ La lig la ahəj gənəjə à zagəla kà guvəl adadzəka à vok. Misel ṅgaha la azlaməna aṅha tapa guvəl la tatagə uwaga la azlamalika aṅha. †¹⁸ La abatà Misel la

† 11.18 Mahabay 2.5; 110.5; 115.13 †† 12.7 Daniyel 10.13,21; 12.1; Yahuda 9

azlamalika anha taduwà atà, kiya uwaga slaka abèzà à vok kà tatagà la azlaanaha anja madz à ahəŋ la zagəla aya aw, ⁹ aga maduw à vədah gə. Tatagà mənŋa uwaga, la uwana maviya bebi, masla uwana azahà azladza gudəŋ à vok gesina ala, sləm anha kà, baba anja mawisiga, sləm anha anik aya kà seteni. Taduw à vədah, masla la azlamalika anha gesina.

¹⁰ Nŋaha la lig la ahəŋ, gətsənà kuda atsən à ahəŋ la zagəla agòd: “Lagonay kà mazləbay anja Zəzagəla kà, adapaka vok, lagonay kà, Zəzagəla adapəhla makoray anja ala. Lagwa Kristu adapəhla maslay anja ndzəda anja ala, kà uwana masla məzam gami, uwana atsəzləh à huma Zəzagəla, uwana apapàtəh azladeda gami, kà matəh à atà kaf à gəl mavakay la mahənay gesina kà, taməl à uda la zagəla. ¹¹ Azladeda gami tatsà à ahəŋ. Kikay kà aniz anja magadzaw, nŋaha kikay kà gay dziriga uwana tazàtəŋ, atà takəs mav sifa anjatà. ¹² Kà uwaga à uwana, takudək seteni à ahəŋ la zagəla. Nŋaha akul, azladza uwana la afik, rabəw! Ama kà anjul gudəŋ à vok la azladərv aya, nŋərvə la akul, kà uwana seteni kà tadaməl à slaka anjul la vədah. Apakà ləv, kà uwana asəl kà kaslā anha kà atəm à ahəŋ kà nŋv pəra.”

¹³ Mok uwana tatagà uwaga asəl kà taməl à vədah kà, adzəkà manəf mis uwaga la tsəh, ayyà bəzi zilga. ¹⁴ Atà tavà gogozlāh à mis, kalkal la anja zulo mənŋa gə, kà anja mahoyay à huma ala katskats la uwaga, à slaka anha uwana à abà Zəzagəla adədzadzarayla à abatà. Mavay makər la tenma adədzà à ahəŋ la abatà, kà bebi uwaga anja makəsay aw. ¹⁵ La kiya uwaga, bebi adəhəŋ dabaray la mavəlāh iyaw à vədah kà iyaw anja manəf mis la tsəh anja mazəb mis. ¹⁶ Ama kutso azlāk mis, apəslāk ala, asə iyaw uwana à gay, asə à uda la hud anja tatagà uwaga. ¹⁷ Kiya uwaga tatagà uwaga abèzà à mis à tsəh aw, vədzəgəlāh agolà vok anja maday anja map guvəl la azlamayyi à tsəh ala anja mis uwaga. Azlamayyi à tsəh ala anja uwaga kà, azlauwana takəs gay Zəzagəla, nŋaha atà uwana tanəfà dziriga anja Yesu, uwana apəhatàla. ¹⁸ Kiya uwaga tatagà uwaga ahəd, atsizl à gay dərəv.

Tatagà uwana azal azlatatagà anik səla

13 Kiya uwaga gənəŋə tatagà anik asə à uda la dərəv la abà, uwana agə la azlagəl dzadzukwa mədəf, nŋaha la kəla gəl anha kà, dərəw kulo kulo la kəl. Kəla dərəw anha kà garamusa anja sufəl la tsəh. La kəla gəl anha la vok babay kà, sləm mawisiga anja magodəhay à Zəzagəla la vok. ² Tatagà uwatà kà, gənərvə kà, maftsa vok anha kà bokuba zimnəli, azlaasik anha kà bokuba azlaasik anja balagoday. Nŋaha gay anha kà bokuba gay anja sikalaveri. Abədla tatagà uwaga à slaka anha à abà. Tatagà uwana adzà madzay la kursi anja kudu la afik, abèzà ndzəda anja babay.

³ Ama gənəŋəŋ kà tekula la tataka azlagəl anha la abà kà, bokuba makəday gə uwarə, nŋaha amik anha awür ala, akəs nadzipo à azladza gudəŋ à vok gesina, nŋaha abiyà atà la uwaga, tanəfà masla. ⁴ Kiya uwaga, azladza gesina tasləkəw tatagà uwana avə ndzəda anha à tatagà uwaga. Tasləkəw tatagà uwaga babay, la magoday: “Uwa à uwana mənŋa bokuba tatagà uwanay uwa?”, tagòd.

⁵ Kiya uwaga tatagà uwaga abèzà à tetəvi anja mapəh mawisiga à Zəzagəla à vok, abèzà maslay anja madehəŋ kiya uwanay kà, kà anja təla dzik ufad gəl anha səla pəra. ⁶ Tatagà uwaga adzəkà mapəsev slaka anha la zagəla, la azlauwana tadzà à ahəŋ la afik, la sləm anha, nŋaha baməraka Zəzagəla la gəl anha, apəsəw masla babay. ⁷ Masla abèzəl tetəvi aya anja map guvəl la azladza anja Zəzagəla, nŋaha la makədasl atà la gudəŋ la vok. Avəl ndzəda aya lakəl anja azladza uwana tasə à uda la azlatsəhay la azlagay la abà, nŋaha tasə à wəŋ la makad gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina la ahəl anha aya. ⁸ Azladza gudəŋ à vok gesina tasləkəw tatagà uwaga, bokuba magoday, azladza uwana sləm anjatà la ahəŋ la wakitə anja sifa la abà dagay madzəka aw. Say magadzaw uwana takədla, la uwana akor wakitə uwaga pəra.

⁹ Agòd: “Kanekaw à sləm à ama aw, tsənəw gay uwanay gəpəhay!” ¹⁰ Kiya uwaga agòd: “Dza uwana mokfak anja makəs à danjay la vok, ndzer kà tadəkəs à danjay, tadəkəday la katsakar aya dza uwana la mokfak anja katsakar la vok. Kay, tsa banja kiya uwanay kà, nŋuləm azladza anja Zəzagəla tabasəŋ la maday à huma à gay la madiŋ gəl à Zəzagəla à vok, kà atà anja madz à ahəŋ la adi.”

¹¹ Kiya uwaga gənəŋə tatagà anik asə à lag la kutso la aku. Masla la dərəw səla lakəl, bokuba magadzaw, apəhay kà la kuda uwana agagazlāh azladza ala. ¹² Masla adəhla sləray la ndzəda anja matera, nŋaha la masəlay anja matera bay. Tatagà masəla uwaga afə leri à azladza gudəŋ à vok à gəl, kà atà anja masləkəw matera gə uwaga, à masla uwana la amik mamətsay la vok, awür ala. ¹³ Masəla gə uwaga adəhəhə azlatatak nadzipo mənŋa, azalà akəl à ahəŋ la zagəla la yewdi anja azladza gesina. ¹⁴ Masla abèzəl tetəvi kà madəh azlanadzipo la huma anja tatagà matera gə uwatà, avəvəhə azladza gudəŋ à vok à bada à abà la magod à atà: “Nələw mazlazlay la maftsa vok anja tatagà uwaga awurə ala la amik anja katsakar la abà, anja masləkəw masla.” ¹⁵ Kiya uwaga tatagà uwanay apəh, kiya uwaga kà masla mabəzal ndzəda kà mafətay afad sifa à mazlazlay, atà anja madzəka mabadma, atà akad azladza gudəŋ à vok à gay gesina, azlauwana takweska gay anja. ¹⁶ Tatagà uwaga afə leri à azladza à gəl gesina, azlabəzaga la azlamənŋa, azlagalepi la azlaməna kudu, azlamayəga nŋaha la azlauwana takor gəl, kà atà mabəz masəlay la ahəl kaf, banjaw la madəgay.

¹⁷ Uwaga aṅa mapèhla ala kà: Dza uwana la masèlay uwaga aw, tetèvi la ahèṅ kà aṅha aṅa masukw tatak, amiyaka bà madu w tatak ala aw. Masèlay uwaga kà slèm aṅa tatagà uwaga. Slèm aṅha bay kà kèzlakula.

¹⁸ Lagonay la uwana anu mædàh matsihila, dza uwana la haṅkèli kà aslala vok aṅa masèl godega aṅa gay uwanay tapèh, la matugway aṅa tatagà uwanay la abà, kà uwana matugway uwaga kà, magazlèla gà la slèm aṅa dza, matugway uwaga aga kà dadèrmokw mukwa, la dzik mukwa gèl aṅha mukwa.

Azladza aṅa Zèzagèla tahab mahabay mawga la zagèla

14 Mok uwana uwaga adada à lig, gèṅèṅà tatak anik aya. Gèṅèṅà magadzaw uwana adatsizlla à ahèṅ la gudèṅ uwana la afik, tazalalla Siyon. Masla la azladza uwana masèlay aṅa slèm aṅa Zèzagèla Baba, la aṅa magadzaw aga la atà la madègay aṅatà. Matugway aṅa azladza uwatà kà taga dèbow dzim bèzi aṅha dzik ufað gèl aṅha ufað. ¹² Ngaha aya gètsèṅà mahohumay la zagèla, uwana adabani vok la mahohumay aṅa iyaw. Mahohumay aṅa babay kà bokuba mahohumay aṅa habaga, ngaha bokuba mahohumay aṅa madèfè ṅizij. ³ Kiya uwaga azladza dèṅ uwaga tatsàzll à huma kursi aṅa Zèzagèla la huma aṅa azlatatak ufað uwana la sifa, ngaha la huma azlamadzahaga uwatà. Tahab mahabay mawga. Tetuwa masla masèl mahab mahabay uwatà la ahèṅ aw. Say atà uwatà Zèzagèla abèl atà pèra. ⁴ Azladza uwaga tanèṅla gèl aṅatà la tsikasla la abà, kà uwana tagagamàh la azlamis aw. Atà tanèfà magadzaw la tsèh à kèla slaka uwana adà à abà gesina. Atà uwana mabæk atà gà à fèta à awtày la tataka azladza anik la abà kà aṅa Zèzagèla la magadzaw. ⁵ Fida asà à waṅ la gay aṅatà aw, atà sètaka. ††

Aganay gay lakèl aṅa azlamalika makèr

⁶ Kiya uwaga gèṅèṅà malika tekula uwana ahoyay la lèw zagèla la abà. Asà à waṅ kà maz gay marabèṅ gè, uwana adàdza à ahèṅ aṅa koksikoksi, adàziṅ à azladza uwaga tasà à uda la azlatsèhay, la azlagay, ngaha tasà à waṅ la makaf gèl à ahèṅ gudèṅ à vok gesina. ⁷ Malika uwaga abadatàmà la kuda zlèkkà, agòd à atà: “Hòyàw yewdi kà aṅa Zèzagèla, zlèbàw masla kà uwana kaslà uwana adàdèh seriya à azladza à gèl kà adaslay. Slèkàwàw masla! A masla uwana adahèṅ zagèla, la kutso la mukwà, ngaha la azlamakakèzay aṅha gesina.”

⁸ Kiya uwaga aya, malika anik anèfà à tsèh à uwaga à uda la magòday: “Babila, mèṅ hud gudèṅ adabèzllba, adabèzllba bèrèf, tsewwa! Masla atàpla azladza kà madèh mabila aṅha, kiya uwaga azladza gesina uwaga tabiy mapak lèw aṅa Zèzagèla à gèl aṅatà gesina.”

⁹ Kiya uwaga malika mamakèr adèvla à tsèh à uda. Uwatà agòd la kuda zlèkkà: “Kèla azlauwana taslèkàw tatagà uwatà asà à uda la iyaw la abà, ngaha la maftsa vok aṅa tatagà uwatà, atà la masèlay aṅa tatagà la madègay, baṅaw la ahèl aṅatà, ¹⁰ atà tadàsa ngèrpa la ahèl aṅa Zèzagèla. Tetuwa namnamga adègay la abà dikiidiki aw. Azladza uwana tadàday à akèl à abà uwana makòda à ahèṅ gèl la huleli, kiya uwanay à uwana tadàsa ngèrpa la huma azlamalika aṅa Zèzagèla, ngaha la huma aṅa magadzaw. ¹¹ Tetuwa kèsèk aṅa akèl, uwana adàbabèh azladza uwaga kà, adàkèf gèl aw, kà uwana taslèkàw mazlazlay la azlatatagà uwaga, ngaha atà la masèlay aṅha la vok aṅatà. Kiya uwaga atà tadàbèza madu w lèw aw, tadàs ngèrpa kiya uwanay mavakay la mahèṅay gesina.”

¹² Kà uwaga akul, uwana kakèsàw gay aṅa Zèzagèla, diṅàw gèl à Yesu à vok, akul uwana kabasàwwàṅ à vok kà uwana akul, akul azladza aṅa Zèzagèla.

¹³ La lig aṅha, gètsèṅà kuda atsèṅ la zagèla, kuda uwaga agòd à gi: “Tsetsèr uwanay: lakana ngaha tsèràh à huma à gay, azlauwana tadiṅ gèl à Sufèl Yesu à vok, ngaha tamats à abà, atà la uwana Zèzagèla adàpis à atà gay à vok.” “Iyay, kiya uwanay”, Masasèfok tsikasla awulà à uda: “Slèray aṅatà kà adadèv à gay, taslala vok aṅa madu w lèw adagay, kà uwana mats à gèl aṅa slèray aṅatà kà adàpèhla vok ala la dazuwaya.”

¹⁴ La abatà gèṅèṅà tatak anik aya. Gèṅèṅà habaga medekuga. Tatak anik la habaga uwatà la afik. Agà bokuba maftsa vok aṅa dza, lakèl aṅha garamusa aṅa sufèl lakèl, uwana madèhèṅ gèl la luwàluwà. Mavaw mazuwayga la ahèl aṅha aya. ¹⁵ Kiya uwaga malika anik asà à lag la mèṅ gày Zèzagèla la aku, azalà la ndzèda à dza uwana adzà madzay la habaga la afik: “Dahà slèray la mavaw aṅak, tsèd tatak, kà uwana sartà aṅa matsèd tatak kà adaslay, tatak vèdèh adahèṅay kà matsèday.” ¹⁶ Ngaha dza uwana agà la habaga la afik azèb mavaw, atsèd tatak uwana la vèdèh, atsèd gesina.

¹⁷ Ngaha la abatà gèṅèṅà malika anik aya, asà à uda la gày Zèzagèla la aku. Masla babay agà la mavaw mazuwayga la ahèl aya.

¹⁸ Malika anik aya asà à waṅ kà la slaka makaf tatak. Masla kà mèṅga aṅa akèl, asà à waṅ aṅa mazalay à malika anik uwana mavaw mazuwayga la ahèl, agòdàl: “Zèb mavaw aṅak, ngaha hàd, dàtsèd mayyay tatak la abatà, kà uwana tahèṅay.” (Gudèṅ à vok kà guf) ¹⁹ Kiya uwaga malika azèb mavaw aṅha, ahèd kà matsèd tatak uwaga la guf la abà, ahèd à slaka uwana takuditsàh, afètùkw à abà la abatà. Uwaga gesina apèhla ala kà Zèzagèla adapaka lèw mèṅga. ²⁰ Slaka maku-ditsay kà la lag gudèṅ la uda. Mok uwana adakuditsay iyaw gèl à uda la abà, iyaw gèl uwaga kà aṅiz, la uwana asà à uda, uwaga akèl bokuba mukwà kèrkèr, ngaha

† 14.1 Hezèkiyel 9.4 †† 14.5 Zakari 3.13

makəlay anha kà bokuba magur mahoday pəlis dzim bəzi anha dzik zlo, ngaha zənjənj anha kà təzləm dza. Kiya uwaga à uwana Zəzagəla adəkəs azladza makəsafərga uwaga la mapak ləv anha. Tetuwa adəpa-ka atà ləv à gəl.

Aganay ngərpa mədəf uwana azlamalika tadədala

15 La lig anja uwaga la ahəj, gənənjənj aya magol nadzipo, maval ləv à dza à gay gə la zagəla. Agə la ahəj malika mədəf la ngərpa la ahəl anjatə. Uwanay kà madəvla à tsəh anja ngərpa, kà uwana uwanay bay kà madəvla à tsəh mapak ləv anja Zəzagəla uwana adazinal à gəl.

² Kiya uwaga aya gənənjə tatak anik, uwana bokuba dərəv, uwana awutsəday bokuba kutərüm, uwana la akəl la abə babay. Aya gənənjə azladza uwana takədəsà à tatagə uwatə, atə la mazlazlay uwana tafətəl afad à vok. Atə takweskə masəlay anja sləm anha. Atə tatsəzila à ahəj la gay dərəv uwaga la njizij la ahəl, uwana Zəzagəla avə à atə. ³ Tahəb mahabay uwana Musa magamza anja Zəzagəla uwana ahabəh uwarə, uwaga kà mahabay anja magadzaw. Tahəb la magoday:

'Kak Sufəl Zəzagəla gami uwana kakoray lakəl anja tatak gesina,

Sləray anjak uwana kadəhəj kà mənğa, dzəba anha səla aw, aduwanj gesina.

Kak la uwana Sufəl anja gudəj à vok gesina, Koksikoksi kadəhəj kà dziriga, kak dziriga gə.

⁴ Haday Sufəl, uwana adəhoy yewdi anjak aw kagod uwa?

Uwa à uwana gəzləb kà aw adəgoday uwa?

Dza tsikasla, kà kak tekula pəra.

Azladza gudəj à vok gesina tadəsa à wanj à huma anjak,

Kà mazləb ka, kà uwana azladza gesina tanəja uwana kadəhəj, kà la tetəvi anja.' †

⁵ La lig anja uwaga la ahəj kə, gənənjə magol gəy Zəzagəla la zagəla mapəzlla à ama ala gə. Gəy uwatə madəhəj gə la lukut, la slaka uwana Zəzagəla agagamahay la azladza. ⁶ Gənənjə azlamalika mədəf uwaga, ngərpa agə à atə la ahəl, tasə à lag kə la gəy Zəzagəla la aku, tatsəkwəh lukut medəkuga à abə kuzlatta, tawədəh vok ala la slarapay anja luwəluwə. ⁷ Kiya uwaga tekula la tataka anja azladza ufad uwaga la abə la sifa, avəh à azlamalika mədəf uwaga tasə luwəluwə mədəf. La azlatasə uwatə la abə mapak ləv anja Zəzagəla adahən à abə. Zəzagəla gami uwana aga la ahəj anja koksikoksi, masla la mapak ləv gə lakəl anja azladza. ⁸ Kəsək atatükw, ahənə gəy ala. Asə à uda la mazləbay anha la abə ngaha la maslay anha la abə. Dza aslalə vok anja mad à gəy uwatə à agu aw, say

ngərpa mədəf uwaga la ahəl anja azlamalika adəv à gay dən.

Mapak ləv anja Zəzagəla

16 La lig anja uwaga la ahəj, gətsənə kuda atsən à lag la gəy Zəzagəla la aku. Dza uwatə agəd à azlamalika mədəf uwaga: "Dəw kadəsokwahaw mapak ləv anja Zəzagəla uwana la azlatasə la abə à vədah. Səkwəhəw à vədah mədəf nna!"

² Kiya uwaga malika matera ahəd, asəkw anha à vədah. Azlamagol gorodzu uwana azay tapəhla vok ala, la vok anja azladza uwana masəlay anja tatagə uwatə aga à atə la vok, atə uwana tasləkəw mazlazlay.

³ Ngaha aya malika masəla ahəd, asəkw anha à dərəv mənğa à abə. Kiya uwaga mukwə uwaga abədla vok à anjiz, bokuba uwana atsə à mazimnekid la vok ala. Azlatatak gesina la iyaw uwaga la abə taməts à gay, hənats.

⁴ Malika maməkər ahəd, asəkw anha à azlamukwə uwana à tsəh takəlay, ngaha la azlauwana takakiz à uda la kutso la abə; ngaha atə babay tapakəh kiya anjiz. ⁵ Kiya uwaga gətsənə malika uwana masla mənğa anja iyaw agəd: "Kak, uwana kak tsikasla dagay uwarə, ngaha kak la ahəj la sifa lakana aya. Kak uwana kak la ahəj la sifa, kak masla manats seriya ala la tetəvi anha, ⁶ kà uwana azladza uwanay kà tatsəh anjiz anja azladza anjak à vədah, la anja azlaməna mapəh à atə gay à ahəl anjak, lakana kavə à atə anjiz kə atə anja masay, tabəzə uwana azlayla atə abəzal, suwanj." ⁷ Ngaha gətsənə kuda atsən la slaka makad tatak, agəd: "Iyay, kak la uwana kak Sufəl anja gudəj à vok gesina, kadəh seriya à azladza kə la tetəvi anha, ndzer."

⁸ Kiya uwaga malika maufad asəkw anha à afats à adi. Afats adzəkə mavəday bokuba akəl, kà uwana abəzə tetəvi la slaka Zəzagəla kə mavəday, kə maslərnəh azladza ala. ⁹ Uwana tanənjənj aslərnəhatəla kə, tatsək magodahay à Zəzagəla à gəl, kə uwana masla la uwana ngərpa uwaga la ahəl. Bə la kitə bay, takweskə mapəh gay la ləv ala, taməts à mawisiga anjatə à abə. Atə tazləbə sləm anja Zəzagəla aw.

¹⁰ Kiya uwaga aya malika mazlo asəkw anha à kursi anja tatagə uwaga à afik. Ngaha mələs apakə vok la makoray anha. Azladza tadzəkə mapadəh slid, kə maz atə anha. ¹¹ Ama atə tapəh gay la ləv ala aw, tadə à huma à gay la madəh mawisiga anjatə, tatsək magodahay à Zəzagəla à gəl, kə uwana tasa ngərpa mənğa la gorodzu anjatə la abə.

¹² Kiya uwaga malika maməkwa asəkw anha à mukwə mənğa gə à abə, uwana sləm anha Efərat. Mukwə agəl ala, kə azlasufəl uwana tasə à afik la mas à afik afats anja maguwa à uda la abə la abatə. ¹³ La lig anja uwaga la ahəj, gənənjə azlamasasədok mawisiga

† 15.4 Mahabay 86.9; Yeremiya 10.7

makər, maftsa vok aṅatà kà bokuba azlagoftok. Tekula asà à uda la huđ aṅa kudu, anik aya la huđ aṅa tatagà uwatà, ṅgaha mamakər asà à uda la huđ aṅa tatagà masla mapəhal gay à ahəl fidaga uwatà. ¹⁴ Gesina aṅatà azlamasasədok mawisiga uwaga, taguwà à uda kà la seteni la abà, masla uwana avà à atà ndzəda kà madàh nadzipo anik anik. Tadàh à slaka azlasufəl gudəṅ à vok gesina, kà maham à atà gay à vok, kà atà aṅa mas à waṅ aṅa map guvəl la Zəzagəla, uwana aduwa gesina, la vud uwana adàfəta à maslay aṅha la ama ala.

¹⁵ “Tsəbàwwal sləm”, Yesu agòd à atà, “Gi la uwaga gədàda à awtày bokuba masla à gəl! Mapis gay à vok agay la dza uwana adza à ahəṅ la adi, la maf sləm à lukut aṅha, kà masla maday la godega deyday la vud mas à waṅ gulo, kà ziruwu aṅa makəsay la huma azladza aw.” ¹⁶ Mok uwana azlamasasədok uwaga taday, tahama gay azlasufəl à vok, tahamà à atà gay à vok la slaka uwana tazalalla la gay ibəranəṅkowen: *Harmagedon*.

¹⁷ ṅgaha la makədal gəl, malika mamədəf asòkw aṅha à afad à abà, ṅgaha kuda atsən la huma kursi aṅa Zəzagəla la magol gày Zəzagəla la aku, agòd: “Di-ga, tsewwa.” ¹⁸ Kiya uwaga azlamawutsəday tawutsəđ, azlahabaga tasläh məlo babay. Kutso abəlaka vok mənḡa. Didi didi, dagay uwana Zəzagəla adahà gudəṅ à vok kà, kutso adabəlaka vok kiya uwanay didi aw. ¹⁹ Kiya uwaga mənḡ huđ gudəṅ apəslakàhla makər, ṅgaha azlahuđ gudəṅ, uwana la gudəṅ la vok gesina, tawàsilla babay. Katskats awulà à Zəzagəla à gəl, à mawisiga aṅa gudəṅ Babila. Apakà ləv mənḡa lakəl aṅha, la mapak ləv aṅha la abà kà, asà à atà azlamagol ṅgərpa, la magoday: “Sàw à gay.” ²⁰ Kiya uwaga dèwdèw bəza gudəṅ uwana iyaw anudàhà atà à gay à adi, ṅgaha la azlagudəṅ gesina tazàhàlla tuwiya. ²¹ Matsatsa iyaw asòkw à ahəṅ kà mənḡa mənḡa, mahanaṅ aṅha kà bokuba nəvol. (Kilo aṅha aslay 40, asal magoday tasà hi 20) Atà atəđ à azladza à gəl. Bə gotənaṅ kà, azladza tapakà ləv lakəl aṅa Zəzagəla, tatsəkal magoday aṅa gəl kà uwana tatəṛəb la matsatsa iyaw uwaga la abà. ṅgərpa uwanay kà aduwà azlanḡərpa anik uwana adada à lig gesina la kaykay.

Aganay gay lakəl aṅa mis masla mazab zil gə

17 La lig aṅa uwaga la ahəṅ, malika tekula la tataka azlamalika mədəf uwaga la abà, tasà mədəf la ahəl, asà à waṅ, agòd à gi: “Sà à waṅ, gəpəhakalla kakay à uwana mis masla mazab zilga uwaga adàsa ṅgərpa mi, mis uwaga kà asal magoday kà: Huđ gudəṅ uwana taṅal à gay mukwà dəṅ. ² Kiya uwaga azlasufəl aṅa gudəṅ à vok tadahàhà mabila la masla, ṅgaha atəpla madàh mabila aṅha à azladza la mabiy

azladza gudəṅ à vok, ṅgaha tadà à madàh uwaga à abà babay.”

³ Kiya uwaga Masasədok Zəzagəla asà à gəl gulo, ṅgaha malika uwatà adàla gi à fəta à abà. Mok uwana gi la fəta la abà, gənəṅà mis tekula adadza à tatagà à lig. Tatagà uwatà kà mativga, gəl mədəf la vok, ṅgaha la dərew kulo lakəl. Vok aṅha kà tsatsabasla matsetser à ahəl sləm matsəkla magoday aṅa à Zəzagəla à gəl ala à vok. ⁴ Ama kà aṅa mis uwatà kà, masla atsòkw azlalukut seda mativga vikuzaga à abà. Masla abək tatak bəđà à vok, azlaadaga la azlaluwəluwəga, ṅgaha la azlaakur uwana sləm aṅatà la ahəṅ, tasà luwəluwə gə la ahəl. Tasà uwatà adahenla la azlatatak waṅwaṅga, bokuba magoday kà mabila uwana adahàhəṅ. ⁵ La madəgay aṅa mis uwaga kà sləm anik la ahəṅ. Uwaga kà sləm uwana mahad vok à ahəṅ gə. Sləm uwaga tatsetser kà aga: MƏṆ HUĐ GUDƏṆ BABILA, IYÀ AṆA AZLAMƏNA MAZAB ZIL, ṅGAHA IYÀ AṆA AZLATATAK WAṆWAṆGA MAWISIGA, WAṆWAṆGA UWANA LA GUDƏṆ LA VOK GESINA. ⁶ Gənəṅà mis uwatà kà, aṅiz aṅa azlaməna gay Zəzagəla adawisla gəl à vok. Kà mana takəđ atà mi kagoday ay? Kà uwana tazà gay marabəṅ aṅa Yesu.

Uwana gənəṅà uwaga kà, ləv avəl à gi à gay. ⁷ Malika uwatà agòd à gi: “Kà mana ləv avəl à ka gay ma?” Agòd à gi: “Tsənəṅ, gəpəhakalla godega aṅa gay mahad vok à ahəṅ gə uwaga, lakəl aṅa mis uwanay kà, ṅgaha lakəl aṅa tatagà uwana mis aga la lig kà, uwaga kà tatagà uwana gəl aṅha mədəf ṅgaha dərew kulo lakəl kà uwaga. ⁸ Tatagà uwaga kanəṅəṅ kà, agə la sifa uwarə, ama lagwa kà la sifa aya aw. Zewk kà, adəwula à uda la afək zəṅzəṅga uwatà la abà aya. Baṅa adasa à uda kà, Zəzagəla adəkəday tsokwfasl. La mok uwana Zəzagəla adzəkà maṅal gudəṅ à vok, atsetsər sləm aṅa azladza uwana tadəbəza sifa à wakità aṅa sifa à abà, ama azladza anik la ahəṅ kà, sləm aṅatà la wakità aṅa sifa la abà aw. La kaslā uwana tadənəṅ tatagà uwaga kà, ləv adəval atà à gay, kà uwana agə la sifa uwarə. Ama lagwa kà la sifa aya aw, ama zewk kà adəwula à uda.”

⁹ Kiya uwaga agòd à gi aya: “Kà matsən uwaga kà, say azladza tagay azlamatsihilaga, la haṅkəli. Azlagəl mədəf uwaga kà, apəhla ala kà azladadəḡwal mədəf, uwana mis adza à afik. Uwaga apəhla ala kà azlasufəl mədəf babay. ¹⁰ Kiya uwaga azlasufəl mədəf: Azlasufəl zlo kà makoray aṅatà kà adada à lig tsewwa. Mamək-waga aga la sufəl la afik. Ama mamədəf kà, kaslā aṅha adasa à waṅ dadəṅ aw. Baṅa kaslā uwaga adəslay kà, adəzuw sufəl kà, kà aṅa kaslā ṅv pəra. ¹¹ Tatagà uwaga la aslasl gəl aṅha, uwana agə la sifa uwarə, ṅgaha masla la sifa aya aw. Masla tekula la tataka aṅa azlasufəl mədəf bay, masla adəpakay sufəl mamtəgis. Baṅa adəzlanəzlay kà, Zəzagəla adəkəday aṅa tetuwa.”

¹² “Kà aṅa azladərew kulo aṅa tatagà uwaga kà, kanəṅəṅ kà, masla apəhla ala kà lakəl aṅa azlasufəl kulo, uwana tadàzlanjalay, ama tazùw sufəl dadəṅ aw. Ama mok uwana tadàzlanjalay kà, tadàbəza maslay kà aṅa kaslà ṅuv. ¹³ Azlasufəl uwaga gesina tadàtsən vok gay. Atà tadàvə ndzəda la maslay aṅatà kà madàh sləray à tatagà uwaga, ¹⁴ tadàpa guvəl la magadzaw. Masla kà, aduwa atà, kà uwana masla kà Sufəl aṅa azlasufəl. Masla la uwana aduwa azlasufəl gudəṅ à vok gesina, azlaaṅha tanəfay la ləv tekula. Kà uwana masla la uwana atsatsàmàni atà ṅgaha azalà atà kà manəfay, kiya uwaga kà tadàduw atà gesina.”

¹⁵ Bə gotənaṅ, malika uwaga agòd à gi: “Dərev uwanay kanəṅəṅ, à uwana mis masla mazab zilga uwaga adza à afik kà, apəhla ala kà azladza tsəhay gay gesina, ṅgaha azlauwana tasà à waṅ la makad gəl à ahəṅ gudəṅ à vok gesina. ¹⁶ Azladərew kulo uwaga kanəṅà atà, ṅgaha la tatagà uwaga la aslasl gəl aṅha la uwana tadàzin vok à mis masla mazab zilga uwaga ala. Tadàhəl tatak à mis uwaga ala, tadàməl à ahəṅ la godega deyday. Matəm à ahəṅ aṅha kà tadətəl à gay. ¹⁷ Uwaga kà, kà uwana Zəzagəla aguwà la ləv aṅa azlasufəl kulo uwaga la tsəh, kà madəhəṅ uwana asal. Kiya uwaga kà, tatsənà vok gay, kà madàh sləray la ndzəda aṅatà gesina kà aṅa tatagà uwaga. Tatagà uwaga adəkoray tsərah à uwana à gay aṅa Zəzagəla adəgəd à afik.”

¹⁸ “Ṅgaha mis uwana kanəṅəṅ kà uwaga kà mənṅ gudəṅ, uwana la maslay lakəl aṅa azlasufəl gudəṅ à vok gesina.”

Zəzagəla adukwa seriya à gudəṅ Babila à gəl

18 La lig aṅa uwaga la ahəṅ, gənəṅà malika anik atsà à ahəṅ la zagəla. Masla agà la maslay mənṅga, azladza gudəṅ à vok gesina tanəṅà udaka la mazləbay aṅha. ² Masla awiyà la ndzəda, agòd: “Babila, Babila mabəzl gəl à abà gà, mabəzl gəl à abà gà, bədəftal, adəpaka slaka mahad vok à ahəṅ aṅa azlamasasədok mawisiga, ṅgaha azlatatak mahoyay tadàdza à ahəṅ la abatà. ³ Babila, ma kà mana abəzl à abà à mi kagodaw takay? Kà uwana avà à vok aṅha à mabila la matapla mabila aṅha à azladza. Azlasufəl la gudəṅ la vok tadahàhà mabila la masla. Azlaməna tsakalay tagàh gorobu kà azlatatak dzəba aṅha səla aw gà, uwana la gudəṅ uwaga la abà.”

⁴ Ṅgaha gətsənà kuda anik atsən à ahəṅ la zagəla, agòd: “Azladza gulo, sàw à uda. Baṅa kahamaw gay à vok la mawisiga aṅha la abà, akul babay, kadàzlakaw atà à tsəh! ⁵ Kà uwana tsakana aṅha adəṅazla tsərah à zagəla. Ṅgaha babay kà sləray mawisiga aṅha avika Zəzagəla aw. ⁶ Dahəwwaləṅ à vok bokuba uwana adəhəkulləṅ à vok suwaṅ. Baṅa agòr à akul mawisiga tasà tekula gòràwwal à afik tasà səla. ⁷ Səgàw ṅgərpa aṅha

ala kà ləv aṅha mazəṅ; bokuba uwana agà la maslay kà madz à ahəṅ la matsiday la abà. Masla agòd la gəl aṅha kà: ‘Gi nuha sufəl; awkà: gi mis kuda aw, gi gəsəl mamətsay à gi aw’, agòd. ⁸ Gay gà la uwaga matərabay aṅha adəsakan à waṅ, kà vud tekula pəra. Duvats, mamətsay ṅgaha may, akəl adəbabəh à gay, kà uwana Sufəl Zəzagəla kà, masla la uwana Sufəl aṅa tatak gesina, masla la uwana adədahalla seriya à gəl.”

⁹ Kiya uwaga azlasufəl aṅa gudəṅ à vok uwana tadahà mabila la gudəṅ uwaga, mok uwana tadənəṅ kəsək aṅa akəl uwana ababəhay kà, tadətaway la mabak ahəl à kuda, kà uwana tadzà à ahəṅ la matsiday la abà. ¹⁰ Kiya uwaga ṅgərpa aṅa gudəṅ adàvə à atà guba. Kà uwaga tatsàzl à fəta à awtəy la mabak ahəl à gəl la mataway gəd gə gəd: “Mənṅ gudəṅ Babila, kakay la kirim yewdi, seriya adatəd à ka à gəl ma!”

¹¹ Kiya uwaga aga la azlaməna matsakalay la gudəṅ la vok gesina, tataway la mabakàh ahəl à gəl babay, kà uwana akələdababəh gudəṅ à gay, ṅgaha masukw tatak la ahəṅ aya aw. ¹² Aganay azlatatak madaw ala aṅha: Luwàluwà, gursu, azlaakur uwana sləm aṅatà la ahəṅ, kà aṅa madàhla tatak bədà, azlaturmi lukut zladaga, azlaseda mativga, ṅgaha la azlatsəhay lukut mahədayga. Ṅgaha aya azlatatak uwana azlaməna tsakalay tadàwàh ala, taga azlatsəhay ahəf anik uwana azinay lela, ṅgaha la azlatatak uwana tadahàhəṅ la azlaslid gawwan, azlatatak anik bay la azlaahəf mapəday gə delga, azlatatak anik tadəhàhəṅ la azlaada vərəganiga, ṅgaha la azlaakur mikoslaga.

¹³ Azladza uwaga tadàwàh azlatsəhay matərsin anik anik ala, ṅgaha azlababasl uwana azinay lela. Tadàwàh ala aya iyaw matavəruk, la azlaaməl, nalkama, la azlapəhaw nalkama, ṅgaha la azlasla, la azlatuwaṅ, la azlapəlis, la azladərkwa uwana azlapəlis tabiyəṅ, ṅgaha la azlamayà tadawah ala; ama masla masukway la ahəṅ aya aw. Kiya uwaga tataw la magodəy à gudəṅ uwatà. Azlaməna matsakalay tagod à mənṅ hud gudəṅ uwaga: ¹⁴ “Azlatatak uwana kaval à ləv aṅak, akəl adəbabəh à gay lidəda. Gorobu aṅak, la matsiday aṅak gesina adazila, kadəbəzal aya aw.” ¹⁵ Kiya uwaga azlaməna matsakalay, uwana tagahay gorobu kà masla, ṅgərpa aṅa gudəṅ uwaga adavà à atà guba. Kà uwaga tadatsazl à fəta à awtəy la mabak ahəl à gəl la mataway. ¹⁶ Tadəwits hulolo gay gədgəgəd: “Mənṅ gudəṅ adabəzl à abà. Masla agà bokuba mis uwana atsəkwhəh azlaturmi mativga à abà, ṅgaha la azlaseda zladaga, ṅgaha la azlatsəhay anik mahəday gə, masla abək tatak bədà à vok mənṅga, azlaanik tadəhəṅ la luwàluwà, azlaanik la azlaakur uwana sləm aṅha la ahəṅ. ¹⁷ Kay, kakay awma ababəh à gay la gorobu aṅha la kirim yewdi kiya uwanay ma?”

† 18.8 Yesayya 47.7-9; 48.20; Yeremiya 50.8,29; 51.9

Azladza uwana tabelàk kəslah iyaw la azlaməŋga aŋatà, ŋgaha la azlaməna matsakalay uwana tauguza-hahay la kəslah iyaw, ŋgaha kəla dza uwana la kəslah iyaw la afik, tatsàzl à fəta à awtày kərkər gesina. ¹⁸ Atà tanərèz mok uwana tanəŋà kəsək akàl, uwana ababəh gudəŋ, tawiyà la ndzəda: “Tekedik kà gudəŋ anik la ahəŋ, kà aŋa magagazla la masla aw!” ¹⁹ Kiya uwaga atà tatàw la mabak ahàl à gəl, tatabàbàlèh la kutso la abà, tawiyà gədfà, tagòd: “Aganay məŋ gudəŋ uwanay, adabəzl à abà à uwana, azladza uwana takòrəh kəslah iyaw gesina tagəh gorobu la ahàl aŋha. Uwaga adabəzl à abà kà la kirim yewdi!”

²⁰ Kay, akul azladza uwana la zagəla la afik, rabàw aŋkul. Akàl adababəh à gay Babila. Akul azladza aŋa Zəzagəla, akul azlaməna matapla, ŋgaha akul uwana tapəh à akul gay à ahàl kà mapəh à azladza, rabàw, kà uwana Zəzagəla adadahalla seriya à gəl kà tatak uwana adahàkulləŋ à vok!

²¹ Uwana uwaga adada à lig, məŋ malika anik azəb akur məŋga bokuba vəl, adùw à dərəv à abà la magodəy: “Kiya uwanay à uwana tadəduw məŋ gudəŋ Babila ala la ndzəda, adàzila tuwiz, dza adənəŋəŋ aya diki diki aw. ²² Mahohumay aŋa azlanəziŋla dəs, la azlaməna mats talakway, la azlamazlazliŋ adàtsanay la abà aya aw. Tadàbəza azlaməna madəh azlatatak anik anik la abà aya aw. Baməraka matsənay aŋa madzam tatak, babay adàmatsah à gay gesina hənats. ²³ La abatà udaka aŋa azlafənəs adəgahay la abà aya aw. Mawiyay mazab mis la madəh zil adàtsanay la abà aya aw. ‘Gi, zlà’, kagòd, la maduw azlagudəŋ à vok gesina la matsakalay, ŋgaha kà vavaraha azladza à bada à abà la məzla aŋak. Kà uwaga à uwana seriya adəkəs ka!”

²⁴ “Zəzagəla anəŋà aŋiz aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aŋha, ŋgaha la aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok, uwana takàdàh atà la gudəŋ la vok gesina, agə la kuda aŋha. Kiya uwaga à uwana Zəzagəla adadukwla seriya à gəl suwəŋ”, malika agòd.

19 La lig aŋa uwaga la ahəŋ, gətsənà kuda atsən à ahəŋ la zagəla bokuba kuda aŋa maham à ahəŋ dza, tagodəy: “Məzləba Zəzagəla! Mətatasilla ahàl à Zəzagəla gami, masla la uwana atəfà azladza. Mazləbay la maslay gesina kà la ahàl aŋha. ² Iyay, masla la uwana, masla seriya dziriga gə, adəh seriya à azladza la asik aŋha. Adukw seriya à masla mazab zil uwaga à gəl, masla uwana awisà azladza gudəŋ à vok ala la sləray mawisiga aŋha. Zəzagəla adavàl ŋgərpə, kà uwana akàdàl azlamayə aŋha.” ³ ŋgaha tagòd aya: “Məzləba Zəzagəla! Kəsək aŋha adəv à gay tsəràh à awtày aw!”

⁴ Kiya uwaga azlamadzahaga dzik səla gəl aŋha ufad uwatà, ŋgaha la azlatatak ufad uwatà la sifa, takədèd à ahəŋ la huma Zəzagəla uwana aga la kursi la afik, tasləkəw Zəzagəla tagòd: “Məzləba Zəzagəla! Amen!”

Madəvaday mazəb mis aŋa magadzaw aŋa Zəzagəla

⁵ Kiya uwaga kuda atsən à uda la kursi Sufəl la abà agòd: “Zləbàw Zəzagəla gami, akul azlamayə aŋha; azlaməŋga gə, ŋgaha la azlabəzaga gesina, akul uwana kahoyaw yewdi aŋha!” ⁶ ŋgaha kiya uwaga gətsənà kuda atsən bokuba mavats gay aŋa maham à ahəŋ dza. Atsən babay bokuba mahohumay aŋa iyaw mukwà. ŋgaha aya bokuba mahohumay aŋa habaga uwana aslèh məlo à uwana gətsənəŋ. Matsənay aŋa kuda gə uwana kà, agòd kà: “Məzləbà Zəzagəla, kà uwana Sufəl Zəzagəla gami kà, adazuw Sufəl ala aŋa tetuwa. ⁷ Mərəb la marabay, kà uwana kaslè aŋa mazəb mis aŋa magadzaw kà adaslay, ŋgaha mawda aŋha adadəh vok. ⁸ Tavà tetəvi à mis kà matsokw à lukut tsidəŋaga à abà, uwana awutsəday wuzlwawuzl.” (Lukut delga uwaga kà, asal mapəhla ala kà, magay sə-taka aŋa azlauwana tafə gəl aŋatà à Yesu à afik)

⁹ Kiya uwaga malika anik agòd à gi: “Tsetsèr à wakità à abà: Marabay agay la dza uwana Zəzagəla azalàl à madəvaday aŋa mazəb mis aŋa magadzaw à abà.” Bə gotənəŋ malika uwaga agòd à gi aya: “Azlagay uwanay kà, taga dziriga, kà uwana tasa à wəŋ kà la paŋaw aŋa Zəzagəla.” ¹⁰ Kiya uwaga mok uwana gətsənà uwaga, gətəd à makəla asik aŋha, kà masləkaway, ama agòd à gi: “Kadəhəŋ kiya uwaga aw, gi bay kà, gi mayə aŋa Zəzagəla bokuba kak la azladedə aŋak uwana tadiŋ gəl à gay uwana à vok, Yesu afətətàla à adi ala. Kà aŋa uwaga kà, kazləba gi aw, zləbà kà Zəzagəla!”

Azlaməna mapəh à atà gay à ahàl tapəh slilih aŋa gay uwana Yesu afətətàla à adi ala bay, kà uwaga la uwana avəh à atà ndzəda.

Masla mad à pəlis medekuga à afik

¹¹ Kiya uwaga gənəŋə zagəla, kà zagəla mapəzlla à ama ala gə, ŋgaha pəlis medekuga azlanəl. Dza uwana la afik kà sləm aŋha kà Dziriga, kà uwana adehahəŋ kà say dziriga. Apa guvəl la tetəvi aŋha. ¹² Yewdi aŋha kà awutsəday bokuba aləh akàl, garamusa kà dəŋ la gəl la kəl. Matsetser à ahàl sləm à vok gə, dza la ahəŋ asəl sləm uwatà aw, say masla pəra. ¹³ Atsòkw à lukut uwana à vok aŋiz aŋiz gə. Sləm aŋha kà: Gay aŋa Zəzagəla. ¹⁴ Azlamalika aŋa guvəl aŋuwaw tanəfà masla, gesina aŋatà la pəlis medekuga la afik, tatsòkwəh azla-lukut medekuga à abà koha babay. ¹⁵ Katsakar mazuwayga asə à wəŋ la gay aŋha la awtày. Adàkadla azladza uwana tavàlèh atà à ahəŋ lakəl à adi. Adakor atà la agəla ada. Adəhabahatàla bokuba mayyay ahəf uwana takudits iyaw à uda la abà. Kiya uwaga à uwana adəpəhla à atà ala, kà Zəzagəla la mapak ləv məŋga.

¹⁶ La lukut aŋha lavok, ŋgaha la matataba aŋha kà tat-

† 19.11 Mahabay 96.13; Yesayya 11.4; Hezəkiyel 1.1

setsèr slèm aṅha à abata: 'Kà Sufəl aṅa azlasufəl, Məṅ-ga uwana aduwa azlaməṅga anik gesina aya.'

¹⁷ Ngaha aya gətsənà malika anik uwana atsizilla à afats à afik azalahay la kuda zləkkà, agòd: "Azlakolan, azlakolan uwana tahoyay la ləv zagəla la abà, sàw à waṅ gesina kazuwaw madəvaday məṅga uwanay Zəzagəla adadahakulan à ahəṅ. ¹⁸ Sàw à waṅ, kazuwaw sləb vok aṅa azlasufəl, zùwàw babay aṅa azlaməna guvəl la azlaməṅga aṅatà, zùwàw aṅa azlapəlis la azlaməna madàh à afik, ṅgaha la aṅa azladza gesina, azlamayà la azlauwana takor gəl, baməraka azlamagolga la azlabəzaga, zùwàw à gay gesina!", agòd à atà.

¹⁹ Kiya uwaga gənəṅà tatagà uwatà la mokfak mawurlaga la vok, ṅgaha la azlasufəl gudəṅ à vok, tahamà gay à vok kà map guvəl la masla mad à pəlis medekuga uwatà à afik, ṅgaha la azlaməna guvəl aṅha. ²⁰ La lig la ahəṅ, katskats, takəs tatagà uwaga, ṅgaha la tatagà masəla fidaga, uwana adahàhà azlanadzipo la masəlay aṅa tatagà matera. Apapàt atà aṅa mabəz masəlay la vok aṅatà uwana tasləkaw la mazlazlay, uwana la maftsa vok aṅa matera. Kiya uwaga, mok uwana takəs tatagà uwaga la masla fida uwaga, tawits atà à gudùh akəl, uwana à abà madəhəṅ à abà gə la huleli la adi. ²¹ Ama azlaməna guvəl aṅha, uwana la pəlis la afik kà, akəd à gay la katsakar uwana asà à waṅ la gay aṅha. Azlakolan gesina tadəv à waṅ, tazùw.

Gay aṅa mavay dəbow

20 Kiya uwaga gənəṅà aya malika anik atsà à ahəṅ la zagəla la tsəkurəm aṅa afək zəṅzəṅga, la magol mazakazak tadzəbərta la ahəl. ² Ahəd, akəs kudu, uwana uwarà kà bebi uwana arahəlla azladza à uda. Masla la uwana baba aṅa masasədok mawisiga, ṅgaha slèm aṅha anik aya kà seteni. Malika uwaga akəs atsərkwəṅ aṅa mavay dəbow. ³ Uwana malika adatsərkwəṅ, adùw masla à afək zəṅzəṅga à abà, atsàkalla à ama la tsəkurəm, ṅgaha aslèrəbal à tsəh tsəràh à mavay dəbow, kà masla aṅa marəhla azladza gudəṅ à vok à uda aya aw. Say baṅa mavay uwaga tafəl à ahəṅ, adədəv à gay. La abata tadəpələṅ ala aṅa kaslà ṅuv aya.

⁴ La lig aṅa uwaga la ahəṅ, gənəṅà azlakursi sufəl. Azladza uwana tadzàh madzay la afik, tabəzà maslay la slaka Zəzagəla kà madàh seriya. Gənəṅà babay sifa aṅa azladza uwana tanətsàh à atà gəl la vok ala uwarà, kà gay dziriga aṅa Yesu uwana tagadəṅ à afik, ṅgaha la uwana tazəṅ gay Zəzagəla aya. Atà tasləkàw tatagà uwaga amiyaka bə la maftsa vok aṅha bay aw, ṅgaha atà takəs masəlay aṅa tatagà kà manàh à madəgay baṅaw ahəl aṅatà aw. Tadz à ahəṅ la Yesu lagwa takoray la slaka gə la masla tsəràh à mavay dəbow.

⁵ Aganay azladza teraṅa uwana tawul à uda la mamət-

say. (Ama azlaanik uwanay kà tadawul à uda dadəṅ aw, say baṅa mavay dəbow uwanay adaslay) ⁶ Gay gə la uwaga marabay agay la azladza uwana tawula à uda teraṅa. Atà Zəzagəla adapis à atà gay à vok kaykay. Ndzəda aṅa mamətsay masəla la ahəṅ lakəl aṅatà aya aw, atà tadəgah azlaməna mav tatak la huma Zəzagəla la Yesu. Tadəkoraṅ la Kristu mavay dəbow.

Zəzagəla aduwan seteni

⁷ La mavay dəbow uwaga la abà, seteni kà matsərkwəṅga la mazakazak. Baṅa uwaga adàda à lig kà tadəpələṅ ala aya. ⁸ Adada à marahəhla azladza anik anik à uda la gudəṅ la vok gesina. Slèm aṅa azlagudəṅ uwaga kà Gog atà la Magog. Masla adàhama à atà gay à vok kà map guvəl la Zəzagəla tadəgay kà aṅuvaw bokuba wuyyaṅ uwana la mukwà la tsəh. ⁹ Aganay tazlaṅalay tasləh gəl à ahəṅ, tadàh à slaka gesina, takas gay à slaka maham à ahəṅ aṅa azlaməna gay Zəzagəla à adi, ṅgaha la huđ gudəṅ uwana Zəzagəla awoyaṅ bay. Mok uwana takəs atà gay à adi, akəl asa à ahəṅ la zagəla, ababəh atà à gay. ¹⁰ Seteni uwana azàhàtəla kà, takəs, taduw à gudùh à abà la masla mapəhal gay à ahəl fidaga uwatà. Tadàsa ṅgərpa mavakay la mahənaṅ la abà la abata aṅa tsəràh à awtəy.

Seriya makəd gəl à ahəṅ

¹¹ Ngaha aya gənəṅà kursi sufəl medekuga, dza la afik, dzəgova. Gudəṅ à vok la zagəla tazəlla à huma ala tuwiz, manəṅ atà la ahəṅ aya aw tetuwa. ¹² Ngaha aya kà, gənəṅà azlauwana tamətsàh gesina, azlamagolga la azlabəzaga, atà tatsəzl à huma kursi aṅa Zəzagəla. La abata azlawakitə mapazl vok gə la ahəṅ, la azlawakitə uwatà la abà, à uwana tatsətsəràh madəhəṅ aṅa azladza à abà tadza à ahəṅ la sifa aṅa tsəràh. Mok uwana tapəzlay wakitə, Zəzagəla adahà seriya à azladza uwana à gəl tamətsàh uwarà. Adahà atà seriya la tetəvi aṅha, kalkal bokuba uwana tadəhəhəṅ à uwana tatsətsər à wakitə uwaga à abà. ¹³ Baməraka azlauwana tazàh à iyaw à abà la azlatsəhay anik anik kà Zəzagəla adəwulla atà à uda gesina, kà madàh à atà seriya kalkal la uwana tadəhəhəṅ suwaṅ. ¹⁴ Ndzəda aṅa mamətsay la mezewi adagay la ahəṅ aya aw, kà uwana taga la gudùh akəl la abà. Uwaga slaka mamətsay masəla. ¹⁵ Baṅa dza uwana slèm aṅha matsetserayga la wakitə aṅa sifa la afik aw kà, tadəduw à gudùh akəl à abà, aṅa tetuwa bay.

Zagəla mawga la gudəṅ à vok mawga

21 Kiya uwaga la lig la ahəṅ, gənəṅà zagəla mawga la gudəṅ à vok mawga. Zagəla maviyaga la gudəṅ à vok maviyaga adada à lig, ṅgaha azladərəv la ahəṅ aya aw. ² Ngaha gənəṅà huđ gudəṅ tsikaslaya,

huđ gudəŋ uwatà kà maw Urusalima, uwana atsà à ahəŋ la zagəla la slaka Zəzagəla, atsà à vədah. Zəzagəla adadəhalla vok à uda bokuba dugu uwana adəh vok kà mad à zil. ³ Ngaha aya gətsənà kuda atsən la ndzəda la kursi sufəl la abà, agòd: “Nəŋəŋ Zəzagəla adəŋal gəy aŋha à tataka azladza à abà, adàdza à ahəŋ la tataka aŋatà la abà, tadəgəy azladza aŋha. Zəzagəla la gəl aŋha adəgəy la atà. ⁴ Masla adədəhah à atà iyaw tugwi la adi ala gesina. Mamətsay adəgəy la ahəŋ aya aw, matuway la mabak ahəl à kuda adəgəy la ahəŋ aya aw, mazay adəgəy la ahəŋ aya aw, matərabay adəgəy la ahəŋ aya aw, gesina kà tsewwa adagay, kà uwana azlatatak maviyaga kà adada à lig!”

⁵ Dza uwaga la kursi la afik agòd: “Nəŋəŋ, gəpakà azlatatak gesina ala kà mawga!” Ngaha agòd à gi: “Tsetsər uwanay gəpəh à ka, kà uwana azlagay uwanay kà dziriga, fida la tsəh aw.” ⁶ Agòd à gi aya: “Tsewwa adagay. Gi la uwana gi matera aŋa tatak gesina, ŋgaha gi la uwana gi makəd gəl à ahəŋ aŋa tatak gesina aya. Gi uwana gədzəkà tatak, ŋgaha gi uwana gədəkəd gəl à tatak gesina. Azladza uwana nəlay aza à atà, gədətəd à atà iyaw deyday. Iyaw uwaga kà iyaw uwana avà sifa. ⁷ Aganay azlatatak uwana gədàv à azladza uwana takədəsl à mawisiga, gədəgəy Zəzagəla aŋatà, ŋgaha atà tadəgəy azladza gulo. ⁸ Ama azladza uwana tasakal à tsəh ala, la azladza uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok aw, la azlaməna ləv mawisiga, la azlaməna makəd dza, la azlaməna mabila, la azlaməna madəh məzla, la azlaməna manəf mazlazlay, la azlaməna fida kà, tadəwits atà à gudəh akəl uwana à abà madəhəŋ à abà gə la huleli. Uwaga la uwana agay mamətsay masəla.”

Urusalima mawga aŋa Zəzagəla ††

⁹ Kiya uwaga malika anik asà à slaka gulo. Agà tekula la tataka azlamalika mədəf uwana la abà la tasà la ahəl uwana azlanəgəpa makəd gəl à ahəŋ agəh la abà. Mok uwana adasa à waŋ agòd à gi: “Sà à waŋ, gəpəhakala dahalay uwana magadzaw adazəbay tsi.” ¹⁰ La kirim yewdi, Masasədok Zəzagəla asà à ahəŋ à gəl gulo, ŋgaha malika uwaga adàla à gi à məŋ gudəŋ matsəka-kadayga à afik. Apəhgəla Urusalima huđ gudəŋ tsikasla aŋa Zəzagəla la zagəla la slaka Zəzagəla.

¹¹ Gudəŋ uwatà awutsədəy wuzlwawuzl bokuba akur uwana sləm aŋha yaspe, sləm aŋha la ahəŋ kà məŋga gə. Awutsədəy bokuba takenedeka. Uwaga kà mazləbay aŋa Zəzagəla la uwana awutsədəy kiya uwaga.

¹² Gudəŋ uwaga zlagam məŋga, ziŋziŋga anudə ala gay à adi dəkəts, gamagəy kulo gəl aŋha səla la vok. La kəla gamagəy kulo gəl aŋha səla uwaga kà tatsesərəh sləm aŋa tsəhay kulo gəl aŋha səla aŋa azla Isərayel à adi. ¹³ Kəla makəla tekula kà, gamagəy

makər makər la vok. Makər la mas à afik afats, makər la matəd à ahəŋ afats, makər la gəl la aku, ŋgaha makər la tsəh la ahəŋ, bokuba magodəy magadzaw. ¹⁴ Tafə zlagam uwaga kà à azlaakur matatukw gəy kulo gəl aŋha səla à afik. La kəla akur la adi tatsesərəh sləm aŋa azlaməna matapla la slaka aŋa Yesu à adi.

¹⁵ Malika uwana atəgw à gi gay uwaga kà, agà la agəla luwəluwə la ahəl, uwaga kà agəla kà magorla tatak. Ahəd kà magor gudəŋ, la azlagamagəy, ŋgaha la zlagam aŋha. ¹⁶ Huđ gudəŋ uwaga kà, agà banjuga kiya uwaga gay ufađ nna kà kalkal gesina. Malika agər gudəŋ uwaga la agəla aŋha: Ziŋziŋ aŋha kà, agà zuwid slewzi dəbow la dadərmokw səla, kəla gay tekula, kiya uwaga gay ufađ nna à ziŋziŋ aŋha bay. ¹⁷ La lig la ahəŋ malika agər zlagam aŋha mawalay dzim la dzik ufađ gəl aŋha ufađ. Magur aŋha kà bokuba uwana anu azladza məgur tatak. ¹⁸ Zlagam gə, uwana kà tahəzl la tsəhay akur uwana tazalalla yaspe. Ama kà aŋa huđ gudəŋ kà taŋəl kà la luwəluwə dzəraŋ dzadzəraŋ bokuba takenedeka medekuga. ¹⁹ Azlaakur matatukw zlagam kà la luwəluwə tadəhəhəŋ, kà la azlaakur anik anik mahadəyga. Akur teraŋa uwana taŋəl zlagam à gəl kà tazalalla kà yaspe, masəla kà safir, mamakər kà agat, maufađ kà emerod, ²⁰ mazlo kà sardonikəs, maməkwa kà saruwan, mamədəf kà kərisolit, mamtəgis kà beril, maladəga kà topas, makulo kà kərisopəras, makulo gəl aŋha tekula kà tiwrkəs, ŋgaha makulo gəl aŋha səla kà amətəs. ²¹ Kà aŋa gamagəy kulo gəl aŋha səla uwaga kà, kəla gamagəy kà, tadəhəŋ kà la Perle, uwaga kà bokuba kololo, tetəvi aŋa huđ gudəŋ kà tadəl kà luwəluwə dzəraŋ dzadzəraŋga bokuba takenedeka medekuga.

²² La huđ gudəŋ uwaga kà gəy Zəzagəla la ahəŋ aw, kà uwana Zəzagəla la gəl aŋha abəd à abà, atà la magadzaw. ²³ Kiya uwaga gəŋəŋə afats atà la təla tawudəy aya aw, kà uwana azlaka dza aya aw. Kà uwana la abatà kà, mazləbay aŋa Zəzagəla awudəy ŋgaha magadzaw avədəy kiya fənəs la huđ gudəŋ la abà.

²⁴ Azladza gudəŋ à vok gesina tadəguzahəhay la ufa-ka aŋha la abà. Kikay kà ufa-ka uwaga, azlasufəl aŋa gudəŋ à vok tadəda à abà kà mav maslay aŋatà gesina à Zəzagəla. ²⁵ Azlagamagəy aŋa huđ gudəŋ tadədza à ahəŋ mapazl vok gə kəla mavakay gesina. Matsakalla à ama la ahəŋ aw tsərəh à awtəy, kà uwana vəd adəgay la ahəŋ aya aw. ²⁶ Kiya uwaga tadəsahla maslay aŋatà à waŋ azlatatak zəbzəbga, zəbzəbga uwana la gudəŋ la vok. Tadədalla uwaga à slaka Zəzagəla kà mavəl. ²⁷ Ama kà aŋa tatak mawisiga kà, adəda à gudəŋ uwaga à abà aw. Azladza uwana ələh ələhga, la azlaməna fida tadəda à abà aw. Say azladza uwana tatsesərəh sləm aŋatà à wakitə aŋa magadzaw à afik pəra, la uwana tadədza à ahəŋ la sifa aŋa tsərəh à awtəy.

22 Malika apəhgəla mukwə iyaw uwana avà sifa à azladza aya. Awudəy dzəraŋa tsərəh à godega

† 21.6 Yesayya 55.1 †† 21.8 Dzəŋ Hezəkiyel 40

bokuba tekenedeka medekuga, akəl à uda la kursi aṅa Zəzagəla la abà, la aṅa magadzaw. ² Masla akəlay la ləv barama aṅa huđ gudəṅ uwaga la ama. Ama ahəf uwana avà sifa à azladza dzərra la gay mokmak nna, avà mayyay kəla təla asik tekula, bokuba magodəy asik kulo gəl aṅa səla la mavay la tsəh. Amiyaka babasl aṅa bay kà, yohof kà mawar azladza gudəṅ à vok ala gesina. ³ Ama uwana Zəzagəla adàtsafla gesina kà adàbəza vok la abà aw.

Say kursi aṅa Zəzagəla la aṅa magadzaw pəra uwana tadəgay la huđ gudəṅ uwaga la abà, la azlaməna sləray aṅatà kà masləkaway. ⁴ Tadənəṅ huđ adi aṅha, tadətsetserah sləm aṅha à madəgay aṅatà. ⁵ Kiya uwaga vəd adəgay la ahəṅ aya aw, azlafənəs, la afats adàzlaka azladza aya aw. Kà uwana Sufəl Zəzagəla la gəl aṅha adàv udaka. Atà tadəkoraṅ aṅa tsərah à awtəy.

Mas à waṅ aṅa Yesu

⁶ Kiya uwaga malika agòd à gi: "Gay uwanay kà dziriga, fida la abà aw. Sufəl Zəzagəla uwana avà Masasədok aṅha à azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, asləl malika aṅha à ahəṅ kà mapəhla ala uwana adəpaka vok la huma à gay à azlamagamza aṅha."

⁷ Yesu agòd: "Nekwa, gəwula à waṅ. Marabay agay la azladza uwana takəs gay uwana la wakità uwanay la abà, kà uwana Zəzagəla la uwana afətalla à ama ala la Masasədok aṅha!"

⁸ Gi Yuhana gətsənà azlatatak uwaga la sləm gulo, ṅgaha gənəṅəṅ uwaga gesina la yewdi gulo. Mok uwana gədatsən uwaga gesina la manəṅəṅ, gəkədéd à makəla asik aṅa malika, uwana apəhgəla uwaga gesina, kà masləkaway. ⁹ Ama agòd à gi: "Kadahanṅ kiya uwanay aw. Gi bay, gi magamza aṅa Zəzagəla, bokuba kak, ṅgaha la azladza aṅak uwana Zəzagəla apəh à atà gay ahəl la azlauwana tanəfa gay aṅa wakità uwanay. Kà aṅa uwaga kà, kazləba gi aw, zləbà kà Zəzagəla!" ¹⁰ Kiya uwaga agòd à gi aya: "Zəzagəla afətàka à ama ala à uwana tatsətsèr à wakità uwanay à abà. Kakəsa gay uwanay la ləv aṅak pəra aw, kà uwana kasl à aṅa azlatatak uwanay kà nekwa. ¹¹ Gəgod à azlaməna madəh mawisiga, gəgod à azlaməna ləv mawisiga kà baṅa asa à akul magay kiya uwaga kà: 'Dàw à huma à gay la ləv mawisiga pəra zlə.' Kà aṅa dza dziriga bay kà, ada à huma à gay la madəh dziriga

aṅha, dza uwana sətaka, ada à huma la sətaka aṅha gesina."

¹² Kiya uwaga Yesu agòd: "Digiya tsənàwəṅ, nekwa gəwul à waṅ. Gi gədəsəlla azlatatak à waṅ la ahəl, kà gi aṅa mapəl masik aṅha à dza. ¹³ Gi uwana gi la ahəṅ dagay uwarà, ṅgaha gi uwana gədəgay la ahəṅ aya. Gi uwana gədzəkà tatak, ṅgaha gi uwana gədəkəd gəl à tatak gesina." [†]

¹⁴ Marabay agay la azladza uwana tapaləh lukut aṅatà, atà la uwana la tetəvi aṅa maday à huđ gudəṅ à abà. Atà la uwana azlawla atà, kà mazuw mayyay ahəf, uwana avà sifa à azladza. ¹⁵ Ama azlaməna falay, la azlaməzla, la azlaməna madəh mabila kà, tadəgəd à uda. Azlaməna makəd dza babay, la azlauwana tasləkaw mazlazlay, la azlaməna manəf fida kà, tadəgəd à uda babay, tetuwa tadəbək asik à huđ gudəṅ à abà aw!

¹⁶ Yesu agòd: "Gi, Yesu uwana gəsləl à akul malika gulo à waṅ kà maz à akul tatak uwanay gesina la azlagəy maham à ahəṅ mənə gay Zəzagəla la aku, gi kà, gi dza uwana kakudaw. Gi mayyi à tsəh ala aṅa David. Gi ṅuzla gəl bebəṅ." ^{††}

¹⁷ Masasədok Zəzagəla, la mawda aṅa magadzaw takəs la azlaahəl səla: "Sà à waṅ zlə!" Akul uwana kat-sənaw gay uwanay babay: "Sà à waṅ!", kagodaw. Dza uwana nəlay azəṅ kà, asa à waṅ, abəzà iyaw sifa uwanay deyday. [‡]

Makəd gəl à ahəṅ aṅa gay uwanay

¹⁸ Gi Yuhana gəsləhakulla sləm ala. Akul gesina uwana katsəbəw sləm à gay uwanay la wakità la abà, asà à waṅ la slaka Zəzagəla. Gi gəpəh à akul kà, baṅa dza akədəvəni gay à wakità uwanay à tsəh kà, Zəzagəla adàzala ṅgərpə à gəl suwaṅ, à uwana masla apəh la wakità uwanay la abà. ¹⁹ ṅgaha bay, baṅa dza atetuwa uwana Zəzagəla afətàla à ama ala la wakità uwanay la abà kà, Zəzagəla adəzəbal aṅa ala humà mayyay ahəf uwana avà sifa, ṅgaha la humà huđ gudəṅ tsikasliga uwanay, wakità uwana adapəhla ala.

²⁰ Masla sayda dziriga aṅa gay uwana la wakità uwanay la abà, agod: "Ndzer, gi nekwa, gəwula à waṅ." 'A tsa bə kità! Sà à waṅ, Sufəl Yesu!'

²¹ Sufəl Yesu apis à akul gay à vok kaykay gesina. Amen.

[†] 22.13 Yesayya 40.10; 44.6; 48.12; 62.11 ^{††} 22.16 Yesayya 11.1,10 [‡] 22.17 Yesayya 55.1